

รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์

(Proceedings)

การประชุมวิชาการระดับชาติด้านภาษาไทย

และวัฒนธรรมศึกษา

ภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรม
ศึกษา ครั้งที่ 2

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ทักษิณ ร่วมกับสถาบันทักษิณคดีศึกษาและวิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน
มหาวิทยาลัยทักษิณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

วันพุธที่ 22 พฤษภาคม 2562 ณ
หอประชุมปาริชาติ และอาคารเรียนรวม
1 (อาคาร 15) มหาวิทยาลัยทักษิณ

บรรณาธิการเฉพาะกิจ

ผศ.ดร.พัชลินจ์ จินนุ่น

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

รศ.ดร.พรพันธุ์ เขมคุณาศัย

ดร.สมิทธิ์ชาติ พุมมา

ดร. จริญญา ธรรมโชโต

กองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.มานะ ดินลานสกุล

ดร.ฉันทส ทองช่วย

ดร.ปริยรัตน์ เชาวลิขประพันธ์

อาจารย์วราเมษ วัฒนไชย

อาจารย์อลิสรา คุ่มเคี่ยม

อาจารย์ปริยากรณ์ ชูแก้ว

แปล/พิสูจน์อักษร

ดร.ศิริรัตน์ สิ้นประจักษ์ผล

อาจารย์อักษรประเสริฐ เศรษฐประเสริฐ

ดร.ขวัญจิตต์ สุวรรณพรรัตน์

ความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในรายงานการประชุมวิชาการฉบับนี้เป็นของผู้เขียนบทความแต่ละคน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และหากผู้เขียนบทความได้ละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานของผู้หนึ่งผู้ใด กองบรรณาธิการจะไม่รับผิดชอบต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ดังกล่าว

บทบรรณาธิการ

หนังสือรวมบทความครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการประชุมวิชาการระดับชาติทางด้านภาษาไทยและวัฒนธรรมศึกษา ระดับปริญญาตรี ครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “พลังอำนาจแห่งภาษาในมิติวัฒนธรรม” ซึ่งสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ร่วมกับสถาบันทักษิณคดีศึกษาและวิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน มหาวิทยาลัยทักษิณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และคณะครู ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จัดขึ้นใน โดยได้รับการตอบรับจากนิสิต นักศึกษาที่ส่งผลงานนำเสนอทั้งในภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์จำนวนมาก รวมทั้งสิ้น 49 ผลงาน ประกอบด้วยบทความภาคบรรยายจำนวน 39 บทความ และผลงานภาคโปสเตอร์ จำนวน 10 ชิ้นงาน

ในการประชุมครั้งนี้ มีการบรรยายพิเศษทางวิชาการ โดย ผศ.ดร.พรพันธุ์ เขมคุณาศัย หัวข้อ “สอนด้วยหัวใจ”: พลังอำนาจแห่งภาษาในมิติวัฒนธรรม”

ในโอกาสนี้ กองบรรณาธิการเห็นว่าน่าจะคัดเลือกบทความวิชาการที่น่าสนใจในงานประชุมวิชาการระดับชาติดังกล่าวมาตีพิมพ์ เผยแพร่ในรูปแบบหนังสือรวมบทความ (proceeding) จึงเป็นที่มาของการจัดทำหนังสือรวมบทความเล่มพิเศษขึ้นมา จำนวน 39 เรื่อง ประกอบด้วย บทความกลุ่มวรรณกรรมจำนวน 10บทความ ประกอบด้วย สัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิของปวิณสุตา เหนือคลอง วิเคราะห์ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสาธิตดาวสูญ ของนาภิ มาห์พูช แปลโดยแคน สังคีต ของเยาวลักษณ์ แก้วทอง สัจนิยมมหัศจรรย์ในนวนิยายเรื่อง หมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง ของอัษฎา ไซวรรณ “เวลา : โศกนาฏกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป” ของภูริณัฐ พฤกษ์เนรมิตร การสร้างตัวละครเด็กพิเศษในวรรณกรรมเยาวชนเกาหลีของลี ซัง กวอนและอี ฮยอน โอ ของลิต้า เส้นเจริญ หลึงรัก หลึงในนวนิยายรักเธอ ของ คิลิน เอมอนันต์ ของสุนิสา ก้องตระการ จินตภาพในนวนิยายเรื่อง พุทธศักราชอัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ ของ วีรพร นิติประภา ของสุกานดา เกื้อนุ้ย กลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรของวิชฌู เครื่องาม ของดวงลดา ขวัญนิมิตร วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเด็กเชิงจิตวิทยาในวรรณกรรมเยาวชนเรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของออสต์ของอาร์ เจ ปาลาซิโอ ของฮูต้า บินหมัด และความขัดแย้งในนวนิยายเรื่องขอย 3 สยามสแควร์ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ของอมรรัตน์ จันทรทอง

บทความกลุ่มภาษามีจำนวน 12 เรื่อง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนสามระดับอายุ : กรณีศึกษาบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะหวัดสงขลา ของ สุไพล่า สันหลี การใช้ภาษาพูดหัวข่าวันเทิงดาราเตลีในอินสตาแกรม ของ มาริสา บิลโตะและ การใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา ของจุติพงษ์ คงขำ กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น ของพาร์ตินี สามะแอ การใช้ภาษาและโวหารภาพพจน์ในบทเพลงของโอ พารา ของ นริรัตน์ อ่อนมาก การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนลในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551- 2560) ของ ชลธิชา สว่างรัตน์ เปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเซฟก

ระเทศหลักประเทศไทย ของ นฤมล รัตนมณี การใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือก ของ กาละแมร์ พชรศรี ของปัทมวรรณ กิมแก้ว กลวิธีการตั้งชื่อตอนในชีทคอมบ้านสรณูแลนด์ ของ ขวัญจิรา แสงสง วิเคราะห์สารคนบตีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ของ วรางคณา สุพรรณชนะบุรี สำนักวิทยบริการในรูปแบบในละครชีทคอม เรื่องเป็นต่อ ของสุไลมาน มะติเยาะ และการใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัด กระบี่ ของอุสมาน การดี

บทความกลุ่มวัฒนธรรมศึกษามีจำนวน 7 บทความ ประกอบด้วย สถานภาพและบทบาทของ ผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางทุ่งแพะหลังหัก ของ อุมมีสาลาม อุมาร ของนุรีดา การ์จี ลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแพะของ “แพะคนใต้ได้แพะ” ของวรรณธัช ขุนกลางวัง การดัดแปลงมโหสถ จากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน ของปาริฉัตร นวลนาค ศึกษาภาพสะท้อนสตรีเกาหลี ผ่านการสร้างตัวละครคิมจียอง ในวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียองเกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo ของ ทศศิยาภรณ์ สุขสงภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตนิยาย ของ ศักดิ์ศรี แยมันดดา ของพัชวรรณ ดวงสุข สังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชรินทร์ ไชยวัฒน์ ของปาริชาติ แก้วนวน และวิเคราะห์ เนื้อหาใบเขียนซีตลเจ้าปุดจ้อ อำเภอมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ของกัญญาณัฐ คำด้วง

บทความกลุ่มการสอนภาษาไทย มีจำนวน 10 เรื่อง ประกอบด้วย การพัฒนาทักษะการอ่านจับ ใจความสำคัญภาษาไทย ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา ของทศพร มากสอน ความเข้าใจสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทย พุทธจังหวัดยะลา ของสาริพี สะแม การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้นิทาน : กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดะโหนด จังหวัดพัทลุง ของวิชชุดา จันทรเส้ง การพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีไทย เรื่อง ราชชาธิราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมูลนิธิ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ของสิรินทรา สุ คนธา การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดะโหนด จังหวัดพัทลุง ของอารีรัตน์ แก้วล่องลอย การพัฒนา ทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอดาใหญ่ จังหวัดสงขลา ของฟารีดา สะแม และพัฒนา ทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียน มุสลิมศึกษา จังหวัดสตูลของนุรียา ลายู

ในการประชุมวิชาการครั้งนี้ คือ ครั้งที่ 3 ประจำปีพุทธศักราช 2563 ข้าพเจ้าคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการตอบรับที่อบอุ่นดังที่ผ่านมา และพร้อมที่จะให้ท่านเตรียมต้นฉบับได้อย่างทันทั่วทั้งที่

พัชลินจ์ จินนุ่น
บรรณาธิการเฉพาะกิจ
2562

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ช่วงเวลา
เปิดรับบทความทั้งภาคบรรยายและโปสเตอร์	ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 2 พฤษภาคม 2562
เปิดรับลงทะเบียน	17 เมษายน 2562 – 17 พฤษภาคม 2562
ส่งบทความย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	17 เมษายน 2562 – 2 พฤษภาคม 2562
ผู้ทรงพิจารณาบทความย่อ	3 – 7 พฤษภาคม 2562
ประกาศผลการพิจารณาบทความ (Full paper)	8 พฤษภาคม 2562
วันสุดท้ายของการส่งผลงานเรื่องเต็มและชำระค่าลงทะเบียน	17 พฤษภาคม 2562
วันเผยแพร่รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์	31 พฤษภาคม 2562

กำหนดการ

โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ
ทางด้านภาษาไทยและวัฒนธรรมศึกษา ระดับปริญญาตรี ครั้งที่ 2
“พลังอำนาจแห่งภาษาในมิติวัฒนธรรม”

วันที่ 22 พฤษภาคม 2562

ณ หอประชุมปาริชาต และอาคารเรียนรวม 1 (อาคาร 15)

เวลา	08.00 – 08.30 น.	ลงทะเบียน
	08.30 – 09.00 น.	พิธีเปิด
	09.00 – 10.30 น.	บรรยายพิเศษทางวิชาการ โดย รศ.ดร.พรพันธุ์ เขมคุณาศัย “สอนด้วยหัวใจ”: พลังอำนาจแห่งภาษาในมิติวัฒนธรรม
	10.30 – 12.00 น.	นำเสนอบทความภาคบรรยาย ห้องที่ 1 : ภาษา (15209) ห้องที่ 2 : วรรณกรรม (15210) ห้องที่ 3 : วัฒนธรรมศึกษา (15211) ห้องที่ 4 : การสอนภาษาไทย (15212)
	12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 16.30 น.	นำเสนอบทความภาคบรรยาย(ต่อ) ห้องที่ 1 : ภาษา (15209) ห้องที่ 2 : วรรณกรรม (15210) ห้องที่ 3 : วัฒนธรรมศึกษา (15211) ห้องที่ 4 : การสอนภาษาไทย (15212)
	16.30 น.	ปิดโครงการนำเสนอ
หมายเหตุ	- การนำเสนอภาคโปสเตอร์เริ่มตั้งแต่วันที่ 10.30 น. เป็นต้นไป	
	- พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม	
	ภาคเช้า เวลาประมาณ 10.30 – 10.45น.	
	ภาคบ่าย เวลาประมาณ 14.30 – 14.45 น.	
	- กำหนดการ สามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม	

กำหนดการนำเสนอผลงานภาคบรรยาย

ห้องที่ 1 : กลุ่มภาษา (15302) อาคารเรียนรวม 1 (อาคาร 15)
 ผู้ทรงคุณวุฒิ : อ. ดร. ฉันทัส ทองช่วย และผศ.ดร.ณฐ อังศุวิริยะ
 ผู้ประสานงาน : อ.ดร.สมิทธิ์ชาติ พุมมา โทรศัพท์ 093 761 4391
 E-mail P_samiththicha@yahoo.com

ลำดับ	เวลา	ชื่อเรื่อง	ผู้นำเสนอบทความ
1.	10.30 - 10.50 น.	การเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนสามระดับอายุ : กรณีศึกษานบ้านหลวงชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา	สุไหลลา สันหลิ
2.	10.50 - 11.10 น.	การใช้ภาษาพูดหัวขำขันเชิงดาราเดลิโนอินสตาแกรม	มาริสา บิลโตะและ
3.	11.10 - 11.30 น.	การใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา	จตุพงษ์ คงข้า
4.	11.30 - 11.50 น.	กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น	ฟาร์ดีณี สามะแ
5.	13.00 - 13.20 น.	การใช้ภาษาและโวหารภาพพจน์ในบทเพลงของโอ พารา	นริรัตน์ อ่อนมาก
6.	13.20 - 13.40 น.	การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนลในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560)	ชลธิชา สว่างรัตน์
7.	13.40 - 14.00 น.	เปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเซฟกระทะเหล็กประเทศไทย	นฤมล รัตนมณี
8.	14.00 - 14.20 น.	การใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือกของ กาละแมร์ พิศศรี	ปัทมวรรณ กัมแก้ว
9.	14.20 - 14.40 น.	กลวิธีการตั้งชื่อตอนในซีทคอมบ้านสราญแลนด์	ขวัญจิรา แสงสง
10.	14.40 - 15.00 น.	วิเคราะห์สารคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ	วรางคณา สุพรรณชนะบุรี
11.	15.00 - 15.20 น.	สำนวนไทยนอกรูปแบบในละครซีทคอม เรื่องเป็นต่อ	สุไลมาน มะดีเยะ
12.	15.20 - 15.40 น.	การใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่	อุสมาน การดี

ผู้นำเสนอบทความภาคบรรยายต้องปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 โดยส่งผ่านอีเมลของผู้ประสานงานประจำห้องย่อย

กำหนดการนำเสนอผลงานภาคบรรยาย

ห้องที่ 2 : กลุ่มวรรณกรรม (15303) อาคารเรียนรวม 1 (อาคาร 15)

ผู้ทรงคุณวุฒิ : รศ.มนตรี มีเนียม และ ผศ.จำเริญ แสงดวงแข

ผู้ประสานงาน : ผศ.ดร. พัทฉลินิก์ จินนุ่น

โทรศัพท์ 081 009 3637

E-mail phatchalinj@hotmail.com

ลำดับ	เวลา	ชื่อเรื่อง	ผู้นำเสนอบทความ
1.	10.30 - 10.50 น.	สัมพันธบทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ	ปวีณสุตา เหนือคลอง
2.	10.50 - 11.10 น.	วิเคราะห์ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสาธดาวสุญ ของ นา กิบ มาห์พูซ แพลโดย แคน สังคีต	เยาวลักษณ์ แก้วทอง
3.	11.10 - 11.30 น.	สังนิมมัทศจรรยในนวนิยายเรื่อง หมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง	อัษฎาวุธ ไชยวรรณ
4.	11.30 - 11.50 น.	“เวลา : ไคกนาฏกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป”	ภูริณัฐ พฤกษ์เนรมิตร
5.	13.00 - 13.20 น.	การสร้างตัวละครเด็กพิเศษในวรรณกรรมเยาวชนเกาหลี่ ของ ลี ซัง กวอน และ อี ฮยอน โอ	ลิต้า เส้นเจริญ
6.	13.20 - 13.40 น.	หญิงรักหญิงในนวนิยายรอรักเธอ ของ คิลิน เอมอนันต์	สุนิสา ก้องตระกูล
7.	13.40 - 14.00 น.	จินตภาพในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอัสดงกับทรงจำของทรงจำ ของแมวกุหลาบดำ ของ วีรพร นิติประภา	สุกานดา เกื้อนุ้ย
8.	14.00 - 14.20 น.	กลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรของ วิษณุ เครื่องาม	ดวงลดา ขวัญนิมิตร
9.	14.20 - 14.40 น.	วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเด็กเชิงจิตวิทยาในวรรณกรรมเยาวชนเรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ ของ อาร์ เจ ปาลาซีโอ	สุธิดา บินหมัด
10.	14.40 - 15.00 น.	ความขัดแย้งในนวนิยายเรื่องชอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์	อมรรัตน์ จันทร์ทอง

ผู้นำเสนอบทความภาคบรรยายต้องปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 โดยส่งผ่านอีเมลของผู้ประสานงานประจำห้องย่อย

กำหนดการนำเสนอผลงานภาคบรรยาย

ห้องที่ 3 : กลุ่มวัฒนธรรมศึกษา (15305) อาคารเรียนรวม 1 (อาคาร 15)
 ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผศ.ดร. เกียรติวาท บัญปราการ และ ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ
 ผู้ประสานงาน : อ.ดร. จริญญา ธรรมโชโต
 โทรศัพท์ 082 428 5249

ลำดับ	เวลา	ชื่อเรื่อง	ผู้นำเสนอบทความ
1.	10.30 - 10.50 น.	สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลาง ฝูงแพะหลังหัก ของ อุมมีสาลาม อุมาร	นุรีดา การ์จี
2.	10.50 - 11.10 น.	ลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแพนเพจของ “เพจคนใต้ได้ เพ”	วรรณรัช ขุนกลางวัง
3.	11.10 - 11.30 น.	การดัดแปลงมโหสถจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่ แผ่นดิน	ปาริฉัตร นวลนาค
4.	11.30 - 11.50 น.	ศึกษาภาพสะท้อนสตรีเกาหลีผ่านการสร้างตัวละครคิมจียอง ใน วรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียองเกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo	ทัศนียาภรณ์ สุขสง
5.	13.00 - 13.20 น.	ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตนิยาย ของ ศักดิ์ศรี แยมน์ดดา	พัชวรรณ ดั่งสุข
6.	13.20 - 13.40 น.	สังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชรินทร์ ไชยวัฒน์	ปาริชาติ แก้วนวน
7.	13.40 - 14.00 น.	วิเคราะห์เนื้อหาใบเขียนศีลาลเจ้าปุดจ้อ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัด ภูเก็ต	กัญญาณัฐ คำด้วง
ผู้นำเสนอบทความภาคบรรยายต้องปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 โดยส่งผ่านอีเมลของผู้ประสานงานประจำห้องย่อย			

กำหนดการนำเสนอผลงานภาคบรรยาย

ห้องที่ 4 : กลุ่มการสอนภาษาไทย (15306) อาคารเรียนรวม 1 (อาคาร 15)
 ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผศ.ดร. นพเก้า ณ พัทลุง และ ผศ.ปองทิพย์ หนูหอม
 ผู้ประสานงาน : รศ.ดร. พรพันธุ์ เขมคุณาศัย
 โทรศัพท์ 089 870 6212
 E-mail k.khemakhunasai@gmail.com

ลำดับ	เวลา	ชื่อเรื่อง	ผู้นำเสนอบทความ
1.	10.30 - 10.50 น.	การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา	ทศพร มากสอน
2.	10.50 - 11.10 น.	ความเข้าใจสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธจังหวัดยะลา	สารีฟ้า สาแม
3.	11.10 - 11.30 น.	การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้นิทาน: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง	วิชชุดา จันทรเส้ง
4.	11.30 - 11.50 น.	การพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิธราข ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมูลนิธิ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์	สิรินทรา สุคนธา
5.	13.00 - 13.20 น.	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง	อารีรัตน์ แก้วล่องลอย
6.	13.20 - 13.40 น.	การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	ฟารีดา สาแม
7.	13.40 - 14.00 น.	พัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนมุสลิมศึกษา จังหวัดสตูล	นุริยา ลายู
8.	14.00 - 14.20 น.	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	อัจฉราภรณ์ โกสี

กำหนดการนำเสนอผลงานภาคบรรยาย

ห้องที่ 4 : การสอนภาษาไทย (15306) อาคารเรียนรวม 1 (อาคาร 15)

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผศ.ดร. นพเก้า ณ พัทลุง และ ผศ.ปองทิพย์ หนูหอม

ผู้ประสานงาน : รศ.ดร. พรพันธุ์ เขมคุณาศัย

โทรศัพท์ 089 870 6212

E-mail k.khemakhunasai@gmail.com

ลำดับ	เวลา	ชื่อเรื่อง	ผู้นำเสนอบทความ
9.	14.20 - 14.40 น.	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้เกมบิงโกและวิธีการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	ยุสนา สะนิ
10.	14.40 - 15.00 น.	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	วิลาวัลย์ สุขชี

ผู้นำเสนอบทความภาคบรรยายต้องปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 โดยส่งผ่านอีเมลของผู้ประสานงานประจำห้องย่อย

กำหนดการนำเสนอผลงานภาคโปสเตอร์

ณ หอประชุมปาริชาต เวลา 10.30 – 12.00 น.

ผู้ทรงคุณวุฒิ : อ.พิชญา สุวรรณโน และ อ.ชูไรดา เจะนิ

ผู้ประสานงาน : อ.ดร.ปริยารัตน์ เชาวลิตรประพันธ์

โทรศัพท์ 081 446 4223

E-mail vindhai@hotmail.com

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	ผู้นำเสนอบทความ
1.	การแปรเสียงคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้พูดสามระดับอายุ : ชุมชนวังเขียว – วังขาว ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	สุธากร ณะนวน
2.	การตั้งชื่อตอนในละครเรื่องศีล 5 คนกล้าทำอธรรม	ชนกพร แก้วมาก
3.	อนุภาคและลักษณะทางวัฒนธรรมในตำราปรัมปราจากชุดนิทานในประเทศประจาคม อาเซียน ของ ส.พลายน้อย	นาชอุษา วาสะ
4.	การใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในสตีกเกอร์ไลน์หนังตะลุง	ศจิรัตน์ แก้วหนู
5.	การตั้งชื่อสินค้าโอท็อปจังหวัดสงขลา	วรดา จະมะนันท์
6.	การใช้ภาษาในการตั้งหัวเรื่องของรายการโหนกระแส	ปัทมาธิย์ อ่อนรักษ์
7.	ภาพสะท้อนสังคมชนบทภาคใต้จากนวนิยายเรื่อง บ้านในโคลน ของ กิตติศักดิ์ คเชนทร์	จุฑาวรรณ ล้วนอินทร์ชู
8.	ตัวละครผู้ช่วยเหลือในนิทานคำกลอนสุนทรภู่	ณัฐริชา วงศ์ศรีหา
9.	เรื่องเล่าอภินิหารวิทยุหลวงพ่อบอเลาะห์ วัดเขากง ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัด นราธิวาส	โรสลีนา มนุญทวี
10.	ศึกษาตัวละครแม่ในนวนิยายของแดนอรัญ แสงทอง	ชญานุช สุวรรณอารมณ์

เวลา 13.40 – 14.30 น. มอบเกียรติบัตร รางวัลนำเสนอระดับดีเด่น และระดับดี ณ ห้องกลุ่มวัฒนธรรม 15211 (อาคาร 15)

ผู้นำเสนอบทความภาคบรรยายต้องปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 โดยส่งผ่านอีเมลของผู้ประสานงานประจำห้องย่อย

สารบัญ

บทความพิเศษ

สอนด้วยหัวใจ: พลังอำนาจแห่งภาษาในมิติวัฒนธรรม 1

● พรพันธุ์ เขมคุณาศัย

บทความด้านภาษา

การเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนสามระดับอายุ : 12
กรณีศึกษา บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตืดห้วย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

● สุไพล่า สันหลี่ อลิสา คุ่มเคี่ยม และสมิทธิ์ชาติ พุมมา

การใช้ภาษาพูดหัวขำบันเทิงดาราเดลิโนอินสตแกรม 26

● มาริสา บิลโตะและ ปรียากรณ์ ชูแก้ว และจารึก จันทรวงค์

การใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา 38

● จุติพงษ์ คงขำ ฉันทัส ทองช่วย และประภัสสร ภัทรนาวิก

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 51

● พาร์ตินี สามะแอ ชันชูลี หะยียาลี่ นูริชา เจ๊ะเดน นูริยะห์ หะยิมะแซ

ยุสรอ สาเมาะ สุไวยะห์ สาละ และโสภณ พุกษวานิช

การใช้ภาษาและโวหารภาพพจน์ในบทเพลงของโอ พารา 64

● นริรัตน์ อ่อนมาก จารึก จันทรวงค์ และอลิสา คุ่มเคี่ยม

การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนลในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) 81

● ชลธิชา สว่างรัตน์ สมิทธิ์ชาติ พุมมา และปิยธิดา คงวิมล

เปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเซฟกระทะเหล็กประเทศไทย 92

● นฤมล รัตนมณี ศรีอังการ ถาวโรฤทธิ์ และอลิสา คุ่มเคี่ยม

การใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชายตาหาข่าวเปลือกของ กาละแมร์ พัชรศรี 104

● ปัทมวรรณ กัมแก้ว ประภัสสร ภัทรนาวิก และฉันทัส ทองช่วย

กลวิธีการตั้งชื่อตอนในซีทคอมบ้านสร้อยแลนด์ 118

● ขวัญจิรา แสงสง ศรีอังการ ถาวโรฤทธิ์ และจารึก จันทรวงค์

วิเคราะห์สารคดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ 128

● วรางคณา สุพรรณชนะบุรี จริญญา ธรรมโชติ และสมิทธิ์ชาติ พุมมา

สำนวนไทยนอกกรอบแบบในละครซีทคอม เรื่องเป็นต่อ 134

● สุไลมาน มะตีเยาะ อัสมะห์ มะยี่ แวแยเนาะ หะยีสามา อามาน อีแต

และสวพร จันทรสกุล

การใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา 150
จังหวัดกระบี่

● อุสมาน การดี กาตีนี้ มามะ พาตีนี้ ดอลี่ สุมัยยะห์ ดอเลาะ ฮานาฟียะห์ มีอราเฮง

และปองทิพย์ หนูหอม

บทความด้านวรรณกรรม

สัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ 168

● ปวีณสุตา เหนือคลอง วราเมฆ วัฒนไชย และปริยารัตน์ เชาวลิตรประพันธ์ วิเคราะห์ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสาธิตของนางกิบ มาห์ฟูซ แปลโดยแคน สังคีต	180
● เยาวลักษณ์ แก้วทอง จารึก จันทรวงค์ และปริยารัตน์ เชาวลิตรประพันธ์ สังนิมมหัสจรรย์ในนวนิยายเรื่อง หมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง	193
● อัษฎาวุธ ไชยวรรณ วราเมฆ วัฒนไชย และพัชลินจ์ จินนุ่น “เวลา: โศกนาฏกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป”	206
● ภูริณัฐ พุกษ์เนรมิต มาโนช ดินลานสกุล และวราเมฆ วัฒนไชย การสร้างตัวละครเด็กพิเศษในวรรณกรรมเยาวชนเกาหลี ของ ลี ซัง กวอน และ อี ฮยอน โอ	216
● ลิต้า เส้นเจริญ สมิทธิ์ชาติ พุมมา และมาโนช ดินลานสกุล หญิงรักหญิงในนวนิยายร็อกเธอ ของ คิลิน เอมอนันต์	222
● สุนิสา ก้องตระกูล วราเมฆ วัฒนไชย และมาโนช ดินลานสกุล จินตภาพในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำของวีรพร นิติประภา	234
● สุกานดา เกื้อนัย มาโนช ดินลานสกุล และวราเมฆ วัฒนไชย กลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรของ วิษณุ เครืองาม	241
● ดวงลดา ขวัญนิมิตร พชลินจ์ จินนุ่น และปริยาภรณ์ ชูแก้ว วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเด็กเชิงจิตวิทยาในวรรณกรรมเยาวชนเรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ ของ อาร์ เจ ปาลาซีโอ	255
● สุธา บินหมัด พชลินจ์ จินนุ่น และอลิสรา คุ่มเคี่ยม ความขัดแย้งในนวนิยายเรื่องซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์	268
● อมรรัตน์ จันทรทอง ศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์ และพรพันธุ์ เขมคุณาศัย	
บทความด้านวัฒนธรรมศึกษา	
ลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแพนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ”	282
● วรรณธัช ขุนกลางวัง จารึก จันทรวงค์ และจริญญา ธรรมโชโต การดัดแปลงมโหสถจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน	299
● ปาริฉัตร นวลนาถ ปริยารัตน์ เชาวลิตรประพันธ์ และอลิสรา คุ่มเคี่ยม ศึกษาภาพสะท้อนสตรีเกาหลีผ่านการสร้างตัวละครคิมจียอง ในวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo	311
● ทศศิยาภรณ์ สุขสง พชลินจ์ จินนุ่น และศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์ ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการ์ตูนนิยาย ของ ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา	321
● พชวรรณ ตัวสุข พชลินจ์ จินนุ่น และวราเมฆ วัฒนไชย สังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชรินทร์ ไชยวัฒน์	337
● ปาริชาติ แก้ววาน มาโนช ดินลานสกุล และพัชลินจ์ จินนุ่น วิเคราะห์เนื้อหาไบเซียมซีตาลเจ้าปุดจ้อ อำเภอมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	349
● กัญญาณัฐ คำด้วง สมิทธิ์ชาติ พุมมา และปริยาภรณ์ ชูแก้ว สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางทุ่งแพะหลังหักของอุมมีสาลาม อุมาร	359
● นูรีดา การิจิ รุสนา สะเอ๊ะ อัลวานีย์ อิหม่าเหม ฮามีซา กือมะ และซูไรดา เจนิ	

บทความด้านการสอนภาษาไทย

- การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา 372
- ทศพร มากสอน ธวัชชัย เรื่องหิรัญ นภัสวรรณ เพ็ญศรี นูรอารมา หวันหวัง รวัฒน์ แช่ว่อง และอลิสา เลี้ยงรินรมย์
- ความเข้าใจสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธจังหวัดยะลา 382
- สาริพะ สาแม คอริเยาะ ฮีแลหฺวา สุไบตะ สูดิง นูริซา อูมาโมง ญัสมี โตะบิลลา และขวัญตา ทวีสุข
- การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ขั้นตอน : กรณีศึกษานักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหมด อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพัทลุง 396
- วิชชุดา จันทรเส่ง ธวัชชัย เรื่องหิรัญ และพิชญา สุวรรณโน
- การพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราชนิพนธ์ กาญจนาภรณ์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ 402
- สิริพรพร สุนธนา นพดล คงภักดี ญาสุมินทร์ ชุมทอง จักรกฤษณ์ เพ็ญสุวรรณ์ มธุรส เบลรินทร์ และอลิสา เลี้ยงรินรมย์
- การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหมด อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพัทลุง 414
- อาริรัตน์ แก้วล่องลอย ธวัชชัย เรื่องหิรัญ และพิชญา สุวรรณโน
- การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 420
- ฟารีดา สาแม นูรมี เวชสิทธิ์ นาเดียร์ เจมะะ สุทธิดา เจตะ และอลิสา เลี้ยงรินรมย์
- พัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุสลิมศึกษา จังหวัดสตูล 428
- นูริยา ลาญู นุรุลฮุตา เจตะ นิศารัตน์ ทองรอง อิสราภรณ์ หาญจิตร และอลิสา เลี้ยงรินรมย์
- การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 438
- อัจฉราภรณ์ โกสี กิตติยา ตีอราแม เกตน์นิภา ศรีเกตุ ศศิวรรณ มีทอง คมสัน ไชยศิริ และอลิสา เลี้ยงรินรมย์
- เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้เกมบิงโกและวิธีการสอน แบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 446
- อุสนา สะนิ นูรฮายาตี หะยีดาละ ฟาติมะ สาแม นัสวาตี มะ อุซัยพะยี่ เจกาเดร์ และอลิสา เลี้ยงรินรมย์
- การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 456
- วิลาวลีย์ สุขชี ปิยะวรรณ ขาวเขียว ศรีญญา แสงสว่าง ปิยะมล ส่งทอง ชไมทิพย์ เรืองแดง และอลิสา เลี้ยงรินรมย์

สอนด้วยหัวใจ: พลังอำนาจแห่งภาษาในมิติวัฒนธรรม

พรพันธุ์ เขมคุณาศัย¹

บทนำ: ตำนานพลังอำนาจของภาษา

ภาษา เป็นสิ่งที่ถือว่ามีอำนาจมาแต่สมัยโบราณ ทุก ๆ กลุ่มชนมีตำนานเกี่ยวกับภาษาและส่วนมาก ตำนานเหล่านั้น มักเกี่ยวข้องกับเทพเจ้า กล่าวคือ ภาษาคือพรหรือคำสาปจากเทพเจ้า ความเชื่อทางตะวันตก ตำนานเกี่ยวกับภาษาพบได้จากหลายที่มา เช่น ในเทพนิยายปกรณัมของกรีก ภาษานั้นเป็นพรจากเทพซุสที่ ประทานให้มนุษย์ผ่านเทพีและเทพแห่งความฉลาด ฟิลาธีออส และฟิลาธีออน หรือในเทพนิยายของนอร์ส กล่าวว่า เทพวี บุตรแห่งเทพบอร์และพี่ชายแห่งมหาเทพโอดิน ได้เป็นผู้สร้างมนุษย์ โดยประทานวิญญาณ และ ชีวิต ปัญญาและความรู้สึก และสุดท้ายความสามารถในการฟัง มองเห็น และสื่อสาร (Romanet, 2016 p.17) ในฝั่งตะวันออก ตำนานของภาษาสามารถพบได้จากหลากหลายที่เช่นกัน ดังเช่น ในประเทศญี่ปุ่น มีคำกล่าว ว่า พลังพิเศษนั้น สถิตอยู่ในภาษา คำ และชื่อ ทำให้ภาษานั้นมีจิตวิญญาณเป็นของตนเอง เรียกว่า แนวคิดโคโต ตามะ(言霊) มีรากฐานมาจากศาสนาชินโต ทำให้ภาษานั้น สามารถส่งผลกระทบต่อวัตถุ สภาพแวดล้อม ร่าย กาย จิตใจ และจิตวิญญาณ (Antoni, 2012 p.5) คำอธิบายข้างต้นจะเห็นได้ว่า มนุษย์นั้น เชื่อว่าภาษามี อำนาจในตัวของมันเองมาตั้งแต่สมัยอดีตและให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาษาเป็นอย่างมาก ปัจจุบัน ภาษา กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากทุกกิจกรรมของมนุษย์ต้องการการ สื่อสาร

พลังอำนาจของภาษาในมิติของการสื่อสาร

ภาษามีอำนาจ เนื่องจาก ภาษามีความสามารถที่จะสร้างสิ่งที่เป็น ‘ความจริงแท้’ ได้ ผ่านรูปลักษณะ การเปรียบเทียบ หรือการตีความ (Farquhar & Fitzsimons, 2011 p.653) การใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์มี อิทธิพลต่อกลไกของโครงสร้างทางสังคม ยิ่งไปกว่านั้น ภาษาสามารถสร้างความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และความ แตกต่างให้แก่บุคคลในสังคมได้ อย่างไรก็ดีตาม ภาษาจะสัมฤทธิ์ผล ต่อเมื่อ ผู้ที่สื่อสารนั้นเข้าใจซึ่งกันและกัน และสามารถรับส่งสารให้กันและกันได้ การแปลจึงมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารของฝ่ายที่ใช้ภาษาในการ สื่อสารคนละภาษา เนื่องจากภาษานั้นไม่ได้เป็นเพียงชุดของข้อความที่ส่งผ่านกันระหว่างผู้รับและผู้ส่งเท่านั้น ภาษาสามารถเติบโตขึ้นได้ผ่านการสื่อสาร และการสื่อสารที่เข้าใจ จะสามารถทำให้ภาษาเติบโตได้ดี และ สัมฤทธิ์ผลในที่สุด

อำนาจของภาษานั้นซ่อนอยู่ในความหมายที่ใช้ออกมา มีทั้งความหมายที่ตรงไปตรงมา เช่น ไฟจราจร สีแดง มีอำนาจทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนหยุด หรือป้ายสัญลักษณ์เตือนต่าง ๆ นั้นแสดงถึงอำนาจให้ผู้คนทำตาม

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

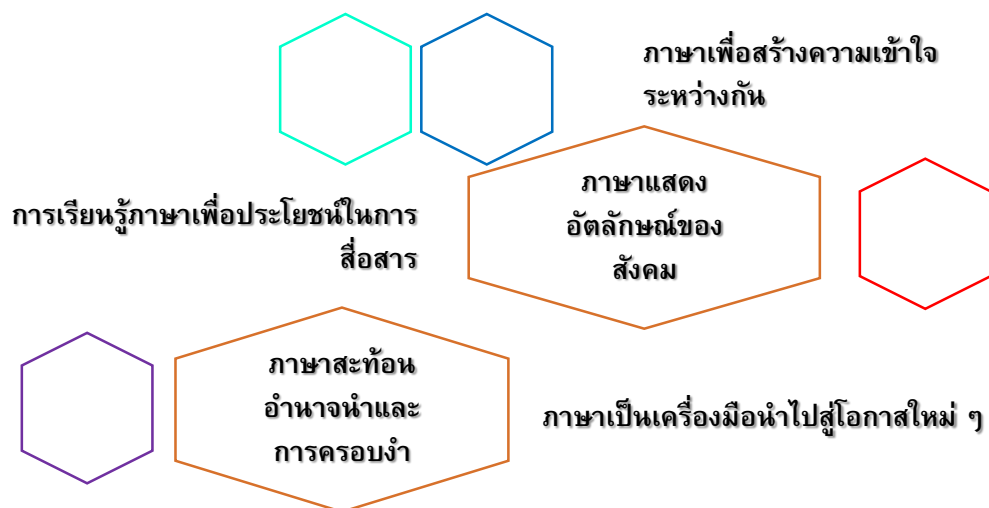
ความหมายที่สื่อออกมาผ่านภาษา หรือแม้แต่อำนาจในบริบทที่ซับซ้อน เช่น การพูดจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นทำตาม หรือการโฆษณาชวนเชื่อ โดยผ่านภาษา

ภาษามีอิทธิพลในหลายระดับ ในเบื้องต้น ภาษานั้นมีอำนาจ และอิทธิพลเหนือการกระทำและความคิด ถ้อยคำที่มนุษย์ใช้อธิบายสิ่งต่าง ๆ หรือการสนทนากัน ต่างส่งผลกระทบที่แตกต่างกันไป เช่น ก่อให้เกิดความดีใจ ตื่นเต้น หรือโศกเศร้า ภาษาเป็นหนึ่งในสิ่งแรก ๆ ที่มนุษย์จำเป็นต้องเรียนรู้ การเรียนรู้ในการพูดและสื่อสารถือเป็นความสำเร็จที่เห็นได้ชัด และเป็นกุญแจสำคัญในการนำไปสู่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่กว่าภาษาใหม่ ๆ ที่เรียนรู้ขึ้น เป็นเครื่องมือซึ่งนำไปสู่โอกาสใหม่ ๆ และเพิ่มความเข้าใจกันระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือบุคคลต่อสังคม และเพิ่มโอกาสในการสื่อสารและการเรียนรู้โลก เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแบ่งปันความสุข หรือความต้องการ (Johnston,2010 p.1)

สำหรับในระดับที่สูงขึ้น ภาษามีอำนาจเหนือสังคม เช่น การดำเนินชีวิต แนวคิด และการกระทำของบุคคลในสังคม เปรียบเสมือนภาษาแสดงอัตลักษณ์ของสังคมออกมาโดยการสะท้อนแนวคิดผ่านภาษา นอกจากนี้ ภาษายังเป็นช่องทางที่จะทำให้กลุ่มบุคคลในสังคมมีพื้นที่ในการแสดงตัวตน หรือแลกเปลี่ยนแนวคิด และประสบการณ์ ทั้งยังเป็นเครื่องมือ เป็นกระบอกเสียง หรือพูดแทนกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในบางท้องที่ที่ไม่สามารถพูดหรือแสดงออกในสิ่งที่ปรารถนาได้

ศักดิ์ของภาษานั้นมีคุณค่าต่างกัน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารโดยคนหมู่มากมักจะมีศักดิ์สูงกว่าภาษาที่ใช้โดยชนกลุ่มน้อย หรือภาษาของประเทศที่มีฐานเศรษฐกิจดีจะมีศักดิ์สูงกว่าภาษาของประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจน้อยกว่า ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ทำให้บุคคลมีความกระตือรือร้น ขวนขวายพยายามในการเรียนภาษาที่แตกต่างออกไป เพื่อประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง หรือเพื่อแสดงจุดยืนและตัวตนของตนเอง หรือเรียกร้องสิทธิที่สมควรจะได้รับ และเพื่อนำเสนอสิ่งที่ตนมี (Gallagher, 2005 p.6)

อำนาจภาษาในมิติการสื่อสารสรุปได้ดังภาพ 1

ภาพ 1 อำนาจภาษาในมิติการสื่อสาร

พลังอำนาจของภาษาในมิติของการแข่งขัน

ปัจจุบันมีภาษาพูดมากกว่า 6,000 ภาษาในโลกนี้ แต่มี 2,000 ภาษาที่มีคนพูดน้อยกว่า 1,000 คน อย่างไรก็ตาม ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผู้คนหลากหลายภาษาอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม ความรู้เกี่ยวกับภาษา

เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและให้ผู้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ยิ่งไปกว่านั้น ภาษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสามารถในการแข่งขัน ทำให้ภาษาทรงพลังอย่างมาก ดังการจัดอันดับดัชนีความได้เปรียบของภาษา (Kai L. Chan., 2016.) โดยพิจารณาจากโอกาส 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านภูมิศาสตร์: ความสามารถในการเดินทาง
- 2) ด้านเศรษฐกิจ: ความสามารถในการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจ
- 3) ด้านการสื่อสาร: ความสามารถในการสนทนา แลกเปลี่ยน อภิปราย
- 4) ด้านความรู้และสื่อ: ความสามารถในการบริโภคความรู้และสื่อ
- 5) ด้านการทูต/ทักษะในการเจรจาต่อรอง: ความสามารถในการมีส่วนร่วมในความสัมพันธ์ระหว่าง

ประเทศ

ตาราง 1 ดัชนีการจัดอันดับพลังอำนาจของภาษา (10 อันดับแรก)

RANK	SCORE	LANGUAGE	NATIVE (MM)	GEOGRAPHY	ECONOMY	COMMUNICATION	KNOWLEDGE & MEDIA	DIPLOMACY
1	0.889	English	446.0	1	1	1	1	1
2	0.411	Mandarin*	960.0	6	2	2	3	6
3	0.337	French	80.0	2	6	5	5	1
4	0.329	Spanish	470.0	3	5	3	7	3
5	0.273	Arabic	295.0	4	9	6	18	4
6	0.244	Russian	150.0	5	12	10	9	5
7	0.191	German	92.5	8	3	7	4	8
8	0.133	Japanese	125.0	27	4	22	6	7
9	0.119	Portuguese	215.0	7	19	13	12	9
10	0.117	Hindi*	310.0	13	16	8	2	10

แม้ว่าปัจจุบันภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาที่โดดเด่นสะท้อนโอกาสทั้ง 5 ด้านข้างต้น แต่ ภาษาจีนกลาง (หรือภาษาอื่น) ก็เป็นความท้าทายอำนาจต่อภาษาอังกฤษ สิ่งนี้นำไปสู่คำถามที่น่าสนใจว่า ภาษาใดจะทรงพลังมากที่สุดในปี ค.ศ.2050 หรืออีก 30 ปีข้างหน้า ดังตาราง 2

ตาราง 2 การคาดการณ์พลังอำนาจแห่งภาษาของ The Power Language Index (PLI)

RANK	SCORE	LANGUAGE	NATIVE (MM)	GEOGRAPHY	ECONOMY	COMMUNICATION	KNOWLEDGE & MEDIA	DIPLOMACY
1	0.877	English	541.6	1	1	2	1	1
2	0.515	Mandarin	940.5	6	2	1	2	6
3	0.345	Spanish	589.0	3	5	3	6	3
4	0.325	French	88.4	2	8	6	5	1
5	0.295	Arabic	494.1	4	7	4	18	4
6	0.242	Russian	134.1	5	10	10	8	5
7	0.155	German	88.6	10	3	9	4	7
8	0.149	Portuguese	273.4	7	9	8	12	9
9	0.138	Hindi	489.1	11	4	7	3	10

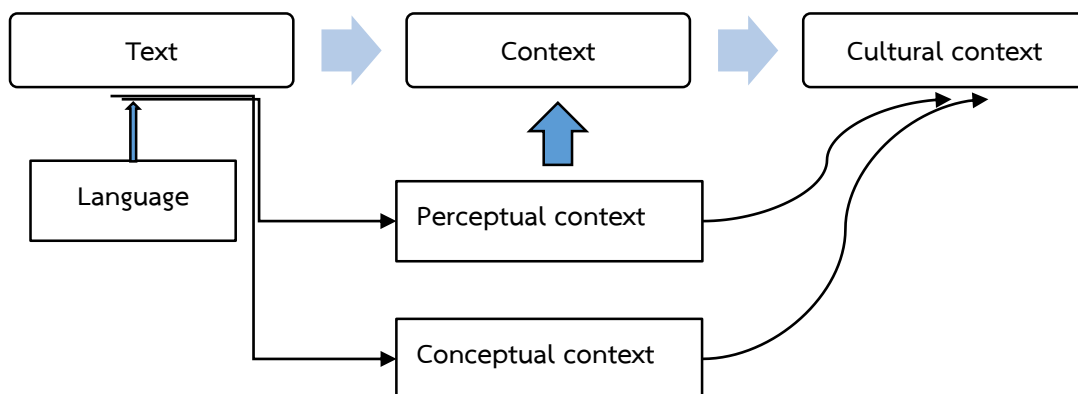
RANK	SCORE	LANGUAGE	NATIVE (MM)	GEOGRAPHY	ECONOMY	COMMUNICATION	KNOWLEDGE & MEDIA	DIPLOMACY
10	0.110	Japanese	106.1	30	6	17	7	8

ตาราง 3 การเปรียบเทียบอำนาจของภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

RANK	SCORE	LANGUAGE	NATIVE (MM)	GEOGRAPHY	ECONOMY	COMMUNICATION	KNOWLEDGE & MEDIA	DIPLOMACY
14	0.077	Malay	77.0	9	17	21	22	10
16	0.053	Korean	80.0	22	14	37	10	10
35	0.032	Thai	56.0	17	33	65	37	10
52	0.019	Vietnamese	76.0	34	49	70	23	10
80	0.011	Burmese	33.0	39	75	87	43	10
88	0.009	Lao	3.3	54	76	88	64	10
95	0.007	Khmer	16.0	50	81	108	53	10

พลังอำนาจแห่งภาษาในมิติวัฒนธรรม

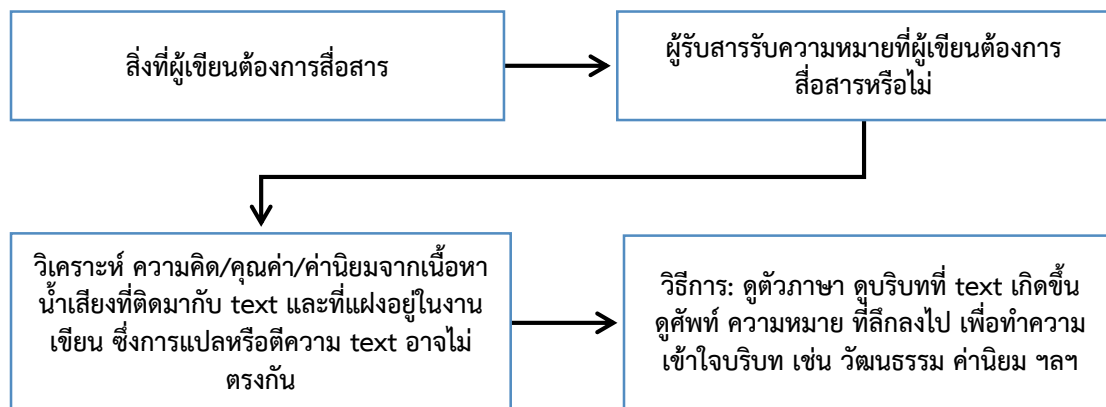
การพิจารณาภาษา นักภาษาศาสตร์จะจำแนก โครงสร้าง กับความหมาย แต่ในที่นี้จะเน้นที่ ตัวบท หรือ text โดยนิยามจากวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร คำว่า text เป็นการใช้ภาษาที่มีวัตถุประสงค์ แต่การทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ในการสื่อสารต้องเชื่อมโยงระหว่าง text กับ context (บริบทแวดล้อม) ดังภาพ 2

ภาพ 2 การเชื่อมโยงระหว่าง text (ตัวบท) กับ context (บริบทแวดล้อม) ในการทำความเข้าใจวัตถุประสงค์การสื่อสาร

เมื่ออ่าน text ผู้อ่านจะมีสมมติฐานหรือข้อสันนิษฐานจากการรับรู้ หรือตามมโนภาพของแต่ละคน การให้ความหมายของแต่ละคนก็จะไม่เหมือนกัน ซึ่งโดยทั่วไปการรับรู้ความหมายจะสัมพันธ์กับบริบทของสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน หรือเชื่อมโยงกับสิ่งที่เคยปฏิบัติต่อ ๆ กันมา ประเด็นของ text ยังเกี่ยวข้องกับ discourse (วาทกรรม/ปริเฉทวิเคราะห์) text ที่อ่านบางครั้งอาจมีความหมายอย่างง่าย แต่หลาย ๆ text อาจซ่อนนัยเอาไว้ มีความคิดเห็นซ่อนอยู่ หรือมีการผสมผสานวัตถุประสงค์ที่ซับซ้อน เช่น การ

ห้องเรียนมีการนำเสนอให้เห็นความสวยงาม หรือบทความหนังสือพิมพ์เป็นข้อเท็จจริง แต่มีความคิดเห็นแฝงอยู่ ฉะนั้น text อาจจะมีข้อความซับซ้อนหรือง่าย แต่ทุก text จะมีวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องบอกได้ว่า วัตถุประสงค์ที่ text ต้องการสื่อคืออะไร ในกรณีที่ text มีความซับซ้อน เช่น บทความ บทกวี ไม่สามารถแปลหรืออธิบายตรง ๆ ได้ เพราะผู้เขียนไม่ได้สื่อตรง ๆ แต่จะซ่อนความคิด ความเชื่อ หรือวัตถุประสงค์ที่อยากให้คนอื่นทำตาม หรือคิดตามไว้ ซึ่งสิ่งนี้จะเรียกว่า วาทกรรมที่ซ่อนอยู่ แต่ text เป็นเพียงกระบวนการส่วนหนึ่งของวาทกรรมเท่านั้น (Harris, Zellig S., 1952) ดังตัวอย่างวิธีการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการสื่อสารจาก text ดังภาพ

ภาพที่ 3 วิธีการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการสื่อสารจาก text

สำหรับวัฒนธรรม (culture) เป็นองค์รวม (holistic) ที่มีลักษณะซับซ้อน ประกอบด้วย ความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ จริยธรรม กฎหมาย ประเพณี และสมรรถนะ รวมทั้งอุปนิสัยอื่น ๆ ที่มนุษย์ได้รับมาในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม (สุเทพ สุนทรเกสซ์. 2552)

วัฒนธรรมย่อย (Subculture) เป็นกลุ่มทางวัฒนธรรมในวัฒนธรรมที่กว้างกว่า ซึ่งจะมีความเชื่อหรือค่านิยมที่ต่างไปจากวัฒนธรรมใหญ่นั้น ๆ (Gelder, Ken. 2007) หรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสังคมแต่มีการสร้างความแตกต่างจากสังคมแม่ซึ่งยึดถือเป็นบรรทัดฐานของสังคมนั้น (Hebdige, Dick. 1979)

วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลง มีพลวัต ทั้งพลวัตทางความหมาย ปฏิบัติการ การเคลื่อนไหว การเจริญเติบโต และการเปลี่ยนผ่าน วัฒนธรรมไม่เคยหยุดนิ่ง มีการเคลื่อนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับภาษาของมนุษย์ในอดีตและปัจจุบันที่มีความหลากหลาย มีความคล้อยคลึง มีความแตกต่าง ทั้งในแง่คำศัพท์ ไวยากรณ์ และการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน (Ellea D. Jack. 2016)

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ซับซ้อน ในการทำความเข้าใจกระบวนการรับรู้ของผู้คนเมื่อพวกเขาสื่อสารออกมา เนื่องจากส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน วัฒนธรรมของผู้คนสะท้อนให้เห็นในภาษาที่พวกเขาสร้างขึ้น เพราะพวกเขาเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ และมีวิธีการประดิษฐ์สร้างสิ่งเหล่านั้น พวกเขาจึงใช้ภาษาของพวกเขาสะท้อนถึงวิธีการสิ่งที่ทำ และการให้คุณค่าในสิ่งเหล่านั้น อาจกล่าวได้ว่า ภาษามีอำนาจในการสื่อสารวัฒนธรรม และผู้คนในวัฒนธรรมใช้ภาษาที่สะท้อนค่านิยมของวัฒนธรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ โครงสร้างของภาษากำหนดว่าผู้พูดภาษานั้นมองโลกของพวกเขาอย่างไร เช่น คำเรียกสีในภาษา

Hanunóo จากฟิลิปปินส์ มีสี่คำที่เรียกว่า ขาว ดำ เขียว และแดง เมื่อวิเคราะห์ความเพิ่มเติม พบว่า ขาว หมายถึง ความสว่าง ดำ หมายถึง ความมืด เขียว หมายถึง ความเปียกชื้น และแดง หมายถึง ความแห้งกร้าน การสังเกตเช่นนี้บ่งบอกว่าบางวัฒนธรรมตีความสีตามภาษาของพวกเขา และผู้พูดจะดูสีด้วยความรู้สึกมากกว่า มองแค่สี (Elmes, David. 2013)

ตัวอย่าง *ภาษาสะท้อนภาพสังคมวัฒนธรรม* (พรพันธุ์ เขมคุณาศัย. 2542-2543) เช่น

เปลทองกระเตี่ยวเอย	พอกุสองคนพี่น้อง
ลมทะเลมันพัดต้อง	เปลทองน้องคลีไบบาน
ปลุกไ้วสวนนางชุมชุมพลัด	ควายเอ๋ยมันพลัดเข้ามาทอ
แหลกสั้นทั้งกอ	หน่อมันมาแต่ไหน
พี่ชายปล้ำปลุก	หมายกินแต่ลูกกับใบ
กินแต่หยวกใน	ขัดใจต้องรอยซังเอย

เพลงนี้สื่อภาพความเจ็บไข้เจ็บใจของชายคนหนึ่งที่ถูกชายต่างถิ่นเหยียดหยามศักดิ์ศรี โดยการทำลายพรหมจารีของหญิงที่ตนรัก

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนชายต่างถิ่นคือ ควาย สัญลักษณ์ในการทำลายคือ การทอ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนหญิงสาวคือ ต้นกระเตี่ยว และสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความรักของชายหนุ่มคือ การดูแลรักษา เอาใจใส่ด้วยความทะนุถนอม

ภาพควายทอต้นกระเตี่ยวจนแหลกยับเยิน ยากที่จะดูแลรักษาให้งองามกลับมาเหมือนเดิมได้ เปรียบเสมือนกับภาพของหญิงคนรักที่ถูกชายอื่นย่ำยีจนยากที่จะยอมรับได้ ซึ่งสะท้อนความรู้สึกสะเทือนใจอย่างยิ่ง

ภาษาสะท้อนความเชื่อ เช่น กิณรี เป็นภาพสะท้อนความเชื่อคนใต้ (พรพันธุ์ เขมคุณาศัย และปริยากรณ ชูแก้ว. 2561) กิณรี เป็นภาพสะท้อนความเชื่อของคนใต้หลายประการ คือ ความเชื่อเรื่องการข้ามภพข้ามชาติหรือการกลับชาติมาเกิด ความเชื่อเรื่องการทำนายหรือการเสี่ยงทาย ความเชื่อของคณะโนราที่ต้องมีการเอ่ยนามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เมื่อต้องออกเดินโรงไปแสดงโนรา และความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมขับไล่เสนียดจัญไรหรือปัดรังควาน

คนใต้มีความเชื่อเรื่องการข้ามภพข้ามชาติที่เชื่อมโยงกับเรื่องกฎแห่งกรรม คือ เชื่อในเรื่องผลของการกระทำ ไม่ว่าดีหรือชั่ว ซึ่งคนใต้เรียกว่า เวรกรรม ความเชื่อนี้ปรากฏซ้ำ ๆ ในคติชนหลายประเภท อาทิ วรรณกรรมท้องถิ่นประเภทนิทานประโลมโลก เพลงกล่อมเด็ก และคำบอกเล่าหรือ เรื่องเล่า รูปแบบความคิดดังกล่าว สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับความหวัง ที่นำไปสู่พิธีกรรม การให้กำลังใจ การปลดปล่อยความรู้สึกอัดอั้นตันใจ หรือการปลดปล่อยความทุกข์โศกของตนเอง

ภาพ 4 ภาพวาดกัณริวัดคูเต่า หมู่ 3 ตำบลแม่ทอม อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา

กัณริสะท้อนความเชื่อเรื่องการข้ามภพข้ามชาติ โดยเชื่อมโยงกับกฎแห่งกรรม ดังคำอธิษฐานหรือการบนบานของนางเมรี ที่คนได้เชื่อว่า นางสิบสอง (พระรถ-เมรี) เป็นภาคต่อกับเรื่องพระสุธน-มโนราห์ นางเมรีกลับชาติมาเกิดเป็นนางมโนห์รา และพระรถกลับชาติมาเกิดเป็นพระสุธน ดังตัวอย่างวรรณกรรมเรื่อง พระรถนิราศ ฉบับอำเภอมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

อันความสัตย์ของน้องสุดสมัย	สู่เอาใจไว้ทำจนมาถึง
ด้วยแสนสวาทภูวนาถยังรู้มิ่ง	จนเมื่อยพึงพบพักตร์พระภัสดา
น้องขอลาสู่สวรรค์ครุโลแล้ว	จงพ้องแผ้วเถิดพระยอดเสน่หา
ชาตินี้น้องตามพระองค์มา	เหลือแสนเวทนาในไพรวัลย์
ชาติหน้าพระองค์อวรณ์โทษ	ให้น้องเนตรยิ่งกว่าน้องจอมขวัญ
ข้ามคีรีศรีครันขอบอรัญ	สารระพันเพียรยากลำบากกาย
แต่รำสัจจนสุดพระสุริเสียง	โอนเอียงหมอบมอญฤดีหมาย
สิ้นสังขารลาล่วงชีวาวย	ดังแว่สายประทีปดับบัดดล

(Transliterated by Phitthaya Butsararat, 1999:47)

ภาษาสัญลักษณ์ ตัวอย่างการตีความสัญลักษณ์ในพิธีกรรมการเล่นกลองبانอ (พรพันธุ์ เขมคุณาศัย
ปริยากรณ์ ชูแก้ว และคมวิทย์ สุขเสนีย์. 2561)

ภาพ 5 ข้าวเหนียวสีเหลือง

ข้าวเหนียว การทำข้าวเหนียวจะเป็นสีเหลืองหรือสีแดง ขึ้นอยู่กับผู้ทำ จุดมุ่งหมายในการ ทำเพื่อเรียกขวัญ (สมำงต) ของผู้เล่นบำนอ ถือว่าเป็นมงคลแก่ตัวผู้ทำ และช่วยให้มีขวัญกำล้งใจที่ กล้าหาญ อีกเหิม

ภาพ 6 ข้าวสารผสมกับขม้น

ข้าวสารผสมกับขม้น ใช้โปรยรอบ ๆ สนามแข่งประชันเสียง และโรยบนตัวผู้เล่นเพื่อป้องกันสิ่งชั่วร้ายไม่ให้เข้าตัวได้

ภาพ 7 กำนาน

กำยาน คนเล่นกลองบานอเชื่อว่า การเผากำยานจากชันหรือยางไม้ ต้องเผาให้มีควัน เพื่อให้ เจ้า
ประจำไม้ได้กลิ่นหอมของกำยานซึ่งเป็นเครื่องบูชา จุดมุ่งหมายการเผากำยานเพื่ออัญเชิญให้เจ้าประจำไม้ไป
สถิตที่อื่นเป็นการชั่วคราว

ภาพ 8 เทียนไข

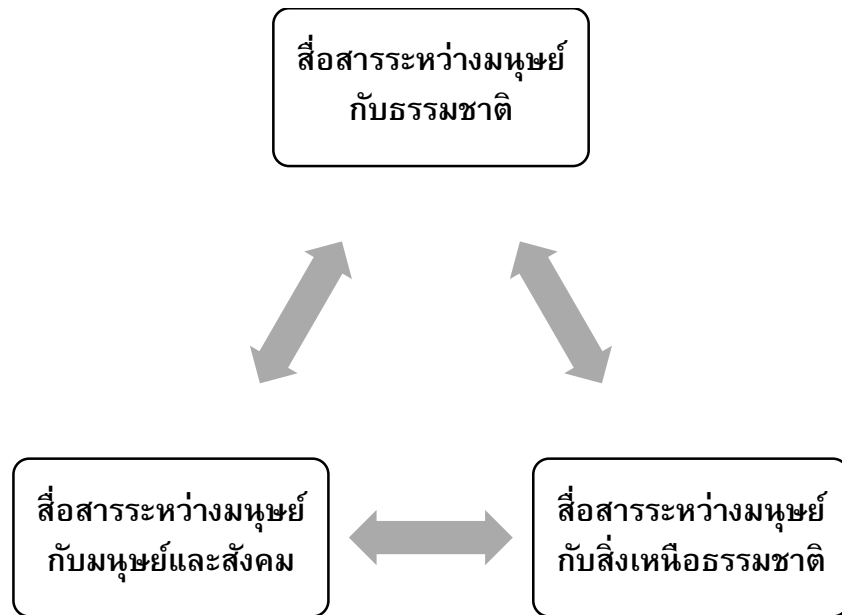
เทียนไข ผู้เล่นกลองบานอเชื่อว่า แสงจากเทียนช่วยขับไล่สิ่งชั่วร้าย และเป็นสื่อผ่านทางไฟเครื่องบูชาไป
ถึงเจ้าประจำไม้

หรือการเสี่ยงทายด้วยมะนาว ในพิธีกรรมรับศิษย์ของศิลปะการแสดงลิละ โดยเชื่อว่า เมื่อผ่ามะนาว
ออกเป็น 2 ซีก และโยนขึ้น หากมะนาวตกลงพื้น มีลักษณะหงาย ดีความว่า เด็กคนนั้นจะเป็นศิษย์เอกด้วย ก็
จะไม่รับเป็นศิษย์ (พรพันธุ์ เขมคุณาศัย สัมภาษณ์ครูลิละคนหนึ่งในจังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2562)

ภาพ 9 มะนาวที่ใช้ในการเสี่ยงทายในพิธีรับสิทธิ์ของลิละ

กรณีตัวอย่างข้างต้น กล่าวได้ว่า ภาษามีพลังอำนาจเนื่องจากมนุษย์ใช้ภาษาในการสื่อสารกับธรรมชาติ
สื่อสารกับสิ่งเหนือธรรมชาติ สื่อสารกับกับมนุษย์และสังคมที่พวกเขาอาศัยอยู่ร่วมและติดต่อในสถานการณ์
ต่าง ๆ ดังภาพ

ภาพที่ 10 พลังอำนาจแห่งภาษาในการสื่อสารในมิติวัฒนธรรม

บทสรุป

พลังอำนาจของภาษา อาจเป็นอำนาจแฝงเร้นที่ต้องอาศัยการตีความ เป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์ในตำนาน และพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นภาษาสำหรับสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นภาษาที่ให้ประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย หรือเป็นภาษาที่ทรงอิทธิพลในเวทีโลก ภาษาจึงให้ความรู้สึกร่วมที่มีพลังอยู่ในตัวของภาษาเอง ในขณะเดียวกันวิธีการใช้ภาษาก็สื่อถึงพลังแห่งความรุนแรงหรือการครอบงำ

เอกสารอ้างอิง

- พรพันธุ์ เขมคุณาศัย และปริยากรณ์ ชูแก้ว. (2561). “ความหมายและภาพลักษณ์ “กินนอรา” ใน มุมมองของคนใต้,” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 10 (3); กันยายน - ธันวาคม: 141 – 172.
- พรพันธุ์ เขมคุณาศัย ปริยากรณ์ ชูแก้ว และคมวิทย์ สุขเสนีย์. (2561). การเล่นเกมบารอนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.
- พรพันธุ์ เขมคุณาศัย. (2542-2543). “ภูมิปัญญาทางภาษาจากเพลงกล่อมเด็กอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดนราธิวาส,” วารสารปาริชาติ. 12 (2); ตุลาคม – มีนาคม: 49 – 56.
- สุเทพ สุนทรเมสัช. (2553). ทฤษฎีมานุษยวิทยาเล่ม 1. กรุงเทพฯ : ดวงกมลพับลิชชิง.
- Antoni, Klaus, 2012. Kotodama and the Kojiki: The Japanese “Word Soul” between Mythology, Spiritual Magic, and Political Ideology. University of Tübingen.

- Elmes, David. (2013). **The Relationship between Language and Culture**. National Institute of Fitness and Sports in Kanoya International Exchange and Language Education Center.
- Ellea D. Jack. (2016). **Cultural Anthropology Global Forces, Local Lives**. Third edition New York, Routledge.
- Farquhar, Sandy., & Fitzsimons, Peterl, 2011. **Lost in Translation: The power of language**. Educational Philosophy and Theory, 43, 6.
- Gallagher-Brett, A., & University of Southampton. 2005. **Seven hundred reasons for studying languages**. Southampton: Higher Education Academy.
- Gelder, Ken (2007). **Subcultures: Cultural Histories and Social Practice** (Routledge, March 2007; softcover ISBN 0-415-37952-0)
- Hebdige, Dick (1979). **Subculture: The Meaning of Style** (Routledge, March 10, 1981; softcover ISBN 0-415-03949-5).
- Harris, Zellig S. 1952. "Discourse Analysis". *Language* 28:1.1–30. (Repr. in Harris 1981: 107– 142.)
- Johnston, J. (2010). **Factors that Influence Language Development : research to practice**. Language Development and Literacy, 2nd ed. University of British Columbia.
- Kai L. Chan. 2016. **Power Language Index: Which are the world's most influential languages?** < <https://www.weforum.org/>>
- Romanet. Aina Camí, 2016. **A comparison between Classical and Norse mythologies**. IES Francesc Ribalta.

การเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนสามระดับ
อายุ : กรณีศึกษาบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา
Changes of Malay Loan Words in Thai Word of Southern Thai Dialect of
Three Age Groups : Case Studies of Ban-Lao-Cha-Oan, Tumbon Khuntudwhai,
Amphoe Chana, Songkhla Provic.

สุไหลลา สันหลี^{1*} อลิสา คุ่มเคี่ยม² และสมิทธิ์ชาติ พุมมา³
Sulaila Sanlee^{1*} Alisa Khumkham² and Samitcha Pumma³

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามจาก หมู่ที่ 5 บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา รวมผู้บอกภาษา 9 คน แบ่งเป็นสามระดับอายุ ระดับอายุละ 3 คน ดังนี้ ระดับอายุที่ 1 ได้แก่ผู้บอกภาษาที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 ได้แก่ผู้บอกภาษาที่มีอายุระหว่าง 35 – 45 ปี และระดับอายุที่ 3 ได้แก่ผู้บอกภาษาที่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี ผู้วิจัยใช้หน่วยรรถในการศึกษาครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 64 หน่วยรรถ ผลการวิจัยพบว่าการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษามลายู มีการเปลี่ยนแปลงใน 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง ปรากฏการเปลี่ยนแปลงมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 และการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ ปรากฏการเปลี่ยนแปลงมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 สำหรับการใชัศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิมปรากฏการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่าง ๆ และได้รับการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ด้วย จึงทำให้เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์มากกว่ากลุ่มผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2

คำสำคัญ : คำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ การเปลี่ยนแปลงของคนสามระดับอายุ

Abstract

The aim of this study is to change of Malay loan words in Thai words of southern Thai dialect of three age groups, at Ban-Lao-Cha-Oan, Tumbon Khuntudwhai, Amphoe Chana, Songkhla province. The researcher, Collected from Moo. 5 Ban-Lao-Cha-Oan, Tumbon Khuntudwhai, Amphoe Chana, Songkhla province, The Total of informants is 9 people, and divided in 3 groups : 3 people aged 55 years old and over, 3 people aged 35-45 years old, and other 3 people aged 15-25 years old. This study the researcher used 64 semantic units. The results of this research found that of malay loan words there were two features of Malay loan

¹ นิสิตสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author : Tel. : 0908730674. E-mail address: sulaila_sanlee@yahoo.com

word changes : are 1) Sound changes which appear in group 1 and group 2, and 2) Changes of words found in group 3 using other words instead of the original words.

Keywords : Maley Loan Words in Thai Word of Southern Thai Dialect, The Change of Age in 3 Group.

บทนำ

ภาษามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคม ซึ่งแต่ละสังคมย่อมมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน โดยแต่ละสังคมจะมีเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นมาและรากเหง้าของสังคมหรือกลุ่มชนนั้น ๆ ได้ และภาษายังมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

จะนะเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสงขลา มีลักษณะหลากหลายในแง่ของการใช้ภาษา เนื่องจากมีความแตกต่างในเรื่องสังคมและวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครอง ได้แก่ อำเภอเมืองสงขลา อำเภอเทพา อำเภอนาทวี อำเภอสะเดา อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาหม่อม มีพื้นที่การปกครอง 14 ตำบล ได้แก่ บ้านนา ขุนตดหวาย ป่าชิง ท่าหมอบไทร สะพานไม้แก่น จะโหนด สะกอม คู นาหว้า แคนาทับ คลองเปยะ น้ำขาว และตลิ่งชัน [1]

สภาพสังคมของอำเภอจะนะมีความผสมผสานของวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ประชากรอยู่ร่วมกันระหว่างไทยพุทธและไทยมุสลิมได้อย่างสันติสุข ส่วนใหญ่นิยมใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะ บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย แต่ด้วยเหตุที่อำเภอจะนะมีอาณาเขตใกล้เคียงกับสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส การติดต่อสื่อสารไปมาหาสู่กันมาช้านานทำให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรมบางส่วนรวมถึงภาษาที่ใช้กัน คือ มีการยืมภาษามลายูมาใช้ด้วย

บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มีวัฒนธรรมทางภาษาอันเป็นเอกลักษณ์ กล่าวคือ ในอดีตชาวไทยมุสลิมได้ใช้คำยืมภาษามลายูสื่อสารในชีวิตประจำวันปะปนไปกับภาษาไทยถิ่นใต้ แต่ปัจจุบันลักษณะการใช้คำยืมดังกล่าวเริ่มเปลี่ยนไป โดยหันมาใช้ภาษาไทยถิ่นใต้และภาษาไทยมาตรฐานกันมากขึ้น ทำให้มีการใช้คำยืมภาษามลายูลดน้อยลง เมื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวพบว่า อายุเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ [2] ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาของผู้พูดที่ต่างวัยกันไว้ว่า “อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีการใช้ภาษาต่างกัน หรืออีกนัยหนึ่ง ผู้พูดที่อยู่ในวัยต่างกัน ย่อมใช้ภาษาต่างกัน ผู้พูดที่เป็นเด็กย่อมใช้ภาษาต่างกับผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่”

ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้รายการคำจำนวน 64 หน่วยรรถ ซึ่งได้หน่วยรรถมาจากการสอบถามข้อมูลวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาจากองค์การบริหารส่วนตำบลขุนตดหวายและศึกษาจากวิทยานิพนธ์การใช้คำยืมภาษามลายู แล้วนำคำยืมภาษามลายูที่รวบรวมได้ จำนวน 64 คำ ไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 ซึ่งมีอายุ 55 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 35 - 45 ปี และระดับอายุที่ 3 ซึ่งมีอายุระหว่าง 15 - 25 ปี พบว่า เยาวชนจะใช้ภาษาไทยได้ดีกว่าผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ มีเหตุผลหลายประการที่นำมาซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวและเหตุผลที่เลือกพื้นที่ในการศึกษา บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ประการแรก คือ บ้านหลาวชะโอน เป็นหมู่บ้านที่ประชากรอยู่ร่วมกันระหว่างไทยพุทธและไทยมุสลิมดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรมมาแต่เดิม โดยปราศจากความขัดแย้งระหว่างศาสนา และมีจำนวนประชากรมากที่สุดในตำบลขุนตดหวาย ประการที่สอง คือ บ้านหลาวชะโอนมีการเรียนการสอนศาสนาอิสลามโดยผ่านภาษามลายู จึงทำให้เกี่ยวข้องกับภาษามลายูอยู่

ตลอดเวลา เพราะการศึกษาทางศาสนา หรือความเคร่งครัดทางศาสนาเป็นลักษณะทางสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาวไทยมุสลิม ประการที่สาม คือ ประชากร บ้านหลาวชะโอน ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาเป็นภาษาหลักในชีวิตประจำวัน ซึ่งใช้คำยืมภาษามลายูปะปนกับภาษาไทยถิ่นใต้ และประการที่สี่ คือ บ้านหลาวชะโอน เป็นหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ตำบลขุนตดหวาย ที่ปรากฏอยู่ในพงศาวดารภาคที่ 15 สมัยอาณาจักรศรีวิชัย พ.ศ. 1400-1823 ที่มีการทำสงครามระหว่างอาณาจักรศรีวิชัยกับอาณาจักรมลายู [3] ซึ่งอาจเป็นเหตุทำให้ผู้คนบ้านขุนตดหวายในอดีตรับภาษามลายูจากอาณาจักรมลายูมาใช้จนมาถึงปัจจุบัน

ประชากรชาวไทยมุสลิม บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ไม่สามารถพูดภาษามลายูได้และใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน แต่มีการนำคำยืมภาษามลายูเข้ามาปะปนไปกับภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลา ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบอีกว่าเยาวชนรุ่นใหม่เริ่มมีการนำคำยืมภาษามลายูมาใช้ปะปนกับภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาบ่อยลง แต่มีการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้และศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานแทน ทำให้ทราบว่า อายุเป็นตัวแปรทางสังคมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน และยังช่วยบันทึกวัฒนธรรมทางภาษาอันเป็นเอกลักษณ์ของอำเภोजะนะและวิวัฒนาการภาษาของท้องถิ่น ในช่วงระยะเวลาหนึ่งไว้เป็นหลักฐานทางภาษาอันสำคัญ

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาการเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนสามระดับอายุ : กรณีศึกษาบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำยืมภาษามลายูและการเปลี่ยนแปลงภาษาของคนต่างระดับอายุเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูล

2. การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ในตำบลขุนตดหวาย ของอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งเลือกหมู่บ้านที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ หมู่ที่ 5 บ้านหลาวชะโอน

สำหรับคุณสมบัติเฉพาะของผู้บอกภาษา มีดังนี้

2.1 เป็นชาวไทยมุสลิม ที่มีสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย นับถือศาสนาอิสลามตามสำเนาทะเบียนบ้านที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งเกิดและเติบโตในบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยไม่เคยโยกย้ายไปอยู่ที่อื่น

2.2 เป็นเพศหญิงหรือชายก็ได้ และมีภูมิลำเนาการพิจารณาผู้บอกภาษาสามระดับอายุ ระดับอายุละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน โดย ศุภมาส เองฉ้วน [4] ใช้เกณฑ์อายุของแม่คอกอยในการศึกษาคำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทยและเกาะปีนัง โดยที่แม่คอกอยได้ให้เหตุผลว่า ช่วงอายุ 45 – 60 ปี คนในช่วงอายุนี้นี้จะเป็นผู้ที่รักษาภาษาและวัฒนธรรมของตนเองไว้ได้ดีที่สุด ซึ่งเกณฑ์อายุที่กำหนดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคิดว่า เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษา ดังนี้

ระดับอายุที่ 1 มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป

ระดับอายุที่ 2 มีอายุระหว่าง 35 – 45 ปี

ระดับอายุที่ 3 มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี

2.3 ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาในชีวิตประจำวัน

2.4 มีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วน มีสภาพปกติ ออกเสียงไม่ชัดเจน มีสุขภาพทั่วไปดี

2.5 กลุ่มอายุที่ 1 เป็นผู้ได้รับการศึกษาไม่เกินชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ปวช. กลุ่มอายุที่ 2 เป็นผู้ได้รับการศึกษาไม่เกินชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวส. ส่วนกลุ่มอายุที่ 3 ไม่กำหนดระดับการศึกษา

เพราะอยู่ในวัยที่กำลังศึกษา และถ้าหากกำหนดระดับการศึกษา จะไม่ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางภาษาที่เกิดขึ้น

3. ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 แบบสอบถามและบันทึกประวัติผู้บอกภาษา

3.2 รายการคำยืมที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.3 อุปกรณ์ประกอบการเก็บข้อมูล ได้แก่ รูปภาพ ในหมวดต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้บอกภาษาเข้าใจความหมายของหน่วยวรรคชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4 อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้บันทึกเสียงระหว่างสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเพื่อนำเสียงมาตรวจสอบความถูกต้องกับที่จดบันทึกระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำศัพท์ที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาพิจารณาว่าเป็นศัพท์เดียวกันหรือคนละศัพท์กัน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาศัพท์ว่า ศัพท์ใดเป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน และศัพท์ใดเป็นคนละศัพท์กัน

4.2 นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาศึกษาศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษามลายูในภาษาไทย ถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันตามสามระดับอายุ : กรณีศึกษาบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ในการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงและการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการใช้คำยืมภาษามลายู 64 คำ ประกอบด้วย 9 หมวดคำของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลาที่แตกต่างกันหลายประเภทดังกล่าว ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษามลายูของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง และการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียงเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ สามารถแบ่งลักษณะการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงได้ 4 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ การเพิ่มพยางค์ และการตัดเสียงและการตัดพยางค์ ดังนี้

1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ

การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ มี 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้น และการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้าย ดังนี้

1.1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้น

การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้น หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลาเปลี่ยนเสียงพยัญชนะต้นจากเสียงหนึ่งเป็นอีกเสียงหนึ่ง กล่าวคือผู้บอกภาษาในแต่ละระดับอายุมีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นที่แตกต่างกัน เช่น เสียง / c- / ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เปลี่ยนเป็นเสียง / m- / ในระดับอายุที่ 2 ปรากฏ 1 คำ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ความหมาย
<จูโจ> [cu: ³ co: ³]	<มูโจ> [mu: ⁵ co: ³]	‘การเอากะลามะพร้าวมา แขวนไว้กับต้นไม้ที่กำลังมี ผลเพื่อไม่ให้คนขโมย’

1.1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้าย

การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้าย หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดห้วย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา เปลี่ยนเสียงพยัญชนะท้ายจากหนึ่งเสียงเป็นอีกหนึ่งเสียง กล่าวคือ ผู้บอกภาษาในแต่ละระดับอายุมีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้ายที่แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งตามประเภทการเปลี่ยนแปลงของผู้บอกภาษาตามระดับอายุ เช่น เสียง / -m / ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เปลี่ยนเป็นเสียง / -n / ในระดับอายุที่ 2 และเสียง / -n / ในระดับอายุที่ 2 เปลี่ยนเป็นเสียง / -m / ในระดับอายุที่ 3 ปรากฏจำนวน 1 คำ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<อีหม่าม> [ʔi: ³ ma:m ¹]	<อีหมั่น> [ʔi: ³ man ¹]	<อีหม่าม> [ʔi: ³ ma:m ¹]	‘ความศรัทธา, ความเชื่อ’
	<อีหม่าม> [ʔi: ³ ma:m ¹]		

1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ

การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดห้วย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ในแต่ละระดับอายุมีการเปลี่ยนแปลงเสียงสระจากเสียงหนึ่งเป็นอีกเสียงหนึ่ง ดังนี้

(1) เสียง / o / > / u / คือ คำว่า “โตะ” กับ คำว่า “ตุ” ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ความหมาย
<โตะหน่ง> [toʔ ³ naŋ ¹]	<ตุหน่ง> [tuʔ ³ naŋ ¹]	‘คู่นั้น’

(2) เสียง / ɛ / > / a / คือ คำว่า “แม่” กับ คำว่า “มะ” ดังนี้
ระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 ระดับอายุที่ 3 ความหมาย

<มะ>	<มะ>	<มะ>	‘แม่’
[maʔ ⁵]	[maʔ ⁵]	[maʔ ⁵]	
<แม่>			
[mɛʔ ⁵]			

(3) เสียง / ɛ / > / ɛː / คือ คำว่า “แหละ” กับ คำว่า “แล” ดังนี้
ระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 ระดับอายุที่ 3 ความหมาย

<แหละสั้น>	<แลสั้น>	<แลสั้น>	‘หลักปักหลุมศพ’
[lɛʔ ¹ san ¹]	[lɛː ¹ san ¹]	[lɛː ¹ san ¹]	

(4) เสียง / oː / > / i / คือ คำว่า “โหลด” กับ คำว่า “ลิด” ดังนี้
ระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 ระดับอายุที่ 3 ความหมาย

<มุโหลด>	<มุโหลด>	<เมาลิด>	‘วันเฉลิมฉลองวันเกิดท่านศาสดามูฮัมหมัด ซึ่งตรงกับวันที่ 12 เดือนรอปือลเอาวัล (เดือนที่สามของศักราชอิสลาม) พิธีนี้อาจจัด ขึ้นที่บ้านหรือที่มัสยิดก็ได้ ในพิธีการนำ ประวัติของท่านศาสดามากล่าวถึง มีทั้งการ กล่าวด้วยร้อยแก้วและร้อยกรอง ตลอดทั้งมี การขอพร เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วก็จัด เลี้ยงอาหารแก่ผู้มาร่วมชุมนุม’
[muː ⁵ loːt ²]	[muː ⁵ loːt ²]	[maw ⁵ lit ⁷]	

(5) เสียง / aː / > / a / > / aː / คือ คำว่า “หม่อม” กับ คำว่า “หมั่น” และคำว่า “หม่อม”
ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<อีหม่าม>	<อีหมัน>	<อีหม่าม>	‘ความศรัทธา, ความเชื่อ’
[ʔi: ³ ma:m ¹]	[ʔi: ³ man ¹]	[ʔi: ³ ma:m ¹]	

<อีหม่าม>

[ʔi:³ ma:m¹]

(6) เสียง / a: / > / ɔ: / > / a / คือ คำว่า “ซา” กับ คำว่า “ซอ” และคำว่า “ชะ” และเสียง / ɔ / > / a / คือ คำว่า “เกาะ” กับ คำว่า “กัต” ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<ซาตาเกาะ>	<ซอตาเกาะ>	<ชะกัต>	‘การให้ทานตามหลักศาสนาอิสลาม’
[sa: ⁵ da: ³ kɔʔ ¹]	[sɔ: ⁵ da: ³ kɔʔ ¹]	[saʔ ⁵ kat ³]	

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<มุโหลด>	<มุโหลด>	<เมาลิด>	‘วันเฉลิมฉลองวันเกิดท่านศาสดามุฮัมมัด ซึ่งตรงกับวันที่ 12 เดือนรบีอุลเอววัล (เดือนที่สามของศักราชอิสลาม) พิธีนี้อาจจัดขึ้นที่บ้านหรือที่มีสยิดก็ได้ ในพิธีการนำประวัติของท่านศาสดามากล่าวถึง มีทั้งการกล่าวด้วยร้อยแก้วและร้อยกรอง ตลอดทั้งมีการขอพร เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วก็จัดเลี้ยงอาหารแก่ผู้มาร่วมชุมนุม’
[mu: ⁵ lo:t ²]	[mu: ⁵ lo:t ²]	[maw ⁵ lit ⁷]	

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<ฮาหฺร่า>	<ฮาหฺร่า>	<ฮารอม>	‘สิ่งที่ต้องห้ามทางศาสนาอิสลาม’
[ha: ⁵ ram ¹]	[ha: ⁵ ram ¹]	[ha: ⁵ rɔ:m ⁵]	

1.3 การเพิ่มพยางค์

การเพิ่มพยางค์ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ในบางระดับอายุมีการเพิ่มพยางค์ทำให้ศัพท์เดิมมีพยางค์เพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<เต๊ะ> [de [?]]	<อาเต๊ะ> [ʔa: ³ de [?]]	-	‘น้องสาว’
<โตะหมาม> [to [?] ma:m ¹]	<โตะหมาม> [to [?] ma:m ¹]	<โตะอีหม่าม> [to [?] ʔi: ³ ma:m ¹]	‘ผู้นำศาสนาอิสลาม’

1.4 การตัดเสียงและการตัดพยางค์

1.4.1 การตัดเสียง

การตัดเสียง หมายถึง การที่การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูของคนสามระดับอายุ บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ในบางระดับอายุมีการตัดเสียง ซึ่งปรากฏเฉพาะเสียงพยัญชนะ ทำให้เสียงพยัญชนะบางเสียงขาดหายไป ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<ตาหมาด> [ta: ³ ma:t ¹]	<ตาหมา> [ta: ³ ma: ¹]	<ตาหมา> [ta: ³ ma: ¹]	‘อินทผลัม’

1.4.2 การตัดพยางค์

การตัดพยางค์ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูของคนสามระดับอายุ บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ในบางระดับอายุมีการตัดพยางค์ทำให้ศัพท์เดิมมีพยางค์ลดลง ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<อาบัง> [ʔa: ³ baŋ ³]	<บัง> [baŋ ³]	<บัง> [baŋ ³]	‘พี่ชาย’

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง ผลการวิจัยปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงด้านเสียงที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงชนิดไม่มีข้อจำกัด (Uncondition Sound Change) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงที่เกิดขึ้น ปรากฏการเปลี่ยนแปลงทั้งสามระดับอายุ

2. การเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์

การเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้บ้านหลวง ชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เปลี่ยนแปลงด้านส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ กล่าวคือ เปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์จากศัพท์เดิมมาเป็นศัพท์เดิมปนศัพท์อื่น และการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ จึงสามารถแบ่งการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ได้ 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ และการเปลี่ยนแปลงโดยการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงด้านส่วนต่าง ๆ ของศัพท์

การเปลี่ยนแปลงด้านส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้บ้านหลวง ชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ทั้งสามระดับอายุหรือบางระดับอายุ เปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์ในบางส่วนของศัพท์ กล่าวคือ มีการใช้ศัพท์เดิมปนกับศัพท์อื่น หรือยังคงใช้ศัพท์เดิมแต่เพิ่มจำนวนพยางค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1.1 การเพิ่มส่วนต่าง ๆ ของศัพท์

การเพิ่มส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้บ้านหลวง ชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ทั้งสามระดับอายุหรือบางระดับอายุ มีการเพิ่มคำในตำแหน่งต่าง ๆ จากศัพท์เดิม ทำให้มีจำนวนพยางค์เพิ่มขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1.1.1 การเพิ่มส่วนหน้าศัพท์ ซึ่งมีทั้งคำภาษามลายูและศัพท์ภาษาไทย
กรุงเทพฯ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<หญัง>	<โตะหญัง>	<โตะหญัง>	‘ทวด’
[ŋaŋ ³]	[toʔ ³ ŋaŋ ³]	[toʔ ³ ŋaŋ ³]	
ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<โตบ>	<โตบ>	<ชุดโตบ>	‘ชุดยาวของผู้ชาย’
[to:p ⁴]	[to:p ⁴]	[c ^h ut ⁷ to:p ⁴]	
		<โตบ>	
		[to:p ⁴]	

2.1.1.2 การเพิ่มส่วนหลังศัพท์ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<ตีหมา> [ti: ³ ma: ¹]	<ตีหมา> [ti: ³ ma: ¹]	<ตีหมาถั่ง> [ti: ³ ma: ¹ tʰaŋ ¹]	‘ภาชนะใช้ตักน้ำทำด้วยกระเบื้องหรือ สื่บ’
	<ตีหมาสาย> [ti: ³ ma: ¹ sa:j ¹]		

2.1.2 การตัดส่วนต่าง ๆ ของศัพท์

การตัดส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้บ้านหลวง
ชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ทั้งสามระดับอายุหรือบางระดับอายุ มีการตัดคำใน
ตำแหน่งต่าง ๆ จากศัพท์เดิม ทำให้มีจำนวนพยางค์ลดลง ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<กอปียะ> [kɔ: ³ piʔ ³ jaʔ ⁵]	<ปียะ> [piʔ ³ jaʔ ⁵]	<หมวก> [mua:k ¹]	‘หมวกถักสีต่าง ๆ ของชนมุสลิม’
	<ปิเยาะ> [piʔ ³ jɔʔ ⁵]		

2.1.3 การเปลี่ยนแปลงส่วนต่าง ๆ ของศัพท์

การเปลี่ยนแปลงส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้
บ้านหลวงชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ทั้งสามระดับอายุหรือบางระดับอายุ มีการ
เปลี่ยนแปลงศัพท์ ซึ่งมีทั้งการเปลี่ยนแปลงเป็นคำภาษามลายูอื่น และเปลี่ยนเป็นศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้และ
ภาษาไทยกรุงเทพฯ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1.3.1 การเปลี่ยนแปลงส่วนหน้าศัพท์ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<กุหรัง> [ku: ³ roŋ ¹]	<กุหรัง> [ku: ³ roŋ ¹]	<กุหรัง> [ku: ³ roŋ ¹]	‘ชุดยาวของผู้หญิง’
<สะหรัง> [saʔ ¹ roŋ ¹]			

2.1.3.2 การเปลี่ยนแปลงส่วนหลังศัพท์ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<รายาฟิตเราะ>	<รายาฟิตเราะ>	<รายาฟิตเราะ>	‘วันตรุษออกบวช หลังจากถือศีลอด’
[ra: ⁵ ja: ⁵ fit ⁷ rɔʔ ⁵]	[ra: ⁵ ja: ⁵ fit ⁷ rɔʔ ⁵]	[ra: ⁵ ja: ⁵ fit ⁷ rɔʔ ⁵]	
		<รายาออกบวช>	
		[ra: ⁵ ja: ⁵ ʔɔ:k ⁴ bua:t ⁴]	

2.1.3.3 การเปลี่ยนแปลงในทุกส่วนของศัพท์ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<เป๊ะ>	<เป๊ะ>	<โตะชาย>	‘ตา,ปู่’
[pɔʔ ¹]	[pɔʔ ¹]	[toʔ ³ c ^h a:j ⁵]	

2.2 การเปลี่ยนแปลงโดยใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิม

การเปลี่ยนแปลงโดยใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิม หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้บ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 นำศัพท์อื่นมาใช้แทนศัพท์เดิม ซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ และได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 การใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<โตะหนัง>	<ตุหนัง>	<โค่หมั่น>	‘คู่มั่น’
[toʔ ³ naŋ ¹]	[tuʔ ³ naŋ ¹]	[k ^h o: ⁶ man ²]	

2.2.2 การใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน ดังนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	ความหมาย
<ลาหนัง>	<ลาหนัง>	<น้อยหน้า>	‘น้อยหน้า’
[la: ⁵ naŋ ¹]	[la: ⁵ naŋ ¹]	[nɔ:j ⁷ na: ¹]	

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ ผลการวิจัยปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์มี 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ และการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิม นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงด้านส่วนต่าง ๆ ของศัพท์ปรากฏการเปลี่ยนแปลงมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ส่วนการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิม ซึ่งมีทั้งการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นได้ และการใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ และได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ด้วย ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์คำยืมภาษามลายูจำนวน 64 คำ ผู้วิจัยพบการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ของคนสามระดับอายุบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 49 คำ มีการเปลี่ยนแปลง 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง จำนวน 23 คำ ร้อยละ 46.94 และการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ จำนวน 26 คำ ร้อยละ 53.06

ผลจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนสามระดับอายุ : กรณีศึกษาบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยพบว่าการเปลี่ยนแปลงทุกระดับอายุ โดยที่ภาษาพูดของคนทั้งสามระดับอายุจะค่อย ๆ เปลี่ยนไป ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นธรรมชาติของภาษาทุกภาษาที่ย่อมมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงปรากฏมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ปรากฏมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความไวต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ภาษาเร็วกว่ากลุ่มอื่น ๆ และเป็นกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือสถาบันกวดวิชาต่าง ๆ เป็นต้น เพราะในระบบการเรียนการสอนต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการติดต่อสื่อสารกัน ทำให้ภาษามีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น โดยหันมาใช้คำที่เป็นภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งทำให้มีความเข้าใจตรงกันและอิทธิพลจากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ และวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น รวมไปถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น “อินเทอร์เน็ต” เปรียบเสมือนโลกไร้พรมแดนที่สามารถเชื่อมเครือข่ายได้ทั่วโลก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา คุ่มเคี่ยม [5] ที่ศึกษาเรื่องคำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมจังหวัดสตูล สามระดับอายุที่ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่าการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ปรากฏมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความไวต่อการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ เนื่องจาก สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต และอิทธิพลจากการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งรัตน์ ทองสกุล [6] ที่ศึกษาเรื่องวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนของชาวไทยเชื้อสายจีน สามระดับอายุในจังหวัดภูเก็ต พบว่าการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ปรากฏมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีพร้อมรับกับสิ่งใหม่ ๆ ประกอบกับระดับการศึกษาที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มีการศึกษาสูงกว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ส่วนหนึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินลักษณ์ หอมพล [7] ที่ศึกษาเรื่องการใช้คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนของคนที่ย้ายอยู่ในจังหวัดภูเก็ตตามตัวแปรทางสังคมบางประการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างอายุมากใช้คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนและภาษาไทยถิ่นใต้มากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า และในทางกลับกันกลุ่มที่มีอายุน้อยก็ใช้คำภาษาไทยกลางมากกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า

ผลจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ ทำให้เห็นถึงอิทธิพลของภาษาไทยกลางที่เข้ามาบทบาทมากขึ้นเรื่อย ๆ ในจังหวัดภูเก็ต และกลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาสูงใช้คำยืมภาษาฮกเกี้ยนน้อยกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า และในทางกลับกันกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำก็ใช้ภาษาไทยกลางน้อยกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูง และการศึกษาคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ยังทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของคนผ่านภาษาและอิทธิพลทางภาษา ที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างคนสองกลุ่มอย่างเห็นได้ชัด และยังช่วยก่อให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างกลุ่มชนที่มีความแตกต่างกันในสังคมและวัฒนธรรม กล่าวคือจากสภาพสังคมของอำเภอจะนะมีความผสมผสานของวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม พูดภาษามลายูไม่ได้ แต่ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาในชีวิตประจำวัน แต่มีการนำคำภาษามลายูเข้ามาใช้ปะปนกับภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลา ซึ่งนับว่าเป็นเอกลักษณ์ทางภาษาของบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และมีประชากรอีกส่วนหนึ่งที่นับถือศาสนาพุทธที่ใช้เฉพาะภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาในชีวิตประจำวันเท่านั้น ไม่มีการนำคำภาษามลายูเข้ามาใช้แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อประชากรที่นับถือศาสนาพุทธมาศึกษา ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจในความหมายที่ชาวไทยมุสลิมสื่อสารกัน ซึ่งช่วยก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจกันระหว่างกลุ่มชนที่มีความแตกต่างกันในสังคมและวัฒนธรรม

ผลจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้ สามารถนำมาเป็นหลักฐานทางวัฒนธรรมด้านภาษาก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เนื่องจากผลจากการศึกษาพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์โดยมีการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิมมากที่สุด ซึ่งศัพท์อื่นที่ปรากฏมีทั้งศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ และศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางภาษาอันเนื่องมาจากอิทธิพลต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

สภาพสังคมที่เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นการคมนาคม การติดต่อสื่อสาร ที่สามารถติดต่อกับคนต่างถิ่นได้ง่ายขึ้น เกิดการสัมผัสภาษาและแลกเปลี่ยนภาษาระหว่างคนสองกลุ่ม เกิดการนำคำจากอีกกลุ่มมาใช้ในภาษาของตนมากขึ้น นอกจากนี้ การสื่อสารของผู้คนในปัจจุบันมีความรวดเร็วและทันสมัย ทำให้คนรุ่นใหม่ได้รับข่าวสารที่รวดเร็วขึ้น ซึ่งข่าวสารส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยมาตรฐาน ทำให้ผู้รับข่าวสารได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างถิ่น และเกิดการนำคำจากภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาอื่น ๆ ที่ปรากฏในข่าวสารมาใช้ในการสื่อสาร และเมื่อสภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมเปลี่ยนไป จึงทำให้ภาษาที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมเปลี่ยนไปเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเอื้อประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. เป็นการศึกษาคำยืมภาษามลายูบ้านหลาวชะโอน ตำบลขุนตดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อเผยแพร่เป็นข้อมูลทางภาษาและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
2. เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษาแก่เยาวชน นักศึกษา และผู้สนใจศึกษาภาษาถิ่น โดยเฉพาะภาษาถิ่นใต้ หรือภาษาถิ่นภาคอื่น ๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการศึกษาได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ครั้งต่อไป

แนวคิดจากการวิจัยเรื่องนี้ สามารถนำไปศึกษาเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาคำยืมภาษามลายูในถิ่นอื่น ๆ โดยใช้งานวิจัยนี้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า

2. งานวิจัยนี้ช่วยให้ผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับภาษา เข้าใจธรรมชาติของการใช้ภาษาตามช่วงวัยของผู้พูด
ได้
3. ผลของงานวิจัยนี้ใช้เป็นข้อมูลบางส่วนในการศึกษาการเรียนการสอนภาษาถิ่นและภาษาศาสตร์เชิง
สังคม

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจะนะ. (2559). สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2561, จาก
<http://district.cdd.go.th/chana>.
- [2] อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). ภาษาศาสตร์เชิงสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- [3] องค์การบริหารส่วนตำบลขุนตดหวาย. (2550). บ้านหลาวชะโอน. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2561, จาก
<http://www.khoontadwai.go.th>.
- [4] ศุภมาส เอ่งฉ้วน. (2537). คำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทย และเกาะปีนัง.
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (เอกสารอัดสำเนา).
- [5] อลิสา คุ่มเคี่ยม. (2546). ศึกษาคำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมจังหวัดสตูล สามระดับอายุใช้ใน
ชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [6] รุ่งรัตน์ ทองสกุล. (2544). วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนของชาวไทยเชื้อ
สายจีนสามระดับ อายุในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
เอกสารอัดสำเนา.
- [7] นลินลักษณ์ หอมหวล. (2556). การใช้คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนของคนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตตามตัว
แปรทางสังคมบางประการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
(เอกสารอัดสำเนา).

การใช้ภาษาพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม
Language Use in Entertainment News Headlines in
the Dara Daily Column in Instagram

มาริสซา บิลโตละและ^{1*} ปริญญากรณ์ ชูแก้ว² และจารึก จันทรวงศ์³

Marisa Biltolae^{1*} Pariyakorn Chookaew² and aruek Janwong³

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการวิเคราะห์การใช้ภาษาพาดหัวข่าวบันเทิงในอินสตาแกรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม มีประเด็นในการศึกษา 2 ประเด็น ดังนี้ การใช้คำ และการใช้ประโยคในการพาดหัวข่าวบันเทิง มีระเบียบวิธีวิจัย คือ รวบรวมข้อมูลการพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีจากอินสตาแกรม ระหว่างเดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 จำนวน 180 พาดหัวข่าว ผลการวิจัยพบว่า การใช้ภาษาพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม มี 2 ลักษณะ คือ การใช้คำและประโยค ด้านการใช้คำ แบ่งได้ 9 ประเภท ได้แก่ การใช้คำเรียกชื่อ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ การใช้คำศัพท์ในวงการบันเทิง การใช้คำสแลง การใช้คำภาษาปาก การใช้คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิง การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้การซ้ำคำ และการใช้คำอุทาน พบว่า มีการใช้คำเรียกชื่อมากที่สุด รองลงมา คือ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ การใช้คำสแลง ส่วนด้านการใช้ประโยค มี 6 ลักษณะ คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเด็นข่าว ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำถาม ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยเพลง ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละคร และประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำพูดของนักแสดง พบว่า มีการใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธานพบมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเด็นข่าว การใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำถาม การใช้ภาษาพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม มีการใช้คำในการพาดหัวข่าวที่น่าสนใจ เพราะเป็นคำที่เกิดขึ้นใหม่โดยเป็นประเด็นข่าวที่ได้รับการพูดถึงในสังคมแค่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง อีกทั้งผู้เขียนขานิยมใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยการเร้าความสนใจจากผู้อ่าน จึงเป็นการสร้างลักษณะเฉพาะในพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรมที่มีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์

คำสำคัญ : การใช้ภาษาพาดหัวข่าวบันเทิง อินสตาแกรม

Abstract

This paper analyzed language use in entertainment news headlines in the Dara Daily column in instagram focusing on two aspects; word use and the use of sentences in the headlines. Data were collected from 180 entertainment news headlines in the Dara Daily

¹ นิสิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel.: 0990418537. E-mail address: marisaosao@hotmail.com

column in instagram during December 2018 and December 2019. The analysis revealed that language use in entertainment news headlines in the Dara Daily column in instagram could be classified into two aspects - word use and the use of sentences. Regarding word use, nine categories were found; proper noun, English transliterated words, specific words of entertainment, slang words, colloquial words, idioms in entertainment, rhyming words, repeated words, and exclamation words. It was revealed that proper nouns were used most, followed by English transliterated words and slang words. For the use of sentences, six categories of sentence use were found; a sentence beginning with a subject, a sentence beginning with a news issue, a sentence beginning with a question, a sentence beginning with a song verse, a sentence beginning with a title of a soap opera, and a sentence beginning with words of an actor/actress. The sentence beginning with a subject was found most, followed by the sentence beginning with a news issue and the sentence beginning with a question. The use of words in the entertainment news headlines in the Dara Daily column in instagram was interesting because new words were introduced. These words were from different pieces of current news reported and recognized during particular periods. As the news writers would prefer using sentences that drew readers' attention, a unique sentence composing technique became preferable in writing the entertainment news headlines in the Dara Daily column in instagram.

Keywords : language use in entertainment news headlines, Instagram

บทนำ

ปัจจุบัน “สื่อ” ไม่ได้มีเพียงสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือภาพยนตร์เท่านั้น แต่ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ถูกพัฒนาเพื่อให้ผู้คนติดต่อสื่อสาร หรือรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น “สื่อออนไลน์” ได้เข้ามามีบทบาทต่อการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วทุกมุมโลก เนื่องจากใช้งานง่าย มีอยู่ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เราติดตัวอยู่ตลอดเวลา เช่น สมาร์ทโฟน ทำให้การรับข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของข่าวสารนั้นได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ประเภทข่าวที่มีความนิยมเป็นอันดับต้น ๆ ในการให้ความสนใจและติดตามของผู้คนในสังคม

ข่าว คือ เหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นหรือกำลังเกิดขึ้น และมีความสำคัญที่จะสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก อีกทั้งให้ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นบางประการที่ได้รับการรายงาน [1] ซึ่งสามารถจำแนกข่าวตามเนื้อหาของข่าวได้หลายประเภท เช่น ข่าวการเมือง ข่าวอุตสาหกรรม ข่าวกีฬา ข่าวนันทนาการ เป็นต้น

ข่าวนันทนาการ นับเป็นข่าวประเภทหนึ่งที่ผู้อ่านให้ความสนใจและติดตามอยู่เสมอ นอกจากจะทำให้ผู้อ่านรับรู้ในเบื้องต้นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านได้อารมณ์ ความรู้สึกของข่าวนันทนาการซึ่งสอดแทรกอยู่ในข่าวอีกด้วย เนื่องจากสื่อมวลชนหรือผู้เขียนข่าวมักนำเสนอข่าวนันทนาการในรูปแบบของการวิจารณ์ กล่าวติชม หรือหยอกล้อ เพื่อโน้มน้าวผู้อ่านให้เกิดความสนใจที่จะติดตามอ่านข่าวนั้น ๆ ความบันเทิง

ดูเหมือนจะเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิต ความบันเทิงช่วยให้จิตใจของคนพ้นจากปัญหาที่กดดัน บรรเทาความตึงเครียด สร้างขวัญ รวมทั้งมีผลต่าง ๆ ต่อร่างกายและจิตใจของคน สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความต้องการความบันเทิงของคน [2] การใช้ภาษาในการเขียนข่าวจึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะทำให้ข่าวมีความน่าสนใจ โดยเฉพาะการพาดหัวข่าวเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ดึงดูดใจผู้อ่านเป็นลำดับแรก

การพาดหัวข่าวบันเทิง นอกจากจะมีปรากฏการพาดหัวข่าวในสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ข่าวต่าง ๆ แล้ว แอปพลิเคชันในสมาร์ตโฟนก็ได้รับความนิยมเช่นกัน ซึ่งแอปพลิเคชันที่เรียกว่า อินสตาแกรม นับเป็นแอปพลิเคชันหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมจากผู้คนในสังคมเป็นอย่างมาก

ดาราเดลี เป็นเว็บไซต์ข่าวและสื่อบันเทิงที่มียอดผู้ติดตามมากถึงหนึ่งล้านแปดแสนผู้ติดตามในอินสตาแกรม จึงนับได้ว่ามีความนิยมสูงสุดในการให้ข่าวสารเกี่ยวกับวงการบันเทิง ทั้งนี้เนื่องจากมีลักษณะที่โดดเด่นในการใช้ภาษานำเสนอข่าวบันเทิง และวิธีการพาดหัวข่าวที่เป็นเอกลักษณ์ แตกต่างจากเว็บไซต์อื่น ๆ ที่มีการพาดหัวข่าวพร้อมเนื้อความข่าวให้อ่าน แต่การพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม มีแค่ภาพข่าวที่นำมาเสนอพร้อมกับพาดหัวข่าวเท่านั้น ไม่มีเนื้อความข่าวให้อ่าน ซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านเนื้อหาข่าวทั้งหมดได้โดยการเข้าไปยังหน้าเว็บไซต์หลักของดาราเดลี นอกจากนี้ อินสตาแกรมดาราเดลี ยังมีการดึงดูดใจผู้อ่านด้วยการนำเสนอรูปภาพของบุคคลในวงการบันเทิง พร้อมกับพาดหัวข่าวสีขาว –แดงประกอบในภาพเพื่อเน้นย้ำประเด็นของข่าวและสร้างเอกลักษณ์ของการพาดหัวข่าว ฉะนั้น ภาษาที่ใช้ในการพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรมนั้นจะต้องมีความน่าสนใจให้ผู้อ่านติดตามและมีเนื้อความข่าวครอบคลุมประเด็นสำคัญจนสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้เพียงอ่านแค่พาดหัวข่าวเท่านั้น

จากประเด็นข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาษาพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม ในด้านของการใช้คำและการใช้ประโยคในการพาดหัวข่าวบันเทิง ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางภาษาไปตามยุคสมัย ว่ามีลักษณะการใช้คำอย่างไร รวมไปถึงลักษณะของการใช้ประโยคในการพาดหัวข่าวบันเทิงอีกด้วย

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. รวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยและกำหนดแหล่งข้อมูลที่จะศึกษา โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำและการใช้ประโยค

1.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของการพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม ระหว่างเดือนกรกฎาคม – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 เป็นระยะเวลา 6 เดือน รวมทั้งหมด 180 พาดหัวข่าว โดยเก็บเดือนละ 30 พาดหัวข่าว ซึ่งคัดเลือกจากจำนวนยอดถูกใจมากที่สุดในแต่ละวัน

2. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลของการพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรมทั้งหมด 180 พาดหัวข่าว โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็นในการวิเคราะห์ คือ ประเด็นด้านการใช้คำในการพาดหัวข่าว และประเด็นด้านการใช้ประโยคในการพาดหัวข่าว

3. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้ภาษาพูดหัวข่าวบนเทงตาราเดลีในอินสตาแกรม ระหว่างเดือนกรกฎาคม – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 จำนวน 180 พาดหัวข่าว พบการใช้ภาษา 2 ลักษณะ คือ การใช้คำและการใช้ประโยค ซึ่งมีผลการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การใช้คำในการพาดหัวข่าวบนเทงตาราเดลีในอินสตาแกรม

จากการวิเคราะห์การใช้คำ ผลการวิจัยปรากฏว่า มีการใช้คำ 9 ประเภท ได้แก่ การใช้คำเรียกชื่อ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ การใช้คำศัพท์ในวงการบันเทิง การใช้คำสแลง การใช้คำภาษาปาก การใช้คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิง การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้การซ้ำคำ และการใช้คำอุทาน ดังนี้

1.1 การใช้คำเรียกชื่อ สามารถแบ่งได้ 7 ลักษณะ ดังนี้

1.1.1 การใช้คำเรียกชื่อเล่น

การใช้คำเรียกชื่อเล่น หมายถึง การใช้คำเรียกชื่อที่เป็นชื่อเรียกเล่นของบุคคลในวงการบันเทิง ซึ่งไม่ได้เป็นชื่อจริงตามบัตรประจำตัวประชาชน แต่เป็นชื่อที่รู้จักและใช้เรียกแทนชื่อจริงของสื่อหรือคนในสังคม พบจำนวน 80 คำ ตัวอย่าง “แอมป์” ดุแล “ออม” ถึงเตียง หลังถูกส่งตัวเข้ารพ. อีกครั้ง [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ยังมีการใช้คำเรียกชื่อเล่นคำอื่น ๆ อีก เช่น แมท, บอย, เบลล่า, เวียร์, ปั่นจั่น, เป็นต้น

1.1.2 การใช้คำเรียกชื่อเฉพาะวงการบันเทิง

การใช้คำเรียกชื่อเฉพาะวงการบันเทิง หมายถึง การใช้คำเรียกชื่อที่ถูกตั้งขึ้นโดยสื่อ สังกัดหน่วยงานของศิลปิน หรือกลุ่มผู้ติดตามผลงาน ซึ่งเป็นชื่อที่อาจมาจากชื่อเล่น หรืออาจเป็นชื่อที่ถูกตั้งขึ้นมาใช้ใหม่ในวงการบันเทิง พบจำนวน 23 คำ ตัวอย่าง “ลำไย ไหทองคำ” รับสภาพจิตใจดีขึ้น หลังหัวหน้าวงเสียชีวิตเพราะอุบัติเหตุ [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ ยังมีการใช้คำเรียกชื่อเฉพาะวงการบันเทิงคำอื่น ๆ อีก เช่น แบนแบม GOT7, TWICE, ผู้บริหารนาดาว, อาร์ เดอะสตาร์, ดีก บิ๊กบราเธอร์ เป็นต้น

1.1.3 การใช้คำเรียกชื่อเล่นและชื่อจริง

การใช้คำเรียกชื่อเล่นและชื่อจริง หมายถึง การเขียนพาดหัวข่าวที่ใช้ชื่อเล่นของบุคคลในวงการบันเทิงอยู่ข้างหน้า แล้วตามด้วยชื่อจริงของบุคคลในวงการบันเทิงดังกล่าว พบจำนวน 18 คำ ตัวอย่าง “แต้ว ณฐพร” ว่าไง หลังแฟนละครจิ้น “เจมส์ จิรายุ” นักลั่น “ตัน อาซว” ลบรูปคู่ [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ ยังมีการใช้คำเรียกชื่อเล่นและชื่อจริงคำอื่น ๆ อีก เช่น ดิว อริสยา, ยอร์ช ยงศิลป์, เพื่อน คณิน, ป๊อปป นิธิ, หม่อม ศรราม เป็นต้น

1.1.4 การใช้คำเรียกชื่อฉายา

การใช้คำเรียกชื่อฉายา หมายถึง การใช้คำเรียกชื่อที่ถูกตั้งขึ้นโดยสื่อ หรือกลุ่มผู้ติดตามผลงานของนักแสดง ซึ่งอาจเป็นฉายาที่เกี่ยวข้องกับผลงานละครและฉายาที่ตั้งขึ้นเพื่อใช้เรียกแทนบุคคลเหมือนชื่อเล่นพบจำนวน 7 คำ ตัวอย่าง โซเซียลร้อน! “กัปตัน” มือลั่น? โพสต์แซะแท็ก “มิ่งโปะแตก” [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ ยังมีการใช้คำเรียกชื่อฉายาคำอื่น ๆ อีก ได้แก่ สีนุ้ม 4 หัวใจแห่งขุนเขา, พระ-นาง ออเจ้า, แม็กบิ, แก๊งนางฟ้า, Mark-Bam, แม่นีย

1.1.5 การใช้คำเรียกชื่อจริง

การใช้คำเรียกชื่อจริง หมายถึง การใช้คำเรียกชื่อ ที่เป็นชื่อจริงของบุคคลในวงการบันเทิง ซึ่งไม่มีชื่อเล่นหรือนามสกุลปรากฏรวมอยู่ด้วย แต่มีเฉพาะชื่อจริงเท่านั้น พบจำนวน 6 คำ ตัวอย่าง เพราะเป็น “อุริสยา” ทรงผมไหนก็เอาอยู่ [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ ยังมีการใช้คำเรียกชื่อจริงคำอื่น ๆ อีก ได้แก่ คิมเบอร์ลี่, ณเดชน์, Yoona, เจสสิก้า, สงกรานต์

1.1.6 การใช้คำเรียกชื่อ-นามสกุลจริง

การใช้คำเรียกชื่อ-นามสกุลจริง พบเป็นการใช้คำเรียกชื่อ-นามสกุลจริงของบุคคลในวงการบันเทิงจากต่างประเทศ พบจำนวน 4 คำ ได้แก่ Lee Jongsuk, หลีเจิน, ฟาน ปิงปิง, นิโคล คิทแมน ตัวอย่าง ไม่ธรรมดา! “เบลล่า” กระทปโหล่ “นิโคล คิทแมน” กลางงานอีเว้นท์ [3]

1.1.7 การใช้คำเรียกชื่อกลุ่มแฟนคลับศิลปิน

การใช้คำเรียกชื่อกลุ่มแฟนคลับของศิลปิน หมายถึง การใช้คำเรียกชื่อที่กลุ่มแฟนคลับของศิลปินตั้งขึ้นเพื่อใช้เรียกแทนกลุ่มแฟนคลับของศิลปินนั้น ๆ โดยสามารถเข้าใจกันได้ในบรรดากลุ่มแฟนคลับศิลปินเดียวกันหรือเฉพาะวงการ มีลักษณะการใช้คำเรียกชื่อกลุ่มแฟนคลับของศิลปินที่เป็นคำภาษาอังกฤษ และเป็นคำภาษาไทย พบจำนวน 2 คำ ได้แก่ อากาเซ่, Blink ตัวอย่าง “อากาเซ่” เฮลั่น! “แจ๊คสัน” เล่นทวิตเตอร์แล้ว [3]

จากการใช้คำเรียกชื่อข้างต้น พบว่า ผู้เขียนขานิยมการใช้คำเรียกชื่อเล่นมากที่สุด พบจำนวน 80 คำ รองลงมาคือ การใช้คำเรียกชื่อเฉพาะวงการบันเทิง พบจำนวน 23 คำ การใช้คำเรียกชื่อเล่นและชื่อจริง พบจำนวน 18 คำ การใช้คำเรียกชื่อฉายา พบจำนวน 7 คำ การใช้คำเรียกชื่อจริง พบจำนวน 6 คำ การใช้คำเรียกชื่อ-นามสกุลจริง พบจำนวน 4 และที่พบน้อยที่สุดคือ คำการใช้คำเรียกชื่อแฟนคลับของศิลปิน

1.2 การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในการพูดหัวข่าวบันเทิงดาราดลในอินสตาแกรม ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งหมด 68 คำ โดยการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นคำทับศัพท์ทั่วไป และคำทับศัพท์แบบใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ ซึ่งคำทับศัพท์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการใช้งานโซเชียลมีเดียในปัจจุบัน

เป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่าง **โซเซียลร่อน!** “กัปตัน” มือลั่น? **โพสต์แฮชแท็ก** “มึงโป๊ะแตก” [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ยังมีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำอื่น ๆ อีก เช่น เซย์เยส, ไอจี, FC, เซลฟี, ฟอลโลว์, แฟนมีตติ้ง, มิสยูนิเวิร์ส, โบนันซ่า, ซุม, คอนโดฯ เป็นต้น

1.3 การใช้คำศัพท์ในวงการบันเทิง

การใช้คำศัพท์ในวงการบันเทิง โดยมีลักษณะการใช้คำศัพท์ที่มีขึ้นเฉพาะวงการบันเทิง หรือมีความหมายเกี่ยวข้องกับวงการบันเทิง พบจำนวน 25 คำ ตัวอย่าง “ณอห์น” ย้ำความสัมพันธ์ “พิม” แค่นี้้องรับแม่อายให้โสด [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ยังมีการใช้คำศัพท์ในวงการบันเทิงคำอื่น ๆ อีก เช่น กระทปโหล่, ปาดหน้า, ยีดอก, นอนไม้ได้นอน, ปูเสื่อ เป็นต้น

1.4 การใช้คำสแลง

การใช้คำสแลง หมายถึง คำที่เป็นภาษาในระดับต่ำความมาตรฐาน ให้ความหมายเชิงอารมณ์ เป็นคำที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม หรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง เมื่อปรากฏอิสระจะไม่สื่อไปถึงความหมายเดิมได้ ผู้วิจัยพบว่า การใช้คำสแลงที่พบ มีลักษณะเป็นคำสแลงที่เกิดขึ้นใหม่ มีใช้ในช่วงระยะเวลาที่เป็นประเด็นข่าวขึ้นมา พบจำนวน 19 คำ ตัวอย่าง ถึงเวลาหรือยัง ปิดฝุ่น “ดาวพระศุกร์” แฟน ๆ ลุ้นหนัก **มกลงที่ใคร** [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ยังมีการใช้คำสแลงคำอื่น ๆ อีก เช่น มือลั่น, เจ้ง, ทรายมา, สายแบ้ว, ยืนหนึ่ง เป็นต้น

1.5 การใช้คำภาษาปาก

การใช้คำภาษาปาก มีลักษณะที่เป็นคำภาษาปากที่ไม่ได้เป็นคำหยาบ แต่เป็นคำที่ใช้พูดกันทั่วไป ไม่สุภาพมากนัก พบจำนวน 13 คำ ตัวอย่าง “คิมเบอร์ลี” ลั่นถ้ำ “หมาก” ไม่ใช่ คงไม่มาถึงวันนี้ **บ๊าย**ถามฝ่ายชายเองเรื่องแต่ง [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ยังมีการใช้คำภาษาปากคำอื่น ๆ อีก เช่น จีบ, หมา-แมว, จ้า, เป๊ปปเดียว, หนิง, เอาอยู่ เป็นต้น

1.6 การใช้คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิง

การใช้คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิง คือ การใช้คำที่เรียงเรียงเป็นข้อความ หรือคำพูดที่เป็นชั้นเชิง ไม่ตรงตามรูปแบบภาษา มีลักษณะเฉพาะตัวและมีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ ซึ่งเป็นความหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราว หรือบุคคลในวงการบันเทิง ลักษณะที่พบเป็นการใช้สำนวนที่มีการเปรียบเทียบ มักมีทั้งการเปรียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง หรือลักษณะของการเปรียบเทียบทั่วไป และลักษณะสำนวนที่ใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน พบจำนวน 10 สำนวน ตัวอย่าง อู๊ย! **ดีเหลือต้องดีตอนร้อน** “บ่วงนฤมิตร” ละคร “แมท” มาแล้ว [3] นอกจากนี้ตัวอย่างนี้ยังมีการใช้คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิงคำอื่น ๆ อีก เช่น ร้างมาแรมปี, รู้แล้วมีซ็อก, แรงสมราคา, แต่งฟ้าแลบ เป็นต้น

1.7 การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง

การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง ลักษณะที่ปรากฏมักเป็นคำคล้องจองที่มีเสียงสระสัมผัสกัน พบจำนวน 9 พาดหัวข่าว ดังตัวอย่าง

เป๊ะปัง! ตั้งใหม่ “แม่ก๊ีบ” เกาหลีเวอร์ ๆ [3]

“อ๊วย อ้าย” กันทั้งใหม่ไลน์ หมอลำแนวใหม่กระแทกใจชาวโซเชียล [3]

1.8 การใช้การซ้ำคำ

การใช้การซ้ำคำ ลักษณะการใช้คำที่เป็นการซ้ำคำ ๆ เดิมในข้อความเดียวกัน พบจำนวน 4 คำ ได้แก่ ละครวัยใสขวัญใจวัยโจ๋, วันแม่ปีนี้พิเศษกว่าปีไหน ๆ, ไซความลับความสวย, วันพิเศษกับคนพิเศษ ตัวอย่างคนโสดตายเรียบ “หมาก-คิม” คีนพิเศษกับคนพิเศษ [3]

1.9 การใช้คำอุทาน

การใช้คำอุทาน พบจำนวน 3 คำ ได้แก่ คำว่า กร๊ด อ๊วย เฮโดยนิยมใช้คำว่า กร๊ด และ อ๊วย มากที่สุด ซึ่งเป็นการใช้คำอุทานที่แสดงอาการตกใจ ตัวอย่าง

กร๊ดสิ! เคาะ “โป๊ป” ลง “ผู้ใหญ่ลีกับนางมา” นางเอก “เบลล่า-แมท” หรือไม่ ต้องฟัง! [3]

ตารางที่ 1 การใช้คำพาดหัวข่าวบนเทงตาราเดลิในอินสตาแกรม

ลำดับ ที่	การใช้คำ	จำนวน (คำ)
1	คำเรียกชื่อ	140
2	คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ	68
3	คำศัพท์ในวงการบันเทิง	25
4	คำสแลง	19
5	คำภาษาปาก	13
6	คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิง	10
7	คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง	9
8	การซ้ำคำ	4
9	คำอุทาน	2

จากตารางข้างต้น การใช้คำในการพาดหัวข่าวบันเทิง มีลักษณะการใช้คำซึ่งแบ่งได้ 9 ประเภท โดยปรากฏการใช้คำเรียกชื่อมากที่สุด พบจำนวน 140 คำ รองลงมาคือ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ พบจำนวน 68 คำ การใช้คำศัพท์ในวงการบันเทิง พบจำนวน 25 คำ การใช้คำสแลง พบจำนวน 19 คำ การใช้คำภาษาปาก พบจำนวน 13 คำ การใช้คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิง พบจำนวน 10 คำ และที่พบน้อยที่สุด คือ การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง พบจำนวน 9 คำ รองลงมา คือ การใช้การซ้ำคำ พบจำนวน 4 คำ และการใช้คำอุทาน พบจำนวน 2 คำ ตามลำดับ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เขียนข่าวนิยมใช้คำเรียกชื่อมากที่สุด โดยเป็นการใช้คำเรียกชื่อเล่น รองลงมาคือ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และพบน้อยที่สุด คือ การใช้คำอุทาน ทั้งนี้เพราะการใช้คำเรียกชื่อของบุคคลในวงการบันเทิง เป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกที่สร้างความสนใจให้กับผู้อ่านได้มากที่สุด

2. การใช้ประโยคในการพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลิในอินสตาแกรม

จากการวิเคราะห์การใช้ประโยค ผลการวิจัยปรากฏว่า มีการใช้ประโยค 6 ลักษณะ คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเพณีข่าว ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำถาม ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยเพลง ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละคร และประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำพูดของนักแสดง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน

การใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน มีการใช้ประโยคจำนวน 90 พาดหัวข่าว จากพาดหัวข่าวทั้งหมด 180 พาดหัวข่าว โดยพบลักษณะที่เป็นประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธานแล้วตามด้วยภาคแสดง

ตัวอย่างที่ 1

“เจนี่” เซย์เยสอีกครั้ง หลัง “มีกกี” คู่กเข้าสวมแหวน [3]

นอกจากนี้ การใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน แล้วตามด้วยคำถาม เป็นอีกลักษณะหนึ่งที่ผู้เขียนข่าวนิยมใช้ เพื่อเป็นการสร้างความสนใจให้กับผู้อ่านข่าวโดยการใช้คำถามเป็นสิ่งที่กระตุ้น

ตัวอย่างที่ 2

“ใหม่ ดาวิกา” ลูกนี้ FC ให้ก็คะแนน? [3]

ตัวอย่างที่ 3

“เกรท” ว่าไง? คนเชียร์จีบ “แมท” หลังอีกฝ่ายโสด [3]

2.2 ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเพณีข่าว

ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเพณีข่าว ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้ประโยคจำนวน 73 พาดหัวข่าว จากพาดหัวข่าว 180 พาดหัวข่าว เป็นการใช้ประเพณีข่าวในการขึ้นต้นประโยค ก่อนจะตามด้วยประธาน เพื่อต้องการสร้างความสนใจจากผู้อ่านด้วยประเพณีข่าวเป็นลำดับแรก โดยเป็นประเพณีข่าวที่อาจทำให้ผู้อ่านฉงน หรือสร้างความประหลาดใจได้

ตัวอย่างที่ 1

โชคสองชั้น “ปอก” เผยแล้ว “มาร์กี้” แพ้ท้องหนักเพราะอะไร [3]

ตัวอย่างที่ 2

ของจริงไม่ต้องพูดเยอะ BLACKPINK สร้างปรากฏการณ์ 500 ล้านวิว [3]

ตัวอย่างที่ 3

สนามบินพนมเปญแตก “แฟนเค้ก” ได้ฉายาราชินีความงามแห่งสยามประเทศ [3]

2.3 ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำถาม

ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำถาม ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้ประโยคจำนวน 12 พาดหัวข่าว จากการพาดหัวข่าว 180 พาดหัวข่าว ผู้เขียนข่าวใช้การพาดหัวข่าวในลักษณะนี้ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านข่าว ให้เกิดความสงสัย หรือความต้องการอยากรู้เพิ่มเติมจากการพาดหัวข่าวได้

ตัวอย่างที่ 1

รู้หรือยัง “ลิตซ์รักข้ามดวงดาว” เลื่อนออกอากาศ [3]

ตัวอย่างที่ 2

หรือไม่โสดแล้ว “เจมส์ มาร์” คง “เดียร์น่า” กินข้าว [3]

2.4 ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยเพลง

ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยเพลง โดยมีลักษณะการใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อเพลงและเนื้อร้องในเพลง มีการใช้ประโยคจำนวน 2 พาดหัวข่าว จากพาดหัวข่าว 180 พาดหัวข่าว ได้แก่

- ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยเนื้อเพลง

เสมือนท้องฟ้าวิปริตแปรปรวน ช่อง 3 พร้อมส่ง “อังค์” [3]

- ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อเพลง

“อู๋ อ้าย” กันทั้งหมื่นไลน์ หมอลำแนวใหม่กระแทกใจชาวโซเซียล [3]

2.5 ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละคร

ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละคร มีการใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละคร ซึ่งเป็นทั้งละครที่กำลังนำมาสร้างใหม่ และละครที่เคยได้รับความนิยมในสมัยรัชกาลที่ 9 โดยการใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละครแล้วตามด้วยประเด็นข่าวนั้น ๆ เป็นอีกหนึ่งรูปแบบที่ปรากฏใช้ในการพาดหัวข่าว และได้รับความสนใจจากผู้อ่านที่เป็นแฟนละครได้ พบการใช้ประโยคจำนวน 2 พาดหัวข่าว จากพาดหัวข่าว 180 พาดหัวข่าว ได้แก่

แรงเงา, ร้ายแสบสาแหรกขาด, คุณชายพุมิภัทร ติด 1 ใน 99 ละครแห่งรัชกาลที่ 9 [3]
“ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา” รีเมคใหม่ ลุ้นหนักมาก พระ-นาง ออเจ้าหรือไม่ [3]

2.6 ประโยคที่ขึ้นต้นคำพูดของนักแสดง

ประโยคที่ขึ้นต้นคำพูดของนักแสดง มักจะให้ความสำคัญกับคำพูดของบุคคลในวงการบันเทิง จึงได้นำมาใช้ขึ้นต้นประโยคในการพาดหัวข่าวก่อน เพื่อเป็นการให้เกียรติหรือยกย่องคำพูดของผู้เป็นประธานในพาดหัวข่าว พบว่ามีการใช้ประโยคจำนวน 1 พาดหัวข่าว จากพาดหัวข่าว 180 พาดหัวข่าว คือ

“ผลงานที่ดีจะปกป้องเราเอง” จากใจ “พอร์ช” หลัง “สายโลหิต” ลากอ [3]

ตารางที่ 2 การใช้ประโยคในการพาดหัวข่าวบนเทงดาราเดลิในอินสตาแกรม

ลำดับ	การใช้ประโยค	จำนวน (พาดหัวข่าว)
1	ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน	90 พาดหัวข่าว
2	ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเด็นข่าว	73 พาดหัวข่าว
3	ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำถาม	12 พาดหัวข่าว
4	ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยเพลง	2 พาดหัวข่าว
5	ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละคร	2 พาดหัวข่าว
6	ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำพูดของนักแสดง	1 พาดหัวข่าว

รวม 180 พาดหัวข่าว

จากตารางข้างต้น การใช้ประโยคในการพาดหัวข่าวดาราเดลิในอินสตาแกรม ปรากฏการใช้ประโยคในการพาดหัวข่าว 6 ลักษณะ คือ การใช้ประโยคที่ขึ้นด้วยประธาน พบมากที่สุดจำนวน 90 พาดหัวข่าว รองลงมา คือ การใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเด็นข่าวจำนวน 73 พาดหัวข่าว ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำถามจำนวน 12 พาดหัวข่าว และที่พบน้อยที่สุดคือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยเพลงจำนวน 2 พาดหัวข่าว ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยชื่อละครจำนวน 2 พาดหัวข่าว และประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำพูดของนักแสดงจำนวน 1 พาดหัวข่าว ซึ่งการใช้ประโยคในการพาดหัวข่าวเหล่านี้ เป็นรูปแบบการพาดหัวข่าวที่ผู้เขียนข่าวได้นำมาใช้ โดยส่วนใหญ่มีการใช้ประธาน กริยา และกรรม ในการเรียงประโยค แต่อาจมีบางพาดหัวข่าวที่จัดเรียงรูปแบบไม่ได้ถูกต้องตามลักษณะการใช้ประโยคในภาษาไทยมากนัก

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้ภาษาพาดหัวข่าวบนเทงดาราเดลิในอินสตาแกรม ระหว่างเดือนกรกฎาคม – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 ผู้วิจัยพบว่า การใช้ภาษาในพาดหัวข่าวบนเทงนั้น มีลักษณะที่โดดเด่น และมีความ

แปลกใหม่อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในด้านการใช้คำและการใช้ประโยค ซึ่งลักษณะความโดดเด่นนี้ ทำให้การใช้ภาษาพูดหัวข่าวบันเทิงเป็นที่สนใจติดตามของคนในสังคม

การใช้ภาษาพูดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม มีลักษณะการใช้คำที่โดดเด่น และมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ โดยในการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า การใช้คำเรียกชื่อ โดยเฉพาะการใช้คำเรียกชื่อเล่นมีปรากฏมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก ชื่อเล่นของบุคคลในวงการบันเทิงเป็นชื่อที่นิยมใช้เรียกกัน โดยเป็นที่รู้จักของสื่อ ผู้ติดตามผลงาน หรือผู้ที่สนใจในวงการบันเทิง ซึ่งชื่อเล่นของนักแสดง ศิลปิน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการบันเทิงนั้น ส่วนมากเป็นชื่อที่มักไม่ค่อยซ้ำกับชื่อเล่นทั่วไป และเป็นชื่อที่สามารถบอกได้ว่า กล่าวถึงบุคคลใดในวงการบันเทิง เช่น ชื่อเล่น เบลล่า, คิม, หมาก, ปั่นจั่น, เวียร์ เป็นต้น จากตัวอย่าง เป็นชื่อเล่นของนักแสดงที่ชื่อเสียงมาจากผลงานการแสดง ผู้เขียนข่าวจึงนำมาใช้ในพาดหัวข่าว เพื่อสามารถทำให้การพาดหัวข่าวดึงดูดใจผู้อ่านจากชื่อเล่นที่เป็นที่รู้จักกันของคนในสังคม และนอกจากนี้ ดาราเดลีในอินสตาแกรมก็ยังเป็นที่บัญชีผู้ใช้งานที่นักแสดงได้ให้การติดตามในอินสตาแกรมด้วย การเขียนพาดหัวข่าวจึงจำเป็นต้องใช้ชื่อเล่นของนักแสดงปรากฏในพาดหัวข่าว โดยเป็นชื่อที่ได้รับความนิยมและใช้เรียกกัน เพื่อให้ตัวนักแสดงได้รับการติดตามจากพาดหัวข่าวด้วย ส่วนการใช้ชื่อกลุ่มแฟนคลับของศิลปินที่พบน้อยที่สุดนั้น คือ “Blink” และ “อาคาเซ” อาจเนื่องมาจากการใช้คำเรียกชื่อที่รู้จักกันเฉพาะกลุ่ม และเป็นคำเรียกชื่อที่เกิดขึ้นได้ไม่นาน อีกทั้งการนำเสนอข่าวแต่ละครั้งก็ต้องมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลงานด้านเพลงหรือการไปออกงานโชว์ตัวต่าง ๆ ของศิลปิน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ไม่ได้มีความเคลื่อนไหวในประเทศไทยมากนัก จึงไม่ค่อยนิยมกล่าวถึงในพาดหัวข่าว ทำให้การใช้คำเรียกชื่อกลุ่มแฟนคลับของศิลปินมีปรากฏการใช้น้อย แต่นับเป็นการใช้คำเรียกชื่อที่มีการใช้ในลักษณะใหม่ของการการใช้คำเรียกชื่อในพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม

สำหรับประเด็นในเรื่องของการใช้คำ ซึ่งพบการใช้คำเรียกชื่อมากที่สุด โดยข้อสรุปนี้ สอดคล้องกับธีร วรา ขะบุรณ์ [4] ซึ่งได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “วิเคราะห์การใช้ภาษาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาการใช้ภาษาและความหมายของคำจากพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า “การเขียนพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีการใช้ภาษา 5 ลักษณะ ได้แก่ 1. การใช้คำเรียก โดยเรียกชื่อ ซึ่งการเรียกชื่อจริงหรือชื่อเล่น ส่วนมากเป็นชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียงทางการเมือง หรือวงการบันเทิง” นอกจากนั้นยังมีลักษณะที่พบการใช้คำในพาดหัวข่าวโดยทั่วไป คือ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งพบรองลงมาจากการใช้คำเรียกชื่อ โดยส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ยังไม่มีการบัญญัติศัพท์ไว้ชัดเจน หรือเป็นคำศัพท์ใหม่ที่นำมาทับศัพท์ เช่น โพสต์, ไทม์ไลน์, แฟนมีตติ้ง, แคปชั่น เป็นต้น และยังมีการปรากฏการใช้คำต่าง ๆ อีกคือ การใช้คำสแลง ซึ่งเป็นคำสแลงที่มีปรากฏการใช้ใหม่ เกิดขึ้นมาชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เช่นคำว่า ยืนหนึ่ง, หน้าสด, ตัวแม่ เป็นต้น ซึ่งทั้งสองลักษณะการใช้คำข้างต้นที่กล่าวมา เป็นการใช้คำที่มีปรากฏในพาดหัวข่าวที่เป็นการใช้คำศัพท์ที่เป็นคำใหม่ นิยมใช้กันในชั่วระยะเวลาหนึ่งที่มีการเกิดประเด็นข่าวนั้น ๆ ขึ้น ส่วนการใช้คำที่เป็นสำนวนในวงการบันเทิง การใช้คำภาษาปาก การใช้คำซ้ำ การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้คำเปรียบเทียบ การใช้คำศัพท์ในวงการบันเทิง และการใช้คำอุทาน นับเป็นคำพื้นฐานที่ปรากฏใช้ในการพาดหัวข่าว ซึ่งมีการนำมาใช้ในการพาดหัวข่าวบันเทิงดาราเดลีในอินสตาแกรม

ในด้านการใช้ประโยค ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธานมากที่สุด รองลงมาคือการใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประเด็นข่าว เนื่องจากการพาดหัวข่าวบนเทง ผู้เขียนข่าวต้องการให้อ่านทราบว่า “ใคร” ทำอะไรเป็นลำดับแรก อีกทั้งการใช้ประธานซึ่งเป็นบุคคลในวงการบันเทิงนั้น ย่อมเป็นที่รู้จักของผู้คนเป็นอย่างดี ทำให้การพาดหัวข่าวจึงนิยมใช้ประธานในการขึ้นต้นพาดหัวข่าว ส่วนที่พบรองลงมาเป็นการใช้ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยการสร้างความสนใจจากผู้อ่านนอกเหนือไปจากการขึ้นต้นด้วยประธาน เพราะบางข่าวผู้เขียนข่าวอาจต้องการสื่อความในเชิงคำถาม เพลงที่กำลังเป็นที่นิยม หรือกระแสละคร ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีปรากฏให้เห็นอยู่ในการพาดหัวข่าวบนเทงดาราเดลีในอินสตาแกรม

การใช้ภาษาพาดหัวข่าวบนเทงดาราเดลีในอินสตาแกรม มีการใช้ภาษาที่น่าสนใจและโดดเด่นอยู่หลายประการ ทั้งในด้านการใช้คำและด้านการใช้ประโยค มีการใช้ภาษาที่สามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้ ทั้งการใช้คำที่แปลกใหม่ หรือคำที่นิยมใช้กันตามยุคสมัย เช่น คำสแลง คำภาษาอังกฤษแบบทับศัพท์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้ภาษาพาดหัวข่าวของดาราเดลี เป็นการใช้ภาษาที่ถูกต้องอย่างหนึ่งในวงการการใช้ภาษาเฉพาะกลุ่ม เนื่องจากผู้วิจัยพบว่า จากการศึกษารูปแบบพาดหัวข่าว ไม่ปรากฏการใช้คำที่เขียนผิด หรือใช้คำที่ผิดไปจากไวยากรณ์ภาษาไทย ฉะนั้น จึงนับเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้การพาดหัวข่าวบนเทงดาราเดลีในอินสตาแกรมได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยการใช้ภาษาที่ถูกต้อง และโดดเด่นจนเกิดความน่าสนใจต่อผู้อ่าน และการใช้ภาษาในพาดหัวข่าวบนเทงดาราเดลีในอินสตาแกรม ยังทำให้สามารถพิจารณาได้ถึงการใช้ภาษาของคนในสังคมปัจจุบันอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- [1] จงจิต ศรีพรรณ. (2524). การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : บางกอกการพิมพ์.
- [2] ประมว สตะเวทิน. (2539). การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- [3] daradaily. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2561, จาก <https://www.instagram.com/daradaily/>.
- [4] อีรวรา ชะบุรณ์. (2557). วิเคราะห์การใช้ภาษาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

การใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา
The Use of Language in the Articles of T. Tong
from Siam Sport Newspaper

จุติพงษ์ คงขำ^{1*} ฉันทัส ทองช่วย² และประภัสสร ภัทรนาวิก³

Jutiphong Kongkhum^{1*} Chanthas Thongchuay² and Prapassorn Phatranavig³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประเด็น ได้แก่ เพื่อศึกษาการใช้ภาษาด้านการใช้คำและสำนวน และเพื่อศึกษารูปแบบในการเขียนบทความของ ต.โต้ง โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลบทความจาก www.siamsport.co.th จำนวน 50 บทความ ผลการวิจัยการใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา ผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีการใช้ภาษาด้านการใช้คำและสำนวนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยด้านการใช้คำที่พบมากที่สุดคือ การใช้คำทับศัพท์ พบจำนวนทั้งหมด 169 คำ โดยแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ คำทับศัพท์ทั่วไปและคำทับศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอล ด้านการใช้สำนวนที่พบมากที่สุด คือ การใช้สำนวนใหม่ พบจำนวนทั้งหมด 46 สำนวน และด้านรูปแบบในการเขียนบทความ ผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีรูปแบบการเขียนที่หลากหลาย ทำให้บทความนั้นมีความน่าสนใจและนอกจากนี้รูปแบบในการเขียนบทความยังสามารถสื่อให้เห็นถึงลีลาของ ต.โต้ง ในการเขียนบทความได้อีกด้วย

คำสำคัญ : การใช้ภาษา บทความ ต.โต้ง

Abstract

This research article is the analysis of the use of language in the article of T. Tong from Siam Sport Newspaper by aiming to study 2 issues: 1) the use of language in using words and expressions and 2) T. Tong's patterns of writing articles. The researchers collected 50 articles from www.siamsport.co.th. The research results of the use of language in T.Tong's articles from Siam Sport Newspaper were found that T. Tong had unique ways of using language in terms of words and expressions. The use of words which was found that the most was transliteration. There were 169 words with 2 features : general and specific in football domain. The use of expressions which was found the most was the use of new expression. Forty-six expressions were found. For the patterns of writing articles, the researchers found that T.Tong had several patterns of writing which led to make articles interesting. Additionally the patterns of writing articles enable to see T. Tong's style of writing articles.

Keywords : The Use of Language, Articles of T. Tong

¹ นิสิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ผศ. ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author : Tel.: 089-7257096. Email address : dikjayaa1129@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมาก โดยผ่านทางสื่อประเภทต่าง ๆ อาทิ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ซึ่งสื่อต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นช่องทางที่ทำให้ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับข่าวสารได้เสพข่าวกันอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ในการเสพข่าวสารของคนในสังคมปัจจุบันนั้นก็จะมีอยู่หลายประเภท เช่น บางคนชอบเสพข่าวบันเทิง บางคนชอบเสพข่าวการเมือง หรือบางคนชอบเสพข่าวกีฬา เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่พบว่าคนในสังคมได้ให้ความสำคัญกับข่าวกีฬามากเป็นอันดับต้น ๆ เห็นได้จากจำนวนยอดขายของหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวกีฬาโดยตรง เช่น สยามกีฬา สปอร์ตพูลและสตาร์ชอคเกอร์ เป็นต้น

ข่าวกีฬาเป็นข่าวที่มุ่งนำเสนอข่าวสารเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อรายงานความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของนักกีฬา ผู้ฝึกสอน รวมทั้งความพร้อมต่าง ๆ ของกีฬา โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่ให้ความสนใจและติดตามวงการกีฬาอย่างต่อเนื่อง [1] ในปัจจุบันข่าวกีฬามีความสำคัญไม่แพ้ข่าวอื่น ๆ เนื่องจากกีฬาแต่ละประเภทมีการแข่งขันเกิดขึ้นทุกวัน ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา เช่น การแข่งขันฟุตบอลที่มีการแข่งขันกันตลอดทั้งปี ไม่ว่าจะเป็น พรีเมียร์ลีกอังกฤษ ลาลีกาสเปน กัลโช เซเรียอา อิตาลี และบุนเดสลีกา เยอรมัน ทำให้ข่าวกีฬานั้นถูกเผยแพร่ออกไปอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยวิธีการเขียนเป็นคอลัมน์หรือบทความที่นำเสนอประเด็นหลัก ทำให้เกิดความน่าสนใจและน่าติดตามจากผู้ที่สนใจมากยิ่งขึ้น

ต.โด่ง เป็นนามปากกาของ อิศรพงษ์ ผลมั่ง คอลัมนิสต์ที่มีลีลาการใช้ภาษาในการเขียนบทความที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จากการศึกษาประวัติของ ต.โด่ง พบว่าเขามีความชื่นชอบในทีม ลิเวอร์พูล โดยจะมีความแตกต่างกับ บอ บู่ ที่ชื่นชอบทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ดังนั้นในงานเขียนของ ต.โด่ง เมื่อเขียนถึงทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด เขามักจะมีการใช้ภาษาที่ค่อนข้างไปในเชิงลบแต่ไม่ได้แสดงออกมาโดยตรง และเมื่อเขาเขียนถึงทีมลิเวอร์พูลเขามักจะซ่อนความชื่นชมทีมนี้ลงไปไปในบทความที่เขียนโดยผ่านการใช้ภาษา จึงทำให้กลายเป็นส่วนสำคัญที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของ ต.โด่ง

บทความของ ต.โด่ง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารในวงการกีฬาฟุตบอลที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ พร้อมทั้งมีบทวิเคราะห์ผลกีฬาฟุตบอลให้กับผู้อ่านในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งในการเขียนบทความนั้น ต.โด่ง ได้ใช้ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวมาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับผู้อ่าน มักมีการเลือกสรรคำที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตัวเองมาใช้ในการเขียนงาน โดยส่วนใหญ่แล้วภาษาที่ใช้ในการเขียนบทความจะเป็นการใช้คำภาษาพูด ไม่เน้นเป็นทางการ บ้างก็มีการใช้คำสแลงเพื่อสื่ออารมณ์ให้ได้รรถรสในการอ่านมากยิ่งขึ้นและที่สำคัญ ต.โด่ง มีรูปแบบในการเขียนที่ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตเห็นว่ามีความแตกต่างจากคอลัมนิสต์คนอื่น ๆ นั่นคือการเขียนที่ค่อนข้างไปในทางลบถึงทีมตรงข้ามกับที่ผู้เขียนนั้นชื่นชอบ และมักจะกล่าวชื่นชมทีมที่ตนชื่นชอบ

การใช้ภาษาในบทความของ ต.โด่ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา ปรากฏว่า ต.โด่ง มีลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งในด้านการใช้คำและสำนวนที่มีทั้งคำสแลง คำทับศัพท์ คำเฉพาะวงการฟุตบอล เป็นต้น และนอกจากการใช้คำและสำนวนที่มีความโดดเด่นแล้วยังมีรูปแบบของผู้เขียนในการเขียนบทความที่มีรูปแบบในการเขียนที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้น่าติดตามและได้รรถรสมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาษาในบทความของ ต.โด่ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา ว่า ต.โด่ง มีการใช้ภาษาในด้านของคำและสำนวนในรูปแบบใด และในการเขียนบทความผู้เขียนมีรูปแบบอย่างไร เพื่อที่จะให้ผู้อ่านได้รับรรถรสในการอ่านมากยิ่งขึ้น

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำบทความของ ต.โต้ง มาศึกษาโดยใช้ช่วงเวลาในการเผยแพร่บทความของ ต.โต้ง เป็นระยะเวลา 1 ปี โดยจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นขอบเขตด้านข้อมูล ซึ่งบทความของ ต.โต้ง จะพิมพ์ออกเผยแพร่เป็นรายสัปดาห์ โดยจะเผยแพร่ในทุกวันศุกร์ของในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยจะเริ่มนับบทความฉบับแรกจากวันที่ 5 มกราคม 2561 ไปจนถึงวันที่ 28 ธันวาคม 2561 รวมแล้วเป็นจำนวน 50 บทความ สำหรับการศึกษาครั้งนี้ มี 3 ขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นรวบรวมข้อมูลที่จะศึกษาและทบทวนเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ บทความและรูปแบบในการเขียนบทความ 2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล จะศึกษาการใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง 3 ประเด็น ดังนี้ การใช้คำ การใช้สำนวน และรูปแบบในการเขียนบทความ และขั้นการนำเสนอข้อมูล คือสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ และเสนอผลการศึกษาโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การใช้ภาษาในบทความของ ต.โต้ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษา ด้านการใช้คำและสำนวน และเพื่อศึกษารูปแบบในการเขียนบทความของ ต.โต้ง โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ประเด็นดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษา ด้านการใช้คำ

การศึกษาลักษณะการใช้ภาษาด้านการใช้คำซึ่งมีความโดดเด่นและน่าสนใจในการเขียนบทความของ ต.โต้ง ทั้ง 6 ลักษณะผู้วิจัยได้นับจำนวนคำที่ปรากฏพบว่า มีจำนวน 587 คำ แต่จะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การใช้คำทับศัพท์

การศึกษาลักษณะการใช้คำของ ต.โต้ง ในการเขียนบทความพบว่า มีการใช้คำทับศัพท์ในการเขียนบทความ ซึ่ง ต.โต้ง มีวิธีการทับศัพท์โดยเขียนเป็นภาษาไทยที่ไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การ ทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน ดังนั้น การเขียนทับศัพท์จึงมีการใส่วรรณยุกต์ หรือเขียนพยัญชนะตามรูปแบบของ ต.โต้ง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 169 คำ คิดเป็นร้อยละ 28.79 ของคำทั้ง 6 ลักษณะ โดยผู้วิจัยได้จำแนกคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำทับศัพท์ทั่วไปและคำทับศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอล ดังนี้

1.1.1 คำทับศัพท์ทั่วไป

คำทับศัพท์ทั่วไปที่ปรากฏในงานของ ต.โต้ง มีลักษณะเป็นคำทับศัพท์ที่พบเห็นได้ทั่วไป เป็นคำที่สามารถพบได้ในวงการต่าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง โดยในการทับศัพท์ ต.โต้ง มีการทับศัพท์ตามแบบของตนเอง แล้วนำมาใช้ในรูปแบบไทย ๆ บางคำอาจจะเป็นคำสแลงอีกด้วย เช่น บ้ายบาย โนเนม เป็นต้น ซึ่งวิธีการทับศัพท์แบบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ[2] จากการศึกษาการเขียนบทความของ ต.โต้ง ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำทับศัพท์ที่เป็นคำทับศัพท์ทั่วไปจำนวนมากถึง 106 คำ จากทั้งหมด 169 คำ ดังตัวอย่าง

“โนเนม”

ผ่านช่วงโปรแกรมเหตุโหดของฟรีเมียร์ลีกมาแล้ว ยังมีด่าน เอฟ.เอ.คัพ รอบ3อีกนัด หลายทีมคงได้พักนักเตะตัวหลักของตนไว้บ้างแหละ ไม่โทษกันเพราะบางทีมเจอคู่แข่งโนเนม[3]

คำว่า “โนเนม” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มาจากการผสมกันระหว่าง คำว่า “no” [4] หมายถึง ไม่,ไม่มี และคำว่า “name” [4] หมายถึง ชื่อ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันจะหมายถึง ไม่มี

ชื่อเสียง โดยในบริบทนี้ ต.โต้ง ใช้คำว่า โนเนม ในการพูดถึงหลาย ๆ ทีมต่างก็ได้พนักเตะตัวหลักในการแข่งขันฟุตบอลถ้วยเอฟเอคัพ เนื่องจากพบกับคู่แข่งที่ไม่มีชื่อเสียง

1.1.2 คำทับศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอล

จากการศึกษาการเขียนบทความของ ต.โต้ง ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำทับศัพท์ที่เป็นคำทับศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอล จำนวน 63 คำ จากทั้งหมด 169 คำ ดังตัวอย่าง

“เซ็นเตอร์ฮาล์ฟ”

หวังว่าการซื้อ เฟอร์กิล ฟานไดค์ 75 ล้านปอนด์ จะเข้ามาขึ้นน็อตให้แน่นขึ้น เกมรับหงส์น่ามีปัญหาพอสมควรนับตั้งแต่ เจอร์เก้น คล็อปป์ เข้ามาคุมทีม เซ็นเตอร์ฮาล์ฟ 3 คนสลับกันพลาดอยู่เรื่อยลอฟเรน-มาติป หรือคลาวาน เทียวนี่แหละครับ ความผิดพลาดน่าจะเบาบางลงไป[3]

คำว่า “เซ็นเตอร์ฮาล์ฟ” มาจากคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำว่า center half หมายถึง กองหลังตัวกลาง โดยมาจากการรวมกันของคำว่า “center” [4] หมายถึง กลาง และคำว่า “half” [4] หมายถึง กองหลัง ในบริบทนี้ ต.โต้ง ใช้คำว่า เซ็นเตอร์ฮาล์ฟ ในการเรียกแทน ตำแหน่งกองหลังตัวกลางของทีมลิเวอร์พูล จากตัวอย่าง ต.โต้ง กล่าวว่า หวังว่าการซื้อ เฟอร์กิล ฟานไดค์ ในราคา 75 ล้านปอนด์ซึ่งเป็นสถิติของกองหลังที่แพงที่สุดในโลก คงจะสามารถเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหากองหลัง 3 คนที่สลับกันผิดพลาดให้น้อยลง

ตัวอย่างทั้งหมดสรุปได้ว่า ต.โต้ง มีการเลือกใช้คำทับศัพท์ในการเขียนบทความ ซึ่งผู้วิจัยสามารถแบ่งคำทับศัพท์ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ คำทับศัพท์ทั่วไป และคำทับศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอล โดยคำทับศัพท์ส่วนใหญ่มักจะเป็นคำภาษาอังกฤษ ส่วนหนึ่งอาจจะมาจากบทความของ ต.โต้ง เน้นเขียนถึงกีฬาฟุตบอลในโซนทวีปยุโรป และในวงการกีฬาฟุตบอลมีการใช้คำภาษาอังกฤษในการเรียกชื่อต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น ชื่อทีม นักกีฬา ตำแหน่งการเล่นของนักกีฬา เป็นต้น ดังนั้นในการเขียนบทความของ ต.โต้ง จึงมักจะมีการนำคำภาษาอังกฤษมาทับศัพท์เป็นภาษาของตนเองโดยการเขียนทับศัพท์ หรือแปลทับศัพท์ เพื่อเป็นการกระชับข้อความให้มีความกะทัดรัดเหมาะสมกับการเขียนบทความที่มีความยาวไม่มากนัก

1.2 การใช้คำภาษาปาก / คำสแลง

การศึกษาลักษณะการใช้คำของ ต.โต้ง ในการเขียนบทความ พบว่ามีการใช้คำภาษาปาก / คำสแลงในการเขียนบทความ ทั้งหมด 100 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.04 ของคำทั้งหมด ดังตัวอย่าง

“โลด”

เท่ากับแข่งหงส์ได้พักผ่อน 8 วัน วิชาที่แล้วก็เพิ่งเดินทางกลับจากดูไบ ไปเข้าแคมป์-หนีหนาว ชาร์จแบตเตอรี่เหมือนกัน หลังกลับจากดูไบก็แผลงฤทธิ์ยิ่งเร็วไปซะ 4 เม็ด เทียวนี่ได้พักยาวโลด หงส์ขาวจะรอดเงื้อมมือมัย? [3]

คำว่า “โลด” เป็นคำสแลงที่เป็นส่วนช่วยขยาย หมายถึง ต่อไป, เลย ในบริบทนี้ ต.โต้ง ได้นำคำสแลงมาใช้เพื่อที่จะใช้เป็นส่วนขยายความ ซึ่งจากตัวอย่างได้กล่าวถึง นักเตะทีมลิเวอร์พูลที่ได้พักเป็นระยะเวลาถึง 8 วันหลังจากไปฝึกซ้อมที่ประเทศดูไบมา ก็เพิ่งทำประตูใส่ทีมแมนเชสเตอร์

ซิติ้ ไปดั่งนั้นทีมสวอนซี ซิติ้จะรอดพ้นจากเงื้อมมือของลิเวอร์พูลไปได้หรือไม่ ซึ่งการใช้คำว่า โลดใน
ที่นี้ ต.โด้ง ต้องการที่จะใช้เสียงในการเพิ่มอรรถรสในการอ่านให้มากยิ่งขึ้น

จากตัวอย่างทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ต.โด้ง มีการนำคำสแลงมาใช้ในการเขียนบทความ ซึ่งในสังคมปัจจุบันการใช้คำสแลงถือว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในกลุ่มของวัยรุ่น อีกทั้งการใช้คำสแลงยังเป็นการช่วยสร้างความแปลกใหม่ให้กับภาษา เนื่องจากคำบางคำมีความหมายที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับบริบทที่นำมาใช้ ซึ่งในที่ ต.โด้ง ได้เลือกใช้คำสแลงในการนำมาเขียนบทความได้อย่างโดดเด่น เช่น การใช้คำว่า “เปิดซิง” ในตัวอย่างข้างต้น ถือว่าเป็นการเลือกใช้คำสองแง่สองง่ามมาใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความหมายนั้นเปลี่ยนไปและนอกจากนี้คำสแลงยังเป็นคำที่ทันสมัยและนิยมใช้กันในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจได้ง่าย

1.3 การใช้คำซ้อน

จากการศึกษาลักษณะการใช้คำของ ต.โด้ง ในการเขียนบทความ พบว่ามีการใช้คำซ้อนในการเขียนบทความ ทั้งหมด 93 คำ คิดเป็นร้อยละ 15.84 ของคำทั้งหมด โดยผู้วิจัยสามารถจำแนกคำซ้อนออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำซ้อนเพื่อความหมายและคำซ้อนเพื่อเสียง ดังนี้

1.3.1 คำซ้อนเพื่อความหมาย

คำซ้อนเพื่อความหมาย เป็นการซ้อนคำที่มุ่งให้เกิดความหมายใหม่ ใช้คำเดียวที่มีความหมายสมบูรณ์มาซ้อนกัน ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยพบ คำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน คำซ้อนที่มีความหมายไปในทำนองเดียวกันและคำซ้อนที่มีความหมายตรงข้ามกัน ดังตัวอย่าง

1.3.1.1 คำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน

คำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน เป็นการนำ 2 คำที่มีความหมายเหมือนกันมาซ้อนกัน อาจเกิดความหมายใหม่ หรือบางครั้งความหมายก็ยังคงใกล้เคียงกับความหมายเดิม ดังตัวอย่าง

“เอนเอียง”

ภาพหลอนจากการเจอกันหนแรกที เอติฮัต สเตเดียม ยังจำติดตาอยู่เลย ซิติ้ถล่มยับเยิน 5-0 แต่วันนั้นแข้งหงส์ โดนโบแดงเร็วไปหน่อยเกมพัง แฟนทีมอื่นน่าจะเอนเอียงมาเชียร์ลิเวอร์พูลกันบ้างนะ ถ้าอยากเห็นหน้าเสือพรีเมียร์ลีก ลึก สนุก มากกว่าเดิม [3]

เอน	ว. อาการของสิ่งที่มีลักษณะยาวหรือเป็นแผ่น
เอียง	ว. อาการของสิ่งที่เอนไปข้างหนึ่ง
เอนเอียง	ว. โน้มเอียง, ไม่เที่ยงตรง

จากตัวอย่าง คำว่า เอนเอียง เป็นคำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน ซึ่งหมายถึง โน้มเอียง, ไม่เที่ยงตรง เมื่อนำมาใช้ในบริบทนี้ ต.โด้ง ต้องการที่จะเชิญชวนให้แฟนบอลทีมอื่นหันมาเชียร์ทีมลิเวอร์พูลบ้าง ถ้าอยากเห็นการแข่งขันในพรีเมียร์ลีกมีสีสันและสนุกยิ่งกว่าเดิม

1.3.1.2 คำซ้อนที่มีความหมายไปในทำนองเดียวกัน

คำซ้อนที่มีความหมายไปในทำนองเดียวกัน เป็นการนำคำ 2 คำที่มีความหมายไปในทิศทางเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน มาซ้อนกันแล้วเกิดความหมายใหม่หรืออาจจะมีความหมายคงที่ เช่น บ้านเมือง เสื้อผ้า เป็นต้น ดังตัวอย่าง

พื น้อย

อาทิตยนี้ ถ้าปีศาจแดงยังไปแพ้น้องน้อยเบิร์นลีย์ อีกมันก็ครบละครับ พื-น้อย เชื่อว่าสายป่านขาดกระจุย ผู้บริหารคงมองไปที่การว่าจ้าง ซีเนอดีน ซีดาน เข้ามาคุมทีมจ่ายเงินเดือนน้อยกว่า มูรินโญ ด้วยซ้ำ! [3]

พื	น. ผู้ร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกันและเกิดก่อน
น้อย	น. ผู้ร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกันและเกิดทีหลัง
พืน้อย	น. ผู้เกิดร่วมบิดามารดาเดียวกันหรือร่วมบิดาเดียวกัน

จากตัวอย่างคำว่า พื น้อย เป็นคำซ้อนที่มีความหมายไปในทำนองเดียวกัน หมายถึง ผู้เกิดร่วมบิดามารดาเดียวกัน แต่ในบริบทนี้ ต.ไต้ง ใช้คำว่า พื น้อย เป็นคำลงท้ายที่ไม่ได้คำนึงถึงความหมายเพียงแค่เป็นการพูดเพื่อจบบประโยคและเล่นกับผู้อ่านเท่านั้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า คำซ้อน ไม่จำเป็นจะต้องใช้เพื่อขยายความหรือเน้นย้ำ เพียงอย่างเดียวเพราะปัจจุบันการเขียนบทความมักจะมีรูปแบบที่หลากหลาย คอลัมนิสต์แต่ละคนก็มีรูปแบบในการเขียนที่แตกต่างกันออกไปตามสไตล์ของแต่ละคน

1.3.1.3 คำซ้อนที่มีความหมายตรงข้ามกัน

คำซ้อนที่มีความหมายตรงข้ามกัน เป็นการนำคำ 2 คำที่มีความหมายไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามกัน มาซ้อนกัน เช่น ดีเลว ขาวดำ ตัดต่อ เป็นต้น ซึ่งการซ้อนคำในรูปแบบนี้ความหมายอาจจะอยู่ที่คำหน้าหรือคำหลังที่นำมาซ้อนกัน ดังตัวอย่าง

“ซื้อ-ขาย”

เดอมากอย วิต้า กองหลังผมทองก็เป็นอีกคนที่เนื้อหอมสุดๆ ค่าตัวพุ่งกระฉูดไป 2 เท่านี้แหละนะ สถานการณ์อัปราคาตัววิต้าบุรุษ ถ้าตกลงราคาซื้อ-ขายก่อนฟุตบอลโลกจบข่าวกันไปแล้ว ได้ในราคาดมิตราภาพชะด้วย [3]

ซื้อ	ก. เอาเงินตราแลกกับสิ่งของ
ขาย	ก. เอาของแลกเงินตรา
ซื้อขาย	น. ชื่อสัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงจะใช้ราคาทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขาย

คำว่า “ซื้อ - ขาย” เป็นคำซ้อนที่มีความหมายตรงข้ามกัน หมายถึง ชื่อสัญญาที่มีผู้ซื้อและผู้ขาย ดังในบริบทข้างต้นเมื่อนำทั้งสองคำมาซ้อนกันความหมายจะอยู่ที่คำทั้งสอง จากตัวอย่าง ต.ไต้ง กล่าวถึงการซื้อขายนักเตะอย่างเดอมากอย วิต้า ว่าหลังจากจบจากการแข่งขันฟุตบอลโลก ค่าตัวของเขาก็มี

ราคาที่สูงขึ้นจากเดิมถึง 2 เท่าตัว ถ้าติดต่อซื้อขายกันตั้งแต่ก่อนการแข่งขันฟุตบอลโลกจบลงก็คงได้ตัวไปในราคาที่น่าจะถูกกว่าตอนนี้ด้วยซ้ำ

1.3.2 คำซ้อนเพื่อเสียง

คำซ้อนเพื่อเสียง มุ่งที่เสียงยิ่งกว่าความหมาย คำที่เข้ามาซ้อนกันจึงอาจจะไม่มีความหมายเลย เช่น โลกกับเล หรือมีความหมายเพียงคำใดคำเดียว เช่น มอมกับम्मม มอม มีความหมาย แต่म्मม ไม่มีความหมาย บางทีแต่ละคำมีความหมาย แต่ความหมายไม่ต่อเนื่องกับความหมายใหม่เลย เช่น งอแง งอ หมายความว่า คด โกง แต่แง หมายถึง เสียงร้องของเด็ก ส่วนงอแง หมายความว่า ไม่สู้ เอาใจยาก วิธีการสร้างคำซ้อนเพื่อเสียง จึงต่างกับคำซ้อนเพื่อความหมาย จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง ในการเขียนบทความ ดังตัวอย่าง

“รู้สึก - รู้สึก”

แฟนทีมอื่นน่าจะเอนเอียงมาเชียร์ลิเวอร์พูลกันบ้างนะ ถ้าอยากเห็นหน้าเสือพรีเมียร์ลีก สนุก มากกว่าเดิม แต่ก็คงไม่ใช่ทั้งหมดทุกคนหรอก เพราะบางคนก็รู้สึก - รู้สึกที่แมนฯ ซิตี้จะเป็นแชมป์แบบนอนมา [3]

คำว่า “รู้สึก - รู้สึก” เป็นคำซ้อนเพื่อเสียงที่มีลักษณะเป็นคำซ้อน 2 คู่ จะสังเกตเห็นได้ว่า คำที่ 1 และ 3 จะเป็นคำเดียวกัน โดยความหมายจะเด่นอยู่ที่คำข้างหน้า 2 คำ คือคำว่า รู้สึก หมายถึง อาการรับรู้ โดยในบริบทนี้ ต.โต้ง ได้กล่าวถึงแฟนบอลพรีเมียร์ลีกบางคนที่ไม่มีอาการใด ๆ ที่ทีมแมนเชสเตอร์ ซิตี้จะได้เป็นแชมป์

ตัวอย่างทั้งหมดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ต.โต้ง มีการใช้คำซ้อนในการเขียนบทความเกี่ยวกับฟุตบอล โดยผู้วิจัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ คำซ้อนเพื่อความหมายและคำซ้อนเพื่อเสียง ซึ่งจะเห็นว่าคำซ้อนเป็นคำที่สามารถช่วยขยายความให้มีความหมายที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นอีกและในทางกลับกันคำซ้อนบางคำก็สามารถทำหน้าที่กระชับความให้ข้อความนั้นมีความกะทัดรัดเหมาะสมกับการเขียนบทความ ซึ่งการเลือกใช้คำซ้อนต่าง ๆ นั้นก็จะขึ้นอยู่กับบริบทที่นำมาใช้ จากปัจจัยเหล่านี้ถือว่าเป็นความสามารถที่โดดเด่นของ ต.โต้ง ในการเลือกสรรคำซ้อนมาใช้ในการเขียนแล้วทำให้ผู้อ่านนั้นสามารถเข้าใจเนื้อความได้เป็นอย่างดีและยังทำให้บทความนั้นมีความกะทัดรัดเหมาะสมกับการเผยแพร่ลงในสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบัน

1.4 การใช้คำศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอล

จากการศึกษาลักษณะการใช้คำของ ต.โต้ง พบว่ามีการใช้คำศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอลในการเขียนบทความ ทั้งหมด 86 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.65 ของคำทั้งหมด โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์คำศัพท์เฉพาะวงการฟุตบอล ดังตัวอย่าง

“เตะเหย้า-เยือน”

หลายปัจจัยมาประกอบกันทำให้มาตรดเสียแชมป์ลา ลีกา ไปเร็วกว่ากำหนดหมดสิทธิ์อุทธรณ์ ส่วนเวทียุโรปจัสลากเจอ ปารีส แซงต์ แชร์กแมง ของเนย์มาร์ แบบที่เป็นรองชะแล้วเดือนหน้า เตะเหย้า-เยือนรู้ผลอยู่หรือไปต่อ หากฟอร์มยังเป็นแบบนี้โอกาสยังมีสูง [3]

คำว่า “เตะเหย้า เยือน” เป็นคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในวงการกีฬาฟุตบอล หมายถึง การแข่งขัน 2 นัดซึ่งนัดเหย้าจะเป็นการแข่งขันในสนามของตนเอง แต่นัดเยือนจะเป็นการแข่งขันในสนามของ คู่แข่ง โดยในบริบทนี้ กล่าวถึง ทีมเรอัล มาดริด ที่ในขณะนี้ต้องจับฉลากมาเจอกับทีมปารีส แซงต์ แชร์กแมง ซึ่งจะเป็นการแข่งขัน 2 นัดคือ นัดเหย้าจะแข่งที่สนามซานติอาโก เบร์นาเบว ของทีมเรอัล มาดริด ส่วนนัด เยือนจะไปแข่งขันกันที่สนามปาร์กเดอฟร็องส์ ของปารีส แซงต์ แชร์กแมง ซึ่งทีมเหย้า จะเรียกว่า เจ้าบ้าน ส่วน ทีมเยือน จะเรียกว่า ผู้มาเยือน

ตัวอย่างทั้งหมด ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ต.โด่ง มีการใช้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในวงการกีฬา ฟุตบอล ในการเขียนบทความ ทั้งนี้ปัจจัยหลักมาจากบทความของ ต.โด่ง นั้นเป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับกีฬา ฟุตบอล จึงต้องมีการใช้คำศัพท์ที่เป็นศัพท์เฉพาะในวงการฟุตบอลเพื่อให้ผู้อ่านนั้นเข้าใจได้อย่างง่ายดาย อีกทั้ง การใช้คำศัพท์เฉพาะวงการกีฬาฟุตบอลนั้นยังเป็นเสน่ห์อีกอย่างหนึ่งในการเขียนบทความของ ต.โด่ง เนื่องจาก ทำให้ผู้อ่านที่มีความสนใจในกีฬาฟุตบอลนั้นสามารถรับรู้และเข้าใจได้ว่า ต.โด่ง ต้องการที่จะสื่ออะไรให้กับตัว ผู้อ่าน จึงทำให้คำศัพท์เฉพาะวงการกีฬาฟุตบอลมีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวอีกด้วย

1.5 การใช้คำย่อและอักษรย่อ

การย่อคำ เป็นการนำคำมาใช้โดยการย่อหรือตัดจากคำเต็มหรือกลุ่มคำ เป็นการพูดสั้น ๆ ละ ส่วนที่เหลือไว้ในฐานที่เข้าใจ สามารถย่อได้ทั้งส่วนหน้า ส่วนกลางและส่วนหลัง คำย่อที่พบส่วนมากจะเป็นชื่อ ประเทศ ชื่อทีมสโมสรกีฬาและชื่อหน่วยงานหรือตำแหน่งต่าง ๆ เป็นคำที่ทั่วไปสามารถเข้าใจได้ การใช้คำย่อ ทำให้เนื้อความกระชับ ไม่เปลืองเนื้อที่ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความสนใจของผู้อ่านอีกด้วย

จากการศึกษาลักษณะการใช้คำของ ต.โด่ง พบว่ามีการใช้คำย่อและอักษรย่อ ในการเขียน บทความ รวมทั้งหมด 77 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.12 ของคำทั้งหมด ดังตัวอย่าง

1.5.1 การใช้คำย่อ

“เซอร์ อเล็กซ์”

นับตั้งแต่เซอร์ อเล็กซ์ วางมือมา 5 ปี แมนฯ ยูฯ ยังไม่สามารถกลับไปเป็นแชมป์ พรีเมียร์ลีกได้อีกเลย มูลค่าความเก่งถดถอยลงไปบ้าง แต่ความศรัทธาของแฟนบอลยังไม่จาง หายไปไหน การเดินทางในฤดูกาลที่ 3 ของ โชเซ่ มูริญโญ่ ศิพวอล์คกิ้งต่อไปท่ามกลางความ กดดันจากความคาดหวังจะกลับมายิ่งใหญ่โดยเร็ว [3]

คำว่า เซอร์ อเล็กซ์ เป็นการย่อคำ โดยจะเหลือไว้เพียงส่วนหน้าที่เป็นยศและชื่อจริง แต่เพียงเท่านี้ก็เป็นที่เข้าใจกันดีในหมู่คนที่ชื่นชอบและติดตามกีฬาฟุตบอล เพราะเพียงแคื่อยศและชื่อจริงก็เพียงพอแล้วที่จะสามารถรับรู้ได้แล้วว่าผู้เขียนหมายถึงใคร ซึ่งในบริบทนี้ ต.โด่ง กล่าวถึงเซอร์ อเล็กซ์ เฟอร์กู สัน ตำนานผู้จัดการทีมของแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ที่หลังจากเจ้าตัววางมือแล้วทีมก็ไม่สามารถกลับไปคว้า แชมป์พรีเมียร์ลีกอังกฤษได้อีกเลย

1.5.2 การใช้อักษรย่อ

“FSM”

เอาแค่สถิติแชมป์แบบไร้พ่ายตลอดฤดูกาลในคำคืนวันอาทิตย์นี้ก็มีความเสี่ยงแพ้ลิ เวอร์พูลแล้ว คอยดูซิครับ 3 ประสานในแนวรุก FSM ฟิรมิโน่ - ซาลาห์ - มาเน่ อยู่กันครบ สะดวักคงได้เปิดเกมรุกแลกหมดกันสนุกแน่นอน [3]

จากตัวอย่าง คำว่า “FSM” เป็นอักษรย่อที่ย่อมาจากชื่อของนักเตะ คือ F มาจาก ฟิรมีโน่ S มาจาก ซาลาร์ และ M มาจาก มาเน่ โดยในบริบทนี้ ต.โด่ง ได้นำชื่อของนักเตะทั้งสามคนมาย่อโดยใช้เพียงแค่พยัญชนะต้นคำแรกของชื่อ มาใช้ในการเขียนบทความเพื่อให้เกิดความกระชับ

จากตัวอย่างที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่า ต.โด่ง มีทั้งการใช้คำย่อและอักษรย่อในการเขียนบทความซึ่งการใช้คำย่อและอักษรย่อเป็นการทำให้เนื้อความสั้นลง และมีความกระชับมากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับการนำมาเขียนบทความ นอกจากนี้การใช้คำย่อในบทความของ ต.โด่ง นั้นยังทำให้เห็นถึงทักษะในการย่อคำแล้วสามารถสื่อสารให้ผู้อ่านนั้นเข้าใจไปในทิศทางเดียวกับผู้เขียน ว่าผู้เขียนต้องการที่จะสื่อถึงอะไรผ่าน คำย่อ อักษรย่อต่าง ๆ

1.6 การใช้คำสมญานาม

จากการศึกษาลักษณะการใช้คำของ ต.โด่ง พบว่ามีการใช้คำสมญานาม ในการเขียนบทความทั้งหมด 62 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.56 ของคำทั้งหมด ดังตัวอย่าง

“หงส์แดง, หงส์ขาว”

ทางด้าน “หงส์แดง” ผู้ชนะจากเกมสุตมันส์ เตรียมลงกระชากแต้มต่อคราวนี้ต้องออกนอกบ้านไปเยือน “หงส์ขาว” สวอนซี โน่นเลย ตะคืนวันจันทร์ แพนเซเจอร์ร่อนน้อยเท่ากับแข่งหงส์ได้พักผ่อน 8 วัน วิชาที่แล้วก็เพิ่งเดินทางกลับจากตูโบ ไปเข้าแคมป์-หนีหนาวชาร์จแบตมาเหมือนกัน [3]

ตัวอย่างข้างต้นมีการใช้คำสมญานามอยู่ 2 คำ คือคำว่า “หงส์แดง” ที่เป็นสมญานามของทีมลิเวอร์พูล และคำว่า “หงส์ขาว” เป็นสมญานามของทีมสวอนซี ซิตี้ ซึ่งที่มาของสมญานามของทั้งสองทีมนั้นมาจากตราสัญลักษณ์ของสโมสรคือ หงส์ที่มีสีแดงและหงส์ที่มีสีขาว ซึ่งในบริบทนี้ ต.โด่ง ใช้คำสมญานามทั้งสองเพื่อแทนการกล่าวถึงชื่อทีมทั้งสองทีม เนื่องจากสมญานามจะทำให้ผู้อ่านนั้นสามารถจดจำทีม ๆ นั้นได้ดียิ่งขึ้นและยังเป็นการช่วยกระชับข้อความให้มีความเหมาะสมแก่การนำมาเขียนบทความ

ตัวอย่างทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ต.โด่ง มีการใช้คำสมญานามในการเขียนบทความ ซึ่งคำสมญานามนั้นโดยส่วนใหญ่จะเป็นสมญานามของสโมสรฟุตบอล และสมญานามของนักกีฬาฟุตบอล การใช้คำสมญานามของ ต.โด่ง ในการเขียนบทความนับเป็นการสร้างสีสันให้กับบทความ อีกทั้งยังสร้างความโดดเด่นและสามารถดึงดูดผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

2. วิเคราะห์การใช้ภาษาด้านการใช้สำนวน

การศึกษาลักษณะการใช้ภาษาด้านการใช้สำนวนในการเขียนบทความของ ต.โด่ง พบทั้งหมด 76 สำนวน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการจำแนกสำนวนเดิมและสำนวนใหม่ โดยการปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบว่าสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ สำนวนเดิม และ สำนวนใหม่ดังนี้

2.1 การใช้สำนวนเดิม

การศึกษากการใช้ภาษาด้านการใช้สำนวนในการเขียนบทความของ ต.โด่งผู้วิจัยพบว่า มีการใช้สำนวนเดิม ในการเขียนบทความ ทั้งหมด 30 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 39.47 ของสำนวนทั้งหมด ดังตัวอย่าง

“ขาดลอย”

โดยส่วนตัวผมคิดว่าจะไม่สำเร็จหรอก! เพราะอีตอนบอลยูฟ่า แชมป์เปียนลีก กลับมาจะหนักมากเฟลอะๆ แมนฯ ซิตี้ จะไปพลาดช่วงนั้นแหละครับ อีกทั้งช่วงที่แต้ม ขาด

ลอยไปแล้วก็สามารถผ่อนคลายของตัวเองได้ เพื่อเก็บความสดของตัวหลักๆ ไปเล่นรายการอื่น แทนไม่ดีกว่าหรือ? [3]

สำนวน“ขาดลอย” หมายถึง [5] สูญไปโดยไม่มีหวังว่าจะได้คืน,เด็ดขาด โดยในบริบทนี้ หมายถึง ทิ้งห่างออกไป ซึ่งจากตัวอย่าง ต.โต้ง ได้แสดงทรรศนะถึง ทีมแมนเชสเตอร์ ซิตี้ ว่ามีแต้มทิ้งห่างจากคู่แข่งมากแล้ว ควรจะพักผู้เล่นตำแหน่งหลัก ๆ เอาไว้เพื่อไปเล่นในรายการอื่น ๆ จะไม่ดีกว่าหรือ

2.2 การใช้สำนวนใหม่

การศึกษาการใช้ภาษาด้านการใช้สำนวนในการเขียนบทความของ ต.โต้ง ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้สำนวนใหม่ ทั้งหมด 46 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 60.53 ของสำนวนทั้งหมด ดังตัวอย่าง

“ไม่มีทางได้เกิด”

อยากให้ปีศาจแดงพุ่งขึ้นมาเท่า ๆ กับลิเวอร์พูล, เชลซี, แมนฯ ซิตี้ เช่นกัน ยิ่งเพิ่มความมั่นใจหลายเท่า หันไปทางไหนก็มีแต่ความสุข-คู่ดีไปหมด ซึ่งถ้าเป็นแบบนี้จริงทีมเล็ก ๆ ก็ไม่มีทางได้เกิด [3]

สำนวน ไม่มีทางได้เกิด ในบริบทนี้หมายถึง โด่งดัง เป็นที่รู้จัก จากตัวอย่าง ต.โต้ง ได้แสดงทรรศนะว่า อยากให้ทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ดทำคะแนนพุ่งขึ้นมาเทียบเท่ากับทีมอย่างลิเวอร์พูล, เชลซี และแมนเชสเตอร์ ซิตี้ ซึ่งจะเพิ่มความสนุกให้กับการแข่งขัน และถ้าหากเป็นเกิดเหตุการณ์แบบนี้ขึ้นจริง ๆ ทีมเล็ก ๆ คงไม่มีทางที่จะโด่งดัง หรือเป็นที่รู้จักได้อย่างแน่นอน

3. วิเคราะห์รูปแบบในการเขียนบทความ

การศึกษาการเขียนบทความของ ต.โต้ง ผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนบทความในมุมมองที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ความชื่นชอบและความเป็นปัจจุบัน ซึ่งรูปแบบในการเขียนบทความต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงลีลาในการเขียนบทความของ ต.โต้ง ซึ่งพบว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนบทความทั้งหมด 4 ลักษณะ ดังนี้

3.1 การเขียนในเชิงบวก

การเขียนในเชิงบวกเป็นการเขียนรูปแบบหนึ่งที่มีรูปแบบเพื่อแสดงให้เห็นถึงความดีหรือประโยชน์ในด้านที่ดีของสิ่งที่พูดถึง จากการศึกษาการเขียนบทความของ ต.โต้ง ผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนในลักษณะที่เป็นเชิงบวก ดังตัวอย่าง

นาทีนี่เด็กหงส์มีความสุขล้นเหลือที่เห็นผลงานของทีมรักก้าวขึ้นมามีส่วนร่วมในการไล่ล่าความสำเร็จทุกรายการ "โอมเพี้ยง! ขอให้เป็นอย่างนี้ตลอดไป" ผมเองก็รู้สึกดีใจด้วยกับบรรยากาศในการเชียร์ฟุตบอลที่มันสนุกเข้าตากรรมการแบบนี้! เพราะในรอบหลายปีที่ผ่านมามันไม่ได้เป็นอย่างนี้ [3]

ตัวอย่างนี้ ต.โต้ง กล่าวถึงทีมกองเชียร์ทีมลิเวอร์พูลที่มีความสุขเมื่อได้เห็นทีมรักของตนเข้ามามีส่วนในการไล่ล่าความสำเร็จทุกรายการ และ ต.โต้ง ได้แสดงทรรศนะ ไว้ว่า ตัวเขาเองก็ดีใจที่เกิดเหตุการณ์แบบนี้ขึ้นเพราะในรอบหลายปีที่ผ่านมาไม่ได้เป็นอย่างนี้

3.2 การเขียนในเชิงลบ

การเขียนในเชิงลบเป็นการเขียนที่มีรูปแบบในการสื่อถึงการพูดถึงสิ่งต่าง ๆ ในด้านที่ไม่ดี โดยผู้เขียนจะนำเสนอด้านที่ไม่ดีของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้ จากการศึกษาการเขียนบทความของ ต.โต้ง ผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนในลักษณะที่เป็นเชิงลบมีปรากฏอยู่ด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แปลกมัยละ! ราคาหุ้นแมนฯ ยูไนเต็ตขึ้นเอา ๆ ในขณะที่ผลงานยังไม่ค่อยนิ่งเอาซะเลย ก่อนเปิดฤดูกาลก็แพ้ ลิเวอร์พูล ในเกมปริซิชั่น พอเล่นพรีเมียร์ลีก ลีกมาแค่ 2 นัด ก็แพ้แล้ว [3]

ตัวอย่างนี้ ในบริบทดังกล่าว ต.โต้ง กล่าวถึงทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ด้วยอารมณ์ที่แปลกใจว่าทำไมราคาหุ้นของทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ขึ้นทั้ง ๆ ที่ผลงานของทีมยังไม่แน่นอนไม่ได้ ซึ่งก่อนเปิดฤดูกาลแข่งขันก็แพ้ให้กับทีมลิเวอร์พูล แล้วยิ่งเริ่มการแข่งขันในลีกแค่เพียง 2 นัด ก็แพ้แล้ว

3.3 การเขียนในเชิงเปรียบเทียบ

การเขียนในเชิงเปรียบเทียบ เป็นการเขียนที่เป็นมีรูปแบบที่จะต้องการเปรียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเปรียบเทียบกันทั้งในด้านบวกและด้านลบ ผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนในลักษณะที่เป็นเชิงเปรียบเทียบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มาดูกันว่าเนวรุกเจ้าถิ่นที่มี แฮร์รี เคน - ลูกัส มูร่า - คริสเตียน ฮิริคส์เช่น กับ ซาลาห์ - มาเน่ - ฟิรมีโน่ ผังไหนจะคมกริบ-เด็ดขาดกว่ากัน แล้วกองหลังตัวเป้งๆ ของผังไหนจะแข็งแกร่ง-ต้านทานได้กว่ากัน [3]

ตัวอย่างนี้ จะเห็นได้ว่า ต.โต้ง ต้องการเปรียบเทียบระหว่างเนวรุกของทีม ท็อตแน่ม ฮ็อทสเปอร์ส อย่างแฮร์รี เคน ลูกัส มูร่า และคริสเตียน ฮิริคส์เช่น กับเนวรุกของทีมลิเวอร์พูล อย่าง โมฮาเหม็ด ซาลาห์ - ซาดิโอ มาเน่ และโรแบร์โต้ ฟิรมีโน่ ว่าเนวรุกผังไหนจะมีการเล่นเกมรุกที่ดีกว่ากัน

3.4 การเขียนตามสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

การเขียนตามสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นรูปแบบที่เขียนเพื่อแจ้งข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ตอนนั้น จากการศึกษาการเขียนบทความของ ต.โต้ง ผู้วิจัยพบว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนในลักษณะเขียนตามสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ฤดูกาลใหม่เริ่มต้นขึ้นมาแล้ว ท่ามกลางความหลากหลายของแต่ละทีมในพรีเมียร์ลีกงานนี้ ทุกเกมมีความหมาย เพราะทุกเกมมีมูลค่าทั้งหมดตั้งนั้นการถ่ายทอดสดพรีเมียร์ลีกจึงมีมูลค่ามหาศาล มีคนฟอลโลว์ – ติดตามกันมากสุดในโลก [3]

ตัวอย่างนี้ เป็นการอธิบายว่าฤดูกาลการแข่งขันเริ่มขึ้นท่ามกลางความหลากหลายของแต่ละทีมในพรีเมียร์ลีก ซึ่งในบริบทนี้ ต.โต้ง เขียนบทความในรูปแบบนี้เพื่อที่จะบอกถึงการเริ่มต้นขึ้นของการแข่งขันฟุตบอลลีกของประเทศอังกฤษ

จากการศึกษาอาจสรุปได้ว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนบทความ 4 ลักษณะ ได้แก่ การเขียนในเชิงบวก การเขียนในเชิงลบ การเขียนในเชิงเปรียบเทียบ และการเขียนตามสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จากการวิเคราะห์รูปแบบในการเขียนบทความของ ต.โต้ง ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ต.โต้ง มีรูปแบบในการเขียนบทความที่หลากหลาย ทำให้บทความแต่ละบทความนั้นดูมีความน่าสนใจและนอกจากนี้รูปแบบในการเขียนบทความนั้นยังสามารถสื่อให้เห็นถึงลีลาของ ต.โต้ง ในการเขียนบทความได้อีกด้วย เช่น

กรณีเขียนบทความถึงทีมลิเวอร์พูล ส่วนใหญ่แล้วบทความที่เขียนนั้นค่อนข้างที่จะเป็นไปในเชิงบวก แต่กรณีที่เขียนบทความถึงทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด โดยส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาของบทความจะเป็นไปในเชิงลบ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีข้อสังเกตว่า ต.โด่ง มีลีลาในการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์ ทั้งนี้อาจจะมาจากความชื่นชอบส่วนบุคคลที่ ต.โด่ง ชื่นชอบในทีมลิเวอร์พูลจึงทำให้การเขียนบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทีมลิเวอร์พูลนั้นเป็นไปในเชิงบวก ส่วนในการแข่งขันทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ซึ่งถือได้ว่าเป็นทีมที่เป็นคู่ปรับกับทีมลิเวอร์พูล ดังนั้นในการเขียนบทความถึงทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ส่วนใหญ่จึงเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกันคือเป็นไปในเชิงลบ อย่างไรก็ตามในการอ่านและการตีความบทความของ ต.โด่ง นี้ผู้อ่านทั้งหลายอาจตีความได้อย่างหลากหลายแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของผู้อ่าน

สรุปผลการวิจัย

การใช้ภาษาในการเขียนบทความของ ต.โด่ง จากหนังสือพิมพ์สยามกีฬา มีลักษณะที่หลากหลาย อาจเพื่อกระตุ้นความสนใจและทำให้ผู้อ่านรู้สึกมีอารมณ์ร่วมไปกับการนำเสนอ และยังสร้างความเข้าใจด้วยภาษาที่แปลกใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบทของบทความที่จะต้องมีความทันสมัย ทันเหตุการณ์

ความโดดเด่นด้านการใช้คำ มีทั้งการใช้คำทับศัพท์ การใช้คำซ้อน การใช้คำเฉพาะวงการฟุตบอล การใช้สมญานาม เป็นต้น ผู้วิจัยคาดว่าสาเหตุที่ ต.โด่ง เลือกใช้คำทับศัพท์มากที่สุด เพราะมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ได้แก่ จากการที่บทความของ ต.โด่ง เป็นบทความที่เขียนเกี่ยวกับข่าวสาร และการวิเคราะห์ วิจัยเรื่องราวที่เกิดขึ้นในวงการกีฬาฟุตบอลต่างประเทศ ดังนั้นการเลือกใช้คำทับศัพท์เพื่อที่จะสื่อความหมายให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างตรงกัน การนำคำทับศัพท์มาใช้ในการเขียนบทความที่พบมากที่สุดดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ [1] ศึกษาเรื่อง สมญานามวงการกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันระหว่างเดือนกันยายน 2552 - มีนาคม 2553 ระบุว่า สมญานามส่วนใหญ่เป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศจะใช้คำศัพท์ที่เป็นศัพท์เฉพาะวงการกีฬานั้น เช่น วงการฟุตบอลจะมีคำบอกถึงตำแหน่งของนักกีฬา เช่น คำว่า มิดฟิลด์ ฟูลแบ็ก เป็นต้น

ส่วนด้านการใช้สำนวน พบว่า มีการใช้ทั้งสำนวนเดิมและสำนวนใหม่ และ ต.โด่ง นิยมใช้สำนวนใหม่มากกว่าสำนวนเดิม ลักษณะดังกล่าวนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีสาเหตุมาจากสำนวนใหม่เป็นสำนวนที่ถูกสร้างขึ้นใหม่อาจเกิดจากตัวผู้เขียนหรือการนำมาจากแหล่งต่าง ๆ ให้ความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของคนในสังคมที่ต้องการความเป็นปัจจุบัน และสำนวนใหม่ยังทำให้ภาษามีลักษณะที่ต่างออกไปอย่างหลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ ต.โด่ง เลือกใช้สำนวนใหม่มากกว่าสำนวนเดิมในการนำมาเขียนบทความ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ [6] ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ภาษาในคอลัมน์ข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2545 ระบุว่า การใช้สำนวนในการนำเสนอข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ มีการใช้สำนวนไทยที่คงรูปเดิม สำนวนสร้างใหม่และสำนวนจากวงการอื่น ส่วนใหญ่เป็นสำนวนที่สื่อความหมายให้เข้าใจได้ง่าย เข้ากับบริบทของข่าวและทำให้ข่าวมีรรถรสมากขึ้น

ส่วนด้านรูปแบบในการเขียนบทความ ต.โด่ง มีรูปแบบในการเขียนบทความที่หลากหลาย ทำให้บทความแต่ละบทความนั้นมีความน่าสนใจ นอกจากนี้รูปแบบในการเขียนบทความนั้นยังสื่อให้เห็นถึงลีลาในการเขียนบทความของ ต.โด่ง ที่สื่อความคิดและตัวตนของ ต.โด่ง ที่น่าจะมีความชื่นชอบทีมลิเวอร์พูลได้อีกด้วย เช่น เมื่อเขียนบทความถึงทีมลิเวอร์พูล ส่วนใหญ่แล้วบทความที่เขียนนั้นมักสื่อความในเชิงบวก แต่เมื่อเขียนบทความถึงทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ซึ่งเป็นทีมคู่แข่งของลิเวอร์พูล มักสื่อความในเชิงลบ ลักษณะข้อมูล

ดังกล่าวนี้ทำให้บทความของ ต.โต้ง เป็นบทความที่มีความน่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้อ่านที่ชื่นชอบทีมลิเวอร์พูล
เช่นกันนั้นติดตามและติดตามงานของ ต.โต้ง

เอกสารอ้างอิง

- [1] ปิยะพันธุ์ วัชรานุกุล. (2553). สมญานามวงการกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันระหว่าง
เดือนกันยายน 2552 - มีนาคม 2553. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [2] ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช. (2538). การเขียน. ม.ป.ท. : ภาคหลักสูตรและการสอน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- [3] อิศรพงษ์ ผลมั่ง. (2561, 26 ม.ค.). ต.โต้ง. สยามสปอร์ต. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2562, จาก
www.siamsport.co.th/columnist/1/ต.โต้ง.
- [4] วิทย์ เทียงบุญธรรม. (2541). พจนานุกรมอังกฤษ – ไทย. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- [5] ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน.
- [6] จันจิรา หาวิชา. (2548). วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ภาษาในคอลัมน์ข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน
ภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2545. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น

The Tactic Rejection Strategies of Teenagers

ฟาร์ตินี สามะแอ^{1*} ชันซูรี หะยิอาลี² นูริซา เจ๊ะเดน³ นูรียะห์ หะยิมะแซ⁴ ยุสรอ สาเม้าะ⁵

สุไวยะห์ สาและ⁶ และโสภณ พุกชวานิช⁷

Fatinee Sama-ae^{1*} Sansuree Ha-yiale² Nurisa Cheden³ Nureeyah Hayeemasae⁴

Yusraw Samoh⁵ Suwaibah Saleah⁶ and Sopon Prurksawanich⁷

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาวิธีการและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 2) ศึกษาความถี่รูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธระหว่างชายหญิง โดยผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยคัดเลือกเพศชาย 50 คน และเพศหญิง 50 คน อายุระหว่าง 18 - 21 ปี โดยคณะผู้วิจัยสร้างเหตุการณ์ในแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 20 เหตุการณ์ ผลจากการศึกษาพบว่ากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นมีจำนวน 12 กลวิธี ได้แก่ 1) การให้เหตุผล 2) การปฏิเสธ 3) การกล่าวโทษสิ่งอื่น 4) การตั้งคำถาม 5) การคาดคะเน 6) การตำหนิ/พรูสาวท 7) การขอโทษ 8) การแนะนำ 9) การอ้างพยานบุคคล 10) การผัดผ่อน 11) การปลอบใจ และ 12) การขอร้อง ในด้านรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มี 3 กลวิธี ได้แก่ แบบ 1 กลวิธี เช่น การให้เหตุผล , การปฏิเสธ , การกล่าวโทษสิ่งอื่น แบบ 2 กลวิธี เช่น การปฏิเสธ+การแนะนำ , การขอโทษ+การผัดผ่อน , การคาดคะเน+การให้เหตุผล และแบบ 3 กลวิธี เช่น การขอโทษ+การให้เหตุผล+การผัดผ่อน , การปฏิเสธ+การขอโทษ+การให้เหตุผล , การให้เหตุผล+การตั้งคำถาม+การคาดคะเน เป็นต้น ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นเพศชายนิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 16.95 ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นเพศชายนิยมใช้น้อยที่สุด คือการปฏิเสธ + การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ส่วนความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นเพศหญิงนิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 21.76 ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นเพศหญิงนิยมใช้น้อยที่สุด คือการปฏิเสธ + การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.17

คำสำคัญ : กลวิธีการปฏิเสธ ชั้นเชิง วัยรุ่น

Abstract

This research examines the tactic of rejection strategies of teenagers. The objectives are: 1) to study strategies and patterns of tactic rejection strategies of adolescents' 2) to study the frequency of strategy patterns between men and women. The researcher collected data by using questionnaires from the sample group of students of Yala Business Administration College, vocational level, with a total 100 students, 50 males and 50 females between 18 -

¹⁻⁶ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000

⁷อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000

*Corresponding author: Tel.: 063-6067668. E-mail address: Niney.1995@gmail.com

21 years of age. The research team created 20 events in the questionnaire. The results of the study showed that the tactic rejection strategies of teenagers consisted of 12 strategies: 1) reasoning, 2) refusal, 3) condemnation, 4) questioning, 5) prediction, 6) reproofing 7) apology, 8) suggestion, 9) claiming of witnesses 10) deferment, 11) consolation and 12) requesting. In terms of tactic rejection strategy form of adolescents' there were 3 strategies : single strategy such as reasoning, denial, condemnation of others' dual strategy such as denial + suggestion, apology + deferment, prediction + reasoning' and tri-strategy such as apology + reasoning + deferment, denial + apology + reasoning, reasoning + questioning + predictions etc. The tactic form of male teenagers that was most frequently used was reasoning representing 16.95 percent, and the form that was least frequently used was denying + suggesting' 0.11 percent. The tactic form of female teenagers that was most frequently used was reasoning representing 21.76 percent, and the form that was least frequently used as rejection + suggesting 0.17 percent.

Keywords : strategy rejection, tactic, teenagers

บทนำ

ปัจจุบันการสื่อสารถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำเนินชีวิต เนื่องจากเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างกลุ่มคนที่จะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน แสดงออกถึงความรู้สึก ความคิด ความปรารถนา และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้ที่ต้องการจะสื่อสาร ดังที่ เดวิด เค. เบโล (David K. Berlo) อ้างถึงใน ชิตาภา สุขพล่า [1] ได้กล่าวถึงการสื่อสารไว้ว่าในชีวิตประจำวันของมนุษย์เรานั้นจำเป็นต้องมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอยู่เสมอ นับตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้าจนถึงถึงดึกคืนค่ำมีติดของแต่ละวัน ในบรรดากิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์นั้น ประมาณมากกว่า 70% ต้องถูกใช้ไปเพื่อการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นด้วยวิธีการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน นั้นหมายความว่า มนุษย์เราใช้เวลากันวันละประมาณ 10 – 11 ชั่วโมง เพื่อการติดต่อสื่อสารกันด้วยการใช้ถ้อยคำ โดยไม่รวมถึงการสื่อสารแบบไม่ใช้ถ้อยคำ อันได้แก่ การใช้ท่ากิริยา ท่าทาง การแสดงสีหน้า และการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น การโบกมือหรือยกแขน เพื่อแสดงความหมายต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งมนุษย์จะต้องใช้อยู่แล้วเช่นกันเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

การปฏิเสธสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกช่วงวัยซึ่งหนึ่งในช่วงวัยที่ว่านั้นคือ ช่วงวัยรุ่น เนื่องจากร่างกายเริ่มเติบโตเต็มที่ เปลี่ยนชีวิตทางสังคม มีการเลียนแบบ และทดลองบทบาทเพื่อจะเป็นผู้ใหญ่ในแง่ต่าง ๆ เช่น อารมณ์ สังคม จิตใจ ความใฝ่ฝันปรารถนา ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันและกัน มีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างกะทันหันรวดเร็ว เข้าใจค่อนข้างยาก มีความมั่นใจในตนเอง รักอิสระ จึงมักจะมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งและอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้อง

การปฏิเสธมีหลายวิธีซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพและความคิดของผู้พูดได้เป็นอย่างดี โดยทั่วไปการปฏิเสธ คือ การกระทำที่แสดงถึงการไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย หรือการกระทำที่แสดงออกที่ตรงกันข้ามกับคู่สนทนา นววรรณพันธุ์เมธา [2] ได้กล่าวไว้ว่า ในภาษาไทยมีหลายคำที่ใช้แสดงการปฏิเสธ เช่นคำว่า “ไม่ เปลา มิ บ” เป็นต้น การกล่าวแย้งความคิดความเชื่อของคู่สนทนาอาจมีคำว่า “หรอก” หรือ “ต่างหาก” อยู่ท้ายประโยคหรือคำที่ต้องการเน้น เช่น “ฉันไปเดินเล่นต่างหาก ไม่ได้ไปไกล” “ฉันไปเดินเล่นหรอก คงไปไม่ไกล”

แก้วใจ ก้างอนตา [3] กล่าวถึงเรื่องกลวิธี สรุปได้ว่า กลวิธีการตอบปฏิเสธนั้น บางครั้งผู้ตอบปฏิเสธอาจใช้วิธีไม่ปฏิเสธออกมาทันที เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบปฏิเสธมีเหตุผลที่ดีในการตอบปฏิเสธ หรือเพื่อบอกเป็นนัยว่าผู้ตอบปฏิเสธอาจต้องการตอบตกลงหากเป็นไปได้

วิมลพัทตร์ พรหมศรีมาศ อ้างถึงใน แก้วใจ ก้างอนตา[4]กล่าวถึงประเภทของกลวิธีการตอบปฏิเสธ สรุปได้ว่า กลวิธีการตอบปฏิเสธแบ่งออกเป็น 2 กลวิธี คือ

1. การตอบปฏิเสธแบบตรง (Direct Refusal)

การตอบปฏิเสธแบบตรงเป็นกลวิธีที่ผู้ตอบปฏิเสธใช้ในการตอบปฏิเสธ โดยปรากฏคำหรือข้อความที่มีความหมายในการปฏิเสธอย่างชัดเจน จึงทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าผู้ตอบปฏิเสธได้ตอบปฏิเสธ เช่น “ไม่” “อย่า” “ไม่ได้” “ไม่ต้องหรอก”

2. ตอบปฏิเสธแบบอ้อม (Indirect Refusal)

การตอบปฏิเสธแบบอ้อม เป็นกลวิธีที่ไม่ปรากฏคำที่มีความหมายเป็นรูปภาษาเป็นปฏิเสธเลยแต่ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ว่าเป็นการตอบปฏิเสธ โดยพิจารณาจากบริบทที่เป็นเหตุการณ์แวดล้อม และจากความหมายตามรูปภาษาของหน่วยคิด ทำให้สามารถจำแนกการตอบปฏิเสธแบบอ้อมออกเป็นกลวิธีย่อย ดังนี้

- 2.1 การตอบปฏิเสธโดยให้เหตุผลประกอบ
- 2.2 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเกรงใจ
- 2.3 การตอบปฏิเสธโดยการลอบใจให้ผู้ฟังคลายกังวล
- 2.4 การตอบปฏิเสธด้วยการแสดงความลังเล
- 2.5 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเสียใจ
- 2.6 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเต็มใจที่จะทำตามความต้องการของคู่สนทนาในโอกาส

ต่อไป

- 2.7 การตอบปฏิเสธโดยมีเงื่อนไขที่เกี่ยวกับอดีตหรืออนาคต
- 2.8 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความปรารถนาว่าน่าจะทำตามความต้องการของคู่สนทนาได้
- 2.9 การตอบปฏิเสธโดยการเสนอทางเลือก
- 2.10 การตอบปฏิเสธโดยแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบปฏิเสธเข้าใจและซาบซึ้งต่อข้อความที่คู่สนทนา

กล่าว

- 2.11 การต่อไปพิเศษโดยกล่าวข้อความเชิงหลักการ
- 2.12 การตอบปฏิเสธโดยกล่าวข้อความเชิงปรัชญา
- 2.13 การตอบปฏิเสธโดยการทวนคำหรือข้อความ
- 2.14 การตอบปฏิเสธโดยการวิพากษ์วิจารณ์หรือตำหนิ
- 2.15 การตอบปฏิเสธโดยการใช้คำกล่าวแสดงการแนะนำ
- 2.16 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความยินดีและความปรารถนาดี เช่น “ขอแสดงความยินดี” “ขอ

อวยพร” เป็นต้น

- 2.17 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวติดตลก
- 2.18 การตอบปฏิเสธโดยการขอความเห็นใจจากผู้ฟัง
- 2.19 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวปกป้องตนเอง
- 2.20 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวชมเชยผู้ฟัง เช่น “แต่ฉันว่าปกติเธอก็สวยอยู่แล้วนะ” เป็นต้น

2.21 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวแสดงความต้องการหรือหรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้ปฏิเสธ เช่น “ครูครับ ผมไม่อยากเรียนภาษาอังกฤษเลยครับ ผมไม่เรียนได้ไหมครับ” “ไม่ละคะ คุณครูหนูไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ” เป็นต้น

2.22 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวแสดงความยินดีและความปรารถนาดี เช่น “ขอให้มีความสุขก็แล้วกัน เราติดธุระต่างจังหวัดสำคัญมากไม่สามารถไปร่วมงานด้วยได้ต้องขอโทษจริงๆ” “ชอบใจมากนะ วันนี้อาจารย์มีงานเยอะมากแต่ขอแสดงความยินดีด้วยนะที่กำลังจะจบกันแล้ว” เป็นต้น

2.23 การตอบปฏิเสธโดยการ ผัดผ่อนการให้คำตอบ เช่น “ผมเห็นด้วยกับคุณนะแต่อย่างไรขอผมพิจารณาอีกสักระยะแล้วกันนะ” ชอบคุณครับที่แนะนำ แต่ผมขอคิดดูก่อน” เป็นต้น

จากการศึกษาทฤษฎีในการตอบปฏิเสธแบบอ้อมที่กล่าวมาข้างต้นมีผู้ให้ความหมายทฤษฎีในการตอบปฏิเสธ กล่าวโดยสรุปได้ว่า การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเสียใจ การตอบปฏิเสธด้วยการให้เหตุผล การตอบปฏิเสธโดยการขอโทษ การตอบปฏิเสธโดยการให้ทางเลือก การตอบปฏิเสธโดยการแสดงหลักการ และทฤษฎีที่มีลักษณะคล้ายกันออกเป็นคนละทฤษฎีหรืออาจจำแนกออกเป็นทฤษฎีย่อยๆ เพื่อให้สามารถจำแนกกลิ้งลงไปรายละเอียดได้มากขึ้น แต่ทฤษฎีย่อยที่ใช้ในการตอบปฏิเสธแบบอ้อมมักมีลักษณะที่เด่นชัดและสามารถจัดอยู่ในทฤษฎีต่างๆ การปฏิเสธดังกล่าว เพื่อไม่ให้คู่สนทนาเสียความรู้สึก

ศรีเรือน แก้วกังวาน [5] กล่าวถึงวัยรุ่น สรุปได้ว่าวัยรุ่น หมายถึง ช่วงวัยของความเป็นวัยรุ่นในปัจจุบันที่ยอมรับนั้นประมาณตั้งแต่ 12 - 15 ปี เนื่องจากการศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษานานขึ้น ในแต่ละช่วงวัยก็ยังสามารถแบ่งได้อีก 3 ระยะ คือ ช่วงประมาณ 12 - 15 ปี เป็นวัยแรกรุ่น มีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเด็กอยู่มาก ช่วงประมาณ 16 - 17 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลาง มีพฤติกรรมกำลังระหว่างเป็นเด็ก - ผู้ใหญ่ และช่วงสุดท้ายช่วงอายุ 18 - 25 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนปลายจะมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางผู้ใหญ่ ซึ่งก็จะมีพัฒนาการที่เด่นในด้านต่าง ๆ เช่น ทางกาย อารมณ์ สังคม เป็นต้น

สุชา จันทร์อม [6] ได้กล่าวถึงช่วงอายุของวัยรุ่นไว้ว่าในช่วงวัยรุ่นที่แท้จริงนั้นจะอยู่ในช่วงอายุ 15 - 18 หรือ 19 - 25 ปี เนื่องจากร่างกายเริ่มโตเต็มที่ เปลี่ยนชีวิตทางสังคม เลียนแบบ และทดลองบทบาท เพื่อจะเป็นผู้ใหญ่ในแง่ต่าง ๆ เช่น อารมณ์ สังคม จิตใจ ความใฝ่ฝันปรารถนา ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับวัยนี้มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันและกัน มีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างกะทันหันรวดเร็วไม่แน่นอน เข้าใจค่อนข้างยาก มีความมั่นใจในตนเอง รักอิสระ จึงมักจะมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งและอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้อง

จากการอธิบายข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า วัยรุ่นจะอยู่ในช่วงอายุ 15 - 18 ปี หรือ 19 - 25 ปี เป็นวัยที่มีคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ นับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต และมีพัฒนาการที่เริ่มเข้าสู่ภาวะความเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์แบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านความนึกคิดและปรัชญาชีวิต โดยผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างเหตุการณ์ของการใช้กลวิธีการปฏิเสธจากการที่ได้ไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา ดังนี้

เหตุการณ์ เมื่อเพื่อนของคุณขอยืมเงินจำนวน 500 บาท ในขณะที่คุณเองก็มีเงินอยู่พอสมควร แต่คุณรู้ว่าเพื่อนคนนี้ยืมเงินแล้วไม่คืนตามที่บอก คุณกับเพื่อนคนนี้สนิทกันมาก แต่ใจคุณไม่อยากให้ คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

= ขอโทษนะเพื่อน เงินนะมีแต่ฉันจำเป็นต้องใช้จริง ๆ ไว้โอกาสหน้านะ

เหตุการณ์ เมื่อแม่ของคุณให้เรียนสายสามัญ แต่คุณอยากเรียนสายอาชีพ คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

= แม่ครับ ยุคนี้สมัยสมัยนี้สายอาชีพเขาหางานง่ายกว่าสายสามัญนะแม่ สายอาชีพก็มีค่าแรงสูงอีกครับ

เหตุการณ์ เมื่อเพื่อนของคุณชวนให้คุณสูบบุหรี่หรือยุ่งเกี่ยวกับสิ่งอบายมุข คุณไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้ แต่คุณก็กลัวว่าเพื่อนคุณจะล้อว่าคุณไม่มีความเป็นผู้ชาย คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

= ไม่เป็นไรครับ เรื่องสูบบุหรี่ไม่ใช่เรื่องที่จะมาวัดว่าผู้ชายแมนไม่แมน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นและยกตัวอย่าง จะสังเกตได้ว่าวัยรุ่นยังอาจใช้การปฏิเสธทางอ้อมโดยไม่ใช้รูปภาษาที่แสดงการปฏิเสธ เช่น ใช้การอ้างโดยใช้เหตุผล ขอโทษที่ปฏิบัติตามไม่ได้ เสนอทางเลือกอื่นหรือแม้แต่การกล่าวเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้เพื่อแสดงความสุภาพ

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากนักเรียนวิทยาลัยแห่งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ด้วยสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคาดว่านักเรียนจากวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลานั้นจะอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องมีการปฏิเสธรวดเร็ววกดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นเพื่อศึกษากลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นและศึกษาความถี่รูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลาเพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลในสถานศึกษาในเดือน กันยายน 2561 และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้วิจัยได้อธิบายคำชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามฟังอย่างละเอียด แล้วจึงสัมภาษณ์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ละเหตุการณ์ หากประสบเหตุการณ์ดังกล่าว จะกล่าวปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามในแต่ละเหตุการณ์ ผู้วิจัยจะหยุดเว้นระยะการสนทนาเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามบันทึกคำตอบของตนเองลง ในแบบสอบถามที่ละเหตุการณ์จนครบทั้ง 20 เหตุการณ์ ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลคนละประมาณ 15 - 20 นาทีโดยผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยคัดเลือกเพศชาย 50 คน และเพศหญิง 50 คน อายุระหว่าง 18 – 21 ปี ในระหว่างที่เก็บข้อมูล จะมีผู้ตอบแบบสอบถามบางกลุ่มที่ไม่เข้าใจบางเหตุการณ์ จึงทำให้คณะผู้วิจัยต้องมีการอธิบายเพิ่มเติม โดยคณะผู้วิจัยสร้างเหตุการณ์ในแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 20 เหตุการณ์ดังนี้ จำนวน 100 ชุด ซึ่งมีเหตุการณ์ของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 20 เหตุการณ์ ดังต่อไปนี้

เหตุการณ์ที่ 1 วันนี้เป็นวันสอบปลายภาคของคุณ แต่คุณลืมนับัตรนักศึกษาไว้ที่หอพัก

เหตุการณ์ที่ 2 เมื่อถึงวันที่อาจารย์กำหนดส่งงาน แต่คุณไม่มีงานส่งอาจารย์ในขณะที่เพื่อนคนอื่นในห้องเตรียมงานที่จะส่งให้กับอาจารย์ภายในวัน

เหตุการณ์ที่ 3 เมื่อเพื่อนของคุณขอยืมเงินจำนวน 500 บาท ในขณะที่คุณเองก็มีเงินอยู่พอสมควร แต่คุณรู้ว่าเพื่อนคนนี้ยืมเงินแล้วไม่คืนตามที่บอก คุณกับเพื่อนคนนี้สนิทกันมาก แต่ใจคุณไม่อยากให้เพื่อนยืม

เหตุการณ์ที่ 4 เมื่อคุณซื้อรถจักรยานของเพื่อนแล้วเกิดอุบัติเหตุรถล้มระหว่างทาง ทำให้กระจกข้างซ้ายของรถจักรยานแตก คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

เหตุการณ์ที่ 5 คุณยืมโน้ตบุ๊กของเพื่อนมาใช้ แต่ ขณะที่คุณใช้โน้ตบุ๊กอยู่นั้นคุณก็เผลอกดลบไฟล์งานของเพื่อน คุณพยายามกู้คืนแต่ก็ไม่ได้ เมื่อเพื่อนทราบว่าไฟล์งานหาย และเพื่อนโกรธคุณมาก

เหตุการณ์ที่ 6 เมื่อเพื่อนของคุณส่งข้อความในแชทกลุ่มว่า “เสาร์-อาทิตย์นี้ฉันทำงานนะ” รับทราบกันทุกคน แต่คุณก็มันดุดูหนังกับแฟนแล้ว เมื่อเวลาผ่านไปสักพักเพื่อนของคุณก็ส่งข้อความส่วนตัวหาคุณ ว่าให้ไปรับเขาที่หอพักในวันนั้น

เหตุการณ์ที่ 7 สอบปลายภาควันสุดท้ายของมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วเพื่อนของคุณก็เอ่ยปากพูดว่า “ปิดเทอมนี้เราไปเที่ยวเขาใหญ่กัน” ทุกคนในกลุ่มก็เห็นด้วย เพราะคิดว่าได้พักผ่อนแล้วก็ได้อยู่กับเพื่อนก่อนจะแยกย้ายกันไปตามความฝัน แต่คุณไม่อยากไปเพราะคุณคิดว่า ช่วงเวลานั้นคุณจะทำหนังสือ เพื่อสอบเข้ามหาลัย

เหตุการณ์ที่ 8 เมื่อเพื่อนของคุณโทรมาเพื่อนัดเจอกัน แล้วคุณอยู่ในช่วงลดน้ำหนัก ไม่ทานอาหารเย็นหรือดสังสรรค์ เพราะคิดว่าตัวเองอ้วนเกินไป

เหตุการณ์ที่ 9 เมื่อแม่ของคุณให้เรียนสายสามัญ แต่คุณอยากเรียนสายอาชีพ

เหตุการณ์ที่ 10 เมื่อเพื่อนของคุณชวนให้คุณสูบบุหรี่หรือยุ่งเกี่ยวกับสิ่งอบายมุข คุณไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้ แต่คุณก็กลัวว่าเพื่อนคุณจะล้อว่าคุณไม่มีความเป็นผู้ชาย คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

เหตุการณ์ที่ 11 เมื่อเพื่อนของคุณขายของออนไลน์ แล้วให้คุณอุดหนุนสินค้าของเขา แต่คุณไม่มีเงิน แต่คุณอายที่จะบอกเพื่อนว่าคุณไม่มีเงิน

เหตุการณ์ที่ 12 เมื่อคุณพบรักในโลกโซเชียล แล้ววันหนึ่งแฟนคุณอยากเจอคุณโดยให้คุณไปเจอเขาที่ห้องพัก แต่คุณไม่กล้าไปกลัวว่าเขาจะทำมีดมีร้าย

เหตุการณ์ที่ 13 เมื่อเพื่อนของคุณมีเหตุทะเลาะวิวาทกับอีกฝ่ายหนึ่ง คุณก็อยู่ในเหตุการณ์ด้วย อาจารย์มาเห็นแล้วเชิญพวกคุณไปห้องปกครอง แต่คุณไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้น แต่อาจารย์รู้ว่าเพื่อนที่ดีกันเป็นเพื่อนที่อยู่กลุ่มเดียวกับคุณ

เหตุการณ์ที่ 14 เมื่อคุณไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน แล้วขากลับคุณไปส่งเพื่อนที่บ้าน เพื่อนของคุณก็ทำสิ่งเสพติดตกไว้ในรถของคุณ วันต่อมาพ่อของคุณมาเจอพอดี คุณเองก็ไม่รู้ว่าเพื่อนจะทำตกในรถ

เหตุการณ์ที่ 15 เมื่อเพื่อนสนิทของคุณเป็นแฟน ทั้ง ๆ ที่คุณก็มีคนคุยอยู่แล้ว แต่ไม่อยากให้เสียมิตรภาพต่อกัน

เหตุการณ์ที่ 16 เมื่อเพื่อนของคุณชวนไปร้านเหล้าหลังเลิกงาน แล้วคุณเป็นคนไม่ดื่มแอลกอฮอล์ แต่คุณกลัวเพื่อนจะว่าคุณไม่แมน

เหตุการณ์ที่ 17 เมื่อมีคนแปลกหน้ามาขอเบอร์ อยากทำความรู้จักกับคุณ แต่คุณกลัว

เหตุการณ์ที่ 18 เมื่อเพื่อนของคุณขอยืมเสื้อผ้าของคุณ ทั้ง ๆ ที่คุณเองก็เพิ่งซื้อ และใส่แค่ 2-3 ครั้ง คุณกลัวเสื้อผ้าจะเสียทรง เพราะเพื่อนคุณมีรูปร่างใหญ่กว่าคุณ

เหตุการณ์ที่ 19 เมื่อคุณแอบชอบแฟนของเพื่อน แล้วเพื่อนคุณจับได้

เหตุการณ์ที่ 20 ขณะที่คุณกำลังเดินตลาดแล้วมีกระเป๋าดังค์ตกอยู่ระหว่างทางเดิน แล้วคุณก็หยิบกระเป๋าดังค์นั้นใส่กระเป๋ากางเกง แต่มีคนเห็นแล้วเดินเข้ามาหาคุณแล้วตะโกนว่าคุณเป็นขโมย แต่จริง ๆ แล้วคุณจะทำอะไรต่อไปให้ตำรวจ

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น” ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษากลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นที่ศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา และความรู้รูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง โดยแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ได้จากการใช้แบบทดสอบ จำนวน 100 ชุด ซึ่งมีเหตุการณ์ของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 20 เหตุการณ์ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ชายจำนวน 50 คน และผู้หญิงจำนวน 50 คน โดยวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้รูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น

ผู้วิจัยได้นำข้อความจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน เมื่อนำมาจำแนกเป็นข้อความย่อย จะได้ข้อความย่อยที่นำมาวิเคราะห์กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น ทั้งสิ้น 3,567 ข้อความ เนื่องจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบางส่วนให้ข้อมูลไม่ตรงตามคำตอบ ผู้วิจัยจึงไม่นำข้อมูลส่วนนั้นมาวิเคราะห์ เนื่องจากตอบไม่ตรงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มี 12 กลวิธี ได้ดังนี้ 1. การให้เหตุผล 2. การปฏิเสธ 3. การกล่าวโทษสิ่งอื่น 4. การตั้งคำถาม 5. การตำหนิ/พรุสวาท 6. การคาดคะเน 7. การขอโทษ 8. การแนะนำ 9. การอ้างพยานบุคคล 10. การผิดผ่อน 11. การปลอบใจ และ 12. การขอร้อง

ตารางที่ 1 ความถี่ของการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นชายหญิง

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิง	จำนวนเพศชาย	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนเพศหญิง	คิดเป็นร้อยละ
1. การให้เหตุผล	394	26.53	395	29.50
2. การปฏิเสธ	332	22.36	223	16.65
3. การกล่าวโทษสิ่งอื่น	10	0.67	53	3.96
4. การตั้งคำถาม	68	4.58	102	7.62
5. การตำหนิ/พรุสวาท	58	3.91	53	3.96
6. การคาดคะเน	93	6.27	95	7.09
7. การขอโทษ	232	15.62	186	13.89
8. การแนะนำ	69	4.64	92	6.87
9. การอ้างพยานบุคคล	43	2.90	32	2.39
10. การผิดผ่อน	89	5.99	52	3.88
11. การปลอบใจ	44	2.96	31	2.32
12. การขอร้อง	53	3.57	25	1.87
รวม	1,485	100	1,339	100

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นของนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา โดยเพศชายนิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผลร้อยละ 26.53 รองลงมาคือ การปฏิเสธ ร้อยละ 22.36 สำหรับกลวิธีที่วัยรุ่นชายใช้น้อยที่สุดคือ การกล่าวโทษสิ่งอื่น มีเพียงร้อยละ 0.67 เท่านั้น

ส่วนเพศหญิงนิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผลคิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมาคือ การปฏิเสธ ร้อยละ 16.65 และการขอโทษ 13.89 สำหรับกลวิธีที่วัยรุ่นหญิงใช้น้อยที่สุดคือ การขอร้อง มีเพียงร้อยละ 1.87 เท่านั้นดังจะยกตัวอย่างต่อไปนี้

การให้เหตุผล : เพศหญิง

“บัตรหาย กำลังรอเขาทำบัตรชั่วคราว”

(เหตุการณ์ที่ 1 :ลืมบัตรเข้าห้องสอบ)

“ฉันมีเงินไม่พอ และที่มีฉันจะเก็บใช้หนี้เพื่อน”

(เหตุการณ์ที่3 :เพื่อนขอยืมเงิน แต่ไม่อยากให้)

การปฏิเสธ : เพศชาย

“....ไม่ได้ชอบ”

(เหตุการณ์ที่ 19 :แอบชอบแฟนเพื่อน)

“กูไม่ไปนะ...”

(เหตุการณ์ที่ 6 :เพื่อนนัดทำงาน แต่มีนัดกับแฟนแล้ว)

การขอโทษ : เพศหญิง

“โทษทีนะคะ...”

(เหตุการณ์ที่ 17 :คนแปลกหน้ามาขอเบอร์)

“ขอโทษนะแก ...”

(เหตุการณ์ที่ 11 :เพื่อนให้อุดหนุนสินค้า แต่ไม่มีเงิน)

จากการศึกษากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นทั้ง 12 กลวิธี พบว่า กลวิธีต่าง ๆ มีรูปแบบการปรากฏที่หลากหลาย ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนใช้เพียงกลวิธีเดียว บางคนใช้หลายกลวิธีในการตอบปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิง โดยรูปแบบทั้งหมดใช้กลวิธี จำนวน 1 - 3 กลวิธี และนับจำนวนรูปแบบกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นได้ทั้งสิ้น 27 รูปแบบ จำแนกตามจำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น

จำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบของ การปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิง	จำนวน รูปแบบ	คิดเป็น ร้อยละ
1 กลวิธี	3	11.11
2 กลวิธี	19	70.37
3 กลวิธี	5	18.52
รวม	27	100

จากตารางพบว่า จำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบของการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงมากที่สุด คือ รูปแบบที่มี 2 กลวิธี ปรากฏเป็นร้อยละ 70.37 รองลงมา รูปแบบ 3 กลวิธี ปรากฏเป็นร้อยละ 18.52 ส่วนรูปแบบที่ปรากฏน้อย คือ รูปแบบที่มี 1 กลวิธี ซึ่งปรากฏเพียงร้อยละ 11.11

1 กลวิธี เช่น การให้เหตุผล

ตัวอย่าง

การให้เหตุผล

“บัตรผมหายไปติดต่อกันแล้วยังไม่ได้ครับ”

(เหตุการณ์ที่ 1 : ลืมบัตรเข้าห้องสอบ)

2 กลวิธี คือ เช่น การให้เหตุผล + การกล่าวโทษสิ่งอื่น, การขอโทษ + การให้เหตุผล, การปฏิเสธ + การแนะนำ

ตัวอย่าง

การให้เหตุผล + การกล่าวโทษสิ่งอื่น

“อาจารย์ครับพอดีว่าหนูมาจากบ้านเลยตรงมาสอบเลย หนูนึกว่าบัตรนักศึกษาติดอยู่ในกระเป๋าแล้ว”

(เหตุการณ์ที่ 1 : ลืมบัตรเข้าห้องสอบ)

การขอโทษ + การให้เหตุผล

“ขอโทษนะ เราต้องใช้เงินเหมือนกันถ้าไม่ติดที่ต้องจ่ายค่าเทอมเราให้ยืมแน่”

(เหตุการณ์ที่ 3 : เพื่อนขอยืมเงิน แต่ไม่ยอมให้)

การปฏิเสธ + การแนะนำ

“ไม่มีจริง ๆ ะ ไปยืมคนอื่นนะ”

(เหตุการณ์ที่ 3 : เพื่อนขอยืมเงินแต่ไม่ให้)

3 กลวิธี เช่น การขอโทษ + การปฏิเสธ + การลอบใจ,การขอโทษ + การปฏิเสธ + การให้เหตุผล
,การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม + การคาดคะเน

ตัวอย่าง

การขอโทษ + การปฏิเสธ + การลอบใจ

“ขอโทษนะเพื่อน เรามีแผนแล้วแต่แกก็ยังเป็นเพื่อนกันจนวันตาย”

(เหตุการณ์ที่ 15 :เพื่อนสนิทขอเป็นแฟน)

การขอโทษ + การปฏิเสธ +การให้เหตุผล

“ขอโทษที่ เราไม่ขอยุ่งเรื่องพวกนี้ดีกว่านะ มันอาจทำให้เราหมดอนาคตได้”

(เหตุการณ์ที่ 10 :เพื่อนชวนไปยุ่งกับสิ่งอบายมุข)

การให้เหตุผล +การตั้งคำถาม + การคาดคะเน

“ผมอยากเรียนสายอาชีพครับ ถ้าได้เรียนตามที่ชอบมันดีกว่าหรือเปล่า ผมว่ามันดีกว่านะ”

(เหตุการณ์ที่ 9 :แม่ให้เรียนสายสามัญ แต่อยากเรียนสายอาชีพ)

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นทั้ง 12 วิธี มีรูปแบบการปรากฏจำนวนทั้งสิ้น 27 รูปแบบและมีความถี่ในการปรากฏต่างกันรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นที่นิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล ส่วนรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุดมี 1 รูปแบบ คือ การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง

การศึกษารูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น พบว่าแต่ละรูปแบบมีความถี่ในการปรากฏต่างกัน บางรูปแบบมีการใช้มากและบางรูปแบบมีการใช้น้อย เมื่อนับจำนวนความถี่ในการปรากฏของรูปแบบกลวิธีแล้ว สามารถเรียงลำดับรูปแบบที่มีความถี่ในการใช้มากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ศึกษาความถี่ของรูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง

รูปแบบของกลวิธี	จำนวน เพศหญิง	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน เพศ ชาย	คิดเป็น ร้อยละ
12. การให้เหตุผล + การแนะนำ	19	1.06	2	1.5
13. การขอโทษ + การผิดผ่อน	18	1.0	24	1.33
14. การคาดคะเน + การให้เหตุผล	17	0.95	21	1.17
15. การให้เหตุผล + การขอร้อง	17	0.95	17	0.94

16. การให้เหตุผล + การปลอมใจ	17	0.95	16	0.89
17. การขอโทษ + การอภัยบุคคล	15	0.83	12	0.67
18. การขอโทษ + การให้เหตุผล + การผิดผ่อน	13	0.72	12	0.67
19. การขอโทษ + การปฏิเสธ + การให้เหตุผล	13	0.72	11	0.61
20. การกล่าวโทษสิ่งอื่น	8	0.45	10	0.56
21. การปฏิเสธ + การขอโทษ + การให้เหตุผล	7	0.39	8	0.44
22. การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม + การคาดคะเน	5	0.28	8	0.44
23. การปฏิเสธ + การขอร้อง	6	0.33	7	0.39
24. การขอโทษ + การปฏิเสธ + การปลอมใจ	5	0.28	3	0.17
25. การปฏิเสธ + การแนะนำ	3	0.17	2	0.11
26. การให้เหตุผล + การกล่าวโทษสิ่งอื่น	4	0.22	4	0.22
27. การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม	4	0.22	4	0.22
รวม	1,797	100	1,800	100

จากตารางที่ 2 สรุปว่า รูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นเพศหญิงที่นิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 21.76 รองลงมาคือ การปฏิเสธ + การให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 17.58 และการปฏิเสธ คิดเป็นร้อยละ 13.19 ส่วนรูปแบบที่วัยรุ่นเพศหญิงมีการใช้น้อยที่สุด คือ การปฏิเสธ+การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.17

รูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นเพศชายที่นิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 16.95 รองลงมา คือ การปฏิเสธ + การให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 15.67 และการปฏิเสธ คิดเป็นร้อยละ 11.56 รูปแบบที่วัยรุ่นเพศชายมีการใช้น้อยที่สุด คือ การปฏิเสธ + การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.11

การศึกษากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น ทำให้ทราบถึงกลวิธีที่วัยรุ่นใช้ในการปฏิเสธเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่หลายกลวิธีแต่ละกลวิธีจะมีความถี่ในการใช้แตกต่างกันไป อีกทั้งกลวิธีเหล่านั้นจะมีรูปแบบการปรากฏที่หลากหลายและมีความถี่ในการใช้น้อยแตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นนั้น ทำให้ทราบถึงลักษณะการแสดงกลวิธีในการป้องกันตนเองของวัยรุ่นเพื่อช่วยให้ตนเองรอดพ้นจากสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ และความแตกต่างด้านเพศก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นใช้ภาษาแตกต่างกันด้วย เห็นได้จากการที่วัยรุ่นเพศชายใช้กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้น

เชิงมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง ทั้งด้านกลวิธีและรูปแบบที่หลากหลายกว่าวัยรุ่นเพศหญิง ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติแล้วเพศชายจะมีกลวิธีการปฏิเสธและมีทักษะด้านการเอาตัวรอดดีกว่าเพศหญิง ซึ่งข้อสรุปดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของนัทรุทัย สีหะเกรียงไกร [7] ได้ศึกษากลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น ผลสรุปได้ว่าเพศหญิงจะมีการใช้กลวิธีการปกปิดความจริงมากกว่าเพศชาย เพราะเพศหญิงจะเป็นเพศที่ชอบพูดมากกว่าเพศชาย และมีการรักษาหน้าหรือภาพลักษณ์ของตนเองมากกว่าเพศชาย ดังนั้นเพศหญิงจึงมีการตกแต่งคำพูดมากกว่าเพศชาย

สำหรับการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ถือเป็นประสบการณ์ที่มีค่าของผู้วิจัย เพราะการได้พบปะพูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างในสายวิชาชีพนั้น ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลกลุ่มนี้มากยิ่งขึ้นในขณะที่บุคคลภายนอกมองว่า เด็กวัยรุ่นในสายอาชีพมีความคิดที่แตกต่างจากนักเรียนสายสามัญ ทั้งนี้เกิดจากอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่พบเจอแตกต่างกันไป จึงทำให้นักเรียนสายอาชีพและสายสามัญมีการตอบปฏิเสธที่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษากลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 2) ศึกษาความถี่รูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง โดยผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยคัดเลือกเพศชาย 50 คน และเพศหญิง 50 คน อายุระหว่าง 18 - 21 ปี โดยคณะผู้วิจัยสร้างเหตุการณ์ในแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 20 เหตุการณ์

ผลจากการศึกษาพบว่ากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มีจำนวน 12 กลวิธี ได้แก่ 1) การให้เหตุผล 2) การปฏิเสธ 3) การกล่าวโทษสิ่งอื่น 4) การตั้งคำถาม 5) การคาดคะเน 6) การตำหนิ/ผรุสวาท 7) การขอโทษ 8) การแนะนำ 9) การอ้างพยานบุคคล 10) การผัดผ่อน 11) การปลอบใจ และ 12) การขอร้อง ซึ่งวัยรุ่นนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ การให้เหตุผล โดยจำแนกรูปแบบได้ 3 กลวิธี ได้แก่ 1 กลวิธี เช่น การให้เหตุผล, 2 กลวิธี เช่น การขอโทษ+การผัดผ่อน, และ 3 กลวิธี เช่น การขอโทษ+การให้เหตุผล+การผัดผ่อน โดยแยกได้ 27 รูปแบบ ได้แก่ 1) การให้เหตุผล 2) การปฏิเสธ+การให้เหตุผล 3) การปฏิเสธ 4) การให้เหตุผล+การปฏิเสธ 5) การให้เหตุผล+ การผัดผ่อน 6) การขอโทษ+ การให้เหตุผล 7) การให้เหตุผล+การตำหนิ/ผรุสวาท 8) การปฏิเสธ+การผัดผ่อน 9) การปฏิเสธ+การกล่าวโทษสิ่งอื่น 10) การผัดผ่อน+การให้เหตุผล 11) การให้เหตุผล+การขอโทษ 12) การให้เหตุผล+การแนะนำ 13) การขอโทษ+การผัดผ่อน 14) การคาดคะเน+การให้เหตุผล 15) การให้เหตุผล+การขอร้อง 16) การให้เหตุผล+การปลอบใจ 17) การขอโทษ+การอ้างพยานบุคคล 18) การขอโทษ+การให้เหตุผล+การผัดผ่อน 19) การขอโทษ+การปฏิเสธ+การให้เหตุผล 20) การกล่าวโทษสิ่งอื่น 21) การปฏิเสธ+การขอโทษ+การให้เหตุผล 22) การให้เหตุผล+การตั้งคำถาม+การคาดคะเน 23) การปฏิเสธ + การขอร้อง 24) การขอโทษ + การปฏิเสธ + การปลอบใจ 25) การปฏิเสธ + การแนะนำ 26) การให้เหตุผล+การกล่าวโทษสิ่งอื่น และ 27) การให้เหตุผล+การตั้งคำถาม

กลวิธีที่เพศชายนิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล, รองลงมา การปฏิเสธ+การให้เหตุผล และการปฏิเสธ ส่วนกลวิธีที่เพศหญิงนิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล รองลงมา การปฏิเสธ+การให้เหตุผล และ การปฏิเสธ ดังนั้นกลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นนิยมใช้มากที่สุด คือวัยรุ่นเพศชาย เนื่องจากวัยรุ่นเพศชายจะใช้คำพูดที่มีกลวิธีการปฏิเสธและมีทักษะการเอาตัวรอดมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชิตาภา สุขพล้ำ. (2548). การสื่อสารระหว่างบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [2] นววรรณ พันธเมธา. (2527). ไวยากรณ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [3] แก้วใจ ก้างอนตา. (2550). กลวิธีการตอบปฏิเสธของชาวอเมริกันและชาวไทย. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [4] แก้วใจ ก้างอนตา. (2550). กลวิธีการตอบปฏิเสธของชาวอเมริกันและชาวไทย. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [5] ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [6] สุชา จันทร์เอม. (2550). จิตวิทยาวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- [7] นัทธฤทัย สีหะเกรียงไกร. (2549). กลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น.
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

การใช้ภาษาและโวหารภาพพจน์ในบทเพลงของโอ พารา Use of language and rhetoric in the songs of O Para

นเรรัตน์ อ่อนมาก^{1*} จารึก จันทร์วงศ์² และอลิสา คุ่มเคี่ยม³
Nareerat aonmak^{1*} Jaruek Janwong² and Alisa Khumkham³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำ โวหารภาพพจน์ และเนื้อหาในบทเพลงของโอ พารา ใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร โดยเก็บรวบรวมรายชื่อเพลงจาก www.youtube.com/results?search_query ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2562 จำนวนเพลงทั้งหมด 52 เพลง โดยใช้แนวคิดการใช้ภาษาและโวหารภาพพจน์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการใช้คำปรากฏ 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำภาษาถิ่นใต้ 2) การเล่นคำ 3) การซ้ำคำ 4) การซ้ำความ และ 5) การใช้คำสื่ออารมณ์ พบการใช้คำสื่ออารมณ์ของความรักมากที่สุด เพราะผู้แต่งต้องการจะถ่ายทอดอารมณ์ของความรักในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังจินตนาการได้ถึงอารมณ์และอาการจากความรัก สำหรับด้านการใช้โวหารภาพพจน์ปรากฏ 7 ลักษณะ ได้แก่ 1) อุปมา 2) อุปลักษณ์ 3) บุคลาธิษฐาน 4) อติพจน์ 5) นามนัย 6) สัทพจน์ และ 7) ปฏิพจน์ พบว่ามีการใช้โวหารภาพพจน์แบบอุปลักษณ์มากที่สุด โดยมากใช้เปรียบเป็นหรือเหมือนกับสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับกับธรรมชาติ และด้านเนื้อหา จำแนกได้ออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ 1) เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก 2) เนื้อหาเกี่ยวกับบริบททางสังคม 3) เนื้อหาเกี่ยวกับสถานะของผู้ชาย 4) เนื้อหาเกี่ยวกับกิริยาท่าทางของผู้หญิง และ 5) เนื้อหาเกี่ยวกับการให้กำลังใจ พบว่าเนื้อหาที่กล่าวถึงความรักในรูปแบบของการผัดหวังปรากฏอยู่มากที่สุด

คำสำคัญ : การใช้ภาษา โวหารภาพพจน์ โอ พารา

Abstract

The purpose of this research article was to investigate the use of words and figurative language, and the contents of O Para' songs. A documentary research method was employed for the study. The total number of 52 songs were collected from the website www.youtube.com/results?search_query during 2013-2019. Concepts regarding language use and figurative language were used as guidelines of the analysis. The study showed that there were five ways in word use; 1) words of southern Thai dialect, 2) play on words, 3) word repetition, 4) repetition of meaning, and 5) emotional words. Emotional words related to love were found most because the song composer wanted to convey the emotion of love in various forms to make the listeners imagine about feelings and reactions of love. For the use of figurative

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author : Tel.: 0936834256. E-mail address: honghnareerat25@gmail.com

language, seven types of them were found; 1) simile, 2) metaphor, 3) personification, 4) hyperbole ,5) metonymy, 6) onomatopoeia, and 7) rhetorical question. The findings revealed that metaphor was the figurative language that was used most in comparison of things with nature. With regard to song contents, it was found to be related to five areas; 1) love, 2) social context, 3) statuses of men, 4) gestures of women, and 5) encouragement. The content about disappointment in love was found most.

บทนำ

บทเพลงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งของผู้ประพันธ์สรรค์สร้างขึ้นให้ประสานกับ ทำนองดนตรี วรรณกรรมเพลงเป็นวรรณกรรมที่ได้รับ ความนิยมไม่แพ้วรรณกรรมประเภทอื่น ๆ และยังมี ลักษณะเฉพาะ ต่างจากวรรณกรรมลายลักษณ์ในแง่ที่ เสพด้วยการฟัง ผู้ประพันธ์เพลงต้องเลือกสรรถ้อยคำ ให้สามารถเร้าอารมณ์ผู้รับสารและยังสามารถสื่อเนื้อหา หลากหลายเชื่อมโยงกับชีวิต [1] ยิ่งนับวันวรรณกรรมเพลงก็จะมี บทบาทมากขึ้น เนื่องจากผู้ประพันธ์ได้ พยายามหยิบยกปัญหาชีวิต ความเป็นอยู่ของคนทุกระดับสังคม เศรษฐกิจการเมือง การประกอบอาชีพ ตลอดจนในวงจรธุรกิจ ออกมาตีแผ่ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ผู้ฟังก็จดจำได้ ง่าย อาจเป็นเพราะมี เสียงดนตรีประกอบให้เกิดความสนุกสนาน คลายเคร่งเครียด จากสภาพชีวิตประจำวัน

การที่วรรณกรรมเพลงมีภาษาเป็นสื่อเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น ทำให้ผู้แต่งต้องอาศัยถ้อยคำ เป็นปัจจัย สำคัญในการสร้างความงามทางวรรณศิลป์ที่ประสานเข้ากับคีตศิลป์ [2] การเสพบทเพลงซึ่งมีที่ มาจากวรรณคดีแบบฉบับว่า “สิ่งที่ ตัดใจนักร้องนักดนตรีก็คือ นาคำที่กระทบให้เกิดอารมณ์ ทุกข์และสุข ซึ่ง เหมาะที่จะอาศัยประสานกับทำนองเพลง ดนตรี เป็นเครื่องสำเร็จอารมณ์ทางหู”

บทเพลงในปัจจุบันที่มีความแตกต่างออกไปตามจุดประสงค์ ตามความรู้สึกนึกคิดของผู้แต่ง [3] เพลง อาจแบ่งประเภทได้หลากหลายโดยอาศัยพัฒนาการ วัตถุประสงค์รวมทั้งโอกาสในการเกิดขึ้นของตัวเอง โดย อาจจำแนกเป็นเพลงพื้นบ้าน เพลงไทยแม่ เพลงไทยเดิม เพลงร่ำวง เพลงเพื่อชีวิต เพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง และเพลงสากล

เพลงเพื่อชีวิตคือวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่นักประพันธ์เพลงมีจุดประสงค์เพื่อมุ่งเน้นถึงการสะท้อน เรื่องราวชีวิตของมนุษย์เป็นหลัก [4] เพลงเพื่อชีวิตเป็นเพลงที่มีความเกี่ยวข้องกับทุกอารมณ์ของชีวิตได้แก่ รัก โลภ โกรธ หลง อาลัย แค้นเคือง เจ็บใจ ต่อสู้ อุทุมคติ แล้วจึงถ่ายทอดออกมาเป็นเพลง ซึ่งปัจจุบันมีศิลปิน เพลงเพื่อชีวิตเกิดขึ้นจำนวนมากมาย แต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ถ่ายทอดออกมาผ่านเนื้อเพลงของตนที่ มีความแตกต่างกันออกไป เช่นเดียวกับโอพารา ที่มีการใช้เอกลักษณ์ของตัวเองในการแต่งเพลง [5] โอพารา เป็นนักร้องเพื่อชีวิตเพลงใต้ ที่ใช้ภาษาได้ดีในระดับหนึ่ง จนสามารถแต่งเพลงเพราะๆ และประเมินความ ต้องการของตลาดเพลงแนวของเขาได้ และเป็นสไตล์บ้านๆ ที่สะท้อนความเป็นท้องถิ่น”

ทิวากร แก้วบุญส่ง หรือโอ พารา เป็นนักร้องเพื่อชีวิตเพลงใต้ จังหวัดพัทลุง ผู้ที่ชื่นชอบในเสียงเพลง และมีโอกาสในการทำผลงานเพลงของตัวเองขึ้นมา จนมีคนรู้จักและมีแฟนเพลงเพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดยใช้ กระท่อมเล็กๆ ในสวนยางเป็นทั้งบ้านและสตูดิโอ โดยในเนื้อเพลงมีการใช้ลักษณะการใช้ถ้อยคำ มีการใช้คำที่เป็นภาษาถิ่นคือคำที่แสดงถึงอาการความรู้สึก แสดงสถานที่ เป็นต้น การใช้คำสื่ออารมณ์และเล่นคำ อีกทั้งการ ซ้ำคำ ซ้ำความ รวมถึงยังมีการใช้โวหารภาพพจน์ที่สอหดแทรกอยู่ในเนื้อเพลง และที่สำคัญคือมีการนำเสนอ เนื้อหาของเพลงในหลากหลายลักษณะ เช่น เนื้อเพลงที่เกี่ยวกับความรัก เนื้อเพลงที่เกี่ยวกับบริบททางสังคม เนื้อเพลงเกี่ยวกับอุปนิสัยคนใต้ และการให้กำลังใจ เป็นต้น ซึ่งจากการใช้คำ การใช้โวหารภาพพจน์และเนื้อหา

ของเพลง แสดงให้เห็นว่า การเลือกใช้คำเป็นศิลปะสำคัญที่ผู้ประพันธ์ใช้ในบทเพลงเพื่อให้เพลงมีลักษณะที่โดดเด่นและเกิดความไพเราะและเป็นการเลือกใช้คำที่ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม ส่วนการใช้โวหารผู้ประพันธ์ได้แต่งเพลงในลักษณะต่าง ๆ จากสิ่งรอบข้างและจากประสบการณ์ที่ได้พบเจอมา โดยถ่ายทอดผ่านบทเพลงเพื่อสะท้อนให้ผู้ฟังเห็นถึงเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ได้กล่าวถึงอย่างชัดเจน

ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาษาและโวหารภาพพจน์และแนวคิดในบทเพลงที่เป็นผลงานการแต่งของศิลปิน “โอ พารา” ว่ามีการแต่งบทเพลงที่ใช้ถ้อยคำ โวหารและเนื้อหาของเพลง ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้แต่งว่ามีลักษณะอย่างไร นอกจากนี้แล้วงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในครั้งนี้จะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้สนใจเกี่ยวกับเพลงได้มองเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาและคุณค่าของเพลง ซึ่งก็อาจจะนำไปเป็นแนวทางในการทำการวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมเพลงต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและยุคสมัยของเพลงเพื่อชีวิตได้อีกด้วย

วิธีการวิจัย

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 รวบรวมรายชื่อเพลงโดยการสอบถามจากศิลปิน “โอ พารา” และค้นคว้าหาข้อมูลจาก www.youtube.com/results?search_query ซึ่งมีจำนวนรายชื่อเพลงทั้งหมด 52 เพลง

1.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ

1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโวหารภาพพจน์

1.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของเพลง

1.5 เอกสารที่เกี่ยวกับประวัติและผลงานของ โอ พารา

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่ตั้งไว้

3. ขั้นเสนอและสรุปผล

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้ภาษาและโวหารภาพพจน์ในบทเพลงของโอ พารา ในประเด็นศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำ การใช้โวหารภาพพจน์ และเนื้อหาของเพลง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการใช้คำ

ศิลปะการเลือกถ้อยคำนั้นเป็นความสามารถของผู้ประพันธ์ที่จะเลือกสรรคำมาใช้ เพื่อให้เกิดความไพเราะ สละสลวย และได้อารมณ์ตามความรู้สึกที่ผู้ประพันธ์ต้องการ จากการศึกษาการใช้คำในบทเพลงของโอ พารา ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้คำในลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

1.1 การใช้คำภาษาถิ่นได้ จากการศึกษาพบว่าบทเพลงของ โอ พารามีการใช้คำภาษาถิ่นได้ที่สื่อไปถึงผู้ฟังหรือผู้ฟังในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 การใช้คำแสดงอาการและความรู้สึก เป็นการบ่งบอกความรู้สึกนึกคิด กิริยาอาการผ่านเนื้อเพลง เนื่องจากการถ่ายทอดบทเพลงก็เหมือนกับการถ่ายทอดความรู้สึกที่ผู้แต่งหรือผู้ขับร้องต้องการที่จะถ่ายทอดมาสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ได้รสชาติในการรับฟัง พบว่าในการใช้คำภาษาถิ่นมีการใช้คำแสดงอาการและความรู้สึกมากที่สุดจำนวน 14 คำ ดังเช่นตัวอย่างนี้

คำว่า “หยบ” เป็นคำแสดงอาการแอบดูที่ปรากฏในเพลง ฉันจะรักเธอเอง บ้าเหี้ยก มหาลัยว้าวชน เป็นต้น มีการปรากฏลักษณะการใช้ออกเป็น 2 คำ คือคำว่า หยบ คำว่า หยบแล [6] หมายถึง เป็นคำที่แสดงอาการแอบมอง แอบดูใครสักคนที่ตนชอบดังตัวอย่างที่ปรากฏในเพลงนี้

“... แคได้ลักหยบอยู่แคๆ ก็ไม่พลี้อ บายใจ...”

(ฉันจะรักเธอเอง)

“...หยบแลเด็กข้างเริน ได้เมียอยู่สวยจัง...”

(บ้าเหี้ยก)

1.1.2 การใช้คำต่ำและกล่าวคำหยาบ เป็นการพูดเพื่อเสียดสี ต่อว่าให้รู้จักคิดผ่านเนื้อเพลง ซึ่งในบทเพลงของโอ พารา ปรากฏการใช้คำต่ำและกล่าวคำหยาบที่เกี่ยวกับผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่ โดยในบทเพลงของโอ พารา ปรากฏการใช้คำลักษณะนี้ 2 คำ ได้แก่ หายเบลอ อยู่โบริะ ดังตัวอย่างนี้

คำว่า “โบริะ” เป็นการกล่าวคำหยาบ [6]หมายถึง หน้าตาไม่สวย มักใช้กล่าวคำหยาบผู้คนที่มีการรูปร่างหน้าตาไม่สง่าราศี หรือไม่สวยไม่หล่อ ดังที่ปรากฏในเนื้อเพลงนี้

“...แฟนจะเปลี่ยนใจ ก็เป็นพันนี้อายี้อยู่โบริะเสกสา...”

(รักหนักเหนียน)

1.1.3 การใช้คำแสดงสถานภาพ เป็นคำที่บอกสถานภาพของบุคคล อาจจะเดี่ยว คู่ หรือหมู่คณะก็ได้ เป็นคำบอกถึงสถานะของคนในสังคมได้ ซึ่งในภาคใต้จะมีคำเรียกที่แตกต่างกันไป โดยในบทเพลงของโอ พารา ปรากฏการใช้คำลักษณะนี้ได้แก่ เด็กบ้านๆ ไอเรา สูหรือโหม่สู หลวง โหม่เด็ก โหม่เรา ดังตัวอย่างนี้

คำว่า “โหม่เด็ก” เป็นคำแสดงสถานภาพ [6]หมายถึง แฟนหรือคู่รัก ส่วนใหญ่แล้วกลุ่มวัยรุ่นในภาคใต้ มักจะจะใช้คำนี้เรียกแทนคนรัก ดังที่ปรากฏในเนื้อเพลงนี้

“...หาหม้ายเหมือนเพื่อน ไอที่เขาวัวโหม่เด็ก...”

(ยังหาหม้ายแฟน)

1.1.4 การใช้คำแสดงการถูกกระทำ ซึ่งการใช้คำที่แสดงถึงการถูกกระทำเป็นคำที่บอกถึงการถูกกระทำ โดยการใช้คำลักษณะนี้ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความรัก โดยในบทเพลงของโอ พารา ปรากฏการใช้คำลักษณะนี้ 1 คำ ดังตัวอย่างนี้

คำว่า “ถูกทุ้ม” เป็นคำที่แสดงถึงการถูกกระทำ ซึ่งคำว่า “ถูกทุ้ม” ในบริบทนี้หมายถึง การโดนทั้งการออกหักจากแฟนหรือคนรัก โดยส่วนใหญ่กลุ่มวัยรุ่นในภาคใต้มักใช้คำนี้แทนคำว่า “ถูกทิ้ง” ดังที่ปรากฏในเนื้อเพลงนี้

“...หากว่าน้องนั้นหลบมา ใครคงไม่ว่าที่ถูกทุ้ม...”

(แทงต้ม)

1.1.5 การใช้คำวิเศษณ์บอกจำนวน เป็นคำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ ซึ่งในบทเพลงของโอ พารา ปรากฏคำบอกจำนวนมากน้อยที่แตกต่างกันออกไป ปรากฏการใช้คำลักษณะนี้ได้แก่ ทั้งเพ อย่างแรง เติบ หนักเหนียน กะลักกะลุยเสียแหม็ด ดังตัวอย่างนี้

คำว่า “หนักเหนียน” เป็นคำบอกจำนวน [6]หมายถึง มากมาย อย่างแรง อย่างจัง ซึ่งผู้คนโดยส่วนใหญ่ในภาคใต้มักใช้คำดังกล่าวกับสิ่งที่มีจำนวนมาก ดังที่ปรากฏในเนื้อเพลงนี้

“...แต่ความจริงใจไม่ใช่หก ว่ารักน้องหนัดเหนียน...”

(รักหนัดเหนียน)

1.1.6 การใช้คำบอกเวลา จะปรากฏคำบอกเวลา คือ บอกเช้า สาย บ่าย เย็น และสิ่งต่างๆ ที่บ่งบอกถึงช่วงเวลา แต่จะต่างกันตรงที่ใช้เรียกเวลานั้น ๆ โดย ปรากฏการใช้คำลักษณะนี้ได้แก่ หวานนี้ จนหวาน ยาวหวานมั่งมั่ง ยางผลัดใบ เดือนสิบ ดังตัวอย่างนี้

คำว่า “ยามหวานมั่งมั่ง” เป็นคำบอกเวลา [6] หมายถึง เวลาพลบค่ำ แต่พอจะยังมีแสงของดวงอาทิตย์อยู่บ้าง ดังที่ปรากฏในเนื้อเพลงนี้

“...ตะวันลับฟ้าคราใด คิดถึงสุดใจ ยามหวานมั่งมั่ง...”

(หวานมั่งมั่ง)

1.1.7 การใช้คำชื่อเฉพาะ หมายถึงคำที่ใช้เรียกชื่อลักษณะทั่วไปที่ปรากฏในสังคมภาคใต้ที่ถูกถ่ายทอดผ่านบทเพลง จากการศึกษาวิเคราะห์พบในลักษณะของ ชื่อสัตว์ พืช ชื่ออาหาร ชื่อข้าวของเครื่องใช้ เป็นต้น โดยในบทเพลงของ โอ พารา ปรากฏการใช้คำลักษณะนี้ได้แก่ น้ำเคย ดิบลิ น้ำซุบ ตัดยา ชิงเปรต หัวรก โคนยาง ขี้ยางพรก ดังตัวอย่างนี้

คำว่า “ดิบลิ” ที่ เป็นคำชื่อเฉพาะของพืช [6] หมายถึง พริก มีรสเผ็ด นอกจากนี้ยังปรากฏคำว่า น้ำซุบ [6] หมายถึง ชื่อเฉพาะของอาหาร ที่หมายถึง น้ำพริก ดังที่ปรากฏในเนื้อเพลงนี้

“...แหล่งไหนไม่ออก เพราะตามันปรี น้ำซุบ ดิบลิ หัวพีแหม็ดเลย...”

(รักเด็กยกที)

1.1.8 การใช้คำบอกสถานที่ เป็นการใช้คำบอกสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งจะมีการใช้คำเรียกสถานที่นั้น ๆ ที่แตกต่างไปจากภาษาไทยมาตรฐาน โดยในบทเพลงของ โอ พารา ปรากฏการใช้คำลักษณะนี้ได้แก่ หน้า เริน พาราฮัท ดังตัวอย่างนี้

คำว่า “หน้า” เป็นคำบอกสถานที่ [6] หมายถึง กระโจมชั่วคราวในทุ่งนา ในสวน ดังที่ปรากฏในเนื้อเพลงนี้

“...ร่อยอยู่ที่หน้า ริมหัวใด ไม่รู้ต่อใด หลบมามั่ง...”

(ร่อยที่หน้า)

1.2 การใช้คำสื่ออารมณ์ [8] การที่กวีเลือกคำให้ผู้ฟังเกิดความสะเทือนใจ เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ตามที่กวีต้องการ โดยพิจารณาในแง่มีความหมายลึกซึ้งเพียงใด ให้อารมณ์ชนิดใด บทเพลงของโอ พารา มีลักษณะการใช้คำแสดงหรือสื่ออารมณ์ดังต่อไปนี้ อารมณ์รัก อารมณ์โกรธและอารมณ์สนุกสนาน ดังนี้

1.2.1 การใช้คำสื่ออารมณ์รัก มีลักษณะการใช้คำสื่ออารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรักและในประเด็นของการใช้คำพบว่า มีการใช้คำสื่ออารมณ์รักมากที่สุด จำนวน 39 คำ โดยแยกตามประเด็นที่ปรากฏอยู่ 5 ลักษณะดังนี้

1.2.1.1 การใช้คำสื่ออารมณ์หลงรัก มีการใช้คำสื่ออารมณ์หลงรักที่ส่วนมากแล้วฝ่ายชายจะเป็นผู้ที่หลงรักฝ่ายหญิงอยู่ข้างเดียวหรืออาจจะเป็นการหลงรักที่สองฝ่ายอาจจะรับรู้แต่ก็ทำได้เพียงแค່หลงรักกัน ได้แก่ คำว่า หวานไหว รักจุใจ สุขจุใจ สุขหัวใจ โอบกอด หัวใจพี่ให้น้อง ห่วงใย เช่น

“...ถ้ารักจุใจ ไชรไม่บอกมา เวลาเจอหน้า ได้ไม่ตื่นเต้น...”

(ขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว)

บทเพลงข้างต้น มีการใช้คำสื่ออารมณ์ของความรัก โดยใช้คำว่า “รักจุใจ” ที่แสดงให้เห็นถึงอาการของความรัก โดยความหมายของคำว่า “รักจุใจ” ในบริบทนี้คือ อาการของคนที่มีความรักแบบเต็มอก รักมาก ๆ

1.2.1.2 การใช้คำสื่ออารมณ์เจ็บปวด มีการใช้คำสื่ออารมณ์เจ็บปวดที่เป็นผลมาจากการผิดหวังจากความรัก อาจจะเป็นการผิดหวังที่คนรักได้เปลี่ยนใจไปรักคนอื่นอื่น จนทำให้ผู้ที่ผิดหวังเกิดอารมณ์เจ็บปวดได้แก่ คำว่า เจ็บที่ซ้ำ สุดจะทน ปวดร้าว หัวใจจะขาด ย่ำยี หัวใจสลาย ทนไม่ไหว ปวดร้าวเกินใจจะทน เช่น

“... เพียงเขารับสาย หัวใจสลาย ตาเลยหูกี้...”

(แฟนตัวจริง)

บทเพลงข้างต้นมีการใช้คำสื่ออารมณ์ความเจ็บปวดและปวดร้าว คือคำว่า “หัวใจสลาย” ซึ่งเป็นคำที่แสดงอาการของการได้รับการทำให้เจ็บปวดหรือได้รับความทุกข์ใจ

1.2.1.3 การใช้คำสื่ออารมณ์โหยหา มีการใช้คำสื่ออารมณ์การโหยหา โดยโหยหาหรือคิดถึงคนรักหรือคนที่เคยรักกันมาก่อน เป็นการโหยหาในทำนองห่วงหา รอคอยให้คนรักกลับมาใช้ชีวิตด้วยกันเหมือนเดิมได้แก่ คำว่า ไม่หวนคืน ค่อยห่วงใย ใจลอย ราพิงใจห่วงหา ยังคอย คิดถึงสุดหัวใจ หวังเหว็ด พร้อไฉ่ใจ เช่น

“... หวังเหว็ด นึกหนา สาวาทำทำอ้อพร้อไฉ่...”

(ยางผลัดใบ)

จากเนื้อเพลงข้างต้นมีการใช้คำสื่ออารมณ์ของการโหยหา [6] หมายถึง กังวล เป็นห่วง ซึ่งสอดคล้องกับในเนื้อเพลงดังกล่าวคือการกังวลใจและเป็นห่วงถึงคนไกล

1.2.1.4 การใช้คำสื่ออารมณ์เหงา มีการใช้คำสื่ออารมณ์เหงา โดยอารมณ์เหงาที่ห่างไกลจากคนรัก ที่ถ่ายทอดผ่านเหตุการณ์และสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ คำว่า ทนเหงามาแสนนาน สุดที่จะทนกับความเดียวดาย ห้วนใจ อ่างร้าง อบอุ่นไปด้วยความเหงา เช่น

“... แสงจันทร์กระทบแสงไฟ เดินห้วนใจอยู่ในสวน...”

(ยางผลัดใบ)

จากเนื้อเพลงข้างต้นมีการใช้คำสื่ออารมณ์เหงา [7] หมายถึง มีความรู้สึกห้วนใจไปเอง มีอาการกริ่งเกรงไป โดยเนื้อหาของเพลงที่กล่าวมาคือในขณะที่ตนได้ไปเดินในสวนยาง และมีแสงของพระจันทร์มากระทบกับแสงไฟ ทำให้เขารู้สึกห้วนใจคิดถึงคนรักขึ้นมาทันที

1.2.1.5 การใช้คำสื่ออารมณ์เศร้า มีการใช้คำสื่ออารมณ์เศร้า โดยความเศร้าที่จะเกิดจากความรัก เช่น การรอคอยรักจนหัวใจเศร้า การกังวลถึงคนรักจนทำให้เศร้า เป็นต้น ได้แก่ คำว่า หนาวเหน็บ หมดสิ้น ร่วงโรย เหม่อลอย เศร้าสร้อย เช่น

“...ในแวตตาของเธอ เหม่อลอยหมองหม่น ...”

(ไม่ได้หลอก แต่ก็ไม่รัก)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีการใช้คำสื่ออารมณ์เศร้า [7] หมายถึง ไม่พอใจ ไม่สบายใจ ไม่เบิกบาน ซึ่งในเนื้อเพลงได้กล่าวถึงการมองดูในดวงตาของคนรักว่ามีความไม่สบายใจซ่อนอยู่ภายใน

1.2.2 การใช้คำสื่ออารมณ์โกรธ มีลักษณะการใช้คำสื่ออารมณ์โกรธของฝ่ายชายที่ถูกกระทำจนทำให้เกิดอารมณ์โกรธขึ้นมาอย่างทันที จากบทเพลงของ โอ พารา ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้คำสื่ออารมณ์โกรธของฝ่ายชายที่ถูกกระทำจากคนที่รัก จนทำให้เกิดพฤติกรรมของอาการโกรธ ดังตัวอย่างนี้

“...เพียงเขารับสาย หัวใจสลายตาลายหุจี้...”

(แฟนตัวจริง)

จากบทเพลงข้างต้น มีการใช้คำสื่ออารมณ์โกรธเด่นคือคำว่า “ตาลายหุจี้” ในบริบทมีความหมายว่าโกรธมาก เป็นอาการที่มีผู้อื่นมากระทำให้ตนเกิดความไม่พอใจ

1.2.3 การใช้คำสื่ออารมณ์สนุกสนาน อารมณ์สนุกสนาน เป็นอารมณ์ชนิดหนึ่งเกิดจากความสนุกสนานพอใจ จนทำให้เกิดความเพลิดเพลินหรือเต็มไปด้วยความสนุก ได้แก่คำว่า หนุก หนุกหนาน เริงระบำ หรือ happy เช่น

“...ให้มันได้หนุกให้มันได้หรรอยไปเลยพี่น้อง...”

(ระบำใต้โคนยาง)

จากบทเพลงข้างต้น พบว่ามีการใช้คำสื่ออารมณ์ที่สนุกสนาน คือ คำว่า “หรรอย” ที่เป็นคำภาษาถิ่นใต้ที่สื่อถึงอารมณ์ความสนุกสนานที่เปรียบได้กับอาหารที่มีความอร่อยที่สุด [6] หมายถึง ถึงอกถึงใจ

1.3 การเล่นคำ เป็นการเล่นคำ โดยสัมผัสสระ พยัญชนะคล้องจองกันเพื่อให้เกิดความไพเราะ จากการศึกษาการศึกษาคำของ โอ พารา พบว่ามีการเล่นคำปรากฏอยู่ในเพลงต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 การเล่นสัมผัสพยัญชนะ การสัมผัสพยัญชนะ หมายถึง คำที่คล้องจองกันในด้านพยัญชนะ คือ ใช้พยัญชนะตัวเดียวกันหรือต่างวรรคกัน จากการศึกษาการศึกษาคำของ โอ พารา พบว่ามีการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะของคำได้ ตัวอย่างเช่น

“...หาหม้ายเหมือนเพื่อน ไอที่เขาวาใหม่เด็ก...”

(ยังหาหม้ายแฟน)

จากบทเพลงข้างต้นพบว่า มีการเล่นสัมผัสพยัญชนะ ห นำ ที่เป็นการส่งสัมผัสโดยความจงใจหรือเกิดจากความตั้งใจของผู้แต่ง คือคำว่า หม้าย กับ เหมือน โดยนำคำทั้งสองที่มีความหมายที่ต่างกันมาวางใกล้กัน หม ซึ่งคำว่า หม้ายเหมือน ในบริบทข้างต้น หมายถึง การไม่มีคนรักหรือไม่มีแฟนเหมือนกับคนอื่น ๆ การที่ผู้แต่งได้ใช้การเล่นสัมผัส หม ก็เพื่อที่จะต้องการเล่นเสียงการสัมผัสพยัญชนะ เพื่อให้เกิดความคล้องจองในด้านเสียงของพยัญชนะ เป็นการทำให้การใช้คำเกิดความไพเราะมากขึ้น

1.3.2 การเล่นสัมผัสสระ การสัมผัสพยัญชนะ หมายถึง คำที่คล้องจองกันในด้านพยัญชนะ คือ ใช้พยัญชนะตัวเดียวกันหรือต่างวรรคกัน จากการศึกษาการศึกษบทเพลงของ โอ พารา พบว่ามีการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะของคำอื่นได้ ตัวอย่างเช่น

“...ไม่รู้พี่คิดหรือ เห็นพี่หย็อบแล พอน้องเข้าแค่ พี่ก็ก้มหน้า...”

(ขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว)

บทเพลงข้างต้นมีลักษณะการใช้คำภาษาถิ่นใต้แบบการเล่นเสียงสัมผัสสระ แอ คือคำว่า แล คำว่า “แล” [6]หมายถึง ดู , มอง สัมผัสกับ เข้าแค่ คำว่า “เข้าแค่” [6] หมายถึง เข้าใกล้ ซึ่งเป็นการส่งสัมผัสโดยการใช้คำภาษาถิ่นใต้มาแทนที่ภาษาไทยมาตรฐาน ถ้าหากว่าผู้แต่งนำคำว่า แอบมองที่เป็นภาษาไทยมาตรฐานมาและมีความหมายเหมือนกับคำว่า แล มาใช้แทนกันก็จะทำให้เนื้อเพลงไม่เกิดความไพเราะและคล้องจอง เพราะการส่งสัมผัสเป็นอีกหนึ่งวิธีการแต่งที่ทำให้การอ่านและการรับฟังเพลงเกิดความไพเราะและคล้องจองกัน ดังนั้นผู้แต่งจึงได้นำคำภาษาไทยถิ่นใต้มาแทนที่คำดังกล่าว

1.4 การซ้ำคำ การที่กวีซ้ำคำเมื่อต้องการย้ำความหรือชี้ให้เห็นว่าสำคัญหรือต้องการให้เห็นว่าการกระทำนั้นติดต่อกัน บางที่ต้องการแสดงว่ามีมากหรือต้องการให้เห็นว่าเป็นภาพเคลื่อนไหวเรื่อย ๆ การซ้ำคำนั้นอาจซ้ำติด ๆ กัน อย่างที่เรียกว่า ยมกหรือซ้ำโดยมีคำอื่นแทรกและอาจซ้ำที่ต้นวรรค กลางวรรค ปลายวรรค หรือต่างวรรคก็ได้ จากการศึกษาบทเพลงของ โอ พารา พบว่ามีการใช้คำภาษาถิ่นใต้แบบซ้ำคำอยู่ ตัวอย่างเช่น

“...พี่ขอรับรองว่า หรอย หรอย หรอยหรอย หรอย หรอย...”

(พันธุ์เดียวกัน)

บทเพลงข้างต้น พบว่า มีลักษณะการซ้ำคำ คือคำว่า “หรอย” ติดต่อกันในวรรคเดียวกันคำว่า “หรอย” [6]หมายถึง ถึงอกถึงใจ

1.5 การซ้ำความ การใช้ประโยคซ้ำคำหรือซ้ำความ หมายถึง การใช้ประโยคที่นำคำ หรือข้อความที่เคยกล่าวมาแล้ว นำมากล่าวซ้ำอีกในส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค เพื่อเน้นให้ประโยคมีน้ำหนักเพิ่มขึ้น จากการศึกษาบทเพลงของ โอ พารา พบว่ามีการใช้คำภาษาถิ่นใต้แบบซ้ำความ ตัวอย่างเช่น

“...ยามหวันมั่งมั่งพี่คิดถึงน้อง พี่บ่าวยังคอย รอน้องกลับมา

ยามหวันมั่งมั่ง พี่เห็ดแลฟ้า หมุ่มมวนกกก ยังบินกลับรัง...”

(หวันมั่งมั่ง)

จากบทเพลงข้างต้น มีการใช้คำภาษาถิ่นใต้ในลักษณะของการซ้ำความ โดยซ้ำประโยค ยามหวันมั่งมั่ง ในวรรคที่ต่างกัน คำว่า หวันมั่งมั่ง [6]หมายถึงเวลาพลบค่ำ เป็นการซ้ำประโยคของเวลาพลบค่ำหรือตอนเย็น ที่ผู้แต่งต้องการเน้นย้ำและชี้ให้เห็นถึงเนื้อเพลงที่ต้องการสื่อว่าเมื่อเวลาพลบค่ำของทุกวันทำให้บุคคลในเนื้อเพลงเกิดอาการคิดถึงคนรัก และรอคอยการกลับมาของคนที่คุณรักอยู่ทุกวันทุกคืน

2. ศึกษาการใช้โวหารภาพพจน์ [9]

การใช้โวหารภาพพจน์นับเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่จะปลูกเร้าอารมณ์ของผู้ฟังให้คล้อยตามความรู้สึกของเพลง หากจะใช้คำพูดธรรมดาที่ตรงไปตรงมาหมายก็จะทำให้ไม่น่าสนใจเท่าใด ดังนั้นการใช้โวหารมา

ประกอบก็จะทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกทางอารมณ์และเกิดจินตนาการมากยิ่งขึ้น ผลการศึกษาวิเคราะห์โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในผลงานการแต่งของศิลปิน “โอ พารา” พบการใช้โวหารภาพพจน์ 7 ประเภท ดังนี้

2.1 การใช้อุปมา (Simile) [9] เป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบกันว่าเหมือนกัน คำที่ผู้ใช้โวหารประเภทนี้ใช้ในการเปรียบเทียบคือคำว่า เหมือน คล้าย ดุจ ดูราว กล ประหนึ่ง เพียง ดัง ราวกับ เฉก เท่า ฯลฯ ผลการศึกษาบทเพลงของ “โอ พารา” พบว่าปรากฏการใช้โวหารภาพพจน์ประเภทอุปมา ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“...เรื่องความรักยังไม่เคยตก
ยังเหมือน ขี้ยางติดพริก ฉันยังรักเธอ...”

(ระบำใต้โคนยาง)

จากบทเพลงระบำใต้โคนยาง มีการเปรียบเทียบอุปมา คือการเปรียบเทียบความรักของคนได้ที่มีต่อคนได้ด้วยกันเหมือนกับขี้ยางติดพริก โดยในเนื้อเพลงข้างต้นสื่อให้เห็นว่าในขณะที่คนได้ต้องประสบปัญหาเรื่องราคายางตกต่ำจนทำให้เป็นความทุกข์ คนได้นั้นต้องรักกันให้เหมือนกับขี้ยางที่ติดพริก ซึ่งไม่มีวันที่จะจากกันและต้องเคียงคู่อยู่ด้วยกันทุกวันเวลา

2.2 การใช้อุปลักษณ์ (Metaphor) [9] เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำ “เป็น” “เท่า” “คือ” ในการเปรียบเทียบ [10]นอกจากนี้ภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ เป็นการเปรียบเทียบโดยไม่ต้องมีคำเชื่อม เป็นการนำลักษณะ อาการของสิ่งหนึ่งโอนไปใช้กับอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อชักจูงความคิดให้เห็นคล้ายคลึงกัน ผลการศึกษาบทเพลงของ “โอ พารา” พบว่าปรากฏการใช้โวหารภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“...ใบไม้ หายไปบางครั้งไม่เกี่ยวกับลม
มันอยู่ที่เธอ มันอยู่ที่ฉัน สายลมรำพันถึงรักยิ่งใหญ่...”

(ไม่เกี่ยวกับลม กับฝน กับฟ้า)

จากบทเพลงไม่เกี่ยวกับลม กับฝน กับฟ้า มีการเปรียบเทียบอุปลักษณ์ โดยไม่มีคำเชื่อมดังความที่ ใบไม้ที่หายไปบางครั้งไม่เกี่ยวกับลมมันอยู่ที่เธอมันอยู่ที่ฉัน คือการเปรียบเทียบรักเป็นใบไม้ โดยในเนื้อเพลงกล่าวถึงความรักระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย ที่วันเวลาผ่านไปความรักก็ย่อมมีเปลี่ยนไปเช่นกับใบไม้ที่วันเวลาผ่านไปก็ย่อมผลิร่วง ร่วงโรยไปตามกาลเวลา ถึงแม้การร่วงโรยของใบไม้จะไม่ได้เกิดจากการพัดพาของสายลมแต่ก็ย่อมเกิดการร่วงโรยเสมอ ความรักถึงแม้จะไม่มีสิ่งใดเข้ากันขวางก็ย่อมมีวันเปลี่ยนไปเช่นกัน

2.3 การใช้บุคลาธิษฐาน (Personification) [9] เป็นการใช้ภาษาในลักษณะที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งทั้งหลายที่ไม่ใช่คนเป็น คน โดยใช้สรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงออกปฏิกิริยาต่าง ๆ ราวกับเป็นคน เช่น พุดได้ ร้องไห้ได้ รู้สึกได้ หรือกำหนดบทบาทและฐานะให้สรรพสิ่งเหล่านั้นทั้งรูปธรรมและนามธรรม จนดูประหนึ่งว่าเป็นคน ผลการศึกษาบทเพลงของ “โอ พารา” พบว่าปรากฏการใช้โวหารภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐาน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“...ฝนตกแดดออก นกจอกบินเข้ารัง
ตุ๊กแตนเล่นหนัง เสียงดังมั้งแกร็ก มั้งแกร็ก...”

(ยังหาหม้ายแฟน)

จากบทเพลงยังหม้ายแฟน มีการใช้โวหารแบบบุคลาธิษฐาน ดังความที่ว่า ตุ๊กแตนเล่นหนัง คือการเปรียบให้ตุ๊กแตนเล่นหนังตะลุง โดยที่ตุ๊กแตนนั้นมีความเคลื่อนไหวราวกับคน

2.4 การใช้ยัติพจน์ (Hyperbole) [9] คือ การพูดเกินความจริง เพื่อเน้นความรู้สึก มิใช่เพื่อบรรเทาผลการศึกษาบทเพลงของ “โอ พารา” พบว่าปรากฏการใช้โวหารภาพจน์ประเภทยัติพจน์ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“...ถ้าให้แมงอกเขา ขอออกตัวสะเดี๊หวา...”

(แค้น)

จากบทเพลงแค้น มีการใช้โวหารแบบยัติพจน์ ดังความที่ว่า ถ้าให้แมงอกเขา คือการกล่าวถึงลักษณะอวัยวะของสัตว์ที่เกินจริง เพราะปกติแมงเป็นสัตว์ที่ไม่มีเขาเป็นส่วนประกอบของร่างกาย เพื่อต้องการที่จะเน้นถึงความจริงที่เป็นไปไม่ได้ โดยในเนื้อเพลงได้กล่าวถึงการที่ผู้หญิงที่ตนรักนั้นกลับมาขอคืนดี แต่ฝ่ายชายไม่อยากจะกลับไปเจ็บซ้ำเหมือนที่ผ่านมาเลยใช้ข้ออ้างว่ารอให้แมงอกเขาแล้วค่อยกลับมาคบกันอีกครั้ง

2.5 การใช้นามนัย (Metonymy) [9] เป็นการใช่วิหารถึงการเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้ความหมายเป็นอย่างอื่น และ เป็นการกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งใด ๆ แทนสิ่งนั้นเลย [10] กล่าวถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น โดยไม่ต้องเอ่ยชื่อสิ่งนั้นตรง ๆ ผู้ฟังที่เข้าใจได้ว่าหมายถึงอะไร ผลการศึกษาบทเพลงของ “โอ พารา” พบว่าปรากฏการใช้โวหารภาพจน์ประเภทนามนัยดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“...อ่านไม่ออก นึกออกแต่เรื่องบนเตียง...”

(อ่าย่ายอม)

จากบทเพลงอ่าย่ายอม มีการใช้โวหารแบบนามนัย คือ คำว่า เรื่องบนเตียง โดยหมายถึง ลักษณะของการมีความสัมพันธ์กันระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย ส่วนใหญ่แล้วผู้คนมักจะนำคำว่า เรื่องบนเตียงมาพูดถึงกันในลักษณะของการมีความสัมพันธ์กันแล้ว

2.6 การใช้สัทพจน์ (Onomatopoeia) [9] คือ ภาพพจน์ที่เลียนเสียงธรรมชาติ ผู้ฟังหรือผู้ฟังจะรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงเหล่านั้นด้วยตนเอง ผลการศึกษาบทเพลงของ “โอ พารา” พบว่าปรากฏการใช้โวหารภาพจน์ประเภทสัทพจน์ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“...อยากบอกให้รู้เอาไว้ อยากบอกให้รู้เอาไว้
บอกว่ารักนะ มอ มอ ...”

(รักนะ มอ มอ)

จากบทเพลงรักนะ มอ มอ มีการใช้โวหารแบบสัทพจน์ที่เลียนเสียงของสัตว์ ดังความที่ว่า บอกว่ารักนะ มอ มอ ซึ่งเป็นการเลียนเสียงร้องของว้าว ที่ชาวไต้หวันนำมาเป็นสัตว์เลียน อีกทั้งเนื้อหาของเพลงนี้ต้องการให้

สอดคล้องกับเพลงมหาลัยว้าวชนที่ตัวละครเป็นเด็กเลี้ยงวัว เพลงรักนะ มอ มอ จึงต้องการที่จะบอกว่ารักกับผู้หญิงที่ตนชอบ โดยใช้เสียงร้องของวัวเพื่อให้เข้ากับบุคลิกของตัวเอง

2.7 การใช้ปฏิพจน์ (Rhetorical question) [9] เป็นศิลปะการใช้คำถาม ซึ่งเป็นคำถามที่มีหวังคำตอบ ผู้ถามมีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ แต่หากจะมีคำตอบ คำตอบนั้นก็มักจะเป็นคำตอบปฏิเสธ ผลการศึกษาบทเพลงของโอ พารา พบว่า ปรากฏการใช้โวหารภาพจน์ประเภทปฏิพจน์ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“...จะก็คืนก็ต้องทนให้ไหว จะอย่างไรเธอคงไม่หวนคืน
แต่ทำไมยังคิดถึงคิดถึงน้องอยู่เรื่อย ๆ...”

(คิดถึงเรื่อย ๆ)

จากบทเพลงคิดถึงเรื่อย ๆ มีการใช้ปฏิพจน์ ที่เป็นการใช้คำถาม ดังความที่ว่า แต่ทำไมยังคิดถึงคิดถึงน้องอยู่เรื่อย ๆ เป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบแสดงให้เห็นถึงการตอกย้ำความรู้สึกตัวเองผ่านคำถามที่ใช้ถามตัวเองว่าทำไมยังต้องคิดถึงผู้หญิงที่ตนรัก ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้รักตนและไม่สามารถที่จะกลับมารักกันได้อีก

3. เนื้อหาของเพลง

เนื้อหาของบทเพลงถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ประพันธ์เพลง เพื่อสื่อให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านได้ทราบว่าเป็นเนื้อหาของเพลงนั้นเกี่ยวกับอะไร และต้องการสื่อถึงเหตุการณ์ ความรู้สึกที่เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดออกมาจากประสบการณ์ ความรู้สึก โดยถ่ายทอดผ่านบทเพลงที่ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามเนื้อหาของเพลง บทเพลงของโอ พารา มักเสนอเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวกับความรัก บริบททางสังคม และการให้กำลังใจ เป็นต้น ดังจะเห็นได้ต่อไปนี้

3.1 เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ความรักเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นระหว่างสองคนที่มีความสนใจหาต่อกัน ซึ่งมีตั้งแต่ความชอบระหว่างบุคคลที่หมายถึงอารมณ์ดึงดูดและความผูกพันกัน โดยความรักนั้นมีหลายรูปแบบ แต่ในบทเพลงของโอ พารา จะปรากฏความรักของวัยรุ่นเป็นส่วนมาก ได้แก่ การหลงรัก ความรักที่ไม่สมหวัง การโยยหาความรัก การโยยหาถึงคนรักและการต่อว่าผู้หญิง

3.1.1 เนื้อหาเกี่ยวกับการหลงรัก มีการนำเสนอเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวกับการหลงรักของวัยรุ่น โดยเป็นการหลงรักที่ไม่ค่อยการแสดงออก และเป็นการหลงรักอีกฝ่ายที่มีคนรักอยู่แล้ว พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการหลงรักจำนวน 12 เพลง ได้แก่ เพลงขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว เพลงคบแล้วจะรัก เพลงจีบเด็ก เพลงฉันจะรักเธอเอง เพลงมหาลัยว้าวชน เพลงรักนะ มอ มอ เพลงแว๊ปเดียวก็เสียวใจ เพลงสเปค เพลงอยู่ประเด็ เพลงรักเด็กยกที่ เพลงแฟนไม่รัก เพลงรักพี่หม้าย เพลงรักนี้ไม่มีพรหมแดน โดยจะยกตัวอย่างการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

“...รู้ื่อทำหรือได้แค่หยบแล เข้า แค แค ก็ไม่กล้า
รักเกิดจากใจ อยากให้รู้ว่า เวลาเห็นหน้าแล้วมันตื่นเต้น
ได้แค่มองแล้วเดินผ่านไป ไม่ไร้ตอใดได้บอกให้ฟัง
ว่าใครคนหนึ่งชอบเธอจัง แต่ภาพของฉััน ไม่น่ามอง...”

(มหาลัยว้าวชน)

จากเนื้อหาของบทเพลงมหาลัย ในช่วงต้นพบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการหลงรักของวัยรุ่นที่แอบรักใครคนหนึ่งโดยไม่กล้าจะแสดงออกมาให้อีกฝ่ายรับรู้ เพราะกลัวว่าเมื่ออีกฝ่ายรับรู้ เขาอาจจะไม่ชอบหรือไม่ตอบสนองความรักกลับมา เลยทำได้เพียงแค่แอบดูอีกฝ่ายอยู่ห่างๆ

3.1.2 เนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง อีกฝ่ายได้รับความเจ็บปวด ความเสียใจและได้รับความทุกข์จากคนรักของตน ซึ่งบางครั้งความรักที่ไม่สมหวังอาจจะถึงจุดของการเลิกรักต่อกัน พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวังจำนวน 15 เพลง ได้แก่ เพลงแคน เพลงเพสซึกบุกสวนยาง เพลงว่าไม่ชอบ เพลงสัญญาไปไม้ เพลงหมอนรองใบกับใจหนึ่งดวง เพลงหมาบ้า เพลงลูกไก่ในกำมือ เพลงไม่ได้หลอก แต่ก็ไม่ได้รัก เพลงผู้ชายดีๆ ยังมีอีกมั้ย เพลงบะละกุ เพลงกลับใจ เพลงคาหนังคาเขา เพลงที่อยู่ตรงนี้ก็หัวใจ เพลงบ้าเหี้ยก เพลงหญิงร้ายชายชั่ว โดยจะยกตัวอย่างการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

“...เมื่อรู้เธอเปลี่ยนใจ เปลี่ยนจากฉันเป็นอีกคน

ทำดีเท่าไร ก็ไม่บังเกิดผล ปวดร้าวเกินใจจะทน แล้วเธอ...”

(หมาบ้า)

จากเนื้อหาของเพลงหมาบ้า ในช่วงต้นพบว่ามีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง คือการถูกคนรักเปลี่ยนใจไปรักใคร่คนอื่น ต่อให้เขานั้นทำดีกับคนรักสักแค่ไหนหรือมากน้อยเพียงใด ก็ไม่เกิดประโยชน์ถึงอย่างไรคนที่ตนรักก็ต้องเปลี่ยนแปลงไป จนทำให้ตนนั้นรู้สึกปวดร้าวและทุกข์ใจกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น

3.1.3 เนื้อหาเกี่ยวกับการโยยหาความรัก เป็นการโยยหาความรัก ซึ่งต้องการที่จะมีความรัก และต้องการที่จะมีคนใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันจึงเรียกร้องหาความรัก พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการโยยหาความรักจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงบ้าเหี้ยก โดยจะยกตัวอย่างการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

“...อยากมีแฟนสักคน สุดที่จะทนกับความเดียวดาย

ยังพอมั่งเหลยหม้าย เห็นใจพี่ชายคนหาหม้ายแฟน...”

(ยังหาหม้ายแฟน)

จากเนื้อหาของเพลงยังหาหม้ายแฟน ในช่วงต้นพบว่าเป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการโยยหาความรัก หรือต้องการอยากจะมีความรัก กล่าวถึงความต้องการอยากมีคนรัก เพราะต้องทนกับความเหงา ความเดียวดายที่ต้องใช้ชีวิตตามลำพังมาเป็นเวลานานโดยที่ไม่มีคนรัก จึงอยากหาคนที่กำลังไม่มีคนรักที่กำลังพบเจอกับสถานการณ์เหมือนกับตนให้ลองมาคบกัน เพื่อจะทำให้ต่างฝ่ายไม่ต้องทนเหงากับความเดียวดายนั้นอีก

3.1.4 เนื้อหาเกี่ยวกับการโยยหาถึงคนรัก ส่วนใหญ่เป็นการโยยหาที่คิดถึงคนรักที่ต้องห่างไกลกัน โดยไม่ได้พบเจอกันจึงเกิดความคิดถึงและการอคอยการกลับมาของอีกฝ่าย รัก พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการโยยหาถึงคนรัก จำนวน 10 เพลง ได้แก่ เพลงหวานมั่งมั่ง เพลงรออยู่ที่หน้า เพลงรักหนดเหนียน เพลงยางผลัดใบ เพลงคิดถึงเรื่อยๆ เพลงหนา เพลงไม่เกี่ยวกับลมกับฝน เพลงแทงต้ม เพลงนกนางแอ่น เพลงหิ้งห้อยลาไพร โดยจะยกตัวอย่างการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

“...ยามหวานมั่งมั่งพี่คิดถึงน้อง พี่บ่าวยังคอย รอน้องกลับมา

ยามหวานมั่งมั่ง พี่เห็ดแลฟ้าหม่อมวลนกกา ยังบินกลับรัง แต่ว่าเธอ ไปไม่กลับ...”

(หวานมั่งมั่ง)

จากบทเนื้อหาของเพลงหวานมั่งมี ในข้างต้นพบว่า มีเป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการโยยหาถึงคนรัก โดยเขานั้นได้รอคอยการกลับมาของคนรักทุกคืนทุกวัน แม้ในยามพลบค่ำก็ยังทำให้เขานั้นยังคงคิดถึงเขามากยิ่งขึ้น และในเวลาพลบค่ำนั้นเขาต้องนั่งมองดูท้องฟ้าทุกครั้งแต่กลับเห็นเพียงผุ้คนที่กำลังบินกลับรังกัน แต่ว่าคนรักของตนไปแล้วไม่เคยกลับมา ผู้แต่งได้นำผุ้คนมาช่วยเตือนว่าขนาดนกที่ออกไปหาอาหารแล้วพอพลบค่ำก็บินกลับรัง แต่ทำไมคนจึงไปแล้วไม่เคยคิดที่จะกลับมาบ้านเกิด

3.2 เนื้อหาเกี่ยวกับบริบททางสังคม มีการถ่ายทอดบริบททางสังคมผ่านเนื้อหาของเพลง โดยบริบททางสังคมเป็นสิ่งที่ทุกคนให้ความยอมรับและปฏิบัติกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพบว่าบริบททางสังคมที่พบในบทเพลงของโอ พารา ได้แก่ ค่านิยม วิถีชีวิต และประเพณีวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

3.2.1 เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยม เป็นกระแสความนิยมของบุคคล หรือกลุ่มคนในสังคมต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีผลต่อความคิด และการกระทำ พบว่ามีค่านิยมที่ผู้คนส่วนมากจะไปอาศัยและไปศึกษาเล่าเรียนในเมืองหลวง เพราะความเจริญ ความทันสมัยมีมากกว่าในชนบท ผลการศึกษาบทเพลงของ “โอ พารา” พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยม จำนวน 5 เพลง ได้แก่ เพลงร่อยุ่ที่หน้า เพลงสัญญาใบไม้ เพลงหิ้งห้อยลาไพร เพลงนกนางแอ่น เพลงรักหนัดเหนียน โดยจะยกตัวอย่างการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

“...สังคมชั้นสูง พาเธอไกลจากฉัน ไม่คิดถึงกันบ้างเลยหรือ
ให้เธอรู้ไว้ ไม่ว่าเธอจะพ้นหรือ เธอก็คือ คนที่รักคนที่รอ...”

(ร่อยุ่ที่หน้า)

จากเนื้อหาของเพลงร่อยุ่ที่หน้า มีเนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยมของการไปใช้ชีวิตอยู่สังคมชั้นสูง คือเมืองหลวง ผู้แต่งได้ถ่ายทอดค่านิยมการใช้ชีวิตในเมืองหลวงผ่านเนื้อเพลงนี้ เพื่อต้องการจะนำเสนอให้ผู้ฟังได้รับรู้ว่าผู้คนส่วนใหญ่ในภาคใต้นั้นได้ผันตัวไปหางานทำหรือไปศึกษาเล่าเรียนในเมืองหลวงกันเป็นจำนวนมากในยุคปัจจุบัน เพราะสังคมชั้นสูงนั้นมักจะมีความเจริญมากกว่าชนบทที่เป็นบ้านเกิดของตน

3.2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิต มีการถ่ายทอดเนื้อหาของเพลงว่า มีการใช้ชีวิต การดำรงชีวิตในแต่ละวัน โดยผ่านการใช้ชีวิตของผู้ชายที่เกี่ยวกับลักษณะการแต่งกาย และกิจกรรมในแต่ละวัน พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิต จำนวน 6 เพลง ได้แก่ เพลงรักหนัดเหนียน เพลงโคบาลเมืองลุง เพลงหัวใจไก่แจ้ เพลงขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว เพลงมหาลัยวัยรุ่น เพลงสัญญาใบไม้ โดยจะยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ด้านการแต่งกาย โดยมีการกล่าวถึงการแต่งกายของผู้ชายหรือกลุ่มวัยรุ่นในภาคใต้ ที่มีการแต่งกายแบบธรรมดา ไม่ให้ความสำคัญกับการแต่งกาย ทำให้มีรูปร่างและหน้าตาที่ธรรมดาไม่เป็นที่น่าสนใจของผู้หญิง และมักไม่นิยมศึกษาหรือเรียนต่อ ดังตัวอย่างนี้

“...ตัวดำม่อท้อ ไม่หล่อไม่เรียน ไม่ได้ตัดหัวเกรียน
อยู่ในทรงหัวรอก แต่งตัวไม่สะอาด แลแล้วสกปรก...”

(รักหนัดเหนียน)

จากบทเพลงรักหนัดเหนียน มีการกล่าวถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของวัยรุ่นในภาคใต้ ที่ใช้ชีวิตแบบไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนต่อ แล้วออกมาใช้ชีวิตตามอัธยาศัยของตนโดยที่ไม่ได้สนใจที่จะดูแลตัวเอง ส่วนมาก

จะมีลักษณะตัวดำ ผมก็ไม่ตัด แต่งตัวก็ไม่สะอาด ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิถีชีวิตของกลุ่มวัยรุ่นชาวใต้ที่มักมีการใช้ชีวิตตามความสะดวกของตน

3.2.2.2 ด้านการดำรงชีวิต โดยส่วนใหญ่ผู้ชายในภาคใต้ มักจะมีการดำรงชีวิตแบบการให้ความสำคัญกับการเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ เลี้ยงวัวและอาชีพกรีดยาง ซึ่งจะดูแลและเลี้ยงดูสัตว์เหล่านี้ด้วยความรักและให้ความสนใจกับสิ่งเหล่านี้เป็นประจำทุกวัน นับได้ว่าเป็นวิถีชีวิตที่ทำเป็นกิจวัตรประจำวันและวิถีชีวิตด้านอาชีพการกรีดยางที่เป็นอาชีพสำคัญของคนภาคใต้ จะเห็นได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ตื่นเช้าขึ้นจริงออกเดิน จูงวัวชน คนกับวัว
พี่บ่าวคงไม่ไร้ตัว ว่าเด็กแล้วทำนองห้วนไหว...”

(ขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว)

จากเนื้อหาของเพลงขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตในการเลี้ยงวัว โดยทุกเช้าวันนั้นคนไต่จะพาวัวของตนไปเดินออกกำลังตามข้างถนน โดยทำแบบนี้เป็นประจำและทุกวัน เพื่อให้วัวชนของตนนั้นรู้สึกสดชื่น ซึ่งในเนื้อเพลงนี้ก็ได้อธิบายการใช้ชีวิตที่พาวัวไปเดิน จนพบเจอกับคนที่ตนแอบรักทุกวัน ผู้แต่งต้องการให้ผู้ฟังเห็นถึงวิถีชีวิตของคนไต่ที่ชอบเลี้ยงวัวและพาวัวเดินในทุก ๆ เช้า ที่เป็นกิจวัตรประจำวัน

3.2.3 เนื้อหาเกี่ยวกับประเพณี เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เป็นเอกลักษณ์และมีความสำคัญต่อสังคมของคนภาคใต้ ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงประเพณีของวันสาบทเดือนสิบและวันสงกรานต์ พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณี จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงยางผลัดใบ เพลงแทงต้ม ตัวอย่างต่อไปนี้

“...บ้านเราเขามีงาน เทศกาลงานเดือนสิบ
ปีนี้หม้ายน้องช่วยหยิบ ทำขนมพอง ขนมลา ขนมบ้า
แม่เฒ่าแกล้งถามถึง พี่รำพึงใจห้วงหา...”

(แทงต้ม)

จากเนื้อหาของเพลงแทงต้ม มีการสะท้อนเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวกับประเพณีเดือนสิบ ที่ชาวใต้ให้ความสำคัญกันเป็นอย่างมาก ซึ่งเมื่อถึงเทศกาลนี้ทุกคนมักจะทำขนมพอง ขนมลา ขนมบ้า ที่เป็นขนมในการทำพิธีงานเดือนสิบและแต่ละขนมก็มีความสำคัญและความเชื่อที่แตกต่างกันออกไป และลูกหลานที่ไปทำงานอยู่ไกลถิ่นก็ต้องกลับมาบ้านเกิดเพื่อที่จะมาทำบุญให้ปู่ย่า ตายายโดยในเพลงได้กล่าวถึงการรอคอยของคนเฒ่าที่รอคอยลูกหลานให้กลับบ้าน เพื่อมาร่วมกันทำบุญในเทศกาลงานเดือนสิบ

3.3 เนื้อหาเกี่ยวกับสถานะของผู้ชาย มีการกล่าวถึงการมองตัวเองว่าเป็นคนที่ต่ำต้อย ชอบเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่นในทางที่ลบ และกล่าวถึงอุปนิสัยของผู้หญิงที่มีกิริยาท่าทางที่ไม่เหมาะสมกับบุคลิกของผู้หญิงไทย พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับอุปนิสัยของผู้ชาย จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงรักหนัดเหนียน เพลงสเปค เพลงรักนะ มอมอ เพลงมหาลัยวัยรุ่น โดยจะยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

“...พี่อยากเจอรักจริงแต่เธอมองที่หน้าตา
ที่การศึกษา ฐานะต้องร่ำรวย ถ้าเจอคนดีไม่หล่อและไม่รวย
อยากถามคนสวยรักกันได้ไหม...”

(สเปค)

จากบทเพลงข้างต้นมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการกล่าวถึงอุปนิสัยของผู้ชาย ที่มองชีวิตของตนเองว่าต่ำต้อยว่าตนนั้นมีฐานะที่ไม่ได้ร่ำรวย หน้าตาที่ไม่ดี จึงไม่กล้าที่จะรักกับผู้หญิง เพราะกลัวว่าผู้หญิงคนนั้นจะรับหน้าตาและฐานะของเขาไม่ได้ โดยในเนื้อเพลงนี้ได้มีการบอกกล่าวกับผู้หญิงไปว่าตนนั้นมีฐานะไม่ได้ร่ำรวยและหน้าตาที่ไม่ดี แล้วเขาจะรับรักผู้ชายที่เป็นแบบนี้ได้หรือไม่ ซึ่งผู้แต่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ชายได้ส่วนใหญ่มักมองตัวเองว่าไม่ร่ำรวยและหน้าตาไม่ดีมาเป็นจุดอ่อนในการดำเนินชีวิต

3.4 เนื้อหาเกี่ยวกับกิริยาท่าทางของผู้หญิง ผู้แต่งได้ถ่ายทอดผ่านเนื้อหาของเพลง คืออุปนิสัยที่ผู้หญิงมีลักษณะของบุคลิกที่แข็งแกร่ง ซึ่งเป็นลักษณะกิริยาท่าทางของผู้หญิงในภาคใต้ ซึ่งผลการศึกษาพบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับอุปนิสัยของผู้หญิง จำนวน 1 เพลง คือ เพลงรักเด็กยกที่ โดยจะยกตัวอย่างต่อไปนี้

“...ความรักสุดเอาขาโต๊ะน้ำเค็มมันโหะลงหัวพี
แหล่งไหนไม่ออก เพราะตามันปรี น้ำซุบ ดิปลิ หัวพีเหม็ดเลย...”

(รักเด็กยกที่)

จากบทเพลงรักเด็กยกที่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับกิริยา ท่าทาง และอุปนิสัยของผู้หญิงที่มีบุคลิก กิริยาท่าทางที่แข็งแกร่ง ทำอะไรมักจะไม่มีความอ่อนโยนและเรียบร้อย ไม่มีความระมัดระวังในการเดิน ซึ่งส่วนใหญ่จะเห็นได้ชัดจากกิริยาท่าเดินที่มีความตึงกระโหลก โดยสังเกตได้จากเนื้อหาของเพลงในช่วงต้นที่กล่าวมาว่าในขณะที่ผู้หญิงคนนั้นกำลังเดิน ได้ไปสุดเอาขาโต๊ะจนทำเอาน้ำแกงราดลงใส่หัวของผู้คน ผู้แต่งจึงต้องถ่ายทอดความตึงกระโหลก ความไม่ระมัดระวังของผู้หญิงชาวใต้ผ่านเนื้อเพลงที่มีความสนุกสนานและผ่านสถานการณ์ความไม่ระมัดระวังของผู้หญิงต่อหน้าคนที่ตนแอบรัก เพราะให้ผู้ฟังเห็นถึงความเป็นผู้หญิงชาวใต้ว่าต้องลักษณะกิริยาและบุคลิกดังที่กล่าวมา

3.5 เนื้อหาเกี่ยวกับการให้กำลังใจ เป็นการให้กำลังใจกับชาวใต้ เพื่อให้ต่อสู้ อดทน กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้ชาวใต้ต้องพบเจอ จนได้รับความเดือดร้อน และเกิดความทุกข์ ความอ่อนแอ และท้อกับชีวิตพบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้กำลังใจ มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลง พายุปลาบึก เพลงระบำใต้โคนยาง ดังนี้

3.5.1 ด้านการประสพภัยพิบัติของชาวใต้ โดยในบทเพลงของโอ พารา มีการแต่งให้กำลังใจชาวใต้ที่กำลังประสบภัยพิบัติจากพายุโซนร้อนนอกฤดู ที่เรียกกันว่า “พายุปลาบึก” เมื่อวันที่ 3 – 5 เดือนมกราคม พ.ศ. 256 ที่สร้างความโหดร้ายและความเสียหายให้กำลังใจชาวใต้เป็นอย่างมาก โดยมีการแต่งเพลงให้กำลังใจชาวใต้ด้วยกันดังตัวอย่างนี้

“...คนใต้ต้องสู้ไหว คนอ่าวไทยต้องอดทน
เลือดคนใต้ยังเข้มข้น จะต้องผ่านพ้น คืนวันอันหนาวเหน็บ...”

(พายุปลาบึก)

บทเพลงมีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้กำลังใจกับชาวใต้ที่กำลังประสบภัยพิบัติของพายุปลาบึก โดยผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดกำลังใจผ่านบทเพลงที่กล่าวถึงว่าคนใต้ต้องสู้และอดทนกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่กำลังประสบอยู่ โดยจะผ่านพ้นเหตุการณ์ที่โหดร้ายนี้ไปด้วยกัน ซึ่งในเนื้อเพลงข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นพี่น้อง เป็นครอบครัวเดียวกันของคนใต้ ถึงแม้จะเจอความลำบากแค่ไหนก็ไม่เคยทิ้งกัน คอยเป็นกำลังใจให้กันเสมอ

3.5.2 ด้านการประสพปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ มีการแต่งเพลงที่ให้อำลางใจชาวใต้ในเรื่องของเศรษฐกิจของราคารายที่ตกต่ำ ทำให้ชาวใต้ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก จึงได้แต่งเพลงให้อำลางใจดังตัวอย่างนี้

“...ทั้งความทุกข์ ทั้งความโศก ทั้งความเศร้า ความปวดร้าว
เรื่องยาราคาตก ลูกชาวสวนต้องเข้มแข็ง เลือดคนใต้อยู่เต็มอก...”

(ระบำใต้ไคนอง)

จากบทเพลงระบำใต้ไคนอง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้อำลางใจชาวใต้ด้วยกันที่กำลางประสพปัญหาเรื่องยาราคาตก ซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวใต้ แต่เมื่อราคารายตกต่ำหรือมีราคารที่ลดลงส่งผลให้ชาวใต้ได้รับความเดือดร้อน และความทุกข์เป็นอย่างมาก เพราะคนใต้จะหารายได้หรือได้รายได้จากการตัดยางเป็นส่วนใหญ่ ผู้แต่งจึงได้ให้อำลางใจชาวใต้ด้วยกันผ่านบทเพลงนี้ เพื่อให้คนใต้นั้นอดทน และเข้มแข็งกับปัญหาที่กำลางพบเจอว่าอีกไม่นานมันก็จะกลับมาดีเหมือนก่อน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้ภาษา โวหารภาพพจน์ในบทเพลงของโอ พารา ผู้วิจัยพบว่าทำให้เกิดประโยชน์ด้านการใช้คำ การใช้โวหารภาพพจน์ และเนื้อหาของบทเพลง มีความดึงดูดความน่าสนใจ สร้างสีสันให้บทประพันธ์เพลงได้อย่างเหมาะสม และมีความโดดเด่นดังต่อไปนี้

ด้านการศึกษาการใช้คำในบทเพลงของโอ พารา พบว่ามีการใช้คำแบบสื่ออารมณ์รักมากที่สุดและเด่นที่สุด เนื่องจากการใช้คำสื่ออารมณ์รักนั้นผู้แต่งได้มีการเลือกใช้คำที่แตกต่างกันไปของอารมณ์รักในแต่ละอารมณ์ โดยการเลือกใช้คำของผู้แต่งนั้นสามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจถึงความรู้สึกของความรักในแต่ละอารมณ์ได้อีกทั้งผู้แต่งได้นำเอาประสบการณ์ของผู้แต่งและประสบการณ์จากการพบเจอสถานการณ์ความรักของผู้อื่นมาถ่ายทอดผ่านบทเพลง โดยเป็นการใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์หลังรัก คำที่สื่อถึงอารมณ์เจ็บปวด คำที่สื่อถึงอารมณ์โหยหา คำที่สื่อถึงอารมณ์เหงา และคำที่สื่อถึงอารมณ์เศร้า ผู้แต่งได้มีการเลือกใช้คำที่สามารถสื่ออารมณ์ในดังกล่าวได้เป็นอย่างดี เพื่อที่จะโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับการเลือกใช้คำสื่ออารมณ์ และสะท้อนให้เห็นว่าความรักไม่จำเป็นต้องพบเจอกับสิ่งที่สมหวังและเป็นไปตามความต้องการทุกครั้ง โดยทุกคนต้องพบกับอารมณ์และรสชาติของความรักนั้นมีหลากหลาย ดังที่ผู้แต่งได้ถ่ายทอดคำสื่ออารมณ์รักออกมาที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ได้ถึงอารมณ์ของความรักในลักษณะต่าง ๆ อีกทั้งคำวาร์กจากประสบการณ์ของผู้แต่งเองและของบุคคลอื่น ๆ ที่ผู้แต่งได้พบเห็นมานั้นสุดท้ายต่อให้ความรักนั้นจะไม่สมบูรณ์แบบ ไม่สมหวัง แต่ความรักก็ยังเป็นสิ่งที่สวยงามและมีความสำคัญต่อชีวิตของผู้คน

ด้านการศึกษาการใช้โวหารภาพพจน์ พบว่าภาพพจน์สามารถทำให้เกิดจินตนาการได้ง่ายขึ้น ซึ่งพบว่ามีการใช้โวหารภาพพจน์แบบอุปลักษณ์มากที่สุด เพราะมีการเปรียบเทียบโดยให้ผู้ฟังเป็นหรือเหมือนกับสิ่งต่าง ๆ เช่น เปรียบผู้หญิงเป็นใบไม้ เปรียบผู้หญิงเป็นนก เพื่อต้องการให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการและเห็นภาพในสิ่งที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อสารว่าผู้หญิงไม่มีความมั่นคง มีความเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนใจได้ง่ายและรวดเร็วเสมอ จึงเปรียบดังเช่นใบไม้ที่สัปดาห์วันย่อมผลิร่วงและหายไปตามกาลเวลา

ด้านเนื้อหาในบทเพลงของโอ พารา พบว่าเนื้อหาที่กล่าวถึงความรักที่ไม่สมหวังปรากฏอยู่มากที่สุด เพราะส่วนใหญ่นักในใต้ถิ่นมักจะมีฐานะพออยู่พอกิน ใช้ชีวิตแบบบ้านๆ ไม่มีรสนิยมในการแต่งตัว อีกทั้งระดับการศึกษาไม่ได้สูง ผู้หญิงจึงคิดว่าไม่มีความมั่นคงและอนาคต ไม่สามารถที่จะเลือกคู่เขาได้ จึงทำให้ผู้ชายได้มัก

พบเจอกับความรักที่ผิดหวังเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งผู้ประพันธ์ยังถ่ายทอดเรื่องราวและความรู้สึกต่าง ๆ ที่ได้ประสบพบเจอในชีวิตของตนและผู้คนในภาคใต้โดยผ่านบทเพลง

ผลจากการศึกษาในประเด็นตามขอบเขตการศึกษาสามารถกล่าวได้ว่าเพลงของโอ พารา เป็นเพลงที่มีคุณค่าทั้งด้านการใช้ภาษาทางวรรณศิลป์ที่มีการใช้คำภาษาถิ่นใต้ในการแต่งเพลง เพื่อยังคงความเป็นใต้ที่สร้างความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและทางด้านเนื้อหาของเพลง ทำให้ผู้ฟังเพลงสามารถจินตนาการและเข้าใจเรื่องราวของเนื้อเพลงได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] บุญยงค์ เกศเทศ.(2532). คำไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- [2] บุญเหลือ เทพยสุวรรณ.(2525). วิเคราะห์วรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- [3] พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). ดนตรีวิจักษ์. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสมัยจำกัด.
- [4] สุกีรี เจริญสุข. (2532). ศึกษาวรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิตของสุรชัย จันทิมาธร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [5] พิเชฐ แสงทอง.(2559). “เพลงใต้ในบริบทใหม่ : กับการสร้างความหมายใหม่ให้สวนยางพารา”. รุสมิแล.ปี37 ฉบับที่2 หน้า 4 - 5. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [6] มูลนิธิร่วมพัฒนาภาคใต้และสถาบันทักษิณคดีศึกษา.(2551). พจนานุกรมภาษาไทยถิ่นใต้ พ.ศ. 2550 ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- [7] ราชบัณฑิตยสถาน.(2554). <http://www.royin.go.th/dictionary>. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์-27 เมษายน พ.ศ.2562.
- [8] นวพร สระแก้ว. (2537). วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงกลุ่มคาราวาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [9] วิภา กงกะนันทน์. (2533). วรรณคดีศึกษา-การศึกษาและการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [10] กมล การกุศล. (2529). ลักษณะและความรู้ทางภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เนติกุลการพิมพ์.
- [11] Parahut music channel. รายชื่อเพลง. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562. จาก-เว็บไซต์<https://www.youtube.com/user/Parahutmusic>.

การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล
ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560)

Naming Thai Movies in Sahamongkol Film International

Camp during the First Decade (2008-2017)

ชลธิชา สว่างรัตน์^{1*} สมิตชชาต์ พุมมา² และปิยธิดา คงวิมล³

Chonticha Sawangrat^{1*} Samitcha Pumma² and piyatida Kongwimol³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) โดยมุ่งศึกษาโครงสร้างของภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทย โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหน้าเว็บไซต์ <https://th.wikipedia.org/> โดยคัดเลือกเฉพาะรายชื่อภาพยนตร์ที่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. 2551 – 2560 จำนวน 102 รายชื่อ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ด้านโครงสร้างของภาษา พบ 3 ประเภท ได้แก่ โครงสร้างระดับคำ โครงสร้างระดับวลี และโครงสร้างระดับประโยค ซึ่งจากการศึกษาพบโครงสร้างระดับวลีมากที่สุด รองลงมาคือโครงสร้างระดับคำ และพบน้อยที่สุดคือโครงสร้างระดับประโยค ส่วนด้านกลวิธีการตั้งชื่อพบ 6 ประเภท ได้แก่ กลวิธีการตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม กลวิธีการตั้งชื่อแบบชวนงง กลวิธีการตั้งชื่อจากตัวละครเอกที่สำคัญ กลวิธีการตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละครที่สำคัญ กลวิธีการตั้งชื่อจากสถานที่ และกลวิธีการตั้งชื่อจากเหตุการณ์ กลวิธีเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญมากพอ ๆ กัน สำหรับการตั้งชื่อภาพยนตร์ เนื่องจากกลวิธีเหล่านี้ล้วนเป็นศิลปะในการนำเสนอสารที่ต้องอาศัยวิธีการหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้บริโภคสนใจในสารนั้นให้ได้ ภาพยนตร์บางเรื่องตั้งชื่อให้มีความโดดเด่นด้วยการใช้กลวิธีทุกด้าน ซึ่งลักษณะโครงสร้างของภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อที่ค้นพบจากการศึกษามีอิทธิพลต่อความน่าสนใจหรือดึงดูดใจผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง

คำสำคัญ : การตั้งชื่อ ภาพยนตร์ไทย ค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล

Abstract

This research article aims to study the naming of Thai movies in Sahamongkol Film International Camp in the last decade(2008-2017) by focusing on the structures of the language and the strategy of naming Thai movies. The researcher collected information from the website <https://th.wikipedia.org/> by selecting only 102 names from the list of Thai movies that appeared from the year 2008 to 2017. Three types of structures of the language were found from the results of the study: word level structure phrase level structure and sentence level structure. The phrase level structure was found the most, followed by the word level

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel : 085-2598804 E-mail : Sawangrat123@gmail.com

structure and the sentence level structure consecutively. Six categories were found in the naming strategies which were questioning naming strategy doubtful naming strategy major protagonists naming strategy important characters and personality naming strategy places naming strategy events naming strategy. These strategies are equally important movie titles because these strategies are the art of presenting a substance that requires many methods to interest consumers in that substance. Some movies were named to be distinguished by using all tactics. The structure, language and naming strategies found in the study have a great influence on the attractiveness or appeal of the audience.

Key words : Naming, Thai movie, Sahamongkol Film international

บทนำ

ปัจจุบันภาพยนตร์ไทยนับได้ว่าเป็นสื่อบันเทิงที่มีความสำคัญประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยจากผู้บริโภคในทุกยุคทุกสมัย เพราะเป็นสื่อที่ให้ความเพลิดเพลิน บันเทิง เช่น แนวตลก แอ็คชั่น ดราม่า โรแมนติก เป็นต้น อีกทั้งภาพยนตร์ยังสามารถที่จะนำพาผู้ชมไปสู่โลกแห่งจินตนาการที่แปลกใหม่ และแตกต่างออกไปจากสภาพความเป็นอยู่จริง นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังสามารถให้ข้อคิดเตือนใจ รวมไปถึงการสะท้อนชีวิตหรือปัญหาของสังคม ภาพยนตร์จึงถูกจัดเป็นสื่อบันเทิงที่มีบทบาทต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมเป็นอย่างมาก

ภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นค่ายภาพยนตร์ที่มีการก่อตั้งมาอย่างยาวนานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2513 จนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มต้นจากการนำเข้าภาพยนตร์จากต่างประเทศมาฉายในประเทศไทย จนประเทศไทยเริ่มมีการสนับสนุนภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ค่ายสหมงคลฟิล์มจึงเริ่มผลิตภาพยนตร์ไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นค่ายแรก ๆ ที่ได้ผลิตภาพยนตร์ไทย และทำรายได้ในการฉายภาพยนตร์ไทยอย่างมากมา และตั้งแต่ปี พ.ศ 2551-2560 จะมีภาพยนตร์ที่น่าสนใจและสร้างชื่อเสียงให้แก่ค่ายสหมงคลฟิล์มหลากหลายเรื่องเช่น ชั่วฟ้าดินสลาย พุ่มพวง แผลเก่า องค์กรบาก จันดาราปฐมบท เป็นต้น นอกจากนี้ “สหมงคลฟิล์ม” เป็นค่ายภาพยนตร์ที่มีการตั้งชื่อภาพยนตร์ได้โดดเด่นและน่าสนใจ จนได้รับความนิยมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ชื่อภาพยนตร์เป็นสารชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตภาพยนตร์ ต้องการสื่อถึงผู้ชม เพื่อที่จะชักจูงใจผู้ชมให้หันมาสนใจและเกิดความรู้สึกต่าง ๆ เกี่ยวกับชื่อภาพยนตร์ซึ่งเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ ไม่ใช่แค่เนื้อหาของภาพยนตร์เพียงอย่างเดียวเท่านั้นที่จะสร้างความน่าสนใจให้แก่ภาพยนตร์ แต่สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ชื่อภาพยนตร์ เพราะการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยยังเป็นการใช้ภาษาเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างหนึ่ง ซึ่งต้องตั้งชื่อให้โดดเด่นน่าสนใจ อีกทั้งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้คนและสังคมด้วยดังที่ อีราร์ตัน บุญทองแสน [1] กล่าวไว้สรุปได้ว่า ชื่อภาพยนตร์เป็นสารชนิดหนึ่งที่ผู้ส่งสารส่งให้ผู้รับสาร ทั้งเพื่อบอกกล่าวถึงข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ และชักจูงใจผู้ชมไปพร้อมกัน

โครงสร้างการใช้ภาษาในการตั้งชื่อภาพยนตร์มักจะต้องพิถีพิถันเลือกใช้คำ วลี ประโยค เพราะจะทำให้ผู้พบเห็นเกิดมโนภาพเกี่ยวกับสิ่งที่เขียนถึง จึงต้องสร้างให้เกิดความน่าสนใจ เพื่กระตุ้นให้ผู้พบเห็นปรารถนาจะทราบเรื่องราวจากชื่อที่ตั้งไว้ การใช้รูปคำ วลี และประโยคก็ต้องใช้ให้เป็นตัวแทนแนวคิดของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึง หรือเป็นภาพรวมของรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ ไม่ว่าจะเป็นชื่อของสิ่งใด และการตั้งชื่อจะมีความสำคัญในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของผู้รับสารหรือไม่ขึ้นอยู่กับชื่อน่าสนใจหรือไม่ ดังตัวอย่าง เช่น 1.ชื่อภาพยนตร์ที่มีโครงสร้างระดับคำ เช่น ยักษ์ นาค แม่เบี้ย เป็นต้น 2.ชื่อภาพยนตร์ที่มี

โครงสร้างระดับวลี เช่น ความสุขของกะทิ ปืนใหญ่จอมสลัด มหาลัยสยองขวัญ เป็นต้น และ3.ชื่อภาพยนตร์ที่มีโครงสร้างระดับประโยค เช่น อีต๋มตายแน่ ทาสรักอสูร OMG คุณผีช่วย เป็นต้น

ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) จะมีการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม โดดเด่น ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจที่จะบริโภคภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสิ่งสำคัญที่สามารถสร้างความสนใจของผู้ชมให้ติดตามและคล้อยตามอารมณ์ คือการตั้งชื่ออันเป็นเรื่องราวหลักที่ถูกนำมาดำเนินเรื่อง โดยภาพยนตร์จะมีการผลิตขึ้นมาหลากหลายแนวและจะมีกลวิธีและการใช้ภาษาที่จะนำเสนอแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ผลิตภาพยนตร์ต้องการนำเสนอ ดังนั้น การใช้ภาษาในการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม จึงถือว่าเป็นการใช้ภาษาเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ จำเป็นต้องตั้งชื่อให้โดดเด่น น่าสนใจ และต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและผู้ผลิตภาพยนตร์ด้วย

ลักษณะของการใช้ภาษาเพื่อการโฆษณามักจะมีความโดดเด่น ทั้งในเรื่องกลวิธีการเลือกสรรถ้อยคำ กลวิธีการตั้งชื่อให้แปลกและสะดุดตาเพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้รับสาร ซึ่งพบว่าภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม มีการใช้กลวิธีการตั้งชื่อหลายลักษณะด้วยกัน เช่น การตั้งชื่อจากชื่อตัวละครเอกในเรื่อง การตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละครในเรื่อง การตั้งชื่อจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง การตั้งชื่อจากสถานที่ในเรื่อง ดังตัวอย่างเช่น 1.การตั้งชื่อจากตัวละครที่สำคัญ เช่น ขุนพันธ์ พุ่มพวง และพันท้ายนรสิงห์ เป็นต้น 2. การตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละครที่สำคัญ เช่น อันธพาล 5 หัวใจฮีโร่ และแม่เบี้ย 3.การตั้งชื่อจากเหตุการณ์ เช่น วอนโดนเตะ คนไฟลุก และแทงโหม่งจิ๋วบิน เป็นต้น และ4.การตั้งชื่อจากสถานที่ เช่น มหาลัยสยองขวัญ บ้านผีปอบ ครัวบ้านหนอง บ้านหนองฮีใหญ่ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) โดยมุ่งศึกษาโครงสร้างภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ ว่ามีลักษณะอย่างไรที่จะทำให้ภาพยนตร์ไทยมีความโดดเด่นและน่าสนใจ ซึ่งการศึกษานี้คาดว่าจะประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจการตั้งชื่อภาพยนตร์ ทั้งยังเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

วิธีการวิจัย

1. ขั้นศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์

1.2 รวบรวมรายชื่อและประเภทของภาพยนตร์ จากหน้าเว็บไซต์<https://th.wikipedia.org/>

โดยจะคัดเลือกเฉพาะรายชื่อภาพยนตร์ที่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ.2551 – พ.ศ.2560

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในขอบเขต

3. ขั้นสรุปผลและเสนอแนะ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4. ขั้นเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากการรวบรวมและศึกษาการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. วิเคราะห์โครงสร้างภาษา

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) โดยสามารถสรุปได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 โครงสร้างระดับคำ

การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ(พ.ศ. 2551-2560) มีการใช้คำในการตั้งชื่อเพื่อสื่อให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นภายในเรื่องได้สั้นและกระชับแต่ด้วยลักษณะของคำอาจจะทำให้ชื่อเรื่องนั้นสั้นและไม่น่าสนใจมากนัก เมื่อเทียบกับโครงสร้างอื่น ๆ จ า ก ก า ร วิเคราะห์การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) ทั้งหมด 102 รายชื่อ พบว่ามีการใช้คำในการตั้งชื่อทั้งหมด 22 รายชื่อ โดยพบว่าการตั้งชื่อที่เป็นคำนาม 2 ชนิด คือ สามานยนาม และวิสามานยนาม ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีของพระยาอุปกิตศิลปสาร [2] เป็นหลักในการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) แบบโครงสร้างระดับคำ ผู้วิจัยพบว่าการตั้งชื่อระดับคำ จำนวน 22 รายชื่อ ซึ่งการตั้งชื่อระดับคำจะเป็นการตั้งชื่อชนิดของคำนามทั้งหมด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ สามานยนาม และวิสามานยนาม โดยสามานยนาม หมายถึง คำนามที่ใช้เป็นชื่อทั่วไป หรือเป็นคำเรียกสิ่งต่างๆ โดยทั่วไป เช่น ส้มตำ ซึ่งเป็นชื่อเรียกของอาหารประเภทหนึ่งที่ใช้เรียกกันของคนทั่วไป และวิสามานยนาม หมายถึง คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สถานที่ หรือเป็นคำเรียกบุคคล สถานที่เพื่อเจาะจงว่าเป็นคนไหน สิ่งใด เช่น จั๊กกะเหล่น เป็นชื่อของตัวละครหลักในภาพยนตร์

1.2 โครงสร้างระดับวลี

การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ(พ.ศ. 2551-2560) พบว่ามีการใช้โครงสร้างระดับวลีทั้งหมด 4 ชนิด ได้แก่ โครงสร้างนามวลี โครงสร้างกริยาวลี โครงสร้างวิเศษณ์วลี และโครงสร้างสรรพนามวลี ซึ่งพบว่าการใช้โครงสร้างระดับวลี ทั้งหมด 73 รายชื่อ

1.2.1 โครงสร้างนามวลี

นามวลี หมายถึง กลุ่มคำที่มีคำนามนำหน้า และตามหลังด้วยคำนามเหมือนกัน หรือคำอื่น ซึ่งเป็นส่วนขยาย อาจจะเป็นคำกริยา คำวิเศษณ์ หรือคำบุพบท เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) พบว่ามีการใช้โครงสร้างนามวลี รวมทั้งสิ้น 52 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

ผีห่าโยธยา

จากตัวอย่างข้างต้น “ผีห่าโยธยา” จัดเป็นนามวลี โดยประกอบด้วย คำนาม+คำนาม ซึ่งคำว่า ผีห่า เป็นคำนาม และตามหลังด้วยคำว่า โยธยา เป็นคำนาม

1.2.2 โครงสร้างกริยาวลี

กริยาวลี หมายถึง กลุ่มคำที่มีคำกริยานำหน้า และตามหลังด้วยคำกริยาเหมือนกัน หรือคำอื่น ซึ่งเป็นส่วนขยาย อาจจะเป็นคำนาม คำสรรพนาม หรือคำวิเศษณ์ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) พบว่ามีการใช้โครงสร้างกริยาวิลี รวมทั้งสิ้น 8 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

วอนโดนเตะ

จากตัวอย่างข้างต้น “วอนโดนเตะ” จัดเป็นกริยาวิลี โดยประกอบด้วย คำกริยา+กริยาวิลี ซึ่งคำว่า วอน เป็นคำกริยา และมีกริยาวิลีตามหลังคือคำว่า โดนเตะ คำว่า โดน เป็นคำกริยา และคำว่า เตะ เป็นส่วนขยาย

1.2.3 โครงสร้างวิเศษณ์วิลี

วิเศษณ์วิลี หมายถึง กลุ่มคำที่มีคำวิเศษณ์นำหน้า และตามหลังด้วยคำวิเศษณ์เหมือนกัน หรือคำอื่น ซึ่งเป็นส่วนขยาย อาจจะเป็นคำนาม คำกริยา หรือคำสรรพนาม เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) พบว่ามีการใช้โครงสร้างวิเศษณ์วิลี รวมทั้งสิ้น 11 รายชื่อ ดังนี้

เกรียน พิคชั่น

จากตัวอย่างข้างต้น “เกรียน พิคชั่น” จัดเป็นวิเศษณ์วิลี โดยประกอบด้วย คำวิเศษณ์+คำนาม ซึ่งคำว่า เกรียน เป็นคำวิเศษณ์ และตามหลังด้วยคำว่า พิคชั่น เป็นคำนาม

1.2.4 โครงสร้างสรรพนามนามวิลี

สรรพนามวิลี หมายถึง กลุ่มคำที่มีคำสรรพนามนำหน้า และตามหลังด้วยคำสรรพนามเหมือนกัน หรือคำอื่น ซึ่งเป็นส่วนขยาย อาจจะเป็นคำนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) พบว่ามีการใช้โครงสร้างสรรพนามวิลี รวมทั้งสิ้น 2 รายชื่อ ดังนี้

เธอ เขา เรา ผี

จากตัวอย่างข้างต้น “เธอ เขา เรา ผี” จัดเป็นสรรพนามนามวิลี โดยประกอบด้วย คำสรรพนาม + คำสรรพนาม + คำสรรพนาม + คำนาม ซึ่งคำว่า เธอ เป็นคำสรรพนาม และมีคำสรรพนามตามหลัง คือคำว่า เขา และคำว่า เรา และมีคำนามตามหลังอีกคือคำว่า ผี

1.3 โครงสร้างระดับประโยค

การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) โดยใช้ประโยค เป็นการตั้งชื่อโดยที่บางเรื่องก็ใช้เรื่องราวบางส่วนที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้มีความหมายที่เข้าใจ บางเรื่องก็ใช้การตั้งชื่อด้วยประโยคบอกเล่าทั่วไป ซึ่งจากการวิเคราะห์การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทย โดยใช้โครงสร้างระดับประโยค ผู้วิจัยจำแนกได้โครงสร้างประโยคความเดียว (เอกรรณประโยค) พบว่ามีจำนวน 7 รายชื่อ ซึ่งพบเฉพาะโครงสร้างประโยคความเดียว (เอกรรณประโยค) เช่น อีต๋มตายแน่ อีต๋ม เป็นภาคประธาน ตายแน่ เป็นภาคแสดง โดยคำว่า ตาย ทำหน้าที่เป็นบทกริยา และคำว่า แน่ ทำหน้าที่ขยายกริยา

2. วิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อ

การวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551- (2560โดยพบว่ามีการตั้งชื่อ ได้แก่ กลวิธีการตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม กลวิธีการตั้งชื่อแบบชวนฉงน กลวิธีการตั้งชื่อจากตัวละครที่สำคัญ กลวิธีการตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละครที่สำคัญ กลวิธีการตั้งชื่อจากสถานที่ และกลวิธีการตั้งชื่อจากเหตุการณ์

2.1 กลวิธีการตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม

กลวิธีการตั้งชื่อแบบคำถามเป็นกลวิธีที่ช่วยเรียกความสนใจให้แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี กลวิธีการตั้งชื่อเรื่อง ที่สามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งการตั้งแบบคำถาม ก็เป็นวิธีการที่มีความน่าสนใจ เพราะชื่อเรื่องจะช่วยยั่วให้ผู้่านคิดหาคำตอบหรือหากคำถามนั้นบางครั้งเป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ หรือมีคำตอบอยู่แล้ว การตั้งชื่อวิธีนี้จะเป็นการเน้นย้ำความหมายของเรื่องให้เด่นชัดมากขึ้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการตั้งชื่อแบบตั้งคำถามจำนวน 1 รายชื่อ ได้แก่

ใครในห้อง

ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวของ นิดา ที่มีลูกชายคนหนึ่งชื่อ ตัน มีอาการประหลาดไม่ยอมออกจากห้องนอนมาเป็นเวลานานถึง 5 ปี และที่บ้านตรงข้ามก็มี ป่าน เด็กสาววัยรุ่นคนเดียวกัน ก็ถูกผู้เป็นแม่เก็บตัวไว้เฉพาะแต่ในห้องนอนเหมือนกัน เนื่องจากเธอเป็นโรคภูมิแพ้อย่างรุนแรง จากการที่จ้องมองไปยังห้องของตันทุกวัน ป่านสงสัยว่าในบ้านตรงข้ามนั้นมีใครอยู่ในห้องหรือไม่

จากตัวอย่างข้างต้น ภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้กลวิธีการตั้งชื่อแบบคำถามเพื่อเป็นจุดสนใจให้แก่ผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านมีความต้องการทราบคำตอบ คำถามก็มักจะเป็น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นการตั้งคำถามว่า “ใคร” ที่อยู่ภายในห้อง การตั้งชื่อภาพยนตร์แนวนี้นี้มักจะเป็นหนึ่งแนวสยองขวัญเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งต้องการให้ผู้อ่านมีความลุ้นระทึกอยู่เสมอกว่าคำตอบที่ต้องการพบเจอจะเป็นเช่นไร

2.2 กลวิธีการตั้งชื่อแบบชวนฉงน

กลวิธีการตั้งชื่อแบบชวนฉงน จากการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) ผู้วิจัยพบว่า ผู้ส่งสารยั่วให้ผู้รับสารเกิดความอยากรู้อยากเห็น ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการนำประโยคไม่จบความมาใช้ในการตั้งชื่อ เราให้ผู้อ่านต้องการติดตามเนื้อหา เพราะอยากรู้คำตอบที่ซ่อนไว้ในเนื้อหา โดยผู้วิจัยพบทั้งหมด 7 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

ตัวพ่อ...เรียกพ่อ

ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวของ โป่งที่ต้องการจะซื้อตัวคอนเสิร์ตให้ลูกสาว แต่ตัวที่ลูกสาวต้องการดันขายหมดไปแล้ว แต่เขาไม่ละความพยายาม เขาก็เลยเกณฑ์กลุ่มเพื่อนตัวพ่อสุดเพี้ยนไล่ตั้งแต่เจ้าของค่ายมวย นักมวยต่างชาติ ครูสอนเต้นแอโรบิก ยันไปถึงบรรณาธิการหนังสือ มาช่วยสร้างสีสันให้ชีวิตเพียบ เพื่อจะรวมพลังทำทุกอย่างเพื่อคว้าตัวไบนั้นมาครองให้ได้

จากตัวอย่างข้างต้น ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นการตั้งชื่อแบบชวนฉงน โดยในการตั้งชื่อ เป็นการตั้งชื่อที่มีการนำคำว่า ตัวพ่อ มาเป็นส่วนในการตั้งชื่อ จึงทำให้เกิดความสงสัยว่า ตัวพ่อเรียกพ่อ อย่างไร แล้ว

เหตุใดจึงทำให้ต้องมีการเรียกพ่อ จึงทำให้เกิดความสงสัยและอยากรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและติดตามเนื้อหาของภาพยนตร์ต่อไป

2.3 กลวิธีการตั้งชื่อจากตัวละครที่สำคัญ

กลวิธีการตั้งชื่อจากตัวละครที่สำคัญ เป็นการนำชื่อตัวละครที่มีบทบาทโดดเด่นกว่าตัวละครอื่น ๆ อาจจะเป็นมนุษย์หรือไม่ใช่มนุษย์ก็ขึ้นอยู่กับเรื่องราวที่ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องการสื่อออกมา ซึ่งผู้วิจัยพบ 47 รายชื่อ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การตั้งชื่อจากมนุษย์ การตั้งชื่อจากอมนุษย์ และตั้งชื่อจากสัตว์ ดังนี้

2.3.1 การตั้งชื่อจากมนุษย์

การตั้งชื่อจากมนุษย์ หมายถึง การตั้งชื่อจากตัวละครที่เป็นมนุษย์ หรือ คนซึ่งจะตั้งชื่อจากชื่อที่ใช้ในการแสดง หรือ ชื่อที่เป็นชื่อจริง ๆ ของนักแสดงเอง และเป็นชื่อที่ใช้เรียกกันโดยเฉพาะในกลุ่มของตัวละคร หรือเป็นชื่อสมญานามของตัวละครเอง ผู้วิจัยพบกลวิธีการตั้งชื่อจากมนุษย์ ทั้งหมด 34 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

ขุนพันธ์

ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวของ พลตำรวจตรี ขุนพันธ์ รักษ์ราชเดช อดีตนายตำรวจชื่อดังของวงการตำรวจไทยผู้มีวิชาอาคมติดตัว เป็นมือปราบที่มีอายุยืนถึง 108 ปี เหล่าตำรวจศน้อยใหญ่และขุนโจรยังเคารพ ศรัทธา และให้การนับถือ โดยเฉพาะวีรกรรมในการเข้าสู่พื้นที่ที่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ทั่วไปยังเกรงกลัว เพื่อปราบอธรรมชั่วในพื้นที่ให้หมดไป แม้เป็นมหาโจรจอมขมังเวทย์

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการตั้งชื่อภาพยนตร์ที่นำชื่อของตัวละครที่สำคัญของเรื่องมาใช้ในการตั้งชื่อเรื่องคือ ขุนพันธ์ หรือ ขุนพันธ์ รักษ์ราชเดช ซึ่งเป็นที่ทราบกันว่า ขุนพันธ์ คือตำรวจฝีมือดีอันดับต้นของประเทศไทยและเป็นบุคคลที่น่ายกย่องในเรื่องของความสุจริตและกล้าหาญชาญชัย โดยการนำชื่อตัวละครมาใช้ตั้งชื่อภาพยนตร์จะทำให้ผู้อ่านตัดสินใจได้ง่ายขึ้นที่จะรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้หรือไม่ การตั้งชื่อภาพยนตร์เช่นนี้ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มากขึ้น

2.3.2 การตั้งชื่อจากอมนุษย์

จากการตั้งชื่อจากอมนุษย์ในที่นี้ หมายถึง ชื่อของผู้ที่ไม่ใช่มนุษย์ เช่น เทวดา พรหม สัตว์นรก เปรต ภูตผี ปีศาจ เป็นต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการตั้งชื่อจากอมนุษย์ ทั้งหมด 9 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

ยักษ์

ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวการผจญภัยของ เจ้าเผือก หุ่นกระป๋องจอมซ่าส์ตัวเล็กแต่ใจใหญ่ และ น้ำเขียว หุ่นยักษ์บึกเบิ้มมองโลกแบบบวกในแง่ดี หลังจากมหาศึกสงครามครั้งยิ่งใหญ่ระหว่างหุ่นกระป๋องฝ่ายราม กับ หุ่นยักษ์ฝ่ายทศกัณฐ์ ที่จบลงแบบล้างเผ่าพันธุ์ โดยทั้งคู่ต่างตกอยู่ในสภาวะความจำเสื่อม มีเพียงข้อพิเศที่ตัดไม่ขาด ผูกมัดให้ทั้งคู่ต้องออกเดินทางและใช้ชีวิตร่วมกันตลอด 24 ชั่วโมง และจากที่ดูเหมือนจากต่างฝ่ายจะเป็นส่วนเกินของกันและกัน ก็ค่อย ๆ เรียนรู้มิตรภาพความผูกพัน จนกระทั่งวันหนึ่งที่พวกเขาพร้อมจะเป็นเพื่อนสนิทด้วยความเต็มใจ

จากตัวอย่างข้างต้น “ยักษ์” เป็นชื่อภาพยนตร์ที่นำชื่อของตัวละครที่สำคัญมาใช้ในการตั้งชื่ออยู่ในประเภท อนุษย์ โดยสื่อให้ผู้พบเห็นเกิดความสนใจ เพราะเป็นการตั้งชื่อที่อ่านแล้วสามารถตีความของเนื้อหาในเรื่องได้หลากหลายแนว ซึ่งยักษ์ในที่นี้อาจจะหมายถึง ยักษ์ที่กินคน ยักษ์ที่ใช้เรียกแทนชื่อคน เป็นต้น แต่น้อยคนนักที่จะจินตนาการถึงยักษ์ ที่เป็นแค่หุ่นกระบอก ที่มีรูปร่างหน้าตาที่น่ารัก ไม่ได้น่าเกลียด น่ากลัวเหมือนยักษ์ทั่ว ๆ ไป

2.3.3 การตั้งชื่อจากสัตว์

ผู้วิจัยพบกลวิธีการตั้งชื่อจากมนุษย์ ทั้งหมด 4 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

กะปิ ลิงจ้อ ไม่หลอกจ้าว

ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวของตอง เด็กกำพร้าที่อาศัยอยู่กับ ลุงมิ่ง ที่มีอาชีพเก็บมะพร้าวขาย กับลิงจอมแสบ กะปิ และแล้วลุงมิ่งก็เสียชีวิตกะทันหัน ทิ้งให้ตองและกะปิต้องอยู่กันตามลำพัง โดยมีสวนมะพร้าวและที่ดินสวยติดทะเลทิ้งไว้ให้ และมีพี่หังส์ สัตว์แพทย์สาว และแฟนหนุ่ม กานต์ เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน คอยช่วยเหลือดูแล แต่เมื่อมีคนในหมู่บ้านพยายามหาทางเข้ามายึดผืนดินของลุงมิ่ง ตองและกะปิจึงต้องร่วมมือกัน เขาจะต้องฝึกกะปิลงแข่งป็นกับลูกมะพร้าวกับลูกชายผู้ใหญบ้าน และลิงเก็บมะพร้าวฝีมือชั้นเทพจากต่างถิ่น โดยมีบ้านและที่ดินของลุงมิ่งเป็นเดิมพัน แต่ความไม่ลงรอยกันระหว่างตองกับกะปิ นำเป็นห้วง การฝึกฝนจึงไม่ง่ายอย่างที่คิด

จากตัวอย่างข้างต้น “กะปิ ลิงจ้อไม่หลอกจ้าว” เป็นชื่อภาพยนตร์ที่นำชื่อของตัวละครที่สำคัญมาตั้ง มีการตั้งชื่อจากสัตว์+ลักษณะเด่นของตัวละครเอก โดยภาพยนตร์เรื่องนี้ได้นำตัวละครเอกของเรื่องคือ ลิง ซึ่งมีชื่อว่ากะปิ และตามด้วยลักษณะเด่นของตัวละครเอก ที่มีอุปนิสัยที่ซื่อสัตย์ คอยช่วยเหลือและไม่ทำร้ายเจ้าของ ซึ่งเป็นการตั้งชื่อที่สามารถดึงดูด ความสนใจจากผู้ชมได้เป็นอย่างดี

2.4 กลวิธีการตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละครที่สำคัญ

การวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละคร พบว่า มีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) ที่ตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละครทั้งสิ้น 10 รายชื่อ ซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกกลวิธีการตั้งชื่อตามลักษณะของบุคลิกภาพของ จุฑา บุรีภักดี [3] ดังตัวอย่าง

5 หัวใจฮีโร่

จากตัวอย่างข้างต้น ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวของเด็กน้อยทั้ง 5 คน คือ วุฒ แคท และ ป้อง ทั้ง 3 คนมีหน้าที่ต้องดูแล วุ่น น้องชายสุดที่รักของวุฒซึ่งเป็นโรคหัวใจอยู่ แต่แล้วเหตุการณ์พลิกผันบางอย่างเกิดขึ้น เมื่อเด็กน้อยตัวเล็กใจใหญ่ทั้ง 5 คนต้องต่อสู้กับแก๊งอันตรายอย่างเลื่องลือไม่ได้ ซึ่งเป็นเหตุให้น้องชายของเขามีอาการโรคหัวใจกำเริบอีกครั้ง ทั้งหมดจึงต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบุกยึดโรงพยาบาล ผู้ก่อการร้ายข้ามชาติระดับพระกาฬอย่างไม่คาดฝัน แต่ด้วยมิตรภาพแห่งผองเพื่อนพลังใจที่กล้าหาญ และหัวใจที่ยิ่งใหญ่เกินตัว ของ 5 ฮีโร่เล็กพริกขี้หนู เท่านั้นที่จะเอาชนะการต่อสู้ครั้งนี้ได้

จากตัวอย่างข้างต้น “5 หัวใจฮีโร่” ได้มีการบ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของตัวละคร ที่มีนิสัยกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว เกินกว่าที่เด็กจะเป็น ซึ่งเป็นการตั้งชื่อที่มีความโดดเด่น ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นในภาพยนตร์

2.5 กลวิธีการตั้งชื่อจากสถานที่

กลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ด้วยเหตุการณ์สำคัญของเรื่องเป็นกลวิธีที่น่าสนใจอย่างหนึ่ง เมื่อผู้อ่านได้อ่านเพียงรายชื่อภาพยนตร์ก็สามารถเข้าใจถึงเรื่องราวได้บางส่วน เพื่อประกอบการตัดสินใจในการชมภาพยนตร์ ซึ่งพบทั้งหมด 7 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

ซัมบาลา

ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวของ วุฒิ ชายหนุ่มผู้ที่ยึดมั่นในความรักมากกว่าสิ่งใด และพร้อมจะทำทุกอย่างเพื่อให้ น้ำ แพนสาวผู้ที่ฝันว่าครั้งหนึ่งในชีวิตเธอจะเดินทางไปถึงซัมบาลา ดินแดนที่ผู้คนเชื่อกันว่า เป็นประตูของโลกที่อยู่ในจุดที่ใกล้กับสวรรค์มากที่สุด แต่เมื่อร่างกายที่ไม่อานวยเธอจึงยกความฝันนั้นให้แก่วุฒิ ไปเยือนซัมบาลาแทนเธอ วุฒิแบกความหวังของน้ำโดยหวังที่จะเติมเต็มความฝันครั้งสุดท้ายก่อนที่จะจากโลกนี้ไป เดินทางสู่ซัมบาลา พร้อมกับทิน พี่ชายที่ไม่ค่อยถูกกัน ที่อาสาเดินทางไปเป็นเพื่อนถ่ายภาพช่วยเก็บหลักฐานการเยือนทิเบตของวุฒิ และเมื่อเขาทั้งคู่จะไปถึงซัมบาลา ทินเดินทางสู่ซัมบาลาพร้อมการแบกความหลังของความผิดหวังจากเจน หญิงสาวที่เขารัก เพียงเพื่อเป็นตัวป่วนน้องชาย แต่ส่วนลึกในใจ เขาไปเพื่อลืมบางอย่างในกันขึงหัวใจของเขา

จากการตั้งชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นการตั้งชื่อตามสถานที่ ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ภายในเรื่อง คือ ซัมบาลา ทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นสถานที่ ที่เป็นดินแดนหลังคาโลกอย่าง “ทิเบต” ในความหมายจริง ๆ ตามความเชื่อทางพุทธศาสนา ซัมบาลา คือสังคมหรือเมืองในอุดมคติ เป็นดินแดนแห่งสันติสุข ความเจริญรุ่งเรืองที่ดีงาม และความสงบสว่างด้วยพลังแห่งพุทธศาสนา ซึ่งชาวทิเบตเชื่อกันว่าเราจะตามหา ซัมบาลา เจอก็คต่อเมื่อเราอยู่ในภาวะจิตที่สะอาด ตั้งมั่นอยู่ในความดีและศรัทธาอันดีงามทั้งกาย วาจา และใจ ซึ่งจากชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถดึงดูดให้ผู้ชมรู้สึกอยากเข้าชมไม่น้อยเลย

2.6 กลวิธีการตั้งชื่อจากเหตุการณ์

การกลวิธีการตั้งชื่อจากเหตุการณ์ในภาพยนตร์ เป็นการนำเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในเรื่องสามารถดึงดูดใจให้ผู้ชมอยากทราบว่าเหตุการณ์ในเรื่องเป็นอย่างไรต่อไปซึ่งพบทั้งหมด 30 รายชื่อ ดังตัวอย่าง

คนไฟลุก

ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องราวของ โมนะ นักค้าหุ้นสาวผู้ทะเยอทะยานที่ต้องเข้ามาพัวพันกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันอย่างไม่ทันตั้งตัว เมื่อแม่ของเธอตายแล้วอยู่ ๆ ไฟก็ลุกท่วมตัวโดยไม่ทราบสาเหตุ เธอมั่นใจว่าเหตุการณ์นี้ต้องมีอะไรแอบแฝงอยู่เบื้องหลัง และความจริงในเหตุการณ์นี้ มันเป็นการฆ่าตัวตาย, อุบัติเหตุ, ฆาตกรรม หรือเครื่องสังเวทความลึกลับ ปริศนาแห่งเบื้องหลังนี้จะต้องถูกคลี่คลาย และเธอจะหยุดยั้งมันให้ได้ แม้จะรู้ว่ากำลัง เล่นกับไฟ อยู่ก็ตาม

จากการตั้งชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นการตั้งชื่อตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องซึ่งเป็นเหตุการณ์การตายของแม่ตัวละครเอก ที่อยู่ ๆ ไฟก็ลุกท่วมตัวโดยไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งเป็นการตั้งชื่อที่แปลกใหม่ดูมีความซับซ้อนและสามารถตีความได้หลายแบบ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) ผู้วิจัยพบว่าทำให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษาโครงสร้างภาษา และกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทย ที่มีความน่าสนใจ และยังช่วยสร้างสีสันให้กับชื่อเรื่องมีความโดดเด่นและแปลกใหม่มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างภาษาของชื่อภาพยนตร์โดยส่วนใหญ่ที่พบนั้นจะเป็นวลี โดยเฉพาะนามวลี และวิเศษณ์วลีมีจำนวนมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าชื่อภาพยนตร์ส่วนใหญ่มีการตั้งชื่อให้อยู่ในรูปของวลี อาจเนื่องมาจาก วลี เป็นโครงสร้างที่ไม่ยาวเหมือนประโยคและไม่สั้นจนเกินไปเหมือนคำ จึงทำให้เหมาะกับการนำมาตั้งเป็นชื่อภาพยนตร์ อีกทั้งวลีนั้นไม่จำเป็นต้องใช้คำมาก ๆ มาเพื่อให้ได้ใจความครบสมบูรณ์ แต่ก็สามารถสื่อความหมายได้ และยังทำให้ผู้รับสารอยากติดตามมากขึ้นด้วย รองลงมาคือโครงสร้างระดับคำ ชื่อภาพยนตร์ที่ปรากฏโครงสร้างระดับคำนั้น ส่วนใหญ่พบว่าเป็นคำที่หมายถึง ชื่อของตัวละคร และสถานที่ ที่มีการกล่าวถึงชื่อที่มีการเรียกเฉพาะเจาะจง ซึ่งคำที่พบจะเป็นคำนามทั้งหมด โดยจะแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ สำนวนนาม และวิสามานยนาม และรองลงมาคือชื่อภาพยนตร์ที่มีโครงสร้างระดับประโยคพบว่า ปรากฏประโยคที่สมบูรณ์ทั้งภาคประธานและภาคแสดง

ส่วนเรื่องกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยนั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลวิธีการตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม กลวิธีการตั้งชื่อแบบชวนงง กลวิธีการตั้งชื่อจากตัวละครเอกที่สำคัญ โดยสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภทคือ 1) การตั้งชื่อจากมนุษย์ 2) การตั้งชื่อจากอมนุษย์ และ 3) การตั้งชื่อจากสัตว์ กลวิธีการตั้งชื่อจากลักษณะและบุคลิกของตัวละครที่สำคัญ กลวิธีการตั้งชื่อจากสถานที่ และกลวิธีการตั้งชื่อจากเหตุการณ์ กลวิธีเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญมากพอ ๆ กัน สำหรับการตั้งชื่อภาพยนตร์ เนื่องจากกลวิธีเหล่านี้ล้วนเป็นศิลปะในการนำเสนอสารที่ต้องอาศัยวิธีการหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้บริโภคสนใจในสารนั้นให้ได้ ภาพยนตร์บางเรื่องตั้งชื่อให้มีความโดดเด่นด้วยการใช้กลวิธีทุกด้าน

จากการศึกษาการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560) ผู้วิจัยพบว่า การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทย เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่สามารถสร้างความสนใจของผู้ชมให้ติดตามและคล้อยตามอารมณ์ของผู้สร้าง คือการตั้งชื่ออันเป็นเรื่องราวหลักที่ถูกนำมาดำเนินเรื่อง โดยมีลักษณะของการตั้งชื่อในแต่ละเรื่องจะมีความโดดเด่นทั้งในเรื่องของโครงสร้างภาษา และกลวิธีการตั้งชื่อ เมื่อมีการผสมผสานกันแล้วจะทำให้ชื่อเรื่องมีความแปลกใหม่ และน่าสนใจสามารถดึงดูดผู้รับสารได้มากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาด้านโครงสร้างภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติมา บุญอยู่ [4] อีรารัตน์ บุญกองแสน [1] และสมิทธิ์ชาติ พุมมา [5] ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นองค์ความรู้ในการวิเคราะห์การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในค่ายสหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วง 1 ทศวรรษ (พ.ศ. 2551-2560)

เอกสารอ้างอิง

- [1] อีรารัตน์ บุญกองแสน. (2543). การศึกษาการตั้งชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์อเมริกัน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [2] อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2545). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [3] จุฑา บุรีภักดี. (2549). **การพัฒนาบุคลิกภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ.
- [4] ชุติมา บุญอยู่. (2549). **วิเคราะห์โครงสร้างภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทย ในช่วง 2 ทศวรรษ (พ.ศ. 2526 – พ.ศ.2545)**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [5] สมิทธิ์ชาติ พุมมา. (2561). ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเรื่องงานเขียนสารคดีของนิสิตวิชาโทภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยทักษิณ. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่10, (หน้า 1 – 6). วันที่ 27 – 28 มีนาคม 2561 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

เปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย Comparison of food naming strategies in the Iron Chef Thailand

นฤมล รัตนมณี^{1*} ศรีอังกการ ทาวรอริต² และ อลิสา คุ่มเคี่ยม³
Narumon Rattanamanee^{1*} Sriangkan Tawarorit² and Alisa Kumkium³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร ซึ่งเก็บรวบรวมรายชื่ออาหารในระยะเวลา 2 ปี คือ ปี พ.ศ. 2559 ถึงปี พ.ศ. 2560 จากเชฟ 5 คนที่มีสถิติชนะการแข่งขันในรายการสูงที่สุด ได้แก่ เชฟป้อม เชฟชุมพล เชฟเอียน เชฟบุญธรรม และเชฟไก่ มีรายชื่ออาหาร 165 ชื่อ ผลการวิจัยพบว่า เชฟทั้ง 5 คน มีการใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารที่แตกต่างกัน โดยเชฟป้อม เชฟชุมพล และเชฟไก่ มีกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี ซึ่งพบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน ตามลำดับ ขณะที่เชฟเอียน มีกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 4 กลวิธี พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียนมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม ตามลำดับ ส่วนเชฟบุญธรรม มีกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรงมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารที่เชฟนิยมใช้ในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย มี 3 กลวิธี คือ มีกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน ตามลำดับ ซึ่งเชฟที่มีผลชนะการแข่งขันในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทยสูงที่สุด นิยมตั้งชื่ออาหารด้วยกลวิธีการเปรียบเทียบ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบอาจมีผลต่อการชนะการแข่งขันของเชฟทำให้เชฟนิยมตั้งชื่ออาหารด้วยกลวิธีการดังกล่าว

คำสำคัญ : ชื่ออาหาร กลวิธีการตั้งชื่อ การเปรียบเทียบ การล้อเลียน

Abstract

This research article aimed to compare food naming techniques in the Iron Chef Thailand TV program A documentary research method was employed for the study Data were 165 food names given by five chefs, Chef Pom, Chef Chumphol, Chef Ian, Chef Boontham and Chef Kai, who had the highest winning record during the two - year period of B.E. 2559 – B.E. 2560 (2016 - 2017). The results of this study indicated that all five chefs used different food

¹ นิสิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ.,สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel. : 083 – 3927124. E- mail address : nrattanamanee7124@gmail.com

naming techniques. Chef Pom, Chef Chumphol and Chef Kai used three food naming techniques; the comparison food naming technique, most commonly used, followed by the direct food naming technique and the parody food naming technique respectively. Chef Ian had four food naming techniques; the parody food naming technique, most commonly used, followed by the comparison food naming technique, direct food naming technique and the questioning food naming technique respectively. Chef Boontham had three food naming techniques; the direct food naming technique, most commonly used, followed by the comparison food naming technique and the parody food naming technique respectively. Besides, the researchers found that the most three popular techniques among the chefs in the Iron Chef Thailand TV program were the comparison food naming technique, followed by direct food naming technique and the parody food naming technique respectively. The chefs who had the highest winning record in the Iron Chef Thailand TV program preferred the comparison food naming technique. It was, thus, concluded that the comparison food naming technique might result in competition winning making it popular among the winning chefs.

Keywords : food name, naming technique, comparison, parody

บทนำ

ปัจจุบัน อาหารไทยมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เพราะรับอิทธิพลในด้านวิทยาศาสตร์การอาหารและเทคโนโลยี หรืออุตสาหกรรมอาหารจากต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ จนทำให้อาหารมีการพัฒนาต่างไปจากเดิม และมีความสร้างสรรค์มากขึ้น เช่น การถนอมอาหารด้วยการทำเป็นอาหารสำเร็จรูปจากโรงงาน การนำหลักทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มาผสมผสานกับการทำอาหารโดยการนำไนโตรเจนเหลวมาเป็นส่วนประกอบของการปรุงอาหาร เป็นต้น

การทำอาหารจึงจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารโดยเฉพาะ ซึ่งผู้ที่มีความรู้ในการบริหารครัวสูงสุด หรือมีหน้าที่ประหนึ่งหัวหน้าครัว ควบคุมการทำอาหารทุกด้าน นั่นคือ เชฟ ดังนั้น อาหารแต่ละจานจึงแสดงการใช้สติปัญญา ประสบการณ์ และความมุ่งมั่นในการนำเสนอผลงานของเชฟได้เป็นอย่างดี การคิดรายการอาหารของเชฟแต่ละท่านจึงมีความโดดเด่นแตกต่างกัน นอกจากการสร้างสรรค์อาหารแล้ว สิ่งที่จะตามมาด้วย นั่นคือ ชื่อเรียกของอาหาร ซึ่งเชฟต้องใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ชื่ออาหารโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์

รายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย (IRON CHEF THAILAND) เป็นรายการอาหารที่ได้รับความนิยมจากผู้คนเป็นอย่างสูงทั้งยังได้รับรางวัลนาฏราช สาขารายการเกมโชว์ยอดเยี่ยม ประเภทรายการโทรทัศน์ 2 ปีซ้อน ได้แก่ ปี พ.ศ. 2555 และ ปี พ.ศ. 2556 [1] โดยในรายการจะมีเชฟจำนวนมากที่ได้รับเลือกให้เป็นยอดเชฟประจำรายการ ซึ่งเชฟแต่ละคนที่ทางรายการคัดเลือกมานั้น ต้องมีความชำนาญในด้านการทำอาหารที่แตกต่างกัน เช่น ชำนาญด้านอาหารไทยโดยเฉพาะ ชำนาญด้านอาหารจีนโดยเฉพาะ เป็นต้น

ผู้วิจัยเห็นว่า รายการนี้มีความโดดเด่นในการเลือกเชฟที่มีชื่อเสียงจากประเทศต่าง ๆ มาแข่งขันประลองฝีมือการทำอาหาร เพื่อพิสูจน์ว่าเชฟคนใดมีความสามารถมากกว่ากัน ทั้งยังเห็นว่า ชื่ออาหารในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย (IRON CHEF THAILAN) มีความน่าสนใจอยู่มาก เช่น อุดเปรี้ยวกินหมัก

หวาน เป็นอาหารหวาน ทำจากเนื้ปลาหมึกจุ่มซอสพริกโคชูจัง ซึ่งซอสพริกดังกล่าว เชฟได้นำโคชูจังมาบดผสมกับข้าวหมาก แล้วคลุกเคล้ากับหนวดปลาหมึกก่อนจะนำไปย่างให้สุก ทานพร้อมกับไอศกรีมหมึกรสหวาน

ชื่ออาหารดังกล่าว เป็นการเลียนสำนวนที่ว่า “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” หมายถึง อดใจไว้ก่อน เพราะหวังสิ่งที่ดีกว่าข้างหน้า เหมือนอาหารจานนี้ที่กรรมการจะต้องอดใจไว้ก่อน เนื่องจากเชฟได้จัดเสิร์ฟเป็นจานสุดท้าย ซึ่งเป็นเมนูของหวานที่ปิดท้ายได้อย่างน่าจดจำ [2]

นอกจากชื่ออาหารที่ตั้งขึ้นเพื่อเลียนสำนวนแล้ว ในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทยมีการตั้งชื่ออาหารในลักษณะอื่น ๆ มากมาย เช่น ตั้งชื่อเลียนเพลง เลียนปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เลียนละคร เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย เพื่อศึกษาว่าเชฟนิยมตั้งชื่ออาหารในลักษณะใด เพื่อดึงดูดความสนใจจากกรรมการและผู้ชม หรือมีกลวิธีการอย่างไรในการตั้งชื่อเพื่อให้อาหารจานนั้นให้มีความโดดเด่น

วิธีการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อ

1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาหาร

1.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์

1.1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อ

2. กำหนดขอบเขตการศึกษาในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย โดยกำหนดระยะเวลา 2 ปี คือ ปี พ.ศ. 2559 ถึงปี พ.ศ. 2560 เลือกเชฟจำนวน 5 คนที่มีผลชนะการแข่งขันในรายการสูงที่สุดตามลำดับ ได้แก่ 1) เชฟธนรัช ชูโต (เชฟป้อม) 2) เชฟชุมพล แจ้งไพร (เชฟชุมพล) 3) เชฟพงษ์วัช เฉลิเมกิตติชัย (เชฟเอียน) 4) เชฟบุญธรรม ภาควิธี (เชฟบุญธรรม) และ 5) เชฟณัฏฐา วิลคินสัน(เชฟโก้)

3. เก็บรวบรวมข้อมูลรายชื่ออาหารที่ปรากฏในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทยในระยะเวลา 2 ปี สามารถรวบรวมตารางการแข่งขันได้ 33 รายการ และมีรายชื่ออาหารทั้งหมด 165 ชื่อ

4. วิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่ออาหารที่ปรากฏในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทยหลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟทั้ง 5 คน เพื่อพิจารณาความนิยมในการใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟ

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย จากเชฟ 5 คน ที่มีสถิติชนะการแข่งขันในรายการสูงที่สุด มีรายชื่ออาหาร 165 ชื่อ ผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ 2 ประเด็น คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทยและการเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟ 5 คนในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. กลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย

ผู้วิจัยพบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการทั้งหมด 4 กลวิธี คือ 1) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง 2) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ 3) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน และ 4) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม ซึ่งสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟ 5 คน ในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย

กลวิธีการตั้งชื่ออาหาร													
ชื่อ เชฟ กระทะ เหล็ก	1. แบบ ตรง	2. แบบ เปรียบเทียบ		3. แบบล้อเลียน							4. แบบ คำ ถาม	รวม	
		2.1 สมบูรณ์	2.2 บางส่วน	3.1 เพลง	3.2 สำนวน	3.3 หนังสือ	ละคร	ภาพยนตร์	3.4 อาหาร	3.5 เกมและ การเล่น			3.6 ปรากฏการณ์ 3.7 ยี่ห้อสินค้า
1. ป้อม	9	2	15	3	1								30
2. ชุมพล	13		17	2			3						35
3. เอียน	9	2	9	1	6		2	1	2	2		1	35
4. บุญธรรม	15		12	2			1						30
5. ไก่	11	3	14	1	1		1	3				1	35
รวม	57	7	67	9	8		7	4	2	2	1	1	165

ตารางดังกล่าว สรุปได้ว่ากลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย มี 4 กลวิธีคือ 1) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรงจำนวน 57 ชื่อ จาก 165 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 34.6 2) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 74 ชื่อ จาก 165 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 44.8 สามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบสมบูรณ์ จำนวน 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 9.5 และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบบางส่วน จำนวน 67 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 90.5 3) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 33 ชื่อ จาก 165 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 20 สามารถจำแนกได้ 7 ประเภท ได้แก่ 3.1 เลียนเพลง จำนวน 9 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 28 3.2 เลียนสำนวน สุภาษิต จำนวน 8 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 24 3.3 เลียนชื่อหนังสือ ละคร

ภาพยนตร์ และรายการต่าง ๆ จำนวน 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 21 3.4 เลียนชื่ออาหาร จำนวน 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12 3.5 เลียนเกมและการละเล่น จำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 6 3.6 เลียนปรากฏการณ์ธรรมชาติ จำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 6 3.7 เลียนชื่อยี่ห้อสินค้า จำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 3 และ 4) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม จำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 0.6 โดยในรายมีกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟ 5 คนในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย

จากตารางแสดงผลการวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่ออาหารในประเด็นที่ 1 ผู้วิจัยสามารถนำมาเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟ 5 คนได้ดังนี้

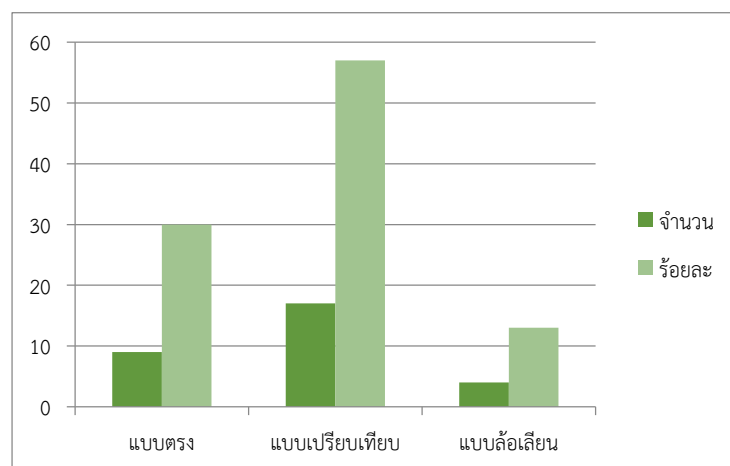
2.1 เชฟป้อม มีรายชื่ออาหาร 30 ชื่อ จาก 165 ชื่อ พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี คือ

1) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 9 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 30 เช่น ซุปชาหมูเครื่องเทศปิ้ง ขาหมูอบข้าวฉั้วฟักดอกเก็กฮวย สลัดหอยเชลล์ราดซอสเม็ดสน หอยเชลล์จากางเมียน และชาหมู่มังมีศรีสุข เป็นต้น

2) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 57 สามารถจำแนกได้อีก 2 ประเภท คือ 2.1 กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบสมบูรณ์ จำนวน 2 ชื่อ จาก 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12 ได้แก่ จากแฟรงก์เฟิร์ตถึงนานกิง และ ไหหล่ำรำลึก 2.2 กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบบางส่วน จำนวน 15 ชื่อ จาก 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 88 เช่น เป้าฮื้อมั่งกรดำจำศีล มัจฉาสองแผ่นดิน มัจฉาหลงทาง หอยเชลล์สองเกลอ และเต้าหู้ปุยมะขามกับข้าวผัดหอยเชลล์ XO เป็นต้น

3) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13 สามารถจำแนกเป็นประเภทย่อยได้อีก 2 ประเภท คือ 3.1 เลียนเพลง จำนวน 3 ชื่อ จาก 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 75 ได้แก่ เป็ดน้อยคอยรัก ขอนไม้กับชายชรา และเทพบุตรชาวดิน 3.2 เลียนสำนวน จำนวน 1 ชื่อ จาก 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 25 ได้แก่ วัวสันหลังหะหวะโดยผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแท่งแสดงกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟป้อม

ภาพที่ 1 เชฟป้อม [3]

จากแผนภูมิ สรุปได้ว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟป้อม นิยมตั้งชื่ออาหารโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบมากที่สุด จำนวน 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 9 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 30 และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13 ตามลำดับ

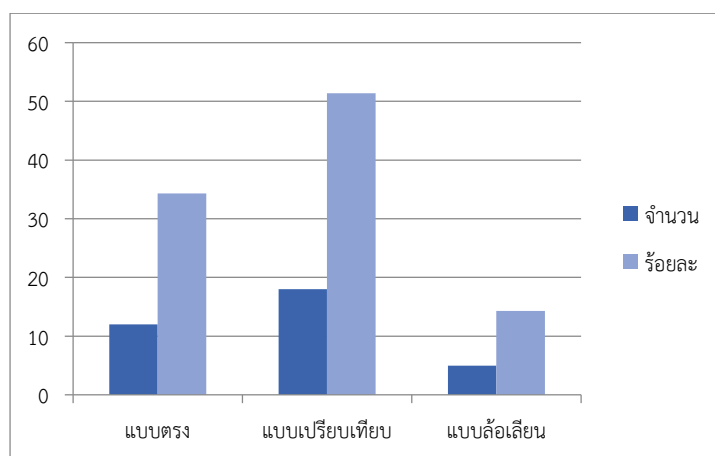
2.2 เชฟชุมพล มีรายชื่ออาหาร 35 ชื่อ จาก 165 ชื่อ พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี คือ

1) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 12 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 34.3 เช่น เจ้าพระยาเจ็ดสี แกงคั่วส้มหมู คั่วกลิ้งหมูแกงหมูใบชะมวง และสีกิจิเซียวหวาน เป็นต้น

2) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 18 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 51.4 ซึ่งพบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบบางส่วนเท่านั้น เช่น เจ้าพระยาลุยไฟ สยามลือสเตอร์ลาถูแบร์ เจ้าพระยาเพรสซิเดนท์ เสือร้องไห้คลุกฝุ่น และปลาไข่สุวรรณค์หิมพานต์ เป็นต้น

3) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 สามารถจำแนกเป็นประเภทย่อยได้อีก 2 ประเภท คือ 3.1 เลียนเพลง จำนวน 2 ชื่อ จาก 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 40 ได้แก่ ฮักบ้านเฮา และ อินโนโคคีนิกพิโรธ 3.2 เลียนหนังสือ ละคร ภาพยนตร์ และรายการต่าง ๆ จำนวน 3 ชื่อ จาก 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 60 ได้แก่ เสือน้อยร้อยล้าน โคขุนแห่งสยาม และซ่อนรักซ่อนรส โดยผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิแท่งแสดงกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟชุมพล

ภาพที่ 2 เชฟชุมพล [4]

จากแผนภูมิ สรุปได้ว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟชุมพล นิยมตั้งชื่ออาหารโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบมากที่สุด จำนวน 18 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 12 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 34.3 และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ

2.3 เชฟเอียน มีรายชื่ออาหาร 35 ชื่อ จาก 165 ชื่อ พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 4 กลวิธี คือ

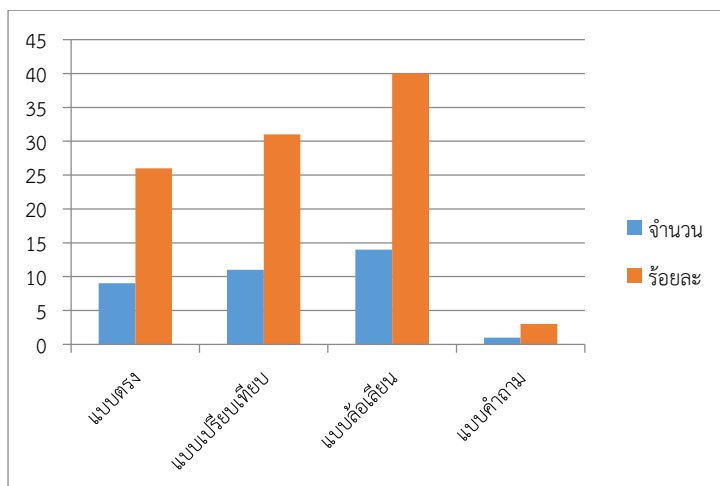
1) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 9 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 26 เช่น กินหมึกต้องดูหมึก กินข้าวกับหมึก ราวีโอลีสกึ่งแห้ง กุ้งแม่น้ำซอสกึ่งแห้ง และไอศกรีมมะม่วงน้ำปลาหวาน เป็นต้น

2) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 31 สามารถจำแนกได้อีก 2 ประเภท คือ 2.1 กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบสมบูรณ์ จำนวน 2 ชื่อ จาก 11ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 18 ได้แก่ ปิกนิกนอร์เวย์ และหาหอยโยทยา 2.2 กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบบางส่วน จำนวน 9 ชื่อ จาก 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 82 เช่น ปลากระเบนกกไข่ กระเบนหลงทาง ปูนาตะลุยปารีส กุ้งแห่งต้นลอยแพ และแตงโมคลุกฝุ่น เป็นต้น

3) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 40 สามารถจำแนกเป็นประเภทย่อยได้อีก 6 ประเภท คือ 3.1 เลียนเพลง จำนวน 1 ชื่อ จาก 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 7.1 ได้แก่ หมอกจาง ๆ และคว้น 3.2 เลียนสำนวน จำนวน 6 ชื่อ จาก 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 42.9 ได้แก่ กินอยู่กับปาก หมึกอยู่กับท้อง อดเปรี้ยวกินหมึกหวาน ปลาในหิน ปู่กันแล้วไม่แคล้วกัน ปูหมอนนอนเสื่อ และมือไม่พาย หอยรำน้า 3.3 เลียนหนังสือ ละคร ภาพยนตร์ และรายการต่าง ๆ จำนวน 2 ชื่อ จาก 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้แก่ ลับลวงพราง และไม่สิ้นไร้ไฟสวาท 3.4 เลียนชื่ออาหาร จำนวน 1 ชื่อ จาก 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 7.1 ได้แก่ พระอินทร์ลงสง 3.5 เลียนเกมและการละเล่น จำนวน 2 ชื่อ จาก 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้แก่ เล่นซ่อนหมึก และเต้าเตี้ยปูปลา 3.6 เลียนปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ จำนวน 2 ชื่อ จาก 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้แก่ ราหูนจันท์ และปูเขาไฟลาวา

4) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม จำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 3 ได้แก่ ปูจำปูอยู่ไหนโดยผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิแท่งแสดงกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟเอียน

ภาพที่ 3 เชฟเอียน[5]

จากแผนภูมิ สรุปได้ว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟเอียน นิยมตั้งชื่ออาหารโดยใช้กลวิธีการล้อเลียนมากที่สุด จำนวน 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 40รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 31กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 9 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 26 และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถามจำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

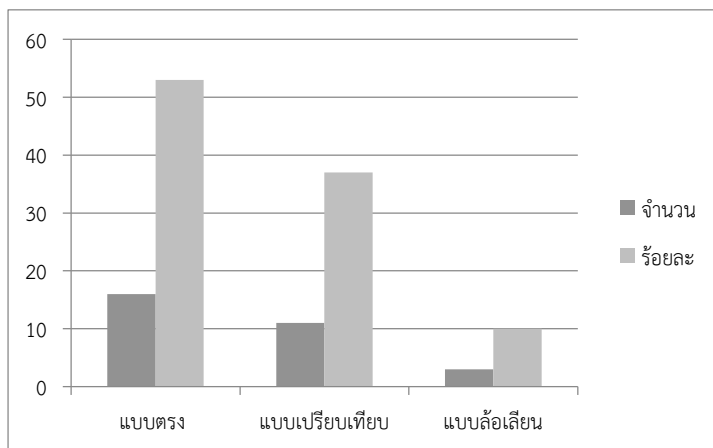
2.4 เชฟบุญธรรม มีรายชื่ออาหาร 30 ชื่อ จาก 165 ชื่อ พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี คือ

1) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 16 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 53 เช่น หลนพุทราบะในกระดอง ไข่ตุ๋นพุทราบะมะพร้าวเผา ข้าวมันชาโคลหน้าเนื้อมะพร้าวคั่ว โพนียงค้าย่างแลน และนี่แหละกุ้งญี่ปุ่น เป็นต้น

2) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 37ซึ่งพบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบบางส่วนเท่านั้น เช่น ตีนไก่ทองคำ ซุปจักรพรรดิ ชกเล็กโทโรโพนียงคั่ว กุ้งโอกินาวา ย่างซอสสตรอว์เบอร์รี่ และกุ้งญี่ปุ่นเผ็ดร้อนยกกำลังสอง เป็นต้น

3) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 10 สามารถจำแนกเป็นประเภทย่อยได้อีก 2 ประเภท คือ 3.1 เลียนเพลง จำนวน 2 ชื่อ จาก 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 67 ได้แก่ อ้ายมีเหตุผล และมีปูออกมา 3.2 เลียนหนังสือ ละคร ภาพยนตร์ และรายการต่าง ๆ จำนวน 1 ชื่อ จาก 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 33 ได้แก่ สดัก ป.6 พันล้านโดยผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิแท่งแสดงกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟบุญธรรม

ภาพที่ 4 เชฟบุญธรรม[6]

จากแผนภูมิ สรุปได้ว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟบุญธรรม นิยมตั้งชื่ออาหารโดยใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรงมากที่สุด จำนวน 16 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 53รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 37และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียนจำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 10ตามลำดับ

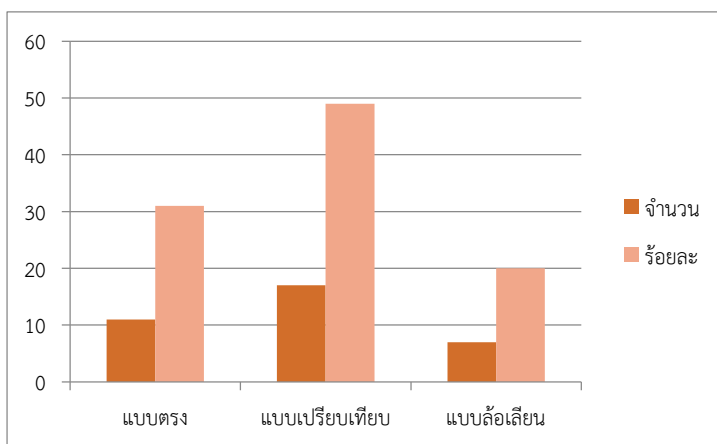
2.5 เชฟไก่ มีรายชื่ออาหาร 35 ชื่อ จาก 165 ชื่อ พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี คือ

1) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง จำนวน 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 31 เช่น โอเมก้าทรีดีต่อสมอง อมยิ้มโลลี่ป๊อป ตับตกเฉียงใต้ สตรอว์โฮตาเตะ และฟรอสตีสโนว์แมน เป็นต้น

2) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ จำนวน 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 49 สามารถจำแนกได้อีก 2 ประเภท คือ 2.1 กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบสมบูรณ์ จำนวน 3 ชื่อ จาก 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 18 ได้แก่ เด็กซ่าทะลุยบาร์ตี้ วอลดอร์ฟเดอะคิดส์ และอยากเป็นหอยทาก 2.2 กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบบางส่วน จำนวน 14 ชื่อ จาก 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 82 เช่น พัวกราหลงป่า สะตอมรกตซูป ราสเบอร์รี่ทองปารีส เบอร์รี่ในสายหมอก และสอยทุเรียน เป็นต้น

3) กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 20 สามารถจำแนกเป็นประเภทย่อยได้อีก 5 ประเภท คือ 3.1 เลียนเพลง จำนวน 1 ชื่อ จาก 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้แก่ เอปี่เด็กดีกินผัก 3.2 เลียนสำนวน จำนวน 1 ชื่อ จาก 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้แก่ ตับดำดิน 3.3 เลียนหนังสือ ละคร ภาพยนตร์ และรายการต่าง ๆ จำนวน 1 ชื่อ จาก 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้แก่ สตรอว์เบอร์รี่สลักร่าง 3.4 เลียนชื่ออาหาร จำนวน 3 ชื่อ จาก 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 42.8 ได้แก่ ตับปักกิ่ง ตับสีกมก้น และนางรมคาราโอเกะ 3.5 เลียนชื่อยี่ห้อสินค้า จำนวน 1 ชื่อ จาก 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ได้แก่ สตรอว์เบอร์รี่ตุ๋มตุ๋มโดยผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

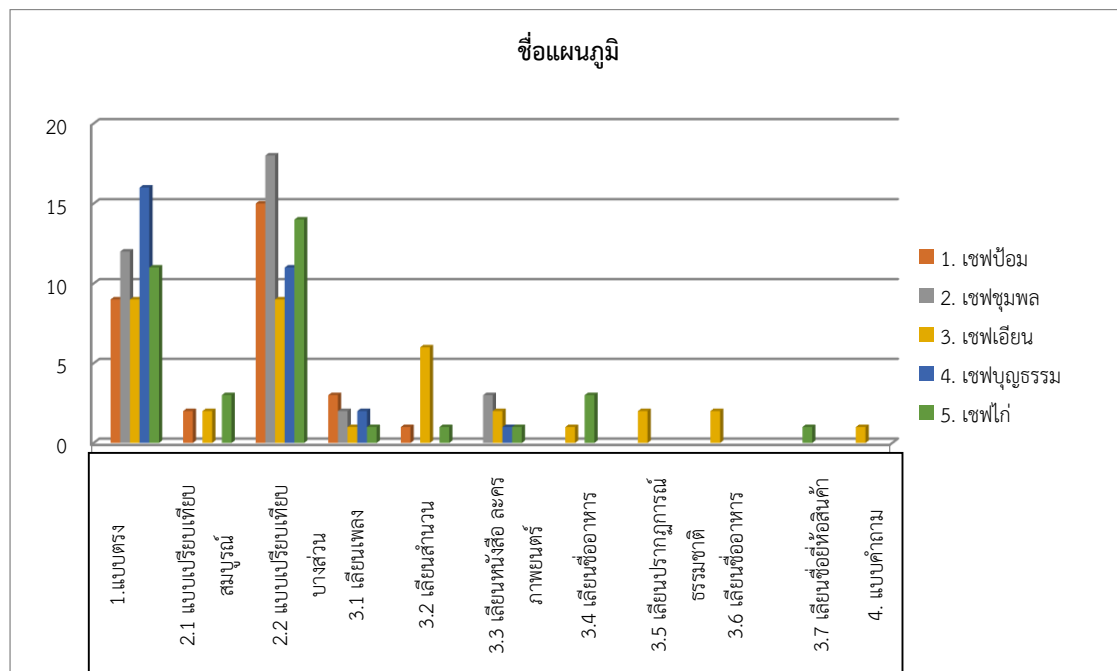
แผนภูมิที่ 5 แผนภูมิแท่งแสดงกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟไก่

ภาพที่ 5 เชฟไก่ [7]

จากแผนภูมิ สรุปได้ว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟไก่ นิยมตั้งชื่ออาหารโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบมากที่สุด จำนวน 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรงจำนวน 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 31 และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน จำนวน 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟทั้ง 5 คน ในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก โดยผู้วิจัยได้ทำเป็นแผนภูมิตารางเพื่อเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารอย่างชัดเจนไว้ดังนี้

แผนภูมิที่ 5 แผนภูมิแท่งแสดงผลการเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟ 5 คน ในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย

แผนภูมิดังกล่าว สรุปได้ว่า เชฟเอียนมีการใช้กลวิธีในการตั้งชื่ออาหาร 4 กลวิธี คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียนมากที่สุด รองลงมาคือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม ตามลำดับ ขณะที่เชฟป้อม เชฟชุมพล และเชฟไก่อ มีกลวิธีในการตั้งชื่ออาหารในลักษณะเดียวกัน จำนวน 3 กลวิธี คือ มีกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน ตามลำดับ ส่วนเชฟบุญธรรม มีกลวิธีในการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี คือกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน ตามลำดับ

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ว่าเชฟทั้ง 5 คน มีการใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารที่แตกต่างกันโดยเชฟป้อมเชฟชุมพล และเชฟไก่อ มีกลวิธีในการตั้งชื่ออาหารเช่นเดียวกัน กล่าวคือ เชฟทั้ง 3 คนใช้กลวิธีในการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี โดยมีกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน ตามลำดับ โดยสาเหตุที่พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุด เนื่องจาก ชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบเป็นชื่อที่จะทำให้คณะกรรมการ ผู้ชิม รวมถึงผู้รับชมผ่านทางโทรทัศน์มีความสนใจต่ออาหารนั้น ๆ มากขึ้น ทั้งยังช่วยให้เกิดจินตนาการต่ออาหารดังกล่าวได้เป็นอย่างดี เนื่องจาก ชื่ออาหารในกลุ่มนี้ เป็นการตั้งชื่อโดยใช้คำที่มีความหมายนัยตรงปรากฏร่วมกับคำที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ หรืออาจเป็นกลุ่มคำที่ใช้ความหมายเปรียบเทียบทั้งหมด ซึ่งทำให้ชื่ออาหารดูน่าสนใจ เพราะส่วนหนึ่งผู้ชิมจะทราบได้ทันทีว่าหมายถึงอะไร และอีกส่วนหนึ่งผู้ชิมต้องมีการจินตนาการจากชื่อหรือสิ่งที่เห็นในงานอาหาร ก่อนจะใช้ความคิดในการหาความหมายเชิงเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ รอบกาย

ให้สอดคล้องกับอาหาร ดังนั้น การตั้งชื่ออาหารเช่นนี้ จึงเป็นการสร้างความสนุกสนานแก่คณะกรรมการ ผู้ชม และผู้ชมได้ดี

ขณะที่เชฟเอียน มีกลวิธีในการตั้งชื่ออาหาร 4 กลวิธี โดยเชฟเอียนจะให้ความสำคัญกับการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียนมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม ตามลำดับซึ่งสาเหตุที่พบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียนมากที่สุด อาจเนื่องมาจากชื่อดังกล่าวล้วนมีความนิยมหรือเป็นที่รู้จักกันดีแล้วทั้งชื่อเพลงหรือสำนวน จึงทำให้เชฟนำมาตั้งเป็นชื่ออาหารเพื่อดึงดูดความสนใจจากคณะกรรมการ

เชฟบุญธรรม พบกลวิธีในการตั้งชื่ออาหาร 3 กลวิธี โดยมีกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรงมากที่สุด รองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน ตามลำดับซึ่งสาเหตุที่เชฟใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรงมากที่สุด เนื่องจากการตั้งชื่ออาหารแบบตรง สามารถสื่อสารต่อคณะกรรมการ ผู้ชม และผู้ชมได้ง่าย เพราะจะทราบได้ทันทีว่าอาหารจานนั้น ๆ มีส่วนผสมของอะไร หรือทำมาในลักษณะใดและเป็นชื่ออาหารที่นิยมกันโดยทั่วไป

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารที่พบในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทยมีทั้งหมด 4 กลวิธี โดยมีกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุดรองลงมา คือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน และ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม ตามลำดับ ซึ่งผลปรากฏว่าเชฟโดยส่วนใหญ่นิยมใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมากที่สุดถึง 3 คน กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง 1 คน และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม 1 คน ผู้วิจัยเห็นว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบที่นิยมมากที่สุดนั้นค่อนข้างมีผลต่อการแข่งขันของเชฟ เนื่องจากเกณฑ์การประเมินมีทั้งหมด 3 เกณฑ์ คือ 1) ด้านรสชาติความอร่อย 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์และการตกแต่งสวยงาม 3) การดึงดูดสายตาของวัตถุดิบหลักได้อย่างครบถ้วน [8] โดยหนึ่งในเกณฑ์การประเมินอาหารของคณะกรรมการ มีความสอดคล้องกันระหว่างประเด็นความคิดสร้างสรรค์และการตกแต่งสวยงามของอาหารกับกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ เพราะการตั้งชื่ออาหารด้วยกลวิธีการเปรียบเทียบนั้น จำเป็นต้องแสดงความสามารถในการจัดจาน หรือการตกแต่งอาหารให้สวยงาม เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างชื่ออาหารกับอาหารที่ถูกจัดเสิร์ฟ วิธีการดังกล่าวจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นความคิดสร้างสรรค์ของเชฟได้เป็นอย่างดี การใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบจึงพบมากในรายการเชฟกระทะเหล็กประเทศไทย เพราะเป็นส่วนที่ทำให้เชฟผู้เข้าแข่งขันได้รับผลชนะการแข่งขันได้ ทั้งยังพบว่าเชฟป้อม ซึ่งเป็นเชฟที่มีผลการชนะในรายการสูงสุดจัดอยู่ในกลุ่มเชฟที่นิยมตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบกับ ผู้วิจัยจึงกล่าวได้ว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบมีส่วนทำให้เชฟผู้เข้าแข่งขันชนะการแข่งขัน

สรุปผลการวิจัย

การเปรียบเทียบกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟทั้ง 5 คนในรายการเชฟกระทะเหล็กค่อนข้างมีความโดดเด่นและแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยเชฟเอียนจะมีการใช้กลวิธีการตั้งชื่ออาหารในรายการมากที่สุดจำนวน 4 กลวิธี โดยมีกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียนมากที่สุดรองลงมาคือ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบคำถาม ตามลำดับ ขณะที่เชฟอีก 4 คน ได้แก่ เชฟป้อม เชฟชุมพล เชฟโก้ และเชฟบุญธรรม ใช้กลวิธีในการตั้งชื่ออาหารจำนวน 3 กลวิธี คือ

กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบเปรียบเทียบ กลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบตรง และกลวิธีการตั้งชื่ออาหารแบบล้อเลียน โดยเชฟป้อม เชฟชุมพล และเชฟไก่จะนิยมตั้งชื่ออาหารด้วยกลวิธีแบบเปรียบเทียบมากที่สุด ส่วนเชฟบุญธรรมจะนิยมตั้งชื่ออาหารโดยใช้กลวิธีแบบตรงมากที่สุดซึ่งกลวิธีการตั้งชื่ออาหารของเชฟนั้นมีผลต่อการแข่งขันในรายการ เพราะเป็นการแสดงความคิดสร้างสรรค์ของเชฟที่ได้นำเสนอผ่านอาหารในรูปแบบต่าง ๆ การตั้งชื่ออาหารจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เชฟมีผลชนะการแข่งขัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] CH7SHOWS. (2557). คิทเชนสเตเดียมไฟลุก สองเชฟโลกปะทะสุดดุเดือด. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://shows.ch7.com/detail/82165>.
 - [2] ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
 - [3] Sanook. (2556). เชฟกระทะเหล็ก-ไทย ดุ เด็ด เผ็ด มัน เฟิร์น-บอล ตามหาวัตถุดิบ..สุดขอบโลก!. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.sanook.com/movie/36388/>.
 - [4] MGR Online. (2555). ผมทำอาหารได้ดีที่สุด! “เชฟกระทะเหล็ก ชุมพล แจ้งไพร”. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562, จาก <https://mgronline.com/live/detail/9550000122189>.
 - [5] CH7SHOWS. (2560). เชฟกระทะเหล็ก”มันส์หยด! สักไร่ภูเกนต์ “เชฟเพ็ญ” จัดหนักทำวัตถุดิบ “เชฟเอียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.ch7.com/shows/detail/242477>.
 - [6] แนวหน้า. (2562). 'เชฟกระทะเหล็ก' เปิดศึกอาหารแดนซาบัวร์ 'เชฟนู' โชว์ไม้เด็ดหวังโค่น 'เชฟบุญธรรม'. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.naewna.com/entertain/398081>.
 - [7] CH7SHOWS. (2560). “เชฟกระทะเหล็ก” เดือดพล่านศึก 2 สาว / “เชฟตึกตา” ทำชิงความเป็นหนึ่ง “เชฟไก่”. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.ch7.com/shows/detail/231420>.
 - [8] IRON CHEF THAILAND. (2561). Our Story เกี่ยวกับ Iron Chef Thailand. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://www.facebook.com/pg/ironchefthailand/about/?ref=pageinternal>.
- Iron chef Thailand. iron chef thailand 2559 - 2560. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก https://www.youtube.com/results?search_query=iron+chef+thailand+2559-2560.

การใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชาตาหาข้าวเปลือกของ กาละแมร์ พัชรศรี
Language Use in Articles in the Chay Ta Ha Khaw Pluak Column by Kalamare
Phatcharasri

ปัทมวรรณ กิมแก้ว^{1*} ประภัสสร ภัทรนาวิก² และฉันทส ทองช่วย³
Pattamawan Kimkaew^{1*} Prapassorn Phatranavik² and Chanthas Thongchuay³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชาตาหาข้าวเปลือกของ กาละแมร์ พัชรศรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาและลักษณะการใช้ภาษา โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลบทความจากสื่อออนไลน์เว็บไซต์ www.matichonweekly.com ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม – 28 ธันวาคม พ.ศ. 2561 รวมบทความทั้งสิ้น 52 บทความ ผลการศึกษาด้านเนื้อหาในบทความชาตาหาข้าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี พบว่า มี 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 2) เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการใช้ชีวิต 3) เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับความรัก 4) เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องวงการบันเทิง ส่วนด้านลักษณะการใช้ภาษา พบว่า มี 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้ภาษาระดับภาษาพูด 2) การใช้ภาษาต่างประเทศ 3) การใช้ประโยค 4) การใช้สำนวน 5) ทำนองเขียน ซึ่งลักษณะเนื้อหาและการใช้ภาษาทั้งหมดนี้ล้วนสะท้อนให้เห็นความเป็นเอกลักษณ์ของตัวผู้เขียนเองที่มีการใช้ภาษาในระดับภาษาพูดในการเขียนถึงเรื่องราวประสบการณ์ และทัศนคติที่ผู้เขียนได้พบเจอมาถ่ายทอดอย่างเข้าใจได้ง่าย

คำสำคัญ : การใช้ภาษา คอลัมน์ชาตาหาข้าวเปลือก กาละแมร์ พัชรศรี

Abstract

This research article analyzed language use in the Chay Ta Ha KhawPluak column by Kalamare Phatcharasri aiming to examine the contents and the way the language was used. The researchers collected data from 52 articles from the online media, website www.matichonweekly.com, during 5 January - 28 December, 2018. The results of the study showed that the contents of the articles in Chay Ta Ha Khaw Pluak column of Kalamare Phatcharasri were divided into 4 categories; 1) tourism, 2) life styles, 3) love, and 4) entertainment society. Regarding Language use, It was revealed that in five styles of language were used; 1) spoken language, 2) foreign language, 3) sentences, 4) idioms, and 5) written language. The contents of the articles and the way the language was used reflected distinct personality of the author who preferred using a spoken language in her written work. This was

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ดร., สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author: Tel... 0937379561 E-mail address: pattamawanpatta2539@gmail.com

regarded as a technique to make the readers understand stories easily, experiences and attitude conveyed by the author.

Keywords: language use, Chay Ta Ha Khaw Pluak Column , Kalamare Phatcharasri

บทนำ

มติชนสุดสัปดาห์เป็นนิตยสารที่นำเสนอข่าวสารตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งมีการนำเสนอออกมาในหลายรูปแบบ เช่น ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวการเมือง รวมถึงคอลัมน์สัปดาห์ที่มีบทความงานเขียนประเภทต่าง ๆ ประจำอยู่ในคอลัมน์ บทความในมติชนสุดสัปดาห์ มักเป็นบทความจากนักเขียนหรือคนดังในสังคม เช่น คำ ผกา ที่เขียนบทความคอลัมน์คำผกา คมกฤษ อยู่เต็กเค่ง เขียนคอลัมน์ผี-พราหมณ์-พุทธ และการเกด ศรีปริญญาศิลป์ เขียนคอลัมน์อาณาจักรใจ ฯลฯ โดยนักเขียนเหล่านี้มักเขียนบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง ศิลปะ ศาสนา และข้อเสนอแนะในเรื่องราวต่างๆ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นต้น

พัชรศรี เบญจมาศ หรือ กาละแมร์ เป็นนักเขียนคนหนึ่งเขียนบทความลงตีพิมพ์ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ที่มีผลงานการเขียนหนังสือ ในปี พ.ศ. 2545 ที่ได้รับความนิยมโด่งดังเป็นอย่างมาก จากเรื่องกายกรรมบนเส้นตาย ผู้ชายเลวกว่าหมาและไม่ได้มาจากดาวอังคาร ซึ่งเป็นงานเขียนที่ได้รับการวิจารณ์เป็นอย่างมากเช่นกัน ในขณะนั้น จากผู้อ่านเพศชาย แต่พัชรศรี เบญจมาศก็ได้สร้างสรรค์ผลงานด้านการเขียนออกมาอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น งานเขียนในคอลัมน์สัปดาห์นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ มาร์ ดีมานด์ ลิซ่า discazine และ มติชนสุดสัปดาห์คอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือก [1]

บทความคอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือกเป็นบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งที่น่าสนใจระหว่างการเดินทาง และเล่าถึงการทำงานการใช้ชีวิตพร้อมคิดแง่คิดในการดำรงชีวิต และเรื่องความรัก ตามที่กาละแมร์ พัชรศรีได้ไปท่องเที่ยว โดยการแสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดออกมาในรูปแบบงานเขียนที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่าย เพราะมีการใช้ภาษาในลักษณะที่แฝงอารมณ์ความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อเรื่องราวจากที่ผู้เขียนประสบจนกลายเป็นภาพจำของผู้อ่าน หรือผู้ติดตามคอลัมน์ และมีการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ เนื่องจากบทความชายตาหาข้าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรีเป็นงานเขียนที่ต้องการให้ทราบถึงเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้รับจากการเดินทางท่องเที่ยวหรือเคยไปอยู่สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง โดยมุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านเกี่ยวกับสภาพของสถานที่ ความเป็นอยู่ของผู้คน วัฒนธรรม และให้ทราบถึงการใช้ชีวิตของผู้เขียนได้เองจากการอ่าน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือกของ กาละแมร์ พัชรศรี เพื่อให้ทราบเนื้อหาและลักษณะการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือกที่กาละแมร์ พัชรศรีได้เขียนลงในคอลัมน์สัปดาห์ของมติชนสุดสัปดาห์

วิธีการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือกของ กาละแมร์ พัชรศรี ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากแหล่งข้อมูลในการศึกษา 2 แหล่ง ดังนี้

1.1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลงานเขียนบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี จากมติชนสุดสัปดาห์ ที่มีการลงไว้ในเว็บไซต์ของมติชนสุดสัปดาห์ www.matichonweekly.com ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม – 28ธันวาคม พ.ศ. 2561 รวมบทความทั้งสิ้น 52 บทความ

1.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ บทความ เอกสาร รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการใช้ภาษาด้านการใช้คำ สำนวน และทำนองเขียน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาที่ปรากฏในบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี คือ เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการใช้ชีวิต บุคคลทั่วไป สังคม เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับความรัก และเนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องวงการบันเทิง รวมถึงการวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาในบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี คือ การใช้ภาษาระดับภาษาพูด การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้ประโยค การใช้สำนวน และทำนองเขียน

3. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

4. เสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ขยาดหาข่าวเปลือกของ กาละแมร์ พัชรศรี สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านลักษณะเนื้อหาที่ปรากฏในบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี ผู้วิจัยสามารถจัดกลุ่มเนื้อหาตามที่ได้พบในบทความได้ทั้งหมด 4 ลักษณะ คือ

1.1 เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในการวิเคราะห์บทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี ผู้วิจัยสามารถแยกประเภทย่อยเนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้

1.1.1 เนื้อหาที่นำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญหรือสถานที่น่าเที่ยวไว้ เช่น Daio Wasabi farm ในประเทศญี่ปุ่น และเจดีย์เขาดากอง ในประเทศพม่า เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นจุดเด่นหรือจุดไฮไลต์ของการเดินทางไปท่องเที่ยวครั้งนั้นๆ ดังนั้นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญหรือสถานที่น่าเที่ยว มากล่าวอาจเป็นเพราะสถานที่เหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ของเมืองหรือประเทศ หรืออาจเพราะมีความสวยงาม และเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว ดังตัวอย่าง บทความเรื่องไปญี่ปุ่น ครั้งที่ล้าน

“...โอกินาวาจะดูสบายๆ มากกว่าเมืองอื่นๆ ด้วยเป็นเมืองติดทะเลเป็นเมืองตากอากาศ หรือมีชาวต่างชาติเยอะก็ไม่แน่ใจทำให้เมืองนี้ดูสนุกและมีสีสันกว่าญี่ปุ่นที่เคยเห็น อาจเพราะมีทหารอเมริกันมาอยู่นานแล้วก็ไปได้ วัฒนธรรมบางอย่างก็อาจซึมซับมาโดยรวมๆ แล้วเป็นเมืองที่มีเสน่ห์และสนุกมากค่ะ”[11]

เนื้อหาข้างต้นนี้ กล่าวถึงเมืองโอกินาวาที่เป็นเมืองที่มีเสน่ห์ของประเทศญี่ปุ่นเมืองหนึ่ง เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับทะเล หรือเป็นเมืองที่ชาวต่างชาติอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากจนทำให้เมืองโอกินาวา

เป็นเมืองที่มีสีสันอีกเมืองหนึ่ง และได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวด้วยเหตุที่ว่าเมืองโอกินาวาเป็นเมืองตากอากาศที่ดีที่สุด

1.1.2 เนื้อหาที่นำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรม เป็นการเล่าถึงความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของผู้คนในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การกล่าวถึงวัฒนธรรมในกาปฏิบัติก่อนเข้าวัดในประเทศพม่า โดยผู้เขียนได้พูดถึงการเข้าวัดในประเทศพม่าที่ต้องแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อย ไม่ใส่กางเกง กระโปรงสั้น และไม่ใส่เสื้อสายเดี่ยว เป็นต้น ดังตัวอย่าง บทความเรื่องไปพุกามงดมตระการตา

“...คราวนี้พุ่งไปที่เมืองพุกาม เมืองแห่งทะเลเจดีย์ อยากไปเห็นด้วยตาตัวเองสักครั้ง อยากไปเห็นความศรัทธาของชาวพม่าที่มีต่อพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยอดีต พมานั้นฉันไปหลายครั้งแล้ว ชอบและประทับใจทุกครั้งและครั้งนี้ก็เช่นกัน...การจะเข้าวัดที่พม่า เราต้องแต่งตัวสุภาพเรียบร้อย ไม่ใส่กางเกง กระโปรงสั้น ไม่ใส่สายเดี่ยวและต้องถอดรองเท้า ถอดตั้งแต่จะเดินเข้าวัดเลยทีเดียว...” [11]

เนื้อหาข้างต้นนี้ กล่าวถึงวัฒนธรรมในกาปฏิบัติก่อนเข้าวัดในประเทศพม่า โดยผู้เขียนได้พูดถึงการเข้าวัดในประเทศพม่าที่ต้องแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อย ไม่ใส่กางเกง กระโปรงสั้น และไม่ใส่เสื้อสายเดี่ยว อีกทั้งทุกคนยังต้องถอดรองเท้าตั้งแต่ก่อนจะเดินเข้าไปในวัด เพราะชาวพม่ามีความศรัทธาต่อพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยอดีต จึงมีกฎระเบียบในการเข้าวัด

1.1.3 เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับอาหารตามสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่ขึ้นชื่อหรือได้รับความนิยมในสถานที่ท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศตามสถานที่นั้นๆ เช่น การกล่าวถึงไอศกรีมที่ขึ้นชื่อของย่านเมืองเก่าจังหวัดภูเก็ตคือ บีโกหมอย และการกล่าวถึงความอร่อยของหมูสามชั้นที่มีชื่อเสียงโด่งดังในเมืองโอกินาวาที่อยู่ทางตอนใต้ของประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น ดังตัวอย่าง บทความเรื่องภูเก็ตโคตรอร่อย

“...ร้านไอศกรีมเลื่องชื่อ อย่าง Tory’s ice cream ที่อยู่ในย่านเมืองเก่าเราได้ยินชื่อมานานมาก จะเข้าไปกินหลายครั้งก็พลาดทุกทีครั้งนี้เราตั้งใจไปเลยละ ได้โต๊ะอย่างเหลือเชื่อ เพราะที่นี้ดังมากคนแน่นตลอดขนาดเราไปวันศุกร์คนยังเต็มร้านเลยละ สิ่งที่ชอบมากคือเมนูที่ชื่อว่า “บีโกหมอย” มันเป็นไอศกรีมกะทิสดที่กินกับข้าวเหนียวดำที่อยู่รอบๆ อันนี้กินแล้วยืน ปรบมือเลย...” [11]

เนื้อหาข้างต้นนี้ กล่าวถึงไอศกรีมที่ขึ้นชื่อของย่านเมืองเก่าจังหวัดภูเก็ตคือ บีโกหมอย โดยบรรยายลักษณะส่วนผสมของไอศกรีมบีโกหมอยว่าเป็นไอศกรีมกะทิสดที่มีข้าวเหนียวดำอยู่รอบๆ ที่มีความอร่อยและได้รับความนิยมในการรับประทานไอศกรีมนี้

1.1.4 เนื้อหาที่นำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติเมืองหรือประวัติสถานที่ และตำนานที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้น เช่น

ประวัติของ Mont Saint-Michel มหาวิหารกลางน้ำที่อยู่บนเกาะกลางทะเล ในประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น ดังตัวอย่าง บทความเรื่องพัฒนาการชีวิต

“...วันที่เดินทางไปที่ Mont Saint-Michel มหาวิหารกลางน้ำที่อยู่บนเกาะกลางทะเล ของเมืองนอร์ม็องดี ประเทศฝรั่งเศส ทำให้คิดเรื่องนี้ขึ้นมาประวัติของที่นี่นั้นเกิดจากมีเทวทูตชื่อเซนต์มิเชลมาเข้าฝันนักบวชท่านหนึ่งถึง 3 ครั้งให้สร้างวิหารนี้ขึ้นมา โดยในฝันเทวทูตใช้นิ้วจิ้มศีรษะนักบวชท่านนี้ด้วย พอตื่นมาก็เห็นเป็นรอยนิ้วอยู่ที่ศีรษะของตัวเองเลย คิดว่านี่คือเรื่องจริงการก่อสร้างจึงเกิดขึ้น...” [11]

เนื้อหาข้างต้นนี้ มีการกล่าวถึงประวัติของ Mont Saint-Michel มหาวิหารกลางน้ำที่อยู่บนเกาะกลางทะเล ในประเทศฝรั่งเศส โดยกล่าวถึงสาเหตุที่ได้สร้างวิหารนี้ขึ้นมา ซึ่งเทวทูตเซนต์มิเชลมาเข้าฝันนักบวชให้สร้างวิหารนี้ขึ้นมา ประวัติศาสตร์ดังกล่าวนี้คล้ายประวัติของเมืองนอร์ม็องดีประเทศฝรั่งเศส

1.2 เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการใช้ชีวิต บุคคลทั่วไป สังคม

เนื้อหาที่นำเสนอข้อมูลโดยการเล่าถึงชีวิตและไลฟ์สไตล์ชีวิตของผู้เขียนที่ผ่านมา และให้ทรรศนะต่อการใช้ชีวิตโดยเป็นการถ่ายทอดที่ให้อ่านมองถึงการวางแผนเป้าหมายในชีวิต และการมีสติ ปัญญา ที่สามารถการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ ซึ่งเนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการใช้ชีวิตกับบุคคลทั่วไป ที่ปรากฏในบทความขายตาหาข้าวเปลือกของกาละแมร์ พัทธศรี ได้แก่ เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการมีสติในการดำเนินชีวิต เช่น การกล่าวถึงการใช้ชีวิตที่ไร้สติ ที่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจปัญหาและเรื่องราวในชีวิต เป็นต้น เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับการรู้เพื่อจุดหมาย เช่น การกล่าวถึงการหาจุดสมดุลของชีวิตที่สามารถพาไปยังเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการทำทุกอย่างในชีวิตให้ถึงจุดสุดยอด และเต็มที่กับมันให้สุด เป็นต้น ดังตัวอย่างบทความเรื่องแ่งงามในความทุกข์

“...ทุกครั้งที่เกิดเรื่องราวในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตาม ในเวลาต่อมามันจะทำให้ชีวิตฉันดีขึ้น เพราะฉันจะหาเป้าหมายใหม่ๆ ให้ชีวิต ซึ่งแน่นอนว่าเราต้องเป็นเรื่องดีๆ ไม่ใช่เรื่องการทำไปงั้นๆ ทำมาเวลา ทำเพื่อประชด เพราะมันจะตอกย้ำและย้ำเราให้แย่งเพราะฉะนั้น “สติ” จึงสำคัญมาก ไม่ต้องทำเพื่อจะให้คนที่ทำเราเจ็บปวดหรือกลั่นแกล้งเรา หรือทำไม่ดีกับเราให้ได้ผลอะไรก็ตาม เราไม่ต้องนึกถึงเขาให้มาซ้ำเติมในใจเราอีก เราแค่ทำในส่วนชีวิตของเราให้ดี แค่นั้นพอ...” [11]

เนื้อหาข้างต้นนี้ ผู้เขียนได้กล่าวถึงการมีสติ ซึ่งสติมีความสำคัญที่จะสามารถระงับอารมณ์ และสามารถให้เรามีเป้าหมายในชีวิตที่แน่นอน ไม่ใช่ทำไปเพื่อฆ่าเวลา ประชดชีวิต และทำไปเพื่อสนุกเพราะมันจะตอกย้ำให้ชีวิตเราให้แย่ง ดังนั้นการมีสติ สามารถทำให้เราไม่เจ็บปวดและยังส่งผลดีต่อชีวิตของเราได้

1.3 เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับความรัก

เนื้อหาที่นำเสนอพรรณนาความรักในแง่มุมต่างๆ ที่เล่าผ่านจากความรู้สึกของผู้เขียนเอง เช่น ความรักในการทำงาน ความรักของคนในครอบครัว และการให้ข้อคิดในเรื่องของความรัก ความรักในการ

ทำงาน คือ การรักในการทำงานกับสิ่งที่ตนเองชอบ และความรักความผูกพันของเจ้านายกับลูกน้อง ดังตัวอย่าง บทความเรื่องอเจ้าเขย่าข้อ 3

“...นับจากวันนั้นจนถึงวันนี้ ฉันทำงานช่อง 3 มา 21 ปีแล้ว ยาวนาน...กินไปครึ่งชีวิตทีเดียว นั่นหมายความว่า ไม่ใช่แค่ความรัก ไม่ใช่แค่ความผูกพัน แต่ที่นี้เหมือนบ้าน เหมือนครอบครัวทุกสิ่งในโลกย่อมมีวันดี มีวันร้าย มีวันขึ้นและมีวันลง ช่อง 3 ก็เป็นอย่างนั้นเช่นกัน แต่ไม่ว่าวันใด ฉันก็ยังรักและรักดีกับช่อง 3 เสมอไม่ได้มาเอออวยตัวเอง หรือมาประจบประแจงใคร อยู่มาขนาดนี้ เจ้านายเขารู้ เขาเห็นอยู่แล้วว่าใครเป็นใคร และเพราะเจ้านายรู้เห็นนี้แหละ ยิ่งทำให้เรารัก เคารพ นอกจากเขาจะมีพระคุณกับเรา เรายังรักเขาเหมือนคนในครอบครัว...” [11]

เนื้อหาข้างต้นพูดถึงความรักในงานที่ชอบ โดยการทำงานย่อมเกิดจากสิ่งที่คุณรัก และความผูกพันของเจ้านายกับลูกน้อง เพราะการให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีความเคารพต่อกัน และการจงรักภักดีต่อผู้ใหญ่และหน้าที่ของตัวเอง จะทำให้เกิดความรักในการทำงานร่วมกันเพราะเปรียบเสมือนความรักของคนในครอบครัว

1.4 เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องวงการบันเทิง

เนื้อหาที่นำเสนอข้อมูลโดยกล่าวถึงรายการทีวี หรือความโด่งดังของละคร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ความโด่งดังของละครบุพเพสันนิวาสที่มีคนจำนวนมากให้ความนิยม และสนใจเป็นพิเศษในการเรียนแบบพฤติกรรมตามตัวละครภายในเรื่อง เป็นต้น ดังตัวอย่าง บทความเรื่องอดีตปะป๋อง...เจ้าคะ

“...ความแรงของละครบุพเพสันนิวาสยังคงมาแรงอย่างต่อเนื่อง แถมยังแรงครอบคลุมในทุกพื้นที่ นอกจากคนดูจะเพิ่มขึ้นในทุกสัปดาห์แล้ว ตัวละครในเรื่องก็ได้รับอานิสงส์กันไปเต็มๆ อาฟเตอร์ช็อกหลังละครออกอากาศเพียงไม่กี่ตอน ทำให้ทั้งประเทศลุกขึ้นมาทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับละครเช่น การใส่ชุดไทย โดยเฉพาะเมืองประวัติศาสตร์อย่างอยุธยา มีการจัดงานในทุกวันเสาร์-อาทิตย์คนแห่ไปกินก๋วยเตี๋ยวหลังจากที่เห็นแม่พระเอกกินอย่างเอามั่นมะม่วงน้ำปลาหวานขายหมดเกลี้ยง หลังจากที่นางเอกทำในละครคนลุกขึ้นมาแต่งชุดไทยไปตามสถานที่ต่างๆ เพื่อถ่ายรูป และดูเป็นเรื่องอินเทรนด์ ดูทันสมัยขึ้นมา...”[11]

เนื้อหาข้างต้นนี้ เป็นบทความที่กล่าวถึงเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความโด่งดังของละครบุพเพสันนิวาสที่มีคนจำนวนมากให้ความนิยมสนใจเป็นพิเศษ ในการเรียนแบบพฤติกรรมตามตัวละครภายในเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งชุดไทย การแห่ไปกินก๋วยเตี๋ยวตามตัวละครเอกของเรื่อง และการทำน้ำจิ้ม น้ำปลาหวานรับประทานกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าละครบุพเพสันนิวาสเป็นละครที่สร้างรายได้และยอดคนดูเยอะที่สุดในการรับชม

2. ด้านลักษณะการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ขำตาทหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี
ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 การใช้ภาษาระดับภาษาพูด ในการวิเคราะห์บทความขำตาทหาข่าวเปลือกของกาละแมร์
พัชรศรี ผู้วิจัยพบการใช้ภาษาระดับภาษาพูด มีดังนี้

2.1.1 การใช้ภาษาราวกับผู้เขียนกำลังพูดกับผู้อ่าน เป็นลักษณะภาษาที่เป็นการสื่อสารกับผู้อ่านโดยตรง เพื่อบอกเล่าหรือชี้แนะแนวทางแก่ผู้อ่าน โดยมีการใช้คำที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งการใช้ภาษาราวกับผู้เขียนกำลังพูดกับผู้อ่าน ที่ปรากฏในบทความหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พชรศรี ได้แก่

2.1.1.1 การใช้คำสรรพนามที่แทนตัวผู้พูดและผู้อ่าน เช่น การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 แทนตัวผู้พูด และการใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 แทนตัวผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 แทนตัวผู้พูด

“...ยังคงชื่นชอบเมื่อตัวเองขึ้นเลข 4 อย่างต่อเนื่องค่ะ!! คุณผู้อ่าน ที่ติดตามบทความของฉันท่านทางมติชนสุดาฯ ก็คงได้เห็นว่า ฉันได้ค้นพบอะไรหลายอย่างในวัยที่เพิ่มมากขึ้น และมันมีเรื่องสนุก ตื่นเต้น ทำทาย เดิบโตงตงมากมายขนาดไหน...” [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนได้พูดถึงผู้อ่าน โดยใช้คำสรรพนามเรียกผู้อ่านว่า คุณผู้อ่าน และแทนตัวผู้เขียนเองว่า ฉัน โดยคำว่า ฉัน เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ที่ใช้แทนตัวผู้พูด ซึ่งในบริบทนี้เป็นการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ที่พูดถึงผู้อ่านที่คอยติดตามผลงานการเขียนบทความของกาละแมร์ พชรศรีนี้มาโดยตลอด และในข้อความข้างต้นสื่อว่าวัยที่เพิ่มมากขึ้นจากการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงชีวิตของกาละแมร์เอง

การใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 แทนตัวผู้อ่าน

“...จะว่าไปท่านผู้อ่านก็เปรียบเสมือนเพื่อนของฉันก็ว่าได้ ไม่ว่าท่านจะอายุเท่าไรก็ตาม เราก็เป็นเพื่อนกันได้ เพราะจะว่าไป ชีวิตของฉันในแต่ละช่วงวัย ท่านผู้อ่านก็มักจะ รับรู้เรื่องราว บางทีก็อาจจะมากกว่าเพื่อนในชีวิตจริงเสียอีกเพราะบางเรื่องก็ไม่ได้ เล่า แต่สำหรับผู้อ่านแล้วเรื่องแต่ละเรื่องที่เล่า มีความสำคัญ มีความหมาย และผ่านการคิด ตกผลึกมาแล้วทั้งสิ้น การเติบโตขึ้นของฉันในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการงาน ความรัก ความคิด จิตใจ ความเป็นอยู่ จิตวิญญาณ ฉันก็มักจะบอกเล่าให้ผู้อ่านทราบเสมอ...” [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนมีการพูดถึงผู้อ่าน โดยใช้คำสรรพนามเรียกผู้อ่านว่า ท่านผู้อ่าน ผู้อ่าน และแทนตัวผู้เขียนเองว่า ฉัน ซึ่งในบทความนี้ผู้เขียนได้เปรียบผู้อ่านเสมือนเพื่อนที่รู้ทุกอย่างของชีวิต ในแต่ละช่วงวัย เพราะเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตผู้เขียนได้ถ่ายทอดลงไปในงานเขียน

2.1.1.2 การใช้คำลงท้าย เช่น นะคะ อะ นอกจากนี้ นววรรณ พันธุเมธา [2] ได้กล่าวถึงคำลงท้ายว่าเป็นคำเสริม คือ เป็นคำที่เสริมเข้าไปในประโยค เพื่อเน้นเจตนาของผู้พูดที่ต้องการบอกเล่า สิ่ง ขอร้องหรือถาม ฯลฯ ดังต่อไปนี้

“...การเดินขึ้นเขาของญี่ปุ่นเป็นกิจกรรมที่ฉันชอบทำมาก เพราะเขาปลูกต้นไม้ไว้มาก และดูแลรักษาอย่างดี ยิ่งถ้าเป็นป่าสนด้วยแล้ว เราได้สูดกลิ่นสนให้ฉ่ำปอดผสมกับกลิ่นดินหลังฝนตก อากาศเย็นๆ ไม่อยากจะไปไหนเลยละ...” [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ มีการใช้คำลงท้ายที่เป็นคำเสริมคำว่า ละ ที่กร่อนเสียงมาจากคำว่าเล่า โดยเป็นคำใช้ประกอบข้อความข้างหน้าเพื่อยืนยันให้มีน้ำหนักขึ้น ในบริบทนี้ผู้เขียนได้ใช้คำลงท้ายที่เป็นคำเสริมเพื่อแสดง

ความสนิสนมของผู้เขียนกับผู้อ่าน และยังเป็นคำที่ใช้แสดงสถานะของเหตุการณ์ในการเน้นเจตนาของผู้เขียนในเชิงอ้อนวอน

2.1.1.3 การสร้างรูปคำใหม่ ในที่นี้หมายถึงการเปลี่ยนแปลงรูปคำเดิมที่มีใช้อยู่แต่เปลี่ยนแปลงรูปคำในลักษณะต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างคำที่สื่อความหมายใหม่ จากการศึกษาของกมลวรรณ พัทธศรีพบว่า มี 3 ลักษณะ ได้แก่

2.1.1.3.1 การสร้างรูปคำใหม่โดยการซ้ำพยัญชนะท้ายเพื่อสื่อความรวกกับให้เกิดเสียงพูดที่เน้นเสียงยาว เช่น มันใหญ่มากกกกกกกก หายยยยยย คุณณณณณ ดังตัวอย่าง

“...สิงคโปร์ วันนี้เป็นตึกเล็กแคะอยู่ท่ามกลางป่าคอนกรีตและ
โรงแรมยักษ์ใหญ่ 3 ตึกเรียงกัน และมีเรืออยู่ข้างบนอย่าง Marina Bay
Sand ขอบุถึงโรงแรมนี้เสียหน่อยเพราะครั้งนี้ได้พักมาคือมันใหญ่มากกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก...” [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ มีการสร้างรูปคำใหม่จากการเปลี่ยนแปลงรูปคำเดิมคือคำว่า มันใหญ่มาก โดยการเพิ่มพยัญชนะท้ายเพื่อสื่อความให้เกิดการลากเสียงพยัญชนะในคำว่า มันใหญ่มากกกกกกกกกกกกกกกกกกกก ซึ่งคำว่ามันใหญ่มากนี้เป็นคำที่แสดงอารมณ์ให้เห็นว่าโรงแรมที่สิงคโปร์มันใหญ่มากจริงๆ หากแต่ใช้คำว่ามาก พยัญชนะท้าย ก ตัวเดียว เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วอาจจะไม่รู้สึว่ามันขนาดใหญ่มากจริงๆ

2.1.1.3.2 การสร้างรูปคำใหม่โดยการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะและสระ เช่น
ทั้งน่านน ขึ้น แสบปรี ดังตัวอย่าง

“...ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ไปแล้วสนุก ไม่เบื่อ กินก็อร่อย หลังๆ เริ่มมี
ไปทำงานพร้อมๆ กับการไปเที่ยว ก็สนุกไปอีกอย่างแถมได้เงินแสบปรีลึะ”
[11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ คำว่า แสบปรี เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มาจากคำภาษาอังกฤษคำว่า happy หมายถึง ความสุข เบิกบาน เป็นสุข ยินดี [3] ในภาษาไทยเขียนทับศัพท์ว่า แสบปรี แต่กมลวรรณ พัทธศรีได้สร้างรูปคำใหม่โดยการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะโดยเขียนเป็น แสบปรี ซึ่งคำคำนี้มีการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะในการเพิ่มพยัญชนะต้นควบ ร ให้เป็น พร

2.1.1.3.3 การสร้างรูปคำใหม่จากเดิมที่เป็นคำไม่สุภาพกลายเป็นคำสุภาพ
เช่น แมร่ง กรู อีตลอก ดังตัวอย่าง

“...เจอน้องอยู่คนหนึ่งไปทำงานบริษัทนายได้ 1 เดือน บอกไม่
อยากไปทำงานแล้ว เบื่อ ถามว่าทำไมเบื่อ ต้องเข้าทำงาน 8 โมงเลิก 5 โมง
งานมันเครียด อ้าว แล้วไปสมัครทำไม นางบอกเป็นบริษัทใหญ่ มีชื่อเสียง
ได้ทำดีใหญ่ๆ ทั้งนั้น อ้าว แล้วยังไ ม่ริงจะเอาอะไร ม่ริงเรียนนายเองก็
ต้องรู้อยู่แล้วไหม ว่างานนายเป็นอย่างไร มันบอกตอนเรียนกับทำงานไม่
เหมือนกัน ไม่คิดว่ามันเครียดขนาดนี้ อ้าว อีตลอก ...” [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ มีการสร้างรูปคำใหม่จากคำไม่สุภาพกลายเป็นคำสุภาพ ในคำว่า คำว่า อีตลอก และมริง ซึ่งสองคำนี้เป็นการใช้ไม่สุภาพ ในลักษณะการบริภาษที่ผู้เขียนต้องการบริภาษน้องคนซึ่งหนึ่งทำงานในบริษัทนายที่บ่นว่าเหนื่อยและเบื่อกับการทำงานตั้งแต่ 8 โมงเลิก 5 โมง โดยคำว่า อี ที่แปรเสียงสระมาจากคำว่า อี เป็นคำนามใช้ประกอบคำอื่นเพื่อบอกให้รู้ว่าเป็นเพศหญิง ส่วน ตลอก หรือ ดอก เป็นคำนาม หมายถึง

ส่วนหนึ่งของต้นไม้ที่ผลิออกจากต้นหรือกิ่ง เมื่อนำ อี มาประกอบกับคำว่า ดอก จะเป็นการเล่นทางภาษาในบริบทลักษณะการบริภาษผู้หญิงที่ไม่ดี ส่วนคำว่า มรีง เป็นการสร้างรูปคำใหม่จากคำไม่สุภาพกลายเป็นคำสุภาพ โดยการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะในการเพิ่มพยัญชนะควบ ร ให้เป็น มร

2.1.1.4 การใช้คำอุทาน พระยาอุปกิตศิลปสาร [4] ได้ให้ความหมายของคำอุทาน สรุปได้ว่า คำอุทาน เป็นคำที่เปล่งออกมา เพื่อแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกที่เปล่งออกมาในสถานการณ์ต่างๆ ได้แก่ อื้อ อื้อย ไร้อ้อ ไอ้ว ฯลฯ ซึ่งเสียงเหล่านี้ที่เปล่งออกมาจะเป็นตัวบ่งบอกถึงอารมณ์และความรู้สึก ดีใจ ตกใจ เจ็บปวด โกรธหรือโมโห ของตัวผู้เขียนเองที่ถ่ายทอดออกมาในบริบทของบทความนั้นๆ เป็นต้น จากการศึกษาบทความคอลัมน์ชายตาหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัทธศรี ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำอุทาน เพื่อแสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนเองในสถานการณ์ต่างๆ โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ และรู้สึกคล้อยตามไปกับเนื้อเรื่องที่ผู้เขียนแสดงออกทางการใช้ภาษา เช่น อ้าว โอ้โฮ เฮ้ย เอ๊ะ ดังตัวอย่าง

“...วันก่อนเจอเพื่อนสมัยมหาวิทยาลัย รู้จักกันมายี่สิบกว่าปี รู้ดีว่าชีวิตแต่ละคนผ่านและพ้นอะไรมาบ้าง รวมตัวกันวันนี้เพื่อทำบุญ ถวายสังฆทาน นั่งนานๆเพื่อคุยกันเรื่องธรรมะ! ก่อนหน้านี้อย่างมีคุยเรื่องผัว ลูก และสุขภาพ พอคราวนี้รู้แล้วว่าเรามีหน้าที่ที่ต้องดูแลตัวเองอย่างไร อย่าให้ต้อ ง ม า เ ตี อ น ว ่า “เ ฮี ย ! ____ม ร ี ง ออกกำลังกายรึยัง อย่าเครียดนะ กินอาหารให้ดีนะ...” [11]

คำว่า เฮ้ย ในบริบทนี้เป็นคำที่เปล่งออกมาเพื่อให้รู้ตัวหรือให้ยั้ง จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเปล่งออกมาเพื่อต้องการเตือนเรื่องกายออกกำลังกาย ให้เพื่อนฟัง โดยการใช้คำว่า เฮ้ย ซึ่งเป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียนที่ต้องการเตือนสติให้เพื่อนออกกำลังกาย

2.1.1.5 การใช้คำสแลง/คำปากหรือคำตลาด คำประเภนี้เป็นคำที่มีระดับไม่ได้มาตรฐาน คือ ไม่มีแบบแผน และมักจะใช้ในการพูดจาโดยทั่วไป ทั้งการพูดและการเขียน ดังที่นภดล จันทรพิชญ์ [5] ให้ความหมายของคำปากหรือคำตลาดเป็นคำที่ใช้พูดจากันในหมู่คนธรรมดาทั่วไป สรุปได้ว่าการใช้คำเหล่านี้จะไม่คำนึงว่าจะถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ อีกทั้งยังกล่าวอีกว่า คำสแลง เป็นคำที่ใช้กันเฉพาะหมู่ เฉพาะพวก ไม่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป บางครั้งเรียกว่าคำคะนอง โดยเป็นถ้อยคำ สำนวน หรือภาษาที่ใช้สร้างความเข้าใจเฉพาะกลุ่ม มักใช้สื่อสารกันในวัยหนุ่มสาว เป็นคำพิเศษที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ มีลักษณะต่างไปจากปกติทั้งด้านเสียง รูปภาษา และความหมาย สำหรับในบทความชายตาหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัทธศรี มีการนำคำสแลง/คำปากหรือคำตลาดมาใช้เพื่อสื่อความรู้สึกทางด้านอารมณ์แก่ผู้อ่านมากกว่าการใช้ภาษาปกติ และยังทำให้รู้สึกเป็นกันเอง เช่น ฟิน คู่จิ้น ผัว นอยด์ เจ๋ง ดังตัวอย่าง

“...คราวนี้ก็เรียกมาถ่ายรูปใกล้ๆ คราวนี้เลยได้โอกาส อยากรูปเซลฟี่กับนายๆ สักครั้ง ถ่ายกับใครก็ไม่เจ๋งเท่าเซลฟี่กับนายๆ แถมให้ท่านถ่ายให้อีก...” [11]

คำว่า เจ๋ง [6] ให้ความหมายว่า ยอดเยี่ยม, ดีเลิศ จากตัวอย่างในบทความมีการใช้คำสแลง คือ คำว่า เจ๋ง ในการยกย่องท่านนายกรัฐมนตรี ว่าถ่ายรูปกับใครไม่เท่ากับถ่ายรูปกับนายกรัฐมนตรี เพราะท่านเป็นบุคคลที่คนในประเทศให้ความสำคัญและยกย่อง นอกจากนี้กาละแมร์ พัทธศรี สามารถใช้คำว่า ยอดเยี่ยม หรือ ดีเลิศได้ แต่เลือกที่จะใช้คำสแลงดังกล่าวเพื่อให้เห็นความโดดเด่นของตัวท่านนายก

2.1.1.6 การทำให้ภาษาร้อยแก้วให้มีเสียงสัมผัส เป็นการให้ภาษาร้อยแก้วให้มีการเล่นเสียงสัมผัส โดยอาจจะเป็นการสัมผัสพยัญชนะหรือสระก็อาจเป็นได้ เพื่อต้องการให้เกิดความคล้องจองและสัมผัสกันในบริบทนั้น [7] เช่น หรรหามาเท่า เจ้าประคุณขุนช่อง ก็นอรรย ย่อยง่าย ถ่ายคล่อง ดังตัวอย่าง

“...ขนมจีนน้ำยาปลา ยำขนมจีนของแท้ต้องยำด้วยมือล้วนๆ กินได้กินดี กิน
ได้ทุกวันนอกนั้นยังมียาใบชา ยาใบบัวบก ยามะละกอ อร่อยทุกยำ กิน
อร่อย ย่อยง่าย ถ่ายคล่อง ...” [11]

ตัวอย่างนี้ มีการทำให้ภาษาร้อยแก้วให้มีเสียงสัมผัสในข้อความ โดยเป็นการสัมผัสเสียงสระคำว่า “กิน อร่อย ย่อยง่าย ถ่ายคล่อง” มีการส่งสัมผัสสระและตัวสะกดเหมือนกัน กล่าวคือ ใช้สระอ และประสมด้วยพยัญชนะท้าย ย ในคำว่า อร่อย กับ ย่อย และยังสัมผัสด้วยสระอา ประสมด้วยพยัญชนะท้าย ย ซึ่งปรากฏในคำว่า ง่าย กับ ถ่าย

2.2 การใช้ภาษาต่างประเทศ คือ คำที่มาจากภาษาอื่นแล้วนำมาใช้ในภาษาไทย ซึ่งคำเหล่านี้มักจะเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษ [7] พบว่า ในบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี มีการใช้คำภาษาต่างประเทศที่มาจากภาษาอังกฤษได้หลากหลาย ได้แก่ การเขียนทับศัพท์ด้วยภาษาไทย เช่น คำว่า โลฟ สไตล์ เวิร์ก การใช้คำภาษาอังกฤษ เช่น คำว่า comfort zone Emotional และการใช้คำภาษาต่างประเทศกับคำไทย เช่น คำว่า ขนมเฮลตี้ งานแฮนเมด เป็นต้น ดังตัวอย่าง

“...ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ฉันเดินทางไปกลับพม่า 3 รอบด้วยกัน!!!
เข้าไป เย็นกลับ มาทำงานแล้วไปต่อ กลับมาทำงานแล้วไปต่อ ไม่ได้รับงาน
ทัวร์หรือเป็นไกด์ หรือทำงานสายการบิน แต่มีใจที่อยากไปก็เท่านั้น เมื่อได้
ศึกษาพุทธศาสนามากขึ้น ทำให้ยิ่งรักและศรัทธา และด้วยแรงศรัทธานี้ทำให้
ให้เราอยากไปเจดีย์ชเวดากองสักครั้ง...” [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนใช้การเขียนทับศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยภาษาไทย ได้แก่ คำว่า ทัวร์ , ไกด์ โดยคำว่า ทัวร์ หมายถึง การท่องเที่ยว การเดินทาง [3] และใช้คำว่า ไกด์ ซึ่งเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษคำว่า guide หมายถึง คนนำทาง, เครื่องนำทาง, บอกทาง, มัคคุเทศก์ จากบริบทผู้เขียนได้กล่าวถึงตนเองที่ไม่ได้รับงานเป็นคนนำทางในการท่องเที่ยว แต่มีใจรักในการเดินทาง ซึ่งการที่ผู้เขียนใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศเหล่านี้ เพื่อให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว

2.3 การใช้ประโยค หมายถึง การเรียบเรียงถ้อยคำหรือการจัดความสัมพันธ์ของถ้อยคำ เพื่อสื่อความหมายถึงผู้อ่าน [7] พบว่า ในบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี มีการใช้ประโยคที่ขึ้นอยู่กับลีลาหรือความถนัดของผู้เขียน ได้แก่ การใช้ประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เช่น สำหรับปีที่ผ่านมาคุณทำอะไรสำเร็จไปแล้วบ้างคะ คุณเคยถามตัวเองไหมว่า คุณจะหยุดทำงานเมื่อไหร่ เป็นต้น การใช้ประโยคขนานความ เช่น เวลามีความรัก ก็รักมาก รักเยอะ นอกจากนี้ยังมีการใช้ประโยคขนานความที่มีคำว่า “ไม่” หน้าประโยค เช่น ไม่อึดอัดขัดสน ไม่ต้องกลัวสัตว์ร้าย ไม่ต้องกลัวอาหารหมด ดังตัวอย่าง

“...ตอนนี้ฉันอายุ 41 จะย่างเข้า 42 ในเดือนตุลาคม ฉันยังไม่เห็น
วิ๊ววของการจะหยุดทำงานของตัวเองเลย (ฮา) แล้วเราจะต้องทำไปถึง
เมื่อไหร่ล่ะที่ฉันเคยบอกว่าจะทำถึง 40 นั้นหมายความว่า หลังจากนี้ ไม่มี

อะไรคือความจำเป็นที่ต้องทำ **ฉันจะทำเพราะฉันอยากทำ** ฉันจะทำเพราะ
ฉันรักมัน **ฉันจะทำเพราะฉันสนุกกับมัน...** [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนการใช้ประโยชน์จากความในต้นประโยคที่ว่า **ฉันจะทำเพราะฉัน** เพื่อเน้นย้ำ
ความรู้สึกในสิ่งที่ต้องการจะทำ โดยในบริบทได้เน้นย้ำความคิดของตัวเองว่าทำไมอายุ 40 จึงยังไม่หยุดที่จะ
ทำงาน เพราะมีความจำเป็นอะไรถึงไม่หยุดที่จะทำงาน

2.4 การใช้สำนวน คือ ถ้อยคำที่มีได้มีความหมายตรงไปตรงมาตามอักษร หรือแปลตามรากศัพท์ แต่
มีถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่น คือ เป็นชั้นเชิงชวนให้คิดซึ่งอาจจะเป็นในเชิงเปรียบเทียบกับหรือ
อุปมาอุปไมย [8] ซึ่งสำนวนที่ปรากฏในบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี ได้มีการใช้สำนวน
เพื่ออธิบายบริบทหรือสถานการณ์ให้มีความละเอียดโดยมีการหยิบยกสำนวนมาใช้เปรียบเทียบกับและกล่าว
เตือนสติ เช่น **อย่าพูดในทุกเรื่องที่คุณคิด ปิดตาข้างเดียว** เบี้ยบ้ายรายทาง ดังตัวอย่าง

“...มีเพื่อนบางคนเคยผ่านการแต่งงานมาแล้ว และตอนนี้โสด นาง
ก็บอกว่าถ้าให้ชั่งน้ำหนัก นางก็ว่า มีคู่จะดีกว่า อย่างน้อยก็มีเพื่อนคู่คิด (ก็
ฝากเงินกับแบงก์กรุงเทพสิจ๊ะ จะได้มีมิตรคู่บ้านไปด้วยเลย!!!) ก็ถ้ามาแล้ว
เป็นเพื่อนคู่คิดก็ดีไป เกรงจะเป็นอริคอยขัดขวางนะสิแถมหาเรื่องทะเลาะให้
เราต้องปวดกบาลแก้ปัญหากับผัวก่อนที่จะไปทำเรื่องอื่นในชีวิต ก็ไม่เถียงที่
คู่ดีๆ เขาก็มี แต่ถามหน่อยว่าแลกมาด้วยอะไรบ้าง ไม่นับบุญกรรมที่ทำการ
มา แต่ชาติก่อน เอาชาตินี้แหละต้องแลกกับอะไรบ้างถึงอยู่กันดีๆ ได้มีความ
เข้าใจ ยอมรับอีกฝ่าย ให้อภัยในเรื่องเล็กน้อยเรื่องใหญ่ ให้ความรัก ยอมเขา
บ้าง เสียสละความสุขส่วนตัว **อย่าพูดในทุกเรื่องที่คุณคิด ปิดตาข้างเดียว** รัก
ครอบครัวเขาทั้งตระกูล...” [11]

สำนวน **“อย่าพูดในทุกสิ่งที่คุณคิด”** ในบริบทนี้หมายความว่า ควรพิจารณาคำพูดก่อนที่จะพูดออกไป
ไม่ใช่คิดแล้วพูดเลย โดยไม่ไตร่ตรอง

สำนวน **“ปิดตาข้างเดียว”** ในบริบทนี้หมายความว่า เรื่องบางเรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจ แกล้งทำไม่รู้ไม่
ชี้ เพื่อให้สบายใจ

ตัวอย่างข้างต้นนี้ **อย่าพูดในทุกสิ่งที่คุณคิด ปิดตาข้างเดียว** เป็นการใช้สำนวนเพื่อเตือนสติในการให้อภัยใน
เรื่องความรัก ซึ่งการทำให้ความรักที่ยืนยาวตลอดไป คู่รักต้องรู้จักเสียสละความสุขส่วนตัว เมื่อเกิดเรื่องที่ไม่
เข้าใจกันหรือทะเลาะกัน ทั้งสองควรจะต้องคิดก่อนที่จะพูดออกไป ไม่ใช่คิดแล้วพูดออกไป และเรื่องบางเรื่องที่ทำให้
ไม่สบายใจควรที่จะไม่รับรู้หรือปล่อยวางไป เพื่อให้ชีวิตคู่ดำเนินไปอย่างมีความสุข

2.5 ทำนองเขียน คือ โวหารลักษณะต่างๆ อันเป็นลักษณะในการกล่าวความที่เรียบเรียงขึ้น ซึ่งนับว่า
เป็นเรื่องของหน่วยภาษาที่ใหญ่กว่าประโยคขึ้นไป คือหน่วยที่มีขนาดตั้งแต่วรรคหรือย่อหน้าไปจนถึงเรื่องยาวๆ
[9] ซึ่งทำนองเขียน ที่ปรากฏในบทความขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พัชรศรี ได้แก่ ทำนองเขียนแบบ
บรรยาย ทำนองเขียนแบบเปรียบเทียบ ทำนองเขียนแบบยกตัวอย่าง ทำนองเขียนแบบพรรณนา ทำนองเขียน
แบบแนะนำให้ข้อคิด และทำนองเขียนแบบแสดงความคิดเห็น เป็นต้น ดังตัวอย่าง

“...มีเรื่องเล่าว่า ท่านประธานาธิบดีลี กวอน ยู ฟังคำจากชินแสคน
หนึ่งบอกว่า**ประเทศสิงคโปร์มีลักษณะเหมือนเต่า** ถ้าอยากให้ยิ่งใหญ่ เต่า
ตัวนี้ต้องมีตะไคร้ปกคลุม...” [11]

ตัวอย่างข้างต้นนี้ เป็นการเขียนโดยการเปรียบเทียบในคำว่า “ประเทศสิงคโปร์มีลักษณะเหมือนเต่า” โดยเปรียบเทียบประเทศสิงคโปร์เหมือนกับเต่า ที่มีกระดองคอยปกป้อง และปกคลุมตัวเองไม่ให้โดนอันตรายจากสิ่งอื่นมาทำร้ายได้ เหมือนกับประเทศสิงคโปร์ที่อยากจะยิ่งใหญ่ก็ต้องมีตะไคร่ปกคลุม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พชรศรี ทำให้ทราบถึงลักษณะเนื้อหาและลักษณะการใช้ภาษาในบทความของกาละแมร์ พชรศรี โดยที่ผู้เขียนมุ่งหวังให้อ่านเกิดความรู้และทราบถึงเรื่องราวการใช้ชีวิตของผู้เขียนเองที่ถ่ายทอดออกมาจากประสบการณ์ที่พบเจอ และการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พชรศรีที่มีความน่าสนใจ ดังต่อไปนี้

ด้านลักษณะเนื้อหาที่ปรากฏในบทความคอลัมน์ขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พชรศรี พบว่า เนื้อหามักเป็นการกล่าวถึงการท่องเที่ยว การใช้ชีวิต ความรัก และวงการบันเทิง ซึ่งเนื้อหาที่กล่าวถึงการท่องเที่ยวจะเป็นการกล่าวถึงสภาพบรรยากาศ สภาพบ้านเมือง วิถีชีวิต และวัฒนธรรม ที่ได้พบเจอในระหว่างการเดินทางไปท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น และพม่า เป็นต้น โดยกาละแมร์ พชรศรีจะเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะเดินทางนำเอามาเสนอในรูปแบบของงานเขียน เช่น การเล่าถึงสถานที่สำคัญของคนพม่าที่ให้ความเคารพนับถือและศรัทธาเป็นอย่างมากคือ เจดีย์ชเวดากอง และสถานที่ที่สำคัญต่อประเทศญี่ปุ่นในการส่งออกวาซาบิ คือ Daio Wasabi farm ซึ่งเป็นฟาร์มวาซาบิที่ใหญ่ที่สุดในประเทศญี่ปุ่น ส่วนเนื้อหาที่กล่าวถึงการใช้ชีวิต ความรัก และวงการบันเทิงนั้น เป็นเนื้อหาที่เล่าถึงชีวิตของผู้เขียนเองที่ได้ประสบพบเจอ เช่น การแสดงทรรศนะคติในการใช้ชีวิตให้มีสติที่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ และการมีเป้าหมายในการใช้ชีวิตที่ดี และรวมถึงเรื่องของความรักความสัมพันธ์ระหว่างเจ้านายกับลูกน้อง ความรักความผูกพันของแม่ลูกที่ถ่ายทอดให้เห็นถึงความรักความรู้สึกดี ๆ ของผู้เขียนเอง จึงจะเห็นได้ว่างานเขียนของกาละแมร์ พชรศรี มักเป็นงานเขียนที่มีเนื้อหาจากเรื่องราวต่าง ๆ หรือสิ่งละอันพันละน้อยที่มีทั้งสาระและความคิดเห็นแทรกอยู่ เช่น การเข้าสังคม การท่องเที่ยว การมีสติในการใช้ชีวิต และนอกจากนี้งานเขียนของกาละแมร์ พชรศรีมักจะใช้ภาษาในลักษณะที่อยู่ในระดับเป็นกันเองหรือสนทนาสนม จึงทำให้อ่านสามารถรับรู้เรื่องราวประสบการณ์ของผู้เขียนได้จากงานเขียนอย่างเข้าใจได้ง่าย

ด้านลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในบทความคอลัมน์ขยาดหาข่าวเปลือกของกาละแมร์ พชรศรี มีการใช้ภาษาในระดับภาษาพูดหรือภาษาปาก เพื่อต้องการใช้สื่อสารกับผู้อ่านให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและเป็นกันเอง ไม่จะเป็นการใช้คำสรรพนามที่แทนตัวผู้พูดและผู้อ่าน ที่ใช้เพื่อต้องการปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านโดยตรง และการใช้คำลงท้าย คำอุทาน ที่แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนต้องการให้อ่านทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนเอง โดยการถ่ายทอดออกมาให้เหมือนกับเสียงหรืออารมณ์ความรู้สึกให้มากที่สุด ส่วนการสร้างรูปคำขึ้นใหม่และคำสแลง/ปาก เป็นการใช้ลักษณะภาษาที่ไม่มีแบบแผน และเป็นรูปแบบทางภาษาที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมปัจจุบันที่ใช้ในการพูดจาโดยทั่วไปทั้งการพูดและการเขียน หรือเป็นภาษาที่ใช้สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ที่มีลักษณะต่างไปจากปกติทั้งด้านเสียง รูปภาษา และความหมาย เพราะจะเห็นได้ว่ากาละแมร์ พชรศรีเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความทันสมัย จึงมีการนำภาษาที่สร้างขึ้นใหม่มาใช้ในการเขียนของตัวเอง เพราะต้องการสะท้อนให้เห็นถึงความแปลกใหม่ของงานเขียนที่จะช่วยให้การสื่อสารเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านในวงกว้าง เช่นเดียวกับการใช้ภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษมาใช้ปะปนอยู่ในบทความ เนื่องจากภาษาต่างประเทศที่นำมาใช้เป็นคำที่คนส่วนใหญ่คุ้นเคย และบางคำมีความหมายภาษาไทยกำกับอยู่ด้วย จึงแสดงให้เห็นถึงความทันสมัยและสากลของเนื้อหาที่มักจะใช้ภาษาอังกฤษในการทับศัพท์ นอกจากนี้ยังมีการใช้ประโยค สำนวน รวมถึงทำนองเขียนที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะการใช้ภาษาของกาละแมร์ พชรศรี ที่มีความโดดเด่น ไม่จะเป็นการใช้ประโยค

การใช้สำนวน ที่มีการใช้ข้อความเน้นให้มีน้ำหนัก น่าเชื่อถือ เพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตาม และยังมี การหยิบยกสำนวนมาเพื่ออธิบายบริบทหรือสถานการณ์ให้มีความละเอียด และเปรียบเทียบกล่าวเตือนสติ ส่วนทำนองเขียนเป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการเขียนงานของกาละแมร์ พืชศรี ที่มีกลวิธีการนำเสนอ เนื้อหาออกมาให้น่าสนใจที่แทรกกลวิธีการเขียนลักษณะโวหารต่าง ๆ ที่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ซึ่งใน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเกณฑ์ของ ปรีชา ช้างขวัญยืน[9] และรุ่งฤดี แผลงศร[10] มาใช้เป็นเกณฑ์ในการ พิจารณาทำนองเขียน

ผลจากการศึกษาในประเด็นตามขอบเขตของการวิจัยสามารถกล่าวได้ว่าการใช้ภาษาในบทความ คอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือกของกาละแมร์ พืชศรี เป็นบทความที่มีการนำเสนอเนื้อหาจากการเดินทางไป ท่องเที่ยว หรือการใช้ชีวิต นำมาถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของงานเขียน ส่วนการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ ชายตาหาข้าวเปลือกของกาละแมร์ พืชศรี จะสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการใช้ภาษาของกาละแมร์ พืชศรี ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยมีการใช้ภาษาพูดที่ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างได้ง่าย ในรูปแบบของ ภาษาเขียนจากการร้อยเรียงถ้อยคำโดยการแฝงอารมณ์ความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อเรื่องราวของผู้เขียนเอง จนกลายเป็นภาพจำของผู้อ่าน หรือผู้ติดตามคอลัมน์นี้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่องการใช้ภาษาในบทความคอลัมน์ชายตาหาข้าวเปลือกของกาละแมร์ พืชศรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลการศึกษานี้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในบทความ ประเภทอื่นๆ

1.2 ผลศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการวิจัยการใช้คำ สำนวน และทำนองเขียน ใน บทความประเภทอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิธีการตั้งชื่อบทความ ในบทความประเภทอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาการใช้ภาษาในบทความของนักเขียนท่านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2544). **ประวัติพืชศรี เบญจมาศ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2562 . จากเว็บไซต์ <https://th.wikipedia.org/wiki/>
- [2] นววรรณ พันธุมธา. (2525). **ไวยากรณ์ไทย**. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์
- [3] สอ เสถบุตร. (2561). **ไทย-อิงลิช-ดิกชันนารี**. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2562, จากเว็บไซต์ <https://dictionary.sanook.com/search/dict-en-th-sedthabut>.
- [4] พระยาอุปทิศศิลปสาร. (2514). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- [5] นกมล จันทร์เพ็ญ. (2534). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ้อ.
- [6] ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2554**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊ค
- [7] กาญจนา ปราบปัญจะ. (2553). **การศึกษาลีลาการใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนของ ว.วชิรเมธี**. ปริญญา นิพนธ์ศศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- [8] ไชสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. (2526). ผลงานวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและคำหมายสำนวนไทย. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [9] ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2515). การใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยสมัยอยุธยา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [10] รุ่งฤดี แพลงสร. (2557). การเขียนบทความสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [11] พิศรศรี เบญจมาศ. (2561). บทความคอลัมน์ชายตาหาข่าวเปลือก. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2562 . จากเว็บไซต์ <https://www.matichonweekly.com/columnist/>

กลวิธีการตั้งชื่อตอนใน sitcom บ้านสรณแลนด์

Episode Titling Techniques in the Ban Saranland Sitcom

ขวัญจิรา แสงสง^{1*} ศรีอังการ ถาวโรฤทธิ์² และจารึก จันทร์วงศ์³

Kwanjira sangsong^{1*} Sriangkan Tawarorit² and Jaruek Janwong³

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตั้งชื่อตอนใน sitcom บ้านสรณแลนด์ ในด้านกลวิธีการตั้งชื่อโดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากชื่อตอนใน sitcom บ้านสรณแลนด์ ที่ออกอากาศตั้งแต่เดือนมกราคม-เดือนตุลาคม พ.ศ.2561 รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 เรื่อง โดยสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้ ด้านกลวิธีการตั้งชื่อปรากฏ 8 ลักษณะ พบมากที่สุด คือ การตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร รองลงมาคือการตั้งชื่อแบบล้อเลียน การตั้งชื่อแบบเร้าความสนใจ การตั้งชื่อตามตัวละครสำคัญ การตั้งชื่อแบบใช้สำนวน การตั้งชื่อโดยใช้สิ่งของหรือสถานที่ของเรื่อง การตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม และน้อยที่สุดคือ การตั้งชื่อโดยใช้คำหรือความขัดแย้งกันตามลำดับ เนื่องจากการตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร เป็นการตั้งชื่อที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์และเรื่องราวของเนื้อหาที่เกิดขึ้นใน sitcom เกิดจากตัวละครสำคัญเป็นหลัก ที่มีพฤติกรรมในการดำเนินเรื่อง จึงนำเรื่องราวเหตุการณ์จากตัวละครมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง

คำสำคัญ : กลวิธีการตั้งชื่อ sitcom บ้านสรณแลนด์

Abstract

This research paper aimed to study episode titling techniques in the Ban Saranland sitcom. Data were collected from titles of 150 episodes in the Ban Saranland sitcom which aired during January - October B.E. 2018. The results of the study were as follows. Eight episode titling techniques were found and put in descending order as follows ; characteristics and behavior of the main characters titling technique followed by a parody titling technique, motivating titling technique, key characters titling technique, idiomatic titling technique, important object or place titling technique, questioning titling technique, and strong words or conflicts titling technique, respectively. Since the main characters played important roles in different situations and continuation of the story, the characteristics and behaviors of the main characters titling technique was preferably introduced.

¹นิสิตปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

²อ., สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³อ., สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author : Tel.: 093-7218169. E-mail address: rung_sangsong@hotmail.com

บทนำ

การตั้งชื่อเป็นวัฒนธรรมการใช้ภาษาของมนุษย์อย่างหนึ่ง เนื่องจากชื่อเป็นเครื่องมือสื่อความคิด แสดงลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น ๆ ทำให้คนเรียกขานกันได้อย่างถูกต้องและสื่อความหมายได้ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารชื่อจึงเป็นสัญลักษณ์ที่ถูกกำหนดขึ้นโดยผู้ใช้ภาษาหรือคนในสังคม ซึ่งเกิดขึ้นตามข้อตกลงของสังคม [1] กล่าวถึงความสำคัญของชื่อไว้ว่า “ชื่อ” ไม่ว่าชื่อบุคคล บ้านเรือน สถานที่ วัตถุสิ่งของล้วนมีคุณค่าในการบ่งบอกและจำแนกเอกลักษณ์ของคนนั้นหรือสิ่งนั้นให้แตกต่างจากสิ่งอื่น เป็นหลักฐานที่เล่าและยืนยันประวัติความเป็นมาและยังเป็นเครื่องมือง่าย ๆ ที่ช่วยจดจำและสืบทอดความเป็นมาเหล่านั้นยังยุคสมัยต่อไปเป็นอย่างดี

ชื่อตอนในซีทคอมเป็นสารชนิดหนึ่งของผู้ส่งสาร ก็คือผู้ผลิตละครซีทคอมต้องการสื่อถึงผู้ชมละคร เพื่อชักจูงใจผู้ชมให้หันมาสนใจและเกิดความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งซีทคอม หมายถึง ละครประเภทตลกสถานการณ์ คือสถานการณ์ที่ไม่ปกติเกิดขึ้น โดยที่ตัวละครไม่คาดฝันทำให้เกิดเรื่องราวชวนตลกขบขันขึ้นต่าง ๆ นานา เป็นละครตลกที่พล็อตเรื่องเกิดจากสถานการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้นโดยตัวไม่ทัน หรือควบคุมไม่ได้ และนำไปสู่เรื่องมากมายยุ่งเหยิงพลวันกันไปหมด ทำให้ตัวละครต้องทำอะไรที่เราไม่เคยทำเพื่อเป็นการแก้ปัญหา และความตลกก็อยู่ตรงนี้เอง [2]

ละครประเภทซีทคอม มีเรื่องราวเกี่ยวกับโลกภายนอกบ้านจึงเกิดขึ้นเพื่อทั้งสนับสนุน และรับใช้ชีวิตแบบใหม่ ของผู้พญานอกบ้านในระยะเวลาต่อมาแม้แต่ผู้พญาที่ยังไม่ได้ออกไปทำงานนอกบ้าน ก็พบว่าเรื่องราวของซีทคอมนั้นได้ช่วยขยายจินตนาการอีกด้วยเช่นกัน ละครประเภนี้จึงได้รับความนิยมจากผู้ชมมากขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งซีทคอมยังเป็นละครโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอเป็นตอน ๆ แต่ละตอนจะมีชื่อตอนที่ต่างกันขึ้นอยู่กับเนื้อหาของเรื่องที่จะนำเสนอ บางครั้งเนื้อหากับชื่อตอนไม่มีความสอดคล้องกัน เพื่อเร้าความสนใจผู้ชมให้เกิดความสงสัยและอยากติดตามเรื่องราว ชื่อตอนจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจเช่นเดียวกับเนื้อหา เพราะการตั้งชื่อมีความน่าสนใจในด้านการใช้ภาษา กลวิธีการใช้คำ การใช้สำนวน การใช้คำเลียนเสียง ทำให้เกิดความน่าสนใจและเหมาะสมกับยุคสมัยมากขึ้นเหมาะสมกับกลุ่มผู้ชมทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เพื่อที่จะชักจูงผู้ชมให้สนใจและคอยติดตาม ชื่อตอนของซีทคอมบ้านสราญแลนด์มีการใช้ภาษาและลีลาที่ต่างกัน

ปัจจุบันซีทคอมมีจำนวนมาก ลักษณะการตั้งชื่อตอนก็มีกลวิธีมากมาย แต่ซีทคอมบ้านสราญแลนด์นำเสนอเรื่องราวทั้งหมด 4 เรื่อง เนื้อหาของเรื่องจะมีความแตกต่างกันไปตามช่วงอายุ การตั้งชื่อตอนของแต่ละเรื่องจึงมีลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น เรื่องที่นำเสนอเกี่ยวกับชีวิตผู้ใหญ่ ก็จะมีการตั้งชื่อเรื่องที่เข้ากับวัยผู้ใหญ่ จะมีการใช้ภาษาที่หยาบข้าง และยังมิกลวิธีที่ตั้งชื่อที่กำกวม เพื่อเร้าความสนใจผู้ชม ส่วนซีทคอมที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเด็ก ก็จะมีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มิกลวิธีที่ใช้ในการตั้งชื่อ จะตั้งชื่อโดยเลียนเสียงต่าง ๆ เช่น เลียนเพลง เลียนละคร ซึ่งเป็นสิ่งที่กลุ่มผู้ชมเคยรู้จักหรือรับรู้มาก่อน จึงสามารถเข้าใจเนื้อหาและดึงดูดความสนใจได้

เหตุที่กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาลักษณะกลวิธีการตั้งชื่อตอนของซีทคอมบ้านสราญแลนด์ ว่ามีลักษณะอย่างไร ซึ่งกลวิธีเป็นปัจจัยสำคัญในการตั้งชื่อ โดยแสดงให้เห็นที่มาของชื่อในแต่ละตอน เพื่อที่จะทำให้ละครมีความน่าสนใจและดึงดูดผู้ชม เป็นสิ่งสำคัญในการตั้งชื่อตอนของซีทคอมบ้านสราญแลนด์

วิธีการวิจัย

1. ขั้นศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยและกำหนดแหล่งข้อมูลที่จะศึกษา ดังนี้

1.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการตั้งชื่อ

- 1.2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชิทคอม
2. ขั้นรวบรวมชื่อตอนในชิทคอมบ้านสราญแลนด์
3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงกลวิธีการตั้งชื่อตอนในชิทคอมบ้านสราญแลนด์
4. สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษากลวิธีการตั้งชื่อตอนในชิทคอมบ้านสราญแลนด์ ทั้งหมด 8 ลักษณะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร คือ ได้แสดงออกมาทั้งด้านอารมณ์ รูปร่างหน้าตา และด้านลักษณะนิสัยที่ตัวละครได้แสดงออกมา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของตัวละคร โดยลักษณะต่าง ๆ ที่ตัวละครได้แสดงออกมาเป็นพฤติกรรม เช่น

คนชั่ววด

(ศีกร์กข้ามรั้ว)

การตั้งชื่อตอน “คนชั่ววด” เป็นการตั้งชื่อโดยนำพฤติกรรมของตัวละคร ที่มีลักษณะนิสัยเป็นคนชอบโอ้อวด พฤติกรรมดังกล่าวเป็นบุคลิกของตัวละครด้านจิตใจ จะเกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคล เรียกได้ว่าเป็นนิสัยของมนุษย์ ชื่อตอนนี้มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง เนื่องจากการตั้งชื่อตอน คนชั่ววด เป็นการนำพฤติกรรมของตัวละครเอก ซึ่งเป็นลักษณะเด่นที่เป็นแก่นเรื่องที่ต้องการนำเสนอ มาตั้งเป็นชื่อเรื่อง

บ้าเลือด

(สุภาพบุรุษสุดซอย)

การตั้งชื่อตอน “บ้าเลือด” เป็นการนำเอาพฤติกรรมของตัวละคร ที่มีนิสัยชอบใช้กำลังในการตัดสินปัญหา ลักษณะอาการบ้าเลือด ที่พบเจอในตัวละครสำคัญของเรื่อง เป็นการต้องการแก้แค้น เพื่อนำมาบันดาลโทษะ ให้เกิดความสะใจ อาการนี้เป็นพฤติกรรมของตัวละครที่มีสาเหตุมาจากสภาวะทางด้านจิตใจของตัวละคร จึงแสดงพฤติกรรมที่ไม่สมควรขึ้น

2.2 กลวิธีการตั้งชื่อแบบล้อเลียน ชื่อตอนในชิทคอมบ้านสราญแลนด์ มีการตั้งชื่อแบบล้อเลียน 4 ลักษณะ ดังนี้ ล้อเลียนเพลง ล้อเลียนชื่อละครหรือภาพยนตร์ ล้อเลียนเสียง และล้อเลียนชื่อบุคคล

2.2.1 การตั้งชื่อแบบล้อเลียนเพลง เป็นการนำคำที่คุ้นหูผู้ฟังหรือเป็นที่นิยม โดยนำมาใช้ตั้งชื่อหรืออาจดัดแปลงบางส่วนให้เข้ากับเนื้อหาของเรื่อง

ไม่ใช่เรื่องที่จะขอแล้วจะให้กับได้

(สุภาพบุรุษสุดซอย)

การตั้งชื่อ “ไม่ใช่เรื่องที่จะขอแล้วจะให้กับได้” เป็นการตั้งชื่อแบบล้อเลียนเนื้อเพลง เรื่องที่ขอ ของศิลปิน Lula ซึ่งเนื้อหาของชิทคอมและเพลงจะมีเนื้อหาที่มีลักษณะคล้ายกัน เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักของตัวละครเอกที่ได้คบหาดูใจกับผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งเป็นแฟนเก่าของน้องชายคนกลาง เมื่อน้องคนสุดท้องรู้

และคิดว่าพี่ชายคนกลางจะขอแฟนเก่าคืน จึงแสดงคำพูดออกมาเกี่ยวกับเรื่องความรัก ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มารขอหรือแบ่งปันกันได้

โบแดงแสงใจ

(ชะนีหนีคาน)

การตั้งชื่อ “โบแดงแสงใจ” เป็นการเลียนชื่อเพลง โบว์แดงแสงใจ ซึ่งเป็นเพลงที่มีอารมณ์เจ็บช้ำในใจ ไม่อยากให้เห็นสิ่งที่ส่งผลต่อสภาวะทางจิตใจ เช่นเดียวกับชิทคอมตอนนี้ที่ตัวละครเอกเกณฑ์ทหารแต่ไม่ยอมที่จะเป็น จึงกลัวที่จะหยิบได้โบแดง แต่ผลสุดท้ายเขาก็ได้โบดำ จึงมีการตั้งชื่อเพื่อตอกย้ำความรู้สึกของตัวละคร

2.2.2 การตั้งชื่อแบบล้อเลียนละครหรือภาพยนตร์ เป็นการนำเอาชื่อของละครหรือภาพยนตร์ มาเป็นส่วนในการตั้งชื่อตอนของชิทคอม ซึ่งมักจะนำชื่อละครที่นิยมคนส่วนใหญ่รู้จัก พบทั้งหมดจำนวน 8 ตอน เช่น

จำเลยรัก

(ชะนีหนีคาน)

การตั้งชื่อตอน “จำเลยรัก” เป็นการตั้งชื่อโดยการเลียนชื่อละคร ซึ่งความสอดคล้องของเนื้อหาของเรื่องกับชื่อเรื่อง โดยการนำเค้าโครงเรื่องจำเลยรัก มาดัดแปลงใช้กับเรื่องราวของชิทคอมตอนนี้ ซึ่งเป็นความรักที่มีการใช้ความรุนแรง ใช้อีกฝ่ายให้ทำงานหนัก เหมือนไม่ใช่สามีภรรยา กัน จนต้องทำให้อีกฝ่ายเกิดความเสียใจ ในชิทคอมตอนนี้บุคคลที่ถูกกระทำคือฝ่ายชาย ส่วนในละครบุคคลที่ถูกกระทำคือฝ่ายหญิง

เมีย2018

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

การตั้งชื่อ “เมีย2018” เป็นการเลียนชื่อละคร เรื่องเมีย 2018 ที่มีเนื้อหาของเรื่องสอดคล้องกับชิทคอมเป็นเรื่องราวของสามีภรรยา โดยมีบุคคลที่สามเข้ามาเกี่ยวข้อง จนทำให้ภรรยาต้องลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อจะมัดใจสามีไว้ให้แน่นที่สุด เนื้อหาของเรื่อง ภรรยาจะเป็นผู้ดำเนินเรื่อง เช่นเดียวกับเนื้อหาของชิทคอม จึงตั้งโดยล้อเลียนชื่อละคร เนื่องจากละครเรื่องเมีย2018 เป็นละครที่มีความนิยมมาก และมีเนื้อหาของเรื่องทั่วไปในทำนองเดียวกัน

2.2.3 การตั้งชื่อแบบล้อเลียนเสียง เป็นการนำคำที่เกิดกิริยาอาการของมนุษย์ เสียงดนตรีมาใช้ในการตั้งชื่อ ให้เกิดความน่าสนใจของชื่อตอนในชิทคอม พบจำนวน 5 ตอน เช่น

แท้ง แท้ง แท้ง แท้งง

(สุภาพบุรุษสุดซอย)

การตั้งชื่อ “แท้ง แท้ง แท้ง แท้งง” เป็นการตั้งชื่อโดยการเลียนเสียงธรรมชาติ คือเสียงดนตรี ในการเปิดตัวสิ่งต่าง ๆ ให้รู้สึกตื่นเต้นหรือตกใจ ซึ่งชื่อตอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยการนำเสนอทุกตลก จึงมีการทำเสียงดนตรีนำมาก่อนการเปิดตัวการแสดง คือ แท้ง แท้ง แท้ง แท้งง เพื่อให้เกิดความน่าตื่นเต้น ดูแล้ว

น่าจะติดตามมุกที่จะถ่ายทอดออกมาของตัวละครที่ต้องการจะคลายเครียดโดยการเล่นตลกที่ตนได้ฝึกฝนมา
แสดงให้เห็นแก่คนอื่นดู

แจ๊บ แจ๊บ แจ๊บ

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

แจ๊บ แจ๊บ แจ๊บ เป็นการตั้งชื่อตอนในซีทคอมบ้านสราญแลนด์ โดยมีการเลียนเสียงพฤติกรรมของ
ตัวละคร ที่มีการแสดงอาการแพ้ท้อง เมื่อเห็นดอกไม้เกิดอาการอยากจะกิน จนต้องเปล่งเสียงออกมา ดัง แจ๊บ
แจ๊บ แจ๊บ เป็นการแสดงให้เห็นถึงอาการของคนที่มีลักษณะการอยากจะกินสิ่งสิ่งนั้นจนทนไม่ไหว ต้องแสดง
กิริยาออกมาเป็นเสียงที่เกิดจากเมื่อล้นกระทบกับเพดานเหงือกก็จะเกิดเป็นเสียงดัง แจ๊บ แจ๊บ แจ๊บ จึงมีการ
นำเอาพฤติกรรมที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่องมาเป็นชื่อตอน โดยการนำเอาการเลียนเสียงกิริยาอาการของตัว
ละครมาตั้งชื่อเรื่อง

2.2.4 การตั้งชื่อแบบล้อเลียนชื่อบุคคล ซึ่งเป็นข้อความสั้นที่กล่าวถึงบุคคลที่เป็นที่น่าสนใจ
อาจเป็นการกล่าวอ้างให้สัมพันธ์กับบริบทของเรื่อง ผลการวิจัยพบจำนวน 3 ตอน เช่น

ย้อย ญาติเยอะ

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

การตั้งชื่อตอน “ย้อย ญาติเยอะ” เป็นการตั้งชื่อโดยเลียนชื่อของนักร้องลูกทุ่งท่านหนึ่ง เนื่องจาก
เรื่องราวของซีทคอมตอนนี้ เป็นการนำเสนอเรื่องราวของตัวละครชื่อย้อย ที่มีญาติพี่น้องมากมาย จึงมีความ
สอดคล้องกับชื่อบุคคล คือ คำว่าญาติเยอะ ที่แสดงให้เห็นบุคคลที่มีเครือญาติมากมาย เช่นเดียวกับย้อย ที่มีญาติ
พี่น้องมากมาย เมื่อญาติพี่น้องเกิดความเดือดร้อน จึงมาอาศัยอยู่บ้านย้อย ดังนั้นเมื่อเนื้อหาของเรื่องเกี่ยวกับ
เครือญาติที่มากมาย และตัวละครเอกชื่อย้อย จึงตั้งตามชื่อของบุคคลที่มีชื่อตรงกับเรื่องราวของซีทคอม

2.3 การตั้งชื่อตามตัวละครสำคัญ การตั้งชื่อที่นำตัวละครสำคัญของเรื่อง มาตั้งเป็นชื่อตอน เพื่อ
ต้องการจะนำเสนอเรื่องราวของตัวละครนั้น เพื่อเน้นให้เห็นความสำคัญหรือบทบาทของตัวละครนั้น ๆ [3]
เช่น

ชั้นนี้ เอวสะท้าน

(สุภาพบุรุษสุดซอย)

การตั้งชื่อ “ชั้นนี้ เอวสะท้าน” เป็นการตั้งชื่อโดยนำชื่อตัวละครเอกที่สำคัญของเรื่อง และมีบทบาท
สำคัญในการนำเสนอเรื่องราวตอนนี้ จะเห็นได้ว่าตัวละครเป็นตัวละครหลัก ที่เป็นผู้ดำเนินเรื่องของซีทคอม
บ้านสราญแลนด์ในตอนนี้ โดยเนื้อหาของเรื่อง เป็นพูดถึงลักษณะนิสัยของ ชั้น ที่เป็นตัวละครหลักของเรื่อง ที่
เป็นคนสนุกสนาน ชอบเด่นและโอหังข่มขู่ตลกแก่คนอื่น เพื่อให้คนอื่นมีแต่เสียงหัวเราะ การเด่นของชั้น เป็นการ
เด่นในลักษณะที่ทะเล้น มีความพล้วไหว จึงได้ฉายาว่า ชั้นนี้ เอวสะท้าน

อืดเอาอยู่

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

การตั้งชื่อ “อืดเอาอยู่” เป็นการตั้งชื่อโดยนำชื่อตัวละครเอกของเรื่องมาเป็นส่วนในการตั้งชื่อเรื่อง
เพื่อเป็นการ บ่งบอกให้รู้ว่าตอนนี้เป็นนำเสนอเรื่องราวของใคร จะเห็นได้ว่า ซีทคอมตอนนี้เป็นเรื่องราว

ของบุคคลที่ชื่อ “ออด” ซึ่งเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ชม เนื่องจาก “ออด” เป็นตัวละครที่สร้างความตลกเฮฮา และเป็นสีสันแห่งความสนุกของเรื่อง ผู้ชมจึงอยากที่จะติดตามว่าเรื่องราวของ “ออด” ในตอนนี้จะเป็นอย่างไร

2.4 การตั้งชื่อแบบใช้สำนวน เป็นการตั้งชื่อโดยมีการนำเอาส่วนของสำนวนหรือมีการดัดแปลงมาจากสำนวนเดิมเพื่อมาใช้ในการตั้งชื่อ สำนวนจะมีหลากหลายสำนวน การนำเอาส่วนของสำนวนมาใช้ในการตั้งชื่อ มักจะนำเอาส่วนที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของซีทคอม เช่น

น้ำพริกถ้วยเก่า

(ศีกร์กข้ามรั้ว)

การตั้งชื่อ “น้ำพริกถ้วยเก่า” เป็นการตั้งชื่อโดยการนำสำนวนไทยบางส่วนมาเป็นส่วนเกี่ยวข้องในการตั้งชื่อเรื่อง ซึ่งน้ำพริกถ้วยเก่ามาจากสำนวนที่ว่า กินน้ำพริกถ้วยเก่า หมายถึง การใช้ชีวิตคู่หรืออยู่กินกับภรรยาคนเดิม เป็นการตั้งชื่อที่มีการใช้สำนวนไทย มาใช้ในการตั้งชื่อตอนของซีทคอม เนื่องจากน้ำพริกถ้วยเก่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาของเรื่อง คือตัวละครที่ชื่อวิน ต้องการจะขอคืนดีกับจูน อยากจะกลับมารักกันเหมือนเดิมอีกครั้ง

บ้านแตก แผลกสาโท

(สุภาพบุรุษสุดซอย)

การตั้งชื่อ “บ้านแตก แผลกสาโท” เป็นการตั้งชื่อโดยดัดแปลงมาจากสำนวน บ้านแตกสาแหรกขาด หมายถึง (สำ) น. สภาพที่ต้องกระจัดกระจายพลัดพรากกันเพราะเกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงขึ้นในครอบครัวหรือในบ้านเมือง (ราชบัณฑิตยสถาน : ออนไลน์) ซึ่งมีความหมายไปในทำนองเดียวกันกับเรื่องราวของซีทคอมตอนนี้ ที่มีปัญหาเกิดขึ้นกับสมาชิกในบ้าน จนเกิดการทะเลาะกัน ชัดแย้งกันภายในบ้าน จนต้องทำให้ตัวเองของเรื่องต้องหนีออกจากบ้านเพื่อจบปัญหา เรื่องราวร้ายแรงจนต้องตัดพี้นัดน้องกัน

2.5 การตั้งชื่อโดยเร้าความสนใจ คือ ลักษณะการตั้งชื่อเรื่องโดยมีความหมายของชื่อเกิดความฉงนสงสัยในเรื่องราว เป็นการตั้งชื่อตอนโดยใช้คำที่ทำให้ผู้ชมเกิดความสงสัยในชื่อเรื่อง และอยากที่จะติดตามเนื้อหาของตอนนั้น ๆ ของเรื่อง [4] เช่น

มหันตภัยโซเซี่ยล

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

การตั้งชื่อ “มหันตภัยโซเซี่ยล” ชื่อตอนนี้จะเร้าความสนใจว่า โลกโซเซี่ยล จะมีความอันตรายที่เรียกได้ว่า มหันตภัยอย่างไร ซึ่งมหันตภัย หมายถึง โทษที่มีความอันตรายร้ายแรง [6] เมื่อนำมาเป็นส่วนในการตั้งชื่อ จึงเกิดเป็นความสงสัยว่า ความอันตรายของโซเซี่ยลมีมากขนาดไหน ซึ่งในเนื้อหาของเรื่องถ่ายทอดให้เห็นเรื่องราวที่แสดงโทษของโซเซี่ยล ที่เป็นสื่อทำให้ทุกคนได้รับข่าวสารอย่างรวดเร็ว อาจทำให้เกิดปัญหาภายในครอบครัว เช่นเดียวกับเนื้อหาของเรื่องที่สามมีแอบภรรยาไปเที่ยว แต่กลับเป็นข่าวลงโซเซี่ยล จึงเกิดเป็นเรื่องราวใหญ่โตเมื่อภรรยา รู้ เรียกได้ว่าเป็นภัยอันตรายมากที่สุดใน

วันเกิดมะเร็ง

(สุภาพบุรุษสุดซอย)

การตั้งชื่อ “วันเกิดมะเร็ง” เป็นชื่อตอนที่เร้าความสนใจของผู้ชมให้รู้สึกอยากติดตาม เนื่องจากชื่อตอนมีความแปลก ทำให้เกิดความสงสัยเกี่ยวกับชื่อตอนว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร วันเกิดมะเร็งคือ วันเกิดของคนที่มีชื่อมะเร็งหรือวันที่ตัวละครเกิดโรคมะเร็ง จึงทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจที่จะติดตามเนื้อหาเรื่องราว ซึ่งเนื้อหาจะเป็นเรื่องราวของตัวละครเอกที่ชื่อเอิร์ท ไม่สบายในวันเกิด จึงทำให้น้อง ๆ คิดว่าเขาเป็นมะเร็ง น้อง ๆ จึงจัดงานวันเกิดที่พิเศษที่สุดให้แก่พี่ชาย เพราะคิดว่าจะเป็นครั้งสุดท้าย

2.6 การตั้งชื่อโดยใช้สิ่งของและสถานที่ของเรื่อง เป็นการตั้งชื่อโดยการนำเอาชื่อสิ่งของและสถานที่ที่สำคัญหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอมาเป็นส่วนในการตั้งชื่อ เพื่อให้ผู้ชมสามารถรู้ได้ว่า ชิทคอมตอนนี้มีการนำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ใด จะเห็นได้ว่าสถานที่ ที่นำมาเป็นส่วนในการตั้งชื่อนั้น มักจะเป็นสถานที่ที่สอดคล้องกับเนื้อหา ของเรื่อง [3] เช่น

อาชาผานาน้อย

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

การตั้งชื่อ “อาชาผานาน้อย” เป็นการตั้งชื่อโดยนำเสนอสถานที่ โดยนำชื่อของสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเลย ตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง ซึ่งในเนื้อหาของชิทคอมเป็นเรื่องราวที่ตัวละครได้ไปเที่ยวในสถานที่ดังกล่าว จึงมีการพูดถึงสถานที่ที่สำคัญ เพื่อให้ผู้ชมสามารถรู้ได้ว่า เรื่องราวในตอนนี้เป็นการเสนอเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสถานที่ผานาน้อย

สาวชอย 11

(ศึกรักข้ามรั้ว)

การตั้งชื่อ “สาวชอย 11” เป็นการตั้งชื่อโดยนำเสนอสถานที่ ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องราวในตอนนี้ คือ สถานที่ชอย 11 ซึ่งเป็นชอยหนึ่งในหมู่บ้านสรายุแลนด์ จะสอดคล้องกับเรื่องราวที่เกิดความวุ่นวาย เมื่อน้องเหมอ ที่อาศัยอยู่ชอย 11 แห่งบ้านสรายุแลนด์ มาสร้างความสนุกสนานและความวุ่นวายให้แก่บ้านของจูนที่อยู่อีกชอยของหมู่บ้าน

2.7 การตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม คือการนำประเด็นหลักของเรื่องที่เป็นปัญหาสำคัญตั้งเป็นคำถาม ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ อยากจะหาคำตอบให้กับคำถามที่ปรากฏเป็นชื่อเรื่อง ซึ่งคำตอบอาจจะได้จากเนื้อหา [5] เช่น

ตุ๊กไหน ไข่ตุ๊กนั้นบ่

(สุภาพบุรุษสุดชอย)

การตั้งชื่อ “ตุ๊กไหน ไข่ตุ๊กนั้นบ่” เป็นการตั้งชื่อตอนแบบตั้งคำถามที่ต้องการคำตอบจากคู่สนทนา เป็นการตั้งคำถามที่เกิดจากความสงสัยของตัวละครจึงตั้งคำถามขึ้นมา ซึ่งตอนนี้จะมีการตั้งคำถาม 2 ครั้ง คือ ตุ๊กไหน เพื่อต้องการอยากรู้อยากจะทราบโดยใช้คำว่าไหนมาเป็นคำถาม และ ไข่ตุ๊กนั้นบ่ เป็นการตั้งคำถามเพื่อความแน่ใจ เพราะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว แต่เป็นการถามเพื่อยืนยันความจริง ให้เกิดความแน่ใจ เรื่องราวตอนนี้ปรากฏคำถามดังกล่าว โดยเป็นคำพูดจากตัวละครที่ชื่อวิน ที่ถามพี่ชายว่า ตุ๊กไหน ไข่คนนั้นมัยที่ตอนเด็กเคยอยู่บ้านใกล้กัน เป็นคำถามที่ตัวละครต้องการคำตอบ เพราะเกิดจากความสงสัยและจำบุคคลดังกล่าวไม่ได้

กลับมาทำไม

(ชนะหนีคาน)

“กลับมาทำไม” เป็นการตั้งชื่อตอนแบบตั้งคำถามที่ต้องการกระตุ้นให้ผู้ชมติดตามและหันมาสนใจกับการกระทำมากขึ้น เป็นคำถามที่ชวนให้ติดตามเนื้อหาได้ง่าย โดยใช้คำว่า ทำไม ซึ่งเป็นการแสดงให้ผู้ชมเกิดความสงสัย ว่าเนื้อเรื่องต้องการจะสื่อเรื่องราวของใคร และต้องการถามใคร ซึ่งเมื่อได้ติดตามชมเรื่องราวก็จะรู้ได้ว่า เป็นคำถาม ที่เกิดจากอารมณ์ความไม่พอใจของตัวละคร เพราะมีบุคคลที่ตนไม่อยากจะเจอ กลับมาหา จึงเกิดคำพูดเชิงคำถาม ว่า “กลับมาทำไม” แสดงให้เห็นอารมณ์ตัดพ้อ ว่าเมื่อก่อนเลือกที่จะเดินจากไปแล้วทำไมวันนี้ถึงกลับมาอีก

2.8 การตั้งชื่อโดยใช้คำหรือความขัดแย้งกัน เป็นการตั้งชื่อตอนโดยใช้คำตรงกันข้ามมาคู่กัน หรือมีเนื้อความ ที่ขัดแย้งกับความเป็นจริง เพราะต้องการทราบถึงความขัดแย้งของเรื่อง ว่าแท้จริงแล้วเรื่องราวเป็นอย่างไร [4] เช่น

มะเร็งที่รัก

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

“มะเร็งที่รัก” เป็นการตั้งชื่อที่มีเนื้อหาขัดแย้งกับความจริง เนื่องจากโรคมะเร็งเป็นโรคเนื้องอกร้ายที่ไม่มีใครอยากจะเป็น และไม่มีใครคนไหนรักการมีโรคร้ายไข้เจ็บ ส่วนคำว่าที่รัก หมายถึง คนรัก, คำแสดง ความสุภาพ ความเคารพความนับถือเวลาพูดในที่ประชุม เป็นต้น [6] ซึ่งคำว่า ที่รัก มักจะใช้กับบุคคลที่เรารัก สิ่งที่เราพึงพอใจ เมื่อนำคำว่ามะเร็งกับที่รัก มาตั้งรวมกัน จะเห็นได้ชัดเจนว่าชื่อตอนนี้มี ความขัดแย้ง ทำให้ผู้ชมเกิดความสงสัยในเนื้อหาของเรื่อง ว่าความจริงเรื่องราวเป็นอย่างไร

สงครามงานแต่ง

(รักลั่น ๆ คนเต็มบ้าน)

การตั้งชื่อ “สงครามงานแต่ง” เป็นการตั้งชื่อโดยการนำคำที่มีความหมายที่ใช้ในสถานการณ์ที่ต่างกัน สงครามมักใช้กับเรื่องราวที่ต้องต่อสู้ฆ่าฟันกัน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เป็นไปในทางที่ไม่ดี ส่วนงานแต่ง เป็นงานสิริมงคล เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในทางที่ดี จึงเกิดความขัดแย้งกันในเรื่องราว ซิทคอมตอนนี้เป็นสงครามของความวุ่นวายเกี่ยวกับการจัดงานแต่งที่ทำให้เกิดเหตุการณ์การปะทะอารมณ์ แสดงให้เห็นถึงความไม่พอใจต่อกัน จนทำให้งานแต่งงานที่ควรจะเป็นงานที่น่ายินดีมีความสุข กลายเป็นเรื่องราวที่เต็มไปด้วยอารมณ์โกรธเคือง จนเรียกได้ว่าเป็นสงครามที่เกิดขึ้นในงานแต่ง

ผลการศึกษาการตั้งชื่อตอนในซิทคอมบ้านสราญแลนด์ ผู้วิจัยพบกลวิธีการตั้งชื่อทั้งหมด 8 ลักษณะ ได้แก่ การตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร พบจำนวน 50 ตอน รองลงมา คือการตั้งชื่อแบบล้อเลียน พบจำนวน 31 ตอน การตั้งชื่อโดยเร้าความสนใจ พบจำนวน 31 ตอน การตั้งชื่อตามชื่อตัวละครสำคัญ พบจำนวน 27 ตอน การตั้งชื่อแบบใช้สำนวน พบจำนวน 8 ตอน การตั้งชื่อโดยใช้สิ่งของหรือสถานที่ในเรื่อง พบจำนวน 8 ตอน การตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม พบจำนวน 6 ตอน และน้อยที่สุดคือ การตั้งชื่อโดยใช้คำหรือความขัดแย้งกัน พบจำนวน 2 ตอนตามลำดับ เนื่องจากการตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร เป็นการตั้งชื่อที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์และเรื่องราวของเนื้อหาที่เกิดขึ้นในซิทคอม เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์

ที่เกิดขึ้น เกิดจากตัวละครสำคัญเป็นหลักที่มีพฤติกรรมในการดำเนินเรื่อง จึงนำเรื่องราวเหตุการณ์จากตัวละครมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้คำและกลวิธีการตั้งชื่อตอนในซีทคอมบ้านสรายุแลนด์ มีประเด็นที่ปรากฏและข้อเสนออภิปรายผล พบว่ามีกลวิธีการตั้งชื่อ ที่สร้างความดึงดูดใจแก่กลุ่มผู้ชมดังนี้

การตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร พบว่ามีการตั้งชื่อในลักษณะนี้มากที่สุด เนื่องจากการตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร เป็นการตั้งชื่อที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์และเรื่องราวของเนื้อหาที่เกิดขึ้นในซีทคอมเพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เกิดจากตัวละครสำคัญเป็นหลักที่มีพฤติกรรมในการดำเนินเรื่อง จึงนำเรื่องราวเหตุการณ์จากตัวละครมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง

ด้านกลวิธีการตั้งชื่อ พบว่ามีการตั้งชื่อแบบล้อเลียน ทั้งลักษณะการเลียนเพลง ละคร ภาพยนตร์ และเสียง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นที่นิยมแก่ผู้ชมในยุคปัจจุบัน เมื่อการตั้งชื่อเลียนมาจากสิ่งเหล่านี้ จึงสามารถที่จะดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ เนื่องจากกลวิธีการตั้งชื่อเป็นการนำเนื้อหาของเรื่อง ซึ่งจะนำส่วนสำคัญในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง อีกทั้งยังมีการนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะคล้ายหรือไปในทำนองเดียวกันกับสิ่งต่าง ๆ จึงนำมาเลียนสิ่งที่เคยเกิดขึ้นหรือเคยรับรู้ในปัจจุบัน

การตั้งชื่อตามชื่อตัวละครสำคัญ พบว่าการตั้งชื่อตามตัวละคร โดยนำชื่อของตัวละครมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง ซึ่งจะเป็นตัวละครที่สำคัญในเรื่อง การตั้งชื่อในลักษณะนี้สามารถสื่อให้เห็นได้ว่า เป็นเรื่องราวของตัวละครไหนที่เป็นผู้ดำเนินเรื่องในตอนนั้น

การตั้งชื่อแบบใช้สำนวน พบว่ามีการนำสำนวนไทยทั้งที่เป็นสำนวนเดิมและสำนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวนเดิมมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง โดยสำนวนจะมีความหมายที่สอดคล้องกับเนื้อหาและเป็นความหมายที่ไปในทำนองเดียวกัน สามารถปรากฏร่วมกันได้เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ของเนื้อเรื่อง

การตั้งชื่อโดยเร้าความสนใจ พบว่าการตั้งชื่อลักษณะนี้เป็นการเร้าความสนใจของผู้ชมโดยการทำให้เกิดความสงสัย เมื่อผู้ชมสงสัยเกี่ยวกับชื่อเรื่อง ก็สนใจที่จะติดตามเนื้อหาของเรื่อง

การตั้งชื่อตามสถานที่ พบว่ามีการตั้งตามสถานที่ที่พบเจอได้ง่าย ๆ ในหมู่บ้านสรายุแลนด์ ไม่ใช่เป็นสถานที่ที่มีความนิยม แต่จะเป็นที่ที่ไม่่ว่าเราจะไปไหนก็พบเจอตามสาธารณะต่าง ๆ

การตั้งชื่อแบบตั้งคำถาม พบว่าการตั้งชื่อลักษณะนี้เป็นการตั้งชื่อโดยการตั้งคำถามของตัวละครทั้งที่ต้องการคำตอบและส่วนใหญ่ไม่ต้องการคำตอบ เนื่องจากรู้คำตอบอยู่แล้ว แต่ตั้งคำถามที่ต้องการย้ำให้แน่ใจในคำตอบที่ต้องการ

การตั้งชื่อโดยใช้คำหรือความขัดแย้งกัน พบกันนำคำที่มีความหมายตรงกันข้าม หรือไปในทางที่ต่างกัน มาประกอบเป็นชื่อเรื่องที่ขัดแย้งกัน

ผลการศึกษาตามประเด็นในขอบเขตตามประเด็นการศึกษา กลวิธีการตั้งชื่อ มีการตั้งชื่อตามลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่อง ที่เหตุการณ์และพฤติกรรมของตัวละครที่เกิดขึ้นเป็นส่วนสำคัญ โดยจะนำแก่นเรื่องของซีทคอมว่ามีลักษณะเนื้อหาไปในทำนองเดียวกับการเรื่องราวอื่น ๆ จึงตั้งชื่อตอนตามสิ่งที่สำคัญในเรื่อง

เอกสารอ้างอิง

- [1] จิน ฮี ยู. (2552). การเปรียบเทียบกลวิธีและการใช้ภาษาในการตั้งชื่อละครโทรทัศน์และภาพยนตร์
เกาหลี่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- [2] กาญจนา แก้วเทพ. (2541). **วิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพฯ : แบนด์เอจ.
- [3] อัครา บุญทิพย์. (2535). **การเขียน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก. คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน.
- [4] วีรวัฒน์ อินทรพร. (2545). **ทักษะการเขียน**. สงขลา : ภาควิชาสารัตถศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [5] ยุทธภูมิ สุวรรณเวช. (2536). **การวิเคราะห์บทความ ของ รัตนะ ยาวะประภาส**. ปริญญาโท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. ออนไลน์.

วิเคราะห์สารคดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Analysis of the substance of the Dean

Faculty of Humanities and Social Sciences Thaksin University

วรางคณา สุพรรณชนะบุรี^{1*} จริญญา ธรรมโชโต² และสมิทธิ์ชาติ พุมมา³

Warangkana Supanchanaburee^{1*} Jarinya Thammachoto² and Samitcha Pumma³

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ปี 2557 – เดือนพฤษภาคม ปี 2561 รวมทั้งสิ้น 48 ฉบับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหา สีสันภาษา และกลวิธีนำเสนอ ซึ่งสรุปผลการศึกษาดังนี้ลักษณะเนื้อหา แบ่งได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาดคณะ ด้านการพัฒนาคณากร ด้านการสื่อสาร และด้านเหตุการณ์ทางสังคม สีสันภาษา แบ่งได้เป็น 11 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำซ้อน การใช้คำสร้างใหม่ การใช้คำที่แสดงทัศนคติของผู้เขียน การใช้อักษรย่อ การซ้ำรูปคำ การใช้ประโยคที่แสดงทัศนคติของผู้เขียน การใช้ประโยคคำถาม การใช้สำนวน และการใช้เครื่องหมายอัญประกาศ และกลวิธีนำเสนอ แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การเขียนความนำ จำแนกได้ 4 ชนิด ได้แก่ ความนำที่เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต ความนำที่เป็นข่าว ความนำที่เป็นการสนทนาปฏิสนธากับผู้อ่าน และความนำที่เป็นการอธิบาย และการเขียนเนื้อหา จำแนกได้ 4 ชนิด ได้แก่ การเขียนเนื้อหาโดยการให้รายละเอียด การเขียนเนื้อหาโดยการให้เหตุผล การเขียนเนื้อหาโดยการยกตัวอย่าง และการเขียนเนื้อหาโดยการบอกเล่าทั่วไป การเขียนความสรุป จำแนกได้ 3 ชนิด ได้แก่ การสรุปเรื่องโดยการแสดงมติของผู้เขียน การสรุปเรื่องโดยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง และการสรุปเรื่องโดยการแสดงความรู้สึก

คำสำคัญ : สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ นิสิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author : Tel. : 085-7969103. E-mail address : Lamjiak129@gmail.com

Abstract

This paper analyzed forty-eight copies of the Faculty of Humanities and Social Sciences Journal of Thaksin University, published during June 2014 – May 2018, The objectives of the paper were to analyze type of contents, language style, and presentation techniques. The study revealed the following findings. With regard to type of contents, four categories of contents were found- faculty development, personnel development, communication, and social affairs. For language style, eleven language styles were reported to be used in the journals; implicit terms, foreign loanwords, special compound words, newly constructed word, words related to author's attitude, abbreviated words, repeated words, sentences reflected author's attitude, sentences containing epigrams, idioms, and quotation marks. With regard to presentation techniques, the following three features were found. Firstly, an introduction was classified into four categories - past events, news, conversations with readers, and explanation. Secondly, content writing was classified into four ways - giving details, showing reasons, giving examples, and giving general facts. Thirdly, making conclusion was classified into three ways – adding author's idea, key ideas of the text only, and feeling expressions.

Keywords: the Faculty of Humanities and Social Sciences Journal, Thaksin University

บทนำ

ปัจจุบันคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มีการประชาสัมพันธ์องค์กรผ่านจดหมายข่าวของคณะ นับว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ภายในเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลในหน่วยงาน อันทำให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียว สามัคคี การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ส่งผลให้การดำเนินงานของแต่ละฝ่ายเปี่ยมไปด้วยความราบรื่น มั่นคง มีเสถียรภาพ สอดคล้องกับอุบลวรรณ ปิติพัฒนา โฆษิต [1] ที่ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่าการประชาสัมพันธ์ หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวข่าวสาร ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากสถาบันหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไปสู่กลุ่มประชาชนเป้าหมาย โดยมีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ และดำเนินการเพื่อบอกกล่าวให้ทราบ เพื่อชี้แจงให้เข้าใจถูกต้อง อันเป็นการสร้างเสริมและรักษาความสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนเพื่อสร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดี อันจะนำไปสู่การสนับสนุนและการได้รับความร่วมมือจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย

สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ [2] เป็นเอกสารเผยแพร่ข่าวที่ผลิตขึ้นในองค์กรเป็นประจำทุกเดือน เนื้อหาจะเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่วัตถุประสงค์ นโยบาย กิจกรรม ตลอดจนความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของคนในองค์กร ซึ่งรูปแบบของสารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ชื่อฉบับ ที่เป็นส่วนแรกอันแสดงให้เห็นลำดับของการนำเสนอสารคดี ความนำ หรือส่วนที่อยู่ต่อจากชื่อฉบับ มีลักษณะเป็นการกล่าวนำเรื่องอันเกิดจาก

กลวิธีนำเสนอของผู้เขียน เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญที่สุดของสารคดี เพราะเป็นการถ่ายทอดข้อมูล สารความรู้ รวมไปถึงข้อคิดเห็นของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน ความสรุป เป็นส่วนที่ผู้เขียนใช้เพื่อสรุปเนื้อหาและสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน และคำลงท้ายซึ่งเป็นส่วนสุดท้ายของสารคดี ได้แก่คำว่า ด้วยรักและศรัทธา และด้วยรักและศรัทธาเสมอมา

ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลเบื้องต้นแล้วพบว่าสารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความน่าสนใจอย่างยิ่งในเรื่องลักษณะเนื้อหาที่มุ่งนำเสนอให้กับสาธารณชนผ่านลีลาภาษาและกลวิธีนำเสนอชวนติดตาม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

วิธีการวิจัย

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในสารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ปี – 2557 เดือนพฤษภาคม ปี ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น 2561

1.2 ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ลักษณะเนื้อหา ลีลาภาษา และกลวิธีนำเสนอ ตัวอย่างเช่น ผลงานของ ปิยนันท์ สาธารณ [3] กมลทิพย์ ลิมาภิรักษ์ [4] อลิสา เลี้ยงรินรมย์ [5] ปราณี สุรสิทธิ์ [6] และสายทิพย์ นุกูลกิจ [7]

2. ขั้นวิเคราะห์

วิเคราะห์ลักษณะเนื้อหา ลีลาภาษา และกลวิธีนำเสนอ ในสารคดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

3. ขั้นนำเสนอผลการศึกษา

นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

4. ขั้นสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 4.1

อภิปราย และข้อเสนอแนะ 4.2

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นข้อความหรือเรื่องราวที่คนเป็นผู้เขียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกองค์กร ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิเคราะห์สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1. ลักษณะเนื้อหา จากการศึกษามีลักษณะเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้

1.1 เนื้อหาด้านการพัฒนาคณะ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการขับเคลื่อนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ผ่านการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริม สนับสนุน ด้วยโครงการ งบประมาณ และกิจกรรมต่าง ๆ

1.2 เนื้อหาด้านการพัฒนาคณากร เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการเพิ่มทักษะการทำงาน การแนะนำการปลูกใจให้บุคลากรมีทัศนคติไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 เนื้อหาด้านความสัมพันธ์ในและนอกคณะ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการร่วมกันเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนในองค์กรกับคนในองค์กร และคนในองค์กรกับประชาชน

1.4 เนื้อหาด้านเหตุการณ์ทางสังคม เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวที่กำลังกล่าวขานในช่วงเวลานั้น ๆ

2. ลีลาภาษา จากการศึกษาพบว่ามีลีลาภาษา 11 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย จากการศึกษาพบว่าการใช้คำที่มีความหมายโดยนัยที่ผู้อ่านต้องอาศัยการตีความจากบริบทและประสบการณ์จึงจะเข้าใจได้

2.2 การใช้คำภาษาต่างประเทศ จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีการใช้คำภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.3 การใช้คำซ้อน จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นการใช้คำซ้อน 2 พยางค์ ซึ่งคำเหล่านี้เป็นคำที่ผู้อ่านรู้จักทั่วไป

2.4 การใช้คำสร้างใหม่ จากการศึกษาพบว่าผู้เขียนมีการสร้างคำขึ้นมาด้วยการดัดแปลงคำเดิมที่มีอยู่แล้วให้เป็นคำใหม่แต่ยังคงความหมายเดิม

2.5 การใช้คำที่แสดงทัศนคติของผู้เขียน จากการศึกษาพบว่าผู้เขียนมีการใช้คำที่แสดงทัศนคติของผู้เขียนเพื่อตอกย้ำ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้ผู้อ่านคล้อยตามข้อมูลที่นำเสนอ

2.6 การใช้อักษรย่อ จากการศึกษาพบว่าการใช้อักษรย่อทั่วไป อักษรย่อที่เป็นชื่อหน่วยงาน อักษรย่อที่เป็นชื่อตำแหน่ง อักษรย่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.7 การซ้ำรูปคำ จากการศึกษาพบว่าเป็นการซ้ำคำหรือข้อความเพื่อให้ผู้อ่านเกิดข้อสังเกตและคล้อยตามในคำที่ผู้เขียนใช้ซ้ำบ่อยครั้ง

2.8 การใช้ประโยคที่แสดงทัศนคติของผู้เขียน จากการศึกษาพบว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงเปรียบเทียบการบอกเล่าความรู้สึก และการยกตัวอย่าง ให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่ต้องการจะสื่ออย่างชัดเจน

2.9 การใช้ประโยคคำถาม จากการศึกษาพบว่าการใช้ประโยคคำถามซึ่งเป็นการเสนอแนะให้ผู้อ่านนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

2.10 การใช้สำนวน จากการศึกษาพบว่าการใช้สำนวนเดิมซึ่งผู้อ่านรู้จักและเข้าใจความหมายได้ทันที

2.11 การใช้เครื่องหมายอุปประกาศแสดงข้อความที่คัดลอกจากที่อื่นหรือผู้อื่นกล่าวไว้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นการแสดงข้อความของผู้ที่มีชื่อเสียง

3. กลวิธีนำเสนอ มีกลวิธีนำเสนอ 3 ลักษณะ ดังนี้

3.1 การเขียนความนำ มีการเขียนความนำ 4 ลักษณะ ดังนี้

3.1.1 ความนำที่เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต พบว่าส่วนใหญ่เป็นการกล่าวถึงผลของการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ในระยะเวลาก่อนหน้า

3.1.2 ความนำที่เป็นข่าว พบว่าเป็นการเปิดเรื่องโดยการนำข่าวที่กำลังเป็นที่กล่าวถึงมาบอกเล่าให้ผู้อ่านได้ทราบอีกครั้ง

3.1.3 ความนำที่เป็นการสนทนาปฏิสนธากับผู้อ่าน พบว่าเป็นการเปิดเรื่องด้วยการใช้คำพูดที่เป็นกันเอง ทำให้ผู้อ่านเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย

3.1.4 ความน่าจะเป็นการอธิบาย พบว่าส่วนใหญ่เป็นการอธิบายความสำคัญของโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนางาน

3.2 การเขียนเนื้อหา มีการเขียนเนื้อหา 4 ลักษณะ ดังนี้

3.2.1 การเขียนเนื้อหาโดยการให้รายละเอียด พบว่าส่วนใหญ่เป็นการชี้แจงรายละเอียดของโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ทุกคณะนำมาปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

3.2.2 การเขียนเนื้อหาโดยการให้เหตุผล พบว่าส่วนใหญ่เป็นการเสนอแนะและสนับสนุนให้ผู้อ่านคล้อยตามเรื่องราวที่น่าเสนอ

3.2.3 การเขียนเนื้อหาโดยการยกตัวอย่าง พบว่าเป็นการยกตัวอย่างบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อให้ผู้อ่านถือเป็นแบบอย่าง

3.2.4 การเขียนเนื้อหาโดยการบอกเล่าทั่วไป พบว่าส่วนใหญ่เป็นการกล่าวถึงกิจกรรมที่กำลังเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ๆ

3.3 การเขียนความสรุป มีการเขียนความสรุป 3 ลักษณะ ดังนี้

3.3.1 การสรุปเรื่องโดยการแสดงมติของผู้เขียน พบว่าส่วนใหญ่เป็นการแสดงความเชื่อมั่นต่อสิ่งที่คิดของผู้เขียน โดยเชื่อว่าสิ่งนั้นคือสิ่งที่สำคัญและถูกต้อง

3.3.2 การสรุปเรื่องโดยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่เป็นการเน้นย้ำเรื่องที่ต้องการจะสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจอีกครั้ง

3.3.3 การสรุปเรื่องโดยการแสดงความรู้สึก พบว่าเป็นการแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้เขียน ต่ออาจารย์ บุคลากร และนิสิต ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องวิเคราะห์สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่ามีลักษณะเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาคณะ ด้านการพัฒนากิจกรรม ด้านการสื่อสาร และด้านเหตุการณ์ทางสังคม จากการวิเคราะห์ผลปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาด้านการพัฒนาคณะ เนื่องจากผู้เขียนต้องการเน้นย้ำให้ทุกคนในองค์กรมีความก้าวหน้า สามารถนำพาองค์กรให้ไปสู่องค์กรที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะได้อย่างสูงสุด

ลีลาภาษาในสารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่ามี 11 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำซ้อน การใช้คำสร้างใหม่ การใช้คำที่แสดงทัศนคติของผู้เขียน การใช้คำย่อ การใช้ประโยคที่แสดงทัศนคติของผู้เขียน การใช้ประโยคคำถาม การใช้สำนวน การใช้เครื่องหมายอัญประกาศ จากการวิเคราะห์ผลปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นการใช้คำซ้อน เนื่องจากผู้เขียนสะท้อนให้เห็นว่าผู้เขียนมีความแตกต่างจากผู้เขียนท่านอื่น เพราะผู้เขียนใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกถึงความเป็นกันเองและต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ทั้งนี้ผู้เขียนมีการเผยแพร่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองนั่นคือการนำศัพท์ทางมานุษยวิทยาามาเผยแพร่ให้ผู้อ่านได้ทราบ ที่สำคัญคือผู้เขียนมุ่งเน้นเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวของสังคมมากกว่าความบันเทิงจากการอ่าน โดยเฉพาะการย้ำให้ผู้อ่านสำนึกได้ว่าควรนำความรู้ที่มีพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคมที่เราอาศัยอยู่ให้ก้าวสู่ความเจริญ

กลวิธีนำเสนอในสารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จากการศึกษาพบว่ากลวิธีนำเสนอ 3 ลักษณะ ได้แก่ การเขียนความนำ 4 ลักษณะ ประกอบด้วย ความนำที่เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต ความนำที่เป็นข่าว ความนำที่เป็นการสนทนาปฏิสนธากับผู้อ่าน ความนำที่เป็นการอธิบาย จากการวิเคราะห์ผลปรากฏว่าเป็นการเปิดเรื่องด้วยความนำเป็นการสนทนาปฏิสนธากับผู้อ่านมากที่สุด เนื่องจากผู้เขียนต้องการสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่านการเขียนเนื้อหา 4 ลักษณะ ประกอบด้วย การเขียนเนื้อหาโดยการให้รายละเอียด การเขียนเนื้อหาโดยการให้เหตุผล การเขียนเนื้อหาโดยการยกตัวอย่าง การเขียนเนื้อหาโดยการบอกเล่าทั่วไป จากการวิเคราะห์ผลปรากฏว่าเป็นการเขียนเนื้อหาโดยการให้รายละเอียดมากที่สุดเนื่องจากผู้เขียนต้องการให้ความสำคัญและชี้แจงเรื่องราว โครงการ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง กับองค์กรให้ผู้อ่านทราบโดยทั่วกัน การเขียนความสรุป 4 ลักษณะ ประกอบด้วย การสรุปเรื่องโดยการแสดงมติของผู้เขียน การสรุปเรื่องโดยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง การสรุปเรื่องโดยการแสดงความรู้สึก จากการวิเคราะห์ผลปรากฏว่าเป็นการสรุปเรื่องโดยการแสดงความรู้สึก แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนให้ความสำคัญกับอาจารย์ บุคลากร และนิสิต เป็นอย่างดี เพราะผู้เขียนมีการรับรู้ รับฟัง อยู่เสมอว่าในทุก ๆ วันมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง บุคคลใดทำอะไร และผลเป็นอย่างไรบ้าง

เอกสารอ้างอิง

- [1] อุบลวรรณ ปิติพัฒนาโมชิต. (2542). การเขียนในสื่อต่าง ๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] สารคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2561, http://www.huso.tsu.ac.th/detail.php?id_list=737&aNum=20181121110922.
- [3] ปิยนันท์ สาธารณ. (2556). เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในงานเขียนของพระไพศาล วิสาโล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [4] กมลทิพย์ ลิมาภิรักษ์. (2549). การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลีลาภาษาในบทความของหนุ่มเมืองจันทจาก นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [5] อลิสา เลี้ยงรื่นรมย์. (2549). ลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [6] ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ : แสงดาว.
- [7] สายทิพย์ นฤกุลกิจ. (2534). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ ฯ : การพิมพ์พระนคร.

สำนวนไทยนอกรูปแบบในละครซิตคอม เรื่องเป็นต่อ

Non-formative Thai Idioms in “Pen Tor” Sitcom

สุไลมาน มะเตียะ^{1*} อัสมะห์ มะยิ² แวแยเนะ หะยีสามะ³ อามาน อีแต⁴ และสวพร จันทรสกุล⁵

Sulaiman Mateeyoh^{1*} Asmah Mayi² Waeyaena Hayisamae³ Aman Etae⁴

and Sawaporn Jantharasakul⁵

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์สำนวนไทยนอกรูปแบบในละครซิตคอมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) รวบรวมสำนวนไทยนอกรูปแบบจัดประเภทของสำนวนไทยนอกรูปแบบ 2) วิเคราะห์ความหมายและความ เป็นมาของสำนวนไทยนอกรูปแบบการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏในละครซิตคอม เรื่องเป็นต่อ ซึ่งออกอากาศทุกวันพฤหัสบดี เวลา 22.20 น.ตั้งแต่เดือนมกราคมพ.ศ. 2560 - กรกฎาคมพ.ศ. 2561 รวมจำนวนทั้งสิ้น 75 ตอน ผลจากการวิจัยรวบรวมสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏในละครซิตคอม เป็นต่อปรากฏ จำนวน 29 สำนวน และจัดแบ่งประเภทได้ 3 ประเภท ได้แก่ 1.สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1.1 สำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ และลำดับคำใหม่ จำนวน 26 สำนวน 1.2 สำนวนที่มีความหมายของคำเหมือนหรือใกล้เคียงกัน จำนวน 3 สำนวน 2.สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย มี 4 ประเภท ดังนี้ 2.1 สำนวนที่มีความหมายแคบลง จำนวน 20 สำนวน 2.2 สำนวนที่มีความหมายอื่น จำนวน 5 สำนวน 2.3 สำนวนที่มีความหมายตรงข้ามกับความหมายเดิม จำนวน 3 สำนวน และ 2.4 สำนวนที่มีความหมายขยายกว้างออกไปจากสำนวนเดิม จำนวน 1 สำนวน 3.สำนวนตามลักษณะเนื้อหาของสำนวนไทยนอกรูปแบบมี 4 ประเภท ดังนี้ 4.1 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัย กิริยาอาการ และพฤติกรรมของคน จำนวน 18 สำนวน 4.2 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและคำสอนต่าง ๆ จำนวน 5 สำนวน 4.3 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพูด และการฟัง จำนวน 3 สำนวน และ 4.4 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา และผิวพรรณของคน จำนวน 2 สำนวน ส่วนผลการวิเคราะห์ความหมายและความเป็นมาของสำนวนไทยนอกรูปแบบ วิเคราะห์ในประเด็นสำนวนใหม่ สำนวนเดิม ความหมายสำนวนใหม่ ความหมายสำนวนเดิม วิเคราะห์ความหมายและที่มาของสำนวน อาทิเช่น สำนวน “หนีเสือปะตัวเหี้ย” สำนวนเดิม “หนีเสือปะจระเข้”, “พูดดีโรยเกลือ” สำนวนเดิม “ผักชีโรยหน้า”

คำสำคัญ : สำนวนไทยนอกรูปแบบ, ละครซิตคอม เรื่องเป็นต่อ

Abstract

This research is an analysis of non-formative Thai idioms in a sitcom. The purposes of this research were to: 1) to collect and classify non-formative Thai idioms, 2) analyze meaning and origin of non-formative Thai idioms. This research studied non-formative Thai idioms found in the sitcom, “Pen Tor”, which broadcasted on Thursdays at 10.20 p.m. from January 2017 to July 2018, with 75 episodes in total. The results presented that there were 29 non-formative

¹⁻⁴นักศึกษานิพนธ์ปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 95000

²อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 95000

*Corresponding author: Tel. 0883881285. E-mail address: Sulaiman.m@yru.ac.th

Thai idioms in the sitcom, and they could be divided into 3 of collecting in non-formative Thai idioms that found in the sitcom 29 idioms and could be divided into 3 categories: 1) 26 idioms with changed words, including adding words, cutting words, and new word sequences, 2) three idioms with synonyms – two of three were meaning change idioms. This category can be divided into four types: twenty narrow meaning idioms, five multi-meaning idioms, three opposite meaning idioms, and one broad meaning idiom, and 3) idioms generated by content of non-formative Thai idioms – eighteen idioms related to human habits, performance, and behaviors five idioms related to moral and doctrines, three idioms related to listening and speaking, and two idioms related to human appearance and skin. The analysis of meaning and origin of non-formative Thai idioms were conducted in new idioms, original idioms, new idioms meaning, original idioms meaning such as "escape the tiger, meet the water monitor", the original idioms, "Escape a tiger, meet a crocodile", out of the frying pan into the fire. speak well, sprinkle the salt", the original phrase "coriander sprinkle over", "window dressing"

Keywords : non-formative Thai idioms, sitcom "Pen Tor"

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับคนในสังคม ภาษาจึงจัดได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญ เช่นเดียวกับมนุษย์ในสังคมที่ใช้ภาษาแบบเดียวกัน เพื่อให้ง่ายและเกิดความเข้าใจในลักษณะเดียวกัน มนุษย์ทุกกลุ่มจึงต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารอยู่เสมอ ดังที่ กำชัย ทองหล่อ [1] ได้กล่าวถึงเรื่องภาษาไว้ว่าในสมัยก่อน มนุษย์ยังไม่รู้จักใช้ภาษาเหมือนสมัยปัจจุบันนี้ ครั้งแรกคงจะใช้ภาษาไปก่อน เช่น การแสดงอาการเคลื่อนไหวของอวัยวะ มือ มือ โบกมือ ขึ้นนิ้ว เป็นต้น แล้วต่อมาก็ได้ลั่นเสียงชนิดเสียงอุทาน ซึ่งชั้นเดิมก็คงไม่มีความหมายอะไร เป็นแต่ลั่นเสียงออกมาตามสัญชาตญาณของมนุษย์ในขณะเกิดสะท้อนอารมณ์ เช่น ดีใจ เสียใจ แปลกใจ ตกใจ เป็นต้น ภายหลังเมื่อใช้เสียงเหล่านั้นบ่อย ๆ เข้าก็เป็นที่เข้าใจรู้ความหมายกันได้ในหมู่คณะ และยังไม่เป็นความหมายที่ให้ความชัดเจนเพราะรู้กันในรอบจำกัด ครั้นแล้วภาษาก็ค่อย ๆ เกิดขึ้นตามความจำเป็นและความเจริญของมนุษย์ สนิท สัตโยภาส [2] ได้กล่าวถึงเรื่องการสื่อสารในหนังสือภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นไว้ว่าการสื่อสารมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ในด้านความบันเทิงใจก็มีไม่น้อย เพราะนอกจากมนุษย์จะได้รับอาหารกายจากการรับประทานอาหาร ได้รับอาหารสมองจากการเสพข้อมูลข่าวสารด้วยการฟังและการอ่านเรื่องราวที่ทรงคุณค่าแล้ว มนุษย์ยังต้องการอาหารใจที่เกิดจากการได้รับฟังหรืออ่านเรื่องราวที่สนุกสนาน เพลิดเพลินสำเร็จใจอีกด้วย เช่น การดูละคร การชมภาพยนตร์ การฟังรายการวิทยุ ได้ดูโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์ในรายการที่เบาสบาย อาหารใจดังกล่าวที่มนุษย์ได้รับการสื่อสารนั้นทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าการสื่อสารมีความสำคัญต่อมนุษย์ในทุกด้าน ทั้งด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านการประกอบสัมมาอาชีพ และ ด้านการมีความสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะทำให้มนุษย์เป็นบุคคลที่รู้ทันโลก ทันเหตุการณ์และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและชาญฉลาด

การสื่อสารมีองค์ประกอบคือ ผู้ส่งสาร สาร ผู้รับสาร ด้วยเหตุนี้ภาษาจึงเป็นเครื่องมือสื่อสารทางสังคม ประกอบกับบรรณนิมของการสื่อสารที่แตกต่างและแปลกใหม่ จึงเกิดเป็นการสื่อสารที่ใช้ภาษาประเภทหนึ่งที่เรียกว่า สำนวน ที่นิยมใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ การดูถูก ดูหมิ่น และการตำหนิผู้อื่น ดังที่ สนิท สัตโยภาส [3] ได้กล่าวถึงเรื่องสำนวนไทยไว้ว่า "สำนวนไทยเกิดมาพร้อมกับคนไทย ด้วยเหตุที่ว่าคน

ไทยเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนชอบพูดจาด้วยถ้อยคำที่มีสัมผัสคล้องจองกัน ดังนั้นสำนวนไทยจึงเกิดในภาษาพูดก่อน และเมื่อเรามีภาษาเขียนขึ้นครั้งแรกในสมัยสุโขทัยซึ่งจารึกไว้เป็นหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง จึงมีสำนวนไทยปรากฏเป็นภาษาเขียนหลายแห่ง”

สำนวน ถือเป็นวัฒนธรรมการใช้ภาษาประเภทหนึ่ง ที่ผู้คนในอดีตจนถึงปัจจุบันใช้ภาษาสำนวนควบคู่กับภาษาพูดทั่วไป และเนื่องด้วยความนิยมและแพร่หลายกันตลอดจนในอดีตถึงปัจจุบัน ดังที่ผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายของสำนวน นิภาพรรณ ศรีพงษ์ [4] ได้กล่าวถึงสำนวนไว้ว่า “สำนวน หมายถึง คำพูดที่เป็นชั้นเชิงชวนให้คิด อาจจะเป็นเชิงเปรียบเทียบ หรือคำอุปมาอุปไมยก็ได้ ดังตัวอย่างคำว่า ใส่หน้ากาก, มือสะอาด, ความหมายตรง คำว่าใส่หน้ากาก หมายถึง การใส่หน้ากากตัวละครแต่ความหมายที่เป็นสำนวน หมายถึง ไม่จริงใจ เสแสร้ง, มือสะอาด ความหมายตรงหมายถึงการล้างมือสะอาดเรียบร้อยปราศจากกลิ่นและสิ่งสกปรก แต่ความหมายที่เป็นสำนวน หมายถึง คนดี คนซื่อสัตย์”

นิคม เขาลาด [5] ได้กล่าวถึงสำนวนไว้ว่า “สำนวน คือคำเล่นโวหารหรือตีพิปาก ส่วนมากเป็นถ้อยคำที่แสดงความหมายหรือภาพพจน์เฉพาะตัว อาจมีมาแต่โบราณหรือเกิดขึ้นใหม่จากคนกลุ่มหนึ่ง”

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า สำนวน หมายถึง การสื่อสารหรือคำพูดที่ไม่สื่อความหมายโดยตรง ใช้คำให้ชวนคิด สั่งสอน เปรียบเทียบ เปรียบเปรยถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับผู้รับสาร เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ และเพื่อเพิ่มอรรถรสในการสื่อสาร

ตลอดระยะเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีการพูดคุยสื่อสารกันในรูปแบบการใช้สำนวนแล้ว จนเกิดการเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทย เป็นสำนวนใหม่หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สำนวนไทยนอกกรอบแบบ เพราะด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สำนวนไทยเดิมยากต่อการจดจำ มีการใช้ภาษาที่แตกต่างไปจากภาษาพูดของคนในสมัยนั้น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องด้วยสำนวนใหม่ถูกดัดแปลงไปจากสำนวนไทยเดิม เพื่อนำไปต่อยอดกับการพูดหรือการเขียนต่าง ๆ และเพิ่มอรรถรสในการสื่อสารเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์บ้านเมืองที่กำลังเกิดขึ้น และสำนวนดังกล่าวจะปรากฏให้เห็นในสื่อสารมวลชนต่าง ๆ เช่น ในสื่อสารมวลชนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ประเภทสื่อวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง เป็นต้น

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาและเก็บข้อมูลในละครซิตคอม เพราะละครซิตคอมส่วนใหญ่เป็นละครที่จำลองเหตุการณ์และสถานที่ที่เป็นปัจจุบันที่สุด อีกทั้งเป็นละครซิตคอมที่สร้างความตลกขบขันในการดำเนินเรื่องและในแต่ละตอนจะสอดแทรกเนื้อหาที่เป็นคำสอน คำติชม โดยใช้คำและภาษาที่ให้ทั้งสาระและความรู้แก่ผู้ชมมากบ้างและน้อยบ้าง ดังที่คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมราชบัณฑิตยสถาน [6] ได้ให้ความหมายของละครซิตคอม ว่าเป็นรายการโทรทัศน์รายการหนึ่งในปัจจุบันที่ผู้ชมจำนวนมากชื่นชอบและติดตามเป็นประจำ คือรายการละครที่เรียกกันว่า ซิทคอม ละครซิตคอมเป็นรายการที่สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องใช้ดึงคะแนนนิยม (rating) จากผู้ชมได้เป็นอย่างดีทีเดียว โดยเฉพาะละครซิตคอมที่ออกอากาศในช่วงวันหยุด เนื่องจากผู้ชมมักจะพักผ่อนอยู่กับบ้าน ซิทคอม เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายได้อย่างแพร่หลายแล้ว มีผู้สงสัยว่า คำ ซิทคอม มีภาษาไทยใช้แทนหรือไม่ และมีที่มาอย่างไร

ซิตคอม เป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า sitcom ซึ่งตัดมาจากพยางค์ต้นของคำ situation comedy ได้บัญญัติศัพท์คำนี้ว่า ละครหยอเย้า ซึ่งเป็นการบัญญัติศัพท์ตามความหมายของศัพท์ มิใช่บัญญัติศัพท์ตามรูปศัพท์ เนื่องจากเป็นคำที่สื่อความหมายได้เหมาะสมกว่า หรือจะใช้เป็นคำทับศัพท์ว่า ซิทคอม ก็ได้ พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของ ละครหยอเย้า หรือ ซิทคอม ไว้ดังนี้

“ชุดละครเบาสมองจบเป็นตอน ๆ ซึ่งแสดงทางโทรทัศน์หรือวิทยุ ตัวละครสำคัญจะเป็นชุดเดิม เนื้อเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันในครอบครัว ในที่ทำงาน หรือเกี่ยวกับเพื่อนบ้าน มักใช้ชื่อว่า sitcom ตัวอย่างละครหยรรษา เช่น Partridge’s Family I Love Lucy ตัวอย่างละครหยรรษาทางโทรทัศน์ของไทย เช่น สามหนุ่มสามมุม บางรักซอยเก้า บ้านนี้มีรัก

ละครหยรรษาหรือซิตคอมของไทยที่กำลังออกอากาศทางโทรทัศน์อยู่ในขณะนี้หลายเรื่องที่น่าสนใจติดตามชมเพราะให้ทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลินและยังให้แง่คิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชมอีกด้วย

ดังที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากรายการบันเทิงหลาย ๆ รายการมาแล้ว พบว่ารายการแต่ละประเภทที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ จะพบสำนวนไทยนอกรูปแบบตามจำนวนสำนวนที่แตกต่างกันดังที่กล่าวมาข้างต้น และด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะรายการบันเทิงที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ที่อยู่ในกระแสทางสังคม ได้แก่ ละครซิตคอมเป็นต่อ ดังที่ วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี [7] ได้ให้ความหมายของละครซิตคอมเป็นต่อไว้ว่าละครซิตคอมเป็นต่อ เป็นละครโทรทัศน์ประเภทซิตคอม ผลิตโดย เดอะ วัน เอ็นเตอร์ไพรส์และ ซีเนริโอ อำนวยการผลิตโดย ถกลเกียรติ วีรวรรณ กำกับการแสดงโดย จิรศักดิ์ ไยจิ้วและเสกสรรค์สิงอุไร ละครซิตคอมเรื่องเป็นต่อ ออกอากาศครั้งแรกทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เริ่มออกอากาศวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ออกอากาศตอนสุดท้ายทางช่อง 3เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 โดยมีซิตคอมเรื่องใหม่ชื่อ “เป็นต่อ” มาออกอากาศแทนหลังจากที่จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ออกกล่องสัญญาณดาวเทียม “จีเอ็มเอ็มแซด” มาขายในช่วงฟุตบอลยูโร มีข่าวออกมาว่าซิตคอมเป็นต่อจะกลับมาฉายอีกครั้งโดยมีเนื้อเรื่องต่อจากตอนเดิมในชื่อเรื่อง “เป็นต่อ ขึ้นเทพ” เริ่มตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2555 ทางช่องจีเอ็มเอ็มวัน (ปัจจุบันคือช่องวัน 31) ออกอากาศครั้งสุดท้ายวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2556

ละครซิตคอมเป็นต่อ เป็นซิตคอมประเภทที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมและผู้ฟัง โดยมีการดำเนินเรื่องเป็นไปในแนวทางตลกขบขัน ละครซิตคอมเป็นต่อมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันกล่าวคือ ในการดำเนินเรื่องเป็นการสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนเมือง ที่มีการอาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน เป็นครอบครัวเล็กมีสมาชิกเพียงแค่ 2 คนเท่านั้น และมีการดำเนินชีวิตแบบปกติ คือมีการทำงาน หาเช้ากินค่ำ เมื่อทำงานเสร็จก็มีการหาที่สังสรรค์กับเพื่อน ซึ่งร้านที่พบปะสังสรรค์นั้นเปรียบเสมือนบ้านหลังหนึ่ง ที่ได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันทำให้ในการดำเนินเรื่องละครซิตคอม มีเพียงแค่การทำงาน สังสรรค์และกลับบ้านเท่านั้น

ละครซิตคอมเรื่องนี้จะใช้ภาษาการเปรียบเปรยแทนที่จะใช้ภาษาที่เป็นคำพูดทั่วไป คือการใช้สำนวนแทนในการดำเนินเรื่องของนักแสดงด้วยกัน และเพื่อให้ผู้ฟังไม่เกิดการเบื่อหน่าย มีอารมณ์ขันในการรับชมละครซิตคอม เข้าใจง่ายกับทุกเพศทุกวัย โดยมีนักแสดงนำหลัก ได้แก่ ชาคริต แย้มนาม รับบทเป็น เป็นต่อ พนักงานฝ่ายขาย และมีนิสัยที่เจ้าชู้, พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกร รับบทเป็น พอใจ เป็นน้องสาวของเป็นต่อ และมีนิสัยที่หึงหวงแฟนมาก, ยุทธ์ ส่งไพศาล รับบทเป็น ขึ้นเทพ เป็นลูกพี่ลูกน้องกับทิพย์ที่ถูกทิพย์วานเกล้งเป็นแฟนเพื่อหลอกเป็นต่อ และมียุริยา ผ่องผุดพันธ์ รับบทเป็นทิพย์ เป็นแฟนเก่าของเป็นต่อ ที่มีการขึ้นขอรับการปฏิบัติธรรม และนอกจากนี้ มีนักแสดงหลายคนที่มาร่วมแสดงด้วยเพื่อสร้างสีสันในการรับชมของคนดูละครซิตคอม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของละครซิตคอมเรื่องเป็นต่อ รวมทั้งสิ้น 75 ตอนในปี พ.ศ. 2560 - 2561 โดยมีผู้เขียนบทละครซิตคอมเรื่องเป็นต่อคือ ช่วงปี พ.ศ. 2560 ผู้เขียนบทละครคือ กิตติ เชี่ยววงศ์กุล, ตวิษ แสนโกศิก, อรรถพล ปานดี, ยศกุล มูลสาร และกฤติชัย มณีแก้ว ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2561 ผู้เขียนบทละครคือ กิตติ เชี่ยววงศ์กุล, ตวิษ แสนโกศิก, อรรถพล ปานดี, ยศกุล มูลสาร และกฤติชัย มณีแก้ว

จากที่ได้กล่าวมา รายการประเภติดังกล่าวเป็นรายการโทรทัศน์ที่อยู่ในกระแสสำหรับผู้ชม และผู้ฟังอยู่ในขณะนั้น โดยนำสำนวนเดิมมาดัดแปลงเป็นสำนวนใหม่ เพื่อให้ผู้ชมรุ่นใหม่เข้าใจสำนวนมากยิ่งขึ้น ซึ่งละครซิตคอมที่กล่าวมาข้างต้นเป็นละครที่มีผู้ติดตามเป็นจำนวนมากในแวดวงของโลกโซเชียลมีเดีย

ดังนั้นผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญในการใช้สำนวนไทย รูปแบบและโครงสร้างของสำนวนไทย รวมถึงสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละคร sitcom ซึ่งปัจจุบันจะสังเกตเห็นว่าสำนวนที่ใช้กันมักเป็นสำนวนใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นและเป็นสำนวนที่บิดเบือนหรือทำให้ผิดเพี้ยนไปจากสำนวนเดิมทั้งในด้านรูปแบบและความหมาย ดังเช่นสำนวน

หนีเสือปะตัวเหี้ย

“กว่าจะไม่พูดแล้วครับพี่น้องครับ ถ้ามีหมายถึงตัวมีเอง กูว่าน้องเขาเนียะหนีเสือปะตัวเหี้ยแล้วนะพี่น้องครับ”

(ฟ็องผิตะไร : 17 พ.ค.2561)

สำนวน “หนีเสือปะตัวเหี้ย” เป็นสำนวนที่มีการดัดแปลงขึ้นมาใหม่จากสำนวนเดิมคือ สำนวน “หนีเสือปะจระเข้” ซึ่งสำนวนใหม่มีการเปลี่ยนรูปคำ จากที่ใช้คำหรือสัตว์ชนิดหนึ่งคือ จระเข้เปลี่ยนมาเป็นสัตว์อีกชนิดหนึ่งคือ ตัวเหี้ย เนื่องจากปัจจุบันคำว่า ตัวเหี้ย จะใช้ในการตำหนิผู้อื่นที่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมและไม่สุภาพ หรือเพื่อเปรียบกับนิสัย เป็นสำนวนใหม่ที่อยู่ในรูปแบบของการเปลี่ยนรูปศัพท์ ความหมายของสำนวนก็เปลี่ยนแต่ยังคงเค้าความเดิม โดยผู้ที่คิดดัดแปลงขึ้นมาใหม่นี้ เกิดจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว กล่าวคือ เป็นเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือประสบกับผู้ที่คิดดัดแปลงสำนวนนั้น เมื่อวิเคราะห์สำนวนดังกล่าว คำว่า หนีเสือ หมายถึง การหนีภัยอันตรายจากเสือ ซึ่งเป็นสัตว์ป่าที่ดุร้าย ส่วนคำว่า ปะตัวเหี้ย หมายถึง การที่ต้องมาพบกับสัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นสัตว์เดรัจฉานที่ชอบหากินของเน่าเปื่อย แต่เมื่อสองคำมารวมกันคือคำว่า หนีเสือ + ปะตัวเหี้ย เป็นหนีเสือปะตัวเหี้ย เมื่อวิเคราะห์ความหมายโดยตรงจากประโยคดังกล่าวจะหมายถึง การวิ่งหนีจากเสือแต่กลับต้องมาเจอกับตัวเหี้ย แต่เมื่อวิเคราะห์ความหมายในรูปแบบของสำนวน หมายถึง หนีจากผู้ขายเจ้าชู้แต่กลับต้องมาเจอผู้ชายที่มีนิสัยเจ้าชู้กว่าอีก

ที่มาของสำนวน : สำนวน “หนีเสือปะตัวเหี้ย” เป็นสำนวนที่ปรากฏในละคร sitcom เรื่องเป็นต่อ เป็นช่วงที่พีมจีบน้องโบว์ ซึ่งเป็นเพื่อนของพอใจที่กำลังอกหักอยู่ ให้ทิ้งแฟนเก่าของน้องโบว์แล้วมาคบกับคนแถว ๆ นี้ซะเอง (พีม) และพี่อู๊ดก็กล่าวขึ้นมาว่า “กว่าจะไม่พูดแล้วครับพี่น้องครับ ถ้ามีหมายถึงตัวมีเอง กูว่าน้องเขาเนียะหนีเสือปะตัวเหี้ยแล้วนะพี่น้องครับ”

จากการที่ได้ศึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับเรื่องสำนวนไทยมีผู้สนใจในด้านต่าง ๆ จำนวนมากเป็นต้นว่า ต่อศักดิ์ เกษมสุข [8] ได้ศึกษาเรื่อง สำนวนไทยนอกกรอบแบบ : การวิเคราะห์ความเป็นมาและความหมาย ผลของการวิจัยพบว่า สำนวนไทยนอกกรอบแบบ ที่ปรากฏนั้น มิสามารถเกิดขึ้นได้เองเพียงลำพัง หากแต่การเกิดสำนวนไทยนอกกรอบแบบนี้ต้องอาศัยมูลเหตุหลายประการ มักจะเกิดมาจากสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถสัมผัสและเข้าใจได้

การศึกษาเรื่องสำนวนไทยโดยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาสำนวนไทยเดิมจากสื่อต่าง ๆ อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และการศึกษาสำนวนไทยนอกกรอบแบบเป็นการศึกษาในเชิงการวิเคราะห์ความหมายและที่มา การศึกษาสำนวนไทยนอกกรอบแบบในสื่อมวลชนทั่วไป มีผู้ศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะสื่อมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์ เช่น รายการบันเทิง ละคร ข่าว และสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ที่ศึกษาไม่ได้เลือกสื่อมวลชนประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่จะศึกษาในภาพรวม ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ยังไม่มีผู้ใดศึกษาสำนวนไทยนอกกรอบแบบในสื่อมวลชนประเภทละคร sitcom โดยเฉพาะสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละคร sitcom เป็นต่อ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของสำนวนไทยนอกกรอบแบบและได้นำมาวิเคราะห์ความหมายและความเป็นมา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันพร้อมทั้งสาเหตุความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของความหมาย และความ เป็นมาของสำนวนนอกกรอบแบบที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสำนวนไทยนอกกรอบแบบระหว่างปี พุทธศักราช 2560– 2561 กรณีศึกษาสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละครซีทีคอมเรื่อง เป็นต่อ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ คือ เดือนมกราคม พ.ศ. 2560– กรกฎาคม พ.ศ. 2561 โดยสำรวจศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสำนวนไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการวิจัยและเขียนเค้าโครงวิจัย เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว กำหนดขอบเขตด้านข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและกำหนดพื้นที่ในการเก็บข้อมูลในละครซีทีคอมเรื่องเป็นต่อที่ออกอากาศระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2560– กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ข้อมูลที่ใช้ในศึกษาจากละครซีทีคอมเป็นต่อจำนวน 75 ตอน โดยนำสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏมาวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ คือ วิเคราะห์สำนวนเดิม สำนวนใหม่ ความหมายสำนวนเดิม ความหมายสำนวนใหม่ วิเคราะห์ความหมายของสำนวน และที่มาของสำนวนใหม่ เพื่อสำรวจความเข้าใจในความหมายของสำนวนไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น3ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รวบรวมสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละครซีทีคอมเป็นต่อ

ตอนที่ 2 จัดประเภทสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละครซีทีคอมเป็นต่อ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความหมาย และความ เป็นมาของสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละครซีทีคอมเป็นต่อ

ตอนที่ 1 รวบรวมสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละครซีทีคอมเป็นต่อ

จากการรวบรวมสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละครซีทีคอมเป็นต่อ ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2561 สามารถรวบรวมได้ทั้งหมด 29 สำนวน ดังนี้

ตารางที่ 1 สำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏในละคร sitcom เป็นต่อ

ลำดับ	สำนวนใหม่	สำนวนเดิม
1	กะเทยไร้สัญชาติ	ผีไม่มีศาล
2	กินบ้านเก่า	กินบุญเก่า
3	กระต่ายสองขา	กระต่ายขาเดียว
4	กระตูกหนดสิงห์	กระตูกหนดเสือ
5	กรรมติดจรวด	กรรมตามทัน
6	กล้วยทอดแปดหัว มณีเจ็ดเต่ง	ผีซ้าด้ามพลอย
7	คาสโนว่าตัวพ่อ	เจ้าชู้ประตูดิน
8	จุมูกหมา ตาผี	หูผีจุมูกมด
9	ตีควายกระบว้าว	ตีวัวกระทบคราด
10	ตบหัวแล้วลูบทั้งตัว	ตบหัวแล้วลูบหลัง
11	เตี้ยอู่ม้ว	เตี้ยอู่ม่อม
12	โตนควายเสียกันไม่ถึง	โตนหมาเสียกันไม่ถึง
13	ทำดีได้ดี ทำชั่วได้แปล	ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
14	ไปไม่มา ลาไม่ไหว	ไปลามาไหว
15	พูดดีไรยเกลือ	ฝึกซีไรยหน้า
16	เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนซี้หายาก	เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนตายหายาก
17	มุขไม่ฮา พานายนอยด์	มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
18	ไม่เจียมบอดี้	ตักน้ำใส่กะโหลก ชะโงกดูเงา
19	ยิ่งห้าม ยิ่งโมโห	ยิ่งห้ามเหมือนยิ่งยุ
20	รู้สู้รู้แปด	ไม่รู้ร้อนรู้หนาว

21	ลั่นสี่	ลั่นสองแฉก
22	เสือสับเอ็ดตัว อยู่ในโหลเดียวกันได้	เสือสองตัว อยู่ถ้ำเดียวกันไม่ได้
23	หาเรื่องใส่ตัว	หาหาใส่หัว
24	หน้าตาอยู่กับเห็บหมา วาจาอยู่กับ ป้อนวณ	การเป็นต่อ รูปหล่อ
25	หนีเสือปะตัวเหี้ย	หนีเสือปะจระเข้
26	เห็นผู้ดีกว่างาน	เห็นซี้ดีกว่าไส้
27	ใหม่ไม่มา เก่าไม่ลืม	ได้ใหม่ลืมเก่า
28	ธรรมย่อมชนะอธรรม	ธรรมย่อมชนะอธรรม
29	เอาพระมาห้ามก็ไม่ฟัง	อมพระมาพูดก็ไม่เชื่อ

ตอนที่ 2 จัดประเภทสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏในละคร sitcom เป็นต่อ

ในการจัดประเภทของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏในละคร sitcom เป็นต่อที่ออกอากาศทางช่อง one 31 ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 22.20 น. ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2560 - กรกฎาคม พ.ศ. 2561 จำนวน 75 ตอน พบสำนวนทั้งหมด 29 สำนวน ผู้วิจัยสามารถจัดแบ่งประเภทโดยใช้กรอบทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง ถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย และการจัดแบ่งประเภทสำนวนตามลักษณะเนื้อหาของสำนวนไทย นอกรูปแบบ ซึ่งสามารถจัดประเภทของสำนวนไทยในแต่ละประเภท ได้ดังนี้คือ ประเภทของสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ ประเภทของสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย และประเภทสำนวนตามลักษณะเนื้อหาของสำนวนไทยนอกรูปแบบ

1. สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงทางถ้อยคำ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ สำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ และ ลำดับคำใหม่ และสำนวนที่มีความหมายของคำเหมือนหรือใกล้เคียงกัน

1.1 สำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ และลำดับคำใหม่ กล่าวคือ มีสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ ปรากฏส่วนใหญ่มีกลวิธีการสร้างคำโดยตัดคำ แล้วเพิ่มคำใหม่เข้าไปซึ่งเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด นอกจากนี้ยัง มีการลำดับคำใหม่ในสำนวนเดิมให้กลายเป็นสำนวนใหม่ที่ยังมีเค้าโครงของสำนวนเดิม ซึ่งสำนวนไทยนอกรูปแบบ ที่ปรากฏการเพิ่มคำ ตัดคำ และลำดับคำใหม่ทั้งหมด 26 สำนวน เช่น

- กระตุกหมวดสิงห์ สำนวนเดิมคือ กระตุกหมวดเสือเป็นสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงคำ จาก คำว่า เสือ เป็น สิงห์ ซึ่งทั้งสองคำนี้ มีความหมายคือ สัตว์ป่าที่ดุร้าย และมีความหมายในเชิงสำนวนที่ เหมือนกันคือ หมายถึงผู้ที่มีอำนาจ เป็นใหญ่

- ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ผลสำนวนเดิมคือทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วเป็นสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงคำจากคำว่า ชั่ว เป็น แผล โดยคำว่า ชั่ว หมายถึง การกระทำที่โหดร้าย ส่วนคำว่า แผล หมายถึง รอยช้ำบนร่างกายที่ได้กระทำการต่าง ๆ

- หนีเสือปะตัวเหี้ย สำนวนเดิมคือ หนีเสือปะจระเข้ เป็นสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงคำจากคำว่า จระเข้ เป็น ตัวเหี้ย โดยทั้งสองคำนี้ หมายถึง สัตว์เลื้อยคลาน ที่มีความดุร้าย และมีความหมายเชิงสำนวนหมายถึง สัตว์ที่มีความดุร้ายเช่นกัน

1.2 สำนวนที่มีความหมายของคำเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ซึ่งในการวิเคราะห์ประเภทการเปลี่ยนแปลงทางถ้อยคำของสำนวนไทยของรูปแบบ พบว่าปรากฏสำนวนที่มีเสียงของคำใกล้เคียงกันทั้งหมด 3 สำนวน เช่น

- ไม่เจียมบอดี้ สำนวนเดิมคือ ตักน้ำใส่กะโหลก ชะงักงูเงา เป็นสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือคำว่า บอดี้ เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง อวัยวะบนร่างกาย แทนการคำไทยที่มีความหมายโดยตรง คือ กะโหลก ซึ่งหมายถึงอวัยวะบนร่างกายเช่นกัน

- คาสโนว่าตัวพ่อ สำนวนเดิม คือเจ้าชู้ประตูดิน เป็นสำนวนที่มีความหมายเหมือนกัน แต่ใช้คำต่างกันคือ คาสโนว่า และเจ้าชู้ ซึ่งสองคำดังกล่าวหมายถึง ผู้ชายที่หลงระเหิรในความรักมากไป

จากการแบ่งประเภทสำนวนไทยนอกรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงทางถ้อยคำ สำนวนไทยนอกรูปแบบส่วนใหญ่เป็นสำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ และลำดับคำใหม่ มีสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏส่วนใหญ่มีกลวิธีการสร้างคำโดยตัดคำ แล้วเพิ่มคำใหม่เข้าไปซึ่งเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีการลำดับคำใหม่ในสำนวนเดิมให้กลายเป็นสำนวนใหม่ที่ยังมีเค้าโครงของสำนวนเดิม

2. สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย

จากการรวบรวมสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏในละครชีวิตคอมเป็นต่อ จำนวน 29 สำนวน สามารถวิเคราะห์สำนวนไทยนอกรูปแบบในด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของสำนวนไทยที่ปรากฏได้ทั้งหมด 4 ประเภท ตามกรอบทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของสำนวนไทยในผลงานการวิจัย การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย ของไขสิริ ปราโมช ณ อยุธยา สำหรับผลการศึกษาการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางความหมายของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถเรียงลำดับประเภทของการเปลี่ยนแปลงความหมายของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด ไปจนถึงประเภทของการเปลี่ยนแปลงทางถ้อยคำของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุด แบ่งตามประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายแคบลง กล่าวคือ สำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏทั้งหมดส่วนใหญ่จะมีความหมายแคบลงหรือเฉพาะเจาะจงลงไปมากกว่าสำนวนเดิม คือหมายถึงสิ่งเดียวและเป็นความหมายเฉพาะกลุ่ม อาจจะไม่สามารถฟังแล้วเข้าใจในทุกระดับชั้นซึ่งสำนวนไทยนอกรูปแบบที่มีความหมายแคบลง มีปรากฏทั้งสิ้น 20 สำนวน เช่น

- กรรมติดจรวด สำนวนเดิมคือ กรรมตามทัน เป็นสำนวนที่มีความหมายแคบลงกล่าวคือ สำนวนกรรมติดจรวด หมายถึง ยากที่จะให้ผลที่เคยทำมาก่อน เกิดกับตัวเองอีกครั้ง ส่วนสำนวน กรรมตามทัน หมายถึง ผลของการกระทำที่เคยทำมาก่อนแล้ว ส่งผลร้ายต่อตัวเองอย่างง่ายดาย

- พุดดีโรยเกลือ สำนวนเดิมคือ ผักชีโรยหน้า เป็นสำนวนที่มีความหมายแคบลงกล่าวคือ สำนวนมีการเปรียบเทียบ โดยสำนวน พุดดีโรยเกลือ หมายถึง พุดดีต่อหน้า แต่ลับหลังพุดเสแสร้ง สำนวน ผักชีโรยหน้า หมายถึง ผู้ที่ทำดีแค่ผิวเผิน

2.2 ความหมายเปลี่ยนแปลงเป็นความหมายอื่น กล่าวคือ สำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏมีการเปลี่ยนแปลงเป็นความหมายเดิมเปลี่ยนเป็นหมายอื่น โดยความหมายใหม่จะเปลี่ยนไม่เหลือเค้าความหมายเดิมและเปลี่ยนความหมายใหม่ไม่มีส่วนเหมือนหรือคล้ายความหมายเก่า ซึ่งสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่มีความหมายเปลี่ยนแปลงเป็นความหมายอื่น มีปรากฏทั้งสิ้น 5 สำนวน เช่น

- ลิ่นสีจี้ สำนวนเดิมคือ ลิ่นสองแฉก เป็นสำนวนเกี่ยวกับการพูด ซึ่งมีคำในสำนวนที่ต่างกัน คือ สีจี้ กับ สองแฉก โดยสีจี้ หมายถึง สัญญาณเครือข่ายต่าง ๆ ที่เร็ว ส่วนสองแฉก หมายถึง เป็นคำที่เปรียบเทียบกับ การพูดโกหก เชื่อถือไม่ได้

- เห็นผู้ดีกว้างงาน สำนวนเดิมคือ เห็นขี้ดีกว่าไส้ เป็นสำนวนที่มีความหมายต่างกัน คือ สำนวน เห็นขี้ดีกว่าไส้ หมายถึง เห็นผู้อื่นดีกว่าเครือข่ายของตัวเอง ส่วนสำนวน เห็นผู้ดีกว้างงาน หมายถึง เห็นผู้ชายดีกว้างงานที่ทำ

2.3 ความหมายตรงข้ามกับความเดิม กล่าวคือ สำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏมีความหมายตรงกันข้ามกับสำนวนเดิมโดยมีการใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับสำนวนเก่าหรือเป็นสำนวนที่มีความหมายตรงกันข้ามจากสำนวนเก่าโดยสิ้นเชิง ซึ่งสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่มีความหมายตรงกันข้ามกับความหมายเดิม มีปรากฏทั้งสิ้น 3 สำนวน เช่น

- ใหม่ไม่มา เก่าไม่ลืม สำนวนเดิมคือ ได้ใหม่ลืมเก่า เป็นสำนวนที่โครงสร้างของประโยคต่างกัน และความหมายมีความตรงข้ามกัน สำนวน ได้ใหม่ลืมเก่าเป็นสำนวนที่บ่งบอกถึง พอตนได้ดี กลับลืมบุญคุณ ส่วนสำนวน ใหม่ไม่มา เก่าไม่ลืม เป็นสำนวนที่ใช้กับ ผู้คนที่ระเริงในความรัก

- อธรรมย่อมชนะอธรรม สำนวนเดิมคือ ธรรมะย่อมชนะอธรรม เป็นสำนวนที่มีความหมายตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง โดยมีการย้ายตำแหน่งของคำว่า อธรรม และ ธรรมะ

2.4 สำนวนที่มีความหมายขยายกว้างออกไปจากสำนวนเดิม ไม่มีความหมายเฉพาะเจาะจงเหมือนสำนวนเดิม ซึ่งสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่มีความหมายขยายกว้างขึ้น มีปรากฏทั้งสิ้น 1 สำนวน คือ

- ตบหัวแล้วลูบทั้งตัว สำนวนเดิมคือ ตบหัวแล้วลูบหลัง จากสำนวนดังกล่าว มีความหมายขยายกว้างออกไป โดยขยายคำว่า หลัง คืออวัยวะบนร่างกายในส่วนแผ่นหลัง ขยายเป็น ทั้งตัว อวัยวะทุกส่วนของร่างกาย

จากการแบ่งประเภทสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย สำนวนไทยนอกกรอบแบบส่วนใหญ่เป็นสำนวนที่มีความหมายแคบลงหรือเฉพาะเจาะจงลงไปมากกว่าสำนวนเดิม หมายถึงสิ่งเดียวและเป็นความหมายเฉพาะกลุ่ม อาจจะไม่สามารถฟังแล้วเข้าใจได้ในทุกระดับชั้น เนื่องจากถ้อยคำส่วนใหญ่จะเป็นถ้อยคำที่ใช้ในกลุ่มวัยรุ่นหรือเฉพาะกลุ่ม

3. สำนวนตามลักษณะเนื้อหาของสำนวนไทยนอกกรอบแบบ

นอกจากการวิเคราะห์สำนวนไทยนอกกรอบแบบตามทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทยนอกกรอบแบบแล้วนั้น ยังสามารถจำแนกประเภทที่มาของการเกิดสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่ปรากฏในละครชีวิตคอมเรียมเรื่องเป็นต่อ ได้ 4 ประเภท จากทั้งหมด 8 ประเภท ตามกรอบทฤษฎีการจัดแบ่งประเภทของสำนวนไทยในเอกสารภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของภิญโญ ช่างสาน ผู้วิจัยสามารถเรียงลำดับประเภทอันเป็น

ที่มาหรือการเกิดของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด ไปจนถึงประเภทอันเป็นที่มาหรือการเกิดของ
สำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุด ดังนี้

3.1 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัย กิริยาอาการ และพฤติกรรมของคน

คือสำนวนที่ปรากฏในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสำนวนที่ปรากฏส่วนใหญ่จะเป็นสำนวนที่ได้มาจาก
ลักษณะนิสัย กิริยาอาการ และพฤติกรรมของคนทั้งที่ดีและไม่ดีของตัวละครที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของ
ตัวละครนั้น ๆ อันเป็นที่มาของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัย กิริยาอาการ และ
พฤติกรรมของคน ปรากฏทั้งสิ้น 18 สำนวน เช่น

- กระต่ายสองขา สำนวนเดิมคือ กระต่ายขาเดียว เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรม
ของคน กระต่ายสองขา หมายถึง การยื่นกรานไม่ยอมรับผิด ปากแข็ง ยืนยันคำพูดเดิมและยังคงยืนยันกราน
ทวิคูณกับความบริสุทธิ์ของตน
- ตีควายกระทบบัว สำนวนเดิมคือ ตีวัวกระทบบคราด เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกิริยา
อาการของคน ตีควายกระทบบัว หมายถึง ด่าทออีกคน แต่อีกคนพลอยโดนไปด้วย

3.2 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและคำสอนต่าง ๆ

เป็นสำนวนที่แสดงออกถึงความเชื่อในคุณธรรมตามแนวคิดของพุทธศาสนา และคำสอน
ทั่วไป ๆ ที่เป็นคติเตือนใจ ซึ่งสำนวนที่ปรากฏส่วนใหญ่จะเป็นสำนวนที่ได้มาจากตัวละครในเรื่อง ที่ศรัทธาใน
หลักคุณธรรมและคำสอน ต่าง ๆ นำไปใช้กับตัวละครอื่นที่ปฏิบัติตัวไม่เหมาะสม อันเป็นที่มาของสำนวนไทย
นอกรูปแบบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและคำสอนต่าง ๆ ปรากฏทั้งสิ้น 5 สำนวน เช่น

- อธรรมย่อมชนะอธรรม สำนวนเดิมคือ ธรรมะย่อมชนะอธรรม เป็นสำนวนที่มีเนื้อหา
เกี่ยวกับคุณธรรมและคำสอนต่าง ๆ อธรรมย่อมชนะอธรรม หมายถึง ความชั่วก็ย่อมชนะความดี
- เอาพระมาห้ามก็ไม่ฟัง สำนวนเดิมคือ อมพระมาพูดก็ไม่เชื่อ เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ
เกี่ยวกับคุณธรรมและคำสอนต่าง ๆ เอาพระมาห้ามก็ไม่ฟัง หมายถึง การพูดโดยอ้างพระหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์มา
ประกอบเป็นพยาน มักใช้ในความปฏิเสธ เช่น ต่อให้อาพระมาห้ามก็ไม่ฟัง

3.3 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพูด และการฟัง

เป็นสำนวนที่กล่าวถึงเรื่องการพูด การฟัง ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ซึ่งสำนวนที่ปรากฏส่วนใหญ่จะ
เป็นสำนวนที่ได้มาจากตัวละครในเรื่อง ที่ใช้คำพูดในการด่าทอ ประชดประชัน และยกยอ เพื่อเพิ่มอรรถรส
และความน่าเชื่อถือของคำพูด อันเป็นที่มาของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพูด และการฟัง
ปรากฏทั้งสิ้น 3 สำนวน เช่น

- พูดดีโรยเกลือ สำนวนเดิมคือ ผักชีโรยหน้า เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพูด พูดดี
โรยเกลือ หมายถึง พูดดีเพื่อให้ผู้อื่นมองว่าตนเองดี
- ลั่นสัจจ สำนวนเดิมคือ ลั่นสองแฉก เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพูดลั่นสัจจ หมายถึง
พูดเข้าข้างตัวเองให้ดูดี และเปลี่ยนเรื่องคุยได้รวดเร็วกว่าเน็ดสัจจ

3.4 สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา และผิวพรรณของคน

เป็นสำนวนที่มีความหมายถึงรูปร่าง หน้าตาและผิวพรรณของคน ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ซึ่ง
สำนวนที่ปรากฏส่วนใหญ่จะเป็นสำนวนที่ได้มาจากตัวละครในเรื่อง ใช้ในการด่าทอ และยกยอถึงรูปลักษณ์ว่า

สวย หล่อ หรืออัมปลักษณ์ อันเป็นที่มาของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา และ
ผิวพรรณของคน ปรากฏทั้งสิ้น 2 สำนวน คือ

-ไม่เจียมบอดี สำนวนเดิมคือ ตักน้ำใส่กะโหลก ชะโงกดูเงา เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ
รูปร่างของคน ไม่เจียมบอดี หมายถึง การทำอะไรให้ทบทวนดูความสามารถและรูปร่างตัวเองด้วย

- หน้าตายกับเห็บหมา วาจยังกับป้อนวุ้น สำนวนเดิมคือ การเป็นต่อ รูปหล่อเป็นรอง
เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหน้าตาของคน หน้าตายกับเห็บหมา วาจยังกับป้อนวุ้น หมายถึง หน้าตา
อาจไม่สวย ไม่หล่อ แต่เรื่องวาจาน่าดึงดูดและน่าฟัง

จากการแบ่งประเภทสำนวนไทยนอกรูปแบบตามลักษณะเนื้อหา สำนวนไทยนอกรูปแบบส่วนใหญ่
เป็นสำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัย กิริยาอาการ แลพฤติกรรมของคนซึ่งสำนวนที่ปรากฏส่วนใหญ่จะ
เป็นสำนวนที่ได้จากมาจาก ลักษณะนิสัย กิริยาอาการ และพฤติกรรมของคนทั้งที่ดีและไม่ดีของตัวละครที่มี
เอกลักษณ์เฉพาะตัวของตัวละครนั้น ๆ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความหมายและความเป็นมาของสำนวนไทยนอกรูปแบบ

สำนวนไทยนอกรูปแบบที่นำมาวิเคราะห์นั้น จะวิเคราะห์โดยยกสำนวนในบทพูดของตัวละครในซีต
คอมเป็นต่อ โดยเรียงตามลำดับพยัญชนะอักษรไทย ยกตัวอย่างได้ดังนี้

สำนวนที่ 1 กระตูกหนดสิงห์

(ห้วงหรือหวง :6 เมษายน 2560)

- สำนวนเดิม

กระตูกหนดเสือ

- ความหมายสำนวนใหม่

กระตูกหนดสิงห์ หมายถึง ทำให้หนุ่มเจ้าสำราญไม่พอใจ

- ความหมายสำนวนเดิม

กระตูกหนดเสือ หมายถึง ทำให้ผู้มีอิทธิพลไม่พอใจ

- วิเคราะห์ความหมายของสำนวน

สำนวน “กระตูกหนดสิงห์” เป็นสำนวนที่มีการดัดแปลงขึ้นมาใหม่จากสำนวนเดิมคือ
สำนวน “กระตูกหนดเสือ” ซึ่งสำนวนใหม่มีการเปลี่ยนรูปคำ จากเสือ เป็น สิงห์ ซึ่งคำว่าสิงห์จะใช้แทนผู้ชาย
ที่มีนิสัยเจ้าชู้หรือหนุ่มเจ้าสำราญ แต่ความหมายของสำนวนใหม่ยังคงเดิมเค้าความเดิม เพียงเปลี่ยนสถานะ
บุคคลที่ใช้ โดยผู้ที่คิดดัดแปลงขึ้นมาใหม่นี้ เกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวกล่าวคือ เป็นเหตุการณ์และสถานการณ์
ที่เกิดขึ้นหรือประสบกับผู้ที่คิดดัดแปลงสำนวนนั้น เมื่อวิเคราะห์สำนวนดังกล่าว คำว่า กระตูก หมายถึง ไปจับ
ต้องหรือก้ำกายกับเรื่องของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ส่วนคำว่า หนดสิงห์ หมายถึง หนดของสัตว์ชนิด
หนึ่งที่มีพิษมีภัย ในที่นี้หมายถึงผู้ที่มีอำนาจ แต่เมื่อสองคำมารวมกันคือคำว่า กระตูก + หนดสิงห์ เป็นกระตูก
หนดสิงห์ เมื่อวิเคราะห์ความหมายโดยตรงจากประโยคดังกล่าวจะหมายถึง การดัดหนดสิงห์โตเพื่อจะให้สิงโต
ตกใจ แต่เมื่อวิเคราะห์ความหมายในรูปแบบของสำนวน หมายถึง ทำให้หนุ่มเจ้าสำราญไม่พอใจ

- ที่มาของสำนวนใหม่

สำนวน “กระตุกหนวดสิงห์” เป็นสำนวนที่ปรากฏในละคร sitcom เรื่องเป็นต่อ ตอน ห่วงหรือหวง ออกอากาศ เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2560 เป็นเหตุการณ์ช่วงที่เป็นต่อจับได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นแผนของวอกกับอู๊ด ให้กอล์ฟกลับมาเป็นผู้ชาย แต่ที่จริงแล้วเป็นแค่แผน เพื่อที่จะให้เป็นการออกเงินค่าตัวสาว ๆ ที่จะมาลองใจกอล์ฟ เป็นต่อถามขึ้นว่า “แผนใคร” กอล์ฟ “แผนอะไรคะ” เป็นต่อ “พี่เลือกได้ที่จะไม่บอกผมตอนนี้ แต่เข้ามาผมก็เลือกได้ที่จะไม่ให้พี่มาทำงานที่นี้ต่อไป” กอล์ฟ “แผนไรวอกกับพี่อู๊ดคะ” เป็นต่อ “ว่าแล้วเชียว ชั่วติดศักรินทร์มาแน่ ๆ ไรวอก ถ้าวอกคิดที่จะกระตุกหนวดสิงห์อย่างพี่ เดียวพี่จะกระตุกหนวดปลาตุกอย่างแกลกลับ”

สำนวนที่ 2 ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ແผล

(work hard..play harder : 27 เมษายน 2560)

- สำนวนเดิม

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

- ความหมายสำนวนใหม่

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ແผล หมายถึง ผลจากการกระทำที่ไม่ดี มักจะได้ແผลเป็นการตอบแทน

- ความหมายสำนวนเดิม

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว หมายถึง คนเราทำอย่างไรก็จะได้อย่างนั้น

- วิเคราะห์ความหมายของสำนวน

สำนวน “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ແผล” เป็นสำนวนที่มีการดัดแปลงขึ้นมาใหม่จากสำนวนเดิมคือสำนวน “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ซึ่งสำนวนใหม่มีการเปลี่ยนรูปคำ จากคำว่า ทำชั่วได้ชั่ว เป็น ทำชั่วได้ແผล ซึ่งหมายถึงผลของการกระทำที่ชั่วและมักจะได้ແผลเป็นการตอบแทน ความหมายของสำนวนยังคงเดิม แต่จะชี้ให้เห็นความชัดเจนของการกระทำ โดยผู้ที่คิดดัดแปลงขึ้นมาใหม่นี้ อาจเกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว กล่าวคือ เป็นเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือประสบกับผู้ที่คิดดัดแปลงสำนวนนั้น เป็นเหตุที่ตักเตือนและฝากข้อคิดให้กับกลุ่มเพื่อน เมื่อวิเคราะห์คำสำนวนดังกล่าว คำว่า ทำดีได้ดี หมายถึง การกระทำที่ส่งผลดีต่อตนเอง ส่วนคำว่า ทำชั่วได้ແผล หมายถึง การกระทำที่ไม่ดีทำให้คนไม่พอใจ จะส่งผลให้มีบาดแผลหรือมีเลือดได้ แต่เมื่อสองคำมารวมกันคือคำว่า ทำดีได้ดี + ทำชั่วได้ແผล เป็นทำดีได้ดี ทำชั่วได้ແผล เมื่อวิเคราะห์ความหมายโดยตรงจากประโยคดังกล่าวจะหมายถึง เมื่อทำดีกับผู้อื่น ความดีก็จะย้อนเข้ามาหาตัวเราเอง แต่เมื่อทำความชั่ว ผลที่ย้อนกลับมามักจะเป็นรอยแผล เมื่อวิเคราะห์ความหมายในรูปแบบของสำนวน หมายถึง ผลจากการกระทำที่ไม่ดี มักจะได้ແผลเป็นการตอบแทน

- ที่มาของสำนวนใหม่

สำนวน “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ແผล” เป็นสำนวนที่ปรากฏในละคร sitcom เรื่องเป็นต่อ ตอน work hard..play harder ออกอากาศเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 เป็นช่วงที่เป็นต่อให้ข้อคิดและตักเตือนเพื่อน ๆ ในเรื่องที่ไม่สมควรทำ ยม “อยู่ครบเลยนะไอ้สามทหารราช มึงรวมหัวกันแกล้งกูใช่ไหม” อู๊ด “อะไร” ยม

“มึงอย่าทำเนียนเลยไอ้เตี้ย เตี้ยวกูเตะร่วงแก้อี้อยู่ กูโทรหาพี่ลูกน้ำแล้ว เขาไม่ได้โดนจับและเขาก็ไม่ได้ตีหัวใครแตกด้วย มึงโกหกกู” อู๊ด “แอสร์” ยม “มึงหลอกกู มึงรู้ไหมว่ากูโดนอะไรบ้าง กูโดนกระต๊อบเมื่อคืน และเป็นผู้หญิงด้วย” วอก “พี่โดนกระต๊อบได้ไงวะ ก็ในบัตรที่มีเงินอยู่แสนสอง หรือในบัตรไม่มีเงิน น้อย...ไอ้ชั่ว ใจคอมึงกะหลอกกินเงินพวกกูใช่ไหม” ยม “เขาไม่ได้เรียกว่าการหลอก เรียกว่าสร้างสรรค์วิธีการให้น้องเลี้ยงเตี้ยมาก่อน...แล้วใครบอกมึงว่ากูหลอก” เป็นต่อ “กูเอง ฮ่า ๆ ๆ ” ยม “กูว่าแล้ว แล้วมึงรู้ได้ไงว่าน้องเน็กเขาเป็นเอดส์” เป็นต่อ “จะเป็นหรือไม่เป็นอันนั้นไม่สำคัญ แต่จะให้พี่จำไว้อย่างหนึ่ง คนเรานะครับท่านผู้ชม ทำดีได้ดี แต่คนทำชั่วมันได้ແผล”

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง สำนวนไทยนอกรูปแบบระหว่างปีพุทธศักราช 2560 - 2561 สามารถนำผลมาอภิปรายผลได้ดังนี้ คือ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบทฤษฎีและได้ยึดผลงานการวิจัย สำนวนไทยนอกรูปแบบ : การวิเคราะห์ความเป็นมาและความหมาย ของต่อศักดิ์ เกษมสุข บัณฑิตวิทยาลัยนเรศวร เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เปลี่ยนขอบเขตและได้กำหนดขอบเขตในการเก็บข้อมูลขึ้นมาใหม่ จากผลงานการวิจัย สำนวนไทยนอกรูปแบบ : การวิเคราะห์ความเป็นมาและความหมายได้เก็บข้อมูลในสื่อสารมวลชนทั่ว ๆ ไป โดยไม่ได้กำหนดเจาะจงว่าเป็นสื่อประเภทใด เป็นการกำหนดประเภทของสื่อให้เห็นได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในสื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์ และเลือกละครซิตคอมเรื่องเป็นต่อที่ออกอากาศทางช่อง one 31 ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 22.20 น. ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2560 - กรกฎาคม พ.ศ. 2561 เป็นจำนวน 75 ตอน และสามารถรวบรวมสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏทั้งสิ้นเป็นจำนวน 29 สำนวน จากจำนวน 75 ตอน ของละครซิตคอมเรื่องเป็นต่อ ปรากฏสำนวนไทยนอกรูปแบบจำนวน 29 ตอน และที่ไม่ปรากฏสำนวนไทยนอกรูปแบบจำนวน 46 ตอน เพื่อนำมาเปรียบเทียบให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสำนวน ที่มาหรือมูลเหตุของการเกิดสำนวน และรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสำนวนทางด้านรูปศัพท์และการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายของสำนวนไทยนอกรูปแบบ

จากการรวบรวมสำนวนไทยนอกรูปแบบทั้งหมดจำนวน 29 สำนวน ผู้วิจัยสามารถจัดแบ่งประเภทโดยได้ใช้กรอบทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย และการจัดแบ่งประเภทสำนวนตามลักษณะเนื้อหาของสำนวนไทยนอกรูปแบบ สามารถเรียงลำดับประเภทของการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด ไปจนถึงประเภทของการเปลี่ยนแปลงทางถ้อยคำของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุด คือ สำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏการเพิ่มคำ ตัดคำ และลำดับคำใหม่ทั้งหมด 29 สำนวน

การเปลี่ยนแปลงด้านความหมายของสำนวนไทยนอกรูปแบบสามารถเรียงลำดับประเภทของการเปลี่ยนแปลงความหมายของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด ไปจนถึงประเภทของการเปลี่ยนแปลงทางถ้อยคำของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุด คือ มีความหมายแคบลงมีปรากฏทั้งสิ้น 20 สำนวน มีความหมายเปลี่ยนแปลงเป็นความหมายอื่นมีปรากฏทั้งสิ้น 5 สำนวน มีความหมายตรงกันข้ามกับความหมายเดิมมีปรากฏทั้งสิ้น 3 สำนวน และมีความหมายขยายกว้างขึ้นมีปรากฏทั้งสิ้น 1 สำนวน

ผู้วิจัยสามารถจัดแบ่งประเภทสำนวนตามลักษณะเนื้อหาของสำนวนไทยนอกรูปแบบ สามารถเรียงลำดับประเภทอันเป็นที่มาหรือการเกิดของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด ไปจนถึงประเภทอันเป็นที่มาหรือการเกิดของสำนวนไทยนอกรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุด คือ มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัย กิริยาอาการ และพฤติกรรมของคนปรากฏทั้งสิ้น 18 สำนวน มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและคำสอนต่าง ๆ ปรากฏ

ทั้งสิ้น 5 ส่วน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพูด และการฟัง ปรากฏทั้งสิ้น 3 ส่วน และมีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา และผิวพรรณของคน ปรากฏทั้งสิ้น 2 ส่วน

โดยสรุปแล้ว มูลเหตุของการเกิดสำนวนไทยนอกกรอบที่ปรากฏในละคร sitcom เป็นต่อนั้น มักจะเกิดจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ และรวมถึงบทบาท พฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของตัวละคร ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครสามารถสัมผัสและเข้าใจได้ และเป็นเหตุการณ์ที่พบเจอเป็นประจำ จึงได้นำสิ่งที่ประสบพบเห็นเหล่านั้น นำมากล่าวเป็นสำนวน เพื่อเป็นคติเตือนใจ ประชดประชัน หรือเสียดสี ซึ่งกลวิธีการแต่งสำนวนนั้นมักจะมีลูกเล่นโดยการใส่สัมผัสเข้าไปในสำนวนเพื่อให้เกิดความคล้องจองตามลักษณะนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย แต่ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป สื่อต่าง ๆ ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ได้รับรู้ข่าวสาร ความบันเทิงจากสื่อต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์ถือได้ว่าเป็นสื่อที่มนุษย์ให้ความสนใจ ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญสื่อโทรทัศน์ ละคร sitcom เรื่องเป็นต่อ เนื่องจากการนำเสนอเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องนี้ จะมีตัวละครหรือผู้คิดค้นสำนวนไทยนอกกรอบให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น ๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะคิดค้นสำนวนใหม่โดยเทียบเคียงกับสำนวนเก่าเพื่อให้ผู้ชมที่ได้ฟังสำนวนสามารถเข้าใจความหมายได้ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้น เพราะลักษณะของสำนวนใหม่มักจะมี ความหมายไม่ต่างจากสำนวนเก่า หรือมีความหมายที่ตรงกันข้ามกับสำนวนเก่าอย่างสิ้นเชิง ซึ่งการแต่งสำนวนไทยนอกกรอบมักจะเกิดขึ้นเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้กับผู้ชมเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ทั้งนั้นเป็นเพราะคนไทยมีความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนมาตั้งแต่สมัยโบราณ จึงได้คิดค้นสำนวนใหม่ขึ้นอยู่เสมอ และจากอดีตจนถึงปัจจุบันสำนวนไทยได้เปลี่ยนแปลงในเรื่องของถ้อยคำและความหมายของสำนวนอยู่ตลอดเวลา จะเห็นได้จากผลงานการวิจัยสำนวนไทยนอกกรอบ : การวิเคราะห์ความเป็นมาและความหมายของต่อศักดิ์ เกษมสุข ที่ได้เก็บข้อมูลสำนวนไทยนอกกรอบที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสำนวนด้วยระยะเวลาของผลการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ผู้วิจัยได้รวบรวมในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทยนอกกรอบ เช่น

จากผลงานการวิจัย (เดิม)	ผลการศึกษาวิจัย (ในครั้งนี้)
แกว่งปากหาเสียง	เปลี่ยนเป็น หาเรื่องใส่ตัว
กรรมเป็นต่อ รูปหล่อเป็นเกย์	” หน้าตายกับเห็บหมาวาจายังกับปองณวัฒน์
หนีเสือปะจระเข้ หนีจระเข้ปะตะกวด	” หนีเสือปะตัวเหี้ย

สรุปผลการวิจัย

สำนวนไทยนอกกรอบระหว่างปี พุทธศักราช 2560– 2561 กรณีศึกษาสำนวนไทยนอกกรอบที่ปรากฏในละคร sitcom เรื่อง เป็นต่อ จำนวน 75 ตอน และสามารถรวบรวมสำนวนไทยนอกกรอบที่ปรากฏทั้งสิ้นเป็นจำนวน 29 สำนวน จากจำนวน 75 ตอนของละคร sitcom เรื่องเป็นต่อ เพื่อนำมาเปรียบเทียบให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสำนวน ที่มาหรือมูลเหตุของการเกิดสำนวน และรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสำนวนทางด้านรูปศัพท์และการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายของสำนวนไทยนอกกรอบ การเกิดสำนวนไทยนอกกรอบที่ปรากฏในละคร sitcom เป็นต่อนั้น มักจะเกิดจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ และรวมถึงบทบาท พฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของตัวละคร ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครสามารถสัมผัสและเข้าใจได้ และเป็นเหตุการณ์ที่พบเจอเป็นประจำ จึงได้นำสิ่งที่ประสบพบเห็นเหล่านั้น นำมากล่าวเป็นสำนวน เพื่อเป็นคติเตือนใจ ประชดประชัน หรือเสียดสี ซึ่งกลวิธีการแต่งสำนวนนั้นมักจะมีลูกเล่นโดยการใส่สัมผัสเข้าไปในสำนวนเพื่อให้เกิดความคล้องจองตามลักษณะนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย แต่ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป สื่อต่าง ๆ ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ได้รับรู้ข่าวสาร ความบันเทิงจากสื่อต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น

เป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์ถือได้ว่าเป็นสื่อที่มนุษย์ให้ความสนใจ ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญสื่อโทรทัศน์ ละครซีทคอมเรื่องเป็นต่อ เนื่องจากการนำเสนอเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องนี้ จะมีตัวละครหรือผู้คิดค้นสำนวนไทยนอกกรอบแบบให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น ๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะคิดค้นสำนวนใหม่โดยเทียบเคียงกับสำนวนเก่าเพื่อให้ผู้ชมที่ได้ฟังสำนวนสามารถเข้าใจความหมายได้ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้น เพราะลักษณะของสำนวนใหม่มักจะมีความหมายไม่ต่างจากสำนวนเก่า หรือมีความหมายที่ตรงกันข้ามกับสำนวนเก่าอย่างสิ้นเชิง ซึ่งการแต่งสำนวนไทยนอกกรอบแบบมักจะเกิดขึ้นเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้กับผู้ชมเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ทั้งนั้นเป็นเพราะคนไทยมีความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนมาตั้งแต่สมัยโบราณ จึงได้คิดค้นสำนวนใหม่ขึ้นอยู่เสมอ และจากอดีตจนถึงปัจจุบันสำนวนไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของถ้อยคำและความหมายของสำนวนอยู่ตลอดเวลา จะเห็นได้จากผลงานการวิจัยสำนวนไทยนอกกรอบแบบ : การวิเคราะห์ความเป็นมาและความหมายของต่อศักดิ์ เกษมสุข ที่ได้มีการเก็บข้อมูลสำนวนไทยนอกกรอบแบบที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสำนวน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กำชัย ทองหล่อ. (2556). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ ฯ : อมรการพิมพ์.
- [2] สนิท สัตโยภาส. (2545). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น**. กรุงเทพฯ ฯ : เซ็นจูรีจำกัด.
- [3] สนิท สัตโยภาส. (2545). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น**. กรุงเทพฯ ฯ : เซ็นจูรี จำกัด.
- [4] นิภาพรณ ศรีพงษ์. (2551). **หลักภาษาไทย**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- [5] นิคม เขาลาด. (2539). **สนุกกับสุภาษิตคำพังเพย**. กรุงเทพฯ ฯ : ณ คม.
- [6] สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2551). **ซีทคอม**. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2561, จาก <http://www.royin.go.th>.
- [7] วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2561). **เป็นต่อ**. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2561, จาก <https://th.wikipedia.org>.
- [8] ต่อศักดิ์ เกษมสุข. (2551). **สำนวนไทยนอกกรอบแบบ : การวิเคราะห์ความเป็นมาและความหมาย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

การใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ
ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

Use and variation of Nouns among Three - Generation Speakers
at Ko Klang Sub-district, Ko Lanta District, Krabi Province

อูสมาน การดี^{1*} กาตินี้ มามะ² พาศินี ดอลี³ สุมายะห์ ดอเลาะ⁴ ฮานาฟิยะห์ มีราเฮง⁵
และปองทิพย์ หนูหอม⁶

Ausman Kandi^{1*} Katinee Mamat² Phasinee Dorlee³ Sumaiyah Dorloh⁴ Hanaphiyah mueraheng⁵
and Pongthip Noohom⁶

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ วิเคราะห์เรื่องการใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ 2) เพื่อศึกษาการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่และภาษาไทยมาตรฐานโดยมีกลุ่มผู้บอกภาษา คือ ชาวบ้านทั้ง 3 ระดับอายุในตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้แก่ ระดับอายุที่ 1 ที่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 ที่มีอายุตั้งแต่ 31 – 50 ปี และระดับอายุที่ 3 ที่มีอายุตั้งแต่ 15 – 30 ปี ระดับละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามคำนาม จำนวน 150 คำ พร้อมภาพประกอบในการสื่อสาร ผลการศึกษาการใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ พบว่า การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ แบ่งเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้ 1) การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกัน จำนวน 106 คำ เช่น [maʔ³ - ɛ:ŋ⁰ - sa:p¹], [kaj¹ - pa:¹] เป็นต้น 2) การใช้คำนามในผู้พูด 2 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกันมีจำนวน 84 คำ เช่น [pa:⁰ - thɔ:ŋ² - ko:⁴], [phak¹ - kraʔ¹ - chet¹] เป็นต้น 3) การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกันจำนวน 3 คำ เช่น [ʔaj⁰ - saʔ¹ - kri:m⁰], [nok³ - kraʔ¹ - pu:t¹] เป็นต้น 4) การใช้คำนามระดับอายุเดียวกันใช้ศัพท์ต่างกัน จำนวน 51 คำได้แก่ [kra¹ - diŋ¹], [nok³ - sɛ:k¹] และ [kaŋ⁰ - han⁴ - lom⁰] ส่วนการแปรของคำนามในผู้พูดสามระดับอายุ พบว่า มีการแปรทั้งด้านเสียงและการแปรด้านศัพท์ มีการแปรด้านเสียง จำนวน 13 คำ ตัวอย่างเช่น คำว่า [chap¹ - pho:ŋ⁴], [fu:ŋ⁴] เป็นต้น และการแปรด้านศัพท์ จำนวน 9 คำตัวอย่างเช่น คำว่า [ka¹ - thiʔ³], [me:k²] เป็นต้น

คำสำคัญ : คำนาม การแปรของคำนาม ผู้พูดสามระดับอายุตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

Abstarct

This research analyses the use of nouns and nouns variation among three generations of speakers at Ko Klang Sub-district, Ko Lanta District, Krabi Province. The objectives of the research are: 1) to study the use of nouns among three generations of speakers at Ko Klang Sub-district, Ko Lanta District, Krabi Province, 2) to study the variation of nouns and standard

¹⁻⁵นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 95000

⁶อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 95000

*Corresponding author: Tel.:0613612248. E-mail address: Ausman.k@yru.ac.th

Thai among generation of speakers at Ko Klang Sub-district, Ko Lanta District, Krabi Province, by interviewing the speakers from three groups divided by age level at Ko Klang Sub-district, Ko Lanta District, Krabi Province. Age range of the first groups was 51 years and over, the second group 's was 31 - 50 years old and the third group's was 15 - 30 years old. There were 10 people at each level, with a total of 30. A 150 - word noun questionnaire is a tool used with illustrations in communication. The results of the study found that the use of nouns among 3 generations could be divided into 4 groups: 1) the same words 106 words, were used in 3 generations such as [ma³ - lɛ:⁰ - sa:p¹], [kaj¹ - pa:¹] 2) the different vocabularies, 84 word, were used in 2 generations such as [pa:⁰ - thɔŋ² - ko:⁴], [phak¹ - kra¹ - chet¹] 3) the different words, 3 words, were used in 3 generations such as [kra¹ - diŋ¹], [nok³ - sɛ:k¹] and [kaŋ⁰ - han⁴ - lom⁰] 4) the different words 51 words, were used in the same generations such as [ʔaj⁰ - sa¹ - kri:m⁰], [nok³ - kra¹ - pu:t¹] In terms of noun variation of speakers at three levels of age, it was found that there were the variations in both vowel sounds and words. There were 13 variations of sounds such as [chap¹ - pho:⁴], [fu:⁴], etc. and 9 variations of words such as [ka¹ - thi³], [me:k²] etc.

Keywords: noun, variation of nouns, three-age level speaker of Ko Klang Sub-district, Ko Lanta District, Krabi Province.

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่แสดงถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมและประเพณีของคนไทย เป็นภาษาที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปคำ เสียงและความหมายตามพื้นที่วิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละภาค เป็นเครื่องมือที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกันให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ภาษาถิ่น เป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน ใช้เฉพาะในการสื่อสารโดยใช้คำพูด และไม่มีภาษาเขียนอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ [1] ได้ให้ความหมายของภาษาถิ่นในหนังสือเรื่องภาษากับสังคม สรุปได้ว่าภาษาถิ่นคือ ภาษาไทยที่พูดกันเฉพาะในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งเราสามารถจัดภาษาแต่ละภาษาประจำภาคต่าง ๆ ให้เป็นภาษาถิ่น เรียกว่าภาษา “ถิ่นภาค” ภาษาเหล่านี้มีคุณสมบัติหรือเอกลักษณ์ประจำถิ่นที่ทำให้ผู้ฟังที่เป็นคนไทย ไม่ว่าจะอยู่ในภาคใดได้ยินแล้วรู้ได้ว่าเป็นภาษาถิ่นใด

อชชา ปลอดแก้ว [2] ได้ให้ความหมายของภาษาไว้ในงานวิจัย “การเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ระหว่างผู้พูด 3 ระดับ อายุ” สรุปได้ว่า ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความต้องการสิ่งต่าง ๆ มาตั้งแต่ครั้งบรรพกาลตลอดมาจนปัจจุบัน แต่การใช้ภาษาในปัจจุบันย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงจนมีความแตกต่างจากการใช้ภาษาในอดีต สาเหตุก็เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอตราบเท่าที่ยังมีผู้ใช้ภาษาอยู่

พจน์ ศิริอักษรสาสน์ [3] ได้กล่าวถึงเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา 2 ประการ ได้แก่ ปัจจัยภายในหรือการเปลี่ยนแปลงภายใน และปัจจัยภายนอกหรือการเปลี่ยนแปลงภายนอก การเปลี่ยนแปลงภายในเป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติของภาษาและการ

เปลี่ยนแปลงภายนอกเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการยืม นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของภาษาไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากภายในหรือการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก อาจจำแนกได้ 4 ประการ ได้แก่การเปลี่ยนแปลงด้านเสียงการเปลี่ยนแปลงด้านคำศัพท์การเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย

อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เป็น 1 ในอำเภอของจังหวัดกระบี่ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ทำให้การปรับตัวของผู้คนในพื้นที่มีการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในหลายชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่ตำบลศาลาด่าน และตำบลเกาะลันตาใหญ่ จะพบว่าการสื่อสารของผู้คนในพื้นที่มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นกิจวัตรในแต่ละวัน ดังนั้นอิทธิพลของภาษาถิ่นอาจมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจากอิทธิพลการใช้ภาษาอังกฤษ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ มีแหล่งการท่องเที่ยวเชิงวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น ก็มีอิทธิพลจากภาษาถิ่นเข้ามา เช่น การย้ายถิ่นฐาน การศึกษา คำสแลงที่เกิดจากบุคคลกลุ่มหนึ่ง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการแปรของภาษา

จากการที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการแปรภาษาของคน 3 ระดับอายุ พบว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวภาษาตามกาลเวลา ส่วนการแปรของภาษาพิจารณาจากลักษณะหรือรูปแบบในภาษานั้นอย่างเฉพาะเจาะจง ส่วนการนำระดับอายุของผู้พูดเข้ามาพิจารณาในการศึกษาการแปรของภาษา นอกจากจะทำให้เห็นความหลากหลายในการใช้ภาษาของคนต่างระดับอายุกันแล้ว จะทำให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงของรูปภาษารูปใดรูปหนึ่งที่สามารถสังเกตได้ว่ากำลังสืบหน้าไปเรื่อย ๆ เช่น การแปรของเสียงในผู้พูดรุ่นสูงอายุ รุ่นกลาง และอายุน้อย เปรียบได้กับภาษาในอดีต ภาษาในปัจจุบันและภาษาในอนาคต ดังนั้นการศึกษาศาการแปรของภาษาในผู้พูดต่างอายุกัน แต่ศึกษาในเวลาเดียวกันจะสามารถทำให้เราเห็นแนวโน้มที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบในสังคมนั้น ๆ

จากการเก็บข้อมูล พบว่า การใช้คำนามในผู้พูดทั้งสามระดับอายุ มีความเหมือนและแตกต่างกันในแต่ละคำ ตัวอย่างการใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ

ตารางที่ 1 การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	3	กระดิ่ง	โลกครวน [lo:k ⁶ - - khruan ⁵]	กระดิ่ง [kra: ⁴ - di:ŋ ⁴]	โลกดิ่ง [lo:k ⁷ - di:ŋ ⁴]
2.	64	นกแสก	นกฮูกหน้าขาว [nɔk ⁷ - hu:k ⁶ - na: ² - kha:w ¹]	นกแสก [nɔk ⁷ - sɛ:k ²]	นกฮูก [nɔk ⁷ - hu:k ⁶]
3.	105	กั้งหันลม	ลูกลม [lu:k ⁶ - lom ⁵]	กั้งหันลม [kaŋ ⁴ - han ¹ - lom ⁵]	กั้งหัน [kaŋ ⁴ - han ¹]

จากการศึกษาการใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ พบว่า คำนามที่ใช้มีความแตกต่างกันไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ แล้วนำมาเปรียบเทียบการใช้คำนามที่ใช้ในชีวิตประจำวันของทั้ง 3 ระดับอายุ ทั้งในส่วนที่เหมือนและต่างกัน เฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ทั้ง 3 ระดับอายุ ได้แก่ อายุ 51 ปีขึ้นไป อายุ 31 – 50 ปี และอายุ 15 – 30 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมนำนวนคำ 150 คำ จากพจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ ของสถาบันทักษิณคดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและหนังสือภาษาไทยถิ่น ของวิไลศักดิ์ กิ่งคำ [4] เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 ระดับอายุ ได้แก่ ระดับอายุ 51 ปีขึ้นไป, ระดับอายุ 31 – 50 ปี และระดับอายุ 15 – 30 ปี โดยใช้รายการคำนามทั้ง 11 หมวด จากหนังสือภาษาไทยถิ่น ของวิไลศักดิ์ กิ่งคำ ที่มีรูปคำเป็นภาษาไทยให้กลุ่มเป้าหมายได้ตอบกลับเป็นภาษาถิ่น รายการคำนามจะมีภาพประกอบเพื่อให้เกิดความง่ายและความเข้าใจแก่ผู้พูดทั้ง 3 ระดับอายุ โดยใช้สัทอักษรจากงานวิจัย “ภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดกระบี่” ของกมลพร พิศพิงค์ [6] ซึ่งเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม – เดือนกันยายน พ.ศ. 2561 โดยเลือกผู้บอกภาษาอยู่ในพื้นที่ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ หลังจากนั้นได้นำข้อมูลที่รวบรวมในการเก็บจากรายการคำนามของผู้พูดทั้ง 3 ระดับอายุมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาการใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

ประเด็นที่ 2 การแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

ผู้วิจัยได้รวบรวมคำนามที่ปรากฏในพจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ของสถาบันทักษิณคดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหนังสือภาษาไทยถิ่นของวิไลศักดิ์ กิ่งคำ รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 คำ โดยคัดเลือกจากหมวดต่าง ๆ ทั้ง 11 หมวดตามหนังสือภาษาไทยถิ่น เพื่อนำมาเป็นแบบทดสอบการใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ พร้อมกับภาพประกอบในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 1 การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

จากการเก็บข้อมูลคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันโดยการคัดเลือกรายการคำจากพจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ของสถาบันทักษิณคดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหนังสือภาษาไทยถิ่นของวิไลศักดิ์ กิ่งคำ จำนวน 150 คำ นำไปสัมภาษณ์ผู้พูดทั้ง 3 ระดับอายุ ได้แก่ ระดับอายุ 51 ปี ขึ้นไป ระดับอายุ 31 – 50 ปี และระดับอายุ 15 -30 ปี ซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ แล้วจำแนกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1. การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกัน 2. การใช้คำนามในผู้พูด 2 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน 3. การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน 4. การใช้คำนามระดับอายุเดียวกันใช้ศัพท์ต่างกัน

1. การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามที่ผู้บอกภาษาทั้ง 3 ระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันทั้งหมดมีจำนวน 106 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกัน

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับที่ 1, ระดับที่ 2, ระดับที่ 3
1.	1	กบ	ก๊อบ [kɔp ³]
2.	2	ตะกร้อ	โลกกร้อ [lo:k ⁶ - krɔ: ⁴]
3.	4	มะกรูด	โลกกรูด [lo:k ⁶ - kru:t ⁴]
4.	5	แมลงสาบ	แมงแปะ [mɛ:ŋ ⁵ - pɛ:ʔ ⁴]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บอกภาษาทั้ง 3 ระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวนทั้งหมด 106 คำ จากรายการคำภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งหมด 150 คำ ตัวอย่างเช่น กบ ตะกร้อ มะกรูด แมลงสาบ เป็นต้น ดังนั้นการใช้คำนามในภาษาไทยถิ่นของผู้บอกภาษาทั้ง 3 ระดับอายุ ได้แก่ ระดับอายุที่ 1 อายุ 51 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 อายุ 31 – 50 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 15 – 30 ปี ในตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ ยังมีการใช้ภาษาไทยถิ่นเหมือนกันตั้งแต่ระดับอายุที่ 1, 2 และระดับอายุที่ 3 ซึ่งยังคงรักษาคำเดิมไว้

2. การใช้คำนามในผู้พูด 2 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า การใช้คำนามในผู้พูด 2 ระดับอายุใช้คำศัพท์ต่างกัน 26 คำ ซึ่งการใช้ศัพท์ต่างกันของผู้พูด 2 ระดับอายุแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน 2. การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน 3. การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 26 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุ 1	ระดับอายุที่ 2
1.	126	ปาต่องโก๋	เจี้ยะโก๋ย [cia ⁴ -ko:j ³]	แจกโก๋ย [cɛ:k ⁴ -ko:j ³]
2.	63	ผักกระเฉด	ผักเฉด [phak ¹ -che:t ²]	ผักฉืด [phak ¹ -chi:t ²]
3.	21	แมงป่องบ้าน	โต๊ะยายมัน [to ⁴ -ja:j ⁵ -man ⁵]	ทุ่ยายมัน [thu: ⁶ -ja:j ⁵ -man ⁵]
4.	96	ชี้เถ้า	ชี้ท่าว [khi: ² -tha:w ⁶]	ท่าว [tha:w ⁶]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำในภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันในผู้พูดทั้ง 2 ระดับอายุ ใช้ศัพท์ต่างกันมีทั้งหมด 26 คำจากรายการคำนามภาษาไทยถิ่นได้ในผู้พูดสามระดับอายุทั้งหมด จำนวน 150 คำ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการใช้ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้พูดบอกภาษา 2 ระดับอายุได้แก่ ระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ในตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ มีการใช้ภาษาไทยถิ่นที่ต่างกัน ตัวอย่าง ปาต่องโก๋ ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า เจี้ยะโก๋ย ส่วนระดับอายุที่ 2 เรียกว่า แจกโก๋ย ทั้ง 2 ระดับอายุมีความแตกต่างกัน มีการแปรรูปคำในพยางค์หน้า, ผักกระเฉด ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า ผักเฉด ส่วนระดับอายุที่ 2 เรียกว่า ผักฉืด จะเห็นได้ว่าการแปรศัพท์ในพยางค์ท้าย, แมงป่องบ้าน ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า โต๊ะยายมัน ส่วนระดับอายุที่ 2 เรียกว่า ทุ่ยายมัน จะเห็นได้ว่าการแปรรูปศัพท์พยางค์หน้า จากคำว่าโต๊ะ เป็น ทุ่ และชี้เถ้า ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า ชี้ท่าว ส่วนระดับอายุที่ 2 เรียกว่า ท่าว จะเห็นได้ว่าระดับอายุที่ 2 มีการตัดรูปคำพยางค์หน้า คือ คำว่า ชี้ ออกไป

การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 24 คำตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	97	โอ่ง	เนียง [niaŋ ⁵]	โอ่ง [ʔo:ŋ ³]
2.	131	ดวงจันทร์	เดือน [d̪iən ³]	ดวงจันทร์ [duaŋ ⁴ - can ³]
3.	132	โลก	ดูเนีย [du: ² - nia: ³]	โลก [lo:k ⁶]
4.	134	หน้าอก	อก [na: ² - ʔɔk ³]	หน้าอก [na: ² - ʔɔk ³]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำในภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บอกระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ต่างกันมีจำนวนทั้งหมด 24 คำ กรายการคำนาม 150 คำ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการ
ใช้ภาษาไทยถิ่นในชีวิตประจำวันของ 2 ระดับอายุ ได้แก่ ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ในตำบลเกาะกลาง
อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ มีการใช้ภาษาถิ่น ตัวอย่าง ระดับอายุที่ 2 ส่วนใหญ่เรียกว่า เนียง ในขณะที่
ระดับอายุที่ 3 โดยส่วนใหญ่จะเรียกว่า โอ่ง, ดวงจันทร์ ระดับอายุที่ 2 เรียกว่า เดือน ในขณะที่ระดับอายุที่ 3
เรียกว่า ดวงจันทร์, โลก ระดับอายุที่ 2 เรียกว่า ดูเนีย ในขณะที่ระดับอายุที่ 3 เรียกว่า โลก จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 คำ
นี้ มีการแปรรูปคำ จนไม่เหลือเค้าเดิม คำว่า หน้าอก ระดับอายุที่ 2 เรียกว่า อก ในขณะที่ระดับอายุที่ 3 เรียกว่า
หน้าอก ทั้ง 2 คำนี้ แสดงให้เห็นว่า ระดับอายุที่ 2 มีการลดรูปยั้งจากภาษาไทยมาตรฐาน ในขณะที่ระดับ
อายุที่ 3 ยังมีคำว่า หน้า เป็นพยัญชนะหน้าของระดับอายุที่ 2 ทำให้เห็นถึงอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานที่เข้า
มามีบทบาทต่อภาษาถิ่นได้ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ มากยิ่งขึ้น

การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามของผู้บอกระดับอายุที่ 1 และผู้บอกระดับอายุที่ 3 ใช้
ศัพท์ต่างกันมีจำนวน 34 คำ ดังตัวอย่างคำปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 3
1.	97	โอ่ง	เนียง [niaŋ ⁵]	โอ่ง [ʔo:ŋ ³]
2.	92	ฝุ่น	ถุน [thun ¹]	ฝุ่น [fun ¹]
3.	131	ดวงจันทร์	เดือน [d̪iən ³]	ดวงจันทร์ [duaŋ ⁴ - can ³]
4.	50	มะม่วงหิมพานต์	ยาไทย [ja: ⁵ - ho:j ⁶]	ยาฮ้อย [ja: ⁵ - ho:j ¹]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาษาถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บออายุที่ 1 และ 3 ใช้ศัพท์ต่างกันมีจำนวนทั้งหมด 34 คำ จากรายคำทั้งหมด 150 คำ ตัวอย่าง คำว่า โอง ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า เนียง ในขณะที่ระดับอายุที่ 3 เรียกว่า โอง, ผุ่น ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า ฤน ในขณะที่ระดับอายุที่ 3 เรียกว่า ผุ่น, ดวงจันทร์ ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า เดือน ในขณะที่ระดับอายุที่ 3 เรียกว่า ดวงจันทร์, มะม่วงหิมพานต์ ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า ยาโหย ในขณะที่ระดับอายุที่ 3 เรียกว่า ยาโฮ้ย จากตัวอย่างทั้ง 4 คำนี้ แสดงให้เห็นถึงการแปรศัพทในในระดับอายุที่ 1 และ 3 ด้านของเสียงสระที่ยังพอมีรูปคำเค้าเดิมหลงเหลืออยู่ และการแปรรูปคำ จากระดับอายุที่ 1 และ 3 ที่ไม่เหลือเค้าเดิมอีกเลย

3. การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามผู้บอภาษาในระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 3 คำ คำนามที่ผู้บอภาษาในระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ตารางที่ 6 การใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	3	กระดิ่ง	โลกครวน [lo:k ⁶ - khruan ⁵]	กระดิ่ง [kra: ⁴ - di:ŋ ⁴]	โลกดิ่ง [lo:k ⁷ - di:ŋ ⁴]
2.	64	นกแสก	นกฮูกหน้าขาว [nɔk ⁷ - hu:k ⁶ - na: ² - kha:w ¹]	นกแสก [nɔk ⁷ - sɛ:k ²]	นกฮูก [nɔk ⁷ - hu:k ⁶]
3.	105	กั๊กหันลม	ลูกลม [lu:k ⁶ - lom ⁵]	กั๊กหันลม [kaŋ ⁴ - han ¹ - lom ⁵]	กั๊กหัน [kaŋ ⁴ - han ¹]

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการใช้คำภาษาถิ่นใต้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้พูดทั้ง 3 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวนทั้งหมด 3 คำ จากรายกรคำทั้งหมด 150 คำ ตัวอย่าง กระดิ่ง ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า โลกครวน ระดับอายุที่ 2 เรียกว่า กระดิ่ง และระดับอายุที่ 3 เรียกในรูปแบบหนึ่งว่า โลกดิ่ง, นกแสก ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า นกฮูกหน้าขาว ระดับอายุที่ 2 เรียกว่า นกแสก และระดับอายุที่ 3 จะเรียกในรูปแบบหนึ่งว่า นกฮูก, กั๊กหันลม ระดับที่ 1 เรียกว่า ลูกลม ระดับที่ 2 เรียกว่า กั๊กหันลม และระดับที่ 3 จะเรียกอีกรูปแบบหนึ่งว่า กั๊กหัน จากงานวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นได้ว่า 4 คำนี้ มีรูปศัพท์เปลี่ยนแปลงไปไม่เหลือเค้าเดิมทั้งหมด ทำให้ภาษาถิ่นใต้มีการแทรกแซงจากภาษาถิ่นอื่นและภาษาไทยมาตรฐานบางครั้งอาจอยู่ที่บริบทในการใช้ เช่น ตะกร้อ เมื่อเป็นวัตถุ เราจะเรียกว่าโลกกร้อแต่เมื่อชวนกันไปเล่นจะลดรูปคำพยางค์คำหน้าเหลือกร้อ เช่น ไปเล่นกร้อกัน เป็นต้น

4. การใช้คำนามระดับอายุเดียวกันใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า การใช้คำนามในผู้พูดระดับเดียวกันทั้ง 3 ระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. การใช้คำนามในระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ต่างกัน 2. การใช้คำนามในระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน และ 3. การใช้คำนามในระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

การใช้คำนามในระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 51 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 การใช้คำนามในระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ลำดับที่	หน่วย อรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1
1.	19	ไอศกรีม	ไอติม [ʔa:j ⁴ -tim ³], น้ำแข็ง [na:m ⁷ -khɛ:ŋ ¹] หวานเย็น [wa:n ¹ - jen ¹]
2.	45	นกกระปูด	น็อกขุด [nɔk ⁷ - khu:t ⁶], น็อกตุต [nɔk ⁷ - tu:t ⁴]
3.	59	ปลาไส้ตัน	ปลาฉิ้งฉ้าง [pla: ³ - chiŋ ⁴ - chaŋ ⁴], ปลาโดกอ่อน [pla: ³ - do:k ⁴ - ʔɔ:n ³]
4.	60	แมงกูดจี	แมงขี้จั่ว [mɛ:ŋ ⁵ - khi: ³ - ŋua ⁵], แมงพลัด [mɛ:ŋ ⁵ - phlat ¹], แมงขี้ควาย [mɛ:ŋ ⁵ - khi: ³ - khwa:j ⁵], แมงซอนชี [mɛ:ŋ ⁵ - chɔ:n ⁵ - khi: ³]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการใช้ศัพท์ต่างกันของผู้พูดระดับอายุที่ 1 จำนวน 51 คำ จากรายการคำทั้งหมด 150 คำ ตัวอย่าง ไอศกรีม จะใช้คำว่า ไอติม อยู่ในอัตราที่สูงมาก จำนวน 7 คน รองลงมาใช้คำว่า น้ำแข็ง จำนวน 2 คน และหวานเย็นในอัตราที่น้อยจำนวน 1 คน, นกกระปูด มีการใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า น็อกขุด จำนวน 9 คน และน็อกตุต จำนวน 1 คน, ปลาไส้ตัน ใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า ปลาฉิ้งฉ้าง จำนวน 7 คน และปลาโดกอ่อน จำนวน 3 คน, แมงกูดจี มีการใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า แมงซอนชี จำนวน 6 คน เรียกแมงซอนควาย จำนวน 2 คน และเรียกแมงขี้จั่วกับแมงพลัด คำละ 1 คน จากตัวอย่างทั้ง 4 คำ จะเห็นได้ว่าคำบางคำมีอิทธิพลมาจากภาษาไทยมาตรฐานและคำบางคำ มีชื่อเรียกตามรูปลักษณะที่อยู่อาศัย เช่น แมงกูดจี เป็นต้น

การใช้คำนามในระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 36 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 2
1.	7	ตะกร้า	ตะกร้า [ta:ʔ ⁴ - kra:ʔ ⁴], ชะ [cha:ʔ ⁶]
2.	16	กะละมัง	ผุ่น [phu:n ⁶], โคม [kho:m ⁵]
3.	24	ถาด	ตาหลั้ม [ta:ʔ ⁴ - lam ¹], ถาด [ta:t ²]
4.	36	ตะปู	แล็กโคน [lɛk ¹ - kho:n ⁵], ตาปู [ta:ʔ ⁴ - pu:ʔ ³]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการใช้คำนามที่ต่างกันของผู้พูดระดับอายุที่ 2 จำนวน 36 คำ แสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาถิ่นที่แม้จะอยู่ในระดับอายุเดียวกันแต่มีการใช้คำต่างกัน ตัวอย่างคำว่า ตะกร้า มีการใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่าตะกร้า จำนวน 6 คน และชะ จำนวน 4 คน, กะละมัง ใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า โคม จำนวน 6 คน และผุ่น จำนวน 4 คน, ถาด ใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า ตาหลั้ม จำนวน 6 คน และถาด จำนวน 4 คน, ตะปู ใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า แล็กโคน จำนวน 8 คน และตาปู จำนวน 2 คน จากตัวอย่าง ทั้ง 4 คำ จะเห็นได้ว่า คำบางคำมีอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐาน เช่น ตะกร้า บางคำ เช่น ตาปู จะเห็นได้ว่า ยังคงใช้คำเดิมเดิมไม่มีปัจจัยอื่นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือทำให้คำนี้สูญหาย

การใช้คำนามในระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า คำนามที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 34 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 การใช้คำนามในผู้พูดระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ต่างกัน

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 3
1.	42	ภูเขา	เขา [kha:w ¹], ควน [khu:a:ʔ ⁵], ภูเขา [phu:ʔ ⁵ - kha:w ¹]
2.	54	งูจงอาง	งูบองหลา [ŋu:ʔ ⁵ - bɔ:ŋ ⁴ - la:ʔ ¹], งูจงอาง [ŋu:ʔ ⁵ - coŋ ⁴ - ʔa:ŋ ³]
3.	75	กระดุก	ดุก [du:k ⁴], โดก [do:k ⁴]
4.	81	ดวงอาทิตย์	หวัน [wan ¹], ดวงอาทิตย์ [dua:ŋ ³ - ʔa:ʔ ³ - thit ⁷]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาต่างกันของผู้พูดระดับที่ 3 พบว่ามีการใช้ศัพท์ต่างกัน จำนวน 44 คำ แสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาถิ่นที่แม้จะอยู่ในระดับอายุเดียวกันแต่มีการใช้คำต่างกัน ตัวอย่าง ภูเขา จะใช้คำว่า เขา อยู่ในอัตราที่สูงมาก จำนวน 4 คน ใช้คำว่า ควน จำนวน 2 คน ใช้ว่าภูเขา จำนวน 2 คน, งูจงอาง มีการใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า งูบองหลา จำนวน 5 คน และงูจงอาง จำนวน 4 คน, กระดุก ใช้

ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า ดูก จำนวน 6 คน และโดก จำนวน 3 คน, ดวงอาทิตย์ มีการใช้ศัพท์ต่างกัน คือคำว่า หวัน จำนวน 8 คน และดวงอาทิตย์ 2 คน จะเห็นได้ว่าทั้ง 4 คำ ใช้ศัพท์ในการพูดแตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐานและสอดคล้องกับภาษาไทยมาตรฐาน อีกทั้งยังคงใช้คำเดิมเดิมไม่มีปัจจัยอื่นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือทำให้คำนี้สูญหาย

ประเด็นที่ 2 การแปรของคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดกระบี่

การแปรของภาษาหมายถึง การที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปอาจใช้แทนที่กันได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นหรือความหลักเปลี่ยนไป รูปในภาษาอาจเป็นหน่วยด้านใดก็ได้ เช่น การออกเสียง คำศัพท์และรูปประโยค การใช้ภาษาถิ่นของชาวบ้านในตำบลเกาะกลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดกระบี่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เป็นตัวตั้ง เช่น การศึกษา อาชีพ อายุ เป็นต้น เพราะภาษากับสังคมนั้นมีความสัมพันธ์กันไปตามกาลเวลาดังนั้นผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานขึ้นมาว่าสาเหตุเหล่านี้จะทำให้ภาษาถิ่นเดิมเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นมาบ้างหรือไม่ และมากหรือน้อยเพียงใดในการเกิดการแปรของภาษาในชีวิตประจำวันของผู้คนในพื้นที่ตำบลนี้ โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1. การแปรด้านเสียง 2. การแปรด้านศัพท์

1. การแปรด้านเสียง

การแปรเสียง หมายถึงการใช้ศัพท์เหมือนกันและยังคงมีแก่นความหมายเดิม แต่เสียงของศัพท์ต่างกัน ได้แก่ เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์

ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ บางอายุมีการออกเสียงของศัพท์ภาษาถิ่นในตำบลเกาะกลางแตกต่างกัน แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป เกิดขึ้นกับศัพท์บางศัพท์เท่านั้น แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่การแปรด้านเสียงพยัญชนะ การแปรด้านสระ และการแปรด้านวรรณยุกต์

การแปรด้านเสียงพยัญชนะ สามารถแบ่งเป็น 1 ประเด็นย่อย ได้แก่ การแปรเสียงพยัญชนะต้น

การแปรเสียงพยัญชนะต้น

ผู้วิจัยพบว่าทั้ง 3 ระดับอายุที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 พบว่าการแปรด้านเสียงพยัญชนะต้นจำนวน 2 คำ ทำให้เสียงพยัญชนะต้นแตกต่างกันตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 การแปรด้านเสียงพยัญชนะต้น

ลำดับที่	หน่วย อรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	92	ฝุ่น	ถุน [thun ¹]	ถุน [thun ¹]	ฝุ่น [fun ¹]
2.	140	ฝูง	ชุง [khu:ŋ ¹]	ฝูง [fu:ŋ ¹]	ชุง [khu:ŋ ¹]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการแปรพยัญชนะต้นของทั้ง 3 ระดับอายุ พบว่าการแปรทั้งหมดจำนวน 2 คำ ได้แก่ ฝุ่น และฝูง คำว่าฝุ่น มีการแปรพยัญชนะต้นเดียว คือ [th] ~ [f] ผู้ใช้ระดับอายุที่ 1 และ ระดับอายุที่ 2, ฝูง มีการแปรพยัญชนะต้นเดียว คือ [kh] ~ [f] ผู้ใช้ระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “ชุง” [kh] ในขณะที่ผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 มีการแปรเป็น “ฝูง” [f]

การแปรด้านเสียงสระ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ การแปรด้านเสียงสระพยางค์คำหน้า และการแปรด้านเสียงสระพยางค์คำท้าย

การแปรด้านเสียงสระพยางค์คำหน้า

ผู้วิจัยพบว่าการแปรเสียงสระพยางค์คำหน้าของของผู้บอกภาษาทั้ง 3 ระดับอายุ มีการแปรเสียงสระส่วนหน้า มีจำนวน 1 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 การแปรด้านเสียงสระพยางค์คำหน้า

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	71	ฉับโฝง	ฉับโฝง [chap ¹ - pho:ŋ ¹]	ฉับโฝง [chap ¹ - pho:ŋ ¹]	แช็บโฝง [chɛp ¹ - pho:ŋ ¹]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการแปรเสียงสระในพยางค์คำหน้าในผู้พูด 3 ระดับอายุ พบว่ามี การแปรทั้งหมดจำนวน 1 คำ ได้แก่ ฉับโฝง คำว่า “ฉับโฝง” [a] ~ [ɛ] ผู้ใช้ระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ “ฉับโฝง” [a] เหมือนกัน แต่ในขณะที่เดียวกันผู้ใช้ระดับอายุที่ 3 ใช้ “แช็บโฝง” [ɛ] มีรูปแปรแตกต่างไปจาก ระดับอายุที่ 1 และ ระดับอายุที่ 2

การแปรด้านเสียงสระพยางค์คำท้าย

ผู้วิจัยพบว่าการแปรเสียงสระพยางค์คำท้ายของของผู้บอกภาษาทั้ง 3 ระดับอายุ มีการแปรเสียง สระพยางค์ท้าย มีจำนวน 2 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 การแปรด้านเสียงสระพยางค์คำท้าย

ลำดับ ที่	หน่วย อรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	63	ผัก กระเฉด	ผักเฉด [phak ¹ - che:t ²]	ผักฉืด [phak ¹ - chi:t ²]	ผักเฉด [phak ¹ - che:t ²]
2.	78	ตันประดู่	ตันโด่ [tɔn ⁴ - do: ³]	ตันดู [tɔn ⁴ - du: ³]	ตันโด่ [tɔn ⁴ - do: ³]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการแปรของสระพยางค์คำท้ายของทั้ง 3 ระดับอายุ พบว่ามีการ แปรทั้งหมดจำนวน 2 คำ ได้แก่ ตันประดู่ และผักกระเฉด “ผักกระเฉด” มีการแปรเสียงสระในพยางค์คำ ท้าย คือ [e:] ~ [i:] ผู้ใช้ระดับที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “ผักเฉด” [e:] ในขณะที่ผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 มีการแปรเป็น “ผักฉืด” [i:], “ตันประดู่” มีการแปรเสียงสระในพยางค์คำท้าย คือ [o:] ~ [u:] ผู้ใช้ระดับ อายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “ตันโด่” [o:] ในขณะที่ผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 มีการแปรเป็น “ตันดู” [u:]

การแปรด้านเสียงวรรณยุกต์

ผู้วิจัยพบว่า การแปรเสียงวรรณยุกต์ส่วนหน้าในผู้พูด 3 ระดับอายุ มีการแปรเสียงวรรณยุกต์ส่วนหน้าจำนวน 8 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 การแปรด้านเสียงวรรณยุกต์

ลำดับ ที่	หน่วย อรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	38	นกคุ้ม	น็อกคุ้ม [nɔk ⁷ – khum ⁶]	น็อกขุ่ม [nɔk ⁷ – khum ²]	น็อกขุ่ม [nɔk ⁷ – khum ²]
2.	44	อีเห็น	มุซัง [mu: ⁵ – saŋ ⁴]	มุสัง [mu: ⁵ – saŋ ¹]	มุสัง [mu: ⁵ – saŋ ¹]
3.	50	มะม่วงหิม พานต์	ยาโฮย [ja: ⁵ – ho:j ⁶]	ยาโฮย [ja: ⁵ – ho:j ¹]	ยาโฮย [ja: ⁵ – ho:j ¹]
4.	149	ร่ม	รุ่ม [rɔm ⁶]	รุ่ม [rɔm ⁷]	รุ่ม [rɔm ⁷]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการแปรเสียงวรรณยุกต์ในผู้พูด 3 ระดับอายุ พบว่า คำว่า “นกคุ้ม” ใช้วรรณยุกต์เสียงที่ [6] ในขณะที่เดียวกันผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 มีการแปรเสียงวรรณยุกต์ คำว่า “คุ้ม” ใช้วรรณยุกต์เสียงที่ [2], “อีเห็น” มีการแปรเสียงวรรณยุกต์ คือ [4] ~ [1] ในผู้พูดระดับอายุที่ 1 ใช้ “มุซัง” ซึ่งคำว่า “ซัง” ใช้วรรณยุกต์เสียงที่ [4] ในขณะที่ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 มีการแปรเป็น “มุสัง” ซึ่งคำว่า “สัง” ใช้วรรณยุกต์เสียงที่ [1], “มะม่วงหิมพานต์” มีการแปรเสียงวรรณยุกต์ คือ [6] ~ [1] ในระดับที่ 1 ใช้ “ยาโฮย” เสียงวรรณยุกต์ [6] อายุที่ 2 และ 3 ใช้คำว่า “โฮย” เสียงวรรณยุกต์ [1], “ร่ม” มีการแปรเสียงวรรณยุกต์ คือ [6] ~ [7] ในผู้พูดระดับอายุที่ 1 ใช้ “รุ่ม” [6] ในขณะที่ผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 มีการแปรเป็น “รุ่ม” [7]

2. การแปรด้านศัพท์

การแปรด้านศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่มีความหมายเดียวกันแต่มีรูปศัพท์ต่างกัน 2 รูปขึ้นไป อาจเกิดขึ้นในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือมากกว่า เช่น พื้นที่ การศึกษา อายุ เพศ เป็นต้น

การใช้คำนามของผู้พูด 3 ระดับอายุในตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลาสินตา จังหวัดกระบี่ แต่ละระดับอายุมีการใช้ศัพท์ต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน การแปรของคำนามทั้ง 3 ระดับอายุ อาจแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ 1. การแปรศัพท์พยางค์หน้า 2. การแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้า 3. การแปรศัพท์พยางค์ท้าย 4. การแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์ท้าย

การแปรด้านศัพท์พยางค์หน้า

ผู้วิจัยพบว่าการแปรศัพท์พยางค์หน้าทั้ง 3 ระดับอายุที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 พบว่ามีการแปรศัพท์พยางค์หน้าจำนวน 4 คำตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 การแปรด้านศัพท์พยางค์หน้า

ลำดับ ที่	หน่วย อรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
	14	กิ้งก่า	ผิ้งก่า [phĩŋ ² - ka: ³]	กิ้งก่า [kiŋ ⁴ - ka: ³]	กิ้งก่า [kiŋ ⁴ - ka: ³]
	34	แมงป่องบ้าน	โตะยายมัน [to:ʔ ⁴ - ja:j ⁵ - man ⁵]	ทุ้ยยายมัน [thu: ⁶ - ja:j ⁵ - man ⁵]	โตะยายมัน [to:ʔ ⁴ - ja:j ⁵ - man ⁵]
	82	ถั่งหะ	ทุงหะ [thuŋ ² - ña:ʔ ⁴]	ถั่งหะ [thaŋ ¹ - ña:ʔ ⁵]	ถั่งหะ [thaŋ ¹ - ña:ʔ ²]
	129	ปาท่องโก๋	เจี้ยะโก๋ [cia ⁴ - ko:j ³]	แจกโก๋ [cɛ:k ⁴ - ko:j ³]	แจกโก๋ [cɛ:k ⁴ - ko:j ³]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นการแปรศัพท์พยางค์หน้าในผู้พูด 3 ระดับอายุ พบว่ามีการแปรศัพท์พยางค์หน้าจำนวน 4 คำ ได้แก่ กิ้งก่า, แมงป่องบ้าน, ถั่งหะ, ปาท่องโก๋ คำว่า “กิ้งก่า” มีการแปรศัพท์พยางค์หน้า คือ [kiŋ⁴] ~ [phĩŋ²] ในระดับอายุที่ 1 ใช้ “ผิ้งก่า” [phĩŋ²] ในขณะเดียวกัน ผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “กิ้งก่า” [kiŋ⁴] , “แมงป่องบ้าน” มีการแปรศัพท์พยางค์หน้า โตะ [to:ʔ⁴] ~ [thu:⁶] ในระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “โตะยายมัน” [to:ʔ⁴] ในขณะที่ผู้ใช้ในระดับอายุที่ 2 มีการแปรเป็น “ทุ้ยยายมัน” [thu:⁶] , “ถั่งหะ” มีการแปรศัพท์พยางค์หน้า คือ [thuŋ²] ~ [thaŋ¹] ในผู้พูดระดับอายุที่ 1 ใช้ “ทุงหะ” [thuŋ²] ในขณะเดียวกัน ผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “ถั่งหะ” [thaŋ¹] , “ปาท่องโก๋” มีการแปรศัพท์พยางค์หน้า คือ [cia⁴] ~ [cɛ:k⁴] ผู้ใช้ระดับอายุที่ 1 ใช้ “เจี้ยะโก๋” [cia⁴] ในขณะที่ผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “แจกโก๋” [cɛ:k⁴]

การแปรด้านศัพท์เพิ่มในพยางค์คำหน้า

ผู้วิจัยพบว่าการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้าทั้ง 3 ระดับอายุที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 พบว่าการแปรศัพท์พยางค์ท้ายจำนวน 2 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 การแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์คำหน้า

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	98	กะทิ	เทะ [the:ʔ ⁶]	น้ำเทะ [na:m ⁷ - the:ʔ ⁶]	น้ำเทะ [na:m ⁷ - the:ʔ ⁶]
2.	134	หน้าอก	อก [na: ² - ʔ ⁶ k ³]	อก [ʔ ⁶ k ³]	หน้าอก [na: ² - ʔ ⁶ k ³]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้าในผู้พูด 3ระดับอายุ พบว่าการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้า พบว่าการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้าจำนวน 2 คำ ได้แก่ หน้าอก กะทิ คำว่า “หน้าอก” มีการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้า คือ [ʔ⁶k³]-[na: - ʔ⁶k³] ในผู้ใช้ระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ “อก”[ʔ⁶k³] ในขณะเดียวกันผู้ระดับอายุที่ 3 ใช้ “หน้าอก” [na:² - ʔ⁶k³], “กะทิ” มีการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์ คือ [the:ʔ⁶]-[na:m⁷ - the:ʔ⁶] ในผู้ใช้ระดับที่ 1 ใช้ “เทะ” [the:ʔ⁶] ในขณะเดียวกันระดับที่ 2 และ 3 ใช้ “น้ำเทะ” [na:m⁷ - the:ʔ⁶]

การแปรด้านศัพท์พยางค์ท้าย

ผู้วิจัยพบว่าการแปรศัพท์พยางค์ท้ายทั้ง 3 ระดับอายุที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 พบว่าการแปรศัพท์พยางค์ท้ายจำนวน 2 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 การแปรด้านศัพท์พยางค์ท้าย

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	37	เมฆ	ขี้ลม [khi: ² - lom ⁵]	ขี้ลม [khi: ² - lom ⁵]	ขี้เมฆ [khi: ² -me:k ⁶]
2.	103	ตะบอง	ไม้บอง [ma:j ⁷ - bɔ:ŋ ³]	ไม้บอง [ma:j ⁷ - bɔ:ŋ ³]	ไม้พลอง [ma:j ⁷ - phlɔ:ŋ ⁵]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นการแปรศัพทพยางค์ท้ายในผู้พูด 3 ระดับอายุ พบว่าการแปรด้านศัพทพยางค์ท้ายจำนวน 2 คำ ได้แก่ เมฆ, ตะบอง คำว่า “เมฆ” มีการแปรศัพทพยางค์ท้าย คือ [lom⁵] ~ [me:k⁶] ในระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้คำว่า “ซีลม” [lom⁵] ในขณะที่เดียวระดับอายุที่ 3 ใช้ “ซีเมฆ” [me:k⁶], “ตะบอง” มีการแปรศัพทพยางค์ท้าย คือ [bɔ:ŋ³] ~ [phlɔ:ŋ⁵] ในระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้ “ไม้บอง” [bɔ:ŋ³] ในขณะเดียวกันผู้ใช้ระดับที่ 3 ใช้ “ไม้พลอง” [phlɔ:ŋ⁵]

การแปรด้านศัพทเพิ่มในพยางค์ท้าย

ผู้วิจัยพบว่าการแปรศัพทเพิ่มในพยางค์ท้ายใน 3 ระดับอายุที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 พบว่าการแปรศัพททั้งคำ จำนวน 1 คำ ตัวอย่างคำปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 การแปรด้านศัพทเพิ่มในพยางค์ท้าย

ลำดับที่	หน่วยอรรถ	คำนาม	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
1.	144	กาน้ำร้อน	ก้ำหน่าม [ka: ⁴ - na:m ⁷]	ก้ำหน่าม [ka: ⁴ - na:m ⁷]	ก้ำหน่ามหร้อน [ka: ⁴ - na:m ⁷ - rɔ:n ⁷]

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นการแปรศัพทเพิ่มในพยางค์ท้ายในผู้พูด 3 ระดับอายุ พบว่าการแปรศัพทเพิ่มในพยางค์ท้ายจำนวน 1 คำ ได้แก่ “กาน้ำร้อน” คำว่า “กาน้ำร้อน” มีการแปรศัพทเพิ่มในพยางค์ท้าย คือ [ka:⁴ - na:m⁷] ~ [ka:⁴ - na:m⁷ - rɔ:n⁷] ผู้ใช้ในระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้ “ก้ำหน่าม” [ka:⁴ - na:m⁷] ในขณะเดียวกันผู้ใช้ระดับที่ 3 ใช้ “ก้ำหน่ามหร้อน” [ka:⁴ - na:m⁷ - rɔ:n⁷] มีรูปแบบแตกต่างไปจากระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2

ดังจะเห็นได้ว่า การแปรคำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้แก่ ระดับอายุที่ 1 คือ 51 ปีขึ้นไป, ระดับอายุที่ 2 คือ 31 – 50 ปี และระดับอายุที่ 3 คือ 15 – 30 ปี ทั้ง 3 ระดับอายุมีการแปรด้านเสียงจำนวน 13 คำ การแปรด้านศัพทมีจำนวน 9 คำ

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การใช้คำนามและการแปรของคำนามในผู้พูดสามระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่” จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นมาสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

การใช้คำนามในผู้พูดสามระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ จากผู้บอกภาษาทั้ง 30 คน พบว่าการใช้คำนามในผู้พูดสามระดับอายุใช้ศัพทร่วมกันเป็นจำนวน 106 คำ ใช้คำภาษาไทยถิ่นในชีวิตประจำวันต่างกันทั้งหมดเพียงจำนวน 3 คำ และมีการใช้ศัพทต่างกันตามระดับอายุที่ 1 และ ระดับอายุที่ 2, ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ตลอดจนระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 เป็นจำนวน 84 คำ ซึ่งระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 นิยมใช้คำนามว่า “โลก” เป็น “ดูเนีย [du:⁴ - nia:¹]

ส่วนระดับอายุที่ 3 นิยมใช้คำว่า “โลก” เป็น “โลก [lo:kʰ]” ดังจะชี้ให้เห็นว่าอายุเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้การใช้ภาษาต่างกัน ไม่เพียงแต่การใช้คำนามเท่านั้นที่มีความแตกต่างกันแม้กระทั่งสำเนียง คำศัพท์ก็มีการใช้ที่ต่างกันต่างบริบทหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังจะเห็นได้ว่าการใช้ศัพท์ที่มีความแตกต่างกันตัวอย่างเช่น คำว่า “ดวงจันทร์” ระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 เรียกว่า “เดือน [dian³]” ในขณะที่ระดับอายุที่ 3 เรียกว่า “ดวงจันทร์ [duaŋ⁴ - can³]” คำว่า “นกแสก” ระดับอายุที่ 1 ใช้ “น็อกฮูกหน้า [nɔk⁷ - hu:k⁶ - na:² - kha:w¹]” ระดับอายุที่ 2 ใช้ “น็อกแสก [nɔk⁷ - sɛ:k²]” ระดับอายุที่ 3 ใช้ “น็อกฮูก [nɔk⁷ - hu:k⁶]” เป็นต้น การที่แต่ละระดับอายุมีการใช้คำนามที่มีการแปรด้านเสียงที่ต่างกัน หรือมีการใช้คำนามที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมทางสังคมของท้องถิ่น เช่น อาชีพ การศึกษา หรือแม้แต่การอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานของบุคคลภายนอกพื้นที่ มักเป็นตัวแปรที่ทำให้ภาษาแตกต่างไปจากพื้นที่อื่น อิทธิพลจากภาษาถิ่นอื่นและภาษาไทยมาตรฐานสามารถเข้ามามีบทบาทในชุมชนนี้ได้เช่นกัน ดังที่ผู้วิจัยเห็นว่า คำนามบางคำมีอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐานที่แปรคำของถิ่นเดิม เช่นคำว่า กิ่งก่า ระดับอายุที่ 1 เรียกว่า ผึ่งก่า [phɪŋ² - ka:³], ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 เรียกว่า กิ่งก่า [kiŋ⁴ - ka:³] เป็นต้น จะเห็นได้ว่า อิทธิพลภาษาไทยมาตรฐานเข้ามามีบทบาทในระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 มีการแปรไปจากระดับอายุที่ 1 ที่ใช้คำถิ่นเดิม

ประเด็นในเรื่องของการแปรคำนามในผู้พูดสามระดับอายุ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ พบว่ามีการแปรเสียงและศัพท์ การแปรเสียงพบว่าจากรายการคำนาม 150 คำ มีการแปรเสียงทั้งหมดจำนวน 13 คำ ได้แก่ การแปรเสียงพยัญชนะต้นมีจำนวน 2 คำ การแปรเสียงสระในพยางค์หน้าจำนวน 1 คำ การแปรเสียงสระในพยางค์ท้ายจำนวน 2 คำ และการแปรเสียงวรรณยุกต์จำนวน 8 คำ ตัวอย่างเช่น คำว่า ฟุ่น ในระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 เรียกว่า “ถุ่น” ในขณะเดียวกันระดับอายุ 3 มีการแปรเสียงพยัญชนะต้นเป็น “ฟุ่น” จะเห็นได้ว่าการแปรเสียงพยัญชนะต้นคือ [th] ~ [f], คำว่า สังกะสี ในระดับอายุที่ 1 มีการใช้เสียงวรรณยุกต์ที่ [1] ในคำว่า สังกะสี ในขณะที่ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 มีการแปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ [2] ต่างไปจากระดับอายุที่ 1 เป็นต้น จากตัวอย่าง 2 คำนี้ แสดงถึงอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในชุมชน ทำให้ภาษาถิ่นเดิมมีการแปรคล้ายภาษาไทยมาตรฐานยิ่งขึ้น

การแปรศัพท์มีจำนวนทั้งหมด 9 คำ ได้แก่ การแปรศัพท์ในพยางค์หน้าจำนวน 4 คำ การแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้าจำนวน 2 คำ การแปรศัพท์ในพยางค์ท้ายจำนวน 2 คำ และการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์ท้ายจำนวน 1 คำ ตัวอย่างเช่น คำว่า กิ่งก่า มีการแปรศัพท์พยางค์หน้าคือ [kiŋ⁴] ~ [phɪŋ²] ในระดับอายุที่ 1 ใช้ “ผึ่งก่า [phɪŋ² - ka:³]” ในขณะเดียวกันผู้ใช้ระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้ “กิ่งก่า [kiŋ⁴ - ka:³]” มีรูปแบบแตกต่างไปจากระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3, ตัวอย่างการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้ามีคำว่า หน้าอก มีการแปรศัพท์เพิ่มในพยางค์หน้าคือ [ʔɔk³] ~ [na:² - ʔɔk³] ผู้ใช้ระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้ “อ็อก” [ʔɔk³] ในขณะเดียวกันผู้ใช้ระดับอายุที่ 3 ใช้ “หน้าอ็อก [na:² - ʔɔk³]” มีรูปแบบแตกต่างจากระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 เป็นต้น จากตัวอย่าง 2 คำนี้ ทำให้เห็นได้ว่าภาษาถิ่นมีรูปแบบการแปรที่หลากหลายให้ผู้วิจัยได้ศึกษาและเห็นความสำคัญของภาษาถิ่น

จากการศึกษาในงานวิจัยนี้ในภาพรวมพบว่า ตัวแปรเรื่องอายุมีผลต่อการแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้ ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มีการใช้ภาษาที่แตกต่างไปจากระดับอายุที่ 1 เป็นจำนวนมากที่สุด จำนวน 34 คำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 มีทั้งการใช้ภาษาที่แตกต่างและเหมือนกับระดับอายุที่ 1 มากกว่าระดับอายุที่ 3 ซึ่งการที่ตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับภาษาถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันของชาวบ้านตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ แสดงให้เห็นถึง

การเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้ง 10 หมู่บ้าน วาระดับอายุที่ 3 ซึ่งอยู่ระหว่าง 15-30 ปี มีการดำเนินภาษาที่แตกต่างจากระดับอายุที่ 1 และ 2 มากกว่าระดับอายุที่ 1 และ 2 แตกต่างกันไปเสียอีก ซึ่งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ รัชฎาภรณ์ ผละฤทธิ์ [5] เรื่อง การแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด ที่ผลสรุปว่า ผู้บอกภาษาในกลุ่มวัยรุ่นมีการใช้รูปแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างไปจากผู้บอกภาษาในกลุ่มผู้สูงอายุ ส่วนผู้บอกภาษาในกลุ่มวัยกลางคนมีทั้งการใช้รูปแปรที่ปรากฏในผู้บอกภาษากลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มวัยรุ่น แต่อย่างไรก็ตามการใช้ภาษาในตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ ยังคงมีการแปรภาษาค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีการสื่อสารในชีวิตประจำวันระหว่าง 3 ระดับอายุ และยังได้รับอิทธิพลทางภาษาจากภายนอกไม่มาก ทำให้ไม่เห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาจนไม่เหลือเค้าโครงของภาษาถิ่นเดิมได้

สรุปผลการวิจัย

ดังจะเห็นได้ว่าการใช้คำนามของชาวบ้านในตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ มีการใช้คำนามเหมือนกันในอัตราสูง จำนวน 106 คำ รองลงมาคือมีการใช้คำนามต่างกันของผู้พูด 2 ระดับอายุอยู่ในอัตราปานกลาง จำนวน 84 คำ และการใช้คำนามในระดับอายุเดียวกันใช้ศัพท์ต่างกัน จำนวน 51 คำ ตลอดจนมีการใช้ศัพท์ต่างกันทั้งหมดในอัตราน้อย จำนวน 3 คำ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าระดับอายุอาจเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นตัวแปรหนึ่งในการทำให้การใช้คำนามรวมไปถึงการใช้ภาษามีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันไปตามระดับอายุ ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกหลาย ๆ ด้านที่เป็นตัวแปรควบคุม เช่น เพศ การศึกษา อาชีพ หมู่บ้าน เป็นต้นและจากงานวิจัยฉบับนี้ สามารถอธิบายได้ว่าการใช้คำนามในผู้พูด 3 ระดับอายุ ระดับอายุที่ 1 มีการใช้ภาษาต่างกันมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- [1] อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). ภาษาศาสตร์สังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] อชันนา ปลอดแก้ว. (2551). การเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ระหว่างผู้พูด 3 ระดับอายุ อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [3] พงนิ สิริอักษรสาสน์. (2552). ภาษาถิ่นของไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [4] วิไลศักดิ์ กิ่งคำ. (2547). ภาษาไทยถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [5] รัชฎาภรณ์ ผละฤทธิ์. (2558). การแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

สัมพันธบทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ

Intertextuality of Navahimmapan Serial Novel and the Tripoom Percept

ปวีณสุตา เหนือคลอง^{1*} วราเมษ วัฒนไชย² และปรียาร์ตน์ เชาวลิตประพันธ์³

Pawisuda Nueakhlong^{1*} Warames Wattanachai² and Preeyarat Chaowalitprapan³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสัมพันธบทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ โดยศึกษาจากนวนิยายจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ตรีนตรทิพย์ ทุตียอสูร และเอกเทพ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผ่านองค์ประกอบของวรรณกรรมและแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ คติไตรภูมิที่ปรากฏในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์ของอลินา และลักษณะสัมพันธบทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ ผลการวิจัยพบว่า คติไตรภูมิที่ปรากฏในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์ของอลินา ปรากฏ 3 ประเด็น ได้แก่ คติไตรภูมิเกี่ยวกับภูมิศาสตร์จักรวาล วัฏสงสาร และสิ่งมีชีวิตในไตรภูมิ แนวคิดเหล่านี้เป็นแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทย ซึ่งมีการนำมาสร้างสรรค์และสืบทอดผ่านงานศิลปะรวมทั้งงานวรรณกรรม ส่วนลักษณะสัมพันธบทในนวนิยายผู้ศึกษาได้ศึกษาผ่านองค์ประกอบของวรรณกรรมพบว่ามี 4 ประเด็น ได้แก่ สัมพันธบทในด้านแก่นเรื่อง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศ และบทสนทนา ลักษณะสัมพันธบทที่ปรากฏในนวนิยายมีลักษณะของการคงเดิม การดัดแปลง และการสร้างใหม่ เพื่อให้เข้ากับรูปแบบงานเขียนประเภทนวนิยายที่เน้นความสนุกสนาน สร้างเรื่องราวเกี่ยวกับความรักแต่ในขณะเดียวกันก็ได้มีการสอดแทรกข้อคิดจากคติไตรภูมิ ทำให้เห็นว่าคติไตรภูมิยังคงไหลเวียนในสังคมไทยผ่านตัวบทวรรณกรรม ในขณะเดียวกันวรรณกรรมที่สร้างขึ้นใหม่ก็มีการนำตัวบทที่มีมาก่อนมาใช้สร้างความเพลิดเพลินและช่วยเพิ่มสีสันให้แก่เรื่อง

คำสำคัญ : สัมพันธบท นวนิหมพานต์ คติไตรภูมิ

Abstract

This research article aimed to examine intertextuality of Navahimmapan Serial Novel and the Tripoom Percept through three novels; Trinettip, Tutiya-Asoon, and Ekkatep. The researchers investigated two components of the literary work; the Tripoom percept as exhibited in Navahimmapan Serial Novel by Alina and intertextuality of Navahimmapan Serial Novel and Tripoom Percept. The study found that three Tripoom percepts were exhibited in Navahimmapan Serial Novel by Alina; geography of universe, cycle of birth and death, and

¹ นิสิตสาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ.,สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ดร.,สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author: Tel.: 093-7164132. E-mail address : p-chor24@hotmail.com

living things in Tripoom Percept. These concepts were regarded as part of the common practice in the Thai society, and transmitted into artistic work including literary work. The intertextuality of the novel was examined in four elements; theme, characters, setting and atmosphere, and dialogues. The intertextuality of the novel was conventional, modified and newly extended. This was to make it compatible with characteristics of a novel which focused on entertainment and love story. However, some concepts from Tripoom Percept had been integrated. Such practice indicated that Tripoom Percept was an integral part of the Thai society which could be seen through literary works. At the same time newly created literary works could be modified by old texts to make it enjoyable and interesting.

Keywords : intertextuality, Navahimmapan, Tripoom Percept

บทนำ

คติไตรภูมิเป็นแนวคิดที่ไหลเวียนอยู่ในสังคมไทย และมีอิทธิพลมากในสังคมจึงมีผู้ได้นำมาเรียบเรียงเป็นรูปธรรมเล่มแรกคือ ไตรภูมิกถา หรือ ไตรภูมิพระร่วง พระราชนิพนธ์ในพระมหาธรรมราชาที่ 1 พญาธิไทย รื่นฤทัย สัจจพันธ์ [1] ได้อธิบายอิทธิพลของไตรภูมิว่ามีผลต่อการสร้างสรรค์วรรณคดี เพราะคติไตรภูมิในพระพุทธศาสนามีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความเชื่อทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และทัศนคติทางสังคมและจริยธรรมของคนไทย อิทธิพลสำคัญจากคติไตรภูมิคือความเชื่อเรื่องบาปบุญ การเวียนว่ายตายเกิดใน 3 ภพภูมิ การหลุดพ้นจากสังสารวัฏด้วยการเข้าถึงพระนิพพาน ความเชื่อเหล่านี้คือแก่นธรรมของพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ จินตนาการมหัศจรรย์ของกวีโบราณที่สร้างสรรค์เพื่ออธิบายและสนับสนุนความเชื่อเกี่ยวกับอายุของโลก การสิ้นโลก-การสร้างโลก ภูมิศาสตร์จักรวาล นรก-สวรรค์ เทพยดา ป่าหิมพานต์ และสัตว์หิมพานต์ ทำให้จดจำ อ้างถึง สืบทอด และสืบสร้างในวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ มาจนถึงปัจจุบัน

การอ้างอิง สืบทอด หรือการลักษณะการนำคติไตรภูมิมาสร้างสรรค์ในงานวรรณกรรมแฟนตาซี โดยเฉพาะในรูปแบบของนวนิยาย ซึ่งเป็นงานวรรณกรรมที่มีความพิเศษเหนือธรรมชาติของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวในอุดมคติ แม้ว่า นวนิยายจะเป็นเรื่องที่สร้างจากจินตนาการแต่ก็ได้มีการผสมผสานเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง โดยการถ่ายทอดผ่านบุคลิกลักษณะของตัวละคร รวมไปถึงสภาพความเป็นอยู่ในสังคมของตัวละครนั้น ๆ ดังที่ กอบพร ธีรเจริญสกุล [2] ได้อธิบายความหมายของวรรณกรรมแฟนตาซีไว้ว่า “วรรณกรรมแฟนตาซีเป็นงานเขียนประเภทหนึ่ง ซึ่งเต็มไปด้วยความมหัศจรรย์และความสนุกสนานซึ่งไม่อาจเป็นไปได้ในชีวิตจริง โครงเรื่องมักเกี่ยวกับการผจญภัยหรือเรื่องราวประหลาดเหนือธรรมชาติ มีตัวละครหลากหลายซึ่งเป็นไปได้ทั้งคน สัตว์ สิ่งของ หรือสิ่งมีชีวิตในตำนาน ในบางเรื่องมีฉากที่ตระการตาและมีวิฤติพิเศษ เหตุการณ์ในวรรณกรรมแฟนตาซีจึงมีความหลากหลาย ไม่อิงกับหลักเหตุผลใด ๆ และจบลงด้วยความสุขสมหวังของตัวละครเป็นส่วนใหญ่” โดยผู้เขียนได้ใช้ภาษาเป็นสื่อนำความคิด และสร้างจินตภาพให้ผู้อ่านประทับใจ สอดแทรกเรื่องราวความรัก การผจญภัยในดินแดนมหัศจรรย์ที่เชื่อมต่อกับดินแดนปัจจุบันได้เป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่ชวนให้ผู้อ่านติดตาม ดังเช่นเรื่องราวในนวนิยายชุดนวมิพนธ์ของ อลิษา

นวนิยายแฟนตาซีชุดนวมิพนธ์เป็นผลงานการประพันธ์ของอลิษา ซึ่งเป็นนามปากกาหนึ่งของ ปาริฉัตร ศาลิคุปต์ นวนิยายชุดนี้เป็นเรื่องราวการล่มสลายของโลกเมื่อครั้งที่เกิดไฟมหาอัคคี เทพและอสูรร่วมกันสร้างแผ่นดินใหม่ชื่อว่า นวมิพนธ์ เทพ อสูร และสัตว์หิมพานต์ต้องมาใช้ชีวิตร่วมกับมนุษย์ มีการนำ

คติไตรภูมิเกี่ยวกับภูมิศาสตร์จักรวาล การนำป้าหิมพานต์มาสร้างใหม่ โดยการประยุกต์ระหว่างเรื่องราวของป้าหิมพานต์กับเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน การนำเสนอภาพของความแตกต่างทางเผ่าพันธุ์ที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมเดียวกัน ทำให้มีความขัดแย้งเกิดขึ้นจึงมีการสร้างระบบการปกครองและกฎข้อบังคับต่าง ๆ ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในนวนิยายชุดนี้ รวมทั้งคติในเรื่องของการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร จะเห็นได้ว่าลักษณะของนวนิยายชุดนวนิยายชุดนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคติไตรภูมิ ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าทฤษฎีสัมพันธภาพเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ เพราะทฤษฎีสัมพันธภาพเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ศึกษางานวรรณกรรมภายใต้แนวคิดของการถ่ายโยงเนื้อหาและเชื่อว่างานวรรณกรรมทุกชิ้นไม่ใช่งานที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ แต่เป็นงานที่ได้รับอิทธิพลมาจากตัวบทอื่น ๆ ด้วย ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ (2553 อ้างจาก มิกาอิล บัคทิน) [3] กล่าวว่า “สิ่งทั้งหลายที่เราากำลังพูดในวันนี้ คือสิ่งที่เราได้พูดมาแล้วเมื่อวานนี้ และเป็นสิ่งที่เราจะพูดในวันพรุ่งนี้” ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าทฤษฎีสัมพันธภาพคือทฤษฎีที่มีความเชื่อมโยงของเนื้อหาจากตัวบทหนึ่งสู่การสร้างสรรค์ผลงานอีกตัวบทหนึ่ง เพื่อให้เกิดการผสมผสานเรื่องราวที่เคยเป็นปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่เป็นที่รู้จักมาสร้างใหม่ภายใต้สังคมในปัจจุบัน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านข้อมูล โดยมุ่งศึกษาวิเคราะห์สัมพันธภาพในนวนิยายชุดนวนิยายชุดนี้กับคติไตรภูมิ ซึ่งศึกษาผ่านตัวบทนวนิยายชุดนวนิยายชุดของอลินารวม 3 เรื่อง คือ ตริเนตรทิพย์ พ.ศ.2557 ทูตียอสุร พ.ศ.2558 และเอกเทพ พ.ศ.2559 สำหรับการศึกษาครั้งนี้ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นรวบรวมข้อมูลจะศึกษาและทบทวนนวนิยายชุดนวนิยายชุดของอลินาทั้ง 3 เล่ม ไตรภูมิภคและไตรภูมิโลกวิจิตร ต่อมาผู้วิจัยจะศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพ และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคติไตรภูมิ 2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล จะศึกษาสัมพันธภาพในนวนิยายชุดนวนิยายชุดนี้ใน 2 ประเด็นดังนี้คือ คติไตรภูมิที่ปรากฏในนวนิยายชุดนวนิยายชุด ลักษณะสัมพันธภาพในนวนิยายชุดนวนิยายชุดกับคติไตรภูมิ และ 3. ขั้นการนำเสนอข้อมูล คือสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ และเสนอผลการศึกษาโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

คติไตรภูมิเป็นคติที่ว่าด้วยเรื่องภูมิศาสตร์จักรวาล วัฏสงสาร สัตว์หิมพานต์ กฎแห่งกรรม เป็นคติที่สำคัญในสังคมไทย และภายหลังพญาลิไทยทรงนำคติเหล่านี้มาเรียบเรียงเป็นวรรณคดีทางพระพุทธศาสนาเล่มสำคัญชื่อว่า ไตรภูมิภคหรือไตรภูมิพระร่วง วรรณคดีเรื่องนี้จึงมีอิทธิพลต่อรากฐานการปกครอง เพราะความเชื่อเรื่องกรรมดีกรรมชั่ว ทำให้ประชาชนมีจิตใจยึดมั่นในความดีงามและอยู่ในศีลธรรม อีกทั้งการใช้ภาษาในการพรรณนาเนื้อหาเกี่ยวกับภูมิทั้งสามที่เป็นความคิดเหนือจินตนาการ ทั้งในส่วนที่กล่าวถึงนรก สวรรค์ ป้าหิมพานต์ เทพ อสุร เรื่องราวเหล่านี้จึงเป็นลักษณะเด่นที่ส่งอิทธิพลต่องานเขียนในยุคสมัยต่อ ๆ มา ความคิดหลักจากตัวบทต้นทางถูกนำมาสืบทอดและนำมาปรับใช้ในตัวบทปลายทาง โดยมีการปรับเปลี่ยน ดัดแปลง ตัดทอน ขยายความไปตามรูปแบบของการเล่าเรื่อง รวมทั้งการนำเสนอเรื่องราวบนพื้นฐานบริบทสังคมสมัยใหม่ ผ่านแก่นเรื่อง ฉาก ตัวละคร และบทสนทนา แสดงให้เห็นลักษณะของการอ้างอิงถึงเรื่องที่เคยกล่าวมาแล้ว หรือเรียกลักษณะการถ่ายโยงข้อมูลอีกอย่างหนึ่งว่า “สัมพันธภาพ” ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เชื่อว่างานวรรณกรรมไม่ใช่งานที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่หรือเป็นงานที่บริสุทธิ์ทั้งหมด แต่เป็นงานที่มีการนำเอาวัตถุดิบที่มีอยู่แล้วมาสร้างใหม่ และเป็นกระบวนการสร้างความหมายในตัวบทหนึ่ง ๆ ที่เกิดมาจากการอ้างอิงตัวบทอื่น ๆ เพื่อให้งานเขียนมี

ลักษณะร่วมสมัย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจงานเขียนมากขึ้นจากประสบการณ์หรือความรู้ที่มีต่อตัวบทต้นทางมาแล้ว โดยผู้วิจัยแบ่งประเด็นในการศึกษาสัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. คติไตรภูมิที่ปรากฏในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์

คติไตรภูมิ คือลักษณะความเป็นไปในภูมิทั้งสาม ซึ่งประกอบด้วย กามภูมิ รูปภูมิและอรุภูมิ คติไตรภูมิในพุทธศาสนาก่อให้เกิดวรรณคดีเล่มสำคัญคือ ไตรภูมิภคเป็นวรรณคดีที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทยและสังคมไทยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน โดยการนำเสนอผ่านตัวภาษาในการพรรณนาจินตนาการของของกวี ในเรื่องของมนุษย์ สัตว์เดรัจฉาน เทพ อสูร นรก สวรรค์ รวมทั้งยังมีการสอดแทรกแก่นธรรมทางพุทธศาสนา ความเชื่อเรื่องบาป บุญ การเวียนว่ายตายเกิดในสามภพภูมิ การหลุดพ้นจากวัฏสงสารด้วยนิพพาน เพื่อสร้างความศรัทธาให้แก่ศาสนิกชนได้ระลึกถึงการปฏิบัติตนตามหลักศาสนา นอกจากนี้คติไตรภูมิยังส่งอิทธิพลต่อวรรณกรรมยุคต่อมา ผู้ศึกษาพบคติไตรภูมิที่ปรากฏในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์ มี 4 ประเด็นคือ คติไตรภูมิเกี่ยวกับภูมิศาสตร์จักรวาล คติไตรภูมิที่วาดด้วยเรื่องวัฏสงสาร คติไตรภูมิที่วาดด้วยเรื่องสิ่งมีชีวิตในไตรภูมิ และคติไตรภูมิที่วาดด้วยเรื่องพระยามหาจักรพรรดิราช ดังนี้

1.1 คติไตรภูมิเกี่ยวกับภูมิศาสตร์จักรวาล ภูมิศาสตร์จักรวาล หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสังคมในดินแดนต่าง ๆ ลักษณะที่ตั้งหรืออาณาเขตของโลก แต่จากการศึกษาพบว่าภูมิศาสตร์จักรวาลที่มีความสัมพันธ์กับตัวบทต้นทางและตัวบทปลายทางอยู่ใน 2 ประเด็นคือ ภูเขาและแม่น้ำ และป่าหิมพานต์ จากการวิเคราะห์คติไตรภูมิเกี่ยวกับภูมิศาสตร์จักรวาลที่ปรากฏใน นวนิยายชุดนวนิหมพานต์ พบว่า มีการสร้างนวนิหมพานต์ตามลักษณะของภูมิศาสตร์จักรวาลตามคติไตรภูมิ โดยการกล่าวถึงสถานที่ต่าง ๆ ทั้งภูเขา แม่น้ำและป่าหิมพานต์ตามลักษณะที่ปรากฏในไตรภูมิ การสร้างโลกที่เป็นโลกคู่ขนานระหว่างป่าหิมพานต์กับพื้นที่นวนิหมพานต์ โดยการอาศัยร่วมกันของทุกเผ่าพันธุ์ภายใต้การปกครองของเทพและอสูร ซึ่งมีการสร้างโลกที่มีลักษณะสมัยใหม่มีความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีเข้ามา อาจเทียบได้กับสังคมเมืองซึ่งตรงกันข้ามกับพื้นที่ของป่าหิมพานต์ที่มีการพัฒนาแล้วแต่อาจจะล้าสมัยกว่าในนวนิหมพานต์

ในหนังสือไตรภูมิภค [4] มีการกล่าวถึงภูมิศาสตร์ของโลกไว้ในนามกัณฑ์ (อวินิโศครูป) ว่าหมายถึงรูปที่แยกออกจากกันไม่ได้ โดยจะเริ่มกล่าวถึงอนิจลักษณะ คือ ความไม่เที่ยงของสรรพชีวิตที่เวียนว่ายตายเกิดในสามภพ แล้วเริ่มส่วนที่กล่าวถึงเรื่องภูเขาและแม่น้ำ ลักษณะทางกายภาพ โดยมีความสัมพันธ์กัน ความว่า

อันว่าเขาพระสุเมรุราชอันสูงได้ 84,000 โยชน์ ได้น้ำก็ได้ 84,000 โยชน์ หนาก็ได้ 84,000 โยชน์ แลเขาพระสุเมรุนี้กลมใสโดยรอบปริณทลได้ 252,000 โยชน์ ด้านฝ่ายตะวันออกอันเป็นฝ่ายบุพพิเทหะ ด้านหัวนอนพระสุเมรุราชอันอยู่ฝ่ายชมพูทวีปอันที่เราอยู่นี้ ด้านตะวันตกพระสุเมรุราชฝ่ายอมรโคยานทวีป ด้านตีนนอนพระสุเมรุราชฝ่ายอุดรกรูทวีป เหนือจอมเขาพระสุเมรุราชนั้นแลมีโพชยนต์ปราสาทในกลางเมืองนครไตรตรึงษ์ ได้เขาพระสุเมรุราชนั้นยังมีพิภพอสูร แลมีเขา 3 อันประคูก้อนเส้าแต่รองตีนเขาพระสุเมรุราชไว้ชื่อตรีภูมบรรพต ได้ตีนเขาตรีภูมนี้ มีแผ่นดินเมืองอสูรพิภพออยู่ระหว่างเขานั่นแล

ลักษณะของคติไตรภูมิในส่วนภูมิศาสตร์จักรวาลตามคติไตรภูมิดังกล่าวได้นำมาเป็นต้นแบบแก่งานวรรณกรรมในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์ที่ได้มีการกล่าวถึงเรื่องราวของความเป็นมาของผืนแผ่นดินนวนิหมพานต์

ที่มีการสร้างขึ้นมาเพื่อการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตหลากหลายเผ่าพันธุ์และได้กล่าวถึงสถานที่จากไตรภูมิ ดังตัวอย่าง

สมัยที่ป่าหิมพานต์ถูกปิดใหม่ ๆ พวกที่หลบหนีจากมหาอค์คือออกมาได้พยายามสร้างเมืองใหม่ โดยอิงกับป่าหิมพานต์เดิมที่เคยอยู่อาศัย พวกเขาขุดทะเลสาบขนาดใหญ่ แล้วขนานนามว่าทะเลสาบอโนดาต จากนั้นก็แบ่งเขตพื้นที่รอบสระ โดยด้านเหนือเป็นฐานที่มั่นของพวกเทพ ด้านใต้ยึดครองโดยอสูร ฝั่งตะวันออกและตะวันตกเป็นที่อยู่ของมนุษย์ [5]

1.2 คติไตรภูมิที่วาดด้วยเรื่องวิภูษณสาร วิภูษณสารคือการเวียนว่ายตายเกิดในภพภูมิทั้งสาม ความไม่เที่ยงแท้ของชีวิต รวมไปถึงการนำไปสู่นิพพานอันเป็นหนทางในการหลุดพ้นจากความทุกข์ สรรพสิ่งบนโลกย่อมเกิดและแตกดับไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิต ทุกอย่างล้วนมีอายุขัยที่กำหนดให้เป็นไปตามนั้น โดยในหนังสือไตรภูมิถลักกล่าวถึงอนิจจลักษณะไว้ว่า “ฝูงสัตว์ทั้งหลายอันเกิดในไตรภพนี้ แม้ว่ามียศศักดิ์สมบัติก็ดี คือตั้งว่าพระญาณมหาจักรพรรดิราชนั้นก็ดี ตั้งพระอินทร์เจ้าไตรตรึงษ์พิภพก็ดี ตั้งพระพรหมก็ดี ทั้งนี้บ่ห่อนยืนอยู่หมั่นคงในยศศักดิ์สมบัตินี้ได้เลยสักคาบ เทียรย่อมรู้ฉิบหาย รู้ตายรู้พลัดพรากจากสมบัตินั้นแล ” [4] ส่วนในนวนิยายชุดนวนิหิมพานต์ก็ได้มีการกล่าวถึงการสิ้นอายุขัยตามเหตุมรณะ 4 ของเทพและอสูรรวมไปถึงสิ่งมีชีวิตในนวนิหิมพานต์ที่ต้องสิ้นอายุขัยไปตามวัฏจักรสังสาร ซึ่งเป็นการตายแบบอุปัทพเจตกรรมชัย ดังตัวอย่าง

การจากไปของมารดาทำให้สาวฉนิเปลี่ยนใจมาเชื่อนาคินทรอย่างสุดใจเชื่อว่าเทพในนวนิหิมพานต์นั้นแทบไม่แตกต่างจากมนุษย์เลยยกเว้นบรรเทพที่ได้รับการอำนวยการจากนว หิมพานต์มิให้ละสังขารก่อนวัยอันควรด้วยโรคภัย หรือตายด้วยคมหอกคมดาบของผู้ใด นอกเหนือจากนั้น...ไม่ว่าจะเทพอสูรมนุษย์หรือเผ่าพันธุ์ไหนที่มาจากหิมพานต์ล้วนแต่ละสังขารก่อนวัยอันควรได้ทั้งสิ้น [6]

ในนวนิยายชุดนวนิหิมพานต์ได้มีการกล่าวถึงการล่มสลายและการสร้างใหม่ของแผ่นดินหิมพานต์ และการสร้างแผ่นดินใหม่ซึ่งขนานนามว่านวนิหิมพานต์ ดังตัวอย่าง

โลกถึงการวิบัติธรรมชาตแปรปรวนถึงขีดสุดคลื่นสึนามิกลิ้งกินชายหาดหลายแห่งทำลายบ้านเรือนและชุมชนที่อยู่อาศัยริมหาดจนแทบไม่เหลือเค้าเดิมน้ำแข็งขั้วโลกละลายจนเกิดน้ำท่วมใหญ่ แผ่นดินไหวรุนแรงทำให้แผ่นดินส่วนใหญ่จมลงสู่ทะเล ที่เหลือก็ถูกเพลิงใต้ดินเผาผลาญผู้คนและสัตว์นานาชนิดล้มตายกันเป็นเบือ ดินแดนที่เรียกขานกันว่า หิมพานต์ ภูเขา สระน้ำ ป่าและสัตว์อันวิจิตรพิสดารที่มนุษย์เคยแคฝืนถึงล้มหายตายจากและสูญพันธุ์เป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับของพื้นโลกชั่วร้ายลาวาและกรดทำลายล้างยังแผ่กระจายออกมาจากใต้ฐานเขาไกรลาสส่งผลให้เกิดอัคคีล้างผลาญรุนแรงไม่แพ้ของโลก [5]

การศึกษาคติไตรภูมิที่วาดด้วยเรื่องวิภูษณสาร พบว่ามี 3 ประเด็น คือ การกล่าวถึงการกำเนิดของสัตว์ 4 ประการ การสิ้นอายุขัยด้วยเหตุแห่งมรณะ และการสิ้นโลกการสร้างโลก พบว่า วิภูษณสารที่กล่าวถึงในนวนิยายชุดนวนิหิมพานต์ เป็นการกล่าวถึงเพื่อนำเสนอเรื่องราวชีวิตในกระแสการเวียนว่ายตายเกิดทั้งสามภูมิว่ามีความไม่เที่ยงแปรปรวน ทุกสรรพสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นภูเขา แม่น้ำ แผ่นดิน หรือสิ่งมีชีวิตรวมไปถึงเทพและอสูรก็ต้องแตกดับไปตามภววิสัย ความเป็นไปตามธรรมชาติ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นเหตุเป็นผลเกี่ยวเนื่องกัน การล่มสลายของแผ่นดินที่มีความงดงามอย่างป่าหิมพานต์สะท้อนให้เห็นภาพของความไม่เที่ยงของธรรมชาติ

ถึงแม้จะมีการสร้างแผ่นดินนิพนธ์เพื่อเลียนแบบสภาพแวดล้อมบางประการของป่าหิมพานต์ก็ไม่สามารถเทียบเท่ากับป่าหิมพานต์ได้ อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงระบบการก่อสร้างที่มีความทันสมัย เน้นความงดงามของอาคาร สถานที่มากกว่าธรรมชาติอย่างในไตรภูมิ

1.3 คติไตรภูมิที่ว่าด้วยเรื่องสิ่งมีชีวิตในไตรภูมิ สิ่งมีชีวิตในไตรภูมิถูกสร้างสรรค์ขึ้นจากจินตนาการของกวีโบราณ จึงมีลักษณะความงามและความพิเศษแตกต่างไปจากสิ่งมีชีวิตทั่วไป สิ่งมีชีวิตในไตรภูมิที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งปรากฏ สัมพันธ์บางอย่างเกี่ยวกับป่าหิมพานต์ และมีปรากฏในนวนิยายชุดนิพนธ์ได้แก่ บัณฑุราชสีห์ ปลาอานนท์ ครุฑ นาค อสูร และเทพ จากการศึกษพบว่า สิ่งมีชีวิตจากไตรภูมิที่ปรากฏในนวนิยายชุดนิพนธ์พบว่า มีสิ่งมีชีวิตดังนี้คือ บัณฑุราชสีห์ ปลาอานนท์ ครุฑ นาค เทพและอสูร โดยมีการอ้างอิงถึงสิ่งมีชีวิตเหล่านี้เพื่อย้อนเรื่องราวในอดีต ความทรงจำของป่าหิมพานต์ก่อนการล่มสลาย และการกล่าวถึงตัวละครเหล่านี้ในรูปแบบของการออกมาสู่โลกภายนอกคือแผ่นดินนิพนธ์ เพื่อนำลักษณะเด่นของตัวละครเหล่านี้มาถ่ายทอดในมุมมองใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากในไตรภูมิ เพราะรูปแบบของงานเขียนประเภทนวนิยายมีจุดมุ่งหมายเพื่อความบันเทิงใจ สอดแทรกจินตนาการและเรื่องราวของยุคสมัยปัจจุบัน เพื่อให้เรื่องราวมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น โดยในหนังสือไตรภูมิกล่าวถึงบัณฑุราชสีห์ที่ปรากฏในทุติยกัณฑ์ (ดิรัจฉานภูมิ) คือ ดินแดนที่จัดอยู่ในอบายภูมิเป็นภูมิกำเนิดที่ปราศจากความเจริญ ซึ่งยังอยู่ในกามภูมิ โดยมีการกล่าวถึงลักษณะของสัตว์ดิรัจฉานว่าเป็นสัตว์ซึ่งเดินคว่ำตัวลงขนานกับพื้นและมีความรู้้อยู่สามอย่างคือ รู้สืบพันธุ์ รู้กินอาหาร และรู้กลัวความตาย แล้วจึงมีการบรรยายลักษณะของราชสีห์ 4 ประเภท ดังนี้

อันว่าราชสีห์นั้นมี 4 สิ่ง สิ่งหนึ่งชื่อติณสีหะ สิ่งหนึ่งชื่อกาฬสีหะ สิ่งหนึ่งชื่อปัทมสีหะ สิ่งหนึ่งชื่อไกรสรสีหะ อันว่าติณสีหะนั้นมีตนหม่นดั่งปีกนกเขา ย่อมกินแต่หญ้าเป็นอาหาร กาฬสีหะนั้นมีตัวดำดั่งวัวดำ ย่อมกินหญ้าเป็นอาหาร ปัทมสีหะนั้นมีตัวเหลืองดั่งใบไม้ ย่อมกินเนื้อเป็นอาหาร ไกรสรสีหะนั้นมีฝีปากแลปลายตีนทั้ง 4 นั้นแดง [4]

ในนวนิยายชุดนิพนธ์เรื่อง ตริเนตรทิพย์ ได้มีการบรรยายถึงลักษณะของบัณฑุราชสีห์ สัตว์ที่หลุดออกมาจากป่าหิมพานต์ และทำร้ายเพื่อนของทิพย์อาภารวมทั้งคนในคลับเสียชีวิต ซึ่งเป็นต้นเหตุสำคัญในการสืบทอดรื้อของกำแพงมนต์ เพื่อค้นหาป่าหิมพานต์ที่ถูกปิดตาย ดังตัวอย่าง

สัตว์จากป่าหิมพานต์เก่า ลักษณะเป็นราชสีห์ ตัวมันสีเหลืองลายระย้ามีสีดำพาดเป็นทางขนาดใหญ่เท่าหัวตัวใหญ่ ๆ เห็นจะได้ หน้ตามันดุร้ายผมเองก็อธิบายไม่ถูก “บัณฑุราชสีห์” ราชสีห์นั้นกล่าวไ้ทำไมโรงเรียนสมัยนี้เขาไม่สอนวิชาเกี่ยวกับสัตว์ในป่าหิมพานต์เก่ากันอีกแล้วหรือ มันน่าจะเป็นวิชาภาคบังคับนะ [5]

ลักษณะของบัณฑุราชสีห์ที่ได้มีการกล่าวถึงในนวนิยายนั้นมีความสัมพันธ์กับลักษณะของปัทมสีหะจากไตรภูมิพระร่วงที่มีตัวเหลืองเหมือนสีของใบไม้ และกินเนื้อเป็นอาหารในลักษณะของการกินไม่ได้กล่าวถึงในนวนิยาย แต่จะเป็นการกล่าวเพียงว่าสัตว์ชนิดนี้ทำร้ายผู้คนจนบาดเจ็บและเสียชีวิต

1.4 คติไตรภูมิที่ว่าด้วยเรื่องพระยามหาจักรพรรดิราช พระยามหาจักรพรรดิราช เป็นพระราชผู้ยิ่งใหญ่ยิ่งกว่าพระราชทั้งปวง คือเป็นพระราชผู้มีจักรหรือล้อแห่งรถเลื่อนแล่นไปได้รอบโลกโดยปราศจากการขัดขวางหรือปราบปรามทั่วโลก พระยาจักรพรรดิราชนั้นเมื่อชาติก่อนเป็นคนแต่ทำบุญไว้มากเมื่อตายไปจึง

ไปเกิดในสวรรค์ ในบางครั้งก็มาเกิดเป็นพระยาที่มีอำนาจยิ่งใหญ่ได้รับพระนามว่า พระยาจักรพรรดิราช เป็นพระยาที่ทรงคุณธรรมทุกประการเป็นเจ้านายคนทั้งหลายพระองค์ทรงตั้งอยู่ในทศพิศราชธรรม พระยาจักรพรรดิราชมีแก้ว 7 ประการเกิดคู่बारมีมาด้วย ได้แก่ จักรแก้ว ช้างแก้ว ม้าแก้ว แก้วดวง ขุนคลังแก้ว นางแก้ว ขุนพลแก้ว

นางแก้วเป็นสตรีที่เป็นภรรยาของพระยามหาจักรพรรดิราช มีลักษณะพิเศษบางประการที่งดงามและแตกต่างจากผู้หญิงทั่วไป ดังในหนังสือไตรภูมิ [4] มีการบรรยายลักษณะของนางแก้วหรืออิตถีรัตนะ ไว้ว่า “อันว่านางแก้วนั้นโสธ บมิต่ำบ่มีสองพองามพอที่สมควรถูกเนื้อจำเริญใจผู้คนทั้งหลาย มีฉวีวรรณเกลาลีลียงหมดใสงามนิกหนา...ในกายแห่งนางแก้วนั้นมีลักษณะอันอุดมถ้วนทุกแห่ง งามเพ่งใจคนทั้งหลายทุกคนในเมืองมนุษย์เรานี้แล” ในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์ก็ได้มีกล่าวถึงลักษณะอีกอย่างหนึ่งของแก้ว 7 ประการของพระยามหาจักรพรรดิราช คือ นางแก้ว เป็นสตรีคู่बारมีของกษัตริย์ ดังตัวอย่าง

หล่อนเกือบจะลืมไปแล้วว่าภายใต้ภาพลักษณ์ของหญิงสาวมนุษย์ธรรมดา ๆ คนหนึ่งยังมีผู้หญิงอีกคนแฝงตัวอยู่ ผู้หญิงที่ตอนนี้ก้าวออกมาและมองสบตาหล่อนในกระจก แยมยิ้ม และก้มมือเรียกหาเหมือนจะหลอกล่อให้หล่อนยอมรับในสิ่งที่ตัวเองเป็น ผู้หญิงที่งดงามจนทวิพยาภาแทบจะอ้าปากค้างอย่างไม่เชื่อสายตาตัวเอง ไม่เคยคิดว่าจะมีใครที่มีใบหน้าเิบอ้อมได้ขนาดนั้นเรือนผมสีดำแต่เหมือนเคลือบด้วยทองแดงงาม คิ้วโก่ง ปากเต็มอ้อม ดวงตาข้างหนึ่งดำสนิทเหมือนราตรีที่มีดมนที่สุด ในขณะที่ดวงตาอีกข้างเป็นสีเทาอมฟ้าใสราวท้องฟ้าที่มีเมฆปกคลุมเล็กน้อย [5]

ลักษณะความงามของนางแก้วหญิงที่เกิดมาเป็นคู่ครองของกษัตริย์ได้ถูกนำมาเป็นการเล่าเรื่องราวในนวนิยายชุดนี้ โดยการรับเฉพาะความคิดด้านความงาม และการเกิดมาเป็นคู่ของบรอสูที่เป็นหนึ่งในสองของผู้ปกครองนวนิหมพานต์จากการศึกษาพบว่า พระยามหาจักรพรรดิราชนั้นเป็นแนวความคิดหนึ่งในไตรภูมิที่ได้มีการเน้นย้ำเรื่องคุณธรรมของการเป็นพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นแนวทางในการปกครองบ้านเมืองลักษณะของผู้ที่จะเป็นกษัตริย์ย่อมประกอบไปด้วยแก้วเจ็ดประการ ในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์เรื่องนี้รับอิทธิพลเฉพาะบางความคิดเท่านั้น เช่น ผู้นำของนวนิหมพานต์ที่มีอาวุธวิเศษประจำตำแหน่ง การมีคุณธรรมและการมีมหาเทวีซึ่งนำลักษณะความงามของนางแก้วมาใช้ เป็นต้น

2. ลักษณะสัมพันธ์ในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ

ลักษณะสัมพันธ์ในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิ ผู้ศึกษาได้ศึกษาผ่านองค์ประกอบของวรรณกรรมแบ่งศึกษาใน 4 ประเด็นหลักคือ สัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิด้านแก่นเรื่อง สัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิด้านตัวละคร สัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิด้านฉากและบรรยากาศ และสัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิด้านบทสนทนา ดังนี้

2.1 สัมพันธ์บทในนวนิยายชุดนวนิหมพานต์กับคติไตรภูมิด้านแก่นเรื่อง ในนวนิยายชุดนี้จะมีแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับความรัก สตรีนิยม เนื่องจากงานเขียนนวนิยายประกอบด้วยตัวละคร การสร้างปมความขัดแย้ง ความรัก เพื่อเพิ่มสีสันให้กับงานเขียน แต่ยังมีแก่นเรื่องรองที่มีความสัมพันธ์อยู่กับคติไตรภูมิคือเรื่องของไตรลักษณ์และกฎแห่งกรรม ไตรภูมิภavnนำเสนอแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับไตรลักษณ์ เพื่อต้องการจะสื่อถึงความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของทุกสรรพสิ่งบนโลก ผ่านการบรรยายและเน้นย้ำถึงการล่มสลายและการแตกดับของสิ่งมีชีวิต อีกทั้งยังมีการนำเสนอเรื่องราวของนรกสวรรค์ ซึ่งเป็นคู่เทียบในเรื่องของกฎแห่งการกระทำ ตาม

ความเชื่อในเรื่องของการทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว แนวคิดเหล่านี้เป็นแนวคิดที่สามารถพบเห็นได้จากงานวรรณกรรมต่าง ๆ หรือในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับในนวนิยายชุดนวนิमानต์ที่มีการนำเสนอและเน้นย้ำในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงเพราะมหาอัคคีภัย นำมาสู่แผ่นดินวนิमानต์ที่ผู้คนหรือเหล่าเทพเกิดกิเลสความโลภในอำนาจซึ่งเป็นเหตุแห่งการเกิดความทุกข์ จนพยายามเพื่อการได้มา แต่สุดท้ายก็ต้องละสังขารเพราะหนทางสู่อำนาจนั้นมาจากการทำลายชีวิตของผู้อื่น ซึ่งต้องได้รับกรรมที่ได้ก่อไว้ ในที่นี้กล่าวเพียงการละสังขารเท่านั้น ดังตัวอย่าง

ข้าทำทุกอย่างเพื่ออุตราพา อติตราขประกาศก้อง ท่านทำทุกอย่างเพื่อตัวเองต่างหาก คงกลัวใช้ไหมว่าชนทองรายที่สิบสามปรากฏ อำนาจของท่านจะถูกทำลาย ท่านจึงต้องทำทุกอย่างเพื่อกำจัดสายเลือดของท่านเอง ราชินทองได้อย่างเผ็ดร้อน ข้าจะทำเพื่ออุตราพา และเพื่ออุตราพา...ข้าจะแทงมีดลงบนหัวใจที่เย็นยิ่งกว่าน้ำแข็งของเจ้าเงาะเลวไสโรสถิณ...ทว่าก่อนที่คมมีดจะจมลึกในอกกนิรสาว ร่างของนราธิปก็ผงะหายไปด้านหลัง สีหน้าบิดเบือนด้วยความเจ็บปวดมีดร่วงหล่นจากมือเลือดแดงสดไหลทะลักออกจากปากก่อนล้มลงขาดใจตายโดยมีลูกธนูหัวเพชรปักทะลุกระโหลกเสียบเข้าตรงหัวใจ [6]

เขาละสังขารในวันเดียวกับพีศติ ทั้งคู่ถูกจับได้และท่านพ่อสั่งให้หุบตีเขาจนสิ้นลม พีศติพยายามเข้าช่วยเหลือถูกลูกหลงและพลอยละสังขารไปด้วย ท่านพ่อท่านแม่เกรงกลัวสูงสุดแห่งนวนิमानต์เรื่องล้างผลาญผู้ร่วมสายเลือดจึงปิดเรื่องนี้ไว้ แล้วแต่งเรื่องโกหกเกี่ยวกับอสูรที่ลงมือสังหารคนรักแล้วหนีเอาตัวรอดไป พวกท่านคาดไม่ถึงว่ากระดูกของอสูรจะโผล่ขึ้นมาฟุ้งในอีกสิบห้าปีต่อมา แต่ผลของการกระทำนั้นตามพวกท่านมาทัน เราทั้งครอบครัวถูกลงทัณฑ์ตามกฎหมายสูงสุดของนวนิमानต์ พี่เองพันข้อหาร่วมรู้เห็นไปได้เพราะสัญลักษณ์บนหน้าผาก ทว่าภายในวันเดียวพี่ก็กลายเป็นผู้มีสิทธิ์ขึ้นครองตำแหน่งสูงสุดแห่งเทพไร้ญาติขาดมิตรที่สุด เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้เทพกับอสูรขัดแย้งกันอย่างรุนแรง บรอสูรเรียกร้องให้ทางเทพชดเชยให้กับครอบครัวของอสูรรายนั้น ครอบครัวที่ท่านพ่อท่านแม่ที่รีดเงินทองและศักดิ์ศรีพวกเขามาจนหมดสิ้นทั้ง ๆ ที่พวกท่านเป็นผู้สังหารลูกชายเขากับมือ [7]

2.2 สัมพันธบทในนวนิยายชุดนวนิमानต์กับคติไตรภูมิด้านตัวละคร เรื่องราวของเทพ อสูร ต้นไม้ที่มีความสวยงามและบรรดาสัตว์มหัศจรรย์ที่ได้มีการกล่าวถึงในปาหิมนานต์จากวรรณคดีเรื่องไตรภูมิภูมินานับเป็นต้นแบบที่ถูกนำมาใช้ในนวนิยายเรื่องนี้ โดยมีการคงรูปลักษณะและบทบาทบางส่วน การดัดแปลงและการสร้างใหม่ การคงรูปลักษณะและบทบาท พบในตัวละครสัตว์จากหิมนานต์คือ บัณฑุราชสีห์ หรือความเจ้าเล่ห์เพทุบายของเทพ การไม่ดื่มสุราของอสูร เป็นการหยิบยืมมาใช้แบบตรงไปตรงมาเกือบทั้งหมด นอกจากนั้นพบว่าการดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่ อาจมีการดัดแปลงชื่อหรือดัดแปลงรูปลักษณะเพื่อให้เข้ากับบริบทสังคมสมัยใหม่ในนวนิยาย และยังมีการสร้างใหม่ที่แตกต่างจากคติไตรภูมิ โดยอาจจะมีการสร้างตัวละครให้มีลักษณะบางประการเพิ่มเข้ามา เช่น บรอสูร ที่มีการสร้างรูปลักษณะที่มีความงามและมีเหตุผลมากขึ้น รวมทั้งเป็นผู้ปกครองที่มีคุณธรรมในการตัดสินคดีต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์กับฝ่ายเทพเนื่องจากต้องแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่ตรงกันข้ามกับลักษณะของเทพและอสูรที่มีความขัดแย้งเหมือนในไตรภูมิภูมินานต์ ต้องการให้เห็นถึงการเปิดใจยอมรับความแตกต่างหรือมองข้ามอดีตที่ไม่ดี ซึ่งเป็นเรื่องราวของการเปลี่ยนแปลงอีกแง่มุมหนึ่ง ดังตัวอย่าง

ทิพย์อาภาหันไปมองเจ้าของเสียงคำรามที่ค่อย ๆ เยื้องย่างออกมาราวกับว่าปรากฏกายขึ้นจาก
อากาศ ราชสีห์ที่รูปร่างใหญ่โตขนาดหัว ขนกายสีเหลืองสว่าง มีรอยริ้วสีเข้มกว่าสีพื้น ทว่ามีรอยดำ
ไหม้พาดผ่านใบหน้าและกลางลำตัวคล้ายรอยตำหนิ มันสะบัดหางที่มีพู่สีทองอย่างมั่งมามัด ก่อน
คำรามต่ำ ๆ อีกครั้งอวดเขี้ยวขนาดใหญ่...[5]

มักกะลีผลหรือนารีผลในป่าหิมพานต์จะเติบโตเหมือนหญิงสาวสืบทอดภายในหนึ่งปี แต่ที่นี่ยืน น้ำ
อากาศแตกต่างออกไป ขนาดดอกสุรและเทพยังต้องปรับตัวเป็นอย่างมากกว่าจะใช้ชีวิตต่อไปได้
มักกะลีผลก็เช่นกันจากที่เคยออกดอกออกผลมากมายในรอบปี กลับไม่มีผลเลย กระทั่งเมื่อสิบสามปี
ก่อน และฉันเชื่อว่าพอหลุดจากต้นแล้วผลลัพธ์จะมียาอายุมากกว่าเจ็ดวันแน่นอน บางทีอาจจะยืนยาว
เท่ากับอายุของมนุษย์แท้ ๆ เลยทีเดียว [5]

ปารวตีมองพี่ชายที่หล่อเห็นเขามาตั้งแต่เกิดอย่างวิเศษระเห่เช่นกันรู้ทว่าเป็นอสูรพันธุ์แท้ชั้นสูงที่รูป
งาม พี่ชายคนนี้ของหล่อมีดวงตาดำที่งดงามและแปลกตาด้วยเส้นลายตาสีเงิน เรืองแสงสีดำเข้ม
พอ ๆ กับของหล่อแถมยังยาวสลวย ถ้าอยู่นอกปราสาทบรอสจะรวบผมด้วยเส้นหนังสีเงิน แต่เมื่อ
อยู่ตามสบายในครอบครัว บางวันเขาก็ปล่อยผมที่ยาวเป็นคลื่นให้แผ่กระจายเต็มหลัง คิ้วเข้มและโค้ง
ได้รูป จมูกโด่ง ปากบางสวย [7]

2.3 สัมพันธบทในนวนิยายชุดนพหิมพานต์กับคติไตรภูมิด้านฉากและบรรยากาศ การบรรยาย
เรื่องราวในภูมิทั้งสามจากไตรภูมิิกถาเป็นการบรรยายโดยให้รายละเอียดอย่างชัดเจนทั้งปริมาณ ความกว้าง
ความยาว ความสูง และลักษณะรูปร่าง กลิ่น รวมไปถึงรสชาติ โดยเรื่องราวที่ถูกนำมากล่าวถึงมากที่สุดนั้นคือ
ป่าหิมพานต์ การล่มสลายของสรรพสิ่ง ปราสาทเทพและปราสาทอสูร เป็นต้น เรื่องราวเหล่านี้ถึงถูกนำมาใช้
เป็นฉากของนวนิยายชุดนพหิมพานต์ แต่ได้มีการดัดทอนมาบางส่วน เพื่อให้เนื้อหามีความกระชับและได้
ใจความมากที่สุด และได้มีการเพิ่มฉากให้มีรายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น และมีความหลากหลายของเนื้อหา
ช่วยสร้างความสวยงามอีกรูปแบบหนึ่งตามรูปแบบของงานเขียนประเภทนวนิยายซึ่งแตกต่างจากงานเขียน
แบบไตรภูมิิกถา นอกจากนี้ยังมีการดัดแปลงฉากโดยการผสมผสานระหว่างความคิดแบบเก่าและความคิดแบบ
ใหม่ในเรื่องของการสร้างบ้านเรือนในป่าหิมพานต์ที่มีรูปแบบคล้ายกับในปัจจุบัน โดยการนำความรู้ในเรื่องของ
สถาปัตยกรรมมาประยุกต์ใช้ ดังตัวอย่าง

โลกถึงการวิบัติธรรมชาติแปรปรวนถึงขีดสุดคลื่นสึนามิกินชายหาดหลายแห่งทำลายบ้านเรือน
และชุมชนที่อยู่อาศัยริมหาดจนแทบไม่เหลือเค้าเดิมน้ำแข็งขั้วโลกละลายจนเกิดน้ำท่วมใหญ่
แผ่นดินไหวรุนแรงทำให้แผ่นดินส่วนใหญ่จมลงสู่ทะเล ที่เหลือก็ถูกเพลิงใต้ดินเผาผลาญผู้คนและสัตว์
นานาชนิดล้มตายกันเป็นเบือ ผลของภัยพิบัติส่งแรงสั่นสะเทือนในดินแดน หิมพานต์เช่นกัน ภูเขา
สระน้ำ ป่าและสัตว์อันวิจิตรพิสดารที่มนุษย์เคยเคฝันถึงล้มหายตายจากและสูญพันธุ์เป็นจำนวนมาก
เช่นเดียวกับของพื้นโลกชั่วร้ายลาวาและกรดทำลายล้างยังแผ่กระจายออกมาจากใต้ฐานเขาไกรลาส
ส่งให้เกิดอัคคีล้างผลาญรุนแรงไม่แพ้ของโลก [5]

อุทยานเทวรินทร์เป็นป่าโปร่ง ต้นไม้เพิ่งปลูกได้ไม่กี่ร้อยปี ไม่เหมือนอุดรพนาที่ไม่ใหญ่แน่นหนาจนมีคำ
บอกเล่าว่าในดินแดนกึ่งนั้นแสงแดดส่องไม่ถึง บรรดาสัตว์ที่อาศัยอยู่ก็เช่นกันพวกแก่งวงงหมูป่า
ในอุทยานนั้นถูกนำมาปล่อยเพื่อให้เทพล่าด้วยอาวุธโบราณอย่างหอกหรือธนู ส่วนสัตว์ในอุดรพนา

นั้นเป็นสัตว์ป่าจริง ๆ บางชนิดดุร้าย เคยมีพวกที่ชื่นชอบการล่าสัตว์แอบเข้าไปล่าในเขตของกินนร เช่นกัน และผลก็ไม่ต่างจากพวกที่ลักลอบเข้าไปเพื่อตัดไม้ คือถ้าไม่หายตัวไปเลยก็กลับออกมาอย่าง คนสติฟั่นเฟือน [5]

เรือนนฤบาลเป็นเรือนไม้ขนาดใหญ่ที่สร้างโดยมีไม้ใหญ่สูงตรงเสียดฟ้าสิบสองต้นต่างเสา ต้นไม้แต่ละ ต้นห่างกันเกือบหนึ่งเส้น ขนาดของเรือนที่เป็นรูปทรงประหลาดแต่งดงามจึงกว้างใหญ่แทบจะ เรียกว่าเทียบเท่าขนาดของปราสาทสุรเลยทีเดียว แฉกทุกช่องประตูของเรือนยังมีทางเดินเชื่อมไป ยังเรือนหมู่เล็กหมู่น้อยที่กระจายอยู่ตามไม้ใหญ่ต่าง ๆ มองคล้ายใยแมงมุมขนาดใหญ่ที่ทำจากไม้ เรือนนฤบาลที่เป็นเสมือนหัวใจของชาวกินนรนั้นภายนอกสร้างอย่างแข็งแรงเพื่อให้ทนต่อฝนฟ้าและ การบุกรุก แต่ภายในกลับแต่งอย่างอ่อนช้อยวิจิตร ไม้แต่ละชิ้นที่นำมาประกอบเป็นฝาเป็นฉากกั้น ล้วนแต่ฉลุหรือสลักเสลาเป็นเรื่องราวของกินนรอย่างงามวิจิตร ตลอดทางที่แขกทั้งสองนั้นเดินประดับ ประดาด้วยไม้ดอกไม้ใบที่ส่งกลิ่นหอมตลบ แม้จะเป็นในยามกลางวัน แต่ตะเกียงมนตร์ดวงน้อยถูกจุด ประดับไว้ตามผนังทำให้ทั้งเรือนสว่างและหอมกรุ่น [6]

มาถึงเมืองใจกลางหิมพานต์ในที่สุด ตัวเมืองนั้นสร้างบนเนินเขาที่ไม่สูงนัก แต่กว้างใหญ่ด้านล่างราย ล้อมด้วยสระน้ำที่เมื่อก่อนคงจะกว้างใหญ่ไพศาล แต่ตอนนี้เหมือนกับสระน้ำขนาดใหญ่หน่อย ไว้ สำหรับให้ชาวเมืองได้ตกหรือดองน้ำขึ้นไปใช้เท่านั้น ส่วนบ้านเรือนสร้างจากหินสีดำและไม้ลักษณะ โปรง ไม่ได้วิจิตรงดงามเหมือนในภาพเขียนเก่า ๆ ทั่วทั้งเขามีบ้านเรือนกระจายอยู่อย่างหนาตาเรียง รายสูงต่ำเหมือนวิมานที่ซ้อนกันไปมา พวกนรสิงห์นำกลุ่มสำรวจเดินผ่านสะพานหินข้ามสระน้ำตรง ไปยังตัวเมืองชาวเมืองก็ออกมาเฝ้ามอง ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองนี้มีแทบจะทุกเผ่าพันธุ์ในหิมพานต์ ทั้ง คนธรรพ์ เทพ อสูร รากษส กินนร รวมถึงหลายเผ่าพันธุ์ ที่ไม่เคยปรากฏในนวนิยายต่างยุคต่าง ในเมื่อมามองดูผู้มาเยือนอย่าเฝ้า ๆ [5]

2.4 สัมพันธบทในนวนิยายชุดนวนิยายหิมพานต์กับคติไตรภูมิผ่านบทสนทนา จากการศึกษาพบว่า ในนวนิยายชุดนวนิยายหิมพานต์ใช้ กลวิธีการอ้างอิงถึงมักพบมากในลักษณะของการอ้างอิงถึงบุคคล สถานที่ ตัวละคร ชื่อเรื่อง หรือเหตุการณ์สำคัญที่เคยปรากฏเกิดขึ้นแล้วในต้นบทต้นทางคือวรรณคดีเรื่องไตรภูมิโกก ทั้งนี้ผู้รับสาร จำเป็นต้องมีประสบการณ์ตรงกับต้นบทต้นทางหรือความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ส่งสารกำลังกล่าวถึง จึงจะสามารถเข้าใจทั้งความหมายและอารมณ์ความรู้สึกของผู้ส่งสารได้อย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง กระทั่งเกิดจินตภาพ และอารมณ์สะท้อนใจ บทสนทนาจากนวนิยายชุดนวนิยายหิมพานต์มีการ ปรากฏการอ้างอิงถึงต้นบทต้นทางจากไตร ภูมิโกกในลักษณะของชื่อสถานที่ ชื่อภูมิ และลักษณะของสิ่งที่อ้างอิงซึ่งมีความเชื่อมโยงกันทั้งต้นบทต้นทาง และต้นบทปลายทาง ส่วนใหญ่ในต้นบทปลายทางจะนำชื่อภูเขามาตั้งเป็นชื่อวงศ์ของเทพหรือชื่อ สถานที่ในนวนิยาย นอกจากนั้นจะเป็นการอ้างอิงถึงลักษณะของการอุปมาเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านนึกย้อน ถึงต้นบทต้นทางที่ได้มีการบรรยายถึงลักษณะดังกล่าวไว้อย่างละเอียด นอกจากนี้การยกลักษณะเด่นมากล่าว อ้างในนวนิยายนั้นยังคงความหมายที่ได้มีการกล่าวไว้ในไตรภูมิโกก เพื่อรักษาความหมายที่ได้กล่าวถึงจากต้น บทต้นทาง ดังตัวอย่าง

รุทรอยากคร่ำครวญแทนทิพย์อาภาที่พูดอะไรไม่ออก ดูเฝ้าเพียงวันเดียวเท่านั้น ครอบครวัหล่อนก็ ขยายจากมีมารดาคนเดียวเป็นบิดาเป็นเทพที่ชาวหิมพานต์เคารพสูงสุดประหนึ่ง บรรพบุรุษที่มีทาง ธรรม มีปู่ที่ร้ายประหนึ่งผิดมาจากนรกภูมิ แฉกท้ายด้วยพี่ชายบุญธรรมจอมพาล [5]

เพื่อนของเขามีญาติพี่น้องที่ไหนไหม มีแต่น้ำสาวคะ แต่อยู่เมืองรอบนอกน่าจะกุมลาคะคะ ถ้าฉันจำ
ไม่ผิด ห้างพอสมควร รอให้คุณมยุราารู้สึกตัวก่อน แล้วฉันจะให้คนไปปรับคุณน้ำเธอมาที่นี้ทันที [5]

เด็กในนวนิยายทุกคนต้องเรียนเรื่องป่าหิมพานต์ เรียนเรื่องเขาพระสุเมรุที่หนุนด้วยปลาอานนท์ มี
ยอดเขาสามยอดรองรับ มีความใหญ่โตอลังการสุดจะบรรยาย [5]

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะสัมพันธ์ที่ปรากฏในนวนิยายชุดนวนิยายหิมพานต์ พบว่า มีการนำคติไตรภูมิมาปรับใช้ให้
สอดคล้องกับบริบททางสังคมปัจจุบัน ทั้งแก่นเรื่อง ฉากบรรยายและตัวละคร จึงมีลักษณะพิเศษบาง
ประการที่กระตุ้นให้นักเขียนต้องการสร้างงานให้มีความเชื่อมโยงกับตัวบทต้นทาง เพื่อสื่อถึงเรื่องราวที่ได้มีการ
กล่าวมาแล้ว แต่ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับยุคสมัยและสอดคล้อง
กับจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เช่น การปรับทัศนคติของการมองเทพและอสูรในมุมมองที่แตกต่าง
จากในไตรภูมิเก่า ผ่านวาทกรรมโต้แย้งระหว่างเทพและอสูร ซึ่งคนมักมองว่าอสูรเป็นพวกที่มีความชั่วร้ายและ
น่ารังเกียจเป็นตัวแทนของความชั่ว และมองเทพเป็นตัวแทนของความดี จึงเกิดวาทกรรมโต้แย้ง เสียดย
กล่าวถึงการกระทำที่มีความตรงข้ามกับความคิดเดิมว่าเทพก็มีด้านที่ไม่ดีเช่นกัน ในขณะที่ผู้แต่งนำเสนอ
ภาพลักษณ์ของอสูรที่มีความจริงใจ ความงาม และความสามัคคี แต่เทพกลับฆ่ากันเองเพราะความโลภใน
อำนาจ แสดงให้เห็นว่างานวรรณกรรมแต่ละยุคสมัยย่อมมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของสังคม
และวัตถุประสงค์ในการนำเสนอผู้อ่าน วรรณกรรมที่มีการแต่งดีและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมจึงดึงดูด
ความสนใจหรือกระตุ้นให้ผู้เขียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ เพื่อนำเสนอผ่านบริบทสังคมปัจจุบัน
การสืบทอด การอ้างอิง ตัวบทต้นทางจึงเป็นลักษณะสัมพันธ์ที่ปรากฏในงานวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ อยู่เสมอ
ดังนั้นงานวรรณกรรมจึงไม่ใช่งานที่บริสุทธิ์เพราะเป็นงานที่ได้รับอิทธิพลหรือต้นแบบมาจากตัวบทต้นทาง
บริบททางสังคมที่ได้นำเสนอผ่านสองดินแดนคือป่าหิมพานต์ที่สะท้อนสังคมชนบทที่มีการทำเกษตรกรรม
ในขณะที่นวนิยายเป็นตัวแทนของสังคมเมืองที่มีการทำธุรกิจการค้าต่าง ๆ เป็นต้น นวนิยายชุดนวนิยายหิมพานต์
เป็นนวนิยายยุคใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากคติไตรภูมิ แต่รับมาเฉพาะบางส่วนเท่านั้น เพื่อสร้างกรอบเรื่องใหม่
ให้มีความสนุกสนาน เพิ่มเรื่องราวของการผจญภัย ความรัก และการใช้ตัวละครในการดำเนินเรื่องรวมไปถึง
เป็นตัวแทนที่เป็นตัวอย่างของผู้ที่ทำความดีและผู้ทำความชั่ว นำเสนอความคิดเรื่องของภูมิศาสตร์จักรวาล
รวมทั้งการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านมุมมองที่แปลกใหม่ของสังคมและวัฒนธรรม สภาพชนชั้นของคนในสังคม
ความแตกต่างในเรื่องเพศ ซึ่งเป็นประเด็นที่คนในสังคมกำลังให้ความสนใจ นอกจากนี้ยังมีการรับอิทธิพลเรื่อง
เทพของอินเดียมาปรับใช้ร่วมกับลักษณะของเทพที่เป็นความเชื่อของไทย ทำให้นวนิยายชุดนี้มีที่น่าสนใจ
ในการนำเสนอหรือลักษณะเด่นของคติไตรภูมิมาเล่าร่วมกับวัฒนธรรมหรือกระแสชีวิตของคนในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). อิทธิพลของไตรภูมิในวรรณคดีไทย. ใน เอกสารการประชุมวิชาการสัมมนาทาง
วิชาการ, คติไตรภูมิ : อิทธิพลต่อวิถีสังคมไทย. (หน้า 1). กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและ
ประวัติศาสตร์.
- [2] กอบพร ธีรเจริญสกุล. (2557). องค์ประกอบของแฟนตาซีในการนำเสนอปัญหาครอบครัวและปัญหา
สิ่งแวดล้อมในนวนิยายชุด เดอะ สไปเดอร์วิก โครนิเคิลส์ ของโทนี ดิเตอร์ลิชชี และฮอลลี แบล็ก.
ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [3] กาญจนา แก้วเทพ. (2552). **แนวพินิจใหม่ในการสื่อสารศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] ลิไทย,พญา. (2526). **ไตรภูมิกถา หรือ ไตรภูมิพระร่วง**. (พิมพ์ครั้งที่ 3) ฉบับตรวจสอบชำระใหม่.
กรุงเทพฯ : กรม ศิลปากร.
- [5] อลิษา. (2557). **ตรีเนตรทิพย์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อ่อน.
- [6] อลิษา. (2558). **ทุติยสูตร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อ่อน.
- [7] อลิษา. (2559). **เอกเทพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อ่อน.

วิเคราะห์ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสาวดาวสูญ ของนาถิบ มาห์ฟูซ
แปลโดยแคน สังคิต

Analysis of Protagonists in “Fa Sang Dao Soon” a Literary Work

by Naguib Mahfouz Translate by Khaen Sang Khit

เยาวลักษณ์ แก้วทอง^{1*} จารึก จันทร์วงศ์² และปริยารัตน์ เชาวลิตรประพันธ์³

Yaowaluk Keawtong^{1*} Jaruek Janwong² and Preeyarat

Chaowalitprapan³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสาวดาวสูญ ของนาถิบ มาห์ฟูซ แปลโดย แคน สังคิต ศึกษาตัวละครเอกจำนวน 5 ตัว ประกอบด้วย ซามิระ ฮัสซัน นาฟิชะ ฮุสเซน และฮัสซานน ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครเอกมีพฤติกรรมที่เหมือนกัน คือ พฤติกรรมความรุนแรงและ พฤติกรรมโกหก ส่วนพฤติกรรมที่ต่างกัน ได้แก่ ความอดทนอดกลั้น พฤติกรรมทางเพศ ความทะนงตน ความทะเยอทะยาน สาเหตุของพฤติกรรมมาจากปัจจัยด้านสภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู เช่นการใช้ ความรุนแรงในครอบครัว การขาดผู้นำครอบครัว การขาดโอกาสทางการศึกษา ปัจจัยด้านสภาพสังคมและ สิ่งแวดล้อม อันมาจากอาชีพ ค่านิยมเรื่องอาชีพ สังคมเพื่อน ปัจจัยด้านสัญชาตญาณและความต้องการส่วนบุคคล เช่นสัญชาตญาณการเอาตัวรอด สัญชาตญาณทางเพศ ต้องการเป็นที่ยอมรับ ต้องการความรัก โดยตัว ละครเอกมีบทบาทต่อการดำเนินเรื่อง ทั้งบทบาทในฐานะเป็นผู้กระทำและบทบาทในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ ด้วยสาเหตุมาจากอุปนิสัยส่วนตัวและสาเหตุจากการถูกกดดันบีบบังคับจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ทั้งนี้ตัวละครเอกต่างมีความสำคัญต่อแนวคิดของเรื่อง ทั้งแนวคิดหลักเรื่องความพ่ายแพ้ต่อกิเลสของมนุษย์ และแนวคิดรองเรื่องความผูกพันทางสายเลือด

คำสำคัญ : วิเคราะห์ตัวละครเอก ฟ้าสาวดาวสูญ นาถิบ มาห์ฟูซ แคน สังคิต

Abstract

This article analyzed five protagonists in “Fa Sang Dao Soon”, a literary work by Naguib Mahfouz translated by Khaen Sang Khit including Samira, Hassan, Nafisha, Hussen, and Hassanen. The analysis showed that all protagonists had the same behaviors in using violence and lying. Their different behaviors included patience, sexual behavior, self-conceitedness, and ambition. Such behaviors were caused by 1) conditions of the families and the ways they

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel: 0936797454. E-mail address: Yaowaluk010@gmail.com

were brought up such as violence in the families, lack of family leaders, and lack of opportunities in education, 2) social and environmental factor affected by career, values in career, and peer group, 3) instinct and individual's need factor such as sense of survival, sexual instinct, need in recognition, and need of love. Protagonists played major roles in the continuation of the story as both the ones who took actions and the ones who were treated by others influenced by personal habits and pressures from other particular situations. In sum, the protagonists were markedly important to the concept of the story in both the main concept of loss to human passion and the minor concept of blood relation.

Keywords: analysis of protagonists, Fa Sang Dao Soon, Naguib Mahfouz, Khaen Sang Khit

บทนำ

วรรณกรรมที่ได้รับการแปลโดยส่วนใหญ่จะเป็นวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงและได้รับการยกย่องหรือเป็นวรรณกรรมของนักเขียนที่ได้รับรางวัล เช่นรางวัลโนเบล (Nobel) รางวัลสำคัญที่คนทั่วโลกให้ความสนใจ ทั้งนี้วรรณกรรมดังกล่าวย่อมมีคุณค่าต่อผู้อ่าน ไม่ว่าจะเป็นคุณค่าด้านเนื้อหาหรือคุณค่าด้านวรรณศิลป์ กล่าวคือต้องมีเนื้อหาของเรื่องที่เป็นประโยชน์ ให้ข้อคิด แฝงปรัชญา ทั้งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตได้ ตลอดจนมีการใช้ภาษาที่งดงาม แยกคาย มีการใช้โวหารและสัญลักษณ์ เช่นนักเขียนชาวอียิปต์คนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม (Nobel Prize in Literature) คือ นาอิม มาห์ฟูซ สำนักพิมพ์แสงดาว [1] เขียนบทความเรื่องของ “นาอิม มาห์ฟูซ” นักเขียนรางวัลโนเบลชาวอียิปต์พ.ศ. 2531 ว่าเขามีผลงานวรรณกรรมทั้งนวนิยายและเรื่องสั้นเป็นจำนวนมาก ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยหลายเรื่อง เช่น “โคตรโคโร” (2499) “กลางฝูงหมา” (2532) “ขอรับกระผม” (2535) “เพลงกล่อมผี Wedding song” (2534) “ตามรอยตีน” (2535) “แนบน้ำไนล์” (2537) “มิกัสตูญ” (2537) “ดาวเลื่อนเดือนลับ” (2539) “แดนคนเดน” (2539) “มุงเมืองแมน” (2540) “คนเค้างคว้าง The beggar” (2556) เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ได้รับการแปลโดย “แคน สังคีต” นามปากกาของ “พิมล แจ่มจรัส” รวมถึงเรื่อง “ฟ้าสางดาวสุญ” (2532) สำหรับเรื่อง “ฟ้าสางดาวสุญ” เป็นเรื่องราวของครอบครัวชนชั้นกลางชาวอียิปต์ครอบครัวหนึ่งที่เผชิญกับปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจและความยากจนในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง การดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด “ซามิระ” ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัว ต้องนำพาชีวิตทั้ง 5 ชีวิต (รวมทั้งชีวิตของตัวเองด้วย) ให้ผ่านพ้นช่วงเวลาอันเลวร้ายไปได้ เมื่อครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการรับมือกับปัญหาของสมาชิกแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ส่งผลให้การแสดงออกทางพฤติกรรมของแต่ละคนย่อมต่างกันด้วย กระแสร้ มลายาภรณ์ [2] กล่าวถึงตัวละครไว้ว่า “ตัวละครจะเป็นคนสัตว์หรือสิ่งของที่ผู้เขียนต้องการ ตัวละครมักแบ่งเป็นตัวเอกและตัวรอง ทั้งสองสามารถสร้างบุคลิกหลายอย่างหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงตามไปตามเหตุการณ์หรือเวลาได้ นักเขียนที่รู้จักคนดีเท่านั้นที่จะสร้างตัวละครได้ดี” เหตุนี้ตัวละครจึงมีความสำคัญต่อเรื่องเป็นอย่างมาก ซึ่งตัวละครเอก

ในเรื่องฟ้าसाงดาวสุญต่างก็มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินเรื่อง ทั้งบทบาทในฐานะเป็นผู้กระทำและบทบาทในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำที่สะท้อนผ่านพฤติกรรมของตัวละคร

พฤติกรรมของตัวละครเอกในเรื่อง “ฟ้าสางดาวสุญ” มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แต่ละคนจะมีวิธีการแสดงออกที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาที่ต่างกัน ทั้งพฤติกรรมในด้านบวก อย่างเช่น การอดทนอดกลั้น การคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และพฤติกรรมด้านลบ เช่น การทำผิดกฎหมาย การทำผิดหลักศีลธรรม การโกหก การใช้ความรุนแรง ทั้งนี้พฤติกรรมของตัวละครดังกล่าวมีเหตุปัจจัยมาจากสภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพความอยู่ ค่านิยม สังคมเพื่อน และปัจจัยจากสัญชาตญาณและความต้องการส่วนบุคคล เช่น การเอาตัวรอด ความปรารถนา สิทธิโชค วรรณสันติกุล [3] ได้กล่าวถึงอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรม สรุปได้ว่าอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ในระดับมหภาค ได้แก่ วัฒนธรรม สังคม ความคาดหวังในบทบาทสถานภาพ สถาบันหรือองค์กรทางสังคม สิ่งต่าง ๆ ล้วนแต่อยู่นอกเหนืออำนาจของผู้ใดผู้หนึ่งโดยเฉพาะที่จะสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อยังประโยชน์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ได้ ถ้าต้องการให้คนเราเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต้องดูด้วยว่าสิ่งเหล่านี้จะเอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ส่วนของระดับจุลภาคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ได้แก่ การรับรู้ การเรียนรู้ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม รวมถึงบุคลิกของบุคคลด้วย

ดังนั้น การวิเคราะห์ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสางดาวสุญ ของนาภิ มาห์ฟูซ แพลโดย แคน สังคิต เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของตัวละครเอกทั้งพฤติกรรมด้านบวกและพฤติกรรมด้านลบ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอกอันมาจากปัจจัยหลายปัจจัยรวมกัน สะท้อนบทบาทของตัวละครเอกต่อการดำเนินเรื่อง ทั้งบทบาทในฐานะผู้กระทำและบทบาทในฐานะผู้ถูกกระทำ และความสำคัญของตัวละครเอกที่มีต่อแนวคิดของเรื่อง อันได้แก่ แนวคิดหลักและแนวคิดรอง

วิธีการวิจัย

ขั้นแรก ขั้นรวบรวมข้อมูล ศึกษาตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสางดาวสุญ ของนาภิ มาห์ฟูซ แพลโดย แคน สังคิต ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 ปีพ.ศ. 2537 โดยสำนักพิมพ์บ้านหนังสือ จำนวน 5 ตัว อย่างละเอียด ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละคร พฤติกรรม ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาภิ มาห์ฟูซ ขั้นที่สอง ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครเอก 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอก 3) วิเคราะห์บทบาทของตัวละครเอกต่อการดำเนินเรื่อง 4) วิเคราะห์ความสำคัญของตัวละครเอกที่มีต่อแนวคิดของเรื่อง ขั้นที่สาม ขั้นนำเสนอข้อมูล คือการสรุปผลและอภิปรายผล โดยเสนอผลการศึกษาดังวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสางดาวสุญ ของนาภิ มาห์ฟูซ แพลโดย แคน สังคิต ทั้ง 4 ประเด็น สามารถสรุปตามประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมของตัวละครเอก

พฤติกรรมของตัวละครเอกทั้ง 5 ตัวประกอบด้วย ซามิระ ฮัสซัน นาฟีซะ ฮุสเซน และฮัสซานเนน มีทั้งลักษณะที่เหมือนกัน คือ พฤติกรรมความรุนแรง พฤติกรรมการโกหก และพฤติกรรมที่ต่างกัน ได้แก่ ความอดทนอดกลั้น พฤติกรรมทางเพศ ความทะนงตน และความทะเยอทะยาน ซึ่งปรากฏพฤติกรรมด้านลบมากกว่าพฤติกรรมด้านบวก ดังนี้

1.1 พฤติกรรมความรุนแรง ตัวละครเอกทั้ง 5 ตัวมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง โดยแสดงออกในรูปแบบคำพูด เช่นการด่าทอด้วยคำหยาบคาย ข่มขู่ ตะคอก และการใช้กำลัง เช่นการทุบตี ชกต่อย เพื่อระบายความอัดอั้นภายในจิตใจ เนื่องจากความโกรธแค้น ความเจ็บปวด และผิดหวัง ดังตัวอย่างที่นาฟีซะตัวละครเอก เกิดความรู้สึกผิดหวัง และเจ็บแค้น จากการถูกหักหลังจากสุโหลหมานชายคนรัก เธอตอบโต้ไว้อย่างอาละวาดอย่างคนเสียสติ ระบายความเดือดดาลที่อยู่ในใจ ความปวดร้าวที่เธอพบเจอสาหัสเกินกว่าที่จะดวงอันบอบบางจะต้านทานไหว ดังตัวอย่าง

“ไอ้ข้าลาด ข้าโง่ ใจร้าย” เธอร้องไห้จนควบคุมไว้ไม่ได้อีก ปล่อยมือจากแจ็กเก็ต ใช้หมัดรัวทุบใบหน้าของเขาย่างแรง เลือดไหลออกมาจากจมูก เขาเอามือปิดป้องดวงตาพลัน “พระเป็นเจ้าได้โปรดอย่าให้คุณด้วย ผมยกโทษให้” เขากล่าวอย่างเอาบุญเอาคุณ โทษะที่ทุเลาลงแล้วกลับเพิ่มขึ้นอีก เธอกระโจนเข้าไปร้าวกับนางเสือดาว ดึงเสื้อแสงอุตุลุด เขาตกใจสุดขีด ยื้อแย่งชายเสื้อจากอุ้งมืออันเหนียวแน่น [4]

1.2 พฤติกรรมการโกหก ตัวละครเอกทุกตัวในเรื่องมีสาเหตุของการโกหกแตกต่างกัน บ้างเพราะกลัวถูกตำหนิ กลัวเสียหน้า อับอายที่จะบอกความจริง และโกหกเพื่อให้ตนเองมีภาพลักษณ์ที่ดี เช่นฮัสซานเนนตัวละครเอกที่มีลักษณะนิสัยชอบโกหก เขาสามารถโกหกได้อย่างแนบเนียนไม่ส่อพิรุณใด ๆ ราวกับว่าเรื่องที่เขาโกหกเป็นการกล่าวความจริง ทั้งยังไม่รู้สึกสำนึกผิดหรือละอายใจแต่อย่างใด ดังตัวอย่าง

อาหมัด ยูสรีเอ่ยถามขึ้น “ครอบครัวเธอเป็นอย่างไรบ้าง ?” ความคิดอย่างหนึ่งผุดขึ้นมา เขารู้สึกทรงอย่างบอกไม่ถูก การโกหกเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับเขา “ขอกราบกรุณาที่ท่านกรุณาถึง” เขาพูดอย่างฟินอบพิเทา “ความทุกข์ร้อนของพวกเราได้หมดสิ้นแล้วหลังจากชนะคดีในศาล” “คดีอะไรล่ะ ?” ข้าหลวงถามด้วยความสนใจ “คดีเกากระหว่างแม่กับลุงเกี่ยวกับมรดก” ฮัสซานเนนพูดหน้าตาเฉย “ศาลตัดสินให้แม่ได้รับส่วนแบ่งเต็ม” “ยินดีด้วย” อาหมัด ยูสรีกล่าวอย่างจริงใจ [4]

1.3 ความอดทนอดกลั้น ตัวละครเอกที่มีความอดทนอดกลั้น ได้แก่ ซามิระ ฮัสซัน และฮุสเซน พฤติกรรมนี้แสดงออกอย่างเด่นชัดเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ตึงเครียด หรืออยู่ในสภาวะคับขัน อดทนอดกลั้นเพื่อหลีกเลี่ยงการปะทะอารมณ์และการกระทำที่นำไปสู่การเกิดปัญหาและก่อความเสียหาย ดังตัวอย่างที่ฮัสซันตัวละครเอกโดนฮัสซานเนนน้องชายพูดจาดูถูก เหยียดหยาม เกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อน เขารู้สึกโกรธและเสียหน้าแต่ยังมีสติยั้งคิด ระงับโทสะไว้เพื่อรักษาสัมพันธไมตรีระหว่างพี่น้องให้คงอยู่ดังเดิม ดังตัวอย่าง

“ผมสงสัยเหลือเกินว่าพี่ไปคบกับพวกระยำนี้อย่างไร ? พี่เป็นศิลปินที่ได้รับการยกย่อง เลือกคบเฉพาะเพื่อนศิลปินด้วยกันก็ได้” ฮัสซันหลบตา รู้สึกโกรธ ถ้าเป็นคนอื่นมาพูดยั่วโทสะแบบนี้คงได้เรื่อง เขารู้สึกเสียหน้า เพราะฮัสซันเนารู้ความเป็นไปเกี่ยวกับตัวเขามากกว่าที่คิดและทำกับเขาเหมือนเด็กทารก ถ้าฮัสซันเนพูดตรงไปตรงมาด่าว่าตรง ๆ อาจไม่โกรธเท่านี้ เขาจะต้องฉีกหน้ากากที่ซ่อนเจตนาอันแท้จริงไว้ จึงข่มโทสะ พูดด้วยเสียงหนัก ๆ ผิดกับตอนต้น “พี่เองเป็นหนึ่งในพวกระย่ำเหล่านั่น” [4]

1.4 พฤติกรรมทางเพศ ความต้องการทางเพศเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งเร้ามากระตุ้น ส่งผลให้แสดงออกถึงความต้องการเหล่านั้นออกมา โดยผ่านสายตา คำพูดและการกระทำ นาฟีซะและฮัสซันเนคือตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมทางเพศรุนแรงและแสดงออกอย่างชัดเจน ฮัสซันเนมักมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่เสมอ ความต้องการทางร่างกายและจิตใจรอการตอบสนองตลอดเวลา ทุกครั้งที่มีโอกาสเขาจะพยายามหาช่องทางเพื่อทำตามคำเรียกร้องภายใน แม้จะเป็นการผิด และเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม แต่ฮัสซันเนอ่อนแอเกินกว่าจะขัดขืนความกระหายหื่นของตนเองได้ ดังตัวอย่าง

“เราต้องผู้หญิงแบบนี้ เขาคุ่นคิด สำหรับคงไปดูหนัง เล่นหัวและพูดคุย รวมทั้งการได้กอดและจูบด้วยไม่เป็นการเสียหายอะไรชีวิตที่อับเฉาแห้งแล้งของเราจะเป็นที่ติดตาต่อใจของสาว ๆ ใบหน้าสวย ๆ สักคน เรามีเพื่อนชายที่โรงเรียนและที่สโมสรชুবรามากพอแล้ว เราต้องการผู้หญิงแบบนี้จริง ๆ นะเราจะไม่ลืมภาพที่มองเห็น ปลื้มใจที่ขาดม่อ่งเรียวงาม ถ้าหากเสื้อผ้าอาภรณ์ที่เธอสวมใส่อยู่ เผยออกมากกว่านี้อีกหน่อยเดียวก็จะเห็นช่วงตะโพก ภาพที่น่าดูที่สุดในโลก ก็คือภาพเด็กสาววัยกำลังกำลังเปลื้องผ้า วิจิตรเลอล้ำยิ่งกว่าภาพเปลือยล่อนจ้อนเป็นไหน ๆ” [4]

1.5 ความทะนงตน ตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมทะนงตน ถือตัว ถือดีในตัวของตัวเอง คือนาฟีซะและฮัสซันเน ทั้งสองไม่ยอมให้ใครดูถูกเหยียดหยาม ทั้งหยิ่งในศักดิ์ศรีของตนเอง ดังตัวอย่างนาฟีซะตัวละครเอกที่ไม่ยอมรับอาชีพช่างตัดเสื้อ โดยมองว่าเป็นอาชีพที่ด้อยต่ำ เธอรู้สึกอับอาย การทำงานจึงเต็มไปด้วยความรู้สึกขมขื่นและทุกข์ตรม ดังตัวอย่าง

“ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ นาฟีซะเด็กสาวที่ถือตัวยอมลดตัวลงมาเป็นช่างตัดเสื้อไม่ใช่งานใหม่เลย เธอเคยตัดเสื้อให้หญิงเจ้าของบ้าน ภรรยา ลูกสาวของฟาริดและเพื่อน ๆ มาแล้วมากต่อมาก การตัดเย็บเสื้อเป็นงานอดิเรกที่เธอถนัดและทำได้ดีเสียด้วย จึงมักจะมีคนมาขอช่วยต่อไปนี่เธอต้องยึดเป็นอาชีพ รู้สึกเสียหน้าอย่างบอกไม่ถูก นาฟีซะทำงานด้วยจิตใจหดหู่ ไม่มีการหัวเราะ ไม่มีการฮัมเพลง และไม่มีควมร่าเริงเหมือนแต่ก่อน” [4]

1.6 ความทะเยอทะยาน ตัวละครเอกเพียงตัวละครเดียวที่มีความทะเยอทะยาน คือฮัสซันเน การอยากมีฐานะหรือภาวะสูงกว่า ดึกกว่าที่เป็นอยู่ ส่งผลทำให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความต้องการสูงอยากได้ใคร่มีในสิ่งที่เกินฐานะของตน เมื่อครอบครัวยุติเกิดความขัดสนยากจน ความทะเยอทะยานของฮัสซันเนยิ่งฉายชัดขึ้น ประกอบกับการได้มีโอกาสใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจและคนสังคมชั้นสูง ความทะเยอทะยาน

อยากของเขาจึงทวิคูณขึ้นอยากไม่อาจหยุดยั้ง ดังตัวอย่างตอนที่เขาได้มีโอกาสไปค้นหาของข้าหลวงซึ่งเป็นสถานที่ที่กระตุ้นให้ความปรารถนาปะทุขึ้นว่า “ค้นหาสมบัติ ยูสรีพื้นความจำที่สวยสด สลัดความขมขื่นให้หายไพบดลสัน ความทะเยอทะยานลุกโพล่งอยู่ในจิตใจ จุดจินตนาการขึ้นมากลอบดีด บ้านใหญ่ หลุมศพงดงาม ญาติใหม่ ความมั่นคงและชีวิตหรูหรา แม้จะเป็นนายทหารแล้วก็ต้องสร้างตัวเองอีกนาน” [4]

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม โดยสรุปคือ สิ่งที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ทั้งระดับมหากาภ ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรม สังคม และในระดับจุลภาภ ได้แก่ ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม รวมถึงบุคลิกของบุคคล การที่ตัวละครเอกแต่ละตัวแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งออกมานั้น ย่อมมีเหตุปัจจัยหลายอย่างรวมกัน อย่างเช่น ปัจจัยด้านครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม อาชีพ เพื่อน และปัจจัยด้านสัจชาติญาณและความต้องการส่วนบุคคล เช่น สัจชาติญาณการเอาตัวรอด ความปรารถนา โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 สภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของตัวละครเอก เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานแรกในสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของสถาบันอื่น ๆ ตัวละครเอกที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยด้านสภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ ซามิระ ฮัสซัน และนาฟิเซ ซึ่งมีสาเหตุมาจากยามาล อาลี ผู้หัวหน้าครอบครัวเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัว กล่าวคือ ครั้งเมื่อมีชีวิตอยู่เขาได้ใช้ความรุนแรงกับฮัสซันลูกชายคนโต ดังตัวอย่าง “การมีปากเสียงกับพ่อเป็นเรื่องธรรมดา บางทีพ่อไล่ออกจากบ้าน ต้องระเห่ร่อนไปครั้งละหลาย ๆ วัน คลุกคลีมีความสุขกับเด็กข้างถนน ชีวิตจึงตกต่ำลงไปทุกที จนถึงขั้นติดยาเสพติด หมดทางเข้าพ่อเลยบังคับให้ทำงานกับร้านขายของชำอยู่เดือนกว่าก็ถูกไล่ออกเพราะไปทะเลาะกับลูกค้า” [4] การที่ฮัสซันทำตัวเสเพล ใช้ชีวิตไปอย่างเรื่อยเปื่อย เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกกดดันและการเกิดความขัดแย้งกับผู้เป็นพ่อ ทั้งยังชอบการตีรันฟันแทง ก่อเหตุวิวาทไม่หยุดหย่อน เหตุนี้อาจเป็นการระบายความอัดอั้นในใจที่เกิดจากการทะเลาะกับพ่อด้วยการทะเลาะและใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นแทน

การที่ยามาล อาลีไม่ให้โอกาสนาฟิเซซึ่งเป็นลูกสาวคนเดียวเรียนต่อ สอดคล้องกับบทความของมานพ อาดัม [5] ที่กล่าวว่า “การศึกษาในระดับสูงของสตรีอียิปต์จึงไม่ได้รับโอกาสและการสนับสนุนมากนักจากบิดามารดา เนื่องจากผู้ปกครองไม่เห็นด้วยที่จะส่งบุตรสาวเรียนสูง ๆ โดยเกรงว่าหากผู้หญิงเข้าเรียนในระดับสูงเธอจะแต่งงานช้า” เป็นผลให้นาฟิเซไม่มีอาชีพที่มั่นคงพอที่จะเลี้ยงดูตนเองได้ และเมื่อยามาล อาลีตายไปก็เกิดความสูญเสียครั้งใหญ่ขึ้นในครอบครัว ส่งผลให้ซามิระผู้เป็นภรรยาต้องรับหน้าที่ดูแลสมาชิกในครอบครัวแทนเขา ภรรยาอันหนักอึ้งจึงตกมาอยู่ที่เธอ ส่วนนาฟิเซหญิงสาวผู้อาภัพ เธอมีรูปร่างหน้าตากระเดียดไปทางซีเฮอร์ มีเพียงพ่อของเธอเท่านั้นที่ชื่นชมความงามในตัวเธอ เมื่อผู้เป็นพ่อจากไป นาฟิเซยังรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจในโชคชะตา เธอรู้สึกไร้ที่พึ่งและไร้คุณค่า

2.2 สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ถวิล ธาราโกชนและศรัณย์ คำริสุข [6] กล่าวว่า เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถอยู่คนเดียวได้ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกัน มนุษย์จึงต้องมาอยู่รวมกัน

กลายเป็นชุมชนหรือที่เราเรียกว่าสังคม และเมื่อมีสังคมเกิดขึ้น คนในสังคมก็ตั้งข้อตกลงร่วมกันเรียกว่าโครงสร้างของสังคม ปัจจัยด้านสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอก จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอก ได้แก่ อาชีพ เนื่องจากอาชีพเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมบางประการของผู้ประกอบอาชีพนั้น เช่น อาชีพทหารของฮัสซานที่ต้องคอยระมัดระวังลักษณะท่าทางและการวางตัวเพื่อให้ดูสง่างาม สมฐานะของชายชาติทหาร ดังตัวอย่าง “เดินออกจากวิทยาลัย ฮัสซานพบว่าการออกไปนอกรั้วในเครื่องแบบอันโก้หรู ทำให้รู้สึกเหมือนกับตัวเบาลอยเหนือพื้น เขายืดอกไหล่ผึ่ง ตัวตรงประหนึ่งเสาศิลา ขาตาท่าขำเลื่องคูดมดตัวเองตามกระจกร้านค้า ดมยสุราหลงแวทางอันวับวามงามระยับ” [4] ทั้งการได้รับราชการทหารยังส่งผลให้ฮัสซานมีพฤติกรรมชอบโอ้อวด วางโต และหลงลืมรากเหง้าแห่งอดีตของตนเอง อับอายที่จะเปิดเผยที่อยู่แก่เพื่อนทหาร ดังตัวอย่าง “เมื่อเดินเข้าไปในตรอกนาสรุ่ ความรู้สึกหวั่นหวาดและภูมิใจบังเกิดขึ้นพร้อมกัน เขาไม่เคยบอกที่อยู่ให้เพื่อนร่วมรุ่นรู้ แต่ก็ยังอดกลัวคนมาพบในที่เช่นนี้ไม่ได้ ขณะเดียวกันก็อยากให้คนแถวนั้นเห็นความยิ่งใหญ่ของเขา” [4] ต่อมา คือ ค่านิยมพบว่า ส่งผลต่อตัวละครเป็นอย่างมาก ค่านิยมเป็นความเชื่อของบุคคลหรือกลุ่มคนที่ว่าสิ่งใด ๆ นั้นมีคุณค่าแก่การยกย่อง เชิดชู ทำให้บุคคลหรือกลุ่มคนนั้นอยากมี อยากเป็น หรืออยากทำสิ่งนั้น ๆ และเป็นสิ่งที่บุคคลหรือสังคมยึดถือ ในเรื่องนี้ค่านิยมเรื่องอาชีพส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอก ที่ปรากฏคือค่านิยมเรื่องอาชีพช่างตัดเสื้อซึ่งเป็นอาชีพที่ถูกสังคมมองว่าต่ำต้อย ไร้เกียรติ ส่งผลนาฟิซะตัวละครเอกต้องจำใจประกอบอาชีพดังกล่าว ด้วยความรู้สึกอับอาย และไม่ยอมรับต่ออาชีพนั้น ส่วนอาชีพที่คนในสังคมให้ความสำคัญ โดยมองว่าเป็นอาชีพที่น่านับถือยกย่อง มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี คืออาชีพข้าราชการ ดังที่ว่า “ชายผู้หนึ่งก้าวลงจากรถ ลักษณะท่าทางบอกถึงฐานะอันสูงส่ง เขาอยู่ในวัยห้าสิบเศษ ร่างสูงใหญ่ช่วยเสริมบุคลิกภาพให้เด่นยิ่งขึ้น พี่น้องทั้งสามกลุกจูงขึ้นไปต้อนรับ ฟาริตร่วมติดกลุ่มไปด้วย แสดงว่าผู้คนยอมรับว่าข้าราชการมีเกียรติกว่าอาชีพอื่น” [4] สะท้อนให้เห็นถึงการให้คุณค่าต่ออาชีพข้าราชการมากกว่าอาชีพช่างตัดเย็บเสื้อ

ในด้านสังคมเพื่อนพบว่า เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของฮัสซานตัวละครเอก ครั้งเมื่อได้เข้าเรียนวิทยาลัยทหาร เขาคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนทหารที่ล้วนแล้วแต่ลักษณะนิสัยก้าวร้าว มักพูดจาถูกหยาบเหยียด เช่นตอนที่เพื่อนทหารล้อเลียนบาเฮียคู่หมั้นของเขา ไม่ให้เกียรติสุภาพสตรี พูดจาถูกเรื่องรูปร่างหน้าตา ทั้งวิจารณ์กันอย่างสนุกสนาน ดังนี้ “ท่าทางเป็นเชมัต ยังกะมาจากบ้านนอก เตี้ยไปหน่อย หัวมโปนิด สรุบได้ว่าเป็นคนหัวเก่าคร่ำครึ ขุดมาจากไหนไม่รู้” [4] ส่งผลให้ฮัสซานรู้สึกอับอายและผิดหวัง เขาจึงปฏิเสธบาเฮียต่อหน้าเพื่อน ๆ “ไม่ใช่คู่หมั้น แค่นัก ๆ เท่านั้น” เพียงเพราะบาเฮียไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน เขาเลือกที่จะปกป้องตนเองและทอดทิ้งหญิงคู่หมั้นที่คบหากันมาถึงสองปี เพราะสนใจสายตา คำพูดของคนอื่นมากกว่าความรู้สึกของฝ่ายหญิง

2.3 สัญชาตญาณและความต้องการส่วนบุคคล เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเป็นอย่างยิ่ง เช่น สัญชาตญาณการเอาตัวรอดของชามิระและฮุสเซนที่แสดงออกเมื่อเผชิญปัญหาความยากจน ทั้งสองเอาตัวรอดจากการอดตายด้วยการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เช่นการประหยัดมัธยัสต์ การขายข้าวของเครื่องใช้เพื่อนำเงินมาใช้จ่าย การย้ายที่พักไปอยู่ในห้องที่เล็กลงและมีความสะดวกสบายน้อยกว่าเพื่อลดรายจ่ายค่าเช่า

และสัญญาตญาณทางเพศของนาฟิซะกับฮัสซานะที่ปรากฏชัดเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์สับสนเสี่ยง เช่น ครั้งเมื่อนาฟิซะเผลอใจไปขายเจ้าของอุโมงค์รถที่พยายามพูดจาโอ้อวดเธอ ดังนี้

“ทุกครั้งที่นึกถึงการร่วมรัก ใบหน้าของเธอจะแดงช้ำร้อนผ่าว เกิดความอ่อนแอขึ้นมาฉับพลัน กระนั้นก็ตาม เธอยอมรับว่าเป็นความสุขจากการสัมผัสเสียดสีที่ไม่เคยมีมาก่อน ขณะนั้นชายหนุ่มก็ปรากฏตัวขึ้น เขายืนพูดกับคนงาน ใจเธอเพริด ตาจับอยู่ที่เขา ด้วยสัญญาตญาณเธอรู้ว่าวันนี้คงไม่แคล้วจึงหมุนตัวหันไปประจันหน้าเป็นอะไรก็เป็นกัน” [4]

นาฟิซะตกเป็นทาสของกามกิเลสอย่างไม่อาจถอนตัว ปลอมตัวทอดกายให้กับชายหนุ่มที่เพิ่งรู้จักกันเพียงไม่นาน ถลาลึกลงไปในความตกต่ำแห่งชีวิต

ความต้องการส่วนบุคคลเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอก เช่น ความต้องการความรักของนาฟิซะ เนื่องจากเธอเป็นหญิงสาวที่อาภัพ มีหน้าตาที่ค่อนข้างซีเหี่ยว ขาดพ่อ ความรู้ร้น้อย ทั้งยากจนและยังประกอบอาชีพช่างตัดเสื้อที่ด้อยต่ำ ทำให้เธอเป็นคนที่ขาดความมั่นใจ รู้สึกไร้ค่า และต้องการความรักความเอาใจใส่เพื่อเติมเต็มส่วนที่ขาดหาย เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้แก่เธอ ส่งผลให้เธอหลงเชื่อคำลวงของชายที่เข้ามาทำดีกับเธอโดยง่ายดาย ยอมปล่อยตัวเผลอใจให้กับเขา ไม่คำนึงถึงผลกระทบในภาคหน้า ดังนี้ “แม้หน้าตาจะดูโง่เง่าเต๋าคู่ แต่สุโหลหมานก็มีกิริยาทำทางอ่อนโยนและละมุนละม่อมจนทำให้เธอเห็นเขาเป็นเสมือนเทพบุตร ความว่าเหว่เดียวดาย ทำให้นาฟิซะนึกชอบเขาไปเสียทุกอย่าง พุ่มเทให้ทั้งเลือดเนื้อวิญญาณ เธอเชื่อว่าเป็นรักแรกและรักสุดท้าย” [4] เช่นเดียวกับความต้องการเป็นที่ยอมรับของฮัสซานะ เขาไม่ยอมรับความจริงเรื่องความยากจนของครอบครัวในครั้งอดีต ไม่ยอมรับความเป็นอยู่ที่เคยมีมา เขาพยายามหลีกเลี่ยงความจริงด้วยการย้ายที่อยู่ไปในที่ห่างไกลจากคนรู้จัก เพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ เขากลับเพื่อนทหารจะล่วงรู้ความจริงเกี่ยวกับตัวเขา พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อลบล้างอดีตและเพื่อต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ ดังนี้ “แม่ดูตรอกสลักรังเคและบ้านโกโรโกโสเนี่ย แม่คิดว่าผมจะปิดบังสิ่งเหล่านี้ไม่ให้เพื่อนเห็นได้ตลอดไปนั่นหรือ” [4] เขาอับอายที่หลุมฝังศพของพ่อเป็นเพียงหลุมศพธรรมดาไม่ได้รับการตกแต่ง ทั้งไม่ได้เป็นสุสานประจำตระกูลที่ยิ่งใหญ่ ดังที่ว่า “คิดดูเถอะแม่ ถ้าพวกเพื่อนผมมาเห็นเข้าจะคิดยังไง ?” เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคมเพื่อน การย้ายที่อยู่ใหม่ไปยังที่ที่สะดวกสบายกว่าก็เพื่อไว้รับรองเพื่อนทหารที่จะมาเยี่ยมเยียน เช่นเดียวกับการเปลี่ยนหลุมศพให้พ่อเพื่อเป็นการเชิดหน้าชูตา ยกฐานะครอบครัวให้สูงขึ้นและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

3. บทบาทของตัวละครเอกต่อการดำเนินเรื่อง

บทบาทของตัวละครเป็นส่วนสำคัญที่สามารถทำให้ผู้อ่านพิจารณาถึงความสมจริงของเรื่องได้ ทั้งยังช่วยสร้างอารมณ์สในการอ่าน รวมถึงการทำให้เรื่องราวน่าประทับใจ ชวนติดตาม ดังที่ธัญญา สังขพันธานนท์ [7] กล่าวถึงการพิจารณาลักษณะและบทบาทของตัวละครว่า “มีสาระสำคัญอยู่ที่การศึกษาบุคลิกลักษณะและบทบาทของตัวละครในเรื่อง ผู้วิจารณ์จะต้องนำประสบการณ์และความเข้าใจต่อชีวิตมนุษย์ เป็นเกณฑ์ประกอบการวินิจฉัยด้วย เพราะตัวละครก็คือตัวแทนของมนุษย์ทั่วไปนั่นเอง” บทบาทของตัวละครเอกทั้ง 5

ตัวละครในเรื่องฟ้าสาธิตาสุณ ล้วนแต่ถ่ายทอดชีวิตบุคคลจริงในสังคม ในด้านต่าง ๆ ทั้งความรัก ความลุ่มหลง ความสุข ความทุกข์ตรม ความโศกเศร้า และการดิ้นรนเอาตัวรอด สรุปได้ดังนี้

3.1 บทบาทของตัวละครเอกในฐานะเป็นผู้กระทำ ตัวละครเอกที่มีบทบาทในฐานะผู้กระทำ คือตัวละครที่มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหา สร้างความขัดแย้งภายในเรื่อง ส่งผลกระทบต่อตัวละครอื่น ทำให้เหตุการณ์ในเรื่องดำเนินไปอย่างน่าติดตาม ส่วนใหญ่มาจากพฤติกรรมด้านลบของตัวละคร เช่น การใช้ความรุนแรงของฮัสซันที่สร้างความเดือดร้อนและก่อความเสียหายแก่ผู้อื่น ดังนี้ “ต้มตุ๋นหลอกเอาเงินของพวกโก๋อ่อนสำเร็จเงินเกือบทุกเพียสเตอร์ยังนอนสงบนิ่งอยู่ในกระเป๋” [4] เขามักทำตัวเป็นอันธพาล ช่มชู่ ธารานไปทั่ว ใช้ความเป็นนักเลงเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เช่นเดียวกับความเหินแก่ตัว ใจร้อน วู่วาม และนิสัยเอาใจแต่ของฮัสซันเนนที่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น โดยเฉพาะบาเฮียหญิงคู่หมั้น เธอถูกฮัสซันเนนลวนลามด้วยคำพูดและการกระทำ ดังที่ว่า “ความโกรธกลายเป็นความใคร่อีก เขาไล่กอดเธออย่างเมามัน ตั้งใจจะปราบให้ละลาย เธอใช้มือปิดป้อง แต่เขาจับไว้แน่น แล้วดึงตัวไปแนบอก ประทับจูบลงไปบนริมฝีปาก” [4] ทั้งยังทอดทิ้งเธออย่างไม่ใยดี เพียงเพราะเห็นว่าเธอไม่คู่ควรกับชายชาติทหารอย่างเขา ฮัสซันและฮัสซันเนนจึงเป็น “ผู้กระทำ” ที่ส่งผลกระทบต่อ “ผู้ถูกกระทำ” อันได้แก่ ความโกรธเคือง เจ็บช้ำน้ำใจ และผิดหวัง ส่วนซามิระมีบทบาทในฐานะเป็นผู้กระทำด้วยสาเหตุมาจากการถูกบีบบังคับจากภรรยาที่ที่ต้องดูแลรับผิดชอบครอบครัว เธอจำเป็นต้องเข้มงวดกับลูกเรื่องความประพฤติตัว จำต้องงดเงินค่าอาหารกลางวันของฮุสเซนและฮันซันเนนเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด เช่นเดียวกับการเสนอแนะเกมบังคับให้นาฟิเซยึดการตัดสินใจเป็นอาชีพเพื่อช่วยเหลือจนเจ็ครอบครัว ดังนี้ “นาฟิเซตัดเย็บเสื้อผ้าเก่ง เคยตัดฟรีให้เพื่อนบ้านบ่อย ๆ คงไม่เป็นไรถ้าเราจะเรียกค่าตอบแทนบ้าง แม่พูด” [4]

3.2 บทบาทของตัวละครเอกในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ คือตัวละครที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของตัวละครอื่น อาจมาจากการถูกบีบบังคับ หรือกดดันจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง อาจด้วยความจำเป็นบางอย่างซึ่งส่งผลให้ตัวละครเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เสียผลประโยชน์ ขัดเคือง และเสียใจ เช่น นาฟิเซที่ตกเป็น “ผู้ถูกกระทำ” อยู่เสมอ เธอถูกกระทำจากสุไลหมานชายคนรัก ซึ่งเป็นความรักที่ปนเปไปด้วยความใคร่ ความใจง่ายของเธอทำให้คนรักไม่เห็นคุณค่า โทกและหลอกลวงเธอ เธอผิดหวังเสียใจจนไม่ศรัทธาในความรักอีกเลย ครั้งเมื่อพบเจอกับชายเจ้าของอู่ซ่อมรถและชายแปลกหน้าขึ้นมา เธอก็ยอมตกลงปลงใจไปกับเขาอย่างง่ายดาย ยอมทอดกายให้เขาโดยไม่รู้สึกละอายใจ เธอไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง ไม่รักศักดิ์ศรีของตัวเอง ประพฤติตัวในสิ่งที่ต่ำช้า ให้โอกาสกับคนที่เข้ามาเพื่อฉวยโอกาส เธอจึงเป็นฝ่ายเสียเปรียบในทุก ๆ เหตุการณ์ ฮุสเซนก็เช่นกัน เขาคือตัวละครเอกที่ถูกกระทำจากซามิระผู้เป็นแม่ ด้วยรักครอบครัว และความเสียสละ เป็นเหตุให้ฮุสเซนต้องเป็นฝ่ายยอมทำตามความต้องการของครอบครัวละทิ้งความต้องการของตนเอง เขามักให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเสมอ

4. ความสำคัญของตัวละครเอกที่มีต่อแนวคิดของเรื่อง

แนวคิดเป็นพรรณนาความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม โดยถ่ายทอดผ่านงานเขียน ดังที่นาถิกา มงคลคำนวนเขตต์ [8] ให้ความหมายว่า “แนวคิด หมายถึง ข้อคิดสำคัญของเรื่อง ซึ่งผู้เขียนต้องการนำเสนอต่อผู้อ่าน แนวคิดนี้มีบทบาทหรือหน้าที่เป็นแกนหลัก และมีอิทธิพลต่อการกำหนดลักษณะของโครงเรื่อง ตัวละคร และรายละเอียดต่าง ๆ ภายในเรื่อง” จากการศึกษาสามารถสรุปความสำคัญของตัวละครเอกที่มีต่อแนวคิดของเรื่องได้ดังนี้

4.1 ความสำคัญของตัวละครเอกที่มีต่อแนวคิดหลัก แนวคิดหลัก คือแนวคิดที่เป็นประเด็นของเรื่อง ที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านตัวละครเอก นาฬิกา และฮัสซานะ สะท้อนให้เห็นถึง “ความพ่ายแพ้ต่อกิเลสของมนุษย์” กล่าวคือตัวละครเอกพ่ายแพ้ต่อความโลภ ความโกรธ ความลุ่มหลง พ่ายแพ้ต่อความต้องการของตนเอง ความต้องการที่จะเอาชนะ ความต้องการที่จะครอบครอง ความกระหายหิวน้ำ ไม่อาจจุดติดตนเองออกมาจากบ่วงโซ่ของความทุกข์ทรมานที่เกิดจากความต้องการภายในได้ ความผิดหวังกดดันหัวใจให้เจ็บปวด “เธอและเขา” ไม่รู้จักวิธีการรักษาความเจ็บปวด หากแต่เลือกวิธีที่จะ “หนี” ความเจ็บปวดเหล่านั้นด้วย “ความตาย”

นาฬิกาเป็นหญิงที่เกิดมาพร้อมกับความ “พ่ายแพ้” ตั้งแต่ต้น เธอมีรูปร่างหน้าตาที่ไม่ตรงกับคุณลักษณะของ “หญิงงาม” ซ้ำยังไม่มีโอกาสได้เรียน ต่อมาพ่อของเธอจากไปในขณะที่เธออายุ 23 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่เลยวัยแต่งงานของหญิงทั่วไปในสังคม เมื่อพ่อจากไปครอบครัวจึงตกอยู่ในความยากลำบากอย่างไม่มีอาจหลีกเลี่ยง นาฬิกาจึงเป็นหญิงที่ทั้งขาดความสุข ขาดการศึกษา ขาดพ่อ ขาดคนรัก และยากจน ไม่เพียงเท่านั้น เธอยังต้องผินทนรับอาชีวะเป็นช่างตัดเสื้อ ซึ่งเป็นอาชีพที่สังคมมองว่าด้อยต่ำ ไร้เกียรติ เหตุเหล่านี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นให้เธอต้องทุกข์ตรมอยู่ในความ “พ่ายแพ้” เธอเลือกที่จะมุ่งสู่ความต่ำทรามของชีวิต ด้วยการแสวงหาความหอมหวานของกามราคะ การได้แสดงบทรัก บทสวาทเป็นสิ่งที่เธอปรารถนาอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน แม้เธอจะรู้สึกผิด รู้สึกละอายใจอยู่บ้าง แต่ไฟพิศواسมีแรงพลัมมหาศาลเกินกว่าที่ผู้หญิงเช่นเธอจะต้านทานไหว แต่เชื่อว่าเธอจะไม่เจ็บปวด เธอมีความสุขที่ได้รับการตอบสนองไปพร้อมกับความทุกข์ที่มาจากความรู้สึกเกลียดชังตนเอง ชีวิตของนาฬิกาตกต่ำถึงขั้นว่าเธอยอมทิ้งคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเป็น “ลูกผู้หญิง” มาทำงานเป็นโสเภณี ใช้อวัยวะแลกเงิน แต่เคราะห์ซ้ำกรรมซ้ำ เธอยังถูกจับภายในช่องที่ทำงาน ตำรวจแจ้งข่าวแก่ฮัสซานะน้องชาย เธอรู้สึกผิดและอับอาย เกลียดชังตนเองและไม่อาจให้อภัยตนเองได้ นาฬิกาต้องทนทุกข์ดำเนินชีวิตอย่างคนหม่นเศร้า เธอต้องทนอยู่กับความสกปรกของจิตใจที่ความสะอาดใดก็ไม่อาจชะล้างได้ ด้วยความทรมานเช่นนี้ เธอจึงเลือก “หนี” ความทุกข์ตรมทั้งมวลด้วยการปลิดชีวิตตนเอง โดยการทิ้งร่างและวิญญาณที่แสนโสโครก ดิ่งลงสู่เบื้องล่างของแม่น้ำไนล์ เพื่อว่ากระแสน้ำอันเชี่ยวกรากจะชำระความสกปรกที่ฝังแน่นในตัวเธอและเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดพลาดในชีวิต “ความตาย” เป็นเพียงหนทางเดียวเท่านั้นที่จะทำให้เธอหลุดพ้นจากพันธนาการทั้งปวง

ฮัสซานะลูกชายคนสุดท้องของครอบครัว เมื่อพ่อจากไปหายนะครั้งยิ่งใหญ่จึงเกิดขึ้นกับเขาและครอบครัว เขาพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อหลีกเลี่ยงความยากจนขั้นขั้นที่ซาบซึ้งอยู่ในทุกอนุชมนั้น ความอยากได้ใคร่มีในเกียรติยศ อำนาจ ชื่อเสียงและเงินทองของเขา ผลักดันให้ตัวเองขึ้นไปสู่จุดหมายที่มุ่งหวัง การได้รับ

อาชีพข้าราชการทหารคือความสำเร็จขั้นต้นของเขาและเป็นจุดเริ่มต้นของจุดจบในชีวิตเช่นกัน ความล้มเหลว
มัวเมาในอำนาจเป็นเหตุให้ดวงตาแห่งความเมตตาปราณีของเขามีบอดลง เขาเกลียดชังความยากจน เกลียด
ชังอาชีพชั้นต่ำของนาฬิกาชีพที่สาว เกลียดชังชีวิตความเป็นอยู่ของฮัสซันพี่ชายคนโต เขาต้องการลบล้างอดีตที่
เลวร้ายเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ในที่พักใหม่ พร้อมกับเพื่อนบ้านใหม่ เพราะจะได้ไม่ต้องมีสิ่งเตือนใจที่ทำให้นึกย้อน
ถึงอดีตอันขื่นขม

ความผิดหวังเกิดขึ้นในจิตใจ ฮัสซาเนนไม่อาจหลีกเลี่ยงอดีตได้ ข้าปัจจุบันยังเลวร้ายกว่าอดีตเสียยิ่งกว่า
นาฬิกาชีพที่สาวคนเดียวถูกจับในช่อง ข้อหาค้าประเวณี เขาอับอายขายหน้าอย่างบอกไม่ถูก รับไม่ได้กับความจริง
ที่เกิดขึ้น เจ็บปวดจนกระดูกเลือด เขาต้องสูญเสียชื่อเสียงที่สั่งสมมาทั้งหมด เพียงเพราะความเลวร้ายของพี่
จิตใจของเขาไร้ระบม ทุกข์ทรมานอย่างที่สุด เช่นกัน เขาไม่รู้จักวิธีการรักษาความเจ็บปวด เขาจึงเลือกวิธี
ปลดปล่อยวิญญาณจากความทุกข์ตรม โดยให้กระแสน้ำแห่งแม่น้ำนำพาร่างกายและวิญญาณไปสู่อิสระเสรี
“ความตาย” จึงเปรียบเสมือนการยุติทุก ๆ เรื่องราวและทุก ๆ ความเจ็บปวดของเขา

4.2 ความสำคัญของตัวละครเอกที่มีต่อแนวคิดเรื่อง แนวคิดเรื่อง คือแนวคิดที่รองลงมาจากแนวคิดหลักที่
ช่วยส่งเสริมให้แนวคิดหลักมีความเด่นชัดขึ้น ตัวละครเอกที่มีความสำคัญต่อแนวคิดเรื่องของเรื่องที่สะท้อนให้
เห็นถึง “ความผูกพันทางสายเลือด” คือ ซามิระ ฮัสซัน และฮุสเซน ซามิระตัวละครเอกผู้เป็นแม่ แสดงให้เห็น
ถึงความรักความผูกพันทางสายเลือดที่เข้มข้นแน่นเหนียว เธอคอยปกป้องดูแลลูกทั้งสี่ด้วยความรัก ความ
เมตตา แม้ลักษณะท่าทางของเธอไม่ได้เป็นหญิงอ่อนโยน แต่ซามิระก็มีหัวใจที่เต็มไปด้วยความรัก เธอ
พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวอยู่รอด เธอมีความรักที่ยิ่งใหญ่ เป็นแม่ที่พร้อม
สนับสนุนและปกป้องลูกเสมอ “ความเป็นแม่” ของซามิระงดงามเกินกว่าสิ่งใดจะเปรียบได้ และแม้ฮัสซันลูก
ชายคนโตไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันในบ้าน ข้าเขายังเดินทางผิด มัวหมกมัวยาเสพติด เป็นนักเลงหัวไม้ แต่ความรัก
ความห่วงใยที่ซามิระมีต่อฮัสซันไม่เคยเสื่อมคลาย ท่ามกลางพายุความยากลำบากที่โหมกระหน่ำ ท่ามกลาง
ความทุกข์ทรมานของครอบครัว ซามิระก็ยังเป็น “แม่” ที่มีความเป็นแม่เสมอ

ฮัสซันเป็นลูกชายคนโตของครอบครัวใช้ชีวิตออกนอกกลุ่มนอกทาง ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย ทั้งค้ายา
เสพติด หาเงินโดยการหลอกลวงฉ้อโกง ชีวิตของเขาแตกต่างกับน้อง ๆ เขาเป็นคนเดียวในครอบครัวที่ตัดสินใจ
ออกจากบ้านเพื่อไปทำงานและใช้ชีวิตในทางที่ตนเองต้องการ แม้เขาจะเป็น “แกะดำ” ในสายตาของฮัส
ซาเนนผู้เป็นน้อง และถูกกดดันจากฮัสซาเนนเรื่องความประพฤติเพียงใด เขาก็ไม่เคยนึกโกรธแค้นฮัสซาเนน
ข้ายังเข้าอกเข้าใจเป็นอย่างดี เขาจะหลีกเลี่ยงการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างกัน และไม่เคยใช้ความรุนแรง หรือ
ทำตัวเป็นนักเลงอันธพาลกับน้องเลยสักครั้ง ทุกครั้งที่มีโอกาสพบเจอน้อง เขาจะถามไถ่ถึงสมาชิกคนอื่นและ
ความเป็นอยู่ของคนในครอบครัวด้วยความรักความห่วงใยเสมอ

ฮุสเซนเป็นลูกชายคนรองที่ไม่เคยสร้างความลำบากใจแก่ซามิระผู้เป็นแม่เลย ทั้งเป็นคนที่เหมาะสม
ความสำเร็จในหน้าที่การงานและความรัก เขาใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย เข้าใจและอดทนต่อชะตากรรมที่โหด
เข้ามา แม้จะสาหัสเพียงใดเขาก็พร้อมรับมือกับทุกปัญหา ฮุสเซนมีความรักความห่วงใยต่อพี่น้องเสมอ เขาจะ
คอยปลอบประโลมฮัสซาเนนเมื่อยามสิ้นหวังท้อแท้ คอยถามไถ่ทุกข์สุขของฮัสซันผู้พี่ เชื่อฟังและปฏิบัติตาม

คำสั่งสอนของชาวมิระผู้เป็นแม่ ตอบแทนด้วยความรักความกตัญญู ฮุสเซนจึงเป็นตัวละครเอกที่อาจจะเรียกได้ว่า “มีความสุขที่สุด” ในมุมมองและความต้องการของเขา ความเรียบง่ายแห่งชีวิตนำพาเขาไปสู่ความสุขที่แท้จริง

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมของตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่องฟ้าสาบดาวสูญ ของนาทิบ มาห์ฟูซ ประกอบด้วยตัวละครเอกทั้งหมด 5 ตัวละคร ซึ่งได้แก่ ชามิระ ฮัสซัน นาฟิเซ ฮุสเซนและฮัสซาเนน มีทั้งพฤติกรรมที่เหมือนและแตกต่างกัน พฤติกรรมที่ตัวละครเอกทุกตัวแสดงออกเหมือนกันคือพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ทั้งการด่าทอ การตะคอก การทุบตีทำร้ายร่างกาย ซึ่งมาจากสาเหตุเดียวกัน ได้แก่ ความโกรธ ความผิดหวังไม่เป็นดังใจ ความเจ็บแค้น การถูกทำร้ายจิตใจ ความรู้สึกหงุดหงิดขุ่นเคือง อีกพฤติกรรมหนึ่งที่ตัวละครเอกทุกตัวแสดงออกเหมือนกัน คือพฤติกรรมการโกหก โดยสาเหตุมาจากการกลัวที่จะเปิดเผยความจริง การปกป้องตัวเองและการเอาตัวรอด รองลงมาพฤติกรรมความอดทนอดกลั้นซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการอดทนอดกลั้นต่อคำพูดที่มีผลกระทบจิตใจก่อให้เกิดความรู้สึกโกรธ ซึ่งชามิระ ฮัสซัน และฮุสเซนอดทนอดกลั้นต่อเหตุการณ์เหล่านั้นได้ พฤติกรรมทางเพศเป็นความต้องการอย่างแรงกล้าของนาฟิเซและฮัสซาเนนที่ส่งผลให้ทั้งสองกระทำสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควร เช่นเดียวกับพฤติกรรมความทะนงตนที่มีอยู่ในตัวของพวกเขาทั้งสองที่นำมาซึ่งความทุกข์เศร้าหมองใจ ส่วนพฤติกรรมที่มีตัวละครเพียงตัวเดียวแสดงออกมานั้น คือความทะเยอทะยานที่แทรกซึมอยู่ในดวงจิตของฮัสซาเนน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเอกในด้านสภาพครอบครัวมาจากการได้รับผลกระทบจากผู้เป็นพ่อซึ่งคือสามีของชามิระ ทั้งตอนที่มิชีวิตอยู่และเมื่อตายจากไปแล้ว ซึ่งตัวละครเอกแต่ละตัวได้รับผลกระทบที่แตกต่างกัน เช่น การขาดผู้นำครอบครัว การขาดพ่อ การไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา และการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อฮัสซัน ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยส่วนใหญ่มาจากอาชีพและค่านิยมเรื่องอาชีพที่ส่งผลกระทบต่อตัวละครเอกในหลากหลายเรื่อง เนื่องจากอาชีพเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมบางประการของผู้ประกอบอาชีพนั้น ปัจจัยด้านสัญชาตญาณและความต้องการส่วนบุคคล ชามิระและฮุสเซนมีสัญชาตญาณการเอาตัวรอดจากความลำบากยากจน นาฟิเซกับฮัสซาเนนมีสัญชาตญาณทางเพศที่เด่นชัดและรุนแรง ส่วนความต้องการส่วนบุคคล เกิดจากความต้องการเป็นที่ยอมรับและความต้องการความรัก อันส่งผลให้เกิดพฤติกรรมบางอย่างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

บทบาทของตัวละครเอกต่อการดำเนินเรื่อง ตัวละครเอกที่มีบทบาทในฐานะผู้กระทำ ส่วนใหญ่แล้วมีสาเหตุการกระทำที่ต่างกัน ทั้งที่มาจากลักษณะนิสัยส่วนตัว คือการชอบใช้ความรุนแรงของฮัสซันกับความเห็นแก่ตัว เอาแต่ใจของฮัสซาเนน และมาจากการถูกบีบบังคับจากสภาพสังคม เช่นชามิระ ส่วนตัวละครเอกที่มีบทบาทในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ ย่อมต้องเป็นฝ่ายเสียเปรียบ หรือเป็นฝ่ายต้องยอมรับ ปฏิบัติตามผู้กระทำ เช่นนาฟิเซที่ถูกกระทำจากชายคนรักและชายแปลกหน้า กับฮุสเซนที่เป็นผู้ถูกกระทำจากความต้องการของชามิระผู้เป็นแม่และคนครอบครัวเสมอ

ความสำคัญของตัวละครเอกที่มีต่อแนวคิดของเรื่อง ตัวละครเอกทุกตัวล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อแนวคิดของเรื่องทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดรอง นาฟิเซกับฮัสซาเนนถูกสร้างมาเพื่อสนับสนุนแนวคิดหลักเรื่อง

ความพ่ายแพ้ต่อกิเลสของมนุษย์ ขามิระ ฮัสซันและฮุสเซน คือตัวละครเอกที่มีความสำคัญต่อแนวคิดเรื่องความผูกพันทางสายเลือด สะท้อนให้เห็นถึงความรักความผูกพันที่ทั้งสามมีต่อครอบครัว แมตกอยู่ในสถานการณ์อันเลวร้าย และต่างบอบช้ำจากการถูกเขยื้อนตีด้วยความขัดสน

เอกสารอ้างอิง

[1] สำนักพิมพ์แสงดาว. (2558). “นาภิ มาห์ฟูซ” นักเขียนรางวัลโนเบลชาวอียิปต์ประจำปีพ.ศ. 2531”.

สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2562 , จาก

<http://saengdao.com/view.php?menu=menu2&body=news15>

[2] กระแสร์ มาลาภรณ์. (2530). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

[3] สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2531). **จิตวิทยาการจัดการพฤติกรรมมนุษย์**. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนา

[4] นาภิ มาห์ฟูซ. (2537). **ฟ้าสาธดาวสุญ**. แปลโดย แคน สังคีต. กรุงเทพฯ : บ้านหนังสือ

[5] มานพ อาดัม. (2558). “สตรีในวรรณกรรมอียิปต์ยุค ค.ศ.1914-1919 งานเขียนของนะฎิบ มะห์ฟูซ”

วารสารอักษรศาสตร์. 44(1), 3-19.

[6] ถวิล ธาราโกชนและศรัณย์ ดำริสุข. (2544). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ทิพย วิสุทธิ์

[7] ธัญญา สังขพันธานนท์. (2539). **วรรณกรรมวิจารณ์**. ปทุมธานี : นาคร

[8] นาธิกา มงคลค่านวนเขตต์. (2527). **เรื่องสั้นไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ. 2475-2484**.

ปริญญาานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัจนิยมมหัศจรรย์ในนวนิยายเรื่อง หมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง

Magical Realism in Novel Dog-Headed Man of Wipas Srithong

อัษฎาวุธ ไชยวรรณ^{1*} วราเมษ วัฒนไชย² และพัชลิน จินนูน³

Adsawut Chaiyawan^{1*} Warames Wattanachai² and Phatchalin Jeennoon³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแต่งและแนวคิดที่นำเสนอผ่านสัจนิยมมหัศจรรย์ในนวนิยายเรื่องหมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะสัจนิยมมหัศจรรย์ตามองค์ประกอบของวรรณกรรม โดยเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า วิภาส ศรีทองได้นำเสนอกลวิธีการแต่งนวนิยายเรื่องหมาหัวคนผ่านสัจนิยมมหัศจรรย์ผ่านองค์ประกอบของวรรณกรรม คือ การใช้โครงเรื่องที่เน้นการเดินทางเพื่อจุดมุ่งหมายและประสบเหตุมหัศจรรย์ ผู้เล่าเรื่องที่เน้นสรรพนามบุรุษที่ 3 แบบรู้จำกัด และนำเสนอเรื่องเล่าอิงตำนานกับตัวบทวรรณกรรมอื่น ด้านลักษณะตัวละครมีทั้งตัวละครสัจนิยม เช่น นายทหาร สารวัตรเป็นสัญลักษณ์ของชนชั้นปกครองและตัวละครสัจนิยมมหัศจรรย์ เช่น คนกลายร่างเป็นหมาไฟร์เดย์ คนกลายร่างเป็นหินซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของชายขอบ การสร้างฉากมีทั้งฉากสัจนิยมกับฉากสัจนิยมมหัศจรรย์ที่เน้นถึงความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท สำหรับแนวคิดที่นำเสนอผ่านแนวสัจนิยมมหัศจรรย์พบว่ามี 3 แนวคิด ประกอบด้วย แนวคิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท แนวคิดความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลเผด็จการทหารกับพลเมืองและแนวคิดเกี่ยวกับคนชายขอบ ทำให้มองเห็นความขัดแย้งของสังคมชายขอบกับสังคมเมืองได้อย่างเด่นชัด ซึ่งเป็นการเสียดสีความเป็นเมืองว่ามีแต่ความเหลื่อมล้ำ

คำสำคัญ : สัจนิยมมหัศจรรย์ กลวิธีการแต่ง แนวคิด คนชายขอบ

Abstract

This research aims at investigating composing strategies and concepts presented through amazing realism in novel Dog-Headed Human of Wipas Srithong. The researchers examined characteristics of the realism based on literature components by descriptive analysis. Research findings presented that Wipas Srithong used the plot focusing on journey to get the goal and meet with amazing events, third-person pronouns for narration, and based on legend and other literature. Realism characters were soldiers, inspectors - a sign of government class, and amazing realism characters were animals, barbarian, petrified human - a sign of margin. Scenes were realism emphasizing center capital and country. There were

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ผศ.ดร., สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author: Tel.: 0845095689. E-mail address: famefamem4@hotmail.com

three concepts presented through realism: difference between urban and rural areas, conflict between soldier dictating government and citizen and outskirt people. It indicated clear conflict between rural and urban areas, showing a lot of differences

บทนำ

วรรณกรรม เป็นงานเขียนที่มีการสร้างสรรค์ขึ้น ผ่านสายตาของนักเขียนในแต่ละยุคสมัย ซึ่งแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ประสบการณ์การใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ โดยอาศัยตัวอักษรเรียงร้อยเป็นเรื่องราวออกมา ซึ่งอาจสะท้อนมาจากสภาพสังคมจริงที่ผู้แต่งพบเจอในชีวิต แล้วกลั่นกรองผ่านมุมมองออกมาบันทึกเรื่องนั้น ๆ ในรูปแบบที่ต่างกัน อาจจะเป็นเรื่องสั้นหรือนวนิยายแล้วแต่ความเหมาะสมของเรื่อง จึงส่งผลให้วรรณกรรมบางเรื่องมีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคม สามารถเปลี่ยนทัศนคติในการดำเนินชีวิตบางอย่างของผู้คนได้ ดังที่รีนฤทัย สัจจพันธุ์ [1] ได้กล่าวว่า ทัศนะที่เข้มข้นของผู้แต่งทำให้วรรณคดีมีพลังต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านอาจเปลี่ยนแปลงความคิด เปลี่ยนค่านิยม เปลี่ยนความเชื่อศรัทธาไปจนกระทั่งเปลี่ยนแปลงสังคม เปลี่ยนแปลงโลกในที่สุด

วรรณกรรมแนวสังคมนิยมหัตถ์จรรยา เป็นวรรณกรรมแนวหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานระหว่างความเป็นจริงกับความมหัศจรรย์ได้อย่างลงตัว มีทัศนะที่ชัดเจนเชื่อว่า ความจริงไม่มีเพียงรูปแบบสังคมนิยมเพียงอย่างเดียว วรรณกรรมแนวนี้นี้เป็นการแสดงพลังทางความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง การบรรยายในเรื่องต้องมียุทธวิธีประกอบบางอย่างที่มหัศจรรย์เหนือจริง ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตรรกะเหตุผลได้ สอดคล้องกับภาสกร ลือสกุล [2] ที่กล่าวว่า ในผลงานสังคมนิยมหัตถ์จรรยา เรื่องราวความเป็นจริงจะสามารถเกิดร่วมกับเรื่องราวเหนือจริงได้อย่างไรข้อกังขา ขัดแย้งหรือการปะทะใดๆ เรื่องราว “แปลกประหลาด” จะถูกบอกเล่าอย่างเป็นธรรมชาติ ราวกับเป็นเรื่องที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวันทั่วไป

การกำเนิดของวรรณกรรมแนวสังคมนิยมหัตถ์จรณยานั้นมีจุดเริ่มต้นจากงานทัศนศิลป์ในประเทศเยอรมัน ในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง โดย สุธเดช โชติอุดมพันธ์ [3] กล่าวว่า สังคมนิยมหัตถ์จรรยาปรากฏเด่นชัดในผลงานการศึกษาภาพวาดแนวหลัง เอ็กเพรสชันนิสต์ (Post-Expressionism) ในปี 1925 มีชื่อผลงานว่า หลังยุคเอ็กเพรสชันนิสต์ สังคมนิยมหัตถ์จรรยา ประเด็นปัญหาผลงานจิตรกรรมยุโรปยุคล่าสุดของฟรันซ์ โรห์ นักวิจารณ์ศิลปะชาวเยอรมัน แต่กลับโดดเด่นในทางด้านวรรณศิลป์แทนในละตินอเมริกา เป็นยุคสมัยที่มีการพูดถึงวรรณกรรมแนวสังคมนิยมหัตถ์จรรยาเป็นจำนวนมาก โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ถือได้ว่าเป็นหมุดหมายสำคัญที่ทำให้วรรณกรรมแนวนี้ได้รับความนิยมไปทั่วโลก โดยเฉพาะแต่ในละตินอเมริกาเท่านั้น วรรณกรรมเรื่องหนึ่งร้อยปีแห่งความโดดเดี่ยวของกาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ ในขณะที่วงการวรรณกรรมไทยมีการพูดถึงวรรณกรรมสังคมนิยมหัตถ์จรรยาไม่ค่อยแพร่หลายมากนัก แต่ก็ยังปรากฏการใช้กลวิธีของสังคมนิยมหัตถ์จรรยาสร้างสรรค์ผลงานซึ่งปรากฏวรรณกรรมที่โดดเด่น เช่น รวมเรื่องสั้นแผ่นดินอื่นของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เรื่องหมากรุกของคายนุช เรื่องโลกประหลาดในประวัติศาสตร์ความเศร้าของศิริพร แก้วกาญจน์ เรื่องตะขูของประชาคม ลุนาชัย เรื่องเด็กชายสามตาผู้บังเอิญเกิดมาบนโลกของมหรณพ โหมมเฉลาซึ่งเป็นการนำกลวิธีของสังคมนิยมหัตถ์จรณยานี้มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทสังคมไทย

วิภาส ศรีทองเป็นนักเขียนอีกคนที่เขียนวรรณกรรมในรูปแบบนวนิยายโดยนำกลวิธีของสังนิยมนิพนธ์มาปรับใช้ในเรื่อง หมาหัวคน นวนิยายเรื่องนี้พยายามแสดงถึงความเหลื่อมล้ำของสังคมที่เป็นปัญหาของสังคมไทย ซึ่งในนวนิยาย ไม่จำเพาะเจาะจงไปถึงอาณาเขตของประเทศใดประเทศหนึ่งหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เนื่องจากสภาพความเหลื่อมล้ำสามารถเกิดขึ้นที่ใดก็ได้บนโลกใบนี้ การนำเสนอเรื่องราวในนวนิยายโดดเด่นอย่างมากในการสร้างตัวละคร โดยเน้นลักษณะการสร้างตัวละครที่มีความมหัศจรรย์ที่สามารถดำเนินชีวิตได้ปกติกับตัวละครสังนิยมนับถวายเป็นความเชื่อเดียวกัน ไม่มีเส้นพรมแดนระหว่างความเป็นกับการตาย โดยเฉพาะตัวละครเอกที่ชื่อว่าเตียว ซึ่งเคยเป็นหมามาก่อน แต่ประสบอุบัติเหตุ ถูกรถไฟเหี่ยวจนหัวขาดกระเด็น ซึ่งต่อมาร่างของหมาที่หัวขาดนั้นค่อยๆกลายเป็นมนุษย์ขึ้นมา

หมาหัวคน นับว่าเป็นนวนิยายที่มีกลวิธีการแต่งแปลกใหม่ในการสร้างตัวละคร เมื่อเทียบกับตัวละครมหัศจรรย์อื่นในวรรณกรรมประเภทเดียวกัน เนื่องจากจะนิยมใช้กลวิธีการกลายร่างจากมนุษย์ไปสู่ความมหัศจรรย์ที่เป็นสัตว์ และดำเนินชีวิตไปตามสัญชาตญาณของร่างใหม่ แต่หมาหัวคนกลับสร้างตัวละครที่เป็นสัตว์กลายร่างเป็นมนุษย์ เป็นการประชันประชันสังคมได้อย่างเข้มข้น ซึ่งผู้เขียนใช้กลวิธีการแต่งของสังนิยมนิพนธ์ในการสร้างตัวละคร ฉากซึ่งเป็นนวนิยายที่มีความแปลกใหม่และสามารถตีความได้หลายแง่มุม ซึ่งการศึกษาสังนิยมนิพนธ์มีผู้ศึกษาไว้ส่วนหนึ่ง ได้แก่ กัญญา วัฒนกุล (2550) “สังนิยมนิพนธ์และสหบทในนวนิยายเรื่องคาฟกา ออน เดอะ ชอร์ ของฮารุกิ มูราคามิ” และหัตถกาญจน์ อารีศิลป์ (2556) “สังนิยมนิพนธ์ในวรรณกรรมของอนุสรณ์ ดิยานนท” ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะศึกษาสังนิยมนิพนธ์ในนวนิยายเรื่องหมาหัวคนของวิภาส ศรีทองเพื่อศึกษากลวิธีการแต่งและแนวคิดที่นำเสนอผ่านสังนิยมนิพนธ์ในนวนิยายเรื่องนี้

วิธีการวิจัย

การศึกษาสังนิยมนิพนธ์ในนวนิยายเรื่องหมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลและทำความเข้าใจในนวนิยายเรื่องหมาหัวคนของวิภาส ศรีทองพร้อมทั้งรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกลวิธีการแต่งและทฤษฎีสังนิยมนิพนธ์จึงวิเคราะห์ข้อมูลตามขอบเขตที่วางไว้สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งอภิปรายและข้อเสนอแนะ จนถึงเสนอผลการศึกษา

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

กลวิธีการแต่งแนวสังนิยมนิพนธ์ในนวนิยายเรื่องหมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง

แยกเป็นองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ โครงเรื่อง การเล่าเรื่อง ลักษณะตัวละคร และการสร้างฉาก

1. โครงเรื่อง

ผู้เขียนผูกเรื่องด้วยการสร้างโครงเรื่องหลักแนวสมจริง คือ เล่าถึงการผจญภัยของเตียว ซึ่งเป็นสุนัขที่กลายร่างเป็นมนุษย์ เปิดเรื่องด้วยการบรรยายให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของตัวเอง ครั้งที่เคยเป็นสุนัขต้องเผชิญกับมนุษย์ใจร้ายที่มักไล่ทำร้ายจนต้องวิ่งหนีมาถึงรางรถไฟแล้วเกิดอุบัติเหตุถูกรถไฟพัดหัวขาดกระเด็น หลังจากนั้นอวัยวะของมนุษย์เริ่มงอกออกมาจนครบสามสิบสอง เขาจึงออกผจญภัยในร่างของมนุษย์เดินทาง

มานอนอยู่ริมถนน ในที่สุดได้ไปอยู่กับคนแคระในชนบท เมื่อได้เรียนรู้วิถีชีวิตในสังคมมนุษย์พอสมควร จึงตัดสินใจออกเดินทาง แล้วพลัดหลงไปในป่ามหัศจรรย์และพื้นที่มหัศจรรย์ของไฟร์เดย์ จนกระทั่งเดินไปถึงเมืองศูนย์แล้วตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ในเมืองแห่งนี้ แบ่งเป็นโครงเรื่องย่อยที่มีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง 2 โครงเรื่อง ได้แก่ โครงเรื่องการเดินทางเพื่อสู่จุดหมายและโครงเรื่องประสบเหตุมหัศจรรย์

1.1 โครงเรื่องการเดินทางเพื่อสู่จุดหมาย

โครงเรื่องการเดินทางเพื่อสู่จุดหมาย หมายถึง โครงเรื่องที่เปิดเรื่องด้วย “จุดหมาย” หรือ “ความหวัง” บางประการที่เป็นต้นเหตุให้ตัวละครออกเดินทาง ระหว่างการเดินทางตัวละครได้ประสบทั้งเรื่องราวสัจนิยมและเรื่องราวมหัศจรรย์ปะปนกัน โดยผ่านการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อม สามารถฝ่าฟันอุปสรรคที่ขัดขวางการเดินทางจนกว่าจะถึงจุดหมาย

การเดินทางไปเมืองศูนย์ซึ่งเป็นเมืองที่คนแคระเคยพูดถึง สาเหตุมาจากการที่คนแคระเสียชีวิตด้วยอาการป่วย “เดียว” จึงถูกล้อออกจากบ้าน หากจุดหมายที่จะออกเดินทางไปในั้น ผู้เขียนสร้างให้เดียวไม่รู้เส้นทางเลยต้องออกพเนจร จุดหมายในการเดินทางเริ่มจะเห็นชัดเจนขึ้น หลังจากที่ได้ฟังคำบอกเล่าถึงเมืองศูนย์จากคนส่งสาส์น เดียวจึงสามารถกำหนดทิศทางได้อย่างแม่นยำ จนเดินทางถึงเขตพื้นที่เกษตรกรรมแห่งหนึ่งของชาวบ้าน ทำให้เดียวพบกับไฟร์เดย์ ตัวละครคนป่าที่ออกมาจากหนังสือโรบินสัน ครูโซ ในตอนที่เดียวหิวแล้วฉีกกระดากกิน ไฟร์เดย์มีบทบาทสำคัญในการพาเดียวไปถึงเมืองศูนย์ ซึ่งเรื่องราวจบลงตรงที่เดียวสามารถเดินทางถึงเมืองศูนย์ได้สำเร็จหลังจากนั้นเป็นการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของความเป็นเมือง

1.2 โครงเรื่องการประสบเหตุมหัศจรรย์

โครงเรื่องการประสบเหตุมหัศจรรย์ หมายถึง ชีวิตอันธรรมดาสามัญของตัวละครเอกซึ่งบังเอิญประสบกับเหตุการณ์มหัศจรรย์โดยบังเอิญ ขณะที่ตัวละครอื่น ๆ ที่รายรอบตัวอาจไม่ได้รับรู้เหตุการณ์นั้นด้วย การเผชิญเหตุมหัศจรรย์ครั้งแรก คือ การเดินทางพลัดหลงไปในป่ามหัศจรรย์ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของคนส่งสาส์น เป็นคนพื้นเมืองที่ไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารใดเกี่ยวกับโลกภายนอก การสร้างให้ตัวละครคนส่งสาส์นเป็นคนช่วยเหลือเดียวให้หายจากอาการป่วย มีหน้าที่ทั้งชีวิตเพียงส่งข่าวสารจากอีกคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง การประสบเหตุมหัศจรรย์ครั้งที่สอง เมื่อเดียวเดินเข้าเขตเกษตรกรรมแห่งหนึ่งของชาวบ้าน สภาพแวดล้อมจึงเปลี่ยนแปลงจากไร่ข้าวโพดของชาวบ้านซึ่งจะกลายเป็นผืนทราย สอดคล้องกับเนื้อเรื่องของโรบินสัน ครูโซที่นักแสวงโชคอย่างโรบินสัน ครูโซต้องออกเรือ หากเกิดอุบัติเหตุจึงไปติดเกาะกลางทะเล ทำให้พบกับไฟร์เดย์ ส่วนการประสบเหตุมหัศจรรย์ครั้งที่สาม คนแคระเคยทำงานที่โรงละครสัตว์ ทำให้สนิทสนมกับวินัย ซึ่งกำลังจะกลายเป็นหินทั้งตัว มองเห็นความเปลี่ยนแปลงจากผิวกายของวินัยมาตลอด กระทั่งร่างกายเริ่มเคลื่อนไหวไม่ได้จึงออกเดินทางไปสู่ป่าเขาเพื่อกลายเป็นแท่งหินที่นั่นตามปณิธานสูงสุด

2. การเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่องแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การใช้ผู้เล่าเรื่องและการนำเสนอเรื่องเล่า

2.1 การใช้ผู้เล่าเรื่อง

การเลือกใช้มุมมองการเล่าเรื่องด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 แบบรับรู้จำกัดส่งผลให้ผู้อ่านรับรู้เรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางได้เท่ากับตัวละครรับรู้ นั่นเป็นวิธีการเล่าเรื่องที่สร้างให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกับตัวละครรู้สึก ดังที่ว่า

เดี่ยวถูกค้นพบโดยหน่วยลาดตระเวน ก่อนจะถูกนำตัวมาในเมืองศูนย์และพักรักษาด้วยเหตุผลที่ไม่แน่ชัดสำหรับเขา แคทร่าเพิ่มเติมในเวลาต่อมาว่า เขาถูกจัดเป็นกรณียกเว้น ได้สิทธิให้เข้ามาในเมืองศูนย์โดยคำสั่งพิเศษเฉพาะ เดี่ยวจะพอใจมากกว่าที่เดียวหากความจริงคือไฟร์เดย์เป็นคนนำทางพาเขามาที่นี่ [4]

ผู้เล่าเรื่องนำเสนอให้เห็นว่า ความเคลือบแคลงสงสัยของตัวละครเอกที่มีต่อไฟร์เดย์ตัวละครคนป่าถูกแทนที่ด้วยความเชื่อที่ว่าก่อนที่จะมาถึงเมืองศูนย์ได้พบกับไฟร์เดย์แล้วจริง ๆ และแม้ว่าจะถูกปฏิเสธจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลว่า เขาอนสลบอยู่ เจ้าหน้าที่รัฐเห็นจึงพาตัวมา แต่จะเห็นว่าไม่อาจสันนิษฐานความเชื่อเดิมที่เชื่อว่า ไฟร์เดย์นั้นมีตัวตนอยู่บนโลกแห่งเหตุผล

2.2 การนำเสนอเรื่องเล่า

เรื่องเล่าที่นำเสนอผ่านการอิงตำนานปรากฏเป็นสองลักษณะ คือ การอิงตำนานหมาผู้เป็นบรรพบุรุษของมนุษย์และการอิงอาศัยตำนานของคนแคระ ส่วนเรื่องเล่าที่นอกเหนือจากตำนานมาจากการอิงอาศัยตัวบท จากนวนิยายโรบินสัน ครูโซของเดเนียล เดโฟ

2.2.1 การอิงตำนานหมาผู้เป็นบรรพบุรุษของมนุษย์

การเลือกหมาหลากหลายร่างเป็นมนุษย์ค่อนข้างมีเหตุผลรองรับ เพราะตำนานในเอเชียอาคเนย์หรือแอฟริกา ล้วนมีความเชื่อว่า หมาเป็นบรรพบุรุษของพวกเขา การสร้างตัวละครนี้อาจมีนัยยะ เพราะความเชื่อในโลกที่สามอย่างอาซุเคเนย์และแอฟริกาที่ปะทะกับโลกตะวันตกได้สร้างตัวละครจากสิ่งซึ่งกลายเป็นมนุษย์ เพราะตะวันตกได้พิสูจน์ว่า มนุษย์มีวิวัฒนาการมาจากลิง เรื่องนี้จึงเป็นการให้ความสำคัญกับตำนานด้านความเชื่อของคนชายขอบในโลกแถบอาซุเคเนย์และแอฟริกาที่เต็มไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม ส่วนยุโรปคือศูนย์กลางของวิทยาการสมัยใหม่ ปฐม หงส์สุวรรณ [5] กล่าวว่า ตำนานเรื่องคนเกิดมาจากหมา ของชนเผ่าเตเรียง และเรื่องคนกระตู่มาจากไหน ของชนเผ่ากะตู กล่าวถึงแม่ย่าผู้หนึ่งกับหมาอีกตัวหนึ่งที่เหลือรอดชีวิตจากเหตุการณ์ล้างโลก ทั้งสองอาศัยอยู่บนยอดภูสูงเหนือน้ำ หมาอีกได้ช่วยเหลือแม่ย่าและช่วยกันทำมาหากิน ต่อมาแม่ย่ากับหมาอีกได้แต่งงานกันมีลูกหลานสืบต่อมาเป็นมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่าง “คน” กับ “หมา” กลายเป็นต้นกำเนิดของมนุษย์ คนกับหมาจึงเป็นบรรพบุรุษคู่แรกของโลก

2.2.1 การอาศัยตำนานของคนแคระ

ลักษณะบางประการที่อิงตำนานคนแคระในฟินแลนด์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับความตายและความสามารถพิเศษในด้านการช่างซึ่งจะปรากฏอย่างโดดเด่น คือ คนแคระภายในเรื่องนั้นเป็นช่าง

ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีศักยภาพสูงกว่าคนปกติทั่วไป โดยคอสมอส [6] กล่าวว่า คนแคระ (Dwaft) เป็นเผ่าพันธุ์ของผู้มีความสามารถในการทำเหมือง เชี่ยวชาญด้านโลหวิทยาและยังมีอำนาจวิเศษที่จะพบสายแร่มีค่าของที่ทำขึ้นจึงเป็นของวิเศษ เป็นที่ปรารถนาของผู้อื่นเสมอ ส่วนสิ่งของที่พอจะเป็นเครื่องยืนยันความสามารถของพวกเขาได้

2.2.2 การอิงตัวบทนวนิยาย โรบิน สันครุโซ

ผู้เขียนอิงตัวบทนวนิยาย โรบินสัน ครูโซเพื่อต้องการสร้างคู่เปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจน โดยผ่านตัวละครจากเรื่องนี้ คือ โรบินสัน ครูโซ เป็นตัวแทนของความเป็นเมืองที่มีอารยธรรมสูงกว่าสังคมชนบท และไพร์เดย์ เป็นตัวแทนของความเป็นชายขอบ ผู้มีแต่ความป่าเถื่อนและล่าเหยื่อ ซึ่งผู้อ่านจะสามารถเข้าใจถึงความเหลื่อมล้ำของความเป็นเมืองกับชนบทได้เป็นอย่างดี การบรรยายลักษณะของตัวละครไพร์เดย์ในนวนิยายหมาหวั่นตรงกับนวนิยายต้นแบบเรื่อง โรบินสัน ครูโซซึ่งเป็นการสร้างที่น่าลักษณะทางกายภาพและอุปนิสัยที่เด่นชัดมาสื่อสารถึงความเป็นชายขอบอย่างสมบูรณ์ ดังที่ว่า

ข้าพเจ้าคิดว่า เขาคงอายุประมาณ 26 ปี หากสังเกตดูดี ๆ แล้ว จะเห็นว่าชายผู้นี้เป็นคนที่หล่อรูปร่างกำลัง พอเหมาะ ไม่สูงหรือเตี้ยจนเกินไปนัก ใบหน้าอันหมดจดเกลี้ยงเกลาของเขาไม่ได้ให้เห็นว่าเขาเป็นที่เหี้ยมโหดหรือดุร้ายแต่อย่างใด โครงร่างใบหน้าเขามีลักษณะของชายชาติวีร เวลาเขายิ้ม ดูแล้วช่างอ่อนโยนนั่นมวลเหมือนขนชาติอารยะ เส้นผมยาว และดำสนิท ไม่หยิกหยอย หน้าผากกว้างและสูง ลูกนัยน์ตาคมและเป็นประกาย ผิวของเขาไม่ได้เป็นสีดำ หากแต่เป็นสีน้ำตาล [7]

3. ลักษณะตัวละคร

ลักษณะตัวละครแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวละครสัจนิยมและตัวละครสัจนิยมมหัศจรรย์ ดังนี้

3.1 ตัวละครสัจนิยม

ตัวละครสัจนิยม หมายถึง ตัวละครซึ่งเป็นภาพจำลองของบุคคลทั่วไปในโลกความเป็นจริงมีรูปลักษณ์และพฤติกรรมสามารถอธิบายด้วยกรอบคิดบนตรรกะเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์ได้เมื่อพิจารณาวรรณกรรมแนวสัจนิยมมหัศจรรย์ของวิภาส ศรีทอง ปรากฏตัวละครสัจนิยม 4 ตัว ประกอบด้วย คนแคระ หลิงพิการ นายทหาร และสารวัตร

3.1.1 คนแคระ: พลเมืองชั้นสองที่ถูกกระทำจากอำนาจมืด

ตัวละครสำคัญ คือ คนแคระซึ่งมีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างจากคนปกติอย่างเห็นได้ชัด ด้วยรูปร่างที่แคระแกร็น คนส่วนใหญ่มักเหยียดหยาม ทั้งที่จริงแล้วคนแคระนั้นมีความสามารถและศักยภาพในด้านการช่างเป็นอันมาก แต่ในเรื่องนี้คนแคระยังถูกมองเป็นตัวประหลาดในสายตาของอื่นเสมอ ดังที่ว่า “ชายแคระหยุดจ้องเมื่อเห็นเขาเช่นกัน ชายแขนขาสั้น ร่างแคระแกร็น แต่ลำตัวและศีรษะสมส่วน เว้นแต่หน้าอกแคบที่นูนออกมาสูงกว่าปกติ สวมเสื้อยืดชุ่มเหงื่อทางเกงสีกากีขอมซ่อ” [3]

3.1.2 หญิงพิการ: วัตถุทางเพศของชนชั้นปกครอง

การนำเสนอตัวละครผู้หญิงพิการไม่มีสิทธิ์ในการต่อรองกับคนในสังคมโดยเฉพาะกับชนชั้นปกครอง ต้องกลายเป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งหรือวัตถุทางเพศในการระบายอารมณ์ของนายทหารภายในเรื่องที่ถูกกระทำจากชนชั้นปกครองในที่นี้หมายถึง “เผด็จการทหาร”

3.1.3 นายทหาร: ชนชั้นปกครองแห่งความหายนะ

นายทหารเป็นตัวละครสังคมนิยมที่เป็นตัวแทนของชนชั้นปกครองที่มีอำนาจสูงสุดและไร้ขีดจำกัด รวมทั้งเป็นตัวแทนของเผด็จการทหารที่ทำหน้าที่เป็นคู่ขัดแย้งกับประชาชนตลอดเรื่อง ดังที่ว่า “นายทหารกล่าวซ้ำ ๆ อย่างเป็นการเป็นงานว่า เมืองนี้สงบเรียบร้อยดีทุกอย่าง เรียกได้ว่าไม่มีเหตุการณ์ร้ายแรงใดเกิดขึ้นทั้งสิ้น ทุกคนใช้ชีวิตตามปกติเหมือนเช่นเคย ถือเป็นความสำเร็จใหญ่หลวงในเชิงยุทธวิธีของฝ่ายความมั่นคง”[4] ตัวละครนายทหารจึงเป็นตัวแทนของอำนาจสูงสุดในการปกครองแบบเผด็จการ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อควบคุมสถานการณ์ภายในประเทศและรักษาความสงบเรียบร้อย ถือเป็นความสำเร็จของฝ่ายความมั่นคง อันมีตัวละครนายทหารเป็นกระบอกเสียงสำคัญในการดำเนินนโยบายปราบปรามผู้ที่แสดงความคิดเห็นแตกต่าง

3.1.4 สารวัตร: ผู้พิทักษ์ความต่ำช้าแห่งเมืองศูนย์

ตัวละครสังคมนิยมอย่างสารวัตร เป็นตัวแทนของการปกครองในระบอบเผด็จการที่ต้องทำงานด้านความมั่นคงและความปลอดภัย โดยได้รับคำสั่งให้ติดตามความเคลื่อนไหวของเดียว ดังที่ว่า

เออละ ที่นี้กล่าวตามผม ว่าตามนะภักดีสถาบันฯเคร่งครัดในหน้าที่ เป็นพลเมืองผู้บริโภคนิยมที่ดีต่อระบอบบริษัท”เขาพูดด้วยน้ำเสียงคร่ำครวญอย่างแรงกล้า ตาจ้องเดี่ยวที่ละล้าละลังอย่างดำหนิ “มันไม่ใช่แค่ธรรมเนียมปฏิบัตินะ แต่เป็นกฎหมายจะฝ่าฝืนไม่ได้ คุณต้องทำเหมือนกับทุกคนนั่นแหละ เร็วเข้าสิ” สารวัตรสั่ง [4]

ส่วนสารวัตรหรือตำรวจจะทำหน้าที่ปรับทัศนคติของชาวบ้านให้มีความจงรักภักดีกับระบอบการปกครอง ดูแลความปลอดภัยในเมืองศูนย์เป็นหลัก เพราะเป็นศูนย์กลางการปกครองของระบอบทหารจึงจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันอย่างเข้มงวด

3.2 ตัวละครสังคมนิยมมหัศจรรย์

ตัวละครสังคมนิยมมหัศจรรย์ คือ ตัวละครที่มีลักษณะสังคมนิยมที่ดำเนินอยู่บนตรรกะเหตุผลและความจริงเชิงประจักษ์ ผสมผสานเข้ากับลักษณะมหัศจรรย์ไม่อาจอธิบายได้ด้วยเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์ สามารถจำแนกตัวละครสังคมนิยมมหัศจรรย์ได้ 4 ตัว ประกอบด้วย หมาหัวขาดที่กลายร่างเป็นมนุษย์ วินัยผู้ชายที่กลายเป็นหิน ไพร์เดย์ ตัวละครคนป่าในนวนิยายเรื่องโรบินสัน ครูโซ และคนส่งสาส์น

3.2.1 เดียว: หมาหัวขาดที่กลายร่างเป็นมนุษย์

ตัวละคร “เดียว” จึงเป็นการผสมผสานความมหัศจรรย์ในขั้นตอนการกลายร่างได้อย่างละเอียด โดยเล่าอย่างมีลำดับขั้นตอนไม่ใช่อยู่ ๆ ก็กลายร่างได้ทันที แต่อาศัยพาหนะ คือ รถไฟในการทำลายตัวตนเดิม คือ สุนัขจนกระทั่งกลายเป็นมนุษย์ ดังที่ว่า

ร่างไร้ศีรษะเริ่มประกาศชีวิตของมันเอง ต้นธารชีวิตกำลังเกิดขึ้นจุดเมล็ดพันธุ์รอเติบโต ท่อนกระดูกสันหลังปรับยึดตรงตามลำดับ พร้อมทั้งพอกหนาและงอกยาวขึ้น เสียดสีกับกระดูกซี่โครงที่เหยียดออกกว้างซึ่งเพิ่มปริมาตรของทรวงอกไปพร้อมกัน ปรากฏเนื้อเยื่ออ่อนแบ่งตัวห่อหุ้มกระดูกอย่างรวดเร็วและพัฒนาเป็นกล้ามเนื้อ เส้นเลือดทางเลี้ยงลึกและเกี่ยวกระหวัดคอยหล่อเลี้ยง ต่อจากนั้นก็ค่อย ๆ ปรากฏรอยยุบและจุดยื่นเกิดเป็นปุ่มปมและรายละเอียด จนเริ่มมองเห็นเค้าใบหน้านมนุษย์ที่ละเอียดทีละน้อย [4]

นัยของการกลายร่างจากสุนัขมาเป็นมนุษย์ เมื่อมนุษย์เริ่มต้นมาจากสุนัข การถูกรถไฟแล่นตัดศีรษะจนขาดกระเด็นจึงไม่ต่างจากตัวแทนของความทันสมัยและเทคโนโลยีที่เร่งการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากความดึกดำบรรพ์สู่ความสมัยใหม่ ถือเป็นการจำลองวิวัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่มีสุนัขเป็นบรรพบุรุษแล้วค่อยสร้างบ้านแปงเมือง มีการปกครองกันในหมู่มนุษย์ และเกิดการฆ่ากันร่วมกับการก่อสงครามไม่หยุดสิ้นเพียงเพื่อต้องการอำนาจ เรื่องนี้น่าเสนอตั้งแต่สุนัขเป็นบรรพบุรุษของมนุษย์จนถึงวันที่มนุษย์ทำหั่นกันเองเพื่อครอบครองอำนาจ ในที่สุดมนุษย์ก็คืนสู่ธรรมชาติ

3.2.2 วินัย: ผู้ชายที่กลายเป็นหิน

วินัยเป็นมนุษย์ที่มีลักษณะทางภาพปกติ แต่เกิดการเปลี่ยนแปลงกับตัวเอง คือ ร่างกายของวินัยที่ประกอบด้วยเลือดเนื้อและมีชีวิต ทำปฏิกิริยากับผิวหนังจน กลายเป็นเนื้อหินที่มีจุดหยาบและแตกกระแหง “นายวินัยมักจับดูตามเนื้อตัวในทุกเช้า สัมผัสตรงนั้นบ้างตรงนี้บ้าง ตรวจสอบลักษณะผิวและความแข็งด้าน ผิวหนังบางจุดหยาบสากและแตกกระแหงที่ละนิด บางหย่อมมันลื่นเหมือนสบู่แถมยังเต่งตึงขึ้น” [4] การสร้างวินัยขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนของคนชายขอบซึ่งแปลกแยกจากสังคม ถูกมองว่า เป็นตัวประหลาด ดังนั้น การที่ผู้เขียนสร้างให้วินัยกลายเป็นหินจึงสะท้อนถึงการรอความช่วยเหลือจากภาครัฐที่จะลงไปช่วยเหลือคนชายขอบที่ได้รับความเดือดร้อนต่าง ๆ ไม่เคยได้รับการเหลียวแล การเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ละนิดของวินัยเป็นนัยยะสำคัญว่า วิถีชีวิตของคนชายขอบกำลังประสบวิกฤตด้านการทำงานในเมือง แต่ภาครัฐกลับมองข้ามไปจนกระทั่งร่างกายจะกลายเป็นหินทั้งตัว เพราะการรอคอยที่ยาวนาน

3.2.3 ไฟร์เดย์: ตัวละครคนป่าที่ออกจากนวนิยายเรื่องโรบินสัน ครูโซ

วรรณกรรมเรื่องหมาหัวคนมีการนำตัวละครตัวสำคัญจากนวนิยายเรื่อง โรบินสัน ครูโซ ชื่อว่าไฟร์เดย์ออกมาจากโลกจินตนาการ ซึ่งการบรรยายลักษณะทุกอย่างตรงกับนวนิยายต้นแบบ คือ ไฟร์เดย์ ตัวละครคนป่าจากเรื่องโรบินสัน ครูโซ การที่เดียวกันกระต่ายนวนิยายเรื่องโรบินสัน ครูโซจึงมีตัวละครปรากฏ

ตัวขึ้น เป็นการสร้างให้ไพร่เคยมีตัวตนขึ้นมาจริง ๆ เข้ามาช่วยเหลือตัวละครเอกที่กำลังลำบากในการต่อสู้กับชีวิต ดังที่ว่า

ชายร่างสูงโปร่งแต่กำยำ ผิวดำมะเมื่อมโผล่มาจากด้านหลัง ชายผู้นี้ได้ปลุกเขาขึ้นจากริมขอบจิตสำนึก พื้นฟูสภาพใกล้ขาดวินในจิตใจเดียวให้ผสานกันใหม่ เขาหัวนไหวจนน้ำใสปรี่มตา ไม่ผิดแน...บุคคลผู้นี้ คือ ไพร่เคยนั่นเองสีผิวมิได้ ดำขลับ หากเป็นสีน้ำตาลปนเหลืองอ่อน ใบหน้าค่อนข้างแบน ริมฝีปากอ้อมและฟันขาวดุจงาช้าง รายละเอียดท่าทางและรูปลักษณ์เหมือนดังบรรยายไว้ในหนังสือทุกประการ [4]

ตัวละครไพร่เคยมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอถึงความเป็นชายขอบที่สังคมมองข้ามและแสดงให้เห็นความเหลื่อมล้ำทางสังคมโดยแบ่งเป็นคนผิวขาวและผิวดำ การใช้ไพร่เคยเป็นตัวแทนของคนชายขอบจึงสื่อถึงคู่เปรียบเทียบได้อย่างชัดเจน คือ คนชายขอบเป็นไพร่เคย ส่วนคนที่มีอารยธรรมหรือศูนย์กลางความเจริญต่าง ๆ คือ โรบินสัน ครูโซ ทำให้ไพร่เคยกับเดียวสามารถพูดคุยและเปิดใจกันได้เพราะเป็นคนชายขอบที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อม

3.2.4 ผู้ส่งสาส์น: มนุษย์ดึกดำบรรพ์ผู้หลงยุคสมัย

การสร้างตัวละครสัจนิยมมหัศจรรย์ คือ ผู้ส่งสาส์นขึ้นมา เพื่อให้เป็นตัวแทนของชนกลุ่มน้อยหรือคนชายขอบที่มีทรัพยากรในพื้นที่จำนวนมาก แต่ไม่สามารถบริหารจัดการทรัพยากรเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ว่า “ผู้ส่งสาส์นหันมา สีสหน้าคล้ำใจเหมือนคนที่พร้อมผจญภัย เขายื่นมือมาให้จับ พยักหน้าแล้วถลันออกวิ่งไป เขาวิ่งเหยาะๆในที่แรก นื้อน่องรัดแน่น กล้ามเนื้อเป็นลำขัดก่อนเร่งฝีเท้าขึ้นจนร่างคล้ำเปรี้ยวว่องไวลืบทาไปในพงป่า ผู้ส่งสาส์นหายตัวไปนับแต่นั้น วันผ่านพ้นไปโดยไร้เงาชายหนุ่ม” [4]

4. การสร้างฉาก

การสร้างฉากแบ่ง 2 ลักษณะได้แก่ ฉากสัจนิยมและฉากสัจนิยมมหัศจรรย์ ดังนี้

4.1 ฉากสัจนิยม

ฉากสัจนิยม หมายถึง ฉากที่อ้างอิงความเป็นจริง คือ มีข้อเท็จจริงเป็นพื้นฐานในการสร้างเป็นภาพจำลองของโลกความเป็นจริงที่บุคคลอาศัยอยู่ ซึ่งดำเนินไปบนตรรกะเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์การสร้างฉากแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ชนบท เมืองศูนย์ และท้องถนน ดังนี้

4.1.1 ชนบท: สถานที่แห่งความคับแคบ

ผู้เขียนนำฉากชนบทอันบ่งบอกถึงการทำการเกษตรที่ล้าหลัง มีสภาพแวดล้อมที่แห้งแล้งกันดาร ซึ่งเป็นการสร้างฉากโดยไม่ระบุพื้นที่เพื่อสะท้อนลักษณะร่วมของชนบทโดยทั่วไป ดังที่ว่า “ครั้นพ้นออกจากความกันดารของป่าดงในอีกวันถัดมา เดินไปอีกไม่นานเดียวจึงได้เห็นท้องทุ่งและไร่ข้าวโพด พื้นที่เพาะปลูกล้อมรั้วลวดหนามกันอาณาเขตชัดเจน เดียวสังเกตว่าเสาเอียงเค้เก้ บางเสาหลุดหาย ข้าวโพดในไร่ก็ดูแห้งเหี่ยว ส่วนใหญ่เหลือแต่โคนสีน้ำตาล” [4] ฉากความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทภายในนวนิยายเรื่อง

หมาหัวคน เน้นถึงสภาพแวดล้อมในท้องทุ่งที่ดูแห้งเหี่ยว เนื่องจากเกษตรกรไม่ได้สนใจต่อผลผลิตของตัวเอง เป็นภาพความยากจนที่ชาวบ้านไม่อาจอาศัยแผ่นดินเกิดหาเลี้ยงชีพได้ อย่างไรก็ตามชนบทเป็นแหล่งเพาะปลูก ที่อุดมสมบูรณ์มานาน อาจเป็นเพราะสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ฝนตกไม่ตามฤดูกาล ชาวบ้านจึง ประสบแต่ความแห้งแล้ง

4.1.2 เมืองศูนย์: เมืองแห่งความฝัน

การสร้างฉากเมืองศูนย์ซึ่งเป็นลักษณะเมืองที่มีความสมจริงทางกายภาพ โดยมีตึกกราม บ้านช่อง การคมนาคม การสื่อสารทันสมัย และระบบสาธารณสุขที่มีคุณภาพ มีลักษณะตรงกันข้ามกับภาพ ชนบท ดังที่ว่า “ทอดมองลงไปยังเมืองเบื้องล่าง ดูรกรากเลื่อนไหลไปตามถนนอันเนื่องแน่นพาดไขว้กันนับไม่ถ้วน ตึกอาคารและสิ่งปลูกสร้างแออัดเบียดเสียด บางหย่อมเป็นอาคารเก่าโบราณ อีกหย่อมเป็นเขตอุตสาหกรรม หนัก ภูมิทัศน์บอกถึงการหลอมซ้อนหลายระดับของเมือง” [4] ฉากบรรยายสภาพของเมืองศูนย์ที่บ่งบอกถึง การขยายตัวของตึกอาคารและสิ่งปลูกสร้างอย่างต่อเนื่อง รองรับการอพยพเข้ามาของชาวบ้านจากชนบท ถนน ที่ตัดเพิ่มอีกหลายสายเป็นการคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ และเขตอุตสาหกรรมที่เตรียมรองรับลูกจ้างได้จำนวน มาก สภาพเศรษฐกิจจึงเติบโตอย่างรวดเร็ว

4.1.3 ท้องถนน: พื้นที่แห่งการปะทะ

ผู้เขียนสร้างพื้นที่การประทุงบนท้องถนนขึ้นเพื่อสื่อให้เห็นความรุนแรงที่เกิดจากชน ชั้นปกครองโดยต้องการกำจัดการต่อต้านของประชาชนให้หมดไป เพราะกลัวว่าจะกลายเป็นภัยต่อความมั่นคง ซึ่งมองว่าชาวบ้านที่มาชุมนุมเป็นกบฏทำให้เป็นบ้านเมืองเกิดความเสียหาย ดังที่ว่า “พลันนั้นมีเสียงนกหวีดดัง แห่ลมปัด เกิดการเคลื่อนไหว ชลุม่น ปรากฏผู้คนรีบขยับออกจากที่ซ่อนตามจุดต่างๆโกลาหล วิ่ง กระเจิดกระเจิงไปคนละทิศ รวากับเสียงสัญญาณได้เขย่าสิ่งทั้งหลายให้ตื่นขึ้นทันตา หลายคนเห็นจวนตัวก็ทุ้ม ร่างหมอบราบกับพื้น เดียวรีบซ่อนตามคนอื่น” [4]

ผู้บริสุทธิ์ออกมาประท้วงนั้นเป็นการหาทางออกสุดท้ายเท่าที่ทำได้ แต่ก็เห็นถึงความรุนแรงที่เกิดจากผู้นำ ดังการสลายการชุมนุมที่ใช้ความทารุณและไร้ความมนุษยธรรม ไม่มีมาตรการที่ปลอดภัย มีแต่การบุกทำลายและกำจัดไม่ต่างจากศัตรู

4.2 ฉากสัจนิยมหัตถ์จรรย

ฉากสัจนิยมหัตถ์จรรย หมายถึง ฉากซึ่งผูกโยงกับความมหัตถ์จรรย คือ มีเหตุการณ์มหัตถ์จรรย ปรากฏขึ้นภายในฉาก หรือเป็นฉากที่ผูกโยงกับความเชื่อพิธีกรรม เรื่องเล่าที่มีความมหัตถ์จรรยเป็นส่วนประกอบ ฉากเปิดพื้นที่ให้แก่องค์ประกอบมหัตถ์จรรยนั้นดำรงอยู่ในฉากสัจนิยมแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ปามหัตถ์จรรย และพื้นที่มหัตถ์จรรยของไฟร์เคย์ ดังนี้

4.2.1 ปามหัตศรย์: ปาแห่งอุดมคติ

ปามหัตศรย์ หมายถึง สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปที่มนุษย์มิได้สร้างขึ้น แต่มีการประสานความมหัตศรย์ด้วยการสร้างลักษณะภูมิประเทศต่างกันไปอยู่พื้นที่เดียวกัน ซึ่งเป็นฉากที่มีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเดียวกับคนส่งสาส์น ดังที่ว่า “ช่วงแรกไปได้ เขาควบคุมเรือและใช้พายได้คล่องขึ้น แต่ก็พลัดปลั่งจนได้ เรือหล่นฮวบลงในวังน้ำวนใกล้แนวโขด เขาพยายามขึ้นเรือจนเจ็บแหว ต้องใช้พายจัดเต็มเพื่อให้เรือออกมาอยู่ตรงขอบกระแสน้ำวน ชับสู้กับสายน้ำอยู่นาน ต่อมาก็หลุดพ้นเสียได้ซึ่งทำเอาเขาไม่เหลือเรี่ยวแรงอีก” [4] ปามหัตศรย์จึงมีฐานะไม่ต่างจากเมืองชายขอบอันอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร มีทรัพยากรหลากหลาย แต่ไม่มีชาวบ้านอาศัยอยู่ มีเพียงคนส่งสาส์นเท่านั้นที่อยู่ในโลกใบเก่า การที่เดียวหลงเข้ามาและต้องการหาทางออกไปยังจุดหมายที่ตนเองหวังไว้ โดยจะต้องนั่งเรือออกไป และเจอกับอุปสรรคในการเดินทาง มีนัยยะกว่าระหว่างการอพยพของคนชายขอบเข้าสู่เมืองเพราะมีกระบวนการที่ค่อนข้างลำบากกว่าจะถึงจุดหมาย ซึ่งคนส่งสาส์นในฐานะไม่ต่างจากคนชายขอบที่ถูกทิ้งให้อยู่กับพื้นที่เพียงลำพัง ไม่ได้รับการดูแลใด ๆ จากรัฐ

4.2.2 ไร่ข้าวโพด: พื้นที่มหัตศรย์ของไพร่เคย์

พื้นที่มหัตศรย์ของไพร่เคย์ หมายถึง พื้นที่ของโลกสังคมนิยมบริเวณไร่ข้าวโพดของชาวบ้านที่กลายเป็นหัตศรย์ พร้อม ๆ กับการปรากฏตัวของไพร่เคย์ ซึ่งเป็นตัวละครคนป่าที่หลุดออกมาจากโลกจินตนาการในหนังสือโรบินสัน ครูโซ ดังที่ว่า “ไม่ผิดแน่...บุคคลผู้นี้คือไพร่เคย์นั่นเอง สนิมมิได้ด่ากลับ หากเป็นสินน้ำตาลปนเหลืองอ่อน ใบหน้าค่อนข้างแบน ริมฝีปากอิมและฟันขาวดุจงาช้างรายละเอียดท่าทางและรูปลักษณะเหมือนดังบรรยายไว้ในหนังสือทุกประการ” [4]

ผู้เขียนสร้างเรื่องให้เดียวหิวโซและตัดสินใจฉีกหน้ากระดาดจากหนังสือโรบินสัน ครูโซ เคี้ยวกลืนลงไปประทังความหิว ต่อมาพื้นที่ไร่ข้าวโพดก็ค่อย ๆ กลายเป็นพื้นที่มหัตศรย์โดยกลายเป็นหัตศรย์ ซึ่งหัตศรย์ในที่นี้สอดคล้องกับเรื่องราวในนวนิยายของโรบินสัน ครูโซที่ไพร่เคย์อาศัยอยู่เป็นหัตศรย์ท่ามกลางเกาะร้าง แล้วโลกสังคมนิยมก็ปะทะกับโลกสังคมนิยมมหัตศรย์ โดยการเจอไพร่เคย์ตัวจริงออกมาจากโลกจินตนาการสู่โลกของความเป็นจริง

แนวคิดที่นำเสนอผ่านสังคมนิยมมหัตศรย์ในนวนิยายเรื่องหมาหัวคนของวิภาส ศรีทอง

แนวคิดที่นำเสนอแบ่งออกเป็น 3 แนวคิด ประกอบด้วย แนวคิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท แนวคิดความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลเผด็จการทหารกับพลเมือง และแนวคิดเกี่ยวกับคนชายขอบ ดังนี้

2.1 แนวคิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท

ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนสร้างพื้นที่เมืองกับชนบทให้เห็นความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด โดยมีการสร้างชนบทที่ชาวบ้านทำการเกษตรเพาะปลูกเป็นหลัก ส่วนปามหัตศรย์ คือ พื้นที่ของความล้าหลังยิ่งกว่าชนบทที่ทำเกษตรกรรม เพราะเป็นพื้นที่ย้อนกลับสู่ยุคดึกดำบรรพ์อาศัยการล่าสัตว์ดำรงชีวิต ดังนั้น พื้นที่ปามหัตศรย์

จึงเป็นพื้นที่ของชนกลุ่มน้อยซึ่งเป็นคนชายขอบยิ่งกว่า ทำให้เห็นภาพแทนทั้งสองที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่าง แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำอย่างชัดเจน การพัฒนาเมืองยิ่งก้าวหน้า แต่ชนบทและพื้นที่ของคนชายขอบกลับถูกปล่อยปละละเลยจากภาครัฐ จึงเกิดการอพยพเข้าเมืองเป็นจำนวนมากของคนชนบทเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2.2 แนวคิดความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลเผด็จการทหารกับพลเมือง

เนื้อเรื่องส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นการปกครองของรัฐบาลทหารที่ใช้อำนาจอย่างไม่มีขีดจำกัดในการคุกคามเสรีภาพของชาวบ้าน โดยมีมาตรการขั้นเด็ดขาดในการตรวจดูแลความสงบเรียบร้อยเป็นหลัก ในเรื่องเน้นย้ำถึงลักษณะร่วมของการแสดงออกของรัฐบาลเผด็จการทหารที่มีกองทัพเป็นฐานสำคัญ เป็นกลไกทางการเมือง ซึ่งผู้เขียนใช้การเขียนในลักษณะที่เลื่อนไหล ไม่ระบุว่าเป็นประวัติศาสตร์การเมืองช่วงใด หรือประเทศใดเป็นหลักซึ่งเป็นข้อดี ที่ทำให้การตีความนั้นทำได้หลายประเด็น ผู้เขียนนำเสนอให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ในการปกครองระบอบนี้เริ่มมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ผลกระทบที่เกิดจากรัฐบาลเผด็จการทหารใช้อำนาจไร้ขีดจำกัดในทุกสถานการณ์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคนชายขอบ

ผู้เขียนจงใจสร้างตัวละครหลักทั้งแบบสัจนิยมและสัจนิยมมหัศจรรย์ให้เป็นตัวแทนของคนชายขอบ ตั้งแต่คนแคระ หญิงสาวขาพิการ เดียว วินัย ไพร์เคยและคนส่งสาส์น โดยมีลักษณะร่วมกัน คือ เป็นบุคคลที่อยู่ไกลห่างจากศูนย์กลางทรัพยากรจึงดำรงชีวิตไปตามประสาตนเองและไม่ได้รับการดูแลจากรัฐบาลหรือส่วนกลางการปกครองเท่าที่ควร ผู้เขียนนำลักษณะคนชายขอบโดยทั่วไปมาสร้างเป็นตัวละครเพื่อสะท้อนให้เห็นความล้มเหลวในการจัดการจัดสรรทรัพยากร สอดคล้องกับที่กุลภา วจนสาระ [8] กล่าวว่ากระบวนการทำให้เป็นคนชายขอบสัมพันธ์กับโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมไทย ซึ่งผู้มีอำนาจครอบงำการจัดประเภทกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม โดยรวมเอาผู้ที่มีอัตลักษณ์เหมือน ๆ กันไว้และกีดกันคนที่มีความแตกต่างไป สรรวบรวมผู้คนไว้ในรัฐชาติเดียว อยู่ภายใต้ระบบการปกครองเดียวกันทั้งประเทศ และสร้างวัฒนธรรมแห่งชาติที่เป็นแบบแผนเดียวกันให้ทุกคนยึดถือร่วมกัน เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะนำไปสู่เอกราชหรือความเป็นชาติเดียวกันได้ ผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรมที่เคยอาศัยอยู่ปะปนกันบนดินแดนแถบนี้จำนวนไม่น้อยจึงกลายเป็นคนชายขอบและต้องตกอยู่ในภาวะชายขอบโดยปริยาย

สรุปผลการวิจัย

นวนิยายเรื่องหมาหัวนํ้าเสนอถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคม โดยไม่ระบุสถานที่หรือช่วงเวลาประวัติศาสตร์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น จากคนชายขอบที่ไม่เคยได้รับความสนใจจากสังคมกลายเป็นประเด็นหนึ่งที่ถูกพูดถึงมาก มีการอิงตำนานการกำเนิดของมนุษย์ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นคนช่างสังเกตและเชื่อมโยงของผู้เขียนเพื่อเปิดพื้นที่ในการตีความผลงานได้อย่างหลากหลาย ด้วยสัญลักษณ์ที่แสดงผ่านการสร้างตัวละครให้เป็นตัวแทนของกลุ่มคนมีอำนาจ และกลุ่มคนชายขอบทำให้มองเห็นทัศนคติทางการเมืองของผู้เขียนอย่างเด่นชัด คือ

การไม่เห็นด้วยกับการปกครองแบบเผด็จการทหารที่เกิดขึ้น เน้นย้ำถึงเสรีภาพทางความคิดที่สามารถ
วิพากษ์วิจารณ์สังคมได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). *สุนทรียรสแห่งวรรณคดี*. กรุงเทพฯ : ณ เพชร.
- [2] ภาสุรี ลือสกุล. (2561). *สังนิยมนมหัสจรรย์ในลาตินอเมริกา : ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ วรรณกรรม*.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2554). *สังนิยมนมหัสจรรย์ในวรรณกรรมของ กาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ*.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] วิภาส ศรีทอง. (2555). *หมาหัวคน*. กรุงเทพฯ : มติชน.
- [5] ปฐม หงส์สุวรรณ. (2556). *นานมาแล้ว : มีเรื่องเล่า นิทาน ตำนาน ชีวิต*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- [6] คอสมอส. (2560). *สัตว์พิสดารจากเทพนิยาย*. กรุงเทพฯ : ไทยควอลิตี้บุ๊ก.
- [7] เดเนียล เดโฟ. (2537). *การผจญภัยของโรบินสัน ครูโซ (แปลโดย แก้วคำกาพย์ ไชย)*. กรุงเทพฯ :
คลาสสิก.
- [8] กุลภา วจนสาระ. (2555). *ประชากรชายขอบและความเป็นธรรมในสังคม*. นครปฐม : มหิดล.
กาญจนา แก้วเทพ. (2553). *แนวพินิจใหม่ในการสื่อสารศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
เกศวรงค์ นิลवास. (2552). *การวิเคราะห์วรรณกรรมไทยร่วมสมัยแนวสังนิยมนมหัสจรรย์*. กรุงเทพฯ :
ศิลปากร.
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. (2543). *วรรณกรรมสังนิยมนมหัสจรรย์*. *สารคดี* 16(183), 152-154.
- _____. (2548). *อ่าน (ไม่) เอาเรื่อง*. กรุงเทพฯ : คบไฟ.
- _____. (2558). *อ่านใหม่*. กรุงเทพฯ : อ่าน.
- _____. (2559). *สังนิยมนมหัสจรรย์ : ในงานของกาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ, โทนี มอร์ริสันและ
วรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ : อ่าน.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์และคณะ. (2555). *รัฐประหาร 19 กันยา*. กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน.
- นพวรรณ รองทอง. (2543). *กำเนิดและพัฒนากาพย์ของนวนิยายสังนิยมนมหัสจรรย์*. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริตรตา เถลิ้มเผ่า กอนันตกุล. (2545). *ชีวิตชายขอบ ตัวตนกับความหมาย*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิง.
- พันศักดิ์ วิญญรัตน์. (2556). *คู่มือรัฐประหาร*. กรุงเทพฯ : สมมติ.

“เวลา”: โศกนาฏกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

“Wela”: The Changed Tragedy

ภูริณัฐ ภูฤกษ์เนรมิตร^{1*} มาโนช ดินลานสกุล² และวราเมษ วัฒนไชย³

Purinat Phruekneramit^{1*} Manoch Dinlansakoon² and Warames Wattanachai³

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มุ่งศึกษาโศกนาฏกรรมในนวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ เพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลงจากโศกนาฏกรรมแบบเดิม โดยมุ่งเน้นศึกษาองค์ประกอบของวรรณกรรม และนำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า โศกนาฏกรรมในวรรณกรรมของ ชาติ กอบจิตติ เรื่อง เวลา มีความเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ประการ 4 ประกอบด้วย ประการที่หนึ่ง ด้านโครงเรื่อง พบว่าผู้แต่งเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชะตากรรมของตัวละครที่ต้องใช้ชีวิตตามกรอบที่สังคมต้องการให้เป็น อารมณ์ชำระล้างเกิดขึ้นเพราะรู้สึกกลัวว่าตนเองจะต้องกลายเป็นสถานะตกต่ำที่สุดในสังคม โดยที่ไม่มีใครสามารถช่วยเหลือได้ ประการที่สอง ด้านสถานะของตัวละคร พบว่าตัวละครในเรื่องเวลามีสถานะที่แตกต่างจากโศกนาฏกรรมแบบเดิม ตัวละครสถานะตกต่ำลงเพราะการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ประการที่สามด้านแนวคิด พบว่าผู้แต่งนำเสนอความล้มเหลวในการใช้ชีวิตในสังคมสมัยใหม่ และประการที่สี่ ด้านการใช้ฉาก พบว่าผู้แต่งใช้ฉากเพื่อเล่นกับกลวิธีการเล่า ทั้งนี้ผู้แต่งยังดำเนินเรื่องแบบเก่า โดยมีจุดประสงค์ในการเสนอโศกนาฏกรรมเพื่อให้เห็นคุณค่าและความหมายของความตายและการมีชีวิตอยู่อย่างเสรีภาพของมนุษย์ โศกนาฏกรรมจึงถูกนำมาใช้เพื่อชี้ให้เห็นว่า การให้ความหมายกับความตายคือการให้ความหมายต่อการมีชีวิตของมนุษย์ เสรีภาพของมนุษย์เป็นกระบวนการภายในจิตใจอันเกิดจากการดำรงชีวิตจากการตระหนักถึง ของชีวิต ”ความมีอยู่“ และความตายด้วยความกล้าหาญ ไม่หลีกเลี่ยงความจริงที่ตนเองต้องเผชิญ

คำสำคัญ : เวลา โศกนาฏกรรม สมัยใหม่

Abstract

This paper aimed to investigate tragedies as found in “Wela”, a novel by Chat Kobjitti, to see how they changed from the conventional one. The study focused on components of a literary work and the findings were presented in analytical description. The study revealed that tragedies as found in “Wela”, a novel by Chat Kobjitti, had been changed in four aspects. Firstly, the plot was changed. The author changed the character’s fate from leading one’s life within the way set by the society to a sense of revenge caused by being afraid of a desperate falling status. Secondly, the status of the character was changed. The character in “Wela” was found to have faced with a falling status which was different from a conventional tragedy. The character’s falling status was influenced by social change. Thirdly, the change in concept was found. The author presented failure in leading one’s life in a modern society. Lastly, there was a change in the use of setting. The author used setting as a technique in telling a story.

¹ นิสิตปริญญาตรี., สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 9000

² ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 9000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 9000

Corresponding author: Tel.: 085-8046180. E-mail address: hanma_bagi@hotmail.com

The author followed a conventional idea in the continuity of the story. The purpose in presenting tragedies was to show the value and meaning of death and a freedom life of a human being. Tragedies were, thus, used to point out that placing importance on death meant giving priority to lives of human beings. Human freedom was a process in the mind originated from leading one's life bravely through awareness in "existence" of life and death without denying the truth one was facing.

Keywords : "Wela", tragedy, modern world

บทนำ

ละครโศกนาฏกรรมเป็นวรรณกรรมที่สำคัญต่อวงการวรรณกรรมตะวันตก แรกเริ่มกำเนิดสมัยกรีก ช่วงศตวรรษที่ห้าก่อนคริสตกาล มีพัฒนาการต่อเนื่องเรื่อยมาจนกระทั่งกลายเป็นละครสมัยใหม่ (modern drama) ในต้นคริสตศตวรรษที่ 20 รูปแบบและแนวคิดของละครโศกนาฏกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมและรสนิยมของยุคสมัย [1] นักการละครเขียนบทละครโศกนาฏกรรมที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ก่อนที่รูปแบบของโศกนาฏกรรมจะเปลี่ยนมาปรากฏในวรรณกรรมที่เป็นลักษณะของนวนิยาย ซึ่งเป็นรูปแบบวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมในเวลาต่อมา รูปแบบซึ่งเป็นที่นิยมของการศึกษาละครโศกนาฏกรรมและวรรณกรรมโศกนาฏกรรมมักเป็นการศึกษาเฉพาะตัวบทในแง่มุมต่าง ๆ จึงไม่สามารถเห็นพัฒนาการของโศกนาฏกรรม ผู้วิจัยเห็นว่าควรนำวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ ซึ่งเป็นวรรณกรรมสมัยใหม่มาศึกษาเพื่อให้เห็นแนวพัฒนาการของโศกนาฏกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและพบว่านวนิยายเรื่อง เวลา ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับตัวละคร "ผม" ซึ่งมีคุณสมบัติหลายอย่าง สอดคล้องกับลักษณะของตัวละครเอกในโศกนาฏกรรม ทั้งในด้านลักษณะนิสัย การตัดสินใจที่ผิดพลาด และจบลงด้วยการตาย ดังเช่นผม ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เข้าไปดูละครเวทีเรื่องหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของคนชราในสถานสงเคราะห์คนชราแห่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละคนต่างก็กลายเป็นกลุ่มคนที่สังคมสมัยใหม่ไม่ต้องการทั้งสิ้น เป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะสังคมที่บีบคั้นให้ตัวละครต้องตัดสินใจเลือกบางอย่างที่เขาเหล่านั้นไม่ต้องการเลยแม้แต่น้อย

ลักษณะที่น่าสนใจในวรรณกรรมของ ชาติ กอบจิตติ สำหรับนักวิจารณ์คือความคิดแปลกใหม่อันเป็นแนวคิดริเริ่มของผู้ประพันธ์ทางด้านเทคนิคการแสดงออกหรือกลวิธีการเขียนที่ไม่ซ้ำแบบ [2] ซึ่งนักวิจารณ์มีความเห็นว่า ชาติ กอบจิตติ พยายามแหวกวงล้อมของความซ้ำซากจำเจออกไปอย่างงดงามที่สังเกตเห็นได้ง่ายคือการวางโครงเรื่องโดยพยายามดำเนินเรื่องในลักษณะที่มีความซับซ้อนพองาม เพื่อให้เร้าใจ ไม่ไหลไปตามเหตุการณ์ที่เดินตามเข็มนาฬิกา แต่จะจัดลำดับเสียใหม่ โดยมีให้ซ้ำแนว [3] และในกรณีนี้ แม้แต่ผู้ประพันธ์เองยังได้เสนอทัศนะส่วนตัวในการสร้างงานประพันธ์ของตนว่า "การเขียนงานแต่ละครั้ง เหมือนกับจับงานใหม่ เพราะจะเปลี่ยนกลวิธีการเขียนไปเลย ไม่ชอบอยู่กับที่ จึงเปลี่ยนแบบการเขียนอยู่เสมอ..." [4] ดังนั้นชาติ กอบจิตติ จึงได้รับการยอมรับจากเหล่านักวิจารณ์ว่า เป็นนักประพันธ์ที่มีกลวิธีการเขียนที่แปลกใหม่อยู่เสมอ

ที่ผ่านมาการศึกษาโศกนาฏกรรมในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ มาแล้ว ดังเช่น อรพินท์ คำสอน [5] ที่ได้ทำการศึกษา สุนทรียศาสตร์แห่งความพ่ายแพ้ โดยทำการเปรียบเทียบนวนิยายของกินเทอร์ กราสส์

กับนวนิยายของชาติ กอบจิตติ จำนวน 5 เรื่อง คือ จนตรอก คำพิพากษา พันธุ์หมาบ้า หมาเฝ้าลอยน้ำ และ เวลา สรุปได้ว่า สุนทรียศาสตร์แห่งความพ่ายแพ้ที่ปรากฏในนวนิยาย ได้เปลี่ยนความคิดและรูปแบบมาจาก ทั้งตัวละครโศกนาฏกรรมกรีก และบทละครเอพิคทั้งในเรื่องตัวละครเอก ข้อบกพร่องของตัวละครและตอนจบ ของเรื่อง และนอกจากนี้ ผู้วิจัยเองก็ทำการศึกษาโศกนาฏกรรมของสังคมสมัยใหม่ : ภาพสะท้อนจากนวนิยาย เรื่อง จนตรอกและคำพิพากษา ของ ชาติ กอบจิตติ ไปก่อนหน้านี้ โดยอาศัยทฤษฎีโศกนาฏกรรมเพื่ออธิบายให้ เห็นว่า ตัวละครในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ มีลักษณะของการเป็นตัวละครโศกนาฏกรรม ทั้งในด้านการ ตัดสินใจผิดพลาดอันนำไปสู่หายนะ และจุดจบของตัวละคร เพื่อสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมสมัยใหม่ ซึ่งเป็นผล มาจากการล่มสลายของชนชั้น และพัฒนาของสังคมที่บีบคั้นให้คนบางส่วนที่ล่าหลังต้องออกจากสังคม อัน กลายเป็นโศกนาฏกรรมในท้ายที่สุด

แม้จะมีการศึกษาวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติไว้ในหลายแง่มุมแล้ว แต่ด้วยลักษณะที่เปลี่ยนแปลง ของรูปแบบการนำเสนอ จากเดิมที่เป็นละครเวทีมาสู่รูปแบบของนวนิยาย และการเปลี่ยนแปลงของ โศกนาฏกรรมเมื่อผ่านกาลเวลา นับเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาโศกนาฏกรรมในนวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะที่เปลี่ยนแปลงของโศกนาฏกรรม

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านข้อมูล โดยมุ่งศึกษาโศกนาฏกรรมในนวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ พ.ศ. 2558 สำหรับการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ศึกษานวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับโศกนาฏกรรม ศึกษาเอกสารและงานวิจัย รวมถึงการวิจารณ์วรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ 2.ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์โศกนาฏกรรมในนวนิยายของชาติ กอบจิตติ และ3. ขั้นนำเสนอข้อมูล จะสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านโครงเรื่อง (Plot)

ลักษณะของโครงเรื่องหลักในนวนิยายเรื่อง เวลา นั้นมีการดำเนินเรื่องโดยอาศัยการเล่าเรื่อง 2 เหตุการณ์ไปพร้อมกัน ดังนั้นในการวิเคราะห์โครงเรื่องผู้วิจัยจะวิเคราะห์โครงเรื่องย่อย 2 โครงเรื่อง คือ โครงเรื่องของผู้กำกับ และโครงเรื่องของละครเวที เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะโศกนาฏกรรมสมัยใหม่ที่เกิดขึ้น พัฒนาการของโครงเรื่องในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ นับว่ามีความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนเป็นอย่างยิ่ง โดยสามารถแยกออกไปเป็นสองประเด็นใหญ่ นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของโชคชะตาของตัวละคร และการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ตัวละคร

ในด้านโชคชะตาของตัวละคร ชาติ กอบจิตติได้สร้างโครงเรื่องโศกนาฏกรรมในเรื่องเวลา ตัวละครผมต้องประสบกับการใช้ชีวิตในสังคมที่มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง เช่นเดียวกันกับวิลลี โลแมน จึงเป็นเหตุให้ผมต้องสูญเสียทุกอย่างไปในที่สุด แต่ความแตกต่างอันเป็นลักษณะเฉพาะที่น่าสนใจของชาติ กอบจิตติ นั่นคือการเห็น

พัฒนาการของตัวละครที่เริ่มต้นจากความตายทางความคิดขึ้นมาได้ ผมเลือกจะเปลี่ยนแปลงตัวเองหลังได้รับโอกาสในการใช้ชีวิตครั้งที่ 2 เขาหันหลังให้กับทุกค่านิยมที่ตนเคยยึดถือ กลายเป็นသူถูกและเหยียดหยามสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ ต่อสู้กับค่านิยมแบบทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ มองเห็นคุณค่าในการเป็นมนุษย์ในระดับที่สูงขึ้น ดังที่ผมรู้สึกผิดและชื่นชมในตัวของเด็กบนเวทีที่เอานมให้คนไข้ติดเตียงกินโดยไม่คิดเงิน

ผมเชื่อว่าเธอรู้สึกผิด เช่นเดียวกับผมที่รู้สึก ครั้งแรกผมคิดว่าเจ้าหนูนั้นคงเจ้าเล่ห์หาวิธีขายของ เช่นเดียวกับเด็กหลาย ๆ คนที่ถูกสังคมเลียมสอน ไม่คิดว่าเจ้าหนูนั้นจะให้คนแก่เพียงเพราะคิดถึงยาทวดของเขา [6]

ชะตากรรมของตัวละครในนวนิยายเรื่อง เวลา ตัวละครไม่สามารถรับรู้ได้ล่วงหน้าหรือมีสิทธิในการตัดสินใจเลือกชะตากรรมของตัวเอง แม้ว่าจะมีช่องว่างให้ตัวละครเลือกตัดสินใจ แต่ก็เกินไปด้วยกรอบของสังคมที่กำหนดให้ตัวละครต้องดำเนินตามเท่านั้น หากผิดเพี้ยนก็จะทำให้ตัวละครต้องประสบกับชะตากรรมเหมือนอย่างที่ผมต้องประสบ

ในด้านอารมณ์ชำระล้าง ความสงสารและความกลัวเกิดขึ้นจากการเห็นมนุษย์ต้องต่อสู้กับอำนาจที่ยิ่งใหญ่ซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ในนวนิยายเรื่องเวลา สิ่งที่เกิดขึ้นกับผมแม้ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากค่านิยมของสังคม แต่ตัวละครผมต้องพบกับความสูญเสียทุกอย่างในชีวิตอย่างแท้จริง ครอบครัว สังคม และสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเอง จึงต้องตายเพื่อจบสิ้นทุกอย่าง

โศกนาฏกรรมในนิยายเรื่องเวลา แสดงภาพของผู้ถูกระงับที่อยู่ในสถานะต่ำกว่าคนทั่วไป และไม่มีใครสามารถหยิบยื่นความช่วยเหลือให้ได้นอกจากตนเอง ลูกน้องของผมหลายคนมองเห็นความเจ็บปวดและความเศร้าที่เกิดขึ้นกับผม แต่ก็ไม่สามารถช่วยเหลือผมให้หลุดพ้นจากความเศร้านั้นได้ เพราะโครงเรื่องกำหนดให้ตัวละครผู้เห็นเหตุการณ์มีสถานะไม่ต่างจากตัวละคร ลูกน้องของผมเป็นเพียงชนชั้นล่างที่หาเช้ากินค่ำไปวัน ๆ หากมัววิร้อและหยิบยื่นความช่วยเหลือให้ ตนเองก็คงตกในสถานะเดียวกัน นั่นคือสูญเสียทุกอย่างไป จึงทำให้สรุปได้ว่า ความกลัวและความสงสารที่เกิดขึ้นในงานโศกนาฏกรรมของชาติ กอบจิตติ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าไม่อยากตกอยู่ในสภาพเดียวกันกับตัวละคร เพราะเป็นความตกต่ำที่ดำดิ่งลงไปถึงขั้นสุด ไม่มีใครสามารถช่วยเหลือได้

2. ด้านการดำเนินเรื่อง (Literary device)

ด้านการดำเนินเรื่องในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ มีการดำเนินเรื่องในลักษณะที่สอดคล้องกับลักษณะของโศกนาฏกรรม กล่าวคือ มีการกล่าวตั้งแต่การเริ่มเรื่องและนำพาให้ตัวละครต้องพบเจอกับปัญหาที่ลูกกลมจนกระทั่งกลายเป็นจุดสุดยอดของเรื่องและจบลงด้วยการคลี่คลายปมปัญหาทั้งหมด ตามลักษณะของวรรณกรรมทั่วไป ดังที่อริสโตเติล [7] ได้กล่าวไว้ใน The Poetics โดยคร่าว ๆ ว่า “โศกนาฏกรรมมีสองส่วน คือ การผูกปมและการ แก่ปม เหตุการณ์อื่นนอกเหนือจากเหตุการณ์หลัก ส่วนที่เหลือคือการแก่ปม” ซึ่งเป็นการกล่าวที่ไม่ได้ชัดเจนนัก จึงไม่เป็นที่ยอมรับ

3. ด้านตัวละคร (Character)

พัฒนาการด้านตัวละครที่มองเห็นได้ชัดเจนที่สุดจากนวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ คือพัฒนาการด้านความตกต่ำของตัวละคร เพราะความคิดเรื่องตัวละครเอกโศกนาฏกรรมนับตั้งแต่การกำเนิดบทละครโศกนาฏกรรมขึ้นมาตั้งแต่สมัยกรีก อริสโตเติลกำหนดไว้ว่า ลักษณะสำคัญของตัวละครเอกโศกนาฏกรรมควรเป็นบุคคลที่อยู่ในสภาวะสูงส่ง เช่น พระเจ้าหรือกษัตริย์ ซึ่งตัวละครเหล่านี้จะต้องประสบกับชะตากรรมบางอย่างจนทำให้ตกจากสถานะที่เป็นอยู่ อย่างไรก็ตาม ลักษณะตัวละครเอกโศกนาฏกรรมเริ่มเปลี่ยนแปลงไปนับตั้งแต่การปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นต้นมา บทบาทของกษัตริย์ลดลง นอกจากนี้สภาพของกษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ถูกลดลง เนื่องจากความสำคัญของภาคเกษตรกรรมถูกแทนที่ด้วยภาคอุตสาหกรรม ประกอบกับการเกิดชนชั้นใหม่ที่มีบทบาท อำนาจเพิ่มมากขึ้นในสังคมนั้นคือชนชั้นกลาง จนเกิดการเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาค ซึ่งนำไปสู่การโค่นล้มสถาบันพระมหากษัตริย์ในหลายประเทศ [5] เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปจึงส่งผลไปยังลักษณะตัวละครโศกนาฏกรรมเช่นกัน ตัวละครโศกนาฏกรรมในสมัยของมิลเลอร์จึงกลายเป็นตัวละครชนชั้นกลางของสังคม อันเป็นชนชั้นที่เกิดขึ้นใหม่และปรากฏอยู่ในสังคมเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้คนในชนชั้นกลางของสังคมต่างก็ตกอยู่ในสภาพไม่ต่างกัน นั่นคือปัญหาการว่างงานและการใช้ชีวิตโดยไม่ได้เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของตน จึงทำให้ปัญหาของชนชั้นกลางกลายเป็นประเด็นปัญหาที่ถูกหยิบยกมาใช้

ในเวลาต่อมา เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โลกได้เข้าสู่ระบบอันเป็นหนึ่งเดียวกัน ตามที่เรียกว่า “โลกาภิวัตน์” ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกก็ขับเคลื่อนกระแสแห่งการพลวัตอย่างสูงและรวดเร็วทั้งในด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจการเมือง รวมถึงสังคมทำให้เกิดการเหลื่อมล้ำทางด้านการพัฒนาเกิดขึ้น ส่งผลมายังลักษณะของตัวละครโศกนาฏกรรมที่เปลี่ยนแปลงอีกครั้ง รวมถึงลักษณะตัวละครของชาติ กอบจิตติเช่นกัน นั่นจึงทำให้ตัวละครโศกนาฏกรรมของชาติมีความน่าสนใจและชวนให้ติดตาม เมื่อมองไปยังตัวละครในนวนิยายของชาติ กอบจิตติจะเห็นว่าลักษณะตัวละครชาติมีความเป็นตัวละครโศกนาฏกรรมแทบทั้งสิ้น สอดคล้องกับที่ อรพินท์ คำสอน [5] ได้กล่าวว่า “ตัวละครเอกโศกนาฏกรรมที่เปลี่ยนจากชนชั้นสูงมาสู่ชนชั้นกลางและชนชั้นล่างของสังคมนับเป็นรูปแบบหนึ่ง ที่ผู้อ่านจะพบเห็นเสมอในนวนิยายแห่งความพ่ายแพ้ เพราะตัวละครเหล่านั้นถือเป็นเสมือนคนส่วนใหญ่ในสังคมที่โอดแค้นในวรรณกรรมเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พวกเขาประสบในชีวิต เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้สามารถพบเห็นได้เสมอในสังคมปัจจุบัน”

4. ด้านฉาก (Setting)

ฉากที่ปรากฏในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ จะมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปจากละครโศกนาฏกรรมอย่างชัดเจน เพราะในละครเวทีนั้น ไม่นิยมใช้ฉากจำนวนมากในการทำการแสดง ดังนั้นเหตุการณ์ที่เกิดกับตัวละครจึงมีฉากไม่มากนัก แต่ในวรรณกรรมนั้นเป็นเพียงงานเขียน การใช้ฉากเพื่อช่วยส่งเสริมเหตุการณ์และอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครจึงไม่ได้มีการจำกัด ในนวนิยายเรื่องเวลา มีฉากอยู่เพียงฉากเดียว คือ ฉากโรงละครเวที เป็นฉากเพียงฉากเดียวที่ตัวละครทั้งหมดในเรื่องอยู่ร่วมกัน โดยสามารถแบ่งฉากโรงละครเวทีแห่งนี้ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ 2 เหตุการณ์ คือเหตุการณ์ที่ผู้กำกับเข้ามาดูละครเวทีที่ได้ชื่อนานาเปื้อนที่สุดใน

รอบปี กับฉากบ้านพักคนชราซึ่งเป็นฉากหลังของการแสดงละครเวทีที่ให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของคนชราทั้งหมด การสร้างฉากให้ตัวละครเข้าไปดูละครเวทีเป็นกลวิธีที่ดึงดูดความสนใจ เพราะเรื่องราวโศกนาฏกรรมที่ได้รับความนิยมนั้น เกิดขึ้นในรูปแบบของละครเวที ดังนั้นการที่ ตัวละครเข้าไปรับชมละครเวทีโศกนาฏกรรมเช่นนี้ มีความหมายว่าชะตากรรมของคนชราที่ถูกทอดทิ้งจากสังคมนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องราวที่น่าสงสารเท่านั้น หากแต่สามารถเป็นโศกนาฏกรรมได้เช่นกัน การที่ผู้แต่งไม่ได้ระบุฉากให้แน่นอนว่า เกิดขึ้นที่ใด เป็นการสื่อให้เห็นว่าโศกนาฏกรรมสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ตราบที่ตัวละครไม่อาจอยู่ร่วมในสังคมหลักได้

5. ด้านแนวคิด (Theme)

แนวคิดหลักที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องเวลา คือ ทุกสรรพสิ่งไม่มีอะไรเที่ยงแท้ยั่งยืน ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะต้องร่วงโรยไปตามกาลเวลา ซึ่งเวลาในที่นี้หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกายและสภาพสังคมเช่นกัน ดังที่เห็นได้จากภาพของหญิงชราทั้งหลายบนเวทีที่ต่างก็มีชีวิตล่วงเลยมาถึงช่วงบั้นปลาย แต่ละคนต่างก็ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งสองด้านที่กล่าวมา คือสภาพร่างกายที่ทรุดโทรมลงไปทุกวัน และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน ในสังคมทุนนิยม คนชราทั้งหลายก็เป็นเพียงหลักฐานการดำรงอยู่ของยุคก่อนหน้าเท่านั้น ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมทุนนิยมได้ พวกเขาจึงถูกทอดทิ้ง หรือแม้กระทั่งตัวของผู้กำกับเองที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของชีวิต ลูกตาย เมียตาย และเกือบจะฆ่าตัวตาย เพราะไม่อาจปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยได้ และการที่เขายังคงอยู่ มิใช่เพราะเขาแปรเปลี่ยนอุดมการณ์ของตัวเองไป หากแต่เขาใช้ชีวิตโดยรอคอยความตายอย่างกล้าหาญ ยืนหยัดต่อสู้ เพื่อจะไม่กลายเป็นผู้แพ้อีกเช่นหญิงชราในละครเวทีเหล่านั้น

นอกจากนี้แนวคิดรองที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เวลา ยังเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการล้มเหลวในการใช้ชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสังคมสมัยใหม่ อันจะเห็นได้จากการที่คนชราบนเวทีทุกคน ต่างก็ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางความเชื่อและค่านิยมแบบทุนนิยม ทำให้ผู้ที่ถูกบีบบังคับออกมาต้องประสบกับชะตากรรมที่น่าสงสาร

ลักษณะของนวนิยายเรื่องเวลาของ ชาติ กอบจิตติ มีความน่าสนใจอยู่ไม่น้อย เพราะผู้แต่งได้สร้างละครโศกนาฏกรรมขึ้น และให้ตัวละครผมเข้าไปรับชม เป็นการล้อเลียนรูปแบบของละครโศกนาฏกรรมเดิมซึ่งสมัยก่อนจะเกิดขึ้นได้เพียงบนเวทีเท่านั้น อีกทั้งเวลาในละครเวทีก็เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในหนึ่งวันตามแบบแผนของละครโศกนาฏกรรม แต่ปรับเปลี่ยนเรื่องราวของละครให้สอดคล้องกับยุคสมัย เพื่อแสดงให้เห็นว่าละครที่น่าเสนอเรื่องราวของคนชราในบ้านพักคนชราเพียงไม่กี่คน ก็สามารถสร้างความสะเทือนใจอันก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ไม่ต่างจากละครโศกนาฏกรรมที่มีมาแต่ดึกดำบรรพ์

โศกนาฏกรรมครั้งที่ 2 เกิดขึ้นกับคนชราในละคร ที่ซึ่งคนชราแต่ละคนเป็นภาพแทนของคนชราจำนวนมากที่ต้องประสบกับความถดถอยด้านร่างกายอันเป็นข้อบกพร่องสำคัญของตัวละคร และบ้างก็ตัดสินใจผิดพลาดจนทำให้ต้องมาอยู่ในบ้านพักคนชราที่เดียวกัน และสิ่งที่คนชราทุกคนในบ้านพักมีร่วมกันคือการตกเป็นเหยื่อของสังคมที่ทอดทิ้งพวกเขาให้ประสบกับชะตากรรมอันนำไปสู่โศกนาฏกรรมในที่สุด

ตารางที่ 1 โศกนาฏกรรมในนวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ

พัฒนาการของโศกนาฏกรรม			
องค์ประกอบ ของ วรรณกรรม	โศกนาฏกรรมคลาสสิก ของอริสโตเติล	โศกนาฏกรรมสมัยใหม่ ของอาร์เธอร์ มิลเลอร์	โศกนาฏกรรมในเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ
โครงเรื่อง	- ใช้ชีวิตไปตามคำ ทำนายเพราะชะตากรรม ของตนเองถูกฟ้าลิขิตไว้ แล้ว - อารมณ์ขำระล้า่ง เกิดขึ้นด้วยความรู้สึกว่ กษัตริย์ยังต้องประสบกับ ชะตากรรม และกลัวจะ เกิดกับตนเอง	- ใช้ชีวิตโดยตัดสินใจ เลือกชีวิตตามที่ตัวเอง ต้องการ แม้ว่าจะ ผิดพลาดก็ตาม - อารมณ์ขำระล้า่ง เกิดขึ้นเพราะรู้สึกว่ไม่ อยากตัดสินใจผิดพลาด เหมือนตัวละคร	- ใช้ชีวิตตามกรอบที่สังคมต้องการให้ เป็น ไม่อาจต่อต้านได้ - อารมณ์ขำระล้า่งเกิดขึ้นเพราะรู้สึก กลัวว่ตนเองจะต้องกลายเป็นสถานะ ตกต่ำที่สุดในสังคม โดยที่ไม่มีใคร สามารถช่วยเหลือได้
การดำเนินเรื่อง	- เล่าเหตุการณ์ ตามลำดับเวลา	- เล่าเหตุการณ์ ตามลำดับเวลา	- เล่าเหตุการณ์ตามลำดับเวลา
ตัวละคร	- ชนชั้นสูง	- ชนชั้นกลาง	- ชนชั้นล่าง,คนชายขอบในสังคม
ฉาก	- มีเพียงหนึ่งหรือสอง ฉาก	- มีฉากเดียว	- ใช้ฉากเพียงฉากเดียว แต่อาศัยกลวิธี การเล่าสลับเหตุการณ์บนเวทีกับผู้ชม
แนวคิด	- ความไม่แน่นอนใน ชะตากรรมของมนุษย์	- การตกอยู่ในค่านิยม ความเชื่อที่ผิดนำมาซึ่ง หายนะ	- แนวคิดความล้มเหลวในการอยู่ร่วม ในสังคมกับผู้อื่น และการพ่ายแพ้ต่อ สังคมทุนนิยม

จากตารางเป็นการสรุปให้เห็นพัฒนาการของโศกนาฏกรรมในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติโดยอาศัยองค์ประกอบทางวรรณกรรมเรียงมาตั้งแต่โศกนาฏกรรมคลาสสิกของอริสโตเติล โศกนาฏกรรมสมัยใหม่ของอาร์เธอร์ มิลเลอร์ และส่งทอดมายังโศกนาฏกรรมในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ ซึ่งจะสามารถมองเห็นได้ทั้งลักษณะที่เหมือนเดิม และแตกต่างออกไปจากเดิม

ลักษณะที่เปลี่ยนแปลงของโศกนาฏกรรมของอริสโตเติล ไปยังโศกนาฏกรรมสมัยใหม่ในยุคของอาร์เธอร์ มิลเลอร์ และถ่ายทอดมาสู่โศกนาฏกรรมสมัยใหม่ในวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ แสดงให้เห็นพัฒนาการของโศกนาฏกรรมที่ยังคงปรากฏใช้อยู่ในสังคมปัจจุบัน แม้ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับยุคสมัยและสภาพสังคม ซึ่งนับเป็นเรื่องปกติของการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยเฉพาะพัฒนาการที่มีระยะเวลาห่างกันหลายช่วงปี ทำให้ลักษณะของโศกนาฏกรรมนั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างแน่นอน แต่สิ่งที่น่าสนใจน่าจับตามอง นั่นคือ การใช้โศกนาฏกรรมเพื่อกระตุ้นเตือนจิตใจคนที่ยังคงปรากฏให้เห็นในวรรณกรรมปัจจุบัน การใช้ความตายของผมเป็นส่วนประกอบในโศกนาฏกรรม แสดงให้เห็นว่าผู้คนยังคงเชื่อมั่นในคุณค่าความหมายของการตาย เวลาและความตายเป็นเงื่อนไขของความจริงในสถานการณ์ข้อหนึ่งของความมีอยู่ของมนุษย์ นัยความหมายของความตายก็คือความหมายและคุณค่าของชีวิต ในฐานะเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งของชีวิต ความตายจึงหมายถึงการจบลงของกระบวนการสร้างความหมายและให้คุณค่าแก่ชีวิต

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบในนวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ ผู้วิจัยพบว่ามีความเปลี่ยนแปลงจากโศกนาฏกรรมแบบเก่าทั้งหมด 4 ประการ ประกอบด้วย ประการที่หนึ่ง โครงเรื่องในด้านชะตากรรมของตัวละครที่ต้องใช้ชีวิตตามกรอบที่สังคมต้องการให้เป็น อารมณ์ขำระล้างเกิดขึ้นเพราะรู้สึกกลัวว่าตนเองจะต้องกลายเป็นสถานะตกต่ำที่สุดในสังคม โดยที่ไม่มีใครสามารถช่วยเหลือได้ ประการที่สอง ด้านตัวละครที่มีสถานะตกต่ำลงเพราะการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ประการที่สามแนวคิดความล้มเหลวในการใช้ชีวิตในสังคมสมัยใหม่ และประการที่สี่ การใช้ฉากเพื่อเล่นกับกลวิธีการเล่า ส่วนในด้านการดำเนินเรื่องยังคงใช้การดำเนินเรื่องแบบเก่า

การศึกษาพัฒนาการโศกนาฏกรรมในนวนิยายเรื่อง เวลา ของชาติ กอบจิตติ ทำให้เห็นว่าลักษณะของโศกนาฏกรรมสมัยใหม่มีปัจจัยสำคัญที่เข้ามากระทำผ่านองค์ประกอบทางวรรณกรรมที่สรรสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพอันส่งผลให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ โศกเศร้าและหดหู่ร่วมไปกับตัวละครอันนำไปสู่ความกลัวและความสงสารที่น่าพาให้เกิดอารมณ์ขำระล้างจิตใจ เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ ซึ่งมีค่านิยมความเชื่อ และทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ลักษณะของโศกนาฏกรรมจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ผู้อ่านได้ซึมซาบ ซึมซับ และรับรู้ถึงแนวคิดและวิธีการนำเสนอของ ผู้แต่งได้เข้าใจมากที่สุด ความกลัวและความสงสารต่อตัวละครจึงจำเป็นต้องสร้างภาพของตัวละครในชีวิตจริง ที่คนในสังคมพบเห็นและคุ้นเคยมาโดยตลอด ภาพของกษัตริย์ที่ในอดีตเคยเป็นที่จดจำจึงถูกลบไปเพราะคนในสังคมไม่ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของกษัตริย์เหมือนดังในอดีต และภาพของชนชั้นกลางของสังคมก็กลายเป็นความซาซนไปเสียแล้ว ดังนั้นสถานะของตัวละครที่ทำให้ผู้อ่านไม่อยากเป็นดังเช่นตัวละคร จึงหมายถึงสถานะของคนชายขอบทางสังคม อันเกิดจากการล้าหลังทางการพัฒนา ซึ่งเหตุสำคัญก็มาจากสังคมที่มีการแข่งขันพัฒนากันสูงมากในแต่ละวัน จึงทำให้สังคมมีทั้งผู้ประสบความสำเร็จและผู้ผิดหวัง คนในสังคมจึงนับหน้าถือตาผู้ชนะ และหวาดกลัวต่อการเป็นผู้แพ้ในสังคม เพราะคนเหล่านี้นั้นจะไม่สามารถดำรงอยู่ในสังคมในสถานะเดิมได้อีกต่อไป นักเขียนจึงหยิบยกประเด็นการแข่งขันทางสังคมนี้ มาสร้างภาพของตัวละครให้มีสถานะ ต้อยต่ำกว่าบุคคลทั่วไป โดน

เอารัดเอาเปรียบและกีดกันออกจากสังคมหลัก เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นว่าหากตนตัดสินใจผิดพลาด สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองก็ไม่ต่างจากสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวละครเช่นกัน

นอกจากนี้ การที่ชาตินำเอาแนวคิดโสกนาฏกรรมมาใช้เพราะต้องการชี้ให้เห็นว่าการปลดปล่อยตัวเองออกจากพันธนาการของสังคมและเผชิญสถานการณ์ที่เป็นจริงของตนเอง เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำให้เกิดขึ้น เพราะการให้ความหมายของชีวิตมนุษย์ให้จำกัดเพียงผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลง มนุษย์จึงต้องแก้ปัญหาด้วยตนเอง มิใช่โทษกฎเกณฑ์ภายนอก (สังคมและสิ่งแวดล้อม) อันเป็นการบอกลดความรับผิดชอบ มนุษย์มีสิทธิ์เลือกเสรีภาพและความตายของตนเอง ความตายจึงเป็นเสรีภาพของมนุษย์ และความสุขและความเร่ร่อนของสังคม คือ การรับผิดชอบของแต่ละตัวบุคคล ดังนั้น นอกจากคุณค่าของชีวิตจะเกิดจากการสร้างความหมายด้วย ความรับผิดชอบของตนเองแล้ว ความรับผิดชอบนั้นก็หมายถึงความผาสุกของมนุษย์อื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในโลกด้วยเช่นกัน

นอกจากวรรณกรรมของชาติ กอบจิตติแล้ว ยังมีนักเขียนหลายท่านเลือกจะหยิบเอาแนวคิดโสกนาฏกรรมมาถ่ายทอดในงานวรรณกรรมของพวกเขาด้วย เป็นการแสดงให้เห็นว่า แนวคิดโสกนาฏกรรมยังคงได้รับความนิยม และถูกหยิบใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดอารมณ์ของผู้แต่ง เนื่องจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การอยู่ร่วมกัน และปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ส่งผลโดยตรงต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ในสังคม การพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคมส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำขึ้น และชีวิตของมนุษย์เหล่านั้นจึงต้องตกอยู่ในสภาวะของการต่อสู้เพื่อแย่งชิงชีวิตและศักดิ์ศรีของตนกลับคืนมา ผู้ที่พ่ายแพ้หรือไม่อาจทนอยู่จึงต้องทนอยู่อย่างทุกข์ทรมานและตายลงไปในท้ายที่สุด โสกนาฏกรรมจึงถูกนำมาใช้เพื่อชี้ให้เห็นว่า การให้ความหมายกับความตายคือการให้ความหมายต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ เสรีภาพของมนุษย์เป็นกระบวนการภายในจิตใจอันเกิดจากการดำรงชีวิตจากการตระหนักถึง “ความมีอยู่” ของชีวิตและความตายด้วยความกล้าหาญ ไม่หลีกเลี่ยงความจริงที่ตนเองต้องเผชิญ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ภัทรภร รักเรียน. (2545). **ทฤษฎีละครแนวโสกนาฏกรรม ตั้งแต่สมัยกรีกจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 20**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] เจตนา นาควัชร. วิเคราะห์คำพิพากษาของ ชาติ กอบจิตติ, **โลกหนังสือ**. 5 : 27; กันยายน 2525.
- [3] นฤมิตร สอดสุข. อ่านสังคมผ่านวรรณกรรมของ ชาติ กอบจิตติ, **ถนนหนังสือ**. 1 : 86 – 91; กันยายน 2526.
- [4] นรจทร (นามแฝง). ช่างนักเรียน, **สู่นาคต**. 55 : 42 ; มีนาคม – เมษายน 2525.
- [5] อรพินท์ คำสอน. (2540). **สุนทรียศาสตร์แห่งความพ่ายแพ้ : การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายของกินเทอร์ กราสส์กับนวนิยายของชาติ กอบจิตติ**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] ชาติ กอบจิตติ. (2558). **เวลา** (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ : หอน.

- [7] สรณัฐ ไตลังคะ. (2560). ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. (2548). อ่านไม่เอาเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปานทิพย์ ประเสริฐสุข. (2524). ปรัชญาเอกซิสเตนเซียลลิสม์. กรุงเทพฯ : รามคำแหง.
- สมเกียรติ ตั้งนโม. (2553). สุนทรียภาพของโศกนาฏกรรม. วารสารวิจิตรศิลป์. 2(1), 1 – 16.
- อธิฐ รุ่งอรุณไทยกุล และคณะ. (2560). ศึกษาแนวคิดศีลธรรมนิยมที่ปรากฏในวรรณกรรม ของ ชาติโกบจิตติ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 9(3), 269 – 291.
- อภิรักษ์ ชัยปัญหา. (2555). จาก“จนตรอก”ถึง“ลัดดาแลนด์”: การนำเสนอแนวคิดเรื่องบ้านของคน ชายขอบ. วารสารภาษาและวรรณกรรมไทย. 2(1), 147 – 176.

การสร้างตัวละครเด็กพิเศษในวรรณกรรมเยาวชนเกาหลี ของลี ซัง กวอน และ อี ฮยอน โอ Creation of Special Children Characters in Korean Children's Literature

by Lee Sang Gwon and E Hyun Ho

ลิต้า เสินเจริญ^{1*} สมิตซ์ชาต พุมมา² และมานอช ดินลานสกูล³

Lita Senjaroen^{1*} Samithcha Pumma² and Manoch Dinlansakool³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์การสร้างตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนเกาหลี ของลี ซัง กวอน และ อี ฮยอน โอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ 1) ความเป็นมา ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร 2) กลวิธีการสร้างตัวละครเด็กพิเศษ 3) แนวทางการดูแลตัวละครเด็กพิเศษ ในเรื่องโลกใบเล็กของเด็กชายหนอน ของลี ซัง กวอน และเรื่องแบ ฮยอน จิน ออทิสติก น่องทอง ของอี ฮยอน โอ โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร โดยสรุปผลการศึกษา ไว้ดังนี้ 1) ความเป็นมาของตัวละคร พบ 2 ประเด็น ได้แก่ ครอบครัว และการศึกษา 2) ลักษณะของตัวละคร พบ 3 ประเด็น ได้แก่ รูปร่าง สติปัญญา และอารมณ์ 3) พฤติกรรมของตัวละคร พบ 3 ประเด็น ได้แก่ พฤติกรรมด้านสังคมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น พฤติกรรมด้านการสื่อสาร และพฤติกรรมด้านความสนใจ ส่วนกลวิธีการสร้างตัวละคร พบ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การสร้างตัวละครผ่านบทสนทนาของตัวละครอื่น ๆ และ 2) การสร้างตัวละครผ่านการบรรยายของผู้แต่ง และแนวทางการดูแลตัวละครเด็กพิเศษ พบ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านจิตใจ 2) ด้านการเข้าสังคม โดยผลการศึกษาดังกล่าวทำให้เห็นความสำคัญของการสร้างตัวละครเด็กพิเศษที่มีความโดดเด่นเกี่ยวกับออทิสติก เป็นการสร้างมิติใหม่ให้แก่ตัวละครเด็กพิเศษให้มีความสมจริง เสริมสร้างให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมและเข้าใจเด็กออทิสติก โดยผู้แต่งพยายามสร้างให้ตัวละครเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่อง เพราะผู้แต่งกำหนดให้ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินเรื่องและสร้างโครงเรื่อง อีกทั้งผู้แต่งไม่ได้ใส่ความเป็นตัวตนของนักเขียนลงไปในงาน เนื่องจากเป็นวรรณกรรมเยาวชนจึงจำเป็นต้องสร้างตัวละครให้มีความเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด เพื่อให้ตัวละครมีความโดดเด่นและน่าสนใจเหมาะกับเด็กและเยาวชน

คำสำคัญ : การสร้างตัวละคร เด็กพิเศษ วรรณกรรมเยาวชนเกาหลี

Abstract

This paper analyzed the creation of special children characters in Korean children's literature by Lee Sang Gwon and E Hyun Ho The objectives of the paper were to analyze 1)

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author: Tel. : 0862983116 E-mail address : litasen17@gmail.com

background, characteristics and behaviors of the characters, 2) techniques in creating special children characters, and 3) ideas in looking after these special children characters, in Lok Bai Lek Khong Dekchai Non by Lee Sang Gwon and Bae Hyong Jin Autistic Nong Thong by E Hyun Ho. A documentary research method was employed in the study. The study revealed the following findings. 1) For background of the characters, two topics were found – family and education. 2) For characteristics of the characters, three features were revealed–physical appearance, intelligence, and emotion. 3) For behaviors of the characters, three actions were found – social interaction, communication, and interests showing. With regard to the creation of special children characters, two techniques were indicated–through conversations among other characters and through authors’ descriptions. 3) Regarding ideas in looking after these special children characters, two ways were found- 1) mind and 2) socializing. The findings reflected the importance of the creation of autistic children characters. This was a new dimension that made the children characters more realistic. It also directed the readers to share the same feelings and understand autistic children. The authors tried to make the characters become a central part of the story because they viewed the characters as an important factor in the continuation of the story. In addition, the authors did not put their own selves in the works since they were childrens’ literature. It was essential to create the most natural characters in order to make them outstanding, interesting, and suitable to children and youths.

Keywords: creation of characters, special children, Korean children's literature

บทนำ

นวนิยายเกาหลี ถือเป็นบันเทิงคดีร้อยแก้วขนาดยาวรูปแบบหนึ่ง มีลักษณะคล้ายกับนวนิยายไทย ที่เขียนขึ้นจากรู้สึกประทับใจของผู้เขียน ทำให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์เพราะวิธีการ หรือเทคนิคของผู้เขียน [1] ดังนั้น นวนิยายเกาหลีจึงมีความโดดเด่นเฉพาะตัว เนื่องจากมีการนำเสนอเรื่องราวหลากหลายมุมมอง ตลอดจนองค์ประกอบของการเขียนที่มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งทั้งในด้านโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แนวคิดหรือแก่นเรื่อง ทั้งนี้นวนิยายเกาหลีจึงได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้อ่านเป็นอย่างมากและถูกเผยแพร่อย่างกว้างขวางโดยมีการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ รวมทั้งได้รับการแปลเป็นภาษาไทย เนื่องด้วยผู้เขียนมีการสร้างสรรค์งานเขียนให้มีเนื้อหาที่สะท้อนสภาพสังคมอย่างเด่นชัด รวมถึงยังมีการสร้างสรรค์งานเขียนให้มีเนื้อหาหลากหลายแนว ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักของพ่อ

ที่มีต่อลูก ได้แก่เรื่องกาชិโกกิ และนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กออทิสติก ได้แก่ เรื่องโลกใบเล็กของเด็กชายหนอน และเรื่อง แบ ฮยอง จิน ออทิสติกน่องทอง

กลวิธีการสร้างตัวละคร ถือเป็นสิ่งสำคัญของงานเขียนที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจองค์ประกอบของตัวละครได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ในการเขียนงานประพันธ์ไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองนั้น ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงลักษณะการสร้างตัวละคร ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้งานเขียนเกิดความน่าสนใจซึ่งลักษณะในการสร้างตัวละครผู้เขียนมักจะมีการสร้างตัวละครจากสามประการประกอบกัน คือ การเลือกประเภทของตัวละคร แนวการสร้างและวิธีการสร้างตัวละคร [2] องค์ประกอบทั้งสามประการนี้จะทำให้เห็นถึงมุมมองในด้านบุคลิกภาพทั้งลักษณะภายนอกและภายในของตัวละคร ลักษณะภายนอก เช่น รูปร่างหน้าตา กริยาท่าทาง ส่วนลักษณะภายใน เช่น ความคิด อารมณ์ความรู้สึก ทักษะคติ และความเชื่อ เป็นส่วนที่ทำให้ตัวละครมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันรวมไปถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ตัวละครแสดงออกมา ดังที่เถกิง พันธุ์เถกิงอมร [1] ได้กล่าวถึงการสร้างตัวละครไว้ว่า

ลำพังแก่นเรื่องที่ น่าสนใจและโครงเรื่องที่ น่าจับใจแต่ลำพัง ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เป็นนวนิยายหรือเรื่องสั้นที่ดีได้ การสร้างตัวละครอย่างมีประสิทธิภาพก็มีความจำเป็นเช่นกัน การสร้างตัวละครเป็นการนำเสนอผู้คนในวรรณกรรม ที่ทำให้ผู้คนเหล่านั้นมีชีวิตขึ้นมา แต่ผู้คนเหล่านั้นจะต้องมีใครคนใดคนหนึ่งหรือมีอาชีพใดอาชีพหนึ่ง นักเขียนจะสร้างผู้คนที่ เป็นตัวละครให้มีลักษณะนิสัยที่จะทำให้พวกเขาแตกต่างไปจากคนอื่น ๆ และมีชีวิตที่ผู้อ่านเห็นว่ามีความสมจริงอยู่มาก ตัวละครบางตัวเหมือนมีชีวิตจริงจนผู้อ่านรู้สึกผูกพัน หรือในทางกลับกันก็อาจจะผลัดใสอย่างรังเกียจได้เช่นกัน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การสร้างตัวละครมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์งานเขียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากตัวละครในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้งานเขียนเกิดความน่าสนใจและสามารถทำให้งานเขียนเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้นการสร้างตัวละครจึงถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่ ทำให้งานเขียนเกิดความสมบูรณ์และได้รับความนิยมนจากกลุ่มผู้อ่าน

เด็กพิเศษหรือเด็กออทิสติก ในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ได้รับการความนิยมและเป็นที่รู้จักกันมากจึงมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง นวนิยายเกาหลีเกี่ยวกับเด็กพิเศษหรือเด็กออทิสติกนั้นเป็นเรื่องราวของเด็กที่มีความผิดปกติทางด้านพัฒนาการโดยนวนิยายเกาหลีเกี่ยวกับเด็กพิเศษจึงมีความน่าสนใจเป็นอย่างมากในปัจจุบันเนื่องจากสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงบุคลิกลักษณะในด้านต่าง ๆ ของเด็กพิเศษได้เป็นอย่างดี และยังสามารถทำให้เข้าใจถึงการดูแลตลอดจนการอยู่ร่วมกันกับเด็กพิเศษ ซึ่งในปัจจุบันนวนิยายเกาหลีเกี่ยวกับเด็กพิเศษมีจำนวนหลายเรื่องด้วยกันที่ได้รับความนิยมในการอ่านจากกลุ่มเยาวชน ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาศึกษาด้วยกัน 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องโลกใบเล็กของเด็กชายหนอน และเรื่องแบ ฮยอง จิน ออทิสติกน่องทอง ซึ่งวรรณกรรมทั้ง 2 เรื่องนี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กพิเศษประเภทออทิสติกที่มีลักษณะผิดปกติทางด้านพัฒนาการอย่างเด่นชัด

ผู้วิจัยพบว่าวรรณกรรมเยาวชนเรื่องโลกใบเล็กของเด็กชายหนอน ของลี ซัง กวอน แบล อันตัน และเรื่องแบฮยอง จิน ออทิสติกน่องทอง ของอี ฮยอนโอ แบล อุไรวรรณ จิตเป็นธม เป็นวรรณกรรมเยาวชนที่ทำให้รู้จัก “ออทิสติก” มากยิ่งขึ้น ซึ่งพวกเขาไม่ใช่คนพิการ ไม่ใช่คนไร้ความสามารถหลายคนมีความเป็นอัจฉริยะ

ด้านต่าง ๆ ในตัวเองหากได้รับการดูแล อบรม เลี้ยงดูอย่างเหมาะสมพวกเขาก็จะสามารถเรียนรู้และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุขเหมือนคนทั่วไป การศึกษาครั้งนี้ ทำให้เข้าใจการสร้างตัวละครเอกที่มีลักษณะเป็นเด็กพิเศษ ซึ่งมีความผิดปกติทางด้านพัฒนาการ เช่น ด้านสังคมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านความสนใจ เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะของเด็กออทิสติก ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการสร้างตัวละครเด็กพิเศษโดยจะวิเคราะห์เฉพาะตัวละครเอก เพื่อจะได้ทราบถึงการสร้างตัวละครที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเยาวชน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยเริ่มด้วยการศึกษาตัวบทวรรณกรรมเยาวชนเรื่องโลกใบเล็กของเด็กชายหนอน ของ ลี ชัง กวอน แปลโดยอันตน ซึ่งตีพิมพ์ใน พ.ศ. 2548 และเรื่องแบ ฮยอน จิน ออทิสติกน่องทอง ของ อี ฮยอน โอ แปลโดยอุไรวรรณ จิตเป็นธม ตีพิมพ์ในพ.ศ. 2550 โดยวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้ 1) ขั้นรวบรวมข้อมูลศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชน ทฤษฎีองค์ประกอบของวรรณกรรม ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร ทฤษฎีกลวิธีการสร้างตัวละคร และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับออทิสติก ทฤษฎีจิตวิทยาเด็กพิเศษ ทฤษฎีออทิสติก 2) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยจะวิเคราะห์การสร้างตัวละครเด็กพิเศษในวรรณกรรมเยาวชนเกาหลี ของ ลี ชัง กวอน และอี ฮยอน โอ 3) ขั้นนำเสนอผลการศึกษา นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. การสร้างความเป็นมาของตัวละคร

การสร้างภูมิหลังของตัวละครซึ่ง จุนและตัวละครฮยอนจิน เป็นการปูพื้นให้ผู้อ่านเข้าใจที่มาของตัวละคร โดยมีการผูกเรื่องให้ครอบครัว และการศึกษามีส่วนในการเยียวยาหรือช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาให้ตัวละครมีสภาพจิตใจที่แข็งแรง มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ และมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น โดยการสร้างภูมิหลังมีการส่งเสริมให้ตัวละครช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งยังทำให้เห็นถึงมุมมองการดูแลเอาใจใส่เด็กพิเศษจากครอบครัว รวมถึงการได้รับการศึกษาจากโรงเรียน และนอกจากนี้ยังทำให้เห็นถึงความเป็นเด็กพิเศษ หรือบุคลิกเฉพาะของเด็กพิเศษแต่ละคนได้มากขึ้น โดยการสร้างตัวละครในประเด็นดังกล่าวซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของเสาวนุช ภูวนิชย์ [3] ที่กล่าวถึงตัวละครประเภทมองได้รอบด้าน ไว้ว่า เป็นตัวละครที่มีทั้งส่วนที่ดีและส่วนเสีย ตัวละครชนิดนี้มีแรงผลักดันทางใจ และเหตุผลในการกระทำมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม และอาจปรับตัวได้ ตัวละครที่มองได้รอบด้านเป็นตัวละครที่มีการพัฒนา คือ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านทัศนคติ จริยธรรม ความตั้งใจ เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ส่วนมากเกิดจากการค้นพบ หรือการเรียนรู้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ดำเนินไปและเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

2. กลวิธีการสร้างตัวละคร

กลวิธีการสร้างตัวละคร ผู้แต่งใช้วิธีการสร้างโดยสร้างผ่านบทสนทนาของตัวละครอื่น ๆ เพื่อที่จะทำให้เห็นบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของตัวละครได้อย่างเด่นชัด นอกจากนี้ผู้แต่งยังมีกลวิธีสร้างตัวละครผ่านการบรรยายของผู้แต่ง โดยผู้แต่งใช้วิธีการบรรยายโดยตรง เพื่อที่จะทำให้เห็นมุมมองต่าง ๆ ของตัวละครได้อย่างชัดเจน ซึ่งการสร้างตัวละครผ่านบทสนทนาของตัวละครอื่น ๆ และการสร้างตัวละครผ่านการบรรยายของผู้แต่งนั้นจะกำหนดให้ตัวละครมีความสำคัญมากกว่าโครงเรื่องเพราะถือว่าตัวละครเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในเรื่อง การสร้างตัวละครในลักษณะดังกล่าวนั้นเป็นการสร้างให้ตัวละครเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่องเพราะผู้แต่งกำหนดให้ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินเรื่อง โดยกลวิธีการสร้างตัวละครในประเด็นดังกล่าว มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสายทิพย์ นุกูลกิจ [4] ที่กล่าวถึงกลวิธีการสร้างตัวละครไว้ว่า สร้างตัวละครให้เป็นจุดศูนย์กลางของเรื่อง วิธีนี้ผู้แต่งจะกำหนดให้ตัวละครมี ความสำคัญมากกว่าโครงเรื่องเพราะถือว่าตัวละครเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือเป็นผู้ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในเรื่องขึ้น หรือกล่าวอีกอย่างได้ว่า ลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพของตัวละครเป็นตัวสร้างโครงเรื่อง

3. แนวทางการดูแลตัวละครเด็กพิเศษ

แนวทางการดูแลตัวละครเด็กพิเศษ ผู้แต่งใช้วิธีการสอดแทรกแนวทางการดูแลเด็กออทิสติก อย่างแนบเนียน และมีความโดดเด่นน่าสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้แต่งได้แฝงแนวทางการดูแลไว้ 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านจิตใจ และด้านสังคม โดยด้านจิตใจนั้นผู้แต่งได้แนะนำวิธีที่สามารถช่วยเหลือหรือเยียวยาจิตใจของเด็กออทิสติก คือ การพูดชื่นชมหรือพูดชมเชย การโอบกอด และการให้ความรักและความสนใจ ซึ่งวิธีเหล่านี้สามารถทำให้สภาพจิตใจของเด็กออทิสติกอยู่ในระดับดีและสามารถทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นได้ ส่วนด้านสังคมผู้แต่งได้แนะนำวิธีที่สามารถปรับพฤติกรรมของเด็กออทิสติกให้สามารถพึ่งพาตนเอง และสามารถอยู่ในสังคมได้ คือ การให้ผู้ปกครองฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน และการมีมนุษย์สัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งวิธีเหล่านี้จะสามารถทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นและส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่สามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันได้ และสามารถรู้จักการเข้าสังคมเหมือนเด็กปกติทั่วไป ซึ่งแนวทางการดูแลเด็กออทิสติกที่กล่าวมานี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของชูศักดิ์ จันทยานนท์ [5] ที่กล่าวถึงหลักการเลี้ยงดูเด็กออทิสติก ไว้ว่า 1.พัฒนาและช่วยเหลือเด็กให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ 2.ชมเชยและชื่นชมเมื่อเด็กมีการแสดงออกที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กรู้สึกว่ามีคุณค่า 3. สอนทักษะสังคมที่เหมาะสมแก่เด็ก เริ่มจากสอนมองสบตา สอนทักษะ การฟัง การเล่นเกมกลุ่ม การรอคอย พยายามพาลูกเข้าสู่สังคม และสอนในทุกขณะสถานการณ์นั้นอย่างเข้าใจ ใจเย็น และอดทน

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์สร้างตัวละครเด็กพิเศษในวรรณกรรมเยาวชนเกาหลี ของ ลี ชัง กวอน และอี ฮยอน โอ ตามจุดมุ่งหมายและวิธีในการศึกษาค้นคว้า สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ความเป็นมา ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร ในด้านความเป็นมาของตัวละคร พบว่า ผู้เขียนสร้างความเป็นมาของตัวละครเด็กพิเศษโดยมีการผูก

เรื่องให้ครอบครัวและการศึกษามีส่วนในการเยียวยาหรือช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาให้ตัวละครมีสภาพจิตใจมีพัฒนาการ และพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้ ส่วนด้านลักษณะของตัวละคร พบว่า ผู้เขียนสร้างตัวละครเด็กพิเศษให้มีรูปร่าง สติปัญญา และอารมณ์ได้เป็นอย่างดี จนทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นตัวตนของตัวละครได้อย่างเด่นชัด และยังทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงรูปร่าง สติปัญญา และอารมณ์ของตัวละครทั้ง 2 ตัวมากยิ่งขึ้น และด้านพฤติกรรมของตัวละคร พบว่า เด็กพิเศษหรือเด็กออทิสติกนั้นมีความบกพร่องทางพฤติกรรม โดยผู้เขียนใช้กลวิธีการสร้างตัวละครทั้ง 2 ตัว ให้มีพฤติกรรม 3 ด้าน คือ ด้านสังคมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ไม่มองหน้า ไม่สบตา ด้านการสื่อสาร เช่น พูดทวนคำ พูดติดขัด และด้านความสนใจที่มีลักษณะซ้ำ ๆ เช่น สนใจเฉพาะเรื่อง 2) กลวิธีการสร้างตัวละคร พบว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีการสร้างตัวละครโดย สร้างผ่านบทสนทนาของตัวละครอื่น ๆ ซึ่งจะใช้วิธีการสร้างแบบใช้บทสนทนาที่แสดงบุคลิกลักษณะนิสัยใจคอของตัวละคร บทสนทนาที่แสดงบุคลิกลักษณะอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร และบทสนทนาที่แสดงเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อที่จะให้เห็นบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของตัวละครได้อย่างเด่นชัด นอกจากนี้ผู้แต่งยังมีกลวิธีสร้างตัวละครผ่านการบรรยายของผู้แต่ง ซึ่งการสร้างผ่านการบรรยายนั้น ผู้แต่งใช้วิธีการบรรยายโดยตรง เพื่อที่จะให้เห็นมุมมองต่าง ๆ ของตัวละครได้อย่างชัดเจน 3) แนวทางการดูแลเด็กพิเศษ พบว่า ผู้เขียนใช้วิธีการสอดแทรกแนวทางในการดูแลเด็กออทิสติกอย่างแนบเนียน และมีความโดดเด่นน่าสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้แต่งได้แฝงแนวทางการดูแลไว้ 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านจิตใจ และด้านสังคม โดยด้านจิตใจนั้นผู้แต่งได้แนะนำวิธีที่สามารถช่วยเหลือหรือเยียวยาจิตใจของเด็กออทิสติก คือ การพูดชื่นชม หรือพูดชมเชย การโอบกอด และการให้ความรักและความสนใจ ส่วนด้านสังคม ผู้แต่งได้แนะนำวิธีที่สามารถปรับพฤติกรรมของเด็กออทิสติกให้สามารถพึ่งพาตนเอง และสามารถอยู่ในสังคมได้ คือ การให้ผู้ปกครองฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน และการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งวิธีเหล่านี้จะสามารถทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นและส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่สามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] เถลิง พันธุ์เกลิงอมร. (2541). **นวนิยายและเรื่องสั้น : การศึกษาเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์**. สงขลา : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- [2] วิภา กงกะนันท์. (2523). **วรรณคดีศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [3] เสาวนุช ภูวนิชย์. (2535). **พื้นฐานการอ่านออกเสียงและตีความหมาย**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- [4] สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- [5] ชูศักดิ์ จันทยานนท์ (2541). **แนวคิดการรวมตัวจัดตั้งองค์กรช่วยเหลือตนเองของผู้ปกครองบุคคลออทิสติก**. กรุงเทพฯ : ชมรมผู้ปกครองออทิสติก.
- ลี ชัง กวอน. (2548). **โลกใบเล็กของเด็กชายหนอน**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- อี ฮยอน โอ. (2550). **แบ ฮยอง จิน ออทิสติกน้องทอง**. กรุงเทพฯ : ส.ส.ท. เยวชน.

หญิงรักหญิงในนวนิยายรอรักเธอ ของคิลิน เอมอนันต์

Lesbians in rorrakter novel by Killin Emanan

สุนิสา ก้องตระการ^{1*} วราเมษ วัฒนไชย² และมานิช ดินลานสกุล³

Sunisa Kongtrakarn^{1*} Warames Wattanachai² and Manoch Dinllansakool³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหญิงรักหญิงในนวนิยายเรื่องรอรักเธอของคิลิน เอมอนันต์ โดยศึกษา 3 ประเด็น คือ นิยามของหญิงรักหญิง หญิงรักหญิงกับการพยายามต่อสู้เพื่อให้สังคมยอมรับ และ ภาพแทนหญิงรักหญิง ผลการศึกษาพบว่า นิยามของหญิงรักหญิงมีการนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศ ได้แก่ การ แต่งกาย กิริยา ท่าทาง การพูดจา โดยหญิงรักหญิงมีการแสดงออกในความปรารถนา ความสนใจและมีความ รื่นรมย์จากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงด้วยกันเท่านั้น ส่วนหญิงรักหญิงกับการพยายามต่อสู้เพื่อให้สังคม ยอมรับ พบว่าหญิงรักหญิงมีการต่อสู้กับความคาดหวังจากครอบครัวและต่อสู้กับอคติทางเพศ ที่มองว่าเพศมี เพียงเพศชายกับเพศหญิง หญิงรักหญิงจะได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีความคิดแบบคนรุ่นใหม่มองว่า เพศสามารถลื่นไถลได้ สำหรับภาพแทนหญิงรักหญิง พบว่าหญิงรักหญิงเป็นผู้หญิงที่เก่ง กล้า มีความเป็นผู้นำ และมีวิถีชีวิตเหมือนกับเพศอื่น เป็นการนำเสนอแนวคิดที่ว่าหญิงรักหญิงมีการใช้ชีวิต มีความรักไม่ต่างกับคู่รัก ชายหญิง ที่มีทั้งสุขทุกข์ปะปนกันไป และพยายามสร้างให้หญิงรักหญิงกล้าเปิดเผยตัวตนมากขึ้น

คำสำคัญ : หญิงรักหญิง นวนิยายรอรักเธอ คิลิน เอมอนันต์

Abstract

This research aims at investigating lesbians in Rorrakter Novel written by Killin Emanan in three issues: definitions of lesbians, lesbian and fighting in social context, and signature of lesbians. The research findings showed that lesbians are defined via sexual identity: dressing, manner, and speaking. They express wish, Interest, and happiness from only having sex with the same sex people. Moreover, the lesbians have been fighting with expectation of their families and sexual bias as it is believed that there are just only two genders: male and female. Lesbians are accepted by friends as they are new generation thinking that gender is flexible. Lesbians are intelligent, brave, have leadership and the same way of life as other. This presented the ideas that lesbians also survive and have love as other types of gender. They also have both sadness and happiness and try to encourage Therefore, it tried to encourage their confidence in more opening their conditions

Keyword: Lesbians, rorrakter novel, Killin Emanan

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ผศ.ดร., สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author : Tel : 0945824837. Email address : md0945824837@gmail.com

บทนำ

นวนิยายถือได้ว่าเป็นงานเขียนที่ถ่ายทอดผ่านความคิด จินตนาการ หรือเหตุการณ์ที่ผู้เขียนพบเจอ ทั้งเรื่องของคนใกล้ตัวและเรื่องที่สะท้อนสังคม ณ เวลานั้น มาเชื่อมโยงกับงานเขียน ทำให้ผู้อ่านสามารถตีความ โดยศึกษาชีวิตของตัวละครต่าง ๆ และวิเคราะห์สภาพสังคมผ่านนวนิยายได้ ปัจจุบันนวนิยายมีหลายประเภท ทั้งแนวสะท้อนสังคม แนวแฟนตาซี แนวทดลอง แนวพาฝัน แนวสืบสวนสอบสวน รวมถึงแนว Y ซึ่งเป็นงานเขียนรูปแบบใหม่ได้รับความนิยมในหมู่วัยรุ่น รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ [1] กล่าวว่า แนว Y คือ นิยายรักร่วมเพศ มี 2 แบบ คือ Yaoi นิยายชายรักชาย และ Yuri นิยายหญิงรักหญิง การสร้างนิยายแนวนี้ เป็นช่องทางของการประกาศตัวตนและทำให้เกิดชุมชนผู้นิยมเพศเดียวกัน ปัจจุบันมีนิยายประเภทนี้ออกมาหลากหลาย ทำให้กลุ่มคนหญิงรักหญิงกล้าแสดงออกและเปิดตัวกันมากกว่าในอดีต

ธเนศ วงศ์ยานนาวา [2] กล่าวว่า การจัดระเบียบทางความรู้และความคิดให้ รักร่วมเพศ เป็นเรื่องอัตลักษณ์เชื่อมโยงกับกลไกของการควบคุมเพศที่เชื่อมต่อเข้ากับอำนาจรัฐ เรื่องเพศไม่ได้เป็นเรื่องส่วนตัวตามความต้องการแบบพวกเสรีนิยม อิทธิพลทางความคิดที่เคร่งครัดต่อรักร่วมเพศแบบคริสต์ศาสนากะจายตัวไปพร้อมกับระบบอาณานิคม ด้วยอำนาจทางการเมืองทำให้อำนาจของคริสเตียนผิวขาวเปลี่ยนแปลงกรอบคิด เรื่องเพศของดินแดนอาณานิคม ส่วนประเทศที่ไม่เคยตกอยู่ใต้อาณานิคมก็ยังรับเอาแต่กรอบความคิดอันเคร่งครัดต้องห้ามเรื่องรักร่วมเพศไปใช้ด้วย เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงเพศเดียวกัน (lesbian) ในประเทศจีนเริ่มถูกควบคุมมากขึ้น ความอดทนต่อพฤติกรรมทางเพศระหว่างหญิงกับหญิงในประเทศจีน เป็นสิ่งที่พอจะยอมรับได้ ถ้าความสัมพันธ์นั้นไม่ได้เสื่อมเสียและบั่นทอนอำนาจผู้ชาย ในทำนองเดียวกับประเทศอินเดีย ความรักระหว่างหญิงกับหญิง เป็นสิ่งที่พบได้ในวรรณคดีและตำนานโบราณต่าง ๆ มากมาย และประเทศไทยในอดีตเคยปรากฏเรื่องราวเกี่ยวกับหญิงรักหญิงในรัชพระราชวัง ภายใต้คำว่า “เล่นเพื่อน” อเนก นาวิกมูล [3] กล่าวว่า คำว่า เล่นเพื่อน เป็นคำเก่า พจนานุกรมอธิบายว่าหมายถึงคบเพื่อนหญิงด้วยกันต่างซู้รัก ถ้าจะเทียบกับคำภาษาอังกฤษก็เท่ากับคำว่า เลสเบี้ยน หรือ Lesbian (มีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิง)

ที่ผ่านมางานวรรณกรรมที่นำเสนอกลุ่มรักเพศเดียวกัน พบว่าจะศึกษาตัวละครหญิงรักหญิงไว้จำนวนหนึ่ง เช่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ผู้หญิงเป็นหญิงรักหญิงในกรุงเทพมหานคร [4] การวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางเพศสภาพและพื้นที่ของหญิงรักหญิงในสื่อนวนิยาย [5] ภาพสะท้อนของหญิงรักหญิงผ่านนิตยสาร@tom actz [6] และเปรียบเทียบพฤติกรรมของหญิงรักหญิงและปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมหญิงรักหญิงในภาพยนตร์ไทย ยุโรปและอเมริกา [7] เป็นต้น จากการสำรวจงานวิจัยพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับหญิงรักหญิงในลักษณะของพฤติกรรม ภาพสะท้อน อัตลักษณ์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพศวิถีหญิงรักหญิง โดยอาจนำงานวิจัยเหล่านี้มาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาความแตกต่างและเหมือนกันในนวนิยายรักเธอ การศึกษาหญิงรักหญิงในนวนิยาย เรื่องรักเธอ ของคิลิน เอมอนันต์ เนื่องจากผู้วิจัยมีคำถามว่า หญิงรักหญิงที่ปรากฏในนวนิยายรักเธอมีอัตลักษณ์ การแสดงออกหรือการมีเพศสัมพันธ์อย่างไร หญิงรักหญิงต้องเจอกับอุปสรรคอะไรบ้าง และภาพแทนหญิงรักหญิงที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านงานเขียน อาจเป็นการตอกย้ำความหมายลงไปในกระบวนการนำเสนอ ซึ่งเป็นมุมมอง เหตุการณ์ที่พบเจอในสังคมหรือชีวิตประจำวัน ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของผู้เขียน อาจเป็นการผลิตซ้ำ เพื่อสร้างความหมาย และสร้างการยอมรับในสังคมรักเพศเดียวกัน

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษานวนิยายรกรักเธอ จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 รกรักเธอ (พ.ศ.2558. สะพาน. 372 หน้า) เล่มที่ 2 รกรักเธอ...อีกครั้ง (พ.ศ. 2558. สะพาน. 470 หน้า) เล่มที่ 3 รอ (กลับมา) รักเธอ...อีกครั้ง... (พ.ศ.2558. สะพาน. 230 หน้า) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศวิถี ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหญิงรักหญิง และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพแทน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์หญิงรักหญิงในนวนิยายรกรักเธอ ในประเด็นต่อไปนี้ 1. นิยามของหญิงรักหญิง 2. หญิงรักหญิงกับการพยายามต่อสู้เพื่อให้สังคมยอมรับ และ 3. ภาพแทนหญิงรักหญิงโดยนำเสนอในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. นิยามของหญิงรักหญิง

นิยามของหญิงรักหญิงในนวนิยายรกรักเธอ มีการนิยามผ่านตัวละครทั้งการแสดงออก การใช้ชีวิต ซึ่งในนวนิยายปรากฏการนิยามใน 3 ลักษณะ คือ การนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศ การนิยามผ่านการแสดงออกในความปรารถนาและความสนใจเพศหญิงเพศด้วยกัน และการนิยามผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงด้วยกัน โดยนิยามของหญิงรักหญิงที่ปรากฏเด่นชัด คือ การนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศ และการนิยามผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงด้วยกัน ดังนี้

1.1 การนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศ

การนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มรักเพศเดียวกัน อัตลักษณ์ทางเพศในที่นี้ คือ การแต่งกาย กิริยา ท่าทาง นิสัย รวมถึงกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ในสถานที่ที่มีกลุ่มรสนิยมเหมือนกัน ในนวนิยายรกรักเธอ ปรากฏการนิยามตนเองตามอัตลักษณ์ทางเพศผ่านตัวละครหญิงรักหญิงที่มีวิถีทางเพศแบบเลสเบี้ยน คือ ผู้หญิงกับผู้หญิงและทอมกับดี้ ดังนี้

ตัวละครหญิงรักหญิงที่มีวิถีทางเพศแบบผู้หญิงกับผู้หญิง จะมีการแสดงออกอัตลักษณ์ทางเพศโดยนำเสนอผ่านการแต่งกาย ใฝ่ผมยาว เหมือนกับผู้หญิงทั่วไป โดยนำเสนอผ่านคู่รักสองคู่ คือ ตัวละครนิคกี้กับแพร์ และเชียวกับแซนดี้ ดังตัวอย่าง

แล้วผู้หญิงผมยาวที่สวมเสื้อยืดสีขาวก็กลับมาพร้อมแว่นสายตาแฟชั่นทรงย้อนยุค มันมีอะไรที่ขัดแย้งกับบุคลิกโดยรวมของเธอนิดหน่อย เพราะเลนส์ของแว่นทำให้แสงหักเหพอจะพรางพลังเสน่ห์จากสายตาเธอไปได้บ้าง อย่างน้อยเวลาเธอจ้องใครหรือมองอะไรก็จะได้ไม่ช้ดนักเพราะมีแว่นช่วยบัง [8]

ตัวละครนิคกี้เป็นผู้หญิงที่แต่งกายเสื้อยืดธรรมดาไม่มีรสนิยมในเรื่องของแฟชั่นเหมือนกับผู้หญิงทั่วไป เพียงแต่เขาไม่ได้ชอบหรือรักคนต่างเพศ นอกจากนี้ตัวละครของแซนดี้กับเชียวมีลักษณะการแต่งกายแบบผู้หญิงทั่วไป คือใส่เสื้อคอเต่า กางเกงยีนส์ ดังตัวอย่าง

“เดี๋ยวคุณแต่งตัวเหมือนฉันไปหน่อยไหม?” แซนดี้เดินตาม มายืนมองจากประตูห้องแต่งตัว เธอใส่เสื้อรัดรูปแขนเว้าคอเต่าสีดำกับกางเกงยีนส์แบบเนื้อสีน้ำเงินเข้ม ที่จริงเธอไม่ต้องมายืนประกาศเรือนร่างยั่วอารมณ์ใคร ๆ ฉันก็ได้ เพราะบอกตามตรงฉันไม่กล้ามองเธอเลย

“ฉันใส่ก่อนคุณ ฉันใส่ชุดนี้ตั้งแต่เช้าแล้วและฉันก็เพิ่งกลับมาจากไปหาหมอ ฉันไม่มีเวลาจะแซนดี้” ในกระจกสะท้อนภาพตัวฉันเองใส่กางเกงผ้าสียีนส์กับเสื้อคอเต่ากันหนาวแขนยาวสีดำ [9]

ตัวละครหญิงรักหญิงคู่นี้แต่งกายด้วยเสื้อคอเต่าและกางเกงยีนส์ที่มีลักษณะคล้ายกัน การแต่งกายเช่นนี้ก็เหมือนกับผู้หญิงทั่วไป ที่แต่งกายแบบสบาย ๆ ด้วยความที่ทั้งคู่เป็นคู่รักกันจึงอาจเกิดความคิดที่ว่า แต่งตัวเหมือนกัน เพื่อให้ทุกคนรู้ว่ามีความสัมพันธ์กันมากกว่าเพื่อน ในปัจจุบันคู่รักต่างเพศหลายคู่ก็มีการแสดงออกความเป็นเจ้าของด้วยการใส่เสื้อคู่ หรือใส่เสื้อไปในทางเดียวกัน ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของคนที่มีความรัก

การนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศของตัวละครหญิงรักหญิงที่มีวิถีทางเพศทอม ดี ในส่วนของตัวละครทอม จะมีการแสดงออกในอัตลักษณ์ทางเพศในแบบสาวห้าวทอมบอย และตัวละครที่เป็นดี จะเป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่มีความอ่อนโยน หน้าตาดี เป็นลูกครึ่ง โดยนำเสนอผ่านมุมมองของเพื่อนในกลุ่ม ดังตัวอย่าง

“แอมมีหน้าหยก” เป็นฉายาของผู้เล่นตำแหน่งเอสทิมชาติบาสเกตบอลหญิง ซึ่งคนคิดฉายานี้ก็คือแฟนเพื่อนที่หายลับไปกับสังคมเมืองกรุง แอมมีมีชื่อเสียงในกลุ่มหญิงสาวทั่วประเทศแบบ ที่เรียกได้ว่าโด่งดังระดับมีแฟนเพจหลายแสนคน แข่งทีมชาตินัด ไหนก็มีถ่ายทอดสดลีลาห่มสุดตัวของทีมเธอ โดยที่กล้องจะซูมไปที่ผิวใสเนื้อห่อหุ้มให้สาว ๆ ได้กรี๊ดกันหน้าจอ นัดไหนแข่งขัน ฉันทกับจ๊อบต้องไปเป็นตากล้องยืนถ่ายรูปเพื่อนรับเหรียญจากนายกเทศบาลจังหวัด นัดไหนแข่งแพ้กลับมา ฉันทก็จะได้ข่าวจากน้องชายว่าเห็นพี่แอมมีเพื่อนเจปไปโชว์หล่อในผับแถวมหาวิทยาลัยในเมือง ก็ไม่แปลกถ้าคนหน้าตาดี มีความสามารถจะมีคนมารักมาชอบเยอะ [8]

ตัวละครที่เป็นทอมจะมีความเป็นผู้ชาย มีบุคลิกเหมือนผู้ชาย ดูจากการที่เขาได้รับโอกาสให้เป็นเอสทิมชาติบาสเกตบอลหญิง และการเล่นกีฬาบาสต้องมีความแข็งแรง ร่างกายกำยำ สามารถเข้าปะทะกับผู้เล่นได้ ด้วยความที่เป็นทอมก็จะมีสาว ๆ มาติดหรือชอบเป็นจำนวนมาก บวกกับเป็นนักกีฬาที่หน้าตาดีและมีชื่อเสียง ทำให้เขามีเสน่ห์ในหมู่สาว ๆ ผู้แต่งจึงนำเสนอความเป็นทอมผ่านความสามารถของตัวละคร ส่วนตัวละครที่เป็นดี ก็จะมีบุคลิกเหมือนผู้หญิงทั่วไป ที่หน้าตาดี อ่อนโยน มีความใจอ่อน และให้อภัยคนรักของเขาเสมอ ดังตัวอย่าง

แต่น้ำตาลกลับไม่เห็นประโยชน์ในข้อนั้น เพราะทันทีที่สาวลูกครึ่งรู้ว่าคนรักมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการนอกใจ เธอก็เลือกเรียนด้านไอทีแบบไม่บอก แอมมีและเก่งจนไปถึงขั้นติดตาม เป้าหมายได้ถึงทุกพิภพบนโลก ภายใต้กฎแห่งการคบกันข้อเดียว คือแอมมีต้องพกโทรศัพท์ติดตัวเสมอและต้องเปิดเครื่องตลอด เวลา นั้นทำให้คนหน้าหยกวิ่งมาหาแฟนจ๊อบอยู่เนือง ๆ แล้วขอใช้ โทรศัพท์บ้านบ้าง ให้พาไปเลือกโทรศัพท์ใหม่บ้าง ตอนนี้นั้นน่าจะมีซิมเบอร์โทรศัพท์เกินสิบเบอร์แล้วละ “คู่นี้คงเลิกกันยาก นิสัยแอมมีขี้เหมา พอ ๆ กับที่น้ำตาล ขี้ใจอ่อนนั่นล่ะ” ฉันทให้ความเห็น “ฉันทเข้าใจทั้งคู่นะ” [8]

ตัวละครที่เป็นดีมักเป็นฝ่ายตาม มีความระแวงคนรักที่เป็นทอม เนื่องจากคนรักของเธอนอกใจเขาบ่อย จึงทำให้เขาคิดวิธีต่าง ๆ เพื่อจับผิดแฟนตัวเอง แต่เมื่อแฟนนอกใจหรือจับได้ก็จะใจอ่อนและให้อภัยโดยง่าย ในนวนิยายได้สะท้อนความเป็นทอมที่เจ้าชู้ เอาใจเก่ง มีเสน่ห์ต่อผู้หญิงมีนิสัยคล้ายผู้ชาย และความเป็นดีที่ใจอ่อนรักเดียวไม่นอกใจ เหมือนกับผู้หญิงที่รักคนรักด้วยใจจริง

จากการวิเคราะห์การนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศของหญิงรักหญิง แสดงให้เห็นว่าผู้แต่งนำเสนอตัวละครหญิงรักหญิง คือ เลสเบี้ยน ในสองลักษณะคือ ผู้หญิงกับผู้หญิงและทอมกับดี โดยผู้หญิงกับผู้หญิงจะมีอัตลักษณ์ทางเพศ เช่น การแต่งตัว ท่าทาง กิริยา การพูดจา รวมถึงนิสัยไม่ต่างจากผู้หญิงที่รักต่างเพศ ทอมกับดี ในส่วนของทอมจะถูกสร้างให้เป็นภาพของความเจ้าชู้ มีลักษณะคล้ายกับผู้ชาย มีความห้าว แข็งแรง และมีเสน่ห์ต่อผู้หญิง และดี จะเป็นผู้หญิงอ่อนโยน อ่อนไหว รักเดียวใจเดียว จะเห็นได้ว่าอัตลักษณ์ทางเพศในนวนิยาย

นิยายเรื่องนี้ ไม่ได้เป็นไปตามลักษณะทางชีวภาพ ที่มักจะเข้าใจกันว่าโดยพื้นฐานแล้วเพศ มีเพียงสองเพศเท่านั้น คือ เพศชาย และเพศหญิง แต่ปัจจุบันสังคมมีการเปิดกว้างมากขึ้น จึงไม่สามารถละเลยเพศใดเพศหนึ่งได้ ความเป็นหญิง ความเป็นชาย สามารถเปลี่ยนแปลงได้ อุตลักษณ์ทางเพศไม่ใช่สิ่งที่คงที่ตายตัว และแต่ละสังคมก็มีความหลากหลายและซับซ้อน จึงเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดการประกอบสร้างทางเพศตามลักษณะวัฒนธรรม เพศจึงมีความหลากหลายมากขึ้นในสังคม อย่างไรก็ตามผู้แต่งต้องการนำเสนอว่าหญิงรักหญิงมีอัตลักษณ์ทางเพศเหมือนกับผู้หญิงทั่วไป สะท้อนให้เห็นว่าการเป็นหญิงรักหญิงไม่ใช่เรื่องที่แปลก แต่ให้มองว่าเป็นเรื่องปกติ

1.2 การนิยามผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงด้วยกัน

การนิยามผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงด้วยกัน คือ การที่ผู้หญิงมีอารมณ์ทางเพศกับผู้หญิงด้วยกัน ทั้งการกอด จูบซึ่งนำไปสู่การที่ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงด้วยกัน บทบาทการมีเพศสัมพันธ์หญิงรักหญิง คือ มีบทบาทรุก เป็นผู้กระทำโดยจะใช้นิ้วสอดใส่อวัยวะเพศหญิง และบทบาทรับผู้ถูกกระทำ เรียกได้ว่าคนหนึ่งจะเป็นฝ่ายรุก คนหนึ่งเป็นฝ่ายรับ ในนวนิยายรักเธอ พบว่าความสัมพันธ์ทางเพศที่เป็นฝ่ายรับและฝ่ายรุกของตัวละครนั้น ไม่ได้แบ่งแยกชัดเจนว่าใครจะรับหรือรุก แต่จะสลับกัน ตามภาวะอารมณ์ความต้องการของตัวละคร โดยเฉพาะถ้าอยู่ในอารมณ์หึงหวงมักมีความเร่าร้อนและรุนแรง ได้ปรากฏผ่านตัวละคร 2 คู่ คือ นิคก็กับแพร และเซียกับแซนดี้ ดังนี้

การบรรยายจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศของนิคก็-แพร คือ การมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รัก และแสดงออกถึงความรู้สึกพึงพอใจต่ออีกฝ่าย เป็นการปลดปล่อยอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อกัน ซึ่งเป็นการบรรยายลักษณะความสัมพันธ์ทางเพศแบบเปิดเผยว่าทั้งสองสลับกันรุกและรับ กล่าวถึงเพศสัมพันธ์ที่ใช้นิ้วสอดอวัยวะเพศหญิง ความว่า

นิคก็ค่อย ๆ ใช้เวลากับบริเวณหว่างขาของฉันทันอย่างแสนหาจนขาฉันทันเริ่มอ่อนแรงที่จะยืนลงไปเรื่อย ๆ พร้อมกับที่ลิ้นของเธอค่อย ขยับเลื่อนขึ้นลงเข้าออกอย่างต่อเนื่อง ฉันทันเริ่มครวญครางชื่อเธอ ออกมาจนมันแทบจะกลายเป็นการร้องตะโกน และเมื่อคนที่อยู่ด้านล่างเริ่มแรงในจุดที่ใกล้จะสุดคล้ายจะแก้งให้ฉันทันยิ่งพลุ่งพล่านเพราะอาการเร่า ๆ อยากถึงจุดหมาย เสียงครางจากลำคอของฉันทันก็แหบหายไปด้วยอาการหอบหายใจถี่ แล้วฉันทันก็รู้สึกถูกนิ้วมือของคนตรงหน้ารูดลึกลงที่ส่วนล่างอย่างรวดเร็ว เราต่างก็ผลัดกันรูดรับจนหอบโหวกกันทั้งคู่ และมันก็เป็นการเล่นรักแบบฉบับของฉันทันกับนิคก็จริง ๆ เพราะเราไม่ได้นับว่ามันกี่ครั้ง แต่มันต่อเนื่องจนแสงอาทิตย์แรกของวันใหม่สว่างให้เห็นพร้อมกับ อาการเพลียระบบทั่วทั้งร่างกายในวันต่อมาฉันทันคิดว่าได้ฝากรอย จากปากและเล็บไว้บนร่างขาบางที่กำลังนอนกอดอยู่นี้ไปหลาย รอยเลยทีเดียว [8]

การมีเพศสัมพันธ์ของนิคก็กับแพร เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากความรัก ความต้องการของทั้งสองคน การกระทำดังกล่าวเป็นการตอบสนองความต้องการทางจิตใจและร่างกาย ถือเป็นกิจกรรมที่เพิ่มความสุขให้กับคู่รักหญิงรักหญิง คู่ของเซียกับแซนดี้ ก็มีความสัมพันธ์ทางเพศ คือ การมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ตัวเองรัก โดยจะสลับกันเล่าโลม เพื่อเป็นฝ่ายรับและฝ่ายรุก ในนวนิยายตัวละครเซียจะเป็นฝ่ายรุกเนื่องจากเธอเกิดอารมณ์หึงหวงคนรักของเธอคือแซนดี้ เพราะแซนดี้ดันมีคลิปลูดยกกับสาวคนอื่น ทำให้แซนดี้โกรธจึงกระทำลงไปด้วยความรุนแรงและถือเป็นการลงโทษ ความว่า

ถ้านี่คือการเอาคืน...เธอทำได้สาสมมาก

เขยเร่งความแรงของการเสียดสีระหว่างนิ้วเธอที่ขยับเข้าออก ร่องเนื้อภายในตัวฉันอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันปากของเธอ และมืออีกข้างก็ยังไล่คลื่อนอยู่บริเวณหน้าอกซึ่งตอนนี้มันแดงไปหมด เพราะแรงบีบและรอยขบ ร้างของฉันท่อย ๆ แอ่นขึ้นเพราะ รู้สึกราวกับว่ามีเข็มเป็นร้อยเล่มทิ่มอยู่ทั่ว ความเสียวปลาบว้าง ผ่านขึ้นมาตั้งแต่ปลายขาจนถึงหน้าอกที่ผู้หญิงผมประบ่าสีดำกำลังบิดจับ เมื่อหมดความอายฉันทก็ปล่อยให้ร่างกายเป็นไปตามขีดจำกัดของการถูกระตุ้น ฉันทปล่อยให้ผู้หญิงตรงหน้าได้ฉันทใน แบบที่เธอต้องการ [9]

การมีเพศสัมพันธ์ของหญิงรักหญิง คือ มีการใช้นิ้วเป็นสอดใส่อวัยวะเพศอีกฝ่ายเพื่อให้การมีเพศสัมพันธ์ถึงจุดที่ต้องการ มีการทั้งบทบาทรุกและรับ แต่ไม่ได้แบ่งชัดเจนว่าฝ่ายใดจะเป็นรุกหรือรับ ซึ่งแตกต่างจากรักต่างเพศที่มีบทบาททางเพศชัดเจนว่าผู้ชายจะเป็นฝ่ายรุก และผู้หญิงเป็นฝ่ายรับ หากมองในมุมของชายรักชาย ส่วนใหญ่คนที่มีความเป็นชายมากกว่าจะเป็นฝ่ายรุก และคนที่มีความเป็นหญิงจะเป็นฝ่ายรับ

การวิเคราะห์การนิยามผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงด้วยกัน เป็นการนำเสนอแนวคิดที่แท้จริงแล้ว หญิงรักหญิงมีความรู้สึกทางเพศ ไม่ต่างจากชายหญิงทั่วไปที่มีความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งการมีความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ย่อมมาจากความต้องการทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ยังทำให้เห็นว่าการบรรยายฉากพฤติกรรมทางเพศที่ชัดเจน ซึ่งในนวนิยายมีการนำเสนออธิบายฉากบนเตียงอย่างเปิดเผย ไม่ได้มองว่าแปลกประหลาดหรือผิดปกติ และเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องมีเพศสัมพันธ์ การที่นวนิยายนำเสนอฉากการมีเพศสัมพันธ์ได้อย่างลึกซึ้ง ถือเป็นจุดขายของนวนิยายแนว Y ซึ่งทำให้ผู้อ่านติดตามและสนใจเรื่องราวมากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์นิยามของหญิงรักหญิงนั้นจะเป็นลักษณะความหมายที่เกิดจากความคิด การกำหนดหรือให้คุณค่าความหมายหญิงรักหญิงของตัวละครนั้น ๆ ที่มากำหนดตัวเอง และต้องการถ่ายทอดความหมายนี้ไปยังสังคมหรือคนรอบข้างเพื่อให้รับรู้ความหมายที่ตนเองต้องการนำเสนอผ่านการนิยามผ่านอัตลักษณ์ทางเพศ ได้แก่ การแต่งกาย กิริยา ท่าทาง โดยอัตลักษณ์ทางเพศของหญิงรักหญิงที่ปรากฏในนวนิยายผู้แต่งสร้างให้หญิงรักหญิงเหมือนกับผู้หญิงทั่วไป เพื่อเสนอว่าหญิงรักหญิงไม่ได้แปลกหรือแตกต่างจากคนอื่น โดยมีการแสดงออกในความปรารถนาความสนใจและการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงด้วยกันเท่านั้น ซึ่งตัวละครจะนำเสนอออกมาตามเพศวิถีของตนเอง ซึ่งตรงข้ามกับเพศทางชีวภาพหรือตามสรีระ และความหมายของหญิงรักหญิงที่นำเสนอออกมานั้น อาจอยู่ภายใต้ความคิดของสังคมในการกำหนดความหมายนั้น เพราะเพศวิถีถือเป็นความสัมพันธ์ทางสังคม ไม่หยุดนิ่งและตายตัว เปลี่ยนไปตามสภาพทางสังคมวัฒนธรรม

2. หญิงรักหญิงกับการพยายามต่อสู้เพื่อให้สังคมยอมรับในนวนิยายรักเธอ

สังคมในอดีตมักมองว่า มนุษย์เราเกิดมาีสองเพศเท่านั้น คือ เพศชายและเพศหญิงตามลักษณะทางชีวภาพ บทบาทหน้าที่แบ่งชัดเจน เช่น ผู้ชายทำงานนอกบ้านหาเลี้ยงครอบครัว ส่วนผู้หญิงเป็นแม่บ้านทำหน้าที่ดูแลลูก และกิจการงานบ้านทุกอย่าง และมองว่าคนที่รักชอบเพศเดียวกัน ผิดแปลก ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ต้องหลบ ๆ ซ่อน ๆ อยู่ในพื้นที่ของตนเอง แต่สังคมไทยในปัจจุบันเปิดกว้างต่อกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศมากกว่าในอดีต เช่น เกย์ เลสเบี้ยน ไบเซ็กชวล คนข้ามเพศ สามารถใช้ชีวิตอย่างเปิดเผยได้มากขึ้น แต่ถ้ามองตามหลักความจริงแล้ว สังคมไทยโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว ยังไม่เปิดกว้างในเรื่องเพศเท่าที่ควร เรามักจะเห็นพ่อแม่ รับไม่ได้กับการที่ลูกรักเพศเดียวกัน บางครอบครัวไม่ยอมรับถึงขั้นไล่ลูกออกจากบ้าน ทำให้เกิด

ช่องว่างระหว่างคนรักเพศเดียวกันกับครอบครัว ในนวนิยายรอรักเธอได้นำเสนอหญิงรักหญิงกับการต่อสู้กับบริบททางสังคม โดยมีปัจจัยของครอบครัวเป็นหลักในการใช้ชีวิตของตัวละครหญิงรักหญิง ได้แก่ การต่อสู้กับความคาดหวังจากครอบครัว การต่อสู้กับอคติทางเพศ และการได้รับการยอมรับ ซึ่งหญิงรักหญิงกับการพยายามต่อสู้เพื่อให้สังคมยอมรับ ประเด็นหลักคือการต่อสู้กับความคาดหวังของครอบครัว เพราะครอบครัวจะคาดหวังให้ลูกแต่งงานมีครอบครัว มีทายาทสืบสกุล ดังตัวอย่าง

“เซอร์ไพรส์” มาร์คโผล่มาจากไหนไม่รู้ เขายิ้มกว้างและรีบพาฉันตรงไปหาคุณย่าที่ไม่ได้เจอกันมา 2 ปีกว่า หัวใจของฉันกำลังเต้นแรงขึ้น สัญชาตญาณบางอย่างทำให้ฉันอยากจะถอย แต่มันก็ไม่ทันแล้ว เพราะทันทีที่ฉันตกท้ายกลุ่มอาวุโสเสร็จมาร์ค ก็นั่งลงคุกเข่าต่อหน้าฉันและผู้ที่ร้ายล้อมตรึงนั้น.. ฉันกำลังจะหันหลังหนีก่อนที่จะทันได้พูดอะไรออกมา แต่มือ เล็ก ๆ อัน แก่ชราผู้หญิงที่ฉันเคารพรักก็แตะไหล่ฉันไว้ก่อนจะเงยหน้ามองมาด้วยสายตาแห่งความหวัง “ทำเพื่อย่านะ แล้วฉันได้แต่ยืนตัวแข็งไปทันที

ฉันรู้สึกว่าคุณบังคับให้ฉันอยู่ในที่มีแต่เพียงลำพังโดยที่ใครบางคนกำลังยึดเย็ดสวมวัตถุชิ้นเล็กเข้ามาที่นิ้วมือข้างซ้ายซึ่งตอนนี้มันไร้ความรู้สึกไปแล้ว [9]

เซียต้องแต่งงานตามความต้องการของผู้ใหญ่ ถึงแม้ฝ่ายหญิงจะรักกับผู้หญิงมาก่อนคือแซนดี้ แต่เมื่อครอบครัว โดยเฉพาะย่าของเธอต้องการเช่นนั้น เขาก็ต้องจำยอม ตอกย้ำความคิดของคนรุ่นเก่าที่ยากให้ลูกหลานตัวเองแต่งงานมีครอบครัว มีลูกอย่างสมบูรณ์ ทำให้การแต่งงานไม่ได้เกิดจากความรัก แต่เมื่อแต่งงานกันแล้ว ก็หนีไม่พ้นการมีเพศสัมพันธ์ และมีลูกด้วยกัน อาจเรียกได้ว่าเป็น ไบเช็กซวล เพราะไบเช็กซวล ไม่ได้หมายถึงความรักความชอบเพียงอย่างเดียว ยังรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ด้วย การที่นวนิยายสร้างให้ตัวละครหญิงที่รักหญิงด้วยกัน จำเป็นต้องไปมีความสัมพันธ์กับผู้ชายทำให้เห็นว่าในนวนิยายรอรักเธอมีการผลิตซ้ำวาทกรรมที่ว่าผู้หญิงต้องรักหรือแต่งงานกับผู้ชาย แต่ในขณะเดียวกันก็ได้สร้างวาทกรรมใหม่คือ ผู้หญิงสามารถรักชอบ ผู้หญิงด้วยกันได้ โดยมองว่าความรักเป็นเรื่องของความรู้สึกและระสนิยมส่วนบุคคล ปัจจัยหลักที่ทำให้เซียแต่งงาน คือ ย่าของเธอ ที่มองว่าคนที่แต่งงานกับหลานตัวเองต้องเป็นคนที่ดี ฐานะมั่นคง สามารถดูแลครอบครัวได้ แต่ไม่ได้นึกถึงความรู้สึกของหลานตัวเองว่ารู้สึกอย่างไร ผู้ใหญ่มักมองว่าแต่งงานไปก็รักกันไปเอง ซึ่งมันคือความคิดแบบก่อน ปัจจุบันการบังคับให้แต่งงานไม่มีใครยินยอม แต่งกันโดยที่ไม่รักอย่างไร้ไปกันไม่รอด เกิดปัญหาตามมาทีหลัง

การต่อสู้กับความคาดหวังจากครอบครัวในนวนิยายรอรักเธอ ผู้เขียนได้เสนอแนวคิดที่ว่าแรงกดดันที่สำคัญ คือ ครอบครัว เพราะครอบครัวถือเป็นปัจจัยหลักในช่วยการตัดสินใจหรือกำหนดชีวิตของตัวละครในเรื่อง เช่น การบังคับให้แต่งงานกับคนที่ไม่รัก เพื่อความสมบูรณ์แบบว่าอยากให้ลูกหลานแต่งงานมีครอบครัวตามความคิดแบบเก่า คือ แต่งกันไปก็รักกันไปเอง โดยไม่คำนึงถึงจิตใจ ความรู้สึกของคนที่ถูกบังคับ หรือผลกระทบที่ตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการเลิกรา การทะเลาะกันของสามีภรรยา จะเห็นได้ว่าครอบครัวเป็นจุดสำคัญทำให้เกิดความพลิกผันในชีวิตของตัวละครหญิงรักหญิง

จากการวิเคราะห์หญิงรักหญิงกับการพยายามต่อสู้เพื่อให้สังคมยอมรับ แสดงให้เห็นว่าหญิงรักหญิงต้องต่อสู้กับความคาดหวังจากครอบครัว ซึ่งเป็นข้อกำหนดอย่างหนึ่งที่ต้องปฏิบัติตาม ค่านิยมของสังคมไม่สามารถเปลี่ยนรสนิยมทางเพศได้ ไม่ว่าจะแต่งงานกับผู้ชาย ความเป็นหญิงรักหญิงยังคงอยู่ และตัวละครกล้าที่จะยืนยันตัวตนในการเป็นหญิงรักหญิง หญิงรักหญิงจะได้รับการยอมรับในกลุ่มคนบางกลุ่ม เช่น กลุ่มเพื่อนคนทั่วไปที่มีช่วงอายุใกล้เคียงกัน มีความเป็นสมัยใหม่ เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของรสนิยมทางเพศ ส่วนครอบครัวยังไม่สนับสนุนในเรื่องนี้ ซึ่งถือเป็นความคิดของคนรุ่นเก่า ด้วยหลักที่ว่าเกิดมาเป็นผู้หญิงก็ต้องทำตัว

ให้สอดคล้องกับเพศทางชีวภาพของตนเอง คือ ผู้หญิงที่เป็นแม่บ้านแม่เรือน รักนวลสงวนตัว รักหรือชอบผู้ชาย แต่ในนวนิยายได้สร้างให้ผู้หญิง เลือกที่จะรักหรือชอบใครได้ตามความรู้สึกข้างใน หรือตามวิถีทางเพศของตนเองจึงเป็นความคิดของคนรุ่นใหม่ที่มองว่าเรื่องเพศสามารถสั่นไหวไปตามสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปตามโลกาภิวัตน์

3. ภาพแทนหญิงรักหญิงในนวนิยายรอรักเธอ

ภาพแทนหญิงรักหญิงในนวนิยายรอรักเธอ เป็นภาพแทนที่ถ่ายทอดผ่านนวนิยายทั้งความหมาย กระบวนการคิด ภาษา และเชื่อมโยงถึงเหตุการณ์หรือจินตนาการของผู้แต่ง ภาพแทนจึงไม่ได้เป็นเรื่องจริงแต่อาจเป็นความคิด ทศนคติของกลุ่มคนที่ต้องการนำเสนอสิ่งต่าง ๆ ออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งในนวนิยายรอรักเธอปรากฏภาพแทน 3 ลักษณะคือ หญิงรักหญิงเป็นผู้หญิงเก่ง หญิงรักหญิงมีวิถีชีวิตเหมือนกับเพศอื่นและหญิงรักหญิงกล้าเปิดเผยตัวตน โดยลักษณะภาพแทนที่เด่นชัด คือ หญิงรักหญิงเป็นผู้หญิงเก่ง ผู้หญิงที่มีความคิด ความสามารถที่หลากหลาย มีลักษณะความเป็นหญิงที่สมัยใหม่ มีความกล้า มั่นใจ และช่วยเหลือตัวเองได้โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งผู้ชาย ปัจจุบันผู้หญิงมีบทบาทในสังคมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาที่ดี เป็นผู้นำหรือนักธุรกิจ ก็สามารถเป็นได้ ซึ่งต่างจากสมัยก่อนที่ผู้หญิงไม่ค่อยได้รับโอกาสให้แสดงออกหรือเข้าสังคม เพราะในอดีตผู้หญิงที่ดีต้องอยู่กับैयाเฝ้ากับเรือน ดูแลสามีและเป็นแม่บ้าน แต่ในนวนิยายรอรักเธอ นำเสนอภาพผู้หญิงที่มีความกล้ามั่นใจ มีการศึกษาที่ดี มีความเป็นผู้นำ รู้จักบริหารธุรกิจ เห็นได้จากตัวละครหญิงรักหญิง ดังตัวอย่าง

วันหนึ่งขณะที่เรากำลังนั่งในหอประชุมประจำจังหวัดเพื่อรอดูการแสดงของมหาวิทยาลัยที่มี นิคก็ เป็นตัวชูโรง ผลงานของเธอและคณะช่วงหลังนั้นเริ่มเป็นที่รู้จักในกลุ่มแสงสีภายนอก เพราะกลุ่มนิคก็ได้ไปทำกิจกรรมทางการตลาดเพื่อตอบแทนสังคมให้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อหนึ่งแล้วประสบความสำเร็จ พวกเธอเลยมีงานพิเศษเข้ามาเรื่อย ๆ แล้วก็มียาร์ตี้ไม่ได้หยุด ฉันไม่สามารถห้ามคนรักไม่ให้เติบโตจากงานที่เธอถนัดได้ เธอก้าวสู่เส้นทางนี้ด้วยทักษะของเธอมาแต่ไหนแต่ไร เมื่อเธอทำได้ฉันก็ได้แต่ยินดีด้วย [8]

การที่คนคนหนึ่งจะโดดเด่น มีคนชื่นชมได้ ต้องเริ่มมาจากความกล้า และความมั่นใจในตัวเอง การที่ตัวละครนิคก็ได้เป็นถึงดารามหาวิทยาลัย เป็นคนที่นักศึกษาต่างรู้จักในนามของผู้หญิงที่สวย เก่ง ครบเครื่องทั้งการแสดง ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาใฝ่ฝันมาตั้งแต่เด็ก และการเข้าสังคม ถือได้ว่าเป็นภาพของผู้หญิงยุคใหม่ที่ผู้เขียนถ่ายทอดผ่านตัวละครได้อย่างชัดเจน ซึ่งต่างจากสมัยก่อนที่ผู้หญิงต้องเป็นกุลสตรี เรียบร้อย ไม่กล้าที่ทำตามใจตนเอง แต่ในนวนิยายถือว่าผู้หญิงตัวละครหลักที่ทำให้เกิดเรื่องราวและเป็นการลุกขึ้นมาต่อสู้กับความคิดแบบเก่าที่ว่า ผู้หญิงต้องอยู่ภายใต้อำนาจผู้ชาย

นอกจากความกล้าความมั่นใจแล้ว คุณสมบัติอย่างหนึ่งของผู้หญิงสมัยใหม่ คือ การมีการศึกษาดี เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาสังคมให้คนเป็นคนมีคุณภาพ มีคุณธรรม กล่าวคือ การศึกษาช่วยสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ สร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย และถือเป็นใบเบิกทางให้เรามีอนาคตที่ดีในวันข้างหน้า ซึ่งในนวนิยายรอรักเธอ นำเสนอภาพผู้หญิงที่มีการศึกษาดี ดังอย่าง

ผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นจุดเริ่มจริง ๆ ของเส้นทางชีวิตของแต่ละคน ฉันกับนิคก็เรียนต่อที่มหาวิทยาลัยรัฐที่มีชื่อเสียงประจำจังหวัดแต่คนละคณะ เธอบอกว่าถ้าเธอเบื่อจะทำเรื่องย้ายมาเรียน

ด้วยกันกับฉัน ซึ่งความต่างระหว่างคณะนิเทศที่เธออยู่กับคณะบริหารธุรกิจที่ฉันอยู่ทำให้ฉันรู้แกใจว่า มันจะไม่มีทางเกิดขึ้น และเธอก็รู้เหมือนที่ฉันรู้ว่าเธออยู่ตรงนั้นก็เหมาะสมดีแล้ว [8]

ตัวละครนิคกี้และแพร์ เรียนต่อในระดับปริญญาตรี โดยนิคกี้เรียนคณะนิเทศศาสตร์ ส่วนแพร์เรียนคณะบริหารธุรกิจ ถึงแม้จะคณะต่างกันแต่ก็อยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าตัวละครมีความคิดว่าการศึกษาศาสนาทำให้คนเรามีชีวิตที่ดีได้ ซึ่งนิคกี้ก็เลือกเรียนในสิ่งที่ตนถนัด และแพร์ก็เรียนด้านบริหาร เพื่อไปต่อยอดกิจการที่บ้าน นอกจากแพร์ นิคกี้แล้ว คู่ของแอมมีกับน้ำตาลที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเช่นกัน ดังตัวอย่าง

แอมมีกับน้ำตาลเป็นคู่ที่มีระยะห่างของความสัมพันธ์เยอะที่สุด เพื่อนทอมหน้าหยกได้โควตาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านกีฬาและได้รับคัดเลือกเข้าฝึกร่วมทีมชาติทันที ในขณะที่แม่สาวลูกครึ่งอย่างน้ำตาลต้องต่อสู้กับครอบครัวที่วางแผนให้เธอกลับไปอยู่บ้านเกิดที่อเมริกาแล้วศึกษาปริญญาตรีต่อที่นั่น [8]

แอมมีใช้ความสามารถที่ตัวเองมีตั้งแต่วัยมัธยม คือ การเป็นนักกีฬาบาสเก็ตบอลของโรงเรียน เพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จนได้รับคัดเลือกเป็นนักกีฬาทีมชาติ ส่วนน้ำตาลแฟนสาวของเขาก็กลับไปศึกษาปริญญาตรีที่อเมริก้าบ้านเกิดของเขา เพราะครอบครัวอยากให้กลับไปอยู่ด้วย เห็นได้ว่าตัวละครในนวนิยายเป็นตัวละครที่ถูกสร้างให้มีการศึกษา เพราะการมีความรู้ถือเป็นทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี และชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยสอนให้คนโตทางความคิด มีวุฒิภาวะมากขึ้น นอกจากตัวละครจะมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว ในนวนิยายเรื่องนี้ยังเขียนให้ผู้หญิงมีการศึกษาที่สูงกว่านั้น คือ การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และเป็นการศึกษาต่อต่างประเทศ ดังตัวอย่าง “ฉันชื่อทราย เป็นนักศึกษาปริญญาโทที่มาอาศัยอยู่ ณ กรุงลอนดอนประเทศอังกฤษเข้าปีที่สอง” [9]

ทราย หรือแซนดี้ ตัวละครหญิงที่ศึกษาในระดับปริญญาโทต่างประเทศ ซึ่งเป็นประเทศที่ตั้งในการศึกษา คือ ประเทศอังกฤษ ในนวนิยายเรื่องนี้เล็งเห็นและให้ความสำคัญกับผู้หญิงในด้านการศึกษา เพราะการศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมคนให้มีความคิดและทำในสิ่งควรทำ ในอดีตคนที่ได้รับการศึกษามักเป็นผู้ชาย ด้วยค่านิยมที่ว่าผู้ชายเป็นคนที่เหมาะสมในการดูแลครอบครัว จึงมีการศึกษาติดตัว ส่วนผู้หญิงจะไม่ได้มีโอกาสทางการศึกษา ถ้ามีโอกาสก็มักจะเป็นสตรีชั้นสูง ของเจ้านาย แต่หากเป็นสตรีชาวบ้าน แทบจะไม่มีโอกาสเลย การศึกษาอบรมไม่ว่าจากราชสำนักหรือครอบครัว มีหลักเกณฑ์อย่างเดียวยคือ เน้นด้านของการบ้าน เช่น กิริยามารยาท การประกอบอาหาร การเรียนถือเป็นเรื่องรองเท่านั้น จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างอดีตกับปัจจุบัน เพราะปัจจุบัน ผู้หญิงทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม และนักสตรีนิยมเคยต่อสู้อย่างจริงจัง ทำให้ผู้หญิงในยุคนี้ได้รับสิทธิของตัวเองมากขึ้น ทั้งสิทธิในการดูแลลูก สิทธิในการทำงานรวมถึงการมีสิทธิในการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

นอกจากนี้นวนิยายรอรักเธอยังนำเสนอภาพผู้หญิงเก่งที่สามารถมีบทบาทเท่าเทียมกับผู้ชาย โดยเฉพาะการเป็นผู้นำ การเป็นผู้นำที่ดีต้องมีความเสียสละเพราะเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างนักศึกษา และอาจารย์ รวมถึงยังมีหน้าที่ช่วยผลักดัน ส่งเสริมนโยบายที่มีประโยชน์ให้สังคมภายในมหาวิทยาลัย ผู้ที่เป็นประธานนักศึกษาจะต้องมีสมาธิในการทำงานเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องควบคุมและดูแลอย่างทั่วถึง ดังเช่นตัวละครในนวนิยายรอรักเธอ ที่ผู้หญิงสามารถเป็นผู้นำของนักศึกษาได้ ดังตัวอย่าง “ผ่านชีวิตปี 1 ไปฉันกับนิคกี้ก็เริ่มจะเคยชินกับตารางเวลาที่ไม่ตรงกันของแต่ละคน ฉันได้รับเลือกให้เป็นประธานรุ่น มีจีบเป็นเลขา ฯ คูใจ” [8]

การได้รับเลือกให้เป็นประธานรุ่น เป็นผู้นำของคนอื่นแสดงให้เห็นว่าตัวละครหญิงคนนี้ได้ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน และรุ่นพี่ ให้เป็นตัวแทนในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ของคณะและมหาวิทยาลัย ในฐานะประธานรุ่นต้องกล้าตัดสินใจและดูแลจัดการงานต่าง ๆ ที่รับมอบหมายอย่างเต็มที่

ปัจจุบันผู้หญิงเราดูแลตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งผู้ชาย เป็นผู้หญิงที่สามารถดูแลตัวเองและครอบครัวได้ เรามักเห็นผู้หญิงยุคใหม่เป็นเจ้าของธุรกิจ เป็นคนที่ต้องดูแลคนอื่นหลายคน นั่นคือ คนงานหรือลูกจ้าง คนจะเป็นเจ้าของธุรกิจต้องมีลักษณะท่าทาง หน้าตา การแต่งกาย และการวางตัวที่ทำให้เกิดความศรัทธาและน่าเชื่อถือ ในขณะที่เดียวกันควรจะมีเฉลียวฉลาดและไหวพริบในการดำเนินธุรกิจ กล้าเสี่ยงในการลงทุน และกล้าตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

ฉันกลับมาช่วยที่บ้านดูแลกิจการร้านโชห่วยขนาด 3 คูหา หน้าโรงเรียนหญิงประจำจังหวัดตามทีใคร ๆ ก็คาดการณไว้ แต่เพราะฉันไม่อยากเหงา บ้า เพ้อ พึ่งชานอยู่คนเดียวเลยเสนอให้ เปิดอีก 1 คูหา แล้วทำร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่รับถ่ายเอกสาร บัณฑิตงานแบบเป็นกิจจะลักษณะ ปากกับมาจึงออกทุนแล้วให้ฉันจัดการควบคุมบริหารโดยไม่ถามไถ่อะไรสักคำ ผลลัพธ์ก็คือ มันไปได้สวยจนต้องเพิ่มที่นั่งชั้นสองเพื่อรองรับเด็กนักเรียนที่ติดเกมทั้งหลายให้มาเล่นกันได้ครบทั้งแก๊ง [8]

แพรวตัวละครหญิงในนวนิยายพอเรียนจบ ก็รับช่วงกิจการต่อจากครอบครัว ซึ่งเป็นด้านที่เข้าถนัด เนื่องจากเขาจบเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจมา จึงไม่อยากที่จะลงมือทำ นอกจากรับช่วงต่อแล้ว เขายังเล็งเห็นช่องทางในการทำงานอีกหนึ่งรูปแบบคือร้านอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นความคิดที่ดี เพราะสถานที่ใกล้โรงเรียน สามารถดึงดูดเด็ก ๆ ให้เข้าร้านได้ เห็นได้ว่าแพรวเป็นคนที่ยกล้าเสี่ยงที่ทำไมในสิ่งที่คิด ซึ่งเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของนักธุรกิจ ที่ไม่ใช่แค่คิด แต่ต้องลงมือทำมันด้วย โดยทั่วไปเรามักจะเห็นเจ้าของธุรกิจเป็นผู้ชาย คอยดูแลงาน แต่ในนวนิยายถือได้ว่าเป็นการตอบโต้ความคิดที่ว่าผู้ชายต้องเป็นหัวหน้าครอบครัวได้

การวิเคราะห์ภาพแทนหญิงรักหญิงที่เป็นหญิงเก๋ ให้แนวคิดที่ว่า ผู้หญิงยุคใหม่ มีความกล้า และมั่นใจที่จะแสดงออกในสิ่งที่ตนเองชอบหรือถนัด ทั้งการเป็นดาวมหาวิทยาลัย การเป็นตัวแทนในมหาวิทยาลัย ในการออกสังคม ในนวนิยายเรื่องนี้ได้นำเสนอภาพผู้หญิงที่มีการศึกษาที่ดี มีความเป็นผู้นำ และยังเป็นนักธุรกิจ ซึ่งหากมองย้อนกลับไปในสมัยก่อนภาพเหล่านี้จะไม่ปรากฏให้เห็นในสังคม เนื่องจากผู้หญิงจะถูกกดทับด้วยอำนาจของผู้ชายที่เป็นใหญ่หรือที่เรียกว่า ระบบปิตาธิปไตย ในขณะนั้นค่านิยมของชายเป็นใหญ่กว่าหญิง หรือความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ บทบาทของบิดาในเรื่องความเป็นใหญ่ หรือการตัดสินใจต่าง ๆ ในครอบครัว เช่น เรื่องการศึกษา อาชีพ หรือการเลือกคู่ จะขึ้นอยู่กับบิดาเป็นสำคัญ เพราะผู้ชายเป็นผู้นำ เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว โดยนวนิยายรักเธอสามารถตอบโต้ความคิดดังกล่าวได้ ดังนั้นภาพแทนสมัยใหม่ของหญิงรักหญิง จึงเป็นการสร้างความหมายในเชิงบวกให้กับหญิงรักหญิง ว่ามีความสามารถ เป็นคนเก๋ ฉลาด มีการศึกษาที่ดี และเรื่องการเป็นหญิงรักหญิงเป็นเรื่องของรสนิยมไม่เกี่ยวกับการศึกษา หรือความเก๋

จากการวิเคราะห์ภาพแทนหญิงรักหญิงในนวนิยายรักเธอ ภาพแทนที่น่าเสนอผ่าน นวนิยายเรื่องนี้จะเป็นไปในทางบวก ได้แก่ หญิงรักหญิงเป็นผู้หญิงเก๋ หญิงรักหญิงมีวิถีชีวิตเหมือนกับเพศอื่นและหญิงรักหญิงกล้าเปิดเผยตัวตน ภาพของหญิงเก๋ก็เป็นในรูปแบบของผู้หญิงที่มีความสามารถ มีการศึกษาที่ดี เป็นผู้นำ และเจ้าของธุรกิจ เป็นการตอกย้ำความเป็นหญิงสมัยใหม่ที่สามารถทำทุกอย่างได้เท่าเทียมกับเพศชาย เพราะในอดีตมักมองผู้หญิงว่าอ่อนแอ และต้องอยู่ภายใต้การดูแลของผู้ชายเท่านั้น แต่นวนิยายเรื่องนี้ได้สร้างภาพให้ผู้หญิงมีตัวตนมากขึ้น หญิงรักหญิงมีวิถีชีวิตเหมือนกับเพศอื่น สร้างชุดความคิดที่ว่าหญิงรักหญิงก็มีชีวิต มีความรักเหมือนกับคู่รักชายหญิง มีทั้งเรื่องราวที่สุขและทุกข์ปะปนกันไป ถึงแม้ความรักจะมีอุปสรรค มีเรื่องของความหึงหวง แต่ที่สุดแล้วเป็นความรักที่มั่นคงต่อกัน ตอบโต้ความคิดแบบเก่าที่ว่าความรักแบบเพศ

เดียวกันไม่ต่างกัน เป็นเพียงแคความรักจอมปลอม และหญิงรักหญิงกล้าเปิดเผยตัวตน ในนวนิยายสร้างให้หญิงรักหญิงกล้าที่จะพูดเรื่องเพศ บอกความรู้สึกของตนเอง โดยไม่ได้มองว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม แต่กลับกลายเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับในสังคมของเพื่อน ดังนั้นนวนิยายเรื่องนี้จึงเป็นภาพของหญิงรักหญิงที่มีความธรรมดา เป็นผู้หญิงที่มีความสามารถ เก่ง มีความรัก ได้เหมือนกับผู้หญิงทั่วไป เป็นการเสนอความคิดว่าหญิงรักหญิงก็คือคนปกติธรรมดาทั่วไป

การศึกษานวนิยายรอรักเธอ ผู้วิจัยพบว่าเพศวิถีหญิงรักหญิง แสดงให้เห็นการนำเสนอภาพด้านบวกให้กับหญิงรักหญิงเป็นคนปกติ มีการใช้ชีวิตไม่ต่างกับคนทั่วไป อัตลักษณ์ทางเพศ เช่น การแต่งกาย ท่าทาง กิริยา รวมถึงนิสัยไม่ต่างจากผู้หญิงรักต่างเพศ ความปรารถนา ความสนใจทางเพศ ก็แสดงออกชัดเจนว่าชอบผู้หญิงด้วยกันและมีความต้องการทางเพศไม่ต่างจากคู่รักหญิงชาย ความเป็นหญิงรักหญิงคือตัวตนที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ ถึงแม้สังคมก็คือครอบครัวจะไม่เปิดรับ หรือสนับสนุน ด้วยความคิดแบบเก่าที่ต่อต้านความเป็นหญิงรักหญิง นอกจากนี้นวนิยายได้สร้างชุดความคิดใหม่มาต่อต้านก็คือการนำเสนอให้เห็นถึงภาพหญิงรักหญิงที่ดีในสายตาสาธารณชน เช่น การเป็นหญิงเกย์ที่มีความกล้ามั่นใจ มีการศึกษาและเป็นผู้มีผู้นำ การเป็นหญิงรักหญิงที่มีวิถีชีวิตความรัก ความมั่นคงกับคนรัก และการเป็นหญิงที่กล้าเปิดเผยรสนิยมทางเพศ เพื่อให้สังคมเข้าใจตัวตนของหญิงรักหญิงมากขึ้น

ความโดดเด่นของนวนิยายรอรักเธอ คือ การสร้างตัวละครหญิงรักหญิงให้เป็นคนธรรมดา รักได้ โกรธเป็น อาจเป็นตัวแทนความรักของหญิงรักหญิงที่มีทั้งความสุข และทุกข์ ไม่ต่างกับรักต่างเพศ สร้างให้หญิงรักหญิงเป็นคนปกติ มีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป การเป็นหญิงรักหญิงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือรักษาหายได้ เพราะเป็นความรู้สึกภายในจิตใจและรสนิยมของบุคคล

การแสดงออกถึงรสนิยมทางเพศในยุคนี้มีมากกว่าเพศชายและเพศหญิง โดยเรื่องของความหลากหลายทางเพศ เช่น หญิงรักหญิง หอมกบฏ ถือเป็นเรื่องที่น่าสนใจและถูกพูดถึงในสังคมปัจจุบัน การเปิดเผยและการแสดงออกตามเพศวิถีของคู่รักหญิงรักหญิง เกิดขึ้นมากมายในสังคม ความรักในรูปแบบนี้ไม่ได้ผิด หรือสร้างความเดือดร้อนให้ใคร ในทางกลับกันความรักเป็นสิ่งสวยงาม ไม่ว่าเพศใดก็สามารถมีความรักได้ แต่เมื่อพูดถึงการยอมรับในประเทศไทย เสียงส่วนใหญ่ให้การยอมรับ แต่หากพูดถึงเรื่องของกฎหมายประเทศไทยเราล้าหลังกว่าต่างประเทศ เพราะบางประเทศให้การยอมรับทั้งการกระทำและมีข้อกฎหมายเพื่อแสดงถึงความเท่าเทียมทางเพศ เช่น ประเทศเนเธอร์แลนด์ ถือเป็นประเทศแรกที่อนุญาตให้คู่รักเพศเดียวกันสามารถสมรสกันได้อย่างถูกกฎหมาย และต่อมาก็มีอีกหลายประเทศที่ออกกฎหมายในลักษณะนี้ ประเทศไทยควรลดค่านิยมทางเพศแบบเก่า คือ ความรักมีเพียงคู่รักชายกับหญิง แต่ต้องแสดงถึงการยอมรับความหลากหลายทางเพศอย่างจริงจัง ในนวนิยายเรื่องนี้เป็นตัวแทนในการบอกเล่าเรื่องราวของหญิงรักหญิงว่าการเป็นหญิงรักหญิงก็คือผู้หญิงทั่วไป ยังมีความเป็นผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่ง ไม่ได้ผิดปกติหรือแปลกประหลาดไปจากคนอื่น สังคมควรยอมรับและให้พื้นที่ในสังคมกับคนรักเพศเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาหญิงรักหญิงในนวนิยายรอรักเธอ ของคิลิน เอมอนันต์ แสดงให้เห็นว่าหญิงรักหญิง คือ ความรักรุ่นอย่างหนึ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดความเชื่อเรื่องเพศโดยถูกกำหนดว่ามีเพศชายกับเพศหญิง ซึ่งเป็นเพศทางชีวภาพ แต่นวนิยายตอกย้ำให้เห็นว่ารสนิยมทางเพศเป็นเรื่องของความรู้สึก การแสดงออกตามวิถีทางเพศก็เป็นเรื่องของรสนิยมของบุคคล การเป็นหญิงรักหญิงไม่ได้สร้างความเดือดร้อนต่อสังคม เหมือนกับความคิดของคนทั่วไปที่ยังมองว่าไม่ดี ไม่ได้ทำหน้าที่ไปตามเพศทางธรรมชาติ คือ เมื่อเป็นผู้หญิงก็ต้องมีความ

หญิง เป็นแม่ศรีเรือน เป็นภรรยาที่ดีของสามี แต่ตัวละครหญิงรักหญิงในนวนิยายเรื่องนี้ถูกสร้างให้ทำหน้าที่อีก
อย่างได้ดีไม่แพ้กัน คือ มีความเป็นผู้นำที่ดี เป็นลูกที่ดี มีการศึกษา และยังเสนอว่าคนรักเพศเดียวกันเป็นเรื่อง
ธรรมดา ความรักไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศ ทุกคนสามารถมีความรักกับเพศเดียวกันได้ หญิงรักหญิงมีความรักได้
โกรธเป็น อาจเป็นตัวแทนความรักของหญิงรักหญิงที่มีทั้งความสุข และทุกข์ ไม่ต่างกับรักต่างเพศ สร้างให้
หญิงรักหญิงเป็นคนปกติ มีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป การเป็นหญิงรักหญิงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือรักษาหาย
ได้ ดังนั้นนวนิยายจึงเป็นแนวทางในการแสดงตัวตนของหญิงรักหญิง เพื่อให้สังคมรับรู้ถึงมุมมอง การยอมรับ
และลดอคติทางเพศวิถีต่อหญิงรักหญิง ให้ได้รับการยอมรับและเปิดเผยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2560). **อำนาจวรรณกรรม Gen Z**. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- [2] ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2556). **เพศ : จากธรรมชาติ สู่จริยธรรม จนถึงสุนทรียะ**. กรุงเทพฯ : สมมติ.
- [3] อนเนก นาวิกมูล. (2547). **หญิงสาวสยาม**. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- [4] ธันนิกันต์ สูญสันภัย. (2546). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ผู้หญิงเป็นหญิงรักหญิงในกรุงเทพมหานคร**.
วิทยานิพนธ์มานุษยวิทยามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [5] จุฑามาศ ไชยมงคล. (2555). **การวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางเพศสภาพและพื้นที่ของหญิงรักหญิงในสื่อ
นวนิยาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [6] อารยา ศิริพยัคฆ์. (2557). **ศึกษาภาพสะท้อนของหญิงรักหญิงผ่านนิตยสาร@tom actz**.
วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [7] ขวัญดาว สุขสมัย. (2557). **การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมหญิงรักหญิงในภาพยนตร์ของ
ไทย ยุโรป และอเมริกา**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- [8] คิลิน. (2558). **รอรักเธอ**. เพชรบูรณ์ : สะพาน
- [9] คิลิน. (2558). **รอรักเธอ...อีกครั้ง**. เพชรบูรณ์ : สะพาน

จินตภาพในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ
ของวีรพร นิติประภา

Images in the Buddhist Era with Memories of Memories of Black Rose Cat
by Veeraporn Nitiprapha

สุกานดา เกื้อนัย^{1*} มาโนช ดินลานสกุล² และวราเมษ วัฒนไชย³

Sukanda Kueanuy^{1*} Manoch Dinllansakool² and Warames Wattanachai³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจินตภาพที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ ของวีรพร นิติประภา โดยการนำเสนอผลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายเรื่องนี้สร้างจินตภาพผ่านการใช้กลวิธีด้านภาษา 2 ประการ ได้แก่ 1) จินตภาพผ่านการใช้ถ้อยคำ คือ การซ้ำคำ เพื่อเน้นย้ำอารมณ์ ความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจ และไล่ระดับจากมากไปหาน้อย การเล่นอักษร ใช้คำวิเศษณ์กับคำกริยาเพื่อแสดงลักษณะอาการการเคลื่อนไหวของธรรมชาติ ใช้สระเสียงสั้นเพื่อทำให้เกิดความรู้สึกเร่งรีบ และใช้สระเสียงยาวเพื่ออธิบายถึงการเคลื่อนไหวที่เนิบช้า 2) จินตภาพผ่านการใช้ภาพพจน์ ได้แก่ ภาพพจน์บุคลาธิษฐานควบคู่กับ อติพจน์ ภาพพจน์อติพจน์ควบคู่กับบุคลาธิษฐาน ภาพพจน์อุปมา และภาพพจน์อติพจน์ ด้วยความโดดเด่นของภาษาผนวกกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่นำเสนอความทรงจำมาเล่าผ่านตัวละครที่เชื่อมโยงกันหมด ทำให้นวนิยายเรื่องนี้เต็มไปด้วยอารมณ์ ความรู้สึก สะท้อนภาพของความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนพึงมี และภาพของการเป็นมนุษย์แต่ไร้ซึ่งจิตใจ

คำสำคัญ : จินตภาพ อารมณ์ ความรู้สึก

Abstract

This research article aims to study images which expresses emotion, feelings in the novels of "Buddhist Era with Memories of Memories of Black Rose Cat by Veeraporn Nitiprapha. The descriptive analysis was used to present the results. The results of the study were found that the novel used imagery through the use of 2 language strategies namely rhetoric in terms of repeated words to focus on insight emotion and feelings and developed from most to least; in terms of alphabetical playing : the use of adverbs with verbs to express natural movement by using short vowels to stimulate the feelings and using long vowels to explain the slow movement 2) imagery use such as personification imagery parallel with hyperbole. Hyperbole

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ผศ. ดร.สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 9000

³ อ.สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 9000

*Corresponding author: Tel: 0801462609. E-mail address: sugar_writer@outlook.co.th

imagery parallel with personification. Simile imagery. And hyperbole imagery. The outstanding of the language adds up with various stories which displayed the memories narrating all through connected characters make the novels full with emotions, feelings, reflections of what human being should have and what heartless human beings are like.

Keywords : Images, emotion, feelings

บทนำ

วรรณกรรมเป็นงานสร้างสรรค์ที่ผ่านการเรียงร้อยตัวอักษรเพื่อทำหน้าที่สื่อสารกับผู้อ่าน เป็นงานที่ต้องใช้อารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการในการเขียน นวนิยายจัดได้ว่าเป็นวรรณกรรมรูปแบบหนึ่งที่ได้รับ ความนิยมเป็นอย่างมากตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นวนิยายแต่ละประเภทล้วนมีเสน่ห์ที่แตกต่างออกไป นอกจากนี้ยังมีนวนิยายที่ผู้ประพันธ์สร้างสรรค์ขึ้นมาแล้วทำให้ผู้อ่านรับรู้ภาวะอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร อันเป็นอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อออกมา ส่งผลให้เกิดการกระทบภาวะอารมณ์ ความรู้สึกทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการเห็นภาพต่าง ๆ ขึ้นภายในจิตใจและส่งผลให้คล้อยตามไปกับเหตุการณ์ ต่าง ๆ ภายในเรื่อง สิ่งนี้เรียกว่า “จินตภาพ” ซึ่งทำให้นวนิยายเรื่องนั้น ๆ มีความโดดเด่น อีกทั้งนวนิยายที่มีการใช้จินตภาพถือว่าผู้ประพันธ์มีความคิดสร้างสรรค์ มีความประณีตในการใช้ถ้อยคำภาษา

กุหลาบ มลลิกะมาส [1] ได้ให้ความหมายของจินตภาพ คือ ภาพในจิต หรือ จินตภาพ (Image) คือ ภาพที่บังเกิดขึ้นในความรู้สึกของเราตามที่เรามีประสบการณ์มา โดยทั่วไป คำนี้หมายถึง ภาพที่ปรากฏใน จินตนาการตามที่เคยประสบผ่านพบมา ภาพในจิตหรือจินตภาพนี้เป็นภาพที่เห็นด้วยใจคิด ด้วยความรู้สึก (mental pictures) เช่นเดียวกับ ยูวพาส์ ซัยคิลป์วัฒนา [2] ที่มีความเห็นสอดคล้องว่า กระบวนจินตภาพ (Imagery) คือ ภาษาที่ถ่ายทอดประสบการณ์ออกมา เป็นภาพหรือการรับรู้ในโนคติ ทำให้อ่านมองเห็นและ รู้สึกเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ตามที่กล่าวถึงได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรูป รส กลิ่น สี เสียง สัมผัส ความรู้สึก และการ เคลื่อนไหว ดังนั้น คำที่สามารถใช้บอกถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มองเห็นหรือบอกให้อ่านเกิดความรู้สึกทางประสาท สัมผัสต่าง ๆ ในโนคติได้ถือเป็นภาพลักษณ์ (Image) ในทางวรรณคดีทั้งสิ้น เช่นเดียวกับ ทองสุข เกตุโรจน์ [3] ได้ให้ความหมายของจินตภาพสอดคล้องกับ กุหลาบ มลลิกะมาส และยูวพาส์ ซัยคิลป์วัฒนา ดังนี้ จินต ภาพ คือ ภาพที่สร้างขึ้นจากคำด้วยชั้นเชิงด้านภาษาที่เต็มไปด้วยความสร้างสรรค์ สร้างความประหลาดใจ ให้อ่านอยู่ตลอดเวลา อารมณ์ ความรู้สึกที่ถ่ายทอดออกมาทำงานกับความรู้สึกของผู้อ่านได้อย่างสมบูรณ์ สงสาร เศร้า เจ็บปวด ไปกับตัวละครทั้งหลาย เหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาจินตภาพในนวนิยายเรื่อง “พุทธศักราชอัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ” ของวีรพร นิติประภา

วิธีการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะจินตภาพที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกในนวนิยายเรื่องพุทธศักราช อัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ ของวีรพร นิติประภา ฉบับตีพิมพ์ครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2559 จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มติชน โดยวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้ 1) ขั้นรวบรวมข้อมูล ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจินตภาพ กลวิธีต่าง ๆ ด้านการประพันธ์ และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก ทฤษฎีสันนิษฐานในวรรณคดีสันสกฤต 2) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะวิเคราะห์จินตภาพในนวนิยายเรื่อง

พุทธศักราชอัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1. การซ้ำคำ 2. การใช้ภาพพจน์ 3) ชื่นนำเสนอผลการศึกษานำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง จินตภาพในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำของวีรพร นิติประภา พบว่า จินตภาพที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้แบ่งได้ 2 ประเด็น ได้แก่ จินตภาพผ่านการใช้ถ้อยคำ และจินตภาพผ่านการใช้ภาพพจน์ โดยสามารถสรุปตามประเด็นต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. จินตภาพผ่านการใช้ถ้อยคำ

จินตภาพผ่านการใช้ถ้อยคำในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำปรากฏการใช้ถ้อยคำ 2 ประเด็น ได้แก่ การซ้ำคำ และการเล่นอักษร ดังนี้

1.1 การซ้ำคำ พบว่า จินตภาพที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกผ่านการซ้ำคำ มี 3 ประเด็น ได้แก่ จินตภาพแสดงความทุกข์โศก จินตภาพแสดงความโกรธ และจินตภาพแสดงความกลัว

2) จินตภาพแสดงความโกรธ

“ไม่ จงสว่างไม่แน่ใจ จำไม่ได้ว่ายังหลงเหลือสิ่งใด...ให้ความรู้สึกไหนขำกึ่งกตลิน จำไม่ได้ว่ารู้สึกอย่างไร หรือยังรู้สึกอะไรได้อยู่หรือไม่ จำไม่ได้ว่าอ่านจดหมายที่ยีสุนเขียนทิ้งไว้ หรือมันเขียนบอกอย่างไร จำไม่ได้ว่าฝนหยุดตกแล้วหรือยัง หรือจะมีวันไหนที่มันจะหยุดตก...ชั่วชีวิตเขานับแต่นั้น จำไม่ได้ว่ามีน้ำตาเหลือพอจะร้องไห้ และได้ร้องไห้หรือเปล่า จำไม่ได้ว่าคลุ้มคลั่ง รันทด โกรธกร้าว ...อ้าววังสุดทน เตะถีบทุกสิ่งขวางโครมคราม ตะโกนเร่าเหมือนคนบ้า ชัดมือชัดไม้ไผ่ตัวหัว หู ทุบอก ทั้งผม ...ตบหน้าตัวเองไปซ้ำ ๆ ซ้ำ ๆ ซ้ำ ๆ

ไม่...เขาจำไม่ได้ ว่าทั้งชีวิตแตกร้าวนั้นมาอย่างไร” [4]

การพรรณนาความทุกข์โศกถึงการหลอกตัวเองของจางสว่างว่าจำทุกสิ่งอย่างที่ทำให้เขาทุกข์นั้นไม่ได้ แต่ความจริงแล้วจางสว่างต้องจมจ่อมกับความทุกข์โศกอยู่ทุกช่วงชีวิต ตัวอย่างดังกล่าวเป็นความทุกข์โศกที่ต้องมารู้ว่ายีสุน หญิงสาวที่จางสว่างรักมาตลอดได้แต่งงานกับจิตโสวน้องชายของเขา พิจารณาจากการซ้ำคำ คำว่า “จำไม่ได้” 7 ครั้ง จางสว่างหลอกตัวเองทุกอย่างว่าจำไม่ได้ หลอกว่ายังเหลือความรู้สึกไหนขำกึ่งกตลิน เขา ผู้ประพันธ์ยังมีการใช้ภาพพจน์อุปมาในการกล่าวเกินจริง “ให้ความรู้สึกไหนขำกึ่งกตลิน” การที่จางสว่างพลัดพรากจากยีสุนทำให้เขาไม่เหลือความรู้สึกใด ๆ อีก แล้วจะให้ความรู้สึกไหนมาขำกึ่งกตลินเขาอีก ผู้ประพันธ์ใช้คำกริยาติดกัน 4 คำ คือคำว่า “ขำกึ่งกตลิน” เป็นการไล่ระดับกริยาอาการเริ่มตั้งแต่ถูกความรู้สึกขำ กิน กัด และกลืน เพื่อเน้นย้ำและทำให้เห็นภาพชัดเจนว่าไม่มีความรู้สึกให้ขำกึ่งกตลินแล้ว ซึ่งตัวอักษร ก แสดงความหมายไปในทางเข้มแข็ง ผงาด และมันคงทำให้เห็นภาพที่ทำให้จางสว่างต้องทนทุกข์โศกเพียงไร อีกทั้งผู้ประพันธ์ยังสร้างจินตภาพผ่านการใช้ถ้อยคำ คือการซ้ำคำ คำว่า “ซ้ำ” 6 ครั้ง จากการที่จางสว่างตบหน้าตัวเอง เพื่อตอกย้ำว่าความทุกข์โศกจากการพลัดพรากจากคนรักนั้นทำให้เขาขาดสติจนทำร้ายตัวเองไม่หยุด การหลอกตัวเองของจางสว่างช่วยทำให้เห็นจินตภาพของความทุกข์โศก เพราะสิ่งที่จางสว่างแสดงออกตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง แต่กลับขัดแย้งกับสิ่งที่จางสว่างตั้งใจบอกว่าเขาจำไม่ได้ ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพถึงจางสว่างว่าต้องทุกข์โศกเพียงใดในการพลัดพรากจากคนรัก และพยายามจะปลอบประโลมตนเองว่าจำเรื่องราว หรือความรู้สึกต่าง ๆ ไม่ได้แต่ความจริงแล้วกลับจมจ่อมกับความทุกข์โศกนี้อยู่เพียงลำพัง

การวิเคราะห์จินตภาพแสดงความทุกข์โศกที่เกิดจากการซ้ำคำ เป็นการเน้นย้ำอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครให้ชัดเจนเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพถึงความทุกข์โศกของตัวละครไม่ว่าจะเป็นตาวอดตงที่ต้องทุกข์

โศกจากการพลัดพรากจากถิ่นฐาน จงสว่างต้องทุกข์โศกจากการพลัดพรากจากคนรักและการพลัดพรากจากครอบครัว คนทั้งโลกที่ต้องทุกข์โศกจากผลของสงคราม การฆ่าค่านั้นยังเป็นการไล่ระดับทำให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของอารมณ์ ความรู้สึก ส่งผลให้กระทบภาวะอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อ่าน

2) จินตภาพแสดงความโกรธ ดังตัวอย่าง

“จิตตรไสวไม่ตั้งใจ...เขารู้ เขารู้มันไม่ได้ตั้งใจ ไม่มีใครตั้งใจ ไซ้ เขารู้ดีทุกอย่าง แต่มันไม่เคยมีใครเลยสักคน สักหนสักครั้ง ที่ตั้งใจจะไม่ทำร้ายเขา ไม่มีใครเคยสนใจ ไม่มีใครเคยนึกถึง ว่าเขารู้สึกอย่างไร มีความผิดอะไรเป็นของตัวเองไหม มีหัวใจหัวใจกับใครบ้างหรือเปล่า ทุกคนเอาแต่ทำร้ายเขาซ้ำซากโดยไม่ตั้งใจ ไม่เว้นกระทั่งจิตตรไสวผู้ซึ่งเป็นยิ่งกว่าพี่น้องร่วมครรรค์คลานตาม ผู้เป็นดังเพื่อนรัก เป็นทั้งเพื่อนตายเพื่อนชีวิต เป็นเพียงคนเดียวในโลกกว้างที่เขาหวังจะมีข้างกายในวันสุดท้าย” [4]

ผู้ประพันธ์บรรยายความรู้สึกของจงสว่างที่ทุกคนกระทำกับเขา โดยการใช้คำซ้ำในคำว่า “ไม่ตั้งใจ” 4 ครั้ง คำว่า “เขารู้” 3 ครั้ง และคำว่า “ไม่มีใคร” 3 ครั้ง เป็นการพยายามทำความเข้าใจของจงสว่าง เพื่อจะยากับตัวเองว่าสิ่งที่จิตตรไสวหรือใครได้กระทำกับเขา เขารู้ และรู้ดีกว่าไม่ได้ตั้งใจ เพื่อจะกลบทับความรู้สึกที่แท้จริง แต่บรรทัดต่อมา คำว่า ไม่มีใคร กลับเป็นคำที่เน้นย้ำความรู้สึกที่แท้จริงของจงสว่าง ว่าไม่มีใครเลยสักคน ที่ตั้งใจจะไม่ทำร้ายเขา คือทุกคนตั้งใจจะทำร้ายจงสว่าง ไม่เคยมีใครสนใจ ไม่มีใครเคยนึกถึงความรู้สึก ความผิด หัวใจของเขา ทุกคนเอาแต่ทำร้ายเขาซ้ำซากโดยไม่ตั้งใจ คำว่า โดยไม่ตั้งใจ คำนี้ เป็นคำที่เปิดเผยความรู้สึกของจงสว่างทั้งหมด นั่นคือความโกรธที่จงสว่างกำลังเผชิญอยู่ ความโกรธของจงสว่างเกิดจากความอยุติธรรม [5] คือ การพุดตอถูก ว่าการทำมาค้าขายไปวัน ๆ นั้นไม่มีเกียรติ ซึ่งขัดแย้งกันกับคำว่า ไม่ตั้งใจ ในข้างต้นที่จงสว่างพยายามจะคิดว่าจิตตรไสวหรือใครก็ตามไม่ได้ตั้งใจจะทำร้ายเขา ทำให้เห็นภาพของตัวละครที่ต้องใช้ชีวิตโดยไม่มีการเข้าใจ

การวิเคราะห์จินตภาพแสดงความโกรธผ่านการซ้ำคำ เป็นการย้ำความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะเทือนใจไปกับอารมณ์ ความรู้สึกที่ตัวละครต้องพบเจอ ทำให้เห็นภาพชัดขึ้นว่าตัวละครต้องการสิ่งใด เห็นถึงการพยายามปลอบประโลมตัวเองซ้ำ ๆ กดทับความรู้สึกภายในใจ และซ้ำคำเพื่อบรรยายความรู้สึกที่อัดอั้นตันใจ โดยไล่ระดับความรู้สึกจากน้อยไปหามาก

3) จินตภาพแสดงความกลัว ดังตัวอย่าง

“จงสว่างคืบเข้าแอบข้างกำแพง กระดกตัวขึ้นนั่งซ้า ๆ เปียดหลังกับผิวนูนกระด้างราวกับจะแทรกร่างเข้าไปข้างในก้อนอิฐ และไม่ทันหักห้ามเขาก็เริ่มร้องไห้เหงาหน้าตาพรากกระซิก ๆ โดยไม่อาจแน่ใจได้ด้วยซ้ำว่าเพราะอะไร ความตายที่อยู่ใกล้แค่ช่วงผ่นลมหายใจ ควินไหม้สเปพรวดดวงตา การเห็นคนในชาติต้องมาห้าพันกันเองทั้ง ๆ ไม่เคยกระทั่งเห็นหรือรู้จักกันมาก่อน คนไม่รู้โอ้โหนโอ้หนที่ ต้องมานอนตายไร้ค่าในสงครามที่ไม่ใช่ของตน แผลตรงนั้น...ตอนนั้น ในกลางวินาทีเปราะบาง ระหว่างชีวิตกับความตาย ระหว่างแดดไสวกับควินสกปรก ระหว่างคละคลุ้งดาวเลือดกับสายลมอ่อนละมุน...ทรงจำของยี่สุนักผุดพราง ซ้อนทับอ่อนโยนบนควินหมอกเป็นฉากตอนไล่สลับ งดงามอ่อนหวานเสียจนแม้ผ่านไปแสนนาน จงสว่างก็ไม่เคยเข้าใจได้เลยว่าทำไมจึงนึกถึงเธอขึ้นมาในตอนนั้น รอยยิ้มเงินอายตอนเธอยืนตะกร้าขนมจ้างส่งให้ ช่วงขณะชิดใกล้เบื้องหลังม่านฝนพรมพรางจากชายคา แวตตาเธอปรายมอง...อาทร” [4]

การวิเคราะห์จินตภาพแสดงความกลัวผ่านการซ้ำคำ พบว่าเป็นความกลัวที่ทำให้ต้องตัดสินใจในช่วงเวลาอันรวดเร็ว การซ้ำคำโดยจินตภาพแสดงความกลัวนี้เป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าความกลัวที่เกิดขึ้นคือกลัวตาย และเห็นภาพการมีชีวิตกับความตาย เนื่องจากตกอยู่ในเหตุการณ์กบฏแมนฮัตตัน ภาพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ช่วยเสริมให้จินตภาพแสดงความกลัวชัดยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์จินตภาพผ่านการใช้อ้อยคำ ในประเด็นการซ้ำคำ พบว่า จินตภาพแสดงความทุกข์โศกจินตภาพแสดงความโกรธ และจินตภาพแสดงความกลัว แสดงให้เห็นถึงการเน้นย้ำอารมณ์ ความรู้สึกที่อยู่ภายใต้จิตใจของตัวละคร โดยจะไล่ระดับอารมณ์ ความรู้สึกจากน้อยไปหามากเพื่อเป็นการทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพไปกับอารมณ์ ความรู้สึกนั้น ๆ อีกทั้งการซ้ำคำเป็นการเน้นย้ำเพื่อปลอบประโลมตัวเอง เพื่อต้องการหาคำตอบ เพื่อย้ำถึงสถานที่เพื่อแสดงให้เห็นว่าอาจมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดอารมณ์ร่วม

1.2 การเล่นอักษร พบว่า จินตภาพที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกผ่านการเล่นอักษรมี 2 ประเด็น ได้แก่ จินตภาพแสดงความทุกข์โศก และจินตภาพแสดงความปรารถนา

1) จินตภาพแสดงความทุกข์โศก

จากการวิเคราะห์จินตภาพแสดงความทุกข์โศกผ่านการเล่นอักษร พบว่าใช้คำวิเศษณ์กับคำกริยาแสดงลักษณะอาการการเคลื่อนไหวของธรรมชาติ เพื่อใช้เปรียบเทียบกับลักษณะอาการการเคลื่อนไหวของตัวละคร และการเล่นอักษรโดยทำให้เกิดจินตภาพของแสง คือ ใช้คำวิเศษณ์เพื่อขยายถึงการมองเห็นแสงที่ไม่ชัดเจน ซึ่งพบว่าเพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกับอารมณ์ ความทุกข์โศกของตัวละคร ลักษณะการเคลื่อนไหวเหมือนธรรมชาติเพราะแสดงให้เห็นว่าไม่หลงเหลือสิ่งใดจะให้อึดเหนี่ยวอีกต่อไปเพราะไม่สมหวังในความรัก เพราะกำลังจะตาย การมองเห็นแสงที่ไม่ชัดเจนเพราะชีวิตกำลังดับสิ้น

2) จินตภาพแสดงความปรารถนา

จินตภาพแสดงความปรารถนาผ่านการเล่นอักษร พบว่าส่วนใหญ่มีการใช้คำวิเศษณ์ คำกริยา มีทั้งการใช้คำกริยาควบคู่กัน คำวิเศษณ์ควบคู่กัน คำกริยาควบคู่กับคำวิเศษณ์ ใช้คำวิเศษณ์เพื่อบ่งบอกถึงระดับของอารมณ์ บ่งบอกถึงสถานที่ แสดงการมองเห็นที่ไม่ชัดเจน แสดงถึงระยะเวลาของความปรารถนาที่มีอยู่ ใช้คำกริยาเพื่อแสดงอาการของธรรมชาติ ใช้คำกริยาควบคู่กันเพื่อแสดงถึงการมีอยู่ของความปรารถนา ใช้คำวิเศษณ์ควบคู่กันแสดงถึงการมองเห็นที่ไม่ชัดเจน ใช้คำกริยาควบคู่กับคำวิเศษณ์แสดงถึงการมีอยู่ของความปรารถนา มีการใช้เสียงเสียดแทรกเพื่ออธิบายอาการลักษณะอาการที่มีความแนบชิดกัน มีการใช้สระเสียงสั้นทำให้เกิดท่วงทำนองที่มีความรวดเร็วกระชั้นชิด และขณะเดียวกันก็มีการใช้คำตาย สระเสียงยาวเพื่ออธิบายถึงความเคลื่อนไหวที่มีจังหวะช้าและให้ความรู้สึกบีบคั้น

2. จินตภาพผ่านการใช้อุปมา

จินตภาพผ่านการใช้อุปมาพจน์ในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอัสตงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ มี 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก ภาพพจน์บุคลาธิษฐานควบคู่กับอติพจน์ ประเด็นที่สอง ภาพพจน์อุปมา ประเด็นที่สาม ภาพพจน์อติพจน์ควบคู่กับบุคลาธิษฐาน และประเด็นที่สี่ ภาพพจน์อติพจน์ ดังนี้

2.1 ภาพพจน์บุคลาธิษฐานควบคู่กับอติพจน์ พบว่า จินตภาพที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกผ่านการใช้อุปมาพจน์บุคลาธิษฐานควบคู่กับอติพจน์ มี 2 ประเด็น ได้แก่ จินตภาพแสดงความทุกข์โศก และจินตภาพแสดงความโกรธ

1) จินตภาพแสดงความทุกข์โศก

จากการวิเคราะห์จินตภาพแสดงความทุกข์โศกผ่านการใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานควบคู่กับอติพจน์ พบว่าสิ่งที่ผู้ประพันธ์ใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐาน คือ การนำความรู้สึกมาสร้างให้เกิดลักษณะอาการที่ไม่เหมือนเดิม การทำให้เสียรูปทรงและไม่สามารถประกอบขึ้นมาเป็นแบบเดิมได้ และการใช้ภาพพจน์อติพจน์กล่าวเกินจริงซึ่งสอดคล้องกับการใช้บุคลาธิษฐาน โดยการกล่าวเกินจริงในระดับที่ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ต่อไปได้ และยังใช้ภาพพจน์ทั้งสองซ้ำอีกครั้งเพื่อตอกย้ำอารมณ์ ความรู้สึกให้เจ็บยิ่งขึ้นจนถึงขั้นที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกตัวละครคงจะตายทั้งเป็นกับการที่ต้องทนทุกข์โศกอยู่อย่างนี้

2) จินตภาพแสดงความโกรธ

จากการวิเคราะห์จินตภาพแสดงความโกรธผ่านการใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานควบคู่กับอติพจน์ พบว่าใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานโดยการทำให้ความรู้สึกมีกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ และใช้ภาพพจน์อติพจน์เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกที่เกินจริงเพื่อเชื่อมโยงกับการใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานในข้างต้น

2.2 ภาพพจน์อติพจน์ควบคู่กับภาพพจน์บุคลาธิษฐาน

จากการวิเคราะห์จินตภาพแสดงความทุกข์โศกผ่านการใช้ภาพพจน์อติพจน์ควบคู่กับบุคลาธิษฐาน การใช้ภาพพจน์อติพจน์จะสร้างให้ชีวิตของตัวละครต้องแหลกสลาย และสร้างให้ความรู้สึกอยู่ในระดับที่รุนแรง ตัวละครต้องจมจ่อมอยู่ในความรู้สึกต่าง ๆ อันส่งผลให้ต้องทนทุกข์ทรมาน ส่วนภาพพจน์บุคลาธิษฐานสร้างให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่กล่าวเกินจริงให้มีลักษณะอาการที่ใช้กับธรรมชาติ ลักษณะอาการในระดับที่รุนแรงซึ่งใช้กับสัตว์ และลักษณะอาการในระดับรุนแรงและมีมากซึ่งใช้กับน้ำ การใช้ภาพพจน์อติพจน์ควบคู่กับบุคลาธิษฐานทำให้เกิดจินตภาพขึ้น จินตนาการเห็นความรู้สึกต่าง ๆ ได้ทำร้ายตัวละครราวกับความรู้สึกเหล่านั้นเป็นสิ่งมีชีวิต

2.3 ภาพพจน์อุปมา พบว่า จินตภาพที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกผ่านการใช้ภาพพจน์อุปมา มี 2 ประเด็น ได้แก่ จินตภาพแสดงความคิดถึง และจินตภาพแสดงความรัก

1) จินตภาพแสดงความคิดถึง ดังตัวอย่าง

“เขาคิดถึงเธอราวกับปลั่งเพื่อละเมอ คิดถึงเธอราวกับบริการ คิดถึงเธอราวกับจะเหนียวรั้งตัวเอง เอาไว้จากสิ้นหวังทั้งมวลของชีวิต...ด้วยคิดคำนึงอ้างว้างนั้น” [4]

จากการวิเคราะห์จินตภาพแสดงความคิดถึงผ่านการใช้ภาพพจน์อุปมา มีการใช้ภาพพจน์อุปมาเพื่อเปรียบเทียบลักษณะภายนอกของบุคคลกับธรรมชาติ เปรียบเทียบลักษณะอาการ ความรู้สึกที่เกิดจากความคิดถึง เปรียบเทียบความคิดถึงที่เกิดกับบุคคลที่ไม่สามารถมีได้เหมือนกับการพลัดพรากของบุคคลในครอบครัว การใช้ภาพพจน์นี้ทำให้เห็นถึงความรักที่มีอยู่ แต่ไม่สามารถสมหวังได้

2) จินตภาพแสดงความรัก ดังตัวอย่าง

“ทูนเหมือนโดนรัดล้อมด้วยบ่วงไฟล่องหน ยายทวดเสี้ยมร้อนรนจนกระเซ็นกระชาน ประเดี๋ยวเดินพล่านติดจั่น ประเดี๋ยวนั่งเอามือปิดหน้าร้องไห้ ไม่ทันจะสะเด็ดน้ำตาก็ถูกเดินใหม่ กลับไปกลับมาระหว่างเก้าอี้รับแขกในบ้านกับร่มเงารั่วดำของฉำฉา กำมือทูปอกตัวเองไปตามทางราวกับจะกระแทกความกลัวข้างในให้สลาย หวาดหวั่นว่าจิตรไสวจะไปร่วมก่อการกับเขาและไม่พ้นต้องถูกฆ่าตาย ถ้าไม่ในปะทะ ณ เวลานั้นก็ภายหลัง เหมือนคนฝังหลวงประดิษฐ์ฯ ที่ได้ยืนขำยังถูกลอบสังหารป่าเถื่อนอยู่เนือง ๆ ไม่เลิกราดลอดหลายปีผ่านไปตามไหว ใครไปพาไหวกลับบ้านมาที่ แกพูดซ้ำ ๆ” [4]

จากการวิเคราะห์การใช้ภาพพจน์อุปมาอุปไมยในการเปรียบเทียบความรู้สึกกลัวที่เกิดขึ้น ใช้การกระทำเพื่อเปรียบเทียบทำให้ความกลัวข้างในหายไป ใช้การตกอยู่ในเหตุการณ์ความรุนแรงเพื่อเปรียบเทียบว่าทำให้เกิดความกลัว

2.4) ภาพพจน์อติพจน์

จากการวิเคราะห์จินตภาพแสดงความทุกข์โศกผ่านการใช้อติพจน์ อติพจน์ทำให้กระทบภาวะอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อ่านได้อย่างง่ายดาย โดยการกล่าวเกินจริงถึงความรู้สึกต่าง ๆ ที่ทำให้ตัวละครต้องทนทุกข์โศก การใช้อติพจน์ทำให้ความรู้สึกไม่เหมือนเดิมถึงขั้นที่ไม่สามารถกลับไปอยู่ในสภาพเดิมได้ ซึ่งเป็นความทุกข์โศกที่เกิดจากการพลัดพรากจากคนรักของจงสว่างกับยี่สุน และเจริดศรีกับอมร อีกทั้งตัวละครทั้งสองยังเป็นตัวละครที่แม่ไม่รัก จะเห็นได้ว่าการใช้ภาพพจน์ที่ควบคู่กันจะทำให้เกิดจินตภาพได้ชัดเจนกว่า และกระทบภาวะอารมณ์ ความรู้สึกได้มากกว่า

การวิเคราะห์จินตภาพในนวนิยายเรื่องพุทธศักราชอสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ ของวีรพร นิติประภา ผู้วิจัยพบว่านวนิยายเรื่องนี้พบความทุกข์โศกมากที่สุด เพราะด้วยการเล่าเรื่องที่เล่าคู่ขนานไปกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นสาเหตุให้ตัวละครหลักอย่างตาหวดตงต้องโยกย้ายถิ่นฐานบ้านเกิดมาจากเมืองไผ่แล้ง มณฑลทวนตุง ในประเทศจีน การพลัดพรากทำให้ครอบครัวตระกูลตั้งต้องประสบกับชะตากรรมชีวิตอันหลากหลาย รวมทั้งตัวละครที่เอามาเสริมก็ล้วนมีที่มาที่ไปที่เชื่อมโยงกันและกัน

สรุปผลการวิจัย

พุทธศักราชอสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ ของวีรพร นิติประภา พุทธศักราชอสดงคือช่วงเวลาของความถดถอยของประเทศ ความถดถอยภายในจิตใจของมนุษย์ ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ล้วนเผชิญกับการพลัดพราก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความโหดร้ายของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ สงคราม ล้วนก่อให้เกิดความทุกข์โศกกับคนทั้งโลก แต่สาเหตุที่สำคัญ คือ ความถดถอยของมนุษย์เป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่ความถดถอยของประเทศ สุดท้ายแล้วก็นำไปสู่จุดจบทุกสิ่งอย่างในชีวิตเรื่องราวต่าง ๆ เป็นแค่เพียงความทรงจำที่ไม่ปะติดปะต่อของคนในครอบครัวและแมวกุหลาบดำหนึ่งตัว จึงทำให้ความทรงจำที่เล่าผ่านคนในครอบครัวและแมวกุหลาบดำขาด ๆ เกิน ๆ จินตภาพที่เกิดขึ้นจึงสื่อถึงความถดถอยของจิตใจมนุษย์ และความถดถอยของประเทศชาติได้อย่างสมบูรณ์และสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- [1] กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2520). **วรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] ยุวพาส์ ชัยศิลป์พัฒนา. (2542). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- [3] ทองสุก เกตุโรจน์. (2529). **อธิบายศัพท์วรรณคดี**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- [4] วีรพร นิติประภา. (2559). **พุทธศักราชอสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ**.
กรุงเทพ ฯ : มติชน.
- [5] กุสุมา รักษมณี. (2549). **การวิเคราะห์วรรณคดีไทยตามทฤษฎีวรรณคดีสันสกฤต**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรของ วิษณุ เครืองาม

Presentation Techniques in Khamsamoot Historical Fiction

by Wissanu Kruangam

ดวงลดา ขวัญนิมิตร ^{1*} พัทฉลีน จินนูน ² และปรียากรณ์ ชูแก้ว ³

Duanglada Kwannimit ^{1*} Phatchalin Jeennoon ² and Pariyakorn Chookaew ³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรของ วิษณุ เครืองาม โดยเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ของ วิษณุ เครืองาม ได้นำเสนอผ่านองค์ประกอบของวรรณกรรม ทั้งหมด 6 ประการ ได้แก่ 1) ด้านการนำเสนอโครงเรื่องที่นำเสนอโครงเรื่องหลักที่เชื่อมโยงกับโครงเรื่องย่อยโดยอิงเหตุการณ์ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ 2) ด้านการนำเสนอตัวละครที่มีการอิงตัวละครในประวัติศาสตร์และการสร้างตัวละครเสริมประวัติศาสตร์ 3) ด้านการนำเสนอฉากเหตุการณ์ มีการนำเสนอฉากที่อิงประวัติศาสตร์ การสร้างฉากที่เสมือนมีอยู่จริงในประวัติศาสตร์และการใช้มิติของสถานที่ในประวัติศาสตร์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน 4) ด้านนำเสนอภาษาที่ใช้ภาษาโบราณและภาษาปัจจุบันผนวกไปกับการใช้โวหารภาพพจน์ 5) ด้านการนำเสนอผู้เล่าเรื่องมีการใช้ผู้เล่าเรื่องที่เป็นตัวละครเอกและไม่เป็นตัวละครในเรื่อง และ 6) ด้านการนำเสนอแนวคิดที่มีแนวคิดหลัก คือ การถ่วงดุลอำนาจจากชาติตะวันตก แนวคิดรอง คือ การปลูกฝังแนวคิดอนุรักษนิยมในประวัติศาสตร์ กลวิธีการนำเสนอนวนิยายที่มีความหลากหลายและมากไปด้วยข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากประสบการณ์ของผู้แต่งที่เป็นทั้งนักการเมืองและนักประวัติศาสตร์ ทำให้นวนิยายมีความสมจริงและความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : กลวิธีการนำเสนอ นวนิยายอิงประวัติศาสตร์

Abstract

This research paper aimed to examine presentation techniques in Khamsamoot historical fiction by Wissanu Kruangam. Results were shown through an analytical description. It was found that Khamsamoot historical fiction by Wissanu Kruangam was presented through the following six components; 1) Plot - the main plot was closely connected to minor plots and based on the situations in King Narai period, 2) Characters - there were both history-referenced and created characters, 3) Setting - there were both history-referenced creating a scene that is really like in History and using the dimensions of historical places, both past and

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author : Tel : 0808638486 E-mail. Address : morn_dm2539@hotmail.com

present, 4) Language – there were language of the old. days and currently-used language blended with figure of speech, 5) Story teller- both main characters and non-characters served as story tellers, and 6) Concept – the main concept was about western power counterbalancing, and minor concepts included encouraging senses of historical conservation. Since the author also served his roles as a politician and a historian, he employed numerous techniques and a large amount of historical information making this novel realistic and more outstanding.

Keyword: presentation technique, historical fiction

บทนำ

นวนิยายเป็นบันเทิงคดีประเภทหนึ่ง ที่มียุคประกอบที่สำคัญ ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉากและบทสนทนา งานเขียนประเภทนี้มุ่งให้แนวคิดและความเพลิดเพลินใจแก่ผู้อ่าน นวนิยายมีหลายประเภท ทั้งแนวพาขวัญ สะเทือนขวัญ วิทยาศาสตร์ รวมถึงนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน โดย ธวัช ปุณโณทก [1] ได้กล่าวว่านวนิยายอิงประวัติศาสตร์เป็นนวนิยายที่นำเอาเนื้อเรื่องตอนใดตอนหนึ่งของประวัติศาสตร์ หรือบุคคลในประวัติศาสตร์มาผูกเรื่องราวเป็นโครงเรื่อง โดยอาศัยจินตนาการของผู้ประพันธ์ปรุงแต่ง “ศาสตร์” ให้เป็น “ศิลป์” และเพิ่มบุคคลอื่นลงไปในเรื่อง เพื่อแสดงพฤติกรรมที่น่าเข้าใจ ตื่นเต้น ก่อให้เกิดความประเทืองอารมณ์มากกว่าที่จะเสนอข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ในปัจจุบันปรากฏอย่างแพร่หลายในสื่อต่าง ๆ มีการนำไปเขียนเป็นบทละครโทรทัศน์เป็นจำนวนมาก มีนักเขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่โดดเด่นในวงการวรรณกรรมไทยหลายท่าน เช่น คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ หรือนามปากกาแก้วแก้ว ว. วิจิตรกุล คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ หรือนามปากกาทมยันตี เจ้าของงานประพันธ์ชื่อดังอย่างคู่กรรม รวมถึงวิชญ์ เครื่องงาม นักการเมือง นักกฎหมายของไทย ที่ผันตัวมาเป็นนักเขียนและแต่งนวนิยายเล่มแรกของตัวเองอย่างข้ามสมุทร

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร เป็นนวนิยายแนวข้ามภพ ข้ามชาติ ที่มีการเดินทางข้ามเวลาจากยุคปัจจุบันไปสู่ยุคอดีต ซึ่งดำเนินเรื่องไปกับช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ ในช่วงรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นเรื่องราวทางการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ระหว่างสยามประเทศและประเทศฝรั่งเศส และการชิงอำนาจราชศักดิ์กันและกัน นอกจากนี้ยังมีลักษณะเด่นในด้านกลวิธีการนำเสนอผู้แต่งได้นำเสนอเรื่องราวโดยใช้มิติของเวลา สถานที่ในประวัติศาสตร์และการใช้ตัวละครเอกเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เรื่องราวต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล ทั้งนี้ เมื่อทบทวนวรรณกรรมประวัติศาสตร์ที่ศึกษาด้านกลวิธีพบว่า มีการศึกษาไว้บ้างแล้ว เช่น สายสร้อย สุดหอม [2] วิจัยกลวิธีการนำเสนอเรื่องและท่วงทำนองการแต่งในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องเศวตฉัตรน่านเจ้า มารศรี สอทิพย์ [3] ศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องกับการสร้างภาพลักษณ์ ในเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษา กลวิธีการนำเสนอในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ที่มีความโดดเด่นน่าสนใจเป็นอย่างมากมาก่อน การศึกษากลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ของ วิชญ์ เครื่องงาม เนื่องจากผู้วิจัยมี

คำถามวิจัยว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีอย่างไรให้ดึงดูดใจผู้อ่าน มีความสมจริงมากน้อยเพียงไหน และมีการเรียบเรียงประวัติศาสตร์ให้น่าสนใจโดยวิธีการอย่างไร รวมถึงเพิ่มคุณค่าให้แก่นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยอย่างไรบ้าง

วิธีการวิจัย

การศึกษากลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ของ วิษณุ เครืองาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน คือ การรวบรวมข้อมูล อ่านทำความเข้าใจนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรอย่างละเอียด จากนั้นได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการสรุปผลและอภิปรายผล และนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. การนำเสนอโครงเรื่อง

การนำเสนอโครงเรื่องในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร มี 3 ประเด็น ได้แก่ การนำเสนอโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องย่อย การดำเนินเรื่องที่เน้นการสลับเหตุการณ์และการสร้างความขัดแย้ง ดังนี้

1.1 โครงเรื่องหลักและโครงเรื่องย่อย

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร มีการนำเสนอโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องย่อยที่เชื่อมโยงกับโครงเรื่องหลัก โดยอิงเหตุการณ์ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ และมีการนำเสนอโครงเรื่องย่อยถึง 3 โครงเรื่อง คือ เพื่อแสดงให้เห็นความซับซ้อนของการดำเนินเรื่อง จนนำไปสู่การคลี่คลายเรื่อง

1.1.1 การนำเสนอโครงเรื่องหลักที่อิงเหตุการณ์สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ผู้แต่งได้ใช้เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์สมัยสมเด็จพระนารายณ์เป็นโครงเรื่องหลักในการนำเสนอ คือ เหตุการณ์การเจริญสัมพันธไมตรีทางการทูตระหว่างสยามและฝรั่งเศส ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับขุนนางสยาม จนเกิดเป็นข้อขัดแย้งในเวลาต่อมา ดังตัวอย่าง

สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามต้อนรับคณะราชทูตฝรั่งเศสอย่างดีเลิศยิ่งกว่าต้อนรับราชทูตคณะใด ๆ ที่เคยเข้าไปเจริญสัมพันธไมตรี และมีความปรารถนาจะเจริญพระราชไมตรีทั้งการทูต การค้า และการศาสนา ลางที่อาจเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์ในไม่ช้า จึงนับเป็นพระมหากรุณาที่พระองค์ฉายแสงตะวันส่องรัศมีไปถึงบูรพาทิศด้วยกระนั้นแล [4]

จากความข้างต้น เป็นเหตุการณ์ในตอนต้นที่ฝรั่งเศสส่งราชทูต เซอวาลิเยร์ เดอ ชอมองต์ มาเจริญสัมพันธไมตรีต่อสยาม รวมถึงบอกจุดประสงค์ที่ต้องการเจริญสัมพันธไมตรีทางการทูต การค้าและการศาสนากับสยาม โดยมีความคาดหวังว่าสยามจะยอมเข้ารีตนับถือศาสนาคริสต์ สมเด็จพระนารายณ์ก็ตอบรับนโยบายดังกล่าวโดยได้ส่งออกพระวิสุทธีสุนทรและคณะไปเจริญสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต วิธีคิดของชาวฝรั่งเศส เหตุการณ์ในครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น ได้แก่ ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของขุนนางสยาม ความขัดแย้งเรื่องการนับถือศาสนา ทำให้เห็นว่าการนำเสนอโครงเรื่องหลักผู้แต่งพยายามชี้ให้เห็นประเด็นความขัดแย้งระหว่างสยามกับชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อความมั่นคงของสยามและเป็นเหตุให้เกิด

การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในสยาม จนนำไปสู่การคลี่คลายเรื่องในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตามนอกจากโครงเรื่องหลักที่อิงเหตุการณ์ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์แล้วก็มีโครงเรื่องย่อยที่เชื่อมถึงกันด้วย

1.1.2 การนำเสนอโครงเรื่องย่อยเพื่อเสริมโครงเรื่องหลัก

การนำเสนอโครงเรื่องย่อยเพื่อเสริมโครงเรื่องหลักให้มีความเด่นชัดขึ้น และสนับสนุนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องราวอย่างลุ่มลึกมากขึ้น โดยผู้แต่งนำเสนอโครงเรื่องย่อย 3 โครงเรื่อง ได้แก่ การใช้กลยุทธ์ทางการทูตของออกพระวิสุทสุนทร การต่อต้านฝรั่งเศสของพระเพทราชา การแทรกแซงอำนาจของออกพระฤทธิกาแหง ดังนี้

1) การใช้กลยุทธ์ทางการทูตของออกพระวิสุทสุนทร

การใช้กลยุทธ์ทางการทูตของออกพระวิสุทสุนทร เป็นโครงเรื่องเสริมเหตุการณ์ที่ออกพระวิสุทสุนทรได้เดินทางไปเจริญสัมพันธไมตรีกับกรุงฝรั่งเศส การเสริมโครงเรื่องย่อยนี้เข้ามาเพื่อชี้ให้เห็นลักษณะเด่นของตัวละครอิงประวัติศาสตร์ คือ ออกพระวิสุทสุนทรให้เด่นชัดขึ้นทั้งลักษณะนิสัยและบทบาท โดยผู้แต่งกำหนดให้ออกพระวิสุทสุนทร รับหน้าที่เป็นราชทูตสยามที่ต้องมีปฏิภาณไหวพริบและรู้จักใช้กลยุทธ์ทางการทูตต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสยาม เช่น กรณีที่ฝรั่งเศสต้องการให้สยามเข้าร่วมและเหตุการณ์การต่อต้านฝรั่งเศสในสมัยพระเพทราชา

2) การต่อต้านฝรั่งเศสของพระเพทราชา

การสร้างโครงเรื่องย่อยที่เกี่ยวกับการต่อต้านฝรั่งเศสของพระเพทราชาเป็นโครงเรื่องย่อยต่อจากโครงเรื่องย่อยแรก เพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของพระเพทราชาที่เด่นชัดขึ้น โดยผู้แต่งได้นำเสนอผ่านเหตุการณ์ที่เชอวาลิเยร์ เดอ ชอมองต์ ราชทูตฝรั่งเศสเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับสยาม ซึ่งพระเพทราชาไม่เห็นด้วย เพราะฝรั่งเศสต้องการให้สยามเข้าร่วม และการต่อต้านมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเมื่อออกพระฤทธิกาแหงให้การสนับสนุนฝรั่งเศส จนเกิดเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มขุนนางสยามด้วยกันเอง จนเกิดการยึดอำนาจของพระเพทราชาในที่สุด

3) การแทรกแซงอำนาจของออกพระฤทธิกาแหง

การสร้างความสนใจใคร่รู้เกี่ยวกับออกพระฤทธิกาแหงผู้แต่งได้นำเสนอผ่านเหตุการณ์ชีวิตของออกพระฤทธิกาแหง ตั้งแต่เป็นลูกเรือของอังกฤษ จนสามารถได้เข้ามาเป็นขุนนางชาวต่างชาติในกรุงศรีอยุธยาได้ เมื่อมีอำนาจมากขึ้น ออกพระฤทธิกาแหงได้เข้าไปแทรกแซงกิจการของบ้านเมืองทั้งกรณีการค้าของสยามกับอังกฤษที่เมืองมะริด และการเมืองภายในราชสำนักในปลายรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ จนสร้างความไม่พอใจให้แก่กลุ่มขุนนาง

1.2 การดำเนินเรื่อง

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ผู้แต่งได้ใช้การดำเนินเรื่องที่เน้นการสลับเหตุการณ์ โดยใช้การสลับเหตุการณ์จากปัจจุบันไปสู่อดีต การเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์และการกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันโดยใช้มิติของสถานที่ โดยนำเสนอผ่านตัวละครเอก ซึ่งผนวกไปกับเหตุการณ์การเจริญ

สัมพันธ์ไมตรีระหว่างสยามและฝรั่งเศส เพื่อให้ผู้อ่านใคร่รู้ความเป็นไปในภายภาคหน้าและชวนติดตามมากยิ่งขึ้น

1.3 การสร้างความขัดแย้ง

การสร้างความขัดแย้งในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร มีความขัดแย้งเด่น ๆ ปรากฏใน 2 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งระหว่างคนในสังคมตะวันตกและความขัดแย้งระหว่างคนในสังคมสยาม ดังนี้

1.3.1 ความขัดแย้งระหว่างคนในสังคมตะวันตก

ความขัดแย้งในสังคมตะวันตกผู้แต่งได้นำเสนอผ่านการแย่งชิงอำนาจทางทะเลระหว่างฮอลแลนด์และฝรั่งเศสที่ควบคุมมากับการต้องการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในสยาม ที่ฮอลแลนด์นับถือนิกายโปรเตสแตนต์และฝรั่งเศสนับถือนิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งฝรั่งเศสมีบทบาทต่อสยามมากกว่า ในขณะเดียวกันฝรั่งเศสก็มีความขัดแย้งกันเองด้วย เนื่องจากมีคณะบาทหลวงเข้ามาเผยแพร่ศาสนาสองคณะ ซึ่งทั้งสองคณะมีจุดประสงค์ที่ต่างกัน คือคณะเยซูอิตมุ่งแสวงหาอาณานิคมและเผยแผ่ศาสนา ซึ่งต่างจากคณะมิสซิกซ์ที่ต้องการเผยแผ่ศาสนาเพียงอย่างเดียว ทำให้เห็นความขัดแย้งระหว่างคนในสังคมตะวันตกเด่นชัดขึ้น และส่งผลต่อความขัดแย้งในสยามเช่นกัน

1.3.2 ความขัดแย้งระหว่างคนในสังคมสยาม

ความขัดแย้งในสังคมสยามเป็นผลต่อเนื่องมาจากเหตุการณ์การเจริญสัมพันธไมตรีของสยามและฝรั่งเศสที่ได้รับการสนับสนุนจากออกพระฤทธิกาแห่ง และกรณีที่ออกพระฤทธิกาแห่งเข้าไปแทรกแซงทางกาค้ากับอังกฤษ ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้แก่พระเพทราชา และขัดแย้งกันตลอดมา เมื่อออกพระฤทธิกาแห่งมีอำนาจมากขึ้นก็คิดจะทำลายพระเพทราชาโดยความร่วมมือจากฝรั่งเศส ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างคนในสังคมสยามได้อย่างชัดเจน ผ่านพระเพทราชาที่ยึดมั่นในความเป็นสยามและออกพระฤทธิกาแห่งที่ฝักใฝ่ในฝรั่งเศส

2. การนำเสนอตัวละคร

การนำเสนอตัวละครในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร มี 2 ลักษณะ ได้แก่ การอิงตัวละครในประวัติศาสตร์และการสร้างตัวละครเสริมประวัติศาสตร์ ดังนี้

2.1 การอิงตัวละครในประวัติศาสตร์

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร เป็นเรื่องราวที่คาบเกี่ยวกับช่วงสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีการอิงตัวละครในประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างความสมจริงและทำให้น่าติดตาม โดยนำเสนอเป็นตารางได้ดังนี้

ตัวละคร	พฤติกรรม/บทบาท	นวนิยาย	ประวัติศาสตร์
สมเด็จพระนารายณ์	- เปิดเสรีทางการค้า	เปิดเสรีทางการค้า	เปิดเสรีทางการค้า
	- เปิดกว้างในการนับถือศาสนา	เปิดกว้างในการนับถือศาสนา	เปิดกว้างในการนับถือศาสนา
	- มีคุณธรรมในการปกครอง	มีคุณธรรมในการปกครอง	มีคุณธรรมในการปกครอง
พระเจ้าหลุยส์ที่ 14	- มีความรู้รอบด้านในทุกศาสตร์	มีความรู้รอบด้านในทุกศาสตร์	มีความรู้รอบด้านในทุกศาสตร์
	- ชุโนบายการค้ากับสยาม	ชุโนบายการค้ากับสยาม	ชุโนบายการค้ากับสยาม
	- ต้องการให้สยามเข้ารืต	ต้องการให้สยามเข้ารืต	ต้องการให้สยามเข้ารืต
ออกพระวิสุทธีสุนทร	- เป็นผู้มีชั้นเชิงทางการทูต	เป็นผู้มีชั้นเชิงทางการทูต	เป็นผู้มีชั้นเชิงทางการทูต
	- การให้คนในคณะทูตไปสืบแผนการของฝรั่งเศส	การให้คนในคณะทูตไปสืบแผนการของฝรั่งเศส	-
พระเพทราชา	- กล่าวหาญ เต็ดขาดในคำพูด	กล่าวหาญ เต็ดขาดในคำพูด	กล่าวหาญ เต็ดขาดในคำพูด
	- พระเพทราชาทำการยึดอำนาจจากสมเด็จพระนารายณ์	พระเพทราชาทำการยึดอำนาจจากสมเด็จพระนารายณ์	ออกหลวงสรศักดิ์วางแผนยึดอำนาจจากสมเด็จพระนารายณ์
ออกพระฤทธิกำแหง	- มักใหญ่ใฝ่สูงและหลงใหลในอำนาจ	มักใหญ่ใฝ่สูงและหลงใหลในอำนาจ	มักใหญ่ใฝ่สูงและหลงใหลในอำนาจ

	- ให้สินบนขุนนางชาว ฝรั่งเศส	ให้สินบนขุนนางชาว ฝรั่งเศส	-
เชอวาลิเยร์ เดอ โซ มองต์	- ต้องการให้สยาม เข้ารีต	ต้องการให้สยามเข้ารีต	ต้องการให้สยามเข้ารีต
	- มีความทะเยอทะยาน	มีความทะเยอทะยาน	มีความทะเยอทะยาน
ลาลูแบร์	- รู้จักสังเกต	รู้จักสังเกต	รู้จักสังเกต
	- ชอบบันทึก	ชอบบันทึก	ชอบบันทึก

การอิงตัวละครในประวัติศาสตร์ในเรื่องข้ามสมุทร ส่งผลให้กลวิธีการนำเสนอตัวละครมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้อ่านคิดทบทวนไปกับบริบทของประวัติศาสตร์ด้วย โดยผู้แต่งได้เพิ่มเติมคุณลักษณะของตัวละครในประวัติศาสตร์ให้มิติมากขึ้นจากประวัติศาสตร์เพื่อเพิ่มรรถรสในการอ่าน โดยผู้แต่งได้สื่อให้เห็นว่าตัวละครอิงประวัติศาสตร์ฝ่ายสยามยึดมั่นในความเป็นชาติ รักชาติ ในขณะที่ตัวละครต่างชาติมุ่งจะเอาผลประโยชน์จากสยามเพียงอย่างเดียว ซึ่งในการนำเสนอตัวละครอิงประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับประวัติศาสตร์ และแตกต่างบ้าง เช่น พระเพทราชาที่ในนวนิยายเขียนให้เป็นผู้ยึดอำนาจ ซึ่งแตกต่างจากประวัติศาสตร์ตามที่ อานนท์ จิตรประภาส [5] ได้กล่าวเอาไว้ว่า ผู้อยู่เบื้องหลังการยึดอำนาจและวางแผนทั้งหมดคือออกหลวงสรศักดิ์ พระเพทราชาเป็นเพียงผู้ทำตามเท่านั้น และที่ออกหลวงสรศักดิ์ให้พระเพทราชาขึ้นครองราชย์ก็ด้วยความอาวุโสและตนเองยังไม่เป็นที่ยอมรับของขุนนาง เพื่อแสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ความรักชาติและป้องกันภัยจากฝรั่งเศสที่ต้องการถ่ายทอดผ่านพระเพทราชา

2.2 การสร้างตัวละครเสริมประวัติศาสตร์

ผู้แต่งได้สร้างตัวละครเสริมประวัติศาสตร์เพื่อช่วยให้เรื่องเล่าน่าติดตามมากยิ่งขึ้น โดยการสร้างตัวละคร “พจน์” เพื่อไปเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ในอดีต และสร้าง “ลาเปอโร” เพื่อเป็นจุดเปิดเรื่องของเรื่องราวทั้งหมดและเป็นจุดคลี่คลายปมการหายตัวไปของพจน์ในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้ยังสร้าง “เมอซิเออร์โกลแบต์” ขึ้นเพื่อสร้างความแปลกใหม่ ความน่าสนใจที่ผู้อ่านไม่สามารถคาดเดาได้ เพราะผู้แต่งได้นำเสนอให้ “เมอซิเออร์โกลแบต์” เป็นตัวละครที่มีมิติในสองภาพ สองชาติ เช่นเดียวกับพจน์ และทำให้ผู้อ่านเชื่อได้ว่าเรื่องราวทั้งหมดมาจากปรากฏการณ์ตามวิถีวิทยาศาสตร์ที่สามารถพาทุกคนเดินทางข้ามเวลาไปในอดีตได้

3. การนำเสนอจากเหตุการณ์

การนำเสนอจากเหตุการณ์ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรมี 3 ลักษณะ ได้แก่ การไล่เรียงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงถึงกัน การสร้างฉากที่เสมือนมีอยู่จริงในประวัติศาสตร์และการใช้มิติของสถานที่ในประวัติศาสตร์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ดังนี้

3.1 การไล่เรียงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงถึงกัน

การไล่เรียงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงถึงกัน คือ การที่ผู้แต่งได้ใช้เหตุการณ์หนึ่งนำไปสู่เหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันในประวัติศาสตร์

การไล่เรียงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงถึงกัน ได้แก่ การนำเสนอจากเหตุการณ์ที่ราชทูตเดอ โชมองต์ เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในสยาม และเหตุการณ์สมเด็จพระนารายณ์ส่งออกพระวิสุทธิสุนทรพร้อมคณะราชทูตสยามไปเจริญสัมพันธไมตรี ต่อพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ณ ประเทศฝรั่งเศส จนเกิดความเห็นที่ไม่ตรงกันของสยามและฝรั่งเศสที่นำเสนอผ่านเหตุการณ์ที่ฝรั่งเศสนำโดยนายพลเดส์ฟาร์จขอเมืองบางกอกและมะริดในการเดินทางมาเจริญสัมพันธไมตรีทางการทูตครั้งที่สองโดยราชทูตลาลูแบร์ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากออกพระฤทธิกำแหง สร้างความไม่พอใจให้กับพระเพทราชาเป็นอย่างมาก จนนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างขุนนางสยามด้วยกัน ทำให้เกิดเหตุการณ์การยึดอำนาจของพระเพทราชาและการกวาดล้างชาวฝรั่งเศสในกรุงศรีอยุธยาในเวลาต่อมา การไล่เรียงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงถึงกันนี้ ส่งผลให้บริบทประวัติศาสตร์ในวรรณกรรมมีความเด่นชัดมากขึ้น

3.2 การสร้างฉากที่เสมือนมีอยู่จริงในประวัติศาสตร์

การสร้างฉากที่เสมือนมีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ โดยผู้แต่งได้คิดกำหนดขึ้นเอง เพื่อให้เรื่องเล่าในนวนิยายมีสีสันและมีความหลากหลาย และสร้างความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร มีการนำเสนอฉากที่เสมือนมีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ เช่น ฉากภาพพวาทหญิงสาวปริศนา เป็นการใช้ฉากในสยาม ดังตัวอย่าง

พจน์กระโดดเผ็ดจากเตียงมาจ้องรูปหญิงสาวที่มีเจดีย์เป็นฉากหลังซึ่งดูเผิน ๆ ไม่เข้ากันเลย แต่บัดนี้พจน์ได้ทะลุปรุโปร่งว่า จิตรกรที่วาดต้องการแสดงความผูกพันระหว่างหญิงสาวในรูปนั้นผู้เป็นนางแบบกับพระนครศรีอยุธยา ดินแดนซึ่งมีเจดีย์เป็นสัญลักษณ์ จริงด้วย! ดูเป็นเจดีย์แท้ ๆ อย่างที่พจน์เคยเห็นตามวัด แม้จะดูเล็กและเลือนราง จึงได้ว่าเป็นฝีมือจิตรกรชาวไทย [4]

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นฉากที่ผู้แต่งได้เสริมเข้าไปในเรื่องซึ่งไม่มีอยู่จริงตามประวัติศาสตร์ โดยเป็นภาพวาดหญิงสาวชาวฝรั่งเศสที่มีฉากหลังเป็นเจดีย์ในพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสามารถบอกได้ว่าจิตรกรเป็นชาวไทย โดยฉากดังกล่าวเป็นฉากที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมาเพื่อให้เนื้อเรื่องในนวนิยายมีความเชื่อมโยงกันระหว่างสยามและฝรั่งเศสที่ผู้แต่งได้ถ่ายทอดผ่านตัวละครเอกอย่างพจน์ รวมถึงหญิงสาวในภาพวาดอย่างลาเปอโร

3.3 การใช้มิติของสถานที่ในประวัติศาสตร์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร มีการใช้ฉากที่เป็นทั้งอดีตในสมัยกรุงศรีอยุธยาซึ่งตรงกับสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส และฉากในสมัยปัจจุบันช่วงรอยต่อระหว่างศตวรรษที่ 20-21 ทำให้การนำเสนอฉากผ่านการใช้มิติของสถานที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้แต่งได้นำเสนอให้เห็นถึงลักษณะพื้นที่ของพระราชวังแวร์ซายส์ที่แตกต่างกับปัจจุบัน ดังตัวอย่าง

ในสายตาของพจน์ พระราชวังแวร์ซายส์วันนี้ไม่เหมือนอย่างวันที่พจน์เคยเห็น อันดับแรกต้นไม้ยังน้อยเต็มที จะมีบ้างก็ดูโปร่ง บางตา สวนดอกไม้และสวนส้มก็เหมือนว่ายังทำไม่แล้วเสร็จหรือยังไม่ลงตัว พื้นยังเป็นดินอัดแน่น บางแห่งปูด้วยหินสีขาวเป็นก้อน ๆ เอามาตัดให้เรียบเพื่อสะดวกแก่รถม้า แต่อาณาเขตของพระราชวังแห่งนี้ในวันนี้ดูกว้างใหญ่กว่าสมัยที่พจน์ได้เห็นอีกราวสามร้อยปีต่อมามากนัก [4]

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเสนอพระราชวังแวร์ซายส์ผ่านสายตาของ “พจน์” ที่พบเห็นในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งผู้แต่งได้นำเสนอให้แตกต่างจากสมัยปัจจุบัน ตามที่พจน์เคยพบเห็นในช่วงที่เขาเป็นนักศึกษากฎหมายอยู่ที่ฝรั่งเศสและเป็นจิตรกรสมัครเล่น วาดรูปหารายได้พิเศษบริเวณพระราชวังแวร์ซายส์ ซึ่งมีความแตกต่างต่อกันมาก เพราะในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เป็นช่วงบุกเบิกสร้างพระราชวัง ผู้แต่งจึงนำเสนอให้เห็นถึงสภาพของพื้นที่ ๆ กำลังก่อสร้างและยังไม่เรียบร้อย ซึ่งแตกต่างกับสมัยปัจจุบันที่ได้รับการทำนุบำรุงดีแล้วและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม

4. การนำเสนอภาษา

การนำเสนอภาษาในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรมี 4 ลักษณะ ได้แก่ การใช้ภาษาโบราณสลับกับปัจจุบันเพื่อบ่งบอกยุคสมัย การใช้ความเปรียบที่หลากหลาย การใช้โวหารเพื่อเสริมบริบททางประวัติศาสตร์และการใช้สัญลักษณ์รูปสัตว์ ดังนี้

4.1 การใช้ภาษาโบราณสลับกับปัจจุบัน

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรเป็นนวนิยายที่ใช้ตัวละครเอกจากยุคปัจจุบันหลงไปในสมัยกรุงศรีอยุธยาในช่วงสมัยสมเด็จพระนารายณ์ จึงทำให้มีการใช้ภาษาปัจจุบันในกรุงศรีอยุธยาด้วย เป็นการใช้ภาษาโบราณสลับกับภาษาปัจจุบันเพื่อบ่งบอกยุคสมัยของตัวละครและสร้างความสมจริงให้กับเรื่องเล่าอิงประวัติศาสตร์ ดังตัวอย่าง

“นี่ถ้ามีเครื่องมือเก็บภาพเหตุการณ์จริงเอาไว้ได้ทุกถ้อยกระทงความก็คงดี จักได้ไม่ต้องใช้วิธีจดบันทึกเป็นภาพยถาจดหมายเหตุฤาแต่กลิลิต ด้อยบ้างที่เจ้าช่วย พอวาดรูปให้เห็นเป็นเค้าได้ ข้าเห็นรูปที่เจ้าวาดก็หวนนึกถึงเหตุการณ์จริง ๆ ได้ไม่ลืม แม้รูปไม่เหมือนจริงเสียทีเดียวนัก”

“อีกหน่อยคงมีเครื่องบันทึกเสียงที่เจรจากันเก็บเอาไว้เปิดฟังได้ไม่ลืมเลื่อนเรียกว่าคาสเซ็ทเทป ถ้าพิมพ์รูปภาพจริง เหตุการณ์จริงเก็บไว้ได้เรียกว่ารูปถ่าย จนแม้แต่เคลื่อนไหวไปมาก็ยังตามดูได้

เหมือนเอาอดีตกลับมาให้ดูอีกขอรับ เรียกว่าวิดีโอภาพยนตร์” พจน์เล่าจากสัญญาเดิมเป็นคั้งเป็นแคว [4]

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการนำเสนอการใช้ภาษาโบราณสลับกับการใช้ภาษาปัจจุบัน โดยแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาที่ตรงกับยุคสมัยของตัวละคร ซึ่งออกพระวิสุทธสุนทรจะเป็นตัวแทนของการใช้ภาษาโบราณที่กล่าวถึงกาพย์ โคลง ถึงแม้ว่าคำเหล่านี้จะมีใช้มาจนถึงปัจจุบัน แต่ในสมัยโบราณก็มีเช่นกัน ส่วนพจน์ซึ่งทราบแน่ชัดแล้วว่าเป็นตัวแทนของการใช้ภาษาปัจจุบัน แต่ผู้แต่งได้สอดแทรกเทคโนโลยีในปัจจุบันร่วมด้วย นั่นคือการเรียกชื่อของ “คาสเซ็ทเทป วิดีโอและภาพยนตร์” ซึ่งเป็นคำทับศัพท์ทั้งสิ้น และเป็นชื่อเรียกชื่อสิ่งของที่ใช้ในการบันทึกภาพในปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่าผู้แต่งได้สอดแทรกเทคโนโลยีเหล่านี้เพื่อบ่งบอกยุคสมัยผ่านการใช้ภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4.2 การใช้ความเปรียบ

การใช้ความเปรียบ คือ การนำเอาภาพพจน์ ความเปรียบตามชนบในวรรณศิลป์มาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ให้มีความสมจริง ความแปลกใหม่ ซึ่งในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรมีการใช้ความเปรียบที่หลากหลาย ทั้งอุปมาอุปไมย สัจพจน์และอติพจน์ ซึ่งอุปมาปรากฏเด่นชัดที่สุดดังตัวอย่าง

พจนนเคยวาทรูปเล่นเมื่อครั้งอยู่บนเรือเป็นรูปครุฑกางปีกเหาะผ่านท้องทะเล อันเป็นจินตนาการว่า
คณะราชทูตเป็นดุจดวงพาหนะของพระนารายณ์ข้ามสมุทรไปเจริญสัมพันธไมตรีที่ฝรั่งเศส โกลแบต์
พอใจมาก แนะนำให้พจนนลอกลายลงในแคนวาสแล้วลงสีน้ำมัน [4]

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้อุปมาเพื่อเปรียบเทียบคณะทูตสยามว่าเป็นดังครุฑยานพาหนะของพระนารายณ์ กล่าวคือ เป็นตัวแทนที่พระนารายณ์ส่งไปเจริญสัมพันธไมตรี และครุฑที่ว่านี้ก็บินผ่านท้องทะเล ผ่านร้อน ผ่านหนาว เพื่อไปแสดงแสนยานุภาพ ความสามารถของสยามได้ไกลถึงอีกซีกโลกที่ประเทศฝรั่งเศส ประเทศมหาอำนาจในขณะนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าสยามเป็นประเทศรุ่งเรืองในภูมิภาคตะวันออกเช่นกัน เนื่องจากสามารถก้าวไกลทางการทูตไปถึงฝรั่งเศสได้

4.3 การใช้ไวยากรณ์ต่าง ๆ

การใช้โวหารต่าง ๆ เพื่อเสริมบริบทในประวัติศาสตร์ คือ การใช้ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นอย่างดี มีชั้นเชิงให้ผู้อ่านคล้อยตามอย่างมีศิลปะ ซึ่งในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรมีการใช้โวหารต่าง ๆ เพื่อเสริมบริบททางประวัติศาสตร์อย่างหลากหลายทั้งบรรยายโวหาร อุปมาโวหาร พรรณาโวหาร สาธกโวหาร และเทศนาโวหาร เพื่อให้บริบททางประวัติศาสตร์มีความเด่นชัดและมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น โดยการบอกเล่ารายละเอียดต่างๆ ผู้แต่งจะผสมผสานเรื่องราวใหม่เก่าเข้าด้วยกัน เช่น การติดต่อทางการทูตของไทย ที่นำเสนอผ่านสาธกโวหาร ดังตัวอย่าง

ท่านราชทูตจะยกตัวอย่างของไทยในอดีตมาเปรียบเทียบให้ฟัง เช่น การทูตของพม่าที่ทำได้ ข้างเผือกเพื่อหาเหตุก่อสงครามกับไทย การทูตของลาวที่ขอพระราชทานพระราชนุติราช สมเด็จพระมหาจักรพรรดิไปเสกสมรสเชื่อมสัมพันธไมตรี การทูตเชียงใหม่ที่มหาเทวีจิรประภา ยอมอ่อนน้อมถวายตัวแก่สมเด็จพระไชยราชาโดยดีจึงไม่ต้องเสียเมือง การทูตที่สมเด็จพระ มหาจักรพรรดิทรงทำสัญญากับสมเด็จพระไชยเชษฐาแห่งกรุงศรีสัตนาคนหุตว่าจะไม่วิวาทกัน เพื่อจะได้รบบกำลังรบกับพม่า และการทูตที่สมเด็จพระนารายณ์ทรงโอนอ่อนตามฝรั่งเศสแต่ ไม่ทรงยอมเปลี่ยนศาสนา [4]

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้สาธกโวหารในการอธิบายเกี่ยวกับการทูตของสยามแต่โบราณมาว่า ฟังปฏิบัติกันอย่างไร จากหลากหลายชาติ หลากหลายเมืองทั้งพม่า ลาว เมืองเชียงใหม่ เพื่อแสดงให้เห็นการ เอาตัวรอดด้วยวิธีการทูต โดยเชื่อมโยงมาสู่การทูตของสยามและฝรั่งเศสที่พระนารายณ์ทรงเปิดกว้างแต่ ยังคงความต้องการเดิมไว้ ซึ่งผู้แต่งได้ใช้สาธกโวหารเพื่ออธิบายประกอบเรื่องราวทางการทูตให้มีความเด่นชัด มากยิ่งขึ้นและเสริมบริบททางประวัติศาสตร์ของสยามเข้าร่วมด้วย

4.4 การใช้สัญลักษณ์รูปสัตว์

การใช้สัญลักษณ์รูปสัตว์ เป็นการใช้สัญลักษณ์เฉพาะตนของผู้แต่ง ซึ่งนำเสนอผ่านการใช้ แมวและ ปลา ช้าง และนกหรือครุฑ เพื่อแสดงถึงความยิ่งใหญ่ของสยาม ดังตัวอย่าง

เย็นวันหนึ่ง ค่ะเนว่าได้เวลาเมอซิเอร์โกลแบต์คงจวนจะปิดร้าน พจน์จึงปลีกตัวไปเยี่ยมผู้เป็น อาจารย์ โดยนำของฝากไปมอบให้เป็นรูปวาดฝีมือของเขาเองที่วาดไว้ตั้งแต่อยู่บนเรือ แต่มาลอกลาย ลงแคนวาสและสีน้ำมันที่แวร์ซายส์ เป็นรูปครุฑบินผ่านท้องทะเล มีดวงอาทิตย์กลมโตอยู่ข้าง ๆ เมอซิเอร์โกลแบต์พอใจมาก ยื่นพู่กันจุ่มสีให้พจน์ลงชื่อและปี ค.ศ. พจน์กลับเขียนด้วยย่อว่า เอส.ซี. และบอกว่าแซนและโกลแบต์แล้วลงปี ค.ศ. 1687 [4]

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้นกหรือครุฑแทนอำนาจของสยาม โดยผู้แต่งได้นำเสนอผ่านภาพวาด ให้ครุฑบินผ่านท้องทะเลเพื่อไปหาพระอาทิตย์ที่อยู่ด้านหน้า เป็นการแสดงถึงอำนาจและความสามารถของ สยามที่สามารถเลื่องลือไปถึงฝรั่งเศส แผ่นดินพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ที่แทนตัวเองว่าเป็นดังพระอาทิตย์ที่ส่อง ความเจริญไปทั่วทุกมุมโลก แต่ในที่นี้สยามสามารถมาเยือนถึงถิ่นได้ เหมือนการประกาศศักดา ความมีอารย ธรรมของสยามในแผ่นดินฝรั่งเศสด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ในตอนท้ายที่ผู้แต่งได้สร้างให้ตัวละครลงชื่อชื่อและปี ค.ศ. เป็นการตอกย้ำประวัติศาสตร์ว่าเหตุการณ์นี้เคยเกิดขึ้นจริง ในช่วงสมัยของสมเด็จพระนารายณ์ ทั้งนี้ภาพวาด ดังกล่าวยังสอดคล้องกับชื่อเรื่องเพราะเป็นภาพที่ครุฑบินข้ามมหาสมุทรไปเพื่อแสดงความสามารถ ความเป็น ชาติของสยามไกลถึงฝรั่งเศส

5. การนำเสนอผู้เล่าเรื่อง

การนำเสนอผู้เล่าเรื่องในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรมี 2 ลักษณะ ได้แก่ การใช้ผู้เล่า เรื่องที่เป็นตัวละครเอกและการใช้ผู้เล่าเรื่องที่ไม่นับเป็นตัวละครในเรื่อง ดังนี้

5.1 การใช้ผู้เล่าเรื่องที่เป็นตัวละครในเรื่อง

การใช้ผู้เล่าเรื่องที่เป็นตัวละครเอกพบว่า ผู้แต่งได้ใช้ตัวละครเอกเล่าเรื่องของตนเอง ความเป็นมาต่าง ๆ ความรู้สึกนึกคิด รวมถึงเรื่องราวในประวัติศาสตร์ด้วย โดยใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ในการเล่าเรื่อง และทำให้ผู้อ่านทราบถึงความเป็นไปต่าง ๆ ของตัวละครและเหตุการณ์ของบ้านเมืองผ่านมุมมองของคนในยุคปัจจุบันได้อย่างน่าสนใจ มุมมองที่ปรากฏจึงเท่ากับเป็นมุมมองของคนสมัยใหม่ซึ่งจะมองประวัติศาสตร์ไทยในแง่มุมใดก็ได้

5.2 การใช้ผู้เล่าเรื่องที่ไม่เป็นตัวละครในเรื่อง

การใช้ผู้เล่าเรื่องที่ไม่เป็นตัวละครในเรื่องพบว่า ผู้แต่งได้ใช้ผู้เล่าเรื่องที่ไม่เป็นตัวละครในเรื่อง โดยเล่าผ่านมุมมองของผู้แต่ง เพื่อรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งต่าง ๆ และทำให้การเล่าเรื่องมีความลื่นไหล เพราะผู้แต่งสามารถกำหนดเรื่องราว เชื่อมต่อให้เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กัน เพื่อนำเสนอให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้โดยง่าย ซึ่งในการนำเสนอผู้เล่าเรื่องทั้งที่เป็นตัวละครและไม่เป็นตัวละครในเรื่อง ผู้แต่งได้นำเสนอผ่านตัวละคร “พจน์” โดยให้พจน์เป็นผู้เล่าเรื่องราวทั้งหมด ทั้งพฤติกรรมและความคิดของตัวละคร ที่มีต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวในอดีตอีกด้วย

6. การนำเสนอแนวคิด

ผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดหลักและแนวคิดรอง โดยสามารถแสดงผลได้ดังนี้

6.1 แนวคิดหลัก

6.1.1 การถ่วงดุลอำนาจจากชาติตะวันตก

การถ่วงดุลอำนาจจากชาติตะวันตกถือเป็นแนวคิดสำคัญของเรื่อง โดยสยามได้ถ่วงดุลอำนาจจากชาติตะวันตก โดยเฉพาะประเทศฝรั่งเศสซึ่งมีบทบาทสำคัญในสยาม เพราะผู้แต่งได้นำเสนอเนื้อเรื่องในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ที่ต้องใช้วิธีการทางการเมืองและการทูตเพื่อถ่วงดุลอำนาจจากชาติตะวันตกที่เข้ามามีบทบาทในสยามจนถึงขั้นจะยึดครองสยามเป็นเมืองขึ้น สมเด็จพระนารายณ์เลยต้องเจริญสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศสเพื่อถ่วงดุลอำนาจจากชาติตะวันตกอื่น ๆ แต่ในขณะเดียวกันฝรั่งเศสก็ต้องการขยายอำนาจในสยาม และต้องการให้สยามเข้ารีต แต่สมเด็จพระนารายณ์ไม่คล้อยตามด้วยและทรงใช้วิธีการอย่างแยบยลจนสามารถรักษาเอกราชเอาไว้ได้

6.2 แนวคิดรอง

6.2.1 การปลูกฝังแนวคิดอนุรักษนิยมในประวัติศาสตร์

การปลูกฝังแนวคิดอนุรักษนิยมในประวัติศาสตร์ผู้แต่งได้นำเสนอผ่านกลุ่มขุนนางผู้รักชาติ คือ พระเพทราชา ที่ปิดกั้นและไม่เห็นด้วยกับการเปิดประเทศให้ชาวต่างชาติหรือฝรั่งเศสเข้ามามีบทบาทมากในสยาม คือ ยึดติดในแบบแผนเดิมที่เคยปกครองหรือปฏิบัติกันมา เพราะเกรงว่าเมื่อฝรั่งเศสมีบทบาทมากขึ้น

จะทำให้สยามต้องตกเป็นเมืองขึ้นและเปลี่ยนแปลงการปกครองตามแบบฝรั่งเศส แสดงให้เห็นว่าพระเพทราชาเป็นผู้ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมที่มีมาแต่เดิมตั้งแต่สมัยพระเจ้าอู่ทอง ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา

สรุปผลการวิจัย

กลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ของ วิษณุ เครืองาม ทำให้เห็นลักษณะเด่นของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ ผ่านองค์ประกอบของวรรณกรรมที่มีความสมจริงและโดดเด่น ผวนกกับการเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ที่ควบคู่ไปด้วยกัน และแสดงให้เห็นถึงชั้นเชิงในการนำเสนอที่หลากหลาย ของ วิษณุ เครืองาม ที่เป็นทั้งนักกฎหมาย นักการเมืองและนักประวัติศาสตร์

การศึกษากลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ของ วิษณุ เครืองาม ทำให้เห็นว่าผู้แต่งนำเสนอกลวิธีต่าง ๆ ที่อิงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์อย่างชัดเจน เพื่อสนับสนุนให้เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์มีความสมจริง น่าเชื่อถือ ผู้แต่งทำให้การนำเสนอมีมิติที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้นได้แก่ การสร้างเรื่องที่มีความซับซ้อนผ่านการนำเสนอโครงเรื่องที่มีหลายมิติและเชื่อมโยงถึงกัน รวมถึงการนำเสนอเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยที่ผู้แต่งได้สอดแทรกข้อมูลทางประวัติศาสตร์มาสนับสนุนตลอดเวลา ส่วนการใช้ภาษาก็มีลักษณะเฉพาะ คือ การใช้ภาษาสมัยใหม่ที่สะท้อนบุคลิกของนักกฎหมาย นักการเมืองและนักประวัติศาสตร์ ทั้งการใช้สัญลักษณ์เฉพาะตนที่นำเสนอผ่านรูปสัตว์ เพื่อนำเสนอให้เห็นความยิ่งใหญ่ของสยามซึ่งกลวิธีการนำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทรสะท้อนให้เห็นถึงตัวตนของผู้แต่งที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเมืองการปกครองของบ้านเมือง และความดำรงอยู่ของชาติบ้านเมือง รวมถึงการสะท้อนให้เห็นถึงความปรองดองกันของคนในชาติ

อนึ่ง การนำเสนอเหตุการณ์สมัยสมเด็จพระนารายณ์นั้น น่าจะเกิดจากผู้แต่งต้องการนำเสนอให้เห็นความสามารถของกษัตริย์ที่สามารถรักษาเอกราชของบ้านเมืองไว้ได้ รวมถึงความสามารถทางการค้าและการทูตที่ได้รับการยอมรับไปทั่วโลก เป็นการสถาปนาบริบทสังคมในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ขึ้นมาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเจริญของบ้านเมืองและมีอารยธรรม และเพื่อต้องการนำเสนอให้เห็นถึงการมีความแตกต่างทางความคิดของคนในสังคม ที่ทุกคนยอมรับในความแตกต่างของกันและกัน และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง ซึ่งย้อนแย้งกับสังคมปัจจุบัน โดยการนำเสนอเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์จะสอดคล้องกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ผู้แต่งเน้นสร้างชาวสยามให้รักชาติและรักษาไว้ซึ่งความเป็นเอกราชของชาติ แม้แต่ตัวละครที่ในประวัติศาสตร์มองในแง่ลบ เช่น พระเพทราชา ผู้แต่งก็มองว่าทำตามอุดมการณ์ของตนเองเพื่อรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมที่มีมาแต่โบราณและเป็นการป้องกันภัยจากฝรั่งเศสด้วย ซึ่งไม่ได้เป็นผู้ร้ายอย่างในประวัติศาสตร์ รวมถึงแสดงให้เห็นมุมมองของผู้แต่งพยายามสร้างให้ชาวต่างชาติมุ่งแต่จะเอาผลประโยชน์จากฝ่ายสยาม เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เห็นถึงความสามารถของบรรพบุรุษไทยที่รักษาเอกราชเอาไว้ได้ การนำเสนอเรื่องจึงอาจเป็นนัยยะเพื่อให้คนในยุคปัจจุบันหันไปเรียนรู้อดีตเพื่อแก้ไขปัจจุบัน

มีข้อสังเกตเห็นว่า การแสดงยุคสมัยของสมเด็จพระนารายณ์ ถือว่าเป็นยุคที่สยามมีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด ในกรุงศรีอยุธยา และถือเป็นสมัยที่มีการบันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์มากที่สุด ทั้งทางสยามหรือฝรั่งเศส ทั้งนี้สมัยดังกล่าวยังมีเหตุการณ์ที่ทำให้สยามเป็นที่รู้จักมากในต่างประเทศคือ การเจริญสัมพันธไมตรี

กับฝรั่งเศส ทำให้วิชานำข้อมูลทางประวัติศาสตร์เหล่านี้มาผสมผสานในนวนิยาย รวมถึงการมีบทบาทเป็น
นักการเมืองของวิชณ ทำให้นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร มีความเข้มข้นในกระบวนการการเมือง
เช่นกัน ที่ถ่ายทอดผ่านการแย่งชิงอำนาจของชาติตะวันตก หรือนำเสนอผ่านการแย่งชิงอำนาจ รัฐประหารที่
ผู้แตงนำเสนอได้อย่างมีอรรถรสในปลายสมัยสมเด็จพระนารายณ์ หรือการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันของตัว
ละครต่าง ๆ ทั้งนี้ยังมีการสอดแทรกน้ำเสียงของผู้แตงผ่านมุมมองของตัวละครเอก อย่าง “พจน” ซึ่งเป็นการ
นำเสนอที่สอดแทรกการแสดงความคิดเห็นไปตลอดทั้งเรื่อง รวมถึงการปลูกฝังความคิดความรักชาติ และการ
สรรเสริญบรรพบุรุษไทยที่สามารถรักษาเอกราชไว้ได้และสร้างความรุ่งเรืองให้กับสยามประเทศสืบถึงปัจจุบัน

จากการศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ของ วิชณ เครืองาม ผู้วิจัยเห็นว่า นวนิยาย
อิงประวัติศาสตร์เรื่องข้ามสมุทร ได้นำเสนอขึ้นเพื่อเชิดชูเกียรติของสยามและคณะทูตสยามที่สามารถทำให้
สยามเป็นที่รู้จักในนานาประเทศ และเป็นการเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์และวรรณกรรมผ่านกลวิธีการ
นำเสนอต่าง ๆ ที่โดดเด่นและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- [1] ธวัช ปุณโณทก. (2527). **แนวทางการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [2] สายสร้อย สุดหอม. (2530). **นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องเสวตฉัตรน่านเจ้า : การศึกษาในด้านกลวิธี
เสนอเรื่องและท้องทำนองการต่าง**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- [3] มารศรี สอทิพย์. (2551). **การเล่าเรื่องทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราช : กลวิธี
การเล่าเรื่องและการสร้างภาพลักษณ์**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] วิชณ เครืองาม. (2561). **ข้ามสมุทร**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มติชน.
- [5] อานนท์ จิตรประภาส. (2561). **การค้าและการเมืองในพระราชประวัติสมเด็จพระนารายณ์**. นนทบุรี :
ศรีปัญญา.

วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเด็กเชิงจิตวิทยาในวรรณกรรมเยาวชน
เรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของอ็อกส์ ของ อาร์ เจ ปาลาซิโอ

Analysis of Children Characters' Psychological Behaviors in Young Adult

Literature: Wonder of August by R. J. Palacio

ฮุดา บินหมัด^{1*} พชลิน จินนูน² และอลิส่า คุ่มเคี่ยม³

Huda Binmad^{1*} Phatchalin Jeennoon² and Alisa Kumkium³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเด็กในวรรณกรรมเยาวชน เรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของอ็อกส์ โดยการนำเสนอผลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครเด็กในวรรณกรรมเยาวชน เรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของอ็อกส์ มีรูปร่างหน้าตาผิดปกติจากสารทางพันธุกรรมที่ส่งผลกระทบต่อระบบความคิดของตัวละคร ทำให้ตัวละครเกิดปมด้อยในใจ ในด้านพฤติกรรม ตัวละครแสดงพฤติกรรม เช่น เก็บตัว ไม่ไวใจใคร กลัวการไปโรงเรียน ด้านความคิดทัศนคติ เช่น มองโลกในแง่ร้าย ชอบจินตนาการเพื่อฝัน และด้านอารมณ์ความรู้สึก เช่น เก็บความรู้สึกเก่ง มีความรู้สึกว่าตัวเองแปลกแยกไปจากคนอื่น สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิทยา โดยมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของตัวละครเด็ก 4 ลักษณะ คือ พันธุกรรม ครอบครัว เพื่อนครู นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนปัญหาทางจิตของตัวละครเด็ก เช่น ชอบใส่หมวกอวกาศ ชอบวันฮาโลวีน การตัดผมเปียพาดวั้น หลงใหลในวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมทางจิตของตัวละครที่แสดงถึงการต่อสู้ภายในจิตใจของตัวละคร การต้องการมีตัวตน และต้องการเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม สำหรับกลวิธีการนำเสนอพฤติกรรมตัวละครเด็กพบ 4 ลักษณะ ได้แก่ นำเสนอผ่านโครงเรื่อง นำเสนอผ่านมุมมองผู้เล่าเรื่อง นำเสนอผ่านบทสนทนา และนำเสนอผ่านการเปรียบเทียบ กลวิธีการนำเสนอพฤติกรรมตัวละครสะท้อนให้เห็นสภาพของเด็กที่มีความผิดปกติ ผ่านสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กในสังคมจริง และยังสะท้อนให้เห็นการมองเด็กที่มีปัญหาทางจิตของคนในสังคม เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ ความรู้สึกของคนที่มีภาวะเช่นนี้ และนำไปสู่การเปิดใจยอมรับในที่สุด

คำสำคัญ : พฤติกรรมตัวละครเด็ก จิตวิทยา ชีวิตมหัศจรรย์ของอ็อกส์

Abstract

This research aims at analyzing behaviors of children characters in young adult literature entitled Wonder of August presented through descriptive analysis. Research findings revealed that the children characters had abnormal physical appearance caused by heredity solution affecting thinking system of the characters, which caused inferiority in mind. In terms of behaviors, the characters performed behaviors as introvert, not trust others, being afraid of going to school. In terms of attitudes, they were pessimistic, fanciful. Moreover, in terms of

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel. : 0869568959 E-mail address : huda2475@gmail.com

emotion, they were calm by not expressing any feeling or emotion, be different. These conform to Psychological Theory since there were four factors influencing children characters' behaviors: heredity, family, friends, and teachers. Furthermore, it also presented symbolic behaviors reflecting mental problems of the characters such as wearing hat, desiring to go to Halloween Party, having braid hair, love science, etc. , which reflect mental behavior of the characters. It also indicated mental struggle of the characters, they would like to be substantial, and be accepted by others in the society. There were four ways to present the characters' behaviors: presented through plot, narrator, dialogues, and comparison. The novel presents behaviors of the characters reflecting conditions of abnormal children through environment surrounding them in the real society, and it reflected views towards the children with mental problems in the society, leading to understanding, sympathy, and open-minded at last.

Keywords: Children Characters, Psychological, Wonder of August

บทนำ

ในปัจจุบันได้มีการสร้างสรรค์วรรณกรรมขึ้นอย่างหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล เช่น ผู้ใหญ่ เยาวชน เด็ก โดยเฉพาะ วรรณกรรมเยาวชนที่มีการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่น่าสนใจเมื่อศึกษาวรรณกรรมเยาวชน คือ ตัวละคร ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของวรรณกรรม วรรณกรรมเด็กและเยาวชนในแต่ละเรื่องจะอาศัยบทบาท และลักษณะนิสัยของตัวละครเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจอ่านวรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ถ้าตัวละครใดมีบทบาทและนิสัยดึงดูดใจผู้อ่าน ย่อมจะทำให้วรรณกรรมเรื่องนั้นได้รับความสนใจ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ [1] กล่าวถึงความสำคัญของตัวละครไว้ว่า ตัวละคร เป็นส่วนสำคัญที่จะเชื่อมโยงแก่นเรื่อง โครงเรื่อง หรือองค์ประกอบอื่น ๆ ให้ผู้อ่านได้เข้าใจในเรื่องแต่ละเรื่องได้อย่างถ่องแท้ และลึกซึ้งขึ้น ทั้งนี้ ในการแต่งวรรณกรรมเยาวชนผู้แต่งเน้นการสื่อสารกับตัวละครเด็ก เพื่อเสริมสร้างให้เด็กเติบโตเป็นบุคคลที่เหมาะสมกับสังคมโดยผ่านตัวละครเอกที่เป็นเด็ก ดังนั้น การแต่งวรรณกรรมเด็กและเยาวชนจึงต้องอาศัยหลักจิตวิทยาเด็กเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างตัวละครเพื่อให้ตัวละครมีความสมจริง โดยต้องคำนึงถึงวัยของเด็กด้วย ดังที่ ศรีเรือน แก้วกังวาน [2] กล่าวถึงการวิเคราะห์พฤติกรรมโดยอาศัยจิตวิทยาไว้ว่า คือ การค้นหาความจริงเกี่ยวกับจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ โดยใช้ตัวละครใด ๆ ในเรื่องเป็นตัวตั้งรับการวิเคราะห์ ไม่จำเป็นต้องใช้พระเอก นางเอก ของเรื่องเสมอไป เป็นการมองมนุษย์อย่างมีชีวิตจิตใจ ที่ตกอยู่ใต้สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่เราให้แสดงพฤติกรรมตอบสนอง ในเวลาเดียวกันก็พยายามศึกษาความเกี่ยวพันของพฤติกรรมที่ตัวละครแต่ละตัวกระทำร่วมกันกับตัวละครอื่น ๆ การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยาจึงวรรณกรรมมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น

วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “Wonder” หรือชื่อภาษาไทยว่า “ชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์” เป็นวรรณกรรมเยาวชนที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาทางจิตผ่านตัวละครเด็กในเรื่อง ซึ่งอิงแนวคิดจิตวิทยาไม่น้อย ผู้แต่งคือ ‘อาร์. เจ. ปาลาซิโอ ชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์’ เป็นเรื่องราวของ “ออกัสต์ พูลแมน” เด็กชายอายุ 10 ขวบที่เกิดมาพร้อมกับใบหน้าที่น่าเกลียดที่สุดในโลก ซึ่งได้รับการผ่าตัดใหญ่จำนวนยี่สิบเจ็ดครั้ง

ในปัจจุบันมีการนำเสนอตัวละครที่อิงกับแนวคิดจิตวิทยาเป็นจำนวนมาก เช่น วนิดา ลิขิตกันทิมา[3] ศึกษาบุคลิกภาพของสุนทรภู่ตามหลักจิตวิทยา ศรีเพ็ญ ประเสริฐสุข [4] วิเคราะห์ตัวละครเด็กในนวนิยายของ มาร์ค ทเวน สกุลรัตน์ แซ่ด่าน [5] วิเคราะห์ลักษณะตัวละครอภิปติในนวนิยายแนวจิตวิทยา ของโอภาส สุวรรณ กัลยานันท์ สิงจันทร์ [6] ตัวละครเด็กในวรรณกรรมรางวัล หนังสือดีเด่น ของ มงกุฏ อดี

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาพฤติกรรมตัวละครเด็กในวรรณกรรมเยาวชนชีวิตมหัศจรรย์ของ ออกัสต์ ของอาร์. เจ. ปาลาซิโอ ที่สัมพันธ์กับหลักทฤษฎีทางจิตวิทยาต่อไป

วิธีการวิจัย

บทความวิจัยนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมตัวละครเด็กในวรรณกรรมเยาวชน เรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของ ออกัสต์ ของ อาร์.เจ.ปาลาซิโอ แปลโดย ปณต ไกรโรจนานันท์ โดยผู้วิจัยนำหลักทฤษฎีจิตวิทยาและแนวคิด ด้านพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมตัวละครเด็กเชิงจิตวิทยาในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง ชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ ในประเด็นต่อไปนี้ 1. พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเด็ก 2. พฤติกรรมเชิงสัญลักษณ์ และ 3. กลวิธีการนำเสนอพฤติกรรมตัวละครเด็ก โดยนำเสนอผ่านการพรรณนา วิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. วิเคราะห์บุคลิกภาพและพฤติกรรมของตัวละครเด็ก

จากการศึกษาบุคลิกภาพและพฤติกรรมเด็กเชิงจิตวิทยา ของตัวละครออกัสต์ พูลล์แมน พบว่า ได้ สะท้อนบุคลิกภาพและพฤติกรรมต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 รูปร่างหน้าตาของตัวละคร

ออกัสต์ พูลล์แมน เป็นเด็กชายที่เกิดมาพร้อมกับความผิดปกติบนใบหน้า ซึ่งทางการแพทย์ได้ ระบุว่าเขาเป็นโรคปากแหว่งเพดานโหว่ จัดอยู่ในกลุ่มโรคที่มีการเจริญเติบโตผิดปกติของใบหน้าและขากรรไกร ล่าง (mandibulofacial dysostosis หรือ MFD) และด้วยความผิดปกติบนใบหน้านั้นทำให้เกิดปมด้อยในใจ เรื่องหน้าตาอยู่ตลอดเวลา ดังตัวอย่าง

ออกัสต์ไม่มีคิ้วและขนตา จมูกใหญ่ไม่รับกับใบหน้า และมีเนื้อค่อนข้างมาก ด้านข้างศีรษะ บริเวณที่ควรจะเป็นหูจมลงไปเหมือนมีคนใช้คีมยักษ์บีบตรงกลางใบหน้า เขาไม่มีโหนกแก้ม สองข้าง จมูกมีรอยพับยาวลงมาถึงปาก ทำให้ผิวเขาเยิ้ม ๆ บางครั้งผู้คนก็คิดว่าเขาถูกไฟคลอก เพราะ หน้าตาเขาดูหลอมละลายคล้ายน้ำตาเทียนที่ย้อยลงข้างเล่มเทียน ชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ [7]

ใบหน้าที่มีความผิดปกติของออกัสต์ ส่งผลให้เกิดปมด้อยภายในใจ ซึ่งความรู้สึกที่เกิดขึ้นนี้ เป็นเรื่องของพลังจิต โดยแสดงออกมาในลักษณะของจิตไร้สำนึกเป็นระดับจิตที่สะสมสิ่งที่เป็นความต้องการที่ ถูกเก็บไว้ในจิตส่วนลึกสะกดไว้ราวกับว่าสิ่งนั้นถูกลืมไปแล้ว

1.2 พฤติกรรมของตัวละคร

ออกัสต์ พูลล์แมน เด็กชายที่มีใบหน้าผิดปกติ ส่งผลให้การแสดงออกด้านพฤติกรรมแตกต่าง ไปจากเด็กคนอื่น ดังต่อไปนี้

1.2.1 เก็บตัว

พฤติกรรมเก็บตัวของออทิสต์ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเอง เพราะเขารู้ว่าทุกคนไม่ชอบรังเกียจหน้าตาของเขา และหวาดกลัวเมื่อเห็นใบหน้าของเขา เขาจึงใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการอยู่บ้าน เด็กทุกคนแถวบ้านล้วนแต่เคยเจอออทิสต์อยู่บ่อย ๆ ไม่เคยมีใครเห็นหน้าเห็นตาของเขา แต่ทุกคนก็รู้จักเขา ซึ่งต่างจากออทิสต์ที่เขาไม่รู้จักเด็กคนอื่นในละแวกนั้น เพราะเขาปิดกั้นตัวเองจากสังคมของเด็กปกติ ดังตัวอย่าง “บางทีเขาก็สวมหมวกมนุษย์อวกาศ แต่ผมรู้ตลอดว่าใต้หมวกนั้นคือเขา เด็กทุกคนในละแวกบ้านรู้ว่าเขาเป็นเขา ทุกคนเคยเห็นออทิสต์ในโอกาสต่าง ๆ กันไป เราทุกคนรู้จักชื่อเขา ทว่าเขาไม่รู้จักชื่อเรา” [7]

พฤติกรรมเก็บตัวของออทิสต์ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดจากการโดนทำร้ายจิตใจ เพราะทุกครั้งที่เด็กคนอื่นเห็นหน้าเขาก็จะแสดงสีหน้าหวาดกลัว หากเขาต้องการออกไปเล่นนอกบ้าน เขาก็จะสวมหมวกอวกาศไว้ตลอดเวลา ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้เมอร์เรย์ [8] กล่าวว่า เป็นเรื่องความต้องการหลีกเลี่ยงความอาย ความหวาดกลัว และลดความวิตกกังวล ซึ่งออทิสต์พยายามหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ทำให้เขารู้สึกกังวล เขาจึงเลือกที่จะสวมหมวกอวกาศไว้ตลอดเวลาเพื่อปกปิดใบหน้าที่แสนประหลาดของเขา

1.2.2 ไม่ไว้ใจใคร

พฤติกรรมไม่ไว้ใจใครของออทิสต์เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อต้องการใครสักคนที่รับฟังปัญหาของเขา คนที่สามารถเป็นเพื่อนเป็นที่ปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือไม่ให้เขารู้สึกโดดเดี่ยว ซึ่งในโรงเรียนมีแต่เพื่อนที่ใจร้ายและคอยกลั่นแกล้งเขา รวมทั้งเด็กที่แสร้งมาเป็นเพื่อนกับเขาเพียงแค่ว่าคำสั่งของมิสเตอร์ทุซแมนไม่ได้มาจากใจที่อยากเป็นเพื่อนอยากรู้จักกับตัวตนเขาจริง ๆ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการไม่ไว้ใจเกิดขึ้น ดังตัวอย่าง “เธอไม่ต้องมาเป็นเพื่อนฉันก็ได้ ฉันรู้ว่ามิสเตอร์ทุซแมนบอกเธอ” “ฉันไม่เห็นรู้เลยว่านายพูดเรื่องอะไร” “เธอไม่ต้องเสแสร้งก็ได้ ฉันจะบอกอย่างนั้นละ ฉันรู้ว่า มิสเตอร์ทุซแมนคุยกับเด็กบางคนก่อนโรงเรียนเปิดหอมเพื่อขอให้ฉันเป็นเพื่อนกับฉัน” [7] โดยแอร์คสัน [2] กล่าวว่าเด็กที่ขาดความไว้วางใจและความสงสัยในน้ำใจผู้อื่น เกิดจากขาดการได้รับดูแลเอาใจใส่โดยเฉพาะความต้องการทางด้านร่างกาย ความสุขที่ได้ถ้าเด็กไม่ตอบสนองความต้องการในวัยนี้ก็จะนำไปสู่ความไม่ไว้วางใจเกิดขึ้น

1.2.3 กลัวการไปโรงเรียน

พฤติกรรมกลัวไปโรงเรียนของออทิสต์ เกิดจากความวิตกกังวลภายในจิตใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นชิน เนื่องจากออทิสต์ไม่เคยไปโรงเรียน เขาเรียนที่บ้านโดยมีแม่เป็นคนสอนมาตลอดตั้งแต่เด็ก พฤติกรรมที่แสดงออก คือ ความวิตกกังวล พฤติกรรมกลัวไปโรงเรียนของออทิสต์ เกิดจากความวิตกกังวลภายในจิตใจของตัวเอง ดังตัวอย่าง “เราก็เห็นเด็ก ๆ เติมน้ำโรงเรียน เด็กเป็นร้อย ๆ คนจับกลุ่มเล็กๆคุยกัน หัวเราะกัน บางคนยืนอยู่กับผู้ปกครองซึ่งคุยกับพ่อแม่เด็กคนอื่นอยู่ ผมก้มหน้าให้ต่ำเข้าไป” [7] ซึ่งพรอยด์ [2] กล่าวว่า ความวิตกกังวลนี้เป็นความวิตกกังวลประเภท Reality Anxiety เป็นความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวที่มีผลต่อจิตใจภายในของเด็ก ออทิสต์มีความวิตกกังวลต่อสิ่งแวดล้อมที่เขาไม่เคยคุ้นชินมาก่อน นั่นคือ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งปกติแล้วบริเวณโรงเรียนเป็นสถานที่ที่เขาคุ้นชินแต่เมื่อเขาเห็นว่าเขาต้องไปโรงเรียนจากสิ่งแวดล้อมเหล่านั้นที่เขาคุ้นชินก็ทำให้เขารู้สึกว่าไม่เคยมาแถวนี้มาก่อนเพราะความวิตกกังวลที่มีภายในจิตใจ

1.2.4 ไม่สบตาใคร

พฤติกรรมไม่สบตาใครของออกัสต์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการป้องกันตัวเองจากสายตาของครอบครัว เพราะการที่เขาถูกจ้องมองอยู่บ่อย ๆ ทำให้เขาเกิดความรู้สึกว่าตัวเองไม่ปกติ ทุกครั้งที่มีคนจ้องมอง เขาเลือกที่จะมองให้ต่ำที่สุด เพื่อที่จะได้ไม่สบตากับคนเหล่านั้นที่มองอยู่เช่น ตอนที่เขาไปเจอมิสซิสสาร์เซียครั้งแรกเขาไม่มองหน้าเลือกที่จะจ้องที่แว่นของเธอแทน หรือตอนที่เขาไปโรงเรียนวันแรกเขาเลือกนั่งหลังสุดเพื่อไม่ให้ใครสามารถจ้องเขาได้ ตัวอย่าง “ผมยังก้มหน้าให้ต่ำเอาไว้ เหยหน้าแค่พอให้มองลอดเส้นผมที่ปรกหน้าอยู่ไปเห็นเท้าทุกคน” [7] พฤติกรรมไม่ชอบสบตาใครของออกัสต์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการป้องกันตัวเอง การที่เขาไม่สบตาใครและมองต่ำให้มากที่สุด เพื่อต้องการที่จะหลีกเลี่ยงสายตาของคนอื่นที่กำลังจับจ้องมองเขา เมอร์เรย์ [8] ได้กล่าวว่า ความต้องการป้องกันตัวเอง เป็นการปกป้องตัวเองจากการถูกโจมตี ซึ่งในสถานการณ์นี้ของออกัสต์การที่เขาเลือกนั่งหลังสุด หรือก้มหน้าให้ต่ำเพื่อต้องการป้องกันตัวเองจากสายตาของเพื่อนในห้องที่จ้องมองเขา

1.2.5 พูดไม่ตรงกับความรู้สึก

พฤติกรรมการแสดงออกของออกัสต์ มักมีการแสดงพฤติกรรมพูดไม่ตรงกับความรู้สึก ซึ่งเป็นการปิดบังความรู้สึกภายในว่าตนกำลังคิดอะไรอยู่ จึงทำให้ความรู้สึกกับคำพูดนั้นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ดังในตอนนี้ออกัสต์โดนจูเลียนล้อที่เขาไว้ผมเปียพาตาวันเหมือนตัวละครในสตาร์วอร์ และเมื่อกลับถึงบ้านเขาจึงตัดผมเปีย เวียผู้เป็นพี่สาวได้ถามเขาว่าโดนล้อหรือ แต่ออกัสต์กลับตอบว่าไม่ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเขาก็รู้สึกเสียใจที่ต้องตัดเปียทิ้ง ดังตัวอย่าง เวียไม่อยากเชื่อว่าผมตัดเปียทิ้งไป “นายไว้มาตั้งหลายปีแล้วนะ” เวียพูดเหมือนโกรธ “ตัดทิ้งทำไมละ” “ไม่รู้สิ” ผมตอบ “มีคนล้อหรือ” “เปล่า” [7]

พฤติกรรมพูดไม่ตรงกับความรู้สึก เป็นการพูดตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในใจ ถือเป็นการแสดงปฏิกิริยาแกล้งทำ ซึ่งเป็นกลวิธีการป้องกันตัวในรูปแบบหนึ่ง เป็นการปิดบังความรู้สึกอย่างหนึ่ง เป็นพฤติกรรมที่กลบเกลื่อนความรู้สึกที่ซ่อนอยู่ใต้จิตสำนึก ซึ่งในกรณีของออกัสต์เป็นการหาวิธีเพื่อป้องกันไม่ให้คนในครอบครัวรับรู้ถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการที่เขาโดนเพื่อนล้อจากที่โรงเรียน

13. ความคิดทัศนคติของตัวละคร

พฤติกรรมภายในของออกัสต์เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับภายในจิตใจ ความคิด ทัศนคติโดยตรง ซึ่งความคิดของออกัสต์เป็นความคิดที่มีความแตกต่างจากเด็กทั่วไปในวัยตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการมองโลกในแง่ร้าย หรือการจินตนาการเพื่อฝัน

พฤติกรรมมองโลกในแง่ร้ายเป็นพฤติกรรมแสดงความคิดในแง่ลบ หรือการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าต้องมีอุปสรรค ไม่สมหวังกับเรื่องที่หวังไว้ การที่ออกัสต์มองโลกในแง่ร้ายเนื่องจากเขาไม่ยอมกัดหัว เช่น ตอนที่เขาบังเอิญได้ยินแจ็กพูดเรื่องแย ๆ เกี่ยวกับเขา แล้วเขาก็เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้เวียผู้เป็นพี่สาวฟัง เวียจึงพูดลอบบอกัสต์ไปว่าบางครั้งคนเราก็กทำเรื่องงี่เง่ากันทั้งนั้น แต่ออกัสต์คิดว่าแจ็กสร้างเป็นเพื่อนกับเขาเพื่อแกล้งกับเกรดดี ๆ

พฤติกรรมมองโลกในแง่ร้ายของออกัสต์ เป็นการมองโลกในแง่ร้ายเพื่อไม่ต้องการให้ตัวเองผิดหวัง ซึ่งเกิดจากการที่ไม่ได้รับการดูแล เอาใจใส่ ไม่ได้รับในสิ่งที่ต้องการ โดยเฉพาะทางด้านร่างกาย จึงทำให้ออกัสต์เกิดความไม่ไว้วางใจเกิดขึ้น และทำให้เกิดความคิดในแง่ลบมองโลกในแง่ร้ายต่าง ๆ นอกจากนี้ ออกัสต์ยังแสดงพฤติกรรมด้านความคิดที่แสดงออกถึงพฤติกรรมทางจิต คือ การจินตนาการเพื่อฝัน ความคิดเพื่อฝันของออกัสต์ เป็นพฤติกรรมที่จินตนาการขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการภายในใจของออกัสต์ เพราะการที่

เขาอยู่ในโลกจินตนาการทำให้เขารู้สึกว่าตัวเองเป็นคนที่ถูกกดขี่ เช่น ตอนที่เขาไปโรงเรียนแล้วเด็กในโรงเรียนจ้องหน้า ไม่ว่าจะเป็นทางเดิน โรงอาหาร หรือในห้องเรียน ทำให้เขารู้สึกอึดอัดไม่เป็นตัวของตัวเอง และรู้สึกกลัวกับว่าเขาเป็นตัวประหลาดสำหรับคนอื่น เขาจึงสร้างจินตนาการเพื่อฝัน จินตนาการถึงตัวละครที่เขาชอบในหนังสือสตาร์วอร์ส หากพวกตัวประหลาดในหนังสือมาอยู่ในโรงเรียนกับเขาเรื่องหน้าประหลาดของเขาคงเป็นเรื่องปกติ ไม่ได้เป็นเรื่องปัญหาใหญ่อะไรสำหรับคนอื่นในโรงเรียน ดังตัวอย่าง “ฉันรู้ดีว่าหน้าตาประหลาด แต่ดูสิฉันไม่กั๊กหรอก เอ้ อันที่จริง หากจู่ ๆ มีพวกกูก็มาโรงเรียนบ้าง ผมก็คงแปลกใจจ้องเขานิิดหน้าเหมือนกัน! และถ้าผมเดินอยู่กับแจ็กหรือซมเมอร์ ผมก็คงกระซิบกระซาบกับพวกเขาว่า เอ้ ดูสิสิ” [7]

พฤติกรรมชอบจินตนาการของออกัสต์ เป็นพฤติกรรมที่ออกัสต์เกิดความคับข้องใจจากเหตุการณ์ที่เขากำลังประสบอยู่ ซึ่งฟรอยด์ [9] กล่าวว่า การสร้างจินตนาการเป็นกลวิธานการป้องกันตัวเองหนึ่งที่เด็กไม่สามารถเผชิญหน้ากับความทุกข์นั้นได้ จึงสร้างจินตนาการมโนคติภาพขึ้นมาเพื่อให้อยู่ในสภาวะที่เป็นสุขเป็นการลดความเครียดและตอบสนองความต้องการของเขา นอกจากนี้ ฌักส์ ลาก็อง [10] กล่าวถึงความฝันว่า เป็นสิ่งปรารถนาที่สูญหายซึ่งซ่อนอยู่ในจินตนาการเบื้องลึกของเขา จินตนาการที่อยู่ในเบื้องลึกของจิตใจมีผลต่อการประกอบสร้างเป็นพฤติกรรมในยามที่อยู่รวมกันกับผู้อื่นใน

1.4 อารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร

ออกัสต์มักเก็บความรู้สึกของตัวเอง ซึ่งพฤติกรรมเก็บความรู้สึกของออกัสต์ เป็นพฤติกรรมภายในที่เขาไม่สามารถแสดงอย่างตรงไปตรงมา ออกัสต์มักจะเก็บความรู้สึกที่ทำให้ไม่สบายใจ ไม่แสดงออกมาให้ใครเห็น เพื่อแสดงให้คนรอบข้างเห็นว่าเขาไม่เป็นอะไร แต่ลึก ๆ ภายในแล้วเขาก็รู้สึก เช่น ตอนที่จูเลียนถามเขาว่าหน้าเขาไปโดนอะไรมาจึงได้ประหลาดขนาดนี้ โดนไฟคลอกหรือเขาถาม เขาเจ็บและไม่ตอบจูเลียน จนแจ็กชวนเขาไปห้องสมุด ภายในใจเขาอยากร้องไห้ที่โดนจูเลียนถามแบบนั้นแต่เขาเลือกที่จะยิ้มแทนที่จะร้องไห้ออกมา

พฤติกรรมการเก็บความรู้สึกของออกัสต์เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ภายในจิตใจที่เขาโดนกระทำแต่ไม่สามารถแสดงออกมาได้ เพราะเขาต้องทำตัวเหมือนไม่มีอะไรเพื่อป้องกันตัวเองไม่ให้แสดงความอ่อนแอให้ใครเห็น เป็นกลวิธานการป้องกันตัวโดยแสดงผ่านปฏิกิริยาแกล้งทำ ออกัสต์มักจะทำเป็นไม่รู้ หรือทำเป็นชินเสมอกับการที่มีใครมาล้อเขาเรื่องใบหน้าแต่ทว่าความจริงแล้วเขาแสนเจ็บปวดและเก็บความรู้สึกนั้นไว้ในใจตลอด นอกจากนี้ออกัสต์ยังมีความรู้สึกว่าตัวเองแปลกแยกไปจากคนอื่น พฤติกรรมการแสดงออกอารมณ์ความรู้สึกว่าตัวเองแปลกแยกไปจากคนอื่น คือความรู้สึกภายในที่เป็นปมด้อย เพราะหน้าตาทำให้เขาแปลกประหลาดไปจากเด็กปกติทั่วไป และหน้าตาทำให้เขาต้องใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างวิตกกังวล เช่น ในตอนที่เด็ก ๆ เจอเขาในสวนสาธารณะแล้วกรีดร้องเมื่อเห็นหน้าตาเขา และส่วนลึกในใจเขาก็รู้ว่าหน้าตาเป็นปมที่ทำให้เขาไม่เหมือนคนอื่นจึงทำให้เขาเกิดความรู้สึกว่าตัวเองแปลกแยกไปจากคนปกติทั่วไป ดังตัวอย่าง “แต่ผมก็รู้ว่าเด็กปกติไม่ทำให้เด็กปกติคนอื่นในสนามเด็กเล่นร้องกรีดแล้ววิ่งหนีไปหรอก ผมรู้ว่าเด็กปกติจะไม่ถูกคนอื่นจ้องมอง ไม่ว่าจะเป็นไปไหนก็ตาม” [7]

พฤติกรรมการแสดงออกว่าตัวเองแปลกแยกไปจากคนอื่นของออกัสต์เป็นความรู้สึกที่ฝังอยู่ในใจของเขา การที่คนรอบตัวที่แสดงปฏิกิริยาหวาดกลัวเมื่อเห็นใบหน้าของเขาทำให้เขารู้สึกว่าตัวเองไม่ปกติ ใบหน้าทำให้เขาแปลกไปจากเด็กทั่วไป

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครเด็กในชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละคร ออกัสต์ พบว่า มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านพันธุกรรม ครอบครัว เพื่อน และครู ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของออกัสต์ทั้งในด้านพฤติกรรม อารมณ์ ความคิดทัศนคติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ด้านพันธุกรรม การที่ออกัสต์มีใบหน้าผิดปกติเกิดมาจากความผิดปกติทางพันธุกรรม ทำให้ออกัสต์มีความแตกต่างจากบุคคลอื่นในครอบครัว และผิดปกติไปจากเด็กทั่วไป เนื่องจากการพัฒนาการทางกายภาพที่ผิดปกติ จึงทำให้การใช้ชีวิตในสังคมของเขาแตกต่างจากคนอื่น และปัจจัยทางด้านพันธุกรรมนอกจากจะส่งผลด้านรูปร่างหน้าตาแล้วยังส่งผลต่อพฤติกรรมทำให้เขาเป็นคนเก็บกดและไม่ชอบที่จะเข้าสังคมเนื่องจากใบหน้าที่สุดแสนประหลาดของเขา

2.2 ครอบครัว ครอบครัวเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงภูมิหลัง ประสบการณ์ และพฤติกรรมของออกัสต์ การเลี้ยงดูของครอบครัวมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของออกัสต์ ซึ่งออกัสต์เป็นเด็กที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้แม่ตามใจออกัสต์และให้ทำอยู่เสมอ ซึ่งต่างจากพ่อที่พยายามไม่ตามใจเขาและสอนให้เขาปรับตัวเข้าสู่สังคมโลกภายนอก ซึ่งครอบครัวมีความสำคัญต่อเด็กมากเพราะครอบครัวเป็นสังคมกลุ่มแรกที่เด็กพบเจอทำให้ส่งผลต่อบุคลิกภาพ อารมณ์ ความเชื่อ และทัศนคติของบุคคลอย่างมาก สภาพแวดล้อมในครอบครัว ทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกว่าพ่อแม่ชื่นชมและยอมรับในตัวลูกมากน้อยเพียงใด ถ้าพ่อแม่มีทัศนคติที่ดีต่อลูก จะทำให้พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพของลูกดีไปด้วย

2.3 เพื่อน เพื่อนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก ออกัสต์ก็เช่นกัน เพราะออกัสต์ไม่ได้เข้าโรงเรียนปกติทั่วไป จึงทำให้เขาไม่มีเพื่อน และการที่เด็กสิบขวบไปโรงเรียนครั้งแรกเพื่อนจึงจำเป็นต่อเขามาก ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อตัวออกัสต์ก็คือเพื่อน เพราะด้วยใบหน้าผิดปกติของเขาเพื่อนจึงมองว่าเขาเป็นตัวประหลาด เป็นขอมบี้และเป็นเหมือนตัวเชื้อโรค เด็ก ๆ หลายคนในโรงเรียนจึงหลีกเลี่ยงการที่จะเป็นเพื่อนกับเขา ดังตัวอย่าง “แต่แล้วมือผมก็บังเอิญไปโดนมือเขาเข้าวินาทีหนึ่ง หริสตันกระซอกมือกลับอย่างรวดเร็วจนเขาทำแผ่นฟอยล์ตกบนพื้น แถมยังกระแทกแผ่นฟอยล์ของคนอื่นตกจากเตาด้วย” [7]

ในสังคมของโรงเรียนออกัสต์ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว เนื่องจากเพื่อนไม่กล้าอยู่ใกล้เขา ซึ่งการที่เพื่อนรังเกียจไม่ยอมอยู่ใกล้ส่งผลให้ออกัสต์กลายเป็นเด็กเก็บตัวและไม่กล้าที่จะไว้วางใจใคร เพราะกลุ่มเพื่อนในโรงเรียนนั้นมีบทบาทสำคัญมากในด้านพฤติกรรมทางสังคม อารมณ์ ดังนั้น เมื่อออกัสต์ไม่มีเพื่อนหรือเพื่อนไม่ยอมรับในตัวเขา จึงทำให้เขาเลือกที่จะเก็บความรู้สึกต่าง ๆ ไว้

2.4 ครู ครูเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของออกัสต์ในการใช้ชีวิตในโรงเรียน ซึ่งออกัสต์เป็นเด็กคนหนึ่งที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบในโรงเรียนและเพื่อน ๆ และตัวของออกัสต์เองก็ไม่ชื่นชอบที่จะมาโรงเรียน ซึ่งครูเป็นคนที่ช่วยเหลือออกัสต์ โดยเป็นที่ปรึกษาคอยรับฟัง การที่ออกัสต์ได้เจอมิสเตอร์บราวน์ครูที่มีทัศนคติดี มองโลกในแง่ดี จึงทำให้บางครั้งออกัสต์รู้สึกอยากมาโรงเรียนเพราะหลงรักในตัวมิสเตอร์บราวน์ การที่ออกัสต์ได้เจอครูที่มีทัศนคติที่ดี มองโลกในแง่ดี และสอนด้วยความสนุกสนาน ทำให้พฤติกรรมที่ไม่อยากมาโรงเรียนของเขาเริ่มที่จะเปลี่ยนไปและมองการมาโรงเรียนเป็นเรื่องที่ดียิ่งขึ้น ทัศนคติและบุคลิกภาพของครูเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน โดยถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนก็จะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เด็กเต็มใจที่อยากเรียนมากขึ้น

3. พฤติกรรมเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทางจิตของตัวละคร

พฤติกรรมเชิงสัญลักษณ์ในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง ชีวิตมหัศจรรย์ของออสต์ ของ อาร์.เจ.ปาลาซิโอ พบว่า ปรากฏ 7 สัญลักษณ์ ดังนี้

3.1 ขอบใสมหวกอวกาศ

มหวกอวกาศ เป็นสัญลักษณ์ของ การปลีกตัวเองออกไปจากสังคมหนึ่งไปยังสังคมที่เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับออสต์ ซึ่งความปลอดภัยที่ออสต์ต้องการแยกตัวออกไปจากสังคมหนึ่งที่เขาารู้สึกว่าสังคมนั้นไม่ใช่โลกพื้นดินแต่เป็นโลกของอวกาศ ในความคิดของออสต์โลกที่เขาอาศัยอยู่ไม่เหมาะสมสำหรับเขา มนุษย์ในสังคมเป็นมนุษย์ที่แปลกแยกไปจากเขา การใสมหวกอวกาศเป็นเหมือนการที่ออสต์ปลีกตัวเองออกจากสังคมมนุษย์ที่เขาพบเจอ ไปยังสังคมอวกาศซึ่งเป็นสังคมของมนุษย์ต่างดาว ในสังคมอวกาศนี้เขาสามารถจินตนาการเป็นอะไรก็ได้ สังคมอวกาศเป็นพื้นที่ของแฟนตาซีที่ออสต์ใช้เป็นพื้นที่ในการเพื่อฝันจินตนาการถึงตัวเองอีกโลกหนึ่ง ดังนั้นออสต์จึงสร้างสัญลักษณ์การปกป้องตัวเองที่เชื่อมโยงกับพื้นที่ทางความคิดของเขา เพื่อให้ตนเองรู้สึกปลอดภัยและสุขใจขึ้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากเด็กทั่วไปในวัยเดียวกัน ดังตัวอย่าง “ตอนผมยังเล็ก ผมเคยสวมหมวกมนุษย์อวกาศไปทุกหนทุกแห่ง ไปสนามเด็กเล่น ไปซูเปอร์มาร์เก็ต ไปรับเวียที่โรงเรียน แม้กระทั่งกลางฤดูร้อนที่ร้อนจนเหงื่อไหลเต็มหน้า ผมคิดว่าผมสวมหมวกใบนั่นอยู่สองสามปีนะ” [7] พฤติกรรมการใสมหวกอวกาศของออสต์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการปลีกตัวเองออกจากสังคมของโลกมนุษย์ที่เขาู้สึกว่าตัวเองแปลกแยกไปจากคนอื่นในโลกที่เขาอาศัยอยู่เพื่อไปสู่โลกในจินตนาการ

3.2 ขอบวันฮาโลวีน

วันฮาโลวีน เป็นสัญลักษณ์ของการปลดปล่อยตัวตน และการเป็นอิสระ เพราะสำหรับออสต์แล้วความแตกต่างเป็นสิ่งที่ออสต์ได้รับอยู่เสมอ เขาโดนมองว่าแตกต่างเพราะหน้าตาที่ผิดปกติไปจากคนทั่วไป เขาชอบเทศกาลวัน ฮาโลวีน เพราะทุกคนจะแต่งตัวแฟนซีเป็นตัวประหลาดกันหมด ซึ่งเหมือนกับวันนั้นเป็นวันที่เขารู้สึกได้ว่าเขาก็เหมือนคนอื่น ๆ เป็นวันที่เขาได้ปลดปล่อยตัวเองเป็นอิสระ ดังตัวอย่าง “สำหรับผม วันฮาโลวีนคือวันหยุดที่ดีที่สุดในโลก ขณะแม้กระทั่งวันคริสต์มาส ผมจะได้แต่งชุดแฟนซี ผมจะได้สวมหน้ากาก ผมจะได้ไปไหนมาไหนเหมือนเด็กคนอื่นโดยที่สวมหน้ากาก จะไม่มีใครมองว่าผมดูประหลาด ” [7] พฤติกรรมชอบวันฮาโลวีนของออสต์เกิดจากความต้องการที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใต้จิตใจลึกๆ เพราะสำหรับวันปกติแล้วเขาไม่มีตัวตนในสายตาของคนอื่น แต่สำหรับวันฮาโลวีนเป็นวันที่เขารู้สึกว่าตัวเองไม่ได้แตกต่างจากเด็กคนอื่น เป็นวันที่ทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยก วันฮาโลวีนไม่มีใครมองว่าเขาประหลาด ไม่มีสายตาสีจ้องมองและไม่มีใครสังเกตเขา วันฮาโลวีนจึงเป็นวันที่รู้สึกว่าเขาปกติเหมือนเด็กทั่วไป

3.3 ตัดผมเปียพาดาว

ในตอนแรกออสต์ไ้วผมเปียพาดาว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความอ่อนแอที่ไม่สามารถเอาชนะได้ และเป็นการพยายามปกปิดปมด้อยของตัวเอง เพื่อเป็นเกราะให้ตนเองเข้มแข็งขึ้น สามารถต่อสู้กับสายตาคคนที่จ้องมองได้ เขาแสร้งทำเป็นเข้มแข็งราวกับว่าเขาได้รับการฝึกมาอย่างดีเหมือนกับตัวละครเด็กที่เป็นพาดาวในเรื่องสตาร์วอล ซึ่งออสต์เริ่มไ้วผมเปียพาดาวตอนที่เขาอายุ 7 ขวบ เป็นช่วงที่เขาต้องเข้าออกโรงพยาบาลอยู่บ่อยครั้ง การไ้วผมเปียจึงเป็นความอ่อนแอที่ไม่สามารถเอาชนะได้ในจิตใจของเขา การตัดผมเปียพาดาวจึงเป็นสัญลักษณ์ของการตัดความอ่อนแอในจิตใจที่ไม่สามารถเอาชนะได้ เมื่อออสต์ตัด

ผมเปียพาดวันออก ออกัสต์เข้มแข็งขึ้นเหมือนกับตัวละครพาดวันในสตาร์วอร์สที่ฝึกพลังจิตให้เข้มแข็งได้แล้ว จึงตัดเปียออก ดังนั้นการตัดผมเปียพาดวันจึงเป็นสัญลักษณ์ของการสลัดความอ่อนแอความวิตกกังวลเพื่อนำไปสู่ความเข้มแข็งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ

3.4 หลงใหลในวิทยาศาสตร์

การหลงใหลในวิทยาศาสตร์ เป็นสัญลักษณ์ของการทอดทิ้งปมด้อยและสร้างปมเด่นในชีวิต การหลงใหลในวิทยาศาสตร์ จึงสื่อถึงเด็กที่มีปมด้อยมักจะมีคุณสมบัติทางสมองที่พิเศษกว่าเด็กทั่วไป เพื่อทดแทนจุดด้อยของตัวเอง เด็กพวกนี้จึงมักแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าให้แก่ชีวิตตนเอง ถือว่าเป็นการทดแทนอย่างหนึ่ง ดังที่ ออกัสต์ใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปกับการอ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ การที่ออกัสต์สนใจในวิทยาศาสตร์ อาจเป็นการสื่อให้ผู้อื่นยอมรับในตัวตนของตัวเองที่เหมือนกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ยอมรับเหตุเป็นผล ซึ่งทำให้เห็นถึงการปะทะกันระหว่างคนที่มีความคิดแบบวิทยาศาสตร์และความคิดแบบแฟนตาซี นอกจากนี้ก็อาจเกิดจากความปรารถนาว่าสักวันหนึ่งวิทยาศาสตร์จะช่วยรักษาเยียวยาผู้มีปมด้อยทางใบหน้าได้

3.5 เกลียดการถ่ายรูป

การเกลียดการถ่ายรูป เป็นสัญลักษณ์ของ การถูกจ้องมอง การถูกจดจำ การถ่ายรูปเป็นสิ่งที่ ออกัสต์เกลียดเพราะก่อนที่จะถ่ายรูปต้องมีการจ้องมองเกิดขึ้น ออกัสต์มองเขา เขามองออกัสต์ ก่อนเพื่อที่จะได้รูปนั้นมา การเกลียดการถ่ายรูป แสดงให้เห็นว่าออกัสต์ไม่ชอบที่จะให้ใครจ้องมองใบหน้าของเขา การถูกจ้องมองเป็นสิ่งที่เขาหลีกเลี่ยงมาโดยตลอด เพราะคนส่วนใหญ่มักจะหวาดกลัวและตกใจต่อใบหน้าของเขา และการแสดงออกของคนที่เห็นใบหน้าของเขานั้นทำให้

3.6 เลือกสวมหน้ากากบลัดดิงส์กริม

การเลือกหน้ากากบลัดดิงส์กริมจึงเป็นสัญลักษณ์ของ การปกปิดความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นภายในใจของออกัสต์ สาเหตุมาจากที่เขาจะได้ยินผู้อื่นพูดถึงหน้าตาของเขาในทางที่ไม่ดี ซึ่งคำพูดเหล่านั้นส่งผลต่อจิตใจของเขา และเป็นเขาคนเดียวที่ได้ยินและรับรู้ว่าคุณรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นแย่เพียงใด มีแต่เขาเท่านั้นที่รับรู้ถึงเสียงกระซิบ เสียงวิจารณ์หน้าตาของเขา ในขณะที่คนรอบตัวไม่ได้สนใจว่าเขาจะรู้สึกอย่างไร ดังนั้น “ผมคิดว่าชุดบลัดดิงส์กริมที่สวมเมื่อปีก่อน ชุดนี้สวมง่ายมาก มีแค่เสื้อ คลุมยาวสีดำกับหน้ากากใหญ่ ๆ สีขาว มีเลื่อมปลอมสีแดงเข้ม” [7]

การที่ออกัสต์เลือกสวมหน้ากากบลัดดิงส์กริมในวันฮาโลวีน สัมพันธ์กับภาพวาด The Scream หรือ เสียงกรี๊ดร้อง ผลงาน Edvard Munch สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตที่พบเจอกับความเลวร้ายและความวิตกกังวล ดังเช่น ออกัสต์ที่ต้องเจอกับความเลวร้ายจากการที่เกิดมามีใบหน้าผิดปกติ และต้องใช้ชีวิตอยู่บนความวิตกกังวลตลอดเวลา ดังนั้นการสวมหน้ากากบลัดดิงส์กริมจึงเป็นสัญลักษณ์ของการขจัดความวิตกกังวลที่ออกัสต์มีต่อใบหน้าของเขานั่นเอง

3.7 ได้รับรางวัลเฮนรี่วอร์ดบีเชอร์

การได้รับรางวัลเฮนรี่วอร์ดบีเชอร์ เป็นสัญลักษณ์ของการได้รับการยกย่อง โดยเฮนรี่วอร์ดบีเชอร์ คือ ผู้รณรงค์การเลิกทาสในสมัยคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้า และเพื่อเป็นการสาธุคุณต่อการต่อสู้เรื่องของสิทธิมนุษยชนของเฮนรี่วอร์ดบีเชอร์ โรงเรียนจึงเลือกใช้ชื่อนี้เพื่อเป็นเกียรติแก่เขา การที่ออกัสต์ได้รับรางวัลของเฮนรี่วอร์ดบีเชอร์ จึงสื่อให้เห็นว่าการได้รับการยกย่องจากเพื่อนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับผู้ที่มีปมด้อยในชีวิต

ดังที่เพื่อนยกย่องว่าออกัสต์เป็นคนดีมีเมตตาต่อคนอื่น และเป็นคนที่มีความกล้าหาญ การที่ออกัสต์ได้รับรางวัลวิลเฮนรีวอร์ดปีเซอร์ แสดงให้เห็นถึงการได้รับยกย่อง ในฐานะที่เป็นคนดีของสังคม ซึ่งไม่ได้ตัดสินจากหน้าตา แต่ตัดสินจากพลังของความกล้าหาญ ความเมตตา มิตรภาพ อุบิสัยและการได้รับรางวัลแสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญที่ออกัสต์มีจนสามารถชนะใจตนเองได้

4. กลวิธีการนำเสนอพฤติกรรมตัวละครเด็กเชิงจิตวิทยาในวรรณกรรมเยาวชนชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์

4.1 การนำเสนอผ่านโครงเรื่อง

โครงเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ แสดงให้เห็นถึงชีวิตของออกัสต์ ตัวละครเด็กที่มีปัญหาจากระบบของพันธุกรรมที่ส่งผลต่อระบบความคิดของเด็ก ออกัสต์เด็กชายสิบขวบที่แตกต่างจากคนอื่นตั้งแต่วันแรกที่ลืมตา เพราะโรค Treacher Collins Syndrome ทำให้เขามีใบหน้าแปลกประหลาดกว่าคนปกติ และต้องผ่านการศัลยกรรมถึง 27 ครั้ง เพื่อให้เขาสามารถหายใจและมองเห็นได้เหมือนคนทั่วไป ดังตัวอย่าง “แม่หอมผมทั่วใบหน้า แม่หอมตาที่อยู่ต่ำกว่าปกติ แม่หอมแก้มที่เหมือนถูกต่อยจนยุบเข้าไปข้างใน แม่หอมปากที่เหมือนเต้าของผม ผมเข้าใจว่าคำพูดอันอ่อนโยนของแม่นั้นพูดเพื่อปลอบใจผม แต่คำพูดเปลี่ยนใบหน้าผมไม่ได้” [7]

วรรณกรรมเยาวชนเรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์เป็นวรรณกรรมที่แสดงโครงเรื่องเชิงจิตวิทยาผ่านพฤติกรรมของตัวละคร ผู้แต่งต้องการนำเสนอโครงเรื่องทั้งด้านพฤติกรรมของเด็กเชิงจิตวิทยา และการมองเด็กที่มีปัญหาเชิงพันธุกรรมของคนในสังคมเพื่อนำไปสู่การเข้าใจและยอมรับในที่สุด

4.2 การนำเสนอผ่านมุมมองผู้เล่าเรื่อง

การนำเสนอผ่านมุมมองผู้เล่าเรื่องมี 2 วิธี ได้แก่ การเล่าเรื่องผ่านมุมมองของผู้แต่ง และการเล่าเรื่องผ่านมุมมองของตัวละครในเรื่อง ดังนี้

4.2.1 การเล่าเรื่องผ่านมุมมองของผู้แต่ง

ผู้วิจัยพบว่า ก่อนที่จะแต่งวรรณกรรมเยาวชนเรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ ผู้แต่งมีประสบการณ์ตรงมาก่อน ผู้แต่งเล่าว่าวันหนึ่งขณะที่เธอพาลูกวัย 3 ขวบไปกินไอศกรีมที่ร้านแห่งหนึ่ง ซึ่งโต๊ะข้าง ๆ มีเด็กหญิงหน้าตาบิดเบี้ยวอย่างรุนแรงนั่งอยู่ เมื่อลูกชายเธอเห็นเด็กคนนั้นก็ร้องไห้ด้วยความหวาดกลัวจนอาร์.เจ.ต้องพาลูกกลับบ้าน เหตุการณ์นี้เป็นบาดแผลในใจเธอ เพราะความรู้สึกผิด และคืนนั้นเธอก็ลงมือเขียนต้นฉบับเรื่องนี้ เรื่องที่เกี่ยวกับเด็กที่เกิดมามีใบหน้าผิดปกติ เธอเลือกเอาโรค Treacher-Collins Syndrome มาเป็นโรคของตัวเอกของเรื่อง คือ ออกัสต์ พูลแมน

4.2.2 การเล่าเรื่องผ่านมุมมองของตัวละครในเรื่อง โดยนำเสนอผ่านมุมมองที่ตัวละครออกัสต์มีตัวเอง มุมมองที่ตัวละครออกัสต์มีต่อผู้อื่น และมุมมองที่ตัวละครผู้อื่นมีต่อออกัสต์

การเล่าเรื่องผ่านมุมมองตัวละครออกัสต์ที่มีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และผู้อื่นมีต่อออกัสต์ในวรรณกรรมเยาวชนชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ สะท้อนให้เห็นถึงความคิดของตัวละครที่มีปัญหาทางจิตและคนรอบข้างของตัวละครที่ส่งผลถึงกัน ซึ่งกลวิธีต่าง ๆ นี้ ทำให้ผู้อ่านมองเห็นออกัสต์ในหลาย ๆ มุม และการเล่าผ่านมุมมองของตัวละครแต่ละตัว ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และไม่ด่วนตัดสินตัวละคร การเล่าผ่านมุมมองของตนเองทำให้เห็นความคิด ความรู้สึกของคนที่มีภาวะเช่นนี้ การเล่าในหลาย ๆ มุมนำไปสู่ความเข้าใจการกระทำของตัวละครแต่ละตัวมากยิ่งขึ้น

4.3 นำเสนอผ่านบทสนทนาของตัวละคร

การสนทนาเป็นวิธีการสื่อสารของตัวละครผ่านคำพูดที่สามารถทำให้ผู้อ่านตีความได้ว่าตัวละครแต่ละตัวมีลักษณะนิสัยอย่างไร การสนทนาของตัวละครจะแฝงไปด้วยความคิด ความรู้สึก และการตัดสินใจ ซึ่งผู้อ่านสามารถรู้จักตัวละครจากบทสนทนาได้ เช่น บทสนทนาของออกัสต์ที่คุยกับพ่อแม่เรื่องไปโรงเรียน และเหตุผลของการที่พ่อแม่จะส่งเขาไปโรงเรียน ดังตัวอย่าง

ทุกคนที่โรงเรียนจะต้องจ้องผม” ผมพูด แล้วทันใดนั้นผมก็ร้องให้ “ลูกรัก” แม่เอ๋ย หันมาจากเบาะหน้ารถ เอื้อมมือมาจับมือผมไว้ผมไว้ “ลูกรู้ดีว่า ถ้าลูกไม่ยอมไปโรงเรียน ลูกก็ไม่ต้องไป แต่เราคุยกับครูใหญ่แล้ว และเล่าเรื่องลูกให้ฟัง ครูใหญ่ก็เลยอยากพบลูกมาก ๆ ” [7]

บทสนทนายาระหว่างออกัสต์กับครอบครัวแสดงให้เห็นถึงความรักความเอาใจใส่ของคนในครอบครัวที่ต้องการให้ออกัสต์ออกสู่โลกสังคมภายนอก แต่ออกัสต์ไม่ยอมไป เพราะกลัวสายตาของคนอื่นจะจ้องมองเขา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความวิตกกังวลที่เขามีต่อโรงเรียน

4.4 นำเสนอผ่านการเปรียบเทียบ

การนำเสนอผ่านการเปรียบเทียบในวรรณกรรมเยาวชนชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์เป็นการเปรียบเทียบพฤติกรรมของตัวละครเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นสุขและสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นสุข

สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของเด็ก เพราะเด็กมักจะแสดงพฤติกรรมตามสิ่งเร้ากับสิ่งแวดล้อม โดยสิ่งแวดล้อมภายในบ้านเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของออกัสต์อย่างชัดเจน การแสดงความรัก ความเอาใจใส่ของคนในครอบครัวทำให้เขารู้สึกเป็นสุข ซึ่งแตกต่างจากสังคมในโรงเรียนที่เขาเจอเป็นอย่างมาก เพราะที่โรงเรียน เด็กชายถูกมองรวมกับตัวประหลาด ต้องนั่งกินข้าวคนเดียว ถูกทำให้รู้สึกเหมือนไม่มีตัวตน และถูกกลั่นแกล้งจากเด็กคนอื่น ๆ เช่น จูเลียน เด็กนิสัยไม่ดีที่ชอบแกล้งออกัสต์ด้วยคำพูดที่ทำให้ออกัสต์เจ็บปวด เช่น หน้าซอมบี้ สัตว์ประหลาด

การนำเสนอสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวละครผ่านการเปรียบเทียบสิ่งแวดล้อมระหว่างที่บ้านกับที่โรงเรียน ทำให้เห็นว่าที่บ้านเขาเป็นคนสำคัญ ทุกคนให้ความสำคัญกับเขาทุกคน ปกป้องเขา แต่ที่โรงเรียนเขาเป็นเพียงแค่เด็กธรรมดาคนหนึ่งที่มีใบหน้าที่น่าเกลียด เพื่อน ๆ หลุดกลัว ไม่อยากอยู่ใกล้และเป็นโรคระบาดสำหรับคนอื่น ๆ ด้วยหลายวิธีโรงเรียนแห่งนี้เป็นสังคมที่ออกัสต์ต้องเรียนรู้และปรับตัวให้มากขึ้น เพราะเมื่ออยู่กับครอบครัวทุกคนพร้อมให้ความรักเขา ในขณะที่โรงเรียนนั้น เขาต้องเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตด้วยตัวเอง ไร้คนปกป้อง และต้องอยู่ให้ได้ให้ด้วยตัวเอง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กเชิงจิตวิทยาในวรรณกรรมเยาวชนชีวิตมหัศจรรย์ของออกัสต์ ของ อาร์.เจ. ปาลาซิโอ ผู้ศึกษาพบว่า ในวรรณกรรมเรื่องนี้มีตัวละครเด็กที่แสดงพฤติกรรมทางจิตได้อย่างโดดเด่นชัดเจน คือ ออกัสต์ พูลแมน ซึ่งเป็นตัวละครเอกของเรื่องโดยสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของเด็ก ทั้งด้านบุคลิกภาพภายนอกและพฤติกรรม ด้านรูปร่างหน้าตา ด้านความคิด ทักษะคดี ด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นสอดคล้องกับทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ ในด้าน กลวิธีการป้องกันตัว ความวิตกกังวล จิตไร้สำนึก จิตใต้สำนึก อีกทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของเฮนรี เมอร์เรย์ ทฤษฎีจิตสังคมของเอริก เอช. ออริคสัน และ ทฤษฎีจิตวิทยาของฌากส์ ลาก็อง ในมโนทัศน์ การสร้างจินตนาการ แฟนตาซี แรง

ปรารถนา และจิตไร้สำนึก ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามาสนับสนุนทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ช่วงวัย พันธุกรรม ครอบครัว เพื่อน และครู ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการแสดงออกทางพฤติกรรมตามหลักของจิตวิทยา

พฤติกรรมของออทิสต์เป็นพฤติกรรมที่มีพื้นฐานมาจากระบบพันธุกรรมที่ส่งผลต่อระบบความคิดและพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งออทิสต์มีพันธุกรรมที่บกพร่อง จึงทำให้ไบหนามีความผิดปกติไปจากเด็กทั่วไป และไบหน้าที่ผิดปกติทำให้เป็นปมด้อยที่เกิดขึ้นในใจของออทิสต์ตลอดเวลา เช่น การที่ออทิสต์คิดว่าตัวเองมีความแปลกแยกไปจากเด็กคนอื่น ส่งผลให้ออทิสต์มีพฤติกรรมเก็บตัว ด้วยไบหน้าที่ประหลาดของออทิสต์ ทำให้ออทิสต์มีความวิตกกังวล เช่น เวลาออกนอกบ้านเขามีพฤติกรรมเดินก้มหน้า ไม่สบตาใคร และปัจจัยทางสังคมก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของออทิสต์ เช่น การที่คนในสังคมจ้องมองเขาตลอดเวลาไม่ว่าไปที่ไหน ให้เขาเกิดความวิตกกังวลต่าง ๆ มากมาย

การนำหลักจิตวิทยามาวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร ทำให้เข้าใจถึงพฤติกรรม อารมณ์ความรู้สึก ความต้องการ และความสนใจ รวมไปถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน และมีประโยชน์ต่อการศึกษาวรรณกรรมแนวจิตวิทยา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน

ความโดดเด่นของวรรณกรรมเยาวชนชีวิตมหัศจรรย์ของออทิสต์ คือ การที่ทำให้ผู้อ่านเห็นพฤติกรรมของเด็กที่เป็นโรคในกลุ่มปากแหว่งเพดานโหว่ เห็นถึงพฤติกรรมของเด็กที่ถูกคนในสังคมมองว่าเป็นตัวประหลาด ถูกรังเกียจ ไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนในโรงเรียน ส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมแปลกแยกไปจากคนอื่น เก็บตัว เก็บความรู้สึก และไม่ไวใจใคร และที่สำคัญคือการต้องการยอมรับจากคนในสังคม และเมื่อมีใครสักคนเข้าทำให้ออทิสต์เกิดความไว้วางใจ และสามารถเป็นที่ปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ และเมื่อเกิดความเข้าใจเกิดขึ้น จึงทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปทางที่ดีขึ้น เช่น ซัมเมอร์ที่เป็นเพื่อนกับออทิสต์ด้วยความจริงใจ และแจ็กที่ปกป้องออทิสต์จากเพื่อนที่เกเร อีกทั้งในเรื่องยังได้สอดแทรกพฤติกรรมเชิงสัญลักษณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาทางจิตโดยการนำเสนอผ่านสัญลักษณ์นั้น ๆ อีกด้วย

ในวรรณกรรมยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมครอบครัวและโรงเรียน การมีครอบครัวที่ดีอบอุ่น จะช่วยให้เด็กมีสภาพจิตใจที่ดีและมีความสุข รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนที่พยายามช่วยเหลือออทิสต์ โดยการสร้างความเข้าใจให้กับเด็ก ซึ่งผู้เขียนสะท้อนให้เห็นถึงการรับความเข้าใจ การยอมรับและเข้าใจเด็กที่เป็นโรค โดยครอบครัวและโรงเรียนมีบทบาทในการหล่อหลอมพฤติกรรมของออทิสต์ให้ดีขึ้น และยังเป็นการเยียวยาการรักษาไปพร้อมกับการดูแลสุขภาพจิตใจของเด็ก และนอกจากนี้ผู้แต่งยังสะท้อนให้เห็นถึงการกลั่นแกล้งภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และผู้แต่งสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นมนุษย์ที่มีทั้งดีและไม่ดี ไม่มีใครแปลกแยกไปจากใคร และการเข้าใจซึ่งกันและกัน การยอมรับความแตกต่าง การเปิดใจยอมรับ เพื่อนำไปสู่ความสุขความเข้าใจกัน

สรุปผลการวิจัย

การนำหลักจิตวิทยามาใช้ในวรรณกรรมเยาวชนเรื่องชีวิตมหัศจรรย์ของออทิสต์ เป็นการปูพื้นฐานในการทำความเข้าใจ ภูมิหลังของตัวละคร ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงตัวละครออทิสต์ เข้าใจถึงพฤติกรรม อารมณ์ความรู้สึก ความต้องการ และความสนใจ รวมไปถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน การนำหลักจิตวิทยามาวิเคราะห์สามารถเห็นถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้านอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2518). **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- [2] ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2548). **ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เขา – รู้เรา)**. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.

- [3] วนิตา ลิขิตกันทิมา. (2517). การศึกษาบุคลิกภาพสมรรถนะตามหลักจิตวิทยา. ปริญญาโท การศึกษา มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- [4] ศรีเพ็ญ ประเสริฐสุข. (2521). การวิเคราะห์ตัวละครเด็กในนวนิยายของมาร์คทเวน. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [5] สกฤรัตน์ แซ่ด่าน. (2528). วิเคราะห์ตัวละครเอกในนวนิยายแนวจิตวิทยาของ โอภาส สุวรรณ. ปริญญาโท การศึกษา มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] กัลยานันท์ สิงจันทร์. (2548). ตัวละครเด็กในวรรณกรรมรางวัล “หนังสือดีเด่น” ของ มกุฏ อร์ดี. ปริญญาโท การศึกษา มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- [7] อา.เจ.ปาลาซีโอ. (2561). ชีวิตมหัศจรรย์ของเอกัสต์ wonder. แปลโดย ปณต ไกรโรจนานันท์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : แพรียวเยาวชน.
- [8] แสงสุริ สำอางกุล. (2535). จิตวิทยาบุคลิกภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [9] สุปรานี สนธิรัตน์. (2541). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [10] ชญานันท์ สุขลาศัย. (2555). นาคส์ ลาก้อง 10 มโนทัศน์ในพรมแดนชีวิต. กรุงเทพฯ : สยามปริทัศน์.
- นพพร ประชากุล. (2552). ยอกอักษร ย้อนความคิด. กรุงเทพฯ : อ่าน.
- อิรวดี ไตรังคะ. (2543). ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ความขัดแย้งในนวนิยายเรื่องชอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์
Conflict in the Novel Soi 3 Siam Square of Kanokwalee Pojanapakorn

อมรรัตน์ จันทรทอง^{1*} ศรีอังกการ ทาวรอริต² และ พรพันธุ์ เขมคุณาศัย³
Amornrat Jantong^{1*} Sriangkan Tawarorit² and Pornpan Khemakhunasai³

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความขัดแย้งและวิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละครในนวนิยายเรื่อง ชอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ โดยได้จำแนกลักษณะของความขัดแย้งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร และความขัดแย้งตัวละครกับสังคม ส่วนการศึกษาวิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละครจำแนกได้เป็น 4 วิธี ได้แก่ การหลีกเลี่ยง การเอาชนะ การประนีประนอม และการยอมให้ ผลการศึกษาความขัดแย้งในนวนิยายเรื่อง ชอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ พบว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเรื่องได้สะท้อนให้เห็นลักษณะของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้อย่างสมจริงโดยนำเสนอผ่านเหตุการณ์ พฤติกรรม และบทสนทนาของตัวละคร ลักษณะความขัดแย้งที่พบมากที่สุดคือ ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร เกิดจากความคิดที่แตกต่างกันด้วยช่วงวัย และยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งตามมา กนกวลี พจนปกรณ์ ไม่ได้นำเสนอเพียงแค่ปัญหาความขัดแย้งเท่านั้นแต่ยังได้นำเสนอวิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละครไว้เช่นกัน ด้วยนวนิยายเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว ผู้เขียนจึงเลือกใช้วิธีการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งที่สามารถทำให้ตัวละครเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกันน้อยที่สุด วิธีที่ผู้เขียนนำมาใช้ในนวนิยายมากที่สุดคือวิธีการหลีกเลี่ยง เนื่องจากตัวละครไม่สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้และไม่อยากให้อาการบานปลาย สะท้อนให้เห็นตัวตนของผู้เขียนที่ต้องการให้ปัญหาความขัดแย้งคลี่คลายลงนำไปสู่ความเข้าใจและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ : ความขัดแย้ง ชอย 3 สยามสแควร์ กนกวลี พจนปกรณ์

Abstract

The purpose of this research is to study conflict and conflict management methods of characters in Novel Soi 3 Siam Square of Kanokwalee Pojanapakorn, by identifying characteristics of the conflict into 3 issues, conflict between characters and characters and character conflicts with society, it could be divided into 4 ways avoiding conquering and compromising. The results of the conflict study in Novel, Soi 3 Siam Square of Kanokwalee Pojanapakorn, Found the conflict that ariseed in the story reflects the nature of conflicts that occur in Thai society with realistic presentation through the behavioral events and conversations of the characters. The most common type of conflict is Conflict between characters and characters caused by different ideas with ages and the era that changed causing conflicts, followed by Kanokwalee Pojanapakorn, not only presenting conflict issues, but also

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ รศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Tel. : 095-8277983. E-mail address : Amornrat77983@gmail.com

a way to manage the conflict of characters as well. With a Novel about family the authors therefore chose to use the method of dealing with conflicts that can cause the characters to have a minimum quarrel. The method that the author used in the novel the most was how to avoid it, because the characters cannot solve the problem and did not want the problem to escalate reflecting the authors' identity who want to resolve the conflict, easing, leading to a better understanding and coexistence in the society.

Keyword: Conflict, Soi 3 Siam Square, Kanokwalee Pojanapakorn

บทนำ

นวนิยาย เป็นบันเทิงคดีประเภทหนึ่งที่จำลองพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมผสมผสานกับจินตนาการของผู้เขียน ส่วนหนึ่งของข้อเท็จจริงที่ปรากฏในนวนิยายที่นักเขียนแสดงให้เห็นก็คือ การสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม รวมถึงอาจใช้นวนิยายในการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมที่เลวร้ายให้ดีขึ้นกว่าเดิม นวนิยายบางเรื่องไม่ได้มุ่งสร้างความเพลิดเพลินในฐานะที่เป็นบันเทิงคดีเท่านั้น แต่ได้มุ่งชี้ให้เห็นถึงส่วนที่ไม่สวยงามที่อับลักษณ์ของสังคมว่าเป็นสภาพที่มนุษย์อาจแก้ไขได้ [1] ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเขียนบรรยายลักษณะบุคลิกตัวละครให้มีความสมจริง เพื่อจะได้ถ่ายทอดเรื่องราวจากประสบการณ์ที่ได้พบ แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมความเป็นอยู่ได้อย่างชัดเจนจนผู้อ่านสามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง มองเห็นถึงสภาพสังคมและความขัดแย้งที่ได้ผูกปมเอาไว้ในเรื่องจึงจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการนำเสนอแนวคิดที่ผู้เขียนมุ่งหวัง ในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมในแต่ละเรื่องสังเกตเห็นได้ว่าผู้เขียนจะพยายามสร้าง ปมความขัดแย้งขึ้นเพื่อให้โครงเรื่องของงานวรรณกรรมมีความน่าสนใจ ซึ่งความขัดแย้งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอขึ้นนั้นมีสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งที่แตกต่างกันออกไป ปัญหาหรือความขัดแย้งเป็นองค์ประกอบสำคัญของโครงเรื่อง ซึ่งทำให้โครงเรื่องหนึ่ง ๆ กลายเป็นโครงเรื่องที่ดี และผู้อ่านนิยมหากในโครงเรื่องประกอบด้วยความขัดแย้งต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม หรือมนุษย์กับตัวเอง ลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะแล้ว โครงเรื่องนั้นย่อมมีความสนุกสนาน ตื่นเต้น เร้าใจ และชวนติดตามมากกว่าโครงเรื่องธรรมดา ๆ ที่มีแต่เหตุการณ์ไม่มีความขัดแย้ง ดังนั้นความขัดแย้งในวรรณกรรมแต่ละเรื่องจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เนื้อเรื่องสามารถดำเนินต่อไปได้ เพราะปมปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในเรื่องล้วนนำไปสู่จุดคลี่คลาย [2]

ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ เป็นนวนิยายเรื่องหนึ่งที่สะท้อนปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมและครอบครัว เนื่องจากเป็นนวนิยายที่เล่าถึงชีวิตของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อก่อนการเข้าสู่มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญช่วงหนึ่งของชีวิต ต่างคนต่างที่มา เมื่อต้องมาใช้ชีวิตร่วมกัน มีพื้นฐานทางความคิด สังคม และครอบครัวที่เลี้ยวมาไม่เหมือนกันจึงทำให้เป็นสาเหตุเกิดเรื่องราววุ่นวายและปัญหาความขัดแย้งตามมา

จากการศึกษาและวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้ศึกษาพบว่ามีความขัดแย้งที่น่าสนใจ ประกอบไปด้วยความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร มาจากความรู้สึกที่กอดตันภายในจิตใจไม่ยอมแสดงออกมา ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร เกิดจากตัวละครทั้งสองฝ่ายมีความคิดที่ไม่ตรงกัน นอกจากนี้ยังปรากฏความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคมที่สะท้อนให้เห็นค่านิยมที่ที่แตกต่างกัน นอกจากปัญหาความขัดแย้งแล้ว กนกวลี พจนปกรณ์ ได้นำเสนอวิธีการจัดการแก้ปัญหาของตัวละครแต่ละตัวเอาไว้ ผู้ศึกษาจึงเข้าใจมุมมองที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอว่าผู้เขียนไม่ได้มุ่งนำเสนอให้เห็นแค่เพียง

ปัญหาเท่านั้น แต่ได้นำเสนอวิธีการจัดการกับความขัดแย้งเอาไว้โดยผ่านเหตุการณ์ของตัวละครในเรื่องเพื่อให้
ปัญหาคลี่คลายลงไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละคร
ในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ เพื่อสังเกตว่าในนวนิยายมีการนำวิธีการจัดการ
กับปัญหาความขัดแย้งนั้นมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสังคมความเป็นอยู่ในปัจจุบันได้อย่างไรบ้าง ด้วยเหตุนี้ผู้
ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความขัดแย้งในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์

วิธีการวิจัย

การศึกษาความขัดแย้งและวิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละครในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์
ของ กนกวลี พจนปกรณ์ มีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้ ขั้นแรก คือ ขั้นรวบรวมข้อมูล
โดยสำรวจและเลือกหนังสือนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ตามที่กำหนดไว้ใน
ขอบเขตด้านข้อมูล ต่อมาจึงศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรม เพื่อใช้เป็น
แนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ความขัดแย้งในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ขั้น
ต่อมา คือ ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นในขอบเขตของเนื้อหา และขึ้นเสนอผล
การศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร

ผู้ศึกษาได้แบ่งความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความขัดแย้งภายในจิตใจ
ของตัวละครด้านความต้องการ และความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านคุณธรรม

1.1 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการ

นิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ พบว่ามีการนำเสนอความขัดแย้ง
ภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการ ดังนี้

1.1.1 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ

ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของในนวนิยายเรื่อง
ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ได้กล่าวถึงตัวละคร “รายา” เด็กหญิงสาววัยรุ่นที่เกิดมา
ในครอบครัวร่ำรวย ถูกเลี้ยงดูด้วยเงิน เธอมีความต้องการอยากจะได้รับความรักจากเพื่อนที่เป็นเพศตรง
ข้ามชื่อว่าพล ความคิดหนึ่งก็ไม่อยากจะสนใจเพราะพลดูไม่เหมาะสมกับเธอ แต่อีกความคิดหนึ่งกลับรู้สึกไม่
พอใจเวลาเห็นพลอยู่ใกล้ซิดสนิทสนมกับก้อยหรือผู้หญิงคนอื่น ทำให้ตัวละครรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ ดังนี้

รายาไม่ชอบเวลาเห็นยัยก้อยอยู่กับพล รู้สึกขงหวงหวางตา ตอนแรกเธอจะไม่สนใจพลเพราะพลดู
เฉิ่ม ๆ แต่พอพลสนใจแต่ก้อย ไม่สนใจเธอ รายารู้สึกขัดใจนักกับท่าทีของพลที่ทำแบบนี้ แต่เธอทำ
อะไรไม่ได้ เมื่อทำอะไรไม่ได้ความไม่พอใจจึงยิ่งมาเพิ่มที่ก้อย เธออยากเป็นนักร้องคู่กับพล เธออยาก
อยู่ใกล้พล แม้จะไม่เคยร้องสักครั้งแต่เธอจะไปเรียนร้องเพลง เพื่อให้พลสนใจเธอให้ได้ [3]

ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้เห็นถึงมุมมองความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของของตัวละคร
รายาที่พยายามทำทุกอย่างให้ทุกคนเห็นว่าตนเองมีคุณค่า อยากได้รับความรักความสนใจจากเพื่อนรอบข้าง
ซึ่งปัญหาความขัดแย้งนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตของเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่ค่อยให้
ความรักความสนใจ เนื่องจากพ่อแม่มียุ่งอยู่กับการทำงาน ลูกอยากได้อะไรไม่เคยขัดใจเงินในการแก้ไขปัญหา

จนทำให้เด็กรู้สึกขาดความรัก เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จึงมีความคิดเหมือนตอนเด็กคืออยากได้อะไรก็ต้องได้เมื่อไม่ได้ก็ไม่พอใจ ไม่ยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้น

1.1.2 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการความสมหวังในชีวิต

ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการความสมหวังในชีวิตในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ได้กล่าวถึงตัวละคร “ก้อย” เด็กสาวเร่ร่อน เรียนเก่ง แต่ไม่มีความมั่นใจในตัวเองเพราะโดนแม่ คอยบังคับควบคุมเส้นทางชีวิตจนกลายเป็นเด็กเก็บกด เธออยากเลือกทางเดินชีวิตให้กับตัวเองบ้างเธออยากเรียนนิเทศศาสตร์ แต่สิ่งที่ตัวเองต้องการทำได้แค่คิด ก้อยต้องเก็บทุกสิ่งที่คิดเอาไว้ในใจ ดังตัวอย่าง

ความเสียดายเกิดขึ้นมาในใจก้อยมากมายเกินกว่าจะเอ่ย เรื่องของการเรียนนิเทศมันเป็นเรื่องฝืนเล็ก ๆ เรื่องเดียวในใจที่เมื่อแรกก็ซุกซ่อนอยู่ มิก้าเปิดเผยให้ใครรู้ ต่อเมื่อก้อยได้พูดคุยกับพลจนพลรู้ ความสุขก็เกิดขึ้นมาในใจ ยิ่งเมื่อได้คิดได้หวัง ได้ฝันต่อความปรารถนาในเรื่องนี้มันก็เหมือนค้อย ๆ แบ่งบานขึ้นมาในใจ จนเมื่อไม่นานมานี้เมล์ดแห่งฝันมันบานเต็มหัวใจ แต่แล้วเมื่อหัวค่ำของวันนี้ดอกฝัมนั้นก็ถูกเด็ดทิ้งด้วยมือของพ่อและแม่ [3]

ผู้เขียนได้นำเสนอเรื่องราวผ่านตัวละครก้อยเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความหวังดีของพ่อแม่ที่มีมากเกินไปจนก้าวล่วงความคิดการใช้ชีวิตของลูกตัวเอง เห็นได้จากตัวละครก้อยที่ต้องการอยากจะทำเลือกเรียนนิเทศศาสตร์ตามที่ตัวเองหวังไว้ แต่ครอบครัวกลับวางกรอบเอาไว้ว่าก้อยจะต้องเรียนรัฐศาสตร์ตามรอยพ่อ ทำให้ตัวละครรู้สึกอึดอัดเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องต่อสู้กับความต้องการที่อยู่ภายในจิตใจของตัวเอง อีกทั้งความขัดแย้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมในปัจจุบันที่ว่าครอบครัวไหนไม่เปิดรับฟังความคิดเห็นของลูกเมื่อลูกมีปัญหาจะไม่กล้าบอก ไม่กล้าปรึกษา ลูกจะเลือกใช้วิธีการโกหกแทน

1.2 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านคุณธรรม

นิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ พบว่ามีการนำเสนอความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านคุณธรรม ดังนี้

1.2.1 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความซื่อสัตย์

ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความซื่อสัตย์ในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ได้กล่าวถึงตัวละคร “สุดา” ผู้เป็นแม่ของก้อยและเป็นภรรยาของประยูทธ เธอโดนสามีนอกใจไม่ซื่อสัตย์ต่อความรักที่เธอมีให้โดยไปแอบคบหากับเด็กสาวในที่ทำงาน ความคิดหนึ่งก็อยากถามสามี แต่อีกความคิดหนึ่งก็อยากจะเก็บความรู้สึกไม่พอใจสามีเอาไว้เพราะไม่อยากมีปากเสียงกับสามี ดังนี้

สืตาคิดว่าถ้าคุณประยูทธไม่ได้คบหาเด็กสาวคนนั้นในเชิงชู้สาว เรื่องราวทั้งหมดก็คงไม่พัวพันมาถึงวันนี้ แม้เรื่องนี้จะจบลงตรงที่เด็กสาวคนนั้นถูกมองว่าเป็นผู้มีประวัติไม่ดีมาก่อน สืตาก็ต้องยอมรับว่าสามีของเธอมีส่วนผิดอยู่ไม่น้อย และเมื่อสืตาคิดย้อนกลับไปเรื่องนี้ที่ไร ความโกรธกรุ่นจะอยู่ในใจเสมอ คนที่เธอโกรธคือสามี สามีที่รู้ด้วยใจว่าเขาไม่ซื่อสัตย์ เขามีลับลอมคมในต่อเธอ [3]

ผู้เขียนได้สะท้อนให้เห็นว่าตัวละครรู้สึกเป็นกังวล เกิดความหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจ เพราะความไม่ซื่อสัตย์ของสามีที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสมตามคุณธรรมทางสังคม นั่นคือการไม่ซื่อสัตย์ต่อครอบครัว โดยการ

ไปมีชู มีกิก แม้จะไม่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู แต่ก็ทำให้ละเลยต่อลูกเมีย ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งนั้นมาจากความห่างไกลของระยะทาง ทำให้คนเริ่มหลงใหลไปกับสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา จนลืมไปว่ายังมีครอบครัวที่ยังรออยู่ เหตุการณ์เช่นนี้ยังพบเห็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน

1.2.2 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความมีน้ำใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความมีน้ำใจในนวนิยายเรื่อง ขอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ได้กล่าวถึงตัวละคร “ก้อย” ที่ในใจอยากจะแสดงความมีน้ำใจโดยการจดกฎที่เกี่ยวกับวิชาเรียนให้กับพลคนที่คอยช่วยเหลือและแบ่งปันเนื้อเพลงมาให้เธอหลายครั้ง แต่ความคิดอีกฝ่ายหนึ่งถ้าหากเธอให้พลไป รាយตาต้องไม่พอใจที่เธอให้แต่พลแน่นอน ดังตัวอย่าง “ก้อยอยากตอบแทนเพื่อนบ้าง จึงคิดจะเขียนกฎต่าง ๆ แล้วจะจดวิธีการกระจายแว็บให้ด้วย เพราะพลเคยจดเนื้อเพลงมาให้ ถึงแม้เธอจะร้องได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่มันก็ช่วยให้อาการปวดหัวจืด ๆ มันหายไปได้เหมือนกัน แต่ถ้าให้พลไปรាយตาต้องไม่พอใจแน่นอน” [3]

ตัวละครรู้สึกเป็นกังวล แม้กระทั่งในตอนตัวเองจะทำในเรื่องที่ดี แต่กลับคิดถึงความรู้สึกของคนอื่นว่าจะไม่พอใจกับสิ่งที่ตัวเองทำ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าการที่ใส่ใจความรู้สึกคนรอบข้างย่อมเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม แต่หากเป็นเรื่องที่ไม่ได้ทำให้คนอื่นเดือนร้อนก็ควรทำ บางเรื่องอย่าสนใจคนอื่นมากเกินไปจนทำให้ตัวเองรู้สึกลำบากใจเวลาจะตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง

ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครที่เกิดขึ้นเป็นความขัดแย้งที่มาจากความรู้สึกภายในจิตใจที่ต่อต้านกับสิ่งที่ต้องเผชิญในความเป็นจริง ตัวละครเกิดอาการสับสนเมื่อต้องเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง สาเหตุที่ทำให้ตัวละครเกิดความขัดแย้งเช่นนี้มาจากสภาพแวดล้อมรอบตัว ทั้งครอบครัว เพื่อน และสังคม

2. ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร

ผู้ศึกษาได้แบ่งความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละครออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างพ่อกับลูกและแม่กับลูก ความขัดแย้งระหว่างสามีกับภรรยา และความขัดแย้งระหว่างเพื่อนกับเพื่อน

2.1 ความขัดแย้งระหว่างพ่อกับลูกและแม่กับลูก

นวนิยายเรื่อง ขอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ นำเสนอความขัดแย้งระหว่างพ่อกับลูกและแม่กับลูก ว่าเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว เกิดจากการใช้สิทธิของการเป็นผู้ปกครองในการใช้อำนาจบังคับลูก อยากให้ลูกเป็นแบบที่ตัวเองต้องการและดำเนินชีวิตอยู่ในกรอบที่ตัวเองกำหนด ดังนี้

“หนึ่ง...ไปไหนมา” คุณนพถาม

“บ้านเพื่อนอะ” หนึ่งตอบเสียงอ่อนและเบาแถมท้ายประโยคฟังดูขัดหูตะลุมตะ ๗ คุณนพเดินเข้ามาใกล้ นั่งมองพิศหน้าตาก็พบเห็นผิวใสสะอาด ขนตาขนยาว คิ้วโก่งเรียว

หนึ่งหลบสายตาของพ่อ เด็กหนุ่มรีบเดินเลี่ยงหนีเข้าบ้าน

“หนึ่ง...ไหนเอ็งลองเดินใหม่ซิ” คุณนพออกคำสั่งเสียงดังจนทำให้จินตนา รีบุดออกมาจากห้องนอน คุณนพเขม่นมองท่าเดินหนีบ ๆ นุ่ม ๆ ของลูก ก่อนจะตวาดเสียงดังอย่างไม่พอใจ

“มึงจะเดินหาตะแบกตะบวยอะไรแบบนี้วะ บิดตูดยั้งกะตัวเมีย โอห่า มึงอย่าทำแบบนี้ให้กูเห็นอีกนะ ทำทำยังกะอืดอิดอั่ว อย่าเชียวนะมึง อย่าได้เป็นเชียวนะกูไม่เลี้ยงนาฏเอาตายแน่” [3]

ตัวละครพ่อ คือ “นพ” มีความขัดแย้งกับตัวละครลูกคือ “หนึ่ง” โดยผู้เป็นพ่อไม่ชอบและรู้สึกรังเกียจคนที่มีความผิดกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจึงทำให้ไม่ยอมรับไม่ยอมเข้าใจในสิ่งที่ลูกตัวเองเป็น ซึ่งสาเหตุของความขัดแย้งนั้นของทั้งคู่เนื่องมาจากการไม่ได้อยู่ด้วยกันระหว่างพ่อลูกอย่างเป็นครอบครัว มีแค่แม่เท่านั้นที่คอย

เลี้ยงดูมาเพราะตัวละครฝ่ายพ่อมีภรรยาอยู่แล้ว เหตุการณ์นี้สะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของตัวละครนั้นมาจากการที่ไม่มีตัวอย่างผู้ชายที่ดีในวัยเด็ก ทำให้ตัวละครมีความคิดที่เบี่ยงเบนออกไปเรื่อย ๆ

อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครแม่กับลูก กล่าวถึง “สีดา” ตัวละครผู้เป็นแม่ที่คอยบังคับทุกอย่างในชีวิตของลูก นั่นก็คือ “ก้อย” โดยแม่จะคอยจัดการทุกเรื่องในชีวิตแม้กระทั่งการคบเพื่อน บังคับไม่ให้คบเพื่อนผู้ชาย ลูกอธิบายอะไรออกไปก็กลับกลายเป็นว่าเลี้ยงแม่ ดังตัวอย่าง

“นี่ยังสนิทสนมคบหาผู้ชายคนนั้นอยู่หรือก้อย” แม่ถาม

“พลเป็นเพื่อนนะคะแม่” เธอตัดสินใจตอบเพราะมันใจแน่ชัดแล้วว่าแม่เห็นเธอกับพลตั้งแต่เดินออกมาจากร้านไอศกรีมนั้นแล้ว

“อย่าเถียงแม่นะก้อย แม่ไม่ได้โง่ แม่มีตา แม่มองเห็น แม่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร และแม่ก็รู้ด้วยว่าเวลานี้ก้อยดื้อมาก บอกอะไรห้ามอะไรไม่เชื่อ วันนี้ก็พูดได้ซิว่าเพื่อน

แม่ไม่ไวใจ กว่าจะรู้อีกทีมันมีกลายเป็นอย่างอื่นไปแล้วหรือ ทำที่สนิทสนมกันปานนั้น อยู่กันสองคนเพื่อนหรือ... พอนะ นี่เป็นคำสั่ง ห้ามคบเพื่อนคนนี้” ว่าแล้วแม่ก็เดินเข้าบ้าน [3]

ความขัดแย้งระหว่างแม่กับลูก เกิดจากตัวละครฝ่ายแม่เป็นคนที่รอบรู้ทุกเรื่องปัญหาในสังคมที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะเรื่องของวัยรุ่น มีความคิดของตัวเองที่ว่าการเล่นดูลูกสมัยนี้จะต้องควบคุมติดตามให้ทันทุกฝีก้าว จนบางครั้งกลับล้ำเส้นพื้นที่ส่วนตัวของลูกมากเกินไป ซึ่งสาเหตุหลักที่ทำให้ตัวละครทั้งสองเกิดความขัดแย้งกันมาจากความแตกต่างทางความคิดที่ต่างวัย ไม่เข้าใจความคิดของกันและกัน สะท้อนให้เห็นปัญหาครอบครัวระหว่างแม่กับลูกจากการที่ผู้เป็นแม่บังคับลูกมากเกินไปโดยมาในรูปแบบของการอ้างว่าหวังดี แต่ความหวังดีนั้นกลับกลายเป็นทำร้ายลูกของตัวเอง

2.2 ความขัดแย้งระหว่างสามีกับภรรยา

ความขัดแย้งระหว่างสามีกับภรรยาในนวนิยายเรื่อง ขอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ปรากฏให้เห็นในตัวละคร “ประยูร” ฝ่ายสามี ที่มีความขัดแย้งกับ “สีดา” ตัวละครฝ่ายภรรยา โดยตัวภรรยามีจะชอบขุดคุ้ยเรื่องเก่า ๆ ที่เคยเกิดขึ้นมาพูดทำให้สามีรู้สึกไม่พอใจ ดังตัวอย่าง

“จริง ๆ แล้วสีดาไม่ได้อยากได้อะไรหรอกคะคุณพี่ แต่ถ้าจะให้ สีดาขอแค่ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจความเชื่อมั่นในกันและกันก็พอ สามอย่างนี้ละจะเป็นรางวัลประเสริฐสุดสำหรับสีดาแล้ว”

สิ้นคำพูดของคุณสีดา บรรยากาศบนโต๊ะอาหารเคร่งเครียดขึ้นมาทันที เพราะบัดนี้ผิวหน้าของคุณประยูรเป็นสีเข้ม เขาหันไปพูดว่าภรรยา

“เรื่องอะไรที่มันจบ คุณไม่ยอมจบ ขุดคุ้ยขึ้นมาพูดซ้ำซาก”

“เปล่านี้คะ ดิฉันไม่ได้ขุดคุ้ย คุณสันหลังหะเอง ก็แค่พูด...”

เพียงเท่านั้นคุณประยูรลุกพรวดขึ้นยืนเหมือนถูกไฟร้อนลนลาวก [3]

อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นการทะเลาะกันเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงดูลูก ซึ่งต่างฝ่ายต่างโทษกันว่าเป็นความผิดของอีกฝ่าย ดังตัวอย่าง

“คุณเลี้ยงลูกยังงี้ ทำไมไม่ดูแลลูกให้ดี” ประยูรหันมาว่าภรรยา

“เสียแรงที่ไวใจ ลูกคนเดียวดูแลไม่ได้”

สีดาเจ็บแปลบในอก คำพูดของคุณประยูรเหมือนคมหอกพุ่งเข้าแทงหัวใจ อีกครั้งแล้วหรือที่สามีโยนความผิดทั้งหมดมาให้

“คุณโทษคนอื่นมาตลอด มีบ้างมัยที่เคยคิดว่าตัวเองก็มีส่วนผิดในยามที่ครอบครัวเรามีปัญหาขึ้นมา”
สิดาว่าแต่คุณประยูรสวนด้วยการชี้หน้าว่าเสี่ยงกร้าว
“อย่ามาขึ้นเสียงทำง่กับผมนะ หน้าทีของภรรยาทีอะไร ทำไปสิ” [3]

ทั้งสองตัวอย่างที่ยกมามีสาเหตุมาจากการที่ฝ่ายภรรยาเลือกจะยอมและทำตามฝ่ายสามีมาโดยตลอด ไม่เคยได้พูดหรือออกความคิดเห็น ทั้งเรื่องปัญหาส่วนตัวของตัวเองหรือแม้กระทั่งเรื่องลูก เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นแทนทีต่างฝ่ายต่างจะช่วยกันหาวิธีในการแก้ไขปัญหาก็กลับกลายเป็นมาถกเถียงโทษกันไปมาจนทะเลาะกลายเป็นเรื่องใหญ่โต ซึ่งเรื่องราวทั้งหมดนี้ก็สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของผู้นึงทีเป็นภรรยาเมื่อแต่งงานมีครอบครัวไปก็ต้องยอมตกเป็นเบี้ยล่างของสามี ทุกเรื่องในบ้านสามีเป็นคนคิดและตัดสินใจทั้งหมด เพราะในสังคมไทยมักจะกล่าวกันว่าสามีเป็นช้างเท้าหน้าในการหาเลี้ยงครอบครัว

2.3 ความขัดแย้งระหว่างเพื่อนกับเพื่อน

ความขัดแย้งระหว่างเพื่อนกับเพื่อนในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ปรากฏให้เห็นในตัวละคร “หนึ่ง” ซึ่งมีความขัดแย้งกับตัวละคร “เพลิน” โดยหนึ่งไม่พอใจทีเพลินไปสนิทสนมกับศิระเพื่อนสนิทของเขาคับหามาตั้งแต่มัธยมและยังเป็นเพื่อนทีอยู่ใกล้บ้านกัน หนึ่งคิดว่าเพลินจะมาแย่งความสนิทสนมของศิระไปจากเขา มันจึงทำให้เขาไม่อยากคุยกับเพลิน ดังตัวอย่าง

สอบเสร็จเพลินยังรอ ๆ รี ๆ อยู่หน้าห้อง เธอรอหนึ่ง...ยังงวันนีต้องพุกันให้ รู้เรื่อง เพลินไม่ชอบทีมาทำทำอิมคริมอยู่อย่างนี้
“หนึ่ง...ขอคุยด้วยหน่อยดี” เพลินปราดเข้าไปหา หนึ่งทำท่าเหมือนไม่ได้ยิน เขาเดินไปหยิบกระเป๋านักเรียนทีวางอยู่บนม้ายาวระเบียงหน้าห้อง
“หนึ่ง...ขอพูดด้วยหน่อย” เพลินตามไปคว้าทีแขนเพื่อนไว้
“ไม่มีอะไรต้องพูด” หนึ่งตอบท่าทางน้ำเสียงแววตาถากถาง
“อืหนึ่ง...” เสียงเรียกเปลี่ยนสรรพนาม หนึ่งสะบัดแขน จิต...เจ็บเข้าไปถึงใจ
“แก...แกเรียกใครอื...แกเรียกใคร” หนึ่งตวาดกลับมือเงืง่าขึ้นมาด้วยท่ายกสูง นิ้วชี้หน้าตวาดเสียงดัง “อย่าเซียวนะอย่ามายุ่งนะ ไม่ต้องคบกันอีก พอกันที” [3]

ตัวอย่างที่ยกมามีสาเหตุมาจากความรักความผูกพันของตัวละครทีมีต่อเพื่อนมาก ทำให้เกิดอาการหวงเพื่อน กลัวเพื่อนทีตนเคยสนิทมาก่อนจะไปสนิทกับอีกคนมากกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในสังคมเด็กวัยรุ่นมีการรักเพื่อนพ้อง ต้องการได้รับความสนใจจากเพื่อน และจะรู้สึกน้อยใจเมื่อรู้สึกว่ตัวเองไม่เป็นที่ต้องการ เมื่อไม่พอใจหรือมีปัญหาจะใช้อารมณ์ เพราะเป็นวัยทีค่อนข้างใจร้อน

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละครทีเกิดขึ้นนั้นมาจากความคิดทีไม่ลงรอยกันของตัวละครทีมีความแตกต่างกันในเรื่องของอายุ และความคิดทีเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ผู้นึงเข้าใจในแบบผู้นึง เด็กเข้าใจในแบบของเด็ก ต่างคนต่างยึดความคิดของตัวเองเป็นหลักส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันตามมา

3. ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคม

ผู้ศึกษาได้แบ่งความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคมออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคม และความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับชนชั้นทางสังคม

3.1 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคม

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคมในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ พบว่ามีการนำเสนอความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคม ดังต่อไปนี้

3.1.1 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคมด้านการแต่งกาย

นวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ได้มีการนำเสนอให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นในสังคมไทยในเรื่องว่ามีพฤติกรรมการแต่งกายที่เลียนแบบค่านิยมของตะวันตก โดยดูจากสื่อเทคโนโลยีและนิตยสารแฟชั่น ทำให้วัยรุ่นเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อความทันสมัย แต่ยังมีเด็กวัยรุ่นบางคนที่ไม่เข้าใจแฟชั่นมองว่าเป็นการแต่งตัวที่แปลกประหลาด ดังตัวอย่าง

พลเริ่มลังเล เมื่อกวาดตามองจุดนัดพบกลับไม่เห็นเพื่อน นอกจากวัยรุ่นสองคนยืนอยู่ ทั้งคู่แต่งตัวกันประหลาด ๆ เหมือนที่เคยเห็นในนิตยสารแฟชั่น

คนหนึ่งผมสีทอง เสื้อผ้าที่สวมอยู่เหมือนชุดกิโมโนของญี่ปุ่นลายดอกแดง ๆ ขาว ๆ เจ้าหล่อนคนนี้แต่งหน้าทาปากสีเข้มกำลังหัวเราะคิกคักอยู่กับคนครึ่งหญิงครึ่งชาย

พลขยับเสียงเมื่อเห็นผู้หญิงแต่งตัวประหลาดอีกคนเดินมา

เจ้าหล่อนคนนี้สวมชุดเสื้อยืดกางเกงสีดาร์รูบ เสื้อหล่อนสั้นรัดเป็นสายเดี่ยวและที่สะดุดตาคือเฟอร์รี่สีทองกึ่งพันอยู่รอบคอ แม่สาวคนนี้ตัดผมม้าสั้นเซตเรียบ ใบหน้าแต่งแต้มสีสันท่อนหวาน และที่สำคัญหล่อนยิ้มให้พล

คิ้วของพลขมวดมุ่นและเริ่มถอยกรูด ๆ เมื่อยายกิโมโนนั้นเดินตรงดิ่งมาหา

“พล...อะไรวะ จำกันไม่ได้หรือ”

พลชะงัก เสียงนี้มันเสียงของเฟลิน และเมื่อนิ่งมองภาพของเฟลินก็ค่อย ๆ เด่นชัดขึ้นมา

เขาอึ้งงงทำอะไรไม่ออก ด้วยไม่คิด ไม่คาด ไม่ฝัน ว่าจะเจอจะเจอเพื่อนแต่งตัวแบบนี้

หนุ่มน้อยสวมแว่นผมสั้นเกรียนเพราะต้องเรียนรด. สายหน้าแววตาหวาดหวั่น เขามองไปรอบ ๆ ตัวและเริ่มรู้สึกแปลก ๆ ผู้คนผ่านไปมาต่างหันมามองกลุ่มเขาเป็นตาเดียว พลรู้สึกขัด ๆ เจีน ๆ และอายกับสายตาของผู้คนขึ้นมา [3]

ตัวละครในเรื่องเป็นกลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นก็มักจะนิยมแต่งตัวเลียนแบบตามนิตยสารแฟชั่นหรือแม็กกาซีน แต่งตามกระแสความนิยมญี่ปุ่นและเกาหลี เพื่อให้ตัวเองตามทันแฟชั่น ดูโดดเด่นและมีความมั่นใจ บางค่านิยมอาจไม่ได้รับการยอมรับจากคนในสังคมเสมอไป เห็นได้จากพลตัวละครเด็กผู้ชายในกลุ่มเพื่อนที่ไม่เข้าใจว่าทำไมต้องแต่งตัวแปลกประหลาดผิดจากคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้ตัวละครเกิดความคิดที่ขัดแย้งกับการแต่งกายตามค่านิยมในสังคมของกลุ่มเพื่อน

3.1.2 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคมด้านการศึกษา

นวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้เขียนได้มีการนำเสนอและสะท้อนปัญหาความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคมด้านการศึกษา จากการที่ผู้ใหญ่ส่วนมากอยากให้ลูกเรียนสายวิทย์คณิต เพราะมีค่านิยมที่ว่าเด็กสายวิทย์คือเด็กเก่ง ขยันเรียน และชอบดูถูกเด็กสายศิลป์ภาษาว่าเป็นเด็กไม่เก่ง ไม่ตั้งใจเรียน ทำเกรดได้ไม่ดีเท่าเด็กสายวิทย์ ดังตัวอย่าง

“อาจารย์ดูแลนักเรียนห้องนี้ให้ดี ๆ ด้วย รู้สึกว่ามีแต่ปัญหา ขึ้นป्लอยไปกันอย่างนี้ เดี่ยวก็ขายข้าหน้ากันทั้งห้อง เด็กศิลป์ไม่รู้จักรับผิดชอบตัวเองเหมือนเด็กวิทย์ ผมละเบื่อนักวัน ๆ เอาแต่เล่นไม่สนใจเรียน เวลาสอบเอนทรานซ์ขึ้นมาละก็ ทำขายหน้าตีนึก ดูตัวอย่างเด็กวิทย์ไว้ซิ นั่นนะเขาเอนทรานซ์

ได้กันยกห้อง ทำคะแนนได้สูง ๆ ทั้งนั้น มีแต่พวกเธอเซ็นแล้วเซ็นอีกไม่เคยได้ตั้งใจสักที” เอ่ยจบท่านผู้อำนวยการก็เดินจากไป นักเรียนที่ยืนอยู่ทั้งหมดก้มหน้านิ่ง “มันผิดด้วยหรือคะอาจารย์ ผิดด้วยหรือที่พวกหนูเรียนไม่เก่ง พวกหนูรู้นะคะว่าท่าน ผ.อ.ไม่ชอบเด็กสายศิลป์ ท่านชื่นชมแต่พวกเด็กวิทย์” นักเรียนคนหนึ่งเอ่ยถามขึ้นมา [3]

ตัวอย่างที่ยกมาสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในปัจจุบันที่ผู้ใหญ่ยังใช้ความคิดแบบนี้ในการตัดสินเด็กอยู่ เห็นได้จากตัวอย่างอาจารย์ที่ให้การส่งเสริมแต่เด็กที่เรียนดีเท่านั้น ไม่ให้เด็กที่เกณฑ์ไม่ถึงได้มีโอกาสแสดงศักยภาพหรือพัฒนาสิ่งที่ชอบของตัวเอง ผู้ใหญ่ไม่ควรแบ่งแยกเด็กเก่งเด็กไม่เก่ง เนื่องจากเด็กทุกคนควรได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกัน ค่านิยมที่ผู้ใหญ่สร้างขึ้นมาทำให้เด็กไม่มั่นใจในตัวเอง รู้สึกว่าตัวเองไม่มีคุณค่า ไม่เก่ง รู้สึกผิดที่เลือกเรียนสายศิลป์ ส่งผลให้ตัวละครเกิดความขัดแย้งกับค่านิยมด้านการศึกษาคือ

3.2 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับชนชั้นทางสังคม

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับชนชั้นทางสังคมในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้เขียนได้นำเสนอให้เห็นอย่างเด่นชัดผ่านตัวละคร “สิตา” ที่เป็นคนทะนงตนคิดอยู่เสมอว่าตัวเองเป็นผู้ดี เธอไม่เคยโน้มตัวลงมาพูดคุยกับใครก่อนนอกเสียจากว่าคน ๆ นั้นจะอยู่ฐานะหรือระดับเดียวกัน จนกระทั่งเธอก็ได้เปิดเผยให้เห็นถึงมุมมองความคิดที่ไม่มีใครรู้มาก่อนว่าแท้จริงแล้วเธอเป็นเพียงคนบ้านนอกที่พลิกผันชีวิตตัวเองมาเป็นคนรวยโดยพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้เหมาะสมกับสามีทั้งในเรื่องของอาชีพ ฐานะ เธอมีความคิดที่ความทะเยอทะยานในการปรับตัวเองเพื่อให้เป็นผู้ดีงามสง่ามาดคุณนาย เพื่อปกปิดชาติกำเนิดของตัวเอง ดังตัวอย่าง

สิตาพรังพระบาศความอดอันในใจที่เธอไม่เคยพูดไม่เคยบอกกับใครที่ไหนมาก่อนให้กับธันยาแม่ของพลพิง “ตั้งแต่แต่งงานกับพ่อก็อ ย ฉันทำทุกอย่างเพื่อเขา ฉันไม่เคยมีความคิดที่เป็นของตัวเอง ฉันต้องทำทุกอย่างที่เขาชอบและพอใจ คุณรู้มั๊ยฉันเปลี่ยนไปเยอะ แต่ก่อนฉันไม่ใช่แบบนี้ คุณประยูรเป็นผู้ดี เขาดีกว่าฉันทุกด้าน ครอบครัวเขามีระเบียบ มีการศึกษา เขาจบมหาวิทยาลัย ขณะที่ฉันจบแค่อนุปริญญา ฉันเป็นเสมียนบ้านนอกตอนที่เจอเขา ตอนนั้นคุณประยูรเป็นปลัดย้ายไปทำงานที่อำเภอของฉัน ฉันต้องทำทุกอย่างให้เขาถูกใจ ผู้หญิงบ้านนอกอย่างฉันได้แต่งงานกับปลัดอำเภอ หนุม ๆ ชาวกรุงที่มีความเป็นผู้ดี ทุกระเบียดนิ้วจะต้องทำยังไงบ้าง คุณนึกออกมั๊ย ฉันต้องเปลี่ยนตัวเองยังไง” [3]

ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้เห็นได้ว่าสิ่งที่ตัวละครได้แสดงหรือกระทำออกไปผ่านพฤติกรรม และคำพูดนั้นสาเหตุมาจากการที่ตัวละครไม่ยอมให้ชีวิตของตัวเองต้องกลับไปอยู่ในจุดเดิมนั่นก็คือความลำบาก จึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตัวเองมีหน้ามีตาในสังคมและทำให้ครอบครัวสมบูรณ์แบบ แสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่าผู้หญิงเราเมื่อแต่งงานกับสามีแล้วก็ยอมอยากเป็นที่นับหน้าถือตาของคนในสังคม ยิ่งสามีทำงานราชการก็ย่อมที่จะพบปะผู้คนมากหน้าหลายตา จึงต้องพยายามวางตัวให้ดูดีอยู่เสมอ แม้จะขัดแย้งกับชนชั้นของตนเองก็ตามจะขัดแย้งกับชนชั้นของตนเองก็ตามจะขัดแย้งกับชนชั้นของตนเองก็ตาม

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคมที่เกิดขึ้นมาจากการที่ตัวละครไม่รู้จักรักที่จะยอมรับความคิดของสังคมที่คนในสังคมให้การยอมรับ สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่มักยึดถือแต่สิ่งที่ตนคิดและปฏิบัติว่าสิ่งนั้นถูกต้อง โดยไม่เปิดกว้างยอมรับสิ่งอื่น ๆ ที่เข้ามาจึงทำให้เกิดความขัดแย้งในลักษณะนี้ขึ้น

2. วิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละครในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์

วิธีการจัดการความขัดแย้งเป็นความต้องการความร่วมมือแก้ไขปัญหความขัดแย้งของมนุษย์ เพื่อหาแนวทางตลอดจนวิธีการที่เหมาะสมกับการลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น [4] ตัวละครจำเป็นต้องหาทางออกหรือวิธีการจัดการกับปัญหความขัดแย้ง เพื่อช่วยบรรเทา หรือระบายความรู้สึก อาจจะหาที่ฟังฟัง พูดคุย หรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น เนื่องจากเป็นวิธีที่ตัวละครไม่สามารถหาวิธีการเพื่อขจัดความขัดแย้งด้วยตัวเองได้แล้ว ซึ่งแต่ละวิธีที่ตัวละครเลือกใช้ก็จะให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่าตัวละครต้องการให้ปัญหความขัดแย้งนั้นคลี่คลายลงด้วยวิธีการแบบไหน

วิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละครในนวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้ศึกษาพบว่ามีสถานการณ์ที่ตัวละครเลือกใช้วิธีการจัดการกับปัญหความขัดแย้งซึ่งตรงกับกรอบแนวคิดของโรมส์และคิลแมนน์ ดังนี้

2.1 วิธีการหลีกเลี่ยง

นวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้ศึกษาพบว่าตัวละครมีวิธีการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการหลีกเลี่ยง 4 สถานการณ์ ตามตัวอย่างดังนี้

2.1.1 สถานการณ์ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความซื่อสัตย์ เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับ “สิดา” ผู้เป็นภรรยาที่โดนสามีนอกใจ ไม่ซื่อสัตย์ต่อความรักที่เธอมีให้โดย การแอบไปมีผู้หญิงคนอื่น ทำให้เธอโกรธแต่ไม่สามารถพูดอะไรออกไปได้ ดังตัวอย่าง “สิดาไม่ยอมมีปากเสียงกับสามี ไม่อยากจะพาลไปเรื่องอื่น ๆ เธออดทนเก็บความรู้สึกอันไม่พอใจเขาเอาไว้โดยไม่เคยบรีปากบอก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด ๆ ทั้งสิ้น” [3] ตัวละครเลือกใช้วิธีการหลีกเลี่ยงโดยการเลือกที่จะเงียบ ไม่พูดสิ่งที่คิดออกไป เพราะคิดว่าเดียวปัญหานี้มันคงจะคลี่คลายหายไปเอง

2.1.2 สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างตัวละครพ่อกับลูก โดย “นพ” ตัวละครฝ่ายพ่อนั้นไม่พอใจที่ “หนึ่ง” ตัวละครฝ่ายลูกมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจึงทำให้เกิดการทะเลาะกัน ดังตัวอย่าง “เด็กหนุ่มหันหลังเดินกลับจะออกจากประตูบ้าน เวลานั้นอยู่บ้านดีกว่า “มึงจะไปไหน” เสียงตวาดก้องมาจากผู้เป็นพ่ออีก เพียงเท่านั้น เขาก็หันกลับ หนึ่งเดินเข้าไปในบ้านชั้นบนไปยังห้องนอนเดี๋ยวนั้น [3] ตัวละครเลือกใช้วิธีการหลีกเลี่ยงโดยการเดินหนีออกไปให้ห่างจากพ่อ เพราะไม่อยากให้ปัญหบานปลาย

2.1.3 สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสามีกับภรรยา โดย “ประยูทธ” ตัวละครฝ่ายสามีรู้ตัวว่าตัวเองเป็นคนผิด แต่ไม่รู้หาคำพูดมาแก้ตัวยังกับ “สิดา” ผู้เป็นภรรยา ดังตัวอย่าง “คุณมันเห็นแก่ตัว” สิดาหันไปว่าสามีที่ลุกไป แต่ทุกอย่างเข้าไปเสียแล้ว เพราะคุณประยูทธเดินออกจากบ้านคุณประยงค์ไปเดี๋ยวนั้นด้วยความโกรธจัด สิดาขยับจะลุกตาม แต่เพียงแคเธอขยับ พี่สาวของสามีก็ปราดเข้ามายึดข้อมือไว้ เธอจึงหยุด [3] ตัวละครเลือกใช้วิธีการหลีกเลี่ยงโดยการเดินหนีออกไป เนื่องจากไม่สามารถหาข้อแก้ตัวอะไรได้

2.1.4 สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคมด้านการแต่งกาย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น “พล” รู้สึกอายเวลามีคนหันมามองกลุ่มเพื่อนที่แต่งกายเลียนแบบตามคนเกาหลีหรือญี่ปุ่น คิดว่าการแต่งตัวแบบนี้แปลกประหลาดไม่สมกับ ดังตัวอย่าง “พลคิดว่าถ้าเขาจะมาที่นี่อีก...เขาอาจจะมาคนเดียว หรือไม่ก็ชวนไอ้ปอง ไอ้กร ไอ้เหินที่จะรวมกลุ่มกันตั้งวงมาคุยด้วยกัน คงจะดีกว่ามากกับแม่พวกนี้” ดังนั้น ทันทีที่ดนตรีเล็ก พลขอตัวกลับบ้านก่อนใครเพื่อน [3] ตัวละครเลือกใช้วิธีการหลีกเลี่ยงโดยการใช้ความคิดต้องตัวเองในการตัดสินใจว่าจะไม่ไปเที่ยวกับเพื่อนกลุ่มเดิมอีก

2.2 วิธีการเอาชนะ

นวนิยายเรื่อง ขอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้ศึกษาพบว่าตัวละคร มีวิธีการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการเอาชนะ 3 สถานการณ์ ตามตัวอย่างดังนี้

2.2.1 สถานการณ์ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ กล่าวถึงตัวละคร “รายา” หญิงสาวที่ต้องการได้รับความรักจากชายหนุ่มที่เพื่อนต่างเพศอย่างพลตัวละครจึงเลือกใช้วิธีการเอาชนะ โดยพยายามทำทุกอย่างที่จะได้อยู่ใกล้ชิดพล รายาจึงเลือกที่จ้างครูสอนร้องเพลงมาสอนเพื่อที่เธอจะได้เข้าไปเป็นนักร้องประจำวงหวังให้พลได้สนใจเธอ ดังตัวอย่าง

“ฉันเริ่มเรียนร้องเพลงแล้วนะ” รายาเอ่ยขึ้นมา

พลหันไปมอง “จริงดี...”

“จริง จ้างครูมาสอนที่บ้าน ครูคนนี้จะอยู่ในทีมสอนให้นักร้องของค่ายด้วยนะ”

รายาเอ่ยขึ้นมาด้วยท่าทีที่ภาคภูมิใจ ก่อนหันมาหาพลแล้วว่า

“รับรองเลยนะพล เราจะทำให้เธอผิดหวังที่เลือกเราเป็นนักร้องของวงเธอ คอยดูวันประกวดสิ วงเราต้องได้รางวัลแน่นอน” พลพยักหน้ารับ แววตาเขาเรียบเฉยไม่ได้ตื่นเต้นอะไรมากมาย

นาฬิกาที่ต่อจากนี้ทุกคนบนโต๊ะอาหารก็ได้ยินแต่เสียงรายาพูดเล่าถึงเรื่องการเรียนร้องเพลงของเธอ [3]

ตัวละครเลือกใช้วิธีการเอาชนะโดยการพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ได้อยู่ใกล้ชิดกับคนที่ตัวเองชอบมากที่สุด

2.2.2 สถานการณ์ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความต้องการความสมหวังในชีวิต กล่าวถึงตัวละคร “ก้อย” เด็กหญิงสาวผู้ร่าเริงที่ไม่สามารถเลือกทางเดินชีวิตได้ เพราะมีครอบครัวที่คอยบังคับ เมื่อครอบครัวไม่ให้เรียนในคณะที่เธอหวังเอาไว้ ดังตัวอย่าง

“เฮ้ย มาได้ยังงี้” พลตกใจเมื่อเห็นเธอมากอดหน้าบ้าน ไม่ใช่เฉพาะพลเท่านั้นที่หน้าตาตื่น ทั้งพ่อทั้งแม่ของพลก็ตื่นตระหนกไม่แพ้กัน และด้วยเหตุนี้ เช้านี้แม่ของพลจึงไม่ไปที่ร้านพร้อมพ่อ เธอขออยู่เป็นเพื่อนก้อยกับพล

“หนูขออาศัยอยู่ที่นี้ซักครึ่งค่อนวันเท่านั้นค่ะ” ก้อยบอก “เมื่อคืนนี้หนูไม่ได้นอนเลย หนูม่่วแต่ ตัดข้าว หาข้าว”

“หนูทั้งข้าวคนฆ่าตัวตายไว้ในห้องนอนคะ ปานนี่แม่คงเห็นแล้ว แม่คงคิดว่าหนูจะทำแบบข้าวพวกนั้น อีกเดี๋ยวหนูจะลองโทร.เข้าไปที่บ้าน”

“โทร.ตอนนี้เลยสิ” ธันยาบอก บอกด้วยใจที่เป็นห่วงและนึกรู้ตามสัญชาตญาณของคนเป็นแม่ว่า ปานนี่แม่ของก้อยคงใจหายทำอะไรไม่ถูกเป็นแน่แท้ [3]

ตัวละครเลือกใช้วิธีการเอาชนะ โดยการตัดสินใจสร้างสถานการณ์ว่าตัวเธอกำลังจะฆ่าตัวตาย เพื่อหวังให้ครอบครัวเห็นใจ

2.2.3 สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับค่านิยมของสังคมด้านการศึกษา โดยกล่าวถึงกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีความขัดแย้งกับค่านิยมเรื่องการศึกษาที่ผู้ใหญ่ชอบบอกว่าเด็กสายวิทย์เรียนเก่งกว่าเด็กสายศิลป์ที่ทำคะแนนได้ไม่ดี ดังตัวอย่าง

“เดี๋ยวถึงเวลาไปแข่งก็ทำหน้าที่ให้ดี แต่เวลานี้กลับมาที่วิชาฝรั่งเศสของครูก่อน” อาจารย์พัฒนาหัวเราะเบา ๆ เมื่อเดินไปที่กระดานดำหน้าห้องและเริ่มสอน

“สองชั่วโมงนับจากนี้ไป สมาชิกของนักเรียนทุกคนต้องมาอยู่ที่นี่ ครูจะทบทวนวิชานี้ให้ตั้งแต่เริ่มเลย...
เอาละนะเริ่มต้นกันเลย...”
เสียงของอาจารย์ดังขึ้นพร้อม ๆ กับที่นักเรียนทั้งหมดรีบเปิดสมุดและลงมือจดกันอย่างตั้งใจ [3]

ตัวละครเลือกใช้วิธีการเอาชนะ โดยการขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ให้มาสอนพิเศษให้
เพื่อลบคำสบประมาทว่าเด็กสายศิลป์ไม่เก่ง ไม่ตั้งใจเรียน

2.3 วิธีการประนีประนอม

นวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้ศึกษาพบว่าตัวละครมีวิธีการ
จัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการประนีประนอม 2 สถานการณ์ ตามตัวอย่างดังนี้

2.3.1 สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละคร
“หนึ่ง” กับ “เพลิน” โดยหนึ่งรู้สึกว่าเป็นสนธิทของตัวเองไปสนิทสนมกับเพลินมากเกินไป คิดว่าตัวเองไม่
สำคัญ ทำให้ทะเลาะกันอย่างรุนแรง แต่เพลินไม่รู้สาเหตุที่ทำให้หนึ่งโกรธ ดังตัวอย่าง

ยามนี้ ทางออกของหนึ่งเหมือนจะมีอยู่ทางเดียว นั่นคือเลือกที่จะพูดจาดีกับเพลินเสีย หนึ่งตัดสินใจ
หันไปหาเพลินและเอ่ยเสียงเบา “ขอโทษ เรื่องเมื่อวานนี้ขอโทษด้วยนะ” เพียงแค่นี้ รอยยิ้มอย่าง
ยินดีก็เกิดขึ้นที่ใบหน้าของเพลิน และบนใบหน้าของเพื่อน ๆ ทุกคน [3]

ตัวละครเลือกใช้วิธีการประนีประนอมโดยการเจรจาเพื่อให้ตัวเอง และอีกฝ่ายได้รู้สึกพอใจ
หรือสบายใจบ้าง

2.3.2 สถานการณ์ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครด้านความมีน้ำใจ เป็นความ
ขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับ “ก้อย” ตัวละครที่ใส่ใจเพื่อนรอบข้างมากเกินไป จนไม่กล้าที่จะทำอะไรออกไปแม้สิ่งนั้นจะ
เป็นสิ่งที่ดี ต้องใช้ความคิดหลายรอบในการตัดสินใจ ดังตัวอย่าง

เมื่อก้อยจะยื่นกระดาษให้พล เพลินตาลุกรับเอ่ยปากขอ “เฮ้ย...เราขอมั่งดีก้อย
วิชานี้เราไม่รู้เรื่องเลย”
“ได้...จตมาแล้วไปซีร็อกซ์ต่อกัน”
เพลินยิ้ม ในใจนึกถึงหนึ่ง ถ้าหนึ่งรู้ก็จะต้องขอ ไม่เป็นไร เธอซีร็อกซ์แจกกี้ได้ [3]

ตัวละครเลือกใช้วิธีการประนีประนอมโดยการเลือกทำตามความถูกต้อง ไม่ใช่แค่พลที่ได้แนวที่เธอจด
แต่เพื่อนคนอื่นก็ได้ ร่ายางไม่ค่อยคิดมาก การตัดสินใจเช่นนี้อยู่ระหว่างกลางการเอาใจตนเองและเอาใจผู้อื่น

2.4 วิธีการยอมให้

นวนิยายเรื่อง ซอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้ศึกษาพบว่าตัวละครมีวิธีการ
จัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการเอาชนะ 2 สถานการณ์ ดังนี้

2.4.1 สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างตัวละครแม่กับลูก กล่าวถึงตัวละคร “ก้อย” ที่แม่
ห้ามเรื่องการคบเพื่อนเพศตรงข้าม ดังตัวอย่าง “ก้อยขอสัญญากับแม่ต่อหน้าพระว่าจะไม่คบ ไม่พูด ไม่ทำ
กิจกรรมใด ๆ ร่วมกับพลอีก” [3] ตัวละครเลือกใช้วิธีการยอมให้ เนื่องจากตัวละครเห็นว่าความขัดแย้งที่
เกิดขึ้นตัวเองไม่สามารถจัดการได้ และไม่อยากให้ปัญหานั้นบานปลาย จึงจำเป็นต้องยอมรับกับปัญหานั้นโดย
เลือกที่ทำตามสิ่งที่แม่บอก

2.4.2 สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับชนชั้นทางสังคม เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร “สิดา” ที่มาจากครอบครัวยากจนแต่พยายามยกระดับตัวเองให้เทียบเท่ากับสามี เพื่อเป็นหน้าเป็นตาให้กับครอบครัว ดังตัวอย่าง

“ครั้นแต่งงานกันแล้ว ฉันต้องตามเขาไปทั่ว ตำแหน่งเขาสูงขึ้น ฉันก็รับราชการสูงตาม ฉันต้องปรับตัวเองให้เข้ากับเขา ฉันต้องคิดเหมือนเขา ทำเหมือนเขา ยิ่งเขากลายเป็นผู้ปกครองเมืองระดับสูง ฉันก็ต้องวางตัวใหม่ คุณประยูรต้องการให้ครอบครัวของเขาสมบูรณ์แบบ ” สิดาระบายความอัดอั้นในใจกับธัญญา [3]

ตัวละครเลือกใช้วิธีการยอมให้ ทำตามคำสั่งสามี ไม่ว่าสามีจะพูดจะคิดอะไรก็ยอม วิธีการจัดการความขัดแย้งของตัวละครที่เกิดขึ้นสรุปได้ว่าตัวละครได้มีวิธีการจัดการกับความขัดแย้งที่แตกต่างกันออกไปเนื่องลักษณะของความขัดแย้งและสถานการณ์ที่ไม่เหมือนกัน แต่วิธีที่ตัวละครเลือกใช้และพบบ่อยในนวนิยายคือวิธีการหลีกเลี่ยง เพราะตัวละครไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งนั้นได้และไม่อยากให้ปัญหานั้นบานปลายเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมจึงเลือกใช้วิธีการนี้มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความขัดแย้งในนวนิยายเรื่อง หอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ เป็นการนำเสนอเรื่องราวผ่านประสบการณ์และจินตนาการที่แฝงไปด้วยข้อคิดในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ผ่านกระทำที่แสดงออกให้เห็นถึงพฤติกรรม และความคิดที่แตกต่างกันจึงนับได้ว่าความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนในสังคม ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ความขัดแย้งและวิธีการจัดการความขัดแย้งเพื่อสะท้อน และแสดงให้เห็นลักษณะของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจริงในสังคม และปัญหาที่เกิดขึ้นมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

เนื่องจากความขัดแย้งเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เมื่อไรก็ตามที่มีการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม มีองค์ประกอบสังคมเป็นคนหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และค่านิยม เข้ามาอาศัยอยู่ในสังคมเดียวกัน ปัญหาความแตกต่างในด้านความคิด ความเข้าใจก็ย่อมต่างกัน ทุกความขัดแย้งสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกช่วงวัยของอายุ และทุกระดับอาชีพ ดังนั้นในการสร้างความขัดแย้งที่เกี่ยวกับสภาพสังคมครอบครัวในนวนิยายจึงเป็นการสร้างปมปัญหาเพื่อให้การดำเนินเรื่องมีความน่าสนใจ ขวนติดตามากยิ่งขึ้น เพราะนวนิยายเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาเพื่อความจรรโลงใจ และชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งของสังคมในมุมหนึ่ง ซึ่งมาจากมุมมองของผู้เขียนเองมาถ่ายทอดความคิดผ่านงานวรรณกรรมผ่านเรื่องราวความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเรื่อง

ความขัดแย้งที่ปรากฏมากที่สุดในนวนิยายเรื่อง หอย 3 สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปกรณ์ คือความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างพ่อกับลูกและแม่กับลูก เพราะด้วยความคิดและช่วงวัยของอายุที่ต่างกัน ผู้เขียนจึงได้ยกเรื่องราวชีวิตของเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของการเข้าสู่มหาวิทยาลัยที่แบกความหวังของครอบครัว ท่ามกลางยุคสมัยที่เริ่มเปลี่ยนไปส่งผลให้ความคิดของผู้ใหญ่มองล้าหลัง หรือเรียกกันในปัจจุบันว่าหัวโบราณในขณะที่เด็กอยู่ในช่วงวัยของวัยรุ่น มีความคิดที่แปลกใหม่ อยู่ในวัยศึกษาค้นคว้า อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง เมื่อต่างฝ่ายต่างมีความคิดที่ไม่ตรงกันก็เกิดการโต้เถียงและทำให้เกิดความขัดแย้งตามมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชณากานต์ ศิลประศรี [5] ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ความขัดแย้งและการคลายปมขัดแย้งในนวนิยายเรื่องผู้ชนะสิบทิศ โดยงานของยาขอบพบการใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์มากที่สุด เนื่องจากเมื่อมนุษย์ต้องมาอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นจำนวนมาก ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์ย่อมมีมากตามไปด้วยเช่นกัน

นอกจากการเล่าเรื่องเพื่อให้เห็นลักษณะของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นแล้วผู้ศึกษาพบว่านวนิยายเรื่อง
ซอย 3 สยาม สแควร์ ของ กนกวลี พจนปรณ์ ยังมีวิธีการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่สร้างผ่าน
เหตุการณ์ พุทธกรรม บทสนทนา เพื่อให้ตัวละครหาข้อยุติและคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งให้เบาบางลง มีการ
ใช้วิธีการจัดการความขัดแย้งทั้งหมด 4 วิธี ได้แก่ การหลีกเลี่ยง การเอาชนะ การประนีประนอม และการยอม
ให้ ซึ่งความสอดคล้องกับแนวคิดของ [4] ที่ได้จำแนกวิธีการจัดการความขัดแย้งออกเป็น 5 วิธี คือ การเอาชนะ
การร่วมมือ การประนีประนอม การหลีกเลี่ยง และการยอมให้ แต่ไม่พบ วิธีการร่วมมือที่นำมาใช้ในการแก้ไข
ปัญหา เพราะตัวละครแต่ละตัวมีความคิดที่ไม่เหมือนกัน ช่วงวัยก็แตกต่างกัน ตัวละครจึงเลือกที่จะทำตาม
ความคิด ความรู้สึกของตัวเอง ไม่อยากร่วมมือแก้ไขปัญหากับอีกฝ่ายตรงข้าม อีกทั้งในนวนิยายเรื่องซอย 3
สยามสแควร์ ของ กนกวลี พจนปรณ์ มีการใช้วิธีการหลีกเลี่ยงมากที่สุด เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับ
ปัญหาของครอบครัวโดยส่วนมาก อีกทั้งสังคมไทยให้ความสำคัญกับผู้ที่อาวุโสกว่า เมื่อเกิดความขัดแย้ง
ผู้เขียนจึงนำเสนอให้ตัวละครที่มีอายุน้อยยอมที่จะหลีกเลี่ยงการทะเลาะกับผู้ที่อายุมากกว่า นอกจากนั้นวิธีนี้
ก็เป็นวิธีที่ไม่อยากให้ปัญหาบานปลายมากไปกว่าเดิม ดังจะเห็นได้จากความขัดแย้งระหว่างสามีกับภรรยาที่ตัว
ละครสามิรู้ตัวว่าตัวเองผิด แต่ไม่อยากพูดมาก เลยเลือกจะหลีกเลี่ยงโดยการเดินหนีออกจากสถานการณ์นั้น

เมื่อพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม สามารถสะท้อนให้เห็นได้ว่าวรรณกรรม
เปรียบเหมือนกระจกบานใหญ่ที่สะท้อนให้เห็นสภาพความขัดแย้งในสังคม หากจะแยกความขัดแย้งออกจาก
สังคมอย่างเด็ดขาดคงเป็นเรื่องที่ยกตราบใดที่คนยังอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นสังคม และเป็นการยากอีกเช่นเดียวกัน
ถ้าหากจะให้คนในสังคมเข้าใจความคิดของคู่ขัดแย้งอีกฝ่าย ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีความคิดเป็นสองด้านเสมอ
เช่นเดียวกับความความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเรื่องที่ตัวละครมีความคิดสองด้านหรือ สองฝ่าย นวนิยายเรื่อง ซอย
3 สยามสแควร์ จึงเป็นเรื่องที่ต้องการนำเสนอให้เห็นถึงการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างความขัดแย้งและ
วิธีการจัดการความขัดแย้งขึ้น เพื่อสามารถนำไปปรับใช้กับสังคมปัจจุบัน และเป็นการส่งเสริมให้คนในสังคมมี
จิตสำนึกรักใคร่ปรองดองกันมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] ดวงมน จิตรจำนงค์. (2532). **ประวัติศาสตร์วิจารณ์ไทย พ.ศ. 2325 - 2525**. กรุงเทพฯ : พลพันธ์การพิมพ์.
- [2] กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2522). **วรรณวิจารณ์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [3] กนกวลี พจนปรณ์. (2546). **ซอย 3 สยามสแควร์**. กรุงเทพฯ : เพื่อนดี.
- [4] เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2534). **ความขัดแย้ง : การบริหารเพื่อสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ตะเกียง.
- [5] ชณากานต์ ศิลปรัศมี. (2540). **วิเคราะห์ความขัดแย้งและคลายปมขัดแย้งในนวนิยายเรื่องผู้ชนะสิบทิศ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ”

The Use of Southern Thai Dialect in the "Khon Tai Dai Phe " Facebook Page

วรรณัฐ ขุนกลางวัง^{1*} จารึก จันทร์วงศ์² และจริญญา ธรรมโชโต³

Wannathat khunklangwang^{1*} Jaruek Janwong² and Jarinya Thammachoto³

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” โดยมุ่งศึกษาคำศัพท์และสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้ ศึกษาลักษณะการใช้ภาษา และศึกษาเนื้อหาในหน้าแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแฟนเพจเฟซบุ๊กของ “เพจคนใต้ได้เพ” ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2560 – วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 จำนวน 287 ภาพ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ด้านคำศัพท์พบหมวดคำ 10 หมวดคำ ได้แก่ ได้แก่ 1) คำนาม 2) คำกริยา 3) คำช่วยกริยา 4) คำลงท้าย 5) คำวิเศษณ์ 6) คำสรรพนาม 7) คำลักษณนาม 8) คำบอกกำหนด 9) คำบุพบท และ 10) คำสันธาน และด้านสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้ในแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการใช้สำนวนจำนวนน้อย แต่เป็นสำนวนที่เข้าใจได้ง่ายตามบริบทและสถานการณ์ในข้อความ ด้านลักษณะการใช้ภาษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ด้านวจนภาษา พบการใช้คำทั้งหมด 5 ลักษณะ คือ 1) การใช้คำภาษาอังกฤษ 2) การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ 3) การใช้คำที่สะกดผิดไปจากแบบแผน 4) การใช้คำหยาบหรือคำต่ำ และ 5) การใช้คำอุทานและการใช้คำอุทาน และด้านอวจนภาษา พบการใช้อวจนภาษา ทั้งหมด 2 ลักษณะ คือ ลักษณะการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และลักษณะการใช้ภาพประกอบ และด้านเนื้อหา จำแนกได้ออกเป็น 16 ประเภท ได้แก่ 1) เนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่น 2) เนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงภาคใต้ 3) เนื้อหาเกี่ยวกับการดัดแปลง 4) เนื้อหาเกี่ยวกับการล้อเลียน 5) เนื้อหาเกี่ยวกับการเสียดสี 6) เนื้อหาเกี่ยวกับข้อคิดเตือนใจ 7) เนื้อหาเกี่ยวกับปริศนาคำทาย 8) เนื้อหาเกี่ยวกับมุกตลก 9) เนื้อหาเกี่ยวกับครอบครัว 10) เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก 11) เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ 12) เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงอารมณ์ความรู้สึก 13) เนื้อหาเกี่ยวกับเงินทอง 14) วิถีชีวิตความเป็นอยู่ 15) เนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือเหตุการณ์บ้านเมือง และ 16) เนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรม

คำสำคัญ : ภาษาไทยถิ่นใต้ เพจคนใต้ได้เพ

Abstract

The article aimed to study the use of Southern Thai dialect in the "Khon Tai Dai Phe " Facebook Fanpage focusing on vocabulary items and idioms and look into language use and contents of the said page. Data were collected from messages posted in 287 photos in the "Khon Tai Dai Phe" Facebook Fanpage from 1 August, 2017 - 31 December, 2018. The study showed the following results. With regard to vocabulary items, ten categories of words were found; noun, verb, adverb, final particle, adjective, pronoun, classifier, determiner, preposition, and conjunction. For idioms, limited numbers of idioms were found, each of which was easily

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

²อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Tel : 085-6057589 E-mail : wannathat2508@gmail.com

understood within its context of situation. Regarding language use, two types of language were revealed; a verbal language and a non-verbal language. For verbal language, there were five types of language use including English loanwords, onomatopoeia, misspelled words, rude words and interjection. For non-verbal language, two types were found; the use of punctuation marks and illustration. With regard to contents, sixteen types of contents were found; 1) game and play, 2) southern cultural performances, 3) modification of ideas 4) parody, 5) satire, 6) moral lessons, 7) puzzles, 8) jokes, 9) family matters, 10) love, 11) sexuality, 12) expressing emotions and feelings, 13) money matter, 14) way of life, 15) current affairs, and 16) behaviors.

Keywords: Southern Thai dialect, Khon Tai Dai Phe Facebook page

บทนำ

ปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย หรือเรียกอีกอย่างว่า ยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทำให้สังคมมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น มนุษย์จึงมีการติดต่อสื่อสารและรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น การอ่านข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย โดยเฉพาะการใช้สื่อออนไลน์ ที่เรียกว่า เฟซบุ๊ก (Facebook App)

เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นบริการบนอินเทอร์เน็ตในเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผู้ใช้งานสามารถใช้เพื่อความบันเทิง ติดต่อสื่อสาร ดังนั้นเฟซบุ๊กถือเป็นเว็บไซต์ที่มีผู้ใช้บริการอย่างแพร่หลาย เพราะสามารถแสดงความคิดเห็น ลงรูปภาพ วิดีโอ เขียนบทความ หรือถ่ายทอดสดสนทนากับผู้อื่น ๆ โดยใช้เครื่องมือในการสื่อสาร เช่น ตัวอักษร สติกเกอร์ เครื่องหมาย อีโมจิ วิดีโอ รูปภาพทั่วไป หรือรูปภาพข้อความ ที่ใช้แทนคำพูดความรู้สึกของผู้ใช้เฟซบุ๊ก

นอกจากเฟซบุ๊กมีเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารแล้ว เฟซบุ๊กยังมีเพจ (Page) ที่ใช้ประชาสัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ ที่เรียกว่า แฟนเพจ (Fan Page) อีกด้วย ซึ่งแฟนเพจ(Fan Page) ที่สร้างขึ้นมาก็เพื่อที่จะประชาสัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ เช่น ข่าวสาร กิจกรรม ตลอดจนสินค้าและบริการต่าง ๆ ให้กับเพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ ที่กำลังมองหาหรือมีความสนใจในสิ่งที่ประชาสัมพันธ์ เราสามารถใช้ประโยชน์จากแฟนเพจได้ในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นการสร้างแฟนเพจขึ้นมาเพื่อประชาสัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ นั้นทำให้ผู้ใช้เฟซบุ๊กคิดสร้างเพจขึ้นมาให้มีความหลากหลาย โดยแต่ละเพจจะมีเอกลักษณ์และจุดเด่นให้ผู้ใช้เฟซบุ๊ก มีความสนใจในเพจนั้น ๆ [1] เช่น เพจคำคม เพจแนะนำแหล่งท่องเที่ยว หรือเพจคนใต้ใต้เพ เป็นต้น

“เพจคนใต้ใต้เพ” เป็นเพจที่มีการสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องราววิถีชีวิต ประสบการณ์ หรือเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ ของสังคม โดยผู้สร้างสรรค์มีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ข้อมูลที่ปรากฏในรูปภาพมีความสะดุดตาแก่ผู้ที่เข้ามาอ่าน จึงได้มีการใช้ภาพตัวหนังสือตัวต่าง ๆ มีการใช้สี และมีการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ ในการสื่อสารเรื่องต่าง ๆ ดังนั้นข้อมูลที่ปรากฏในรูปภาพที่ผู้สร้างสรรค์ได้สื่อสารจึงมีความน่าสนใจแก่ผู้เข้าไปอ่าน เพราะข้อมูลที่ปรากฏในรูปภาพสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้คนที่เข้ามาอ่าน ซึ่งเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่มีความคล้ายคลึงหรือตรงกับชีวิตของผู้คนที่เคยพบเจอในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนในภาคใต้สนใจและชื่นชอบข้อมูลที่ปรากฏในรูปภาพของ “เพจคนใต้ใต้เพ” เป็นอย่างมาก ดังตัวอย่างรูปภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ภาพข้อความที่ปรากฏในแฟนเพจของ “เฟคนไต้ไต้เพ” [2]

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเฟคนไต้ไต้เพ มีการใช้หนังตะลุง เช่น นายยอดทอง อ้ายเพ่ง อ้ายหนู น้อย เป็นตัวแทนในการนำเสนอเรื่องราววิถีชีวิตต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของคนใต้ เช่น การประกอบอาชีพกรีดยาง เป็นต้น ดังนั้นการใช้หนังตะลุงมาประกอบกับข้อความที่ต้องการนำเสนอ ยิ่งทำให้ข้อความเกิดความน่าสนใจ ตลกขบขัน จนเป็นจุดดึงดูดใจผู้อ่านมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันการนำเสนอวิถีชีวิตแบบภาษาไทยถิ่นใต้มีมากมายหลายเพจ แต่เฟคนไต้ไต้เพ เป็นเพจที่มีการนำเสนอที่น่าสนใจ และแตกต่างไปจากเพจอื่น ๆ เกี่ยวกับลักษณะการใช้คำ เช่น มีการใช้คำที่สะกดผิดไปจากแบบแผน มีการเขียนคำตามสำเนียงในการพูด เป็นต้น และเฟคนไต้ไต้เพยังมีการใช้รูปภาพประกอบข้อความที่มีสีสันสวยงาม และยังเป็นภาพที่บอกเล่าเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ สามารถดึงดูดผู้อ่านได้ดี

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแฟนเพจของ “เฟคนไต้ไต้เพ” โดยผู้วิจัยจะศึกษาคำศัพท์และสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้ ลักษณะการใช้ภาษา และเนื้อหาของข้อความที่ปรากฏในรูปภาพของ “เฟคนไต้ไต้เพ”

วิธีการวิจัย

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่นใต้
- 1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้ภาษา
- 1.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแฟนเพจเฟซบุ๊ก
- 1.5 เก็บข้อมูลโดยการรวบรวมข้อความที่ปรากฏในรูปภาพจำนวน 287 ภาพ วันที่ 1 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560 - วันที่ 31 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 โดยเก็บข้อมูลจากแฟนเพจเฟซบุ๊กของ “เฟคนไต้ไต้เพ” เท่านั้น

2. ขั้นวิเคราะห์ วิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ลักษณะการใช้ภาษา และเนื้อหา ผ่านข้อความที่ปรากฏในรูปภาพ

3. ขั้นนำเสนอผลการศึกษา นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์
4. ขั้นสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ในประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวกับ คำศัพท์และสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้ ลักษณะการใช้ภาษา และเนื้อหา สามารถสรุปได้ดังนี้

1. คำศัพท์และสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้

1.1 คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้

คำศัพท์และสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้ พบมีการใช้หมวดคำศัพท์ ทั้งสิ้น 10 หมวด ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำช่วยกริยา คำลงท้าย คำวิเศษณ์ คำสรรพนาม คำลักษณนาม คำบอกกำหนด คำบุพบท และคำสันธาน ดังนี้

1.1.1 คำนาม คือ คำบอกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ เป็นคำที่ใช้เรียกคำพวกหนึ่งที่บอกชื่อของสิ่งที่มีรูป เช่น คน สัตว์ สิ่งของ และบ้านเมือง เป็นต้น หรือของสิ่งที่ไม่มียรูป เช่น เวลา อายุ อำนาจ เป็นต้น [3]

ผลจากการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาหมวดคำภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” สามารถแบ่งได้ตามข้อมูลที่ปรากฏ จึงพบทั้งสิ้น 12 หมวดคำ ได้แก่ ดังต่อไปนี้

1.1.1.1 หมวดคำเรียกชื่อคน สัตว์ และพืช ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำนามหมวดคำเรียกชื่อคน สัตว์ และพืช ทั้งหมด คำ ดังต่อไปนี้ 9

1.1.1.2

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	ชี้เตอย	หญ้าเจ้าชู้ [4]	2.	ชี้/ชี้ย่าง	เศษยาง
3.	ช่อน	ปลาช่อน	4.	ตอ	สะตอ [4]
5.	ทวย	สัตว์เลื้อยคลาน คล้ายแมลง [4]	6.	ท่อม	ใบกระท่อม [4]
7.	ม่วง	มะม่วง [4]	8.	เม็ด	เม็ดมะม่วงหิม พานต์
9.	สับรด	สับปะรด			

ตารางที่ 1 ตารางหมวดคำเรียกชื่อคน สัตว์ และพืช

1.1.1.2 หมวดคำเรียกส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำนามหมวดคำส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ทั้งหมด 1 คำ คือ หนวยตา หมายถึง ลูกตา

1.1.1.3 หมวดคำเรียกเครือญาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำนามหมวดคำเครือญาติ ทั้งหมด 1 คำ คือ พ่อเฒ่า หมายถึง ตา [4]

1.1.1.4 หมวดคำเรียกเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำนามหมวดคำเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป ทั้งหมด 7 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	คำศัพท์	ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย

	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน	ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน
1.	กร้า	ตะกร้า	2.	กะตังค์	เงิน
3.	จอก	ถ้วยรองรับน้ำยาง [4]	4.	ไซ	เครื่องมือจับสัตว์น้ำ [4]
5.	โต้เย็น	ตุ๋เย็น	6.	ถาน	ถ่านไฟฉาย [4]
7.	เหล็กชูด	กระต่ายชูดมะพร้าว [4]			

ตารางที่ 2 ตารางหมวดคำเรียกเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป

1.1.1.5 หมวดคำเรียกออาหารและเครื่องดื่ม ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำเรียกออาหารและเครื่องดื่ม ทั้งหมด 6 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย
ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน	ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน
1.	เคย	กะปิ [4]	2.	น้ำซุบ	น้ำพริก [4]
3.	สาร	ข้าวสาร [4]	4.	หนม	ขนม [4]
5.	หนมแข็ง	ขนมแข็ง	6.	หนมหวาน	ขนมหวาน

ตารางที่ 3 ตารางหมวดคำเรียกเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป

1.1.1.6 หมวดคำเรียกออาคาร/สถานที่ ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำเรียกออาคาร/สถานที่ ทั้งหมด 4 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย

ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน	ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน
1.	กุด	กุกี [4]	2.	บอน (บอนกึ่งปลา)	บอนการพนัน (สถานที่เล่นการพนันประเภทน้ำเต้าปูปลา) [4]
3.	เริน	บ้านเรื่อน [4]	4.	หลาดนัด	ตลาดนัด

ตารางที่ 4 ตารางหมวดคำเรียกอาคาร/สถานที่

1.1.1.7 หมวดคำเรียกสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำเรียกสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งหมด 2 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	รถถีบ	รถจักรยาน [4]	2.	हनน	ถนน [4]

ตารางที่ 5 ตารางหมวดคำเรียกสิ่งอำนวยความสะดวก

1.1.1.8 หมวดคำเรียกแทนสถานะบุคคลและอาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำเรียกแทนสถานะบุคคลและอาชีพ ทั้งหมด 4 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	นาย	ตำรวจ [4]	2.	แม่ม้าย	แม่ม้าย
3.	โหม่เด็ก	แฟน, คู่รัก [4]	4.	โหม่หญิง	เมีย [4]

ตารางที่ 6 ตารางหมวดคำเรียกแทนสถานะบุคคลและอาชีพ

1.1.1.9 หมวดคำบอกเวลา ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำบอกเวลา ทั้งหมด 7 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	ตอค่า	คีนี่ [4]	2.	ตอเย็น	เย็นนี้

3.	แต่แรก	เมื่อก่อน, โบราณ [4]	4.	ทีวี่วนี้	รอบนี้, เวลานี้, ช่วงนี้
5.	ว่างนี้/หวางนี้	ช่วงนี้, เวลานี้ [4]	6.	หัวคำ	ช่วงคำ [4]
7.	หัวเข้า/หัวข้าว	เข้าตรู [4]			

ตารางที่ 7 ตารางหมวดคำบอกเวลา

1.1.1.10 หมวดคำเรียกการละเล่น ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำเรียกการละเล่น ทั้งหมด 1 คำ คือ จั๊บโงง หมายถึง ฉับโผลง [4]

1.1.1.11 หมวดคำเรียกความเชื่อศาสนาและพิธีกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำเรียกความเชื่อศาสนาและพิธีกรรมต่าง ๆ ทั้งหมด 2 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่น ใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	ชิงเปรต	การแย่งอาหาร ขนม หรือสิ่งของต่าง ๆ ใน ประเพณีวันสาท [4]	2.	ตายาย	บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว [4]

ตารางที่ 7 ตารางหมวดคำเรียกความเชื่อศาสนาและพิธีกรรมต่าง ๆ

1.1.1.12 หมวดคำเรียกที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏค่านามหมวดคำเรียกที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ ทั้งหมด 3 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	ดู	ฤดู [4]	2.	ราด	ฝนตก (เป็นคำเปรียบที่มี ความหมายว่าราดน้ำลงจากที่ สูง)
3.	หยาม	ฤดู (ช่วงเวลาของ ผลผลิตของพืช ต่าง ๆ)			

ตารางที่ 8 ตารางหมวดคำเรียกที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ

1.1.2 คำกริยา คือ คำแสดงอาการของคำนาม หรือคำสรรพนามให้รู้ว่าคำนาม หรือคำสรรพนามนั้น ๆ ทำอะไร หรือเป็นอย่างไร [3] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำกริยาออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ กริยาอาการ แลกริยากรรม ดังนี้

1.1.2.1 กริยาอาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำกริยาอาการ ทั้งหมด 19 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	แซ่ด	ปวดเมื่อย	2.	แซ่	ฝันใจ [4]
3.	คร้าน	เกียจคร้าน [4]	4.	แค่น	ฝันใจ
5.	ฉีกตา	ลืมตา [4]	6.	โซ้/โส้	กล้า
7.	ทำฮาน	ทำงาน	8.	บอบ	อ่อนเพลีย [4]
9.	บาย	สบาย [4]	10.	ผั่นแล	หั่นดู, มองดู
11.	พลัด	หกล้ม	12.	พอได้	อวดเก่ง, อวดดี
13.	ยอน	ยุแหย่ [4]	14.	ลัก	ขโมย [4]
15.	หยับ	ขยับ, เริ่ม [4]	16.	หรอย	อรร้อย [4]
17.	หลิว	ขว้าง [4]	18.	หว่า/หว่า/ว่า/ หว่า	พูด, บอก, ตักเตือน, ดู, ต่ำ, ตี [4]
19.	ແຮງ	พูด [4]			

ตารางที่ 9 ตารางหมวดคำกริยาอาการ

1.1.2.2 กริยากรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำกริยากรรม ทั้งหมด 37 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	ขบ	กัด [4]	2.	ซูด	กรีด, เก็บ
3.	เซ	ขับ, ชี	4.	แซบ	รีบ [4]
5.	ครูป	แย่งชิง	6.	คลำ	จับต้อง [4]
7.	คั่น	เห็น	8.	คิง	ขัง
9.	แคล้ว	พ้น	10.	แคว็ก	ดึง [4]
11.	ฉวย	จับ [4]	12.	เฉียง	ผ่า, ทำให้แยกออกจากกัน ตามยาวด้วยมีดหรือขวาน [4]
13.	ซ่าย/ซ่าย	ใช้	14.	ซัด	ขว้าง [4]
15.	เซื้อ	ซื้อ	16.	แตกเลือด	กิน [4]
17.	ถีบ	ปั่น	18.	โถก	ถูก [4]
19.	ท่า	พบกัน	20.	เท	ทิ้ง

21.	แหง	พนัน	22.	ป็น	ป็น
23.	โปลก	ปลุก	24.	โผก	ผูก
25.	ยิก	ไล่ [4]	26.	โร้/โร	รู้
27.	แล	ดู [4]	28.	วัง	ระวัง [4]
29.	สม	ผสมพันธุ์	30.	สุน	หาย, ทำให้หายไป [4]
31.	หยบ	แอบ [4]	32.	หยัด	หวัง
33.	หลบ	กลับ [4]	34.	หลัก	จับตันทาง, ดัก, กั้น
35.	ห้าย	ให้ มอบ	36.	เหม็ด/เหม็ด	หมด [4]
37.	โหย/โหย/โย	อยู่			

ตารางที่ 10 ตารางหมวดคำกริยากรรม

1.1.3 คำช่วยกริยา สามารถแบ่งคำช่วยกริยา 2 หมวด คือหมวดคำช่วยหน้ากริยา และหมวดช่วยหลังกริยา เช่นคำว่า คง จะ มัก เป็นต้น [5] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำช่วยกริยา ทั้งหมด 2 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	ติ	จะ	2.	อี	จะ

ตารางที่ 11 ตารางหมวดคำช่วยกริยา

1.1.4 คำลงท้าย คือ คำที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายสุดประโยค หรืออาจจะปรากฏในตำแหน่งท้ายส่วนของประโยค [6] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำลงท้าย ทั้งหมด 32 คำ ดังนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	เกาะ	นะ (ใช้เฉพาะ ประโยคคำถาม)	2.	ช่วยไตร	ไม่ใช่อะไร
3.	ช่วยม้าย	ไข่มัย	4.	दै	นะ, ไม่รู้, จังเลย, ครับ, คะ
5.	ตะ	สิ, เลย, เอะ [4]	6.	ด้า	หน่อย
7.	ถิ/ถี้	นะ, น้อย, สิ	8.	ที่	หน่อย
9.	ที่ถิ	หน่อยครับ	10.	น้าน	นะ
11.	นิ	นี่แหละ, นะ, สิ	12.	เบื้อะ	ไง
13.	พริ้อ	ทำไม, อย่างไร [4]	14.	พริ้อไว้	เป็นอะไร, อย่างไร

15.	พอดี/พอดี	จิงเลย, เสียจิง, เลย	16.	พั่นนี้	แบบนี้
17.	พั่นหรือ	อย่างไร, ทำไม	18.	มั่ง	บ้าง [4]
19.	ม้าย	ไหม, มัย	20.	เว้อ	เอ่ย
21.	สา	สินะ	22.	หรั้ย/ไอหไร/ ไอหรั้ย	อะไร
23.	หลาว	อีก, แล้ว, อีกแล้ว, นะ	24.	หว่า	เอ่ย
25.	หว่า	นะ	26.	หิดหล่าว/หิด หลาว	นิดหน่อย
27.	หิด/หิด	นิดหน่อย [4]	28.	เหลย	อีก [4]
29.	เหลา	ไง	30.	เห้อ	ไหม, มัย, เอ่ย
31.	แหล้	นะ	32.	แหละ	นะ, สี, สินะ

ตารางที่ 12 ตารางหมวดคำลงท้าย

1.1.5 คำวิเศษณ์ คือ เป็นคำที่ใช้ขยายคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ ด้วยกันให้มี
เนื้อความแปลกออกไป หรือให้มีเนื้อความมากขึ้นเกี่ยวกับลักษณะ เวลา สถานที่ [3] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหน้า
แผนเพจของ “เพจคนใต้ใต้เพ” ปรากฏคำลงท้าย ทั้งหมด 39 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	กัน	ด้วย	2.	แค่	ใกล้ [4]
3.	โค่	คู่	4.	โคร่	ค่อย
5.	จิงเสีย	มาก [4]	6.	จ้าน	มาก [4]
7.	จ้าว/ฉาว	ดัง [4]	8.	ช่าย/ใช่/ใช่	ไม่, ใช่, ไม่ใช่
9.	ไซ	ทำไม, ทำอะไร	10.	โด่	จริง
11.	ที	เลย, อีก	12.	ทีเหลย	เลย
13.	นิ	แค่, เลย, นะ	14.	ปล้าแต่	เอาแต่
15.	เปลา	จริง, ป่าว	16.	ผิด/ผิด	เลย
17.	แผ่ก	มาก [4]	18.	หรือ	อะไร
19.	พลา	ก่อน [4]	20.	ม้ายถึง	ไม่
21.	แย่ง	เต็มไปด้วยริ้วรอย, ยับเยิน [4]	22.	รุบรุบ	มาก [4]
23.	โรรู้	ไม่รู้	24.	เว้อ	ครับ, หรือ
25.	เสีย	พั่น	26.	เสียหมด	ทั้งหมด
27.	ไส้ย	ช่วย [4]	28.	หนด	มาก [4]
29.	หนัย	ไหน	30.	หยับ	ช่าง

31.	หรอย/หร้อย	เยอะ, สนุก	32.	หรมหรม	กระวนกระวาย
33.	หลอด	ตลอด [4]	34.	หว่า	กว่า, ดีกว่า [4]
35.	หื้อ	หื้อ	36.	หเมน	แน่นอน
37.	หหั่ว	หั่ว	38.	หเิน	อื่น [4]
39.	หาม	งาม			

ตารางที่ 13 ตารางหมวดคำวิเศษณ์

1.1.6 คำสรรพนาม คือ คำใช้แทนนาม แทนชื่อคน สัตว์ สิ่งของ [3] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาข้อความที่ปรากฏในรูปภาพของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำสรรพนาม ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สรรพนามบุรุษที่ 1 และสรรพนามบุรุษที่ 2 ดังนี้

1.1.6.1 สรรพนามบุรุษที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 1 ทั้งหมด 4 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย
ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน	ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน
1.	ฉาน	ฉัน [4]	2.	น้ย/หน้ย	ฉัน, น้อง (สรรพนามใช้แทนตัวเองของผู้พูดที่มีอายุน้อยกว่าผู้ฟัง) [4]
3.	บาว	ผม	4.	โหมเเรา	พวกเรา

ตารางที่ 14 ตารางหมวดคำสรรพนามบุรุษที่ 1

1.1.6.2 สรรพนามบุรุษที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ทั้งหมด 9 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย
ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน	ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน
1.	เด็น/เติล/เติ้ล	คุณ, ท่าน [4]	2.	น้องบาว	น้องชาย
3.	น้ย	ลูก, ลูกชาย, ลูกสาว	4.	โลก	ลูก [4]
5.	โลกสาว	ลูกสาว	6.	สู้	เจ้า, แก, มึง [4]

7.	หลวง	สรรพนามเรียกพระภิกษุ หรือผู้ บวชเรียบร้อยแล้ว	8.	ไอบาว	น้องชาย, พี่ชาย
9.	โหม้	พวก			

ตารางที่ 15 ตารางหมวดคำสรรพนามบุรุษที่ 2

1.1.7 คำลักษณนาม คือ คำนามที่บอกลักษณะของบุคคล สัตว์ สิ่งของ เช่น คน ตัว รูป ใบ เล่ม เล่า เครื่อง คำนามบอกลักษณะนี้มีชนิดที่ซ้ำรูปคำนามเรียกว่า ลักษณนามซ้ำชื่อด้วย เช่น ประเทศสองประเทศ เมืองสองเมือง คนสามคน เป็นต้น [3] ดังนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำลักษณนาม ทั้งหมด 3 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย
ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน	ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน
1.	ยุม	ยวง [4]	2.	โล	กิโลกรัม [4]
3.	หน่วย	ลูก			

ตารางที่ 16 ตารางหมวดคำลักษณนาม

1.1.8 คำบอกกำหนด

คำบอกกำหนดออกเป็น 2 ประเภท คือ 1)คำบอกกำหนดเสียงตรีและจัตวา (นี้ นั้น โนน นุ่น ไหน) และ2)คำบอกกำหนดเสียงโท (นี่ นั่น โน่น นู่น) [5] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำบอกกำหนด ทั้งหมด 5 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์	ภาษาไทย
ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน	ที่	ภาษาไทยถิ่นใต้	มาตรฐาน
1.	ได้	โน้น	2.	น้าน	นั่น
3.	นู้	โน้น	4.	นู้	นั่น, โนน [4]
5.	เน้	นี้			

ตารางที่ 17 ตารางหมวดคำบอกกำหนด

1.1.9 คำบุพบท คือ เป็นคำที่ใช้นำหน้าคำนาม คำสรรพนาม และนำหน้าคำกริยาบางพวกที่เรียกว่า กริยาสภาวะมาลา [3] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำบุพบท ทั้งหมด 2 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	ปร้า	ฝั่ง	2.	เยื้อ	ด้าน

ตารางที่ 18 ตารางหมวดคำบุพบท

1.1.10 คำสันธาน คือ เป็นคำที่ใช้สำหรับเชื่อมประโยค หรือเชื่อมข้อความให้ต่อเนื่อง และสละสลวย [3] ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏคำสันธาน ทั้งหมด 4 คำ ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่น ใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน	ลำดับ ที่	คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทย มาตรฐาน
1.	กะ	ก็	2.	คัน	ถ้าหาก, ถ้าอย่างนั้น
3.	เท่/เท่	ที่	4.	แหม	แม้, หาก

ตารางที่ 19 ตารางหมวดคำสันธาน

1.2 สำนวนไทยถิ่นใต้

สำนวนว่าเป็นถ้อยคำในภาษาไทยที่ใช้พูดจาสื่อสารกันโดยมีความหมายโดยนัย กินความกว้างและลึกซึ้ง มิใช่แปลความหมายของคำลงตัว หมายรวมไปถึงคำพังเพย ภาษิต สุภาษิต คำอุปมาอุปไมย คำคม และคำขวัญต่าง ๆ ด้วย [7]

จากการวิจัยสำนวนไทยถิ่นใต้ในข้อความที่ปรากฏในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ปรากฏทั้งสิ้น 7 สำนวน ดังนี้

ลำดับ ที่	สำนวนถิ่นใต้	ความหมาย ตามบริบท	ลำดับ ที่	สำนวนถิ่นใต้	ความหมาย ตามบริบท
1.	กินข้าวด้าย	เจริญอาหาร	2.	แข็งแฉ็ก...เป็นเหล็กชุด	แข็งแรง
3.	ได้ราคา	ได้กำไรสูง	4.	เบา	ลดน้อยลง
5.	รากหญ้า	ฐานะยากจน	6.	ร่างดี	รูปร่างที่ดี เป็นสัดเป็นส่วน
7.	บนฟ้ายังมีดาว แต่บาวยังมีภัย	ไม่มีคู่ครอง			

ตารางที่ 20 ตารางสำนวนไทยถิ่นใต้

2. ลักษณะการใช้ภาษา

ผลการศึกษาเรื่องลักษณะการใช้ภาษาในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มี 2 ลักษณะ ได้แก่ วัจนภาษา และอวัจนภาษา ดังนี้

2.1 วัจนภาษา

วัจนภาษา มีการใช้คำ ทั้งหมด 5 ลักษณะ คือ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ การใช้คำที่สะกดผิดไปจากแบบแผน การใช้คำหยาบหรือคำต่ำ และการใช้คำอุทาน ดังนี้

2.1.1 การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ พบจำนวน 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 39.43 เช่น คำว่า แชร์ , ทรัมา, ดาวัน, น็อค, เน็ต, บล็อก เป็นต้น ซึ่งการใช้ที่แผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ได้ใช้คำภาษาต่างประเทศที่เป็นคำทับศัพท์เป็นเจตนาการสื่อสารอีกอย่างหนึ่งในแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” เพื่อความสะดวกในการสื่อสาร ซึ่งบางบริบทอยากที่จะใช้คำภาษาไทยในการสื่อสาร

2.1.2 การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ พบจำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.63 เช่น คำว่า คือก ๆ, จืด ๆ, แง ๆ เป็นต้น ซึ่งการใช้ที่แผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการใช้คำเลียนเสียงพูดหรือเลียนเสียงการกระทำเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพในการอ่านข้อความ

2.1.3 การใช้คำที่สะกดผิดไปจากแบบแผน เป็นอีกหนึ่งวิธีที่แผนเพจใช้ในการสร้างข้อความ โดยมีการใช้คำที่สะกดผิดไปจากแบบแผนจำนวน 31 คำ คิดเป็นร้อยละ 43.67 เช่น คำว่า คัย, ไคร้, สัปรด, หนึ้ย, หรัย, เดว เป็นต้น ซึ่งการใช้ที่แผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ได้มีการใช้คำที่เขียนตามการออกเสียงและตามสำเนียงถิ่นได้ เพื่อให้ผู้คนที่เข้ามาชมหรืออ่านเกิดความเข้าใจและง่ายต่อการอ่าน ดังนั้นคำเหล่านั้นจะเขียนสะกดผิดไปจากแบบแผน อย่างไรก็ตามผู้อ่านก็สามารถเข้าใจความหมายได้เหมือนเดิม

2.1.4 การใช้คำหยาบหรือคำต่ำ พบจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.41 ได้แก่ คำว่า พ่อม ซึ่งการใช้ที่แผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ได้มีการใช้คำหยาบหรือคำต่ำ เพื่อบ่งบอกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่มีความโกรธแค้นในเรื่องที่ต้องการจะสื่อสาร

2.1.5 การใช้คำอุทาน เป็นการใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งการใช้ที่แผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” พบว่ามีการใช้คำอุทานทั้งหมด 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.86 เช่น คำว่า วา บ๊ะ, ฟ้าะ, ะ เป็นต้น ซึ่งการใช้ที่แผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการใช้คำอุทาน โดยแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่กำลังสื่ออารมณ์หรือรู้สึกออกมาของแผนเพจ

2.2 อวัจนภาษา

ผลจากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการใช้อวัจนภาษา ทั้งหมด 2 ลักษณะ คือ ลักษณะการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และลักษณะการใช้ภาพประกอบ ดังนี้

2.2.1 ลักษณะการใช้เครื่องหมายวรรคตอน มีการใช้เครื่องหมายในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ได้แก่ เครื่องหมายจุลภาค (,) เครื่องหมายปรัศนี (?) เครื่องหมายยัติภังค์ (-) เครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”) และเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) ซึ่งการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเหล่านี้ ต้องการให้ข้อความมีความหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยบางครั้งมีการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ รวมกันในข้อความเดียวกัน และยังมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนซ้ำกันหลายครั้งในตำแหน่งเดียวกัน เพื่อให้ข้อความมีความโดดเด่น และมีรูปแบบที่สวยงามข้อความนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ผิดอีกด้วยหรือใช้เครื่องหมายไม่ครบผิดตามรูปแบบ เช่น เครื่องหมายอัญประกาศ ซึ่งแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการใช้เครื่องหมายที่แค่ปิด (“) หรือแค่เปิด (”) เป็นต้น

2.2.2 ลักษณะการใช้ภาพประกอบในแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้ไฟ” ที่ปรากฏพบว่า มีลักษณะการใช้ภาพประกอบ ได้แก่ ลักษณะการใช้ตัวหนังสือ เช่น นายยอดทอง อ้ายเท่ง อ้ายหนูน้อย เป็นต้น ซึ่งตัวหนังสือที่สามารถสะท้อนอุปนิสัย หรือพฤติกรรมของคนในภาคใต้ได้ชัดเจน เช่น การพูดจา การแต่งกาย เป็นต้น โดยสามารถแยกตัวหนังสือได้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การใช้ภาพหนังสือแบบดั้งเดิม คือเป็นการใช้ตัวหนังสือที่ไม่มีการดัดแปลง โดยเอาภาพหนังสือที่ใช้ในการแสดงมาใช้เป็นควบคู่กับข้อความ และการใช้ภาพหนังสือแบบดัดแปลง เป็นการนำตัวหนังสือมาดัดแปลงให้มีชีวิตชีวา หรือให้มีความสมจริง หรือเป็นเหมือนผู้คนในภาคใต้ เช่น การนำหนังสือมาใส่เสื้อผ้า ซีรี่ย์จักรยานยนตร์ หรือกระทำการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับข้อความ เป็นต้น ดังนั้นลักษณะการใช้ภาพประกอบในแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้ไฟ” ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างมากที่ช่วยให้ข้อความมีสีสันและเป็นที่ดึงดูดความสนใจจากผู้เข้ามาชมหรือผู้อ่านได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากรูปภาพที่ใช้ในข้อความต่าง ๆ ล้วนแต่มีความหมายด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงกับข้อความนั้นทำให้เกิดความสนใจ ทั้งยังสามารถทำให้เข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะรูปภาพกับข้อความมีความสอดคล้องและสัมพันธ์ จนทำให้ผู้เข้ามาชมหรือผู้อ่านเกิดความคล้อยตามได้ง่าย

3. เนื้อหา

เนื้อหา คือ ข้อความ หรือสาระสำคัญที่ผู้สร้างสรรค์ได้มีการสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ หรือนำดึงดูดผู้คนที่เข้ามาอ่าน โดยเนื้อหาจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม หรือที่กำลังเป็นกระแสในช่วงเวลานั้น ๆ ดังนั้นเนื้อหาที่ปรากฏในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้ไฟ” มีการจำแนกเนื้อหาได้ออกเป็น 16 ประเภท ดังนี้

ลำดับ	เนื้อหา	จำนวนภาพ	ร้อยละ
1	เนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือเหตุการณ์บ้านเมือง	137	47.7
2	เนื้อหาเกี่ยวกับมุกตลก	46	16.03
3	เนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่	24	8.36
4	เนื้อหาเกี่ยวกับข้อคิดเตือนใจ	20	7
5	เนื้อหาเกี่ยวกับเงินทอง	12	4.2
6	เนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรม	7	2.44
7	เนื้อหาเกี่ยวกับการล้อเลียน	6	2.1
8	เนื้อหาเกี่ยวกับปริศนาคำทาย	6	2.1
9	เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก	6	2.1
10	เนื้อหาเกี่ยวกับการดัดแปลง	4	1.4
11	เนื้อหาเกี่ยวกับครอบครัว	4	1.4
12	เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงอารมณ์ความรู้สึก	4	1.4

13	เนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงภาคใต้	3	1.05
14	เนื้อหาเกี่ยวกับการเสียดสี	3	1.05
15	เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ	3	1.05
16	เนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่น	2	0.70
รวม		287	100

ตารางที่ 21 ตารางเนื้อหาที่ปรากฏในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ”

ผลการวิจัยเนื้อหาในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” สะท้อนให้เห็นว่าผู้คนในพื้นที่ภาคใต้ให้ความสำคัญกับเหตุการณ์บ้านเมืองในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เนื่องจากสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะมีผลกระทบกับเศรษฐกิจในการดำรงชีวิตของผู้คน นอกจากนี้ผู้คนในพื้นที่ภาคใต้ยังมีความเชื่อในเรื่องโชคละชะตาและให้ความสำคัญกับเทศกาลหรือวันสำคัญต่าง ๆ อีกด้วย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ผู้วิจัยพบว่าในคำศัพท์และสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้ ลักษณะการใช้ภาษา และเนื้อหา มีความน่าสนใจสร้างสีสันให้กับข้อความในหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” ดังต่อไปนี้

ด้านคำศัพท์และสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้ พบว่าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่หลากหลาย ซึ่งคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้เป็นคำศัพท์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของภาคใต้และยังเป็นคำที่มีเสน่ห์อย่างหนึ่งของภาคใต้ ส่วนสำนวนภาษาไทยถิ่นใต้เป็นสำนวนที่มีความเรียบง่ายและสามารถเข้าใจความหมายได้ทันทีตามบริบทและสถานการณ์ ซึ่งการใช้สำนวนไทยถิ่นใต้ในการสื่อสารนั้น เพื่อต้องการเปรียบเทียบ หรือรวมรัดคำให้น้อยลง โดยต้องการลดคำในการสื่อสาร แต่ยังคงให้ความหมายในการสื่อสารเหมือนเดิม และเพื่อให้เกิดรสของภาษาในการสื่อสารมากขึ้น

ด้านลักษณะการใช้ภาษา พบว่าหน้าแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีลักษณะการใช้ภาษาที่เป็นภาษาปากในการสื่อสาร เนื่องจากผู้คนในพื้นที่ภาคใต้มีการสื่อสารเรื่องราวที่เป็นวิถีชีวิต โดยเป็นภาษาระดับกันเอง เพราะมีความกะทัดรัด มีความสนทนาและเป็นกันเอง ซึ่งลักษณะการใช้ภาษามีลักษณะที่โดดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนในแผนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มี 2 ลักษณะ คือ วัจนภาษา และอวัจนภาษา ซึ่งวัจนภาษาใช้ในการเขียนข้อความเพื่อสื่อสารนั้นเป็นภาษาเขียนที่เขียนตามสำเนียงการพูดของผู้คนในภาคใต้ จึงทำให้มีการเขียนที่ผิดไปจากแบบแผน และยังมีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนกับภาษาไทยถิ่นใต้ เนื่องจากปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ความทันสมัยมากขึ้น เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินเทอร์เน็ต ที่เป็นเครือข่ายสังคมเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวัน ทำให้ได้รับอิทธิพลทางภาษาต่างประเทศมาใช้ในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังมีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ การใช้คำอุทาน การใช้คำตำหนิหรือคำหยาบอีกด้วย เพื่อให้วัจนภาษาในแผนเพจมีความสะดุดตาและน่าสนใจ จึงทำให้ผู้คนภาคใต้ในสังคมออนไลน์ติดตามแผนเพจเป็นจำนวนมาก ส่วนอวัจนภาษา เป็นส่วนที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งในแผนเพจ เนื่องจากมีการใช้อวัจนภาษาที่เป็นเครื่องหมายวรรคตอน และมีการใช้ภาพประกอบเรื่องราว โดยทั้งสองอย่างนี้ทำให้ข้อความ มีความโดดเด่นหรือน่าสนใจ และสามารถทำให้ผู้อ่าน

เกิดความเข้าใจข้อความมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังเป็นสีสันที่สวຍงามให้กับข้อความในแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” อีกด้วย

ด้านเนื้อหา พบว่าแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการเขียนเนื้อหาที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งปัจจุบันคนใต้มีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ หรือหน้าที่การงานของผู้คนในพื้นที่ภาคใต้ และยังทำให้ทราบว่าคุณคนในพื้นที่ภาคใต้มีความสนุกสนานกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ เพื่อไม่ให้มีความตึงเครียดกับเรื่องที่เกิดขึ้นไปมากกว่าเดิม โดยมีการใช้มุขตลกสอดแทรกเข้าไปในเนื้อหา นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของผู้คนในพื้นที่ภาคใต้ที่มีความเชื่อในการเสี่ยงโชคเพื่อต้องการให้ตนเองมีเงินทอง ร่ำรวย และเป็นเศรษฐี และยังให้ความสำคัญกับวันสำคัญต่าง ๆ ของสังคมไทยอีกด้วย

ผลจากการศึกษาในประเด็นตามขอบเขตการศึกษาสามารถกล่าวได้ว่าลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” เป็นแฟนเพจที่ดึงดูดใจผู้คนที่เข้ามาชมได้เป็นอย่างมาก กล่าวคือ เป็นข้อความที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึก ถูกอกถูกใจ เพราะเนื้อหาในข้อความได้ตรงกับเรื่องที่เกิดขึ้นจริง หรือมีความคล้ายกับชีวิตประจำวันของผู้เข้ามาชม จึงทำให้แฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” เป็นแฟนเพจที่แทนอารมณ์ความรู้สึกของคนใต้ในสังคมออนไลน์อีกด้วย นอกจากนี้ลักษณะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในหน้าแฟนเพจของ “เพจคนใต้ได้เพ” มีการใช้ลักษณะภาษาถิ่นใต้ที่เป็นเอกลักษณ์ ที่ทำให้ผู้ชมที่เข้ามาอ่านมีความรู้สึกเป็นกลุ่มเดียวกัน และยังสร้างความใกล้ชิดเหมือนเป็นคนในสังคมเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] วิฑิตกานต์ นิธิอุทัย. (2554). **Facebook Marketing**. กรุงเทพฯ : ดรีม แอนด์ แพชชั่น.
- [2] เพจคนใต้ได้เพ. (2559). **เพจคนใต้ได้เพ**. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2561, จาก https://www.facebook.com/pg/kokoart.net/ads/?ref=page_internal.
- [3] อุปกิตศิลปสาร,พระยา. (2515). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [4] มูลนิธิร่วมพัฒนาภาคใต้และสถาบันทักษิณคดีศึกษา. (2551). **พจนานุกรมภาษาไทยถิ่นใต้ พ.ศ. 2550 ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา**. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- [5] เปรมจิต ชนะวงศ์. (2525). **วิเคราะห์การใช้คำและเรียงคำในภาษาถิ่นใต้ : ชุมพร และนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [6] คำนวน นวลสนอง. (2530). **ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดนครศรีธรรมราช**. สงขลา : มหาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [7] วิไลลักษณ์ เล็กศิริรัตน์. (2539). **สำนวนไทยถิ่นใต้ : ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม**. สงขลา : สถาบันราชภัฏสงขลา.

การดัดแปลงมหุสธจากชาตกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชน้อยคู่แผ่นดิน

Modification of Mahosod from Jataka to Prat Noi Khu Phaendin Animation

ปาริฉัตร นวลนาค^{1*} ปรียารัตน์ เชาวลิตประพันธ์² และอลิสา คุ่มเคี่ยม³

Parichat Nualnak^{1*} Preeyarat Chaowalitprapan² and Alisa Kumkiam³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์การดัดแปลงมหุสธจากชาตกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชน้อยคู่แผ่นดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดัดแปลงวรรณกรรมจากชาตกสู่การ์ตูนแอนิเมชัน และปัจจัยที่ทำให้เกิดการดัดแปลงวรรณกรรม โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือเรื่องทศชาติชาดกกับจิตรกรรมฝาผนังมหุสธ ของนิคดา หงส์วิวัฒน์ เปรียบเทียบกับการ์ตูนแอนิเมชันปราชน้อยคู่แผ่นดิน สร้างโดยบริษัทวิทิตาแอนิเมชัน จำกัด ผ่านช่องทาง www.youtube.com พบว่า การดัดแปลงการ์ตูนแอนิเมชันมีการลดโครงสร้างอรรถกถาชาตกในส่วนปัจจุบันวัตถุและสมุธาน แต่ยังคงนำเสนออดีตวัตถุด้วยการลดและสลับเหตุการณ์ในเรื่อง จากนั้นนำเสนอเป็นตอนย่อย 26 ตอน ด้วยวิธีการเพิ่ม ลด และเปลี่ยนเหตุการณ์ในโครงเรื่อง ด้านแก่นเรื่องยังคงรักษาการใช้ปัญหาในการแก้ไขปัญหาเช่นเดิมด้านเนื้อเรื่องมีการดัดแปลงด้วยวิธีการเพิ่มเกร็ดความรู้ทั่วไปโดยด้านวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก เนื้อเรื่องถูกลดลงในส่วนที่มีรายละเอียดมากเกินไปเปลี่ยนเนื้อเรื่องโดยเพื่อสอดแทรกความรู้ บริบททางสังคมวัฒนธรรมสมัยใหม่ และระบบเศรษฐกิจ ด้านฉาก เนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างเพื่อการสื่อสารจึงดัดแปลงให้เกิดความสมจริงมากที่สุด ด้านตัวละคร ตัวละครเดิมยังคงปรากฏอยู่และเพิ่มตัวละครใหม่ด้วยการสร้างบุคลิกให้มีสีสัน ความสนุกสนาน และมีบทบาทแทนตัวละครหลัก ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการดัดแปลงวรรณกรรม คือ ด้านการสร้างสื่อการ์ตูนแอนิเมชัน ด้านการสอนในเชิงพุทธศาสนา และด้านสังคมและวัฒนธรรม การดัดแปลงดังกล่าวสร้างขึ้นเพื่อต้องการให้กลุ่มเด็กและเยาวชนเข้าถึงชาตกได้ง่ายขึ้นด้วยการสอดแทรกความรู้ เพิ่มความสนุกให้มื่อนิทานที่เหมาะสมกับช่วงวัย

คำสำคัญ : การดัดแปลง มหุสธ ชาตก การ์ตูนแอนิเมชัน

Abstract

This analytical research article aimed to examine the modification of Mahosod Jataka to animation and influential factors in modification of literary work. The Tossachat jataka and “Mahosod” mural painting by Nadda Hongwiwat, and Prat Noi Khu Phaendin animation by Withita Animation Co. Ltd., shown on the website www.youtube.com, were used as data sources for this analytical and comparative study. It was found that the plot of Attagatha jataka

¹นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

²ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author: Tel.: 0995458549. E-mail address: parichat8549@gmail.com

was reduced in terms of existing objects and meetings. Past objects were reduced and events were switched. Then, the story was presented in twenty-six different parts through addition, reduction and switching of events in the plot. For theme, intellect was still perceived and used as a tool in problem solving. For contents, it was modified by adding more bits of scientific knowledge suitable for children and reducing its excessive details. The old contents were partly replaced with updated knowledge, new sociocultural context and economic system. Regarding setting, since it served as an important component in communication, the author would make it more realistic. Regarding characters, old characters were still in the story and the new ones were created to have interesting personality in order to make it more colorful and enjoyable. Influential factors in the modification of literary work were invention in animated media, Buddhism lessons, and current sociocultural context. Such modification was done to make jataka more understandable among young people. The addition of knowledge, sense of humor and contents suitable to age-group was essential.

Keywords : Modification, Mahosod, Jataka, Animation

Keywords: Modification, Mahoso, Jataka, Animation

บทนำ

เรื่องราวของชาดกมีการเล่าสืบทอดกันมาทุกสมัย เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความคุ้นเคยกับคนไทย โดยเฉพาะพุทธศาสนิกชนเป็นอย่างมากที่จะทำให้ทราบถึงเรื่องราวในอดีตกาลรวมทั้งหลักธรรมคำสอนต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง

การเล่านิทาน เป็นการเล่าเพื่อความเพลิดเพลิน แต่การเล่ามีแก่นสารที่แสดงถึงสุคตินิยม คือ ชี้นำให้เห็นหลักศีลธรรมและจรรยา อันเป็นความเชื่อถือและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ดังนั้นในการเล่าเรื่องทั้งหลายจึงได้รับความนิยมเป็นเสมอมาโดยเฉพาะเรื่องชาดกไม่ว่าจะเล่าถึงพระบรมโพธิสัตว์ ในพระชาติที่ทรงเป็นสัตว์กตมनुषย์ก็ดีย่อมเป็นเครื่องที่สอนใจและประทับใจผู้ฟังเป็นพิเศษ[1]

ทศชาติชาดก คือชาดกจำนวน 10 เรื่องสุดท้ายในคัมภีร์ชาดก แสดงเรื่องราวการบำเพ็ญทศบารมีในสิบพระชาติสุดท้ายของพระโพธิสัตว์ก่อนจะประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะและตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า [2] แต่ละพระชาติจะมีบำเพ็ญบารมีที่แตกต่างกันแต่จะมีเพียงหนึ่งการบำเพ็ญบารมีที่ปรากฏเด่นชัดเรื่องราวดังกล่าวปรากฏในพระสูตรตันตปิฎก คัมภีร์พระพุทธศาสนาฝ่ายหินยานและมหายาน และวรรณกรรมทั้งที่เป็นแบบฉบับและท้องถิ่น วรรณคดีและวรรณกรรมชาดกที่มีอยู่จำนวนมากนี้ ผู้แต่งสร้างสรรค์ไว้เพื่อเทิดทูนพระพุทธเจ้าและถ่ายทอดคติธรรมให้ผู้อ่าน ผู้ฟัง นำไปปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดสันติสุขในสังคม วรรณคดีชาดกส่วนหนึ่งเชื่อกันว่าเป็นพุทธวจนะที่พุทธสาวกได้จดจำกันมาและได้มีการสังคายนาจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร วรรณคดีลายลักษณ์เหล่านี้ได้มีการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ ในชนชาติที่นับถือพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะชนชาติไทยมีการแปลและแต่งชาดกเอาไว้มากมายตั้งแต่สมัยโบราณจนกระทั่งปัจจุบัน ชาดกไทยทั้งที่เป็นลายลักษณ์และมุข

ปาฐะจึงมีอยู่จำนวนมาก [3] เนื่องจากวรรณคดีชาดกมีคุณค่าทางด้านคติธรรม ด้านสังคมวัฒนธรรม และด้านสุนทรียภาพ

มโหสถชาดก ปรากฏในทศชาติเรื่องที่ 5 ครั้นพระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นมโหสถบัณฑิต ความน่าสนใจอยู่ที่การใช้ปัญญาบารมีอันเป็นเลิศ เป็นที่ยอมรับและกล่าวถึงกันอย่างมาก การแพร่กระจายของมโหสถโดยเฉพาะในไทยพบว่ามีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีผู้นำไปเขียนพระพุทธรูปเขียนเป็นชาดกเรื่องใหม่ ชื่อ ธนัญชัยบัณฑิตชาดก ในสมัยรัตนโกสินทร์จนถึงวรรณกรรมร่วมสมัยพบว่ามีกวีและนักเขียนนำไปดัดแปลงเป็นวรรณกรรมให้มีความแพร่หลายมากขึ้น เช่น เจ้าพระยาพระคลัง (หน) แต่งเรื่อง ลิลิตพระศรีวิชัยชาดก และพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมิเด็จพระเจ้าสังฆราชทรงพระราชนิพนธ์เรื่อง ศิววิชัยชาดก โดยมีลักษณะแนวเรื่องคล้ายกับมโหสถชาดก เป็นต้น [4] นอกจากนี้มโหสถชาดกจะมีการถ่ายทอดหรือการดัดแปลงมาหลายรูปแบบดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ปัจจุบันผู้วิจัยพบว่า มโหสถชาดกถูกนำมาถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการตูนแอนิเมชันเพื่อเป็นสื่อการสอนเรื่องราวทางพุทธศาสนา ให้เล็งเห็นความสำคัญของการมีสติปัญญาในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องโดยใช้ชื่อแอนิเมชันว่า “มโหสถปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน”

มโหสถปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน สร้างโดยบริษัท วิริตาแอนิเมชันจำกัด เคยออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทุกวันอังคารและวันพุธ เวลา 18.00-18.15 น. สิ้นสุดการออกอากาศเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 โดยมีอีก 2 ช่องทางออนไลน์ให้ได้รับชมเพิ่มเติมคือ www.youtube.com และ www.lineTV.com นอกจากนี้ยังมีบริษัทมาโซโมชันจำกัด ร่วมกับบริษัทชินคอร์ปอเรชั่นจำกัด (มหาชน) และบริษัท ไพรซ์มีย์ไทย จำกัด เห็นถึงความสำคัญของการตูนเรื่องมโหสถปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน จึงจัดกิจกรรมเดินสายตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อสร้างโลกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชนในประเทศไทย [5] ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดัดแปลงเรื่องราวจากวรรณกรรมชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันถือเป็นการส่งเสริม ถ่ายทอด และเผยแพร่วรรณกรรมเรื่องมโหสถให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะปัจจุบันที่เป็นยุคโลกาภิวัตน์ผู้ผลิตจะต้องมีวิธีการที่จะทำให้ผู้ชมที่เป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่มีความสนใจและติดตามเรื่องราวโดยไม่เบื่อ ผ่านการใช้เทคนิคทางเทคโนโลยีด้านแสง สี เสียง หรือภาพเคลื่อนไหวเข้ามาประกอบ เพื่อเสริมเติมแต่งและนำเสนอเรื่องราวชาดกให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดัดแปลงมโหสถจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน โดยเปรียบเทียบการดัดแปลงวรรณกรรมชาดกและการตูนแอนิเมชันในด้านโครงเรื่อง แก่นเรื่อง เนื้อเรื่อง ฉาก และตัวละคร และจะศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการดัดแปลงวรรณกรรมจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชัน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาการดัดแปลงมโหสถจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือเรื่องทศชาติชาดกกับจิตรกรรมฝาผนัง มโหสถฯ ของนิธดา หงส์วิวัฒน์ เปรียบเทียบกับการตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่แผ่นดินผ่านช่องทาง www.youtube.com โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาดกและทศชาติชาดกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโหสถชาดกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตูนแอนิเมชัน และเอกสารและ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลง 2) รวบรวมข้อมูลจากการหนังสือที่กำหนดและรับชมการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง มโหสถปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน ผ่านช่องทาง <https://www.youtube.com> จำนวนทั้งสิ้น 26 ตอน 3) วิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการดัดแปลงวรรณกรรมข้ามสื่อจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชัน และปัจจัยที่ทำให้เกิดการดัดแปลงวรรณกรรม ประกอบด้วย การดัดแปลงวรรณกรรมจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชัน และปัจจัยที่ทำให้เกิดการดัดแปลงวรรณกรรมจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชัน และ 4) สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการดัดแปลงมโหสถจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. การดัดแปลงวรรณกรรมชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชัน

จากการศึกษาการดัดแปลงวรรณกรรมสามารถจำแนกการดัดแปลงได้ 5 ประเภท ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง เนื้อเรื่อง ฉาก และตัวละคร ดังนี้

1.1 การดัดแปลงโครงเรื่อง จากการวิจัยสามารถจำแนกได้ 2 โครงเรื่อง คือโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องย่อยในแต่ละตอน ดังนี้

1.1.1 โครงเรื่องหลัก ผู้วิจัยเปรียบเทียบการวางโครงเรื่องจากโครงสร้างอรรถกถาชาดก พบว่าการ์ตูนแอนิเมชันลดปัจจุบันวัตถุ ส่วนที่กล่าวถึงมูลเหตุของการเล่าเรื่อง และลดสโมธาน ส่วนสรุปนิทานชาดกกว่ามีตัวละครใดในชาดกกลับชาติมาเกิดในสมัยพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่การ์ตูนจะนำเสนออดีตวัตถุซึ่งเป็นนิทานชาดกเพียงอย่างเดียว โดยการนำเสนออดีตวัตถุในนั้นจะมีทั้งการลดเหตุการณ์และสลับเหตุการณ์ของเรื่อง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงการดัดแปลงโครงเรื่อง

โครงเรื่อง สื่อ	วรรณกรรมชาดก	การ์ตูนแอนิเมชัน
ปัจจุบันวัตถุ	มูลเหตุที่พระพุทธเจ้าตรัสเล่าเรื่อง มโหสถชาดก	-
อดีตวัตถุ (นิทานชาดก)	- กำเนิดมโหสถ - อายุ 7 ปีสร้างเทวศาลา - มโหสถดัดสินคดี 18 เรื่อง	- หัวขโมยติดปีก (1 ใน 12 เรื่องที่มโหสถตัดสินคดี) - กำเนิดมโหสถ

โครงเรื่อง สื่อ	วรรณกรรมชาดก	การ์ตูนแอนิเมชัน
	- เข้าเฝ้าพระราชา - แก้วมณีในรังกา - กิ้งก่าได้ทอง - สิริกับกาลกิณี - แพะเป็นเพื่อนกับสุนัข* - ปัญญาดีกว่าทรัพย์ - แสงหานางอัมรา - 4 พราหมณ์ขโมยราชาภรณ์ - ปัญหาของเทวดา - ความลับ - ผู้สำเร็จราชกาลแผ่นดิน - มิถิลาถูกโจมตี - อนุแก้วเป็นไส้ศึก* - ศักดิ์ธรรมยุทธ - แผนนาริพิฆาต - สร้างราชนิเวศ - วิวาท์หลง* - ช่วยพระราชาพ้นภัย*	- มโหสถเข้าวัง - อัญมณีส่องหน - กิ้งก่าได้ทอง - พระนางอุทุมพรเทวี - ประลองปัญญานักปราชญ์ - กำเนิด 100 ปราชญ์ (สร้างเทวศาลา) - ปราชญ์คนสุดท้าย - พระราชากลับใจ - หลุมพรางแก้ว (ตอนที่ 24) - จตุรพราหมณ์สิ้นท่า (ตอนที่ 23) - แก้วผูกฟ้าย - ศีกครั้งสุดท้าย

โครงเรื่อง สื่อ	วรรณกรรมชาดก	การ์ตูนแอนิเมชัน
	- มิถิลานครชนะอุตรปัญจาล - 2 เมืองตกลงเป็นไมตรี* - มโหสถรับราชการเมืองอุตรปัญจาล ตามสัญญาหลังพระเจ้าวิเทโหราชสิ้นพระชนม์*	
สโมธาน	พระพุทธเจ้าตรัสว่ามีใครกลับมาเกิดในชาติปัจจุบัน	-

หมายเหตุ : * ตอนดังกล่าวที่ปรากฏในวรรณกรรมชาดกถูกลดเหตุการณ์เมื่อนำเสนอในการ์ตูนแอนิเมชัน

1.1.2 การดัดแปลงโครงเรื่องย่อในแต่ละตอน การ์ตูนแอนิเมชันมีการนำเสนอเรื่องราวในอดีตตัวต้อออกเป็นตอนจำนวน 26 ตอน ตอนละ 6-7 นาที เพื่อให้การ์ตูนแอนิเมชันมีความน่าสนใจเวลาในการนำเสนอตามที่กำหนดผู้สร้างจึงมีวิธีการดัดแปลงเหตุการณ์ในโครงเรื่องทั้ง 3 วิธี คือ การเพิ่ม การลด การเปลี่ยนแปลง และการวางโครงเรื่องใหม่ ดังนี้

1.1.2.1 ดัดแปลงด้วยวิธีการเพิ่ม เพื่อเสริมรายละเอียดของเรื่องให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นกว่าเดิม ได้แก่ เหตุการณ์การเปิดเรื่อง เหตุการณ์ดำเนินเรื่อง และเหตุการณ์ปิดเรื่อง ดังนี้

- เพิ่มเหตุการณ์เปิดเรื่อง 3 วิธี คือ 1.เปิดโดยการปรึกษา/การคิดแผน ได้แก่ ตอนกำเนิด 100 ปราชญ์ ตอนงู ตอนสัตว์ประหลาด ตอนทำคลอดพระโค และตอนแก้วมณี 2.เปิดโดยการใช้ปริศนาคำทาย คือ ตอนท่อนไม้พระราชและตอนอัญมณีส่องหน 3.เปิดโดยการเล่านิทาน คือ ตอนด้ายกลุ่ม

- เพิ่มเหตุการณ์ดำเนินเรื่อง เพื่อต้องการสร้างเหตุการณ์ของเรื่องให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสอดแทรกความรู้ที่ได้จากศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นการรักษาโรค เป็นต้น หรือเพื่อให้เกิดความสอดคล้องสามารถพบได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยมีจำนวน 3 ตอน คือ ตอนงู ตอนสัตว์ประหลาด และตอนแก้วมณี

- เพิ่มเหตุการณ์ปิดเรื่อง สามารถจำแนกได้ 5 ประเภท คือ 1.ปิดโดยการใช้คำสอน 4 ตอน ได้แก่ ตอนลูกใครหว่า ตอนท่อนไม้พระราช ตอนทำคลอดพระโค และตอนโคกาศคนขยัน 2.ปิดด้วยการอธิบายความ 3 ตอน คือ ตอนงู ตอนสัตว์ประหลาด และตอนอัญมณีส่องหน 3.ปิดโดยการแสดงความชื่นชมยินดี 3 ตอน คือ ตอนแก้วมณี ตอนประลองปัญญานักปราชญ์ และตอนพระราชกลับใจ 4.ปิดโดยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ตัวละครในตอนต่อไป 2 ตอน คือ ตอนหวัชฌมยติดปีกและตอนด่านกลุ่ม 5.ปิดโดยการชี้ให้เห็นแนวทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ 1 ตอน คือ ตอนกิ้งก่าได้ทอง

1.1.2.2 ตัดแปลงด้วยวิธีการลด เพื่อลดรายละเอียดของเรื่องโดยวิธีการเปลี่ยนจากคำบรรยายในชาดกมาสู่ภาพเคลื่อนไหว และเพื่อรักษาระยะเวลาในการดำเนินเรื่องในเวลาที่กำหนด ได้แก่ เหตุการณ์การเปิดเรื่อง เหตุการณ์ดำเนินเรื่อง และเหตุการณ์ปิดเรื่อง ดังนี้

- ลดเหตุการณ์เปิดเรื่อง โดยการไม่กล่าวถึงความเป็นมาหรือจุดเรื่องต้นของเรื่อง เนื่องจากเหตุการณ์เปิดเรื่องในวรรณกรรมชาดกมีความเป็นมาของเรื่องที่มีความยาวค่อนข้างมากก่อนเข้าสู่เหตุการณ์ในเรื่อง มี 5 ตอน ได้แก่ ตอนปริศนาหน้าวัว ตอนลูกใครหว่า ตอนมโหสถเข้าวัง ตอนเหตุเกิดที่ท้องพระคลัง และตอนศึกครั้งสุดท้าย

- ลดเหตุการณ์ดำเนินเรื่อง เนื่องจากเหตุการณ์ที่ปรากฏในการดำเนินเรื่องของวรรณกรรมชาดกมีความยาวเนื่องจากต้องอธิบายถึงรายละเอียดต่าง ๆ ที่ชัดเจน เช่น การอธิบายหรือพรรณนาคน สัตว์ สิ่งของ เป็นต้น แต่เมื่อนำเสนอด้วยสื่อการ์ตูนแอนิเมชัน ผู้สร้างได้สร้างรายละเอียดเหล่านั้นจากนามธรรมเป็นรูปให้มองเห็นผ่านฉาก และในการลดเหตุการณ์ผู้สร้างจะต้องรักษาแก่นของเรื่องไม่ให้ผิดเพี้ยนด้วยเช่นกัน โดยมีจำนวน 4 ตอน คือ ตอนโคกภาพคนขยัน ตอนมโหสถเข้าวัง ตอนกึ่งกำไ้ทอง และตอนศึกครั้งสุดท้าย

- ลดเหตุการณ์ปิดเรื่อง โดยส่วนมากลดเหตุการณ์ที่ไม่มีส่วนสัมพันธ์กับการวางโครงเรื่องของผู้สร้างการ์ตูนแอนิเมชันในบางตอนเท่านั้น จากการวิจัยมีเพียง 3 ตอน คือ ตอนมโหสถเข้าวัง ตอนปราชญ์คนสุดท้าย และตอนศึกครั้งสุดท้าย

1.1.2.3 ตัดแปลงด้วยวิธีการเปลี่ยน ได้แก่ เหตุการณ์การเปิดเรื่อง เหตุการณ์ดำเนินเรื่อง และเหตุการณ์ปิดเรื่อง ดังนี้

- เปลี่ยนเหตุการณ์เปิดเรื่อง ให้ต่างจากที่ปรากฏในวรรณกรรมชาดกเพื่อสร้างความแปลกใหม่และการปรับเปลี่ยนมุมมองแนวคิดของผู้ชมให้เป็นที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยมีจำนวน 6 ตอน ได้แก่ ตอนเครื่องประดับหอม ตอนโคกภาพคนขยัน ตอนแก้วมณี ตอนประลองปัญญานักปราชญ์ ตอนปราชญ์คนสุดท้าย และตอนพระราชากลับใจ

- เปลี่ยนเหตุการณ์ดำเนินเรื่องเพื่อปรับเหตุการณ์บางส่วนให้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้ชมกลุ่มเด็กและเยาวชน มีการเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่ทำให้เห็นถึงความทันสมัยและความสมเหตุสมผลของเรื่องโดยการสอดแทรกสถานการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยมีจำนวน 4 ตอน ได้แก่ ตอนกำเนิด 100 ปราชญ์ ตอนปราชญ์คนสุดท้าย ตอนเหตุเกิดที่ท้องพระคลัง และตอนหลุมพรางแก้ว

- เปลี่ยนเหตุการณ์ปิดเรื่อง เพื่อให้เหตุการณ์ตอนสุดท้ายของเรื่องมีความสมบูรณ์มากขึ้น เนื่องจากในวรรณกรรมชาดกผู้เล่ามักจะเล่าเรื่องให้จบแบบไม่แสดงให้เห็นความเป็นมาของเรื่องที่คล้ายข้อสงสัยได้ การตัดแปลงนี้มีจำนวน 3 ตอน คือ ตอนกำเนิด 100 ปราชญ์ ตอนเหตุเกิดที่ท้องพระคลัง และตอนหลุมพรางแก้ว

1.1.2.4 การวางโครงเรื่องใหม่ นอกจากผู้สร้างการ์ตูนแอนิเมชันจะมีวิธีการดัดแปลงโครงเรื่องดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกว่าผู้สร้างได้วางโครงเรื่องย่อยในแต่ละตอนใหม่จำนวน 3 ตอน คือ ตอนกำเนิดมโหสถเพื่อนำเสนอให้เห็นบทบาทของบิดามารดาในการปกป้องลูกจากอันตรายที่กำลังเกิดขึ้น ตอนสระน้ำลวงตาเพื่อสร้างเหตุการณ์ใหม่ให้น่าติดตามไม่จำเจกับเหตุการณ์เดิม และตอนพระนางอุทุมพรเทวีเพื่อปรับให้เรื่องมีความเหมาะสมกับวัยของผู้ชมกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยเปลี่ยนจากมุมมองความรักหนุ่มสาวเป็นความสามัคคีในการทำงานแบบกลุ่มเพื่อน

1.2 แก่นเรื่อง พบว่า ยังมีการนำเสนอจุดเด่นของแก่นเรื่องเช่นเดิม คือ การใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ช่วยเหลือเพื่อน พิสูจน์ความสามารถของตน ช่วยเหลือพระมหากษัตริย์ ตลอดจนช่วยรักษาเมืองมิถิลาไม่ให้ตกเป็นเมืองขึ้นของเมืองอูตรปัญจาล และจะมีการสอดแทรกความรู้เข้ามาประกอบเพื่อปลูกฝังแก่ผู้ชม

1.3 การดัดแปลงเนื้อเรื่อง เป็นการดัดแปลงรายละเอียดของเรื่องด้วยวิธีการเพิ่ม ลด และเปลี่ยนให้ต่างจากวรรณกรรมชาดก ดังนี้

1.3.1 การเพิ่มเนื้อเรื่อง เพื่อสอดแทรกความรู้และวิธีการที่ทันสมัยต่อการพัฒนาด้านการเรียนรู้ การสังเกต การสร้างแรงบันดาลใจให้ทำความดี เป็นต้น มีจำนวน 5 ตอน ได้แก่ ตอนด้ายกลุ่มตอนท่อนไม้ พระราชา ตอนงู ตอน มโหสถเข้าวัง และตอนอัญมณีส่องหน

1.3.2 การลดเนื้อเรื่อง ส่งผลมาจากการลดการดำเนินเรื่องในประเด็นการดัดแปลงโครงเรื่องหลัก คือ เมื่อมีการลดเหตุการณ์ในการดำเนินเรื่องก็จะส่งผลให้รายละเอียดของเรื่องที่ปรากฏในตอนนั้น ๆ ถูกลดตามลงไปเช่นกันและอีกประการคือการลดระยะเวลาในการนำเสนอเรื่องด้วย จากการเปรียบเทียบมีจำนวน 7 ตอน ได้แก่ ตอนโคกาศคนขยัน ตอนสัตว์ประหลาด ตอนทำคลอดพระโค ตอนกิ่งก่าได้ทอง ตอนหลุมพรางแก้ว ตอนแก้วพ่าย และตอนศึกครั้งสุดท้าย

1.3.3 การเปลี่ยนเนื้อเรื่อง ในสื่อการ์ตูนแอนิเมชันมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดของเรื่องอย่างเห็นได้ชัดด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอความรู้ที่ทันต่อยุคสมัย ต้องการแสดงให้เห็นความเป็นไทยในการใช้สิ่งของ ประเพณี วัฒนธรรมการกิน การสร้างบุคลิกและบทบาทของตัวละครให้มีความสัมพันธ์กับการนำเสนอเรื่อง อีกทั้งยังมีการนำเสนอบริบททางสังคมสมัยใหม่เข้ามาเป็นคู่เทียบผ่านสัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรม โดยมีการเปลี่ยนรายละเอียดของเรื่อง 10 ตอน ได้แก่ ตอนกำเนิด 100 ปราชญ์ ตอนห้วยมอยติดปีก ตอนปริศนาหน้าวัว ตอนเครื่องประดับหอม ตอนลูกใครหว่า ตอนแก้วมณี ตอนประลองปัญญา นักปราชญ์ ตอนเหตุเกิดที่ท้องพระคลัง ตอนพระราชากลับใจ และตอนจตุรพราหมณ์ลั่นท่า

1.4 การดัดแปลงฉาก ฉากเป็นองค์ประกอบหลักในการดำเนินเรื่อง เพื่อช่วยให้ทราบเวลาเหตุการณ์ และสถานที่ที่เกิดเรื่องราว ผู้สร้างจะต้องมีจินตนาการและสร้างสรรค์ฉากที่ปรากฏในวรรณกรรมชาดกขึ้นเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของเรื่อง การดัดแปลงฉากก็เป็นผลมาจากการวางโครงเรื่องอีกเช่นกัน ผู้วิจัย

พบว่าฉากที่ไม่มีการตัดแปลง มีจำนวน 12 ตอน ได้แก่ ตอนหัวขโมยติดปีก ตอนปริศนาหน้าวัว ตอนลูกใครหัวว่า ตอนทำคลอดพระโค ตอนมโหสถเข้าวัง ตอนอัญมณีส่องหน ตอนกิ้งก่าได้ทอง ตอนกำเนิด 100 ปราชญ์ ตอนปราชญ์คนสุดท้าย ตอนจตุรพราหมณ์สิ้นท่า ตอนหลุมพรางแก้ว และตอนแก้วพ่าย

1.4.1 การเพิ่มฉาก เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและน่าติดตามให้มีความสมจริงผ่านการจำลองสถานการณ์ในการ์ตูนเพิ่มเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ การสังเกตของผู้ชม เนื่องจากฉากส่วนใหญ่ที่ปรากฏในวรรณกรรมชาดกเป็นการบอกสถานที่เท่านั้น เช่น หมู่บ้านปาจิณยวมัชฌิมคาม พระราชวัง หรือท้องพระโรง เป็นต้น ตอนที่มีการเพิ่มฉากนี้มี 3 ตอน คือ ตอนด้านกลุ่ม ตอนงู และตอนสัตว์ประหลาด

1.4.2 การลดฉาก นอกจากการลดฉากซึ่งเป็นผลมาจากการลดการดำเนินเรื่องแล้ว ยังพบอีกว่ายังมีการลดฉากโดยให้ตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่าเหตุการณ์โดยย่อให้ตัวละครอื่น ๆ ฟังแทนคำพูด เพราะหากนำเสนอฉากทั้งหมดการดำเนินเรื่องจะกินเวลาที่กำหนดไว้ การลดฉากมี 3 ตอน คือ ตอนโคกาศคนขยัน ตอนพระราชากลับใจ และตอนศึกครั้งสุดท้าย

1.4.3 การเปลี่ยนฉาก เปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมในการวางโครงเรื่องและเพิ่มความสมจริงมากขึ้น เช่น การขยายสถานที่ให้กว้างกว่าที่ปรากฏในวรรณกรรมชาดกเนื่องจากมีตัวละครเพิ่มขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้การเปลี่ยนฉากยังมีความสอดคล้องกับการวางโครงเรื่องใหม่อีกด้วยเช่นกัน จากการวิจัยพบจำนวน 8 ตอน ได้แก่ ตอนเครื่องประดับหอม ตอนท่อนไม้พระราชานางแก้วมณี ตอนกำเนิดมโหสถ ตอนสระน้ำลางตา ตอนพระนางอุทุมพรเทวี ตอนประลองปัญญานักปราชญ์ และตอนเกิดเหตุที่ท้องพระคลัง

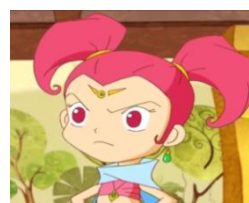
1.5 การตัดแปลงตัวละคร สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ ตัวละครที่ปรากฏในวรรณกรรมชาดกและการ์ตูนแอนิเมชัน และตัวละครที่ปรากฏในการ์ตูนแอนิเมชันแต่ไปปรากฏในวรรณกรรมชาดก ดังนี้

1.5.1 ตัวละครที่ปรากฏในวรรณกรรมชาดกและการ์ตูนแอนิเมชันเป็นตัวละครที่ปรากฏเหมือนกัน ได้แก่ พระเจ้าวิเทโธราช พระนางอุทุมพรเทวีมโหสถ จตุรพราหมณ์ สุวโปตก อมรา พระเจ้าจุฬินพรหมทัต และพราหมณ์แก้ว และตัวละครบางตัวผู้สร้างปรับเปลี่ยนบุคลิกและบทบาทให้เข้ากับการดำเนินเรื่องเพื่อเพิ่มความสนุกสนานและความหลากหลายของตัวละคร เช่น มโหสถ อมรา และจตุรพราหมณ์ ดังนี้

- มโหสถและอมรา ผู้สร้างการ์ตูนแอนิเมชันนำเสนอบุคลิกของมโหสถเพียงเฉพาะตอนที่มโหสถมีอายุ 7 ปีเท่านั้น ส่วนในวรรณกรรมชาดกมีการนำเสนอ 2 บุคลิก คือ ช่วงอายุ 7 ปี และ 16 ปี สาเหตุที่มีการลดบุคลิกช่วงอายุ 16 ปีเนื่องจากในวรรณกรรมชาดกมโหสถต้องออกตามหานางอมราคู่ของตน แต่การ์ตูนแอนิเมชันลดจุดประสงค์เรื่องดังกล่าวนำเสนอเพียงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เช่นเดียวกับตัวละครอมรา มีอายุ 7 ปี และเป็นเพื่อนที่ดีของมโหสถ

ภาพที่ 1 มโหสถ

ภาพที่ 2 อมรา

- จตุรพราหมณ์ บทบาทของทั้ง 4 ตัวละครมีความเท่าเทียมกัน แต่บุคลิกของทั้ง 4 แตกต่างกันตามลักษณะนิสัยอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ผู้สร้างการ์ตูนแอนิเมชันต้องการนำเสนอให้เห็นถึงสิทธิและความเท่าเทียมเรื่องเพศและวัยซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในสังคมปัจจุบันที่เข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ ผ่านตัวละครเสนกะ-พราหมณ์เผ่าจอมวางแผน กามินทะ-พราหมณ์หนุ่มร่างใหญ่รักการออกกำลังกาย ปุกกุสะ-พราหมณ์เพศที่สามมีความรักสวยรักงาม และเทวินทะ-พราหมณ์เด็กขี้อวดความรู้

ภาพที่ 3 จตุรพราหมณ์

1.5.2 ตัวละครที่ปรากฏในการ์ตูนแอนิเมชันแต่ไม่ปรากฏในวรรณกรรมชาดก หมายถึง ตัวละครที่ปรากฏเพิ่มเข้ามาในการ์ตูนแอนิเมชัน เพื่อเป็นสีสันของเรื่อง มีการปรับเปลี่ยนบทบาทสลับกับตัวละครหลักเพื่อความหลากหลายในการดำเนินเรื่อง ทำให้ผู้ชมเข้าถึงตัวละครได้ง่ายขึ้น ตัวละครที่เพิ่มได้แก่เพื่อนมโหสถ และแก๊งป่วนตลาด

- เพื่อนของมโหสถ 3 คน คือ อุวันนะ แวนะ และจุกะ เพื่อแสดงให้เห็นนิสัยของเด็กที่รักความสนุกสนาน เล่นซุกซน ชอบแกล้ง แต่บางครั้งก็เป็นผู้ที่มีบทบาทคอยช่วยแก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้น จะสังเกตได้ว่าการตั้งชื่อตัวละครนั้นมาจากการสร้างบุคลิกหรือลักษณะเด่น แล้วนำคำไทยมาปรับให้ดูคล้ายคำบาลี คือ อุวันนะ-อ้วน แวนะ-สวมแวน และจุกะ-มัดจุสูง

ภาพที่ 4 อุวันนะ

ภาพที่ 5 แวนะ

ภาพที่ 6 จุกะ

- แก๊งป่วนตลาด ประกอบด้วยกัน 3 คน ไม่ปรากฏชื่อ บทบาทที่ได้รับคือ เป็นผู้ช่วยในการลงมือปฏิบัติแผนการต่าง ๆ ที่ได้รับคำสั่งมาจากพราหมณ์ทั้ง 4 อีกทอดหนึ่ง ผู้ศึกษาจึงมองว่าสาเหตุที่สร้างตัวละครเช่นนี้เพราะไม่ต้องการสื่อให้เห็นถึงการกระทำของพราหมณ์ผู้ที่มีความไว้วางใจและมีหน้าที่การงานที่ดี ซึ่งเป็นการกระทำตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม

ภาพที่ 7 แก๊งป่วนตลาด

2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการดัดแปลงวรรณกรรมจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชัน จากการวิจัยพบ 3 ปัจจัย ได้แก่

2.1 ปัจจัยด้านการสร้างสื่อการ์ตูนแอนิเมชัน เป็นการเปลี่ยนรูปแบบการเสพวรรณกรรมจากชาดกซึ่งเป็นการอ่านหรือฟัง มาเป็นการดูหรือฟัง โดยเน้นการนำเสนอการเล่าเรื่องที่มีความสร้างสรรค์ผ่านบทสนทนา เสียง สี โดยใช้เทคนิคการเคลื่อนไหวของภาพเป็นหลัก เพื่อง่ายต่อการจดจำเรื่องราวโดยดัดแปลงให้เข้ากับสื่อเพื่อดึงดูดความสนใจ

2.2 ปัจจัยด้านการสอนในเชิงพุทธศาสนา เน้นการสอนเรื่องการใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา และแผ่ความรู้เรื่องมโหสถชาดกที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องราวทางศาสนา เป็นการปลูกฝังความรู้พื้นฐานให้แก่เด็กที่กำลังเกิดการพัฒนาด้านการเรียนรู้และการจดจำ

2.3 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม นำเสนอความเป็นสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ผ่านคู่เทียบที่เป็นรูปธรรมไม่ว่าจะเป็นด้านของการกิน การใช้สอย หรือการผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวตามยุคโลกาภิวัตน์อย่างเห็นได้ชัด

สรุปผลการวิจัย

มโหสถชาดก เป็นวรรณกรรมเรื่องที่ 5 ในทศชาติชาดกที่มีความโดดเด่นเรื่องการใช้ปัญญา เหมาะแก่การนำมาถ่ายทอดเป็นการ์ตูนเพื่อสร้างสื่อกลางในการให้ความรู้ ความสนุกสนานให้แก่เยาวชน โดยผู้สร้างจะเริ่มปลูกฝังให้ฝึกสังเกตและฝึกใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาอย่างฉลาดอันเป็นเหตุผลหลักในการผลิตการ์ตูนแอนิเมชัน โดยวิธีการผลิตนั้นผู้สร้างใช้เทคนิคการสร้างแบบ 2 มิติ ให้เรื่องมีคุณภาพมากที่สุด ด้วยวิธีการออกแบบฉากให้มีความเป็นไทยร่วมสมัย การใช้สี แสง ลายเส้นให้มีความทันสมัยเช่นเดียวกับการ์ตูนแอนิเมชันเรื่องอื่น ๆ และการสร้างตัวละครให้มีบุคลิกและบทบาทเหมาะกับตัวละครแต่ละตัว เพื่อให้การถ่ายทอดและการแสดงอารมณ์เป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบและการสร้างตัวละครใหม่ก็เป็นการสร้างเพื่อเพิ่มความสนุกสนานเพิ่มสีสัน นอกจากนี้ยังมีการสะท้อนเรื่องราวที่ทันสมัยเหมาะสมกับความเป็นยุคโลกาภิวัตน์ผ่านการใช้สัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรมมาเป็นคู่เทียบให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งนี้ก็สามารถรักษาความเป็นไทยด้วยการนำมาผนวกเข้าด้วยกันเพื่อความแปลกใหม่และน่าสนใจ เช่นเดียวกับการดัดแปลงวรรณกรรมมโหสถจากชาดกสู่การ์ตูนแอนิเมชันปราชญ์น้อยคู่แผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

เรื่องมโหสถ เป็นเรื่องราวชาดกที่ปรากฏคู่กับคำสอนทางพุทธศาสนามาเป็นเวลานาน ความนิยมในการเผยแพร่เรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นในทุกยุคทุกสมัย ผู้วิจัยจึงอยากให้คนไทย นิสิต หรือผู้ที่อ่านงานวิจัยเล่มนี้ตระหนักถึงความสำคัญและช่วยกันอนุรักษ์ชาดกที่นำเสนอคำสอนและตัวอย่างด้านการใช้ปัญญาเรื่องนี้ไว้ เพื่อเป็นสิ่งเตือนใจในการตัดสินใจหรือการปฏิบัติตัว รวมทั้งส่วนที่นำมาดัดแปลงเป็นสื่อการ์ตูนแอนิเมชันก็มีการนำเสนอข้อคิดและความรู้เรื่องต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันในสังคมปัจจุบันให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการดัดแปลงเรื่องมโหสถที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ โดยมีการเปรียบเทียบเรื่องราวจากต้นฉบับสู่ยุคสมัยที่มีการเผยแพร่ผลงาน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสมัยนั้น ๆ และสามารถสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองและแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในงาน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ฉันทัส ทองช่วย. (2520). การวิเคราะห์และเปรียบเทียบนิทานชาดกเรื่องสมุทโฆษ. สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- [2] สุภาพรณ ฦ บางช้าง. (2533). วิวัฒนาการวรรณคดีบาลีสายพระสุตตันตปิฎกที่แต่งขึ้นในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.
- [3] พัฒน์ เพ็งผลา. (2530). ชาดกกับวรรณกรรมไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [4] นักวิจัยวรรณคดีไทย. (2559). มโหสถชาดก. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2561, จาก <https://www.facebook.com/137716092988693/photos/มโหสถชาดก-เป็นวรรณกรรมพุทธศาสนาเรื่องสำคัญ-และเป็นหนึ่งในพระชาติของพระพุทธเจ้า /1123646177729008/>.
- [5] ไทยรัฐ. (2552). การ์ตูนไทย “มโหสถ” ทุกปัญหาแก้ไขได้. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561, จาก <https://www.thairat.co.th/content/11146>.
- นิตดา หงษ์วิวัฒน์. (2548). ทศชาติชาดกกับจิตรกรรมฝาผนัง มโหสถชาดก เตมียชาดก มหาชนกชาดก สุวรรณสามชาดกเนมิราชชาดก. กรุงเทพฯ: แสงแดดเพื่อนรัก.

ศึกษาภาพสะท้อนสตรีเกาหลีผ่านการสร้างตัวละครคิมจียองในวรรณกรรมเกาหลี
เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo

Reflection of Korean Women through Kim Ji Young Character in Kim Ji Young
Born in 82, a Korean Literary Work by Cho Nam Joo.

ทัศนียาภรณ์ สุขสง^{1*} พชลินจี จินนุ่น² และศรีอังคาร ถาวรโรฤทธิ์³

Touchsiyaporn Suksong^{1*} Phatchalin Jeennoon² and Sriangkan Tawarorit³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาภาพสะท้อนสตรีเกาหลีผ่านการสร้างตัวละครคิมจียองในวรรณกรรมเกาหลีเรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนสตรีเกาหลี ผ่านตัวละครคิมจียอง 2. เพื่อศึกษาวิธีการสร้างตัวละครคิมจียอง และ 3. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมเกาหลี ผ่านตัวละครคิมจียอง ผลการศึกษาพบว่า ผู้แต่งสะท้อนภาพสตรีเกาหลีผ่านตัวละครคิมจียอง แบ่งได้ 2 ลักษณะ ลักษณะแรกคือ ความคิดของสตรีเกาหลีพบว่า ผู้แต่งสะท้อนความคิดของสตรีเกาหลีทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ มีความคิดที่เป็นสากล รักความถูกต้อง เสมอภาค หรือ เท่าเทียม ยึดมั่นในอุดมการณ์ของตนเอง มีความทะเยอทะยาน มุมนานะ ไม่เป็นภาระให้สามี และไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ ลักษณะที่สอง คือ บทบาทของสตรีเกาหลีพบว่า ได้สะท้อนบทบาททั้งหมด 4 บทบาท ได้แก่ บทบาทด้านสิทธิทางเพศ บทบาททางด้านการมีส่วนร่วมผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจ บทบาทในการเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวและ บทบาทด้านการเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่สตรีในสังคม โดยผู้แต่งนำเสนอผ่านกลวิธีการสร้างตัวละคร 4 วิธี คือ การสร้างตัวละครผ่านมุมมองของผู้เล่าเรื่องการสร้างตัวละครผ่านฉาก การสร้างตัวละครผ่านบทสนทนาและการสร้างตัวละครผ่านการเปรียบเทียบ และวรรณกรรมเรื่องนี่ยังสะท้อนสังคมวัฒนธรรมเกาหลีผ่านตัวละครคิมจียองทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ภาพสะท้อนด้านสิทธิเสรีภาพของหญิงชายในสังคม ภาพสะท้อนด้านการเลี้ยงดูบุตรหญิงชายในครอบครัว ภาพสะท้อนด้านมิติวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหญิงชาย ภาพสะท้อนด้านการศึกษาของหญิงชาย ภาพสะท้อนด้านความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง และภาพสะท้อนด้านพื้นที่ในสังคม กล่าวได้ว่าภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเกิดจากการโต้กลับจากอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อที่คนรุ่นเก๋านำมาใช้ในการเลี้ยงดูบุตร ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างชายหญิงในสังคมเกาหลีมาจนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ : สตรีเกาหลี การสร้างตัวละคร แนวคิดลัทธิขงจื๊อ

Abstract

The paper on Reflection of Korean Women through Kim Ji Young Character in Kim Ji Young Born in 82, a Korean Literary Work by Cho Nam Joo aimed to 1) study the reflection of Korean women through Kim Ji Young character, 2) investigate techniques in creating Kim Ji Young character, and 3) examine Korean sociocultural reflection through Kim Ji Young

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel.: 083-9699963. E-mail address: Nan3111@me.com

character. The study found that the author reflected two traits of Korean women through Kim Ji Young – thoughts and roles. Thoughts of Korean women, firstly, were divided into six categories; universal thought, justice lover, equality, commitment, ambition, and perseverance. Roles of Korean women, secondly, were seen in four areas; protector of gender's rights, participating member in moving forward the economic policy, family supporter, and fairness protector for women. The author used four techniques in creating characters; a story teller technique, a setting technique, a conversation technique, and a comparison technique. This Korean literary work also reflected seven aspects of Korean sociocultural characteristics through Kim Ji Young character including rights and freedom of female and male, children raising of the family, cultural dimension related to female and male, education for female and male, relationship of female and male, and social space in the society. It could be inferred that all traits found in this piece of literary work were a retort to Confucianism influence introduced by the people in the old days in raising their children resulting in inequality between female and male in Korean society up to the present time.

Keywords: Korean women, creating a character, Confucianism

บทนำ

วรรณกรรม เป็นผลงานอันเกิดจากการคิด และจินตนาการ แล้วนำมาเรียบเรียง บอกเล่า บันทึก ขับร้อง หรือสื่อออกมาด้วยกลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และจรรโลงใจ อีกทั้ง วรรณกรรมยังเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต สังคม หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรม นั้น ๆ อีกด้วย เนื่องจากบทบาทที่ชัดเจนมากที่สุดของวรรณกรรม ก็คือ ผลกระทบทางด้านสังคม ดังที่ เจตนา นาควัชระ [1] ได้กล่าวไว้ว่า วรรณกรรมเป็นสิ่งผูกพันกับสังคมและเป็นสมบัติร่วมของทุกยุคทุกสมัยทุกถิ่น การศึกษา วรรณกรรมจึงต้องควบคู่กับสังคมซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของวรรณกรรม ผู้ประพันธ์ได้แสดงความคิด ปรัชญา ตลอดจนความจริงในสังคมด้วย ความสนใจและความรับผิดชอบ วรรณกรรมจึงมีอิทธิพลต่อสังคม รวมทั้งพลังในสังคมมนุษย์ด้วย

ในการศึกษาวรรณกรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot) หมายถึง คำโครงหรือลำดับเหตุการณ์ที่ผู้แต่งกำหนดไว้ล่วงหน้าว่าจะเขียนเรื่องให้ดำเนินไปอย่างไร โดยนำเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์มาเรียงต่อกัน โครงเรื่องมีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ การเปิดเรื่องซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องซึ่งถือว่าเป็นตอนสำคัญที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวต่อไป ต่อมาการดำเนินเรื่อง นอกจากโครงเรื่องจะประกอบด้วย การเปิดเรื่องในตอนต้นแล้ว การดำเนินเรื่องซึ่งเป็นตอนกลางของเรื่องก็นับว่ามีความสำคัญอยู่เหมือนกัน เพราะผู้แต่งจะต้องดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่องอย่างจดจ่ออยู่เสมอ ดังนั้น จึงต้องสร้างความขัดแย้งที่เร้าใจ แล้วคลี่คลายความขัดแย้งเหล่านั้นอย่างแนบเนียนไปจนถึงเป้าหมายสุดยอดในตอนปิดเรื่อง รวมทั้งต้องอาศัยกลวิธีเล่าเรื่องที่เหมาะสมอีกด้วย และสุดท้าย การปิดเรื่อง คือ จุดจบของเรื่อง ซึ่งนับได้ว่าเป็นช่วงที่มีความสำคัญมากเพราะจะเป็นตอนที่ประเมินผลให้รู้ว่า ผู้อ่านมีความประทับใจต่อวรรณกรรมเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด [2] ต่อมาคือ ยุวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา [3] กล่าวว่า ฉาก คือ เวลาและสถานที่ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ซึ่งรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามด้วยบทสนทนา ซึ่ง วิวัฒน์

อินทรพร [4] ได้กล่าวไว้ว่า บทสนทนา วัตถุประสงค์สำคัญของการเขียนบทสนทนา คือ ช่วยดำเนินเรื่อง ช่วยให้รู้จักตัวละครในเรื่องโดยอ้อม ช่วยให้วิธีการเขียนไม่ซ้ำซากจำเจ แห้งแล้ง สร้างความสมจริง ทำให้บทประพันธ์น่าอ่าน และสุดท้ายคือ ตัวละคร หมายถึง บุคคลที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาเพื่อให้กระทำพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในท้องเรื่องหรือเป็นผู้ที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่องตัวละครอาจจะเป็นคนหรือเทียบเท่าคนก็ได้

ในด้านตัวละครพบว่า เป็นประเด็นที่น่าสนใจเพราะ เนื่องจากเป็นตัวดำเนินเรื่องและส่งผลต่อการดำเนินเรื่องไม่น้อย ในกลวิธีการสร้างตัวละคร ผู้แต่งอาจจะสร้างให้สมจริง สร้างตามอุดมคติ สร้างแบบเหนือจริง หรือสร้างแบบตัวละครฉบับ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้แต่งที่จะสร้างตัวละครแบบใดเพื่อนำเสนออุปนิสัยของตัวละคร ซึ่งอาจจะมีสร้างผ่านบทสนทนา หากเป็นต้น ในการสร้างตัวละครผู้แต่งอาจสร้างได้อย่างหลากหลาย ทั้งตัวละครผู้หญิงและตัวละครผู้ชาย พบว่า ทั้งวรรณกรรมไทยและวรรณกรรมต่างประเทศ ได้มีการสร้างตัวละครที่คล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านสถานภาพและบทบาทสตรี พฤติกรรม รวมไปถึงวิถีการดำเนินชีวิตต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ เช่น เรื่อง รอยยิ้มและน้ำตาของหัวใจ พระราชนิพนธ์แปลจีนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สะท้อนให้เห็นถึงภาพของผู้หญิงที่มีความเสียสละด้วยหัวใจอันบริสุทธิ์ วรรณกรรม เรื่อง ข้างหลังภาพ ของ ศรีบูรพา ที่สะท้อนให้เห็นถึงภาพความรักของผู้หญิงผู้สูงศักดิ์กับผู้ชายต่างวัย เป็นต้น

ผู้วิจัยพบว่า วรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo นำเสนอให้เห็นถึงวิถีชีวิตของสตรีในช่วงปี 1982-2016 อย่างน่าสนใจผ่านมุมมองของตัวละครเอกที่ชื่อว่า คิมจียอง ที่ต้องการยกสถานภาพของตนเองให้มีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย เนื่องจากถูกเอารัดเอาเปรียบแทบนับครั้งไม่ถ้วน โดยนำเสนอเรื่องราวของคิมจียองตั้งแต่เล็กจนโตมีครอบครัวและมีบุตร

จากการทบทวนงานวิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณกรรมเกาหลีไม่มากนัก เท่าที่พบ เช่น การวิเคราะห์สังคมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านเกาหลี ของ ปาร์ค เกียง [5] ภาพสะท้อนของสตรีเกาหลีจากการสร้างตัวละครนำหญิงในภาพยนตร์ของ คิม คี-ด็อก ของ อีรึงค์ เสรีสำราญ [6] และ ทะเลและผีเสื้อ : การนำเสนอภาพตัวแทนใหม่ของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในวรรณกรรมไทย ของ อภิรักษ์ ชัยปัญญา [7] เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาภาพสะท้อนของสตรีจากวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาภาพสะท้อนสตรีผ่านการสร้างตัวละครคิมจียองในวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้ ขั้นแรก คือ ขั้นศึกษาและรวบรวมข้อมูล ได้ศึกษาทำความเข้าใจ วรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 พร้อมทั้งรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวละครและกลวิธีการสร้างตัวละคร แนวคิดสตรีนิยม (feminism) และ สังคมวัฒนธรรมเกาหลี ขั้นตอนมา คือ ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามขอบเขตที่ระบุไว้ ตามด้วยขั้นสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษารวมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ และ ขั้นเสนอผลการศึกษา

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาภาพสะท้อนสตรีผ่านการสร้างตัวละครคิมจียองในวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิด
ปี 82 ของ Cho Nam Joo แบ่งได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ภาพสะท้อนสตรีเกาหลีผ่านตัวละครคิมจียอง

ภาพสะท้อนสตรีเกาหลีผ่านตัวละครคิมจียอง แบ่งได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1 ความคิดของสตรีเกาหลี ผู้แต่งสะท้อนความคิดของสตรีเกาหลี 6 ด้าน ได้แก่ มีความคิดที่เป็น
สากล รักความถูกต้อง เสมอภาค หรือ เท่าเทียม ยึดมั่นในอุดมการณ์ของตัวเอง มีความทะเยอทะยาน มุมานะ
ไม่เป็นภาระให้สามี และไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าตัวละคร คิมจียอง เป็นตัวละครที่ค่อนข้าง
จะมีความเป็นสตรีนิยม (Feminist) คือ ต้องการให้เกิดความเท่าเทียมขึ้นระหว่างชาย-หญิง อาจเกิดจากผู้เขียน
ต้องการแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงเกาหลีก็มีความสามารถที่เท่าเทียมกับผู้ชายและคิมจียองก็พยายามทำทุกวิถีทาง
ให้เห็นว่าตนเองนั้น ไม่ได้ด้อยไปกว่าผู้ชายเลย แต่เนื่องจากคิมจียองเติบโตมาโดยมีจิตสำนึกว่า “คนเกาหลี
เกลียดชังเพศหญิง” ไม่ว่าจะเป็นในสังคมที่บ้าน โรงเรียน ที่ทำงาน และทุกหนทุกแห่ง การเปล่งเสียงของ
ผู้หญิงหรือแม้แต่แค่มีตัวตนก็ทำได้ยากในสังคมเกาหลีที่เธออาศัยอยู่ อีกทั้งยังมีลัทธิขงจื้อซึ่งได้กำหนดค่านิยม
ไว้ดังนี้ “นัมจอนยอบี” (ชายสูงส่ง หญิงต่ำด้อย) “แนแนวอบ” (กฎแห่งชายกับหญิง) “ซัมจงจีโด และ ยอพิล
จงบู” (ผู้หญิงยอมทำตามผู้ชาย) “ซิลกอจีอัก และ ซัม บุลกอ” (หญิงถูกทอดทิ้งได้เสมอ แต่ไม่มีสิทธิ์ที่จะ
ฟ้องร้อง) และ “ยอลเนียบุลซาบูอี” (จงมีความรักดีต่อสามีผู้เดียว) ที่อยู่ในวัฒนธรรมเกาหลีจึงทำให้การ
เรียกร้องความเท่าเทียมของคิมจียองในสังคมของประเทศเกาหลีเป็นไปได้ยาก [8-9] เพราะอิทธิพลดังกล่าวฝัง
ลึกไปยังตัวบุคคลแต่ละคนในสังคมเกาหลีตั้งแต่อดีต ทำให้คิมจียองยังมีพฤติกรรมบางประการที่ไม่สามารถก้าว
ผ่านมาจากกรอบแนวคิดแบบเดิมได้ เช่น ทำงานบ้าน เลี้ยงลูก ดังนี้

คุณคิมจียองเลขที่สามสิบจากนักเรียนสี่สิบเก้าคน เลขที่ไล่ลำดับจากเด็กนักเรียนชายก่อน คือ เลขที่
1-27 จากนั้นเป็นเด็กนักเรียนหญิงเลขที่ 28-49 ทั้งหมด เรียงลำดับตามวันเกิด คุณคิมจียองเกิด
เดือนเมษายน ได้รับการแจกอาหารเป็นคนที่สามสิบ เด็กหญิงที่เกิดช้ากว่าเธอล้วนต้องรอให้เด็ก
เลขที่ก่อนหน้ากินเสร็จ แล้วลูกก่อนถึงจะได้นั่งกินบ้าง โดยรวมแล้วเด็กกลุ่มที่ถูกดูว่ากินช้าจึงเป็น
เด็กผู้หญิง [10]

ข้อความข้างต้น กล่าวถึงคิมจียองในขณะที่กำลังเรียนอยู่ ตอนพักกลางวัน นักเรียนทุกคนจะได้รับ
อาหารกลางวัน แต่กลับกลายเป็นว่า เด็กผู้ชายได้รับประทานอาหารเที่ยงก่อน เนื่องจากมีการเรียงตามเลขที่
เมื่อรับประทานเสร็จเด็กผู้ชายก็ต่างไปวิ่งเล่นกัน แต่เด็กผู้หญิงซึ่งเป็นเลขที่ท้าย ๆ ได้รับประทานอาหารช้า จึง
ไม่มีเวลาออกไปวิ่งเล่น อีกทั้ง ยังโดนดูเป็นประจักษ์ว่ารับประทานอาหารช้า คิมจียองและ เพื่อน ๆ จึงบอกกับ
ครูว่า “ลำดับกินข้าวตามเลขที่นะ ไม่เห็นยุติธรรมเลย เราควรจะเปลี่ยนลำดับเลขที่เสียใหม่ โดยเปลี่ยนลำดับ
จากนักเรียนหญิงก่อน สลับกับนักเรียนชายก่อน” ข้อความนี้เป็นตัวบ่งชี้ว่า คิมจียอง เป็นคนที่รักความถูกต้อง
และเรียกร้องความเท่าเทียมให้แก่ตนเองและ เพื่อน ๆ ถึงแม้ว่าวัฒนธรรมความเป็นอยู่ตามอิทธิพลของลัทธิ
ขงจื้อจะถือเอาผู้ชายเป็นใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ก็ต้องให้เกียรติผู้ชายก่อนเสมอ แสดงให้เห็นถึง
ลักษณะนิสัยที่รักความถูกต้อง ความเสมอภาค

1.2 บทบาทของสตรีเกาหลี ผู้แต่งได้สะท้อนบทบาท 4 บทบาท ได้แก่ บทบาทด้านสิทธิทางเพศ บทบาททางการมีส่วนร่วมผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจ บทบาทในการเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวและ บทบาทด้านการเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่สตรีในสังคม จากการศึกษาพบว่า แม้ว่าสตรีเกาหลี จะเริ่มมีการเรียกร้องสิทธิเพื่อให้เกิดความยุติธรรมและเท่าเทียม เนื่องจากการได้รับการศึกษาทำให้มีความคิดที่เป็นหัวสมัยใหม่มากขึ้น แต่สตรีเกาหลีก็ยังไม่สามารถได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากคนเกาหลียังติดอยู่กับแนวคิดขงจื้อที่มีค่านิยมที่ถือผู้ชายเป็นใหญ่ ทำให้ผู้หญิงในสังคมเกาหลีแทบจะไม่สามารถเรียกร้องอะไร เพราะมีการกำหนดอัตลักษณ์ของสตรีเกาหลีกันอย่างชัดเจนว่ามีหน้าที่เพียง แต่งงาน สร้างครอบครัว เลี้ยงดูลูก ดูแลคนในครอบครัว และอยู่ภายใต้การปกครองของผู้ชาย ดังตัวอย่าง

ขณะคิมจียองเข้ามัธยมปลาย มีพวกพ่อกันมาขอขบขันเปื้อนดูตัวเองกับต้นขาของสาว ๆ และแม่เหล่านี้นักสาวจะขุ่นเคืองกับการแหย่ของพวกพี่ผู้ชายตามสถาบันกวดวิชา โบสถ์ หรือที่ติวสอนพิเศษ ซึ่งทำเนียบแต่ะไหล่ ไล่หลังคอ เหล่มองคอเสื้อย้วย หรือแอบมองส่องลอดกระดุมเสื้อเชิ้ต ทว่าพวกเธอก็ได้เพียงหาทางหลบฉากออกมา ไม่อาจร้องไห้ออกมาได้สักครั้ง [10]

ข้อความข้างต้นชี้ให้เห็นว่าแม้แต่เด็กในวัยรุ่นตอนต้นก็ยังมีพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงการละเมิดสิทธิของสตรีทางอ้อม ซึ่งการกระทำดังกล่าว ก็อาจจะมาจากการเลี้ยงดูโดยใช้อิทธิพลของลัทธิขงจื้อ ที่ว่าผู้หญิงจะต้องปกปิดใบหน้าให้มิดชิด หากพบผู้ชายถึงแม้เป็นญาติกันก็ห้ามพูดคุยกันเด็ดขาด แต่หากมีเหตุการณ์ทางลบเกิดขึ้น ผู้ชายก็ไม่ผิด เพราะผู้หญิงไม่รู้จักระวังตัวเอง อาจกล่าวได้ว่า เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ปกปิดอย่างมากในสังคมเกาหลี คิมจียองเองก็ได้ประสบพบเจอเหตุการณ์เช่นนี้ แต่เมื่อเล่าให้ที่บ้านฟังเธอก็กลับโดนตำหนิ ทำให้เธอตัดสินใจไม่เข้าใกล้ผู้ชาย เป็นการสื่อให้เห็นว่า สตรีเกาหลีแทบจะไม่มีบทบาทในเรื่องของสิทธิทางเพศ เพราะแม้ว่าจะโดนคุกคามและถูกล่วงละเมิดก็ไม่สามารถที่จะปกป้องตัวเองได้

2. กลวิธีการสร้างตัวละครคิมจียอง

ผู้แต่งนำเสนอผ่านกลวิธีการสร้างตัวละคร 4 วิธี ดังนี้ 1) การสร้างตัวละครผ่านมุมมองของผู้เล่า ผู้แต่งสะท้อนผ่านการบรรยายและสอดแทรกในบทสนทนาของตัวละครเอก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คุณคิมจียองกลายเป็นคนอื่นคราวละคน บางครั้งเป็นคนเป็น บางครั้งเป็นคนตายทุกคนล้วนเป็น ผู้หญิงใกล้ชิดเธอ ดูเท่าไรก็ไม่เชื่อว่าคิมจียองแค่ป็นหัวคนอื่นหรือแกล้งอำเล่น เธอกลายเป็นคนคนนั้น อย่างแท้จริง หมดจด และสมบูรณ์แบบ [10]

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เล่าบรรยายเพื่อสะท้อนพฤติกรรมของสตรีเกาหลี ผ่านตัวละคร คิมจียอง โดยการยกพฤติกรรมของตัวละครซึ่งมักมีโทษซึ่งเป็นภาวะทั่วไปของสตรีเกาหลี เรียกว่า ฟาบูยอง (Hwabyung / 화영) แปลว่า “โรคโทสะ” โรคนี้มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม มีผลสืบเนื่องมาจากภาวะอันหลากหลายที่เกิดขึ้นในครอบครัว อันส่งผลต่อสุขภาพจิตของผู้หญิง เนื่องจากการโดนกดขี่ทางวัฒนธรรมจากอิทธิพลของลัทธิขงจื้อที่ส่งอิทธิพลด้านลบโดยแฝงความสนใจไปที่ความอ่อนแอของผู้หญิง ค่านิยมทางวัฒนธรรมของเกาหลีซึ่งมีรากฐานมาจากลัทธิขงจื้อ [8-9] ซึ่งการสร้างตัวละครโดยการบรรยายพฤติกรรมตัวละครเช่นนี้ เป็นการนำมาจากเอกลักษณ์ของตัวละครที่ไม่เกินจริง เพราะสร้างตัวละครมาจากสิ่งที่สตรีเกาหลีประสบพบเจอจริง ๆ ผู้แต่งยังสร้างตัวละครคิมจียองให้เป็นสามัญชนธรรมดาทำให้ตัวละคร คิมจียอง มีความน่าสนใจ เข้าถึงง่าย

และสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมของสตรีเกาหลีที่มีผลต่อภาวะทางจิต เนื่องจากสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่
บีบคั้นได้อย่างชัดเจน

2) การสร้างตัวละครผ่านฉาก ผู้แต่งอิงสถานที่ต่าง ๆ ในเกาหลีทั้งฉากในบ้านและนอกบ้าน ดังนี้
คุณคิมจียองอยากทำงานบริษัทผลิตสินค้าบริโภค แต่เธอก็ส่งใบสมัครบริษัทอื่นด้วยไม่เกี่ยงงาน ขอ
แค่บริษัทนั้นมั่นคงระดับหนึ่งเป็นพอ สืบสามบริษัทที่สมัครไปไม่มีใครตอบรับเธอสักทีเดียว เธอส่ง
ใบสมัครอีกสิบแปดบริษัทคราวนี้ลดขนาดเป้าหมายลงหน่อย ขอเพียงเป็นบริษัทที่มีอนาคตพอ
คาดหวังได้แต่จนแล้วจนรอดก็ยังไม่ผ่าน [10]

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการสร้างตัวละครผ่านฉาก แสดงให้เห็นถึงการที่สตรีไม่มีพื้นที่ในการทำงานในที่
สาธารณะเลย เนื่องจาก อิทธิพลของลัทธิขงจื้อกำหนดให้ผู้หญิงมีหน้าที่แค่การทำงานอยู่ในบ้าน อยู่กับ
ครอบครัว เท่านั้น แต่ผู้เขียนก็ได้สร้างตัวละครเพื่อสื่อให้เห็นว่าตัวละครคิมจียองเป็นตัวแทนของสตรีสมัยใหม่
ของเกาหลีที่มีการศึกษา โดยสร้างให้คิมจียองมีความเป็นสตรีนิยม คือ ความมุ่งมั่น ความทะเยอทะยาน
เพราะ แม้ว่าจะสมัครงานไปสิบสามที่แล้ว แต่ไม่มีใครตอบรับกลับมา เธอก็พยายามที่จะสมัครต่อเรื่อย ๆ
ถึงแม้จะมีการลดเป้าหมายลงไปบ้าง แต่สุดท้ายเธอก็พยายามจนมีที่ทำงานเรียกตัวเธอไปสัมภาษณ์งาน ทำให้
เห็นว่าตัวละครพยายามเอาตัวเองออกจากกรอบความคิดแบบเดิมตามลัทธิขงจื้อที่ให้ผู้หญิงมีพื้นที่แค่ในบ้าน
ในครอบครัว แต่ไม่มีพื้นที่สาธารณะ ต้องรอให้ผู้ชายเลี้ยงชีพ เลี้ยงครอบครัว

3) การสร้างตัวละครผ่านบทสนทนา ผู้แต่งได้กำหนดให้ตัวละครสนทนากับบุคคลทั้งในครอบครัว ใน
โรงเรียนและในที่ทำงาน เพื่อสะท้อนถึงวิถีคิด นิสัยใจของตัวละคร และ 4) การสร้างตัวละครผ่านการ
เปรียบเทียบ ผู้แต่งเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพศหญิงและเพศชาย การเปรียบเทียบระหว่างสตรีหัวก้าวหน้า
กับสตรีล้าหลัง รวมไปถึงการเปรียบเทียบสตรีระหว่างตัวละครคิมจียองและสตรีในวัยเดียวกัน กลวิธีทั้งหมด
ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงตัวละครคิมจียองอย่างถ่องแท้และชัดเจน ดังตัวอย่าง

โรงเรียนคุณคิมจียองเป็นโรงเรียนมัธยมต้นของรัฐบาลที่ธรรมดา เก้าและเล็กขนาดของสนามกีฬา
คับแคบเสียจนเวลาวิ่งร้อยเมตรต้องวิ่งเป็นแนวเส้นทแยงมุมตัดสนามอาคารเรียนมักมีเศษผนังหลุด
ร่อนอยู่เรื่อย ๆ โรงเรียนกวนขันระเบียบการแต่งกายของนักเรียนยิ่งนัก โดยเฉพาะนักเรียนหญิง
พวกเธอต้องสวมกระโปรงยาวคลุมเข่าและตัวใหญ่โคร่งพอพรางสร้อยคอสังวาลย์ของสะโพกและต้น
ขา เสื้อเชิ้ตสีขาวที่เป็นเครื่องแบบฤดูร้อนมีเสื้อผ้าโปรงบางเห็นผิวหนังใน โรงเรียนจึงตั้งกฎให้
นักเรียนหญิงสวมเสื้อทับเป็นเสื้อแขนกุดสีขาวที่เจาะพอให้สอดคอกับแขน ห้ามใช้เป็นเสื้อสาย
เดี่ยวหรือเสื้อยืดผ้าฝ้าย ห้ามสวมเสื้อทับสีส้นหรือลูกไม้ ยิ่งสวมแต่ยกทรงห้ามเด็ดขาด ฤดูร้อนต้อง
สวมถุงน่องสีเนื้อทับด้วยสีขาว ฤดูหนาวต้องสวมถุงน่องสีดำสำหรับนักเรียนใช้ ห้ามสวมถุงน่องดำ
เนื้อเชอร์รี่ที่เห็นผิวเนื้อราไร ห้ามสวมถุงเท้าข้อสั้น ห้ามสวมรองเท้าผ้าใบ ต้องสวมเฉพาะรองเท้า
หนังนักเรียน ส่วนเด็กนักเรียนชายโรงเรียนจะตรวจแค่กางเกงว่าถูกแก้ไขให้กว้างหรือแคบไปหรือ
เปล่า นอกเหนือจากนั้นก็ทำเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ [10]

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการเปรียบเทียบลักษณะของตัวละครชายและตัวละครหญิง ที่มีลักษณะที่เลื่อม
ล้ำกันในการแต่งกาย เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นว่าผู้ชายกระทำเช่นไร ก็ไม่ผิด เพราะสภาพสังคมเกาหลีถือผู้ชาย
เป็นใหญ่ ในขณะเดียวกัน ก็แสดงให้เห็นถึงการถูกเอาเปรียบของผู้หญิงในการแต่งกายว่าจะถูกจับตามอง
ทุกกระเบียดนิ้ว เพราะ เป็นผู้หญิง เป็นเพศที่จะต้องอยู่ใต้อำนาจของผู้อื่นเสมอ หรือการเปรียบเทียบระหว่าง
สตรีหัวก้าวหน้ากับสตรีล้าหลัง ซึ่งผู้เขียนวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ได้นำเสนอภาพสตรีหัว

ก้าวหน้าและสตรีล้าหลัง ดังนี้ “แม่ต้องทำงานหาเงินค่าเล่าเรียนให้พวกพี่ชายนะสิ ก็เป็นแบบนี้กันหมดแหละ เด็กผู้หญิงสมัยนั้น” [10] เป็นการบอกถึงความคิดของแม่คิมจียอง ซึ่งเป็นคนรุ่นเก่า ที่ยอมเสียสละเพื่อผู้ชาย เพราะ มีอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อมาเป็นตัวครอบงำความคิด “คุณคิมจียองวางแผนว่าพอเข้ามหาวิทยาลัยแล้วก็จะตั้งใจเรียนเพื่อขอทุนการศึกษา” [10] เป็นการบ่งบอกถึงความคิดของคิมจียอง ที่เป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ ที่ได้รับการศึกษาทำให้พยายามที่จะพาตัวเองเพื่อให้สามารถมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย คือ การได้รับการศึกษา ซึ่งการที่ผู้เขียนสร้างตัวละครสองตัว ที่มีความขัดแย้งกันในด้านความคิด เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่า ผู้หญิงสมัยก่อนจะยอมอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่โดนครอบงำทางความคิดจากอิทธิพลลัทธิขงจื๊อ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ผู้หญิงในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้หญิงยุคสมัย เป็นผู้หญิงที่มีความมุนานะ เพื่อให้ตนเองได้รับการศึกษาอย่างที่ควรจะเป็น นอกจากนั้นยังมีการเปรียบเทียบระหว่างตัวละครคิมจียองกับสตรีในวัยเดียวกัน เพื่อแสดงให้เห็นว่าสตรียุคใหม่ที่มีการศึกษา จะมีความคิดความอ่านไปในทิศทางเดียวกัน คือ พยายามที่จะออกจากกรอบความคิดตามลัทธิขงจื๊อ ดังตัวอย่างดังนี้

“หากแจกจ่ายอาหารกลางวันตามลำดับเลขที่ เด็กที่ได้รับที่หลังย่อมกินเสร็จช้ากว่า การแจกอาหารกลางวันโดยไล่ลำดับจากคนเลขที่หนึ่งก่อน จะทำให้เด็กเลขที่ท้ายเสียเปรียบ เราจึงควรกำหนดเวลาสับเปลี่ยนลำดับรับอาหารกลางวัน ยูนาซึ่แจจะฉานด้วยน้ำเสียงสม่ำเสมอ สายตามองตรงไปทางครูซึ่งยืนบนยกพื้นสูงหน้าห้อง” [10]

ตัวอย่างข้างต้น เป็นเหตุการณ์สมัยเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งคิมจียองและเพื่อนพยายามทวงหาความยุติธรรมในการรับประทานอาหารกลางวัน เนื่องจากมีการจัดให้นักเรียนรับประทานอาหารกลางวันตามเลขที่ ซึ่งเลขที่แรก ๆ เป็นผู้ชาย เมื่อเด็กผู้ชายรับประทานอาหารกลางวันเสร็จก็ไปวิ่งเล่นกัน แต่ผู้หญิงซึ่งรับประทานอาหารกลางวันเป็นเลขที่หลัง ๆ ทำให้ไม่มีโอกาสที่จะไปวิ่งเล่นตามช่วงพักเที่ยง ผู้เขียนจึงสร้างตัวละครยูนาขึ้นมา เพื่อสื่อให้เห็นว่า ไม่เพียงแต่คิมจียองเท่านั้นที่จะเรียกร้องความยุติธรรม เพราะเด็กผู้หญิงวัยเดียวกันก็พยายามจะเรียกร้องหาความยุติธรรมให้แก่ตนเองเช่นกัน

การสร้างตัวละครสตรีจากวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo ผ่านมิติต่าง ๆ ทำให้เห็นความคิด พฤติกรรมของตัวละครในเรื่องอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในการสร้างตัวละคร ผู้แต่งอิงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับสังคมเกาหลีในขณะนั้นด้วย

3. ภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมเกาหลีผ่านตัวละครคิมจียอง

วรรณกรรมเรื่องนี้ได้สะท้อนสังคมวัฒนธรรมเกาหลีผ่านตัวละครคิมจียองทั้งหมด 6 ด้าน สรุปได้ดังนี้ ประการแรก ภาพสะท้อนด้านสิทธิเสรีภาพของหญิงชายในสังคมพบว่า ผู้แต่งชี้ให้เห็นถึงการถูกกลืนสิทธิของสตรีในสังคมเกาหลีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ประการที่สอง ภาพสะท้อนด้านการเลี้ยงดูบุตรหญิงชายในครอบครัวพบว่า คนในสังคมเกาหลีจะให้ความสำคัญแก่การเลี้ยงดูบุตรชายมากกว่าบุตรสาว ประการที่สาม ภาพสะท้อนด้านมิติวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหญิงชายพบว่า สังคมเกาหลีผู้หญิงจะนับบทบาทของผู้หญิงในเชิงวัฒนธรรมเป็นลำดับ ประการที่สี่ ภาพสะท้อนด้านการศึกษาของหญิงชายพบว่า การศึกษาในประเทศเกาหลีระหว่างหญิงชายนั้น มีความเหลื่อมล้ำกันมาก เนื่องจาก สตรีจะไม่สามารถได้รับสิทธิในการศึกษาเท่าเทียมกับผู้ชาย ประการที่ห้า ภาพสะท้อนด้านความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงในวรรณกรรมนั้นผู้หญิงจะเป็นเพศที่ถูกเอารัดเอาเปรียบทั้งการพูด การปฏิบัติ ตลอดจนไปถึงการใช้ชีวิต และประการสุดท้าย ภาพสะท้อนด้านพื้นที่ในสังคมพบว่า สตรีเกาหลีมีพื้นที่ที่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพียงในบ้านแต่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นใด ๆ ได้ แต่สตรีเกาหลีกลับไม่มีพื้นที่ในสาธารณะเลย จึงกล่าวได้ว่า

ภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมเกาหลี ส่วนใหญ่มีอิทธิพลลัทธิขงจื๊อมาเกี่ยวข้อง คือ การที่ให้เพศชายมีอิทธิพลทั้งในสังคมเล็ก ๆ คือ ระดับครอบครัวจนถึงสังคมใหญ่ ๆ เช่น ในการทำงาน ในสถานที่สาธารณะ เป็นต้น ทำให้สตรีเกาหลีดำรงชีวิตอยู่ด้วยการถูกเอารัดเอาเปรียบตลอดเวลาทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในด้านสิทธิเสรีภาพ บรรทัดฐาน เศรษฐกิจ และการดำรงชีวิต เช่น ด้านการเลี้ยงดูบุตรหญิงชายในครอบครัว การเลี้ยงดูบุตรเป็นหน้าที่ของบิดา มารดาและคนในครอบครัว เพื่อให้บุตรได้รับความรัก ความเอาใจใส่ ซึ่งการเลี้ยงดูบุตรนั้น ต้องมีความเท่าเทียมกัน ไม่ว่าบุตรจะเป็นชายหรือหญิง แต่ในสังคมเกาหลีกลับไม่เป็นเช่นนั้น เป็นผลมาจากอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อ ที่ต้องการยกผู้ชายเป็นใหญ่ ลูกชายจึงมักได้รับการเลี้ยงดูที่ดีกว่าลูกสาว เพราะ เชื่อว่าลูกชาย เมื่อเติบโตใหญ่ไปในอนาคตก็ถือเป็นหัวหน้าครอบครัวและผู้สืบสกุลได้ ดังปรากฏในวรรณกรรม เรื่อง คิมจียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo มีการนำเสนอเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรของคนในสังคมเกาหลี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ความทรงจำเก่าแก่ที่สุดของคุณคิมจียองเป็นภาพตอนเธอกินนมผงของน้องชาย ในเมื่อเธออายุเท่ากับน้องห้าปี เรื่องนี้จึงน่าจะเกิดช่วงเธออายุประมาณหกเจ็ดขวบ เหตุการณ์ไม่มีอะไรพิเศษ แต่ตอนนั้นรสชาตินมผงช่างอร่อยเหาะ คุณคิมจียองจึงชอบปั่นเปียกโกล้แม่เวลาแม่ขมนมให้น้อง คุณคิมจียองจะอมนิ้วให้เปียกน้ำลาย ใช้นิ้วจิ้มนมที่ร่วงบนพื้นดูตกิน บางครั้งแม่จะจับคุณคิมจียองให้แหยงคอกอ้าปากแล้วตักนมผงรสหวานกลมกล่อมแต่เข้มข้นใส่ปากให้เธอสักซ้อน ยามนมผงซีบเคล้าเข้ากับน้ำลายมันจะละลายจับตัวเป็นก้อนเหนียวคล้ายคาราเมล ก่อนหายวับลงคอไปเอง เหลือไว้เพียงเนื้อสัมผัสที่น่าทึ่งในโพรงปาก จะว่าแห้งผากก็ไม่ใช่ ผาตุลันก็ไม่แข็ง นางโคซุนบุณผู้เป็นย่าซึ่งอาศัยอยู่ด้วย เกลียดนักหนาเมื่อเห็นคุณคิมจียอง

กินนมผงของน้อง หากจับได้ว่าหลานสาวขอมแม่กินนมผง นางจะฟาดหลังคุณคิมจียองแรง เสียจนเธอสำรอกนมผงที่กินเข้าไปออกทางปากและจมูกจนหมดเกลี้ยง หลังถูกยาลงโทษครั้งหนึ่ง คุณคิมจียอง พี่สาวที่อายุมากกว่าคุณคิมจียองสองปีก็ไม่ยอมกินนมผงอีกเลย [10]

ข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่า สังคมคนเกาหลียึดถือว่าผู้ชายต้องมาก่อนและให้ความสำคัญกับเด็กผู้ชายเป็นอย่างมากตามสังคมของลัทธิขงจื๊อ จะเห็นได้ว่า หลานชายที่แทบจะยังไม่รู้ประสีประสาแต่กลับได้รับการเลี้ยงดูที่ดีกว่าและความอบอุ่นที่มากกว่า เพราะแค่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เพียงแคคิมจียองซึ่งเป็นหลานสาวแอบกินนมผงของน้องชายก็โดนตำหนิและยังแปปไปกว่านั้น คือ โดนตีซึ่งเป็นการทำร้ายร่างกาย อีกด้วย ปัจจัยดังกล่าวก็เกิดขึ้นจากอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อเป็นรากฐานของวัฒนธรรมเกาหลีที่มีการปลูกฝังให้รักลูกผู้ชาย รักหลานผู้ชาย เพราะต่อไปในภายภาคหน้า ผู้ชายก็คือหัวหน้าครอบครัว แต่ผู้หญิงก็เปรียบเสมือนคนนอก ซึ่งอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับผู้ชายและผู้หญิงนั้นต้องถูกกดขี่เอาไว้ ได้กลายมาเป็นบรรทัดฐานหนึ่งในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเกาหลี

นอกจากข้อความข้างต้นที่แสดงให้เห็นถึงการเลี้ยงดูผู้ชายที่ดีกว่า แม้แต่ของเล็ก ๆ น้อย ๆ ของหลานชายก็ห้ามแตะต้องแล้ว ในการรับประทานอาหาร ก็ต้องให้หลานชายก่อนเช่นกัน ดังข้อความที่ว่า

“เป็นเรื่องสมควรแล้วที่เราต้องตักข้าวร้อนหุงใหม่ ให้พ่อ น้องชายและย่าตามลำดับก่อน เป็นเรื่องสมควรแล้วที่น้องชายจะได้กินเต้าหู้ เกี้ยว หรือของซูบแบ่งทอดลูกกลมที่ทุกชิ้นรูปทรงสวยงามสมบูรณ์ ส่วนคุณคิมจียองกับพี่สาวได้กินชิ้นหัก ๆ เปี้ยว ๆ เป็นเรื่องสมควรแล้วที่ตะเกียบถูกทำ ชูดลงจอห์นส์ ท่อนบนล่างกระเป๋านั่งสีกกับกระเป๋าสีรองเท้าของน้องชายสวยเข้าคู่กันเสมอ ส่วนของของคุณคิมจียองกับพี่สาวมีสภาพหวัมมึงกุกท้ายมังกรไปตามเรื่อง หากมีร่มสองคันหนึ่งคันต้องเป็นของน้องชาย อีกคันหนึ่งคุณคิมจียองและพี่สาวต้องแบ่งกันใช้ หากมีผ้าห่มสองผืน

หนึ่งผืนต้องยกให้น้องชาย อีกผืนหนึ่งคุณคิมจียองกับพี่สาวแบ่งกันใช้ หากมีของว่างสองชิ้น หนึ่ง
ชิ้นต้องยกให้น้องชาย อีกชิ้นหนึ่งคุณคิมจียองกับพี่สาวค่อยแบ่งกันกิน” [10]

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการบรรยายถึงสภาพการเลี้ยงดูระหว่างคิมจียองและพี่สาว ซึ่งเป็นสตรีกับน้องชาย
แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำที่คนในบ้านให้ความสำคัญกับหลานชายมากกว่า ตามอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อ คือ
ให้ผู้ชายเป็นใหญ่ ถึงแม้ว่าในขณะนั้น น้องชายของคิมจียองจะยังไม่รู้ประสีประสาอะไรก็ตาม

กล่าวโดยสรุป การศึกษาภาพสะท้อนของสตรีผ่านการสร้างตัวละครสตรีในวรรณกรรมเกาหลีเรื่อง คิม
จียอง เกิดปี 82 ของ Cho Nam Joo พบว่า ตัวละครคิมจียอง เป็นตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้นเพื่อเป็นภาพ
สะท้อนของผู้หญิงยุคใหม่ที่มีความคิด มีการศึกษา ส่งผลให้ผู้หญิงสมัยใหม่มีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แตกต่างไปจาก
ผู้หญิงยุคก่อน คือ ไม่ยอมตกอยู่ในอำนาจของผู้ชาย ไม่ยอมให้ผู้ชายเป็นใหญ่ ตามอิทธิพลของแนวคิดขงจื๊อ
ผ่านกลวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเปรียบเทียบกับสิ่งที่แม่ของคิมจียองเคยประสบพบเจอเป็นระยะ ๆ การใช้บท
สนทนาระหว่างแม่-คิมจียอง ทำให้ผู้อ่านได้เห็นถึงลักษณะนิสัยของตัวละครได้อย่างเด่นชัด การนำเสนอผ่าน
พฤติกรรมของตัวละครเองและรวมถึงการนำเสนอผ่านมุมมองของตัวละครอื่นๆ ทั้งนี้ผู้เขียนยังได้สร้างคิมจียอง
ให้อิงกับบริบทต่าง ๆ ทางสังคมวัฒนธรรมอย่างชัดเจนที่ถูกครอบงำโดยลัทธิขงจื๊อ ทำให้เห็นพฤติกรรมต่าง ๆ
ของตัวละครในเรื่องที่ถูกกระทำ ถูกเอารัดเอาเปรียบ จากสังคมที่ถือได้ว่าผู้ชายเป็นใหญ่ และมีความคิดแบบไม่
เป็นสากล อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคิมจียองพยายามที่จะหลุดพ้นจากกรอบแนวคิดของอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อ แต่ก็
ยังหนีจารีตแบบเดิมไม่พ้น เช่น บทบาทความเป็นแม่ บทบาทความเป็นภรรยา กลายเป็นว่า คิมจียองต้อง
ทำงานหนักกว่าเดิม เธอทำงานทั้งในบ้าน คือ การเป็นแม่ที่ดีของลูก เป็นภรรยาที่ดี แลทำงานนอกบ้านเพื่อไม่
สร้างภาระให้แก่คนในครอบครัว

การศึกษาภาพสะท้อนสตรีผ่านการสร้างตัวละครคิมจียองในวรรณกรรมเกาหลี เรื่อง คิมจียอง เกิดปี
82 ของ Cho Nam Joo สะท้อนให้เห็นว่า ตัวละครคิมจียอง เป็นตัวละครที่ค่อนข้างมีความเป็นสตรีนิยม คือ
มีวิถีคิดและวิถีดำเนินการที่มีทิศทางโดยเฉพาะที่มุ่งเน้นไปสู่การปลดปล่อยผู้หญิงให้พ้นจากการกดขี่เอารัดเอา
เปรียบให้สำเร็จ ซึ่งทฤษฎีสตรีนิยมจะมองภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านวัตถุ สังคม สติปัญญา
และจิตวิญญาณของมนุษย์ หัวใจสำคัญของทฤษฎีสตรีนิยม คือ การวิพากษ์บริบททางสังคมและรื้อสร้างการ
เลือกปฏิบัติต่าง ๆ ศูนย์รวมความสนใจที่สำคัญ คือ ระบบสังคมที่ชายเป็นใหญ่ การครอบงำระบบการเมือง
เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและกฎหมายโดยผู้ชาย ซึ่งในสังคมเกาหลีที่ตัวละครคิมจียองประสบพบเจอก็คือการอยู่
ภายใต้ของอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อ คือ ผู้หญิงจะต้องต่ำต้อยกว่าผู้ชายโดยสิ้นเชิง หน้าที่สำคัญของผู้หญิง คือ
ดูแลปรนนิบัติและเชื่อฟังสามี พ่อแม่ของสามี ทำงานบ้านให้เรียบร้อยและเลี้ยงดูลูก โดยเฉพาะลูกชายให้
แข็งแรงเติบโตด้วยดี และผู้หญิงในอุดมคติของลัทธิขงจื๊อ คือ เอาใจใส่เรื่องงานบ้าน ผู้หญิงที่เข้าไปมีส่วน
กิจกรรมนอกบ้านโดยเฉพาะกิจกรรมสาธารณะจะเป็นที่รังเกียจเสียชื่อเสียง ร้ายแรงถึงขั้นที่ถูกมองว่าเป็นต้นตอ
ของความชั่วร้ายทั้งปวง

การศึกษาเรื่องนี้ แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างหญิงชายในสังคมเกาหลี ในช่วงปี 1982-
2016 ที่เกิดจากการมีอิทธิพลของลัทธิขงจื๊อ ที่ให้ผู้ชายเป็นใหญ่มาครอบงำความคิดของคน แต่เนื่องจากตัว

ละครคิมจียองเป็นตัวละครที่สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นภาพสะท้อนของสตรีสมัยใหม่ เพราะได้รับการศึกษา ทำให้คิด
จียองพยายามที่จะพาตัวเองออกจากกรอบความคิดแบบเดิมที่ผู้หญิงสมัยเก่าได้วางไว้ แม้ว่าจะมีการพยายาม
โต้กลับของสตรีเกาหลีแต่กรอบแนวคิดและขนบแบบเดิมก็ไม่สามารถหลุดพ้นได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] เจตนา นาควัชร. (2521). **ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี**. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- [2] ศิวภรณ์ หอมสุวรรณ. (2535). **วรรณกรรมปัจจุบัน**. เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชา มนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- [3] ยุวพาส์ (ประทีปเสนา) ชัยศิลป์วัฒนา. (2552). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [4] วีรวัฒน์ อินทรพร. (2545). **ทักษะการเขียน**. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
หาดใหญ่.
- [5] ปาร์ค เกียง อิน. (2549). **วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านเกาหลี**. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] อีรพงศ์ เสรีสำราญ. (2555). **ภาพสะท้อนของสตรีเกาหลีจากการสร้างตัวละครนำหญิงใน ภาพยนตร์
ของ คิม คี-ด็ อ ค.** วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] อภิรักษ์ ชัยปัญหา. (2558). ทะเลและผีเสื้อ: การนำเสนอภาพตัวแทนใหม่ ของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในวง
วรรณกรรมไทย. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 23(42). 123-142
- [8] Bannon, D (2008). Unique Korean Cultural Concepts in Interpersonal Relation. Translation
Journal. [online]. Available from <http://bokorlang.com/journal/43korean.htm>. [2019,
February 10]
- [9] Elaine H. Kim and Chungmoo Choi . (1998). **Dangerous Women : gender and Korean
nationalism**, New York : Routledge
- [10] โชนัมจู. (2561). **คิมจียองเกิดปี 82**. แปลโดย ตรองสิริ ทองคำใส. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอิร์นเนสต์.

ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตนินาย ของศักดิ์ศรี แย้มนัตดา

The Image of good women in the Bharata Tale of Saksri Yamnadda

พัชรพรรณ ดวงสุข^{1*} พชลิน จินนุ่น² และวราเมษ วัฒนไชย³

Patchawan Duangsuk^{1*} Phatchalin Jeennoon² and Warames Wattanachai³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตนินาย ของศักดิ์ศรี แย้มนัตดา โดยเน้นการวิจัยเชิงเอกสารและนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตนินาย ของศักดิ์ศรี แย้มนัตดา พบ 18 เรื่อง ปรากฏ 5 ลักษณะ ได้แก่ ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตา ประกอบด้วย การมีใบหน้าที้งงดงาม และมีเรือนร่างที่น่าหลงใหล ภาพลักษณ์ด้านกิริยาท่าที ประกอบด้วย การแสดงท่าทาง และการแสดงสีหน้า ภาพลักษณ์ด้านคุณธรรม ประกอบด้วย การมีคุณธรรม ด้านความจงรักภักดีต่อสามี ซื่อสัตย์ต่อความรัก กตัญญูต่อเวทิต่อบิดามารด ภาพลักษณ์ด้านวุฒิภาวะ ที่ต้องแสดงวุฒิภาวะได้เหมาะสมกับวัย มีสติปัญญา รวมถึงการวางตัวที่เหมาะสม และภาพลักษณ์ด้านบทบาท ประกอบด้วย บทบาทในครอบครัว คือ การแสดงบทบาทของบุตร ภรรยา และมารดาที่ดี และบทบาททางสังคม ได้แก่ บทบาทด้านการปกครอง บทบาทของนักรบ และบทบาทของนางศนิกา โดยผู้เขียน นำเสนอภาพลักษณ์ผ่านการบรรยายอย่างตรงไปตรงมา ผ่านบทสนทนาของตัวละคร และผ่านการอ้างอิงตัวละครอื่น ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า การประกอบสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงดีมีปัจจัยด้านต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ อิทธิพลด้านศาสนา อิทธิพลด้านบรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากวรรณคดีของอินเดีย ทำให้เห็นว่า ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตนินาย ของศักดิ์ศรี แย้มนัตดา สะท้อนอุดมคติของสังคมอินเดียที่มีต่อผู้หญิงอันมีรากฐานมาจากบริบทต่าง ๆ ในสังคม เช่น วรรณคดีโบราณ ศาสนา และบรรทัดฐานทางสังคมอันเป็นกรอบกำหนดคุณลักษณะของผู้หญิง

คำสำคัญ : ภาพลักษณ์ ผู้หญิง การตนินาย

Abstract

This research article aimed to examine the image of good women in the Bharata Tale of Saksri Yamnadda. A documentary research method was employed in the study and results were presented in analytical description. The results showed that the image of good women exhibited in eighteen stories in the Bharata Tale of Saksri Yamnadda could be seen through

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ 90000

² ผศ.ดร.สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ.สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding author : Tel.: 08 2426 9230. E-mail address: patchawan528@gmail.com

five features; 1) physical appearance – beautiful face, fascinating shape and body-build, 2) manner – postures, movement and facial expressions, 3) moral conduct – honest to husband and love, being grateful to parents, 4) maturity – any forms of expressions relevant to age and intellect, well-behaved, and 5) role – in family serving as a good daughter, a wife, and a mother, in the society serving as a leader, a warrior, a female escort. The author presented the image through straightforward descriptions, conversations of the characters, and other characters referencing. The researchers found that in building the image of good women there were related factors like religious influence, social norm influence, and Indian literature influence. So, the Image of good women in the Bharata Tale of Saksri Yamnadda reflected the ideal of the Indian society toward women which was rooted from different social contexts such as old literature, religion, and social norm. These factors strongly framed characteristics of women.

Keywords: image, women, Bharata tale

บทนำ

นิยายเป็นงานเขียนประเภทเรื่องเล่าที่เล่าที่แต่งขึ้นเพื่อมุ่งเสนอความเพลิดเพลินและความสนุกแก่ผู้อ่าน แต่ยังคงสอดแทรกคติธรรมและความรู้ในงานเขียนเพื่อให้ผู้อ่านได้แง่คิด ซึ่ง เสฐียรโกเศศ [1] กล่าวว่า นิยาย อาจถือได้ว่าเป็นเครื่องสั่งสอน และเพื่อความพอใจของมนุษย์ในชั้นแรก ครั้นล่วงกาลมานิยายเหล่านี้จึงเจริญขึ้นค่อยกระเถิบกว้างออกไปทุกที จนเป็นเรื่องประโลมใจ โดยมากก็ผูกขึ้นเพื่อชี้แจงข้อคำสั่งสอนสำหรับบำรุงความประพฤติของมนุษย์

การตนนิยายเป็นเรื่องเล่าประเภทประเภทหนึ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อความเพลิดเพลิน มีเนื้อหากการเล่าเกี่ยวกับตัวละครในมิติต่าง ๆ ตัวละครส่วนใหญ่มาจากมหากาพย์มหากาพย์มหากาพย์ รามายณะ ตลอดจนเรื่องเล่าอันเป็นนิยายปรัมปราของอินเดีย ดังที่ ศักดิ์ศรี แยมันดดา [2] ได้กล่าวถึงการตนนิยายไว้ว่า การตนนิยายสร้างขึ้นจากนิยายโรแมนติกโบราณของสันสกฤต ซึ่งมีอายุราว 1000 ปี จนถึง 5000 ปี โดยรวบรวมเนื้อเรื่องหรือเนื้อหามาจากคัมภีร์พระเวท เรื่อยมาจนถึงมหากาพย์และรามายณะ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ดนัย ไชโยธา [3] กล่าวว่า ยุคมหากาพย์มีวรรณคดีแบบฉบับ 2 เรื่อง คือ มหากาพย์รามายณะ และมหากาพย์มหากาพย์ สำหรับมหากาพย์รามายณะมีความสำคัญต่อการศึกษาวรรณคดีอินเดียโบราณอย่างมาก เพราะเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญที่ช่วยให้ทราบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของอินเดียโบราณ อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอินเดีย และเป็นที่รวมความรู้ทุกช่วงตอนของชีวิตในอุดมคติ

ผู้วิจัยพบว่า โครงสร้างของเรื่องในการตนนิยายมีความน่าสนใจ กล่าวคือ มีโครงสร้างที่สะท้อนความคิด อุดมการณ์ อุดมคติ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ของสังคมที่ผูกติดกับความเชื่อตามหลักศาสนา การนับถือเทพเจ้า ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม ประเพณี ระบบชนชั้นวรรณะ นอกจากนี้ ในด้านตัวละครผู้หญิง ยังมีความน่าสนใจ

เป็นอย่างมาก มีทั้งการสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่เป็นโสด ผู้หญิงที่มีคู่ครอง หรือเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นแม่ ฯลฯ ดังบุคลิกของ นางศศิกลา ที่มีรูปร่าง มีเมตตาและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมบางอย่างของนางศศิกลา ก็มีส่วนคล้ายกับนางสีดา ผู้ที่เป็นภาพของผู้หญิงในอุดมคติของอินเดีย จากมหากาพย์รามายณะด้วย

ในการตบิยายแม้จะมีการกล่าวถึงผู้หญิงหลากหลายลักษณะ ทั้งผู้หญิงดีและผู้หญิงไม่ดี แต่ลักษณะที่ค่อนข้างโดดเด่นและน่าสนใจ นั่นคือ การนำเสนอภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในมิติต่าง ๆ ได้อย่างน่าสนใจ เช่น การนำเสนอผ่านบทสนทนาเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของมณฑาทิพย์ ที่ให้ความช่วยเหลือวิยาสาครที่ป่วยอยู่หน้าบ้านจนหายดี มณฑาทิพย์ความรักต่อวิยาสาครแต่พราหมณ์ผู้นี้ไม่ยอมแต่งงานกับนางเพราะการแต่งงานข้ามวรรณะนั้นทำไม่ได้ แต่มณฑาทิพย์ก็อดใจและไม่สนใจความแตกต่างนี้ ซึ่งภาพลักษณ์ที่ปรากฏดังกล่าวนี้อาจมีปัจจัยบางประการในการประกอบสร้างภาพลักษณ์ เช่น อิทธิพลของสังคมวัฒนธรรม เกี่ยวกับระบบชนชั้นวรรณะ อิทธิพลของศาสนา อิทธิพลของกฎหมายตลอดจนบรรทัดฐานทางสังคม เป็นต้น ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาให้กระจ่างต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตบิยาย ของศักดิ์ศรี แย้มนัตดา โดยมีคำถามในการวิจัย คือ ผู้แต่งมีการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงดีในมิติใดบ้าง ผู้แต่งใช้กลวิธีในการนำเสนออย่างไร และมีปัจจัยใดในการประกอบสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงดี การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพลักษณ์ และปัจจัยการประกอบสร้างภาพลักษณ์ ที่ปรากฏในการตบิยายมากยิ่งขึ้น

วิธีการวิจัย

ขั้นแรก คือ ขั้นรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาตัวบทจากการตบิยายที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ผู้หญิงดีซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจของผู้หญิงดีที่เป็นมนุษย์เท่านั้น เนื้อหาประกอบด้วยนิยายโรมานติก จำนวน 18 เรื่อง ได้แก่ จิตรรางคทา จุฑลา อุทัยกับवासวทัตตา ศีลวดี หริศจันทร์ สุกันยา ภิรมย์ ปุรุชอตตมเทพ จันทรหาส ภูมิภา กุมภิกา สุโลจนา ศศิกลา เทวสมิตา วิยาสาคร ชีมุตวาหน จันทรางคท และวลัยบาทที่ผิด้คู่ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ กลวิธีในการนำเสนอ และบริบทสังคมวัฒนธรรมและบริบทเกี่ยวกับผู้หญิงอินเดีย ขั้นที่สอง คือ ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตบิยาย และขั้นที่สาม คือ ขั้นการนำเสนอผลการวิจัย โดยการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตบิยาย ของศักดิ์ศรี แย้มนัตดา แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตบิยาย กลวิธีในการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิง และปัจจัยการประกอบสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงดี มีรายละเอียดดังนี้

1. ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการตบิยาย

สังคมอินเดียโบราณให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของผู้หญิงเป็นอย่างมาก กล่าวคือ การมีภาพลักษณ์ที่ดีจะส่งเสริมให้ผู้หญิงงดงามต่างจากคนทั่วไป และเป็นบุคคลที่บุรุษเพศให้การยกย่องด้วยคุณลักษณะอันเป็น

หญิงตามอุดมคติ ซึ่งภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในการนิยามมี 5 ประการหลัก คือ ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตา ภาพลักษณ์ด้านกิริยาท่าที ภาพลักษณ์ด้านคุณธรรม ภาพลักษณ์ด้านวุฒิภาวะ และภาพลักษณ์ด้านบทบาท มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตา

รูปร่างหน้าตาถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่แสดงให้เห็นคุณลักษณะของผู้หญิงได้อย่างเด่นชัด เพราะรูปร่างหน้าตาเป็นบุคลิกภายนอกที่คนทั่วไปสามารถมองเห็นและตัดสินความงามของผู้หญิงได้รวดเร็วและเด่นชัดที่สุด ทั้งใบหน้าซึ่งงดงามสมบูรณ์ด้วยดวงตา จมูก ใบหู หรือลักษณะอื่น ๆ และการมีรูปร่าง ผิวพรรณที่ดี ซึ่งในการนิยามพบว่า ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตาของผู้หญิงดี มี 2 ลักษณะ คือ มีใบหน้าซึ่งงดงาม และมีเรือนร่างที่น่าหลงใหล มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 มีใบหน้าซึ่งงดงาม

ความงดงามของผู้หญิงอินเดีย สามารถพิจารณาได้จากคุณสมบัติภายนอกร่างกาย โดยเริ่มจากใบหน้า ดวงตา คิ้ว และใบหู หรืออื่น ๆ ในการนิยามกล่าวถึงความงามของใบหน้าผู้หญิง ดังนี้

กัณนิก โฉมงามผู้เป็นดังดวงใจของแม่ นางเป็นเด็กสาวที่มีใบหน้าเอิบอิ่มเปล่งปลั่งดังสมบูรณ์จันทร์ แต่ที่ใคร ๆ กล่าวขวัญด้วยความชื่นชมก็คือดวงตาของนาง ซึ่งกลมโตแจ่มใสบริสุทธิ์ดังตาของปลา ทำให้นางถูกล้อเลียนด้วยความรักความเอ็นดูจากคนทั้งหลายว่า “มีนาทชี” [2]

นางกัณนิกมีใบหน้าเอิบอิ่มสมบูรณ์พร้อมร่ากับดวงจันทร์ที่งามนวล และดวงตากกลมโตใสบริสุทธิ์เหมือนตาปลา ทำให้มีแต่คนเอ็นดูชมชอบความสวยของตาคุณนั้น และล้อเลียนด้วยความเอ็นดูว่า “มีนาทชี” ซึ่งแปลว่า ผู้มีนัยน์ตาเหมือนปลา คือ นัยน์ตากกลมโตนั่นเอง

1.1.2 มีเรือนร่างที่น่าหลงใหล

ความงามของเรือนร่างเป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงพึงปรารถนา เนื่องจากสังคมอินเดียมีอุดมคติเกี่ยวกับผู้หญิงว่าต้องมีลักษณะรูปร่างสวย และท่าทางที่อ่อนนุ่ม ดังตัวอย่าง “จิตรางคหาฐ์รู้สึกตัวตื่นขึ้น มีความรู้สึกเหมือนกับว่ามีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างสำคัญในตัวเธอ บัดนี้เธอมีเรือนร่างอันอรชรอ่อนแอ้น มีผิวอันผ่องนวลละมุน” [2] รูปร่างของจิตรางคหาฐ์มีลักษณะของเรือนร่างที่อรชรอ่อนแอ้นและมีผิวพรรณอันผุดผ่อง ภายหลังจากที่นางได้รับพรให้มีรูปร่างงดงามเพื่อได้สมหวังกับความรัก

การมีใบหน้าและเรือนร่างที่ดีเป็นคุณลักษณะสำคัญ เนื่องจากอุดมคติในสังคมอินเดีย ผู้หญิงที่ดีต้องมีใบหน้าและเรือนร่างที่งดงามน่าทะนุถนอม และการมีลักษณะคุณดังกล่าวนี้นี้มีส่วนช่วยให้สมหวังเรื่องความรัก อีกทั้งความงามของผู้หญิงยังมีอำนาจในการควบคุมสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของตนเอง

1.2 ภาพลักษณ์ด้านกิริยาท่าที

ภาพลักษณ์ด้านกิริยาท่าที หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกทางการกระทำด้วยมารยาทอันดี โดยมีความรู้สึกนึกคิด ความเป็นไปของสถานการณ์หรือบุคคลเป็นสิ่งที่กำหนดในการแสดงออก ซึ่งในการตบิยายมีการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านกิริยาท่าทีของผู้หญิงดี 2 ลักษณะ ได้แก่ การแสดงท่าทาง และสีหน้า ดังนี้

1.2.1 การแสดงท่าทาง

การแสดงท่าทาง เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายที่ปรากฏให้เห็นจากภายนอก เช่น การยืน การนั่ง การเดิน เป็นต้น ในการตบิยายกล่าวถึงการแสดงท่าทาง ที่ส่งผลต่อคนรอบข้างทั้งการชื่นชม รักใคร่ และไม่ชอบใจ ในการตบิยายกล่าวถึงการแสดงท่าทางการนั่งของนางสีลวดี ดังตัวอย่าง

สีลวดีนำอาหารมาให้สามีบริโภคน และดูแลปรนนิบัติด้วยความเอาทวจนเขาหลับไป นางนั่งนั่งพิจารณาถึงตัวเองแล้วสะท้อนใจ นึกไม่ถึงว่าเหตุใดตนเองจะต้องมีชีวิตที่ต้องผจญความทุกข์ยากถึงเพียงนี้ ลำพังตัวเองถึงจะลำบากยากแค้นแสนเข็ญก็สู้ทน เพราะร่างกายกำลังวังชาก็ยังแข็งแรง พอสื่อต่อสื่อโลกต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ แต่สามีอันเป็นที่รักนี้สิ เขาเคยแต่ชีวิตอันสุขสบาย ไฉนจะต้องรับกรรมอันหนัก ต้องเป็นโรคภัยที่ใคร ๆ รังเกียจ [2]

การแสดงอากัปกิริยาของนางสีลวดี ที่นั่งอย่างสงบนิ่ง เพื่อระลึกถึงความทุกข์ ความลำบากที่ต้องประสบพบเจอ เป็นความทุกข์ที่หนักหน่วงที่สุด คือ การรับรู้อาการเจ็บป่วยของสามีที่เป็นโรคภัย ทำให้แม้แต่คนรังเกียจ ท่าทางของนางที่สงบนิ่งนี้แสดงถึงการมีจิตใจที่เข้มแข็งไม่แสดงออกให้คนภายนอกรับรู้ ทั้ง ๆ ที่ในใจมีแต่ความวิตกกังวลไม่สามารถปล่อยวางได้ ด้วยความรักและสงสารสามีที่ต้องทนทุกข์

1.2.2 การแสดงสีหน้า

การแสดงออกทางสีหน้าเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมคำพูดให้น่าหนักยิ่งขึ้น และส่วนสำคัญที่สุดของการแสดงสีหน้า คือ แววตา ที่จะติดต่อสื่อสารกับผู้รับฟังโดยตรง การที่ผู้ฟังได้เห็นท่าทางทำให้เกิดการรับรู้ถึงอารมณ์ที่สื่อออกไปได้ดียิ่งขึ้น ในการตบิยายกล่าวถึงการแสดงสีหน้าของนางกัณณกี จากเรื่องวลัยบาทที่ผิดคู่ ดังตัวอย่าง

“เออนะ ข้ารู้แล้วว่าเจ้ายังสาว” สามีหนุ่มกล่าวด้วยความเอ็นดูพลางลูบศีรษะนางด้วยความรัก “ถ้าเจ้าแก่จริงข้าก็ยิ่งแค้นขึ้นไปอีก ความจริงข้าก็ยังไม่ถึงยี่สิบ ยังหนุ่มพอที่จะมีเมียได้อีกหลายคน” กัณณกีนั่งเงยไปทันที เมื่อนางเงยหน้าขึ้นสบตาสามี เขาก็ได้เห็นวามงามมิได้แสดงอาการโกรธชิงหึงสาแต่ประการใด แต่นัยน์ตาลมโตของนางมีน้ำใสเอ่อท้นอยู่เปี่ยมปริ่ม [2]

การแสดงสีหน้าของนางกัณณกีแสดงถึงความรักที่มีต่อสามี แม้ว่าสามีจะกระทำให้ตนชอกช้ำน้ำใจอย่างไรก็ไม่มีอาการแสดงออกมารุนแรงว่าไม่พอใจ แต่การนั่งเงยและมีน้ำตาเอ่อท้นของนางก็สะท้อนความเจ็บปวดอย่างสาหัสในฐานะของภรรยาที่สามีคิดปมใจให้หญิงอื่น ด้วยความรักและเคารพสามีนางจึงไม่อาจบอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมาได้ ทำได้เพียงสื่อออกไปทางการแสดงสีหน้าแทนคำพูด และการกระทำเช่นนี้ทำให้สามีของนางรับรู้ความรู้สึกที่อัดอั้นอยู่ภายใน

1.3 ภาพลักษณ์ด้านคุณธรรม

ภาพลักษณ์ด้านคุณธรรม หมายถึง การคิดในสิ่งที่ดีและประพฤติตนด้วยคุณความดีที่มีอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งคุณธรรมในการตนนิยายประกอบไปด้วยคุณงามความดีด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อสามี กตัญญูต่อบิดามารดา ความอดทนอดกลั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จุฑาลาเริ่มชีวิตใหม่ของเธอด้วยการศึกษาระยะอย่างตั้งใจจริง เวลาของเธอผ่านไปด้วยการศึกษา อย่างมีหยุดหย่อน มีศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้าเพิ่มขึ้นทุกที และขณะเดียวกันก็ฝึกฝนสมาธิโดยโยคะ ศาสตร์อย่างถูกต้อง เพียรพยายามฝึกดวงจิตให้เข้าถึงความเป็นหนึ่ง และในที่สุดเธอก็ถึงความก้าวหน้าในมานสมาธิขั้นสูง และกำลังจะเข้าสู่ความมุ่งหมายสุดท้าย คือ ความหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวง [2]

ภาพลักษณ์ด้านคุณธรรมดังกล่าว แสดงให้เห็นคุณธรรมเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการศึกษาหาความรู้ของนางจุฑาลาที่สนใจศึกษาระยะจนหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวง

1.4 ภาพลักษณ์ด้านวุฒิภาวะ

วุฒิภาวะ หมายถึง สภาวะการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เกิดขึ้นถึงระดับการแสดงศักยภาพเป็นความสามารถทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เหมาะสมกับวัย ศักยภาพที่แสดงออกมาในเวลาอันสมควร ซึ่งสัมพันธ์กับการคิด สติปัญญา การควบคุมอารมณ์ หรือความต้องการของตนเอง เป็นภาวะที่ทำให้บุคคลมีวุฒิภาวะที่ดี ซึ่งในการตนนิยายปรากฏภาพลักษณ์ด้านวุฒิภาวะของตัวละครผู้หญิงดี ดังตัวอย่าง

“เธอรักอรชุนอยู่เต็มใจ แต่เธอวิตกว่าเขาคงไม่รักเธอ เพราะเธอขี้ริ้วเกินไปใช่หรือไม่ จิตรางคหาอย่างกลัวเลยแม้หัวใจของพระมหาเทพ (อิศวร) จะแข็งแกร่งปานใด พระกามเทพผู้ทรงศรัทธาดอกยังเอาชนะได้ ทำให้พระเป็นเจ้าบังเกิดความรักพระบรรพตในที่สุด อรชุนจะใจเพชรเด็ดเดี่ยวเพียงไร ก็คงหนีไม่พ้นเงื้อมหัตถ์ของพระมันมกะหรรอก เทพผู้ได้นามว่า ‘มันมกะ’ นี้ คงมิได้พระนามมาเปล่าๆ โดยหาความหมายมิได้หรรอกนะ ไปเถิด ไปเทวาลัยของพระองค์และสวดอ้อนวอนขอความอนุเคราะห์ ดูลิว่าพระกามเทพจะช่วยเธอได้จริงหรือไม่”

จิตรางคหาได้สติ รู้สึกแหม่ชื่นชื่นในบัดดล เธอรีบเข้าห้องสรงสนนร่างกายให้บริสุทธิ์ ตกแต่งร่างกายด้วยพัสดราภรณ์สีขาว ประดับรัตนภรณ์กาญจนามัยพริ้งเพริศเหมือนสาวแรกรุ่น ออกจากตำหนักเล่นไปสู่เทวาลัยแห่งพระกามเทพในฉับพลัน [2]

การคิดและการตัดสินใจของนางจิตรางคหาสะท้อนภาพลักษณ์การมีวุฒิภาวะที่ดีเมื่อถึงวัยแห่งการมีคู่ครอง โดยนางปรารถนาที่จะมีหน้าตาและรูปร่างอย่างหญิงงาม ไสรินธรี ผู้เป็นสหายของจิตรางคหา จึงแนะนำให้จิตรางคหาทั้งความเศร้าโศก และมุ่งหน้าไปขอพรจากเทวาลัยของพระกามเทพ เพื่อบันดาลความงามอันเป็นสิ่งที่จิตรางคหาปรารถนา จิตรางคหาตัดสินใจขอพรจากเทวาลัยตามคำแนะนำของสหาย การตัดสินใจครั้งนี้สร้างความสุขและความสมหวังให้แก่จิตรางคหาเป็นอันมาก ทำให้นางสมหวังในความรักและได้ครองคู่กับอรชุน แม้จะเป็นช่วงเวลาไม่นานก็เพียงพอแล้วกับความรักที่จิตรางคหาที่มีต่ออรชุนผู้เป็นที่รัก

1.5 ภาพลักษณ์ด้านบทบาท

บทบาท คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพหรือตำแหน่ง บทบาทจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะบทบาทกำหนดความรับผิดชอบของงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติ บทบาทจึงเป็นหน้าที่หรือพฤติกรรมตามที่สังคมกำหนด บุคคลใดจะดำเนินตนตามบทบาทใดนั้นขึ้นอยู่กับสถานภาพเป็นตัวกำหนด ในการตนิยายมีการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านบทบาทของผู้หญิง 2 ลักษณะ คือ บทบาทในครอบครัวและบทบาทในสังคม ดังนี้

1.5.1 บทบาทในครอบครัว

บทบาทในครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลในภายในบ้านที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามสถานภาพและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ บทบาทนี้อาจมีลักษณะเป็นทางการตามกฎระเบียบของกลุ่มรูปนัยที่จะกำหนดสิ่งที่บุคคลแต่ละบุคคลที่ครองตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ จะต้องคิด ตัดสินใจ และปฏิบัติ [4] ซึ่งการศึกษาผู้หญิงตนิยายได้นำเสนอการวิเคราะห์บทบาทผู้หญิงที่ปรากฏในครอบครัว 3 ลักษณะ คือ บทบาทของบุตร บทบาทของภรรยา และบทบาทของมารดา ดังนี้

1.5.1.1 บทบาทของบุตร

ในการตนิยายกล่าวถึงบทบาทของบุตร ที่ควรกระทำต่อบิดามารดา คือ การให้ความเคารพ เชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งสอนอบรมด้วยความเต็มใจ ดูแลปรนนิบัติบิดามารดาเป็นอย่างดี และช่วยเหลืองานบ้านตามความสามารถ ที่สำคัญต้องคุณธรรมและมีกิริยามารยาทงดงามเพื่อเป็นบุตรที่ดี และไม่ทำให้วงศ์ตระกูลเสื่อมเสีย บทบาทของบุตรที่พบในการตนิยาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“หลานไม่เคยทราบมาก่อนเลยว่า ท่านลุงมีบุตรหรือธิดา ก็หญิงผู้นี้เป็นใครเล่า” “หญิงที่เจ้าว่านี่มิใช่ใครหรอก” พระมหารามณ์กล่าวยิ้ม ๆ “นางชื่อศีลวดี เป็นลูกบุญธรรมของข้าเอง นางเป็นลูกสาวชาวป่า พ่อแม่ของนางยกนางให้เป็นลูกของข้า ก่อนที่พวกเขาจะอพยพไปอยู่ที่อื่น ที่นั่นฝนแล้งแห้งหายมาหลายปี สัตว์ป่าก็หนีไปอยู่ที่อื่นหมด ตัวข้ากับบริวารทนต่อสุญญากาศอย่างลำบากยากเย็น บัดนี้ ความทุกข์ยากก็ผ่านพ้นไปแล้ว ข้าค่อยมีความสุขขึ้น ก็ได้ศีลวดีนี้แหละช่วยปรนนิบัติดูแล ทำความรู้จักกันไว้สิ” [2]

นางศีลวดี แสดงบทบาทหน้าที่ของบุตรที่ดี ในการดูแลปรนนิบัติผู้เป็นบิดาอย่างไม่มีข้อบกพร่อง เพราะหน้าที่ของบุตร คือ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาทั้งในยามดีและยามเจ็บป่วย และประพฤติดนอยู่ในคำสั่งสอน ไม่นำพาความทุกข์ร้อนใจมาสู่บิดามารดา ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าเป็นบุตรที่ดี

1.5.1.2 บทบาทของภรรยา

บทบาทของภรรยา คือ การดูแลปรนนิบัติสามีและครอบครัวของสามี เนื่องจากภายหลังการแต่งงานผู้หญิงต้องเข้ามาอยู่ในบ้านของฝ่ายชาย และถือได้ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามี ฉะนั้นภรรยาจึงต้องเชื่อฟังสามี เชื่อสัตย์ และปรนนิบัติสามีเป็นอย่างดี ซึ่งในการตนิยายกล่าวถึง ภาพลักษณ์ผู้หญิงตนิยายในบทบาทของภรรยาของนางศศิกลา จากเรื่องศศิกลา ดังตัวอย่าง

เจ้าหนุ่มเสเพลก็หาได้แลเหลียวไม่ กลับไปเฟลิดเฟลีนพะเน้าพะนอด้วยหญิงคนกาโสภณีนี อันมี
ดาษดินในมหานครนั้นวันแล้ววันเล่า บางครั้งก็หายหน้าไปทีละหลาย ๆ วัน ทั้งให้สืลวดีเฝ้าบ้าน
อย่างหงอยเหงาแต่ผู้เดียว แต่หญิงอย่างนางเป็นหญิงกัลยาณี เป็นปติวรดา (หญิงผู้เลิศในความ
จงรักภักดีต่อสามี) อันหาได้ยากยิ่งในโลก นางมิเคยปริปากบ่นแม้แต่คำเดียว ไม่เคยแสดงกิริยา
โกรธซึ่ง หรือทำตระหน่งแองอนเมื่อสามีกลับบ้าน แม้เมื่อสามีเมามายกลับมาและหาเรื่อง
ทะเลาะทุบตี นางก็สู้อทนปรนนิบัติสามีด้วยความรัก ไม่เคยเหนงหน่าย จิตจางในความรักและ
ภักดีแม้แต่น้อย [2]

ภาพลักษณ์ด้านการเป็นภรรยาที่ดีของนางสืลวดี ที่ทำหน้าที่ภรรยาได้อย่างไม่มีข้อบกพร่อง
กล่าวคือ นางเชื่อฟังคำของสามีอย่างไม่มีข้อโต้แย้ง นางยอมรับทั้งกาย วาจา และใจ แม้สามีจะเป็นคนเลวร้าย
นางก็ยังคอยปรนนิบัติพิศุขสามีด้วยความรัก ลักษณะเช่นนี้ตรงกับที่ มนุธรรมศาสตร์ [5] ได้บัญญัติไว้ โดย
อธิบายว่า “แม้สามีประพฤติเลว มัวเมาในการเล่น หรือขาดคุณสมบัติที่ดี ภรรยาที่ดีพึงบูชาอุทิศใจโดย
สม่ำเสมอ สตรีที่ประพฤติเช่นนี้ คือ ยอมศิโรราบทั้งใจ วาจา และกาย จักได้รับความสรรเสริญในโลกนี้ และได้
อยู่ร่วมกับสามีในโลกหน้า”

1.5.1.3 บทบาทของมารดา

บุคคลจะได้รับบทบาทของมารดาเมื่อมีบุตร มารดาจึงเป็นบุคคลที่ควรค่าแก่การยกย่อง
เนื่องจากเป็นผู้ให้ชีวิตแก่บุตร ตลอดจนอบรมสั่งสอนบุตรให้ดีงาม ดังนั้นมารดาที่ดีต้องเป็นคนมีคุณธรรม มี
เมตตา จึงจะอบรมสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดีได้ บทบาทของมารดาที่ดี คือ การอบรมเลี้ยงดูบุตรและรักษาชีวิตให้
พ้นจากภัยอันตราย เพื่อให้บุตรมีชีวิตที่ดีอีกด้วย ดังตัวอย่าง

“พระองค์โปรดลืมนึกคำสัญญาหลม ๆ แล้ง ๆ ที่ให้แก่คนใจยักษ์นั้นเถิด เห็นแก่ลูกเมียบ้างเถอะเพคะ
สำหรับหม่อมฉันแม้จะลำบากยากแค้นแสนเข็ญเพียงไร ถ้ามีเจ้าพี่อยู่ด้วยหม่อมฉันก็จะสู้ทน
สงสารแต่ลูกโรหิตาศวะของเรายังเด็กนัก ไม่ควรจะมาพลอยได้รับความทุกข์ทรมานเพราะเราเลย
หม่อมฉันสงสารลูกเหลือเกิน” พระนางตรัสพลางสวมกอดพระกุมารไว้ น้ำพระเนตรไหลรินไม่
ขาดสาย [2]

บทบาทหน้าที่ของคนเป็นแม่ ต้องดูแลลูกเมื่อต้องตกอยู่ในความลำบากความเป็นแม่ยอมเกิน
ความทุกข์อย่างมากที่ไม่สามารถช่วยคลายความทรมานของลูกลงได้ จึงพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ลูกหลุด
พ้นความทุกข์ไป จากตัวอย่างจะเห็นว่า นางไศพยา พุดกับสามีให้ลืมนึกสัญญาที่ให้ไว้กับฤๅษี แม้นางจะรู้ว่าการ
กลับคำพูดเป็นสิ่งที่กษัตริย์ไม่ควรทำ แต่ด้วยความสงสารลูก อยากให้ลูกได้มีชีวิตอยู่ต่อนางจึงจำเป็นต้องเอ่ยคำ
นั้นออกไป

1.5.2 บทบาททางสังคม

บทบาททางสังคม เป็นหน้าที่ที่บุคคลพึงกระทำ เมื่อเข้าครองตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ตาม
ความคาดหวังที่เกี่ยวข้องกับบุคคล และสังคม โดยที่การกระทำดังกล่าวขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานของสังคม ซึ่ง

บทบาทนี้เป็นการจำแนกชนิดของบุคคลในสังคมที่แตกต่างกันโดยคุณสมบัติและพฤติกรรมที่มีต่อบรรทัดฐานทางสังคม ในการตนิยาย มีการนำเสนอบทบาททางสังคม 3 ลักษณะ ได้แก่ บทบาทด้านการปกครอง บทบาทของนักรบ และบทบาทของหญิงคณิกา ดังนี้

1.5.2.1 บทบาทด้านการปกครอง

บทบาทด้านการปกครอง หมายถึง กษัตริย์ที่บริหารราชการแผ่นดิน บำบัดทุกข์บำรุงสุข เพื่อสร้างความเสมอภาค ความเป็นธรรมแก่ราษฎร เพื่อความสงบสุขร่มเย็นของบ้านเมือง ซึ่งการปกครอง หรือการเป็นผู้นำในสังคมชายเป็นใหญ่อย่างอินเดีย ก็มีบทบาทผู้หญิงในการปกครองปรากฏให้เห็นเช่นกัน ดังตัวอย่างในการตนิยาย “จุฑาลา ทำหน้าที่สำเร็จราชการแผ่นดิน ออกว่าราชการแทนสวามีปกครองแผ่นดินด้วยความเฉลียวฉลาด ทำให้ราชกิจทั้งหลายดำเนินต่อไปไม่หยุดชะงัก” [2]

การแสดงบทบาทหน้าที่การปกครองเมืองแทนสวามีของนางจุฑาลา ขณะที่สามีออกจากเมือง เพื่อแสวงหาความหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวงเหมือนกับจุฑาลาผู้เป็นมเหสี แม้จะเป็นผู้หญิงแต่จุฑาลาก็สามารถปกครองแผ่นดินด้วยสติปัญญา ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าในสังคมอินเดียโบราณผู้หญิงมีสิทธิและมีบทบาทการเป็นผู้นำเช่นเดียวกับผู้ชาย

1.5.2.2 บทบาทของนักรบ

บทบาทของนักรบ ในการตนิยาย หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการต่อสู้ ฟันดาบ และเป็นกำลังสำคัญให้แก่ประเทศในการปกป้องบ้านเมือง โดยการปกป้องบ้านเมืองเป็นหน้าที่ของพระเจ้าแผ่นดินหรือกษัตริย์ ซึ่งในภาษาสันสกฤตคำว่า กษัตริย์ หมายถึง ผู้ป้องกันหรือนักรบ ในการตนิยายพบบทบาทของนักรบ ดังตัวอย่าง

เจ้าหญิงเป็นรัชทายาทและเป็นจอมทัพ ควบคุมกำลังไพร่พลทหารกล้าทั้งหลายต่อสู้ริราชศัตรู และปราบปรามโจรผู้ร้ายสงบราบคาบ ความเก่งกล้าสามารถอาจหาญชาญชัยเช่นนี้ทำให้ศัตรูผู้คิดจะมารุกรานมณีปุระพากันระย่นย่อ และบรรดาโจรร้ายใจทมิฬก็หวาดเกรงอำนาจ ไม่อาจจะก่อความเดือดร้อนแก่ประชากรในแคว้นแคว้นอีกต่อไป บรรดาไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินพากันยกย่องสรรเสริญจิตรางคทาเป็นอันมาก ต่างก็สดุดีว่าเธอเป็นยอดนักรบผู้เกรงกล้าไม่มีใครเสมอเหมือน [2]

บทบาทการเป็นนักรบของจิตรางคทา ที่ได้รับความไว้วางใจจากบิดาให้ควบคุมกองทัพโดยดำรงตำแหน่งเป็นแม่ทัพ อันเป็นหน้าที่ของพระเจ้าแผ่นดินในการต่อสู้และปราบปรามศัตรูที่คิดร้ายต่อบ้านเมือง ความเก่งกล้าของจิตรางคทาทำให้เป็นที่กล่าวขานและยอมรับการมีผู้หญิงเป็นนักรบ ซึ่งประชาชนนอกจากจะไม่มีข้อโต้แย้งแล้ว ยังสดุดีว่าเธอเป็น วีรสตริยอดนักรบที่ต่อสู้เพื่อ นำความสงบสุขมาให้แคว้นแคว้นอีกด้วย

1.5.2.3 บทบาทของนางคณิกา

บทบาทของนางคณิกา เป็นโสเภณีที่มีคุณสมบัติพิเศษต่างไปจากโสเภณีประเภทอื่น ๆ ดังที่อุดม สมพร [6] อธิบายไว้ว่า นางคณิกาต้องศึกษาศิลปศาสตร์ 64 ประการให้ชำนาญและชำนาญเพื่อเสริมบุคลิกของตนให้ถูกรสนิยมของผู้ชาย นอกจากนี้ยังต้องมีความงามเป็นคุณสมบัติให้บุรุษหลงใหล โสเภณีจึง

ต้องเรียนรู้ศิลปการแต่งตัวให้งามอยู่เสมอ โสเภณีของชาวอินเดียโบราณไม่ได้เป็นบุคคลที่ถูกรังเกียจจากสังคม แต่ได้รับการยกย่องให้มีเกียรติอยู่ในสังคม นอกจากนี้ยังมีความสำคัญกับเศรษฐกิจเป็นอันมาก เนื่องจากเป็นอาชีพที่สร้างรายได้มหาศาล ในการตนิยายกล่าวถึงบทบาทของลูกนางคณิกา ไว้ในความตอนหนึ่งจากเรื่อง รุปีนิกา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในนครมธรา มีนางคณิกา (โสเภณี) ลือชื่อผู้หนึ่งนาม มกรทัมษฏรา เป็นผู้ที่มีรูปโฉมงามเลิศและ ร่ำรวยทรัพย์อนเอนันต์ ความเป็นผู้มั่งคั่งด้วยโภคทรัพย์ทำให้นางหยิ่งทะนงตน คบหาแต่ลูกค้า และมิตรสหายที่ร่ำรวยเท่านั้น ครั้นแก่ตัวลงนางตั้งตัวเป็นเจ้าของสำนัก มีปราสาทอันใหญ่โตโอ่อ่า เป็นที่พำนัก ควบคุมดูแลลูกน้องเป็นอันมาก และในหมู่่นางคณิกาเหล่านั้น รุปีนิกา ซึ่งเป็นธิดา แท้ ๆ ของนางผู้สืบทอดกิจการต่อมา จัดว่าเป็นสตรีรูปงามและทรงเสน่ห์ล้ำลึก หาหญิงใดในพระ นครเสมอเหมือนมิได้ [2]

รุปีนิกาเป็นหญิงรูปงาม ลูกสาวของนางมกรทัมษฏรา โสเภณีผู้มั่งคั่ง เมื่อนางแก่ตัวลงไม่สามารถที่จะ ทำหน้าที่ของโสเภณีในการต้อนรับแขกและให้ความสุขกับแขกเมืองได้ นางจึงผันตัวเป็นเจ้าสำนัก และส่งต่อ กิจการให้รุปีนิกาผู้เป็นลูกเป็นคนสืบทอดกิจการ บทบาทของรุปีนิกาจึงต้องเป็นโสเภณีอย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังที่ เกาฏิลย์ กล่าวไว้ในอรรถาสนว่า นางคณิกาเป็นสมบัติของพระราชา รวมไปถึงลูกของนางด้วย หากเป็นลูก สาวที่หน้าตาสวยงามก็จะได้รับการแต่งตั้งเป็นนางคณิกา และเมื่อนางคณิกาผู้ใดถึงแก่ความตายหรือไปอยู่ต่าง รัฐมรดกจะตกเป็นของลูกสาว นอกจากนี้ การที่นางมกรทัมษฏราคบหาแต่มิตรสหายที่ร่ำรวย แสดงให้เห็นว่า นางคณิกาไม่ได้เป็นที่รังเกียจของสังคม มิหนำซ้ำยังได้รับการนับหน้าถือตาในสังคม เนื่องจากเป็นอาชีพที่มั่งคั่ง สามารถสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและรัฐอย่างมหาศาล

2. กลวิธีการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิง

กลวิธีการนำเสนอเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของงานเขียน เป็นกลวิธีที่ผู้เขียนต้องใช้ ความสามารถทั้งด้านเทคนิคและศิลปะในการถ่ายทอดเรื่องราว เพื่อให้งานเขียนมีลักษณะเด่นที่น่าสนใจและมี คุณค่า สามารถดึงดูดความสนใจและสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน จากการศึกษากลวิธีการนำเสนอ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงดีในการตนิยาย ผู้วิจัยวิเคราะห์การนำเสนอภาพลักษณ์ผู้หญิงดี ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 การนำเสนอผ่านการบรรยายอย่างตรงไปตรงมา

การบรรยายอย่างตรงไปตรงมาเป็นวิธีการบอกเล่าหรืออธิบายขยายความ เพื่อให้เรื่องราวดำเนินไป อย่างรวดเร็วและเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน การศึกษาการนำเสนอ ภาพลักษณ์ของผู้หญิง ผู้วิจัยพบ การนำเสนอผ่านการบรรยายอย่างตรงไปตรงมา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อุครศวรวิสและศีลวดีมีความรักใคร่สนิทสนมกันในเวลาอันรวดเร็ว และกลายเป็นความรักอันแน่น แพันตรึงใจโนที่สุด อุครศวรวิสรักนางด้วยอารมณ์อันร้อนแรง เพราะนางเป็นหญิงที่งามที่สุดตั้งแต่ เขาเคยเห็นมา ส่วนศีลวดีหลงรักเขาเพราะเขาเป็นชายคนเดียวในโลกที่นางเกิดความเชื่อตรงจงรัก และทุ่มเทให้หมดทั้งหัวใจและวิญญาณ [2]

การบรรยายภาพลักษณ์ของนางสีวลีซึ่งเป็นภรรยาที่ดีที่มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อสามี ซึ่งการบรรยายดังกล่าวเป็นการต่อยอดภาพลักษณ์ผู้หญิงที่ดีด้านบทบาทของภรรยาที่ดี รวมถึงเป็นการบ่งบอกความงามของนางควบคู่กันไปด้วย

2.2 การนำเสนอผ่านบทสนทนาของตัวละคร

กุหลาบ มลลิกะมาส [7] กล่าวถึง บทสนทนา (Dialogue) ว่าบทสนทนา คือ คำพูดของตัวละครที่ใช้โต้ตอบกันในเรื่อง บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องบันเทิงคดี เพราะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึงแนวคิดของผู้แต่ง และทราบถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้งระหว่างตัวละคร ภูมิหลังและรายละเอียดต่าง ๆ โดยผู้แต่งไม่ต้องบรรยายความให้อืดยาว ซึ่งบทสนทนาของตัวละคร ในการนิยายนอกจากจะทำให้เนื้อเรื่องดำเนินไปอย่างมีอรรถรส ยังทำให้ทราบถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครในมิติ ต่าง ๆ ดังตัวอย่าง การนำเสนอผ่านบทสนทนาของตัวละคร ในการนิยาย เรื่องสุกันยา

"นี่แน่ะ สุกันยาโฉมงาม เจ้าทำให้ข้าประหลาดใจนัก" พระนาสตัยะพึมพำ "บอกหน่อยเถิดว่า เจ้าเห็นควรอันใดจึงยอมเป็นชายาของฤๅษีเฒ่าอย่างจวนนะ เจ้าไม่เห็นหรือว่า จวนนะนั้นแสนจะแก่ชรา และรูปร่างหน้าตาแสนที่จะอัปลักษณ์ เพียงแค่มองเห็นก็หมดความรู้สึกเป็นสุขลงทันที เจ้าทนอยู่ได้อย่างไร เจ้าจงพิจารณาเถิดว่าในระหว่างเราทั้งสองนี้ คือ ทศกระกับตัวข้า ซึ่งต่างก็มีความงามเท่ากัน เป็นบุรุษจากจักรวรรจ์เสมอกัน เจ้าเห็นสมควรเลือกใครเป็นสามีก็จงบอกมาเถิด เราจะรับเจ้าไปเป็นชายา และจะทำให้เจ้าเป็นเทวีที่มีความเป็นอมตะชั่วนิรันดร์"

"โอ้ พระนาสตัยะ เหตุไฉนพระองค์จึงตรัสดังนี้ ข้าพระบาทไม่ต้องการได้ยินเลย" สุกันยากล่าวปราม "ข้าพระบาทเป็นหญิงที่มีสามีแล้ว ย่อมจะต้องซื่อสัตย์จงรักต่อสามีของตัวแต่ผู้เดียว จะเอาใจไปเพื่อผู้ชายอื่นได้ไหน แม้เพียงแต่คิดถึงก็ผิดทางใจเสียแล้ว" [2]

บทสนทนาข้างต้น เป็นการสนทนากันระหว่างพระอัศวินนาสตัยะ และนางสุกันยา เพื่อสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของนางสุกันยาที่งามเกินกว่าจะเป็นภรรยาของฤๅษีแก่ชราและมีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ บทสนทนานี้สะท้อนภาพลักษณ์ของสุกันยาด้านรูปร่างและหน้าตางดงาม จนสตัยะตกตะลึงและยื่นข้อเสนอให้สุกันยาเป็นภรรยาของตน ด้วยความภักดีของสุกันยาที่มีต่อฤๅษีจวนนะผู้เป็นสามี สุกันยาซื่อสัตย์ไม่นอกใจสามี แม้กระทั่งความคิดเพราะนางยึดมั่นในหน้าที่ของตน บ่งบอกถึงภาพลักษณ์ผู้หญิงที่ดีด้านบทบาทของภรรยาที่ดี ต้องมีความจงรักและภักดีต่อสามี แม้สามีจะเจ็บป่วยเป็นโรคร้าย หรือกระทั่งตายจากก็ต้องจงรักไม่เสื่อมคลาย

2.3 การนำเสนอผ่านการอ้างอิงตัวละครอื่น

การอ้างอิงตัวละครอื่น เป็นการเปรียบองค์ประกอบสององค์ประกอบขึ้นไป เพื่อให้เห็นลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความรู้สึก หรือเห็นลักษณะของสิ่งนั้นได้ชัดเจนขึ้น ในการนิยายเป็นการอ้างอิงถึงตัวละครที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันเพื่อทำให้อ่านเกิดมโนภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ ดังตัวอย่าง

“ท่านเป็นสตรีที่งามที่สุดในโลก ถ้าท่านจะมีคู่ครอง ข้าก็เห็นว่าท่านควรคู่กับวสุทัตต์แต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น ข้าไม่แลเห็นชายใดจะเหมาะสมแก่ท่านเท่าเทียมกับเขา นี่ถ้าในหัวใจของท่านกับเขา ยังมีช่องว่างเหลือพอที่บุษปสรของพระกามเทพจะเสียบชำแรกเข้าไปได้ และองค์พระมณโฑ ยังมีได้กระพริบตาที่ของพระองค์โดยฉลาดแล้วไซ้ ข้าก็จะต้องว่า พระองค์ได้สูญเสียโอกาสอันประเสริฐสุดไปอย่างน่าเสียดายทีเดียว” พอได้ยินถ้อยคำดังกล่าว นารีโฉมงามก็เกิดอารมณ์วาบหวิวไหวหวั่นเหมือนดังนางมยุรียามที่ได้สดับคำทูลของหงส์ที่พำพรณนาภิตตศัพท์ของพระนล นางมีกายอันอ่อนระทวยดังยอดดอทองต้องลม หายใจสะท้อนด้วยอุระระทิกเพราะแรงถวิลหา [2]

จากความข้างต้น เป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกของนางมยุรีที่ได้ยินสรรพคุณความงามทั้งกายและใจของวสุทัตต์ ก็เกิดความรุ่มร้อน อกร้อนดังไฟไหม้เพราะแรงถวิลหา โดยอ้างอิงถึงนางมยุรีที่ได้ฟังคำบอกเล่าของหงส์ที่พำพรณนาภิตตศัพท์ความหล่อเหลาและความเก่งกาจของพระนลให้ฟัง นางมยุรีติดหลุมรักพระนลโดยทันทีที่แม้ไม่เคยพบหน้ามาก่อน เช่นเดียวกับมยุรีที่ติดหลุมรักวสุทัตต์ทันทีที่ได้ฟังจากนายพราณ การเปรียบเทียบกับนางมยุรีสะท้อนภาพลักษณ์ที่ใกล้เคียงกันทั้งด้านรูปร่างหน้าตาและกิริยาท่าทาง

3. ปัจจัยการประกอบสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงดี

การประกอบสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงดี เป็นความจริงทางสังคมอินเดียที่ถูกสร้างผ่านงานเขียนหรือวาทกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเน้นคุณลักษณะการเป็นผู้หญิงดีในอุดมคติของคนอินเดีย โดยในการตระนียายปรากฏการประกอบสร้างภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในหลายหลากลักษณะ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีปัจจัยการสร้างที่สัมพันธ์กับระบบความคิดความเชื่อในสังคมอินเดียทั้งสิ้น ทั้งอิทธิพลด้านศาสนา อิทธิพลความเชื่อทางสังคม และอิทธิพลจากบรรทัดฐานในสังคมอินเดีย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 อิทธิพลด้านศาสนา

อิทธิพลด้านศาสนา หมายถึง การรับอิทธิพลทางศาสนาอันเป็นความเชื่อ ความศรัทธาของมนุษย์ เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นคำสอนที่วางรากฐานการปฏิบัติตนของคนในสังคมอินเดีย มาเป็นปัจจัยในการประกอบสร้างการตนิยาย เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงดี ในการตนิยาย ปรากฏอิทธิพลทางศาสนาพราหมณ์ จากเรื่องศคคิลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สองกษัตริย์เสด็จสู่เทวาลัยแห่งพระมหาเทวีอุโหมวดี ทรงถวายเครื่องบวงสรวงแด่พระโลกมาตาแล้วทรงกระทำตบะกรรมด้วยความเพียรอันอุกฤษฏ์ เวลาผ่านไปเจ็ดวัน ตกยามราตรีใกล้ขณิคมยาม พระนางกนกวดีทรงเหน็ดเหนื่อยอ่อนแรง เพลอพระองค์ลงนอนพุ่มมดสติไปชั่วครู่ก็บังเกิดสุบินนิมิตรประหลาด พระนางทอดพระเนตรเห็นเทวรูปองค์พระทุรคาเทวี เปล่งรัศมีโอภาสเป็นนวลไยดังรัศมีพระจันทร์ พระเทวีทรงแย้มยิ้มด้วยพระพักตร์อันแสดงความเมตตาปราณี ตรัสด้วยพระสุรเสียงอันไพเราะว่า “ลูกเอ๋ย แม่พอใจในตบะกรรมของเจ้าที่บำเพ็ญถวายแม่ แม่จักยังความปรารถนาของเจ้าให้สัมฤทธิ์ผลในครั้งนี จงฟังให้ดี นับแต่นี้ไปในหนึ่งปีเจ้าจะมีลูกของเจ้าเอง เป็นลูกหญิงที่งามโสภาคย์ยิ่งกว่าสตรีใดในพิภพ” [2]

พระนางกนกวดีทรงบำเพ็ญเพียรอย่างแรงกล้าเพื่อขอพรจากพระทศพรเทวีที่นับถือ จากตัวอย่าง เป็นการประกอบสร้างผู้หญิงดีด้านคุณธรรมความดี จึงได้รับพรจากเทวี ซึ่งการบำเพ็ญตบะเพื่อของพรต่อพระผู้เป็น เจ้านั้นเป็นความเชื่อที่เกิดขึ้นในศาสนาพราหมณ์ในยุคพราหมณ์ที่มีความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้าและ ทำพิธีบูชาเทพเจ้าให้ประทานพรให้ ดังที่ ดนัย ไชยโยธา [3] กล่าวไว้ว่า เทพเจ้าทรงเมตตาและประทานพรให้ สมปรารถนาในสิ่งที่ขอแก่บุคคลที่ประกอบพิธีกรรมถูกต้องจนเป็นที่พอพระทัยของเทพเจ้าเท่านั้น

3.2 อิทธิพลด้านบรรทัดฐานทางสังคม

บรรทัดฐานทางสังคม คือ แบบแผน กฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับ ที่เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติของคนใน สังคม เป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมให้อยู่ในกรอบจารีตประเพณีที่เป็นความเชื่อและค่านิยมของ สังคมอินเดีย ในภารตนิยาย ปรากฏอิทธิพลด้านบรรทัดฐานทางสังคมแทรกตลอดทั้งเรื่อง ทั้งการแสดง พฤติกรรมที่ดีตามบทบาทที่พึงมี ข้อกำหนดเรื่องการแต่งงาน ข้ามวรรณะ การเคารพเชื่อฟังและสรรเสริญสามี ความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีที่นับถือ ได้แก่ พิธีสตี เป็นต้น กรอบบรรทัดฐานเช่นนี้ ทำให้สมาชิกในสังคมทราบ ว่าควรจะทำปฏิบัติตนอย่างไรให้เหมาะสมเป็นที่ยอมรับ หรืออะไรเป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ หากคนในสังคมฝ่าฝืน หรือไม่เคารพกฎระเบียบในสังคมจะถูกลงโทษตามบทบาทบัญญัติ อิทธิพลด้านบรรทัดฐานทางสังคมที่พบในภารต นิยาย ดังตัวอย่าง

“ข้าจะแต่งงานกับเจ้าได้อย่างไรมันหากินี้ เจ้าเป็นคนวรรณะศุทรส่วนข้าเป็นวรรณะพราหมณ์ ข้า แต่งกับเจ้าไม่ได้หรอก มันห่างไกลกันมาก”

“ข้าไม่สนใจเรื่องวรรณะหรอก ท่านอย่ามาพูดให้ยากเลย” นางดิงคัน “ข้ารักท่าน ข้าเป็นผู้ให้ชีวิต ใหม่แก่ท่านอีกครั้งหนึ่ง ถ้าข้าไม่ช่วยท่านไว้ดูหรือว่ามนุษย์ที่ไหนจะมาช่วยท่าน ท่านควรจะรำลึก ไว้เป็นประการแรก ทำไมท่านรังเกียจข้าเพราะความเป็นศุทร ศุทรนั้นมีใช้คนหรือ ดีละ ถ้าท่านยัง ขัดขึ้นต่อไป เราไปให้พระราชาตัดสินดีกว่า”

นางจุมมื่อพราหมณ์หนุ่มไปเฝ้าพระราชา ณ ท้องพระโรงและกราบทูลเรื่องราวโดยตลอด พระเจ้า กรุงกลิงคราชได้ฟังแล้วทรงอึ้งอยู่ครู่หนึ่ง จึงตรัสว่า “ดูก่อนพราหมณ์ ท่านอ้างวรรณะเป็นเครื่อง กีดกันความสัมพันธ์ต่อกันก็ถูกอยู่ แต่ในกรณีนี้นางมีบุญคุณต่อท่านล้นเหลือ เหมือนให้ชีวิตแก่ ท่านใหม่ ถ้าท่านไม่ตอบแทนบุญคุณของนางแม้การเรียกร้องเพียงแค่นี้ท่านก็ออกจะโหดร้าย เกินไป ความจริงกฎหมายก็ระบุไว้ว่า พราหมณ์จะแต่งงานกับศุทรในกรณีที่จำเป็นย่อมทำได้ แต่ ต้องแต่งงานกับหญิงในตระกูลกษัตริย์ พราหมณ์ และไวยยะ อันเป็นสามวรรณะเบื้องต้นเสียก่อน และจึงแต่งงานกับศุทรเป็นอันดับสุดท้าย” [2]

อิทธิพลด้านบรรทัดฐานทางสังคมดังกล่าว สะท้อนให้เห็นข้อจำกัดในการแต่งงานกับบุคคลต่างวรรณะ ซึ่งตัวอย่างข้างต้น มันหากินี้เป็นหญิงในวรรณะศุทรที่ให้การช่วยเหลือพราหมณ์หนุ่มให้รอดพ้นจากความตาย ซึ่งนางมีความรักต่อเขาและต้องการจะแต่งงานด้วย แต่พราหมณ์กลับขัดสัมพันธ์ต่อความรักของนางเพราะนาง อยู่ในวรรณะศุทร การจะแต่งงานกับพราหมณ์นั้นเป็นเรื่องที่ไม่สมควร เมื่อตกลงกันไม่ได้มันหากินี้จึงนำเรื่องให้ พระราชาเป็นผู้ตัดสิน พระราชาเห็นใจในความดีและความรักของนางจึงให้พราหมณ์แต่งงานกับผู้หญิงใน

วรรณกะศัตร์ย วรรณพราหมณ์ และวรรณไวศยะก่อน แล้วจึงให้แต่งงานกับมัทนากินีหญิงในวรรณศุทรตามลำดับ ซึ่งการกระทำของพระราชานั้นถูกต้องตามกฎหมายของสังคม ดังที่ Burnell [5] อธิบายข้อจำกัดในเรื่องการแต่งงานตามระบบวรรณ ซึ่งปรากฏในมนุษยธรรมศาสตร์ ไว้ว่า หญิงศุทรเท่านั้นจึงเป็นภรรยาศุทร หญิงศุทรและหญิงวรรณเดียวกับชายไวศยะ เป็นภรรยาไวศยะได้อย่างถูกกฎหมาย ทั้งสองนั้นกับหญิงวรรณเดียวกับชาย เป็นภรรยาพราหมณ์ได้

3.3 อิทธิพลจากวรรณคดีอินเดีย

สังคมอินเดียมีค่านิยมในการมองผู้หญิงอินเดียโดยยึดมั่นอยู่กับภาพลักษณ์ของผู้หญิงแบบอุดมคติ ดังที่ นางลักษณ์ เทพสวัสดิ์ [8] กล่าวว่า ผู้หญิงอินเดียส่วนมากมีความศรัทธาและยึดมั่นอยู่กับศาสนาและได้รับอิทธิพลจากภาพลักษณ์ของผู้หญิงในวรรณกรรมหรือเทวนิยาย สิ่งที่คุณผู้หญิงอินเดียได้รับ ได้เรียนหรือรับฟังการเล่าขานต่อ ๆ กันมา กลายเป็นแบบอย่างที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ในภารตนิยายปรากฏอิทธิพลจากวรรณคดีหลายเรื่อง เช่น เรื่องรามเกียรติ์ ที่ปรากฏในเรื่องอุทัยน์ กับवासवตตดา ดังตัวอย่าง

"ดีละ พระราชา ข้าสู่ตามมาส่งท่านด้วยไมตรี พุดจาปราศรัยต่อท่าน แต่ท่านกลับไม่สนใจข้าเลย ช่างเสียมารยาทยิ่งนัก ไม่เคยมีใครเคยทำอย่างนี้ต่อข้ามาก่อน ท่านจงฟังคำข้าให้ดี ในกาลอนาคต ท่านจะได้นางมฤคาวดีมาเป็นชายา ท่านจะลุ่มหลงรักใคร่นางมาก แต่แล้วท่านกับนางจะต้องพลัดพรากจากกันเป็นเวลาถึงสิบสี่ปี เท่ากับเวลาที่พระรามจันทร์เป็นเจ้าจักต้องพลัดพรากจากพระนางชานกี (สีดา) ในอนาคตกาลนั้นเทียว" [2]

การอ้างถึงนางสีดากับพระรามจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มาเปรียบกับตัวละคร สามารถสะท้อนภาพลักษณ์ได้หลายมิติ โดยเฉพาะการเปรียบกับนางสีดา แสดงให้เห็นภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ได้เด่นชัดขึ้น ด้านรูปร่างหน้าตา กิริยาท่าที คุณธรรม รวมถึงบทบาทของภรรยาที่ซื่อสัตย์และภักดี กล่าวคือ นางสีดาเป็นแบบอย่างของกุลสตรีอินเดียและเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ความภักดี [8]

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในภารตนิยาย ของศักดิ์ศรี แยมันดดา จำนวน 18 เรื่อง ปรากฏผลการวิจัย 3 ด้าน ได้แก่ ภาพลักษณ์ผู้หญิงดีในภารตนิยาย พบว่า มี 5 ประเด็น คือ ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตา พบว่า มี 2 ลักษณะ ได้แก่ มีใบหน้าหึงดงาม เป็นความงามโดยสมบูรณ์ไร้ที่ติ กล่าวคือ มีใบหน้างามดังดวงจันทร์ ดวงดงามดังตากวาง หูเป็นกลีบบัว เป็นต้น และมีเรือนร่างที่น่าหลงใหล มีลักษณะอรชรอ่อนแอ้นบางงามเหมือนเสี้ยวพระจันทร์ มีร่างกายที่อ่อนนุ่มน่าสัมผัส ภาพลักษณ์ด้านกิริยาท่าที พบว่ามี 2 ลักษณะ ได้แก่ การแสดงท่าทาง นุ่มนวลอ่อนโยน เข้มแข็ง แต่ไม่แข็งกระด้าง ไม่แสดงออกด้วยท่าทีที่รุนแรง และการแสดงสีหน้า ที่แสดงออกถึงมิตรไมตรี ภาพลักษณ์ด้านคุณธรรม พบว่ามีคุณธรรมด้านความจงรักภักดีต่อสามี ซื่อสัตย์ต่อความรัก กตัญญูต่อบิดา มารดา และมีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น ภาพลักษณ์ด้านวุฒิภาวะ พบว่า มีวุฒิภาวะด้านการมีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด มีความรู้ และความรอบคอบ สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล และการวางตัวที่เหมาะสม ตามกาลเทศะ และบทบาทของตน ส่วนภาพลักษณ์ด้านบทบาท พบว่ามี

2 ลักษณะ คือ บทบาทในครอบครัว ได้แก่ บทบาทของบุตร ที่ดูแลปรนนิบัติบิดามารดาอย่างไม่มีข้อบกพร่อง เชื่อฟังคำสั่งสอนและ ประพฤติตนอยู่ในคำสอนนั้น บทบาทของภรรยา ที่มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี ดูแล ปรนนิบัติสามีและครอบครัวสามีเป็นอย่างดี และบทบาทของมารดา ในการเลี้ยงดูบุตรเป็นอย่างดี อบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม และบทบาททางสังคม ได้แก่ บทบาทด้านการปกครอง ที่มีความสามารถในการ ปกครองแผ่นดินและประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีไม่เดือดร้อน บทบาทของนักรบ ในการปราบปรามศัตรูที่ คิดร้ายต่อบ้านเมือง และบทบาทของนางศุภินา ในการมอบความสุขให้แขกเมือง และสร้างความมั่นคงทาง เศรษฐกิจแก่รัฐ

ด้านที่สอง คือ กลวิธีการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิง 3 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการนำเสนอผ่านการ บรรยายอย่างตรงไปตรงมา เป็นการนำเสนอที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์ของผู้หญิงได้ชัดเจนและรวดเร็วเนื่องจาก สามารถเข้าใจได้โดยง่ายและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ กลวิธีนำเสนอผ่านบทสนทนา ของตัวละคร เป็นกลวิธีที่ทำให้ภาพลักษณ์ผู้หญิงโดดเด่นและน่าสนใจมากขึ้น และกลวิธีการนำเสนอผ่านการ อ้างอิงตัวละครอื่น โดยตัวละครที่ผู้เขียนนำมาเปรียบกับตัวละครในการตนิยาย ล้วนแล้วแต่เป็นที่รู้จักและมี อิทธิพลต่องานวรรณคดี และมักมีความสัมพันธ์กันในด้านรูปร่างหน้าตา กิริยาท่าที การแสดงพฤติกรรม ตลอดจนบทบาทหน้าที่ และด้านที่สาม ปัจจัยการประกอบสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงดี พบว่ามี 3 ปัจจัย ได้แก่ อิทธิพลด้านศาสนา ในที่นี้กล่าวถึงอิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์ การรับศาสนาพราหมณ์มาประกอบ สร้างภาพลักษณ์ สืบเนื่องจากสังคมอินเดียมีความศรัทธาและยึดมั่นอยู่กับศาสนา รวมถึงชีวิตความเป็นอยู่ที่ เชื่อมโยงกับศาสนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งระบบความเชื่อ ค่านิยม และพิธีกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดพฤติกรรมและ บทบาทของมนุษย์ ซึ่งอิทธิพลทางศาสนาทำหน้าที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ของผู้หญิงดีตามคติความเชื่อแบบอินเดีย โบราณได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อิทธิพลด้านบรรทัดฐานทางสังคม เป็นแบบแผนข้อบังคับ เป็นการควบคุม พฤติกรรมของมนุษย์ให้อยู่ในกรอบจารีตประเพณีที่เป็นความเชื่อและค่านิยมของคนอินเดียที่ปฏิบัติสืบต่อกัน มาเป็นวัฒนธรรมที่ฝังแน่นในระบบความคิด บรรทัดฐานทางสังคมจึงสะท้อนภาพลักษณ์ผู้หญิงดีได้กระจ่างชัด และเป็นแบบแผนในการกำหนดบทบาทของผู้หญิงให้อยู่ในกรอบความดีงามตามแบบคติอินเดีย และอิทธิพล จากวรรณคดีอินเดีย มีส่วนในการประกอบสร้างผู้หญิงดี เนื่องจากตัวละครล้วนแต่มีเค้าโครงจากภาพลักษณ์ ของนางในวรรณคดีอินเดียโบราณทั้งสิ้น ทั้งรามายณะ มหาภารตะ รวมถึงนิทานอันเป็นเรื่องที่เล่าขานต่อ ๆ กันมา กลายเป็นแบบอย่างที่มีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์ของผู้หญิงดีในอินเดีย เช่น นางสีดา นางสาวตรี นางทม ยันตี เป็นต้น

ผลจากการศึกษาภาพลักษณ์ผู้หญิงดี ในการตนิยาย แสดงให้เห็นว่า คนอินเดียมีทัศนคติเกี่ยวกับ ค่านิยมผู้หญิงแบบอุดมคติเป็นอันมาก สืบเนื่องจากการยึดมั่นถือมั่นในหลักคำสอนของศาสนาพราหมณ์ที่มี อิทธิพลต่อทัศนคติของคนในสังคมอินเดีย รวมถึงแนวทางในการปฏิบัติตนของผู้หญิง ซึ่งความเชื่อทางศาสนา นี้เองที่มีอิทธิพลต่อการวางรากฐานการปฏิบัติตนของผู้หญิง อันเป็นแบบแผนในการควบคุมพฤติกรรมให้อยู่ใน กรอบจารีตประเพณีอันเป็นคำสอน ความเชื่อ และค่านิยมของสังคมอินเดีย องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการ หนึ่ง คือ การรับอิทธิพลของวรรณคดีหรือเทวนิยายอินเดียโบราณที่ช่วยขับเน้นคุณลักษณะภาพลักษณ์ผู้หญิง แบบอุดมคติให้เด่นชัดและดำรงอยู่ในสังคมอินเดียกระทั่งปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] เสฐียรโกเศศ. (2507). **กถาสรติสาคร**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา.
- [2] ศักดิ์ดา แยมันดดา (2544). **ภารตนิยาย** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : แม่คำผาง.
- [3] ดนัย ไชโยธา. (2536). **มนุษย์กับอารยธรรมในเอเชียใต้ เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- [4] สมใจ ลักษณะ. (2542). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- [5] ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2541). **สตรีในคัมภีร์ตะวันออก**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] อุดม สมพร. (2522). **โสเภณีในวรรณคดีบาลีและสันสกฤต : การศึกษาเชิงวิเคราะห์**. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] กุหลาบ มลลิกะมาศ.(2542). **ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดีไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- [8] นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์. (2549). **มหัศจรรย์อินเดีย-แผ่นดินแห่งความหลากหลาย**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชกรินทร์ ไชยวัฒน์

Ideal Society in Muang Anatta by Chatcharin Chayawat

ปาริชาติ แก้วนวน^{1*} มาโนช ดินลานสกุล² และ พัทธลีน จินนุ่น³

Parichat Kaewnuan^{1*} Manoch Dinlansakool² and Phatchalin Jeennoon³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาของ ชัชกรินทร์ ไชยวัฒน์ ทั้งในด้านลักษณะของสังคมอุดมคติ กลวิธีการนำเสนอ รวมไปถึงปัจจัยของการแสวงหาสังคมอุดมคติ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร ผลการศึกษาพบว่า มีการนำเสนอให้เห็นถึงสังคมอุดมคติ 3 ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง ลักษณะสังคมอุดมคติที่ถูกสร้างขึ้นในนวนิยาย พบ 3 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์สภาพความเป็นอยู่ โครงสร้างทางสังคม และประเพณี วัฒนธรรมของกลุ่มชน ซึ่งลักษณะที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสังคมที่มีแต่สิ่งดีงามผ่านจินตนาการของผู้แต่ง ส่วนประเด็นที่สอง กลวิธีการนำเสนอสังคมอุดมคติ ผู้แต่งใช้กลวิธีที่สำคัญในการนำเสนอสังคมอุดมคติ 5 วิธี คือ การนำเสนอผ่านชื่อเรื่อง การนำเสนอผ่านโครงเรื่อง การนำเสนอผ่านฉาก การนำเสนอผ่านตัวละคร และการนำเสนอผ่านท่วงทำนองการแต่ง เพื่อนำผู้อ่านให้เข้าใจถึงลักษณะของแนวคิดสังคมอุดมคติที่มนุษย์จินตนาการขึ้น และประเด็นสุดท้าย ปัจจัยที่นำไปสู่การแสวงหาสังคมอุดมคติ พบ 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านบริบทสังคมของมนุษย์ และปัจจัยทางด้านความคิดและทัศนคติของผู้แต่ง ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการศึกษาสังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชกรินทร์ ไชยวัฒน์ ในครั้งนี้มีการนำเสนอภาพสังคมอุดมคติที่สะท้อนให้เห็นถึงการวาดฝันและความปรารถนาของมนุษย์ในการสร้างสังคมที่ดีกว่าปัจจุบัน ในแง่มุมต่าง ๆ ผ่านกลวิธีการที่หลากหลายได้อย่างน่าสนใจ อีกทั้งผู้แต่งยังใช้วาทศิลป์ประกอบกับทัศนคติวิพากษ์วิจารณ์และเสียดสีสังคมโดยใช้แนวความคิดสังคมอุดมคติผ่านตัววรรณกรรมได้อย่างแนบเนียนอีกด้วย

คำสำคัญ : สังคมอุดมคติ เมืองอนัตตา ชัชกรินทร์ ไชยวัฒน์

Abstract

This research article aimed to analyze an ideal society in a novel entitled Muang Anatta written by Chatcharin Chaiyawat in terms of characteristics, presentation techniques, and factors driving the search for an ideal society. A documentary research method was employed in the study. The findings showed that, firstly, the ideal society created in the novel consisted of three characteristics; way of living, social structure, and tradition and culture of the ethnic

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ ผศ.ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel. : 093-6093288. E-mail address: parichat.meen23@gmail.com

group. The novel reflected all good things in such society through author's imagination. For presentation techniques, secondly, the ideal society was presented through five techniques; using title, plot, setting, characters, and writing style. All were used to make the reader understand the ideal society as imagined by men. Lastly, it was found that there were two factors that drove the search for the ideal society; social context of human being factor and author's thought and attitude factor. It was concluded that the study of the ideal society as exhibited in Muang Anatta, a novel by Chatcharin Chaiyawat, revealed an image of the ideal society which interestingly reflected human dreams and desires for a better society in various aspects through a variety of techniques. Moreover, the author had used rhetorical ability together with attitude to tactfully criticize and satirize the existing society through the ideal society in his literary work.

Keywords: ideal society, Muang Anatta, Chatcharin Chayawat

บทนำ

สังคมอุดมคติ เป็นสังคมที่มนุษย์ทุกคนต่างใฝ่ฝันที่จะให้เกิดขึ้นกับสังคมของตน เนื่องจากเป็นโลกที่ดีกว่าโลกปัจจุบัน ซึ่งภาพสังคมในอุดมคติ มักจะเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์เจอสิ่งที่เลวร้าย คิดว่าโลกปัจจุบันนี้ไม่มีความยุติธรรม อัจฉรา ชลายนนาวัน [1] กล่าวว่า สังคมอุดมคติจะเกิดขึ้นเมื่อสังคมประสบพบกับความขัดแย้งระหว่างชนชั้นหรือความแตกแยกทางสังคม ซึ่งสิ่งหนึ่งที่ดำรงตนอยู่อย่างมีเอกภาพก็คือ การถวิลหาสังคมยูโทเปีย ซึ่งเป็นสังคมอุดมคติตามแนวความคิดตะวันตก จึงอาจกล่าวได้ว่า การเกิดความแตกแยกทางสังคมหรือสังคมไม่มีความยุติธรรมนั้น เป็นเหตุทำให้มนุษย์คิดฝันถึงสังคมอุดมคติที่มีแต่สิ่งที่ดีงาม มีแต่ความสงบสุขขึ้นมา คำว่า สังคมอุดมคติ นอกจากจะใช้ในความหมายทางสังคมที่ใช้เรียกสังคมที่มีแต่ความสุขแล้ว ยังถูกใช้ในความหมายทางการเมือง ซึ่งเป็นการใช้อุดมคติตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมีการสร้างสังคมอุดมคติขึ้นมาให้มีระบบการเมืองการปกครองที่ตรงข้ามกับสมัยปัจจุบัน เพื่อต้องการเสียดสีการเมืองในปัจจุบัน ซึ่งแนวคิดสังคมอุดมคติที่นิยมและรู้จักกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก จนชนชาติต่าง ๆ ได้นำเอาแนวคิดนั้นมาปรับใช้ในสังคมของตน ก็คือ ยูโทเปีย (Utopia) ชัยอนันต์ สมุทวณิช [2] ได้กล่าวว่า คำว่า ยูโทเปีย (Utopia) ได้มาจากหนังสือ “Utopia” ของ โทมัส มอร์ (Thomas More) นักปรัชญามานุษยนิยมชาวอังกฤษที่เขียนขึ้นในปี ค.ศ.1516 โดยเขียนเพื่อต่อต้านสภาพสังคมอังกฤษในสมัยของตน คำว่า “ยูโทเปีย” จึงกลายเป็นศัพท์บัญญัติของนวนิยายแนวสังคมอุดมคติที่เป็นที่นิยมของบรรดานักเขียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

คนไทยเองก็มีความคิดเรื่องสังคมอุดมคติเช่นเดียวกัน โดยปรากฏในคติความเชื่อ เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตในยุคพระศรีอริยเมตไตรย ส่วนในวรรณกรรมก็มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย อย่างเช่น เรื่องไตรภูมิพระร่วง ที่กล่าวถึงเมืองอุดตารุทวิป และในปัจจุบันนักเขียนชาวไทยก็ได้มีการเขียนและแปลวรรณกรรมแนวคิดสังคมอุดมคติขึ้นเป็นจำนวนมากหนึ่งในนั้นคือ เรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชรินทร์ ไชยวัฒน์ ผู้เขียนได้สร้างสังคม

อุดมคติขึ้นให้มีลักษณะตรงข้ามกับโลกแห่งความเป็นจริง ผ่านกลวิธีต่าง ๆ ได้อย่างน่าสนใจและแปลกใหม่ ซึ่งเจตนาของผู้เขียนที่เขียนเรื่องนี้ขึ้นมาก็เพื่อต้องการเสียดสีล้อเลียน ประชดประชันการเมืองในบ้านเมืองของตน

จากการที่เกิดวรรณกรรมแนวคิดสังคมอุดมคติขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงทำให้นักวิจัย นักปรัชญา หรือแม้แต่ นักศึกษาสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแนวคิดสังคมอุดมคติ ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัยรินทร์ ไชยวัฒน์

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาของ ชัยรินทร์ ไชยวัฒน์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นศึกษาและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมความรู้ทั้งภูมิหลังของวรรณกรรม แนวคิดสังคมอุดมคติ รวมทั้งบริบทสังคมไทยที่ปรากฏในนวนิยายเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา สังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาของ ชัยรินทร์ ไชยวัฒน์ ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่อไปนี้ ประเด็นแรก ลักษณะสังคมอุดมคติที่ถูกสร้างขึ้นในนวนิยาย ประเด็นที่สอง กลวิธีการนำเสนอสังคมอุดมคติ และประเด็นสุดท้าย ปัจจัยที่นำไปสู่การแสวงหาสังคมอุดมคติ โดยนำเสนอในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ สุดท้ายคือ ขั้นสรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะสังคมอุดมคติที่ถูกสร้างขึ้นในนวนิยาย

ลักษณะสังคมอุดมคติที่ถูกสร้างขึ้นในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตานี้ ผู้แต่งได้สร้างสังคมอุดมคติ โดยยึดหลักของความเป็นจริง ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้แต่งได้สร้างสังคมอุดมคติได้อย่างน่าสนใจและแปลกใหม่ โดยได้สร้างสังคมอุดมคติให้ตั้งอยู่ใต้บาดาล มีชื่อว่า เมืองอนัตตา สังคมอุดมคตินี้เป็นสังคมที่ผู้คนในโลกภายนอกเข้าไปไม่ได้ แต่ไม่ใช่ทุกคนที่สามารถเข้าไปยังดินแดนแห่งนี้ได้ ในการวิเคราะห์ลักษณะสังคมอุดมคติที่ถูกสร้างขึ้นในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตานี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาที่จะวิเคราะห์ ดังนี้

1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพความเป็นอยู่

ลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพความเป็นอยู่ในสังคมอุดมคติแห่งนี้มีทั้ง สภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะการสร้างที่อยู่อาศัย และลักษณะอาหารการกิน ซึ่งพบว่าในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ได้สร้างลักษณะสภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมในสังคมอุดมคติ ให้มีลักษณะที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม ด้วยธรรมชาติ เต็มไปด้วยต้นไม้ ดอกไม้แปลก ๆ นานาพันธุ์ แม้สถานที่ที่เป็นสังคมอุดมคติจะอยู่ใต้บาดาล แต่ก็ยังคงอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ สังคมแห่งนี้ยังมีพื้นที่และสถานที่ที่สวยงาม กล่าวคือ มีผนังถ้ำที่ทำมาจากแร่สีทองบริสุทธิ์ จึงถูกขนานนามว่า ถ้ำทอง หรือภูเขาทอง ตัวอย่าง

ภูมิทัศน์เบื้องหน้าเป็นภาพของป่าทั้งป่า เพดานถ้ำ มีแสงอาทิตย์สาดส่องทะลุผ่านเข้ามาภายในถ้ำ ส่งผลให้พื้นดินด้านล่างเต็มไปด้วยต้นไม้ พืชพันธุ์รูปร่างประหลาดนานาชนิด ทั้งพุ่มไม้ ดงไม้ ดอกไม้ มีผีเสื้อนับเป็นร้อยพันบินร่อนฉวัดเฉวียนอยู่ท่ามกลางดงไม้...ผนังรอบ ๆ ห้องโถงในแต่ละด้านที่แทรกไปด้วยสายแร่สีทอง ด้วยเส้นด้ายที่ประกอบขึ้นมาจากทองคำบริสุทธิ์ล้วน ๆ [3]

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมในดินแดนอุดมคติแห่งนี้แม้จะตั้งอยู่ในถ้ำใต้บาดาล แต่ก็ยังเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม รายล้อมไปด้วยธรรมชาติ ซึ่งแตกต่างจากสังคมในปัจจุบันโดยสิ้นเชิงที่สังคมเต็มไปด้วยสิ่งก่อสร้าง ป่วย อีกร และคณะ [4] ได้กล่าวถึงการสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในสังคม ไว้ว่า ที่ที่เป็นคูคลองหลายสายถูกถมทำถนน และวัดวาหลายแห่งก็ทรุดโทรมลง และเคลื่อนกลาไปด้วยบรรดา อาคาร สำนักงาน ธนาคาร โรงแรมและศูนย์การค้า สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เหล่านี้ได้กลายเป็นสิ่งที่ทำลายความอุดมสมบูรณ์และความสวยงามของธรรมชาติ

ส่วนลักษณะการสร้างที่อยู่อาศัยของผู้คนในเมืองอนัตตาจะสร้างมาจากวัสดุธรรมชาติทั้งหมดเนื่องจากชีวิตความเป็นอยู่จะพึ่งพิงกับธรรมชาติเป็นหลัก ดังนั้น บ้านเรือนจึงสร้างแบบง่าย ๆ ด้วยไม้ แต่มีความคงทน หลังคาบ้านใช้ใบไม้หรือหญ้าที่ผ่านการจัดอย่างประณีต ดูสวยงาม บ้านเรือนที่สร้างขึ้นในดินแดนอุดมคติแห่งนี้ก็เป็นบ้านหลังเล็ก ๆ ให้ได้พอมที่หลับที่นอน และลักษณะอาหารการกินของผู้คนก็จะได้จากต้นไม้ นั่นก็คือ ต้นกระบองเพชร ซึ่งอาหารการกินของผู้คนในสังคมแห่งนี้ทำมาจากธรรมชาติ นอกจากนี้ผู้คนก็กินอยู่กันอย่างสมบูรณ์ มีอาหารมากมายหลายอย่าง ทั้งแกงจืด ปลาอย่าง ขนบปิ้ง และวุ้น สะท้อนให้เห็นว่าสังคมแห่งนี้มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าอาหารนั้นคงมาจากต้นไม้ คือต้นกระบองเพชร ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับเรื่องไตรภูมิพระร่วง ที่อาหารได้มาจากต้นไม้วิเศษ ชัยอนันต์ สมุทวณิช[2] ได้กล่าวว่า ในอุตรกรูทวิปวันมีต้นกลปพฤกษ์ ใครต้องการจะได้เงินทอง ข้าว อาหารอะไร ก็เพียงแต่ไปที่ต้นกลปพฤกษ์นั้นและนึกเอาแล้วก็จะได้สิ่งที่ต้องการซึ่งลักษณะต้นไม้มีจะมีปรากฏในสังคมอุดมคติหรือเมืองในฝันเท่านั้น

ลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมอุดมคติ ไม่ว่าจะเป็นภูมิศาสตร์ของที่ตั้ง ลักษณะการสร้างที่อยู่อาศัย และลักษณะอาหารการกิน สะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมอุดมคติแห่งนี้มีความเรียบง่าย มีความผูกพันกับธรรมชาติ เป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม รายล้อมไปด้วยธรรมชาติ ทั้งพืชและสัตว์ และมีสิ่งที่สร้างความสุขที่เกิดจากธรรมชาติ การที่ผู้แต่งได้สร้างและจินตนาการภาพของสถานที่ตั้งสังคมอุดมคติและสภาพความเป็นอยู่ในลักษณะเช่นนี้ เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันได้ ผู้แต่งจึงนำเสนอผ่านตัววรรณกรรม ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าการที่ผู้แต่งได้นำเสนอลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพความเป็นอยู่ที่มีอยู่แต่ในสังคมอุดมคตินั้น เพื่อต้องการเสียดสีสภาพความเป็นอยู่ของสังคมในปัจจุบัน (ประมาณพ.ศ.2500-2519)

2. โครงสร้างทางสังคม

องค์ประกอบที่สำคัญของโครงสร้างสังคม ได้แก่ สถานภาพ บทบาท กลุ่มคน และสถาบัน ในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาปรากฏโครงสร้างทางสังคมดังนี้

2.1 ลักษณะของกลุ่มคนและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

ลักษณะของกลุ่มคนในสังคมอุดมคติที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา เป็นกลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นสังคมเล็ก ๆ อาศัยอยู่เมืองใต้บาดาล ทุกคนอยู่ร่วมกันและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเหมือนกันเป็นญาติพี่น้องกัน ทุกคนเป็นคนดี เป็นมิตร อ่อนโยน ร่าเริงแจ่มใส มีความยินดีต้อนรับผู้มาเยือนอย่างเต็มใจ

และช่วยเหลือผู้คนโดยไม่คิดถึงชีวิตของตน ทั้งยังมีจิตใจที่ใสสะอาดบริสุทธิ์ มีความรัก ความผูกพัน และรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ตัวอย่าง

คนป่าเนื้อตัวมอมแมม โผล่หน้าโผล่ตาออกมาอึดอัด ส่ายตาสะทอนให้เห็นถึงความอ่อนโยน แผงไว้ด้วยมิตรภาพอันอบอุ่น พวกเขาไม่เพียงแต่จะมีความเห็นอกเห็นใจ มีความรัก ความผูกพัน ความเป็นพี่เป็นน้องให้กันและกันเท่านั้น กระทั่งผมเองที่เป็นคนนอกก็ถูกนับเป็นสมาชิกในครอบครัวของพวกเขาไปแล้ว [3]

ลักษณะของกลุ่มคนและความสัมพันธ์ของกลุ่มคนนั้น จะเป็นลักษณะของสังคมเล็ก ๆ ที่ทุกคนในสังคมอยู่กันอย่างเป็นมิตรและอบอุ่น ทั้งยังมีความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติ อยู่กันแบบเป็นพี่เป็นน้องกัน ไม่เว้นแม้แต่บุคคลภายนอก พวกเขาก็ยังนับเป็นญาติพี่น้องด้วยเช่นกัน สะทอนให้เห็นทุกคนในสังคมแห่งนี้เป็นคนดีทั้งหมด ซึ่งจะแตกต่างจากโลกความเป็นจริงที่มีทั้งคนดีและคนไม่ดีปะปนกันไป ในสังคม เห็นได้จากเหตุการณ์การฆ่ากันในสงครามเวียดนามและเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ สะทอนให้เห็นว่าในสังคมมีทั้งคนดีและไม่ดีอย่างชัดเจน ซึ่งสังคมที่มีแต่คนดีนั้น มีอยู่แค่ในจินตนาการของมนุษย์ แต่ไม่มีอยู่จริงในโลกความเป็นจริง

2.2 ลักษณะของสถาบันทางสังคม

การศึกษาลักษณะของสถาบันทางสังคมในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ผู้วิจัยได้ยึดการกำหนดสถาบันทางสังคมตามทัศนะของคาร์กิงและบัลลันติน (Leonard Cargan and Jeanne H. Ballantine) [5] ที่ได้แบ่งสถาบันทางสังคมออกเป็น 7 สถาบัน ได้แก่ สถาบันการสมรสและครอบครัว สถาบันทางเศรษฐกิจ สถาบันทางการปกครอง สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางวิทยาศาสตร์และการประดิษฐ์คิดค้น สถาบันทางศาสนา และสถาบันทางสันตนาการมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาได้ปรากฏสถาบันทางสังคม 3 สถาบัน ดังนี้

2.2.1 สถาบันทางการเมืองการปกครอง

ด้านการเมืองการปกครองในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตานี้ จะไม่มีผู้นำทางการเมือง แต่จะมีผู้ที่เป็นที่เคารพนับถือที่ผู้คนในสังคมเรียกกันว่า ผู้ห่มคลุม เนื่องจากสังคมอุดมคติแห่งนี้ไม่มีการแบ่งข้างแบ่งฝ่าย ทุกคนเท่าเทียมกันหมด และไม่มีแม้แต่เชื้อชาติ ซึ่งทุกคนในที่แห่งนี้มีสิทธิและเสรีภาพ หากผู้ใดต้องการแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายก็ไม่มีใครไปก้าวก่าย จึงทำให้สังคมอุดมคติแห่งนี้ไม่มีความขัดแย้งที่มีสาเหตุมาจากความขัดแย้งของแนวความคิดทางการเมือง นอกจากนี้ ผู้แต่งยังได้กล่าวถึงเรื่องเสรีภาพของผู้คนในสังคมแห่งนี้ โดยถ่ายทอดผ่านความคิดและคำพูดของตัวละครที่อยู่ในโลกภายนอกว่า ดินแดนแห่งนี้มีทั้งเสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพ ที่ทั้งตนหรือแม้แต่มนุษย์ทุกคนทุกชาติต่างแสวงหา ต่อสู้เพื่อให้เกิดขึ้นกับสังคมของตน ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก แต่ก็ได้เกิดขึ้นในดินแดนใต้บาดาลแห่งนี้อย่างเป็นธรรมชาติ การเมืองการปกครองในสังคมอุดมคติแห่งนี้จึงเป็นการปกครองที่ผู้คนในสังคมมีสิทธิเสรีภาพทั้งทางความคิดและการกระทำที่เท่าเทียม

ผู้วิจัยคิดว่า การที่ผู้แต่งได้สร้างให้ผู้คนในดินแดนอุดมคติแห่งนี้ ไม่มีผู้นำทางการเมือง ไม่มีการแบ่งข้าง แบ่งฝ่าย ไม่มีการทำร้ายกัน เพื่อต้องการเสียดสีสภาพสังคมในสมัยของตน เนื่องจากสังคมในสมัยนั้นเกิดการแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย กล่าวคือ ได้เกิดสงครามเวียดนามซึ่งไทยได้เข้าไปมีส่วนร่วม โดยสนับสนุนฝ่ายสหรัฐฯ ซึ่งหนุนนำเวียดนามใต้ ดังที่ ไกรฤกษ์ นานา[6] ได้กล่าวว่า สำหรับประเทศไทยนั้น การที่เวียดนามเหนือเกิดขึ้นประกอบกับการที่คอมมิวนิสต์โหมในประเทศก็เลยเข้าร่วมมือกับชาติมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังเกิดการแบ่งข้างแบ่งฝ่ายกันในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งไพโรจน์ บุญประกอบ[7] ได้กล่าวว่า มีการเรียกกลุ่ม ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยว่า “ฝ่ายซ้าย” และเรียกอีกฝ่ายหนึ่งว่า “ฝ่ายขวา” ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้แต่งไม่เห็นด้วยกับการที่ผู้นำประเทศไทยไปเข้าร่วมกับสงคราม และเกิดการแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายต่อสู้กัน จึงได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมา โดยเขียนให้มีลักษณะตรงกันข้ามกับโลกปัจจุบันให้เห็นผ่านตัววรรณกรรม

2.2.2 สถาบันทางศาสนา

นวนิยายเรื่องเมืองอนันตตาปรากฏสถาบันทางศาสนาโดยการกล่าวถึงความเชื่อและพิธีกรรมของผู้คนในสังคมอุดมคติไว้ พิธีกรรมของผู้คนในสังคมประกอบขึ้นภายในถ้ำที่แทนบูชาโดยจะมีชาคมุขห่มด้วยผ้าคลุมสีน้ำตาล นั่งท่าขัดสมาธิ และผู้คนก็นั่งลงกราบไว้ นอกจากพิธีกรรมแล้ว ก็ยังมีเรื่องของความเชื่อในเรื่องของพระวิญญูญาณสูงสุดว่า เป็นผู้สร้างดินแดนอุดมคติแห่งนี้ขึ้นมา และยังมีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียกชื่อพระวิญญูญาณสูงสุด คือ ธรรมชาติสูงสุด โดยผู้แต่งได้นำเสนอความเชื่อนี้ผ่านการสนทนาของตัวละครที่ตัวละครภายนอกสงสัยเกี่ยวกับความเชื่อและผู้สร้างสถานที่แห่งนี้ให้กับผู้คนในสังคมอุดมคติ ผู้ห่มคลุมจึงพูดให้ฟังว่า พวกเขาได้รับความเมตตาจากสิ่งที่เขาเรียกว่า “ผู้รับใช้พระวิญญูญาณ” ซึ่งวิญญูญาณสูงสุดนั้นได้เป็นผู้สร้างสถานที่แห่งนี้ พวกเขาไม่ได้เป็นคนสร้างแต่อย่างใด พวกเขาเพียงแต่อาศัยอยู่ในสถานที่ที่มีความเชื่อในวิญญูญาณสูงสุด ซึ่งไม่ต่างไปจากสิ่งสูงสุดในแต่ละศาสนาและวิญญูญาณที่เรียกว่า “ธรรมชาติสูงสุด”

พิธีกรรมและความเชื่อของคนในสังคมอุดมคตินั้น ผู้วิจัยคิดว่า มีความคล้ายคลึงกับความเชื่อของชาวยุโทเปีย ในวรรณกรรมเรื่องยูโทเปียของโทมัส มอร์ [8] ที่พูดถึงความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติสูงสุดนี้ว่า ชาวยุโทเปียเชื่อว่าธรรมชาติได้กำหนดชีวิตที่ร่าเริงว่าเป็นเป้าหมายของชีวิต คือการมีชีวิตให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ยึดเอาเนื้อหาจากยูโทเปียมาปรับใช้ในงานเขียนของตน

2.2.3 สถาบันทางวิทยาศาสตร์และการประดิษฐ์คิดค้น

นวนิยายเรื่องเมืองอนันตตาได้มีการกล่าวถึงเรื่องของเทคโนโลยีที่ผู้คนในดินแดนอุดมคติประดิษฐ์คิดค้นไว้ว่า ภายในถ้ำนั้นมีทั้งไฟฟ้า คอมพิวเตอร์นับสิบเครื่อง มีโทรทัศน์ทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง และเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ จำนวนมาก ที่ติดตั้งอยู่ภายในถ้ำ ตัวอย่าง

หลอดไฟนีออน จอคอมพิวเตอร์เดสก์ท็อปนับสิบเรียงรายอยู่ด้านข้างของผนังถ้ำ ปรากฏให้เห็นโทรทัศน์ขนาดเล็ก ขนาดกลาง อีกทั้งเครื่องมือสื่อสารนานาชนิดทั้งวิทยุ โทรศัพท์ วางเรียงอยู่ใกล้ ๆ กับเครื่องรับส่งสัญญาณดาวเทียม ฯลฯ [3]

เทคโนโลยีและการสื่อสารในสังคมแห่งนี้ มีความเจริญก้าวหน้า ทันสมัยแทบเท่ากับโลกปัจจุบัน แต่จุดประสงค์ในการใช้จะแตกต่างกัน กล่าวคือ โลกภายนอกใช้เทคโนโลยีอย่างตกเป็นทาส ดังเช่นในสังคมปัจจุบันใช้เทคโนโลยีในการทำสงคราม แต่ในโลกสังคมอุดมคติจะใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อประโยชน์ในยามจำเป็นเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า การที่ผู้แต่งได้สร้างการใช้เทคโนโลยีที่ต่างกันของโลกสังคมอุดมคติกับโลกแห่งความเป็นจริงให้เห็นผ่านตัวนวนิยายเรื่องนี้ เพื่อต้องการเสนอให้เห็นความแตกต่างของสังคมทั้งสอง เพื่อเสียดสี หรือเพื่อตำหนิผู้คนในโลกความจริงที่ใช้เทคโนโลยีจนเกิดเป็นภัยต่อตนเอง และสังคม

3. ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชน

ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชนในสังคมอุดมคติ ได้แก่ ประเพณีวัฒนธรรมด้านภาษา ด้านการแต่งกาย ด้านการกิน และด้านการละเล่น เนื่องด้วยสังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนันตดา มีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อยู่ในถ้ำใต้บาดาล ชีวิตผูกพันอยู่กับธรรมชาติ ปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี และไม่ยุ่งเกี่ยวกับสังคมภายนอก วัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ จึงแตกต่างไปจากสังคมภายนอก ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา ที่ใช้ภาษาที่บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าใจได้ แต่ยังมีบุคคลที่สามารถพูดและสื่อสารกับบุคคลภายนอกให้เข้าใจกันได้ คือ ผู้ห่มคลุม การที่สร้างให้ผู้ห่มคลุมสามารถพูดภาษาที่ตัวละครเอกทั้งสามเข้าใจได้นั้น ผู้วิจัยคิดว่าผู้แต่งต้องการที่จะให้ ผู้ห่มคลุม เป็นสื่อกลางในการสื่อสารกับบุคคลภายนอก เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถสื่อสารกันได้อย่างเข้าใจ

ด้านวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย ผู้คนในสังคมแห่งนี้จะไม่นิยมใส่เสื้อผ้า บางรายอาจจะนุ่งผ้าผืนเล็ก ๆ หรือบางรายอาจจะนุ่งห่มเสื้อผ้าที่ทำมาจากใบไม้ ส่วนวัฒนธรรมการกินนั้น เป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมการกินซึ่งได้มาจากธรรมชาติ นั่นก็คือ ต้นกระบองเพชร นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมการละเล่น ที่ปรากฏให้เห็นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือ ผู้คนในสังคมอุดมคติแห่งนี้นิยม ร้องรำ ทำเพลง ในยามค่ำคืน ที่ตั้งแว่วมาในแต่ละทิศ ทำให้ตัวละครเอกทั้งสามได้ยิน

ผู้วิจัยคิดว่า ประเพณีและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสังคมอุดมคตินั้น สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมแบบเรียบง่าย ซึ่งต่างจากสังคมปัจจุบัน คือ บางคนนิยมนุ่งเสื้อผ้าแบรนด์เนม ราคาแพง นิยมกินอาหารตามภัตตาคาร หูหรรษา หรือนิยมไปร้องเพลงตามคาราโอเกะ เดินตามผับ ตามบาร์ เป็นต้น

กลวิธีการนำเสนอสังคมอุดมคติ

การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอสังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนันตดานั้น ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาที่จะวิเคราะห์ออกเป็น 5 ด้าน คือ การนำเสนอผ่านชื่อเรื่อง การนำเสนอผ่านโครงเรื่อง การนำเสนอผ่านฉาก การนำเสนอผ่านตัวละคร และด้านสุดท้ายคือ การนำเสนอผ่านท่วงทำนองการแต่ง สามารถวิเคราะห์เนื้อหาได้ดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอผ่านชื่อเรื่อง

การนำเสนอสังคมอุดมคติผ่านชื่อเรื่องในนวนิยายเรื่องเมืองอนันตดา ผู้วิจัยพบว่า ผู้แต่งตั้งชื่อโดยเอาคำตามความหมายทางพระพุทธศาสนามาตั้ง ปรีชา ช่างขวัญยืน[9]ได้กล่าวอ้างถึงความหมายของอนันตดาว่า อนันตดา ไม่ใช่ตัวตน กำหนดตัวตนไม่ได้ ซึ่ง อนันตดา จะปรากฏในลักษณะที่เรียกว่า ไตรลักษณ์ หรือสามัญ

ลักษณะ หรือกฎ 3 ประการ ได้แก่ อนันต์ ทุกขัง อนัตตา เมื่อพิจารณาแล้ว อนัตตา นอกจากจะมองในมุมที่ว่า ไม่มีตัวตน ซึ่งสามารถตีความได้ว่า ไม่มีตัวตนนั้นก็คือ ไม่มีอยู่จริง ดังสังคมอุดมคติที่ไม่มีอยู่จริง เป็นเพียงจินตนาการ ดังนั้น “เมืองอนัตตา” จึงหมายถึง เมืองที่ไม่มีอยู่จริง เป็นเมืองที่ผู้แต่งจินตนาการขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์บางอย่างหรือเพื่อเสียดสีสังคมและการเมือง นอกจากนี้แล้วเมื่อพิจารณาเนื้อเรื่อง “เมืองอนัตตา” อาจจะเป็นเมืองที่ไม่มีการยึดติดกับเชื้อชาติ สัญชาติ หรือแม้แต่ชีวิต สะท้อนให้เห็นว่า สังคมอุดมคติแห่งนี้ นอกจากจะไม่มีตัวตนอยู่จริงแล้ว ยังสื่อให้เห็นถึงการไม่ยึดติดกับสิ่งใด ๆ รอบกาย ซึ่ง ไม่สามารถติดตัวเราไปได้เมื่อเราสิ้นลมหายใจ แต่สิ่งจะติดตามเราไปได้คือ จิตวิญญาณเท่านั้น

ทั้งนี้นอกจากจะสะท้อนสังคมตามความหมายในแนวพระพุทธศาสนาแล้ว ยังสอดคล้องกับยูโทเปียตามแนวคิดตะวันตก หมายถึง โลกอุดมคติหรือโลกจินตนาการ เป็นสถานที่ที่มีแต่ความสงบสุข ซึ่งดินแดนแห่งนี้ไม่มีตัวตนอยู่จริง เช่นเดียวกับ เมืองอนัตตา ที่เป็นเมืองไม่มีตัวตนอยู่จริง ผู้วิจัยมองว่า นวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ผู้แต่งได้ยืมเอาคำจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ให้เข้ากับสังคมไทย ส่วนเนื้อเรื่องจะผู้แต่งได้ผสมผสานและบูรณาการระหว่างแนวคิดสังคมอุดมคติแบบตะวันตก คือ ยูโทเปีย กับแนวคิดตะวันออก คือ สังคมยุคราชวาทเมตตามหานิยมโดยตามคติความเชื่อในไตรภูมิพระร่วง มาเป็นแบบและเป็นแนวทางในการแต่งนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาขึ้น

2. การนำเสนอผ่านโครงเรื่อง

จากการศึกษาโครงเรื่องของนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตานี้ ผู้วิจัยพบว่าผู้แต่งได้วางโครงเรื่องไว้ให้น่าชวนให้ติดตาม ทั้งการเปิดเรื่องที่เปิดตัวฉากเหตุการณ์ไม่สงบของสงครามเวียดนาม การดำเนินเรื่อง ก็สร้างให้ตัวละครเอกเป็น ตัวดำเนินเรื่องพาไปสู่สังคมอุดมคติ ทั้งยังสร้างจุดวิกฤติได้อย่างน่าสนใจ โดยการให้ฝ่ายศัตรูจับสัญญาณที่ตั้งของสถานที่ได้ และยังคงคลี่คลายปัญหานี้โดยการให้ตัวละครตัดสินใจเดินทางออกจากสังคมอุดมคติ เพื่อให้สังคมแห่งนี้ยังคงดำรงความสวยงามต่อไป ซึ่งทำให้น่าติดตามว่าตัวละครเอกจะพบกับอะไรในเหตุการณ์ข้างหน้า หรือตกลงแล้วสังคมอุดมคติในเรื่องมีจริงหรือไม่ และฝ่ายศัตรูจะเข้ามายังที่แห่งนี้ได้หรือไม่ ยิ่งตอนจบเรื่องผู้แต่งได้ทิ้งท้ายไว้ให้ผู้อ่านถกเถียงเกี่ยวกับการเป็นไปของสังคม นอกจากนี้ผู้แต่งยังได้สร้างโครงเรื่องและเนื้อเรื่องที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสังคมภายนอกกับสังคมอุดมคติไว้อย่างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า ผู้แต่งมีจุดประสงค์บางประการที่ต้องการสื่อออกมาผ่านโครงเรื่องในลักษณะนี้ หนึ่งในนั้นก็คือ การต่อต้านสังคมในสมัยของตนที่ตนไม่เห็นด้วย จึงสร้างนวนิยายให้มีลักษณะโครงเรื่องในลักษณะเช่นนี้ เพื่อต้องการเสียดสี ประชดประชันสังคม และการเมืองในสมัยของตน

3. การนำเสนอผ่านฉาก

นวนิยายเรื่องเมืองอนัตตานี้ ผู้แต่งได้สร้างฉากสังคมคู่ขนานขึ้น โดยการสร้างให้ลักษณะของ 2 สังคมนี้ ให้มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง คือ ได้สร้างฉากสังคมปัจจุบัน โดยการยึดเอาเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นจริงในสังคมยึดมาเป็นเค้าโครงในการแต่งนวนิยาย คือ เหตุการณ์ของสงครามเวียดนาม ที่ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เนื่องจากไทยต้องเลือกฝ่ายโดยเลือกอยู่ฝ่ายสหรัฐฯ ที่ได้สนับสนุนเวียดนามได้ เพื่อต้องการยืมมือสหรัฐฯ ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งเหตุการณ์นี้ได้สร้างให้สังคมเกิดความไม่สงบ มีการเข่นฆ่ากัน เกิดการสูญเสียและการนองเลือดขึ้นอย่างน่าสลด พื้นที่ต่าง ๆ เต็มไปด้วยฐานทัพ และกองทัพอากาศ ไม่เว้นแม้แต่บน

ท้องฟ้าก็เต็มไปด้วยเครื่องบินรบจำนวนมาก จะเห็นได้ว่าฉากสงครามปัจจุบันนั้นมีแต่ความวุ่นวายที่เต็มไปด้วยการทำสงครามกันระหว่างกลุ่มคนสองฝ่ายที่มีความขัดแย้งกัน

ส่วนฉากสงครามอุดมคติ ด้วยการยึดเอาแนวคิดสงครามอุดมคติยูโทเปียมาเป็นแบบอย่างในการสร้างฉาก โดยมีการปรับให้เข้ากับแนวความคิดของคนไทยและให้เข้ากับสังคมไทย โดยผู้แต่งได้สร้างฉากสงครามอุดมคติให้เห็นผ่านการได้พบเห็นของตัวละครเอก คือ สร้างฉากสงครามแห่งนี้ให้มีสภาพทิวทัศน์ที่สวยงาม เป็นดินแดนที่ดูสะอาด บริสุทธิ์ทั้งตัวมนุษย์และสภาพแวดล้อมซึ่งไม่ต่างอะไรกับยูโทเปีย ผู้วิจัยคิดว่า การที่ผู้แต่งได้สร้างฉากสงครามคู่ขนานขึ้น เพื่อเสนอให้เห็นถึงลักษณะของสังคมภายนอกกับสังคมอุดมคติที่มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง หรืออีกนัยหนึ่งคือ เพื่อต้องการเสนอให้เห็นถึงความแตกต่างของภาพสังคมที่เป็นจริงกับสังคมในจินตนาการ สะท้อนให้เห็นว่าสังคมที่เต็มไปด้วยสิ่งที่ดีงามนั้นมีแต่ในจินตนาการเท่านั้น

4. การนำเสนอผ่านตัวละคร

การวิเคราะห์การนำเสนอสังคมอุดมคติผ่านตัวละครในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตานัน ผู้วิจัยแยกเป็นประเด็นย่อยออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

4.1 การนำเสนอผ่านลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละคร

การวิเคราะห์การนำเสนอสังคมอุดมคติผ่านลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตานัน ผู้วิจัยขอแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวละครในสังคมภายนอก ซึ่งตัวละครกลุ่มนี้มีทั้งคนดี คือฝ่ายตัวละครเอก ได้แก่ สุริยศรี วสิน ราล์ฟ และฝ่ายคนไม่ดี ซึ่งฝ่ายศัตรูของตัวละครเอก คือ นายพล เฝิง เจิน ผู้นำกองทัพจีน การสร้างลักษณะของตัวละครภายนอกให้มีลักษณะเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมปัจจุบัน มีทั้งคนดีและคนไม่ดีปะปนกันไปตามความเป็นจริงของสังคมในโลกแห่งความเป็นจริง ส่วนกลุ่มตัวละครในสังคมอุดมคติ ผู้แต่งได้สร้างให้เป็นคนดีทั้งหมด ผู้วิจัยคิดว่า การสร้างลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครในลักษณะเช่นนี้ ผู้แต่งต้องการเสนอให้เห็นถึงความแตกต่างของมนุษย์ในสังคมแห่งความเป็นจริงกับสังคมแห่งจินตนาการ สะท้อนให้เห็นว่า สังคมที่มีแต่คนดีนั้น มีแต่ในโลกจินตนาการเท่านั้น

4.2 การนำเสนอผ่านบทสนทนาของตัวละคร

นิยายเรื่องเมืองอนัตตานันได้นำเสนอสังคมอุดมคติผ่านการสนทนากันของตัวละครเอกที่เดินทางไปยังสังคมอุดมคติและได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ ในระยะทางที่ตนได้เดินทางไป ตัวอย่าง

“ที่นี่มันที่ไหนกันแน่...???” “นี่เรากำลังอยู่บนสวรรค์...หรือว่ากำลังอยู่ในไทม์แมชชีน...” “ที่แท้สวรรค์มันไม่ได้อยู่บนฟ้า แต่ถูกซ่อนเอาไว้ใต้ดินนี่เอง...” วสินให้ข้อสรุป “ไม่ใช่แค่สภาพแวดล้อมเท่านั้นที่ดูสะอาด บริสุทธิ์ แต่มนุษย์ที่อาศัยอยู่ในที่แห่งนี้ยังเป็นมนุษย์ที่ทั้งสะอาด ทั้งบริสุทธิ์ นี่แหละยูโทเปียของแท้”[3]

บทสนทนาของตัวละครเป็นการสนทนากันในเรื่องของสถานที่อันแปลกใหม่ที่ตัวละครได้พบเห็นเป็นสถานที่อันแปลกประหลาด แต่สวยงาม ไม่ต่างอะไรกับยูโทเปีย ผู้วิจัยพบว่าผู้แต่งไม่ได้บอกตรง ๆ แต่จะนำเสนอผ่านการบรรยายลักษณะของสิ่งที่พบเห็นของตัวละครที่เกิดความสงสัยและสนใจในสถานที่อันแปลกใหม่แห่งนี้

5. การนำเสนอผ่านท่วงทำนองการแต่ง

การวิเคราะห์การนำเสนอสังคมอุดมคติผ่านท่วงทำนองการแต่งนั้น จะนำเสนอผ่านการเลือกใช้คำพบว่า มีการเลือกใช้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้เรียกสังคมอุดมคติ คือคำว่า สวรรค์ สวนอีเดน และยูโทเปียสะท้อนให้เห็นว่า ผู้แต่งยึดเอาคำศัพท์เหล่านี้เพื่อมาเป็นหลักฐานให้นวนิยายเรื่องนี้ดูน่าเชื่อถือ และสื่อถึงสังคมอุดมคติมากยิ่งขึ้น ส่วนการใช้โวหาร จะใช้พรรณนาโวหาร ในการอธิบายลักษณะต่าง ๆ รวมถึงธรรมชาติที่สวยงามของสังคมอุดมคติ นอกจากนี้ยังมีการใช้อุปมาโวหาร ในการนำเสนอภาพสังคมอุดมคติ โดยการเปรียบสังคมอุดมคติที่ชื่อว่า เมืองอนัตตาที่มีความสวยงามอย่างกับดินแดนของสวรรค์ ตัวอย่าง “บรรยากาศรอบข้างแทบไม่ต่างอะไรไปจากสรวงสวรรค์”[3]

สุดท้ายคือ น้ำเสียงของผู้แต่ง ผู้แต่งได้ใช้น้ำเสียงประชดประชัน เสียดสี ผู้คนและสังคมในสมัยของตนผ่านคำพูดของผู้ห่มคลุมที่พูดกับตัวละครเอกว่า สถานที่แห่งนี้จะไม่มีใครคิดจะทำร้ายหรือฆ่าใคร เพราะสถานที่แห่งนี้ไม่มีฝ่าย ไม่มีข้าง ไม่มีแม้กระทั่งเชื้อชาติ ทั้งนี้เนื่องจากสังคมในสมัยของผู้แต่งนั้นได้มีการทำสงคราม คือสงครามเวียดนาม และได้เกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 ทำให้ผู้คนในสังคมมีการแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย ทำสงครามกัน ผู้แต่งจึงแต่งนวนิยายเรื่องนี้ขึ้นเพื่อเสียดสีผู้คนและสังคม ซึ่งผู้แต่งไม่ได้บอกโดยตรง แต่เสียดสีโดยการสร้างสังคมอุดมคติที่ผู้คนในสังคมแห่งนี้ ไม่มีการแบ่งฝ่าย ไม่มีแม้แต่เชื้อชาติ และไม่คิดที่จะทำร้ายใคร หรือฆ่าชีวิตใคร ซึ่งสังคมในลักษณะเช่นนี้มีให้เห็นเฉพาะในสังคมอุดมคติหรือสังคมในจินตนาการเท่านั้น

ปัจจัยที่นำไปสู่การแสวงหาสังคมอุดมคติ

วรรณกรรมนั้นมีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคม ซึ่งสังคมนั้นเป็นผู้ที่ผลิตวรรณกรรมสังคมเป็นเช่นไรก็ย่อมสะท้อนให้วรรณกรรมเป็นเช่นนั้น นวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาก็เช่นเดียวกับวรรณกรรมเรื่อง อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับบริบทสังคม ซึ่งเป็นเรื่องที่อิงบริบทสังคมมาแต่งอย่างเห็นได้ชัดคือ บริบทสังคมไทยในช่วงการเกิดสงครามเวียดนาม และในสังคมไทยในช่วงเวลาอันใกล้เช่นกันนั้นก็เกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 ขึ้นด้วย นอกจากจะอิงบริบทสังคมแล้วผู้แต่งยังสอดแทรกทัศนคติของตนลงไปด้วย เพื่อให้เห็นปัจจัยที่นำไปสู่การแสวงหาสังคมอุดมคติภายในเรื่องได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การแสวงหาสังคมอุดมคติ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยทางบริบทสังคม ได้แก่ ด้านการตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สงบในสังคม ด้านความขัดแย้งทางการเมือง และปัจจัยทางด้านความคิดและทัศนคติของผู้แต่ง ซึ่งพบว่าการแสวงหาสังคมอุดมคติ มีปัจจัยหลักที่สำคัญมาจากสภาพบริบททางสังคม หากสังคมใดเป็นไปในทางที่เลวร้าย ก็จะนำไปสู่การคิดหาหรือแสวงหาสังคมอุดมคติที่ดีกว่าสังคมปัจจุบัน ประกอบกับทัศนคติของตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่เห็นด้วยกับสภาพของสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และคิดที่จะต่อต้าน หรือเสียดสีสังคมนั้นแล้ว การแสวงหาสังคมอุดมคติที่มีลักษณะที่ดีกว่าสังคมปัจจุบันจึงเกิดขึ้น หนึ่งในบุคคลนั้นก็คือ ชัยรินทร์ ไชยวัฒน์ ที่ได้แต่ง นวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาขึ้นมาเพื่อเสียดสี ประชดประชันสังคมในสมัยของตน

สังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัยรินทร์ ไชยวัฒน์ เป็นการนำเสนอแนวความคิดและภาพของสังคมอุดมคติ ซึ่งเป็นแนวความคิดสำคัญของผู้แต่งที่มีต่อสังคมโดยผู้แต่งพยายามใช้กลวิธีต่าง ๆ นำเสนอความคิดผ่านวรรณกรรม เพื่อให้วรรณกรรมเรื่องนี้เสนอความคิดสังคมอุดมคติที่มีความน่าสนใจแปลกใหม่ และชวนให้ติดตาม จากการศึกษาพบว่า มีการเสนอสังคมอุดมคติไว้ทั้งหมด 3 ประเด็น ได้แก่ ลักษณะสังคมอุดมคติที่ถูกสร้างขึ้นในนวนิยาย กลวิธีการนำเสนอสังคมอุดมคติ และปัจจัยที่นำไปสู่การแสวงหาสังคมอุดมคติ ซึ่งในแต่ละประเด็นที่กล่าวมานั้นจะนำเสนอภาพสังคมอุดมคติอย่างชัดเจนผ่านกลวิธีการและจินตนาการของผู้แต่ง

นวนิยายเรื่องเมืองอนัตตายังเป็นสังคมอุดมคติที่คล้ายกับแนวคิดสังคมอุดมคติแบบตะวันตก คือ ยูโทเปีย ของโทมัส มอร์ ที่กล่าวถึง เกาะยูโทเปียที่มีแต่สิ่งดีงาม และมีแต่ความสุข ผู้แต่งได้ยึดเอาแนวความคิดยูโทเปียมาเป็นแนวในการแต่งนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตาโดยการปรับให้เข้ากับสังคมไทย นอกจากนี้ยังมีความคล้ายคลึงกับเรื่อง ไตรภูมิพระร่วง พระราชนิพนธ์ของพระมหาธรรมราชาที่1 (ลิไท) ที่ได้กล่าวถึง อุตตรกฐทวีป ในยุคพระศรีอาริย์เมตไตรยที่ว่าด้วยดินแดนที่เปี่ยมล้นไปด้วยความสมบูรณ์พูนสุข มีต้นกัลปพฤกษ์ที่ให้ข้าวปลาอาหารและสิ่งต่าง ๆ ซึ่งแนวความคิดนี้เป็นความเชื่อที่มาจากพระพุทธศาสนา และผู้ที่ถึงพร้อมด้วยคุณงามความดีเท่านั้นที่จะสามารถไปเกิดในยุคของพระศรีอาริย์เมตไตรย เมื่อพิจารณาแล้วอาจกล่าวได้ว่า นวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของชัยรินทร์ ไชยวัฒน์ เป็นเรื่องของสังคมเมืองพุทธ เน้นเรื่องของจิตวิญญาณ การไม่ยึดติด แต่ขณะเดียวกันก็เน้นเสรีภาพและความเจริญรุ่งเรืองอย่างมีความสุขเช่นเดียวกับเมืองยูโทเปีย ของตะวันตก ซึ่งผู้แต่งได้ดัดแปลงและบูรณาการโดยการผสมผสานกันระหว่างแนวคิดสังคมอุดมคติแบบตะวันตกกับแนวคิดสังคมอุดมคติแบบตะวันออกมาปรับใช้ในนวนิยายเพื่อให้เข้ากับสังคมไทย กล่าวคือ ผู้วิจัยมองว่าทั้งสองแนวคิดนี้มีแก่นเรื่องหลักที่เหมือนกัน คือ เป็นแนวคิดที่กล่าวถึงดินแดนที่จินตนาการถึงสังคมที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม และมีแต่ความสุข สมบูรณ์แบบ จึงอาจกล่าวได้ว่า แนวความคิดเกี่ยวกับสังคมอุดมคติเป็นแนวความคิดที่เป็นสากล โดยเฉพาะความสำคัญของความสุขสงบและความดีงามของคนและสังคม

นอกจากนี้พบว่านวนิยายเรื่องเมืองอนัตตายังนำเสนอให้เห็นถึงปัจจัยที่นำไปสู่การแสวงหาสังคมอุดมคติผ่านบริบททางสังคม ด้วยการสร้าง แสวงหา และจินตนาการถึงสังคมอุดมคติ โดยการยึดเอาบริบททางสังคมมาแต่งและกล่าวอ้างในนวนิยายของตน นอกจากบริบททางสังคมแล้ว ผู้แต่งยังแฝงทัศนคติในการแสวงหาสังคมอุดมคติของผู้แต่งเองด้วย เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า สิ่งที่เป็นไปในสังคมที่เลวร้าย ประกอบกับทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับสังคมที่เลวร้ายทำให้เกิดการแสวงหาสังคมอุดมคติขึ้น การที่ผู้แต่งได้สร้างสังคมอุดมคติขึ้นมาผ่านนวนิยายเรื่องนี้ เพื่อต้องการเสียดสีและต่อต้านสังคมในสมัยของตน เนื่องจากสังคมเกิดความวุ่นวาย มีการแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย ทั้งเหตุการณ์สงครามเวียดนาม ประกอบกับสังคมไทยเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 เหตุการณ์นี้ทำให้คนไทย แบ่งพรรคแบ่งฝ่าย ทำร้าย ฆ่าฟันกัน ทำให้ประชาชนคนไทยเสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้จำนวนมาก ประกอบกับช่วงเวลานั้นสังคมไทยเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลทำให้ผู้คนในสังคมไทยได้รับความเดือดร้อนกันอย่างถ้วนหน้า และยังทำให้สังคมอยู่กันอย่างไม่มีความสุข ด้วยเหตุนี้ ชัยรินทร์ ไชยวัฒน์ จึงแต่งนวนิยายที่สะท้อนเกี่ยวกับสังคมอุดมคติที่มีแต่สิ่งดีงาม เป็นสังคมแห่งความสุขขึ้นเพื่อต้องการที่จะเสียดสี ต่อต้าน วิพากษ์วิจารณ์สังคมที่เป็นอยู่ในสมัยของตน แต่ไม่ได้บอกหรือ

วิพากษ์วิจารณ์ หรือเสียดสีสังคมโดยตรง ผู้อ่านจะต้องอ่านทำความเข้าใจ ตีความเอง ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เรื่องบริบททางสังคมด้วย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสังคมอุดมคติในนวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชวรินทร์ ไชยวัฒน์ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของการจินตนาการถึงสังคมอุดมคติในรูปแบบที่แปลกใหม่ และน่าสนใจ ชวนให้ติดตาม ด้วยกลวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้แต่งนำเสนอ ซึ่งกลวิธีการต่าง ๆ ของนักประพันธ์แต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน จึงทำให้มองเห็นแนวคิดสังคมอุดมคติ ซึ่งเป็นแนวคิดสากลในรูปแบบที่ต่างกันและหลากหลาย ผ่านจินตนาการของนักประพันธ์ นวนิยายเรื่องเมืองอนัตตา ของ ชัชวรินทร์ ไชยวัฒน์เอง ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้เห็นถึงลักษณะของสังคมอุดมคติในมุมที่แปลกใหม่ ต่างออกไป ด้วยการ ยึดเอาบริบทสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อแฝงจุดประสงค์ในการเสียดสี ประชดประชันสังคมผ่านนวนิยายได้อย่างแนบเนียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] อัจฉรา ชลายนนาวิน. (2559). “ยูโทเปีย:มิติทางสังคมศาสตร์”, *การบริหารรัฐกิจและการเมือง*, 5(2),1-28.
- [2] ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2523). *ประชาธิปไตยสังคมนิยมคอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- [3] ชัชวรินทร์ ไชยวัฒน์. (2551). *เมืองอนัตตา*. กรุงเทพฯ : กรีน-ปัญญาญาณ.
- [4] ป่วย อิงภากรณ์ และคณะ. (2541). *จาก 14 ถึง 6 ตุลา*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- [5] คาร์กและบัลลังติน (Leonard Cargan and Jeanne H. Ballantine, 1991) อ้างอิงใน สุพิศวง ธรรมพันทา. (2543). *มนุษย์กับสังคม*. กรุงเทพฯ : ภูมิไทย.
- [6] ไกรฤกษ์ นานา. (2561). “รำลึก 50 ปี วีรบุรุษนิรนามประเทศไทยในสงครามเวียดนาม สู้เพื่อใคร”, *ศิลปวัฒนธรรม*, 39(10), 147-169.
- [7] ไพโรจน์ บุญประกอบ. (2526). *วิเคราะห์เรื่องสั้นแนวการเมืองแลสังคมในช่วง 14 ตุลาคม 2516-6 ตุลาคม 2519*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [8] ทอมัส มอร์. (Tomas More, 2526). *ยูโทเปีย (แปลจาก Utopia โดย สมบัติ จันทรวงศ์)*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [9] ปรีชา ช่างขวัญยืน. (2538). *ปรัชญาแห่งอุดมการณ์ทางการเมือง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิเคราะห์เนื้อหาใบเซียมซีศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
Content Analysis of Bai Siem Si of Pud Jor Chinese Shrine,
Muang Phuket District, Phuket Province

กัญญาณัฐ คำด้วง^{1*} สมิตชา พุมมา² และปรียากรณ์ ชูแก้ว³
Kanyanat Kamduang^{1*} Samitcha Pumma² and Pariyakorn Chookaew³

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาใบเซียมซีศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อ เนื้อหา ภาพพจน์ และลักษณะความหมายคำทำนายในใบเซียมซีของศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษออกเป็น 4 ประเด็น คือ กลวิธีการตั้งชื่อของใบเซียมซี เนื้อหาที่ปรากฏในใบเซียมซี ภาพพจน์ที่ปรากฏในใบเซียมซี และลักษณะความหมายคำทำนายในใบเซียมซี กลวิธีการตั้งชื่อของใบเซียมซี พบ 3 ลักษณะ คือ ตั้งชื่อตามชื่อตัวละครกับเหตุการณ์ ตั้งชื่อตามเหตุการณ์และตั้งชื่อตามสถานที่กับเหตุการณ์ เนื้อหาที่ปรากฏในใบเซียมซีพบทั้งหมด 10 ด้าน คือ 1. ที่อยู่อาศัย 2. ความรัก – คู่ครอง 3. ความนึกคิด – ประารณา 4. ทรัพย์สิน – โชคลาภ 5. บุตร 6. อาชีพ – การงาน 7. การเจ็บไข้ 8. การพบเจอบุคคล 9. คดีความ 10. ของสูญหาย ภาพพจน์ที่ปรากฏในใบเซียมซีพบ 2 ประเภท คือ การใช้อุปมาและการใช้สัพพจน์ ลักษณะความหมายคำทำนายในใบเซียมซีพบ 3 ลักษณะ คือ ลักษณะคำทำนายที่ดี ลักษณะคำทำนายปานกลาง และลักษณะคำทำนายไม่ดี

คำสำคัญ : ใบเซียมซี ศาลเจ้าปู่จ้อ

Abstract

The research entitled Content Analysis of Bai Siem Si of Pud Jor Chinese Shrine, Muang Phuket District, Phuket Province aimed to analyze titling techniques, contents, figures of speech and prediction meaning categories of sixty Bai Siem Si of Pud Jor Chinese Shrine, Muang Phuket District, Phuket Province. The analysis focused on four aspects; titling techniques, contents, figures of speech and prediction meaning categories. The study revealed the following findings. With regard to titling technique, three techniques were employed; character and situation titling technique, situation titling technique and place and situation titling technique. For contents, ten topics were found; 1) residential area, 2) Love and spouses, 3) dreams and wishes, 4) assets and luck, 5) children, 6) career and work status, 7) illnesses, 8) meeting people, 9) lawsuit, and 10) losses. Regarding figure of speech, two categories were

¹ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

² ดร., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author: Tel: 0815695450. E-mail address: ntkanyanat@gmail.com

found; simile and onomatopoeia. For prediction meaning, three categories were found; good prediction meaning, moderate prediction meaning, and bad prediction meaning.

Keywords: Bai Siem Si, Pud Jor Chinese Shrine,

บทนำ

ศาลเจ้าปู่จ้อ ตั้งอยู่กลางเมืองภูเก็ต เป็นศาลเจ้าที่เก่าแก่อยู่คู่กับเมืองภูเก็ตมากร้อยปี เป็นศาลเจ้าที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแห่งหนึ่งและเป็นที่สักการบูชาของชาวภูเก็ต เนื่องจากศาลเจ้าปู่จ้อมีความสำคัญ กล่าวคือศาลเจ้าปู่จ้อเป็นที่ประดิษฐานองค์พระโพธิสัตว์กวนอิมหรือองค์กวนอิมปู่จ้อ อันเป็นองค์เทพเจ้าที่มีชื่อเสียงในทางพระพุทธศาสนานิกายมหายานที่ผู้คนนิยมกราบไหว้บูชามากที่สุดองค์หนึ่ง เดิมบริเวณที่ตั้งศาลเจ้าเป็นคลองขนาดใหญ่ที่เรือใหญ่สามารถแล่นผ่านได้ ซึ่งมีท่าเรือและศาลเจ้าตั้งอยู่ก่อนแล้ว ในสมัยนั้นชาวบ้านเรียกศาลเจ้าแห่งนี้ว่า “ศาลเจ้าเต้จุ่น” (กวนอู) เมื่อมีพ่อค้านั่งเรือใบมาจากป็นมาค้าขายในภูเก็ต พ่อค้าเรือสำเภาได้นำรูปแกะสลักไม้ขององค์ พระโพธิสัตว์กวนอิมปู่จ้อติดตัวมาด้วย เมื่อมาเห็นสถานที่บริเวณศาลเจ้าดังกล่าวจึงเกิดความรู้สึกชอบและเห็นว่าเหมาะสมที่จะอัญเชิญพระโพธิสัตว์กวนอิมปู่จ้อมาประดิษฐาน ซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นศาลเจ้าปู่จ้อจนถึงปัจจุบัน ต่อมาศาลเจ้าปู่จ้อมีสิ่งที่น่าสนใจและโดดเด่นอย่างหนึ่งนั่นก็คือ การเสี่ยงเซียมซี ทำให้ผู้คนต่างมาไหว้ขอพรเทพเจ้าและเสี่ยงทายเซียมซีกันเป็นจำนวนมาก ใบเซียมซีเป็นกระดาษที่พิมพ์คำทำนายไว้ตามเลข แต่ละใบจะมีคำทำนายไว้แตกต่างกัน ไม่ซ้ำกัน ใบเซียมซีใบหนึ่งจะถ่ายทอดเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไปทั้งทางดีและทางร้าย ข้อความที่ทำนายในใบเซียมซีมักจะผูกเป็นกลอน แต่สำหรับใบเซียมซีของศาลเจ้าปู่จ้อนั้นจะมีความแตกต่างจากใบเซียมซีที่เห็นกันทั่วไปคือ ใบเซียมซีของศาลเจ้าปู่จ้อนอกจากจะมีหมายเลขกำกับใบเซียมซีแล้วนั้นยังปรากฏชื่อที่นำไปสู่เนื้อหาคำทำนาย ซึ่งชื่อนั้นประกอบไปด้วย ชื่อตัวละคร สถานที่ และเหตุการณ์ที่มาจากรวรรณกรรมจีน ลักษณะดังกล่าวทำให้ใบเซียมซีของศาลเจ้าปู่จ้อมีความแปลก โดดเด่น และน่าสนใจ แตกต่างไปจากเซียมซีของสถานที่อื่น ๆ

วิธีการวิจัย

1. ขั้วรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลภาคสนามที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2561 ซึ่งรวบรวมข้อมูลใบเซียมซีจำนวนทั้งสิ้น 60 ใบ และสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา

2. ขั้ววิเคราะห์

วิเคราะห์ข้อมูลใบเซียมซีของศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ตามขอบเขต ของเนื้อหา 4 ประเด็น คือ 1. วิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อใบเซียมซี 2. วิเคราะห์เนื้อหาใบเซียมซีแต่ละใบ 3. วิเคราะห์ภาพพจน์ในเนื้อหาใบเซียมซี 4. วิเคราะห์ลักษณะความหมายคำทำนายในใบเซียมซี

3. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

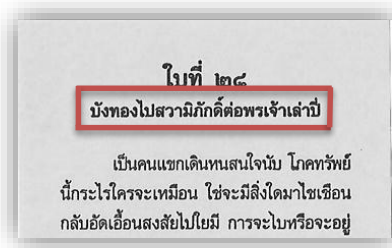
4. เสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเนื้อหาใบเซียมซีศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต แยกประเด็นอภิปรายได้ดังนี้

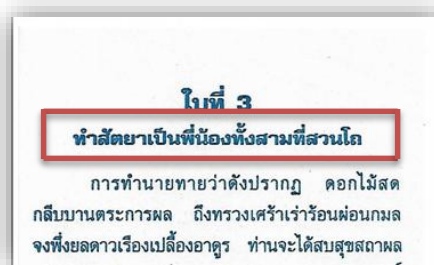
1. กลวิธีการตั้งชื่อของใบเขียนศีลาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่ามีลักษณะการตั้งชื่อตามตัวละครและเหตุการณ์จากวรรณกรรมจีนเป็นข้อสัน ๆ ปรากฏอยู่บนใบเขียนศีล วรรณกรรมจีนที่นำมาใช้ตั้งชื่อส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงหรือคุ้นชินกันดีอยู่แล้ว อาจเพราะศาลเจ้าปู่จ้อเป็นศาลเจ้าที่เก่าแก่แห่งหนึ่งในจังหวัดภูเก็ตและมีการแพร่หลายของวรรณกรรมจากจีนแผ่นดินใหญ่ เนื่องจากสมัยก่อนคนจีนได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดภูเก็ตเป็นจำนวนมาก จึงนำวรรณกรรมเหล่านั้นมาเขียนตั้งชื่อใบเขียนศีลเชื่อมโยงดวงชะตาแก่ผู้เสี่ยงทายให้ดูน่าสนใจมากยิ่งขึ้นจากการศึกษาพบกลวิธีการตั้งชื่อ 3 ลักษณะ คือ

1.1 ตั้งชื่อตามชื่อตัวละครกับเหตุการณ์

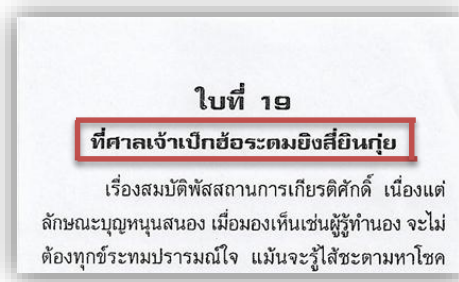
ใบเขียนศีลข้างต้นตั้งชื่อตามตัวละคร คือ บังทอง กับเหตุการณ์ที่มาจากวรรณกรรมจีนเรื่อง สามก๊ก ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่บังทองเดินทางมาจากเมืองกังตั๋งเพื่อไปหาเล่าปี่ ซึ่งอธิบายเชื่อมโยงกับคำทำนายว่าผู้เสี่ยงได้ใบนี้ยังไม่เหมาะกับการเดินทางย้ายที่อยู่แต่ไม่ถึงกับร้ายแรง และยังคงมีโชคนำพาให้พบกับสิ่งที่ดีในอนาคตข้างหน้า แสดงให้เห็นกลวิธีการตั้งชื่อตามชื่อตัวละครกับเหตุการณ์มีลักษณะเด่นในด้านตัวละคร บังทอง ที่ปรากฏและเชื่อมโยงกับคำทำนายในประเด็นเรื่องการเดินทางย้ายถิ่นฐานและเชื่อมโยงกับคำทำนายต่อไปในเรื่องต่าง ๆ

1.2 ตั้งชื่อตามเหตุการณ์

ใบเขียนศีลข้างต้นตั้งชื่อตามเหตุการณ์ที่มาจากวรรณกรรมจีนเรื่อง สามก๊ก ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เตียวหุยเชิญเล่าปี่และกวนอูไปเที่ยวสวนหลังบ้านของตนซึ่งมีดอกยี่โถบานสะพรั่ง ทั้งสามร่วมบูชาเทพดาและให้สัตย์สาบานต่อกัน เป็นพี่น้องร่วมท้องกัน ชื่อสัตย์ต่อกันสืบไปจนวันตาย ซึ่งอธิบายเชื่อมโยงกับคำทำนายว่าผู้เสี่ยงได้ใบนี้จะพบเจอแต่ความสุข ความเจริญ พร้อมไปด้วยยศศักดิ์ โชคลาภ สมหวังดังใจนึกปรารถนาทุกประการ แสดงให้เห็นกลวิธีการตั้งชื่อตามชื่อตัวละครกับเหตุการณ์มีลักษณะเด่นในด้านเหตุการณ์ ปรากฏและเชื่อมโยงกับคำทำนายในประเด็นเรื่องการพึ่งพา ซึ่งกันและกันและเชื่อมโยงกับคำทำนายต่อไปในเรื่องต่าง ๆ

1.3 ตั้งชื่อตามสถานที่และเหตุการณ์

ใบเขียนซีข้างต้นตั้งชื่อตามเหตุการณ์ที่มาจากรรณกรรมจีนเรื่อง ซิอินก๊วย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่อวยซิงตามหาตัว ซิอินก๊วย อธิบายเชื่อมโยงกับคำทำนายว่าผู้เสี่ยงได้ใบนี้จะพบผู้มีบุญมาหนุนนำแต่ต้องรอเวลาที่เหมาะสมและอยู่เย็นเป็นสุขในกายภาคน้ำ แสดงให้เห็นกลวิธีการตั้งชื่อตามสถานที่กับเหตุการณ์ซึ่งมีลักษณะเด่นในเรื่องของเหตุการณ์ที่ปรากฏ โดยนำเอาเหตุการณ์ดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับคำทำนายในประเด็นเรื่องการหลบหนีของซิอินก๊วยและเชื่อมโยงกับคำทำนายต่อไปในเรื่องต่าง ๆ

2. เนื้อหาใบเขียนซีศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ปรากฏเนื้อหา 10 ด้าน ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความรัก – คู่ครอง ด้านความนึกคิด – ปราบปราม ด้านทรัพย์สิน – โชคลาภ ด้านบุตร อาชีพ – การงาน ด้านการเจ็บไข้ ด้านการพบเจอบุคคล ด้านคติความ และด้านของสูญหาย เขียนซีแต่ละใบจะมีเนื้อหาการทำนายเพียง 1-6 ด้าน เมื่อรวบรวมใบเขียนซีทั้ง 60 ใบ ในแต่ละใบจะมีเนื้อหากการทำนายไม่ครบทั้ง 10 ด้าน สังเกตได้ว่าเนื้อหาด้านบุตร จะกล่าวถึงบุตรเพศชายมากกว่า เพราะความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีความต้องการบุตรชายมากกว่าบุตรสาว เพื่อจะเป็นผู้สืบทอดเชื้อสายของตระกูล นอกจากนี้ใบเขียนซีส่วนใหญ่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนในพื้นที่นั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประพันธ์ใบเขียนซีมีความรู้ในด้านโหราศาสตร์จึงได้นำเนื้อหาส่วนที่สอดคล้องความเชื่อของคนไทยที่มีมายาวนานแต่งเติมให้เกิดความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

3. ภาพพจน์ในใบเขียนซีศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ปรากฏการใช้ภาพพจน์ 2 ประเภท ได้แก่ การใช้อุปมาและการใช้สัทพจน์ พบการใช้ภาพพจน์แบบอุปมามากที่สุด เนื่องจากใบเขียนซีเป็นคำกลอนบอกผล การเสี่ยงทายที่มีอยู่ตามศาลเจ้าหรือวัดเพื่อบริการผู้คนที่มากราบไหว้เคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประชาชนและนักท่องเที่ยว ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ อายุ รวมถึงการศึกษา จึงมีการเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยมีคำว่า ดัง ประหนึ่ง ประหนึ่งว่า ดัง เช่น เหมือน ระบุไว้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 การใช้อุปมา คือการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งเพื่อนำให้เห็นจริงว่าเหมือนอย่างไร ได้แก่คำว่า เหมือน เสมือน ดัง ดัง คล้าย ดูราว เหมือนดัง ดูๆ ฯลฯ ผลการวิเคราะห์พบว่าภาพพจน์ที่ปรากฏมีลักษณะการเปรียบเทียบกับธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 การเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยใช้กับดวงจันทร์ จากการศึกษาปรากฏการกล่าวเปรียบเทียบถึงแสงสว่างของดวงจันทร์ ซึ่งมักจะใช้คำว่า เดือนหงาย พระจันทร์ ดวงเดือน ดังนี้

- มนุษย์เรารู้สึกเหมือนเมื่อเดือนหงาย
เมฆกระจายดวงเด่นให้เห็นโฉม
แม้ชะดาราจะไม่มียศ
มีแต่โสมนัสสิ่งศฤงคาร

(ใบที่ 2 ศาลเจ้าปู่จ้อ)

ใบเซียมซีข้างต้น กล่าวเปรียบเทียบกับดวงจันทร์ที่กำลังฉายแสง เมฆต่างเคลื่อนตัวกระจายออกให้เห็นแสงสว่างของพระจันทร์ เปรียบกับภาวะดวงชะตาของผู้เสี่ยงทายที่ชีวิตจะหมดเคราะห์พบกับความโชคดี มีบุญวาสนาช่วยเหลือให้ผ่านพ้นไปได้

3.1.2 การเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยใช้กับลักษณะของคน ตัวอย่าง

- สุมามาลย์บานขยายได้ออกผล
ประหนึ่งคนมั่งคั่งทั้งยศลา
ย่อมไพบูลย์พูลสวัสดิ์เป็นอัครา
จนรภาพแก่เฒ่าแกงอม

(ใบที่ 18 ศาลเจ้าปู่จ้อ)

ใบเซียมซีข้างต้น กล่าวเปรียบเทียบกับลักษณะของคนที่มีบุญวาสนาและยศลาบรรดาศักดิ์ เปรียบกับภาวะดวงชะตาของผู้เสี่ยงทายจะประสบความโชคดีมีชัย กระทำการสิ่งใดก็จะราบรื่น ไม่มีอุปสรรคใดมาขวาง

3.1.3 การเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยใช้กับสัตว์ จากการศึกษาปรากฏการกล่าวเปรียบเทียบกับลักษณะและพฤติกรรมของสัตว์ต่าง ๆ ดังนี้

- ดั่งมัจฉาวารีเป็นที่รัก
เคยพำนักฝากกายได้คลายหมอง
อันชัยโชคโลกมนุษย์ก็สุดปอง
เหมือนท่านองมัจฉาได้วารี

(ใบที่ 7 ศาลเจ้าปู่จ้อ)

ใบเซียมซีข้างต้น กล่าวเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของปลาที่ได้เจอน้ำ เปรียบกับภาวะดวงชะตาของผู้เสี่ยงทายจะพบความโชคดีมีชัย ซึ่งตามธรรมชาติของปลานั้นจะต้องอยู่ในน้ำไม่อย่างนั้นปลาจะตาย เป็นการเปรียบเทียบที่ให้ความรู้สึกเกิดความดีใจเมื่อพบถิ่นที่อยู่อาศัย

3.1.4 การเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยใช้กับที่อยู่อาศัย จากการศึกษาปรากฏการกล่าวเปรียบเทียบกับลักษณะของที่อยู่อาศัย ซึ่งมักจะใช้คำว่า วิจารณ์ เรือน ดังนี้

- มีบุญญาบารมีเกียรติยศ
ได้ปรากฏสุขุมภูมิฐาน

ทั้งเหี่ยวเหือนผืนผาโอฬาร
ดั่งวิมานไพบูลย์จำรูญเรือง
เป็นกุศลผลสร้างแต่ปางหลัง
มีกำลังสามารถจึงปราดเปรื่อง
เช่นสามิภรรยาไม่คงเคือง
บุญบรรเทืองกลอยจิตเป็นนิจนิรันดร์

(ใบที่ 7 ศาลเจ้าปู่ดจ้อ)

ใบเขียนซีข้างต้น กล่าวเปรียบเทียบกับลักษณะของที่อยู่อาศัยที่เจริญรุ่งเรือง เปรียบกับ
ภาวะ ดวงชะตาของผู้เสี่ยงทายมีบุญวาสนาในชาติก่อนคอยหนุนนำให้พบกับความเจริญรุ่งเรืองทั้งที่อยู่อาศัย
และการดำรงชีวิต

3.1.5 การเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยใช้กับธรรมชาติ เช่น ลม แม่น้ำ ภูเขา ซึ่งมักจะ
ใช้คำว่า ลม มหาสมุทร บรรพตา ดังนี้

- วาสนาเหมือนมหาสมุทร
ในขอบเขตสมุทรไทยใหญ่หนักหนา
อันอายุยืนนับดังบรรพตา
จะเวทนาปล้ำไปทำไมมี
เรื่องบุญพาศน์วาสนาก็ปรากฏ
ทั้งลาภยศไพบูลย์จำรูญศรี
จงบริกรรมทำใจเสียให้ดี
จะได้มีความสุขสนุกสนาน

(ใบที่ 36 ศาลเจ้าปู่ดจ้อ)

ใบเขียนซีข้างต้นกล่าวเปรียบเทียบกับมหาสมุทร หมายความว่า แม่น้ำที่กว้างใหญ่ เปรียบ
กับภาวะดวงชะตาของผู้เสี่ยงทายที่มีวาสนากว้างใหญ่แผ่ไพศาลไปจนทั่วและกล่าวเปรียบเทียบกับบรรพตา
หมายความว่า ภูเขา เปรียบกับภาวะดวงชะตาของผู้เสี่ยงทายที่มีอายุยืนยาว เป็นการสอนให้ผู้เสี่ยงทายทำจิต
ให้สงบสุขอยู่เสมอ

3.1.6 การเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยใช้กับสิ่งของต่าง ๆ เช่น สะพาน แก้วมณี
ดังนี้

- จงยับยั้งตั้งใจอย่าได้พรั่น
สารพันเสื่อผ้ามากเหลือหลาย
การอารีรักขอบประคอบกาย
จะสืบสายผลพิพัฒน์สวัสดิ
สบโอกาสมาดหมายเหมือนได้แก้ว

อันพรายแพรวเพชรรัตน์จำรัสศรี
ถามที่อยู่รู้ว่าเลิศประเสริฐดี
ถามว่ามีคู่รักจักได้ชม

(ใบที่ 41 ศาลเจ้าปู่จ้อ)

ใบเซียมซีข้างต้น กล่าวเปรียบเทียบกับสิ่งของมีค่า เปรียบกับภาวะดวงชะตาของผู้เสี่ยงทาย จะประสบความสำเร็จ ไม่มีอุปสรรคใด ๆ และสมหวังดังใจนึกคิด

3.2 การใช้สัทพจน์ คือการใช้ถ้อยคำที่เลียนเสียงธรรมชาติ การใช้ภาพพจน์ประเภทนี้จะช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ยินเสียง โดยธรรมชาติของสิ่งนั้น ๆ และเห็นกิริยาอาการของสิ่งนั้น ๆ ผลการวิเคราะห์พบว่าภาพพจน์ที่ปรากฏมีลักษณะเลียนเสียงคลื่น ดังตัวอย่าง

ในแม่น้ำยางซีเดิมมีคลื่น เสียงครึกครื้นลั่นเลื่อนสะเทือนไหว
เมื่อลมถอยค่อยคลายสบายใจ จะไปไหนได้สบายในสายชล

(ใบที่ 12 ศาลเจ้าปู่จ้อ)

ใบเซียมซีข้างต้นมีการใช้คำว่า ครึกครื้น เป็นการเลียนเสียงคลื่นของแม่น้ำ เปรียบสภาวะชะตาชีวิต ที่เหมือนคลื่นของสายน้ำที่พัดพาสิ่งไม่ดีคลี่คลายหายไปในที่สุด และจะได้พบกับความสุขความสบายใจที่ไหลลื่นเหมือนน้ำในแม่น้ำ

4. ลักษณะคำทำนายใบเซียมซีศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบลักษณะคำทำนาย 3 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะการทำนายที่ดี ลักษณะคำทำนายปานกลาง และลักษณะการทำนายไม่ดี พบลักษณะคำทำนายที่ดีมากที่สุด รองลงมาคือลักษณะคำทำนายไม่ดี ลักษณะคำทำนายปานกลางพบน้อยที่สุด ผู้คนที่มากราบไหว้เคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ประชาชน หรือนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ล้วนต้องการคำทำนายที่ดีกลับไปให้สบายใจ และใบเซียมซีเป็นช่องทางหนึ่งในการให้กำลังใจแก่ ผู้เสี่ยงทาย จึงพบลักษณะคำทำนายที่ดีมากกว่าลักษณะคำทำนายที่ไม่ดี ดังนี้

4.1 ลักษณะความหมายคำทำนายที่ดี เนื้อหาในใบเซียมซีพบว่า ความหมายคำทำนายมีการกล่าวถึงผู้เสี่ยงทายในลักษณะความหมายที่ดีในทุกด้านของเนื้อหา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ใบที่ 2

อุทิศถึงฉีกเสื้อขึ้นกุย

รัชนีแจ่มจรัสฉาย เมฆกระจายขัด
กระจ่างสว่างไสว ดูเด่นดวงส่องฟ้ามาลัย แสน
ประไพ แจ่มสว่างกลางฟย้อม มนุษย์เราเล่าก็เหมือน
เมื่อเดือนหงาย เมฆกระจายดวงเด่นได้เห็นโฉม
แม้ชะดาราณีไม่มีไหมรม มีแต่โสมนัสสิ่งศฤงคาร
เช่นมีคู่ชู้ตสนิทสนม ย่อมอบรมมาแต่ก่อนสมรส
สมาน ความร่วมใจไมตรีมีสำราญ ทุกประการ
สมหวังผู้ตั้งใจ ตามเคหาว่าดีเป็นที่ยิ่ง หาทรัพย์
สิ่งของจะได้ไม่สงสัย ความในจิตคิดอ่านประการใด
ย่อมจะสมคิดหวังตั้งใจปอง ตามมีคู่คู่สมภิรมย์รื่น
อันแช่มชื่นเหลือดีไม่มีสอง คงสมจิตพิสมัยตั้งใจ
ปอง ล้นท้นองท่านายเท่านั้นเอย

ใบเขียนซีข้างต้น กล่าวถึงดวงจันทร์ที่ส่องแสงสว่างไสวเปรียบกับความสุข ความหวังและเมฆที่เคลื่อนตัวกระจายให้เห็นแสงของดวงจันทร์เปรียบกับการคลี่คลายของปัญหาทำให้พบความโชคดี นอกจากนี้ยังกล่าวถึงคำทำนาย ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ที่อยู่อาศัยเป็นที่อยู่อาศัยที่ดี ทรัพย์สิน – โชคลาภก็จะได้รับเหมือนบุญหล่นทับ ความนึกคิด – ประารณาสมดังใจทุกประการ และเรื่องคู่ครอง – ความรักจะได้พบคู่ครองที่เหมาะสมกัน คำทำนายที่ปรากฏล้วนเป็น คำทำนายในแง่ที่ดีทั้งสิ้น ใบเขียนซีดังกล่าวจึงเป็นลักษณะคำทำนายที่ดี

4.2 ลักษณะความหมายคำทำนายปานกลาง เนื้อหาในใบเขียนซีพบว่าความหมายคำทำนายมีการกล่าวถึงผู้เสี่ยงทายในลักษณะความหมายที่ดีและไม่ดีในบางด้านของเนื้อหาทำนาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

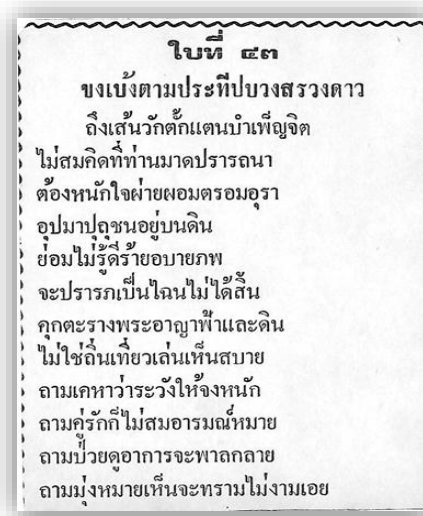
ใบที่ ๔๕

กวนอูข้ามพ้นห้าด่านได้ขุมมุกที่กอเจีย

รุกขชาติผาดแคดที่แหดศลาญ ฤดูแลม
แล้งยิ่งแห้งหาย คอกระวังบังร่มสบบนสาย พอให้
วายแล้วจืดลมพัดพาน จะได้ถึงหน้าฝนที่พ้นสาด
รุกขชาติขึ้นชุ่มตามภูมิจาน ได้ผลรุ่นอุ้นใจเป็นใบ
บาน พันอาการเหี่ยวไทยที่โรยรา เปรียบประหนึ่ง
ท่านผู้ดีอันมีศักดิ์ บำรุงรักษประเทศยอมเสดสา
การทั้งหลายร้านด้อยมมีมา สู่อุดสาห์ทำไปจนได้ดี
เด็กในครุภันนั้นทนายว่าชาติ คฤหาสน์ให้ป้องกัน
กันขม้นขมิ ตามป่วยไข้ให้คนบนให้ดี ตามเรื่องมี
ความหวังระวังเอย.

ใบเซียมซีข้างต้น กล่าวถึงต้นไม้ที่โดนแดดแผดเผาเสมือนคนที่เจอปัญหาให้ร้อนใจ พบเจอปัญหาอุปสรรค แต่เมื่อเวลาผ่านไปฤดูกาลผันเปลี่ยนเหมือนฝนที่ตกลงมาให้ต้นไม้กลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้งเหมือนกัน ปัญหาและอุปสรรคที่พบเจอค่อย ๆ จางหายไป นอกจากนี้ยังกล่าวถึงคำทำนายในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ การงานทั้งหลายจะมีเข้ามาเรื่อย ๆ ตั้งใจทำไปแล้วจะเกิดผลดี หากมีบุตรก็จะได้บุตรเพศชาย ที่อยู่อาศัยควรรับเร่งดูแลอย่าให้ห่าง เรื่องเจ็บไข้ได้ป่วยตั้งจิตอธิษฐานให้มัน ส่วนเรื่องคดีความให้ระวังไว้จะดี คำทำนายที่ปรากฏเป็นลักษณะความหมายคำทำนายในแง่ที่ดีและไม่ดีปะปนกัน ใบเซียมซีดังกล่าวจึงเป็นลักษณะความหมายคำทำนายปานกลาง

4.3 ลักษณะความหมายคำทำนายไม่ดี เนื้อหาในใบเซียมซีพบว่าความหมายคำทำนายมีการกล่าวถึงผู้เสี่ยงทายในลักษณะความหมายไม่ดีในทุกด้านของเนื้อหาคำทำนาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ใบเซียมซีข้างต้น กล่าวถึงความไม่สมหวังในทุกเรื่องรวมถึงคำทำนายในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ให้ระวังเรื่องที่อยู่อาศัย เรื่องความรักจะไม่สมหวัง อาการป่วยไข้แย่ง และความนึกคิด – ปรารถนาไม่สมหวังตั้งใจหมาย คำทำนายที่ปรากฏล้วนเป็นลักษณะความหมายคำทำนายในแง่ ที่ไม่ดีทั้งสิ้น ใบเซียมซีดังกล่าวจึงเป็นลักษณะความหมายคำทำนายไม่ดี

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเนื้อหาใบเซียมซีศาลเจ้าปู่จ้อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบกลวิธีการตั้งชื่อใบเซียมซีทั้งหมด 3 ลักษณะ ได้แก่ การตั้งชื่อชื่อตัวละครกับเหตุการณ์พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาการตั้งชื่อตามเหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ 7 และการตั้งชื่อตามสถานที่และเหตุการณ์พบน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2 พบเนื้อหาในใบเซียมซี 10 ด้าน คือ ด้านที่อยู่อาศัยพบมากที่สุด รองลงมาด้านความรัก – คู่ครอง ด้านความนึกคิด – ปรารถนา ด้านทรัพย์สิน – โชคลาภ ด้านบุตร อาชีพ – การงาน ด้านการเจ็บไข้ ด้านการพบเจอบุคคล ด้านคดีความ และด้านของสูญหาย ตามลำดับ พบภาพพจน์ที่ปรากฏในใบเซียมซีพบ 2 ประเภท คือ การใช้อุปมาพบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25 และการใช้สัพพจน์พบน้อยที่สุดร้อยละ 2 และพบลักษณะความหมายคำทำนายในใบเซียมซีพบ 3 ลักษณะ คือ ลักษณะคำทำนายที่ดีพบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาลักษณะคำทำนายไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 28 และลักษณะคำทำนายปานกลางพบน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27

เอกสารอ้างอิง

- [1] ไวกูณฐ์ สถาปนาวัตร. (2534). หนังสือเรียนโหราศาสตร์ใน 1 วัน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- [2] สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [3] สิทธา พินิจภูวดล และคณะ. (2517). การเขียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [4] สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2525). วรรณคดีวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- [5] อวยพร พานิช และคณะ. (2543). ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลงหัก
ของ อุมีสาลาม อุมาร

The status and role of Muslim women appearing in a short story

“The Middle of Broken Back Goats” by Umisalam Umar

นุรีดา การ์จี^{1*} รุสนา สะเอะ² อันวานีย์ อีหม่าเหม³ ฮามีน่า กือมะ⁴ และซูไรดา เจนิ⁵

Nureeda Kareeji^{1*} Rusana Sa-ae¹ Anwanee Eimomme¹ Hameena Kuema¹ and Suraida Jeni²

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้วิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลงหัก โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครผู้หญิงที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลงหัก ของอุมีสาลาม อุมาร 2) เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิม โดยศึกษาจากเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลงหัก ของ อุมีสาลาม อุมาร จำนวน 10 เรื่อง ผลวิจัยพบว่า สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นของอุมีสาลาม อุมาร มีสถานภาพและบทบาท 2 ด้าน คือ 1. สถานภาพและบทบาทผู้หญิงในครอบครัว ได้แก่ 1) สถานภาพของลูกสาว มีบทบาทในการเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และบทบาทในการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ 2) สถานภาพของภรรยา มีบทบาทในการดูแลเอาใจใส่ให้เกียรติสามีและบทบาทในการแบ่งเบาภาระสามี 3) สถานภาพของแม่ มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูกและปลูกฝังเรื่องศาสนา บทบาทการสนับสนุนลูก บทบาทการเสียสละเพื่อลูก และบทบาทการให้คำแนะนำเลือกคู่ครอง 2. สถานภาพและบทบาทผู้หญิงในสังคม ได้แก่ 1) การศึกษา พบว่าตัวละครผู้หญิงมีการศึกษาทั้งสามัญและศาสนา 2) การประกอบอาชีพ มีความหลากหลายพบมากที่สุด คือแม่บ้าน เพราะผู้หญิงถูกสอนให้เป็นแม่บ้าน แม่เรือนทัศนคติของอุมีสาลาม อุมาร ที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิม ประกอบด้วย 1. ทัศนคติการอบรมเลี้ยงดูมีการสั่งสอนทั้งทางโลกควบคู่ทางธรรม 2. ทัศนคติการเลือกคู่ครอง ผู้ใหญ่เป็นผู้เลือกให้ ผู้หญิงไม่สามารถเลือกเองได้ และ 3. ทัศนคติความไม่เสมอภาค ผู้หญิงไม่ได้รับความยุติธรรมจากสามีและไม่ได้รับการศึกษา ทัศนคติที่ใช้มากที่สุด คือ ทัศนคติการอบรมเลี้ยงดู ผู้เป็นแม่อบรมเลี้ยงดู สั่งสอนลูก ในข้อใช้และข้อห้ามของศาสนา ซึ่งไม่เพียงสอนอย่างเดียวยัง ปฏิบัติให้เห็นด้วย

คำสำคัญ : สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิม, เรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลงหัก, อุมีสาลาม อุมาร

Abstract

This research analyzed status and roles of Muslim women appearing in a short story “The Middle of Broken Back Goats”. The purposes of this research were: 1) to analyze the status and roles of female characters that appear in a short story “The Middle of Broken Back Goats” of Umisalam Umar 2) to analyze attitudes of the authors toward the status and roles of Muslim women by studying from 10 stories of a short story “The Middle of Broken Back Goats” of Umisalam Umar. The research found that there were two sides of status and roles

¹⁻⁴ นักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 95000

² อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 95000

*Corresponding author: Tel.: 085-7979465. E-mail address: knurida@gmail.com

of Muslim women appearing in the short story, which were status and roles in the family: 1) status and roles of daughter in the family playing roles in respecting and obeying of their parents, and rewarding their parents, 2) status and roles of a wife in the family playing roles in caring for her husband, and 3) status and roles of mother in the family playing roles in teaching religion, supporting her children, sacrificing for her children, and giving advice on choosing a partner, and status and roles of women in the society, including 1) education, female characters received both academic and religious education, and 2) occupation, the most common variety of occupation was being housewives because women were taught to be housewives. The attitude of Umisalam Umar towards status and roles of Muslim women was related to 1) parenting that taught both academic and morality, 2) choosing a marriage partner, adults chose a partner for women as they were unable to choose their spouse by themselves, and 3) inequality, women did not receive justice from their husbands and not being educated. The most used attitude was of parenting. Mother was nurturing their children in the regulation and prohibition of religion, not only teaching, but also practicing.

Keywords : the status and role of Muslim women, The Middle of Broken Back Goats, Umisalam Umar

บทนำ

สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิม เป็นสถานภาพและบทบาทหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากผู้หญิงมุสลิมมีบทบาทที่ต่างจากสถานภาพและบทบาทผู้หญิงในสังคม ไม่ว่าจะเป็นทางการศึกษา การสมรส การประกอบอาชีพ และอื่น ๆ ที่จะสื่อให้เห็นถึงค่านิยม วัฒนธรรม สิทธิ หน้าที่หรือคุณสมบัติของสตรีตามแนวทางอิสลาม บทบาทของผู้หญิงในสังคมจึงถูกนำเสนอในหลากหลายรูปแบบทั้งในสื่อต่าง ๆ เช่นโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือแม้แต่การสะท้อนถึงบทบาทของผู้หญิงออกมาผ่านเรื่องสั้น เรื่องสั้นจึงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีความเกี่ยวเนื่องกับสถานภาพและบทบาท ซึ่งนักประพันธ์ใช้เทคนิค ภาษา ในการนำเสนอความคิด ถ่ายทอดประสบการณ์ และสะท้อนให้เห็นภาพของผู้หญิงในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทเกือบทุกด้านในสังคม เพื่อให้สังคมได้รับรู้ผ่านตัวละครหญิง ซึ่งเป็นตัวละครเอกหรือตัวเด่นของเรื่อง

อุมมีสาลาม อุมาร เป็นนักเขียนหญิงหน้าใหม่ที่ประสบความสำเร็จ โดยที่ผลงานของอุมมีสาลาม อุมารได้เข้าชิงรางวัลซีไรต์ในปี 2560 และในปี 2555 เรื่องสั้นความตายในเดือนรอมฎอนได้รับรางวัลยอดเยี่ยมสาขาวรรณกรรม (Young Thai Artist Award 2012) และในปีเดียวกันเรื่องพี่ชายได้รับรางวัลชนะเลิศการเขียนเรื่องสั้นหัวข้อ ผู้คน พลเมือง อารมณ์ ความรู้สึก และวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมในชายแดนใต้ ที่จัดโดยศูนย์มนุษยวิทยาสรีนธร ด้วยความที่อุมมีสาลาม

อุมาร เป็นคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่กำเนิด จึงไม่แปลกที่เรื่องสั้นของอุมมีสาลาม อุมาร จะถ่ายทอดแง่มุมหรือภาพสะท้อนสังคมของคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เป็นอย่างดี โดยเรื่องสั้นเกือบทุกเรื่องของอุมมีสาลาม อุมาร จะใช้ตัวละครผู้หญิงเป็นผู้ออกเรื่องนั้น ๆ ดังในเรื่องไก่หลุดคอก อุมมีสาลาม อุมาร ได้นำเสนอสถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงที่ต้อยกว่าตัวละครชายอย่างเห็นได้ชัดไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการศึกษาและในเรื่องการเลือกคู่ครอง ดังเนื้อหาบางส่วนในเรื่องไก่หลุดคอกที่ว่า

“ซัลมาแต่งงานตั้งแต่อายุ 19 เธอไม่ได้เรียนหนังสือสูง แม่บอกว่าเป็นลูกสาวไม่จำเป็นที่จะต้องเรียนสูง ๆ หรือเรียนมากเหมือนผู้ชาย ผู้ชายจะต้องเรียนสูงเพียงได้เลี้ยงลูกเลี้ยงเมีย ความเชื่อนี้ถูกปลูกฝังเมื่อตั้งแต่วัยยังไม่แต่งงานแม้แต่สามีเธอก็ไม่มีสิทธิ์เลือกเองทุกอย่างเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ เธอเพียงแค่เข้าพิธีแต่งงานกับคนไม่รู้จัก เพื่อให้เขาเลี้ยงดู ซักเสื้อผ้า ทำกับข้าว ดูแลบ้าน และทำให้เขาผ่อนคลาย” [1]

ข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของอุมมีสาลาม อุมาร ที่ต้องการนำเสนอสถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงที่ถูกมองว่าไม่มีบทบาทสำคัญอะไรในสังคม แม้กระทั่งในเรื่องโกหกหลอกลวงเอง การเลือกคู่ครองก็ไม่มีสิทธิ เลือกเองแต่ในทางหลักอิสลามผู้หญิงมีสิทธิในการเลือกคู่ครอง ดังที่ เชคมุฮัมมัดดาลิล ชาและห์มานนะห์ [2] ได้กล่าวไว้ว่า ผู้หญิงมีสิทธิในขั้นตอนที่จะเลือกสามีด้วยตนเอง โดยที่เธอสามารถตอบรับหรือปฏิเสธผู้ชายที่จะขอเธอแต่งงาน หากเธอต้องการปฏิเสธ เธอไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผลในการปฏิเสธดังกล่าว ทั้งนี้เพราะเป็นสิทธิของเธอโดยไม่มีใครไม่มีสิทธิที่จะโต้แย้งเธอได้ อีกทั้งในแง่ของการศึกษานั้น ตามหลักศาสนาอิสลามผู้หญิงมีสิทธิในการแสวงหาความรู้เท่าเทียมกับผู้ชาย ดังที่อับดุลเราะห์มาน อับดุลการิม อัซซีหะฮฺ[3] กล่าวว่า อิสลามใช้ให้บรรดาสตรีแสวงหาความรู้และทำการเผยแพร่ความรู้เสมือนกับที่ให้บรรดาบุรุษเมื่อศึกษาเรื่องสั้นของอุมมีสาลาม อุมาร ในเบื้องต้นแล้วพบว่าเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหัก ของอุมมีสาลาม อุมารมีองค์ประกอบและบทบาทที่โดดเด่นอย่างหนึ่งคือ ตัวละคร ซึ่งตัวละครนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่องตัวละครในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหักเกือบทั้งหมดจะเป็นตัวละครผู้หญิงในการเล่าเรื่องหรือดำเนินเรื่อง ดังที่ บินหลา สันกาลาคีรี [4] ได้กล่าวไว้ว่า เรื่องสั้นของอุมมีสาลาม อุมาร เป็นเรื่องเชิงสังคมนิยายชัด ทว่าบอกเล่าด้วยน้ำเสียงมุสลิมผู้หญิง และจากพื้นที่ประหนึ่งสบตากับดวงตาหลังผืนฮิญาบ

การศึกษาสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหัก ของ อุมมีสาลาม อุมาร ถือว่าเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมทางสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตของมุสลิมได้เป็นอย่างดี การศึกษาตัวละครผู้หญิงในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหัก จะทำให้เห็นสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงในสังคมมุสลิมอย่างเด่นชัดยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้เข้าใจผู้หญิงในฐานะที่มีเลือดเนื้อ ซึ่งเป็นทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำด้วย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหัก ของ อุมมีสาลาม อุมารเพราะต้องการทราบถึงสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหัก และทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมในสังคมตามมุมมอง ทัศนคติของนักเขียน ซึ่งเป็นนักเขียนผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่กำเนิด จึงเป็นที่มาของการศึกษาในครั้งนี้

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสถานภาพและบทบาทผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหักของอุมมีสาลาม อุมาร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและบทบาทผู้หญิงมุสลิม ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดและการวิเคราะห์ในการศึกษา คือ วิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมและวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิม โดยใช้แนววิทยานิพนธ์เรื่องสถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยายของ ปิยพร ศักดิ์เกษม เขียนโดย ปิ่นเกล้า ศิลาบุตร แล้วนำมาวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ต่อไป

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหลังหัก ของอุมมี
สาลาม อุมาร แบ่งเป็นประเด็นต่อไปนี้

1. สถานภาพและบทบาทผู้หญิงในครอบครัว

สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงที่ปรากฏในครอบครัวที่จะต้องปฏิบัติต่อสามีและลูก เพราะมี
บทบาทสำคัญในการแบ่งเบาภาระสามีและอบรมสั่งสอน สถานภาพและบทบาทผู้หญิงในสังคม เบียดสถานภาพ
และบทบาทของผู้หญิงที่ปรากฏในสังคมเพราะผู้หญิงมีโอกาสทางการศึกษามาก ทำให้ผู้หญิงมีความรู้
ความสามารถ มีความคิดที่ทันสมัย ซึ่งส่งผลต่อการมีหน้าที่การทำงาน ซึ่งเป็นโอกาสที่ทำให้ผู้หญิงได้ก้าวเข้ามา
สู่โลกภายนอก ปรากฏได้ 3 สถานภาพ ได้แก่ สถานภาพของลูกสาว สถานภาพของภรรยา และสถานภาพของ
มารดา

1.1 สถานภาพของลูกสาว

สถานภาพลูกสาวแบ่งเป็น 2 บทบาท คือ บทบาทในการเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และ
บทบาทในการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่

1) บทบาทในการเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ปรากฏในเรื่อง เรื่องแพะหลังหัก เรื่องไก่หลุด
คอก เรื่องพี่ชาย ดังข้อความที่ว่า “ฉันจำเป็นต้องเชื่อฟังพ่อ ไม่โผล่หน้าไปที่วัดอีก ไม่มีขนมจากเจ้าอาวาสมา
แบ่งกินกันกับเพื่อน ๆ มีแต่เพื่อนบางคนที่ยังหลุดรอดสายตาของผู้ใหญ่ไปได้” [1]

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า แม้อินดาอยากไปที่วัดและไปหาเจ้าอาวาสสักเพียงใดก็
ตาม เธอก็ไม่สามารถไปได้ เพราะพ่อของเธอได้สั่งห้ามไว้ แสดงให้เห็นว่าอินดาเป็นลูกที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของ
บิดา การที่อินดารับของจากเจ้าอาวาสนั้นถือเป็นเรื่องต้องห้ามในอิสลาม เพราะของที่เจ้าอาวาสได้นั้นย่อม
เป็นอาหารที่ประกอบด้วยคนที่เป็นไทยพุทธที่เป็นคนให้เอาไว้

2) บทบาทในการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ปรากฏในเรื่องเรื่องหลง เรื่องไก่หลุดคอก ดังข้อความที่ว่า
ทางกลับกัน เมื่อพ่อเห็นเธอเพิ่งจะอายุ ๓๗ ปี พ่อจึงคิดจะหาคู่ครองให้เธออีกครั้ง ด้วยความที่ทำงาน
เป็นทั้งเด็กเสิร์ฟและทำงานในผ้า ซัลมาจึงต้องดูแลตัวเองให้สวยอยู่เสมอ ทำให้เธอดูสวยเหมือนสาว
วัย 30 ต้น ๆ คนที่มาดูแลตัวเองวันนั้นเป็นชายวัย 59 ปี แม่ซัลมาเลือกที่จะตอบปฏิเสธ แต่พ่อกลับตอบ
ตกลง เพราะเห็นว่าเป็นคนมีความรู้ทางศาสนาเป็นโตะฮัจญ์ที่ไปประกอบพิธีฮัจญ์ยังเมืองเมกกะ
มาแล้วและร่ำรวย แม้เขาแต่งงานมีครอบครัวแล้ว ซัลมายังมีลูกหลายคน ดังนั้นซัลมาจึงไปอยู่ในฐานะ
เมียรอง [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า ซัลมาเป็นลูกสาวที่ไม่อยากให้พ่อคอยมาเป็นห่วง ไม่สบายใจเกี่ยวกับ
เธอ เธอไม่ต้องการให้พ่อคอยมาเป็นห่วงเป็นกังวลใจเกี่ยวกับเธอเธอจึงยอมแต่งงานอีกครั้งเพื่อความสบายใจ
ของพ่อด้วยการตอบแทนบุญคุณของพ่อ [1]

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่า อารีนาทำหน้าที่ในฐานะภรรยาอย่างไม่ขาดตกบกพร่องแต่อย่างใด
อีกทั้งยังคอยช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระให้แก่สามีของเธอโดยการรับผ้ามาเย็บเป็นอาชีพรเสริมด้วย ถึงนางจะ
ไม่ได้มีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวเหมือนสามี แต่นางก็คอยเลี้ยงลูก ทำงานบ้านทุกอย่าง และประกอบ
อาชีพเสริมอย่างการเย็บผ้าเพื่อนำเงินที่ได้ไปใช้ในยามลำบากอีกด้วย เพราะลำพังเงินเดือนสามีที่เป็นอาจารย์

คงไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายแน่นอน ซึ่งศาสนาอิสลามไม่ได้ห้ามให้ภรรยาออกไปทำงานนอกบ้าน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น จะต้องอยู่ในขอบเขตและการอนุญาตของผู้เป็นสามีด้วย

1.2 สถานภาพของภรรยา

สถานภาพของภรรยาแบ่งเป็น 2 บทบาท คือ บทบาทในการแบ่งเบาราชการของสามีบทบาทในการดูแลเอาใจใส่และให้เกียรติสามี

1) บทบาทในการแบ่งเบาราชการของสามี ปรากฏในเรื่องผู้ต้องสงสัย เรื่องฝุ่น เรื่องไก่หลุดคอก ดังข้อความที่ว่า

หากการเข้าร่วมกลุ่มอ่านอัลกุรอานในครั้งนั้นเราอ่านซูเราะห์อื่นที่ไม่ใช่ซูเราะห์อันนิซาอ ฉันก็คงจะยังเป็นผู้หญิงมลายูทึม ๆ ที่มีอยู่อยู่กับการดูแลลูกพี่ว ก้มหน้าก้มตาอยู่กับจักรเย็บผ้าที่ต้องเร่งส่งในทุกครั้ง ไม่รับรู้เรื่องราวอะไร...แม้แต่เรื่องที่เกิดขึ้นกับคนใกล้ชิดที่สุดในครอบครัว หรือหากจะพูดให้เจ็บปวดขึ้นไปอีกคือ มันเกิดขึ้นกับฉันนี่แหละ! [1]

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่า อารีนาทำหน้าที่ในฐานะภรรยาอย่างไม่ขาดตกบกพร่องแต่อย่างใด อีกทั้งยังคอยช่วยเหลือและแบ่งเบาราชการให้แก่สามีของเธอโดยการรับผ้ามาเย็บเป็นอาชีพรเสริมด้วย ถึงนางจะไม่ได้มีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวเหมือนสามี แต่นางก็คอยเลี้ยงลูก ทำงานบ้านทุกอย่าง และประกอบอาชีพเสริมอย่างการเย็บผ้าเพื่อนำเงินที่ได้ไปใช้ในยามลำบากอีกด้วย เพราะลำพังเงินเดือนสามีที่เป็นอาจารย์คงไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายแน่นอน ซึ่งศาสนาอิสลามไม่ได้ห้ามให้ภรรยาออกไปทำงานนอกบ้าน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น จะต้องอยู่ในขอบเขตและการอนุญาตของผู้เป็นสามีด้วย

2) บทบาทในการดูแลเอาใจใส่และให้เกียรติสามี ปรากฏในเรื่องเรื่องฝุ่น เรื่องความตายในเดือนรอมฎอน เรื่องนิทานของพ่อ เรื่องไก่หลุดคอก เรื่องลงดังข้อความที่ว่า

ทุกครั้งที่พอนิ่งเพราะพลังความสงบของอารีฟีน พอมักจะหลับไปอยู่เงียบ ๆ ทว่ามันเป็นความเงียบก่อนพายุจะมา เพราะเมื่อมีอะไรเข้ามากระตุ้น อนุภาพของอารมณ์ร้ายก็มักจะไปลงที่แม่ พ่อเลือกที่จะไว้วางใจใส่แม่ผู้สงบเสถียรเต็มตัวมาตลอด มีแต่อารีฟีนที่มักจะทนไม่ได้และไว้วางใจกลับใส่พ่อบ้าง เมื่อเห็นแม่ถูกกระทำ แน่แน่นอนเหตุการณ์ไม่เคยยุติลงด้วยดี [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม่เป็นคนที่สงบเสถียรเต็มตัวมาก ต่อให้สามีจะด่า จะว่าหรือจะทุบตีแม่อย่างไรแม่ก็ไม่เคยว่า ไม่เคยด่า ไม่เคยต่อว่า ไม่เคยใช้ความรุนแรงใส่ผู้เป็นสามี นั่นเป็นเพราะแม่รักและให้เกียรติผู้เป็นสามีของเธอนั่นเอง

1.3 สถานภาพของมารดา

สถานภาพของมารดาแบ่งเป็น 4 บทบาทคือ บทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูกและปลูกฝังเรื่องศาสนา บทบาทในการสนับสนุนลูก บทบาทในการเสียสละเพื่อลูก และบทบาทในการให้คำแนะนำเลือกคู่ครอง

1) บทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูกและปลูกฝังเรื่องศาสนา ปรากฏในเรื่องเรื่องผู้ต้องสงสัย เรื่องพี่ชายเรื่องไก่หลุดคอก ดังข้อความที่ว่า

เธอเริ่มรู้สึกโกรธครุคนั้นเสียแล้ว ป้อนความคิดให้เด็กมองโลกในแง่ร้ายได้อย่างไร แกจะต้องเติบโตให้มากกว่านี้เห็นที่จะต้องไปคุยกับครูเสียแล้ว เล่าเรื่องเหลวไหลให้ลูกเธอฟังอย่างนี้ แล้วเด็กอีกนับสิบ

ในห้องนั้นเล่า ถูกป้อนความคิดเช่นนี้ต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น” “ต่อไปลูกต้องคิดก่อนนะในการจะเชื่อใครสักคน เราต้องไปเจอโลกที่กว้างขวางกว่านี้ อย่าเชื่อใครง่าย ๆ [1]

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่าฟาริดาพยายามอธิบายในเรื่องที่ลูกกลับมาเล่าให้ฟัง ซึ่งเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่ครูเป็นผู้เล่าให้ฟัง เรื่องที่เล่าอาจเป็นเรื่องที่ต้องการให้เด็กกลัวเพียงเท่านั้น แต่ด้วยความที่เป็นเด็กกลับคิดว่าเป็นเรื่องจริง ผู้เป็นแม่จึงมีบทบาทในการสั่งสอนอบรมเลี้ยงดูลูกของตนให้รู้จักแยกแยะว่าเรื่องไหนเป็นเรื่องจริงและเรื่องไหนเป็นเรื่องไม่จริงเพื่อไม่ให้เข้าใจเรื่องนั้นอย่างผิด ๆ ซึ่งศาสนาอิสลามได้เน้นหนักในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูลูก

2) บทบาทในการสนับสนุนลูก ปรากฏในเรื่องเรื่องลง เรื่องพี่ชาย เรื่องกลางฝูงแพะดังข้อความที่ว่า แม่ส่งเขาไปเรียนมัธยมฯ ในกรุงเทพฯ หลังจากที่พ่อเสียชีวิต ในตอนแรกเขาก็ไม่อยากจะไป เพราะรักที่นี่ รักทะเลแห่งนี้รู้สึกเหมือนทุกสิ่งทุกอย่างที่นี่เป็นชีวิตของเขา ก่อนหน้าที่พ่อจะจากไปนั้นแม่ก็ได้เปรยกับพ่อในเรื่องนี้แล้ว แต่พ่อไม่ยอมเพราะพอลงแล้วลูกชายจะกลายเป็นคนอื่นที่ล้มความเชื่อเดิม ๆ พ่อเป็นชาวประมงที่อยู่กับท้องทะเลมาทั้งชีวิต ส่วนแม่เป็นชาวเมืองผู้มีฐานะดีแต่หลงเสน่ห์หนุ่มชาวประมงจนกล้าขัดใจผู้บังเกิดเกล้าของตน [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม่ของฮาดียสนับสนุนให้เขาได้เรียนหนังสือสูง ๆ ไม่ให้มีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องงมงาย ในความคิดของแม่ แม่มักจะบอกว่าพองมงายอยู่กับความเชื่อเก่า ๆ ไม่มีใครเขานับถือดาโต๊ะฮาล์อย่างพ่ออีกแล้วแต่เหมือนพ่อจะจดจำกับอดีตที่ถูกครอบครองตนปลุกฝัง แม้ว่าตอนแรกฮาดียไม่อยากจะไป แต่เมื่อไปอยู่ที่กรุงเทพฯ เขาก็สามารถปรับตัวได้ เมื่อมีเวลาว่างเขาจะอ่านหนังสือ เพื่อให้ความคิดถึงเบาบางลงไปได้บ้าง ซึ่งการที่เขาได้เรียนหนังสือนั้นทำให้เขาล้มความเชื่อเก่า ๆ ที่มีอยู่ และคิดว่าเรื่องแบบนี้ไม่มีอยู่จริง

3) บทบาทในการเสียสละเพื่อลูก ปรากฏในเรื่องเรื่องไก่หลุดคอด ดังข้อความที่ว่า “ซัลมาตัดสินใจให้แม่เลี้ยงลูก เพื่อไปทำงานร้านอาหารที่กลาตัน, แปดปีที่ทำงานอยู่มาเลเซีย จากเด็กล้างจาน มาเป็นเด็กเสิร์ฟ ในร้านอาหารก่อนจะเข้าทำงานในผับดังดุดแถวชายแดนมาเลเซีย เพื่อส่งเสียซารินาเรียนหนังสือให้พ้นจากคำดูถูกของชาวบ้าน” [1]

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่า ความรักของซัลมาที่มีต่อซารินาเป็นความรักที่ยิ่งใหญ่มาก ยอมเสียสละจากลูกเพื่อที่ไปหาเงิน เพื่อให้ลูกได้มีชีวิตที่ดี ๆ ได้เรียนหนังสือสูง ๆ เพื่อที่จะได้มีงานที่ดีในอนาคต

4) บทบาทในการให้คำแนะนำเลือกคู่ครอง ปรากฏในเรื่องเรื่องไก่หลุดคอก ดังข้อความที่ว่า แม่บอกว่าเป็นลูกสาวไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนสูง ๆ หรือเรียนมากเหมือนผู้ชาย ผู้ชายจะต้องเรียนสูง เพื่อจะได้เลี้ยงลูกเมีย ความเชื่อนั้นถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เธอยังไม่แต่งงาน แม่แต่สามีเธอก็ไม่มีสิทธิ์เลือกเอง ทุกอย่างเป็นเรื่องของผู้ใหญ่เธอเพียงเข้าพิธีแต่งงานกับคนไม่รู้จักเพื่อให้เขาเลี้ยงดูคลอดลูก เลี้ยงลูก ซักเสื้อผ้า ทำอาหาร ดูแลบ้าน และทำให้เขาผ่อนคลาย [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม่มีบทบาทในการหาคู่ครองให้แก่ลูกเพราะแม่เลี้ยงดูลูกแม่ย่อมรู้ดีว่าลูกของแม่มีนิสัยแบบไหนและเป็นคนอย่างไรและการที่แม่หาคู่ครองให้ลูก เพื่อที่จะให้ลูกเจอกับคนดี ๆ เพื่อที่จะให้ลูกมีชีวิตที่ดีและสะดวกสบายในอนาคต ถึงแม้ว่าลูกจะมีสิทธิ์ในการเลือกคู่ครองได้ด้วยตนเองแต่แม่

ก็ยังมีสิทธิ์ในตัวลูกทุกอย่างอยู่ดีตั้งนั้นลูกเลยยอมให้แม่เลือกคู่ รองให้เพราะเชื่อว่าสิ่งที่แม่เลือกสิ่งที่ดีที่สุดในสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงในครอบครัวมีสถานภาพของลูกสาวสถานภาพของภรรยาสถานภาพของแม่

สถานภาพที่ปรากฏมากที่สุด คือ สถานภาพของภรรยาซึ่งสถานภาพของภรรยาปรากฏในเรื่องสั้นทั้งหมด 4 เรื่องและภรณานี้ก็มีบทบาทสำคัญในการดูแลบ้าน เพราะผู้หญิงส่วนมากจะอยู่กับบ้าน อบรมสั่งสอนลูกและปฏิบัติต่อสามีซึ่งสอดคล้องกับศาสนาอิสลาม ดังที่ศาสดามูฮัมหมัด ผู้หญิงเป็นผู้รับผิดชอบจัดการบ้านเรือนของสามีของนาและยังจะถูกสอบสวนเกี่ยวกับหน้าที่นั้นในวันอาศิเราะห์ (วันแห่งพิพากษา)

2. ด้านสถานภาพและบทบาทผู้หญิงในสังคม

สถานภาพและบทบาทผู้หญิงในสังคมเป็นสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงที่ปรากฏในสังคมเพราะผู้หญิงมีโอกาสทางการศึกษามาก ทำให้ผู้หญิงมีความรู้ ความสามารถมีความคิดที่ทันสมัย ซึ่งส่งผลต่อการมีหน้าที่การงาน ซึ่งเป็นโอกาสที่ทำให้ผู้หญิงได้ก้าวเข้ามาสู่โลกภายนอกประกอบด้วย ด้านการศึกษาและด้านการประกอบอาชีพ

2.1 ด้านการศึกษา ประกอบไปด้วย การศึกษาสายศาสนา และสายสามัญ

1) การศึกษาสายสามัญ ปรากฏในเรื่อง เรื่องกลางฝูงแพะ เรื่องแพะหลังหัก ดังข้อความที่ว่า เพื่อน ๆ มักล้อว่าฉันโศกดีที่ตอนเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดเมื่อปี 2547 ช่วงนั้นฉันเรียนจบมัธยมปลายและมีอันให้ต้องขึ้นไปเรียนที่กรุงเทพฯ พอดี พอเพื่อนพูดนานเข้า ๆ พานทำให้ฉันรู้สึกเหมือนตัวเองตั้งใจหลีกเลี่ยงไปหลบกายอยู่ท่ามกลางความแออัดของเมืองหลวงกับผู้คนที่ไม่รู้จัก เพียงเพราะต้องการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเลวร้ายที่เกิดขึ้นที่บ้านเกิด [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า อินดานั้นเป็นบุคคลที่โศกดีที่ได้มีโอกาสไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ เพราะเธอก็เป็นผู้หญิงมุสลิมคนหนึ่งที่มีโอกาสไปเรียนต่อเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับเธอให้มากยิ่งขึ้น และการเรียนในสถานที่ที่ไกลบ้านจะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เธอในการใช้ชีวิตให้มากยิ่งขึ้นด้วย

2) การศึกษาสายศาสนา ปรากฏในเรื่อง เรื่องฝุ่น ดังข้อความที่ว่า

“แต่กระนั้น การพบปะกันระหว่างพวกเราก็คงจะไม่เกิดขึ้น หากอามินะไม่จุดความคิดนี้ขึ้นมา อาจเรียกได้ว่าการรวมกลุ่มนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์อื่นนอกจากพบปะเพื่อนฝูงที่ทำกันอยู่เดือนละสองครั้ง อามินะเห็นว่าการรวมกลุ่มกัน เพื่อทำฮาลาเกาะห์อัลกุรอานเช่นนี้น้อย ๆ ก็ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และปรับทุกข์ซึ่งกันและกันมันน่าจะเป็นผลพลอยได้” [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงมุสลิมไม่ว่าจะอยู่ในสถานะไหนก็ควรหมั่นศึกษาหาความรู้ให้กับตนเอง ยิ่งผู้หญิงที่แต่งงานแล้วก็ยังต้องศึกษาเรื่องศาสนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต สอนลูก ๆ ของเธอในเรื่องต่าง ๆ เช่น ละหมาดให้ครบ 5 เวลา อ่านอัลกุรอานให้เป็น และปลูกฝังลูก ๆ ให้รักและเข้าใจศาสนาให้มากที่สุด จะเห็นได้ว่าสภาพและบทบาทในสังคมการศึกษาสามัญจะมากที่สุดซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องสั้น 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องแพะหลังหักกลางฝูงแพะการศึกษาสายสามัญมากกว่าการศึกษาศาสนาเพราะในปัจจุบันนี้ผู้เป็นพ่อแม่ให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้นเพื่อให้มีความรู้สามารถที่จะดำเนินชีวิตทั้งในการทำงานหาเลี้ยงตนเองและทำให้ทันโลกทันคนในสังคมปัจจุบัน

2.2 ด้านการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย งานฝีมือ แม่บ้าน งานบริการ ขาวสวน และแพทย์

1) ด้านงานฝีมือ ปรากฏในเรื่อง เรื่องฝุ่น ดังข้อความที่ว่า

หลังจากที่ถามเขาคราวนั้นเขาก็ไม่ค่อยกลับบ้าน เดือนนี้เขาให้เงินมาสองพัน แล้วเราต้องกินอยู่กันทั้งครอบครัว ไหนลูกจะไปโรงเรียน ฉันทพยายามบอกเขาแล้วนะแต่เขาก็เฉย ๆ แล้วทำหน้าที่เครียดใส่ ถ้าไม่เย็บผ้าก็ไม่รู้จะเอาเงินจากที่ไหนมาใช้จ่าย” “ฉันทก็ยิ้มกลบความขมขื่น นึกถึงเงินสองพันที่จะต้องใช้จ่ายในเดือนนี้ กับผ้ากองโตที่เพิ่งรับมาจากนายจ้างเมื่อสองวันที่ผ่านมา [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า อารินาเป็นผู้หญิงที่รักและเคารพสามีของเธอเป็นอย่างมาก ทำทุกอย่างให้ครอบครัวมีความสุข ทำงานบ้าน ดูแลสามีและลูก ศึกษาเรื่องศาสนา และยังช่วยแบ่งเบาภาระให้แก่สามีโดยการรับผ้ามาเย็บเป็นอาชีพเสริม ซึ่งเย็บผ้าถือเป็นอาชีพที่สามารถทำที่บ้าน ไม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน

2) ด้านแม่บ้าน ปรากฏในเรื่อง เรื่องผู้ต้องสงสัยเรื่องความตายในเดือนรอมฎอน เรื่องนิทานของพ่อ และเรื่องฝุ่น ดังข้อความที่ว่า

หลังสามีออกไปทำงานในเช้าวันนั้น ฟารีดาลงมือทำความสะอาดบ้าน ขณะลูกชายนั่งทำการบ้านและดูโทรทัศน์อยู่ข่าวเรื่องระเบิดยังคงมีการรายงานอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่มีความคืบหน้าเกี่ยวกับบุคคลต้องสงสัยแต่อย่างใดไม่มีใครรู้เห็น ไม่มีใครจดจำอะไรได้ ไม่มีใครเห็นรูปพรรณสัณฐานของผู้ต้องสงสัยมีคนอื่นเห็นเพียงแค่รถกระบะที่เป็นชนวนคาร์บอมบ์จอดไว้ แต่ไรเงาของผู้ต้องสงสัยเช่นเคย เหมือนที่เคยเกิดขึ้นในที่อื่น ๆ เธอชินเสียแล้วที่จะรับรู้เช่นนี้ [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่าฟารีดาไม่ได้อาชีพอย่างสามี แต่ฟารีดาเป็นแม่บ้าน ดูแลสามีและลูก ทำงานบ้านทำอาหารให้สามีลูกทาน อีกทั้งยังไปส่งลูกเรียนหนังสือด้วย ฟารีดาเป็นขยันขันแข็งขนาดเธออยู่ในห้วงอารมณ์ที่โกรธหรือไม่สบายใจแต่เธอก็ยังทำหน้าที่ของเธออย่างไม่ขาดตกบกพร่องแต่อย่างใด

3) ด้านงานบริการ ปรากฏในเรื่อง เรื่องโก๋หลุดคอกดังข้อความที่ว่า

ซัลมาตัดสินใจให้แม่เลี้ยงลูก เพื่อไปทำงานร้านอาหารที่กลาตัน, แอปปีทำงานอยู่มาเลเซีย จากเด็กล้างจาน มาเป็นเด็กเสิร์ฟในร้านอาหาร ก่อนจะเข้าทำงานในผับดังดุดแถวชายแดนมาเลเซีย เพื่อส่งเสียซารินาเรียนหนังสือให้พ้นจากคำดูถูกของชาวบ้าน [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า ซัลมาเป็นผู้หญิงต่อสู้ในการใช้ชีวิตและเป็นแม่ที่ยอมเสียสละเพื่อให้ลูกได้เรียนหนังสือ ถึงแม้ตัวเองจะต้องไปทำงานที่ไกล ๆ ต้องจากลูกเธอก็ยอมเพราะอยากให้ลูกได้เรียนหนังสือและรายได้ที่หามาได้เก็บไว้ใช้ในอย่างจำเป็น ซัลมาเป็นผู้หญิงการทำงานจึงมีข้อจำกัดไม่เหมือนกับผู้ชายแต่ไม่ได้หมายความว่าซัลมาจะทำงานไม่ได้หรือออกทำงานไกล ๆ ไม่ได้แต่จะต้องไม่ขัดหลักศาสนา

4) ด้านขาวสวน ปรากฏในเรื่อง เรื่องความตายในเดือนรอมฎอน ดังข้อความที่ว่า

ถ้าเขายังอยู่ที่บ้านป่านนี้คงเป็นเวลาออกไปกรีดยางแล้วสินะ แต่ตอนนี้ทำได้เพียงแค่นึก นึกถึงใครบางคน เธอจะอยู่อย่างไรกันนะโดยที่ไม่มีเขา คงต้องเดินไกลกว่าจะถึงสวนยางเธอขับมอเตอร์ไซค์ไม่เป็นกว่าจะถึงที่นั่นก็คงเหนื่อยหอบแล้ว [1]

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในสามจังหวัดเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ คนในสามจังหวัดจะประกอบอาชีพกสิกรรมเป็นหลักเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาชีพนี้ถือได้ว่าเป็นอาชีพที่หล่อเลี้ยงชีวิตของคนที่นี่ เขาจะห้จะออกไปกสิกรรมตั้งแต่เช้าตรู่เพื่อที่น้ำยางจะได้ออกเยอะ โดยการเดินเข้าไปที่สวนยางเพราะเขาจะห้ห้ขบรณไม่เป็น

5) ด้านแพทย์ ปรากฏในเรื่อง เรื่องกลางผู่แพะ ดังข้อความที่ว่า

นางชอบบอกกับใคร ๆ ว่า ‘เพ็งกลับจากกรุงเทพฯ’ ทั้งที่ความจริงแล้วนางกลับมาอยู่หมู่บ้านชายทะเลแห่งนี้เกือบยี่สิบปีมาแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ยี่สิบปีไม่เคยห่างเหินไปจากหมู่บ้านนับตั้งแต่หย่าขาดสามีที่กรุงเทพฯ ความจริงนางชื่อเดิมว่า ‘ฮาสิมา’ เมื่อครั้งได้แต่งงาน นางมีบุตรถึง 5 คนและทุกคนก็ล้วนแต่มีหน้าที่การงานที่ดี ลูกชายคนโตอายุเกือบยี่สิบปีแล้วทำงานเป็นทนายความ ส่วนลูกสาวอีกสองคนถัดมานั้นคนหนึ่งเป็นจักษุแพทย์ อีกคนทำงานด้านเทคนิคการแพทย์ ลูกชายคนที่สี่เป็นวิศวกร ส่วนลูกสาวคนสุดท้องที่นางจากมาตั้งแต่อายุเพียงห้าขวบ เวลานี้ก็ได้เป็นผู้ช่วยทนายความและทำงานอยู่กับพี่ชาย แต่ลูก ๆ ทั้งหมดก็ล้วนอยู่กันที่กรุงเทพฯ [1]

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่าลูก ๆ ของซัลมาจะเรียนหนังสือกันทุกคนและจะได้ประกอบอาชีพที่ตัวเองเรียนมาและสามารถนำวิชาชีพที่ตัวเองเรียนมา มาช่วยคนอื่นและรักษาคนอื่นได้ทำให้วิชาชีพที่ตัวเองเรียนมาไม่สูญเปล่าอีกทั้งอาชีพของเธอไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็สามารถประกอบได้โดยไม่ต้งงานจะเห็นได้ว่าสถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพอาชีพแม่บ้านเป็นอาชีพที่มีมากที่สุดในเรื่องสั้นซึ่งประกอบด้วยเรื่องสั้น 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่องผู้ต้องสงสัย เรื่องความตายในเดือนรอมฎอน เรื่องนิทานของพ่อและเรื่องผู่แพะ เพราะผู่แพะส่วนมากจะอยู่ในบ้าน เป็นแม่บ้าน ดูแลสามีและลูกทำงานบ้าน ดังที่ศาสตราจารย์หมัด ได้กล่าวว่า และภรรยาเป็นผู้ดูแลบ้าน ของสามีของเธอ และเธอ เป็นผู้รับผิดชอบ ต่อผู่อยู่ภายใต้การดูแลของเธอด้วยเช่นกัน ผู่แพะเป็นผู้รับผิดชอบจัดการบ้านเรือนของสามีของงานและยังจะถูกสอบสวนเกี่ยวกับหน้าที่นั้นในวันอาคีเราะห์ (วันแห่งพิพากษา)

3. ทศนคติของอุมมีสาลาม อุมาร ที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู่หญิงมุสลิม

ทศนคติของอุมมีสาลาม อุมาร ที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู่หญิงมุสลิม แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นได้แก่ ทศนคติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ทศนคติเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง ทศนคติเกี่ยวกับความไม่เสมอภาค

3.1 ทศนคติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ปรากฏในเรื่อง เรื่องผู้ต้องสงสัย และเรื่องพี่ชาย

ทศนคติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกในเรื่องผู้ต้องสงสัย คือ ฟาริดาได้อบรมเลี้ยงดูลูกชายของเธอให้รู้จักแยกแยะว่าเรื่องไหนควรเชื่อและเรื่องไหนไม่ควรเชื่อ อีกทั้งนอกจากส่งเสียให้ลูกเรียนสายสามัญแล้วฟาริดายังมีการสอดแทรกเรื่องศาสนาให้แก่ลูกชายของเธอโดยหลังจากละหมาดเสร็จเธอก็จะอ่านอัลกุรอาน เพื่อให้ลูกชายของเธอได้ซึมซับในเรื่องของศาสนา เพราะการละหมาดเป็นเสาหลักของศาสนาอิสลามในขณะเดียวกันอัลกุรอานถือเป็นทางนำในการดำเนินชีวิต การที่จะเลี้ยงดูลูกตามแบบฉบับอิสลามให้ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องอบรมสั่งสอนลูกทั้งทางโลกและทางธรรม เพื่อให้ประสบความสำเร็จได้ทั้งโลกนี้และโลกหน้า ดังข้อความที่ว่า

คำหนึ่ง ภายหลังที่ทำการละหมาดมัรริบในช่วงเวลาตะวันกำลังจะตกดิน แสงเรือ ๆ ที่ริมขอบฟ้าเริ่มเลื่อนหายขณะฟาริดานั่งอ่านอัลกุรอานอย่างสงบที่มุมละหมาดของบ้าน สามีออกไปที่มีสยิด คงรอ

เวลาละหมาดอีซาในตอนกลางคืนให้เสร็จเสียก่อนจึงกลับ ลูกชายเข้ามาคลอเคลียอยู่ข้าง ๆ แล้วเอาการบ้านมานั่งทำด้วย เธอตั้งใจว่าอ่านอัลกุรอานเสร็จจะไปทำกับข้าวกินพร้อมหน้าสามี [1]

3.2 ทศนคติเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง ประกอบไปด้วย เรื่องสั้น 1 เรื่อง ได้แก่ เรื่องโกหุลุดคอก จุดเริ่มต้นที่สำคัญของชีวิตสมรส คือ การเลือกคู่ครอง เพราะการตัดสินใจในการเลือกคู่ครองนั้น เป็นการตัดสินใจที่สำคัญในชีวิตของคนเรา ผลจากการตัดสินใจในการเลือกคู่ครอง หมายถึง สุขความสมหวังหรือความล้มเหลวในชีวิตของคู่สมรส ฉะนั้นก่อนที่จะตัดสินใจแต่งงานเราควรคิดอย่างรอบคอบและเตรียมตัวเตรียมใจให้พร้อม เพราะการวางรากฐานที่มั่นคงหรือการตั้งต้นที่ดีนั้น หมายถึงได้ประสบความสำเร็จในชีวิตไปแล้วครึ่งหนึ่งนั่นเอง ทศนของอุมมีสาลาม อุมารเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง เป็นการนำเสนอความคิดของผู้เขียนที่ว่าผู้หญิงไม่สามารถที่จะเลือกคู่ครองเองได้ โดยมีพ่อแม่หรือผู้ใหญ่เป็นคนเลือกให้ ซึ่งทำให้การใช้ชีวิตคู่กันนี้ไม่ได้ราบเรียบอย่างที่เราจะเป็น มีปัญหากัน จนก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทและการหย่าร้างกันที่สุดในที่สุดอุมมีสาลาม อุมารได้นำเสนอทศนคติเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง ดังข้อความที่ว่า

ซัลมาแต่งงานตั้งแต่อายุ 19 เธอไม่ได้เรียนหนังสือสูง แม่บอกว่าเป็นลูกสาวไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนสูง ๆ หรือเรียนมากเหมือนผู้ชาย ผู้ชายจะต้องเรียนสูงเพื่อจะได้เลี้ยงลูกเมีย ความเชื่อนั้นถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เธอยังไม่แตกเนื้อสาว แม้แต่สามีเธอก็ไม่มีสิทธิ์เลือกเอง ทุกอย่างเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ เธอเพียงแค่เข้าพิธีแต่งงานกับคนไม่รู้จักเพื่อให้เขาเลี้ยงดู คลอดลูก เลี้ยงลูก ซักเสื้อผ้าทำอาหาร ดูแลบ้าน และทำให้เขาผ่อนคลาย [1]

3.3 ทศนคติเกี่ยวกับความไม่เสมอภาค ปรากฏในเรื่อง เรื่องผู้มีความเสมอภาคระหว่างชายและหญิง เป็นความเท่าเทียมกันในสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ และโอกาสของผู้หญิงและผู้ชาย ของเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ความเสมอภาคไม่ได้หมายความว่า ผู้หญิงและผู้ชายจะต้องเหมือนกัน แต่คือ สิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบและโอกาสต่าง ๆ ต้องไม่ถูกกำหนดหรือขึ้นอยู่กับว่าบุคคลผู้นั้นเกิดมาเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย รวมทั้งบทบาทที่แตกต่างกันของผู้หญิงและผู้ชายเท่านั้น รวมทั้งการที่ความสนใจและความต้องการของทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้ถูกนำมาพิจารณาโดยการคำนึงถึงความแตกต่างความหลากหลายของคนทั้งสองกลุ่ม เชื่อว่าทุกพื้นที่ทุก ๆ สังคมก็ย่อมมีความไม่เสมอภาคแฝงอยู่ขึ้นอยู่กับว่าจะมากหรือน้อยแค่นั้นเอง ในสังคมมุสลิมก็มีความไม่เสมอภาคอยู่เหมือนกัน แต่ความไม่เสมอภาคของสังคมมุสลิมจะมีความต่างไปจากสังคมไทย อย่างการแต่งงานอุมมีสาลาม อุมาร มีทศนคติเกี่ยวกับความไม่เสมอภาคกันระหว่างชายหญิงเกี่ยวกับการแต่งงาน ดังข้อความ

อารินาเป็นคนที่รักและเคารพสามีของเธอเป็นอย่างมาก เธอมีลูกสามคน ผู้ชายสองคนและผู้หญิงหนึ่งคน อารินามีอาชีพเสริมคือเย็บผ้าเพื่อแบ่งเบาภาระสามี ซึ่งสามีของเธอเป็นครูที่โรงเรียนสอนศาสนา เธอดูแลสามีและลูกอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง อารินาชอบเข้าร่วมวงฮาลาเกาะห์กับกลุ่มเพื่อนของเธอเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นในเรื่องศาสนา และอ่านอัลกุรอานด้วย วันหนึ่งขณะที่เข้าร่วมฮาลาเกาะห์เพื่อน ๆ และอาหมินะห์ก็บอกกับเธอว่าสามีของเธอแต่งงานใหม่กับเด็กนักเรียนที่จบจากสถาบันที่เขาสอน อารินาถึงกับอึ้งที่สามีของเธอแต่งงานใหม่โดยที่ภรรยาอย่างเขาไม่รู้เรื่องอะไรเลย เธอเสียใจและคิดว่ายุติธรรมแล้วหรือที่ทำได้กับเธอแบบนี้ หลังจากจบฮาลาเกาะห์อารินาจึงกลับไปถามสามี เกิดการขึ้นเสียงกันและทำให้สามีไม่ค่อยกลับมาบ้าน จนลูกสาวของอารินารู้เข้าจึงไปตำหนิสามีใหม่ของพ่อถึงที่บ้าน สามีของเธอกลับมาที่บ้านพร้อมทั้งตำหนิอารินาว่าสั่งสอนลูกอย่างไรถึงไปตำหนิคนอื่นถึงที่บ้าน และหลังจากนั้นสามีของเธอก็ไม่กลับมาหาเธออีกเลย [1]

จะเห็นได้ว่าทัศนคติที่มีสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมเกี่ยวกับทัศนคติ ทัศนคติเกี่ยวกับการ
อบรมเลี้ยงดูเป็นทัศนคติที่ใ้มากที่สุดในเรื่องสั้นได้แก่เรื่องผู้ต้องสงสัยใช้ตัวละครหลักคือฟารีดาเรื่องพี่ชายใช้
ตัวละครรองคือแม่เพราะการอบรมเลี้ยงดูถูกแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของคน
อิสลามกับการอบรมเลี้ยงดูของคนในสังคม เนื่องจากคนที่ 3 จะมีการอบรมเลี้ยงดูถูกโดยยึดหลักคำสอน
ของศาสนาอิสลามคือต้องนำคำสอนมาใช้ในการเลี้ยงดูถูกโดยการสอดแทรกคำสอนง่ายๆในการดำรงชีวิตด้วย
เช่นต้องหาความรู้ในเรื่องศาสนาละหมาดให้ครบ 5 เวลา

อภิปรายผลการวิจัย

สถานภาพและบทบาทในครอบครัว ของตัวละครหญิงในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหงษ์ของอุมมีสา
ลาม อุมาร์ที่โดดเด่นที่สุดคือสถานภาพภรรยาซึ่งมีบทบาทในการดูแลเอาใจใส่และให้เกียรติสามีเพราะผู้หญิง
มุสลิมเมื่อแต่งงานแล้วเธอจะต้องดูแลเอาใจใส่และให้เกียรติสามีไม่ได้ตอบสามีดูแลเรื่องอาหารการกิน
ของสามีและคอยปรนนิบัติสามีไม่เอาเรื่องของตัวเองไปคุยกับคนอื่นดังที่บุหลันทองกลีบและกล่าวไว้ว่า
สตรีมีหน้าที่ในการรักษาศาสนาคุณธรรมและรักษาความบริสุทธิ์ของสามีโดยที่นางจะต้องดำเนินชีวิตและ
ปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอิสลามในทุก ๆ ด้านนางจะต้องรักษาชื่อเสียงของสามี ในตอนที่สามีไม่อยู่โดย
การรักษาวลสงวนตัวและไม่เปิดเผยความลับของสามีให้แก่คนอื่น

สถานภาพและบทบาทในสังคมของตัวละครหญิงในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหงษ์ของอุมมีสาลาม อุมาร์
จำแนกได้เป็นด้านการศึกษาและด้านการประกอบอาชีพดังนี้ ด้านการศึกษาที่โดดเด่นที่สุดคือการศึกษาสาย
สามัญ ในสาขาวิชาที่ต่างกันออกไป เพราะตัวละครหญิงหลายตัวสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตัวละคร
หญิงบางตัวกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีการศึกษาของตัวละครในเรื่องมีผลต่อตัวละครหญิงคือทำให้ผู้หญิงมี
สถานภาพและบทบาทในสังคมเพิ่มมากขึ้นทำให้เป็นที่ยอมรับในสังคมและสร้างความภูมิใจ ในตนเองและมี
ความคิดที่กว้างไกลเป็นการยกระดับสถานภาพของผู้หญิงมุสลิมให้ดีขึ้นด้วยอย่างเช่นดร.ลิลลา ดุลยศาสตร์ซึ่งเป็น
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตรที่มีบทบาทในการเป็นผู้บริหารในระดับที่สูงและมี
ผลงานที่โดดเด่นมากมายเช่นผลงานวิจัยของ ดร.ดร.ลิลลาอดุลยสารได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นด้าน
การศึกษาเข้าร่วมนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 6 ซึ่งจัดขึ้นโดยเครือข่าย 3 มหาวิทยาลัยได้แก่
มหาวิทยาลัยฟาฏอนีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์โดยในครั้งนี้
มหาวิทยาลัยฟาฏอนีเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมหน้าอาคารเรียนรวมเฉลิมพระเกียรติจะเห็นได้ว่าผู้หญิงมุสลิม
ในปัจจุบันนั้นก็ได้ด้อยไปกว่าผู้ชายในเรื่องของการศึกษาและเธอก็มีความสามารถที่จะเป็นผู้บริหารหญิงที่
เปี่ยมไปด้วยอุดมการณ์ที่กว้างไกลไม่แพ้ผู้ชาย

ด้านการประกอบอาชีพที่โดดเด่นที่สุดคือแม่บ้านเพราะตัวละครหญิงในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหงษ์ของ อุมมีสา
ลาม อุมาร์ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีหน้าที่การงานส่วนใหญ่จะเป็นแม่บ้านมีส่วนน้อยมากที่จะมีหน้าที่การงาน การที่
ตัวละครหญิงมุสลิมในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหงษ์ของอุมมีสาลาม อุมาร์ ไม่มีหน้าที่การงานเนื่องจากในอดีต
ครอบครัวไม่เห็นความสำคัญในการศึกษาสายสามัญทำให้ผู้หญิงมุสลิมไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาสายสามัญ
แต่จะได้รับโอกาสในการศึกษาศาสนาแทนเมื่อพวกเขาไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาพวกเขาก็ไม่สามารถ
ประกอบอาชีพตามใจรักได้อย่างเช่นอาชีพครูเป็นอาชีพที่ผู้หญิงหลายคนใฝ่ฝันแต่เมื่อเธอไม่ได้รับการศึกษา
ผู้หญิงหลายคนจึงผลักดันลูกของตัวเองให้เรียนสูงสูงจะได้ไม่ลำบากมีหน้าที่การงานที่ดี

ทัศนคติของ อุมมีสาลาม อุมาร์ที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่โดดเด่นที่สุดคือ
ทัศนคติ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเพราะ ทัศนคติของ อุมมีสาลาม อุมาร์เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูถูกแสดงให้

เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของมุสลิมกับการอบรมเลี้ยงดูของคนในสังคมเนื่องจากคนอิสลามจะมีการอบรมเลี้ยงดูโดยยึดหลักคำสอนของศาสนาอิสลามคือต้องนำหลักคำสอนมาใช้ในการเลี้ยงดู โดยการสอดแทรกคำสอนนั้นๆ ในการดำรงชีวิตด้วยเช่นต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องศาสนาละหมาดให้ครบ 5 เวลาเป็นต้นอีกทั้งทัศนคติเหล่านี้จะทำให้เห็นถึงความสำคัญของผู้หญิงที่ทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูซึ่งล้วนมีผลต่อจิตใจและพฤติกรรมของลูก ดังที่ บุหลันทองกลีบ [5] ได้กล่าวไว้ว่าสตรีมีหน้าที่ในการปลูกฝังศาสนาและจริยธรรมอิสลามให้แก่ลูกเพื่อให้เขามีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามศาสนาได้อย่างถูกต้องและเป็นที่ประเสริฐต่อไปซึ่งส่งผลต่อความดีงามแก่บิดามารดาทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

นอกจากนี้ตัวละครหญิงในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหงษ์ ของอุมมีสาลามอุมาร ยังมีการถ่ายทอดตัวละครหญิงที่มีความทันสมัยขึ้นคือการไม่ยินยอมต่อความยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับตัวเอง อย่างในเรื่องฝุ่น ดังข้อความที่ว่า “อามีนะห์ไปร่วมเป็นสักขีพยานในงานแต่งงานระหว่างสามีของฉันทันกับเด็กสาวอีกคนที่ฉันทันไม่รู้จัก ไม่เคยรับรู้เรื่องราวอะไรมาก่อน มีเพียงโต๊ะอีหม่าม และเพื่อนของเขากำลังทำงานอยู่ในโรงเรียนเดียวกันไปร่วมเป็นพยานด้วย หนึ่งในนั้นคือสามีของอามีนะห์ เขาแต่งงานด้วยสินสอดแปดหมื่นบาทกับแหวนหนึ่งวงเด็กสาวคนนั้นไม่ใช่ใครที่ไหน แต่เป็นเด็กนักเรียนที่จบจากสถาบันที่เขาสอน ้วยเพียงยี่สิบสองปี เธอเด็กกว่าผู้หญิงวัยสามสิบแปดปีอย่างฉันทันมาก อยากหัวเราะและร้องไห้ในคราวเดียวกัน สามีแต่งงานใหม่โดยที่ภรรยาอย่างฉันทันไม่รู้เรื่อง เพียงแค่เริ่มต้นก็ไม่ยุติธรรมเสียแล้ว แล้วต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น ? สำหรับเขา...ช่วงเวลาของการโกหกควรจะสิ้นสุดไปแล้ววันนั้น [1]

ในเรื่องอารีนาเป็นคนที่เชื่อฟังและให้เกียรติสามี อีกทั้งยังคอยศึกษาหาความรู้ในเรื่องศาสนาอยู่ตลอดเพื่อจะได้นำความรู้ดังกล่าวไปสอนลูก ๆ ในเรื่องศาสนาเธอไม่ได้มีบทบาทสำคัญเหมือนสามีของเธอที่คอยหาปัจจัยยังชีพต่าง ๆ มาจนเจือจรรบครัว เธอจึงถูกเอารัดเอาเปรียบอยู่เสมอ ซึ่งล่าสุดสามีของเธอก็ได้แต่งงานใหม่โดยไม่ได้ออกกล่าวกับเธอเลย เธอไม่เห็นด้วยกับความคิดของผู้ชายที่ว่าสามารถแต่งงานได้ 4 คน เพราะตามหลักศาสนาอิสลามการที่ผู้ชายจะแต่งงานได้นั้นจะต้องได้รับความอนุญาติจากภรรยาคนแรก อีกทั้งต้องให้ความยุติธรรม (อาเดล) และต้องให้หนี้ฟกฮอส (ทรัพย์สิน) ที่เท่าเทียมกัน ฉะนั้นหากเธอไม่ยินยอมก็ไม่สามารถแต่งงานเพิ่มได้ ดังที่รอมลี วาณะ ได้กล่าวไว้ว่า ผู้หญิงมุสลิมมีข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามที่ต้องปฏิบัติ คือ นางจะต้องศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ศึกษาหาความรู้ใส่สมอง ต้องใช้ชีวิตให้อยู่ในพื้นฐานบนความดี (ความยำเกรงต่ออัลลอฮ์) นางจะต้องไม่ปะปนกับชายหญิงกันอย่างไม่มีขอบเขตและเงื่อนไขนางต้องแต่งกายให้ถูกหลักศาสนาอิสลาม และนางจะต้องเผยแพร่ศาสนาของนางไม่ว่าจะเป็นการรำลึกถึงอัลลอฮ์ และห้ามปรามผู้อื่นให้ทำความดีและห้ามปรามพวกเขา

จะเห็นได้ว่าเรื่องสั้นของอุมมีสาลาม อุมารไม่ได้ถ่ายทอดตัวละครหญิงมุสลิมที่ไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมดแต่เป็นการถ่ายทอดความคิดและทัศนคติของผู้เขียนผ่านตัวละครหญิง โดยการถูกเอารัดเอาเปรียบจากคนในครอบครัวและคนในสังคมเธอจึงพยายามที่จะแสดงให้เห็นว่าเธอควรได้รับความยุติธรรมจากคนในครอบครัวและคนในสังคมให้มากกว่านี้

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมที่ปรากฏในเรื่องสั้นกลางฝูงแพะหงษ์ของ อุมีสาลาม อุมาร ในครั้งนี้พบว่าสถานภาพและบทบาทในครอบครัวมีสถานภาพของลูกสาว สถานภาพของภรรยา และสถานภาพของแม่ เป็นสถานภาพที่เกี่ยวกับผู้หญิงที่จะต้องปฏิบัติเมื่ออยู่ในบ้านที่จะต้องปฏิบัติต่อพ่อแม่สามีและลูก ตามหลักการศาสนาอิสลาม สถานภาพและบทบาทในสังคม มีด้านการศึกษาและการประกอบ

อาชีพ การศึกษามีทั้งที่ศึกษาด้านสายสามัญและสายศาสนา ผู้หญิงมุสลิมนั้นจะศึกษาสายศาสนาในการอ่านอัล
กรุอ่านเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปสั่งสอนลูกและปฏิบัติศาสนกิจ การศึกษาสายสามัญจะมีการเรียนระดับ
ประถมศึกษา มัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรีเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพจะ
มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย เช่น แม่บ้าน ชาวสวน แพทย์ ซึ่งแต่ละอาชีพก็เป็นไปตามบริบททางสังคม
อีกทั้งทัศนคติของอุมีสาลาม อุมารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูก การเลือกคู่ครองและความไม่เสมอภาค ทำให้
เห็นถึงสภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมในสามจังหวัดได้มากยิ่งขึ้น ทัศนคติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูนั้น
แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของคนอิสลามกับการอบรมเลี้ยงดูของคนในสังคม
เนื่องจากคนอิสลามจะมีการอบรมเลี้ยงดูลูกโดยยึดหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม คือ ต้องนำหลักคำสอนมาใช้
ในการเลี้ยงดูลูกโดยการสอดแทรกคำสอนนั้น ๆ ในการดำรงชีวิตด้วย ทัศนคติเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองนั้น
ผู้หญิงไม่สามารถเลือกคู่ครองเองได้ พ่อแม่หรือผู้ใหญ่จะเป็นคนจัดการให้ โดยที่ทั้งสองคนนั้นไม่รู้จักกันมาก่อน
ทำให้การใช้ชีวิตคู่กันลำบาก ทัศนคติเกี่ยวกับความไม่เสมอภาคในสังคมมุสลิมด้านการแต่งงานนั้นมักจะไม่มี
ความยุติธรรมอยู่ เนื่องจากความไม่เข้าใจศาสนาอย่างถ่องแท้ของผู้ชายที่มักคิดว่าตนสามารถแต่งงานได้ถึง 4
คน ผู้ชายจึงมักจะใช้สิทธิในการแต่งงาน 4 คน โดย สืบไปว่าในการที่จะแต่งงานเพิ่มนั้นจะต้องได้รับการ
อนุญาตแก่ภรรยาคนแรกเสมอ และหากภรรยาอนุญาตเขาก็จะต้องสามารถให้ความยุติธรรม และค่าเลี้ยงดู
ให้กับภรรยาของเขาอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้เห็นว่างานเขียนของอุมีสาลาม อุมารนั้นมีความเกี่ยวข้องกับ
ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาวมุสลิมทั้งในอดีตและปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] อุมีสาลาม อุมาร. (2557). **กลางฝูงแพะหลงหัก**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- [2] เชคมุฮัมมัดดาลิล ชาและห์มานนะห์. (2560). **อิสลามกับสันติภาพ**. สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม อีร์-ร็อบวะฮ์ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย.
- [3] อับดุลเราะห์มาน อับดุลการิม อัซซีหะฮ์. (2555). **ฐานะของสตรีได้ร่มเงาอิสลาม**. สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม อีร์-ร็อบวะฮ์ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย.
- [4] บินหลา สันกาลาคีรี. (2557). **กลางฝูงแพะหลงหัก**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- [5] บุหลัน ทองกลีบ. (2553). **บทบาทสตรีไทยมุสลิม: ในยุคโลกาภิวัตน์**. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.islammore.com>.

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา

Development of Reading Comprehension in Thai Language with SQ4R
Teaching Method of Mattayomsuksa-1 Students at Thammakosit School in
Songkhla Province

ทศพร มากสอน^{1*} ธวัชชัย เรืองหิรัญ¹ นภัสวรรณ เพ็ญศรี¹ นูรอารมา หวันหวัง¹
ธีรวัฒน์ แซ่ว่อง¹ และอลิสา เลี้ยงรื่นรมย์²

Thodsaphon Maksorn^{1*} Tawatchai Ruenghiran¹ Napatsawan Pensri¹ Nuraarma Wanwang¹
Teeravat Saewong¹ and Alisa Liangruenrom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนธรรมโฆสิต 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : พัฒนาทักษะการอ่าน การอ่านจับใจความสำคัญ วิธีสอนแบบ SQ4R

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare reading comprehension achievement of Mathayomsuksa I students before and after being taught by using SQ4R method and 2) the students opinions towards the SQ4R method. The total sample consisted of 1 classroom of Mathayomsuksa I students who were studying in the second semester of the academic year 2018 in Thammakosit School. The 1 classroom, each of which comprised 40 students. The instrument used to collect were lesson plans, achievement test as an instrument of the pretest and the posttest, and a questionnaire inquiring the students opinions

¹ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

² ผศ., สาขาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

*Corresponding author: Tel.: 093-8493755. E-mail address: Thodsaphon.mak114@hu.ac.th

about employment of SQ4R method. The collected data were analyzed by the statistical means of Mean (x), Standard Deviation (S.D.), t-test Independent, t-test Dependent and Content Analysis. The research findings were to: 1) With regard to the topic concerning reading comprehension abilities of Mathayomsuksa I students taught by using SQ4R method were significantly higher than before using SQ4R method at the .05 level. And 2) The students opinions toward SQ4R method were at a high agreement level.

Keywords : Development of reading, Reading comprehension, The SQ4R teaching method

บทนำ

การอ่านเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับภาษาโดยตรงและเมื่อพูดถึงการเรียนการสอนภาษานั้นจะมีทักษะการพูด ฟัง อ่านและเขียน ซึ่งภาษาพูด อ่าน เขียน ต้องดีแต่ในปัจจุบันเด็กไม่รักการอ่านเพราะได้รับรู้สื่อต่าง ๆ เช่น ฟัง เทป ดูหนัง ซีดี โทรศัพท์ ทำให้ไม่อยากอ่าน เขียนก็เขียนได้สั้น ๆ แต่เขียนเรื่องยาว ๆ เขียนได้ยากซึ่งการอ่านให้ต้องอ่านเร็ว ต้องฝึกอ่านจับใจความได้ การสอนอ่านจึงต้องฝึกตั้งแต่เล็ก ๆ จะดีกว่าแต่บางคนมักพูดว่าเด็กที่รักการอ่านมักเกิดมาในครอบครัวที่พ่อแม่อ่านหรือเห็นพ่อแม่อ่านแต่บางคนพ่อแม่ก็ไม่มีเวลาอ่านเพราะต้องทำงานหาเงินเลยต้องพึ่งครูที่โรงเรียนอ่านให้เห็นและคอยให้เด็กฟังก็อาจจะช่วยได้ พระราชดำรัสในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี [1] อาจเป็นเพราะความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคข้อมูลข่าวสาร ทำให้มีวิทยาการใหม่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การรับรู้ข่าวสารเป็นไปอย่างง่ายดายและรวดเร็ว ส่งผลให้คนในสังคมต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จึงทำให้ต้องอาศัยการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสื่อความกันได้ถูกต้อง ดังนั้น การอ่านจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต

จากสถิติล่าสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ.2554 พบว่าคนไทยอ่านหนังสือปีละประมาณ 2-5 เล่ม ซึ่งฟังดูดีกว่าที่ได้ยินได้ฟังกันมาก่อนหน้านี้ที่ว่าคนไทยอ่านหนังสือปีละ 8 บรรทัด แต่ก็ยังไม่สามารถจะดีใจได้เมื่อทราบต่อไปว่าคนมาเลเซียอ่านหนังสือ ปีละ 40 เล่ม คนสิงคโปร์อ่านหนังสือกัน 40-50 เล่มต่อปี และคนเวียดนามอ่านกันปีละ 60 เล่ม ซึ่งสถิติดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าการอ่านหนังสือไม่ใช่พฤติกรรมที่มีความนิยมของคนไทยโดยทั่วไปเท่ากับการหาความบันเทิงจากการชมโทรทัศน์ หรือเล่นเกมเล่นอินเทอร์เน็ต ในขณะที่เดียวกันเราก็ไม่ได้มีการเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การอ่านไม่ใช่สักแต่ว่าอ่านหนังสืออะไรก็ได้แต่ควรจะต้องเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อความรู้ ความคิด และจินตนาการ ซึ่งหากดูรายชื่อหนังสือที่คนมาเลเซีย คนสิงคโปร์ และคนเวียดนามอ่านแล้ว เชื่อได้ว่าในจำนวนนั้นจะต้องมีวรรณกรรมระดับโลกซึ่งนิยมอ่านกันทั้งในสหรัฐและยุโรปรวมอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย ทั้งนี้เพราะชาติเหล่านั้นตระหนักถึงเรื่องคุณค่าของหนังสือและการสร้างนิสัยในการอ่าน ซึ่งอาจจะยังเป็นเรื่องที่เราไม่ค่อยได้คิดถึงกันทั้งที่การอ่านนั้นมิใช่แค่อ่านออกหรืออ่านได้ แต่ต้องอ่านเป็นด้วยเพราะคุณภาพของคนในสังคมย่อมมาจากคุณภาพของการอ่าน [2]

นอกจากนี้ กรมวิชาการ [3] ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และจำเป็นต้องเน้นต้องฝึกฝนให้กับผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้อ่านสร้าง

ความหมายหรือพัฒนาการวิเคราะห์ ติความ ในระหว่างอ่านผู้อ่านจะต้องรู้หัวเรื่องรู้จุดประสงค์ของการอ่านมีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน และจะต้องใช้ประสบการณ์เดิมที่เป็นประสบการณ์พื้นฐานของผู้อ่านทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน ดังนั้น ในการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องปลูกฝังให้ผูเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาผูเรียนให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพการอ่าน จึงมีผลต่อการดำรงชีวิตทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์หลายด้านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิด สติปัญญา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งยังช่วยประสานความรู้ของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาเข้าด้วยกันทำให้เกิดการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์การอ่านจับใจความ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อการอ่านทุกประเภทเพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้เร็วและถูกต้องตรงตามที่ต้องการ แต่จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งมีสาเหตุมาจากครูขาดการแนะนำให้ผูเรียนได้รู้จักวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องครูขาดการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่จะทำให้ผูเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้โดยผลจากการสอบ LAS ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 51.23 [4] และสอดคล้องกับผลการประเมิน/ทดสอบการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2554 (ข้อมูลเดือนมีนาคม 2555) ของโรงเรียนบ้านโปะหมอ (พรหมเทพราษฎร์บำรุง) โดยเฉพาะทักษะการอ่านไม่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 10.96 ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนบ้านโปะหมอ [5]

กลวิธีที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน คือ การกวาดสายตาอ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อหาคำตอบหรือข้อเท็จจริงที่อยู่ในอเนก เพื่อหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ การกวาดสายตาก่อนอ่าน เพื่อดูใจความโดยรวมของเรื่องที่กำลังจะอ่านก่อนที่จะเริ่มอ่านจริง การคาดการณ์ล่วงหน้า เพื่อช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผูเรียนคิดล่วงหน้าเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านก่อนการอ่านและระหว่างการอ่าน โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาใช้ประกอบในการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า การตั้งคำถามเพื่อให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายและช่วยให้ผูเรียนมุ่งความสนใจไปยังเรื่องที่กำลังอ่าน การจดบันทึกเป็นการจดใจความหลักและรายละเอียดสำคัญลงไปตามลำดับช่วยให้ประหยัดเวลาในการทำทำความเข้าใจ ความจำ และการสรุปใจความ ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน การสรุปใจความเป็นการรวบรวมสิ่งที่อ่านให้ได้ใจความครบถ้วน โดยการเรียบเรียงข้อมูลให้กระชับมากขึ้นแต่ได้ใจความตรงตามเรื่องเดิมประกอบด้วยใจความหลักและให้ความสนับสนุนในแต่ละอนุเขตควรจะมีประโยคหลักที่สรุปใจความของเรื่องได้ชัดเจนและไม่ควรใช้คำฟุ่มเฟือย [6]

กลวิธีในการอ่านดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้อ่านสามารถใช้หลาย ๆ กลวิธีร่วมกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านซึ่งสอดคล้องกับวิธีสอนแบบ SQ4R นี้ได้ปรับปรุงมาจากการสอนแบบ SQ3R ของฟรานซิส พี.โรบินสัน (Francis P.Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ Survey (S) คือ การสำรวจ Question (Q) คือ การตั้งคำถาม Read (R) คือ การอ่านอย่างรอบคอบ Record (R) คือ การจดบันทึก Recite (R) คือ การสรุปใจความสำคัญ Reflect (R) คือ การทบทวน Francis P.Robinson [7] ที่ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านได้ดี และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะประกอบด้วยหลายกลวิธีที่ช่วยพัฒนาให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน เช่น การสำรวจ การตั้งคำถาม การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผูเรียนหรือการทบทวน เพื่อช่วยในการจำเรื่องที่อ่าน

นอกจากนี้ วิธีสอนแบบ SQ4R ยังสามารถช่วยให้ผูเรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้อีกด้วยเริ่มตั้งแต่ขั้นสำรวจ ซึ่งในขั้นนี้ผูเรียนจะได้มองภาพรวมของเรื่องที่จะอ่านเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดถึงเรื่องที่กำลังอ่านและยังมีกลวิธีตั้งคำถาม ซึ่งจะช่วยให้ผูเรียนฝึกหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ช่วยให้ผูเรียนมีแรงจูงใจในการอ่านเนื่องจากมีจุดประสงค์ในการอ่านที่ชัดเจนไม่ใช่เพียงแค่อ่านให้จบเท่านั้น และเมื่อผูเรียนสามารถหาคำตอบได้จะทำให้ผูเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านว่าไม่ใช่สิ่งที่ยากเกิน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าทักษะการอ่านจับ

ใจความเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาการอ่านในระดับสูงต่อไป และจากการทบทวนขั้นตอนของการอ่าน SQ4R ล้วนเป็นประโยชน์ต่อการอ่านทั้งสิ้น ซึ่งเป็นวิธีสอนที่คณะผู้วิจัยเลือกที่จะนำมาพัฒนา และปรับปรุง แก้ไขปัญหาการสอนอ่าน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาหรือข้อความที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4Rของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา” มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียมการทดลอง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 82 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ได้มาซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.1.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

3.1.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

4. เนื้อหา

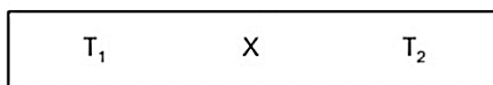
คณะผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้
1) เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และพิจารณา ตัวชี้วัดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และ 2) สื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ได้แก่ นิทาน และบทความ

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

คณะผู้วิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาดำเนินการสอน 3 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้)

6. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย One Group Pretest - Posttest Design [8] ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการวิจัย

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง คณะผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นทดลอง

1.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน

1.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความเพื่อวัดความรู้พื้นฐานเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียน

1.3 คณะผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ ใช้เวลากลุ่มละ 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 4 ชั่วโมง

1.4 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) หลังจาก เสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนด โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็น ชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

2. ขั้นหลังการทดลอง

นำผลจากการทดสอบก่อน - หลังการทดลอง มาวิเคราะห์โดยกระบวนการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R โดยใช้ t-test แบบ Dependent ค่าคะแนนร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ใช้การแปลค่าแบบสอบถามความคิดเห็น 5 ระดับ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของกลุ่มทดลองที่ (ก่อนเรียนและหลังเรียน) ได้รับการจัด การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบSQ4R ปรากฏผลดังนี้

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{x}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	40	20.28	3.27	18.65	0.00
หลังเรียน	40	24.55	2.30		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียน ($\bar{x}$ = 24.55, S.D. = 2.30) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 20.28, S.D. = 3.27) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษากามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่ สับสน	4.28	0.77	มาก	3
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติตามขั้นตอนได้ ไม่ยากเกินไป	4.08	0.85	มาก	4
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนคิด วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน	4.28	0.74	มาก	2
4. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามใน สิ่งที่อยากรู้ได้	4.55	0.59	มากที่สุด	1
รวม	4.29	0.76	มาก	(1)
ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้				
5. นักเรียนมีความสุขในการร่วมกิจกรรม การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R	4.08	0.82	มาก	1
6. การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	4.05	0.77	มาก	2
7. นักเรียนมีโอกาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ในการแสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อน	3.95	0.89	มาก	3
รวม	4.03	0.83	มาก	(3)
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
8. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่าน	4.15	0.79	มาก	3
9. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมาก ขึ้น	4.20	0.64	มาก	2
10. นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและในวิชาอื่นได้	4.50	0.59	มากที่สุด	1
รวม	4.28	0.70	มาก	(2)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
รวมทุกด้าน	4.21	0.78	มาก	

จากตาราง พบว่านักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.76) เป็นลำดับที่ 1 เรียงลำดับประเด็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นักเรียนเห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่อยากรู้ได้ ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.59) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน ($\bar{x} = 4.28$, SD = 0.74) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน ($\bar{x} = 4.28$, SD = 0.77) และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติตามขั้นตอนได้ ไม่ยากเกินไป ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

ในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.70) เป็นลำดับที่ 2 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นักเรียนเห็นด้วยว่า นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันและในวิชาอื่นได้ ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.59) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.64) และ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและมีเป้าหมายในการอ่าน ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ในด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.83) เป็นลำดับที่ 3 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นักเรียนมีความสุขในการร่วม กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.82) การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.77) และนักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการแสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อ ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.89)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยพบปัญหาและอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่องของ เวลาที่น้อยเกินไปในการสอนการอ่านจับใจความ ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข ให้คณะผู้วิจัยเพิ่มเวลาให้กับนักเรียนในการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนจากแบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา”

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ได้นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สูงขึ้น อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญ เข้าใจแนวคิดของเรื่อง และเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายในแต่ละขั้นตอนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน วิธีสอนแบบ SQ4R นอกจากจะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความแล้ว ยังเป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน [4] นอกจากนั้น ยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ที่สำคัญวิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายมีขอบเขตช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาเก็บสาระสำคัญแนวคิด และใจความของเรื่องได้ ทำให้ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมขลา ลือโสภา [9] ที่ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.75 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอน แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R พบว่า จากแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวม ของทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศใน การจัดการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมขลา ลือโสภา ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยผลคือ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีแนวความคิดที่เป็นข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน เตรียมสื่อให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง และควรบันทึกข้อมูลหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ทราบสิ่งที่จะต้องแก้ไข เพื่อทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในขั้นตอนของการแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน นักเรียนบางส่วนจะไม่ค่อยแสดงออก ขาดความมั่นใจในตนเอง ส่วนมากนักเรียนที่นำเสนอความคิดเห็นจะเป็นนักเรียนกลุ่มเดิม ๆ ดังนั้นครูผู้สอนควรส่งเสริมและเอาใจใส่ให้นักเรียนได้

ผลัดเปลี่ยนกันทุกคน เพื่อช่วยให้ครูได้ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน ตลอดจนทราบปัญหาและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียน

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ครูผู้สอนควรจัดเตรียมเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัย และต้องคำนึงถึงความสามารถและความรู้เดิมของนักเรียนด้วย

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R จะไม่มีขั้นตอนสำหรับโครงสร้างภาษาและศัพท์ใหม่ ดังนั้นครูผู้สอนควรแทรกขึ้นในจังหวะที่เหมาะสม

5. ผู้สอนควรให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ SQ4R ให้นักเรียนเข้าใจก่อน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบ KWL PLUS หรือวิธีสอนแบบ MIA เป็นต้น

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ระดับความสามารถของนักเรียน เป็นต้น

3. ควรพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปหรือแบบฝึกหัดอื่น ๆ มาใช้ประกอบวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโฆสิต จังหวัดสงขลา” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมากทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ธงทอง จันทรางศุ. (2552). **พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ : เอส ซี พรินต์แอนด์แพค.
- [2] ประภัสสร เสวิกุล. (2555). **นักเขียนที่ดีจะต้องเริ่มต้นจากนักอ่านที่ดี**. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562ม จาก <http://www.praphansarn.com/home/content/354>.
- [3] กรมวิชาการ. (2541). **การเรียนการสอนภาษาไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [4] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- [5] โรงเรียนบ้านโปะหมอ. (2555). **หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. สงขลา : โรงเรียนบ้านโปะหมอ.
- [6] Singhal. (2000). “Reading Strategy Instruction in the ESL Classroom.” **Thai TESOL BULLETIN**. 3(1), 46-57.
- [7] Fitz-Gibbon. (1987). **How to design a program evaluation**. Newbury Park : Sagh.

- [8] สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2554). วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชน.
กรุงเทพฯ : เทคนิคพรินติ้ง.
- [9] เมขลา ลือโสภะ. (2555). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ความเข้าใจสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธจังหวัดยะลา
Understanding Thai Idioms of Thai Muslim Students
and Thai Buddhist Students in Yala Province

สารีพะ แซมเ^{1*} คอรีเยาะ ฮีแลหุวะ² สไบตะ สูดิง³ นูรีซา อูมาโมง⁴ ญัสมี โตะบิล่า⁵
และขวัญตา ทวีสุข⁶

Sareepah Samae^{1*} Khoriyoh Hilaehuwa² Subaidah Suding³ Nureesa Aumamong⁴
Yasmi Tohbila⁵ and Khwanta thaweesuk⁶

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาความเข้าใจสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธจังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธจังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธจังหวัดยะลา 3) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจและความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ มีกลุ่มผู้บอกข้อมูลคือ นักเรียนชาวไทยมุสลิมจำนวน 20 คนและนักเรียนชาวไทยพุทธจำนวน 20 คน จากโรงเรียนเทศบาล4 (ธนวิถี) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 รวมทั้งหมด 40 คน โดยใช้เครื่องมือแบบทดสอบความเข้าใจความหมายสำนวนไทย จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ จำนวน 10 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนฯ จำแนกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) เข้าใจความหมายตรงตามสำนวนมากที่สุดคือ น้ำขึ้นให้รีบตัก 2) เข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนมากที่สุด คือ ตัวใครตัวมัน 3) เข้าใจความหมายไม่ตรงตามสำนวนมากที่สุดคือ ฟังหูไว้หู ด้านความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนฯ พบว่า สำนวนที่นักเรียนชาวไทยมุสลิมมีความสามารถในการนำไปใช้มากที่สุดคือ กลิ้งครกขึ้นภูเขา สีซอให้ควายฟัง และสำนวนที่นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำไปใช้มากที่สุด คือ กลิ้งครกขึ้นภูเขา ด้านการเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนไทยและความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนฯ พบว่า นักเรียนชาวไทยพุทธเข้าใจความหมายสำนวนไทยมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม และความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนฯ พบว่า นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวนมากกว่าชาวไทยมุสลิม

คำสำคัญ : ความเข้าใจสำนวนไทย นักเรียนชาวไทยมุสลิม นักเรียนชาวไทยพุทธ, จังหวัดยะลา

¹⁻⁵นักศึกษปริญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยะลา 95000

⁶อ.สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยะลา 95000

*Corresponding author: Tel.: 080-7041985. E-mail address: sareepah016@gmail.com

Abstract

This research is to study the understanding of Thai idioms of Thai Muslim students and Thai Buddhist students in Yala province. The purposes of the research are: 1) to study the understanding of Thai idioms meaning of Thai Muslim students and Thai Buddhist students in Yala province 2) to study the ability to apply Thai idioms of Thai Muslim students and Thai Buddhists in Yala province, 3) to compare the understanding and the ability to apply Thai idioms. There is a group of informants, 20 Thai Muslim students and 20 Thai Buddhist students from Municipality 4 School (Thanawithi), with a total of 40 students, with the use of Thai Meaning Test, 10 questions, and Thai Application Test, 10 questions. The research found that understanding of Thai idioms meaning of students could be classified into three types: 1) Thai idiom that students understood the meaning most was “Make Hay While the Sun Shines”, 2) Thai idiom that students understood the meaning most closely resemble idiom was “every man for himself., 3) Thai idiom that students could not match the meaning most was “take something with a grain of salt.” The findings also revealed that the idioms that Thai Muslim students applied the most were “It’s an uphill task”, “To play a fiddle to a water buffalo.” And the idioms that Thai Buddhist students applied the most was “It’s an uphill task”. In the comparison of understanding meaning of Thai idioms and the ability to apply Thai idioms for students, it was found that Thai Buddhist students understood Thai idioms meaning more than Thai Muslim students. In terms of ability to apply Thai idioms, Thai Buddhist students were able to apply Thai idioms more than Thai Muslims.

Key words: Understanding Thai idioms, Thai Muslim students, Thai Buddhists, Yala province

บทนำ

มนุษย์ทั่วโลกมีภาษาเป็นของตัวเอง เช่นเดียวกับประเทศไทยก็มีภาษาเป็นของตัวเอง คือ การเปล่งเสียงด้วยภาษาไทย ซึ่งภาษานี้ก็เป็นตัวกลางให้กับผู้ส่งสารหากเราใช้ภาษาในการสื่อสารเพียงอย่างเดียวทำให้ภาษานั้นไม่น่าสนใจ และยังมีการนำสำนวนเข้ามาใช้ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น สำนวนไทยมีเสน่ห์ใช้ภาษาอย่างมีชั้นเชิงชวนคิด เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวโดยการดัดแปลงที่อยูรอบตัวมาเปรียบเทียบกับนอกจากนี้สำนวนบางสำนวน มักโดยการทำวิธีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวมาเปรียบเทียบกับสอดแทรกด้วยคุณธรรมคำสอน คติสอนใจ และยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต เห็นถึงสภาพสังคม วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของแต่ละยุคสมัยด้วย

วันเนา ยูเด็น [1] ให้ความหมายของสำนวนหมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนหรือเขียนคำที่มีความหมายไม่ตรงกับรากศัพท์ หรือตรงไปตรงมาตามพจนานุกรมแต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่นขึ้นอยู่กับเรื่องที่กล่าวถึง โดยมีชั้นเชิงของถ้อยคำชวนให้คิดหรือตีความ จึงถือว่าเป็นภาษาที่มีความลึกซึ้งซับซ้อนถือเป็นความสามารถอย่างหนึ่งในการใช้ภาษา”

บุญเกิด รัตนแสง [2] ได้กล่าวถึงสำนวนไว้ว่า “สำนวนไทยเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสามารถของการใช้ภาษาการวางเรียงถ้อยคำ การรวมความยาวๆให้สั้น อาจใช้เป็นเครื่องมือเตือนใจให้เรามีความรอบคอบ ใช้เป็นคำสอนให้รู้หน้าที่ รู้เวลาและเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนในอดีต”

ในปัจจุบันพบว่าการใช้สำนวนไทยเริ่มเลือนรางและไม่ได้รับความนิยมจากอดีตมากนัก โดยเฉพาะกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ดังที่ อุทัย ไชยานนท์ [3] กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้การใช้สำนวนไทยลดน้อยลง สรุปได้ว่าปัจจุบันสำนวนสุภาพ คำพังเพย หรือ อุปมาอุปไมย มักจะลืมนำไปจากคนไทยสมัยใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นเพราะเห็นปัจจัยหลายอย่างไม่ว่าจะเป็น การติดต่อสื่อสารเปลี่ยนแปลงไปทั้งสิ้น แต่แท้จริงแล้วสำนวนสุภาพ และคำพังเพย เหล่านี้เป็นส่วนสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวไทย วัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยเป็นเวลานาน เป็นมรดกมาแต่โบราณกาล

ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยอยากทราบถึงความเข้าใจสำนวนไทยและความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ จังหวัดยะลา เนื่องจากพบว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธมีสภาพแวดล้อมและการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน ทำให้การใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมซึ่งมักได้ยิน แต่ไม่ค่อยได้นำไปใช้ในการสื่อสาร ส่วนใหญ่จะใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร ต่างกับนักเรียนชาวไทยพุทธที่ได้ยินและมีการใช้สำนวนควบคู่ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันอยู่บ้าง

จากเหตุดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้ทดลองลงพื้นที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายและความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 – 6

ตารางที่ 1 ตัวอย่างการเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมและนักเรียนชาวไทยพุทธ

ลำดับ ที่	สำนวน	ความหมายตามสำนวน ไทย	นักเรียนชาวไทย มุสลิม	นักเรียนชาวไทย พุทธ
1	นกสองหัว	ทำตนเข้าได้ทั้งสองฝ่าย จิตใจโลเลกลับหลอก	อยู่ทั้งสองฝ่าย	ทำตัวอยู่ทั้งสองคน
2	เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง	ทำตามอย่างคนใหญ่คนโต หรือมั่งมีเรื่อยไป โดย ไม่มองถึงสภาพของ ตนเอง	ทำตามผู้อื่น	ทำตามผู้อื่นเห็นใคร ทำอะไรเราก็กทำตามด้วย
3	เอาหูไปนา เอาตาไป ไร่	ไม่สนใจ, แสร้งทำเป็นไม่ รู้ไม่เห็น	คนอื่นเรียก ทำเป็น ไม่ได้ยิน	ตัวใครตัวมัน ไม่ สนใจใคร
4	ชิงกีรา ขำก็แรง	ต่างคนต่างไม่ยอมกัน และกัน	ต่างก็ไม่ยอมแพ้	ต่างคนต่างเอาชนะ กัน
5			รักลูกต้องดี	รักลูกต้องคอย ตักเตือน

รักวัวให้ผูก รักลูกให้ ดี	รักลูกต้องคอยว่า ตักเตือนให้เป็นคนดีอยู่ เสมอ		

จากตารางที่ 1 ทำให้เห็นความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ พบว่านักเรียนมีความเข้าใจความหมายสำนวนได้ตรงตามสำนวน และใกล้เคียงสำนวน เนื่องจากนักเรียนชาวไทยมุสลิมและนักเรียนชาวพุทธมีพื้นฐานความเข้าใจความหมายสำนวนที่ต่างกัน

ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความเข้าใจสำนวนไทยและความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ เพราะว่าสำนวนไทยมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตรวมไปถึงการอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากนี้ข้อมูลก็เป็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาศึกษาความเข้าใจสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ จังหวัดยะลา และเพื่อดูความเข้าใจสำนวนไทยระหว่างนักเรียนที่นับถือศาสนาต่างกัน วิธีการดำเนินชีวิตต่างกัน บริบทที่ต่างกัน ในการใช้ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความเข้าใจความหมายสำนวน ความสามารถในการนำไปใช้สำนวน และเปรียบเทียบความเข้าใจสำนวนไทย เปรียบเทียบความสามารถในการนำไปใช้สำนวนไทย ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) โดยวิธีการสุ่มเลือกกลุ่มผู้บอกข้อมูลเป็นนักเรียนชาวไทยมุสลิม จำนวน 20 คน และนักเรียนชาวไทยพุทธ 20 คน รวมทั้งหมด 40 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ใช้เครื่องมือแบบทดสอบเรื่องความเข้าใจสำนวนไทยและความสามารถในการนำไปใช้สำนวนไทย ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) จำนวน 20 ข้อโดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน 2561 เพื่อวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ จังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ จังหวัดยะลา 3) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจและความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้เปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี)

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี)

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายและความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี)

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

ความเข้าใจความหมายสำนวน หมายถึง ความเข้าใจความหมายสำนวนไทยที่ตรงตามสำนวนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนสามารถให้ความหมายของสำนวนเป็นไปในลักษณะเดียวกัน หรือตรงความหมายของสำนวนนั้น ๆ

ความเข้าใจความหมายจากสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนไทยพุทธ มีความเข้าใจที่ตรงตามสำนวน จำนวนแบบทดสอบ 10 สำนวน และจำนวนผู้บอกข้อมูล 40 คน มีนักเรียนมีความเข้าใจความหมายตรงตามสำนวนมากที่สุด คือ “น้ำขึ้นให้รีบตัก” จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 สำนวนที่นักเรียนมีความเข้าใจความหมายตรงสำนวนรองลงมาเท่ากัน คือ “กระต่ายตื่นตูมและฟังหูไว้หู” จากนักเรียนทั้งหมด 40 คน มีนักเรียนมีความเข้าใจความหมายถึง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตัวอย่าง สำนวนที่นักเรียนมีความเข้าใจความหมายสำนวนตรงสำนวนมากที่สุด คือน้ำขึ้นให้รีบตัก หมายถึง มีโอกาสทำอะไรให้เป็นประโยชน์แก่ตนนักเรียนมีความเข้าใจความหมายว่า มีโอกาสให้รับคว่ำ, มีโอกาสให้รับทำ, ทำอะไรก็รับทำ มีโอกาสก็ทำให้ดี

สำนวนที่นักเรียนมีความเข้าใจความหมายตรงสำนวนรองลงมาเท่ากัน คือ “กระต่ายตื่นตูมและฟังหูไว้หู” สำนวน กระต่ายตื่นตูม หมายถึง ตื่นในเรื่องไร้เหตุผลนักเรียนเข้าใจความหมายว่า ตกใจจนไม่มีสติ, ตื่นเต้นไปกับสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ,ความตกใจ, ตกใจกับปัญหาที่เจอและฟังหูไว้หู หมายถึง รับฟังคำพูด หรือเรื่องราวอะไรไว้แต่ไม่ได้เชื่อทั้งหมดนักเรียนเข้าใจความหมายว่า เชื่ออย่างไว้อย่าง, พิจารณาให้รอบคอบก่อนฟัง, ไม่ควรเชื่อคำพูดของผู้อื่นต้องพิจารณาให้ดีก่อนเชื่อ, ไม่ควรเชื่อสิ่งที่คนอื่นพูดทุกเรื่อง

ความเข้าใจความหมายที่ใกล้เคียงสำนวนเดิม หมายถึง ความเข้าใจในความหมายในสำนวนไทยที่ใกล้เคียงกับสำนวนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนสามารถให้ความหมายของสำนวนได้ใกล้เคียงกับสำนวนนั้น ๆ

ความเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิมสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนไทยพุทธ จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ และจำนวนผู้บอกข้อมูล 40 คน มีนักเรียนเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิม มากที่สุด คือสำนวน “ตัวใครตัวมัน” จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 สำนวนที่นักเรียนเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิมนรองลงมาเท่ากัน คือ สำนวน “น้ำขึ้นให้รีบตักและฟังหูไว้หู” จากนักเรียนทั้งหมด 40 คน มีนักเรียนเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิม 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ตัวอย่างสำนวนที่นักเรียนเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิมมากที่สุด คือตัวใครตัวมันหมายถึง ต่างคนต่างหาทางช่วยตัวเองนักเรียนมีความเข้าใจใกล้เคียงสำนวนเดิมว่า ต่างคนต่างอยู่, ต่างคนต่างไป, แยกทางกันไป, ต่างคนต่างทำ ไม่มีใครสนใจใคร

สำนวนที่นักเรียนเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิมนรองลงมาเท่ากัน คือน้ำขึ้นให้รีบตัก และฟังหูไว้หู น้ำขึ้นให้รีบตัก หมายถึง มีโอกาสทำอะไรให้เป็นประโยชน์แก่ตนได้ให้รับทำ นักเรียนมีความเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิมว่า มีโอกาสก็ทำตอนนี้, ควรรับโอกาสที่ได้, มีโอกาสที่จะได้ทำสิ่งต่าง ๆ ฟังหูไว้หู หมายถึง รับฟังคำพูด หรือเรื่องราวอะไรไว้แต่ไม่ได้เชื่อทั้งหมด นักเรียนมีความเข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนเดิมว่า ฟังแล้วเก็บเป็นความลับ นักเรียนมีความเข้าใจความหมายว่า อายุห่างกัน, คนอายุน้อยต้องเคารพคนอายุมาก, ไก่กินปลาช่อน, ชอบแก่ปลาไก่แม่

ความเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน หมายถึง ความเข้าใจในความหมายสำนวนไทยที่ไม่ตรงตามสำนวนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนสามารถให้ความหมายของสำนวนไม่ตรงสำนวนนั้น ๆ

ความเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนไทยพุทธ จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ และจำนวนผู้บอกข้อมูล 40 คน มีนักเรียนเข้าใจความหมายไม่ตรงสำนวนมากที่สุด คือ “ฟังหูไว้หู” จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 สำนวนที่นักเรียนเข้าใจความหมายไม่ตรงสำนวนรองลงมาเท่ากัน คือ “จนตรอกและไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่” จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตัวอย่างสำนวนที่นักเรียนไม่เข้าใจความหมายสำนวนมากที่สุด คือ ฟังหูไว้หูหมายถึง รับฟังคำพูดหรือเรื่องราวอะไรไว้ แต่ไม่ได้เชื่อทั้งหมดนักเรียนมีความเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวน แม่พูดอะไรต้องจำ, พ่อแม่ด่าก็เอามือปิดหู, เราต้องทำคำสอน, ฟังหูซ้ายทะลุหูขวาสำนวนที่นักเรียนเข้าใจความหมายไม่ตรงสำนวนรองลงมาเท่ากัน คือ “จนตรอกและไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่”จนตรอกหมายถึง ไม่มีทางไปนักเรียนเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวนว่า กระจอก, ไปให้สุดที่เราคิดไว้ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่ หมายถึง ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับซึ่งกันและกันนักเรียนมีความเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงตามสำนวนว่า ต่างดูกัน, ไก่เห็นตีนงู แล้วงูเห็นนมไก่, งูอยู่ในไก่

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี)

ความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ในการนำสำนวนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ว่านักเรียนมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวนกับสถานการณ์ดังกล่าวมาน้อยเพียงใด

ความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิม หมายถึง สำนวนที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

ความสามารถในการนำไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิม จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ และจำนวนผู้บอกข้อมูล 20 คน สำนวนที่นักเรียนมีความสามารถในการนำสำนวนมากที่สุด คือ สำนวน กลิ้งครกขึ้นภูเขา และสืขอให้ควายฟังในอัตราที่เท่ากัน จำนวน 18 คน และความสามารถในการนำสำนวนไปใช้น้อยที่สุดคือ สำนวน น้ำมาปลาकिनมด น้ำลตมดकिनปลา จำนวน 1 คน

ความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยพุทธ หมายถึง สำนวนที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

ความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ของนักเรียนไทยพุทธ จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ และจำนวนผู้บอกข้อมูล 20 คน สำนวนที่นักเรียนมีความสามารถในการนำสำนวนไปใช้มากที่สุด คือ สำนวน กลิ้งครกขึ้นภูเขา จำนวน 20 คน และความสามารถในการนำสำนวนไปใช้น้อยที่สุดคือ สำนวน คางคกขึ้นวอ จำนวน 7 คน

ซึ่งพบว่านักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำสำนวนไทยมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม แต่โดยภาพรวมแล้วก็ไม่ได้ต่างกันมาก อาจด้วยเหตุผลที่ต่างกัน เช่น นักเรียนไทยพุทธมีการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันจึงทำให้นักเรียนชาวไทยพุทธมีความเข้าใจในสำนวนเหล่านี้มากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายและความสามารถในการนำ
สำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี)

เปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนไทย

การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ จำนวน 40 คน นักเรียนชาวไทยมุสลิมจำนวน 20 คน และนักเรียนชาวไทยพุทธ 20 คนทำ
แบบทดสอบ 10 ข้อดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ

สำนวน	ตรงตามสำนวน		ใกล้เคียงสำนวน		ไม่ตรงตามสำนวน	
	มุสลิม	ไทยพุทธ	มุสลิม	ไทยพุทธ	มุสลิม	ไทยพุทธ
1. คนละไม้คนละมือ	10	16	6	2	4	2
2. จนตรอก	1	4	6	14	3	3
3. กระต่ายตื่นตูม	3	3	6	9	11	9
4. ตัวใครตัวมัน	3	3	10	11	7	6
5. ทรัพย์สินในดิน สินในน้ำ	0	0	0	0	20	20
6. มาก่อนไก่	13	2	0	16	7	2
7. ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่	17	15	7	4	6	0
8. น้ำขึ้นให้รีบตัก	12	17	2	2	6	0
9. ไก่แก่แม่ปลาช่อน	0	7	0	0	20	13
10. ฟังหูไว้หู	3	1	1	7	16	12

จากตารางที่ 2 จากตารางสรุปได้ว่า ความเข้าใจความหมายสำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิม
จำนวน 20 คน ตอบแบบสอบถาม 10 ข้อ นักเรียนเข้าใจความหมายตรงสำนวนมากที่สุด คือ สำนวน ไก่เห็นตีนงู
งูเห็นนมไก่ จำนวน 17 คน เข้าใจความหมายใกล้เคียงสำนวนคือ สำนวน ตัวใครตัวมัน จำนวน 10 คน และเข้าใจ
ความหมายสำนวนไม่ตรงสำนวนคือ สำนวนไก่แก่แม่ปลาช่อนกับสำนวนทรัพย์สินในดินสินในน้ำ จำนวน 20 คน

ความเข้าใจความหมายสำนวนของนักเรียนชาวไทยพุทธ จำนวน 20 คน ตอบแบบสอบถาม 10 ข้อ
นักเรียนเข้าใจความหมายตรงสำนวนมากที่สุด คือ สำนวนน้ำขึ้นให้รีบตัก จำนวน 17 คน และเข้าใจความหมาย

สำนวนใกล้เคียง คือ จิตรอก จำนวน 14 คน และนักเรียนที่เข้าใจความหมายไม่ตรงสำนวนคือ สำนวน ทรัพย์
ในดิน สิ้นในน้ำ จำนวน 20 คน

การเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาว
ไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ทั้ง 2 ศาสนา เป็นการวัดจากค่าคะแนนรวมที่ได้จากแบบทดสอบจำนวน
10 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ความเข้าใจดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก หมายถึง ความเข้าใจ
ความหมายของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ ทั้ง 2 ศาสนา มีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ
คิดเป็นร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 80 - 100

2. ความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี หมายถึง ความเข้าใจความหมาย
ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ ทั้ง 2 ศาสนา มีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ คิดเป็น
ร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 70 - 79

3. ความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายถึง ความเข้าใจ
ความหมายของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ ทั้ง 2 ศาสนา มีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ
คิดเป็นร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 60 - 69

4. ความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ หมายถึง ความเข้าใจ
ความหมายของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ ทั้ง 2 ศาสนา มีค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ
คิดเป็นร้อยละ อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 0 - 59

จากการเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียน
ชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ทั้ง 2 ศาสนา โดยพิจารณาจากค่าคะแนนรวมจากแบบทดสอบ
จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็มรวม 200 คะแนน รวมเป็น 400 คะแนน ซึ่งผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนการเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทย มุสลิมกับ
นักเรียนชาวไทยพุทธ ทั้ง 2 ศาสนาเป็นการวัดจากค่าคะแนนรวมที่ได้จากแบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ
ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

นักเรียน	คะแนนรวมที่ได้	คิดเป็นร้อยละ
นักเรียนชาวไทยมุสลิม	100	50
นักเรียนชาวไทยพุทธ	133	66.5
รวม 2 ศาสนา	233	58.25

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นได้ว่า ความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับ
นักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ทั้ง 2 ศาสนา มีความเข้าใจดังต่อไปนี้

1. นักเรียนชาวไทยมุสลิม

ความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิม ของโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี)
โดยพิจารณาจากคะแนนรวมของแบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ เก็บข้อมูลจากนักเรียน 20 คน ซึ่งคะแนนรวม

จากแบบทดสอบ 20 ฉบับ รวม 200 คะแนน นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชาวไทยมุสลิมโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) มีความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 0 - 59

2. นักเรียนชาวไทยพุทธ

ความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยพุทธ ของโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) โดยพิจารณาจากคะแนนรวมของแบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ เก็บข้อมูลจากนักเรียน 20 คน ซึ่งคะแนนรวมจากแบบทดสอบ 20 ฉบับ รวม 200 คะแนน นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 133 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) มีความเข้าใจความหมายสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลางร้อยละ 60 - 69

ผลรวมที่ได้ของทั้ง 2 ศาสนา ที่ประกอบด้วยนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) โดยพิจารณาจากคะแนนรวมของแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ ทั้งหมด 40 ฉบับ รวม 400 คะแนน ซึ่งนักเรียนจากทั้ง 2 ศาสนา ทำแบบทดสอบได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 233 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.25 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) มีความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 0 - 59

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) มีความเข้าใจความหมายของสำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนชาวไทยพุทธ ซึ่งมีความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง รองลงมาคือ นักเรียนชาวไทยมุสลิม มีความเข้าใจความหมายสำนวนไทยอยู่เกณฑ์ขั้นต่ำ และจากผลรวมที่ได้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ทั้ง 2 ศาสนา มีความเข้าใจความหมายสำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ทั้งนี้จากผลสรุปที่ได้ทำให้เห็นภาพรวมของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) มีความเข้าใจในเรื่องสำนวนไทยยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ดี แต่ว่าระดับความเข้าใจของนักเรียนทั้ง 2 ศาสนา จากผลรวมคะแนนที่ได้โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมาก ความเข้าใจความหมายของสำนวนทั้งสองศาสนา มีความใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจเกิดจากกลุ่มสำนวนที่เลือกทำแบบสอบถาม จะปรากฏอยู่ในนิทาน หรือ หนังสือเรียนบ้าง ทำให้มีการเรียนการสอนที่เหมือนกัน และทำให้เข้าใจความหมายสำนวนได้ใกล้เคียงกันทั้งสองศาสนา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของทั้งสองศาสนาไม่แตกต่างกัน และจากผลสรุปดังกล่าวนี้อาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความเข้าใจความหมายสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) เท่านั้น เพราะจากกลุ่มนักเรียนผู้บอกข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในวงจำกัดเล็ก ๆ หากศึกษาในวงจำกัดกว้าง ๆ อาจจะทำให้เห็นความเข้าใจในความหมายของสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นก็เป็นได้

เปรียบเทียบความสามารถในการนำไปใช้สำนวน

เปรียบเทียบความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ ของโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ว่านักเรียนสามารถนำไปใช้สำนวนกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องหรือผิดไปจากเดิม

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี)

สำนวน	ความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิม				ความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ของนักเรียนชาวไทยพุทธ				หมายเหตุ
	ถูก	ร้อยละ	ผิด	ร้อยละ	ถูก	ร้อยละ	ผิด	ร้อยละ	
1. กลิ้งครกขึ้นภูเขา	18	90	2	10	20	100	0	0	ไทยพุทธตอบถูกมากกว่ามุสลิม
2. คางคกขึ้นวอ	6	30	14	70	7	35	13	65	ไทยพุทธตอบถูกมากกว่ามุสลิม
3. งูกินหาง	10	50	10	50	9	45	11	55	มุสลิมตอบถูกมากกว่าไทยพุทธ
4. ปอกกล้วยเข้าปาก	16	80	4	20	15	75	5	25	มุสลิมตอบถูกมากกว่าไทยพุทธ
5. กระต่ายหมายจันทร์	15	75	5	25	15	75	5	25	มุสลิมตอบเท่ากับไทยพุทธ
6. จับปลาสองมือ	15	75	5	25	15	75	5	25	มุสลิมตอบเท่ากับไทยพุทธ
	14	70	6	30	19	95	1	5	ไทยพุทธตอบถูก

7. ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวปิด	16	80	4	20	16	80	4	20	มากกว่า มุสลิม
8. ไก่จามเพราะ ชน คนจามเพราะ แต่ง	1	5	19	95	8	40	12	60	มุสลิมตอบ เท่ากับไทย พุทธ
9. น้ำมาปลาकिन มด น้ำลตมดकिन ปลา	18	90	2	10	19	95	1	5	ไทย พุทธ ตอบ ถูก มากกว่า มุสลิม
10. สี ให้อให้ ควายฟ้ง									ไทย พุทธ ตอบ ถูก มากกว่า มุสลิม

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของ
นักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ และ
จำนวนผู้บอกข้อมูล 40 คน พบว่าสำนวนที่นักเรียนชาวไทยมุสลิมมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวน
มากกว่านักเรียนชาวไทยพุทธ มี 2 สำนวน คือ 1) ปอกกล้วยเข้าปาก จำนวน 16 คน ร้อยละ 80 และสำนวน
2) งูกินหาง จำนวน 10 คน ร้อยละ 50 ส่วนสำนวนที่นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำไปใช้
สำนวนมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม มี 5 สำนวน คือ 1) สำนวนกลิ้งครกขึ้นภูเขา จำนวน 20 คน ร้อยละ
100 2) สำนวนช้างตายทั้งตัวเอาใบบัวปิด 3) สำนวนสีขอให้ควายฟ้ง จำนวน 19 คน ร้อยละ 95 4) สำนวนน้ำ
มาปลาकिनมด น้ำลตมดकिनปลา จำนวน 8 คน ร้อยละ 40 และ 5) สำนวน คางคกขึ้นวอ จำนวน 7 คน ร้อยละ
35 ส่วนสำนวนที่นักเรียนชาวไทยมุสลิมมีความสามารถการนำไปใช้สำนวนเท่ากับนักเรียนชาวไทยพุทธ คือ
สำนวนกระต่ายหมายจันทร์ กับสำนวนจับปลาสองมือ จำนวน 15 คน ร้อยละ 75

ผลพบว่า นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวน ส่วนใหญ่ใกล้เคียงกันไม่
ต่างกัน อาจเนื่องจากว่า สำนวนที่ผู้วิจัยได้หยิบมาทำแบบทดสอบนี้ เป็นสำนวนที่ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะ
คุ้นเคย อาจจะด้วยเหตุผลที่ว่า สำนวนที่ผู้วิจัยได้หยิบมาทำแบบทดสอบมานั้น เป็นสำนวนที่ปรากฏอยู่ในนิทาน
และหนังสือเรียนก็ตาม เป็นต้น หรือเป็นสำนวนที่นักเรียนใช้กันอยู่แล้ว จึงทำให้นักเรียนทั้งสองศาสนาเข้าใจ
ความหมายได้ใกล้เคียงกัน แต่มี 2 สำนวนที่นักเรียนชาวไทยมุสลิมให้ความหมายต่างกับนักเรียนชาวไทย
พุทธ คือ สำนวน ช้างตายทั้งตัวเอาใบบัวปิด มุสลิมตอบถูก 14 คน ร้อยละ 70 นักเรียนไทยพุทธ ตอบถูก 19
คน ร้อยละ 95 ซึ่งทั้งสองศาสนาพบว่า นักเรียนชาวไทยมุสลิมมีความสามารถในการตอบแบบสอบถามน้อย

กว่า 5 คะแนนกับนักเรียนชาวไทยพุทธ อาจด้วยเหตุที่ว่า นักเรียนชาวไทยมุสลิม อาจไม่ค่อยได้ใช้สำนวนไทยในการพูดสักเท่าไร แต่ในทางกลับกัน นักเรียนชาวไทยพุทธ อาจจะใช้สำนวนไทยในการพูด จึงทำให้นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ และอีกสำนวนหนึ่งคือ สำนวน น้ำมาปลาकिनมด น้ำลตมดกินปลา มุสลิมตอบถูก 1 คน ร้อยละ 5 นักเรียนไทยพุทธตอบ 8 คน ร้อยละ 40 ซึ่งทั้งสองศาสนา พบว่า นักเรียนชาวไทยมุสลิมตอบถูกน้อยกว่านักเรียนชาวไทยพุทธ 7 คะแนน อาจด้วยเหตุที่ว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม อาจไม่ค่อยได้ใช้สำนวนไทยในการพูดสักเท่าไร แต่ในทางกลับกัน นักเรียนชาวไทยพุทธ อาจจะใช้สำนวนไทยในการพูดในชีวิตประจำวัน จึงทำให้นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวนมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม และอีกอย่างคือนักเรียนชาวไทยพุทธมีแหล่งที่อยู่ในตัวเมืองเป็นส่วนใหญ่ และมีการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร ทำให้นักเรียนชาวไทยพุทธมีความเคยชินในการใช้ภาษาไทยเป็นหลัก เมื่อนักเรียนชาวไทยพุทธได้เข้าเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งต่างโรงเรียนก็มีระบบการศึกษาตามมาตรฐานของไทย สำหรับความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยพุทธทำให้ไม่ค่อยประสบปัญหา เพราะโดยปกติ นักเรียนชาวไทยพุทธจะใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอยู่แล้ว และมีการแทรกสำนวนอยู่บ้าง ทำให้มีความเข้าใจในเรื่องการใช้สำนวนมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม

ส่วนนักเรียนชาวไทยมุสลิมมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวนน้อยกว่านักเรียนชาวไทยพุทธ เนื่องจากว่า นักเรียนชาวไทยมุสลิมมีแหล่งที่อยู่ในชนบท และมีการใช้ภาษามลายูในการติดต่อสื่อสารมากกว่าภาษาไทย ทำให้นักเรียนชาวไทยมุสลิมมีความเคยชินกับภาษามลายู เมื่อนักเรียนชาวไทยมุสลิมได้เข้าเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งต่างโรงเรียนก็มีระบบการศึกษาตามมาตรฐานของไทย สำหรับความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมทำให้ประสบปัญหา ในเรื่องของความเข้าใจและการนำไปใช้สำนวนไทย โดยแต่เดิมแล้วภาษามลายูนั้นก็มีส่วนใช้ เพียงใช้เรียกเป็นภาษามลายู ทำให้นักเรียนชาวไทยมุสลิมมีความเข้าใจในเรื่องการใช้สำนวนน้อยกว่านักเรียนชาวไทยพุทธ

ถึงแม้ว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ จะมีแหล่งที่อยู่ที่แตกต่างกัน รวมถึงการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน การใช้ภาษาในติดต่อสื่อสารที่ต่างกัน แต่บางสำนวนก็สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันได้

อภิปรายผล

ความเข้าใจความหมายในสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ทั้ง 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความเข้าใจความหมายสำนวนตรงตามความหมาย 2) ความเข้าใจสำนวนใกล้เคียงสำนวน 3) ความเข้าใจที่ไม่ตรงตามสำนวน จากการสังเกตปรากฏว่า สำนวนที่นักเรียนชาวไทยมุสลิมเข้าใจตรงตามสำนวนมากที่สุดคือ สำนวน น้ำขึ้นให้รีบตัก อาจจะเพราะว่าเป็นสำนวนที่เดิมแล้วนักเรียนมีความรู้อยู่บ้างแล้ว และยังเป็นสำนวนที่คุ้นเคยได้กล่าวบ่อย เช่น ยกตัวอย่างว่า เมื่อมีโครงการต่าง ๆ เข้ามา นักเรียนควรที่จะรีบโอกาสนั้น ดังสำนวนที่ว่า น้ำขึ้นให้รีบตัก ทำให้สำนวนนี้มีความคุ้นเคยกับนักเรียนเป็นอย่างมากส่วนสำนวนที่นักเรียนเข้าใจความหมายที่ใกล้เคียงสำนวน คือ สำนวน ตัวใครตัวมัน จากสำนวนดังกล่าวกลับพบว่า นักเรียนเข้าใจความหมายผิดเพี้ยนไปจากเดิมเป็นส่วนใหญ่ อาจเนื่องจากนักเรียนได้อธิบายตามความเข้าใจของตนเอง เช่น สำนวน ต่างคนต่างอยู่ ความหมายตรงตามสำนวนไทยฉบับสมบูรณ์ รศ.วิเชียร เกษปทุม คือ ต่างคนต่างหาทางช่วยกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากความเข้าใจความหมายของนักเรียนได้ใกล้เคียงสำหรับสำนวนที่นักเรียนเข้าใจความหมายไม่ตรงตามสำนวนมากที่สุด คือ สำนวน ฟังหูไว้หู อาจเนื่องจาก

สำนวนดังกล่าวนี้ เป็นสำนวนที่นักเรียนคุ้นเคยและไม่ได้มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้นักเรียนตีความหมายผิดไปจากความหมายเดิม

ในประเด็นความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) พบว่า นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวน มากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม ส่วนใหญ่ใกล้เคียงกันไม่ต่างกันมาก อาจเนื่องจากว่า สำนวนที่ผู้วิจัยได้หยิบมาทำแบบทดสอบนี้เป็นสำนวนที่ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะคุ้นเคย อาจจะด้วยเหตุผลที่ว่า สำนวนที่ผู้วิจัยได้หยิบมาทำแบบทดสอบมานั้น เป็นสำนวนที่คุ้นเคยอยู่ในนิทาน และหนังสือเรียนก็ตาม เป็นต้น หรือเป็นสำนวนที่นักเรียนใช้กันอยู่แล้ว จึงทำให้นักเรียนทั้งสองศาสนาเข้าใจความหมายได้ใกล้เคียงกัน อาจด้วยเหตุที่ว่า นักเรียนชาวไทยมุสลิม อาจไม่ค่อยได้ใช้สำนวนไทยในการพูดสักเท่าไร แต่ในทางกลับกัน นักเรียนชาวไทยพุทธ อาจจะใช้สำนวนไทยในการพูด จึงทำให้นักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำสำนวนไปใช้มากกว่านักเรียนชาวมุสลิม และอีกอย่างคือนักเรียนชาวไทยพุทธมีแหล่งที่อยู่ในตัวเมืองเป็นส่วนใหญ่ และมีการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร ทำให้นักเรียนชาวไทยพุทธมีความเคยชินในการใช้ภาษาไทยเป็นหลัก เมื่อนักเรียนชาวไทยพุทธได้เข้าเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งต่างโรงเรียนก็มีระบบการศึกษาตามมาตรฐานของไทย สำหรับความเข้าใจและความสามารถในการนำสำนวนไปใช้ของนักเรียนชาวไทยพุทธทำให้ไม่ค่อยประสบปัญหา เพราะโดยปกตินักเรียนชาวไทยพุทธจะใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอยู่แล้ว และมีการแทรกสำนวนอยู่บ้าง ทำให้มีความเข้าใจในเรื่องการใช้สำนวนมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมถึงแม้ว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ จะมีแหล่งที่อยู่ที่แตกต่างกันรวมถึงการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน การใช้ภาษาในติดต่อสื่อสารที่ต่างกัน แต่บางสำนวนก็สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันได้

การเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายสำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) พบว่านักเรียนชาวไทยพุทธเข้าใจความหมายสำนวนไทยมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมอาจเนื่องจากว่า นักเรียนชาวไทยพุทธมีพื้นฐานการใช้ภาษาไทยที่มากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมและในชีวิตประจำวันนักเรียนชาวไทยพุทธมักจะมีการใช้สำนวนไทยในการสื่อสารตลอดเวลาอยู่แล้ว เลยทำให้นักเรียนชาวไทยพุทธมีความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยที่ค่อนข้างดีกว่านักเรียนชาวมุสลิม

การเปรียบเทียบความสามารถในการนำไปใช้สำนวนของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธของโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) พบว่านักเรียนชาวไทยพุทธมีความสามารถในการนำไปใช้สำนวนไทยมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมเนื่องจากว่า สำนวนที่ผู้วิจัยได้หยิบมาทำแบบทดสอบนี้ เป็นสำนวนที่ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะคุ้นเคย ด้วยเหตุผลที่ว่า นักเรียนชาวไทยพุทธมีการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว และสำนวนที่ผู้วิจัยได้หยิบมาทำแบบทดสอบมานั้น เป็นสำนวนที่ปรากฏอยู่ในนิทาน และหนังสือเรียนก็ตาม เป็นต้น หรือเป็นสำนวนที่นักเรียนใช้กันอยู่แล้ว

ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายและความสามารถในการนำสำนวนไทยไปใช้ของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของแก้วกรานต์ พลบำรุง [4] ซึ่งทำวิจัยเรื่องการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สำนวนไทยในกลุ่มวัยรุ่น ที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนเมืองพลวิทยาคม อำเภอพล และโรงเรียนเวียงน้อยศึกษา อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยผลออกมาว่า กลุ่มวัยรุ่นไทยมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ที่ผลรวมที่ได้ของทั้ง 2 ศาสนา ที่ประกอบด้วยนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) โดยพิจารณาจากคะแนนรวมของแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ ทั้งหมด 40 ฉบับ รวม 400 คะแนน ซึ่งนักเรียนจากทั้ง 2 ศาสนา ทำแบบทดสอบได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 233 คะแนน คิดเป็นร้อยละ

ละ 58.25 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธ โรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) มีความเข้าใจความหมายในสำนวนอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 0 – 59 อันสะท้อนให้เห็นได้ว่าเรื่องราวเกี่ยวกับสำนวนไทยนั้นวันยังห่างไกลจากความสนใจ และความเข้าใจจากกลุ่มวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ความเข้าใจสำนวนไทยของนักเรียนชาวไทยมุสลิมกับนักเรียนชาวไทยพุทธนักเรียนมีความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยยังอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ เนื่องจากผลสรุปที่ได้ทำให้เห็นภาพรวมของนักเรียนทั้งสองศาสนา มีความเข้าใจในเรื่องสำนวนยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ดี แต่ว่าระดับความเข้าใจของนักเรียนทั้งสองศาสนา จากผลรวมคะแนนที่ได้โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมาก ความเข้าใจความหมายของสำนวนทั้งสองศาสนามีความใกล้เคียงกัน บางสำนวนนักเรียนไทยพุทธเข้าใจมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม บางสำนวนนักเรียนชาวไทยมุสลิมเข้าใจมากกว่านักเรียนชาวไทยพุทธ โดยภาพรวมความเข้าใจความหมายของสำนวนนักเรียนชาวไทยพุทธเข้าใจมากกว่านักเรียนชาวไทยมุสลิม ซึ่งอาจเกิดจากกลุ่มสำนวนที่เลือกทำแบบทดสอบ จะปรากฏอยู่ในนิทานหรือหนังสือเรียนบ้าง ทำให้มีการเรียนการสอนที่เหมือนกัน และทำให้ความเข้าใจความหมายสำนวนได้ใกล้เคียงกันทั้งสองศาสนา แต่ทั้งนี้ด้วยภูมิสำเนาของนักเรียนอยู่ในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้ภาษามลายูถิ่นควบคู่กับภาษาไทยกลางในการสื่อสาร และมีการอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรม มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างจะได้รับอิทธิพลความเป็นมลายู จึงทำให้การรู้จักหรือเข้าใจในความหมาย และนำไปใช้ของสำนวนไทยค่อนข้างน้อยเมื่อนักเรียนชาวไทยพุทธหรือนักเรียนชาวไทยมุสลิมได้เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐที่เน้นการเรียนการสอนสายสามัญตามระบบการศึกษาตามมาตรฐานของไทย แม้ว่าสำนวนไทยจะถูกสอดแทรกเข้ามาในการเรียนการสอนแล้ว แต่เรื่องสำนวนไทยยังไม่เป็นที่สนใจกับผู้เรียน ผู้เรียนไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการนำมาใช้ โดยเฉพาะกับนักเรียนชาวไทยมุสลิมที่ไม่ได้ใช้ในสภาพแวดล้อมบริบทการสนทนา แต่ทั้งนี้โรงเรียนยังต้องตระหนักในเรื่องของการเรียนการสอนเกี่ยวกับสำนวนเพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญไม่ว่าจะทั้งกับนักเรียนชาวไทยพุทธหรือนักเรียนชาวไทยมุสลิม

เอกสารอ้างอิง

- [1] วันเนาว์ ยูเด็น. (2540). **สำนวนในภาษาไทย**. ปัตตานี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [2] บุญเกิด รัตนแสง. (2536). **วรรณกรรมท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- [3] อุทัย ไชยานนท์. (ม.ป.ป.). **คำพังเพยและคำอุปมาอุปไมย**. กรุงเทพฯ : น้ำฝน
- [4] แก้วกรานต์ พลบำรุง. (2543). **การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สำนวนไทยในกลุ่มวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้นิทาน: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

Development of Reading Comprehension Skills Exercise by Using Moral Tales
for Matthayom Suksa 1 Students at Tamode School, Tamode District,
Phatthalung Province

วิชชุดา จันทรเส่ง^{1*} ธวัชชัย เรืองหิรัญ² และพิชญา สุวรรณโน³

Wichuda Janseng^{1*} Tawatchai Ruenghiran² and Pitchaya Suwanno³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทาน: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความและแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญดีขึ้น นักเรียนจำนวน 35 คน ทดสอบก่อนเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 52.28 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 และนักเรียนทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14 ไม่ผ่านเกณฑ์ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.85 ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ร้อยละ 45.13

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ

Abstract

The purpose of this research was to study learning achievement of Mathayom Suksa 1 students at Tamode School The tools used in the research were reading comprehension skills practice and reading comprehension test The statistics used are mean and percentage. The research found that using moral tales to comprehend short stories enables the students have better learning achievement in reading comprehension. 19 of 35 students passed the criteria of pre-test, representing 45.71 and 52.28 percent respectively. Results of the post-test presented that 34 students, 97.14 students, passed the test, but only 1 students, 2.85 percent, did not pass it. This shows significance difference between pre-test and post-test results at 45.13 percent

Keywords: Exercise, Reading comprehension

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 90110

² นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 90110

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 90110

* Corresponding author: Tel.: 074-200300. E-mail address: wichuda.jan107@hu.ac.th

บทนำ

การอ่านหนังสือเป็นสิ่งสำคัญที่ให้ความรู้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา และด้านความรู้รอบตัวที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ล้วนแต่เป็นความรู้ที่มาจากการอ่านหนังสือทั้งนั้น แต่คนในปัจจุบันมีสื่อและสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมากขึ้น เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมความเป็นอยู่ การศึกษา และค่านิยมต่าง ๆ ทำให้เด็กไทยอ่านหนังสือน้อยลง และหันมาศึกษาหาความรู้จากด้านอื่นมากขึ้น คนส่วนใหญ่อาจคิดว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่ล้าสมัย รวมไปถึงการใช้เวลาว่างที่ไม่ถูกต้องในทุก ๆ วัน บางคนคิดว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่หารู้ไม่ว่าความรู้นั้นมีอยู่ทุก ๆ ที่รอบตัวเรา ความรู้ที่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันที่เราได้ง่าย ๆ หนีไม่พ้น “การอ่านหนังสือ” [1]

ปัจจุบันนี้ไม่ว่าประเทศใดล้วนมีการพัฒนาสังคมที่ก้าวหน้า ไม่เว้นแม้แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาทุกประเทศเห็นความสำคัญของประชาชนซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่า การพัฒนาสังคมให้ก้าวไกลควรมุ่งส่งเสริมประชาชนให้มีความรักการอ่านเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและสังคม แต่ทว่าพฤติกรรมในการอ่านหนังสือของนักเรียนกลับลดลง เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และด้วยเหตุจำเป็นของเวลาที่มีขีดจำกัด จึงทำให้นักเรียนห่างเหินจากการอ่านหนังสือ มีผลให้นักเรียนสนใจการอ่านหนังสือน้อยลง โดยเลือกที่จะศึกษาสื่อเทคโนโลยีที่กำลังอยู่ในความนิยมแทนหนังสือ ทั้ง ๆ ที่การอ่านหนังสือมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะทำให้ผู้อ่านเปิดโลกทัศน์ได้กว้างขึ้น ทำให้อ่านมีสมาธิ มากขึ้น มีความรู้เพิ่มขึ้น ดังนั้นทุกภาคส่วนจึงควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรักการอ่าน เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และการอ่านหนังสือยังสามารถช่วยแก้ปัญหาและขัดข้อสงสัยต่าง ๆ ได้

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้และทักษะทางภาษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนกลุ่มสาระอื่น ทั้งนี้เพราะภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และเป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อความเข้าใจ [2] ได้กำหนดมาตรการในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะภาษาไทยอย่างเต็มศักยภาพ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ฝึกทักษะการอ่าน ฝึกทักษะการคิด ฝึกปฏิบัติ และฝึกฝนให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ การอ่านจึงถือเป็นสาระหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อผู้เรียน เพื่อให้สามารถอ่านจับใจความจากการอ่านหนังสือได้ทุกประเภท

ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล ซึ่งควรฝึกอ่านหนังสืออยู่เป็นประจำ เพื่อช่วยให้มีประสิทธิภาพด้านการอ่านหนังสือดียิ่งขึ้น การฝึกทักษะการอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์เนื้อหาไปด้วยตามลำดับขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้มากขึ้น และยังสามารถเสริมสร้างทักษะการอ่านไปพร้อม ๆ กับทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและได้จัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย โรงเรียนตะโหนด อำเภอตะโหนด จังหวัดพัทลุง ประสพปัญหาคือนักเรียนไม่ให้ความสนใจและไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการอ่าน บางคนอ่านหนังสือออกแต่ไม่สามารถสรุปประเด็นหรือจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงพยายามหาวิธีการให้นักเรียนสนใจการอ่านจับใจความสำคัญ ให้สามารถอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการ

อ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้นิทาน: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดง
โหนด จังหวัดพัทลุง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการ
อ่านจับใจความสำคัญของตนเองได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง
มีการปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาและกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในทางที่ถูกต้อง อัน
เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้นิทาน : กรณีศึกษานักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงโหนด จังหวัดพัทลุง ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงโหนด จังหวัดพัทลุง จำนวน 9 ห้อง รวมทั้งหมด 287 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงโหนด จังหวัดพัทลุง
ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 35 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1
ห้องเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1
ชุด และแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความนิทาน จำนวน 1 ชุด

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ประกอบด้วย แบบทดสอบอ่านจับ
ใจความสำคัญโดยใช้นิทานก่อนเรียน และหลังเรียน จำนวน 2 ชุด เป็นแบบทดสอบปรนัย

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง
ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทาน แผนการจัดการเรียนรู้
และแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 1 โดยยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ และเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

2. ศึกษาคำอธิบายรายวิชา วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

2.1 เข้าใจในความหมายของการอ่านจับใจความ และความหมายของนิทานได้ถูกต้อง

2.2 สามารถจับประเด็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.3 ปลุกฝังนิสัยรักการอ่านของนักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยหรือความเรียงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน

4. กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทาน และแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานวิจัย ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นครูหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนตะโหนดจำนวน 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 0.85 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานเท่ากับ 0.90 และค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญเท่ากับ 0.80 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญพร้อมทั้งเพิ่มเติมข้อมูล และการใช้คำให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดยมีการนำรูปภาพต่าง ๆ มาประกอบในแบบฝึกทักษะเพื่อให้ผู้เรียนได้สนุกกับการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนให้มีความแตกต่างกัน เช่น คำ รูปภาพ และประโยคต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความท้าทายในแบบทดสอบแต่ละชุด

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน และแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งเพื่อพิจารณาความเหมาะสม

7. จัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 โรงเรียนตะโหนดอำเภอตะโหนด จังหวัดพัทลุง จำนวน 35 คน ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน

4.2 ทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบปรนัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียน

4.3 ดำเนินการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานพื้นบ้าน จำนวน 1 ชุด

4.4 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบปรนัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับก่อนเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน เพื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ตาม

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทาน ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ เปรียบเทียบความแตกต่างของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สรุปผลได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง จำนวน 35 คน ได้คะแนนรวมทั้งหมด 738 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 21.28 และค่าเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน ได้คะแนนรวมทั้งหมด 846 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 24.17 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน โดยการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนเรียนอยู่ที่ 2.89

2. ค่าร้อยละการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง จำนวน 35 คน ผลการทดสอบก่อนเรียน มีนักเรียนได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.72 และผลการทดสอบหลังเรียนมีนักเรียนทำแบบทดสอบผ่านเกณฑ์ จำนวน 34 คน จากนักเรียนทั้งหมด 35 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.85 จะเห็นได้ว่าคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอยู่ที่ร้อยละ 45.72 การทดสอบหลังเรียนจะมีนักเรียนผ่านเกณฑ์มากกว่าการทดสอบก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้นิทาน ซึ่งได้มีการเรียนการสอนอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่กำหนดให้อย่างถูกต้อง และมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนิทานตามความสนใจ ช่วยสร้างความสนุกสนานแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นและสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น

ผลการศึกษารายการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน : กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของชวกรณ ชื่อสัตย์ [3] ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คำนวณหาประสิทธิภาพของคะแนนรวมจากกลุ่มตัวอย่าง ได้เท่ากับ 87.81 / 87.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยรวมเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความเพิ่มสูงขึ้น เป็นที่น่าพึงพอใจ ทำให้นักเรียนเกิดความรักในการอ่าน สามารถนำวิธีการอ่านไปอ่านเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย และสามารถนำไปบูรณาการในรายวิชาอื่น ๆ ได้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทาน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 35 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีนักเรียนทดสอบก่อนเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 16 คน ทดสอบผ่านเกณฑ์จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28 และนักเรียนทดสอบหลังเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 คน ผ่านเกณฑ์จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14 ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ร้อยละ 45.72

เอกสารอ้างอิง

- [1] วรณชนก โพธิ์สม. (2555). เพราะเหตุใด? เด็กไทยอ่านหนังสือน้อยลง. สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2562, จาก <http://wanchanok039.blogspot.com/>. สุกิจ ปุริ หัวใจนักปราชญ์
- [2] กรมวิชาการ. (2546). การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- [3] ชูวราภรณ์ ชื้อสัตย์. (2556) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. โรงเรียนบ้านหัวช้าง : ขอนแก่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรขั้น **พื้นฐานพ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กำชัย ทองหล่อ. (2554). **หลักการอ่านภาษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- ชุดิมา สัจจามันท์. (2548). **หลักการอ่านหนังสือ**. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
- โชคชัย เพ็ชรนคร. (2556). **พฤติกรรมการอ่านหนังสือของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติ บางกอกพัฒนา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การพัฒนาความรู้วรรณคดีไทยเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมูลนิธิต ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์
Development of Knowledge in Thai Literature on Emperor of Origin of
Makato of Grade 5 Students at Srinakorn Foundation School
Using Jigsaw Techniques

สิรินทรา สุคนธา^{1*} นพดล คงภักดี¹ ญาสุมินทร์ ชุมทอง¹ จักรกฤษณ์ เพ็ญสุวรรณ¹ มธุรส เพลรินทร์¹
และอลิสสา เลี้ยงรื่นรมย์²

Sirintha Sukonta^{1*} Noppadol Kongpakdee¹ Yasumin Chumthong¹ Jakkrit Fuersuwan¹
Maturot Palrin¹ and Alisa Liangruenrom²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pre Experimental Designs) ใช้แบบแผนการวิจัยการทดลอง
กลุ่มเดียว มีการวัดก่อนและหลังการทดลอง (The One-Group Pretest-Posttest Design) โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาความรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนศรีนครมูลนิธิต อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ซึ่ง
ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอน
วรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลัง
เรียน แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 1 กลุ่ม (One sample t-test) เป็นการ
ทดสอบค่าเฉลี่ยของข้อมูลผลการวิจัยกลุ่มเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวรรณคดีไทยก่อน
เรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 1 กลุ่ม
(One sample t-test) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 14.43 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
เท่ากับ 3.902 สูงกว่าก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 7.28 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ
3.707 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนศรีนครมูลนิธิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์จำแนกเป็นภาพรวมและรายด้าน จำนวน 4
ด้าน คือ ด้านระยะเวลา ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่าความคิดเห็นของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมูลนิธิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.29)

คำสำคัญ: การพัฒนาความรู้ วรรณคดีไทย เทคนิคจิ๊กซอว์

¹ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สงขลา 90110

² ผศ., สาขาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สงขลา 90110

*Corresponding author: Tel.: 065-8596261. E-mail address: sirintha.suk106@hu.ac.th

Abstract

This research is an experimental model research (Pre Experimental Design) using one group research experiment plan. There are measurements before and after the experiment. This one group pretest–posttest design Intended to 1) develop of knowledge in Thai literature on Emperor of Origin of Makato of Primary 5 students at Srinakorn Foundation School with learning management using Jigsaw Techniques 2) study opinions of Primary 5 students at Srinakorn Foundation School with learning management using Jigsaw Techniques. The sample group used in the research was Primary 5 students at Srinakorn Foundation School. Hat Yai District, Songkhla Province in the 2nd semester, academic year 2018, Forty people were selected by Simple Random sampling using classroom as a random unit. The tools used in the research were Thai Literature Lesson Plan in Thai literature on Emperor of the Origin of Makato, Pre-and Post-achievement tests, Feedback Questionnaire with learning management using Jigsaw Techniques. Data analysis used average ($\bar{X}$) Standard Deviation (S.D.) and analyzed comparative values for 1 group (One sample t-test), a test of average of results of a single research group. The results of this research were: 1. Thai literature achievement of Primary 5 students after learning management using Jigsaw Techniques, ($\bar{X}$ = 14.43, S.D. = 3.902) were higher than the achievement scores before learning management using Jigsaw Techniques ($\bar{X}$ = 7.28, S.D. = 3.707) significantly at 0.01 level. 2. Opinions of Primary 5 students at Srinakorn Foundation School with learning management using Jigsaw Techniques were at four dimensions: the length of time, content, learning management, benefits. The opinions of Primary 5 students at Srinakorn Foundation School in general were highly positive ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.29)

Keywords: Development of knowledge, Thai literature, Jigsaw techniques

บทนำ

วรรณคดีเป็นสิ่งที่มีความค่าทางด้านอารมณ์ ก่อให้เกิดสุนทรียภาพในจิตใจและมีความค่าทางด้านสติปัญญา ที่กล่าวว่าวรรณคดีถือเป็นศิลปะที่ให้คุณค่าทางด้านอารมณ์ และก่อให้เกิดสุนทรียภาพในจิตใจนั้น เนื่องจากผู้แต่งวรรณคดีได้เลือกสรรถ้อยคำอันเกิดจากอารมณ์สะท้อนใจ ได้แก่ รัก โลภ โกรธ หลง สนุกสนาน โศกเศร้า ฯลฯ มาร้อยเรียงในงานประพันธ์ ภาษาที่ใช้ในการแต่งวรรณคดีจึงต่างจากภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ตรงที่ว่า ภาษาวรรณคดีเป็นภาษาที่กระชับฟังใจ ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความสะท้อนอารมณ์และเป็นภาษาที่ผู้ประพันธ์ได้ตั้งใจคัดเลือกเป็นพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดการเปลี่ยนแปลงในจิตใจด้วย กล่าวคือ เกิดความรู้สึกรู้สึก ความคิดอารมณ์ หรือเห็นภาพอย่างที่ต้องการให้ผู้รับรู้สึกรู้สึกหรือเห็น ทั้งนี้โดยแฝงเลื่องสุนทรียลักษณ์ทางภาษา เมื่อผู้อ่านได้อ่านวรรณคดี วรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ย่อมเกิดความซาบซึ้งกับความงามทางภาษาที่ผู้แต่งสร้างขึ้น โดยที่วรรณคดีเป็นสิ่งที่นำความงามและความละเอียดอ่อนมาสู่ชีวิตและจิตใจ มิใช่เพราะว่าวรรณคดีสร้างโลกแห่งความฝันให้แก่ผู้ที่ต้องการจะหนีจากชีวิต แต่วรรณคดีช่วยให้เรา

มองเห็นความงามและความประณีตที่แฝงอยู่ในสิ่งทั้งหลายในชีวิต วรรณคดีที่เป็นวรรณศิลป์สามารถยกระดับจิตใจเราให้สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้เราจึงจำเป็นต้องศึกษาวรรณคดีในฐานะที่เป็นศิลป์ [1] [2] นอกจากวรรณคดีจะมีคุณค่าทางด้านอารมณ์แล้ว วรรณคดียังมีคุณค่าทางด้านสติปัญญาอีกด้วย เนื่องจากสุนทรียภาพจากถ้อยคำที่ทำให้รู้สึกถึงรสแห่งความไพเราะงดงาม รสแห่งความรัก รสแห่งความโกรธแค้นและรสแห่งความเศร้า นั่นเป็นสิ่งที่วิเศษที่ซ่อนออกมาจากอารมณ์ของความเป็นมนุษย์ปุถุชน เรื่องราวในวรรณคดีจึงเป็นเรื่องราวจากชีวิตมนุษย์ พฤติกรรมของตัวละคร ซึ่งก็คือพฤติกรรมของมนุษย์ ผลของการกระทำอันเกิดจากความรัก โลภ โกรธ หลงก็แสดงให้เห็นในวรรณคดี เรื่องราวในวรรณคดีจึงเป็นตัวอย่างชีวิตให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ ผู้ศึกษาวรรณคดีจึงสามารถประยุกต์ข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย ด้วยเหตุที่วรรณคดีเป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่ถ่ายทอดภาพชีวิตและสังคม แสดงให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ ค่านิยม อุดมคติ ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ถึงแม้ว่าวรรณคดีจะไม่ใช้ตำราทางประวัติศาสตร์ แต่เรื่องราวในวรรณคดีก็ได้สอดแทรกค่านิยม ความรู้สึกนึกคิด ผ่านตัวละครซึ่งเป็นตัวแทนของคนในยุคสมัยนั้น ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์และเข้าใจสังคมวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชาติ วรรณคดีจึงเป็นมรดกอันมีค่าชาติใดที่มีความเจริญย่อมมีวรรณคดีประจำชาติไว้ขัดเกลาจิตใจของคนในชาติให้ประณีตอ่อนโยน [1] [2]

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเนื้อหาของการศึกษาวรรณคดีวรรณกรรมไว้คือ วิเคราะห์วรรณคดีวรรณกรรมเพื่อหาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน โดยกำหนดไว้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนต้องเข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง [3] อย่างไรก็ตาม แม้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จะให้ความสำคัญกับวรรณคดีและวรรณกรรม แต่การเรียนการสอนวรรณคดีก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้วรรณคดี ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดี ขาดความกระตือรือร้นในการสอนและการปรับปรุงวิธีสอน ไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไทยให้น่าสนใจ สัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตในปัจจุบันของนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของการเรียนเรื่องดังกล่าวเท่าที่ควร ครูมักจะเป็นผู้นำความคิดของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดของตนเองน้อยและมุ่งสอนอ่านเอาเรื่องให้ได้ตามเนื้อหาหลักสูตรเท่านั้น [4] [5]

จากสาเหตุที่เกิดจากตัวครูดังกล่าวข้างต้นนั้น ส่งผลทำให้นักเรียนขาดความสนใจและขาดการฝึกนิสัยในการอ่านที่ดี พื้นฐานเรื่องคำศัพท์ไม่กว้าง โดยเฉพาะศัพท์ทางวรรณคดี และนักเรียนมีประสบการณ์น้อย จึงเป็นเรื่องยากที่จะเข้าถึงวรรณคดีและเห็นว่าวรรณคดีเป็นเรื่องไกลตัว ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียนวรรณคดี อีกทั้งนักเรียนในปัจจุบันไม่มีความรักวรรณคดีไทยเหมือนคนในอดีต ทำให้ไม่สนใจที่จะเรียนวรรณคดีไทย ทำให้นักเรียนรู้จักวรรณคดีเฉพาะในหนังสือแบบเรียน ไม่ได้เลือกอ่านเพราะความชื่นชอบวรรณคดีเหมือนคนในสมัยก่อน เมื่อถูกบังคับให้ท่องคำศัพท์และจดจำคำประพันธ์ นักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่สามารถเข้าถึงความไพเราะของคำประพันธ์ หรือเรื่องราวที่น่าติดตามได้ เมื่อสอบเสร็จแล้วก็ลืมเลือนไปโดยไม่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ [6] คณะผู้วิจัยจึงนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี เพื่อพัฒนาความรู้วรรณคดีไทย และเป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยให้บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริยาขณ ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการ คือ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริยาขณ ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ โดยมีวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริยาขณ ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4 ห้องเรียนมีนักเรียนทั้งสิ้น 175 คน โดยการจัดห้องเรียนเป็นแบบคละความสามารถและมีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ
 - 2.1 ความรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริยาขณ ตอน กำเนิดมะกะโท
 - 2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

พื้นที่ที่ศึกษา

สถานที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนศรีนครมุนี ตั้งอยู่ ถนนธรรมบุญวิถี ตำบล หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pre Experimental Designs) ใช้แบบแผนการวิจัยการทดลองกลุ่มเดียว มีการวัดก่อนและหลังการทดลอง (The One-Group Pretest-Posttest Design)

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
R E1	O ₁	X	O ₂

*สัญลักษณ์

R	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
E1	แทน	กลุ่มการทดลอง
X	แทน	การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์
O ₁	แทน	ทดสอบก่อนเรียน
O ₂	แทน	ทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนิธิ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบสอบถามความคิดเห็น

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวรรณคดีไทยเรื่องราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนิธิ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าประสิทธิภาพข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด ใช้สูตร IOC

1.2 นำข้อสอบปรนัยมาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกโดยวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อและหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555: 182)

1.3 นำข้อสอบอัตนัยมาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกโดยวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อและหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555: 183)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยระดับความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00	หมายถึง	มากที่สุด

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ขณะนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังรายละเอียดที่แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องราชาธิราช ตอนกำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
รวมข้อสอบปรนัยและอัตนัย						
ทดสอบก่อนเรียน	38	20	7.28	3.707	-10.263*	.000
ทดสอบหลังเรียน	38	20	14.43	3.902		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางข้างต้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาธิราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์มีค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 14.43 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.902 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาธิราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 7.28 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.707 พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาธิราช ตอนกำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมูลนิธิ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

ข้อที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ผลการวิเคราะห์	ลำดับที่
1) ด้านระยะเวลา					
1	เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการอ่านมีความเหมาะสม	4.68	0.47	มากที่สุด	9
2	เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นเชื่อมโยงประสบการณ์มีความเหมาะสม	4.55	0.50	มากที่สุด	14
3	เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์มีความเหมาะสม	4.84	0.37	มากที่สุด	3
4	เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นให้และรับข้อมูลป้อนกลับมีความเหมาะสม	4.66	0.48	มากที่สุด	11
รวม		4.68	0.26	มากที่สุด	3
2) ด้านเนื้อหา					
1	ความยาวของแต่ละตอนเหมาะสม	4.66	0.48	มากที่สุด	12
2	ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.76	0.43	มากที่สุด	7
3	ชัดเจน ไม่สับสน	4.68	0.47	มากที่สุด	10
4	สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน	4.82	0.39	มากที่สุด	4
รวม		4.73	0.27	มากที่สุด	1
3) ด้านการจัดการเรียนรู้					
1	นักเรียนได้นำประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับวรรณคดี	4.89	0.39	มากที่สุด	1
2	นักเรียนได้แสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	4.71	0.61	มากที่สุด	8
3	นักเรียนมีอิสระในการตอบสนองต่อวรรณคดี	4.79	0.47	มากที่สุด	5
4	นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	4.50	0.65	มากที่สุด	16
รวม		4.72	0.42	มากที่สุด	2
4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
1	ช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนวรรณคดี	4.84	0.44	มากที่สุด	2
2	ช่วยทำให้นักเรียนสามารถสร้างความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีจากประสบการณ์เดิมของตน	4.76	0.59	มากที่สุด	6

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ผลการวิเคราะห์	ลำดับที่
3	ช่วยให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นและแสดงการตอบสนองต่อวรรณคดีโดยปราศจากอคติ	4.55	0.56	มากที่สุด	13
4	ช่วยให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้สึก ความคิดเห็นของตนกับผู้อื่น	4.53	0.65	มากที่สุด	15
รวม		4.67	0.45	มากที่สุด	4
รวมทุกด้าน		4.70	0.29	มากที่สุด	

จากตารางข้างต้น พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.27) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.42) ด้านระยะเวลา ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.26) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.45) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้านพบว่า ด้านระยะเวลา เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการอ่านมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47)

ด้านเนื้อหาพบว่า สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43)

ด้านการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนได้นำประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับวรรณคดี ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.39) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนมีอิสระในการแสดงการตอบสนองต่อวรรณคดี ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.47)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับพบว่า ช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนวรรณคดี ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.44) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีจากประสบการณ์เดิมของตน ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.59)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการบันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่คณะผู้วิจัยทำการบันทึกไว้เมื่อสิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข) ปัญหา/อุปสรรค ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข แบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมกรรมการอ่าน แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียน และอ่านความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนจากแบบสอบถามการวิจัยการพัฒนาวรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริยาบถ ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ผู้เรียนมีความสนใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยอ่านทำความเข้าใจวรรณคดีมาก่อนล่วงหน้า ตามที่ได้รับมอบหมาย ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการอ่านของผู้เรียนเป็นไปตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ผู้เรียนยังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น และมีความสามัคคีกัน

กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนโดยการถาม-ตอบ แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ มีการเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองกับการเรียนวรรณคดี และยังมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนด้วยกัน แม้ในการสอนนั้นจะมีอุปสรรคในเรื่องขอบเขตของระยะเวลาที่กำหนด ผู้เรียนอาจจะประสบกับปัญหาการเรียน เนื้อหาวรรณคดีอย่างรวบรัด แต่ผู้เรียนเองก็ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อหา วิเคราะห์สถานการณ์สำคัญ ปัญหาหรือความขัดแย้งในเรื่อง เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน และสามารถวิเคราะห์คุณค่า สรุปความรู้ นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

2. ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ อยากให้มาสอนอีก เพราะทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ได้เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองกับการเรียนวรรณคดี ได้ฝึกความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม ฝึกการอ่านในใจที่ดี ตั้งคำถาม ตอบคำถาม อภิปราย และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนีนิ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ คณะผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ในการเรียนวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียน กล่าวคือ การสอนแบบจิ๊กซอว์เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม นิยมใช้การสอนแบบนี้ในรายวิชาที่ ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียน การสอนโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันและมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน มีกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบจิ๊กซอว์ ดังนี้ 1) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง- กลาง- อ่อน) กลุ่มละ 4 คนและเรียก กลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านเรา (home group) 2) สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน (เปรียบเสมือนได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละ 1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้ 3) สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมาและร่วมกันทำความเข้าใจในสาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมาย 4) สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนกลุ่มให้ เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็ได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด 5) ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล และนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรารวมกัน (หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล จากกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบจิ๊กซอว์ดังกล่าว สรุปได้ว่าการเรียนการสอนรูปแบบนี้ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มผสมกับความสามารถส่วนบุคคลที่ทุกคนต้องแสดงออกร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมไปพร้อม ๆ กัน เมื่อผู้เรียนศึกษาชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วย

เทคนิคจิ๊กซอว์ครบแล้ว ครุ่นาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาให้นักเรียนทดสอบ เพื่อนำผลที่ได้มาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียนหลังจากการใช้ชุดการเรียนแบบร่วมมือที่ได้สร้างขึ้น เพื่อนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้พัฒนายิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ คชาชัย [7] ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เป็นการวิจัยแบบจำลองการทดลอง (Pre Experimental Designs) พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. จากผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมูลนิธิ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์จำแนกเป็นภาพรวมและรายด้าน จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านระยะเวลา ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ต่อด้านเนื้อหา คือ ความยาวของแต่ละตอนเหมาะสม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชัดเจน ไม่สับสน และสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์นั้น ความรู้ที่ได้จากวรรณคดีที่เป็นหลักจริง ๆ คือ ความรู้ทางภาษา วรรณคดีทำให้เรารู้จักศัพท์ต่าง ๆ ที่กวีเลือกสรรมาใช้โดยเฉพาะศัพท์ที่ใช้กันใววงนักปราชญ์และกวี เช่น ศัพท์ภาษาบาลี สันสกฤต หรือภาษาโบราณ นอกจากศัพท์แล้วยังสามารถเรียนรู้สำนวนต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน จากความสำคัญและคุณค่าที่กล่าวมา สรุปได้ว่า วรรณคดีมีความสำคัญในการสื่อสารและถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นกระจกสะท้อนชีวิตและสังคม ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นเครื่องประเทืองอารมณ์ ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน รวมถึงช่วยผดุงศีลธรรมในสังคมอีกด้วย ใน การเรียนสอนวรรณคดีให้ได้ผลนั้น ครูต้องทราบจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อให้การสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ พวงเล็ก อุดระ [8] ได้กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการสอนวรรณคดีเพื่อให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีและงานประพันธ์ที่ใช้ภาษาอย่างมีรสนิยมนั้นในฐานะเป็นวัฒนธรรมของชาติ คือ ให้เกิดความซาบซึ้งในรสแห่งความไพเราะของวรรณคดี อันประกอบด้วย เสียง รสของคำ รสของความเข้าใจภาษาที่ใช้ในวรรณคดีซึ่งเป็นภาษาที่กวีเลือกสรรคำไพเราะและมีอำนาจ

ด้านระยะเวลา เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการอ่านมีความเหมาะสม เวลาที่กำหนดไว้ในชั้นให้และรับข้อมูลป้อนกลับมีความเหมาะสม และเวลาที่กำหนดไว้ในชั้นเชื่อมโยงประสบการณ์มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ พรทิพย์ ศิริสมบุญแนว [9] ที่พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละขั้นตอนอยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้เรียนส่วนใหญ่อ่านเนื้อเรื่องวรรณคดีมาก่อนล่วงหน้าตามการมอบหมายของผู้สอน และสามารถอภิปรายและนำเสนอผลการอภิปรายได้ภายในเวลาที่กำหนด

ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนได้นำประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับวรรณคดี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนมีอิสระในการแสดงการตอบสนองต่อวรรณคดี นักเรียนได้แสวงหาคำตอบด้วยตนเอง และนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ [10] ได้เสนอความคิดไว้ว่า การเรียนการสอนวรรณคดีประการแรกควรให้นักเรียนได้ทราบถึงประวัติของวรรณคดี เพื่อที่จะได้รู้ว่วรรณคดีของชาติมีวิวัฒนาการมาอย่างไร มีงาน

ขึ้นเอกอะไรบ้างและงานนั้นได้รับการยกย่องเพราะเหตุใดเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ ประการที่สองควรให้นักเรียนได้เรียนวรรณคดีหลายแบบเพื่อให้รู้เนื้อเรื่อง โดยสรุปและสามารถพิจารณารายละเอียดของวรรณคดีจนเห็นคุณค่าได้ ประการสุดท้ายต้องมุ่งให้นักเรียนรู้จักวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ มีส่วนสวยงามและส่วนบกพร่องตรงไหน โดยฝึกให้นักเรียนเกิดความคิดที่จะดีหรือชม

สำหรับด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า ช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนวรรณคดี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีจากประสบการณ์เดิมของตน ช่วยให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นและแสดงการตอบสนองต่อวรรณคดีโดยปราศจากอคติ และช่วยให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้สึก ความคิดเห็นของตนกับผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ หม่อมหลวงอัชจิมา เกิดผล [11] กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนวรรณคดีว่าควรให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของวรรณคดี ทั้งในด้านประโยชน์ตนและประโยชน์ส่วนรวม รู้จักรูปแบบท่วงทำนองและลีลาของวรรณคดี รู้จักสังเกตลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องแล้วเปรียบเทียบกับชีวิตจริง สามารถนำส่วนดีไปใช้และไม่ทำตามในส่วนที่ไม่ดี

จากผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าว เป็นเหตุผลสำคัญที่สนับสนุนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ค้นพบข้อสังเกตจากประสบการณ์ตรงที่อาจก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนอ่านทำความเข้าใจวรรณคดีมาก่อนล่วงหน้า เพื่อจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามเวลาที่กำหนด
2. วรรณคดีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ควรเป็นวรรณคดีที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีเรื่องราวที่เป็นสถานการณ์ความขัดแย้ง มีพฤติกรรมของตัวละครที่สามารถกำหนดเป็นประเด็นให้ผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อหา วิเคราะห์สถานการณ์สำคัญ ปัญหาหรือความขัดแย้งในเรื่อง เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน และสามารถวิเคราะห์คุณค่า สรุปความรู้ นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการเรียนการสอนตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สาระการเขียน การฟัง การดู และการพูด เป็นต้น
2. ควรมีการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์กับความสามารถด้านการคิดลักษณะอื่น ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์ โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 1 กลุ่ม (One sample t-test) เป็นการทดสอบค่าเฉลี่ยของ ข้อมูลผลการวิจัยกลุ่มเดียว พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวรรณคดีไทย เรื่อง ราชอิรราช ตอน กำเนิดมะกะโท ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ คะแนนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนินิ ที่มีต่อการ จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์จำแนกเป็นภาพรวมและรายด้าน จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านระยะเวลา ด้าน เนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีนครมุนินิ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.27) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.42) ด้านระยะเวลา ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.26) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.45) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชิตสุณี สีนรุสิงห์, บรรณาธิการ. (2532). **วรรณคดีทัศนา**. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- [2] วิภา กองนันทน์. (2533). **วรรณคดีศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- [4] ยุรฉัตร บุญสนิท. (2544). **วรรณวิจารณ์**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.
- [5] สุจริต เพียรชอบ. (2540). **ศิลปะการใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- [6] แม้นมาส ขวลิต. (2537). การอ่านหนังสือที่ดี. ใน **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- [7] จุฬาลักษณ์ คชาชัย. (2557). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [8] พวงเล็ก อุดระ. (2539). **วิธีสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [9] พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช. (2547). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์(ครุศาสตรดุษฎี บัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [10] บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, หม่อมหลวง. (2518). **แนะแนวทางการศึกษาวิชาวรรณคดี**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- [11] อัจฉิมา เกิดผล, หม่อมหลวง. (2536). **กิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในโรงเรียนมัธยม**. ใน **จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี

The Development of Kabsurangkhana 28 Composing Tasks for
Matthayomsuksa Four Students, Tamode School, Tamode District,
Phatthalung Province.

อารีรัตน์ แก้วล่องลอย^{1*} ธวัชชัย เรืองหิรัญ ² และพิชญา สุวรรณโน³

Areerat Kaeolongloi^{1*} Tawatchai Ruenghiran² and Pitchaya Suwanno³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ได้แก่ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 จำนวน 3 ชุด และแบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่า (t-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยก่อนเรียนมีนักเรียนทดสอบผ่านเกณฑ์ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ไม่ผ่านเกณฑ์ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 และหลังเรียนมีนักเรียนทดสอบผ่านเกณฑ์ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ร้อยละ 92.5 และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 15.75 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ 40.05 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนมีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ การแต่งคำประพันธ์ กาพย์สุรางคนางค์ 28

Abstract

This research aimed to study the achievement of kabsurangkhana 28 composing tasks for Matthayomsuksa 4 students, Tamode School, Tamode district, Phatthalung province. The target group of this research was 40 students in Matthayomsuksa 4 at Tamode School, Tamode District, Phatthalung province. The research instruments included 1) Kabsurangkhana 28 composing tasks 3 forms 2) Kabsurangkhana 28 pre-test and post-test. Statistics used were percentage average and t-test. The result were shown as follows 1) the student's achievement by using Kabsurangkhana 28 composing tasks in a post-test was

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 90110

² นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 90110

³ อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 90110

* Corresponding author: Tel.: 074-200300. E-mail address: panuwat@tsu.ac.th

better than in a pre-test. The student could pass the pre-test about 3 person with 7.5 percents and they couldn't pass the pre-test about 37 person with 92.5 percents. The students could pass the post-test about 40 person with 100 percents. The differently between pre-test and post-test was 92.5 percents and the differently between the mean of pre-test and post-test were 15.75 and 40.05. 2) The statistics in a post-test was significantly higher than in a pre-test at .05.

Keywords: Exercise, Poem, Kabsurangkhanaang 28

บทนำ

ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเจริญงอกงามอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาซึ่งไม่สามารถปฏิเสธการศึกษาได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษา คือชีวิตและชีวิตคือการศึกษา” คำกล่าวเช่นนี้ยังคงเป็นความจริงที่ขาดไม่ได้ เพราะมนุษย์มีการศึกษาตั้งแต่เกิดจนชีวิตจากโลกนี้ไป และการศึกษาช่วยเสริมสร้างการพัฒนาคนให้มี ความรู้ความสามารถเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ก้าวไกลต่อไป จากอดีตจนถึงปัจจุบัน คนไทยมีความเป็น เจ้าบทเจ้ากลอน แม้แต่การพูดจาถิ่นภาษาที่ใช้ก็มีความสัมผัสคล้องจอง สืบเนื่องจากการใช้คำพังเพย สุภาษิต บทเพลง และวรรณคดีร้อยกรองต่าง ๆ ที่คนไทยนิยมใช้ ดังที่ ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต [1] ได้กล่าวไว้ว่า คนไทยมี นิสัยเจ้าบทเจ้ากลอน เพราะบทร้อยกรองจะช่วยกล่อมเกลาลำใจ มองโลกในแง่ดี และเห็นใจเพื่อนมนุษย์ และ คำประพันธ์ยังช่วยในการถ่ายทอดความรู้สึก ทัศนคติของผู้เขียน

การแต่งคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาไทยที่ประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การฟัง คือ การรับสารที่มีความสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและสังคม การพูด คือ พฤติกรรมการสื่อสาร โดยที่ผู้พูดทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร การอ่าน คือ กระบวนการ ที่ผู้อ่านต้องมีความรู้ ความเข้าใจความหมายของสาร และการเขียน คือ การสื่อสารที่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ซึ่งในการแต่งคำประพันธ์นั้นผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการเขียนที่สามารถสื่อความหมาย ความคิด ความรู้สึก ผ่านตัวอักษรได้เป็นอย่างดี

คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองแบ่งออกเป็น 5 ชนิด ได้แก่ กลอน กาพย์ โคลง ฉันท์ และร่าย โดยแต่ละชนิดจะมีข้อบังคับของร้อยกรองแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ร้อยกรองประเภทกลอน จะกำหนดเสียงวรรณยุกต์ของคำสุดท้ายในแต่ละวรรค โคลง จะกำหนดคำที่ใช้วรรณยุกต์เอก และวรรณยุกต์โท ฉันท์ จะกำหนดคำครุ ลหุ ส่วนโคลงและร่ายจะกำหนดคำสร้อยที่นำคำมาต่อท้ายวรรค ซึ่งการแต่งคำประพันธ์แต่ละประเภทนั้นผู้เรียนจะต้องมีทักษะการอ่านและการเขียนที่ถูกต้อง

ปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการแต่งคำประพันธ์เท่าที่ควร สืบเนื่องมาจากหลายปัจจัย อาจเป็นเพราะความไม่ชอบโดยส่วนตัว และกฎเกณฑ์ลักษณะบังคับของฉันทลักษณ์ในการแต่งคำประพันธ์ สืบเนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันต่าง ๆ ในระดับโรงเรียน จังหวัด หรือระดับภาค ถู้อได้ว่านักเรียนมีความสนใจ น้อยมาก และครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดทักษะความรู้และเทคนิคการสอนแต่งคำประพันธ์ที่ถูกต้อง ไม่เข้าใจกฎเกณฑ์ลักษณะบังคับของฉันทลักษณ์ ทำให้การเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์ร้อยกรองไม่น่าสนใจ ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีทัศนคติที่ไม่ดีและไม่ชอบแต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง

การสอนรายวิชาการแต่งคำประพันธ์ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการแต่งคำประพันธ์จากการสอนความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ นักเรียนส่วนใหญ่แต่งคำประพันธ์ได้แต่ไม่ค่อยถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่สิ่งที่ง่ายที่สุดคือการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยใช้กาพย์สุรางคนางค์ 28 ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดการแต่งคำประพันธ์ประเภทอื่น ๆ ให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการแต่งคำประพันธ์ ที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในด้านการเขียนที่ดียิ่งขึ้น

วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 วิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง จำนวน 6 ห้อง รวมทั้งหมด 223 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 1 ห้อง รวม 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะมีดังนี้

- 1) แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 จำนวน 3 แผน
- 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ก่อนเรียน และหลังเรียน

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ก่อนเรียนและหลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระการเรียนรู้เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

3.2 ศึกษาคำอธิบายรายวิชา วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการเขียน ดังนี้

3.2.1 เข้าใจในความหมายของกาพย์สุรางคนางค์ 28 และสามารถแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 ได้
ถูกต้อง

3.2.2 มีมารยาทการเขียน เขียนอย่างเป็นระเบียบสะอาดและถูกต้อง

3.2.3 ปลุกฝังนิสัยรักการเขียนนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.3 กำหนดเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะ แผนการจัดการเรียนรู้
และแบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การ
เรียนรู้

3.4 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบอัตนัยและปรนัยหรือความเรียงจากแหล่งข้อมูล
ต่าง ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน

3.5 สร้างแบบฝึกทักษะ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์
สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง

3.6 นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 แผนการจัดการเรียนรู้ การ
แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 และแบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์
สุรางคนางค์ 28 ก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอ
ต่อผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน ได้แก่ คุณครูวรรณิ ด่วงเอียด คุณครูสุชาดา ด่วงช่วย และ
คุณครูจันทร์นารี เขียดแก้ว เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา ได้รับคำแนะนำให้
ปรับปรุงแก้ไขเรื่องการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

3.7 นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 แผนการจัดการเรียนรู้ และ
แบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ก่อนเรียนและหลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้รับการแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน อีกครั้ง ผู้วิจัยได้รับ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ให้เพิ่มเติม
รูปภาพและคำที่ใช้ให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนรู้ และเกิดความท้าทายในการทำแบบทดสอบ
แต่ละชุด

3.8 นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 แผนการจัดการเรียนรู้ และ
แบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ก่อนเรียนและหลังเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ก่อนนำไป
จัดพิมพ์

3.9 จัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28

4.2 ดำเนินการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ชุด ดังนี้

4.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ชุดที่ 1

4.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ชุดที่ 2

4.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ชุดที่ 3

4.3 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่า (t-test) โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และ ค่า t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยการทำแบบทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง มีนักเรียนทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 จำนวน 40 คน ได้คะแนนรวมทั้งหมด 623 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 15.75 และค่าเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าทดสอบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 จำนวน 40 คน ได้คะแนนรวมทั้งหมด 1,602 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 40.05 จะเห็นได้ว่านักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลคะแนนการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 623 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 15.75 และผลคะแนนการทดสอบหลังเรียน 1,602 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 40.05 ซึ่งการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอยู่ที่ 55.8

2. ค่าร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ที่ทดสอบก่อนเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 มีจำนวน 3 คน จากนักเรียนทั้งหมด 40 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ทดสอบไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 ค่าร้อยละของนักเรียนที่ทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์

จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงให้เห็นว่า ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันมากอยู่ที่ร้อยละ 92.5 ทั้งนี้การที่นักเรียนทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์มากกว่าการทดสอบก่อนเรียนค่อนข้างมาก เนื่องจากนักเรียนได้เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องลักษณะการแต่งกาพย์สุรางคนางค์มากขึ้น นักเรียนมีความสนใจและสนุกสนานกับการทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะ และการทำแบบทดสอบ ที่ท้าทายความสามารถ จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรินทร์ งามมั่น [2] ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน สามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง เสร็จตามเวลาที่กำหนด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนพึงพอใจกับการเรียนด้วยแบบฝึก โดยนักเรียนมีความเห็นว่าการฝึกมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย มีการดูแลและภาพประกอบสวยงาม มีการเรียงลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยากทำให้นักเรียนสามารถเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ได้รวดเร็วขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะโหนด อำเภอดงหลวง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 และแบบทดสอบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 จำนวน 40 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนทดสอบก่อนเรียนผ่านเกณฑ์ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 และนักเรียนทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ทุกคน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์ มีความแตกต่างกันอยู่ที่ร้อยละ 92.5 และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 15.75 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ 40.05 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (2542). *สร้อยผกาจากวี*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] จรินทร์ งามมั่น. (2553). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา

Development of Pronunciation Skills on Words with Consonant Clusters
by Using Practice Exercises with Cartoon Pictures for 3rd Grade Students

ฟารีดา สามเฒ^{1*} นูรมี เวชสิทธิ์¹ นาเดียร์ เจมมะ¹ สุทธิดา เจดะ¹ และอลิสา เลี้ยงรินรมย์²

Fareeda Samae^{1*} Nooramee Wetchasit¹ Nadia Jekma¹ Suthida Cheda¹ and Alisa Liangrueenrom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 13 คน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 13 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.12/86.19 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop pronunciation practice exercises with cartoon pictures for 3rd grade students to Wat Khuan Niang School Hat Yai District songkhla province by efficiency according to criteria 80/80 2) To compare the achievement in pronunciation of diphthongs before and after school by using a cartoon picture practice for 13 students to Wat Khuan Niang School Hat Yai District songkhla province 3) To study the satisfaction of 3rd grade students with learning using a cartoon picture practice. The research found that: 1.The results of the development and the efficiency of Thai language training

¹ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

² ผศ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

*Corresponding author: Tel.: 061-2467924 E-mail address: fareeda.sam099@hu.ac.th

exercises on the development of reading pronunciation skills by using the cartoon picture practice model for 3rd grade students 93.12/86.19 compared to criteria 80/80 2. Results of comparison of achievement before and after learning with the pronunciation practice by using a cartoon picture practice model for 3rd grade students after studying higher than before learning at the statistical significance level .01 and 3. The results of the satisfaction analysis of 3rd grade students towards learning by using cartoon picture practice found the overall picture is at the highest level

Keyword: The Pronunciation, Cartoon picture practice

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับภาษาไทยทั้งในด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา รวมทั้งวรรณคดีและวรรณกรรมเข้าไว้ในหลักสูตรด้วย และได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนด้านการอ่านไว้เมื่อจบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ ถูกต้องคล่องแคล่วเข้าใจความหมายของคำและข้อความ ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเน เหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่งคำอธิบายจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจความหมายของ ข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน [1]

จากการวิจัยของผู้วิจัยหลายท่านพบว่า การอ่านออกเสียง ร ล ว และเสียงควบกล้ำเป็นปัญหาวินิจฉัย อาทิ คมขำ แสนกล้ำ [2] กล่าวว่า ปัจจุบันการอ่านคำควบกล้ำที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางภาษานั้นเพราะ ครูส่วนมากไม่ระมัดระวังการอ่านคำควบกล้ำ อันเนื่องมาจากครูจำนวนหนึ่งมาจากภูมิลำเนาที่ไม่เน้นการใช้คำควบกล้ำ หรือมาจากครอบครัว และชุมชนที่พูดภาษาอื่นโดยพูดภาษาไทยไม่ชัด รวมทั้งสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ การบรรยาย การอภิปราย และหนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาผิด ย่อมส่งผลให้นักเรียนเกิดปัญหาในการอ่านคำควบกล้ำ สอดคล้องกับ อานงค์ ใจรงกา [3] ที่กล่าวว่า การอ่านออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งในสังคมและจะเป็นปัญหามากขึ้นถ้าทุกฝ่ายไม่ช่วยกันแก้ไข ดังนั้น ครูผู้สอนควรแก้ไข ข้อบกพร่องในการอ่านคำควบกล้ำของเด็ก ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเพื่อ เป็นการขจัดปัญหาตั้งแต่ระยะเริ่มต้น และเป็นการวางรากฐานในการใช้ภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติให้ถูกต้อง ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมทักษะทางภาษาให้แก่ นักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีทักษะในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้ดีขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนโรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2561 ได้จัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีพัฒนาการในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนด แต่กลับพบว่า ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีปัญหาในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ ตัว ร ล ว และคำควบกล้ำ รวมถึงการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำไม่สามารถแยกได้ว่าคำไหนเป็นคำควบแท้และคำไหนเป็นคำควบไม่แท้

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้รายงานในฐานะนักศึกษาศาสาภาษาไทยจึงได้ศึกษาและจัดทำใบความรู้ ใบงานแบบฝึกอ่านและกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนโรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2561 ขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร

ล ว ได้ถูกต้อง และเกิดการเรียนรู้ มีความสนใจ มีความสุขกับการเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากขึ้น
ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

วิธีการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 13 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว

2.2.2 แบบวัดความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

3. ขอบเขตเชิงพื้นที่

โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำที่สร้างขึ้นโดยใช้คำควบกล้ำจากหนังสือเรียนสาระพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งผู้วิจัยคัดกรอง จำนวน 15 คำ 15 หน่วยเสียง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 15 หน่วยเสียง (สัทัญญา เรืองจรูญ. 2560)

หน่วยเสียงพยัญชนะต้น ตัวที่ 1 \ หน่วยเสียงพยัญชนะต้น ตัวที่ 2	l	r	w
p	pl	pr	-
p ^h	p ^h l	p ^h r	-
t	-	tr	-
t ^h	-	-	-
k	kl	kr	kw
k ^h	k ^h l	k ^h r	k ^h w

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (One – group pretest – posttest Design) ซึ่งคณะผู้วิจัยใช้รูปแบบการทดลอง “แบบกลุ่มทดลองทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One – group pretest – posttest Design)”

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ	E	แทน	กลุ่มทดลอง
	T ₁	แทน	ทดสอบก่อนเรียน (Pre - test)
	X	แทน	แผนการจัดการเรียนรู้
	T ₂	แทน	ทดสอบหลังเรียน (Post - test)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน (จำนวน 3 แผน ใช้เวลา 3 ชั่วโมง)
2. แบบฝึกการออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน จำนวน 5 แบบฝึก
3. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นข้อสอบแบบอ่านเป็นคำ ฉบับละ 15 ข้อ
4. แบบวัดความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 แบบวัดความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าความเที่ยงตรง การหาค่าประสิทธิภาพ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน ค่าสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ คือ t-test แบบ Dependent โดยคำนวณจากสูตร

การวิเคราะห์แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลแบบวัดความพึงพอใจโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ประกอบด้วยด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อนักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตอบแบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนแล้วนั้น คณะผู้วิจัยจึงนำแบบวัดความพึงพอใจมาให้นักเรียนทำเป็นลักษณะของแบบวัดคำถามปลายเปิด เมื่อนักเรียนตอบแบบวัดความพึงพอใจ จึงนำผลจากการวัดมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รายงานผลการวิเคราะห์ โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน พร้อมทั้งค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์ T1 / T2	เกณฑ์
T1	93.12	80
T2	86.19	80

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าร้อยละของคะแนนที่นักเรียนทำแบบฝึกระหว่างเรียน มีค่าเท่ากับ 93.12 และร้อยละของคะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 86.19 ซึ่งแสดงว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 93.12/86.19 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ผลปรากฏว่า การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านออกเสียงคำ ควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

แบบทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t-test	Sig.
ก่อนเรียน	13	15	4.77	1.481	-21.586	.000
หลังเรียน	13	15	11.62	1.121		

*ที่นัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 11.62) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.121) และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.77) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.481) เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ดังตารางที่ 3

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา				
1	เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.69	0.48	มากที่สุด
2	ครูอธิบายวิธีอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้อย่างชัดเจน	4.69	0.48	มากที่สุด
3	สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.77	0.44	มากที่สุด
รวม		4.72	0.33	มากที่สุด
ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความพึงพอใจ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจ	5.00	0	มากที่สุด
5	มีการฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำอย่างถูกต้อง	4.69	0.48	มากที่สุด
6	กำหนดเวลาให้กับการอ่านได้อย่างเหมาะสม	4.77	0.44	มากที่สุด
รวม		4.82	0.17	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
7	ชุดแบบฝึกที่ครูนำมาใช้สอนน่าสนใจ	4.92	0.28	มากที่สุด
8	ชุดแบบฝึกกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มากขึ้น	4.69	0.48	มากที่สุด
9	ชุดแบบฝึกทำให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้ง่ายขึ้น	4.69	0.48	มากที่สุด
10	มีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์การสอบอย่างชัดเจน	4.77	0.44	มากที่สุด
รวม		4.77	0.21	มากที่สุด
รวมทุกด้าน		4.77	0.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.17) รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.21) และด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.33) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพ การ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา มีประชากร ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 13 คน โดยใช้วิธีการทดลองกลุ่มเดียว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดควนเนียง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

รูปแบบในการวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Post-test Design) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกใช้สูตร $T1 / T2$ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่า t-test แบบ dependent samples ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน และเพื่อเพิ่มทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว และใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว จำนวน 3 แผน 2) แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน จำนวน 5 แบบฝึก 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3 จำนวน 15 คำ 4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.12/86.19 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.77$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.82$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.17) รองลงมาคือ ด้านสื่อการ

เรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.77) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.21) และด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.72) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.33) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนควรศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้รวมถึงระดับขั้นของผู้เรียนก่อนเพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับผู้เรียนและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ครูผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกให้เข้าใจและควรกำหนดให้เหมาะสมกับเพศวัยและระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้กระตุ้นผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น

1.3 ครูผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาที่เป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการอ่านคำควบกล้ำให้เข้าใจและกระบวนการสร้างแบบฝึกที่ครอบคลุมถึงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดสร้างแบบฝึกให้มีความหลากหลายและช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างแบบฝึกในระดับชั้นต่าง ๆ หรือในกลุ่มสาระอื่นที่เห็นว่ามีเหมาะสมและแสวงหาความรู้แนวคิดใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี

2.2 ควรมีการทดลองใช้แบบฝึกภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเรียนการสอนแล้ววัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยให้นักเรียนอ่านคำและประเมินผลตามสภาพจริง

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกกับวิธีสอนหลาย ๆ วิธี

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [2] คมขำ แสนกล้า. (2547). **การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [3] อนงค์ ไกรงกา. (2547). **การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

พัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนมุสลิมศึกษา จังหวัดสตูล

DEVELOP WRITING NARRATIVE SKILLS USING EXPERIENCE IN WRITING
FOR STUDENTS MATTAYOM 1 SCHOOL MUSLIM STUDIES SATUN PROVINCE

นุรียา ลายู^{1*} นุรุลฮุดา เจดะ¹ นิสาร์ตน์ ทองรอง¹ อิศราภรณ์ หาญจิตร¹ และอลิสา เลียงรินรัมย์²
Nureeya Layoo^{1*} Nurulhuda Cheda¹ Nisarat Thongrong¹ Aissarapron Hanjit¹ and Alisa
Liangruenrom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมุสลิมศึกษา จังหวัดสตูล จำนวนนักเรียน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบฝึกการเขียน แบบฝึกการเขียนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิธีการสอนแบบฝึกการเขียน การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ T-test ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ของการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ของนักเรียนหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17)

คำสำคัญ : พัฒนาทักษะการเขียน การเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ แบบฝึกการเขียน

Abstract

The purpose of this research was to: 1) develop skills in writing narrative experiences using writing practice For Mathayom Suksa 1 students before and after learning 2) to study student satisfaction towards learning management using writing practice Sample group is Mathayom Suksa 1 students, 2nd semester, academic year 2018, Muslim Studies School, Satun Province. There were 20 students using the classroom as a random unit. The tools used in the research consisted of 1) learning management plan by using writing practice teaching method 2) writing practice model 3) achievement test for narrative writing about before and after learning experiences 4) questionnaire Students' satisfaction with learning management, writing

¹ นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 90110

² ผศ., สาขาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 90110

*Corresponding author: Tel.: 093-8493755. E-mail address: Thodsaphon.mak114@hu.ac.th

practice method Average analysis Standard deviation, T-test statistics. The research found that:

1. The results of comparison of the achievement of the narrative writing of students' experiences after learning significantly higher than before learning Statistical at level 0.05
2. Study the students' satisfaction with the use of writing exercises that the researcher created the overall picture is at the highest level. (The average value is 4.84 and the standard deviation is 0.17)

Keyword: develop skills, writing narrative experiences, writing practice

บทนำ

การเขียนเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์มาก เพราะการเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้บันทึกหรือถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งสำหรับตนเองและผู้อื่น การเขียนจึงต้องอาศัยความรู้พื้นฐานจากทักษะการฟัง การดู การพูด และการอ่านซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนมีพื้นฐานความรู้มีข้อมูลและประสบการณ์เพียงพอที่จะนำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ดังนั้น ผู้เขียนต้องศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเขียนให้ถูกต้องเหมาะสมกับการเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจแล้ว ต้องแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียนเอง โดยไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่นมีอิสระที่ไม่แตกต่างจากเดิมที่มีอยู่มีความน่าสนใจไม่ซ้ำแบบใคร เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด ซึ่งการเขียนประเภทนี้เรียกว่า การเขียนเล่าเรื่อง ประสบการณ์ จึงนับได้ว่าการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ เป็นสิ่งที่สำคัญที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนความคิดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม และยังได้ใช้จินตนาการ ประสบการณ์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวผู้เขียน เสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พร้อมกับกระตุ้นให้ผู้อ่านได้นำแนวคิดไปคิดสร้างสรรค์ในงานต่าง ๆ เช่น งานประดิษฐ์บทเพลงงานประพันธ์ งานศิลปะ และแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นและเจริญก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ ยังสามารถช่วยให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินและนำความคิดไปสานต่อ เพื่อพัฒนาสังคมให้มีความทันสมัยและดีกว่าที่เป็นอยู่ต่อไปได้อีกด้วย

สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษา วิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยมีปัญหาหลายด้าน ซึ่งพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียน และการอ่าน ทั้งนี้เพราะความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้การติดต่อสื่อสารได้รับความสะดวกรวดเร็วขึ้นซึ่งมีผลทำให้ภาษาเขียนเปลี่ยนไปจากเดิม ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริม และสนับสนุนนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียน ข้อมูลเหล่านั้นไปสร้างองค์ความรู้ต่อไป มุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของนักเรียน ให้มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว ยังต้องมุ่งพัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และการจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง

โรงเรียนมุสลิมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสตูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เป็นโรงเรียนมัธยมขนาดกลางที่นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาใช้และประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาวิชาภาษาไทยของนักเรียนต่ำลงที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการ

สอนทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ที่ผ่านมา ครูส่วนใหญ่ยังคงเน้นตนเองเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และความถูกต้องของกฎเกณฑ์ทางภาษามากเกินไปทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น การคิดแบบอเนกนัย นักเรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเขียนส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การใช้แบบฝึกทักษะ จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษาอย่างมาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทนมีรูปแบบที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายในขณะที่เรียน เกิดการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม อีกทั้งยังทำให้ทราบข้อบกพร่องของตนเองและนำไปปรับปรุงได้ทันที เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดของผู้เรียน และการคิดรวมกันเป็นกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มให้ได้เรียนรู้ร่วมกันทั้งกลุ่ม โดยใช้การอุปมาอุปไมยเป็นพื้นฐานของการคิดเพื่อให้เกิดแนวความคิดแปลกใหม่และกว้างไกล เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วย ตัวเองโดยการฝึกปฏิบัติ แล้วนำไปสู่ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาค้นคว้ารายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน ประกอบการเรียนการสอน เรื่องการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ในรายวิชาภาษาไทยแล้วเกิดผลดีกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน[1] จากความสำคัญการเขียนที่กล่าวข้างต้นเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาและฝึกจนเกิดความชำนาญผู้อ่านและผู้เขียน ไม่ได้เผชิญหน้ากัน เมื่อผู้อ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิด ผู้เขียนไม่สามารถอธิบายเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน ดังนั้น ในการเขียนถ่ายทอดความคิดผู้เขียนต้องใช้ภาษาที่มีความชัดเจน และถูกต้องตามหลักภาษา เพื่อการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างชัดเจน จึงจะสามารถถ่ายทอดความคิดความรู้สึกให้ผู้อ่านเข้าใจได้

วิธีการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการเขียน

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุสลิมศึกษา จังหวัดสตูล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน มุสลิมศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีทั้งหมด 3 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุสลิมศึกษา 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น

2.2.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์

2.2.2 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการเขียน

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการทดลองวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งหมดเป็นเวลา 3 คาบ คาบเรียนละ 1 ชั่วโมง

4. เนื้อหาที่ใช้ทดลอง

ในการจัดดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระการเรียนรู้ที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2..1.ไว้ 9 ตัวชี้วัด ในจำนวนนี้ คณะผู้วิจัยได้เลือกตัวชี้วัดมาใช้เป็นขอบเขตในการกำหนดเนื้อหาของการวิจัยนี้จำนวน 1 ตัวชี้วัด กำหนดเป็นหัวข้อเรื่องของเนื้อหาที่สอน 1 เรื่อง คือ การเขียนเล่าประสบการณ์ที่ประทับใจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ โดยใช้แบบฝึกการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คณะผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมุสลิมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสตูล จำนวน 1 ห้อง รวมนักเรียน 20 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2561 โรงเรียนมุสลิมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสตูล จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

ตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาสำหรับการศึกษาค้นครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ โดยใช้แบบฝึกการเขียน และ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกการเขียนเล่าประสบการณ์

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองกลุ่มเดียวมีการวัดก่อน และหลังการทดลอง ดังนี้

ตารางที่1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T1	X	T2

สัญลักษณ์

E แทน กลุ่มทดลอง

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียน

T1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T2 แทน การทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 หัวข้อ การเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียน จำนวน 1 แผน รวมทั้งหมด 3 คาบ

2. แบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน1 ชุด

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเล่าเรื่องจากภาพ ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการเขียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุสลิมศึกษา จังหวัดสตูล คณะผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โดยมีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่อง ประสพการณ์

นักเรียนเลขที่	คะแนน		ความต่างของคะแนน ก่อนเรียน-หลังเรียน
	ก่อนเรียน (เต็ม 10 คะแนน)	หลังเรียน (เต็ม 10 คะแนน)	
1	6	10	4
2	8	10	2
3	8	10	2
4	7	10	3
5	9	10	1
6	7	9	2
7	8	9	1
8	8	9	1
9	8	10	2
10	9	10	1
11	6	10	4
12	7	9	2
13	8	10	2
14	9	10	1
15	9	10	1
16	7	9	2
17	6	9	3
18	6	8	2
19	7	9	2
20	9	10	1
รวม	152	191	39
($\bar{x}$)	7.6	9.55	1.95

จากตาราง 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสพการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 7.6 และคะแนนหลังเรียนอยู่ที่ 9.55 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 1.95

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ t-test ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสพการณ์

คะแนน	n	($\bar{x}$)	S.D.	(d)	T	P
คะแนนก่อนเรียน	20	7.6	1.095	19	9.233	.000
คะแนนหลังเรียน	20	9.55	1.604			

* $p < .05$

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ t-test ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ค่าเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 7.6 คะแนน คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 9.55 เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนมีความแตกต่างกับคะแนนทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะ การเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์

รายการประเมิน	($\bar{x}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับ
1. ครูมีการเตรียมการสอน	4.97	0.18	มากที่สุด	1
2. การจัดสภาพห้องเรียน	4.16	0.37	มากที่สุด	10
3. นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.94	0.25	มากที่สุด	5
4. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.87	0.34	มากที่สุด	7
5. กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ	4.87	0.34	มากที่สุด	8
6. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา	4.84	0.37	มากที่สุด	9
7. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม	4.94	0.25	มากที่สุด	6
8. ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน	4.97	0.18	มากที่สุด	2
9. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์	4.97	0.18	มากที่สุด	3
10. ครูตั้งใจสอน ในการทำกิจกรรม	4.97	0.18	มากที่สุด	4
รายการประเมิน	($\bar{x}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
โดยรวม	4.84	0.17	มากที่สุด	

จากตาราง 3 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึก พัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 4.84 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.17 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ประเด็นที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ 1) ครูมีการเตรียมการสอน 2) ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน และ 3) ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์

ปัญหาอุปสรรค

1. ในการตรวจให้คะแนนแบบฝึก ครูควรเปิดใจกว้างด้วยการยอมรับ พัฒนาการทางคิดของนักเรียนไม่ควรมุ่งเฉพาะหลักเกณฑ์ทางภาษามากเกินไป
2. ครูควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียน เพื่อลดความตึงเครียดหรือการเกิดความเบื่อหน่ายในการฝึก
3. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนในเรื่องเวลาในแต่ละกิจกรรม โดยอาจยืดหยุ่นเวลาให้กับนักเรียนตามความเหมาะสม เนื่องจากศักยภาพที่แตกต่างกันระหว่างบุคคล
4. จากการสังเกตขณะดำเนินการ พบว่านักเรียนที่เรียนอ่อนจะไม่ชอบเขียนหรือทำแบบฝึก เพราะเขียนหนังสือไม่ถูก จึงมีการลอกจากเพื่อนอย่างเดียว ครูควรคอยให้คำแนะนำและดูแลพูดคุยอย่างใกล้ชิด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย แบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกการเขียนพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (ก่อนเรียน $\bar{x} = 7.6$ และหลังเรียน $\bar{x} = 9.55$) แสดงถึงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์มีประสิทธิภาพให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์เป็นการทบทวนเน้นย้ำทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์และผ่านกระบวนการฝึกมากขึ้น เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความหมายและให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาผ่านสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความทันสมัยน่าสนใจ โดยจัดเรียงเนื้อหาจากรูปธรรมไปหานามธรรม จากง่ายไปหายาก ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากการให้ความรู้เป็นการให้นักเรียนสร้างความรู้ของกรณีการ พวงเกษม [2] กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลการจูงใจนักเรียนรู้นาส่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนรู้มาให้นักเรียนได้ทดลองทำ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จึงทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนานในการทำแบบฝึกทักษะ ส่วนการเรียนรู้แบบฝึกการเขียนเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและเขียน แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระอย่างเป็นขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนจะกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดและบูรณาการนำผลที่ได้จากการคิดมาเขียนอย่างสร้างสรรค์มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันสมาชิกภายในกลุ่มมีการช่วยเหลือกันเกิดการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ เพื่อขยายกรอบแนวคิดของนักเรียนให้กว้างออกไป ทำให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยวาทธี สร้อยเงิน[3] วิจัยเรื่อง พัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่โดย

ใช้กิจกรรมแบบฝึกการเขียนและพจนมัลย์ คงสำรวย [4] วิจัยเรื่องพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พบว่านักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดีประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{x} = 4.97$) แสดงถึงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถตอบสนองต่อความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญและความสนใจในวิธีการคิดและวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างอิสระ โดยที่สมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มจะทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะช่วยให้สมาชิกภายในกลุ่มได้เรียนเหมือนกัน สามารถตอบคำถามหรือทำแบบทดสอบได้เหมือนกัน ทุกคนภายในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยทั้งการเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งทรัพยากรการเรียนรู้การเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนจึงเรียนด้วยความสนุกสนานไม่รู้สึกเบื่อในการเรียน อีกทั้งหากได้รับแรงเสริมทางบวกจากครูผู้สอน โดยกล่าวคำชมเชยหรือการให้รางวัล ยิ่งจะทำให้ความพึงพอใจมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุสลิมศึกษา จังหวัดสตูล คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{x} = 4.84$)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ การนำแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ไปใช้ครูผู้สอนจะต้องใช้ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบฝึกการเขียนคณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีกิจกรรมที่สอดคล้องสัมพันธ์

กัน และควรศึกษารายละเอียดจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ให้พร้อมก่อนดำเนินการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกิดทักษะและประสบผลสำเร็จในการเรียนมากที่สุด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงแรก ครูผู้สอนควรชี้แจงข้อตกลงและข้อปฏิบัติกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนจัดกิจกรรม เนื่องจากการเรียนรู้แบบฝึกการเขียนเน้นการสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การใช้อารมณ์หากต้องนำไปสอนกับวิชาที่ต้องใช้เหตุผลหรือหลักการครูผู้สอนต้องเตรียมการล่วงหน้าเป็นอย่างดี เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่แปลกให้ได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เป็นต้น ควรมีการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงเล่าเรื่องประสบการณ์ไปใช้พัฒนาทักษะการเขียนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์กับรูปแบบการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสนองต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- [2] กรรณิการ์ พวงเกษม. (2544). **การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [3] ชัยวาทฤทธิ สร้อยเงิน. (2552). **การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- [4] พนมวัลย์ คงสำรว. (2553). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

Development of Practice in Writing Spelling Difficult Words in Thai Language for 6th Grade Students at Ban Po Mo School, Hat Yai District, Songkhla Province

อัจฉราภรณ์ โกสิ^{1*} กิตติยา ดือราแม¹ เกตน์นิภา ศรีเกตุ¹ ศศิวรรณ มีทอง¹ คมสัน ไชยศิริ¹
และอลิสา เลียงรื่นรมย์²

Atcharaporn Kosi^{1*} Kittiya Deramae¹ Ketnipa Sriket¹ Sasiwan Meethong¹ Komson Chaisiri¹
and Alisa Liangruenrom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนบ้านโปะหมอ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการทดลอง 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 55 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนสะกดคำภาษาไทย จำนวน 2 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.8/89.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบทักษะด้านการเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: พัฒนาแบบฝึกทักษะ การเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop Thai language skills training on spelling for 6th grade students at Ban Po Mo School To be effective according to criteria 80/80 2) to compare achievement before and after learning about spelling for 6th grade students at

¹นักศึกษาปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

²ผศ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

*Corresponding author: Tel.: 0973490728. E-mail address: atcharaporn.kos054@hu.ac.th

Ban Po Mo School Students in the sample group were students in grade 6/1 at Ban Po Mo School. Students in the sample group were students in grade 6/1, Ban Po Mo School, 2nd semester, academic year 2018, number 30 students was obtained by purposive sampling method. It took 3 experiments in a period of 55 minutes per lesson. The tools used in the research are 1) Thai spelling writing practice for 6th grade students 2) Plans for learning to write Thai spelling words in 2 plans 3) Thai spelling achievement test which is a multiple-choice type of 4 choices, 10 items, and data analysis using percentage (%), average ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.) The research found that: 1. The results of the development and finding the effectiveness of Thai language training on difficult spelling in Thai for 6th grade students, it was found that the practice of Thai language skills on spelling with efficiency equal to 86.8 / 89.3 which is higher than the criteria 80/80 2. The results of the study comparing spelling skills 6th grade students studying using Thai language practice on difficult spelling in Thai after studying higher than before with statistical significance at the level of 0.05

Keyword: Development of Practice, Writing Spelling Difficult Words

บทนำ

ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ ความมั่นคง ความสามัคคี ตลอดจนความมีวัฒนธรรม ดังนั้นภาษาจึงนับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่ายิ่ง ควรแก่การดำรงรักษาไว้ด้วยการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องถ่ายทอดให้แก่เยาวชน ด้วยการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนั้นยังเป็นสื่อที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติ ควรแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป [1] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 22 [2] กล่าวไว้ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ” นอกจากนี้ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ว่าในการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้สาระสำคัญของมาตราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กว่า การประเมินผลยังต้องอาศัยการพิจารณาจากการพัฒนาการของผู้เรียนโดยใช้แบบสังเกตหรือเครื่องมือที่หลากหลาย อีกทั้งในการจัดการศึกษาต้องอาศัยสิ่งที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อช่วยเหลือให้เด็กได้พัฒนาอย่างรอบคอบโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์กับการเรียนรู้ของเด็กอีกด้วย

ทักษะทางภาษาไทยประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ที่ผู้เรียนต้องฝึกฝนเพื่อให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้อง โดยเฉพาะการเขียนสะกดคำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาไทย และปัญหาที่ครูพบมาก คือ นักเรียนเขียนสะกดคำผิด ทำให้การอ่านออกเสียงผิดตามไปด้วย ถ้าปรับปรุงการเขียนสะกดคำ

ให้ถูกต้องจะช่วยให้การเขียน และการอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสาเหตุที่นักเรียนเขียนสะกดคำผิดมาจากแนวการเทียบผิด มีประสบการณ์ในการเขียนผิด ไม่รู้หลักภาษา [3] นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากการรับเอาตัวอย่างที่ผิดมาจากหนังสือ สิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชนที่มีจะนำคำที่เขียนผิดมาใช้ ใช้ตัวสะกดผิดและใช้วรรณยุกต์ผิด กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มที่มุ่งส่งเสริมทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ผ่านมา ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังมีปัญหาด้านการสะกดคำผิดในเรื่องสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์สูงมาก และยังมีปัญหาอื่น ๆ อีก เช่น ปัญหาตัวครูผู้สอน ครูภาษาไทยบางคนยึดหลักเกณฑ์ทางภาษาอย่างเคร่งครัดจนไม่ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง จึงทำให้ขาดการสอนที่ดี มีประสบการณ์ในการสอนไม่เพียงพอทำให้นักเรียนเบื่อภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง เช่น ไม่ชอบครูภาษาไทย ไม่เห็นความสำคัญ และคุณค่าของภาษาไทยตลอดจนไม่รู้จุดหมายที่แท้จริงในการเรียนภาษาไทยว่าจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร [4] ดังนั้น การเขียนคำสะกดคำที่ถูกต้องจึงเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพควรฝึกการเขียนสะกดคำตั้งแต่เริ่มเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รู้ และใช้คำพื้นฐานในชีวิตประจำวันได้อย่างกว้างขวาง เพราะคำพื้นฐานเป็นคำที่นักเรียนใช้บ่อยมีความถี่ในการพูดสูงจะช่วยให้นักเรียนเขียนและคิดคำใหม่ได้เร็วขึ้น ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเขียนสะกดคำให้ถูกต้องได้ก็ต่อเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำนั้น ๆ มาก่อนเข้าใจความหมาย ออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนจึงสามารถเขียนสะกดคำนั้นได้ถูกต้อง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดให้นักเรียนเขียนสะกดคำยากตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 [5] ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเขียนสะกดคำยังเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นพิเศษเพื่อเสริมการสอนโดยการสร้างหรือปรับปรุงแบบฝึกให้เหมาะสมกับหลักสูตร เนื้อหา สภาพผู้เรียนและท้องถิ่น และสภาพสังคมในปัจจุบัน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหการเขียนสะกดคำของนักเรียน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำยากภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านข้อมูล
 - 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองนี้เป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทย เรื่องการสะกดคำยากระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4. ระยะเวลาใน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เวลาการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะ 1 ชั่วโมง ทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน 1 ชั่วโมง และทำแบบฝึกทักษะ 1 ชั่วโมง รวม 3 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ One - Group Pre test - Post test Design [6]

กลุ่ม test	Pre test	Treatment	Post
ER	T1	X	
T2			

ER คือ กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

T1 คือ การทดลองก่อนการทดลอง (Pre test)

X คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

T2 คือ การทดสอบหลังการทดลอง (Post test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

2. วิธีการดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 2 ชั่วโมง ดำเนินการดังนี้

2.1 ทดสอบก่อนเรียนโดยได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ขึ้น ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละแผน

2.3 ทดสอบหลังเรียน เมื่อดำเนินการสอนเสร็จแล้วโดยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่ทำการทดสอบก่อนเรียน

2.4 ตรวจสอบการทำแบบทดสอบวัดผลทางสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูกและให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 คำตอบหรือไม่ตอบ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง การเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านโปะหมอ ไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นำคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการทางสถิติแบบ t-test Dependent Samples เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการเรียนการสอน

โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพของแบบฝึก

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากสูตร E_1/E_2 ดังนี้

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\bar{x}}{A} \times 100$$

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\bar{F}}{B} \times 100$$

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอน (จากการทำแบบฝึกหัดและหรือประกอบด้วยการเรียนระหว่างเรียน)

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\bar{x}$ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมต่อเนื่อง

$\bar{F}$ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของสุดท้าย

A หมายถึง คะแนนเต็มของพฤติกรรมต่อเนื่อง

B หมายถึง คะแนนเต็มของพฤติกรรมสุดท้าย

3. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่า t-test แบบ dependent samples ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 1

รวม	253	268	268
$\bar{x}$	8.43	8.93	8.93

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา ระหว่างเรียนและหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 86.8/89.3 แสดงว่าประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบ การพัฒนาแบบฝึกทักษะเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 2

คะแนน	n	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{d}$	t	p
ทดสอบก่อนเรียน	30	6.57	0.935	2.367	12.544	.000
ทดสอบหลังเรียน	30	8.93	1.081			

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 8.93 คะแนน คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 6.57 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยได้นำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึก

ทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโปะหมอ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.8/89.3 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุกดาวรรณ ชลามาตย์ [7] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกวิชาการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านยูงงาม ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกวิชาการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านยูงงาม ผู้ศึกษาสร้างประสิทธิภาพ 84.57/85.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน รายบุคคล โดยการใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์คะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนรายบุคคล โดยการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ พบว่า ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.57 และผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 8.93 ซึ่งพบว่าคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกุสุมา สว่างจิตร์ [8] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางสะพานน้อยวิทยาคม ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 เช่นเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบฝึกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำยาก จำนวน 2 แผน 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 55 นาที 2) แบบฝึกทักษะเรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 แบบฝึก 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญอย่างถูกต้องและตรงตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ คณะผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็นจำนวน 3 คาบ คาบละ 55 นาที ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย โดยการทดสอบค่า t-test แบบ dependent samples ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการพัฒนา และหาประสิทธิภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.8/89.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบทักษะด้านการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนควรศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ รวมถึงระดับขั้นของผู้เรียนก่อน เพื่อให้กำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับผู้เรียนและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ครูผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกให้เข้าใจ และควรกำหนดให้เหมาะสมกับเพศ วัย และระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้กระตุ้นผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น

1.3 ครูผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาที่เป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำให้เข้าใจ และกระบวนการสร้างแบบฝึกที่ดี รวมถึงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึก เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดสร้างแบบฝึกให้มีความหลากหลายและช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างแบบฝึก ในระดับขั้นต่าง ๆ หรือในกลุ่มสาระอื่นที่เห็นว่าจะมีความเหมาะสมและแสวงหาความรู้ แนวคิดใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี

2.2 ควรมีการทดลองใช้แบบฝึก ภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเรียนการสอนแล้ววัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยให้นักเรียนเขียนตอบและประเมินผลตามสภาพจริง

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกกับวิธีสอนหลาย ๆ วิธี

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- [3] ชวนจิต ภูมัตย์. (2537). **ความยากง่ายในการเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดกาฬสินธุ์**. กรุงเทพมหานคร : ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย
- [4] เรวดี อาษานาม. (2537). **พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- [5] วรณิ โสมประยูร. (2539). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [6] ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **การวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- [7] มุกดาวรรณ ชลามาตย์. (2560). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. โรงเรียนบ้านยูงงาม.
- [8] กุสุมา สว่างจิต. (2559). **การพัฒนาแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางสะพานน้อยวิทยาคม**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้เกมบิงโกและ
วิธีการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อ.หาดใหญ่

จ.สงขลา

A COMPARISON OF LEARNING ACHIEVEMENT ON NOUNS TAUGHT BY USING
BINGO GAMES AND REGULAR TEACHING FOR GRADE 4 STUDENTS AT RAK
MUANG THAI 6 SCHOOL HAT YAI DISTRICT SONGKHLA PROVINCE

ฮุสนา สะนิ^{1*} นูรฮายาตี หะยิตาเล¹ ฟาติมะ สาแม¹ นัสวาตี มะ¹ ฮุซัยฟะฮ์ เจกาเดร์¹
และอลิสา เลียงรินรมย์²

Husna Sani^{1*} Nurhayatee Hayitaleh¹ Fateemah Samae¹ Naswatee Ma¹ Huzafah Chekade¹
and Alisa Liangruenrom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม ที่ได้รับการสอน
โดยใช้เกมบิงโกกับการสอนแบบปกติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา และเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้เกมบิงโก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 รวม 16 คน แบ่งเป็นกลุ่ม
ทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน สุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
โดยใช้วิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนแบบปกติ และ
แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมบิงโก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนเรื่องคำนาม
และแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้เกมบิงโกในการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าที
(T-test) ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้ 1. การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่ง
หมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมบิงโกกับการ
สอนแบบปกติ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องคำนาม ก่อนเรียน และหลังเรียน กับนักเรียนชั้นศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนรักเมืองไทย ๖
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รวมจำนวน 16 คน 2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมบิงโก มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน เรื่องคำนาม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
3. ระดับคะแนนเฉลี่ยของผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน เมื่อนำผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยใน
แต่ละด้าน มาหาค่าพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนพอใจต่อการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้เกมบิงโกมากกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนาม วิธีการสอนแบบใช้เกมบิงโก

¹ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

² ผศ., สาขาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

*Corresponding author: Tel.: 092-6514333. E-mail address: husna.san@hu.ac.th

Abstract

This research there is a purpose 1. To compare learning achievement on nouns that was taught by using Bingo game and regular teaching for grade 4 students at Rak Muang Thai 6 School, Hat Yai District, Songkhla Province 2. To evaluate the satisfaction towards use Bingo game for grade 4 students, Rak Muang Thai ๖ School, Hat Yai District, Songkhla province. The sample group consisted of Prathom Suksa 4 students, 2nd semester, academic year 2018, Rak Muang Thai 6 School, a total of 16 students, divided into 8 experimental groups, 8 control groups, randomly selected by a random sampling method. Tools used in this research Consists of a regular lesson plan. And learning plans using Bingo games Learning achievement test before and after learning nouns and satisfaction questionnaires about using Bingo games in teaching Statistics used in data analysis were T-test, mean and standard deviation. The research results show that : 1. This research Aims to compare learning achievement on nouns of students who are taught by using Bingo games and regular teaching The research team conducted data collection. By using the learning achievement test on nouns before and after learning with the fourth year students in the academic year 2562, Rak Muang Thai 6 School, Hat Yai District, Songkhla Province, totaling 16 people 2. Students who are taught using Bingo games Had higher learning achievement on nouns than students who received regular teaching with statistical significance at .05 level 3. The average score of the students' satisfaction analysis results in 3 aspects. When applying the results of the average analysis in each side to find the value, it was found that the students had opinions at a high level. Which shows that Students are satisfied with learning management by using Bingo games rather than regular learning. The overall level is very good.

Keyword: learning achievement, nouns, using Bingo game

บทนำ

ภาษามีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา เพราะมนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร แสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด และถ่ายทอดวัฒนธรรมต่าง ๆ ภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อคนไทยเป็นอย่างมาก ภาษาไทยแสดงถึงความเป็นเอกราชของชาติไทย การที่เรามีภาษาไทยใช้ร่วมกันในคนหมู่มาก ทำให้คนไทยในชาติมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน และยังช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมงานการดำรงชีวิตรวมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจและในฐานะที่ ทุกคนกำลังจะออกไปเป็นครูฝึกสอนในรายวิชาภาษาไทยนั้น การปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของวิชาภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญ เพราะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาหลักที่สามารถต่อยอดไปยังวิชาอื่น ได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรืออื่น ๆ ก็ล้วนใช้ภาษาไทยในการตั้งโจทย์คำถาม ถ้าผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจภาษาไทยได้อย่าง

ห้องแท็ก ก็อาจจะเกิดปัญหาต่อการวิเคราะห์จิตใจในการทำข้อสอบหรือการสอบสัมภาษณ์ได้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่สำคัญของคนเป็นครูที่จะต้องสอนผู้เรียนให้เกิดปัญญาและบรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียนสูงสุด สิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น คือ การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแนวทางการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบเพื่อให้ทางสถาบันการศึกษานำไปใช้ในแนวทางเดียวกัน ไม่ผิดแปลกไปจากกัน แต่สามารถเพิ่มเติมในสิ่งที่สถาบันเห็นชอบว่ามีประโยชน์ต่อผู้เรียนได้ไม่จำกัด หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นสิ่งที่ครูทุกคนจะต้องทำความเข้าใจและมีติดตัวไว้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองอยู่เสมอ นอกจากภาษายังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี วิชาทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่าภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ดีควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป [1] ดังนั้นภาษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในชนชาติ ต้องศึกษาหาความรู้ให้เกิดความ เชื่อวชาญ แม่นยำและเข้าใจให้ห้องแท็กทั้งมีความภูมิใจในภาษาประจำชาติ มีการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ว่าให้เป็นเครื่องมือในด้านการดำรงชีวิต การติดต่อสื่อสารการเรียนรู้กลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ตลอดจนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมภาษาไทยเป็นภาษาตระกูลคำโดด และเป็นภาษาเรียงคำมีวิวัฒนาการมานานกว่าพันปี คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการดำรงชีวิต และการสื่อสารทางการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสื่อให้เห็นบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยของคนไทยที่ต่างจากชนชาติอื่น ดังคำกล่าวที่ว่า “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อตระกูล” ภาษาช่วยดำรงความเป็นไทย แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของคนไทยในการติดต่อสื่อสาร จนได้คำยกย่องว่า “สยามเมืองยิ้ม” เพราะภาษาช่วยกลมเกลียวอุปนิสัยใจคอของคนไทยให้แสดงความเป็นไทย ให้แสดงความเป็นมิตรไมตรีต่อกันเป็นที่ภาคภูมิใจของคนทั้งชาติ สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 24 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช [2] กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และประสานความร่วมมือทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ [3] ซึ่งกล่าวไว้ว่า การปฏิรูปการเรียนรู้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เป็นการเรียนรู้ตามความสนใจ หลากหลาย สนุกสนาน ทำทหาย และมีความสนใจ ฉะนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนแปลงวิธีสอนเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนรักการเรียน สนุกกับการเรียน เข้าใจ และรู้ว่าการเรียนสำคัญต่อการนำไปใช้ในชีวิตจริง

การสอนมีหลากหลายรูปแบบ จึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องเลือกวิธีสอนและนำมาใช้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับเนื้อหา และให้ผู้เรียนได้เกิดความคิดรวบยอดด้วยตนเอง การที่ครูกำหนดสถานการณ์ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความสนใจ จึงเกิดขึ้นตอน การนำไปสู่กระบวนการสอนแบบการใช้เกมเป็นกระบวนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและทำทหายความสามารถ โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสูง [4] ขั้นตอนสำคัญของการสอน 1. ผู้สอนนำเสนอเกม ชี้แจงวิธีการเล่น และกติกาการเล่น 2. ผู้เรียนเล่นเกมตามกติกา 3. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับผลการเล่นและวิธีการเล่นหรือพฤติกรรมการเล่นของผู้เรียน เทคนิคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการใช้วิธีสอนโดยใช้เกมให้มีประสิทธิภาพ

การเลือก และการนำเสนอเกมที่น่าสนใจในการสอนส่วนใหญ่จะเป็นเกมที่เรียกว่า “เกมการศึกษา” คือเป็นเกมที่มีวัตถุประสงค์ มุ่งให้ผู้เล่นเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ มิใช่เพื่อความบันเทิงเป็นสำคัญมาใช้ในการสอน โดยนำมาเพิ่มขั้นตอนสำคัญคือการวิเคราะห์หรืออภิปรายเพื่อการเรียนรู้ได้ การเลือกเกม เพื่อนำมาใช้ในการสอนทำได้หลายวิธี ผู้สอนอาจเป็นผู้สร้างเกมขึ้นให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ของการสอนของตนก็ได้ หรืออาจนำเกมที่มีผู้สร้างขึ้นแล้วมาปรับคัดแปลงให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ตรงกับความต้องการของตน แล้วนำไปใช้สอนเลยก็ได้ หากผู้สอนต้องการสร้างเกมขึ้นใช้เอง ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสร้างและจะต้องทดลองใช้เกมที่สร้างหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งแน่ใจว่าสามารถใช้ได้ผลดีตามวัตถุประสงค์ หากเป็นการดัดแปลง ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาเกมนั้นให้เข้าใจ แล้วจึงดัดแปลงและทดลองใช้ก่อนเช่นกัน สำหรับการนำเกมการศึกษามาใช้เช่นนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาเกมนั้นให้เข้าใจ และลองเล่นเกมก่อน เพื่อจะได้เห็นประเด็น และข้อขัดข้องต่าง ๆ

เนื่องจากการสอนโดยใช้เกมมีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 4 เพราะเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน มีกติกาการเล่นที่ทำทลายความคิด ความสามารถของนักเรียน และสามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้โดยจะใช้อุปกรณ์หรือไม่ก็ตาม ทำให้นักเรียนมีความสุข และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน คณะผู้วิจัยจึงสนใจนำการสอนโดยใช้เกมบิงโกมาทดลองสอน เรื่องคำนาม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบกับการสอนแบบปกติ ผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมบิงโกกับการสอนแบบปกติสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้เกมบิงโกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่าการเรียนแบบปกติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมจำนวน 8 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม จากการสอนโดยใช้เกมบิงโกกับการสอนแบบปกติ โดยการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

ขั้นเตรียมการทดลอง

1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสาร

2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 16 คน

2.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก

3. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยใช้รูปแบบการทดลอง “แบบกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง”

แผนการเรียนรู้	ทดสอบก่อนเรียน	ควบคุม	ทดสอบหลังเรียน
แผนที่ 1	Q ₁	X ₁	Q ₂

แผนการเรียนรู้	ทดลองก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
แผนที่ 2	Q ₃	X ₂	Q ₄

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเป็นระยะเวลาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยดำเนินการสอน 2 คาบ ใช้แผนการสอนแบบปกติ 1 คาบ และใช้แผนการสอนโดยใช้เกม 1 คาบ

5. เนื้อหาของบทเรียนหรือเรื่องที่จะพัฒนา เรื่อง คำนาม คณะผู้วิจัยเลือกเนื้อหาเฉพาะ 2 เรื่อง คือ

5.1 สามานนาม

5.2 วิสามานยนาม

ขั้นการดำเนินการทดลอง

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการสอนแบบปกติและกลุ่มที่ 2 ใช้วิธีการสอนโดยใช้เกมบิงโก
2. สอบก่อนเรียน (pre-test) ทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง
3. สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้
4. สอบหลังเรียน (post-test) ทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง
5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปถามกลุ่มทดลอง
6. นำคะแนนสอบ และแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

7. สรุปผล และอภิปรายผล

4. ชั้นวิเคราะห์และสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนน pre-test กับ post-test ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
2. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่อง คำนาม โดยใช้เกมบิงโก(กลุ่มทดลอง)

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้เกมบิงโกและวิธีการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีแบบปกติเรื่องคำนาม 2) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เกมเรื่องคำนาม 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องคำนาม และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยมีรายละเอียด ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่องคำนาม โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้เกมบิงโกและวิธีการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย ๖ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เกม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ใช้วิธีสอนแบบใช้เกมบิงโกกับวิธีสอนตามปกติ

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{x}$	S.D	t	p
หลังเรียน	8	5.25	1.035	4.660	.002
หลังเรียน	8	8	1.690		

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ใช้วิธีสอนแบบใช้เกมบิงโกสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 5.25 และวิธีสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยคือ 8 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ใช้วิธีสอนแบบใช้เกมบิงโก คือ 1.035 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ คือ 1.690 ค่า t คือ 4.660 และค่า p คือ .002

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คำนาม โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้เกมบิงโกและวิธีการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย ๖ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา โดยมีละเอียดดังตารางที่ 2 ตารางที่ 3 ตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็นคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความเห็น
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอน	4.62	.518	มากที่สุด
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติตามขั้นตอนได้ไม่ยากเกินไป	4.25	.886	มาก
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน	3.75	.707	มาก
4. มีการจัดการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย	4.25	.707	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.21	.451	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.62 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติตามขั้นตอนได้ไม่ยากเกินไปและการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่อยากรู้ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.25 อยู่ในระดับมาก และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.75 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้

ประเด็นคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความเห็น
ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้			
1. นักเรียนมีความสุขและสนุกในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบเกมบิงโก	4.50	.535	มากที่สุด

ประเด็นคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความเห็น
ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้			
2. การจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	4.88	.354	มากที่สุด
3. นักเรียนมีโอกาสดูแลเปลี่ยนการเรียนรู้และความคิดเห็นระหว่างเพื่อน	4.57	.707	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.70	.452	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดพบว่า การจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.88 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนมีโอกาสดูแลเปลี่ยนการเรียนรู้และความคิดเห็นระหว่างเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความสุขในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบเกมบิงโก มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

ประเด็นคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความเห็น
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้			
1. นักเรียนสามารถพัฒนาในด้านการเขียนได้อย่างเหมาะสม	4.12	.354	มาก
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	4.12	.835	มาก
3. นักเรียนสามารถนำกระบวนการเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน และในวิชาอื่นได้	4.25	.886	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.16	.471	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16 โดยพิจารณาเป็นรายละเอียดพบว่า นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน และในวิชาอื่นได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.25 อยู่ในระดับมาก รองลงมานักเรียนได้พัฒนา

ความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.12 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจโดยรวมทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจโดยรวมทุกด้าน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเห็น
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.21	.451	มาก
2. ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้	4.70	.452	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้	4.16	.471	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจได้แสดงความคิดเห็น โดยลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละด้าน จากมากที่สุดไปน้อยที่สุดดังนี้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.70 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.21 อยู่ในระดับมาก และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย 4.16 อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมประกอบการสอนกับการสอนแบบปกติ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม ก่อนเรียน และหลังเรียน กับนักเรียนชั้นศึกษาศึกษา 4 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 จังหวัดสงขลา รวมจำนวน 16 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำนาม ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมบิงโกกับการสอนแบบปกติ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม ก่อนเรียน และหลังเรียน กับนักเรียนชั้นศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รวมจำนวน 16 คน

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมบิงโก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับคะแนนเฉลี่ยของผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน เมื่อนำผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน มาหาค่าพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมบิงโกมากกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมกับการสอนแบบปกติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรักเมืองไทย 6 จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้อภิปรายผลได้ดังนี้

นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ จากการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การนำเกมมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมการสอนโดยใช้เกมนั้นมีหลากหลายรูปแบบ หลายลักษณะ มีกติกาการเล่นและการตัดสินใจที่เน้นการทำลายความสามารถของผู้เรียนให้ได้คิด ได้แก้ปัญหาได้แข่งขัน และได้เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา นักเรียนจะได้พัฒนากระบวนการคิด และส่งเสริมความมั่นใจในการเรียนรู้ตลอดเวลาที่เล่นเกม เพราะเกมเป็นเกมเป็นวิธีการสอนที่ไม่น่าเบื่อ นักเรียนจึงมีความสุขและมีความกระตือรือร้นในการเรียน ส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำนาม สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยที่ได้เสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การนำเกมมาใช้ในการสอนหลักภาษาไทย ควรเลือกเกมที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเหมาะสมกับวุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนหลักภาษาไทย และเปรียบเทียบวิธีสอนภาษาไทย โดยใช้เกมกับวิธีสอนรูปแบบอื่น

2.2 ควรพัฒนาเกมที่น่าสนใจในการสอนให้มีความแปลกใหม่ เป็นเกมที่ยาก และซับซ้อนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น ขณะเดียวกันควรเพิ่มเวลาในการร่วมกิจกรรมเกมให้มากขึ้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมวิชาการ. (2545). **ผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [4] ทิศนา ขมมณี. (2543). **การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
Development of Essay Writing Achievement Using Cartoon Picture Practice for
Mathayom Suksa 2 Students, Thammakosit School Hat Yai District,
Songkhla Province

วิลาวลัย สุขชี^{1*} ปิยะวรรณ ขาวเขียว¹ ศรีัญญา แสงสว่าง¹ ปิยะมล ส่องทอง¹ ชไมทิพย์ เรืองแดง¹
และอลิสา เลี้ยงรินรมย์²

Wilawan Sukhkhee^{1*} Piyawan Kawkeaw¹ Saranya Sangsawang¹ Piyamon Songthong¹
Chamaithip Ruengdang¹ and Alisa Liangrueenrom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน กลุ่มตัวอย่างคือ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งได้เลือกดำเนินการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 20 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวข้อการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน 2) แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเรียงความ ก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิธีการสอนแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ T-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนเรียงความ โดยใช้ภาพประกอบการ์ตูนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 60.08 / 80.71 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ ส่วนการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังจากการใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ($\bar{x}$ = 8.35, S.D. = .813) และก่อนการใช้แบบฝึก ($\bar{x}$ = 4.85 , S.D. = .933) และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ การเขียนเรียงความ แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

Abstract

This research aims to 1.) To compare the achievement of class hierarchy arrangement of mathayom suksa 2 students 2.) to study the opinions of students towards the learning

¹นักศึกษาปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

² ผศ., สาขาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110

*Corresponding author: Tel.: 080-8638782 E-mail address: wilanwan.suk110@hu.ac.th

management plan by using cartoon picture practice Sample group is Mathayom Suksa 2 students Thammakosit School Hat Yai District, Songkhla Province. Which can be arranged for 1 classroom, 20 people. The tools used in the research consisted of 1) Learning management plan for Thai Language Learning Group The topic of writing essays using a cartoon picture practice 2) Writing practice form for mathayom suksa 2 students 3) Essay achievement test before studying and after studying, 1 set is a subjective test. And 4) Questionnaire of student satisfaction towards learning management, teaching method, essay writing practice using cartoon picture practice Average analysis Standard deviation, test statistics T-test Dependent. The research found that : 1. Practice efficiency from the study of essay writing achievement using cartoon illustrations of mathayom suksa two students was 60.08 / 80.71 according to 80/80 standard criteria 2. Comparison of essay writing achievement before and after study Differ significantly with statistical significance at the level 0.05 3. Students were satisfied with the learning management by using the cartoon picture practice training at a high level.

Keyword : essay writing, cartoon picture practice

บทนำ

การเขียนเป็นทักษะด้านหนึ่งที่สำคัญต่อการสื่อสาร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกฝน และ องค์ประกอบของการเขียน จึงจะทำให้การเขียนนั้นสมบูรณ์และถูกต้อง จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ ที่กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีทางการเขียน ระบุว่า การเขียนที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบ ทั้งทางด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ การใช้ภาษา การวางโครงเรื่องที่เหมาะสม กระบวนการศึกษาการได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเปรียบเสมือน หัวใจของการติดต่อสื่อสารระหว่างคนทำให้เกิดความสะดวกและเกิดความเข้าใจตรงกัน เพราะฉะนั้นคนไทย ควรตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยต้องทำความเข้าใจศึกษาหลักเกณฑ์ของภาษาและควรฝึกฝนให้เกิด การพัฒนาการทางภาษา ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้นำไปใช้ ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันทำให้เกิดประโยชน์ที่ดีแก่ตนเองชุมชน ประเทศชาติ [1] นอกจากนี้ กระบวนการศึกษาการตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย จึงได้จัดทำหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อสร้างพื้นฐานการคิดการเรียนรู้การแก้ปัญหาและให้ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการ เขียนให้เกิดความเจริญงอกงามในการใช้ภาษาตามวัย รวมถึงการคิดสร้างสรรค์คิดวิพากษ์วิจารณ์ในการคิด ตัดสินใจแก้ปัญหาวินิจฉัยเรื่องราวและการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ตลอดจนให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยใน ฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนไทยและเป็นปัจจัยในการสร้างเอกภาพของชาติ โดยระบุคุณภาพของผู้เรียน ภาษาไทยเมื่อจบหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานแล้วผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี อ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการคิดวิเคราะห์คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ มีนิสัย รักการอ่านการเขียน การแสวงหาความรู้และการใช้ภาษาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพและ ตระหนักในวัฒนธรรมสามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง ตามกาลเทศะ บุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในความเป็นไทยมีคุณธรรมจริยธรรมมี วิสัยทัศน์โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง

สาระทางการเขียนได้กำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนพร้อมทั้งตัวชี้วัดทางการเขียน ไว้ว่า ผู้เรียน

ต้องสร้างงานเขียนสื่อสารประเภทเขียนแนะนำตนเอง เขียนแนะนำสถานที่สำคัญซึ่งตัวชีวิตที่กำหนดให้เกิดต่อผู้เรียน คือ เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมและสละสลวย ด้านการบรรยายประสบการณ์ผู้เรียนสามารถเขียนบรรยายประสบการณ์ โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุนต่องานเขียน ด้านการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาผู้เรียน สามารถเขียนเรียงความได้ถูกต้อง และด้านการเขียนย่อความ ผู้เรียนสามารถเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านประเภทเรื่องสั้น คำสอน โอวาท เรื่องเล่าประสบการณ์ได้อย่างถูกต้อง ด้านการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อประเภทต่างๆ ผู้เรียนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งบทความ ข่าว และ เหตุการณ์ประจำวัน เหตุการณ์สำคัญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม [2] ดังที่ นวรัตน์ สุทธิพันธ์ [3] สรุปถึงความบกพร่องด้านการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนว่าเหตุที่นักเรียนมีผลการเรียนต่ำเพราะใช้ภาษาไม่เหมาะสม คือใช้คำแต่ละกลุ่มคำต่างระดับไม่เหมาะสมกับฐานะของบุคคล และกาลเทศะใช้ภาษาไม่กระจ่าง คือใช้คำแรกกลุ่มคำที่มีความหมายไม่ชัดเจนมีความหมายกำกวมใช้ประโยคไม่ต่อเนื่อง คือใช้สันธานไม่เหมาะสมใช้ภาพพจน์สื่อสารความหมายไม่ชัดเจน ใช้ภาษาสละสลวย คือการใช้คำและกลุ่มคำไม่เหมาะสมใช้ประโยคยาวเกินไป ใช้คำไม่คงที่ ใช้ประโยคผิดหลักภาษาไทยและวรรคตอนไม่ถูกต้อง คือ เว้นวรรคในที่ไม่ควรเว้น และในที่ที่ควรเว้น

การพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนมีผู้ศึกษาทวิวิธีการสอนและการพัฒนาการเรียนการสอนไว้หลายวิธีดังเช่นของ คุณ วาเลนไทน์ เอียงซุ่มได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนด้วยวิธีเรียนโดยใช้แบบฝึกประกอบการ์ตูน กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนเทศบาลบ้านห้วย (อนุกุลราษฎร์) ปีการศึกษา 2554 จำนวน 35 คนโดยกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 7 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบฝึกประกอบการ์ตูนการเขียนความเรียงร้อยแก้ว 2) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนความเรียงร้อยแก้ว 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงร้อยแก้ว และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกประกอบการ์ตูน วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหาแบบ (Content Analysis) ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเขียนเรียงความ คือนักเรียนเขียนเรียบเรียงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ครูได้กำหนดให้เขียน นักเรียนส่วนมากจะไม่เขียนและตอบว่าเขียนไม่ได้ ไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไร ขาดรายละเอียดของเนื้อหา และพบว่านักเรียนสะท้อนข้อบกพร่องทางการเขียนข้อมูลดังกล่าวใช้เป็นแนวทางเพื่อจะทำการออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนให้สอดคล้องกับตัวชีวิตตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

การดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิจัย

แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest Posttest

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสงขลา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวข้อการเขียนเรียงความ โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน จำนวน 2 แผน

2.2 แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้แก่

2.2.1 ตอนที่ 1 การเขียนแนะนำตนเอง

2.2.2 ตอนที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญ

2.2.3 ตอนที่ 3 ให้เด็กเล่าประสบการณ์ชีวิต

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเรียงความ ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิธีการสอนแบบฝึก การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ T-test แบบ Dependent

3. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้ามี่ขั้นตอนดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนดำเนินการทดลอง (Pretest)

คณะผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัย ได้แก่ 1. การเขียนแนะนำตัวเอง ทำการทดสอบ 15 นาที

3.2 ดำเนินการทดลอง คณะผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลองทั้งสิ้น 2 คาบ โดยกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 2 วัน คาบละ 50 นาที

3.3 ขั้นทดลองสอบหลังดำเนินการทดลอง (Posttest) คณะผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ซึ่งเป็นข้อสอบอัตนัยแบบคู่ขนาน ได้แก่ 1. การเขียนแนะนำตัวเอง ทำการทดสอบ 15 นาที

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้ภาพประกอบการ์ตูน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

4.2 ดำเนินการสอนนักเรียนด้วยแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน จำนวน 3 ตอนตามลำดับ

4.3 ทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้ภาพประกอบการ์ตูน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

4.4 สอบถามความคิดเห็นของนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ตลอดจนความคิดเห็นที่มีต่อบรรยากาศในการสอน

4.5 หลังการดำเนินการทดลองเรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทั้งก่อนเรียน-หลังเรียนและความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ตลอดจนความพึงพอใจที่มีต่อบรรยากาศในการสอน แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 คณะผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพของแบบฝึกการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนแบบรายบุคคล เมื่อได้แบบฝึกการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ 80/80 แล้ว คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต จำนวน 20 คน

5.2 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนจัดการเรียนรู้ โดยหาค่า IOC

5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนและความพึงพอใจต่อบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน เป็นลักษณะของแบบสอบถาม ปลายเปิดเมื่อนักเรียนตอบแบบสอบถามจึงนำผลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์เนื้อหา รายงานผลการวิเคราะห์โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน พร้อมทั้งค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการศึกษาผลสัมฤทธิ์ผลการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80 / 80 มีรายละเอียดดังตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการศึกษาผลสัมฤทธิ์ผลการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย ทดสอบก่อนเรียน 20 คะแนน	คะแนนเฉลี่ย ทดสอบหลังเรียน 20 คะแนน	รวมเฉลี่ย	ประสิทธิภาพ E1/E2
20	11.6	16.5	14.5	60.08 / 80.71

จากตารางแสดงให้เห็นถึงคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน ที่ผ่านการใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 14.5 และคะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 16.5 ดังนั้นประสิทธิภาพ E1/E2 ได้เท่ากับ 60.08 / 80.71 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ผลการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t-test	Sig.
ก่อนใช้แบบฝึก	20	20	4.85	.933	-14.888	.000
หลังใช้แบบฝึก	20	20	8.35	.813		

จากตารางคะแนนผลการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอบางบาล จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยคะแนนเฉลี่ยหลังจากการใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ($\bar{x}$ = 8.35 , S.D. = .813) สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน และก่อนการใช้แบบฝึก ($\bar{x}$ = 4.85 , S.D. = .933)

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
1.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนนักเรียน	3	0	มาก	1
2.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยกระตุ้นความคิดนักเรียน	2.97	0.03	มาก	4
3.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยสร้างความสนใจในการเขียน	2.91	0.08	มาก	7
4.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนคิดเรื่องราวได้หลากหลาย	2.57	0.25	มาก	12
5.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์	3	0	มาก	2
6.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนเป็นสิ่งแปลกใหม่ของนักเรียน	2.97	0.03	มาก	6
7.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนไม่เขียนวากวน	2.23	0.18	ปานกลาง	11
8.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยสร้างจินตนาการในการเขียน	2.8	0.16	มาก	8
9.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนเขียนได้มากขึ้น	3	0	มาก	3
10.แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาเขียนได้ดีขึ้น	2.23	9.18	ปานกลาง	10
11.ภาพการ์ตูนที่นำมาใช้ในแบบฝึกสื่อความได้ชัดเจน	2.57	0,25	มาก	9
12.เนื้อหาในแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน สอดคล้องกับนักเรียน	2.97	0.03	มาก	5
ภาพรวม	2.98	-	มาก	-

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นเป็นภาพรวมนักเรียนมีความเห็นในระดับมาก ($\bar{x}=2.98$) จัดลำดับ 3 ลำดับ ลำดับที่หนึ่งความคิดเห็นต่อแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนนักเรียน ลำดับที่สองความคิดเห็นต่อแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนเรียงลำดับเรื่องราวเป็นไปตามเหตุการณ์ ลำดับที่สาม แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนเขียนได้มากขึ้น เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น ดังนี้ แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนนักเรียน ($\bar{x}= 3$, S.D. = 0) แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยกระตุ้นความคิดของนักเรียน ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.03) แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยสร้างความสนใจในการเรียน ($\bar{x} = 2.91$, S.D. = 0.08) แบบฝึก ประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนคิดเรื่องราวได้หลากหลาย ($\bar{x} = 2.57$, S.D. = 0.25) แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนเรียงลำดับเรื่องราวเป็นไปตามเหตุการณ์ ($\bar{x}= 3$, S.D. = 0) แบบฝึกประกอบภาพ การ์ตูนเป็นสิ่งแปลกใหม่กับนักเรียน ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.03) แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยสร้าง จินตนาการในการเขียน ($\bar{x} = 2.8$, S.D. = 0.16) แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนเขียนได้มากขึ้น($\bar{x}= 3$,S.D.=0) ภาพการ์ตูนที่นำมาใช้ในแบบฝึกสื่อความได้ชัดเจน ($\bar{x}= 2.57$, S.D. = 0.25)เนื้อหาในแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสอดคล้องกับนักเรียน($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.03) นักเรียนมีความ คิดเห็นระดับปานกลาง ดังนี้ แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนเขียนเรื่องไม่กวน ($\bar{x}=2.23$,S.D. =0.18) แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาเขียนได้ดีขึ้น ($\bar{x}= 2.23$, S.D. = 0.18)

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ สรุปผลดังนี้

ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
1.นักเรียนพอใจกับบรรยากาศในห้องเรียนที่ไม่เครียด	2.26	0.2	ปานกลาง	5
2.นักเรียนพอใจกับทำงานแบบร่วมมือกัน	2.26	0.2	ปานกลาง	4
3.นักเรียนพอใจกับรางวัลที่ได้รับ	2.7	0.21	มาก	3
4.นักเรียนพอใจกับเกมที่นำมาใช้ในการสอน	2.91	0.08	มาก	2
5.นักเรียนพอใจกับการเตรียมความพร้อมต่อการเรียนการสอน	2.4	0.25	ปานกลาง	
6.นักเรียนพอใจกับความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน	3	0	มาก	1
7.นักเรียนพอใจกับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน	2.66	0.23	มาก	6
8.นักเรียนพอใจกับเวลาที่นำมาใช้ในกิจกรรม	2.49	0.26	ปานกลาง	7
ภาพรวม	2.69	-	มาก	-

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาภาพรวมนักเรียนมีความเห็นในระดับมาก ($\bar{x}=2.69$) จัดลำดับ 3 ลำดับ ลำดับที่หนึ่งความคิดเห็นต่อนักเรียนพอใจกับความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน ลำดับที่สองความคิดเห็นต่อนักเรียนพอใจกับเกมที่นำมาใช้ในการสอน ลำดับที่สาม นักเรียนพอใจกับรางวัลที่ได้รับ เมื่อพิจารณา ดังนี้ นักเรียนพอใจกับรางวัลที่ได้รับ ($\bar{x} = 2.7$,

S.D. = 0.21) นักเรียนพึงพอใจกับเกมที่นำมาใช้ในการสอน ($\bar{x}$ = 291, S.D. = 0.08) นักเรียนพอใจกับความเอาใจใส่ ของครูที่มีต่อนักเรียน ($\bar{x}$ = 3, S.D. = 0) นักเรียนพอใจกับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ($\bar{x}$ = 2.66 , S.D. = 0.23) นักเรียนมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ดังนี้ นักเรียนพอใจกับบรรยากาศในห้องเรียนที่ไม่เครียด ($\bar{x}$ = 2.26, S.D. = 0.2) นักเรียนพอใจกับการทำงานแบบร่วมมือกัน ($\bar{x}$ = 2.26, S.D. = 0.2) นักเรียนพอใจกับการเตรียมความพร้อมต่อการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 2.4, S.D. = 0.25) นักเรียนพอใจกับ เวลาที่นำมาใช้ในกิจกรรม ($\bar{x}$ = 2.49 , S.D. = 0.26)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลคณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์การบันทึกผลหลังกระบวนการเรียนที่คณะผู้วิจัยกระทำไว้สิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมกรรมการอ่าน แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียน และอ่านความคิดเห็นข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมโฆสิต อำเภอลำดวน จังหวัดสงขลา สามารถนำผลมาอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า เมื่อนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความประกอบภาพการ์ตูนแล้ว ทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากผู้เรียนได้รับการใช้แบบฝึกที่พัฒนาทั้งทางด้านกระบวนการคิดโดยแบบฝึกการสร้างจินตนาการโดยใช้ภาพการ์ตูน สร้างการลำดับเรื่องราวให้สอดคล้องกับเหตุการณ์จึงส่งผลให้ผลงานการเขียนความเรียงร้อยแก้ววิชาภาษาไทยถูกต้องเหมาะสม จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นตามลำดับด้วยนัยทางสถิตินี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวาเลน ไทม์ เอียงซุ่ม [4] ที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงร้อยแก้ว โดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับการสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกาญจน์ เลิศยะโส [5] ได้วิจัยการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1ปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ทาง การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึกช่วยพัฒนาการเขียนโดยกระตุ้นความคิดในการเขียนทำให้เขียนเรื่องราวได้หลากหลาย เนื่องจาก สถานการณ์ในแต่ละเรื่องของแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดให้เกิดเป็นจินตนาการของ แต่ละบุคคล จึงช่วยให้เขียนผลงานได้มากขึ้น ลำดับต่อมาช่วยให้นักเรียนเขียนเรียงลำดับเรื่องราวให้เป็นไปตามเหตุการณ์ไม่วกวน เนื่องจากแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนที่สร้างขึ้นมีการลำดับเหตุการณ์ที่เป็นไปตามลำดับของ เหตุและผล จึงช่วยให้ผู้เรียนเขียนความเรียงได้เป็นไปตามลำดับสอดคล้องกับแนวคิดของ สาริต ตันวงษ์วิวัฒน์ [6] ที่ได้กล่าวถึงการกระตุ้นความคิดไว้ว่า ครูสามารถช่วยนักเรียนได้โดยการฝึกให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดของตนเองออกมาอย่าง

อิสระและควรฝึกให้เด็กเขียนอย่างสม่ำเสมอมีการจัดกิจกรรมต่างๆที่จะส่งเสริมความคิดและความสามารถของผู้เรียนให้มากที่สุด ครูควรเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง ของนักเรียนอย่างทั่วถึงทุกคน ความพึงพอใจในเรื่องของบรรยากาศในการเรียนการสอนนั้นไม่เครียดนักเรียนได้มีการทำงานแบบร่วมมือกัน ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน นักเรียนพอใจกับรางวัลที่ได้รับจากการเขียนความเรียงความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบร่วมมือซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมรรย. [7] ที่กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนว่าในการสอนทักษะการเขียน ครูควรพลิกแพลงใช้วิธีสอนที่หลากหลายเพื่อให้บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าสนใจ มีชีวิตชีวาและเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเขียนการพัฒนาแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูนเป็นสื่อการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการและถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนได้เป็นอย่างดี ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ [8] ได้กล่าวว่าการนำสื่อการสอนเข้ามาช่วยในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีความหมายไม่ใช่เรียนด้วยการท่องจำแต่เรียนด้วยความเข้าใจสามารถนำไปใช้ได้ทำให้บทเรียนไม่เบื่อหน่าย ในส่วนของภาพการ์ตูนนั้นสื่อความได้ชัดเจนเนื้อหาในแบบฝึกเหมาะสมกับนักเรียนด้วยเหตุนี้จึงมีการนำภาพการ์ตูนเข้ามาใช้ประกอบกับแบบฝึกการเขียนความเรียงเพื่อให้เกิดสิ่งเร้ากับผู้เรียนอีกทั้งยังสร้างจินตนาการในการเขียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพศาล กุศลวัฒน์ [9] ที่กล่าวว่าการ์ตูนช่วยให้เด็กสนใจอ่านช่วยให้เด็กได้ใช้ความคิดที่จะเรียบเรียงเรื่องที่เขาเห็นออกมาได้ดีเนื่องจากการดูสามารถถ่ายทอดความคิดจินตนาการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยเกิดปัญหาการวิจัยเนื่องจากเวลาในการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนไม่พอ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะในการสอน

1. ในการตรวจสอบให้คะแนนแบบฝึก ครูควรเปิดใจให้กว้างด้วยการยอมรับพัฒนาการทางความคิดของนักเรียน ไม่ควรมุ่งหลักเกณฑ์ทางภาษามากเกินไป
2. ครูควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียน เพื่อลดความตึงเครียดหรือเกิดความเบื่อหน่ายในการฝึก
3. ผู้สอนควรเปิดโอกาสกับนักเรียนเรื่องเวลาในเวลาในกิจกรรม โดยอาจยืดหยุ่นเวลาตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

1. ควรนำแบบฝึกการเขียนไปใช้ฝึกในระดับอื่นๆ เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะอื่น ๆ เช่น การอ่าน การพูด เพื่อใช้พัฒนาทักษะนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2554). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.

- [3] นวรัตน์ สุทธิพันธ์. (2547). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการใช้ถ้อยคำในงานเขียนร้อยแก้วสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [4] วาเลนไทน์ เอียงช่อม. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงร้อยแก้ว โดยใช้แบบฝึก
ประกอบภาพการ์ตูน วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [5] ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส. (2553). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงแก้วโดยใช้การสอนแบบเทคนิค
CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- [6] สาธิต ตนวงศ์วัฒน์. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทย ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถต่างกัน โดยได้รับการสอนแบบเน้นกระบวนการ
และแบบวิจารณ์งานเขียน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] สุจิต เพียรชอบ. (2536). การพัฒนาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- [8] ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2533). ชุดการสอนระดับประถมศึกษา เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- [9] ไพศาล กุศลวัฒน์. (2538). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนแบบภาพ. ปริญญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

คณะกรรมการพิจารณาผลงานวิจัย

คณะกรรมการพิจารณาผลงานวิจัยจากภายนอก

รองศาสตราจารย์ มนต์รี มีเนียม
รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณะ หนูหมื่น
รองศาสตราจารย์ อนันต์ อารีย์พงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร. เปรมินทร์ คาระวี
รองศาสตราจารย์ ยุรฉัตร บุญสนิท
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญ แสงดวงแข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สทไทย ไชยพันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เชิดชัย อุดมพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณฐ อังศุวิริยะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปองทิพย์ หนูหอม

อาจารย์ชูไรดา เจะนิ

อาจารย์วรรณ สุกใส

อาจารย์พิชญา สุวรรณโน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

[illegible]

รายนามคณะกรรมการดำเนินงาน

1. คณะกรรมการอำนวยการ

1.1 คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ที่ปรึกษา
1.2 รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ที่ปรึกษา
1.3 ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการวิชาการและพัฒนานิสิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ที่ปรึกษา
1.4 ประธานสาขาวิชาภาษาไทย	ประธานกรรมการ
1.5 ประธานหลักสูตร ปร.ด.สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา	กรรมการ
1.6 ประธานหลักสูตร กศ.ม.สาขาวิชาภาษาไทย	กรรมการ
1.7 ประธานหลักสูตร ศศ.ม.สาขาวิชาภาษาไทย	กรรมการ
1.8 ประธานหลักสูตร กศ.บ.สาขาวิชาภาษาไทย	กรรมการ
1.9 ประธานหลักสูตร ศศ.บ.สาขาวิชาภาษาไทย	กรรมการ
1.10 อาจารย์อริสา คู่คุ้ม	กรรมการและเลขานุการ
1.11 อาจารย์ปริยากรณ์ ชูแก้ว	กรรมการและเลขานุการ

2. คณะกรรมการฝ่ายเลขานุการ

2.1 อาจารย์อริสา คู่คุ้ม	ประธานกรรมการ
2.2 นางอัมพร เตกฉัตร	กรรมการ
2.3 อาจารย์ปริยากรณ์ ชูแก้ว	กรรมการ
2.4 นางสาววิมลรัตน์ พูลศิลป์	กรรมการ
2.5 อาจารย์สุเมตตา ปราสาทแก้ว	กรรมการ
2.6 อาจารย์ปิยธิดา คงวิมล	กรรมการและเลขานุการ
2.7 นางสาวชญาดา พันธุ์รัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

3. คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.พรพันธุ์ เขมคุณาศัย	ประธานกรรมการ
3.2 อาจารย์ ดร.ปริยรัตน์ เชาวลิตรประพันธ์	กรรมการ
3.3 อาจารย์ ดร.ฉันทส ทองช่วย	กรรมการ
3.4 อาจารย์ ดร.สมิทธิ์ชาติ พุมมา	กรรมการ
3.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชลินจ์ จินนุ่น	กรรมการและเลขานุการ
3.6 นิสิตหลักสูตรกศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย	อนุกรรมการ

4. คณะกรรมการจัดทำหนังสือรวบรวมบทความประชุมวิชาการ

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชลินจ์ จินนุ่น	ประธานกรรมการ
4.2 รองศาสตราจารย์ ดร.พรพันธุ์ เขมคุณาศัย	กรรมการ
4.3 อาจารย์ ดร.ฉันทส ทองช่วย	กรรมการ
4.4 อาจารย์ ดร.สมิทธิ์ชาติ พุมมา	กรรมการ
4.5 อาจารย์วราเมษ วัฒนไชย	กรรมการ
4.6 อาจารย์ ดร.ปริยรัตน์ เชาวลิตรประพันธ์	กรรมการและเลขานุการ

4.7 นิสิตหลักสูตร ศศ.ม.สาขาวิชาภาษาไทย	อนุกรรมการ
4.8 นิสิตหลักสูตร กศ.ม.สาขาวิชาภาษาไทย	อนุกรรมการ

5. คณะกรรมการฝ่ายปฏิคม ต้อนรับและพิธีกร

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ภัทรนาวิก	ประธานกรรมการ
5.2 อาจารย์วราเมฆ วัฒนไชย	กรรมการ
5.3 อาจารย์อลิสา คู่มเคียม	กรรมการ
5.4 นายไวกุณฐ์ หอมชะเอม	กรรมการ
5.5 นางสาวกณภัทร ทองดียิ่ง	กรรมการ
5.6 นางสาวนพรัตน์ ชูตั้งคำ	กรรมการ
5.7 นางสาวชุตติกาญจน์ บุญชู	กรรมการ
5.8 นางสาวพรธิภา รักมล	กรรมการ
5.9 นางสาวพรพิมล พรหมมาลา	กรรมการ
5.10 นายวีระวัฒน์ งามสวรรค์	กรรมการ
5.11 นางวันดี วั่งสระปราบ	กรรมการ
5.12 อาจารย์ปิยธิดา คงวิมล	กรรมการและเลขานุการ
5.13 นางสาววิมลรัตน์ พูลศิลป์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

6. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

6.1 อาจารย์อลิสา คู่มเคียม	ประธานกรรมการ
6.2 อาจารย์ปรียากรณ์ ชูแก้ว	กรรมการ
6.3 นายชัยวุฒิ ปลื้มใจ	กรรมการ
6.4 นางสาวภาวิณี ต้นสังสรรค์	กรรมการและเลขานุการ
6.5 นางสาวชญาดา พันธุ์รัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

7. คณะกรรมการฝ่ายเอกสาร ลงทะเบียน

7.1 อาจารย์จารึก จันทรวงศ์	ประธานกรรมการ
7.2 นางอัมพร เตกฉัตร	กรรมการ
7.3 นางวรินทร์พร คามบุตร	กรรมการ
7.4 อาจารย์ศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์	กรรมการและเลขานุการ
7.5 นางสาวชญาดา พันธุ์รัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
7.6 นางสาวเจียรุสณี รัตนศรีสุข	อนุกรรมการ
7.7 นางสาวสุชาดา สุดจันทร์	อนุกรรมการ
7.8 นางสาวพรธิภา รักมล	อนุกรรมการ

8. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

8.1 อาจารย์ปรียากรณ์ ชูแก้ว	ประธานกรรมการ
8.2 นายภาณุวัฒน์ มานพ	กรรมการ
8.3 นางวรินทร์พร คามบุตร	กรรมการ

8.4 นางสาวศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์	กรรมการและเลขานุการ
8.5 นางสาวชญาดา พันธุ์รัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
8.6 นางสาวเจียรุสณี รัตนศรีสุข	อนุกรรมการ
8.7 นางสาวสุชาดา สุดจันทร์	อนุกรรมการ
8.8 นางสาวพรธิภา รักมล	อนุกรรมการ

9. คณะกรรมการฝ่ายสถานที่และโสตทัศนูปกรณ์

9.1 อาจารย์ศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์	ประธานกรรมการ
9.2 อาจารย์จารึก จันทรวงศ์	กรรมการ
9.3 นายพิเชษฐา ขุมทอง	กรรมการ
9.4 นายภาณุวัฒน์ มานพ	กรรมการ
9.5 นางวรินทร์พร คามบุตร	กรรมการและเลขานุการ
9.6 นายวรรณรัช ขุนกลางวัง	อนุกรรมการ
9.7 นายสุทธิพงศ์ งามสง่า	อนุกรรมการ
9.8 นายอัษฎา ไชยวรรณ	อนุกรรมการ
9.9 นายภูริณัฐ พฤกษ์เนรมิต	อนุกรรมการ
9.10 นายจตุพงศ์ คมขำ	อนุกรรมการ
9.11 นายจักรินทร์ แดงแสงละ	อนุกรรมการ
9.12 นายดิเรก วงศ์กิริติเมธาวี	อนุกรรมการ
9.13 นายมุขตาร์ เขียวสะ	อนุกรรมการ
9.14 นายชานนท์ จันทร์เพชร	อนุกรรมการ
9.15 นางสาวรอยฮาน ยื่อแร	อนุกรรมการ
9.16 นางสาวสุกัญญา สุขเกิด	อนุกรรมการ
9.17 นายธวัชชัย ธีระผลิกะ	อนุกรรมการ
9.18 นางสาววัชร จันทร์รัตน์	อนุกรรมการ

10. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

10.1 อาจารย์ ดร.จริญญา ธรรมโชโต	ประธานกรรมการ
10.2 นิสิตหลักสูตร ศศ.ม.สาขาวิชาภาษาไทย	กรรมการ
10.3 นางสาวกมลวรรณ ลิ้มเจษภาพงษ์	อนุกรรมการ
10.4 นางสาวจินดา วรรณรัตน์	อนุกรรมการ
10.5 นางสาวกมลทิพย์ มะโน	อนุกรรมการ
10.6 นางสาวตัสนิม อาลี	อนุกรรมการ
10.7 นางสาวปาริชาติ เรืองรัตน์	อนุกรรมการ
10.8 นางอัมพร เตกฉัตร	กรรมการและเลขานุการ

